Digitized by Google

BIBLIOTECA NAZ.
Vittorio Emanuele III
I V
C
12
NAPOLI

Digitized by Google

SCHOLIA ET NOTÆ,

AD

VARIORUM PATRUM EPISTOLAS,

CONCERNENTES ACTA EPHESINI

ET

CHALCEDONENSIS CONCILII,

Nuperrimè repertas in Bibliotheca Celeberrima Monaſterii Caſſinenſis, & nunc primùm in lucem editas,

AVTHORE

Fr. CHRISTIANO LVPO,

IPRENSI,

Ord. FF. Erem. S. AUGUSTINI, Sac. Theol. in Alma Lovanienſi Univerſitate Doctore, ac Regio Primario Profeſſore.

BIBLIOTECA NAZIONALE VITTORIO EMANUELE III NAPOLI

LOVANII,

Typis HIERONYMI NEMPÆI. Anno 1682.

Cum Gratia & Privilegio.

SVÆ CELSITVDINI
SERENISSIMÆ
ALEXANDRO FARNESIO,
PRINCIPI DE PARMA,
SUÆ CATHOLICÆ MAJESTATIS
PER BELGIVM
GUBERNATORI,
SUPREMO ARMORUM
PRÆFECTO &c.

SERENISSIME FRINCEPS,

INducias pauliſper ac ferias (ſi lubet) da Tuis graviſſimis, quibus incumbis Reipublicæ negotiis, dum Te interpellamus. Ecce *Chriſtianum* Ingenii Lupini, ſed adhuc in cunis vagientem fœtum Tibi ut publico Patriæ Patri ac Tutori ferimus & offerimus, imò nec ferimus, qui ſuaptè ſponte ad animi magnitudinem Tuam, viam adſe-

adfectabat; utpote gratitudine impellente,ſed & humanitate Tuâ appellante inductus. Et ſanè ingraveſcentis ægræque ætatis imbecillior fœtus fulcimento indigebat & tutelâ: utrumque reperit in auſpicatiſſimo *Farneſiano* nomine, unde novum univerſo Belgio lumen & columen affulſit.

Porrò Eximius Vir *Chriſtianus Lupus* bonæ laudatæque memoriæ, Eccleſiaſticæ antiquitatis vorago, de Lovanienſi Academia benè meritus, vix ex Italia redux, Tuo & *Caroli Secundi* ſecundo adſpirante favonio, ad Primaria & Regia S. Th. ſubſellia,ſeu Cathedram in Grudio Belgii Athenæo evectus, huic magis prodeſſe *Chriſtiano* labore, & ingenii ſui monumentis deſtinarat; at ô invida fata! invalitudine,& fatali illâ lege impeditus non potuit. Cui priuſquam ſuccumberet, Tutorem huic pupillo ſelectiorem alium reperire non valuit, certè nec voluit quærere, nec debuit, à quo tantum illi benevolentiæ imo & beneficentiæ acceſſerat.

Itaque uti aliud Volumen Variorum Patrum Epiſtolis hactenus ineditis decoratum,inſcribi voluit *Sereniſſimo Principi, Coſmo Tertio Magno Etruriæ Duci*, ut quos cognationis vinculum conjunxit, patrocinium non disjungat; ita quam retexendæ huic *Scholiorum* telæ ultimam navavit operam, quas lucubrando abſumpſit clepſydras, Illuſtriſſimo Tuo nomini pollucere decreverat. Hinc ad benefacta animum retorquens, occaſionem aſſiduè aucupatus propalam prodendi, quantoperè Tuæ Celſitudini privatim

tim foret obnoxius; ſub ipſum vitæ finem verè Cygnæâ voce, hanc ipſam lucubrationem non ſatis ſuam putavit, niſi & Tua foret.

Abſit ergo, ut noſtræ ingratitudinis vitio beneficia illa oblivionis periculum adeant, aut interjecto ſpatio obſoleſcant: *Cum omnia benefacta in luce collocari ſe volunt.* Hinc ne Gratiis ipſis parum grati videamur, certatim operam dedimus, ut noſtra ex ejus voluntate Tibi polluceremus: atque adeò quod ille voti promiſſione tacitus ſuſceperat & palàm declaraverat, nunc debiti religione repræſentamus.

Cui quidem operi *Chriſtiano* calamo & induſtriâ ſatis illuſtrato, etſi ſuus non deſit ſplendor & precium; plus tamen ei ſplendoris, preciique accedet, ſi ei præfigamus Sereniſſimum *Farneſianum* nomen. Quid enim, quamvis ad laudes ſatis ſis ipſe Tibi, illuſtrius celeberrimâ illâ & Sago & Togâ & Pontificia Tiarâ, unde non degener ſurculus prodiiſti, *Farneſiana* ſtirpe? Præterquam quod hanc illuſtret *Paulus III* antea *Alexander Farneſius* dictus, Pont. olim Maximus, Oecumenici Concilii Tridentini indictione non Urbi notior, quàm Orbi: quis neſcit Majores Tuos *Odoardum* & *Ranutium Parmæ* ac *Placentiæ Duces*, quos natura ad omnem laudis ac gloriæ nobilitatem magnos atque excelſos produxit? *Farneſianum* enim genus tantum eſt, ut ad gloriam ei nihil adjici poſſit, aliis autem addere poſſit plurimum.

Quis ignorat (in quo Tuæ laudis cardo potiſſimùm vertitur)

titur) hocce Tuum genus longâ ſelectiſſimorum Procerum ſerie illuſtre, illuſtrius reddidiſſe Proavum Tuum *Alexandrum Parmenſem* (ut appellatum nôſti) *Belgarum Camillum*, & repetito Demetrii cognomento Urbium expugnatorem? Ille enimverò Romanus, ſed ſobrius iræque victor *Alexander*, quondam in Belgio, hoc eodem munere perfunctus, ſpirat etiamnum in fortiter præclarèque geſtis, vivit adhuc & perpetuò vivet in animis affectibuſque Belgarum æternitatis ſtylo inſculptus. Qui non ignarus, *boni, ſtrenuiq; Gubernatoris eſſe*, teſte Romano Sapiente, *Pro univerſorum ſalute excubare*, pro Belgis jugiter excubabat. Cujus Heroicas curas, & Martiales ſpiritus, bonique publici amorem ſat Belgici Annales loquuntur: utpote à quo in difficillimo Patriæ ſtatu, inter prima illa turbulentorum hominum tentamenta, non aliter ſe Belgæ regi ſenſerunt quàm ſervari. Exercebatur nempe virtus ejus iniquitate temporum, in quæ inciderat, non ignara magnis periculis magno opus eſſe adjutore. Adde, quod eum in Religione tutanda ac promovenda zelus vel maximè commendaverit; dum non modò adverſus tum temporis graſſantem Hæreſeos rabiem armavit Martem, ſed & ſacram Artem; dum Regio ære in Lovanienſi Lycæo Religioſum Mendicantium Ordinum inſtructum Seminarium fovit ac animavit, ut Sanctioris Doctrinæ ſtudiis imbuti, adverſanti Hæreſi fortiter reſiſterent; atque adeò in ſtudii ſtadio currentibus admovendo ſtimulum & calcar, certantibus ſufficiendo vires, Religioni optimè conſuluit. Et

Et experietur profecto Belgium (ſic benè ominari liceat) *Sereniſſime Princeps*, virtutis Tuæ generoſitatem, quæ oneroſi hujus honoris ſibi pondus vendicabat, Teque comprobavit in hoc Belgici Regiminis faſtigium, in cujus bonum curas extendis Tuas, Teque totum impendis, non idem dumtaxat nomen, verùm eaſdem quoque virtutes intuliſſe. Quod præclariſſimum munus Tibi à *Carolo Hiſpaniarum Rege* delegatum conſtanter hactenus adminiſtras tam curace vigilantiâ, tam fideli prudentiâ, tam juſto denique moderamine, ut dum Vicariâ uti alter Hercules ope Belgicum axem cum *Carolo* viriliter atque utiliter ſuſtines, reapſe conteſtere, ſingulari Te Superûm favore ad publicam Patriæ felicitatem & commune Belgarum bonum auguratò auſpicatòque deſtinatum eſſe. Adeò ut Majores tui non denati, ſed in Te renati reviviſcent; quin *Alexandrum* Proavum in Te, Te in *Alexandro* graphicè expreſſum, utque Dignitatis, ita Te ejus indolis heredem; ac proinde non alium Te magis idoneum tantæ moli Atlantem Belgæ omnes cognoſcent, ſuſpicient, venerabuntur.

Quæ omnia, aliaque præſtantiora, quæ uti Atlantis vertex ſupra hæc inferiora, ita ſupra calamum, vocemque noſtram ſunt, nos confidenter induxere, ut *Chriſtiana Scholia* tot eruditorum votis expetita, inter Palatii penetralia, *Veſtræ Celſitudinis* veſtigiis ſiſteremus.

Speramus interim, *Heros Generoſiſſime*, Te mentem illam negotiorum capacem, inter tot decumanas Regimi-

nis

nis Tui curas, more & amore Tuo ad nos inclinaturum, admiſſurumque hocce Volumen, re quidem anguſtum, ſed affectu decumanum & auguſtum, velut arrham gratitudinis & obſequii erga Te nunquam emorituri. Hoc unum deprecantes, ut idem ille amor, prothymia, affectus, quem in Eximium noſtrum Scriptorem exeruiſti, quemque ProavusTuus etiam in Bruxellenſi Cœnobio admittendo fovendoque oſtendit, in *Ordinem Auguſtinianum* Tuo nomini devotum ac devinctum, à Te ſtudiosè conſervetur.

Atque ut diu Belgicas Provincias pro Rege regas, dum privatim vovent omnes, nos quoque auſpicatiſſimam Belgici Regiminis adminiſtrationem ſupplici prece vovemus per hoc Volumen publicè. Felix! ſi in manus admittatur: Felices nos! ſi in animi Tui gratiam

SERENISSIME PRINCEPS

CELSITUDINIS TUÆ SERENISSIMÆ

Æternùm devoti uti devincti Cultores & Clientes

Prior & Conventus Lovanienſis FF. Eremit. S. P. Auguſtini.

VITA

VITA
EXIMII PATRIS MAGISTRI,
CHRISTIANI LUPI,
IPRENSIS,

In Alma Lovanienſi Univerſitate S. T. Doctoris, ac Profeſſoris Regii Primarii,

SCRIPTORE

Fr. IOSEPHO SABATINI,

RAVENNATENSI,

Bibliothecæ Angelicæ in Vrbe Præfecto.

IN ea veteris Belgii Regione, quam J. Cæſaris ævo *Pleomoſii* inhabitabant, nunc ſurgunt *Ipræ* Flandricarum Urbs in primis Nobilis, Situ, & Opibus valida. Hanc Patriam habuit P. CHRISTIANUS LUPUS, cujus de Vita & Moribus, quæ nobis fuerint comperta, litteris mandare decrevimus. Licet enim ipſe Vitæ innocentiâ, & claris Operibus mortalitatem fugerit; Hoc tamen memoriæ Amici quaſi debitum Munus exſolvendum videbatur: Quippè amari ab eo laboravi; etſi non erat laborandum. Fuit enim cunctis obvius, & expoſitus. Is ergo honeſtâ LUPORUM Familiâ, Ipris, quemadmodum dicebamus, natus eſt pridiè Idus Junii Anno poſt Chriſtum natum M. DC. XII. A teneris annis omnibus Diſciplinis, quibus puerilis ætas informari ſolet, Parentes imbuendum curarunt. Erat autem in puero, præter docilitatem ingenii, incredibilis memoria, ut non ſolùm celeriter arriperet, quæ tradebantur; ſed & quæ accepiſſet, fir-

miſſimè ſepiret. In parvulo etiam ſumma cum oris modeſtia candidiſſimi mores exſplendeſcebant, quò ficbat, ut æqualibus omnibus juxtà eſſet ſine æmulatione chariſſimus. Humaniores quas vocant Litteras, ſicut & Rhetoricam, haud pœnitendis Scholæ Princeps didicit Magiſtris. *Iugum Domini ab Adoleſcentia portans*, decimo quinto ætatis anno rerum humanarum pertæſus, *Auguſtinianæ* Familiæ adſcribi voluit. Ac per hunc modum, caſtis in Cœnobio Iprenſi Religioſæ perfectionis rudimentis, Continentiæ, Obedientiæ, & Paupertatis Legibus ſolemni ritu ſeſe obſtrinxit. Mox Majorum juſſu ſeveriora ſtudia aggreſſus eſt, ſed eâ animi contentione, ut nemo plus ingenio ſuo imperaverit, nemo minùs genio ſuo indulſerit. Jungebantur noctibus dies, & ſine intervallo ſibi inſtabat, nec anteà deſinebat, niſi jam penè defeciſſet. Unde Condiſcipulos omnes, multos verò & alios brevi intervallo Doctrinâ & Religioſâ vitâ anteivit. Qua de cauſa, vix exacto ſtudiorum curriculo, à Superioribus in celebri Colonienſi Cœnobio, Philoſophiæ aliis tradendæ adoleſcentulus fermè Præpoſitus fuit. Et verò impoſiti ſibi Muneris tam egregiè partes implevit, ut non modò apud rudem & tunicatum Populum, ſed etiam apud Doctos, & Togatos Viros magnum ſibi nomen inde compararaverit. Satis conſtat *Fabium Chiſium* tunc temporis ad Tractum Rheni cum poteſtate Legati Romanæ Sedis Apocriſiarium, dehinc ob egregia in Rempublicam Chriſtianam merita Ampliſſimum Cardinalem, nec multò poſt *Alexandri VII.* nomine in Solio Petri collocatum; LUPI doctrinâ, & diſputandi ſubtilitate captum, magni illum deinceps ſemper feciſſe, quod ſuis locis à nobis memorabitur. Programmata Philoſophiæ: Libellum de Ovo animato: Apologias, pro anima Ovi & Eremitici ſui Ordinis Primogenitura, non ſine ingenii ſui altitudine tunc edidit adversùs Marpurgenſem Academiam, & quemdam Regularem Canonicum, contrariis Scriptis ipſi reſpondere, invitis licet Muſis, conantes.

Inter hæc, Patres, qui Provinciam Belgicam adminiſtrabant, inſignes LUPI in ſtudiis profectus cùm ſecum ipſi reputaſſent, haud viſum eſt præclaram hanc animam, atque omnium capacem, intra Philoſophiæ ſepta amplius continere, ſed ad liberiorem ſtudiorum campum illam evocare. Lovanium igitur ad primam Theologiæ Cathedram ſui Ordinis moderandam LUPUM miſerunt. Hìc verò ille non è Dialectorum dumetis, ſed ex Antiquorum Monimentis, veluti Sanctis, Auguſtiſque

fon-

fontibus, liquidam & incorruptam Divinarum rerum ſcientiam Auditoribus tradere cœpit. Jure quis mirabitur quâ ratione homo docendi munere occupatus,tantæ rei perficiendæ ſufficere potuerit,quandò Sacrarum Litterarum Codices, Synodorum Decreta, ac Patrum Volumina diurnâ verſari manu ſimulatque nocturnâ neceſsè ſit: Magis mirabitur, quod variis multiſque diſtrictus Officiis, immortalia illa ediderit Oracula, quæ tanquam totius Eruditionis Eccleſiaſticæ Theſauros ſemper mirabitur Antiquitas, colet Poſteritas. *Mille clypei pendent ex illis*,quibus à Forenſibus poſſit defendi LUPIS Sedes Apoſtolica. Sed erat illi acre ingenium, incredibile ſtudium, ſumma vigilantia, & memoria ſupra fidem lætiſſima. Nullus penè liber fuit, nullus Author, quem ipſe non legerit; non ut plerique,tanquam aliud agens,ſed perquam accuratiſſimè.Aperto enim Codice (ſic enim ille ſtudebat) à capite ad calcem illum diligenter evolvebat. Si quid notatu dignum ſibi occurreret, excerpebat, atque in Adverſariis adnotabat, ex quibus poſteà Electa faciebat.Memini,dum Romæ eſſet, ultra viginti prægrandes, & quidem minutiſſimè ſcriptos Electorum Codices me apud eum vidiſſe. Hac ergo animi contentione in quindecim horarum ſpatium omni propemodùm die in arcaniora altioris Studii vada viritim impensâ & expensâ, ad illud Eccleſiaſticæ, & Profanæ Eruditionis culmen pervenit, ut de quacumque re propoſita, & quidem ex tempore, tanta cum exemplorum tum argumentorum côpiâ diſputaret, referret,omnemque ſolveret nodum; ut in admirationem ſuî Auditores converteret. Porrò ne cui hæc à nobis aut fingi, aut in majus extolli videantur, teſtem in medium afferam omni exceptione majorem, Eminentiſſimum ſcilicet Cardinalem *Felicem Roſpiglioſium*, cujus virtutis Purpura Oſtrum dignitatis irradiat. Ipſe quidem pro ſingulari, qua pollet, comitate., hac de re teſtimonium dicere non dedignabitur. Quadraginta Quæſtiones,eaſque variis de rebus difficillimas, unà ſimul P. LUPO ſolvendas propoſuit. Quibus omnibus Vir doctiſſimus ſigillatim pleniſſimè ſatisfecit: Et tamen quod eſt difficillimum, tenuit ex ſapientia modum. Nihil enim illo gravius, nihil in ſumma eruditione demiſſius. Multos ſanè novimus, qui priùs alieno ab illo erant animo, arctâ deìn eum fuiſſe Communione complexos; ex quo tantam animi humilitatem tanta cum Studiorum evictione in eo conjunctam experti ſunt. Adhuc in vivis ambulat Vir doctrina & morum ſanctitate non minùs quàm purpurâ Eminentiſſimus

mus, qui ex iniquorum ſermonibus, Lupi Doctrinam ſuſpectam habens, ex ipſo Lupi cognomine neſcio quid feritatis argueret. Is tamen ex quo altam laudati Viri Modeſtiam inenarrabili Eruditione ſuffultam penitùs inſpexit, damnatâ, quam de eo præconceperat, ſuggeſtione, ſi quando apud eum de Lupo injiceretur ſermo, in illius laudes totus effunderetur: Agnum à ſe non Lupum repertum dictitans, optimum ſenem, ac cariſmatibus omnibus ornatiſſimum. Enimverò cum hæc poſtea contigerint, ad rerum ordinem nunc redeo. Theologica ſtudia, quæ apud Noſtros vigent Duaci, Lupi operam deſiderabant; idcircò à Superioribus illò miſſus eſt. Ibi verò inclytæ Univerſitati acceptiſſimus, non modò Religioſis, ſed etiam Sæcularibus hominibus utilem, ac neceſſariam navavit operam: Nimirùm Auguſtinianæ Doctrinæ ſtudium, quod jam penè obſoleverat, iterùm excitavit. Multi enim, dum nova ſectarentur, veteris Diſciplinæ obliti à ſaluberrima S. Augustini de Gratia, & Prædeſtinatione Sententia ardentiùs defecerant. Quo Munere egregiè perfuncto ad priſtinam ſpartam exornandam Majorum juſſu Lovanium iterùm revocatus eſt; ſed dum Lauream Magiſtralem, & Doctoratûs Inſignia jam de proximo præhenſaret, municipalis quorundam livor debitum ipſi honorem intercidere tentavit, ſcilicet *ſumma petit invidia, & familiariter virtuti comes adeſt.*

Vrbanus VIII. Librum *Cornelii Ianſenii*, Iprenſis Epiſcopi, Augustinus inſcriptum proſcripſerat. *Innocentius X.* adverſus quinque Propoſitiones graviter edixerat. Edictis tamen Pontificiis non undequaque parêri videbatur. Auguſtinianæ Doctrinæ ſervantiſſimi, ne per latus *Ianſenii*, Augustinus ipſe quorundam artibus peteretur, verebantur. Romanæ Sedis Apocriſiarius pro ſuo Munere obſequium urgebat. Tunc quidam, quos inſignire exemplo nihil, non inſignire plurimum humanitatis refert, Lupum apud Apocriſiarium Janſeniſmi inſimulant, eumque tanquam refractarium, & turbarum concitorem accipere non timent. Quia verò obtrectatio & livor pronis auribus excipiuntur, delationi facilè credidit Apocriſiarius. Vnde, ne Lupus Lauream caperet, ſeverè prohibuit. Ipſe verò Lupus intentam ſibi ferulam æquo animo recepit; Amici tamen ejus, ac præ cæteris *P. Ioannes Rivius*, ejuſdem Provinciæ & Voti Eremita, Scriptis clarus, Quem Imperialis Principum, Anno ſalutis M.DC.LXIII. apud Ratiſponam.

nam Dieta habuit Aſſeſſorem,& inimica Parca ibidem cum Dynaſtarum mœrore tumulavit: hi inquam Prodromi Reverendiſſ. Patrem *Philippum Vicecomitem* tunc Generalem,per Litteras rogarunt,ut Pontifici Maximo, Lupi erga Sedem Apoſtolicam obſequium teſtaretur,atque ut unà ſimul Doctoratûs Inſignibus ornari poſſet, ab eo veniam impetraret. Totum quod petebatur, facilè confecit Generalis; *Innocentius* enim pro ſua ſapientia togatas machinas è veſtigio intellexit: Hinc ut Lupus Magiſtratûs Lauream capere poſſet, Facultatem fecit. Quòd nuncium in Belgium allatum,tantâ lætitiâ Amicos Lupi affecit, ut collato inter ſe expenſarum onere, ſolemni ritu, ac maxima pompâ Magiſter, & Doctor inauguratus fuerit IV. Februarii, Anno poſt Chriſtum natum M. DC. LIII. Porrò Municipalium rubigo ardorque dentium per hunc modum refrigeratus,paululùm quievit. Sed *Innocentio X.* defuncto, cum in ejus locum *Alexander VII.* fuiſſet ſubrogatus, recruduit in Lupum perſecutio. Pro-Apocriſiarius enim, quem Internuntium vocant, Bruxellæ Agens,iiſdem Criminantibus, crebris ad novum Pontificem Epiſtolis nunciabat, ni Lupus exterminaretur è Provincia, Lovanienſes Theologos ad Apoſtolicæ Sedis obſequium bonâ fide nunquam redituros. Quibus ſane permotus *Alexander* Generali dedit in Mandatis, ut Lupum ad Urbem ſuo nomine evocaret. Quod cum Criminatores intellexiſſent, ut eſt fermè ſibi parum conſtans ſuſpicax invidentia, veriti ne Clariſſimi Viri in omne bonum evictione atque innocentiâ perſpectâ (non enim ignorabant, quòd Pontifici Lupus notus eſſet) laudes ipſi potiùs in Urbe, ac præmia,quàm pœna, manerent: Idcircò Pro-Nuncio Auctores fuerunt, Pontifici ſcriberet, ut juſſionem adeundi Romam Lupo revocaret. Etſi verò hoc impetraverint, nequaquam tamen eorum è ſententia ceſſit. Quippè antequam hujuſce rei nuntium in Belgium perveniſſet, jam P. Lupus Italiam versùs itineri ſe commiſerat. Qui ubi Romam venit, ſtatim à Generali ad Pontificem introductus, paternè ab eo exceptus eſt. Cum autem poſt pedum oſcula de geniculis Pontifici ipſi teſtaretur, integram ſibi fidem erga Sedem Apoſtolicam ſemper fuiſſe, nec quidquam minùs quam Pontificiis Decretis reluctandi in ſuam ipſius mentem cadere potuiſſe: Reſpondit *Alexander*,gaudere ſe admodum, ac valdè probare ex eo coram audire vera non eſſe,quæ de illo minùs rectè nunciabantur; ac proinde bono animo eſſet, & pro arbitrio Romæ, ſi vellet, maneret, Urbis Bibliothecas intereà luſtrando,quæ

tum Librorum copiâ, cum Voluminum raritate perquam inſignes erant. Per hanc ergo occaſionem Romæ, in ipſo Orbis Theatro, Lupus magis inclaruit, Viris Ornatiſſimis profundam ejus Doctrinam, atque inſignem animi moderationem effusè prædicantibus. Sed præter cæteros *Lucas Holſtenius* interiorum Literarum & Eccleſiaſticæ Antiquitatis periſſimus, Lupi eruditione, ac modeſtiâ captus, dicere ſolebat, in Eccleſiaſtica præſertim Hiſtoria neminem à ſe Lupo peritiorem hactenus repertum. Quod cum non ſemel, ſed frequenter Viris Principibus ipſiſque Eccleſiæ Romanæ Cardinalibus inculcaret; Magnum propterea Lupi nomen in Urbe eſſe cœpit. Ac rurſus cum Pontifici teſtaretur, Romanæ Curiæ operam Lupi non modo utilem fore, ſed etiam neceſſariam, ſtatuit *Alexander* Romæ illum retinere, atque hac de cauſa ſingulo quoquo menſe Congiarii loco quinque Aureos ipſi juſſit numerari, plures utique daturus nî Generalis modeſtia parum tempeſtiva tot pro illius Dimenſo Lupo ſufficere dixiſſet: Verum *Franciſcus Cardinalis Barberinus*, magnus Ingeniorum fautor, de ſuo totidem addere voluit, ſilentio tamen, & quidem ſapienter imperato, ne ſcilicet aut Pontificis factum elevare, aut cum Principe de liberalitate contendere voluiſſe videretur. Sed hæc neceſſitudo, quæ magna utique inter Viros doctiſſimos interceſſit, nobis quidem ſilentio prætereunda non erat, quippè non ſolùm ipſi Lupo, ut diximus, proferendi nomen *Holſtenii* amicitia magno uſui fuit; verùm etiam Bibliotheca Angelica, cui nunc præſumus, ingens inde accepit incrementum. Paraverat *Holſtenius* Bibliothecam tam Voluminum numero, quam pretio ſingularem. Decreverat non ut plerique oſtentationi, & luxui privatim domi illam habere, ſed Studioſorum commodo, ac utilitati publicare. Viro Principi, cui in Urbe ſumma poteſtas, *Holſtenii* Conſilium innotuerat; quid enim in Urbe, rumorum avida, latere poteſt? Itaque ille non obſcurè cum per Miniſtros, tum per ſe *Holſtenium* jam præhenſabat, ut Bibliothecæ *Vaticanæ*, aut *Alexandrinæ*, ſuam quoque adjicere vellet. Ambigebat *Holſtenius*, & animo valdè fluctuabat, nec ſatis per ſeipſum ab eo æſtu expedire ſe poterat, donec hæſitationem Lupo pro amicitia aperuit, qui ipſi Auctor fuit Bibliothecam ſuam *Angelicæ* legandi: quod paulò poſt ab *Holſtenio* factum eſt, magno utique Studioſorum commodo, nec minori Bibliothecæ noſtræ incremento.

Hæc verò eatenus à nobis memorantur, quatenus clarorum Virorum egregia

egregia in Bibliothecam noſtram merita ab oblivionis interitu pro virili parte vindicemus. Nunc ad Lupum redeo. Ille à Pontificis congreſſu nihil antiquius habuit, quam inſigniora Urbis Templa primùm venerabundus obire, mox ad veterem cum Libris rationem diducendam redire. Sed modum, quem Romæ in ſtudiis tenuit, paucis aperire haud alienum puto. A nocte multa quotidie ſurgebat, & Matutinis horis, aliiſque precibus ritè atque ordine recitatis, pluteo penè affixus uſque ad mediam Miſſam, quam Conventualem vocant, hoc eſt ad meridiem, Libris operabatur, depoſt rem Divinam faciebat, deìn ad ſecùndam Menſam promiſcuo cibo prandebat, ſolitus dicere, tædere ſe quod illud ſibi tempus periret; perire enim omne tempus arbitrabatur, quod aut Deo aut ſtudiis non impertiret. A prandio in modicam ibat quietem, mox quaſi alio die ad trituram deſcendebat, nec ante deſinebat, quam lux Solis illum deficeret; quam & precario lumine in ſeram noctem tanquam Scientiarum vorago impræternmiſsè ſolabatur. Neque tamen in tanta ſtudiorum contentione rerumque cunctatione aliquid, animi remiſſioris causâ, ſibi indulgebat, niſi quod interdum antiquæ Vrbis, quæ ſuperſunt, veſtigia illum ad luſtrandum duceret P. *Henricus Noris*, optimæ tum ſpei & rei Cunctator, qui ſimul facundè ei memorabat, quis, quo tempore, & quâ occaſione, quibuſvé uſibus tam operoſas olim excitaverit molium ſubſtructiones priſca Gentilitas: Scilicet *Onuphrii Panuinii* conterranei ſui veſtigiis inſiſtens, Eruditæ Antiquitatis lineis vel ea in ætate delectabatur. Et Lupinorum ſtudiorum ſimilitudine, quæ relevandis animis plurimùm valet, nùmeris omnibus abſolutam Lupi Eruditionem adnotans & admirans, egregium Virum ſectari, colere, & obſervare omnibus nervis ſategit. Et fœneratus eſt: Namque ingenuè fatetur ad capeſcenda Eccleſiaſticæ Hiſtoriæ ſtudia, Lupi exemplo, ductu, & cohortationibus imprimìs ſe incenſum fuiſſe. Cum enim Scholaſtico in pulvere ſtrenuè ſudaret, animadvertere cœpit de Scholaſticis, alioqui acutiſſimis, nullam ferè per Vrbem rationem haberi, ſed à cunctis Ordinibus Lupum majorem in modum obſervari, ſtatuit ab ipſis Scholæ ergaſtulis ad incomplexos altiorum ſtudiorum campos excurrere: Quod quanta cum Eruditorum uſura depoſt executioni mandaverit, luculenter oſtendunt ea, quæ hactenus edidit Ingenii ſui Monimenta, quibus non modò rem literariam locupletavit, ſed etiam nomen ſuum ultrà Sauromatas, & glacialem Oceanum porrexit.

Sed

Sed præter conſueta hæc ſtudiorum Fretia, alia quoque in Vrbe Lupum diſtinebant negotia. Etenim cùm à privatis, tùm ab ipſis S. R. E. Cardinalibus, graviſſimis de rebus ſæpè conſultus, voce, & Scripto reſpondere cogebatur. Præter alia, unum pro multis referre ſufficiat. Nonnulli apud Sedem Apoſtolicam urgebant, ut in vaſtiſſimo *Sinarum* Imperio, ac Regnis *Iaponiæ* Divina Myſteria patriâ linguâ peragi liceret. Propter negotii gravitatem contrariis hinc inde ſententiis Cauſa diſputabatur, atque adeò crebris comperendinationibus exitum deſperabat; donec Lupus Rom. Eccleſiam ejuſmodi Poſtulata ſemper rejeciſſe dogmatico Scripto monſtravit, atque ità litem, quæ multos jam tenuerat annos, & alta fatigârat Ingenia, ipſe Poſteritati peremptoriè diremit. Per id tempus duo maxima adiit vitæ diſcrimina: alterum fulminis jactu, alterum peſtilitate. Quodam die dum Sacris operararetur, ſubitò coortâ tempeſtate fulmen è nubibus excuſſum eſt, quod horribili fragore, odoreque teterrimo omnes, qui circumſtabant, afflatos pœnè exanimavit; igneque ac flammâ fimbrias, quæ ex auro frontem Altaris diſtinguebant, penitùs abſumpſit, ipſum tamen, manifeſto Dei beneficio, illæſum prorſus reliquit. Sed Anno à Chriſti D. Nativitate M. DC. LV. peſtilentia ex *Sardinia Neapolim* importata, quæ Nobiliſſimam Vrbem hominibus propemodùm vacuam fecit, in ſequenti *Romam* pervadens, Septa Cœnobii ad S. Augustini etiam penetravit. Siquidem ea percuſſus eſt *P. Rogerius* Bruxellenſis, qui P. Generali *Luchino* à Latinis Epiſtolis tunc erat. Is enim Anthracem, ex quo etiam poſt interiit, occultare conabatur: Nimirùm timebat ne Convictu cæterorum arceretur. Multi tamen id, quod erat, odorati, P. Lupum adeunt, ſimulque rogant, ut à Populari ſuo an peſtifera lue laboraret, percunctetur. Officium non defugit P. Lupus: Hominem lectulo decumbentem convenit, illumque interrogat, qui Viri dignitate motus rem totam ſincerè aperuit; ſicque Dei Munere cæterorum ſaluti, atque incolumitati conſultum eſt. His ergo & rebus & periculis perfunctus, per liberale otium in Urbe ſibi partum componere, Secretum Lovanienſe & Patrium Solum repetere decrevit. Qua de re *Alexandrum VII.* adiit, cui deſiderium ſuum, & deſiderii cauſas modeſtè aperuit, ac commeatum ab eo demum petivit. Pontifex verò, collaudato ejus conſilio, ſuaſit nihilominùs, ne *Romam* deſereret; *ſed cum bonis Amicis* (Pontificis verba poſui) *ibi potiùs manere vellet, quam longinqui itineris incommoda ſubire.* Sed cum in propoſito

poſito diſcedendi perſiſtere illum videret, ne à ſe triſtem dimitteret, abeundi veniam fauſta cum prece conceſſit, ac inſuper benevolentiæ in argumentum Numiſmata complura, aurea, atque argentea, aliaque non minimi pretii munuſcula miſit abeunti. Cæterùm, nil pretioſius LUPO donare potuit, quam ad *Theologicam Lovanienſem Facultatem communionis & Beneficentiæ* Apoſtolicas Litteras, quibus *Alexander* præclariſſimorum Eccleſiæ Doctorum AUGUSTINI, & THOMÆ AQUINATIS Doctrinam, *tutiſſima Inconcuſſaq; Dogmata*, mirificè commendat. Eò enim quorumdam audentia devenerat, ut S. AUGUSTINI de Gratia æternaque Dei Prædeſtinatione ſententiam, in *Ianſenio*, Apoſtolico ſtylo confixam fuiſſe per Belgium diſſeminarent. Scilicet vetus Sanctiſſimi P. AUGUSTINI Doctrina, tot ſeculis in Eccleſia probata, delicatis hominibus jam ſordeſcebat, nec alia eorum palato ſapere poterat, niſi ea, quam nudiustertius inventam, ſine ullo venerandæ Antiquitatis reſpectu, obtrudere moliebantur.

Sic quinque in Vrbe emenſos poſt annos in Belgium reverſus eſt P. LUPUS, magno utique ſuî deſiderio in Urbe relicto. Ipſe verò paucis ad requiem diebus in Paupere ſua Cellula (quam præter Crucifixum, & pretioſum undique Librum nîl veſtiebat aliud) inſumptis, nomine P. Generalis Comitiis Provinciæ Belgicæ cum poteſtate Bruxellis præſedit, ac de iſthinc ad priſtinos labores rediens Lovanii lucubrationibus totum ſe dedit. Ac primum Scholiis & Notis, Hiſtoricisque in quinque Tomis Diſſertationibus, Canones, & Decreta Synodorum Generalium ac Provincialium illuſtrare, ordine ac viâ hactenùs inacceſſis, aggreſſus eſt; deîn Commentatus abſtruſum illum Tertulliani de Præſcriptionibus contra Hæreticos Librum, quaſi novam vitam dedit venerandæ Antiquitati, & prægrandem lucem Studioſæ Poſteritati. Cæterum dum luculentis Scriptionibus de Eccleſiaſtica Hiſtoria ſtudet mereri, atque Operibus immortaliter fructuoſis, Eccleſiæ Pulpita locupletare omni ope contendit; Eminent. Cardinalis *Palutius Alterius*, Ordinis noſtri Protector vigilantiſſimus, (cujus humeris innixus propter ipſius omnium rerum capaciſſimam mentem *Clemens* X. P. M. ſe, ac univerſa Rei Chriſtianæ negotia ſuſtinebat) LUPUM noſtrum ad Sacram Apoſtolorum Confeſſionem invitavit: Sanè eo Conſilio, ut Vir doctiſſimus, Doctrinæ ſuæ ac Sapientiæ ſale, Romanæ Scholæ eſſet aliquale decus & præſidium. Sed dum profectionem parat, in ipſo pœnè itineris procinctu,

 majo-

majoris momenti negotium, ne Romanum maturet iter, ipſum remoratur. Lovanienſium quippè ad S. Petri Decanus, *Franciſcus ab Hoorenbeek*, mox propter eximiam cum pietate Doctrinam Epiſcopus Gandavenſis Eccleſiæ, per litteras Cardinalem monuerat, pacis & tranquillitatis Lovanienſium prorſus intereſſe, LUPUM per ea tempora è Belgio non diſcedere: Atque ita opportuniore tempore ipſius in Urbem adventus dilatus eſt. Circa mores quorumdam Opiniones, quæ per Inferiorem Germaniam non ſine gravi animarum periculo graſſabantur, iterum LUPO Romam fuerunt cauſa videndi. Sanè inter præcipua inquieti hujus, & factioſi ſeculi Mala, laxitatem moribus obrepentem meritò numeraverim; quippè quod ubi hæc urtica ſemel animum tetigit, nulla jam tam præpoſtera ſententia erit, quæ Probabilitatis prætextu defendi non poſſit. Propudioſæ huic Ingeniorum libidini *Alexander VII.* F. M. fibulam quidem impoſuit, cum duabus editis Conſtitutionibus, tanquam ſeveriori quadam virgula diffluentem Caſuiſtarum luxuriam adſtrinxit. Quia tamen, ut in affectis corporibus propter vitiati humoris copiam ulcere uno ad cicatricem perducto, aliud perniciosius plerumque ſolet erumpere; ſic inſanabilis novandi cupiditas, nova atque infauſta dogmata procudere cœpit. Cum igitur *Lovanienſis Theologica Facultas*, non ſine ingenti animarum pernicie per Belgium hæc latiùs ſpargi videret, iiſque bonarum Artium Sectatores vocari in partes, ac ſimplicem Populum circumſcribi: gliſcenti Malo pro viribus occurrere ſtatuit: Sed Viris doctiſſimis rei conficiendæ haud conſultius viſum, quam è ſuo Corpore ad Romanam Eccleſiam Legatos mittere, qui integram cauſam *Apoſtolicæ Sedi* deferrent, atque ab ea, quæ Magiſtra & Columna eſt Veritatis, judicium intereà expectare. Porrò quò Legatio conſpectior eſſet, Litteras *Regis Catholici* ad *Innocentium XI.* impetrarunt, quibus negotii gravitas, cauſa, Legatique Pontifici commendabantur. Legationi obeundæ electi ſunt *P. Chriſtianus Lupus* & *Franciſcus van Viane* (quibus cum multo ſolatio & ſubſidio adſtiterunt Sacræ Theologiæ Lovanienſes Doctores, *P. Lambertus le Drou*, Ord. Erem. S. Auguſtini, & *Martinus Stayaerts*) quorum ſapientia, & integritas proſperum rei exitum promittebant: Sed major in LUPO ſpes atque expectatio, quòd ipſius in Vrbe nominis celebritas magna eſſet. Neque verò Celebrem *Vniverſitatem* ſpes fefellit. Nam Viri Doctiſſimi, atque Eminentiſſimi Patres, quos Summus Pontifex Dogmatum, quæ deferebantur, Cognitores dedit, authoritate Patris LUPI maximè permoti,

ut

ut quàm citò cauſa finiretur, nullam non diligentiam adhibuēre. Bis enim in hebdomade Conventum ea de re habebant, & quæ Acta eſſent, Pontifici diligenter referebant; nec unquam ab eis ceſſatum eſt, donec *Pontifex* O. M. ſexagintaquinque ſiniſtrarum Opinionum monſtra uno ictu confixit, multùm quidem attonitis, qui ſecùs ſperaverant, quiq́ue cauſam nunquam Romæ finiendam ubique locorum prædicabant.

Hi *Laudati Magiſtri* ſuam quoque, quam *Theologica Lovanienſis Facultas* tenet & docet antiquam de Fide & Morum articulis Doctrinam, *Sanctæ Sedi* examinandam revidendamq́ue unà obtulerunt. Et poſt matura ac ſæpius iterata per Eminentiſſimos, Sacram Sancti Officii Congregationem conſtituentes, Dominos *Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales*, nec non per præcipuos ejuſdem Sacræ Congregationis *Theologos* & *Conſultores*, ſuper *Præfatæ Facultatis* in oblata ſua Doctrina Articulos habita examina, ipſam *Sanam & immunem ab omni Nota* reliquit *Apoſtolicum Iudicium*. Et dum hi Eximii *Theologicæ Facultatis* Legati ad propria remearunt, impoſiti ſibi Officii ac Muneris dederunt computum Excellentiſſimo Belgarum Gubernatori *Duci de Villahærmoſa*, Illuſtriſſimis Patriæ Patribus, *Leoni Ioanni de Pape*, Supremo Præſidi, *& Simoni de Fierlant*, Brabantiæ Cancellario. Hæc ſunt de die 29. Octobris 1679. exhibitæ Bruxellis, & ad Vrbem miſſæ Relationis puncta.

Brevis Relatio eorum, quæ Deputati Theologicæ Facultatis Lovanienſis egerunt & obtinuerunt apud Sedem Apoſtolicam.

1. *Sanctiſſimus Dominus noſter* Præfatos Deputatos excepit cum ſumma ac veraciter Paterna Benignitate. Quod ipſum fecerunt Eminentiſſimi Domini *Cardinales*, aliiq́ue omnes Prælati Romanæ Eccleſiæ.

Etiam Propoſitos à dictis Deputatis Articulos *Sua Sanctitas* benevolè admiſit, & ad ipſos diſcutiendos deputavit duas hebdomadatim Congregationes: Alteram *Theologorum*, alteram *Dominorum Cardinalium*.

Hæ Congregationes fuerunt continuatæ ultrà annum & medium. Et novem vel decem factæ ſunt coràm *Sua Sanctitate*, aliquandò durantes ad tres horas.

Ab his Congregationibus damnati ſunt ſexaginta quinque Articuli, ſpectantes ad Theologiam Moralem. Apoſtolicum Decretum eſt omnibus notiſſimum.

2. Præfati Deputati *Suæ Sanctitati* tradiderunt in proprias manus Libellum, cui titulus: *Juſtificatio ſeu Defenſio Cenſuræ Facultatis S. Theologiæ Academiæ Lovanienſis &c.* Et ſupplicarunt ipſum examinari ac judicari.

Sanctiſſimus Dominus iſtud examen delegavit quatuor Theologis, qui unanimiter cenſuerunt *Libelli* Doctrinam eſſe *ſanam & ab omni nota liberam*, ideoque poſſe teneri ac tradi. Et hoc ipſorum judicium Domini *Cardinales*, ac *Sua* etiam *Sanctitas* comprobavit.

3. *Sua Sanctitas* Theologicæ Facultati Lovanienſi adversùm ſuos æmulos, eorumque Libellos promiſit protectionem & adjutorium: Eâ tamen lege, ut nullus vindicaret ſemetipſum, ſed ut cuncti ſuas querimonias deferrent ad *Sedem Apoſtolicam*.

4. *Sua Sanctitas* ex pleno pectore commendavit tria: nempè, *Concordiam inter Clerum Sæcularem*, ac *Regularem, plenamq; ablationem omnium diſcordiarum ac ſcandalorum.* Item *Plenam extirpationem omnium Novitatum circa venerationem Sanctorum ac Sacrarum Imaginum*, nec non *circà Sacramentum Pœnitentiæ.*

Hæc.

Hæc tria nobis commendârunt etiam præcipui Domini Cardinales, idque cùm ſummo zelo & affectu. Et *Sua Sanctitas*, & Domini Cardinales nos cum honore dimiſerunt.

Hæc quidem geſta ſunt illis, poſtquam LUPUS in Vrbem venerat, & in Patriam rediverat annis; ea tamen hîc antevertere viſum eſt, quatenus quæ ſuperſunt dicenda, melius noſcerentur. Itaque P. LUPUS (ut ad rerum ordinem redeam) etſi affecta jam ætate & aſſiduo ſtudiorum labore viribus multùm detritis; longinqui tamen itineris incommoda, & pericula publicæ utilitatis causâ iterum ſubire non extimuit. Grave per id tempus inter Galliæ Regem, Batavos, Hiſpanos, & Germanos vigebat bellum, & præcipua quæque Belgii, ac Germaniæ loca, Gallicis, vel Germanicis præſidiis tenebantur: atque ob id ipſum valdè infecta erant cædibus, ac latrociniis itinera. Tutiora per Galliam videbantur, Idcircò Belgii pro Rege Catholico Gubernator, miſſo ad Regem Chriſtianiſſimum Caduceatore, rogavit, ut per ſuas Ditiones Legatis in Italiam ire tutò liceret. Verumtamen negavit Rex, alioquin ad omnem Clementiam ſuapte naturâ propenſus. Quidam enim Regi calumnioſè obrepſerat, ſuſurans Galliarum tranquillitati non expedire, ut Legati, utpote Janſeniſtæ, Regnum ſuum intrarent. Poſſe enim eos cum ejuſmodi farinæ hominibus, qui Edictorum Regiorum metu in Gallia tunc quieſcebant, communicatis conſiliis res novas moliri. Quia verò Regnantium mentes, Belli præſertim tempore, ſuſpicionibus facilè indulgent, per Gallicanas Ditiones ire negabatur. Itaque repreſſo itinere per Germaniam Superiorem, Bavariam, & Noricum, atque adeò per infeſſa militibus itinera, perque ipſa Germanorum ſtativa, LUPO cum Collegis non ſine vitæ diſcrimine gradiendum fuit; nihilominùs, Deo benè juvante, Italiam per Tridentinas Alpes ſoſpites intrarunt. Longum, ac ſupervacaneum putem memorare, quantâ Italorum gratulatione exceptus fuerit: Satis conſtat, quòd Florentiam tranſeunti Coſmus III. Magnæ Etruriæ Dux, nullum Officiorum genus omiſerit, quo ſuam erga eum voluntatem declararet. Felicem adventum gratulatus ei eſt, ampliſſima Xenia miſit, Rhedam, qua per Vrbem veheretur, & Lecticam, quâ Romam

 uſque

uſque portaretur, dari juſſit. Neque iis contentus, illum apud ſe habendi cupidus, per C.V. *Antonium Magliabecum*, cui propter infinitam lectionem acerrimumque judicium vel ipſi Literarum Dictatores Faſces ingenii ſubmittere ſolent, Regio ſtipendio ſibi authorari voluit. Et licet P. Lupus, pecuniarum electus contemptor, conditionem modeſtè repreſſerit, haud tamen ſollicitare per Epiſtolas eum deſtitit, quas ſuo nomine *P. Noris* ad ipſum miſſitabat, quibus etiam majoris auctoramenti ſpem ſubinde faciebat; donec Lupus negotium diremit hiſce quidem verbis: *Pauper ſum, Pauper vixi, Pauper mori volo:* non ſine ſtupore rPincipis, altitudinem animi ejus demirantis.

Romam cum perveniſſet, Eminentiſſimi Romanæ Eccleſiæ Cardinales, *Franciſcus Barberinus, Felix Roſpiglioſius*, ac alii Illuſtriſſimi Prælati, Officii cauſa illum convenire dignati ſunt. Ipſa quoque Sereniſſima Suecorum Regina *Chriſtina*, nobiliorum ingeniorum admiratrix, ac bonarum Artium imprimis fautrix, accerſitum ad ſe in Academicorum Regiorum Albo adſcripſit, & in Ampliſſimo Virorum cætu ſtupendam Viri Eruditionem, ac Sapientiam miris laudibus extulit, palam profitens, Eccleſiæ Romanæ talibus oſſibus ac nervis opùs eſſe, qui ſtylum adversùs eos diſtringerent, quibus ſolemne eſt ejuſdem Dignitatem, atque Authoritatem aut arietare aut impugnare. Summus verò Pontifex non tantùm unà cum Collegis ad Pedum oſcula benignè admiſit, ſed & ſimplicem ejus modeſtiam in admiratione notare cœpit.

Lupus autem minimè ſibi in Vrbe quieſcendum ratus, quidquid temporis Officiis ac Negotiis ſuffurari poterat, ſtudiis totum largiebatur. Præter cætera, Immobile illud Opus de Privilegio *S. Petri* circa *Romanas Appellationes* lucubravit. Scribendi otium dedit *P. Paſchaſius Queſnel'us*, qui Opera *S. Leonis M.* nuper edidit, Notis, & Diſſertationibus illuſtrata. Is enim oblitus earum laudum, quas in Virum Sanctiſſimum priùs congeſſerat, reductâ velificatione, eumdem ipſum non perfunctoriè ſugillat; quippè ut abſolvat *S. Hilarium Arelatenſem*, quem jure à *S. Leone* mulctatum authoritate, quam per Galliam ſibi uſurpaverat, Scriptores Gallici omnes teſtantur, Judicem ipſum, & quidem variis nominibus iniquitatis, accuſare non timet. Nempè, *Quod Sedis ſuæ amplitudini plùs æquo ſtuduerit: Quod à Canonibus Sardicenſibus, quorum Authoritati maximè incumbebat, receſſerit: Quod in Canones ipſos graviter peccaverit: Quod Gallicanarum Eccleſiarum Statum, aliter quam more ſolito, ordinaverit.* Neque

his

his ſtetit. Apoſtolicæ Sedis jura imminuere tentat, ejuſque Poteſtatem toto Chriſtiano Orbe diffuſam, Suburbicariis limitibus coërcere audet. Audax Factum. Longiſſimis namque Diſputationibus,ſed planè adſutis, totus in eo eſt, ut demonſtret Eccleſiaſtica judicia. *Gallicanis*, *Africanis*, *Orientalibuſq; Synodis* ſemel peracta, apud Romanos Pontifices numquam fuiſſe Appellationis jure retractata. Eſt fabula periculoſa. His ergo de cauſis non ſolùm Romani Cenſores *Queſnellianam* hanc Editionem cenſoriâ virgula notarunt; ſed etiam P. LUPUS in eum ſtylum diſtrinxit,& Decretoria induit arma. Neque hic præteribo, quod Vir Doctiſſimus *Queſnelio* reſpondendi partes in ſe recepit, adhortante imprimis, atque etiam opem liberaliter ſuppeditante, Illuſtriſſimo *D. Auguſtino Favoriti*, cui nîl magis cordi eſt, quam *Apoſtolicæ Sanctæq; Sedis* Jura & Privilegia ſarta tecta haberi. Ac per hunc modum de Appellationibus ad Sedem Apoſtolicam,abſolutum illud *Corpus* habemus, in quo P. LUPUS coacervatis ex omni memoria veterum, ac recentium teſtimoniis, tanta cùm exemplorum, tùm rationum copiâ eximium *Appellationis Ius* Romanæ Sedi aſſerit, & vindicat; ut de hoc Argumento nihil ampliùs deſiderari poſſe videatur. Duos præятереâ nactus eſt Codices M.S. quorum alter varias cum *Theodoreti*,cùm *aliorum Patrum Epiſtolas* hactenùs ineditas complectitur: Alter *S. Thomæ Cantuarienſis Epiſcopi* Vitam, & Epiſtolas habet. *Ambo*,eo dictante,verbotenùs ſunt exſcripti: majori ex parte priorem Notis illuſtravit: Poſteriorem ex Auguſta *Vaticani* Bibliotheca, *Summi Pontificis* indultu extractum, in uſum habuit; Notis Scholiiſque illuſtraturus, niſi mors invida invidiſſet. Priorem, è *Caſſinenſi Cænobio* Romam allatum, ipſi ad uſuram dedit Eminentiſſimus *D. Hieronymus Cardinalis Caſanatta*, omni cum laude nobis hìc, & ubique memorandus, non modò ob venerandam ſuam erga Literas,& Literatos omnes propenſionem, ſed & qui P. LUPUM unicè dilexit, & tenuitatem quoque noſtram, quod ſummæ pietatis eſt, reſpicere non dedignatur.

Verùm enim verò dum hic Benjamin LUPUS Chriſtianus Apoſtolis ſedulò cooperatur, dum Rom. Eccl. Inconcuſſibilem Petram vigiliis, ac irremiſſis ſudoribus adorare ſuo Dogmate adlaborat, malignitatis dentes vitare non potuit. Impoſturæ, neſcio per quem Philoſophum illi impactæ, (*Quod minùs cogitanter de ſecundis poſt Deum Regiis Poteſtatibus in Regio Suecorum Reginæ conſeſſu fatus eſſet*) ipſa Sua Sereniſſima *Majeſtas*, & qui aderat Excellentiſſimus Virorum Cœtus, dederunt dabuntque anathema. Adhos,

hos calumniæ latratus non excanduit CHRISTIANUS LUPUS; noverat Invidiæ vim, Noverat *& alteram præbere maxillam*: Innocentiâ ſuâ premi, opprimi non poterat; *Non enim viderat Iuſtum derelictum, nec ſemen ejus quærens panem.* Quo tamen Charitatis ordine fiant hujuſcemodi verborum vomitus, ipſe viderit, qui læſit; *Nec pudeat eum ex ipſo ſuo ore proferre reparationis verba, unde facta ſunt vulnera.*

Cæterùm non ſolùm invidiam in Vrbe paſſus eſt, ſed etiam in adverſam valetudinem incurrit. Primùm enim viſcerum torminibus cruciatus, mox acri febri concuſſus, graviter decubuit. Decumbenti, præter familiares & Amicos, adfuerunt Principes Eminentiſſimi, *Franciſcus Barberinus*, *Gregorius Barbadicus*, *Felix Roſpiglioſius*, aliique magni Nominis & Virtutis Prælati, qui de ipſius ſalute valde ſolliciti, ſuorum Aulicorum intimos, & Medicos ad illum viſendum miſêre: Quin etiam *Summus ipſe Pontifex*, cum ab eo Illuſtriſſimus Dominus *Auguſtinus Favoriti*, occultiorum Notarum à Secretis, ægrotantem viſendi peteret Facultatem, *ut ſuo quoque Nomine ſaluêre juberet*, imperavit. Quis enim neſciat inſolubile illud vinculum, quo Chriſtiana CHRISTIANI LUPI Anima in veris Amoris legibus coadunata fuit hujus *Auguſtini Favoriti* Auguſtinianæ animæ? Quis ignoret utrumque ex eodem ſpiraſſe ore, ex eadem dictaſſe mente? In vita conjuncti, in morte non ſeparandi. Sed dum Viri Clariſſimi iterum incidit mentio, diſſimulare nec poſſum, nec debeo, ejus maximè hortatu nos hæc qualiacumque de LUPO ad ſcribendum animum appuliſſe. Ipſe namque pro ea, qua pollet juxtà Apoſtolum Beneficentiâ, poſtquam LUPUM adhuc in vivis agentem omni Officio eſt proſequutus, defuncti etiam memoriam à mortalitate, Literarum Beneficio, cupit vindicari. Inter hæc tertius jam cœperat annus, ex quo Romam venerat P. LUPUS, cum ſolemnia Vniverſi *Ordinis* Comitia in ipſa Urbe celebrata ſunt, in quibus ipſe tanquam Provinciæ Belgicæ *Rector*, in Electione *Generalis* Suffragium tulit, ac inter eos *Patres*, quorum judicium eſt, quinam in Suffragium legitimè ire poſsint, electus fuit. Quo in Munere recti propoſiti tenax, ne quid præter leges fieret, omni ope curavit. Hoc verò Comitiorum occurſu (in quibus largiente *Domino*, ad Vniverſæ Noſtræ Eremiticæ Religionis navim moderandam, in Generalem cum Magno Ordinis incremento electus fuit *Pr. M. Dominicus Valvaſorius, Mediolanenſis*) hoc inquam acceſsu magìs magiſque illuxit LUPI Magnitudo: Nam Dignitates, etſi rogatus,

tus, nulla ratione adduci potuit ut reciperet. Eodem prorſus animi robore, quo olim à *Clemente IX.* F. M. Apoſtolici Sacrarii Præfecturam ultro ſibi delatam conſtanter recuſaverat.

Cæterùm confectis, propter quæ Romam venerat, Negotiis, homo moris antiqui, & tranquillitatis amantiſſimus, Belgium, & Secretum Lovanienſe ſeriò cogitare cœpit; animadverterat enim quoſdam ſe proſpectare. Nulla tamen ſuâ datâ culpâ. Hanc itaque mentis ſuæ cunctationem, quà in reditum ad terram Gentemque ſuam tenebatur, cum nobis, tùm *P. Magiſtro Paulo Mariani*, interiori familiaritate ejus notiſſimo, pro amicitia ipſe aperire voluit; propterea quòd de ejus diſceſſu vehementer querebamur: Cæteris verò tacendam cenſuit; quippè Chriſtianæ manſuetudinis memor, maluit levitatis notam ſubire, quam illis, quorum ſiniſteritati cedebat, apud Romanæ Curiæ Proceres invidiam creare. Hoc igitur Conſilio *Pontificem* ſemel & iterum adiit, & deſiderio Patrii Soli ſe teneri dixit: Poſſe namque ibi, ajebat, lucubrationibus commodius vacare, & pro ſua tenuitate *Sedi Apoſtolicæ* compendioſiùs inſervire: Proinde demiſſis precibus à *Sanctitate Sua* Commeatum in Patriam poſtulavit. Pontifex autem, qui firmam ejus in tanta Eruditione animi demiſſionem numquam ſatis admirari potuit, ſicut ambiguis verbis profectionem retardabat, ita non obſcurâ ſignificatione ſuam de ipſo Romæ detinendo voluntatem oſtendebat. Enimverò quæſtuoſam Cathedram in *Archi-Gymnaſio Romano* illi offerendam juſſit, quo honore ab eo modeſtè excuſſo, centum Aureorum Penſum eidem affixit; ſed LUPUS in abituritionis ſententia perſiſtens, diſcedendi veniam ab invito penè *Pontifice*, tùm per ſe, cùm per alios tandem extorſit. Sanè *Pontificem* ipſum dicere ſolitum accepimus: *Lupum non vulgaris virtutis ac probitatis argumento & documento eſſe, quod etſi crebrò rogatus, & qui non incommodè Romæ commorari poſſet; ut inde tamen abire ſibi liceret, tantopere laboraverit*; Quando plerique Sacrarum Familiarum Alumni nihil reliqui faciunt, ut vel cum maximis incommodis in aliquo Urbis angulo pedem figere quoquo modo poſſint. Abeunti Munuſcula miſit; in iis *ex Auro duo* majoris formæ *Numiſmata*, quibus Viri Principes donari ſolent. Ipſe etiam *D. Benedictus Pamphilius*, magnus Melitenſium *Prior*, quem nunc Sacro Murice ornatum impensè gaudet *Roma*, Muneribus eum donare voluit: At Eminentiſſimus *Cardinalis Iacobus Roſpiglioſius*, inſigni liberalitate ipſum ſemper & ubique proſequutus, præter cætera innumera, Principibus digna dona, favores & gratias, quibus & in

 Roma-

pænè alias voces tanto valetudinis ſpatio emiſit quàm, *Laus Deo? Vtinam Sponſus hac nocte veniat: Cupio diſſolvi, & eſſe cum Chriſto: O Divina Gratia! uſquequò? O Divina Clementia! uſquequò? O Deus meus! bonorum meorum non eges, veni Domine.* Nec verbum impatientiæ ex ore ejus erupit; ſed Fidei, Spei & Charitatis pleniſſimi jugiter ex labiis ejus profluebant ſermones: Nunc ſibi prælegi mandans de *Pœnitentia Pſalmos*, Nunc ſacras de mortalitate è SS. PP. Sententias: Nunc vivâ ſibi voce recitari ferventiſſimas ad *Deum, Dei Matrem*, ac *omnes Sanctos* precationes; Omnes ad Pœnitentiam vitæque integritatem & verbo & opere inſtituens: nec quis ſine Pœnitentiæ lachrymis, durante hâc ſui morbi luctâ, ab eo diſceſſit. Horum inter cæteros teſtis, impræſentiarùm minimè ſilendus, eſt *P. Wilhelmus Wynants*, ipſi à Secretis, Romæ & in Romano itinere Socius, qui uſque in finem obſequendo dilexit illum: Et de ipſo jam pridem in Scazonte cecinit:

TU juge ducis *Innocentiæ* filum,
Nunquam *Pudoris* naufragus, & adhuc *Famâ*
(Certare doctâ fragilitate cryſtallo,
Et dum perit redire neſciâ) conſtans,
Longè ſtetiſti à crimine, integer vitæ.
In te quod atro dente morſicaretur,
Vix ſomniaret Momus unus aut alter,
Oleumque & operam diſſipans, canis ſicut
Qui nîl timenti ſtultus oblatrat Lunæ.
Non nare odorâ, ventre nec cato exploras
Quid in culinis Perſicis *dapum* fumet;
Quid in Polono ſtrideat veru *aprorum*;
Quas Mexicanus inſtruat focus *cœnas:*
Non diſſitarum *carduos* Moluccarum,
Sinenſe lolium, aut Indiæ petis *lappas*,
Simileſque larvas nauſeantis orexis;

Pran-

Prandes ſed obolo: Promi-condus eſcarum
Ipſe meliorum, *Eccleſiæ* penum curas.
Hæc laus tua eſt, *Vir Magne*, nec cupis altrâm,
Qui notus Aſtris, & tibi, & Scholæ, & Templo,
In mentis oculorumque dente jejuno,
Nunquamque ſaturo, *Antiquitatis Abſtruſa:*
Tota belluando, Codicemq́ꝫ, Legeſq́ꝫ, &
Præſcripta Canonum memore ventre condendo,
Ad veſperam *Sanctæ* ſpolia paras *Sedi*,
Ejuſque Gnatis manè dividis Prædam.
Sic triſte Stabulis Hæreſum LUPUS vivis,
Lætumque *Matri Eccleſiæ* LUPUS vives,
Quamdiû diurnam Phœbus adferet lucem,
Fratrique tollet æmulam *Facem Phœbe.*

Pridie nonas Maii Sacrum Viaticum, atque Extremæ Unctionis Sacramentum ſibi adminiſtrari voluit: quibus ſumma Religione ritè ſuſceptis, febris derepente receſſit, leviorque morbus eſſe cœpit; adeò ut jam Medici de ejus ſalute benè ſperarent. Quo Nuncio in Vrbem etiam perlato, mirificè recreati ſunt, qui de ejus vita jam deſperaverant. Brevi tamen hoc gaudium evanuit. Nam paucos poſt dies rurſus ægritudo ipſi vehementer increvit. Cæteris quippè morbis aqua intercus etiam acceſſit, & quidem ejus generis, quam Leuchophlegmation *Celſus* vocat, ſive Hyparca, quâ ſolidæ corporis partes in aquam reſolvuntur.

Nonis Julii, die Viſitationis *B. Virginis* Sacro, P. *Marcus ab Aviano* ex Familia Cucullatorum, per Germaniam ac Belgium Mirabilium patrator, unâ cum Illuſtriſſimo Sanctæ Sedis apud Belgas Pro-Nuncio, *Sebaſtiano Antonio Comite Tanario* (de quo quandoque ad magnos in Vrbe Viros magnus Scripſit LUPUS: *Comes Tanarius tantâ virtute, Sapientiâ & Prudentiâ, morumq́ꝫ comitate, Sanctæ Rom. Eccleſiæ apud Noſtrates moderatur Negotia, ut omnes*

nes ipſum ſuſpiciant & admirentur) cum hoc, inquam, Illuſtriſſimo Comite Pater *Marcus* Ad illum venit; cui P. Lupus haud dignum ſe eſſe dixit, cujus causâ patrarentur Miracula, ſe miſerum peccatorem nîl aliud in votis habere, quàm ut ejus benedictione Spiritum in manus *Domini Ieſu* tranſmittere poſſet. Ipſo autem die, quo mortalitatem exuit, monitus à Medico ſupremam illi horam imminere: *Laus Deo*, infracto animo reſpondit. Cumque Medicum ipſe interrogaſſet quantum temporis vitæ ſibi adhuc ſupereſſet, & ille reſpondiſſet ultra duodecimam meridianam non eſſe ſuperviсturum, iterum, *Laus Deo*, lætus exclamavit. Cœnobiarcham accerſiri petiit, quem ut veniſſe vidit, ad eum converſus: Ego, inquit, Rev. P. contrà *Deum*, & *Proximum* in multis me deliquiſſe certè ſcio, homo enim ſum, & vitiis mortalitatis nequaquam expers: Proinde quidquid peccavi, ſive in te, ſive in Sodales meos, per Viſcera Chriſti Domini etiam, atque etiam Vos omnes ut dimittatis rogo. Præterea ſi quid alienum à Charitate mihi de Charitate ſcribenti fortè excidit, ab iis, qui ſe læſos cogitant, veniam deprecor. Denique illud abs te peto, Pater amantiſſime, nempe, ubi è mortali iſto carcere exſolutus fuero, ut Mortalitatis hoc exuvium ſepeliri facias inter *Fratres Laicos*, quorum meritis Divina Clementia me indignum dignetur adjungere. Hâc oratione habitâ, mira tum vocis tum vultûs conſtantiâ ſolitas Eccleſiæ precationes, quibus exeuntium Animæ juvantur, recitari coram ſe poſtulavit; iiſque abſolutis, quo ſolus Sacrarum Scripturarum meditationi pauliſper vacare poſſet, ut è Cubiculo omnes egrederentur, rogavit; ac paulò poſt reverſis Patribus, quota hora eſſet ab eis quæſivit, & reſpondentibus *undecima*, rursùs *Laus Deo*, inquit. Mox ad medium fermè duodecimæ mortem jam ſibi inſtare dixit; cumque è campanili ſignum *Salutationis Angelicæ* de more daretur, eaque à circumſtantibus ter recitata eſſet, clarâ ipſe voce, *Amen*, ad ſingula reſpondit, atque in iis placidiſſimè efflavit animam. Ablatus eſt magno Bonorum omnium luctu, nec quiſquam auditâ ejus morte aut lætatus eſt, aut lætari viſus. Sanè cum de ejus obitu Nuncium in Vrbem venit, quicunque illum noverant, pro eo ac debuerunt, doluerunt. Quin etiam ipſe *Summus Pontifex* expers non fuit mœroris. Vbi enim illum deceſſiſſe intellexit, *Iacturam in eo graviſſimam à Sede Apoſtolica factam profeſſus eſt, ſe verò plurimùm dolere dixit, quòd morte præventum debito honore ſibi exornare non licuiſſet.* Ex quo, aliiſque non obſcuris

ſcuris Argumentis, ab ipſo Pontifice Purpuram Viro Clariſſimo deſtinatam fama percrebuit. Et quidem non modò apud Plebeios homines, qui rumuſculis plerumque ducuntur, ſed etiam apud Summates Viros, quibus Studium eſt *Principum* cogitationes acrius rimari.

Quòd ſi habitum quoque ejus, qui non viderunt, noſcere velint; Staturâ fuit, quæ juſtam non excedebat: Colore candido, rubore decenter admixto, exporrectâ fronte, oculis cæſiis, ut plerique Belgarum, ore tam verecundo, ut modeſtiam prorſus ſpiraret. Valetudine ad ſenectam uſus eſt proſperâ, quam tamen aſſiduo Studiorum labore multùm infregit. Vixit annos ſexaginta novem. Deceſſit ſexto nonas Julii anno poſt Chriſtum natum M. DC. LXXXI. Innumera pœnè ſcripſit, erudito magis, quàm compto orationis ſtylo. Ex iis quæ compoſuit, hæc inter alia typis edita habemus. *Notas, & Scholia in Canones, & Decreta Synodorum Generalium & Provincialium*, atque in eis, *Diſſertationes Hiſtoricas*, à Decretis *Primi Nicæni*, uſque ad Concilia à *Gregorio VII.* habita; quæ omnia Tomis quinque digeſſit: *Librum Tertulliani de Præſcriptionibus*, doctiſſimis ab eo Commentariis illuſtratum: Varia ejuſdem Opuſcula duobus Tomis comprehenſa: *Dogmaticum Opus de Privilegio S. Petri circa Romanas Appellationes:* Duos prætereà Codices, qui *Theodoreti*, & *aliorum Patrum*, & *Epiſtolas S. Thomæ Cantuarienſis* complectuntur, quos in Urbe magno labore, ut ſupra-diximus, exſcripſit, prioremque majori parte Notis illuſtravit. Cætera, quæ ſuperſunt, aliquando ſperamus fore ut publici juris fiant, ab iis præſertim, quibus adhuc eſt curæ, & ergà ipſum fides, ac officium: Ab illis inquam, qui defuncti quoque Amicos agunt. Nobis intereà de Eximio Viro, rudi ac inconditâ voce hæc ſcripſiſſe ſufficiat, quæ profeſſione pietatis aut laudata erunt, aut excuſata.

FINIS.

SCHOLIA ET NOTÆ

Ad variorum Patrum Epiſtolas, concernentes Acta Epheſini & Chalcedonenſis Concilii, nuperrimè repertas in Bibliothecá celeberrimi Monaſterii Caſsinenſis.

AD CAPUT PRIMUM.

EPiſtola hæc & Græcè exſtat & Latinè. Exſtat bina ejus Latina tranſlatio: Altera vulgata in Conciliorum tomis, cujus author ignoratur; altera facta per Marium Mercatorem, nuper vulgata per R.P. Joannem Garnerium. Placuit & hanc tertiam publicare, ob duas præſertim cauſas. Primò, quod aliquid præ aliis duabus ſingulare habeat, atque ita veritatem ac S. Cyrilli mentem illuſtret. Secundò, quod nos aliquid doceat circa tempus datæ Epiſtolæ: *Data Menſe Novembri, die trigeſimâ, Indictione decima-tertiâ.* Audiendus eſt præfatus Joannes Garnerius: *in Codice manuſcripto Carmelitarum Diſcalceatorum Conventus Pariſienſis data legitur Menſe Novembri, die trigeſimâ, Indictione decima quartâ. Quæ temporis notæ, niſi emendentur, cohærere non poſſunt. Nam ſcripſit proculdubio Cyrillus poſtremùm Neſtorio anno quadringenteſimo trigeſimo, & Neſtorius Cyrilli literas accepit Conſtantinopoli ſeptimo Idus Decembris. Si qua igitur fides Codici, accepta fuiſſet Epiſtola Conſtantinopoli ſeptem poſt diebus, quam Alexandriæ ſcripta eſſet, quod omnino incredibile. Cohærebunt omnia facilè, ſi dicatur Alexandriæ ſcripta tertiâ Novembris, accepta Conſtantinopoli ſeptimâ Decembris, & indictio, ut par eſt, non à Ianuario, quomodo eſſet decima tertia, ſed à Septembri, quo menſe decima quarta incepit.* Et alibi habet de hâc ipsâ Epiſtolâ: *Tempus, quo data eſt Synodica, atque adeò Synodus habita, in veteri manuſcripto invenimus, nempe diem tertium Novembris.* Codex Caſſinenſis vacillat. Etenim rubris ac originalibus litteris diſertè expreſſum eſt: *Data*

Menſe Novembri, die trigeſimâ, indictione decimâ tertiâ. At vero nigris & recentioribus litteris, antiquis tamen, neſcio quis correxit. Videtur ſuperſcripſiſſe: *Secundâ Menſis.* Litteræ non ſunt lucidæ. Interim iſta correctio facit nos vacillare. Hæc Epiſtola eſt ſummi momenti: Inter primarias S. Cyrilli. Et propter ipſam per centum annos fuerunt graviſſimæ contentiones in Eccleſiâ. Comprehendit omnes Neſtorii impietates, ipſaſquè nervosè refutat. Totam exponere ac elucidare eſſet operoſi moliminis: Eſt alterius loci.

AD CAPUT SECUNDUM

HÆc Epiſtola non eſt ſuo ordine & loco poſita. Eſt ſcripta, & per omnem Orientalem Diœceſim tranſmiſſa poſt completam ejuſdem Diœceſis cum Ægyptiacâ Eccleſia pacem, poſt Pauli Emeſeni Epiſcopi reditum. Tunc Joannes Antiochiæ Patriarcha, pacem publicaturus, omnia ipſius Acta, nempe ſuas ad S. Cyrillum Synodales litteras, & Pacificatorium Cyrilli Reſcriptum, unà cum præſenti Epiſtolâ tranſmiſit ad omnes ſui Patriarchatus Provincias, ita ſperans quietem, quam ipſe turbaverat, reparare ſuis Eccleſiis. Ipſum fuiſſe non minimum diſcordiæ fontem, demonſtrant ejus Acta & antè, & apud, & poſt Epheſinam Synodum. Etenim ipſe omnium primus, ſaltem poſt Neſtorium, S. Cyrilli Capitula cœpit de Apollinario infamare ac anathematizare, atque ita Hæreſiarchæ præbuit valida fomenta impietatis, ac pertinaciæ. Hoc ſtatim patebit ex ejus litteris ad Helladium Tharſenſem, ac alios ſuæ Diœceſis Metropolitas & Provincias. Eas ſcripſit quinti ſæculi anno trigeſimo, aut certe in trigeſimi primi exordio, ſtatim poſt factam Neſtorio Capitulorum inſinuationem. Porrò modum, quo ſuas ad S. Cyrillum Pacificatorias litteras, & in ipſis contentam fidei profeſſionem, aliaſque Pacis conditiones conceperat, exponit ipſe in iiſdem litteris: *Quod conſilium*, Pauli Emeſeni Epiſcopi in Ægyptum legandi, *Sanctiſſimo Patri noſtro Acacio*, Berrheenſi Epiſcopo, *cæteriſque, qui nobiſcum erant, Deo dilectiſſimis Epiſcopis probatum fuit.*

Hæc

Hæc omnia egerat cum ſolo Acacio & paucis aliis Epiſcopis in Synodo ſolius ſuæ Provinciæ. Nec ſine rationibus. Etenim noverat ſuorum Epiſcoporum plures eſſe à S. Cyrilli Capitulis & perſonâ longe alieniſſimos. Et iſtud odium ipſe illis inſtillaverat. Hinc pacis negotium cenſuit tractandum cum paucis, & poſtmodò omnibus potenter imponendum. Et hoc tentavit per præſentes litteras. At quod non ſucceſſerit, docebunt inferiora. Plures Epiſcopi objecerunt varia: Etiam inter cætera, quod hæc pax eſſet clancularia, fabricata per paucos.

Palmaria pacis capita erant tria: Reprobatio Neſtoriani dogmatis, Degradatio Neſtorianæ Perſonæ, & in ejus degradati Sedem ordinatio Maximiani. Hæc tria & Princeps & S. Cyrillus poſtulaverant, & Joannes admiſerat, ſolemniter profeſſus. At verò ipſe etiam tria poſtularat: Aboleri omnia Acta Epheſina, admitti ſolum Nicenum ſymbolum, & anathematizari Cyrilli Capitula. Et nihil obtinuerat. Suam de Dominicâ Incarnatione fidem Cyrillus ſolummodò expoſuit, ac demonſtravit rectam: Et Joannes debuit eſſe contentus. At verò in præſenti pacis publicatorio inſtrumento nulla eſt memoria de Neſtorio aut ejus dogmate, nulla de Maximiano, nulla de Cyrilli Capitulis: Cyrillus ſolummodò laudatur recta jam ſentire, ac eſſe orthodoxus. Nempe Joannes ſuæ pro Neſtorio, & adverſus Maximiani Ordinationem, ac præſertim adverſus Capitula contumaciæ memor erubeſcebat, & certiſſimè norat iſta à ſuorum Epiſcoporum multis pertinaciſſimè abiicienda & conſpuenda. At ipſa aliunde innotuerunt. Hinc pacis publicatio plurimos habuit obices, modicos ſucceſſus. Epiſtola ſcripta eſt ſub exordium anni trigeſimi tertii. Etenim anno trigeſimo ſecundo, die vigeſima quinta Decembris, in Dominicæ Nativitatis feſto, Paulus Emeſenus Epiſcopus Alexandriæ coram S. Cyrillo eſt ad plenum populum de fide ac pace ſolemniter concionatus, ideòque redire non potuit, niſi in exordio ſequentis anni. Epiſtola eſt ſcripta poſt eius reditum.

AD CAPUT TERTIUM.

HÆc Epiſtola docet nos plura. Primò, intolerabilem faſtum, vanitatem, ac ſuperbiam Neſtorii. Vanitatem tantam, qua credidit ſuſpicionem Hæreſis in ſe nequidem poſſe cadere. Vanitatis fundamentum erat, quod bellum indixiſſet omnibus Hæreticis. Etenim quomodò inter ipſa ſuæ Epiſcopalis Conſecrationis Solemnia ſtatim cæperit debacchari in cunctas tunc graſſantes Hæreſes, videre poſſis apud Socratem & alios. Hinc ſuos Legatos ſtatim transmiſit in Lydiam, aliaſque Aſiaticæ Diœceſis Provincias, vexaturus Quarto-decimanos, alioſque iſtic Hæreticos. Et re verá fuiſſe zeloſum, ac indefatigabiliter ſtudioſum affirmat in ſcriptis ad ipſum litteris S. Pontifex Celeſtinus: *Expergiſcere tandem, quia non ſunt iſta dicenda vigilia, quas non exhibes cuſtodia, ſed rapina. Dormire te velimus in hoc quod prædicas, & vigilare in hoc quod impugnas. Quid dico? Leviùs certè ferremus, ſi in utroque dormires.* Ex grandi hac ſtudii diligentiâ fuiſſe ab omnibus æſtimatum ac dilectum, & evectum in Regiæ civitatis Cathedram teſtatur in Apologetico ad Imperatorem Theodoſium libro S. Cyrillus: *Electus fuit Neſtorius tanquam in Apoſtolicis ac Evangelicis doctrinis exercitatus, promovendaq; pietatis artifex, quiq; rectam & omnino inculpatam fidem teneret. Et talem eſſe hunc hominem cupiebat etiam veſtra Maieſtas, univerſiq; Sanctarum Eccleſiarum Præſides, & ego ipſe.* Huic publicæ famæ innixus audebat omnia, & cenſebat ſe ſecurum adversùs omnem ſuſpicionem. Attamen quod potiùs loquax, quam eruditus fuerit, teſtantur graviſſimi Scriptores. Idem Cyrillus in habitâ ad Epheſinam Synodum Homeliâ ſic ipſum alloquitur: *Ratus es te omnibus Eccleſiis dominari ejus, qui te è ſtercore in cœleſtem ſublimitatem evexit.* Videtur notare viles ejus natales. Et Alipius, Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ apud Sanctos Apoſtolos Presbyter, ſcripſit ad Sanctum Cyrillum: *Tu voracem Bel evertiſti, ac inanem illius ſpem labefactaſti & compreſſiſti, aureaq; ſtatua apparatum perdidiſti.* Notat Neſtorium de inſatiabili avaritiâ, videturque notare inſuper de Simoniâ. *Quod peſtilenti Epiſcopalis Cathedra deſiderio laboraverit*, in præfatâ Homelia teſtatur laudatus Cy-

Part. 1. Epiſt. 18.

Cyrillus, & adjungit : *Hic Magicis quoque illuſionibus, auſim dicere, operam navavit. Divinam Scripturam non ſincerè inſpexit; inſpexit autem argentum & aurum.* Hæc facinora & vitia hominem inflarunt, evacuarunt Spiritu Sancto, & Hæreſes impugnantem præcipitarunt in Hereſim.

Litteras ſuas, quibus Neſtorio, ut intra decem dies, niſi Degradationis Elogium mallet ipſo facto incurrere, ſolemnem ſui erroris palinodiam in Eccleſiâ cantaret, ac præſertim Sacroſanctam Virginem profiteretur Deiparam, Apoſtolicâ authoritate injunxerat, Sanctus Celeſtinus non ad ſolum Sanctum Cyrillum, per ipſum Neſtorio inſinuandas, ſed etiam ad Joannem Antiochiæ Patriarcham, alioſque Orientalium Eccleſiarum Primates Epiſcopos tranſmiſerat. Hinc præfatus Joannes videns agi ex pectore, ſeriò ac inſtanter Neſtorium admonuit, ut Pontifici obediret, atque ita declinaret hanc tempeſtatem. Ut imitaretur ſuum olim Magiſtrum, Theodorum Mopſueſtiæ Epiſcopum, qui iſtis ipſis in Benedictam Virginem blaſphemiis graviſſimè uſque ad lapidationis periculum offenderat Antiochenum populum, & recantando non ſolam pacem ac populi gratiam ſibi reddiderat, ſed inſuper meliorem famam. Hiſce litteris Neſtorius per præſentem Epiſtolam reſpondet, & affirmat ſe iſtud ipſum etiam ante receptas litteras præſtitiſſe.

Porrò ſermo, quem à ſe ante iſtas Joannis litteras dictum affirmat & adducit Neſtorius, adducitur etiam à Mario Mercatore. Eſt ſecundus poſt receptas litteras ac minas Sancti Celeſtini. Ad primum ſermonem Marius præfatur : *Sermo duodecimus in Eccleſiâ habitus, in qua litteras Celeſtini Romani Epiſcopi, & Cyrilli Alexandrini denuntiationes accepit; ſeptimo Idus Decembris, Conſulatu Theodoſii decimo tertio, & Valentiniani tertio, Auguſtorum, poſt ſextum diem, quam eaſdem litteras ſumpſit.* Accepit litteras die ſeptimâ, ideòque hunc ſermonem dixit Decembris die decimâ tertiâ. Erat dies Sabbathi, apud Græcos feſtivus, ac habens publicam Synaxim. Ad præſentem ſermonem hæc Mercator : *Ejuſdem ſermo decimus tertius, die alterâ, id eſt, Dominica dictus.* Erat quinti ſæculi annus trigeſimus. Hæc ſermonis verba, *Quoniam & ego valde fatigatus ſum*, quæ Mercator non exponit, exponit harum litterarum Collector & Scholiaſtes :

liaſtes : *Quem dixit, dum tardiùs intraſſet ad menſas, eò quod neceſsitates popoſciſſent in Secretario.* Quæ neceſſitates fuerint, ignoro. Forſitan quatuor à Sancto Cyrillo Legati Epiſcopi, tunc adhuc hærentes apud Conſtantinopolim, hominem denuò acceſſerant, atque ita ante Sacrificium & Synaxim detinuerant ac fatigaverant in Eccleſiæ Secretario. Hic Scholiaſtes haud dubiè eſt Comes Irenæus, tunc Tyriorum Metropolita, pertinaciſſimus Neſtorii Sectator, Patronus, ac Encomiaſtes. Lucet ex his verbis : *Vnde omni Clero concurrente ad eum, multa de dogmate diſputat, qui ſic ejus Magiſterium ſunt admirati, ut anathematizarint eos qui ita non ſentiunt.* Quod plurima Cleri & populi turba adfuerit, lucet ex his ipſius Neſtorii verbis : *Et vos omnino conſtricti.* Marius Mercator tranſtulit : *Conſtipatione laboratis.* Papalium litterarum tenor,& ipſarum terribilia in Neſtorium mandata toti Regiæ civitati innotuerant : Cyrilli Legatio ipſas haud dubiè non ſolummodò inſinuaverat Neſtorio, ſed inſuper affixerat in publicis locis, ac ſolemniter promulgarat. Hinc ad audiendas ſui Epiſcopi palinodias aut Apologias confluxerat omnis Clerus & populus. De ipſorum applauſu Neſtorius propriâ manu ſubjecit ſuis ad Joannem Patriarcham litteris: *In illâ doctrina & Clerum & populum, & hos qui in Imperialibus ſunt Aulis, attraximus.* Eſt vano ac tumido Hæreſiarchæ conſuetus Thrazoniſmus. Nam & ad Sanctum Cyrillum non erubuit ſcribere: *Quæ ad Eccleſiam noſtram pertinent, quotidie augentur in melius. Et quæ ad plebem, noveris in majorem extendi profectum per gratiam Chriſti, in tantum ut multitudo hæc vocibus Prophetæ clamet :* Replebitur terra ſcientia Domini, ſicut aqua multa cooperiens maria. *Noueris & Regiam domum, dilucidato dogmate, in magno gaudio degere, & ut paginæ finem faciam, illam de Eccleſiâ quoque apud nos ſuper omnibus Hæreſibus, quæ adversùs Deum litigant, vocem vide impleri :* Ibat Domus Saül, & infirmabatur ; ibat Domus David, & confortabatur. *Hæc noſtra tanquam fratris ad fratrem conſilia.* Homo facinoroſus per domum Saül omnino intelligit Orthodoxum Eccleſiæ dogma.

Porrò qualiter Sancti Celeſtini Litteris ac Mandatis obedierit, docent hæc Epiſtola, & ipſi adnexus ſermo. Etenim ambo perſiſtunt vocem, *Deiparæ*, infamare de Ario ac Apollinario. Ambo Sacro-ſanctam Virginem pernegant *Deiparam*, & prædicant ſo-

ſolummodò *Chriſtiparam*. Eſt antiqua Pauli Samoſatenſis, à quo virus deſcendit in Neſtorium, doloſa vafrities. Hujus Magiſter fuerat Theodorus Mopſueſtienſis in ſecunda Cilicia Epiſcopus, qui ſuas ad Antiochenum populum blaſphemias eâdem arte diluerat, aut potiùs incruſtaverat, atque ita Joannes Patriarcha ejus exemplum ac imitationem non ſine ſuſpicione de conſortio erroris ſuaſit Neſtorio. Porrò ſuperbus & contumax Hæreticorum ſpiritus ſemper accuſat Eccleſiam. Hinc etiam præſens Hæreſiarcha affirmat Regiam civitatem & ex Apollinario, & ex adverſo penitus errore uſque ad ſuum Epiſcopatum ac prædicationem laboraſſe: Sacro-ſanctam Virginem ab aliis ſolius Dei, ab aliis ſolius hominis fuiſſe creditam Genetricem. Hinc neceſſariam fuiſſe ſuam doctrinam & opem, quæ ipſam prædicaret Chriſti-param. Et certè poſſint illic fuiſſe quædam reliquiæ Apollinarii. Quod enim Nectarius, Regiæ civitatis Epiſcopus, fuerit in ipſis ejiciendis ſegnior, in datis ad ipſum litteris queritur Sanctus Gregorius Nazianzenus. Et Sancti Joannis Chryſoſtomi Zelus in Arianos potiùs vigilavit, quam in Apollinariſtas. Et in Synodalibus ſuæ Provinciæ pro Chalcedonenſi Concilio ad Leonem Auguſtum litteris Baſilius Seleucienſis Epiſcopus, Iſauriæ Metropolita, ſcripſit: *Beatus Cyrillus, dum apertè contra Neſtorii veſaniam dimicaret, & Beato Celeſtino, Eccleſiæ Romanorum Paſtori, particeps eſſet in priori Patrum Epheſi Concilio, pro veritatis defenſione maximus propugnator emicuit, quando uno fonte & iiſdem ſyllabis a ſe conſcriptis & impietatem Neſtorii perculit, & contra Zizania pravæ Sectæ Eutychis, quæ jam quidem tunc germinabant, necdum tamen videbantur apertè, falcem ſectionis apertiſſimè præparavit.* Quod Eutyches tunc Orthodoxus, immaculatus & ſummæ auctoritatis Archi-mandrita fuerit, infra patebit. Proinde Seleucienſis Baſilius loquitur de Apollinarii reliquiis. Attamen Neſtorius ipſas non notat in hiſce litteris. Omnino calumniatur Orthodoxos. Nam & hos notavit in litteris ad Celeſtinum Pontificem, & in pluribus aliis. Et ſuorum Clericorum quoſdam, certè inſigniter Orthodoxos, degradavit, & civitate ejecit tanquam Apollinariſtas.

Notanda ſunt hæc verba: *Facta eſt ex ipſo Angeli vocum principio.* Neſtorius ſtatim in ſuæ prædicationis exordio accepit duos poten-

tentiſſimos ſuæ blaſphemiæ Adverſarios: Extraneum & Domeſticum. Sanctum Cyrillum Alexandriæ Patriarcham, qui Scripto, & Sanctum Proclum, qui vivâ etiam voce Apoſtolicum dogma tuebantur. Hic enim è Regiæ civitatis Clero per Neſtorii Anteceſſorem Siſinnium Cyzicenus ordinatus Antiſtes, & ex cauſis iſtic non receptus, rediit Conſtantinopolim., atque ita plurimùm adjuvit Eccleſiam. Dum enim Clerus, prophani Epiſcopi Tyrannidem metuens, paſſim ſileret, Proclus ferè ſolus, utpote ob Epiſcopalem gradum ſecurus ab ejus violentiis, palàm & publicè invaſit blaſphemias. Adversùs primam illius deviam concionem ſtatim repoſuit: *Neque Chriſtus per ſuccedentia virtutum incrementa factus eſt Deus. Abſit. Verùm, ut fides noſtra prædicat, Deus factus eſt homo. Neque hominem Deificatum, ſed Deum Incarnatum confitemur.* Utique ſtatim à primo Virginalis conceptus exordio. Et in libro ad Reginas de Neſtorio ac ejus aſſeclis ſcripſit Sanctus Cyrillus: *Exiſtimant homini, ad noſtram ſimilitudinem ex Sancta Virgine prognato, cum Filiationis, tum Dominationis quoque gloriam per modum cujuſdam gratiæ, ac per progreſſus obveniſſe.* Et infra: *Non eo ſenſu id dicimus, quo illi, quaſi nimirum Emmanüel ſecundùm gratiam tantùm Deus, aut Filius, aut Dominus nominatus ſit, aut per aſsiduos progreſſus & incrementa, perinde ac unus è grege, noſtrique ſimilis homo ſanctificatus, ad illud gloriæ culmen conſcenderit.* In hujus novæ prædicationis exordio nec ſanctus Cyrillus, nec ſanctus Proclus crediderunt hominem eſſe adeò abreptum, ut Sacro-ſanctæ unionis Myſterium penitus abjiceret: Crediderunt abjici ſolam Incarnationem, ſeu iſtius unionis exordium ad primum conceptum Dominicæ Carnis. Videbatur enim ſolam vocem, *Deipara*, invadere, ideòque averſari ſolum iſtud exordium. Crediderunt illum Pelagianizare, atque ita ab ipſo dogmatizari humana merita, quibus Dominicus homo per progreſſus & incrementa ad Hypoſtaticæ unionis gratiam tandem veraciter profeciſſet. Ita ſuadebat ejus cum Pelagianis familiaritas. Hanc ergo peſſimam de ſe opinionem diluit per verba præſentia. Quid autem re verâ ſenſerit in hoc articulo, eſt altioris indaginis. Hinc interim vides unam è rationibus, ob quas ſanctus Proclus ac quidam alii Patres fuerunt averſati hanc propoſitionem: *Chriſtus eſt homo Deificatus.* Item hanc: *Hominis cum Deo*

unio

unio eſt humana natura Deificatio. Cenſuerunt voces iſtas non eſſe ſufficientis energiæ ad exprimendam iſtius unionis excellentiam. Ad hanc exprimendam Sanctus Cyrillus induxit voces : *Vnio Hypoſtatica,* ſeu *Vnio ſecundùm Hypoſtaſim.* Hæ namque palam important unionem factam in primo puncto, quo creata eſt, & exiſtere cœpit humana natura.

Laudatus in hiſce litteris Comes Irenæus eſt ſummus Neſtorii ſectator & aſſertor. Ejus indoles ac varia Acta exponentur inferiùs. Porro Muſæus fuit Antaradi Epiſcopus in primâ Phœniciâ, homo ejuſdem commatis. Quis hìc laudetur Helladius, videtur incertum. Inter Neſtorii enim aſſeclas fuerunt duo eodem nomine: Alter Tharſenſis Epiſcopus, Metropolita primæ Ciliciæ, alter Antiſtes Ptolomaidis in primâ item Phœnitiâ. Joannes Patriarcha poſſit ad hunc & ad Muſæum, quoniam ejuſdem Provinciæ, communes dediſſe pro Neſtorio litteras. Attamen quod etiam ad Metropolitam Helladium ſcripſerit, ſtatim docebimur. Quem igitur hìc Neſtorius laudet, manet ambiguum. Quas, & quidem plurimas, Sancti Cyrilli præſumptiones hìc notet, quid juvet curioſiùs inquirere ? Sunt calumniæ. Et quaſdam infra audiemus. Præſertim notat duodecim Sancti Cyrilli Capitula, quæ non ipſe ſolus, ſed plures alii cenſuerunt & clamaverunt eſſe præſumptiones Apollinarii.

Hujus Epiſtolæ tempus docent hæc verba : *Dum nobis hanc ipſam Synodum donaverit, quam ſperamus.* Affirmant eſſe ſcriptam eo tempore, quo Neſtorius, à Celeſtini Pontificis judicio appellans, Geralem Synodum poſtulaverat à Principe, ſed necdum impetraverat. Ita videri poſſit. Verùm Sacra Divalis, qua Imperator Theodoſius omnes Patriarchas ac Metropolitas evocavit ad Synodum, data fuit decimo tertio Calendas Decembris, die decima nona Novembris, ſub ejuſdem Principis decimo tertio, tertio Conſulatu Valentiniani tertii, anno trigeſimo quinti ſæculi. Erat ferè Menſis ante Celeſtini ad Neſtorium litteras. Proinde Neſtorius dudum antea provocaverat ad Synodum, & ipſam impetraverat. Et quod dudum antea jactarit ſe fore iſtius Synodi Præſidem, lucet ex Sancti Cyrilli litteris, exſtantibus in prima parte Epheſini Concili, ad Clerum Conſtantinopolitanum. Attamen indicta Synodus, ne- Cap. 12.

ſcio ex quibus cauſis, ceſpitavit & hæſit. Hinc enim Baſilius Diaconus & Archimandrita, & plures cum ipſo Collegæ, dum Neſtorius apertum Hæreſiarcham ac Tyrannum ageret, fieri Synodum inſtantiſſimè poſtularunt à Principe, & niſi fieret, provocarunt ad Dominum Deum. Facta hæc omnino ſunt poſt adductas & publicatas Sancti Celeſtini litteras. Nam iſto tempore Neſtorius, licèt doloſè, profitebatur vocem, *Deipara*. Nempe ex metu Papalis Mandati. Hoc igitur tempore ſcripta etiam eſt præſens Epiſtola. Propter neſcio quos tunc pendentis Synodi obices dicit: *Dum nobis Synodum donaverit, quam ſperamus*. Quo Menſe id fuerit, neſcio conjecturare. Ut Joannes de Apoſtolico Mandato, quod ante Neſtorium non poteſt accepiſſe, ad ipſum perſcriberet, opùs fuit aliquo tempore.

AD CAPUT QUARTUM

HÆc Epiſtola ſcripta eſt poſt Neſtorii receptum à Joanne Reſponſum. Docet quod Neſtorius bis Joanni reſponderit, duoſque ſuos Apologeticos ſermones ad ipſum tranſmiſerit. Forſan etiam illum ſermonem, quem die decimâ tertiâ Decembris ad Populum dixerat in Sabbatinâ Synaxi. Eſt tamen incertum. Haud dubiè & Joannes bis ad ipſum ſcripſerat. Altera utriuſque Epiſtola latet aut periit. Notanda ſunt hæc verba: *Perturbatio, quæ erat Conſtantipoli, quievit*. Hæc qualiſcumque quies forſitan effecit, ut indicta Synodus videretur non neceſſaria, ideòque dormitaret. Verùm erat doloſa quies. Et ipſâ abuſus Neſtorius cœpit in Orthodoxos, Clericos præſertim ac Monachos, apertum Tyrannum agere: Patrare illa, quæ Baſilius ac alii Regiæ civitatis Archimandritæ Theodoſio repræſentarunt, & adversùs illa poſtularunt omnino fieri Synodum, alioquin ad tremendum Divinæ Majeſtatis Tribunal provocaturi. Et ſic Synodus revixit. Notanda ſunt & hæc verba: *Non quod pœnitentia vel correctio ſit ſecuta, &c.* Conantur plenè expurgare Neſtorium. At lavant Æthiopem. Et hinc in Joannem forſan potuit dici, quod in Acacium Conſtantinopolitanum Epiſcopum, ſimile dealbationis ſtudium Petro Mogo ac Petro Cnapheo impendentem, ſcripſit Sanctus Felix

tertius

tertius Pontifex: *Non caret ſcrupulo ſocietatis occultæ, qui evidenti facinori deſinit obviare.* An Joannes non ſolam Neſtorii Perſonam, ſed etiam errorem aliquando dilexerit, eſt alibi diſcutienda quæſtio.

Notari oportet etiam hæc de S. Cyrillii Capitulis verba: *Quæ quidem ejus eſſe non credo.* Erant manifeſta mendacia, vaferrimæ Syri hominis ſutelæ. Etenim quatuor Ægyptii Epiſcopi, à S. Cyrillo ac ejus Synodo Conſtantinopolim Legati, iſta Synodalibus litteris annexa & inſerta Capitula Neſtorio ſolemniter ac publicè tradiderant in proprias manus, aſſerentes eſſe Cyrilli, & Synodi cui ipſi adfuerant, ideòque uti Neſtorius, ita & Joannes de ipſorum auctore non potuit dubitare. Præſertim quia ambigi non poteſt, quin Cyrillus, S. Celeſtini Pontificis & Sedis Apoſtolicæ ad iſta Vicarius, dum Apoſtolicas in Neſtorium litteras Joanni tranſmiſit, adjunxerit & ſuas cum Capitulis. Verùm S. Cyrilli doctrina, vita, fama, atque auctoritas erant ſumma per omnem Eccleſiam, ideòque Joannes erubuit ipſa vel tangere: Hinc ad infamanda Capitula fuit uſus iſta vafritie. Poſtmodò larvam depoſuit, & revelatâ facie eſt Cyrillum aggreſſus. Etenim ipſum in ſuo apud Epheſum Conventiculo degradavit uti Hæreſiarcham. Et Chalcedone coram Auguſto Theodoſio juravit eum, licet pœnitens anathematizaret Capitula, nunquam à ſe recipiendum in Epiſcopalem communionem. Et Epheſo ad propria redux hæc eadem Synodaliter confirmavit. Adeò durum & pertinax fuit in Capitula odium.

Notanda tandem eſt ſubjecta huic Epiſtolæ ſubnotatio. Demonſtrat Joannis pro Neſtorio adversùs Capitula zelum, ex quo non ſolos ſuæ Diœceſis, ſed & alios Metropolitas atque Epiſcopos tentavit ſibi adjungere. Et ex Ponticâ Diœceſi Himerium Nicomedienſem, Bithyniæ Metropolitam, ac Eutherium Thyanenſem, Metropolitam ſecundæ Cappadociæ, adeò ſibi devinxit, & in tantam deduxit contumaciam, ut poſtmodò initam Eccleſiarum pacem participare nequiverint, nec in ſuis firmari Eccleſiis. Ejuſdem ſortis fuit Helladius, Tharſenſis Epiſcopus, Metropolita primæ Ciliciæ. Et hinc ſuprà dixi ipſum forſitan laudari in adductâ Neſtorii Epiſtolâ. Verùm Firmus Cæſarænſis Epiſcopus, primæ Cappadociæ Metropolita, ac Primas Ponticæ Diœceſeos,

 per-

permanſit conſtantiſſimus pro fide Catholicâ. Etenim in Epheſinâ Synodo fuit unus è præcipuis S. Cyrilli adjutoribus. Unus item è Synodi ad Principem Legatis, unuſque ex S. Maximiani, novi Conſtantinopolitani Epiſcopi, conſecratoribus. Alia ejus heroica opera adducentur inferiùs.

Epiſtola hæc nos etiam docet palmare Joannis, ac totius factionis adversùs iſta Capitula fundamentum. Nempe quod ab ipſis cenſeret doceri duarum in Chriſto Domino naturarum non unionem, ſed unitatem & confuſionem. Et rectè adjungit hunc eſſe errorem, non Apollinarii, ſed Apollinariſtarum. Etenim Dominicarum Naturarum confuſionem ſemper & conſtanter abnegavit, & de iſtâ ſibi impactâ calumniâ acriter ſe expurgavit Apollinarius. Ejus error fuit ſola humanæ naturæ diminutio & truncatio per ſubtractam animam, aut mentem. Confuſio & unitas ſunt ab ejus diſcipulis, Polemone, Valentino, ac Timotheo. Adversùm illos S. Athanaſius ſcripſit eruditam ac venerandam Epiſtolam ad Epictetum Metropolitam Corinthiorum. Undè ad Clerum & Populum Conſtantinopolitanum rectè ſcripſit Magnus Leo: *Non Deum tantùm dicimus Chriſtum, ſicut Hæretici Manichæi; nec hominem tantùm, ſicut Hæretici Photiniani; nec ita hominem ut aliquid ei deſit quod ad humanam certum eſt pertinere naturam, ſive animam, ſive mentem rationalem, ſive carnem, quæ non de femina ſumpta ſit, ſed facta de Verbo in carnem converſo atque mutato; quæ tria falſa & vana Apollinariſtarum Hæreticorum tres partes varias protulerunt.* (Epiſt. 41. Cap 5.) Quod ipſum hinc inde advertit S. Auguſtinus. Alii itaque totam animam, alii ſolam mentem, alii Apollinariſtæ docuerunt Domino defuiſſe veram carnem: Garriverunt naturarum converſionem, mixtionem, confuſionem, unitatem. Ita garriverunt Polemon, Timotheus, ac Valentinus. Et hic omninò eſt Valentinus, de cujus ſectatione ac errore Sancti Patres frequenter notant Hæreſiarcham Eutychetem. Quidam exiſtimant notari de ſolo antiquo illo, & Gnoſtico Valentino. Peſſimè. Non nego aliquando notari: Dumtaxat aſſero paſſim notari de Apollinariſtâ. De tertiâ Apollinariſtarum Secta Joannes Patriarcha hìc etiam notat Sancti Cyrilli Capitula. Hinc dicit ipſa conſentire, non Apollinario, ſed Apollinariſtis. Ea enim notat de naturarum con-

confuſione ac unitate. Videatur Leontius Scholaſticus Byzantinus in libris contra Neſtorianos ac Eutychianos.

AD CAPUT QUINTUM.

VAticana, & omnis paſſim alia generalium Conciliorum editio præſenti conteſtationi præfigit hanc Epigraphen: *Conteſtatio publicè propoſita à Clericis Conſtantinopolitanis, & in conſpectu Eccleſiæ publicata, quod Neſtorius ejuſdem ſit ſententiæ cum Paulo Samoſateno, ante centum ſexaginta annos ab Orthodoxis Epiſcopis anathemate condemnato.* At verò in tertio contra Neſtorianos ac Eutychianos libro ſcribit de Neſtorianæ perfidiæ exordiis Leontius Byzantinus: *Propoſita eſt utriuſque refutatio, Pauli* Cap. 35.
ſcilicet Samoſatenſis *& Neſtorii, ex teſtimonio publicè propoſito, ut aiunt, ab Euſebio, qui tunc florebat in judicandi poteſtate, poſteà autem præfectus fuit Eccleſiæ Doryleenſium, qui Divino Zelo, ut teſtantur, incenſus, hæreſim Neſtorii & Eutychis deprehendit & convicit, infinitis periculis pro pietate objectus. Audi igitur cum quibus & cujuſmodi blaſphemiis ex Paulo Samoſateno collectis Neſtorii blaſphemias conjunxit, & unam utriuſque mentem amentiſſimam eſſe demonſtravit.* Et adducit præſentem famoſam conteſtationem. Euſebiani Zeli exordium habemus apud Marium Mercatorem in Scholio ad tertium Neſtorii ſermonem: *Cum Neſtorius in mediâ Eccleſiâ profanis uteretur vocum novitatibus, quibus & θεότοκον & geminam Chriſti Nativitatem inſectabatur, vir quidam, ſanè probus, qui adhuc inter Laicos erat, ſed tamen admirabilem ſibi collegerat eruditionem, ferventi & religioſo Zelo permotus, & contentiori voce inclamans, inquit ipſum ante ſæcula Verbum etiam ſecundam ſubiiſſe generationem, id eſt, illam ſecundùm carnem, & ex muliere.* Hæc verba, *Qui tunc adhuc inter Laïcos erat*, edicunt ipſum poſtmodò adſcendiſſe in Clerum. Leontius rectè affirmat tunc floruiſſe in judicandi arte. Etenim fuiſſe ipſius Imperatricis Pulcheriæ Scholaſticum teſtantur in Eccleſiaſticâ Hiſtoriâ Anaſtaſius Romanæ Eccleſiæ Bibliothecarius, & Martyr Theophanes. Ejus pro Catholicâ fide Zelum docet nos Sanctus Flavianus, Conſtantinopolitanus Epiſcopus, ad Eutychetis Legatos dicens in ſua Synodo: *Cognoſcitis Zelum accuſatoris. Quoniam & ipſe ignis frigidus illi videtur propter pietatis Zelum.*

lum. Hinc igitur non contentus Neſtorio concionanti reſtitiſſe in faciem, ipſumque publicè coram omni Populo & Clero confudiſſe, etiam toti Regiæ civitati propoſuit præſentem conteſtationem.

Ejuſdem rei meminit Breviculus Eutychianiſtarum, ſeu Acta ſuper nomine Acacii Epiſcopi Conſtantinopolitani: *Cum Eutychen Euſebius Dorylitanus Epiſcopus ſuadere talia reperiſſet, zelo fidei, quem etiam, cum Agens in rebus eſſet, oſtendit, ipſe enim Neſtorium quoque in tempore reprehendit in Eccleſia res ſacrilegas prædicantem, detulit ad Flavianum Epiſcopum.* Et infrà: *Euſebius antè, dum adhuc eſſet Laïcus, Neſtorii fuerat accuſator:* Erat ergò tunc non ſolummodò Auguſtæ Dominæ Scholaſticus, ſed & Agens in rebus. Eadem ſcribunt laudatus Anaſtaſius, & S. Theophanes. Et omnia confirmat noſter Codex Caſſinenſis. Et quoniam ex inſomni apud Conſtantinopolim Cœnobio deſumptus atque tranſlatus eſt, eſt irrefragabilis authoritatis. Proindè præſens conteſtatio non ab Eccleſiæ Conſtantinopolitanæ Clericis adversùs Neſtorium, ſed eſt contra ipſos propoſita ab Euſebio. Nequaquam contra omnes: Abſit. Etenim iſtorum Clericorum plures fuerunt Hæreſiarcham adeò averſati, ut ab ipſo degradari, ac è civitate proſcribi maluerint, quam ejus impietatibus aſſentire. Propoſita igitur fuit adversùm ſolos profani Epiſcopi fautores. Certè cum ſumma iſtius Eccleſiæ infamiâ. Quid enim infamius, quam Regiæ civitatis Epiſcopum & Clerum adeò labi à Catholicâ veritate, ut corrigi & doceri debeat per Laïcum, Palatinum Advocatum?

Porrò centum & viginti anni, quos fluxiſſe dicit à dato Synodaliter in Paulum Samoſatenſem anathemate, computari debent non à primâ, ſed à ſecundâ in ipſum Antiochenâ Synodo, à quâ non ſolummodò admonitus fuit, ſed damnatus ac degradatus ob hæreſim, & propter relapſum anathematizatus. Hæc Synodus paſſim creditur facta anno ſeptuageſimo tertii ſæculi. At verò Neſtorius, quinti ſæculi anno trigeſimo primo damnatus, per tres ferè annos vomuit blaſphemias, & nullis conſiliis, monitis, aut minis potuit ſiſti, aut reduci ad ſaniora. Ita in Apologetico ad Imperatorem Theodoſium, ſtatim poſt Epheſinam Synodum ſcripto, libro teſtatur S. Cyrillus. Proinde vigeſimo octavo

iſtius

iſtius ſæculi anno, quo Epiſcopatui admotus, erumpere cœpit, atque ita eodem tempore contigit hæc conteſtatio. Quare tunc à Pauli Samoſatenſis damnatione lapſi erant anni centum & ſexaginta. Proinde vulgata hujus conteſtationis editio rectè ſe habet, Codex autem Caſſinenſis deviat. Immò non ſolus Codex, ſed & neſciò quis ipſius Corrector. Deſcriptor poſuit: *Annos cd.* videtur voluiſſe exprimere annos octoginta. Hoc neſcio quis Lector vidit alienum à vero, ideoque ſuprà poſuit: CXX. Ita & ipſe deviavit. Conteſtationis textus Caſſinenſis eſt unus & idem cum impreſſo jam ſæpiùs, ac etiam cum deſcripto per Marium Mercatorem: Hinc duxi non repetendum.

AD CAPUT SEXTUM.

QUod S. Iſidorus Peluſiotes duo Epiſtolarum millia reliquerit Eccleſiæ, teſtatur etiam in ſuo ſecundo ad Imperatorem Juſtinianum libro Facundus Hermianenſis Epiſcopus: *Vir Sanctiſsimus, & magna in Eccleſiâ Chriſti gloria, Iſidorus, Presbyter Ægyptius Peluſiota, quem duo millia Epiſtolarum ad ædificationem Eccleſiæ multi ſcripſiſſe noverunt, qui etiam pro vita ac ſapientia ſua meritis ut Pater à S. Cyrillo & honoratus eſt, & vocatus, &c.* Cap. 4. Ad quem locum ſcribit Jacobus Sirmondus: *Quod Facundus Iſidori Epiſtolas in univerſum numeret bis mille, viderat fortaſſe Codices Acœmetenſis Monaſterii Conſtantinopoli, in quibus totidem continebantur, ut in Veteri Manu-Sripto adnotatum invenitur ab antiquo earum interprete, his verbis;* Has omnes B. Iſidori, Presbyteri & Abbatis Peluſiotæ, recenſui & tranſtuli ex Epiſtolis ejus duobus millibus, quæ ſunt per quinquaginta diſtributæ in Acœmetenſis Monaſterii Codicibus vetuſtiſſimis quatuor. *Nec plures hactenus triplici editione in lucem prodière, quam bis mille tredecim. Caterùm ad decem millia ſcripſiſſe Iſidorum, atque in his ter mille Scripturam Sacram expoſuiſſe, Author eſt Suidas, vel quem Suidas exſcripſit.* Vetus iſtud Manu-Scriptum eſt palam diverſum à noſtro. Etenim Latina tranſlatio non eſt concepta eiſdem verbis. Et præſens noſter Codex non adducit omnes, ſed ſolummodò quaſdam, ad Neſtorii negotia ſpectantes, S. Iſidori Epiſtolas. Et noſtri Codicis Scholion eſt largius. Interim

terim hæc utriuſque Codicis verba, *Abbatis Peluſiotæ*, innuunt Iſidorum poſt ei impactas ac revictas Theophili Patriarchæ calumnias receſſiſſe ab Alexandrinâ Eccleſiâ, ac Peluſium rediiſſe ad ſuum Monaſterium.

Hæc verba, *Teſtimonium quod Irenæus poſuit, &c.* ſunt iſtius Authoris, qui has omnes Epiſtolas & Acta tranſtulit è Græco in Latinum. Docent nos, quod Comes, aut potiùs Epiſcopus Irenæus, Epheſini Concilii juratus hoſtis, & tam blaſphemiæ quam perſonæ Neſtorianæ pertinaciſſimus defenſor, de laudata Synodo, ſuo Neſtorio, & cunctis circa aut propter ipſum geſtis Commentarium compoſuerit, cui dedit nomen: *Tragœdia.* Occurret frequens illius memoria. Fuit opus diviſum in plures libros, quorum unus erat *de Hiſtoriâ.* Continebat plurima: Epiſtolas, Synodos, Sacras Principum Juſſiones, aliaque iſtiuſmodi. Ex ipſo Acœmetenſis Codicis Compilator deſumpſit, & ad nos tranſmiſit illa, quæ adjuvandæ Eccleſiæ ac inſtruendæ poſteritati cenſuit utilia & congrua. Etenim erat doloſa conſcriptio, ad Epheſinæ Synodi auctoritatem convellendam, ad S. Cyrilli Scripta & Acta infamanda, & ad Neſtorii impietatem diluendam conſuta. Hinc noſtri Majores cenſuerunt ſola ejus utilia nobis communicanda, & ſupprimenda cætera. Et vide effrontem Hæreſiarchæ audaciam: Etiam Exegeſes ſuas, quas ad plenum Regiæ civitatis Clerum ac Populum blaterarat, & quas propriâ manu ſubſcriptas non ſolummodò cum ſolemnibus litteris, ſed inſuper per Illuſtrem Bajulum, Valerium Auguſtæ Majeſtatis Cubicularium, deſtinarat ad Sedem Apoſtolicam, aliaque ſua Scripta & Dicta abnegare non erubuit. Erat amicus & Collega Juliani Eclanenſis Epiſcopi, adverſùs quem Sanctus Auguſtinus meritò ſcripſit, quod frontem non in facie gereret, ſed ſub axillis. Iſtiuſmodi interim technæ Orientalibus Epiſcopis dudum perſuaſerunt Neſtorium fuiſſe iniquè damnatum, atque ita ipſos permoverunt ad recalcitrandum ac detrahendum Epheſino Concilio. Epiſtolam, cujus hic fragmentum adducitur, Neſtorius ad neſcio quem ſcripſit poſt acceptas Sancti Celeſtini litteras, ſui erroris ac ſuæ perſonæ, niſi intra decem dies pœnitens ſolemnem palinodiam caneret, damnatrices. Eas accepit trigeſimo iſtius ſeculi anno, die ſeptima Decembris

cembris. Et in ipſa pergit mentiri & calumniari. Calumniatur
Sanctum Cyrillum, quod ejus verba alteraverit. Quod pro voce,
Deus, ſuppoſuerit vocem, *Deitas*. Etenim hæc, teſte Mario Mer-
catore, in primo ſermone fuerunt ejus verba: *Non, vir optime,*
Maria peperit Deum. Non peperit creatura Creatorem, ſed peperit homi-
nem, Deitatis inſtrumentum. Attamen in quarto, qui eſt primus
contra Sanctum Proclum, & in quo iſtud ipſum ſuum Aſſertum
exponit ac repetit, ſermone ſic dixit: *Aliud eſt dicere, Quia nato*
de Maria conjunctus erat Deus ille, qui eſt Verbum Patris, quod eſt liqui-
diſſimum, & firmum, atque irreprehenſibile Gentilibus, & aliud, Quia Di-
vinitas indiguit nativitate in menſium decurſione. Cur hic ſcribat ſe iſta
adverſum Gentiles dixiſſe, docet in priori ſermone: *Habet Matrem*
Deus? Ergo excuſabilis Gentilitas Matres Diis ſubintroducens. Homo
blaſphemus Evangelicum dogma, quo Sacram Virginem credi-
mus Deiparam, ac ex ipſa profitemur genitum Deum Verbum,
blaterat eſſe Gentile ridiculum ac fabuloſum. Porrò an etiam hæc
propoſitio, *Deitas eſt nata aut paſſa*, poſſit legitimum ſenſum facere,
ſuo loco diſcutietur.

Aliud, quod Neſtorius à Sancto Cyrillo vitiatum queritur, Di-
ctum fuit lectum & damnatum in prima Actione Epheſini Con-
cilii. Fuit deſumptum ex Neſtoriani Codicis Quaternione vige-
ſimo ſeptimo. Quod ipſum advertit præſens Scholiaſtes: *Ecce his*
verbis nunc adeo negavit ſua fuiſſe Neſtorius, quæ apud Sanctorum Synodum
Epheſinam ab eo dicta leguntur. Attamen iſtic lecta eſt ſola quædam
præſentis fragmenti pars, incipiens his verbis: *Sicut ergo Deum di-*
cimus omnium Creatorem. Et eſt alia tranſlatio. Eadem verba San-
cti Cyrilli exagitat ac expugnat in ſecundo libro contra Ne-
ſtorium. Quam autem ſit immunis ab illo, quod ei imponitur, la- Cap. 4
trocinio, quiſque poſſit intueri propriis oculis. Nec ſolum Cy-
rillum, ſed inſuper Sanctum Pontificem Celeſtinum calumniatus
eſt, garriens eſſe hominem ſimplicem, imperitum Chriſtiani dog-
matis. Nec mirandum. Nam & omnes ſuos Anteceſſores arguit
de imperitiâ ac negligentia, addens ideirco Regiæ civitatis Popu- Serm. 2.
lum circa Chriſtianam fidem cæcutire. Contempſit omnes San-
ctos Patres, ſe ſolum exiſtimans omnibus majorem ac doctiorem.
Epiſtola hæc videtur ſcripta ad Orientales Epiſcopos. Per ſimiles

 ſtu-

ſtrophas eis perſuaſit ſe Catholicum, & ab Epheſinâ Synodo injuſtè damnatum. Porrò lex, quam in ipſo ſuæ ordinationis exordio à ſe impetratam gloriatur contra omnes hæreſes, eſt effectus primæ ſuæ ad Regiæ civitatis Populum concionis, in qua declamavit ad Imperatorem Theodoſium: *Tribue mihi terram hæreticis purgatam, & ego tibi cœlum tribuam. Tu mihi in profligandis hæreticis ſubveni, & ego tibi in profligandis Perſis ſubveniam.* Ad hanc concionem meritò ſcribit Socrates: *Qua voce Neſtorius viſus eſt non tam*
Lib 7 c 29.
Zelum fidei, quam animi intempeſtivam audaciam, & inanis gloriæ cupiditatem prodidiſſe. Ad eundem ſermonem ſcribit in priori Commonitorio Vincentius Lerinenſis: *Neſtorius, ut novellæ Hæreſi aditum pateſaceret, cunctarum Hereſeon blaſphemias inſectatus eſt.* Nihilominus tamen hominem, quem Antiochia evocaverat, nimia benevolentia circumſcriptus Theodoſius ex iſto Thrazoniſmo concepit ſpem, & emiſit poſtulatam ab ipſo legem. Eſt data Conſtantinopoli, ad Florentium Prætorio Præfectum, tertio calendas Junias, ſub Conſulatu Felicis & Tauri, anno vigeſimo octavo iſtius ſæculi. Eodem anno ordinatus fuit Neſtorius die decima Aprilis. Hinc rectè dicit legem emanaſſe inter ipſa ſuæ Ordinationis exordia. Rectè item dicit per ipſam damnari etiam illos hæreticos qui blaterarunt Chriſtum Dominum eſſe purum hominem. Etenim damnantur Pauliani, Marcelliani, ac Photiniani. Hac arte ſtuduit ab omni ſimili ſuſpicione ſemetipſum eximere. Sed fruſtra. Lex exſtat in Codice Theodoſiano ad Titulum de hæreticis.
Lib 16. tit 2 cap. 65.

AD CAPUT SEPTIMUM

EPheſina Synodus fuit indicta in ſacrum diem Pentecoſtes, qui iſto quinti ſæculi trigeſimo primo anno erat dies ſeptima Junii. Et Sanctus Cyrillus cum plurimis aliis Epiſcopis tempeſtive adfuit. Adfuit & Neſtorius. Verùm Romana Legatio defuit, nempe Arcadius & Projectus Epiſcopi, & Philippus Preſbyter: In itinere moras paſſi à maris tempeſtatibus. Abfuit & Joannes Antiochiæ Patriarcha cum Epiſcopis ſuæ Diœceſeos. Rationem dat Evagrius Epiphanienſis: *Ioannes Antiochenſis Epiſcopus unà cum ſuis ad conſtitutum diem non adfuit. Non tamen ſua ſponte, ſicut multis videtur, dum moram ſuam excuſat, ſed propterea*

[illegible]terea quod Epiſcopos Provinciæ ſuæ citiùs colligere non potuerat. Quippè urbes, quæ ſub illo erant, ab urbe Antiochia, homini quidem expedito diſtant duodecim dierum itinere, aliis vero amplius etiam quam duodecim. Epheſus autem diſtat ab urbe Antiochia itinere dierum triginta. Proinde [illegible] Ioannes ſe ad conſtitutum diem occurrere non potuiſſe, quando Epiſ[illegible] quos ſecum habebat, Dominicam illam, quæ nova vulgò dicitur, in ſuis [illegible] celebraſſent. Priorem Evagrii tranſlationem, obſcuram ac vitioſam, ita illuſtravit & correxit Henricus Valeſius Evagrii verba, paucülis mutatis, deſcripſit Nicephorus Calixtus. Ambo ſtudent purgare Joannis abſentiam. At longè aliud [illegible] in Apologetico ad Imperatorem Theodoſium libro Sanctus Cyrillus: *[illegible] autem non deeſſe, qui Ioannem a delicto in nos commiſſo [illegible], aſſerentes eum juſte ob id nobis ſuccenſuiſſe, quod ipſo adhuc abſente contra blaſphemum Neſtorium ſit celebratum Concilium. At hi longè rectius facerent, ſi in nos culpam conjicere omittentes, [illegible] ipſorum cunctationem potiùs accuſarent.* An Joannes & cum Epiſcopi Paſchales Octavas in ſuis Eccleſiis celebraverint, [illegible] celebraſſe. Interim iſtam ſuæ ſero-venientiæ cauſam nunquam prætexuerunt, nec apud Principem, nec apud Synodum. [illegible] veram iſtius tardationis cauſam [illegible] Sanctus Cyrillus in literis ad quoſdam Epiſcopos, & ad Clericos Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ: *Poſteaquam [illegible] Ioannem Epiſcopum [illegible] acceperimus, adhuc ſexdecim dies exſpectavimus [illegible] tota Synodus reclamaret, aſſerens illum [illegible] non [illegible], quod metueret, ne forte Reverendiſſimus Neſtorius, qui ex illius Eccleſia [illegible] fuerat, loco moveretur, quæ res ipſi juſtum pudorem incuteret. Quam [illegible] veram ex [illegible] ipſa poſtmodò experientia [illegible]. Nam diſtulit adventum ſuum.* [illegible] duos Epiſcopos, [illegible] Synodo: *Præcepit nobis Dominus [illegible] Epiſcopus, ut [illegible] dicamus; Si tardavero, quod [illegible] hoc facitis.* [illegible] Cyrillus: *[illegible] quia ad blaſphemiarum [illegible] nihil afferre poteſt, [illegible] velamen quærendum ſit.* Quatuor [illegible] dilationem petii, donec veniret Epiſcopus Antiochenus, & [illegible] concedere, *cum tamen memoratus Sanctiſſimus Epiſcopus [illegible] venire recuſaſſet. Nam ſi adeſſe voluiſſet, quorſum pertinuit [illegible] ſignificaret.* Si tardaverit, quæ [illegible]. [illegible]

luit enim intereſſe, ſciens fore, ut Sancta Synodus depoſitionis ſententiam in Neſtorium omnino ferret. Et plena Synodus ad Imperatorem Theodoſium hæc retulit: *Expectatis ſexdecim integris diebus poſt Pentecoſten, ad Synodicam Audientiam convenimus. Cum vero Ioannes quoque, Sanctiſſimus Antiochenæ Eccleſiæ Epiſcopus, per Alexandrum Apameæ & Alexandrum Hierapolis religioſiſſimos Epiſcopos, quos præmiſerat, nobis ſignificarit, ut rem propoſitam aggrederemur, nondum comparens longiori tarditate moleſtiam Sanctæ Synodo attulit. Itaque vigeſimo ſecundo menſis Iunii congregati ſumus.* S. Cyrillus in Apologetico libro [illegible]: *Qui Antiochenæ Eccleſiæ præeſt, a veſtra Majeſtate ad præfinitum diem adeſſe juſſus, a Sancta Synodo abfuit. Studio enim in [illegible] habebat, ut eo [illegible] improbitati gratificaretur, qui contra Chriſtum [illegible] fuerat. Vel etiam, quod veriſimile, aut verum potius indubitatum, [illegible] ſentiret. Nam cum ſextus decimus [illegible] ageretur [illegible], qui cum eo erant, erant autem Metropolitani, vix tandem [illegible] nomine Sanctæ Synodo denunciarunt, expectandum [illegible] adventum, [illegible] maturandum potius, ut Decreto [illegible].* Cyrillus conſtanter, & quidem apud Principem affirmat [illegible] cauſam fuiſſe [illegible] in via cunctationem, [illegible] dam videtur, quod Joannes & ejus Epiſcopi [illegible] non egerint in ſuo [illegible].

Rei veritatem [illegible] ex prima Relatione, quam de [illegible] S. Cyrillum [illegible] Joannes fecit ad Principem. *Quod vero [illegible] dius aliquanto advenerim, aliud cauſa fuit. Nam ſi terrarum [illegible] velim, terra enim venimus, Pietas veſtra ſpectaverit, magna [illegible] celeritate [illegible] hoc confeciſſe reperiet. Siquidem [illegible] peregrinatione, nulla unquam a [illegible] redeundo relaxatione [illegible], veſtra Chriſto dilecta Majeſtas ex earum civitatum [illegible] cimus, facile intelligere poteſt. Famis præterea, quæ Antiochenam [illegible] vehementer afflixit, & quotidiana Populi perturbationes, & inſignis præter tempus vis imbrium, quæ Torrentibus [illegible] in [illegible] periculum adduxerat, non paucos quoque dies in ſupradicta civitate nos detinuerunt.* Quo die Joannes Epheſum intraverit, quibuſdam videtur incertum. Etenim Ibas Edeſſenæ Eccleſiæ tunc Presbyter, poſtmodò Epiſcopus, in famoſa ad Marim Perſidis Antiſtitem Epiſtola ſcripſit: *Poſt duos dies damnationis Neſtorii venerunt in Ephe-*

ſum

ſuit. Ex his verbis in Epheſini Concilii Scholiis dixi Ibam adfuiſſe [illegible]. At verò Joannes Garnerius mihi opponit verba Facundi Hermianenſis Epiſcopi : *Ibas non interfuit Epheſino Concilio, in quo damnatus eſt Neſtorius.* Nempè Facundus de vera Epheſina Synodo loquitur, cui certum eſt Ibam non adfuiſſe. Nec potuiſſe adeſſe. Erat enim Clericus, non Epiſcopus. Ejus ad Marim verba ſunt lucida, ideòque video me ex fundamento locutum. Et illa eodem modo intellexit atque expoſuit ipſe item Fa- Lib. 7.
cundus : *Cum poſt damnationem ipſius Neſtorii Orientales Epiſcopi, atque ipſe Reverendiſſimus Ibas, cum Joanne Antiocheno Epheſum pervenirent, de* Cap. 3.
Capitulis tantum Beati Cyrilli, quod ibi fuerint [illegible], [illegible] ſunt, ſicut eorum Scripta declarant, nihil autem de Neſtorii damnatione cauſati. Et hæc probat ex Epiſtolæ verbis : *Poſt duos autem dies depoſitionis ejus venimus Epheſum.* At verò in ſua ad Joannem Antiochenum, habita in ipſo ejus ingreſſu, Relatione dixit Comes Candidianus :
Cum ante quinque proximos hoſce dies Reverendiſſimus Epiſcopus Cy- Lib. 7. Cap. 5.
rillus, & qui cum ipſo ſunt, in Sancta Eccleſia conveniſſent. Et conſonat plenæ Synodi à Principem Relatio tranſmiſſa per Palladium Magiſtrianum : *Joannes S. Synodum poſt terminum a veſtra Majeſtate præſtitutum per dies viginti & unum ſuſpenſam tenuit.* Reſpondeo eſſe nodum difficilem. Et omnia Joannis Epiſtolæ exemplaria ſunt invicem conſona. Proindè ego aliud neſcio, quam quod Ibas tunc adhuc Presbyter, cum neſcio quibus Collegis alios prævenerint. Igitur Joannes quintò poſt damnatum Neſtorium, vigeſimo ſeptimo Junii die advenit Epheſum, atque ita Antiochia exiverit die decima ſexta, aut decima ſeptima Maii. Proindè non ſolum ipſe, ſed & omnes ejus Epiſcopi præterierunt Paſchales Octavas in ſuis Eccleſiis. Quidquid ſit, hanc rationem Joannes nuſquam adduxit. Unde ipſum Evagrius acceperit, ignoro.

Rem pleniorem declarabunt ex literis, quas Joannes ex itinere ſcripſit ad S. Cyrillum, & quas Cyrillus inſeruit ſuo Apologetico : *Non mediocriter me angit, quod tua Sanctitas citra Epheſum advenerit. pauci plane hi itineris dies mihi ſint reliqui. Deſiderium enim tuæ Sanctitatis me magis urget, ut iter hoc celeriter abſolvam, quam ulla alia neceſſitas. Ora igitur, Domine, ut hos quinque aut ſex dies nobis reſiduos, ſine moleſtia tranſigamus, occurrentiſq; ſacrum nobis Dilectumque Caput tuam*

complectamur. Integra Epiſtola exſtat in prima parte Epheſini Concilii, & adjungit: *Tandem poſt multas exantlatas itineris moleſtias, Sanctitatis tuæ precibus adjutus, præ foribus ſum. Nam triginta totos dies, tot enim ſpatii intercapedo poſtulat, iter uſque facio, nihil quidquam quietis mihi prorſus indulgens, multis interim Epiſcopis ob itineris difficultatem graviter afflictis, neque paucis jumentis ob continuum profectionis laborem extinctis.* Quæ omnia an vera ſint, novit Dominus Deus. Certè jam ſtatim S. Cyrillus nobis conſtantiſſimè edixit Joannem ſtudio & arte per viam hæſitaſſe. Cyrilli Reſcriptum periit, ejus tamen ſubſtantiam habemus à Joanne in Relatione ad Principem de ſuis apud Epheſum Actis: *Sed & ipſe quoque Cyrillus Alexandrinus biduo antè habitum ab illo Conſeſſum illum ſcripſerat ad me Antiochenum Epiſcopum, quod univerſa Synodus meum adventum præſtolaretur.* Et in Relatione ad Reginas: *Cyrillus, cum nobis ſe noſtrum adventum præſtolari ſcripſiſſet, ac didiciſſet tridui itinere nos abeſſe, tyrannico Conſeſſu conſtituto res flagitioſas auſus eſt.* Proinde S. Cyrillus decreverat ac promiſerat exſpectare Joannem, & ſine ipſo non progredi. At ecce poſt illas ipſius ad Joannem litteras adveniunt Alexander Apameenſis, & Alexander Hierapolitanus Epiſcopus, à Joanne ad Cyrillum Legati, & ex illius nomine hunc rogarunt, ut pergeret, quod Joannes adeſſe non vellet, aut non poſſet. Haud dubiè etiam ſpoponderunt Synodalia ejus Geſta fore rata & grata.

Aliæ inſuper rationes Cyrillum permoverunt ad procedendum. Palmarem edicit Epheſinæ Synodi ad Principem Relatio: *Cum omnes juxta præſtitutum nobis terminum Epheſum veniſſemus, [illegible] Ioannes, Sanctiſſimus Antiochenæ Eccleſiæ Epiſcopus, adventum ſuum differret. At nos itineris difficultatem tarditatis cauſſam rati, poſt terminum nobis à veſtra Majeſtate præſcriptum, elapſum diſtulimus Seſſionem ad totos ſedecim dies. Iam verò alii quidem Sanctorum Epiſcoporum ſenio confecti in extera regione morari non ſuſtinebant, alii adverſa valetudine in periculum vitæ adducebantur, nonnulli quoque ex illis in hac Epheſiorum Metropoli diem extremum obierunt, quidam verò rerum penuriâ conſtricti [illegible] inſtanter urgebant, ut mox inchoaremus audientiam.* Quintæ Actionis ad Principem Relatio docet & aliam cauſſam: *Et ipſe quoque Antiochenæ Eccleſiæ Epiſcopus propter cunctationem ſuam, ſicut ex quorumdam rumore accepimus, metuebat ne reus ageretur.* Iſtiuſmodi igitur rationes

nes Cyrillum permoverunt ad acquieſcendum Joannis Legationi ac Poſtulatis. Proinde adunavit Synodum, & damnavit Neſtorium. Die vigeſimâ ſecunda Junii, quam dicit [illegible] ſextam poſt Pentecoſten, à Principe præfixam Conventui [illegible] erat dies ſeptima Junii. Proindè in ſuo computu incluſit diem primum & extremum. Intermediant enim ſoli dies quatuordecim. Ita S. Matthæus & S. Marcus, dum de Domini Transfiguratione agunt, dicunt; *Poſt ſex dies.* At verò S. Lucas. *Poſt octo dies.*

Nihilominùs contra juſtiſſimum S. Cyrilli proceſſum plures Epiſcopi fuerunt ſolemniſſime proteſtati, flagitantes exſpectari Joannem, & uſque ad ejus adventum differri Synodum. Præſertim quod ille Cyrillo jam ſcripſiſſet ſe non abeſſe niſi [illegible]duum. Huc uſque novimus ſimilem proteſtationem ipſius Neſtorii. Etenim ſuas ad Principem contra ſuam Synodalem damnationem querimonias ſic incipit: *Ad Epheſiorum civitatem à Pietate veſtra convocati, citra ullam cunctationem nos eò contulimus. Piis autem litteris veſtris morem gerentes voluimus piiſſimorum Epiſcoporum undecumque venientium, præcipue vero magnæ civitatis Antiochenæ Epiſcopi, cum piiſſimis ejuſdem Metropolitanis Epiſcopis, cæterorumq; qui ex Italiâ & Sicilia exſpectabantur, adventum operiri, atque ita communem omnium Conſeſſum [illegible]ituere.* Et huic Relationi decem præter Neſtorium Epiſcopi [illegible]. Huc uſque item novimus ſimilem proteſtationem [illegible], quam Theodoſius ſervandi ordinis [illegible] Synodo [illegible]. [illegible] prima & [illegible], quam de Cyrillo [illegible] Joannem idem Comes fecit, querimonia fuit hæc: *[illegible] dies Reverendiſſimus Epiſcopus Cyrillus, & Memnon [illegible] Epiſcopus, & qui cum ipſis ſunt Reverendiſsimi Epiſcopi, in S. Eccleſia convenirent, a me prohibiti ſunt, ne contra Dominorum noſtrorum & piiſſimorum Imperatorum Decreta inter ſe conſeſſum facerent, atque moniti ut omnium veſtrum adventum expectarent; illi autem, ut [illegible] prælegerem flagitarunt. Cum vero id recuſaſſem propter veſtræ Sanctitatis abſentiam, quodq; multi præterea alii Epiſcopi & Metropolitani necdum adveniſſent, coegerunt me illi, ſe ignorare aſſerentes, quid à Dominis noſtris perſcriptum eſſet.* Et ipſe Joannes in datâ contra Cyrillum & Memnonem ſententiâ poſuit & hoc crimen: *Neque Religioſiſſimorum Epiſcoporum à piiſsimis im-*

Imperatoribus noſtris undecumque convocatorum adventum exſpectaſtis, cum tamen magnificentiſsimus Comes Candidianus & Scriptis monuiſſet & verbis, ne quidquam tale auderetis, ſed communem omnium Sanctiſsimorum Epiſcoporum conſeſſum exſpectaretis. Idem cum ſua factione Joannes in variis ad Principem Relationibus acerrimè urſit iſtum exceſſum, clamans eſſe ſubſtantiale vitium, ideòque omnia Cyrilli Acta, & inprimis Neſtorii damnationem, non fuiſſe Synodalia, ſed factioſa Attentata.

Verùm præſens proteſtatio, qua præter Neſtorium ſexaginta octo Epiſcopi intercedunt, & volunt Joannem exſpectari, fuit hactenus ignota, ideòque huic Caſſinenſi Codici debemus non modicas gratias. Eſt enim res non modica. Et quidem inter hoſce proteſtantes ſunt etiam iſti duo Metropolitæ Alexandri, quos Antiochenus Joannes præmiſerat S. Cyrillo denunciaturos, ut ſe non exſpectaret, ſed ad Synodale opus procederet. Quare hæc iſtorum Acta ſibi invicem non cohærent. Iniquitatis myſterium detegit in Apologetico ad Imperatorem Theodoſium libro S. Cyrillus, amiciſſimi illa Joannis ad ſe litteras adducens, ac ſubjungens: *Quomodo qui me Comminiſtrum & Fratrem appellabat, ex improviſo factus eſt inimicus, nihil a me læſus? Verum ut [illegible] me delicti culpam repellat, illum audio ſibi videri acute dixiſſe, quod ſcripſerit enim etiam adhuc [illegible] lens, quo [illegible] tempore eſſet p[illegible] in [illegible]. Quomodo itaque, ſi hæreticus eram, ſi [illegible] Apollinarii, Arii, [illegible] improbitatis conſors, me Comminiſtrum vocabat? Cur caput meum [illegible], ac præterea ſacrum appellat? An non omnibus perſpicuum eſt, quod ſi quiſquam barbaris conſpiratus ſacerrimi veſtri Regni inimicus [illegible] futurus ſit, [illegible] inimicitias occultaſſe [illegible], & dulcem ſermonem uſurpaſſe, cor autem dolo & amaritudine refertum habuiſſe. At quis [illegible] audeat, qui ad [illegible] modum vivere [illegible]? Vultne forſan Græcorum lectiſsimos nos [illegible]? Sed ille [illegible] eum, qui aliud in corde gerit.* Joannes [illegible] Syrum [illegible], & S. Cyrillum ſtuduit in aliquam Divinæ Scripturæ [illegible] circumſcribere. Hinc contraria egit, [illegible] Legatis.

Quæſtio prima eſt, An hæc proteſtatio ſit illa ipſa, quam Neſtorius unà cum decem Epiſcopis ſuis [illegible], in ſua Relatione ad Principem? Ratio dubitandi eſt: Quia hæc facta eſt [illegible]

pinta

ginta octo Epiſcopos, iſta per ſolos undecim. Deinde, huic Relationi, adeoque & laudatæ per ipſam proteſtationi etiam Neſtorius ſubſcripſit, non verò iſti. Reſpondeo tamen eſſe eandem & unicam. Etenim & Relationi & proteſtationi omnes iidem, licet in diſpari numero, ſubſcripſerunt Epiſcopi, ideo que Relatores videntur laudare ſuam communem proteſtationem, quæ non eſt alia præter hanc præſentem. Quin immò etiam ſubſcripſerunt in pari numero. Etenim Caſſinenſis Codex Relationem adducit cum his ſubſcriptionibus: *Neſtorius Conſtantinopolitanus Epiſcopus ſubſcripſi. Helladius Epiſcopus Tharſi Metropolitanus ſubſcripſi. Berinianus Epiſcopus Pergæ Metropolitanus ſubſcripſi. Maonius Epiſcopus Sardeorum Metropolitanus ſubſcripſi. Dexianus Epiſcopus Seleuciæ, Iſauriæ Metropolitanus, ſubſcripſi. Alexander Epiſcopus Apameæ Metropolitanus ſubſcripſi. Dalmatius Epiſcopus Cyzici Metropolitanus ſubſcripſi. Eutherius Epiſcopus Thyanorum Metropolitanus ſubſcripſi. Petrus Epiſcopus Trajanopolitanus Motropolitanus ſubſcripſi. Iulianus Epiſcopus Sardicenſis Metropolitanus ſubſcripſi. Baſilius Epiſcopus Theſſaliæ Metropolitanus ſubſcripſi. Cyrus Epiſcopus Aphrodiſiadis Metropolitanus ſubſcripſi. Maximinus Epiſcopus Anazarbi metropolitanus ſubſcripſi. Alexander Epiſcopus Hierapolites ſubſcripſi. Dorotheus Epiſcopus Marcianopolitanus, Mœſiæ Metropolitanus, ſubſcripſi. Et omnes alii, qui aderant, pariter ſubſcripſerunt ſimiliter.* Ex quo patet in omnibus huc uſque editis Codicibus Neſtorianæ Relationis ſubſcriptiones eſſe mutilas, & hoc modo ſupplendas. Proinde manifeſtum eſt, quod præſens conteſtatio ſit illa ipſa, quam laudat & urget Neſtoriana Relatio. Porrò Neſtorius ſoli Relationi ſubſcripſit, non proteſtationi: Quod nempe reus eſſet, & quidem jam citatus, ideoque mallet rem agi per alios.

Altera quæſtio eſt, Quomodò proteſtationi ſubſcripſerint plures Epiſcopi, quos conſtat cum Joanne Antiocheno non fuiſſe Epheſi? Etenim Joannes Epheſum præmiſit ſolos duos, Alexandrum Apameenſem, & Alexandrum Hierapolitanum, cæteri omnes manſerunt cum ipſo in itinere, & non niſi aliquot à peractâ Neſtorii damnatione diebus pariter intrarunt Epheſum. Inter hos omninò fuerunt Helladius Tharſenſis, Maximinus Anazarbi, Dexianus Seleucienſis, Aſterius Amidenſis, Theodore-

D tus

tus Cyrenſis, & plures alii. Reſpondeo hoc verum eſſe, ideòque iſtos Epiſcopos proteſtationi non adfuiſſe, ſed poſtmodò ad ipſam ſuis ſubſcriptionibus acceſſiſſe. Exiſtimo adfuiſſe Epheſi ante querulam Neſtorii Relationem ad Principes: Ei ſubſcripſiſſe, ideoque & tunc acceſſiſſe ad proteſtationem. Poſt enumeratos omnes, qui datæ in Neſtorium ſententiæ ſubſcripſerunt, Epiſcopos Synodalium Actorum Compilator adjungit: *Poſtquàm hi omnes Neſtorii depoſitioni ſubſcripſiſſent, acceſſerunt alii Epiſcopi ad Sanctam Synodum, qui & ipſi quoque prapoſita damnationi ſubſcripſerunt.* Eodem modo actum eſt circa hanc proteſtationem.

Quæſtio tertia eſt, Quo die ſit facta proteſtatio? Reſpondeo diem & horam edici à Comite Candidiano in ſuis, quas ingreſſo Epheſum Joanni Antiocheno fecit ſtatim in ipſo hoſpitio, querimoniis: *Lectâ Sacrâ omnes applauſerunt, ita ut non dubitarem, quin verè omnibus, quæ à piiſſimis Imperatoribus noſtris ſancita erant, morem eſſent geſturi. Et eam ob rem gaudio perfundebar. Verùm cum poſteà rogarem, ut litteris parerent omnes, nullus audire me ſuſtinere voluit. Sed & Religioſiſſimos Epiſcopos, quos Sanctiſſimus Neſtorius miſerat, cæteroſq. qui comites ipſis adjuncti fuerant, non abſque ignominiâ exegerunt. Me quoque, cum precibus iterum obnixiùs inſtarem, veluti qui non deberem eorum particeps eſſe, quæ ab illis gerebantur, è ſuo Conſeſſu expulerunt.* At verò Synodalis hæc Actio facta eſt die vigeſimâ ſecunda Junii. Erat feria ſecunda ſecundæ hebdomadæ poſt Pentecoſten. Et de iſta S. Cyrillus in litteris, quas Epheſo poſt ipſam ſcripſit ad ſuæ Eccleſiæ Clerum & populum, habet: *Scitote Sanctam Synodum in magna civitatis Epheſi Eccleſiâ, quæ appellatur Deipara Maria, vigeſimâ octavâ menſis Pauni fuiſſe factam. Cum autem totus dies ibidem fuiſſet inſumptus, tandem Neſtorium depoſitionis ſententiæ ſubjecimus. Vniverſus verò civitatis Populus à primo diei ortu uſque ad veſperam præſtolabatur Sanctæ Synodi judicium.* Actio igitur duravit à primo diei ortu uſque ad noctem. Ejus exordium fuit lectio Divalis Sacræ, & ſtatim ſubſecuta eſt Comitis Candidiani proteſtatio. Et tunc mox præſens proteſtatio Epiſcoporum. Proinde facta eſt horâ primâ aut ſecunda diei. Facta eſt per Epiſcopos miſſos à Neſtorio. Ex quo lucet ipſum fuiſſe hujus operis Authorem & Principem. Et iſti Epiſcopi Synodo obtulerunt præſentes litteras, præſens inſtru-

ſtrumentum hujus proteſtationis. De ipſo Comes Candidianus in ſuâ ad Joannis Antiocheni Conventiculum Relatione adjunxit: *Sed neque Commonitorium, quod Religioſiſſimi Epiſcopi ad illos deſtinaverant, legi permiſerunt, quemadmodum Sanctiſſimi Epiſcopi norunt, qui mecum acceſſerunt, qui teſtantur etiam quæ à me convenienter geſta ſunt.* Hoc Commonitorium eſt omninò præſens Epiſtola. Hæc verba inſuper docent Comitem Candidianum & factioſos Epiſcopos, licet ex aliâ & aliâ causâ proteſtationem interjecerint, ſimul tamen introiiſſe Synodum, & mutuam proteſtationem audiviſſe. Qui fuerint hi ſpecioſi Legati, ignoro.

Proteſtatio poſtulavit tria. Primò firmam cuſtodiam Nicenæ fidei. Ad ipſam enim provocaverat Neſtorius, clamans eam everti per Cyrilli Capitula. Et orientalis Factio pertinaciter perrexit ad ipſam ſolam proclamare. Et iſta forſitan eſt radix ſervati per Synodalem Actionem proceſſus & ordinis. Etenim ante omnia lectum fuit, tanquam omnium agendorum ac decernendorum fax & dux, Nicænum Symbolum. Exinde litteræ & Scripta Sancti Cyrilli: Et declarata ſunt Symbolo conſonare. Hinc lecta ſunt Epiſtolæ & Scripta Neſtorii: Et judicata ſunt penitus diſſonare. Ita Patres ſatisfecerunt primo proteſtationis articulo. Alter articulus erat, ne ante Joannis Antiocheni adventum cauſa inchoaretur, adeoque non judicaretur Neſtorius, longè minùs damnaretur. Tertius erat, ne quis olim aut nuper à ſuo Epiſcopo depoſitus aut excommunicatus antea repararetur in communionem aut gradum. Proteſtabatur præſertim adversùm Clericos, quos de Arii aut Apollinarii lüe profanus Neſtorius fuerat infamare conatus apud Celeſtinum Pontificem, & quos conſtanter Blaſphemiis reſiſtentes tandem damnaverat, ac ejecerat Regiâ civitate, & quos laudatus Pontifex non ſolummodo conſolatus fuerat, ſed & reveſtierat, gaudens quod etiam Chriſtianis temporibus inveniſſent Martyrii gloriam, ſed dolens quod Epiſcopo perſequente. Porrò proteſtatio poſtulavit quatuor dumtaxat dierum inducias. Lucet ex ſupra adductis litteris Sancti Cyrilli ad quoſdam è Clero Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ. Et quia id non eſt expreſſum in ipſo inſtrumento, videtur fuiſſe verbo po-

ſtulatum. Quidquid ſit, quinto præcisè die advenit Joannes Antiochenus. Quæ rerum connexio ſuadet omnia ex compoſito contigiſſe.

Sanctus Cyrillus, & ejus Collega Memnon in precibus, quibus à Synodo poſtularunt inflictam ſibi à Joannis Factione degradationem circumduci, hæc habent: *Sancta Synodus, quæ Neſtorium depoſuit, Sanctos Epiſcopos ſupra ducentos habuit, Ioannes verò alios ad triginta numero collegit, vel hæreticos vel de criminibus delatos.* Et quinta Epheſinæ Synodi Actio in relatione ad Principes ſcripſit: *Pauci quidam Neſtorio adhærentes, omnes triginta tantùm, inſaniaq; ſua Ioannem Antiochenæ Eccleſiæ Epiſcopum adjutorem adſciſcentes, contra Cyrillum & Memnonem depoſitionis contumeliam protulerunt.* Et in relatione ad Sanctum Celeſtinum Pontificem: *Viri numero triginta, qualem Synodi faciem contra Synodum ex univerſo orbe collectam haberent?* Eadem paucitas, idemque numerus frequenter urgetur in Synodalibus Actis. At verò proteſtationi ſubſcripſerunt ſexaginta octo Epiſcopi. Præter Neſtorium. Hinc quæſtio quarta eſt, Quomodo hæc cohæreant? Reſpondeo diſtinguenda tempora, & omnia tunc cohærere. Res mutari cœpit, dum Joannes Patriarcha manus violentas in Sanctum Cyrillum, Romanæ Sedis Vicarium, ac Synodi Præſidem, cœpit extendere, & attentare ejus degradationem. Plures horruerunt facinus, & ab ipſo receſſerunt. Hinc iſti facinoroſæ ſententiæ ſubſcripſerunt ſoli tres & quadraginta. Omnes ferè Orientales. Exinde ſupervenit nova Romanæ Eccleſiæ Legatio, Arcadius & Projectus Epiſcopi, ac Philippus Preſbyter, cum novis adversùs Neſtorium Papalibus litteris ac Mandatis: Horum Legatorum pro Sancto Cyrillo adversùs Joannem Acta pluribus aperuerunt oculos, atque ita illos reduxerunt quaſi ad triginta. Hoc docet plena Synodus in Relatione ad Principem, tranſmiſſa per Palladium Magiſtrianum: *Sunt illi, qui diverſa à rectâ fide ſentiunt, ad tegendam impoſturam adeò callidi, ut quidam quoque Sanctiſſimi Epiſcopi, occultato errore, à Neſtorio decepti ſint, & ei ſe adjunxerint, Actiſque illius ſubſcripſerint, qui tamen poſteaquam dilucidè quid ſentiret, eſſent percunctati, illumq; ſuas blaſphemias retegentem comperiſſent; ab eo deſciverunt, ac Sanctæ Synodo ſe adjunxerunt, patefactâque ejuſdem blaſphemiâ condemnationis ſententiam adversùs prædi-*

dictum Neſtorium unà nobiſcum tulerunt. Nempe accedendo ad Synodi judicium, & ipſi ſubſcribendo. Relatio adjungit ſingulorum, qui cum Joanne ac Neſtorio permanſerunt, Epiſcoporum nomina: Et non ſunt, niſi triginta quinque. Computato ipſo Joanne.

Quæſtio quinta eſt, Quo die Alexander Apameenſis & Alexander Hierapolitanus intraverint Epheſum? Quomodò item Sancta Synodus, quæ non niſi per ſedecim dies exſpectavit Joannem Antiochenum, in miſsâ per Palladium Magiſtrianum ad Principem relatione dicat: *Ioannes Sanctam Synodum poſt terminum à veſtra Majeſtate præſtitutum ſupra viginti & unum dies ſuſpenſam tenuit?* Ratio circa primum dubitandi deſumitur ex Sancti Cyrilli ad Principem Apologetico libro, dicente præfatos Epiſcopos advenіſſe, *cum ſextus decimus dies jam abiiſſet.* Hoc enim ſi verùm ſit, advenerunt poſt damnatum Neſtorium, ideoque Cyrillus non poſſit ipſorum relatione permotus proceſſiſſe ad Synodum. Reſpondeo Sancti Cyrilli textum â nuperrimis Conciliorum Vulgatoribus eſſe depravatum. Vaticana & authentica editio legit: *Cùm ſextus decimus dies jam ageretur.* Proinde præfati Metropolitæ videntur Epheſum intraſſe die vigeſimâ primâ Junii ad veſperam, dum tres Epiſcopi Neſtorium in proximam lucem citaſſent, aut citarent ad Synodum. Certè tunc omninò agebatur dies decima ſexta. Etenim Græci ſuos dies tunc menſurabant juxta antiquam Synagogæ regulam: *A veſperâ in veſtram celebrabitis Sabbatha veſtra.* Lucet ex authore, apud Sanctum Athanaſium exſtante, quæſtionum ad Antiochum, ac ex alio ibidem authore, Q. 51. qui ſcripſit interpretationem Evangelicarum Parabolarum. Præfati Epiſcopi videntur omninò tunc, & non ſequenti luce adve- Q. 57. niſſe. Etenim Synodalis Conſeſſus ſtatim à primò iſtius lucis exordio cœpit, & duravit uſque ad plenas tenebras, ideoque tunc illi non potuerint conveniſſe Sanctum Cyrillum, ac illi expoſuiſſe ſua negotia. Synodalis ad Principem relatio eſt rectiſſima. Etenim Joannes quinto poſt decimum ſextum die advenit, ideoque vigeſimo primo poſt diem præſtitutum à Principe. Hoc vult Synodus. Ex quibus omnibus etiam diſcimis Joannis factionem non totam ſimul, ſed diviſim adveniſſe Epheſum. Et hinc Ibas Presbyter advenit ſecundo die poſt damnatum Neſtorium.

AD

AD CAPUT OCTAVUM

HÆc facinoroſa Neſtorii adverſùs primam, à quâ damnatus, Synodi Actionem ad Principem relatio & querimonia eſt vulgata. Duxi tamen hìc adjungendam ob duas præſertim rationes. Primo, quod hæc ſit alia tranſlatio, non parum illuſtrans rei ſeriem. Deinde, quod adnexam habeat omnium Epiſcoporum ſubſcriptionem: Non undecim dumtaxat, ſed ſexaginta novem. Notanda ſunt hæc querimoniæ verba: *Promiſimus ad Concilium convenire, quocumq́; tempore Comes Candidianus nos convenire voluiſſet. Hæc verò & ipſi per Deo Amiciſſimos Epiſcopos demandavimus.* Elucidant Synodi ſeriem, & edicunt cauſam, ex qua Neſtorius adductæ proteſtationi non ſubſcripſerit. Die vigeſimâ ſecundâ Junii inchoatam Synodum ſummo mox mane acceſſerunt Legati à Neſtorio Epiſcopi, Legati ab ejus Factione, & ipſe Comes Candidianus. Neſtorius, quoniam pridiè fuerat ſolemniter citatus, contumaciæ notam evitare ſtudens ſpopondit adeſſe, dummodò Comes non intercederet. Et præſens Comes ſtatim interceſſit. Exinde Factionis Legati exhibuerunt ſuæ proteſtationis inſtrumenrum, & vivâ voce quædam addiderunt. Neſtorius igitur, ne ſuam obedientiæ ſponſionem videretur evertere, inſtrumento ſubſcribere non potuit. Omnia fuerunt facta per ſtudium & artem.

Verùm qui ſunt Epiſcopi, quos relatio affirmat fuiſſe exſpectandos ex Italiâ & Siciliâ? Aliqui exiſtimant fuiſſe Julianum Eclanenſem, Orontium, Florum, alioſque Pelagianos, quos Neſtorianæ Factioni conſtat adhæſiſſe. Verùm iſti, utpote proſcripti, & quaſi Cain per Orbem vagabundi, non erant in Italiâ. Erant in Thraciâ, aut fortè apud Epheſum, vel etiam in Comitatu Patriarchæ Joannis. Proinde exiſtimo Relationem proclamare ad Celeſtini Pontificis Legatos, Arcadium, Projectum, ac Philippum, qui ad ſecundam Synodi Actionem, factam die decimâ Julii, dixerunt: *Etſi tardus navigationis progreſſus, adverſaq́; tempeſtas nos maximè detinuerint, ita ut, ſicut ſpes erat, ad deſtinatum locum pervenire nequiverimus, attamen Dei gubernatione, veſtraq́; Beatitu-*

titudinis orationibus, noſtra Mediocritas huc applicuit, ipſiq; gratias agimus, quod Beatitudinem veſtram, uno in loco, & unâ in fide manentem, & pro Eccleſiâ Dei ſollicitam, invenerimus.

Et hinc oritur quæſtio, Quomodò Neſtorianæ Factionis querimonia non fuerit juſta? Quâ ratione Sanctus Cyrillus præſumpſerit ſine Romanis Legatis ad Synodalia Acta procedere? Quomodò non attentarit acephalum Conciliabulum? Reſpondeo non iſtos ſolos, ſed etiam Sanctum Cyrillum fuiſſe Celeſtini Pontificis ac Romanæ Sedis Vicarium & Legatum, & quidem in ſolidum, ideoque poſt lapſum Synodo præfixum terminum potuiſſe procedere. Ita lucidè patebit ex infra adducendo Commonitorio, quod iſtis Legatis dedit laudatus Pontifex. Idem patet ex Philippi Legati verbis ad Synodum: *Gratias agimus Sanctæ ac adorandæ Trinitati, quod nos humiles ſancto veſtro Conventu dignata eſt. Dudum quidem Sanctiſſimus Papa noſter, Celeſtinus per ſuas epiſtolas ad Cyrillum, Sanctum Virum, de præſenti hâc causâ definivit, quæ litteræ ſacro veſtro Cœtui ſunt exhibitæ. Et nunc alias rursùm ad corroborationem catholicæ fidei per nos miſit ad veſtram omnium Pietatem.* Neſtorianæ impietatis ac perſonæ damnatio jam peracta erat per ſolum Pontificem: Erat opus ſolâ executione. Hanc ille delegaverat & Cyrillo, & tribus aliis Legatis è ſuo Latere. Singulis in ſolidum. Hinc Cyrilli proceſſus fuit per hoſce tres comprobatus ac ſtabilitus. Et certum eſt, quod Neſtorius horum Legatorum adventum averſatus fuerit: Nam adversùs Celeſtini judicium provocaverat ad Synodum, & à Principe extorſerat ſuſpenſivum effectum, aut certè per fucatam obedientiam ac palinodiam ſiſti fecerat Romanam ſententiam. Proindè hæc proclamatio fuit techna ad Cyrillo & Synodo qualitercumque derogandum. Et hinc iſtorum Legatorum moram nec Joannes Antiochenus, nec Comes Candidianus, nec ipſe Irenæus, nec quivis Neſtorii Patronus unquam culpavit. Porrò Epiſcopi, quos ex Siciliâ exſpectandos Neſtorius voluit, crediderim fuiſſe Pelagianos. Eorum aliqui, licèt ex toto Occidente proſcripti, latitabant in Inſulâ, atque à Neſtorio aut Juliano evocati exſpectabantur. Wandalica Africæ calamitas fecit ſecuritatem illic latitandi.

Relatio Sanctam Synodum accuſat præſertim de tribus. Primò. de

de violato Nicæno Symbolo. Ad ipſum enim Neſtorius proclamabat aſſiduè. Non dumtaxat poſt edita, à quibus ipſum everti vociferabatur, Cyrilli Capitula, ſed à primò exordio ſuæ Hæreſis. Hinc ad illum in ipsâ ſuorum Capitulorum Epiſtolâ Sanctus Cyrillus ſcripſit: *Non ſufficit tuæ Religioni ſolummodo fidei Symbolum confiteri. Hoc enim nec intellexiſti, nec rectè interpretatus es, licet perverſa vocis ſono eadem verba protuleris.* Loquax interim homo verſutè adeò novit Symboli verba circumſcribere, ut multos cum ſcrupulo dimiſerit. Hinc Sanctus Cyrillus & in ipsâ Synodo per multa Sanctorum Patrum teſtimonia, & poſt ipſam per ſingularem Commentarium compulſus fuit illud exponere, ac demonſtrare Neſtorium eſſe ab eo remotiſſimum. Et ſanè Symbolum, quod inter alias blaſphemias etiam Pauli Samoſatenſis impietatem invaſerat ac damnarat, quomodò poſſit favere Neſtorio? Erat tunc iſto loco, in quo apud noſtrum ſæculum ſunt Sacræ litteræ. Uti nunc Lutherus, Calvinus, cæteriquc Sectarii proclamant ad haſce ſolas, ita tunc quævis Peſtes provocabant ad iſtud. Sed quâ fide, docent nos Polemon, Timotheus, & alii ſimiles ex fœdo Apollinarii luto prognati diſcipuli, duarum in Chriſto Domino Naturarum confuſionem firmantes ex hiſce verbis: *Conſubſtantialem Patri.* Adversùm quos Sanctus Athanaſius in litteris ad Epictetum Corinthi Epiſcopum meritò exclamavit: *Quis infernus iſta evomuit?* Quod ipſum in Neſtorium exclamari poſſe, ſuo loco demonſtrabitur.

Alterum accuſationis caput eſt Divalis Sacræ prævaricatio. Hoc crimen & Neſtorius, & Joannes, & omnis Factio aſſiduè conclamarunt. Hinc quæritur, An Sacra Synodus re verâ hic impegerit? Rationem dubitandi facit ſecunda Sacra, directa ad omnes Metropolitas. Tres enim exſtant Sacræ. Prima ad Sanctum Cyrillum, duriſſimè eum arguens uti authorem harum omnium turbarum, ipſumque uti reum potenter cogens ad Synodum. Altera eſt ad omnes Orientales Metropolitas, mandans ipſos cum competenti Suffraganeorum numero Epheſi adeſſe ante diem Pentecoſtes. Tertia eſt ad plenam Synodum; directa per Comitem Candidianum, futuris Synodi Actibus præſcribens modum & ordinem. Porrò ſecunda Sacra habet: *Cæterum ante Sanctiſſimam,*

coactam Synodum, communemq; ejuſdem, quæ de omnibus dabitur, ſententiam, nihil quidquam in ullâ prorsùs re privatim à quoquam moveatur. Hæc verba quidam volunt reſpici à Neſtorio: *Vnam eandem cum concordia universorum fidem exponi in literis, quas deſtinavit veſtra Pietas, precepiſtis, Apoſtolicis Evangelicisq; Conſcriptis, & Sanctorum Patrum dogmatibus conſonantem* Ex eiſdem cenſent Factionem aſſidue clamitaſſe Neſtorii damnationem fuiſſe non Synodale judicium, ſed privatum ac à Principe vetitum Conventiculum, ideoque circumducendum ac damnandum.

Labuntur. Etenim Sacra, ad cujus prævaricationem aſſidue proclamavit factio, eſt palam illa, de quâ Comes dixit ad Joannem Patriarcham: *Cyrillus & Memnon, ut Sacram [illegible], efflagitarunt. Cum vero id recuſarem, coegerunt me illi ſe ignorare aſſerentes, quid à Domino noſtro præſcriptum eſſet.* At verò Sacram, qua Epiſcopi fuerant evocati ad Synodum, ipſorum nullus poterat ignorare. Porrò iſta Sacra ſic habet: *Candidianus operam det ſedulam, ut omnibus & ſingulis, quæ dicuntur, ſinguli inoffenſè, quod viſum fuerit, in medium proponere, vel ab aliis propoſitum, ſi opus fuerit, refutare queant, ut ea tandem ratione, quod omnibus placitum probatumque fuerit, communi veſtræ Sanctitatis ſententiâ conſtituatur & [illegible]ernatur.* Hæc verba fuerunt fundamentum tanti clamoris. Atqui quis non videat fuiſſe frivolas calumnias? Etenim Sacra manifeſtè ſanxit adversùs agenda ante diem, quem Princeps Synodo præfixerat. Hinc enim evocatoria Sacra habuit: *Omnino autem perſuaſum habemus neminem ex piiſſimis Epiſcopis fore, qui [illegible] atque rerum Eccleſiaſticarum cauſa, atque ad [illegible], [illegible] ſanctiſſimam Synodum cogi intellexerit, ne propter [illegible] ſtudiaſq; occurſurus ſit, rebuſq; [illegible] Deo uſque adeo gratis, pro virili conſulturus. Nos quoq; [illegible] ſedulo incumbentes, nullum impunè abeſſe ſinemus. Nec ullam ille [illegible] apud Deum, vel apud nos quoque habiturus eſt excuſationem, qui ſtatim [illegible] præfinitum tempus ad deſtinatum locum præſto non fuerit. Enimvero quicunque ad Sacerdotalem Synodum accitus alacriter non accurrit, is ſane conſcientiæ parum ſinceræ ſe eſſe oſtendit.* Et in hæc Sacræ verba ipſe Joannes impegit. Quare omnes ejus in Sanctum Cyrillum ac ſacram Synodum clamores erant inanes calumniæ.

Textuum acculationis caput erant Neſtorio [illegible] in ipſo etiam Pentecoſtes Feſto clauſæ per Memnonem Epheſinum Epiſcopum Eccleſiæ. Factio clamabat Memnonem eſſe Cyrillo ſervilem per omnia ſatellitem, ideoque omnes haſce turbulentias ac violentias eſſe pariformiter utriuſque. Rei ſeriem exponit ipſa Factio, Joanni jam Epheſum advecto ediſſerens [illegible] Acta ante ejus adventum: *Cyrillus Reverendiſſimus Eccleſiæ Alexandrinæ Epiſcopus, nec non Memnon Religioſiſſimus hujus civitatis antiſtes, qui ſe Cyrillo in omnibus adminiſtrum exhibuit, Sanctas Eccleſias, [illegible] Martyrum Ædes, & ſanctam quoque Apoſtoli Baſilicam [illegible] & [illegible] ſacrum quidem Pentecoſtes diem Religioſiſſimis Epiſcopis celebrare* [illegible]. Et prima factionis ad Principem Relatio: *Cyrillus* [illegible] *& Memnon Epheſinus, ſatellitio comparato, magna* [illegible] *ita, ut Sanctæ quidem Pentecoſtes Feſtum celebrare, neque* [illegible] *officia obire permiſerunt. At præter hæc Sanctiſſimas Eccleſias, Sanctaſq. Martyrum Ædes nobis* [illegible] *abductis inter ſe* [illegible], [illegible] *Patrum Canonibus* [illegible] *Decretis* [illegible] *exempla ediderunt.* Et Relatio ad Senatum [illegible]: *Comperimus Cyrillum Alexandrinum Epiſcopum* [illegible] *Epheſiorum, ſexcenta graviſſima contra Dei Eccleſiam* [illegible] *Sanctamq. Synodum turbis & tumultibus* [illegible], [illegible] *tis, ac Aſiaticis ruſticis* [illegible], *Tum vero ſua* [illegible] *ſe, Sacram Sanctæ Pentecoſtes Solemnitatem celebrari vetuiſſe* [illegible] *& Martyrum Ædes præcluſiſſe, ita ut ne* [illegible] *e locis uſque adeo* [illegible] *Sanctorumq. Martyrum, maxime vero Beatiſſimi Ioannis Theologi ac Evangeliſtæ* [illegible] *plectendi deſiderio flagrantibus.* Factio frequenter [illegible] teſtimonium.

Nec ſolum Neſtorium ita tractavit Memnon, ſed ipſum etiam Patriarcham Joannem, ac ipſi adhærentes Epiſcopos. [illegible] in ſua [illegible] Principem, per Palladium Magiſtrianum [illegible] Relatione ſcribunt: *Profecti ſumus ad Sancti Ioannis Evangeliſtæ Apoſtolicam Eccleſiam* [illegible] *Deumq. precibus* [illegible]. *Cum autem illi nos conſpicati eſſent, repente Templum nobis* [illegible], *atq; tum foris ſeorſum adoraviſſemus, ſilentioq.* [illegible]

que-

quorundam multitudo erumpens, alios quidem [illegible], non-nullis jumenta ſua abſtulerunt, quoſdam etiam vulneraverunt, nos autem fuſtibus & lapidibus longo intervallo inſectati ſunt, ita ut [illegible] magna cum feſtinatione fugam capeſſere cogeremur. Etiam Joannes frequentiſſime urget hanc injuriam. Nec ſolus Memnon, ſed etiam Chalcedonenſis Epiſcopus iſto modo tractavit Joannem, ac ejus in iſta Legatione Collegas. Lucet ex litteris Theodoreti Cyrenſis Epiſcopi ad ſuum Metropolitam Alexandrum, exponentibus Legationis Acta apud Chalcedonem: *Populus noſter, gratia Dei, bene habet, & ſinguli ad nos egrediuntur. Incepimus autem ipſi etiam diſſerere, & celebravimus Collectas maximas, & quarta illis concionatum eſt de fide. Et tanta audierunt voluptate, ut uſque ad horam [illegible] non diſcederent, ſed perduraverint uſque ad [illegible]. In Aula enim maxima quatuor habente porticus, multitudo congregata fuit, & nos ſuperne [illegible]abamur e ſuggeſtu prope tectum. [illegible] Piiſſimo, quod multitudo congregaretur contra nos, & nobis [illegible] dixit: Novi quod male congregamini. Dicebam autem [illegible] Quia [illegible] fiduciam loquendi, cum venia audi. Juſtum eſt Hæreticos excommunicatos in Eccleſia [illegible], nos vero, qui pro fide certamus, & propter hoc ab illis communicatione [illegible] factos, non intrare in Eccleſiam? Et ille reſpondit: Et ego quid faciam? Reſpondi igitur illi: Quod fecit Magiſter tuus [illegible] Largitionum in Epheſo. Ille enim ut [illegible] congregari, [illegible] tem non congregari, [illegible]. Oportebat etiam tuam Pietatem [illegible] his Epiſcopis [illegible] nulla congregatio [illegible] ad hæc [illegible] Epiſcopus [illegible]. Congregantur contra nos.* Caſſiodori [illegible] habet: *Congregantur ad nos.*

Ex his [illegible]. Primo, quod cum Joannes [illegible] Largitionum Comes, dum Epheſum advenit, totos ſanctæ Synodi Patres [illegible] Divinis Myſteriis, [illegible] autem Factionem [illegible]. Secundo, quod [illegible]. Tertio, quod [illegible] Chalcedonenſis Epiſcopus [illegible] Legatos, inter quos cum Theodoreto erat ipſe Patriar-

cha Joannes, omnes Eccleſias clauſerit, aperuerit verò Legatis Sancti Cyrilli. Quartò, quod hac de cauſa Theodoretus debuerit concionari in ſuo hoſpitio, neſcio qua ſæculari domo. Quintò, quod hanc ejus audaciam etiam Chalcedonenſes Clerici ac Monachi tanto impetu invaſerint, ut tam ſuæ quam Regiæ civitatis Populum, ex curioſitate accedentem ad iſtas conciones, ac præſertim ex ipſis redeuntem, lapidibus impeterent. Quorum omnium ratio eſt, quod cuncti Orthodoxi Epiſcopi ſuſpenſivum effectum, quem Neſtorianæ ad Synodum appellationi Imperator Theodoſius adſcripſerat, haberent pro frivolo, ac ſacris Canonibus & Divinis Apoſtolicæ Sedis privilegiis adverso. Noverant Neſtorium Celeſtini Papæ Decretis doloſè ac mendaciter obediiſſe, & poſt iſtum obedientiæ fucum patraſſe pejora; ideoque etiam ante Synodi ſententiam habebant pro degradato ac excommunicato. Ante repertum harum Epiſtolarum [illegible] ignoravimus Neſtorii palinodiam.

At quare etiam Joannis Patriarchæ, cujuſque Epiſcopi fuerant clauſæ Baſilicæ, ac intercepta Divina Officia? Reſpondeo quod ob duas cauſas. Primam edicit Memnon in litteris ad Clerum Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ: *Ioannes quotidie venerandum* [illegible] *tum, Illuſtriſſimoſq; cives ad ſe evocans, magnâ importunitate flagitabat, ut eorum ſuffragiis alius in meum locum ordinaretur Epiſcopus. Denique* [illegible] *hoc inſtabat, ut omnes Orthodoxi civitatis inclitæ Oratoria occuparent,* [illegible] *ſe continerent, ne* [illegible] *temeritas & nefarius auſus, publice* [illegible] *vulgi ſermone circumferebatur, effectum ſortiretur. Unde ad* [illegible] *nis Evangeliſtæ Baſilicam adſcendens, & quod ibidem ordinaturi* [illegible] *divulgatas ſeditionem & tumultuationem eo in loco conſtituit. Tanta* [illegible] *Armatorum multitudine comitatus adſcendit, ut aliquos* [illegible] *ſemi-neces reliquerit, & quaſi* [illegible] *fuiſſet* [illegible] *qui* [illegible] *ti ſint, ut Synodo poſſet* [illegible] *invidiam, apud Imperatorem* [illegible] *queſtus eſt.* Hanc igitur [illegible] Epiſcopi [illegible] Epheſinus Populus oppoſuit [illegible], & [illegible] & nautæ Ægyptii adjuvarunt. Nam novi Epiſcopi [illegible] communicaſſet cum Sancti Cyrilli. Ex his interim [illegible] morem Orientalis Eccleſiæ, quæ pauperes non [illegible] tra Eccleſiam, ſed jubebat eos illius fores [illegible] & mendicare. [illegible]

hæc

haſce fores erant & fontes & pauperes. Iſti ad manus & corpus, hi ad abluendam animam: Quo fideles & corpore & mente puri intrarent ad Dominum Deum, apti ad exorandam ejus clementiam. Quem morem frequenter laudat Sanctus Joannes Chryſoſtomus. Eſt è Synagoga traductus in Eccleſiam. Nam claudus ille, quem Sanctus Petrus erexit, mendicabat ante portam ſpecioſam Templi.

Altera, ob quam etiam Joanni Patriarchæ fuerunt clauſæ Eccleſiæ, ratio erat ejus communio cum damnato ac anathematizato Neſtorio. Antiquam Eccleſiæ regulam Euphemio Conſtantinopolitano Epiſcopo, roganti, *Quando fuerit damnatus Acacius*, exponit Sanctus Gelaſius Pontifex: *Oſtendite qua Synodus in unaquâque Hæreſi cum erroribus Succeſſores eorum his communicantes, ſimulque omnes non damnet complices?* Uti ergo Acacius Eutychianis communicando attraxit ſibi Chalcedonenſe anathema, ita cum ſuis Aſſeclis Joannes non duntaxat communicando, ſed inſuper defendendo Neſtorium traxerat in ſe omnem ſcabiem Neſtorianæ damnationis. Quod præſertim verum fuit, poſtquam ipſum Synodus ob patrata in Sanctum Cyrillum ac Memnonem, immò & in univerſam Synodum contumelioſa facinora, necnon ob duriſſimam contumaciam nominatim excommunicavit. Hinc etiam Chalcedonenſis Epiſcopus Eccleſias ipſi clauſit. & Imperator Theodoſius ad pro[illegible] Theodoretum dixit: *Epiſcopo imperare non poſſum.*

Notanda ſunt adducta Factionis verba in Relatione ad Principem, [illegible] ſtatim poſt [illegible] communicantem in Cyrillum ac Memnonem [illegible] Neſtorio ac ejus Aſſeclis fuiſſe clauſas Eccleſias in Feſto Pentecoſtes. Et adjungunt: *Ac præter has ſanctas [illegible] Eccleſias, ſanctaſque Martyrum Ædes nobis [illegible], ipſi cum [illegible] locum abdatum quendam inter ſe Conſeſſum inſtituerunt.* Exponit [illegible] ad Principem querimoniam Neſtorius: *Memoriæ Sanctæ [illegible], ſanctaſque Eccleſiaſtica [illegible], & Sanctam Apoſtoli Baſilicam nobis [illegible] clauſit, ut eſſet vel quo refugere ſeditione [illegible] poſſemus. Ipſi vero [illegible] patefecit Baſilicam, ibique illos effecit habere Concilium.* Neſtorius, poſtquam nec ſuam, nec ſuorum Collegarum, nec Comitis Candidiani proteſtationem vidit admitti à Synodo, ſe [illegible] ad alia conſilia: Occupare ſategit S. Jo-

annis Evangeliſtæ Baſilicam, iſtic agitare Synodum, damnationi talionem Cyrillo reddere, atque ita ſaltem turbare omnia. Explere dudum meditatum ac jactitatum facinus, de quo Cyrillus in litteris ad Clerum Conſtantinopolitanum: *Neque tamen miſit ille, licet complures & graves viri, ejus ſperie ſeducti, nos accuſaturi eſſent, rerum noſtrarum Iudicem ſe fore ſperet, quamvis jure Amphitryonum hoc ſibi demandari faciat.* Verum contra [illegible] & violentias vigilantiſſimus Memnon, licet Synodi præſens in Cathedrali Eccleſiâ, potenter interceſſit: Per ſuum Clerum juſſit occludi omnes Eccleſias, præſertim Baſilicam, Epheſiorum ſecundariam, Sancti Joannis Evangeliſtæ. Hinc Hæreſiarcha compulſus eſt ad aliam machinam, comprehenſam his verbis: *Cyrillus & Memnon, ſecum ſeditionarios quoſdam diſpergentes in forum, civitatem confuſione impleverunt. Domos noſtras publicè circumdantes, aggreſſi & perturbantes noſtrum commune Conſilium.* Omnibus Eccleſiis excluſa Factio egit Synodum in domo Neſtorii. Et iſtud etiam ſceleratum Conventiculum Epheſinus Clerus & Populus diſſiparunt. Clariùs hæc expoſuit Factio Patriarchæ Joanni advecto Epheſum: *Memnon multitudine agreſtium hominum coacta, civitatem tumultu implevit. Inſuper Clerico ſuo ad Piiſſimorum Epiſcoporum diverſoria mittens, vel extrema quæque, niſi confuſo eorum Concilio ſe adjungerent, illis comminatus eſt.*

AD CAPUT NONUM

Hujus & duorum ſequentium Edictorum frequens eſt [illegible] in Actis Synodalibus. Etenim [illegible] Sanctum Cyrillum & omnem Epheſinam Synodum [illegible], ſententiâ Joannis Antiocheni [illegible] *Neque Religioſiſſimorum Epiſcoporum adventum exſpectaſſe* [illegible] *Magnificentiſſimi Comitis Candidiani & Scripto* [illegible] *quidquam tale auderent.* Et in Relatione ad Imperatorem Theodoſium, *Cum tamen Magnificentiſſimus Comes Candidianus* [illegible] *te Celſitudinem veſtrâ* [illegible], *& Scripto* [illegible]. Et in Relatione ad Reginam: *Cum tamen Magnificentiſſimus Comes Candidianus, ordinis* [illegible] *& Scripto illis denuntiaſſet,* [illegible] *Epiſcoporum adventum exſpectarent,*

[illegible]. Edicta hæc uſque nunc latuerunt. Quare maximum eſt Caſinenſis Codicis beneficium. Præſens Edictum docet nos plura. Primò, quod Candidianus ipſa Synodi die ſtatim à primâ luce fuerit in opere. Etenim omnes & ſingulos Primates Epiſcopos adiit deprecans non procedi, ſed exſpectari Antiochenum Patriarcham. Secundò, quod hac viâ nihil obtinens intraverit Synodalem Conſeſſum, obteſtans eadem. Tertio nos docet modum, quo Sanctus Cyrillus Candidianum permovit ad prælegendam Sacram, ſine cujus prælectione procedi non poterat. Iſtud ipſum Candidianus exponit in ſua Relatione coram advecto Patriarcha Joanne: *Cyrillus & Memnon, ut Sacram prælegerem, efflagitarunt. Cum vero id recuſarem propter Sanctitatis veſtræ abſentiam, quodq; alii præterea Epiſcopi ac Metropolitani necdum adveniſſent, coegerunt me illi, ſe ignorare aſſerentes quid à Dominis noſtris eſſet deſcriptum. Coactus ergo, ne turbæ cujuſpiam aut ſeditionis occaſionem præberem, ipſis congregatis Sacram legi. Verumtamen etiam diſceſſurus, & præſens ipſos conteſtatus ſum, ne prorſus aliquid agerent.* Per hæc igitur omnia non proficiens Comes, tandem publicè ad omnem Epheſiam civitatem propoſuit Conteſtatorium Edictum, ei in capite ſubnectens Divalem Sacram. Hoc turbido Edicto ſperavit omnem Populum commovere in Synodum. Acta hæc ſunt decimo Calendas Julii, die ipſâ Synodi, vigeſima ſecunda Junii.

AD CAPUT DECIMUM.

Duorum ſequentium Edictorum originem & cauſam Comes Candidianus expoſuit in prælata Relatione ad Joannem Patriarcham: *Sequenti die cum penitus quid actum eſſet neſcirem, repente Sanctiſſimum Epiſcopum Neſtorium ab ipſis eſſe depoſitum audivi. Ejus ſcripturam illam depoſitionis publicè propoſitam, & legi. Quam ad Piiſſimos Imperatores noſtros miſi. Paulò poſt & publicos quoque Præcones forum circumeuntes, memoratam Sanctiſſimi Epiſcopi Neſtorii depoſitionem ſolemni pompâ clamitantes audio. Cum igitur hæc reſciviſſem, ſubinde nuntios ad illos miſi, ne quiddam omnino præter ea, quæ à Auguſtiſſimis Imperatoribus noſtris decreta fuerant, molirentur. Effeci*

quoq;

quoq; , ut Sanctiſsimi Epiſcopi noſtri , qui illorum Congregationi non interfuerant , veſtræ Sanctitatis adventum præſtolarentur. Poſteriora verba tangunt præſens Edictum. Ea illuſtrat Sanctus Cyrillus in litteris, quas ſtatim poſt Neſtorii damnationem ſcripſit ad ſuæ Eccleſiæ Archi-mandritas : *Compreſſum eſt os blaſphemum , & conticuit impuriſsima lingua , nec amplius blaſphemias contra Chriſtum voces in Pontificali & Doctorali authoritate in poſterum depromet. Et qui ipſius amicitiam charitate , quæ in Chriſtum eſt , potiorem ducebant , vultus jam nunc gerunt dedecore plenos. Hoc eis debebatur.* Quod horum Epiſcoporum plures poſtmodò ad veritatem ac Synodum redierint , ſupra audivimus. Deinde novi quotidie Epiſcopi adventabant Epheſum, prompti ad ſubſcribendum Actis Synodalibus. Et ex utroque genere aliqui jam ſubſcripſerant. Ad hunc itaque Synodi profectum ſiſtendum Candidianus emiſit hoc Edictum. Ad terrendos ac divertendos Epiſcopos , qui necdum ſubſcripſerant.

Et ipſum armavit hac clauſulâ : *Cognoſcat Religioſitas veſtra , Dominis Imperatoribus relatum eſſe de omnibus.* De ſuâ ad Principem referendi diligentia Candidianus dixit ad Joannem Patriarcham : *De his omnibus Orbis Dominos certiores fecimus , ſignificantes Sanctitati tuæ , Sanctiſsimorumq; Epiſcoporum , qui tecum ſunt , adventum nos exſpectare.* Et in litteris , quas ſtatim poſt Neſtorii damnationem dedit ad Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ Clerum , ſcripſit Sanctus Cyrillus : *Quoniam verò, ut intellexi , relationes a Magnificentiſsimo Comite Candidiano delatæ ſunt , cauti & vigilantes eſtote , ac denique Commentarios rerum in Neſtorium geſtarum necdum perfectè tranſcriptos eſſe , unde ne ad Religioſos quidem Victoreſq; Imperatores noſtros Relationem, quæ mitti debet , adhuc mittere potuimus. At Deo bene favente , mittetur una cum Commentariis.* Hæc Epiſtola omnino videtur ſcripta altera die poſt Synodalem Actionem. Omninò enim videtur fuiſſe miſſa cum Synodalibus ad Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ Oeconomos litteris, habentibus hanc Epigraphen: *Epiſtola ad Clericos & Oeconomos Eccleſiæ Conſtantinopolitanæ, eo ipſo die miſſa , quo [illegible] ad ipſum Neſtorium damnationis ſententia ſcripta fuerat.* Hunc verò diem diſcimus ex ſubſcriptâ ad iſtam ſententiam ſubnotatione : *Hæc Epiſtola [illegible] tionem ejuſdem Neſtorii proximè ſubſecuta ad ipſum tranſmiſſa [illegible] Synodo.* Eodem igitur die Candidianus omnino retulit. Etenim

ipſi

qui ab Epiſcopis circa lectionem Sacræ fuerat ingeniosè circumſcriptus, ſtuduit in referendo non præveniri. Porrò facta ad Principes Relatio habet virtutem ac effectum Appellationis: Suſpendit omnia. Hinc factam à ſe Relationem Candidianus in præſenti Edicto laudavit, atque ita ſperavit Epiſcopos à contraveniendo deterrere. Quo die emiſerit, non poſſim certò dicere: Forſitan alterâ die poſt factam Relationem. Quidquid ſit, hoc Edictum eſt ſequenti poſterius, ideoque fuerat & ipſi in Codice poſtponendum. Sequens enim fuit emiſſum alterâ die poſt Synodum.

AD CAPUT XI.

HOc Edictum Candidianus emiſit, dum affixam Neſtorii damnationem refixit, & ipſam vulgantes Præcones compeſcuit. Per illud declaravit damnationem eſſe irritum Attentatum, & vetuit deinceps ſimilia à Synodo attentari. Emiſit die vigeſimâ tertiâ Junii, alterâ poſt Synodalem Actionem.

AD CAPUT XII.

SYnodalis in Neſtorium Actio fuit habita feriâ ſecundâ hebdomadæ, Joannes autem Antiochenus advenit feria ſextâ, eâdemque die peregit ſuum conventiculum: Cyrillum & Memnonem communione & gradu, reliquos autem S. Synodi Epiſcopos ſola Communione exuit, aut potiùs tentavit exuere. Etenim quartæ Synodalis Actionis ad Principes Relatio habet: *Ioannes eâ ipsâ die, quâ in Epheſiorum civitatem ingreſſus eſt, Cyrillum & Memnonem depoſitionis ſententia contumelioſè petiit.* Et quintæ Actionis ad Sanctum Papam Celeſtinum Relatio: *Ioannes, ſimulatq; Epheſum ingreſſus eſt, antequam pulverem ex itinere contractum excuſſiſſet, antequam ſe veſte exuiſſet, rem auſus eſt impiam. Etenim privatumScriptum quoddam confecit, depoſitioniſq; nomen & contumeliam impe-*

git Sanctiſſimo Cyrillo, & Pientiſſimo Memnoni. Excommunicationis nomine etiam universæ Synodo contumeliam fecit. Inſuper *hac Scripto etiam publico mandata depoſuit legenda quibuſlibet, Theatri parietibus affigens, ut ſuæ impietatis ſpectaculum exhiberet.* An hæc affixio & publicatio ſit eodem, an ſequenti die facta, non velim conſtans affirmare. Quidquid ſit, Joannes ſequenti die, Sabbatho, circa veſperam intellexit à Cyrillo, Memnone, ac aliis Epiſcopis parari omnia ad ſolemnem die ſequenti Collectam celebrandam: Etiam ſolemne Sacrificium. Hæſit an fortè ignorarent latam in ſe ſententiam, an verò ipſam contemnerent, ideoque vellent facinori addere facinus, attentatæ in Neſtorium damnationi prævaricationem quarti Antiocheni canonis. Hinc advocavit Candidianum Comitem, rogavit ab ipſo accedi Cyrillum ac alios Epiſcopos, eis inſinuari ſententiam, urgeri ad obediendum, ac deterreri à prævaricatione Eccleſiaſticarum ſanctionum. Et hanc petitionem dedit Comiti in Scriptis.

In præſenti igitur Actione Comes facit ſuorum Actorum relationem, rogatus à Joanne & ejus Aſſeclis. Refert varia. Primò, quod Cyrillum, Memnonem, alioſque Epiſcopos de latâ in ipſos ſententiâ non monuerit, ſeu quod ipſe ſententiam non inſinuaverit: Eò quod nulla eſſet neceſſitas, nulla ratio. Etenim ſententia nec erat, nec eſſe poterat eis ignota: Utpotè ſolemniter publicata, expoſita oculis totius civitatis, lecta ab omnibus, & à plurimis deſcripta. Undè & Memnon candidè profeſſus fuit ipſam ſibi eſſe notiſſimam. Deinde Candidianus retulit, quod ipſos ad abſtinendum à ſolemni Collecta ac Sacrificio fuerit hortatus, & inter plures cauſas adduxerit hanc: *Quia in præcedentibus diebus, etiam priuſquam venirem, & Sanctam Pentecoſten & reliquas Collectas uſque ad hanc Dominicam celebrare noluerunt, ſed reverà Clerici officium compleverunt.* Quæ poſteriora verba poſſint habere duplicem ſenſum. Primò hunc: Cyrillus & alii Epiſcopi uſque tunc nulla celebrarunt Divina officia, ſed coram ipſis celebrarunt eorum Clerici. Secundus ſenſus eſt: Huc uſque celebrarunt non ut Epiſcopi, ſed dumtaxat ut Clerici. Et hic omninò videtur eſſe legitimus.

Proinde oritur quæſtio, Quare Cyrillus & alii Epiſcopi uſque tunc adeò humiliter egerint? Reſpondeo ita egiſſe propter Apo-

ſtolicum

ſtolicum Canonem, ex quo Innocentius primus Florentium Tiburtinum Epiſcopum graviter arguit, quod in Felicienſi Eccleſiâ, ad Urſi Nomentani Epiſcopi Parochiam pertinente, Divina celebraſſet *Myſteria, inconſulto eodem ac neſciente.* Et adjungit: *Quod ſi verum eſt, non leviter te culpam incurriſſe cognoſcas.* Ex eâdem regulâ ſtatuit prima Arelatenſis Synodus: *De Epiſcopis peregrinis, qui in urbem ſolent venire, placuit eis locum dare ut offerant.* Vult eos à loci Epiſcopo fraternè invitari ad honorem ſolemnis Sacrificii ac verbi. Quod nempe ſine tali gratioſo invitatu nec celebrare poſſint. Solemniter. Obligabantur ſe gerere ut Clerici: Ut ſimplices Preſbyteri celebrare. Eſt Apoſtolicus Canon, ex quo Sanctus Paulus dixit ad Aſiæ Epiſcopos: *Attendite univerſo gregi, in quo vos Spiritus Sanctus poſuit Epiſcopos regere Eccleſiam Dei.* At verò inter regiminis & Paſturæ characteres eſt omninò Populi Collecta, ſeu ſolemne Sacrificium. Porrò Sanctus Cyrillus & cuncti ejus Epheſum evocati Collegæ uſque ad apertam Synodum erant Epiſcopi advenæ, ideoque ſe exhibere cogebantur ut Clericos, non uti Epiſcopos. Etiam in Feſto Pentecoſtes. Synodi Apertura eis dabat plenum Epiſcopalis auctoritatis exercitium, ideoque habent Acta Synodalia: *Cyrilli Epiſcopi Alexandrini Homilia, Epheſi dicta, cum Synaxes peragerentur, depoſito Neſtorio.* Etiam Rheginus Conſtantienſis Epiſcopus, Cypriorum Metropolita, tunc ſolemniter dixit ad Synodum. Neſtorianæ cauſæ diſcuſſio duravit à primâ luce uſque ad noctem: Eâ peractâ Patres obtulerunt ſolemne Sacrificium. Quod etiam manè antè examinis ingreſſum obtulerint, non eſt dubitandum. Comes ergo Candidianus Cyrillum ac ejus Collegas rogauit, ut illam modeſtiam, in quâ uſque ad ſua in Neſtorium Acta, etiam in ipſa Pentecoſtes ſolemnitate perſtiterant, continuarent uſque ad Reſcripta Principis: Ut Synodum haberent pro necdum aperta.

Verùm hæc ratio non militabat in Memnone, reſidente in propriâ civitate & Cathedrâ. Hinc Candidianus eſt ipſum ſingulariter aggreſſus, latam à Joanne Patriarchâ ſententiam ei intimavit, & hortatus eſt obedire. Hinc & ille repoſuit: *Quia quantum cognovi, depoſuit nos Sanctiſſimus Ioannes cum Synodo, quæ cum ipſo eſt. Qui non dicam contra hanc Synodum prævalere quodcumq; non potuit*

tuit, crede quia nec ſoli mihi ſine Synodo poterat pravalere. Admiratur Joannis audaciam, qui in plenam Synodum præſumpſerit tale facinus. Hoc ſenſu: *Ioannes nec me ſolum damnare poßit. Ego enim ſum Aſiaticus Epiſcopus, & quidem totius Dioeceſeos Autocephalus Exarchus, ideoq; Antiochia Patriarcha nihil in me, juxta ſextum Nicanum Canonem, habet penitus poteſtatis. Quomodo igitur habeat in univerſalem Synodum?* Memnon excepit de nullitate ſententiæ: Dixit ipſam eſſe non Synodale judicium, ſed hoſtile convitium, ideoque ipſi nullatenus deferendum.

Candidianus ad permovendum Cyrillum adduxit & aliam rationem: *Ego autem neutram partem volo celebrare Collectam, ne fortè aliquod ſchiſma Sancta atque Orthodoxa generetur Eccleſia.* Utique uſque ad Reſcriptum Principis. Voluit utriuſque partis Acta manere ſuſpenſa: Suſpenſam omnem Synodum. Omnes iſtic utriuſque partis Epiſcopos degere ut advenas, & fungi ſolo Clerici officio, ac ſi Synodus necdum eſſet aperta. Quantò impetu Comes iſtud poſtulaverit, edicunt hæc ejus verba: *Ego in ipſo Sabbatho ad veſperam rogavi, & ſequenti die valde diluculo vadens ad reverendißimum Epiſcopum Cyrillum, ideſt, die Dominico, non ceſſavi rogare atque precari, ut mea poſtulationi concederet. Illi verò non acquieſcentes exierunt, Collectamq; fecerunt. Contra quos contendere ultra non valui.* Ex quibus patet, quod Joannes Sabbatho ad veſperam, proximo die poſt ſuum adventum & attentatam ſententiam, vigeſimo ſeptimo Junii, Candidianum advocaverit, & has ad ipſum fecerit preces. Et quod Candidianus ſtatim fuerit ipſis obſecutus. Sententia fuerat matutino ejuſdem diei tempore promulgata, ideoque Joannes dubitabat, an forſitan ad Cyrilli & Collegarum aures perveniſſet. Quo die facta fuerit hæc Relatio, non conſtat. Haud dubiè facta fuit ſtatim poſt diem Dominicum. Forſitan feriâ ſecundâ. Niſi Principum Apoſtolorum feſtivitas diſtulerit in feriam tertiam.

Quidquid ſit, auditâ Relatione Joannes concluſit Cyrillum cum ſuis Aſſeclis denuò prævaricatum: Deliquiſſe in quartum canonem Antiochenum, ideoque eſſe obfirmatum in ſua degradatione, exutum omni ſpe recuperandi honoris. Et minatus eſt referre ad Principes. Nec dubitandum, quin minas expleverit.

Haud

Haud dubiè idem fecit Candidianus. Et ex hujus forſan relatione Joannes ſacrarum Largitionem Comes didicit modum, quo & ipſe ambas partes, donec in gratiam redirent, voluit à Collectis ac aliis Divinis Miniſteriis ſuſpendere. Quidquid ſit, utraque Relatio periit aut latet. Interim in Synodalibus Actis eſt frequens hujus rei mentio. Etenim Sancta Synodus ſcripſit Joannis Attentatum fuiſſe incompetens, infirmum, puerile judicium, dicacitatem, audaciam, temeritatem, convitium, contumeliam, ideoque ipſi in nullo fuiſſe deferendum. At verò Joannis Antiocheni factio pertinaciſſimè ſuſtinuit, omnemque Synodum clamavit prolapſam in prævaricationem quarti Antiocheni canonis.

AD CAPUT XIII.

HAnc Epiſtolam crediderim fuiſſe Encyclicam, miſſam ad omnes Orientalis Dioeceſeos Metropoles & civitates. Joannis factio timuit ſimiles de damnato Neſtorio litteras à Synodo tranſmittendas, ideoque duxit ipſam præveniendam, atque ita ab eâ divertendum populum. Et fecit non ſine fructu. Quam enim quædam in iſtâ Dioeceſi civitates adversùs Synodum contumaces fuerint, infra docebimur. Singularis & horrenda fuit duritia Hierapolitanæ civitatis, Metropolis in Euphrateſiâ Provinciâ. Ejus Epiſcopus Alexander, vir ſenex & doctus, nullis precibus aut conſiliis voluit acquieſcere: Perpetuùm in metalla deportari maluit, quam Synodum agnoſcere. Ejus populus, dum ſe à Principe cogendum vidit ad obediendum Synodo, minatus eſt ſemetipſum violentis manibus invadere. Hac forſitan de causâ Acæmetenſis Codicis Compilator hanc Encyclicam Epiſtolam inſcripſit ſoli iſtius civitatis Clero ac Populo. Porrò Epiſtola Synodum arguit non de præcipitatione ſententiæ, non de prævento Joannis Patriarchæ adventu, nec de prævaricatione Divalis Sacræ, ſed dumtaxat de prævaricatione Nicæni Symboli per comprobata & confirmata Sancti Cyrilli duodecim Capitula, quæ omnis iſta factio pertinaciſſimè

cenſuit fœtere ex Ario, Apollinario, atque Eunomio. Pertinaciſſimè cenſuit per Synodum fuiſſe authenticè probata ac ſtabilita. Hæc fuit palmaris cauſa, ex qua Sanctum Cyrillum, uti Hæreſiarcham, irreparabiliter degradavit, & omnem Synodum, uti ejus comprobatricem, exuit Chriſtianâ communione. Hinc Patriarcha Joannes frequenter, etiam coram ipſo Principe, juravit Cyrillum, etiamſi ex animo pœnitentem, nunquam à ſe reddendum Epiſcopali honori. Hæc ſunt verba factioſæ ſententiæ: *Quoniam vos hæretico ſenſu ac mente uſi, temeritate & confuſione privatum inter vos Conſeſſum celebraſtis, omniq; turbarum genere civitatem & Sanctam hanc Synodum impleviſtis, ne videlicet in Capita, quæ cum Apollinarii, & Eunomii, atque Arii impietate ac perversâ doctrinâ congruunt, inquireretur, ideo tu Cyrille Alexandrine, & tu Memnon hujus civitatis Epiſcope, ſcitote vos depoſitos, & ab Epiſcopatu alienos. At verò reliqui omnes anathemati ſubjacete, donec Capita hæretica, à Cyrillo Alexandrino expoſita, anathematizetis.* Hanc Synodalem Capitulorum confirmationem factio & in litteris & in Actis non deſiit vociferari.

Et hinc quæſtio eſt, An Synodus reverâ probaverit Capitula? Videntur fuiſſe probata. Etenim poſt lectam & probatam ſecundam Sancti Cyrilli ad Neſtorium Epiſtolam, poſt item lectas & probatas litteras, quibus Celeſtinus Pontifex Neſtorii doctrinam ac perſonam damnavit, Petrus Alexandrinæ Eccleſiæ Presbyter, & Synodalium Notariorum Primicerius dixit ad Synodum: *His quæ modò audiviſtis, Sanctitas quoque Epiſcopi noſtri Cyrilli conſona ſcripſit, quæ & præ manibus habemus, et ſi Pietas veſtra juſſerit, recitabimus.* Et Flavianus Philippenſis Epiſcopus, primæ Macedoniæ Metropolita, ac Rufi Theſſalonicenſis Archi-Epiſcopi Vicarius repoſuit: *Legantur hæc quoque, & in Actorum Commentarios referantur.* Et præfatus Notarius legit totam tertiam, quæ eſt duodecim Capitulorum, S. Cyrilli Epiſtolam. Et fuit comprobata. Fuit enim relata in Actorum Commentarios. Et huc reſpicit S. Cyrillus in Apologetico libro ad Imperatorem Theodoſium. Etenim illic de Joannis Antiocheni in ſua Capitula impotenti furore graviter queritur, atque adjungit: *Fidei namque meæ rectitudini teſtimonium perhibuit & Romana Eccleſia, & Sancta quoque Synodus ex univerſo Orbe congregata. Quod enim nulla ex parte ab Evangelicâ & Apoſtolicâ traditione*

tione aberraverim, immò quod rectam, minimèq; obliquam Sacrorum dogmatum ſemitam teneam, & poſteaquam Epiſtolas, quas ad Neſtorium perſcripſeram, legiſſent, communi ſententiâ confeſſi ſunt omnes: Et quidem Scripto in ipsâ fide monimentorum, rerumq; geſtarum. Palam affirmat ſuam Capitulorum Epiſtolam fuiſſe & à Romanâ Eccleſiâ, & ab omni Epheſinâ Synodo comprobatam. Et in hoc Codice exſtat Epiphanii, Alexandrinæ Eccleſiæ Archi-Diaconi, & S. Cyrillo Syncelli, ad Maximianum Conſtantinopolitanum Antiſtitem Epiſtola, conſtanter hæc habens: *Dum priùs Orientales expeterent, ut Capitula, quæ Sanctiſſimus Frater veſter Cyrillus expoſuit, hæc ipſa anathematizans idem extra Eccleſiam Catholicam faceret, in hoc idem Dominus meus Sanctiſſimus Pater Cyrillus recertabat, atque dicebat, quod Sancta & magna Synodus, agnoſcens eorum veritatem, ſancivit ea recta & ſana fidei eſſe, & Ioannem cum reliquis ſegregationi ſubjecit. Et quomodo, inquit, ego cum eis faciam pacem, & evertam Synodale Iudicium?* Eſt non modicum teſtimonium. Affirmat quod SanctusCyrillus apud Orientales conſtanter aſſeruit ſua Capitula omninò fuiſſe confirmata Epheſi, & ſe ab iſto Synodali judicio non poſſe recedere. Hoc ex ejus ore ſcripſit Epiphanius.

Hoc ipſum affirmat in Synodicis ſuis ad Imperatorem Leonem literis Joannes Sebaſtenſis Epiſcopus, Metropolita primæ Armeniæ: *Celeſtini & Cyrilli Epiſtola, adversùs impium Neſtorium ad Orientales univerſos data, & ab eodem Cyrillo contra eundem Neſtorium Anathemata propoſita ſunt firmata atque roborata.* Utique Epheſi. Et in Breviario Liberatus Diaconus: *Ioannes Antiochenus, cognoſcens quæ geſta fuerant Epheſi in damnatione Neſtorii, & illa duodecim capitula Cyrilli in ipſo Concilio ſuſcepta & confirmata, indignabatur valdè contra Cyrillum.* Et habemus teſtimonium adhuc longè firmius. Etenim in Decreto, quo ſuos Cardinales Diaconos Ruſticum ac Sebaſtianum degradavit, Vigilius Pontifex poſuit: *Synodicam beatæ recordationis Cyrilli Epiſtolam ad Neſtorium cum duodecim Capitulis Sancta Synodus Epheſina prima ſuſcepit, & beata Chalcedonenſis Synodus ad convincendas Neſtorii veſanias in definitione fidei legitur poſuiſſe.* Et Gregorius ſecundus Pontifex in profeſſione fidei, quam tranſmiſit ad Sanctum Germanum Conſtantinopolitanum Epiſcopum, hæc habet: *Hunc,* utique nonum, *Sancti Cyrilli Anathematiſmum cum reliquis omnibus ana-*

anathematiſmis recepit tertia Sancta ac Oecumenica Synodus, quo ſenſu Sanctus ediderat. Manifeſtum enim eſt, Sanctos PP. in dicta Sanctâ Synodo congregatos totam tertiam dicti Patris Epiſtolam, adversùs impium Neſtorium Epiſcopum Conſtantinopolitanum ſcriptam, abſq; ulla retractationis hæſitatione ſuſcepiſſe. Scimus autem extremam dictæ Epiſtolæ partem dictos duodecim Anathematiſmos continere. Et unica cauſa, ex quâ Domnum Antiochenum, Ibam Edeſſenum, ac Theodoretum Cyrenſem Epiſcopum damnavit Epheſinum Latrocinium, fuit in Epheſinum Concilium per Capitulorum impugnationem contumacia ac prævaricatio: Quod nempe probatis per iſtam Synodum Capitulis pertinaciter reſtitiſſent. Et in Conſtantinopolitanâ Collatione conſtanter dixerunt Severiani Epiſcopi: *Duodecim Capitulorum, quæ inſerta eſt in Epheſi Sancto Concilio, Epiſtolam, quàm neque vos poteſtis denegare Synodicam eſſe, cur non recepit Chalcedonenſe Concilium?* Conſtanter affirmant Epiſtolam Epheſi non ſolummodo ſuſceptam, ſed inſuper eſſe Synodicam, ſeu ab omni Synodo confirmatam & Canonizatam. Addunt eſſe rem adeò lucidam, ut nemo poſſit inficiari. Hinc Chalcedonenſem, quæ iſtud non comprobavit Judicium, Synodum averſantur. Loquuntur ex apologetico Sancti Cyrilli libro, à quo ſupra audivimus Epiſtolam fuiſſe firmatam in fide & Actis Synodalium monimentorum. Nec deſunt alia hujuſmodi teſtimonia.

Et quidem quod Celeſtinus Pontifex ac Romana Eccleſia comprobaverint Capitula, non eſt dubitandum. Etenim in opuſculo, quo blaſphema, S. Cyrilli Capitulis oppoſita, Neſtorii Capitula refutat, Marius Mercator præfatur: *Epiſcopi Cyrilli Capitula priora poſuimus, quæ Romana Eccleſia approbavit vero Iudicio.* Hoc eſt, Synodali, maturo, irrefragabili. Et hocce judicium omninò laudat S. Cyrillus in Apologetico libro ad Imperatorem Theodoſium. Omnis quæſtio eſt de Epheſino Concilio. Eam in Conſtantinopolitanâ collatione ſoluit Hypatius Epheſinus Epiſcopus, ſupra adducto Severianorum argumento reſpondens: *Si omnes formas ac definitiones fidei in Epheſo adversùs Neſtorium facti Concilii ſuſcepit & confirmavit Chalcedonenſe Concilium, quemadmodum habuit hanc refellere? Sed quia adversùs Neſtorii blaſphemias, quæ duas naturas in duas perſonas & duas ſubſiſtentias dividunt, unam perſonam & unam ſubſiſtentiam volebant*

bant definire, illa autem Epiſtola duarum ſubſiſtentiarum intulit mentionem, propterea propriè eam nominare diſtulerunt, ut non invenirentur aut illi aut ſibi eſſe contrarii, ſed magis illam alteram Epiſtolam ejus præpoſuerunt, quæ ſuper conſenſu Nicæni Symboli laudata eſt. Affirmat Epiſtolam, uti non Chalcedone, ita nec Epheſi fuiſſe Synodaliter ſuſceptam, ideoque non eſſe Synodicam. Hinc & infra dicit: *Nos ea quæ Synodicis S. Cyrilli Epiſtolis continentur, ſuſcepimus; quæ autem non conſentiunt, neque damnamus, neque velut legem Eccleſiaſticam ſequimur. Synodicas autem ejus dico Epiſtolas, quæ à Sanctis Conciliis & ſuſceptæ, & confirmatæ ſunt.* Addit ſolas duas eſſe tales: Nempe Secundam ad Neſtorium, & Pacis Epiſtolam, ſcriptam ad Orientales Epiſcopos. Solam primam Epheſina, utramque admiſit Chalcedonenſis Synodus. Nam in ſuâ adversùs Eutychetem Synodo ſolas iſtas probavit Sanctus Flavianus: De duodecim Capitulorum Epiſtolâ nullam penitus fecit mentionem.

Sciendum eſt, quid & Severiani Epiſcopi, & cum ſuis Orthodoxis Collegis Hypatius intellexerint per Synodicam Epiſtolam. Nequaquam intellexerunt omnem illam, quæ per Synodum fuit lecta, laudata, & Actis inſerta. Intellexerunt ſolam iſtam, quæ poſt maturum examen fuit omnium Epiſcoporum ſuffragio comprobata, & ab omnibus ſubſcripta, atque ita recepta in Eccleſiaſticam legem, ſeu in immobilem fidei Canonem. Et hocce ab Epheſinâ Synodo beneficium accepit ſola ſecunda ad Neſtorium Epiſtola, de quâ Hypatius: *Super conſenſu Nicæni Symboli laudata eſt.* Neſtorius ad iſtud Symbolum aſſiduè proclamaverat, affirmans ſuum dogma per omnia illi conforme, proindeque ex integro eſſe rectum. Hinc Epheſina Synodus iſtud ſibi ſtatuit in regulam. Ante omnia ſibi juſſit legi: Exinde ſecundam Sancti Cyrilli Epiſtolam. Et tunc idem Cyrillus eſt ſtatim interlocutus: *Audivit Sancta & magna hæc Synodus, quæ ad religioſiſſimum Epiſcopum Neſtorium ſcripſi, ea rectæ fidei congruere. Certò namq; perſuaſum habeo, nullam me in partem ab Orthodoxæ fidei doctrinâ deflexiſſe, aut à Symbolo per Sanctam & magnam illam Synodum Nicææ olim congregatam tradito declinaſſe. Quare Sanctitatem veſtram rogatam cupio, ut coram exponat, rectène & inculpatè, Sanctoq; illi Concilio convenienter hæc ſcripſerim, an ſecus.* Cyrillus agebat Romanæ Sedis Vicarium, ac

Synodi Præſidem, ideoque hæc erat Prærogativa Apoſtolici ſuffragii. Etenim iſtam Epiſtolam Celeſtinus Pontifex omnino viderat ac probarat. Et Juvenalis Hieroſolymæ Epiſcopus ſtatim repoſuit: *Sacrum fidei Symbolum, Nicæa quondam editum, & paulò ante hac recitatum, & Sanctiſſimi Archi-epiſcopi Cyrilli Epiſtolam, cæteraq; omnia à Sanctâ illâ Synodo expoſita, per omnia ſibi conſentanea, ac inter ſe conſentientia comperio, quocirca piis his dogmatibus aſſentior & ſubſcribor.* Et ita fecerunt omnes alii Epiſcopi. Sic iſta Epiſtola evaſit Synodica, ac recepta eſt in Eccleſiaſticam legem, ſeu in immobilem Chriſtianæ fidei regulam. Quod ipſum in eruditâ cum Acephalis diſputatione largiter docet Ruſticus Romanæ Eccleſiæ Diaconus. Frequenter affimat non tertiam, ſed ſolam ſecundam Epiſtolam fuiſſe Epheſi canonizatam, & dat rationem: *Epiſtola Sanctæ memoriæ Cyrilli ad Neſtorium, quam Epheſina Sancta & Vniverſalis Synodus omnium Epiſcoporum interlocutionibus roboravit.* Adducit magnam partem ſecundæ Epiſtolæ, & ipſi dat iſtam Ephigraphem. At verò tertia Epiſtola fuit quidem lecta & laudata, nequaquam tamen collata cum Nicæno Symbolo, nec omnium ſtabilita ſuffragiis & ſubſcriptionibus.

Etenim ad ipſam lectam Flavianus Philippenſis Epiſcopus eſt interlocutus: *Theopemtus & Daniel, Religioſiſſimi Comminiſtri noſtri, qui præſentes adſunt, exponant an ejuſmodi Epiſtolas reddiderint.* Theopemtus Cabaſorum, Daniel erat Darnenſis Epiſcopus, à Sancto Cyrillo ac ejus Synodo Conſtantinopolim ablegati ad Celeſtini Decretum, & has ipſius expoſitorias ac executorias litteras tradendas Neſtorio in proprias manus. Conteſtati ſunt ſe tradidiſſe, & Theopemtus adjunxit: *Litteris acceptis Neſtorius conſtituit nobis, ut ſequenti die ſermonem cum ipſo haberemus. Abivimus ergo. At poſtero die reverſos non admiſit, neq; etiam ſatisfecit litteris, ſed publicè pro concione eadem qua ante, & his quoque deteriora dogmata propoſuit. Neq; verò ſolùm ante redditas litteras hæc docebat, ſed multò pejora, poſtquam accepit, docuit, & uſque hodie docere non deſinit.* Horum verborum occaſione Fidus Joppenſis in Paleſtinâ Epiſcopus Synodum divertit ad diſputationem, quam in ipsâ Epheſinâ civitate Neſtorius cum Theodoto Ancyræ Epiſcopo, primæ Galatiæ Metropolitâ, & cum Acacio Melitinæ Epiſcopo, Metropolitâ ſecundæ Armeniæ, blaſ-

phemè

phemè habuerat, atque ita demonſtrare cæpit Neſtorium etiam poſt accepta Celeſtini Decreta non ſolùm Conſtantinopoli, ſed & in ipsâ Epheſo blateraſſe pejora, atque ita palam incidiſſe in latam à Celeſtino ſententiam. Hoc proſecuta eſt Synodus, & nullam deinceps fecit mentionem de duodecim Capitulis. Proinde quicumque dixerunt Epiſtolam Epheſi confirmatam, locuti ſunt de confirmatione per ſimplicem laudem, ac inſertionem in Acta. Interim erat non modica confirmatio. Etenim propter ipſam Joannes Antiochenus Epiſcopus præſumpſit omnem Synodum excommunicare.

Iſta omnia acta ſunt per Primatum Epiſcoporum induſtriam ac artem. Etenim uti confirmare, ita & improbare noluerunt Epiſtolam: Noluerunt Sanctum Cyrillum contriſtare, nec item contraire iudicio Romanæ Eccleſiæ. Hinc ſe diverterunt ad alia. Haud dubiè non ſine cauſis. In ſuis ad Liberati Diaconi Breviarium Notis Joannes Garnerius adducit hanc: *Atqui lecta quidem eſt tertia Cyrilli ad Neſtorium Epiſtola cum ſuis Capitulis, at nullum fuit de ipsâ Patrum judicium, ſed de ſecundâ ſolâ, quemadmodum conſtat tum ex Actis Concilii, tum ex Chalcedonenſi, tum ex quintâ Synodo. Neq; mirum: Sola enim Secunda habuit reſponſionem Neſtorii, cum quâ poſſet conferri, ut Cyrilliana Orthodoxia, Neſtoriana Heterodoxia oſtenderetur.* Eſt ratio incompetens. Etenim tertia etiam Epiſtola omnino habuit Neſtorii reſponſionem. Et quidem ſimiliter per duodecim Capitula. Et ſecunda Epiſtola nequaquam cum Neſtorii Reſponſo, ſed cum Nicæno Symbolo fuit collata, & propter hanc, non propter iſtam collationem confirmata omnium Epiſcoporum ſuffragiis.

Veram igitur rationem ſupra nobis edixit EpheſinusHypatius: *Epiſtola duarum ſubſiſtentiarum intulit mentionem, propterea eam propriè nominare diſtulerunt.* Vox, *Hypoſtaſis*, eſt æquivoca: Eam Patres quandoque pro naturâ aut ſubſtantiâ accipiunt, quandoque pro ſubſiſtentiâ aut perſonâ. Cyrillus in ſuis Capitulis accepit utroque modo. Tertium namque Capitulum affirmat inter Dominicas Hypoſtaſes non ſolam paris dignitatis aut poteſtatis conjunctionem, ſed naturalem interceſſiſſe unionem. Iſtam vocem palam accepit pro eſſentiâ. Et hoc in undecimo ſuo libro inſigniter oſtendit Facundus Hermianenſis Epiſcopus. Quod ipſum am-

plè demonſtrat in ſuâ cum Acephalis diſputatione Ruſticus Diaconus Romanæ Eccleſiæ. Hæc æquivocatio quibuſdam Epheſini Concilii Patribus non placuit. Nec ſinę fundamento. Etenim
cap. 7. ſignificatio, quâ iſta vox perſonam importat, eſt apud Eccleſias omnino famoſior. Hinc iſtud tertium Capitulum poterat Neſtorii Sectatoribus eſſe petra offenſionis & ſcandali. Quod ipſo poſteà Maro Edeſſenus, Neſtorianæ Factionis magnus Dux, abuſus fuerit, teſtatur Sanctus Anaſtaſius Sinaita. Eodem abuſi
cap. 22. ſunt Acephali, ex ipſo conati evincere, quod Chalcedonenſis Synodus, unicam in Domino Hypoſtaſim definiens, à Sancti Cyrilli doctrinâ diſceſſiſſet, adeoque eſſet prævaricatoria. Ita habes in laudatâ diſputatione Ruſtici, ad lucidè evertendam calumniam compulſi, in longum ſermonem. Hinc igitur Epheſini Patres cenſuerunt Epiſtolam prætereundam.

Porrò iſtis Capitulis nullus unquam intulit majorem injuriam, quam in Epheſino Latrocinio Dioſcorus. Ea enim laudavit hæretico Eutychetis ſpiritu: Aſſeruit ab eis prædicari unicam in Chriſto Domino naturam, atque ita Domni, Ibæ, ac Theodoreti, quos ob iſtud crimen degradavit, in ipſa contumelias ſtabilivit. Eximiè hoc demonſtrat in ſuo Conſtituto Vigilius Pontifex. Eâdem de re ad Romulum Epiſcopum Scribit Theodoretus. Lamentatur ſe ab iſto Latrocinio iniquè degradatum, oſtendit ante iſtud varios circa Capitula fuiſſe variè affectos, ac varia ſenſiſſe, & proſequitur: *Benignus autem Dominus timoris quoque occaſiones nunc penitus amputavit, nuper excitatam retegens impietatem, Evangeliorumq; manifeſtam oſtendens veritatem. Nos verò, quamvis ora nobis tot eſſent quot capilli, benignum Dominum pro dignitate laudare non poſſumus, quod quæ à nobis prædicantur, ad eadem palam prædicanda vel repugnantiſſimos adegit. Audivimus enim ipſum etiam tuæ Pietatis Contubernalem, cum anathematiſmos in magnis urbibus editos cognoviſſet, ab obliquo cancrorum inceſſu deſtitiſſe, rectâq; ingreſſum eſſe, cum de dogmatibus in conventu quodam diſſereret.* Unum è palmaribus Eutyhianæ blaſphemiæ fundamentis erant Capitula. Hinc dum deliro Seni Aula faveret, & Epheſina propter ipſum Synodus appropinquaret, plures faverunt Capitulis: Paſſim ex metu. Et ipſe tandem Synodaliter, aut potiùs Latrocinaliter confirmavit Dioſcorus. In ſenſu Eutychiano

chiano. Et propter ipſa S. Flavianum occidit, & plures innocentes degradavit Epiſcopos. At S. Leo non ſolummodo circumduxit omnia, ſed & damnavit. Hinc pejus, quam unquam, olere cæperunt Capitula. Etiam apud ſuos antea Patronos. Opinabantur etiam ipſa eſſe proſcripta per tantum Pontificem. Et hoc mirum in modum perplacuit Theodoreto: Fuit ipſi non modicum inflictæ degradationis ac infamiæ ſolatium. Nam uſque ad mortem non deſiit impugnare Capitula.

Altera quæſtio eſt, An iſta Capitula fuerint confirmata per Synodum Chalcedonenſem? Quod ſecunda S. Cyrilli ad Neſtorium Epiſtola, item Pacificatoria ad Joannem Antiochenum ac ejus Orientales Collegas Epiſtola fuerint ſolemniter confirmatæ, eſt manifeſtum: Omnis quæſtio eſt de tertiâ duodecim Capitulorum Epiſtolâ. Et fuiſſe confirmatam, ſupra nobis dixit Vigilius Pontifex in Decreto, quo degradavit Ruſticum ac Sebaſtianum Diaconos. Dixit fuiſſe confirmatam in ipsâ definitione Fidei. Et in quintâ Synodo Thomas Diaconus ac Notarius legit adversùs famoſam Ibæ Edeſſeni Epiſtolam: *Chalcedonenſis Sancta Synodus Cyrillum Sanctæ memoriæ & Doctorem ſibi adſcribit, & ſuſcipit Synodicas ejus Epiſtolas, quarum uni duodecim Capitula ſuppoſita ſunt, ex quibus Neſtorius condemnatus eſt.* Coll. 6. Et iterum: *Chalcedonenſis Sancta Synodus Domnum Antiochiæ Epiſcopum, eò quod ſcripſit debere taceri duodecim Capitula Sanctæ memoriæ Cyrilli, & poſt mortem condemnavit.* Proinde omnino confirmavit Capitula. Quod ipſum in ſuo adversùs tria Chalcedonenſis Synodi Capitula Edicto ſcribit Imperator Iuſtinianus. Et in litteris ad Eliam Aquileienſem Metropolitam ac ejus Epiſcopos Pelagius ſecundus è Theodoreti adversùm Capitula Scriptis quædam adducit, & adjungit: *Quis hæc plena omni impietate non videat? Aliquibus tamen conſtat, quod ſe poſtmodum ipſe correxit, qui in Sanctâ Chalcedonenſi Synodo Neſtorium anathematizare conſenſit. Quis non videat, quanta temeritate plenum ſit Theodoreti Scripta ſuperbiendo defendere, quæ eundem ipſum conſtat, rectâ poſt profitendo, damnaſſe?* Affirmat Theodoretum Chalcedone ex Synodi Mandato probaſſe Capitula, & ſua de ipſis Scripta anathematizaſſe. Quod Synodus mandare non potuit, niſi Synodicè probando Capitula. Quod ipſum non de ſolo Theodoreto, ſed etiam de Ibâ Edeſſeno affirmat in præ-

præfato Edicto Imperator Juſtinianus. Et quinta Synodus confirmavit ejus Aſſertum. Etenim ad Edicti & adjunctarum Litterarum lectionem Patres repoſuerunt: *Chalcedonenſe Sacrum Concilium Theodoretum & Ibam graviter verbis inſectatum, non aliâ conditione in gratiam recepit, quam ut priùs damnarent ſua mala Scripta.*

Ad quæſtionem tamen reſpondeo negativè. Etenim poſt lectas & probatas priores Sancti Cyrilli Litteras Atticus Nicopolitanus Epiſcopus, veteris Epiri Metropolita, dixit ad Chalcedonenſem Synodum: *Quoniam nunc Domini noſtri, & Sanctiſſimi Patris, & Archi-Epiſcopi Leonis, adornantis Apoſtolicam Sedem, lecta eſt Epiſtola, oportet verò & beatæ memoriæ Cyrilli Epiſtolam ſcriptam ad Neſtorium, in qua hortatur eum conſentire duodecim Capitulis, & hanc dari nobis, ut in tempore diſceptationis parati inveniamur.* Dogmatica Sancti Leonis Epiſtola, quod aliqui ex Illyrico ac Paleſtina Epiſcopi de quibuſdam ejus articulis dubitarent, erat diſcutienda ac exponenda: Hinc Atticus rogavit adjungi & duodecim Capitulorum Epiſtolam, ad quam conferretur iſta, atque ita altera ex alterâ probaretur, & ambæ confirmarentur. Et Præfati dubitantes Epiſcopi clamaverunt: *Si Iubetis dari nobis inducias, petimus Patres ſimul perſcrutari.* Ambas ſimul Epiſtolas. Et magnificentiſſimi Judices repoſuerunt: *Differatur Audientia uſque ad quinque dies, ut inter hos conveniat veſtra Sanctitas ad Sanctiſſimum Anatbolium Archi-Epiſcopum, & communiter de fide tractetis, ut qui dubitant doceantur.* Et Epiſcoporum plurimi Sancto Leoni, adeoque & ejus Epiſtolæ acclamarunt, nullus autem Sancto Cyrillo. Etiam poſt elapſum iſtum terminum in quartâ Actione Apoſtolici Legati & omnis Synodus ſolemniter profeſſi ſunt ſe credere cum Niceno & Conſtantinopilitano Symbolo, cum Sancti Leonis Epiſtolâ, *Et iis quæ in Ephesſo ſub Beatiſſimo Cyrillo geſta ſunt ab univerſali & Sancto Concilio, quando maledictum Neſtorium condemnavit.* Palam firmant ſolam ſecundam Sancti Cyrilli Epiſtolam, de tertiâ aut ejus Capitulis nemo fecit mentionem. Hinc Nonnus Edeſſenus Epiſcopus, Oſrhoënæ provinciæ Metropolitâ, Alexander Sebaſtenſis in primâ Ciliciâ Epiſcopus, aliique plures ſuo ſuffragio diſertè addiderunt: *Et Epiſtola Cyrilli in Epheſinâ Metropoli confirmata.* Quæ eſt ſola Secunda. Eâdem de causâ octava Actio Theodoretum, qui Ca-

Actor. 1.

Capitula petulantiſſimè invaſerat etiam poſt factam pacem inter Ægyptum ac Orientem, in plenam Epiſcopalis gradûs communionem recepit, & non compulit ad ullam palinodiam. Quod nempe iſta Capitula non eſſent admiſſa in Canonem. Nam & Sanctus Flavianus Conſtantinopolitanus Antiſtes in ſuâ adverſùs Eutycheten Synodo probavit ſolam ſecundam Epiſtolam, ac Epiſtolam Pacis. Quin & illius poſt Anatholium & Chalcedonenſem Synodum Succeſſor Sanctus Gennadius hæc ſcripſit : *Væ mihi à malis. Heu, heu ? Vnde enim quis in præſenti ſumat exordium ? Quales Cyrilli Ægyptii, & quantas blaſphemias incurri, & quantas blaſphemias audivi ? Quis reverâ det capiti meo aquam, & oculis meis fontem lachrymarum ?* Adeò impotenter invadit Capitula, ut ejus Invectivas nolim ſcribere. Eas videre poſſis apud Facundum Hermianenſem Epiſcopum. Lib. 2. c. 3. Certè ſi vel Epheſina vel Chalcedonenſis Synodus Capitula admiſiſſent in canonem, iſtum Gennadium Eccleſia non veneraretur ut Sanctum, ſed averſaretur ut calumniatorem.

Et adducta in contrarium argumenta non evincunt. Omnis iſte error ab Imperatore Juſtiniano ducit originem. Hic ut Vigilium Papam ac latinos Epiſcopos ad tria Chalcedonenſis Synodi Capitula damnanda induceret, vulgare cæpit, & perſuadere ſtuduit Sancti Cyrilli Capitula fuiſſe probata Chalcedone, & tam Theodoretum, quam Ibam ſua de ipſis Acta & Scripta iſtic abjuraſſe. Fuit circumventus à Theodoro Cæſareenſi apud Cappadoces Epiſcopo, ac ejus Symmyſtis. Quam fœdos illi ac ejus Edicto errores impreſſerint, lucet ex illis, quæ ſcripſit de Sancto Proterio Alexandrino Epiſcopo : Eum ſcripſit occiſum ante Martiani Imperium, ac Synodum Chalcedonenſem. Quod igitur hæc in ipsâ fidei definitione ſolam ſecundam ad Neſtorium, nec non & Pacis Epiſtolam, non autem duodecim Capitula probaverit, eſt nimis manifeſtum. Interim Vigilii error eſt digniſſimus veniâ. Rationem ipſe dat in ſuo pro tribus Capitulis Conſtituto : *Quia Græca lingua ſumus ignari, nunc per noſtros, qui ejuſdem linguæ videntur habere notitiam, Geſta Sancti Chalcedonenſis Concilii in Synodalibus Codicibus diligentiſſimè perquirentes, &c.* Eodem tempore ſcripſit in ſuo Breviario Liberatus Diaconus : *Quærenti pleniùs ſcire* Cap. 12.

La-

Latrocinia Dioſcori in ipſâ Synodo perpetrata, prima Actio Synodi Chalcedonenſis, in quâ nec nominandi ſecundi Epheſini Concilii recitata ſunt Acta, & Geſtis inſerta, legenti omnia, pleniſſimè innoteſcet. Nam nos iſta nuper Alexandriæ de Græco in Latinum tranſlata ſuſcepimus. Quare Vigilius Chalcedonenſia Acta ſcrutari non potuit, ſed alienis oculis debuit credere, atque ita à trium Capitulorum Oſoribus fuit circumſcriptus. Et hæc eſt ratio, cur ejus Diaconus ac Nepos Ruſticus Acta iſta in Latinum tranſtulerit. Acceſſit & alia ratio: Quod nempe Alexandrina tranſlatio non eſſet fidelis, aut accurata. Ita non obſcurè colligitur ex ſubnotatione præfati Ruſtici: *Explicit prima cognitio Chalcedonenſis Concilii, quæ finita, emendata, & collata eſt Anno Domini quadringenteſimo quinquageſimo ſexto, duodecimo Calendas Aprilis, feriâ quartâ, Indictione nonâ. Ruſticus per gratiam Dei Diaconus Sanctæ Eccleſiæ Romanæ, contuli, annotavi, diſtinxi.*

Manu ſcriptus, primæ Actionis partem continens, Thuanæ apud Pariſios bibliothecæ Codex dicitur habere hanc ſubnotationem: *Explicuerunt quæ ante Geſta præmiſſa ſunt. Nunc incipiunt Geſta prima Concilii Chalcedonenſis. Ruſticus ex Latinis & Græcis exemplaribus, maximè Acæmetenſis Monaſterii, emendavi. Concilii Chalcedonenſis Actio prima in nomine Domini noſtri Ieſu Chriſti capit emendari Calendas martias decimo, indictione duodecimâ.* Ex his addiſcimus plura. Primò, quod neque Alexandrina, neque Ruſticiana tranſlatio fuerint omnium primæ. Etenim prima tranſlatio fuit emendata & collata Anno quinquageſimo ſexo quinti ſæculi. Proinde aliquot annis antea prodierat. Hæc fuit omnino illa, de quâ ad Julianum
Epiſt. 86. c. 5. Coënſem Epiſcopum ſcripſit Sanctus Leo: *Geſtorum Synodalium, quæ omnibus diebus Concilii in Chalcedonenſi civitate confecta ſunt, parum clara propter linguæ diverſitatem apud nos habetur inſtructio. Et ideò Fraternitati tuæ ſpecialiter injungo, ut in unum Codicem univerſa facias congregari, in latinum ſcilicet ſermonem abſolutiſſimâ interpretatione tranſlata: Vt in nullâ parte Actionum dubitare poſſimus, neque ullo modo eſſe poſſit ambiguum, quod ad plenam intelligentiam te fuerit ſtudente perductum.* Scripta hæc ſunt Conſulatu Opilionis, iſtius Sæculi anno quinquageſimo tertio, menſe Martio, ideoque non niſi ad anni finem expleri per Julianum potuit iſta tranſlatio. Et de ejus expletione non eſt dubitandum. Secundò diſcimus, quod imperfecta manſerit,

rit, aut potius quod ſtatim per Eutychianos fuerit vitiata, ideoque tertio pòſt anno debuerit revideri, conferri, emendari. Tertiò, quod iſta tranſlatio nunquam advenerit Romam, aut ad alias Latinas Eccleſias. Alioquin quomodo ipſam Vigilius ac Liberatus ignoraſſent? Julianus eam confecit Conſtantinopoli, & illic permanſit, impoſita bibliothecæ Acæmetenſis Monaſterii. Quartò addiſcimus, quod ſola prima Actionis tranſlatio videatur fuiſſe vitiata. Hæc enim ſola videtur fuiſſe reviſa ac emendata. Quintò diſcimus, quòd ſimilis iſti Actioni corruptio obvenerit tempore Juſtiniani, agitantis tria Capitula. Hinc enim apud Alexandriam prodiit nova iſtius Actionis tranſlatio. Sextò, quod nec iſta omnibus placuerit, ideoque Ruſticus cæperit antiquam Juliani tranſlationem quærere. Et ipſam tandem reperit apud Acæmetenſes. Eandem contulit, annotavit, diſtinxit. Septimò, quod Ruſticus tunc eſſet ſolutus à degradationis elogio, & redditus in gratiam Vigilii. Etenim hæc correctio omnino videtur facta poſt emiſſum Papale Conſtitutum, quod eſt iſtâ degradatione poſterius. Et in iſta correctione Ruſticus ſe ſcribit Diaconum Romanæ Eccleſiæ. Hinc octavò diſcimus, quod hanc correctionem fecerit in Pontificis gratiam: Ad ipſum deinceps præſervandum à ſimilibus Græcorum circumſcriptionibus. Eundem in finem, eodemque tempore ſcripſit ſuam diſputationem contra Acephalos: Et in ipsâ conſtanter docet ſolam ſecundam, non autem tertiam Sancti Cyrilli Epiſtolam fuiſſe Epheſi & Chalcedone Synodaliter comprobatam. Proindè Ruſticus non eſt primus tranſlator, ſed dumtaxat antiquæ tranſlationis corrector & traductor per omnem Eccleſiam. An & quare ſolam primam Actionem traduxerit, ignoro.

Redeamus ad oppoſita nobis argumenta. Etiam falſum eſt, quod Chacedonenſis Synodus Domnum Antiochenum ob impugnata Sancti Cyrilli Capitula damnaverit. Ipſum enim ob iſtam cauſam, uti etiam Ibam ac Theodoretum, damnavit Epheſinum Latrocinium. At Domnus patravit iſtìc aliud facinus. Conſenſit, ſuffragatus eſt, & ſubſcripſit in damnationem Sancti Flaviani. Se Dioſcoro, ne ab illo cum præfatis Epiſcopis damnaretur, præbuit tantæ iniquitatis ſatellitem. Et Dioſcorus fuit de ſatel-

 litio

litio admodum gaviſus. Aſt ipſo expleto irruit & in Domnum; ipſumque ægrotum & abſentem degradavit. Hinc ejus damnationem firmavit Sanctus Leo: Non propter damnata Capitula, ſed propter iſtud ſatellitium. Et Leonis Judicium comprobavit Chalcedonenſis Synodus.

Similiter deuium eſt, quod Theodoretus ac Ibas ſint illic compulſi profiteri Capitula, & ſua Scripta damnare. Dumtaxat compulſi ſunt profiteri Epheſinam damnationem Neſtorii. Synodalia Acta ſunt lucida. Ipſa exponit in libro de Sectis Leontius Byzantinus: *Hæſitantes objiciunt, cur Chalcedonenſis Synodus à Theodoreto non poſtulaverit, ut Scripta ſua, quæ adversùs duodecim Sancti Cyrilli Capitula compoſuerat, anathematizaret? Reſpondemus ob id non tam accuſandam Synodum, quam ipſum Cyrillum, hominem ſanctum. Nam is communione cum Orientalibus & ipſo Theodoreto conſtituta, non poſtulavit ab eo, ut anathemate Scripta ſua, quæ contra duodecim Capitula facta fuiſſent, exſecraretur. Quod igitur ipſe Cyrillus, Vir Sanctus, non fecit, an ob ejus intermiſſionem Synodus culpari meretur? Atque Synodus id fecit, quod Cyrillus ille non fecit: Quippe Theodoretum in omnium præſentia coëgit ore ſuo Neſtorium Anathematizare.* Quod uſque tunc, nulli Mandato aut conſilio cedens, pertinaciſſimè detractarat. Quæ omnia etiam ſcribit in ſuo Conſtituto Vigilius Pontifex.

Porrò Ratio, ex quâ Juſtinianus Imperator & quinta Synodus ſtuduerunt omnibus imprimere, quod Theodoretus ac Ibas ſua de Capitulis Scripta apud Chalcedonem damnaſſent, lucet ex decimo tertio eorum Canone, qui iſta Theodoreti Scripta damnat, & adjungit: *Qui non anathematizat ea, & eos qui ſimilia eis ſapuerunt, vel ſapiunt, inſuper autem & omnes, qui ſcripſerunt contra rectam fidem, & Sanctum Cyrillum, & duodecim ejus Capitula, & uſque ad mortem in tali impietate permanſerunt, talis anathema ſit.* Eodem modo loquitur quartus decimus Canon, qui eſt adverſus Ibæ Epiſtolam. Eorum, qui uſque ad mortem impugnarunt Cyrilli Capitula, non ſolummodo Scripta anathematizat uterque Canon, ſed etiam Perſonas. At verò tam Synodus, quam Juſtinianus conſtanter proteſtati ſunt nullatenus Ibæ ac Theodoreti Perſonas à ſe damnari, ſed ſola Scripta: Hinc compulſi ſunt dicere, quod uterque ante mortem recantaſſet. Dixerunt id factum apud Chalcedonem.

Quæ-

Quæſtio tertia eſt, Quo tempore, & quâ ratione præfata Sancti Cyrilli Capitula cæperint in omni Eccleſiâ habere Canonicam ac irrefragabilem authoritatem? Reſpondeo necdum habuiſſe ſub Pontificatu Hormiſdæ. Etenim hujus presbyter Trifolius ad Fauſtum Senatorem hæc Scripſit: *Vita, quidquid quatuor Synodi in fidei definitione non poſuerunt, id eſt, Nicæna, Conſtantinopolitana, Epheſina prima, & Chalcedonenſis. Et quod in Epiſtolis Sanctorum Patrum, quos quatuor Sanctæ Synodi in authoritate fidei eſſe voluerunt, id eſt, Athanaſii Epiſcopi Alexandrini ad Epictetum Epiſcopum, Cyrilli ad Neſtorium una, & ad Ioannem Antiochenum altera, & Epiſtolas Papæ Leonis.* Scripſit adversùs Joannem Maxentium ac ejus Collegas, qui haſce propoſitiones, *Deus eſt mortuus*, *Vnus è Trinitate eſt mortuus*, per Romanam Eccleſiam canonizari inſtabant ex duodecimo Sancti Cyrilli Capitulo. Affirmat iſtam Epiſtolam non eſſe firmatam ab ullâ Generali Synodo, ideoque non eſſe Canonicam. Inter Sancti Cyrilli Epiſtolas eſſe dumtaxat duas Canonicas: Secundam ad Neſtorium, ac Pacis Epiſtolam ad Epiſcopos Orientales. Priorem Epheſina, Secundam canonizavit Chalcedonenſis Synodus. Loquitur ex ſenſu ſui Pontificis Hormiſdæ, qui iſtos Schytiæ Monachos abjecerat.

Res ita manſit uſque ad Joannem Secundum Pontificem. Tunc Juſtinianus, iſtorum Monachorum fautor, ex Orientis Comite factus Imperator, Romam miſit potentiorem Legationem, duos Primates Epiſcopos, Hypatium Epheſinum ac Demetrium Philippo-Cæſaræenſem, poſtulaturos canonizationem eorumdem præfatorum articulorum. Et Joannes canonizavit. Ex variis Patrum authenticis teſtimoniis, quorum unum fuit duodecimum Sancti Cyrilli Capitulum. Conſideravit iſta Capitula, ut à Mario Mercatore audivimus, fuiſſe à Sancto Celeſtino probata, ideoque iſtam confirmationem, quæ ob duram multorum contradictionem dudum dormiverat, duxit reſuſcitandam. Etenim non ſoli Orientales cum quibuſdam aliarum provinciarum Aſſeclis Epiſcopi eis contradixerant, ſed & Sanctus Gennadius Patriarcha Conſtantinopolitanus, & alii ſimiles. Etiam Epheſinum Latrocinium eis malam Notam impreſſerat. Et ipſam confirmarat facinoroſum Zenonis Auguſti Henoticon, ipſa etiam profitens. Et

Joannis judicium omnes Succeſſores ſtabilierunt. Quod Vigilius Capitula iſta probaverit ut fidei articulos, ideoque Ibæ Epiſtolam, ac Theodoreti de ipſis Scripta damnaverit, patet ex ejus Conſtituto: *Pari ratione decernimus, ne quiſquam Epiſtolam Beati Cyrilli, cui duodecim ſunt ſubjecta Capitula, vel ipſis Capitulis adversùs Neſtorii perfidiam promulgatis exiſtimet derogandum, cum conſtet Ibam poſt explanatum ſibi eorumdem Capitulorum intellectum Beati Cyrilli Communicatorem toto vitæ ejus tempore permanſiſſe.* Eodem modo loquitur de Scriptis Theodoreti. Et hæc omnia iteravit in Decretali ad Eutychium Patriarcham Conſtantinopolitanum Epiſtola, quâ licet non quintam Synodum, tamen ejus Conſtituta admiſit & confirmavit. Quinta namque Synodus zeloſiſſimè canonizavit Capitula. Eadem repetivit Pelagius ſecundus in litteris ad Eliam Aquileienſem, ac alios Hiſtriæ Epiſcopos. Romana Eccleſia poſtmodo tanti fecit Capitula, ut ipſa inſeruerit ſecundæ profeſſioni ſui Pontificis. Ita vides in ejus Diurno libro. Hæc breviter dicenda cenſui ad intellectum multorum ſequentium.

AD CAPUT XIV.

HÆc Epiſtola eſt vulgata: Eſt prima inter Conciliabuli Relationes ad Principem. Attamen vulgatus textus non habet hanc appendicem: *His igitur præponentes Nicænam fidem ſcripſerunt univerſi Epiſcopi, qui cum Ioanne convenerant.* Haud dubiè iſti ipſi, qui ſubſcripſerant præcedenti Epiſtolæ. Porro præfixerunt Nicænum Symbolum, quoniam Cyrilli Scripta, præſertim Capitula ipſi adverſari, Neſtorii autem blaſphemias cum ipſo conciliari poſſe prætenderent, ideoque has purgandas ſperarent, iſta verò omnia cum Epheſini Concilii Actis abolenda ac damnanda. Etenim Concilium hæc conſonare Symbolo, iſtas repugnare definiverat. Hæc fuit unica ac perpetua Factionis machina. Dum ſcripta fuit hæc Epiſtola, Comes Irenæus Epheſo Conſtantinopolim abierat, ideoque ad ipſum fuit tranſmiſſa, in proprias manus tradenda Principi. Quo tempore redierit ille, infra lucebit.

AD

AD CAPUT XV.

HIc Scholaſticus Eunuchus eſt Chryſoretes, quem Epiphanius, Sancti Cyrilli Archi-diaconus & Syncellus, in litteris ad Maximianum Conſtantinopolitanum Epiſcopum appellat Præpoſitum: Utique Sacri Cubiculi. Porro Scholaſticus eſt idem, quod Advocatus, ſeu cauſarum Patronus. Nam & Cœleſtius, Hæreſiarcha & Eunuchus, à Mario Mercatore ſcribitur fuiſſe Advocatus Scholaſticus. Etiam Leontius Byzantinus, author librorum contra Neſtorianos & Eutychianos, & Joannes tertius Patriarcha Conſtantinopolitanus, & Evagrius Epiphanienſis, & alii plures fuerunt Scholaſtici. Hinc in ſeptimo ſuper Sancti Joannis Evangelium Tractatu ſcribit Sanctus Auguſtinus: *Qui habent cauſam, & volunt ſupplicare Imperatori, quærunt aliquem Scholaſticum Iuris-peritum, à quo ſibi preces componantur.* Olim in Romanâ Republicâ fuit honoratiſſimum officium. Quod enim clariſſimi Viri poſt domitas Gentes, ac reportatos triumphos egerint cauſas, teſtatur Ammianus Marcellinus. Sardicenſis Synodus eos vocat *Advocatos Forenſes.* Etiam Ælius Lampridius in vitâ Imperatoris Alexandri. Voci, *Scholaſticus,* quandoque additur vox, *Auditorialis.* An hæc illam explanet, aut contrahat, eſt quæſtio. Quidquid ſit, aliud eſt Scholaſticus, aliud Eccleſiarum aut civitatum Defenſor. Uti Conſules, Præſides, Præfecti, ita & Defenſores paſſim creabantur ex Scholaſticis. Ita Chryſoretes ex Scholaſtico pervenerat ad Præfecturam ſacri Cubiculi. Et conſtanter ac ſemper favit Neſtorio. Quod ejus damnationem, ac alia Epheſini Concilii Acta averſatus dudum fuerit, infra videbis ex præfatis litteris Epiphanii Syncelli. Erat tamen Orthodoxus, ſolam perſonam diligens, non errorem. Forſitan fuerat unus iſtorum, qui hominem Antiochiâ evocandum, ac Regiæ civitatis Epiſcopali Cathedræ præficiendum Theodoſio perſuaſerant. Et ob ejus haud dubiè reverentiam vanus homo ſimularat ſe obedire Cœleſtini Pontificis ac Romanæ Eccleſiæ dogmaticis Decretis, non mente, ſed ſolâ voce cantans doloſam ac mendacem palinodiam. Fuiſ-

fuiſſe mendacem ac doloſam eventus docuit. Etenim non dumtaxat Conſtantinopoli, ſed in ipſâ etiam, quò judicandus venerat, Epheſinâ civitate evomuit fœdiora. Et quidem diſputans cum doctiſſimis ac ſanctiſſimis Epiſcopis, præſertim cum Acacio Melitinenſi, ſecundæ Armeniæ Metropolitâ, & cum Theodoto Ancyrano, Metropolitâ primæ Galatiæ. De qua re dixit ad Synodum Fidus Joppenſis Epiſcopus: *In ſuanè doctrina etiamnum ad præſens uſque tempus perſiſtat Neſtorius, id piiſſimi Epiſcopi, Acacius & Theodotus, qui coram adſunt, & non abſq; alicujus ex ipſis periculo cum eo diſſeruerunt, optimè nobis explicare poterunt. Hos proinde obnixè rogamus, & per Sacro-ſancta Evangelia, coram hic propoſita, obteſtamur & adjuramus, ut in præſentium Actorum fidem & confirmationem nobis exponant, quidnam aute hoc proximum triduum ex ipſo Neſtorio audiverint.* Neſtorius feſtinus & gloriabundus accurrit Epheſum, ſua omnia firmanda ſperans, & Cyrilli cuncta, præſertim Capitula, damnanda. Fuit iſtic pluribus diebus ante Pentecoſten. Et quia propter Orientalium abſentiam Synodus per ſedecim adhuc dies prorogata fuit, viſitarunt ſeſe invicem Epiſcopi, atque ita Neſtorius, ſolemni Hæreticorum more ſemper quærens & pruriens, cum variis diſputavit, & diſputando ſuas blaſphemias, ſuamque in ipſis obcæcatam & obduratam proterviam omnibus prodidit.

Fidi Joppenſis interlocutionem confirmavit Sanctus Cyrillus, Synodi Præſes, atque ita Theodotus Ancyranus obediens dixit: *Equidem amici causâ graviter affligor, nihilominus omni amicitiæ præpono pietatem. Adigor proinde, idq; non abſq; magnâ animi mei triſtitiâ, ut eorum de quibus interrogor, veritatem exponam: Etſi interim hoc noſtrum teſtimonium non magnopere deſiderari exiſtimem. Nam cujus ſententiæ ſit Neſtorius, ex litteris, quas ad Pietatem tuam dedit, ſatis apertum eſt. Siquidem humana, quæ ibi de Verbo, hoc eſt, Unigenito, tamquam illo indigna prædicari poſſe negavit, eadem & hic quoq; inficiari non erubuit. Etenim ut lactationem, ex Virgine generationem, aliaq; ejuſmodi de Deo dici non poſſe in Epiſtolâ contendit, ita hoc in loco diſſerens, Deum bimeſtrem aut trimeſtrem appellare nefas eſſe repetivit. Atque hoc non ſolum nos ex eo intelleximus, cum paucis ante diebus in hac Epheſiorum civitate contra nos diſceptaret, ſed alii præterea non pauci.*

Etiam Acacius Melitinenſis dixit teſtimonium: *Fide & pietate erga*

erga Deum in medium propoſitis, omnis privata affectio faceſſat neceſſe eſt. Quamobrem licèt Dominum meum Neſtorium præ cæteris ardenti quodam amore proſecutus ſim ſemper, cumq; omnino ſervare ſtuduerim, nunc tamen neceſſitas hortatur, ut quæ ab ipſo probata mihi conſtant, verâ narratione hìc ea explanem, ne fortè, ſi veritatem celavero, meritam damnationis ſententiam animæ meæ adferam. Igitur ubi primùm in hanc Epheſiorum civitatem ingreſſus ſum, cum prædicto viro in colloquium veni. Cumq; inter diſſerendum animadverterem illum minus recta ſapere, ab erroneâ opinione, quâ tenebatur, eum abducere, & ad veritatis tramitem transferre conatus ſum, eoq; hominem induxiſſe videbar, ut ſe verbis ſaltem ab eâ ſententiâ receſſiſſe fateretur. Cæterum decem aut duodecim dierum intervallo interjecto, intermiſſam diſceptationem denuò redintegramus. Cumq; ego veritatis patrocinium ſuſcepiſſem, deprehendi illum & veritati ſeriò obniti, & in duas graves abſurditates ſimul prolabi. Primò namq; ex illius interrogatione, quæ non parum inepta erat, eò reſponſurum adigere contendebam, ut vel Unigenitum Incarnatum inficiaretur, vel certè, quod impium erat Patrem & Spiritum Sanctum unâ cum Verbo carnem ſumpſiſſe profiteretur. Quod mentis erat perverſiſſimæ, & piam fidem modis omnibus evertere parata. Motâ deinde alterâ concertatione Epiſcopus quidam, qui ipſi adhærebat, ſermonem excipiens, alium aſſerebat eſſe filium, qui mortem ſubjerat, & alium item Deum Verbum. Quam blaſphemiam amplius ferre non valens, omnibus conſalutatis abivi. Aderat ipſi & quidam alius, qui Iudæis patrocinatus, eos non in Deum, ſed in hominem impios exſtitiſſe affirmabat. Igitur per iſtos vacantes dies Neſtorius varias cum variis diſputationes miſcuit, & duo laudati Epiſcopi ſtuduerunt hominem moderari, ut ſaltem in palinodiâ, quam ex Papalis Mandati metu doloſè fecerat, perſiſteret, ſperantes paulatim & gradatim ad ſaniora perducere. At nihil obtinuerunt. Perrexit enim vocem, *Dei-para*, projicere, & addidit eſſe nefas, *Deum bimeſtrem aut trimeſtrem* profiteri.

Hanc ejus audaciam atque in blaſphemiâ contumaciam frequenter urſerunt Sanctus Cyrillus & univerſa Synodus. Cyrillus in litteris ad quoſdam Conſtantinopolitani Cleri Primates: *Neſtorius neq; pœnituit, neq; ea fletu diluit, quæ contra gloriam omnium noſtrum Salvatoris Chriſti dicere auſus fuerat. Quin etiam cum veniſſet Epheſum, eiſdem rurſùm eſt uſus ſermonibus, quibus anteà, ac denuò certum omnibus*

bus judicium fecit ſe à perverſâ ſententiâ minimè alienum eſſe. Itaq; cum quidam celebriores Metropolitani, piiſſimiq; Epiſcopi adversùs eum quæſtionem meritò moverent, clareq; ex Divinâ Scripturâ convincerent, & oſtenderent Deum eſſe illum, quem Sancta Virgo ſecundùm carnem genuerat, in hanc ſceleratam vocem prorupit: Ego bimeſtrem & trimeſtrem Deum non dico. *Quibus alia addidit non pauca, Vnigeniti incarnationem de medio planè tollens.* Et univerſa Synodus in relatione ad Principes de degradatione Neſtorii : *Neſtorius, cum adversum piiſſimos quoſdam Epiſcopos diſſereret, Divinum illud ac adorandum Myſterium noſtrum tanquam deridens eſt auſus dicere* ; Equidem bimeſtrem aut trimeſtrem Deum non dico. *Idq; triduo antequam Synodus congregaretur.* Et in relatione ad Regiæ civitatis Clerum ac Populum: *Neq; indicta Sancta Synodus, neq; Multitudo, quæ pietatis gratiâ congregata eſt, Neſtorii impetum compeſcuit, verùm graviores blaſphemias adjecit, dicens nolle ſe bimeſtrem, aut lacte nutritum adorare, neq; illum, qui fugit in Ægytum, Deum nominare.* Proinde nec ejus Matrem profiteri Deiparam.

Hæc igitur blaſphema Neſtorii diſputatio ſimul cum Synodali de ipſo degradato relatione pervenit Conſtantinopolim, multorum animos ab ipſo diſtraxit, ac permovit ad ipſius degradationem laudandam, aut certè hæſitandum graviſſimè de ejus juſtitiâ. Et inter hos fuit etiam Præfectus Sacri Cubiculi. Et quoniam fama paſſim veritatem comitatur, & eundo ſemper creſcit, adjunxit quod Neſtorius cum ipſo Sancto Cyrillo diſceptaſſet, atque ita evomuiſſet blaſphemias. Hinc ille aſſumpſit ſe purgandi fiduciam, ſperans unicum famæ mendacium transfundere in omnia. Et adjecit plura ſua. Primò, quod Sancti Cyrilli Capitula eſſent manifeſtè hæretica. Secundò, quod ipſorum convictionem Cyrillus metuens detrectaſſet congredi, ideoque ſeſe mutuò apud Epheſum nec vidiſſent. Tertiò, quod alii cum ipſo diſputantes Epiſcopi comprobaſſent omnia ejus Dogmata : Et quidem frequenter. Quartò, quod apud Epheſum conſtans perſeveraret in ſuis apud Conſtantinopolim prædicationibus : Utique palinodicis. Quæ omnia ſunt mendaciſſima. Etiam quartum. Nam in hâc ipsâ Epiſtolâ aſſeverat Sacram Virginem potius

tius Chriſti-param dicendam quam, Dei-param. Quæ ejus vox eſt palam doloſa, ac plena veneni.

Adjunxit & alia manifeſta mendacia. Primò, quod Catholicorum apud Epheſum Epiſcoporum aliqui ipſum Deum Verbum non in aſſumpta humanitate, ſed in ſua naturali Deitate blaterarent paſſum, mortuum, reſuſcitatum. Secundò, quod Sanctus Cyrillus ſua dogmata ſtabiliret per impoſturas: Per Baſilii Ancyrani, Euſebiani ac Ariani hominis, authoritatem & Scripta, mentiens eſſe magni Baſilii. Tertiò, quod nullatenus Epiſcopatum, ſed ſolam veritatem diligeret, ideoque hâc confirmatâ eſſet paratus Infulas exuere, ac redire ad ſuæ profeſſionis Monaſterium. Quartò, quod Synodalis Relatio nihil penitus veri, ſed omnia falſa contineret, ideoque diſcuti deberet atque puniri. Hiſce artibus ſtuduit Synodi Acta, ſuam præſertim damnationem, licèt non evacuare, tamen circumſcribere. Et omnino aliquid obtinuit. Etenim Præpoſitus diu permanſit ipſi fideliſſimus. Ex quo autem fundamento Sanctum Cyrillum accuſet de iſta circa magnum Baſilium fraude, ignoro.

AD CAPUT XVI.

HÆc Relatio latinè exſtat, non Græcè. Et præſens ipſius tranſlatio, quoniam non parum diverſa eſt, nos poſſit aliqua docere. Hinc duxi adjungendam.

AD CAPUT XVII.

HÆc Relatio huc uſque latuit, & nos docet non pauca. Primò docet fundamentum, ex quo Joannis Antiocheni Factio dudum cenſuit ac pertinaciter tentavit nihil eſſe admittendum, niſi ſolum Nicænum Symbolum, ita ſtudens Neſtorii, etiam ad ipſum aſſiduè proclamantis, damnationem exſufflare. Fundamentum, aut ſaltem grande fomentum fuerunt Divalis Sacræ, per Joannem Sacratum Largitionum Comi-

tem tranſmiſſæ ad utramque Synodi partem, hæc verba: *De aliis apud vos geſtis certum nobis eſt Chriſtianam vos ſervare fidem & rectitudinem, quam etiam Sanctiſſima Synodus, ſub Conſtantino Divæ memoriæ celebrata, quam à Patribus & Majoribus accepimus, conſentiens confirmavit.* Hinc animata Factio tentavit apud Joannem Comitem, quod Relatio exponit: *Hæc*, Cyrilli Capitula, *ut projicerent, & eos qui olim ſeducti ſunt Epiſcopos, & in eis ſubſcribere fuerunt paſſi, rogavimus cum Ioanne glorioſiſſimo Comite, ut à recta fide ea faterentur aliena, & nobiſcum ſubſcriberent rectam Patrum fidem, qui Nicæam convenerant, & eos perſuadere nequivimus.* Tentavit Epheſinæ Synodi Epiſcopos ad Neſtorii, Cyrilli, ac Memnonis damnationem acceptandam, ad ſolum Nicænum Symbolum ſubſcribendum, & ad Cyrilli Capitula, tanquam illi adverſa, projicienda permovere, atque ita unire Synodum, & pacem dare Eccleſiis. Verum futura erat leonina, ac Divinæ veritatis prævaricatoria pax, ideoque Patres nec ſuſtinuerunt audire. Nequaquam Nicænam fidem recuſabant ſubſcribere: Abſit. Ipſam enim, uti Ducem & Lucem ſecuti fuerant in omnibus ſuis Actis. Duntaxat recuſabant profiteri, quod ipſa adverſaretur Sancti Cyrilli Capitulis: Uti talem nolebant ſubſcribere. Et hanc Epiſcoporum concertationem, quam uſque huc ignoravimus, docet nos præſens Relatio.

Secundò nos docet plura circa Acacium Berrhæenſem Epiſcopum. Primò, quod iſto tempore expleſſet centum & decem vitæ annos. Porrò hæc ſcripta ſunt quinti ſæculi anno trigeſimo primo: Proinde Acacius fuit natus quarti ſæculi anno vigeſimo primo, quatuor annis ante Nycenam Synodum. Ejus Epiſcopalem conſecrationem habemus in Eccleſiaſtica Theodoreti hiſtoria: *Magnus Euſebius*, Samoſatenſis in Euphrateſia Provincia Epi-
Lib. 5. c. 4 ſcopus, *ab exilio reverſus, Acacium, qui in magna gloria apud omnes fuit, Berrhææ Epiſcopum ordinavit.* Statim poſt cædem Valentis Auguſti, quæ contigit anno ſeptuageſimo octavo iſtius ſæculi, menſe Auguſto, adeoque Acacius eodem anno eſt conſecratus in Epiſcopum, ætatis ſuæ anno quinquageſimo ſeptimo. Proinde Epheſini Concilii tempore fuerat Epiſcopus per annos quinquaginta tres. Et hos omnes Evangelicis certaminibus reverà impenderat, & pluribus interfuerat Synodis. Etenim Euſtathium An-

Antiochenæ Eccleſiæ ſchiſma compoſuit,& Flavianum Patriarcham reconciliavit Romanæ Eccleſiæ. Ipſe tamen prius excommunicatus, ob quoſdam exceſſus. Item omnibus contra Sanctum Joannem Chryſoſtomum motibus interfuit, & adversus ipſum non modica egit. Quare in quibuſdam recta, in quibuſdam geſſit iniqua.

Et iſtis veſtigiis ambulavit etiam in causa Neſtorii. Etenim Sancto Cyrillo, qui ei Neſtorianas blaſphemias, ac Romanæ Eccleſiæ contra ipſas Judicium retulerat, repoſuit Neſtorium eſſe paſſum quid ſimile illi, *quod Beato Paulino*, Antiocheno Epiſcopo, *accidiſſe traditur. Hic enim etſi tres Hypoſtaſes palàm dicere recuſaret, re tamen & virtute ab illorum ſententia & fide, qui hoc profitebantur, non recedebat. Sectabatur hic autem Piiſſimos Occidentis Epiſcopos, propterea quod Romanæ linguæ anguſtia, ſicuti Græca phraſis, tres Hypoſtaſes dicere commodè non ferat.* Reſpondit Cyrillum & Celeſtinum, uti olim Paulinum Patriarcham ac Damaſum Papam, hærere in ſyllabis, ideoque has lites eſſe parvi ponderis. Adjecit vocem, quæ Sacram Virginem negavit Dei-param, improvide elapſam Neſtorio, & perrexit: *Quamquam plurimi, tum Clero adſcripti, tum Plebei quoq;, ex urbe Conſtantinopolitanâ Antiochiam, & ad nos uſque profecti, a prædicto ſermone abhorrere non videantur. Ajunt enim in ſenſu nihil continere, quod vel Apoſtolicæ doctrinæ adverſetur, vel fidei à Sanctis Patribus in Nicæa congregatis definitæ repugnet.* Affirmat eſſe quæſtionem de nomine, & Neſtorium, licèt forſitan male locutum, tamen recta ſentire. Quin immò nec malè locutum. Quoniam & è Clero & e Populo Conſtantinopolitano multi voces ejus non improbarent. Acacius erat vir verſatilis ingenii, verus Syrus, ideoque noverat inflectere omnia. Ex iſtis ejus forſitan Litteris Socrates ſcripſit ſequentia: *Neſtorius apud complures venit in* lib. 7. c. 32. *opinionem, quod Dominum eſſe ſolum hominem aſſereret, quodq; Pauli Samoſateni & Photini opinionem in Eccleſiam introducere niteretur. Atq; de hac causa tanta certatio & tumultus ciebatur, ut generali Concilio ad eam ſedandam opus eſſe videretur. Ego verò, dum libros Neſtorii editos lego, hominem reperio imperitum, & doctrinæ penitus expertem. Hoc verè, & ex animo dico: Neſtorius meo Iudicio neq; Paulum Samoſatenum, neq; Photinum imitatus, Dominum eſſe ſolum hominem dicit, ſed vocem dumtaxat,* Dei-pa-

ra, *tamquam larvam reformidans, declinat.* Verùm Evagrius Epiphanienſis rectè advertit Socratem fuiſſe imperitum Neſtoriani negotii.

Acacius aliud inſuper malum operatus eſt in Epheſina Synodo. *Synodum*, Joannis Antiocheni Factionem, *per Literas edocuit, quod Cyrilli Capitula Apollinarii impietati convenirent.* Joannem & omnem ejus Sequelam confirmavit in iſto perverſo judicio. Et ejus in hac re authoritas erat non modica. *Etenim eos, qui Apollinaris dogmata ſentiunt, ſemper ſecundùm locum proximos habuit. Vnde & tam facilimè comprehendere valuit, quod illius veſaniæ ſint præfata Capitula.* Perpetuum hæreticorum ſtudium eſt Lupum ovinis lanis, venenum melle, devia SenſaOrthodoxis ſyllabis obtegere: Eâdem arte Cyrillus dicebatur ſuis Capitulis intexuiſſe Apollinarium. At verò hujus fraudulentum dogma præſertim Antiochiæ, Laodicææ, ac in aliis primæ Syriæ urbibus fuerat graſſatum, atque ita Acacius ipſum ſemper habuerat loco vicinum. Et penetraverat omnia ejus myſteria. Hinc ipſius de Cyrilli Capitulis judicium habebatur irrefragabile. Porrò de quibus præſertim Apollinarii erroribus iſta Acacius infamaverit, demonſtrant Relationis verba de Nicæno Symbolo: *Diſpenſationi integerrimos terminos tradidit, inconvertibilitatem nos & incommutabilitatem Divinitatis Vnigeniti docens, & non eſſe Hominem purum Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum, &c.* Ea accuſavit de naturarum converſione & confuſione, qui non ipſius Apollinarii error fuit, ſed Polemonis atque Timothei. Relatio, plures alios imitata, Diſcipulorum ſordes tranſcribit in Magiſtrum.

Quæſtio eſt, Quando Acacius ſuas adversùm Cyrilli Capitula Litteras tranſmiſerit Epheſum ad Joannis Antiocheni Conventiculum? Reſpondeo tranſmiſiſſe cum ipſo Joanne, proficiſcente Epheſum. Haud dubiè ipſas tradiderit Paulo Emeſeno Epiſcopo, ſuo ad Synodum Legato, ac apud ipſam Vicario. Eas huic tradidit tamquam ſuum Synodale ſuffragium. Etenim Joannes ipſo ſui in Epheſum ingreſsûs die damnavit Cyrillum & Memnonem, & præcipua damnationis cauſa fuerunt Capitula, ideoque iſta Acacii Epiſtola videtur fuiſſe directrix ſcelerati judicii. Eadem de cauſa Acacius Imperatori Theodoſio fuit author, ut non ſolius Neſtorii, ſed etiam Cyrilli ac Memnonis confirmaret damnationem.

nem. Diſertè hoc profitetur ipſe Princeps in Litteris, quas per Joannem Sacrarum Largitionum Comitem miſit ad Synodum: *Vt autem Sanctitas veſtra non modò per noſtræ Pietatis Litteras incitata ad concordiam ſpectet, univerſalemq; pii dogmatis pacem, etiam Acacii Berrheenſium Epiſcopi lectam à nobis Epiſtolam, quâ idem ſuadet, ad vos miſimus.* Sancti Cyrilli damnationem, quam per Conventiculum operatus fuerat, Acacius ſtuduit per Principis authoritatem confirmare. Hæc omnia, antequam Joannes Patriarcha abiret Epheſum, haud dubiè fuerant concepta ac præparata.

Alia quæſtio eſt, Quomodo Acacius Theodoſio fuerit author confirmandi etiam damnationem Neſtorii? Etenim in præfatis ad Sanctum Cyrillum Literis Neſtorium judicarat ſenſu ſanum, & lapſum in ſolis ſyllabis. Si tamen lapſum. Inſuper Joannis Antiocheni Factio, quæ Neſtorii damnationem cenſuit irritam ac exſufflandam, omnino ita cenſuit ex judicio ac Litteris Acacii. Quomodo igitur Acacius vela vertit, & propria Senſa eſt prævaricatus? Reſpondeo fuiſſe permotum iſtis ipſis rationibus, quæ Regii Cubiculi Præfectum fecerunt circa Hæreſiarcham titubare. Ex blaſphemis ejus apud Epheſum diſputationibus. Ipſas purgare neſciens Acacius, deſeruit hominem: Et omnem Eccleſiam, quam ipſum ſervare maluit. Et ejus Judicium amplexa fuit cuncta Joannis Antiocheni Factio. Etenim ad ineundam cum Synodo pacem parata fuit omnium trium damnationem admittere. Nec refert, quod poſtmodò & Factio & Acacius contra iſtam damnationem pertinaciter calcitrarint. Ita namque ſolent verſatilia ingenia: Ariſtæ agitabiles ad omnem ventum.

Notanda ſunt Relationis verba de Sancti Cyrilli Capitulis: *In quibus omnes, tam qui nunc ſunt, quam qui olim quolibet tempore fuerunt, Sanctos anathematizare præſumpſit.* Sanctus Cyrillus magno mentis ſuæ zelo ac impetu adverſus Dorothei, Martianopolitani Metropolitæ, in ſolemni Neſtorii Synaxi blaterantis ad omnem Regiæ civitatis Clerum & Populum, *Si quis Mariam eſſe Dei-param dixerit, anathema ſit,* blaſphemam audaciam ſcripſit ad Berrhæenſem Acacium: *Ecquid ergo in Orthodoxorum Eccleſiâ cum Sanctis Patribus anathema facti adoriemur? Comperio namq; æternæ memoriæ Epiſcopum Athanaſium ſæpius illam Dei-param appellare, atque etiam Beatos*

Patres noſtros, Theophilum, Baſilium, Gregorium, Atticum, & alios præterea non paucos, qui per id tempus vixerunt, Sanctos Epiſcopos. Erunt iſto anathemate conſtricti Sancti Patres, qui jam dudum ante ad Deum evolarunt, cæteriq; omnes, quotquot Chriſtum Deum eſſe confeſſi, rectæ veritatis dogmata conſectantur. Frequenter iſtud ipſum verbo & Scripto declamavit ad omnem Eccleſiam. Et juſtiſſima querimonia permovit plurimos, ideoque & acriter momordit Factionem Neſtorii. Eadem de cauſa idem Cyrillus ſingulis ſuis Capitulis adjunxit: *Anathema ſit.* Hinc præſens ad Principem Relatio per eadem fermè verba conatur ipſi reddere talionem.

Notanda ſunt & hæc ejuſdem Relationis verba: *Synodica confirmare authoritate tentavit.* Affirmant Capitula fuiſſe confirmata per Synodum, ideoque ipſam omnem eſſe lapſam in virus Apollinarii. Hinc enim Antiochenus Joannes in ſua ſententia, qui Sanctum Cyrillum, uti novum per Capitula Hæreſiarcham, gradu & communione exuit, adjecit adversùs Synodum: *At vos reliqui omnes, qui ſeditiosè & inique contra Eccleſiaſticas ſanctiones, Regulasq; Decreta agentibus conſenſiſtis, anathemati ſubjacete, donec agnitâ culpâ veſtrâ reſipiſcatis, ſidemq; a Sanctis Patribus in Nicæna civitate congregatis expoſitam ſuſcipiatis, nihil illi extraneum aut peregrinum attexentes, Capita præterea Hæretica à Cyrillo Alexandrino expoſita anathematizetis.* Excommunicat omnem Synodum, quod confirmaſſet Capitula, & ipſa declaraſſet conformia Nicæno Symbolo, atque ita hinc licet extranea & peregrina, attexuiſſet. Quod ipſum Factio frequentiſſimè clamavit ac repetivit uſque ad nauſeam. An per errorem, an per impoſturam, ignoro. Interim certum eſt deviaſſe. Etenim Synodus non Capitula, ſed ſolam ſecundam Sancti Cyrilli Epiſtolam contulit cum Nicæno Symbolo, & omnium Epiſcoporum ſuffragiis confirmavit.

Synodalem Joannis Antiocheni Epiſtolam, quâ Epheſinam fidei definitionem, Neſtorii damnationem, ac Succeſſoris Maximiani Ordinationem admiſit, atque ita cum Sancto Cyrillo & omni Eccleſiâ pacem fecit, omnes huc uſque credidimus fuiſſe ex integro novam, ſcriptam iſto tempore. Erravimus. Etenim ejus pars eſt dudum anterior, utpote pars præſentis Relationis. Ubi Joannes Cyrillum de Apollinario atque Eunomio, ita hic illum ſre-

frequenter accuſavit de Neſtorio. Hinc dum pacem inierunt, neuter conſtanter voluit erraſſe in dogmate aut opere, uterque voluit alterius Acta & Senſa dumtaxat non plenè intellexiſſe. Hinc uti Cyrillus ſua Capitula anathematizare conſtantiſſimè detrectavit, ita & ille, nec quoad apicem, voluit à ſuis Scriptis retrocedere. Proinde iſtam ipſam fidei profeſſionem quam in medio litigii æſtu ad Principem miſerat, voluit admitti in pacem, & à Cyrillo confirmari. Et cum omni ſua Diœceſi Cyrillus libenter admiſit & confirmavit. Et certè quod Joannes nunquam blaſphemiæ, ſed ſoli Neſtorianæ, innoxiam credens, perſonæ faverit, diſertè ſcribit Sixtus tertius Pontifex in datis poſt initam pacem literis ad Sanctum Cyrillum: *Non ſe exuli veſtro*, Neſtorio, *frater noſter Ioannes addiderat, non ejus eſt blaſphemiâ prædicatione deceptus. Nam quantum rerum exitus docet, ſuſpendit ſuam ſententiam, non negavit.* Utique in Neſtorii damnationem. Poſtmodò enim ipſam plenè confirmavit.

AD CAPUT XVIII.

EPiſtola hæc ſcripta eſt eodem tempore, quo præcedens Relatio: Nempe poſt Joannis Comitis adventum in Epheſinam civitatem, aut potiùs poſt ipſius èx eâ reditum ad urbem Regiam. Forſitan eâdem die. Hinc enim tanta fuit feſtinatio, ut omnes Factionis Epiſcopi non potuerint ſubſcribere. Joannes Patriarcha timuit, ne Epheſini Patres ſua Acta tranſmitterent Antiochiam, atque ſuâ authoritate illam in ſuas partes traducerent. Hinc duxit ipſam inſtruendam ac muniendam. Lamentabilis erat iſta Catholicæ Eccleſiæ calamitas. Etenim in eadem Synodo Patriarcha ſtabat contra Patriarcham, Diœceſis contra Diœceſim, invicem arguens & damnans de hæreſi, in invicem quòcumque terrarum tranſmittens Relationes ac literas, atque ita crudeliter crucians ac lanians fidelis Populi infirmas conſcientias. Porrò vera Synodus ſemper, Antiochena Factio numquam retulit ad Sedem Apoſtolicam: Laicâ Principis poteſtate ſe firmare ſtuduit. Et ita demonſtravit ſe non in Apo-

Apoſtolicæ veritatis Petrâ ſtare, ſed jacere in arenâ mendacii.

Et nota hic aliud mendacium. Etenim ſolam Cyrilli ac Memnonis à ſe attentatam damnationem prædicant, clamantque ipſam ſtabilitam, ac executioni datam à Principe, de Neſtorii per Synodum factâ, ac etiam per Principem ſtabilitâ, ac in executionem miſsâ damnatione penitus tacent. Nempe quò circumſcribant Antiochenos. Addunt & alia mendacia. Primò, quod univerſa Synodus Cyrilli ac Memnonis impietatem, utique duodecim Capitula, præſumpſerit confirmare ſuis ſubſcriptionibus. Aliud mendacium eſt in his verbis: *Sacerdotii Miniſterium reſumpſerunt.* Etenim Synodus, Acacii Melitinenſis Metropolitæ Judicium ſecuta, attentatam à Joannis Factione audaciam cenſuit non Synodalem ſententiam, ſed hoſtilem contumeliam, ideoque numquam ceſſavit à Sacro Miniſterio. Joannes Comes rogavit, ut pacis gratiâ ceſſaret ad tempus: Et obtinere non potuit. Et hinc tertium mendacium eſt, quod per iſtius Miniſterii ſumptionem omnis Synodus ceciderit in prævaricationem ac pœnas quarti Antiocheni Canonis. Quartum eſt in his verbis: *Cuncta perturbant.* Hinc vides eſſe conſuetum, ut publicè quique turbatores ſuas petulantias tranſcribant in eos, quos turbant. Notanda ſunt & hæc verba: *Qui damnantur, abſolutionem ſibimetipſis minimè tribuant.* Re verâ enim omnes Epiſcopi, quos Joannes ligare tentaverat, ſeſe invicem abſolverunt. An rectè & conſequenter egerint, eſt quæſtio. Factio iſtud, opus eſt inſidiis multis calumniis. Suo loco diſcutietur.

AD CAPUT XIX.

HÆc Epiſtola ſcripta eſt, poſtquam Imperator Theodoſius, à Joannis Antiocheni factione circumventus, confirmavit partim Epheſinæ Synodi Acta, partim acta ſeditioſa Joannis. Confirmavit enim Neſtorii damnationem factam à Synodo, & à Seditioſis factam damnationem Cyrilli ac Memnonis. Omnes tres cenſuit Hæreticos. Neſtorium propter anathematizatam vocem *Dei-para*, Cyrillum & Mem-

Memnonem propter Capitula. Et hoſce duos inſuper turbulentos credidit. Et quoniam audierat utriuſque partis Epiſcopos conſonare in profeſſione Nicæni Symboli, hoc voluit, uti ſufficiens, admitti ab omnibus, & cunctos præter tres damnatos dimitti cùm pace, ac redire ad propria. Et ad hæc exequenda Epheſum tranſmiſit Joannem Sacrarum Largitionum Comitem, qui omnes tres damnatos tradidit in cuſtodiam, Neſtorium amico ejus Comiti Candidiano, Cyrillum ac Memnonem committens Jacobo Comiti. Hæc ſacra Sanctio, licet propter Neſtorium graviter affligeret, propter Cyrillum tamen ac Memnonem ſummo gaudio affecit Factionem, ideoque amico Acacio fuit ſtatim referenda.

Referendi occaſionem docent hæc Epiſtolæ verba: *Sicut & tua Sanctitatis Litera continent.* Divalis ad Synodum Sacra exponit: *Vt autem Sanctitas veſtra non modò per Pietatis noſtra literas incitata ad concordiam ſpectet, etiam Acacii Berrhaenſium Epiſcopi lectam à nobis Epiſtolam, qua idem ſuadet, ad vos miſimus. Hic cum propter extremam ſenectutem Sanctiſſimo veſtro Concilio adeſſe non poſſet, ea per literas conſulit, qua & pietatem ipſius decent, & Orthodoxa Religioni conducunt. Qua qualia ſint, ejuſdem Epiſtola lectio declarabit.* Auditis Epheſinæ Synodi motibus Imperator Theodoſius Acacium, omnium tunc Epiſcoporum Patrem ac Ducem, conſuluit, rogans opportuna conſilia. Credebat virum integri & indifferentis Judicii. Et is ſuaſit jam dicta tria: Præfatorum trium damnationem, obſervantiam ſolius Nicæni Symboli, & Synodi diſſolutionem. Nam & ipſe penitus oderat Cyrilli Capitula. Et ejus ad ſe Reſponſum Theodoſius tranſmiſit ad Synodum. Et iſtud laudant adducta verba præſentis Epiſtolæ.

Præſens Epiſtola nos docet plura. Primò, quod Joannes Sacrarum Largitionum Comes Neſtorium, Cyrillum, ac Memnonem tradiderit in militarem cuſtodiam. Quod ipſum habemus latiùs in ipſius Joannis Relatione ad Principem. Secundò, quod & ipſe Joannes Comes, & Joannis Antiocheni Patriarchæ tota Factio voluerint S. Cyrilli Capitula anathematizari, & projici à cunctis Epiſcopis: Utpote illa, ob quæ damnati ac degradati eſſent Cyrillus & Memnon, & ipſi omnes excommunicati. Tertiò, quod iſtam damnationem ſanxerint Decreta Principum.

Quia nempe Theodoſius ſuâ Sacrâ, licet iſtud diſertè non exprimeret, firmabat tamen Joannis Antiocheni de Cyrillo ac Memnone Judicium, factum propter Capitula. Quartò, quod iſtud Capitulorum anathema conſtanter averſantes Epiſcopos Joannis Factio provocaverit ad certamen, affirmans ſibi ad manum eſſe ineluctabilia argumenta. Quintò, quod Orthodoxi Epiſcopi iſta omnia ſpreverint. Quod non timuerint Principum violentias, quod perrexerint in Synodalibus Actis: Præſertim de cunctis his prævaricatoribus per Literas inſtruere Eccleſiam. Rogare, ut nequaquam Cyrillum aut Memnonem, ſed ſolum Neſtorium haberet pro degradato. Sextò, quod hi Epiſcopi etiam inflictam ſibi à Joanne Patriarcha excommunicationem ſpreverint. Etenim licet à Joanne Comite expoſtulati, noluerunt ceſſare à Sacro Miniſterio. Adcò conſtantes erant, licet viderent Cyrillum ac Memnonem, detruſos in cuſtodiam, ſervari à multitudine militum. Ex quo videtur Comes Joannes ipſis, niſi excommunicationem revererentur, fuiſſe minatum ſupplicia. Et Epiſtola adjungit: *Scit autem Religioſitas veſtra, quæ de talibus ſint conſtitutæ Regulæ. Et quia eis nullum veniæ locum tribuunt.* Reſpicit quartum Antiochenum Canonem. Eum Acacius optimè noverat. Nam propter ipſum olim damnaverat S. Joannem Chryſoſtomum, & ejus Romanam appellationem contempſerat. Notanda ſunt & hæc ſimilia verba: *Aliter pacem dare Eccleſiis poſſibile non eſt, niſi impia Expoſitio illa fuerit abdicata.* Utique Cyrilli Capitula. Hæc igitur ad Acacium Epiſtola eſt quaſi gratiarum actio.

AD CAPUT XX.

Epiſtola hæc exſtat in Actis quinti Concilii, tamquam unum è facinoroſis Theodoreti adverſus Sanctum Cyrillum ac Epheſinam Synodum Scriptis, ob quæ ille meruit fieri unum è tribus Capitulis. Exſtat incompleta. Etiam dumtaxat latinè. Et eſt alia tranſlatio. Hæc Caſinenſis eſt completa. Et tranſlatio eſt longè lucidior. Eſt ſcripta Epheſi, poſt adventum Arcadii & Projecti Epiſcoporum, ac Philippi Cardinalis Preſbyteri, Legatorum Cæleſtini Pontificis, qui a Jo-

Joannis Antiocheni Factione degradatos Cyrillum ac Memnonem reddiderant Epiſcopali gradui, ac priorem inſuper Synodali Præſidentiæ. Attamen ante damnatum ab ipſis Joannem Antiochenum, ac ejus in facinore Cooperarios Epiſcopos. Facta hæc ſunt decimo ſeptimo calendas Auguſti. Fuit quarta Synodi Actio. Eodemdie ſcripta eſt hæc Epiſtola. Eſt enim ſcripta ante quintam, quæ Joannem & complices damnavit, Actionem, factam die ſequenti, ſexto decimo Calendas præfati menſis. Proinde ſtatim poſt expletam Actionem, ſtatim poſt intellecta ejus Geſta Theoderetus arripuit calamum, & hæc ſcribit ad Andream.

Et hæc Epiſtola docet ipſum infirmitate detentum non fuiſſe Epheſi. Anaſtaſius Sinaita, per Jacobum Gretzerum publicatus, in ſuo contra Neſtorianos ac Eutychianos opere atrociter in ipſum invehitur: Appellat execrandum, Conviciatorem, nequiſſimum Col. 34 Draconem, plenè Neſtorianum. Ejuſdem meminit inter Orthodoxos ac Severianos Epiſcopos habita ſub Imperatore Juſtiniano apud Conſtantinopolim Collatio, per Hypatium Epheſinum Epiſcopum laudans Sancti Cyrilli libros, quibus ſua duodecim Capitula contra Theodoretum, & Andream, & Orientale Concilium defendit atque expoſuit. Proinde Andreas fuit unus eorum, qui etiam Scripto impugnavit Cyrilli Capitula. Ita illic diſertè teſtatur præfatus Hypatius. Item ipſe Sanctus Cyrillus in litteris ad Eulogium Presbyterum, ſuum in Regiâ civitate Apocriſarium, ac Sanctus Abbas, ac Martyr Maximus in literis ad Joannem Cubicularium de rectis Eccleſiæ Decretis adverſùs Severum, nec non & laudatus Anaſtaſius. Eadem de re ſcribit in Collectaneis Theodotus Lector: *Rabbulas Edeſſenus Epiſcopus cæcus erat, Andreas vero Samoſatenus accuſavit eum, quaſi contra duodecim Capitula Theodoreti ſcripſiſſet.* Contra librum, quo Theodoretus duodecim Cyrilli Capitula impugnaverat. Huc uſque novimus tres Theodoreti ad Andream Epiſtolas. Præſentem in quintæ Synodi Actis, aliam editam à Jacobo Sirmondo, tertiam nuper vulgatum à Joanne Garnerio inter opera Marii Mercatoris. Infra ſequentur plures.

Conſtantinopolitana Collatio ad Andreæ nomen rectè adjungit Orientalem Synodum. Rationem dat in titulo, quem Sancti Cy-

Cyrilli Apologetico adversùs Andream libro dedit, Marius Mercator: *Cyrilli Alexandrini Epiſcopi Apologeticus pro duodecim Capitulis adversùm Orientales Epiſcopos, quorum nomine Andreas Samoſatenus objectiones ſcripſerat.* Non ſolus Andreas, ſed etiam Theodoretus ex ejuſdem Synodi Mandato invaſit Capitula: Et tamen Cyrillus in ſuis adversùs utrumque Apologiis ſolius Theodoreti nomen frequenter expreſſit, Andreæ non niſi ſemel in præfatis litteris ad Eulogium. Quia nempe Andreas, aut modeſtior aut cautior, ſcripſit ſuppreſſo ſuo nomine, & libro omnium Orientalium Epiſcoporum nomen & authoritatem præpoſuit. Quia nempe ex ejus juſſu ſcripſerat. Et quia inſuper Synodus ejus Scriptum poſtea vidit, & probavit, ac fecit ſuum. Ex quo vides Andream fuiſſe virum magni nominis. Et hinc ejus opus paſſim inſcribitur *Oppoſitio Orientalium.* At verò Theodoretus poſſet non ex totius Synodi, ſed ex ſolius Joannis Patriarchæ Mandato ſcripſiſſe. Hinc enim ſuo operi præfixit dedicationem ad ſolum Patriarcham Joannem, in quâ hæc habet: *Valde dolui, cum anathematiſmos legiſſem, quos direxiſtis nobis, præcipiens, ut eos Scripto deſtrueremus, & hæreticum eorum ſenſum omnibus nudum intimaremus.* Nec refert, quod in Breviario Liberatus Diaconus videatur aſſerere, quod uterque ex pariformi ſolius Joannis Mandato ſcripſerit. Laudat enim tertiam Sancti Cyrilli cum ſuis Capitulis Epiſtolam, & adjungit: *Cujus Epiſtolæ exemplar perveniens ad Joannem Antiochenum, offenſus eſt in ipſis Capitulis. Putavit enim Cyrillum, dum immoderate occurreret Neſtorio, in Sectam Apollinaris incidiſſe. Mandavit ergo Andreæ ac Theodoreto, Epiſcopis Concilii ſui, ut Scripto reſponderent contra ipſa duodecim Capitula, tanquam Apollinaris dogma inſtaurantia.* Nempe Liberatus compendio utitur, ideoque omnia diſtinctiſſimè non edixerit.

Quæſtio eſt, An tam Andreas, quam Theodoretus hæc ſcripſerint ante vel poſt Epheſinum Concilium? Et quibusdam videntur poſt ipſum ſcripſiſſe. Nec deeſt fundamentum. Etenim in illa, quam apud Epheſum ex Concilii juſſu fecit, ſuorum Capitulorum expoſitione Sanctus Cyrillus nullam horum librorum fecit memoriam: Eorum nihil tetigit aut revicit. Et certe revincere oportuerat. Videntur igitur hi libri tunc needum exſtitiſſe. Quod porrò Cyrillus primam ſuorum Capitulorum

Expo-

Expoſitionem ſcripſerit Epheſi, docet libelli titulus: *Explanatio duodecim Capitum, Epheſi pronuntiatæ a Cyrillo Archi-Epiſcopo Alexandrino, Sancta Synodo clariorem illorum declarationem expetente.* Reſpondeo Andreæ ac Theodoreti libros tunc omnino extitiſſe. Abundè hoc lucet ex adducto Liberati teſtimonio. Et quòd dudum ante Synodum Joannes hæc Capitula acceperit, eaque & refutanda dederit, ſupra vidimus ex ejus literis ad Firmum Primatem Cæſareenſem. Et in ſua ad Joannem Antiochenum præfatione Theodoretus, licet Cyrillum eſſe Capitulorum Authorem quaſi ſupponat, ipſum tamen non exprimit, atque adjungit: *Sive is, ſive alius quiſpiam velut ex ipſius perſona hæc ſcriptor fuit.* Et iterum: *Si tamen iſtius iſta ſunt germina, & non inimicorum quiſpiam veritatis, tamquam ex illo hæc componens, in medium protulit primum diſcordiæ.* At verò & in Synodo, & poſt Synodum omnes Orientales Epiſcopi de Capitulorum Authore adeò non dubitarunt, nec ejus nomen ſubticuerunt, ut Cyrillum propter ipſa degradarint, & tamquam Hæreſiarcham anathematizaverint. Proinde clarum eſt Theodoretum & Andream ſcripſiſſe ante Synodum. Et quid opus conjecturis? Theodoretus diſertè ſcribit in ſui Pentalogii præfatione: *Priuſquam Conventus apud Epheſum celebraretur, duodecim Capitulis ſtrictim ac aperte reſtitimus, ut præſentium horum fieret intellectus etiam ſtudiorum & rationis expertibus. Quia vero ſe manifeſtum, qui iſta protulit, in Concilio declaravit, & plures ex eis qui convenerant, imperiti penitus, nec ulla dogmatis imbuti notitia, pia hæc arbitrati ſunt, operæ pretium viſum eſt iterum contraniti, ſermonemq́ue diſtendere, & ſuccisam blaſphemiam multipliciter confutare, ut argumentibus evidentiùs approbemus, quemadmodum Evangeliis declarentur adverſa, quæ nunc ab iſtis maximè proferuntur.*

Ex his quædam diſcimus. Primò, quod Theodoretus ac alii Orientales uſque ad Epheſinam Synodum dubitaverint, aut potius ſe dubitare ſimulaverint de Capitulorum Authore. Secundò, quod Epheſi Cyrillus ipſa pro ſuis agnoverit. Nam ipſe tamquam ſua curavit ſolemniter legi ad orcuem Synodum. Tertiò, quod Theodoretus bis contra ipſa ſcripſerit, breviter ante Synodum, prolixè poſt ipſam: Utique in Pentalogio, cujus palmaris ſcopus fuit augere priorem libellum, & Capitula atrociùs aric-

arietare. Et demonſtrare Epheſinam Synodum fuiſſe prævaricatoriam. Quare videtur ſcriptum ante Eccleſiæ pacem. Varia ejus fragmenta nobis cuſtodivit Marius Mercator, & ipſa nuper vulgavit Joannes Garnerius. Porrò Andreas fuit in Epiſcopali dignitate ſenior Theodoreto. Hinc ipſum Liberatus Diaconus priori loco poſuit. Juxta antiquam de Epiſcoporum præcedentia Regulam. Et eſt dudum ante Theodoretum mortuus. Etenim Epheſino Latrocinio adfuit ejus Succeſſor Ruffinus. Quidquid ſit, certum videtur quod non dumtaxat ante Synodum, ſed etiam ante Theodoretum ſcripſerit. Hinc forſitan Epheſinorum Actorum Congeſtor Andreæ opus poſuit ante opus Theodoreti. Quod verò nec hic, nec ille fuerit Neſtorianus Hæreticus, infra patebit. Quare Anaſtaſii Sinaitæ de Andrea Judicium eſt juſto acerbius. Utriuſque opus uſque ad Synodi finem latuit intra Orientem: Hinc in primâ ſuorum Capitulorum declaratione Cyrillus neutrius fecit memoriam.

Hæc præſentis Epiſtolæ verba, *Damnati miniſtrant, & Damnatores ſedent gementes in domo,* oſtendunt quod Epheſinum Clerus ac Populus omnem Joannis Antiocheni Factionem, & ab ipſa inflictam Cyrillo ac Memnoni degradationem ſpreverint, ac inſuper eam ab omni Baſilica excluſerint, nec Divina permiſerint celebrare. Etiam ante eis inflictam à Synodo excommunicationem. Et hoc ob tres cauſas. Primò, quod viderent ipſam communicare damnato Neſtorio, ideoque incidiſſe in ejus contagium. Secundò, quod dictus Clerus ac Populus nollet permittere Schiſmaticum Conciliabulum & per ipſum pollui ſuas Baſilicas. Tertiò, quod Joannes Antiochenus minaretur in Memnonis locum conſecrare novum Epiſcopum. Hæc verba, *Ubi non damnatis communione privati ſunt*, exponunt falſam ſententiam. Hæc namque ſolum Cyrillum ac Memnonem plene damnavit, ſeu degradavit, reliquos Epiſcopos ſola communione privavit. Et hinc omnino legendum eſt: *Cum damnatis*. Non: *Cum condemnatis*. Hæc verba, *Ipſis vindemiatos deputant, ab eadem communione ſolverunt*, continent palmarem Theodoreti in hac Epiſtola querimoniam. Eam exponit omnis Factio in Relatione ad Principem, ſcribens de Epheſini Concilii Patribus: *Pietatis Sanctitatem nobis ſit,*

[illegible] ducentes, functionem Sacerdotalem, ut ſibi perſuadent, Cyrillo & Memnoni reſtituerunt. Idem moliti, ac ſi quis, cum ipſe ſit ligatus, neque ſemet ipſum a vinculis expedire valeat, alium tamen ſolvere conetur. Nam ſi Memnonis & Cyrilli depoſitio, a nobis facta, valida non [illegible], nec libellos exhiberi, nec depoſitos abſolvi, quod ipſi putant, oportebat. Si autem ea exauthoratio vere juſta, legitimaq; fuit, ut revera fuit, eorum quoque excommunicatio, perinde ac depoſitio, [illegible] valida exiſtit. Ab iiſdem enim hæc & illa manavit. Hæc cum ita ſe habeant, quomodo excommunicationis vinculis innodati, & omni Sacerdotali functione privati, depoſitis Sacerdotali Miniſterium reſtituere potuerunt? Idq; majoribus quoq; ſe involventes criminibus. Quippe excommunicati [illegible], communionem temere attentarunt, & cum depoſitis, etiam ante [illegible] abſolutionem contra jura communicarunt. Factioſus Joannis Conventus unâ ac eâdem ſententia Cyrillum & Memnonem communione & gradu, reliquos omnes Synodi Epiſcopos ſola communione exuerat. Cyrillus & Memnon obedierunt, ſe retraxerunt à Synodo, & à novis Celeſtini Legatis reparationem poſtularunt, ac obtinuerunt. At verò cæteri Epiſcopi ſpreverunt omnia, perſtiterunt in Miniſterio cum novis Legatis, pertexerunt agere Synodalia, & Cyrillum tandem ac Memnonem reparaverunt. Quin & ſuum Excommunicatorem Joannem, omneſque ei cooperatos Epiſcopos [illegible] Excommunicaverunt. Hæc Joannes clamavit ridicula, Theodoretus ſcripſit eſſe Comica aut Tragica Poetarum figmenta. Et certè non plene cohærebant.

Hæc [illegible], *Ægypti, Palæſtini, & [illegible] Pontici Aſiani, cumq; iſtis Orientales*, clare edicunt Epiſtolam tum eſſe ſcriptam poſt Romanorum Legatorum adventum. Nam ante hunc adventum nullus adfuit Occidentalis Epiſcopus. Exceptis tamen paucis Illyricianis: [illegible]. Epiſtola tamen nullam de Joannis Antiocheni damnatione facit memoriam ideoque clarum eſt eſſe ſcriptam decimo ſeptimo [illegible] Auguſti, ante quintam Actionem.

Quæſtio eſt, Quomodo hic Theodoretus inter Cyrilli Aſſeclas numeret Ponticos ac Aſianos Epiſcopos, qui in Secundo ſuo Chalcedonenſi ad imperatorem Theodoſium libello poſtea ſcripſit

pſit ipſos adhærere ſuæ factioni? Nam & hunc libellum Theodoretus compoſuit aut ſaltem ſubſcripſit. Reſpondeo Ponticam Diœceſim fuiſſe diviſam. Himerius Nicomedienſis, & Eutherius Thyanenſis, Metropolitani Bithyniæ & ſecundæ Cappadociæ, adhærebant Joanni, Firmus Cæſareenſis & reliqui ſequebantur Cyrillum. Quod etiam quoſdam Aſiaticos Factio ſeduxerit, docet Neſtoriana Anaſtaſii ac Photii in Aſiam Legatio, & ipſorum Acta apud Lydiæ Philadelphiam. Tranquillinus Piſidiæ, Berinianus Pamphyliæ, Mhonius Lydiæ, Dalmatius Helleſ-Ponti, Cyrus Cariæ Metropolita, ac Theophanius Philadelphienſis in Lydia Epiſcopus, & quidam alii fuerunt Epheſi, & Factioni pertinaces adhæſerunt. Et quin in ſuis Provinciis habuerint longè plures Aſſeclas, non eſt dubitandum. Nempe omnes, qui adversùs Epheſinum Primatum amabant Conſtantinopolitanam rapinam. Quos hinc lucet fuiſſe non paucos.

AD CAPUT XXI.

Epiſtola hæc Græcè ac Latinè exſtat in Actis Epheſini Concilii. Cenſui tamen denuò vulgandam; Ob duas cauſas. Primò, quod hæc ſit alia tranſlatio. Secundò, quod hæc tranſlatio habeat hanc non modicæ utilitatis Epigraphen: *Epiſtola Comitis Irenæi, quam cunctis, a quibus fuerat directus, Epiſcopis ante Comitis Largitionum Joannis reſcripſit adventum.* Docet nos tempus ſcriptæ Epiſtolæ. Docet ſcriptam poſt Palladii Magiſtriani, quem cum ſua Sacrâ Theodoſius Epheſum miſerat, regreſſum ad Regiam, & ante eò deſtinatum Joannem Comitem. Neſtorius fuit damnatus decimo calendas Julii, Junii die vigeſimâ ſecundâ. Poſt occaſum Solis. Quare Candidianus Comes videtur eo ipſo die non potuiſſe referre ad Principem, ſed dumtaxat die ſequenti. Iſtius damnationis dies erat feria ſecunda: Eo enim anno Derat Dominicalis Litera. Joannes Patriarcha advenit quinto poſt die: Erat Sabbathum, die Junii vigeſimus ſeptimus. Et ipſo die degradavit Sanctum Cyrillum ac Memnonem, excommunicavitque omnem Synodum. Et vel iſto ipſo, vel certe ſequenti die ſua Acta retulit ad Principem, aliaſque

quæ Regiâ civitate Poteſtates. Litteræ, quas Palladius Epheſum attulit, ſunt apud Conſtantinopolim datæ tertio calendas Julias, die vigeſimâ nonâ Junii, ideoque Candidiani Relatio deberet eò appuliſſe die vigeſimâ ſeptimâ. Quod ſi verum ſit, Curſor inſigniter feſtinavit. Quo die Palladius Epheſum advenerit, ignoro. Adveniſſe non potuit, niſi ſextâ aut ſeptimâ die Julii: Si tamen potuerit. Quapropter conciliare non poſſim hanc annotationem ad Relationem, quam Principi per Palladium remiſit S. Synodus: *Exemplum Relationis Sancti Concilii miſſa per Palladium Magiſtrianum calendis Iulii.* Annotatio videtur correſpondere lectioni marginali Divalis Sacræ: *Datum tertio decimo calendas Iulias.* Eſt palam vitioſa lectio, ideoque quibuſdam videtur legendum: *Nonis Iulii.* Eſt tempus valde anguſtum. Etenim Palladius, licèt omninò feſtinaverit, ad explendas Principis apud Epheſum Juſſiones, & Joannes Patriarcha ad ſcribendas aut dictandas tot Relationes indiguit tempore. Quidquid ſit, Joannes, prioribus Relationibus non contentus, denuo ad Principem retulit, omni vi enitens purgare ſuas temeritates, ac ſtabilire. Hæc Relatio in Synodalibus Actis habet hunc titulum: *Ioannis Archi-Epiſcopi Antiocheni, caterorumq; qui illi adharebant, Relatio reſcripta ad Imperatorem per Palladium Magiſtrianum.* Eorumdem ad Præfectum & Magiſtrum, item ad Præpoſitum ac Scholaſticum Relationes videntur miſſæ per eumdem Palladium.

Palladius omnino feſtinavit regredi ad Principem. Lucet ex totius Sanctæ Synodi per ipſum etiam miſſâ Relatione: *Subſcripſimus pauci huic Relationi, omnibus tamen præſentibus atq; adſentientibus, eòquòd Devotus Magiſtrianus Palladius maximè abire properaret, neq; tardam omnium ſubſcriptionem exſpectare poſſet.* Hinc etiam Joannes Antiochenus nequiit ſuas Relationes explere. Quapropter poſt paucos dies denuo proceſſit ad novas, eaſque miſit per Irenæum Comitem, pertinaciſſimum fautorem Neſtorii. Harum una exſtat in Synodalibus Actis cum hac Epigraphe: *Relatio Orientalium, quam cum ante ſcriptâ Relatione magnificentiſſimo Comiti Irenao dederunt.* Et exponit ſui rationem: *Viri illi*, utique Cyrillus & univerſa cum ipſo Synodus, *veſania acti ſibi quidvis licere arbitrantur. Neq; ad Concilium convenire, neq; controverſiarum diſcuſſionem pertractare, neq;*

 de

de Hæreticis Cyrilli Capitibus rationem reddere voluerunt, ſolâ autem audaciâ ac temeritate ſeſe efferunt. Ea propter Magnificentiſſimum Comitem Irenæum præmittere compulſi ſumus, ut is & veſtram Pietatem conveniat, & totius negotii ſeriem explanet. Siquidem nihil actum eſt, quod illum lateat. Accepit idem à nobis plurimos præſentis morbi curandi modos, quibus pax & tranquillitas Eccleſiis Dei reſtitui poſſit. Sacrum ad Candidiani Comitis Relationem datum, & à Palladio Magiſtriano allatum Reſcriptum ab Epheſinâ Cyrilli Synodo factam Neſtorii damnationem, aliaque omnia iſtorum Epiſcoporum Acta circumducebat, Jubebatque cuncta ab utriuſque partis in unum conventuris, & plenam Synodum conſtituturis, Epiſcopis reſumi ab exordio, idque in præſentiâ Candidiani Comitis. Et haud dubiè ambarum partium Epiſcopi Palladio addixerant ſaltem aliquid obedientiæ ac reverentiæ. At poſt ejus abitum nec Sanctus Cyrillus Joannem aut ejus Epiſcopos, nec Joannes Sanctum Cyrillum aut ejus Collegas videre voluit, longè minùs Synodaliter convenire. Joannes Cyrillum, uti Hæreticorum Capitulorum authorem, ideoque & Hæreſiarcham damnaverat, Sanctus Cyrillus Joannem cenſebat Neſtorianæ non ſolummodo perſonæ, ſed & perfidiæ fautorem, atque ita inter ipſos & eorum Epiſcopos erat ſummum diſcordiæ chaos. Hinc igitur Joannes novam Relationem tranſmiſit, Cyrillum graviſſimè accuſans de novâ in Auguſtas juſſiones contumaciâ, & pertinaci duritiâ in ſuis hæreticis Capitulis. Hinc Principi, licèt ejus Reſcriptum nec jota aut apicem haberet de illis, ipſa tamen reduxit in memoriam. Et haſce Relationes miſit per Comitem Irenæum. Ob jam dictas ab ipſo rationes. Hæc ejus verba, *Accepit idem à nobis plurimos præſentis morbi curandi modos*, produnt Joannis de ſuâ audaciâ diffidentiam. Hinc ad ipſam purgandam ac firmandam excogitavit varias vias, Principi exponendas per Irenæum.

Quo die Irenæus Epheſo abiverit, & Conſtantinopolim intraverit, non conſtat. Certè exiviſſe nequit, niſi quatuor aut tribus diebus poſt regreſſum Palladii. Nempe poſtquam Candidianus Comes utriuſque partis Antiſtites juxta Principis Reſcriptum citavit ad communem ac novam Synodum, & ubi conſtitit de Sancti Cyrilli refragatione. Et conſtare non potuit, niſi poſt tertiam citationem. Hæc omnia, licen non exſtent in Actis, certum

certum eſt interveniſſe. Proinde Irenæus Epheſo abire non potuit, niſi circa Julii medium, nec niſi ad ejus finem perveniſſe Conſtantinopolim. Porrò qualem Legati perſonam à Joanne acceperit, edocet ipſe in præſenti ſuâ Epiſtolâ: *Proteſtatus ſum identidem me nec eâ de causâ adeſſe, nec ulla ejuſmodi Mandata à Pientiſſimis Epiſcopis accepiſſe, ſed tantùm litterarum Latorem adveniſſe.* Præſens tranſlatio habet: *Sæpè ſum proteſtatus nec ob hoc me veniſſe, neq; talia ab Epiſcopis Dei amiciſſimis ſuſcepiſſe Mandata, ſed quod ſolis literis venerim ſicut portitor miniſtrare.* Attamen videtur mentitus. Jam enim audivimus Joannis Patriarchæ penitus diverſa de ejus Mandatis verba. Interim de ipſo, dum Epheſum miſit, Imperator Theodoſius ſcripſit ad Synodum: *Deniq; nec id quoq; vobis ſit clam, videlicet Magnificentiſſimum Irenæum Comitem neq; Sanctiſſimæ veſtræ Synodi conſiliis, neq; his quæ Eximio Legato noſtro Candidiano à nobis demandata ſunt, ullatenus communicare debere, ut qui ſolius amicitiæ cauſâ cum Piiſsimo celeberrimæ hujus civitatis Epiſcopo Neſtorio Epheſum profectus ſit.* Proinde Irenæus, ne hoc Principis Mandatum videretur prævaricatus, non erubuit coram ipſo Principe ſolemniter mentiri.

Ejus memoria eſt frequens in his Epiſtolis, ideoque hominis ingenium & Acta ſunt breviter exponenda. De ipſo nihil invenio, niſi in Epheſini Concilii Actis, in præſentibus Epiſtolis, ac in literis Theodoreti. Fuit Neſtorio adhuc Eccleſiæ Antiochenæ Presbytero, ejuſque Epiſcopo ac Patrono Joanni familiariter amicus. Etenim literas, quibus Joannes Neſtorium, ut communem utriuſque Magiſtrum Theodorum Mopſüeſtienſem imitatus ſuas in benedictam Dei Matrem blaſphemias recantaret, & Sancti Celeſtini Pontificis Decreto obediret, hortatus eſt, Comes Ireneus videtur detuliſſe. Ita ſuadet Epiſtolæ exordium: *Meam de tuâ Pietate ſententiam per Dominum meum, Magnificumq; per omnia Comitem Irenæum ſincerè abſq; ullo fuco Dilectioni tuæ patefeci.* Joannes igitur ſua de Neſtorii prædicatione & Celeſtini Judicio Senſa priùs Irenæo expoſuit, & ſuas per ipſum literas miſit Conſtantinopolim, plura Neſtorio dicenda ponens in ejus ore. Poſſit fuiſſe gente Syrus, ideoque & cum Neſtorio habitaſſe apud Antiochiam. Etenim poſtmodò fuit evectus in Tyriorum Epiſcopum, Metropolitam primæ Phoeniciæ: Et qui ipſum exinde degradarunt, licèt omnem Irregularitatis anſam

contra ipſum inveſtigaverint, numquam tamen objecerunt, quod eſſet Alienigena. Extranei Natales erant tunc lucida irregularitas. Et hinc etiam colligere poſſumus rationes, ex quibus Neſtoriano dogmati pertinaciſſimè faverit. Quia nempe à Pauli Samoſatenſis lapſu Syria numquam caruit iſtâ leprâ.

An poſt delatas has literas Conſtantinopoli permanſerit, ac domicilium fixerit, item quam & qualem Comitivæ dignitatis ſpeciem, & quæ ac qualia munera in Palatio aut extra ipſum geſſerit, ignoro. Interim dum Neſtorius Epheſum ad Synodum abiit, fuit Conſtantinopoli: Et Candidiano Comiti, Principis ad Synodum Legato, fuit adjunctus, ſine omni tamen poteſtate, ad merum conſortium ac ſolatium amici Neſtorii. Haud dubiè etam ad adjutorium. Erat enim, licèt laicus & conjugatus, eruditus Sacris Literis. Ejus apud Epheſum Acta deſcribit in literis ad Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ Clerum Memnon Epheſiorum Epiſcopus: *Cum Sancta Synodus Ioannis Antiocheni adventum appetere intellexiſſet, honorem, & quam oportuit Sacerdoti obſervantiam impendens, quoſdam Deo dilectiſſimos Epiſcopos cum nonnullis quoq; Religioſiſſimis Clericis obviàm illi miſit, hæc duo faciens, nempe ut debitum illi honorem deferens, ſimulq; ut à Neſtorii, propter impietatem à Sanctâ Synodo depoſiti, colloquio ſe abſtineret, eum commonefaciens. Cum autem Militum comitatu impediti eum per viam alloqui non poſſent, nihilominus tamen pene ad illius Diverſorium uſque conſecuti ſunt. Multis autem horis ibi præſtolantes, neque ullam ejus conveniendi copiam obtinere valentes, Militum contumeliis interim onerati, tamdiu manſerunt donec poſt diuturnam horam, cum videlicet ita illi viſum jam eſſet, Piiſſimos Epiſcopos ac Religioſiſſimos Clericos, accerſitos per Milites, ad ſe introduxit. Poſteaquam verò quæ à Sancta Synodo in Mandatis habebant, illi expoſuiſſent, per Magnificentiſſimum Comitem Irenæum, cæteroſq; qui cum ipſo aderant Epiſcopos & Clericos, intolerabiles Comminiſtris noſtris Clericis plagas inferri permiſit, ita ut in vita quoq; diſcrimen adducti fuerint.* Irenæus hæc omnia non cum Militibus, ſed patravit cum Joannis Patriarchæ Clericis, ideoque videtur fuiſſe non miles, ſed togatus. Hinc & contractam ex armatâ militiâ irregularitatem poſtmodò nullus ei objecit. Quidquid ſit, has petulantias exercuit die Sabbathi, vigeſimâ ſeptimâ menſis Junii.

Alias

Alias ejus petulantias Memnon exponit in iiſdem literis : *Quanta propter veram & Orthodoxam Dei fidem in Epheſiorum civitate quotidie patiamur, id ſermone explicari non poteſt. Etenim Magnificentiſſimus Comes Candidianus Milites interdum in nos concitans, totam civitatem tumultuationibus implet, omniumq́; ſimul vita neceſſariorum importatione per cuſtodiam nos privat. Multis etiam permittit in nos & in Sanctam Synodum contumelias effundere, Zeuzippi incolis depoſitum Neſtorium cum multâ Ruſticorum turbâ cuſtodientibus, qui ad id aluntur Eccleſiæ pecuniâ, & per quos convitia jactantur. Hanc porrò inſolentiam ac temeritatem, quotidianasq́; Irenæi Magnificentiſſimi Comitis impoſturas, quibus ſimpliciores circumvenit, excepit Antiocheni Epiſcopi præſentia.* Agit de rebus factis poſt adventum Joannis Comitis Sacrarum Largitionum. Tunc enim per Sacras Theodoſii juſſiones confirmata fuit degradatio trium: Neſtorii, Sancti Cyrilli, ac Epheſini Memnonis. Neſtorium Comes Candidianus ſuſcepit in ſuam cuſtodiam, ac in zeuzippo poſuit: Et ejus milites, quos contra omnem Juſtitiam ac Regulam juſſit ali ex Epheſinæ Eccleſiæ Gazophylacio, patrarunt memoratas petulantias. Inflammati à Comite Irenæo. Qui his minimè contentus quotidianas addebat impoſturas, atque ita circumſcribebat ſimplicem Epheſinum Populum. Nempe cum Joanne Comite redierat Conſtantinopoli Epheſum, & ſic multa mentiebatur de Actis & Dictis à Principe adversùs Cyrillum ac Memnonem. Hinc Memnon concludit ſuam Epiſtolam : *Quare, Sanctiſſimi Viri, omni adhibito ſtudio ſatagite, ut Magnificentiſſimi Comites, qui quotidie civitatem & fidem conturbant, hinc diſcedant, ne callidâ eorum ſubreptione, quæ fidei ſunt, adulterari contingat.* Notanda ſunt & hæc Memnonis verba : *Hanc inſolentiam ac temeritatem, quotidianasq́; impoſturas excepit Ioannis Antiocheni præſentia.* Edicunt Irenæum etiam ante Joannis adventum patraſſe ſimilia.

Earum enim petulantiarum meminit etiam univerſa Synodus in Relatione ad Principem tranſmiſſa per Palladium Magiſtrianum : *Nos temporis anguſtiis excluſi ad Majeſtatem veſtram latè ſcribere nequivimus, quæ etiam à Magnificentiſſimo Comite Irenæo perpeſſi ſumus. Hic enim univerſam Sanctam Synodum vehementer conturbavit, tantamq́; Epiſcopis formidinem per quaſdam tumultuationes & externam incurſionem*

 incuſſit,

incuſſit, ut plures è nobis etiam de vitâ ipsâ periclitarentur. Epheſinæ Synodi Acta, præſertim Neſtorii damnationem, tanto eſt proſecutus odio, ut ejus hiſtoriam, ſeu veriùs Satyram conſcripſerit, ipſamque appellaverit Tragœdiam. Nec Sabinus Macedonianæ factionis apud Europæ Heracleam Epiſcopus in Nicænam, nec Timotheus Ælurus aut Petrus Mogus in Chalcedonenſem Synodum vomuerunt tot ac tales blaſphemias, quantas Irenæus latravit in Epheſinam. Etiam poſt expletam Eccleſiarum pacem. Non ſolummodo inter Joannem Antiochenum & Sanctum Cyrillum, ſed etiam inter Joannem ac ejus Epiſcopos ſeminare ſtuduit novas ſemper ex diſcordiis diſcordias. Noſter Caſſinenſis Codex docebit hæc omnia.

Propter hæc facinora Imperator Theodoſius tandem fecit, quod expreſſit in lege adversùs Neſtorium ac ejus Scripta: *Vt autem omnes experimento diſcant, quantoperè Majeſtas noſtra impiæ Neſtorii fidei æmulos deteſtetur, ſtatuimus ut Irenæus, qui hac de causa noſtram indignationem olim incurrit, & poſtea, neſcio quomodo, poſt ſecundas nuptias, ſicuti accepimus, contra Apoſtolicos Canones Tyriorum urbis Epiſcopus creatus eſt, à Sanctâ quidem Tyriorum Eccleſiâ expellatur, privatus autem in patrio tantum ſolo degat, habitu & nomine Sacerdotis prorſus exutus.* Hæc lex miſſa eſt ad omnium Prætoriorum Præfectos, ac per omnes publicata. Et omnium Programma laudat ac firmat hanc Irenæi degradationem. Et habet hanc ſubnotationem: *Lecta ſunt hæc in Eccleſiâ Monachorum in Deſertis degentium, die vigeſimâ tertiâ Pharnuthi, Indictione primâ, anno Diocletiani centeſimo ſexageſimo quarto.* Marginale Scholion adjungit: *Apud Romanos eſt decima octava Aprilis.* Diocletianus paſſim creditur Imperium iniiſſe tertii Chriſtiani ſæculi anno octogeſimo quarto, adeoque ejus annus centeſimus ſexageſimus quartus erat quinti ſæculi quadrageſimus octavus. Et octava decima Aprilis dies erat Dominica in Albis. Paſcha enim tunc incidit in diem undecimam. Proinde hæc Lex ad Paſchalem, ideoque pleniſſimam omnium Ægyptiorum Monachorum Collectam fuit ſolemniter publicata. Eodem iſto anno fuit prima Indictio, ideoque hæc omnium concordia eſt non debile argumentum contra illos, qui Diocletiani Imperium retrahunt in octogeſimum ſextum annum tertii ſæculi. Theodoſius contra Neſto-

Neſtorium edidit duas leges. Prior nullam Irenæi facit memoriam, & in Theodoſiano Codice legitur data tertio Nonas Auguſti, decimo quinto Conſulatu Theodoſii, incidente in iſtius ſæculi annum trigeſimum quintum. Cur igitur Theodoſius ipſam iteravit, cur in poſteriori Irenæum dejecit, cur tot annis poſt priorem legem?

Reſpondeo rem hanc eſſe inveſtigatu dignam. Quo anno Irenæus Principis gratiam amiſerit, & fuerit ex Aulâ projectus, huc uſque latuit. Plures putarunt factum poſt initam à Joanne Antiocheno cum Sancto Cyrillo pacem: Poſt plenè à Principe agnitam Neſtorii perfidiam, atque aliam multiplicem nequitiam. Tunc enim Theodoſius agnovit etiam memoratas Irenæi in legitimam Synodum violentias. Verùm res eſt antiquior. Quod evenerit ſtatim poſt diſſolutam Synodum, ac Orientalium Epiſcoporum ad propria reditum, infra nos docebit Irenæi ad Candidianum Comitem Epiſtola, ſcripta ex ipſis ſuæ Epiſcopalis conſecrationis Solemniis. Infra adducetur etiam Decretum, quo Imperator Theodoſius ipſum unà cum Photio Presbytero damnavit, non uti Neſtorianæ blaſphemiæ Sectatorem, ſed uti Authorem: Et relegavit ad Petras Arabiæ. Quæ ſententia an in executionem miſſa, an gratiosè fuerit relaxata, non poſſim certus affirmare. Quidquid ſit, projectus Irenæus abiit in Syriam: Vel quod eſſet via ad Petras, vel quod eſſet ejus Patria. Et iſtìc inter Epiſcopos adversùs Epheſinam Synodum adhuc digladiantes habebat fidos Symmyſtas. Et ab ipſis eſt promotus in Metropolitam Tyriorum.

Hæc Metropolis quibuſdam videtur Epheſini Concilii tempore fuiſſe viduata. Etenim ejus Epiſcopus in Synodalibus Actis nullibi apparet, nec cum Patriarchâ Joanne, nec apud Sanctum Cyrillum. Verùm adfuiſſe, & fuiſſe nomine Cyrum, infra nos docebit Caſſinenſis Codex. Huic igitur defuncto ſucceſſit Irenæus, conſecratus à Theodoreto, Cyrenſi Epiſcopo. Verùm Tyrii Metropolitæ conſecratio pleno ſemper jure ſpectavit ad Patriarcham Antiochenum: Quâ igitur ratione ipſam attentavit Theodoretus, & quidem alienæ, videlicet Euphrateſiæ, Provinciæ Epiſcopus? Exponit ipſe in litteris ad Domnum Antiochiæ Patriarcham,

triarcham, Joannis nepotem ac Succeſſorem: *Quidam Sanctus Monachus ex illuſtribus cuidam ſcripſit literas ſe accepiſſe, tum à magnificentiſſimo Spathario, tum à glorioſiſſimo Ex-Magiſtro, quæ indicant res Deo chariſſimi Epiſcopi Domini Irenæi meliore loco futuras, atque hujus ſui laboris mercedem ipſorum preces flagitabant. Quare ad Clericos, qui ex urbe Regia ſcripſerunt, ſcribi oportere cenſeo, adductum me Deo chariſſimorum Phœniciæ Epiſcoporum Decreto, Deo chariſſimum Epiſcopum Irenæum ordinaſſe, cum illius & zelum, & magnanimitatem, & amorem in pauperes, & alias ejus virtutes perſpectas haberem: Ac præterea dogmatum rectitudinem. Nec enim ſcimus unquam recuſaſſe Dei-param appellare Sanctam Virginem, aut aliud quidpiam à Decretis Evangelicis alienum ſenſiſſe. Quod verò ad bigamiam attinet, Majorum inhæſiſſe veſtigiis.*

Dum Irenæi Epiſcopatus cæpit ab Adverſariis arietari, objecta ſunt illi tria ſubſtantialia vitia: Quod Hæreticus Neſtorianus eſſet, quod bigâmus, quod ab alienæ Provinciæ Epiſcopo conſecratus. Et ad hoc ultimum Theodoretus reſpondet ſe iſtud feciſſe ex Mandato Suffraganeorum Antiſtitum ipſius Provinciæ. At ecce hinc alia Quæſtio: Quâ authoritate, aut quo fundamento Maritimorum Phœnicum Epiſcopi iſtam conſecrationem non permiſerint ſuo Patriarchæ, ſed tranſtulerint in Theodoretum? Quod enim omnium ad Orientalem Diœceſim ſpectantium Metropolitarum conſecratio non per Comprovinciales, ſed per Patriarcham debuerit fieri, eſt omnibus exploratum. Reſpondeo Patriarchicum in duas Phœnicias jus iſto tempore fuiſſe invaſum, aut certè tentatum à Juvenale Hieroſolymæ Epiſcopo, ob Epheſina cum Sancto Cyrillo adversùs Neſtorium Acta potente, & grato apud Principem. Et apud Maximianum Regiæ civitatis Epiſcopum. Fuerat enim unus ex ejus Conſecratoribus. Hinc & Theodoretus, & Phœniciæ primæ Epiſcopi, & Joannes Antiochiæ Patriarcha timuerunt ab illo præveniri, & accipere Cyrillo obnoxium Epiſcopum. Etenim ipſe Joannes, Chalcedone degens, Juvenalem de iſtiusmodi violentiis accuſavit apud Theodoſium. Ex eodem igitur metu poſſit permiſiſſe, ut Theodoretus patraret iſtud facinus. Præterea Irenæus videtur in Epiſcopum promotus ad evadendam ac eludendam præfatæ relegationis ſententiam: Hinc ex Principis offendendi metu

Joan-

Joannes noluit manus apponere. Certè nec delegavit. Hunc enim ſui operis titulum Theodoretus nequaquam tacuiſſet.

Aliam, forſitan fundamentalem ac veram, rationem, ex quâ Theodoretus conſecrarit Irenæum, addiſcere poſſumus ex litteris, quas de initâ Eccleſiarum pace Sanctus Cyrillus ſcripſit ad Acacium Melitinenſem Epiſcopum. Refutat varios adversùs pacem ſparsos rumores & criminationes, atque adjungit: *Quid igitur temere convitiis inſectantur Sanctiſſimos Phœniciæ Epiſcopos, eorum conſenſum novum Symbolum appellantes, quem illi viriliter & neceſſario ediderunt, ut nimirum ſe purgarent, eoſq; demulcerent, qui ipſos Neſtorianam doctrinam approbare ſibi perſuaſum habebant?* Epiſtola eſt ſtatim poſt confectam pacem ſcripta, nempe trigeſimo ſecundo anno iſtius ſæculi, ideoque ex adductis ejus verbis docemur plura. Primò, quod Cyrus Tyri Epiſcopus, primæ Phœniciæ Metropolita, videatur obiiſſe ſtatim poſt ſuum reditum ex Epheſinâ Synodo. Secundò, quod plures iſtius Provinciæ Epiſcopi fuerint graviſſimè ſuſpecti ac diffamati de Neſtorianâ blaſphemiâ. Nempe ob Metropolitam Cyrum, qui Epheſi pro homine iſto potentiſſimè egerat. Tertiò, quod ab ejus Metropolitico Dominatu per mortem liberati voluerint ſe-met ipſos expurgare, ideoque ſolemnem & conteſtatorium ſuæ fidei libellum emiſerint: Quod Epheſinæ Synodi fidem & Acta fuerint palam profeſſi. Quartò, quod iſtâ mutatio multos Orientales Epiſcopos offenderit, ac induxerit ad ſpargendâ de illis varia: Præſertim quod contra Canones condidiſſent novum Symbolum. Quintò, quod Tyriæ Eccleſiæ Clerus ac Populus perſtiterit in Cyri ſenſibus, ideoque ad ipſos tuendos in ejus locum elegerit Irenæum. Sextò, quod ipſum nec Patriarcha Joannes, nec Provinciales Epiſcopi conſecrare voluerint, ideoque horum aliqui, nempe pauci Metropolitano Clero ac Populo adhærentes, invitaverint Theodoretum. Et ab his formatum, ſeu potius attentatum Decretum Theodoretus, quo in Regiâ civitate fucum ſuo facinori daret, adſcripſit omnibus.

Irenæi jam Epiſcopi ſanctitatem, humanitatem, pecuniæ contemptum, largas eleemoſinas, aliaſque virtutes Theodoretus prædicat etiam in literis, per quas ei commendavit Celeſtiacum

cum, nobilem & olim opulentum Carthaginenſem, tunc verò ejectum ac ſpoliatum à Barbaris, ideoque cum ſuâ familiâ mendicantem in Syriâ. Ejectus & ſpoliatus erat à Geizerico Wandalorum Rege, qui iſtius ſæculi anno trigeſimo nono, menſe Novembri invaſit Carthaginem. Proinde Irenæus erat tunc dives & clarus Epiſcopus. Sedit adhuc anno quadrageſimo nono. Lucet ex aliâ Theodoreti ad ipſum Epiſtola: *Non eſt, ut apparet, quod boni quidquam exſpectemus. Non modò enim non ſedatur Eccleſiæ procella, ſed faſtigiatur, ut ita dicam, & in cacumen attollitur. Venerunt autem & qui Synodum convocant, & evocatorias litteras tum aliis quibuſdam Metropolitanis, tum noſtro reddiderunt.* Erant literæ evocantes ad ſecundam Epheſinam Synodum. Hæ autem datæ ſunt præfato anno, Idibus Maii. Igitur tunc adhuc ſedebat Irenæus, ſed in magnis tribulationibus. Ob datam, quæ ipſum degradabat, anno priori legem. Igitur lex iſta fuit Dioſcori Patriarchæ Alexandrini, Chryſaphy Imperialis Eunuchi, ac Hæreſiarchæ Eutychetis opus. Horum enim Factio & furor iſtis annis exarſerunt in pleroſque Orientales Epiſcopos, à quibus, Sancti Cyrilli Capitula admittere detrectantibus, clamatunt in Chriſto Domino prædicari duos filios, ideoque illos damnaverunt ut Neſtorianos. Theodoretum circumſcripto intra ſuam civitatem exilio ligarunt, alios vexarunt variis modis, Irenæum autem, uti contra plures Canones intruſum, & uti manifeſtum Hæreticum, curarunt ejici per Principem. Et quidem per ſolemnem legem. Et hanc Patriarcha Dioſcorus juſſit ſtatim publicari, etiam apud Monachos. Ex his obiter adverte, quod Reverendus Pater Jacobus Sirmondus Theodoreti Epiſtolas non digeſſerit juxta ordinem temporis. Etenim Epiſtola Irenæo Celeſtiacum commendans eſt manifeſtè prior illâ, quæ memorat evocatorias literas ad Epheſinum Concilium: Et tamen hæc eſt ſexta decima, illa autem eſt trigeſima quinta.

Epiſt. 36.

Epiſt. 16

Iſta decima ſexta demonſtrat præfatæ legi non ſtatim fuiſſe obeditum. Etenim ſcripta eſt toto anno poſt publicatam legem, & Irenæus tunc adhuc occupabat Tyriorum Cathedram. Nec ſolus Irenæus, ſed & ejus Conſecrator Theodoretus, utpote & ipſe notatus per conſequentiam, interceſſit adversùs legem & recalcitravit.

citravit. Omnino tunc ſcripſit ſupra adductas ad Domnum Patriarcham litteras: Nihil enim ſunt aliud, quam conſecrati à ſe Irenæi Apologia. Bigamiam purgat per Majorum veſtigia, exempla, & conſuetudinem: Sancti Pauli Apoſtoli Canonem, *Vnius uxoris virum*, affirmat non de ſucceſſivâ, ſed de ſolâ ſimultaneâ bigamiâ eſſe intelligendum. Et hæc forſitan eſt alia ratio, cur ipſe à primæ Phœniciæ Epiſcopis fuerit invitatus ad conſecrandum Irenæum. Iſtorum nullus audebat bigamo manus imponere: Hinc Theodoreti, à quo ſciebant doceri oppoſitum, ſunt uſi audaciâ. Eſt non improbabilis conjectura. Porro Irenæi per Dioſcorum perſecutio fuit diuturnior. Etenim Theodoretus in conſolatoriis ſuper Generi morte litteris ipſum Patriarchæ Job comparat, adducit quædam Divinæ Majeſtatis ad Prophetam poſt ſuperatas calamitates verba, & adjungit: *Hac verba Pietatem quoq; tuam audire arbitror, qua multos & diverſos moleſtarum rerum impetus pertulit, nec ſolùm iſtos minimè declinavit, ſed firmum ac ſolidum animi robur pra ſe tulit. Quam cernens ſacra tua mentis fortitudinem munificus Dominus eximium Athletam occultare noluit, ſed ad certamina perduxit, ut venerandum caput victrici corona exornet, aliiſq; ad utilitatis exemplum certamina veſtra proponat.* Etiam infra ipſum appellat *ſtrenuum veritatis pugilem, Magiſtrum cæterorum Athletarum.* Epiſtola poſſit eſſe ſcripta poſt datam legem. Quidquid ſit, notanda ſunt ejus finalia verba: *Hac ego dictavi, cum Generi mortem mihi amicus quidam ab Antiochiâ nuntiaſſet.* Affirmant Irenæi Generum fuiſſe Antiochiæ defunctum, atque ita ſuadent Antiochenum fuiſſe, aut certè Syrum. Interim nulla interceſſio, nulla recalcitratio, nulla apologia ipſum adjuvit. Etenim fuit ejectus. Et pro ipſo Beronicianus; ac deinde ordinatus fuit Photius, qui in Epheſino Latrocinio ſedit Epiſcopus, & Dioſcoro eſt ad omnia cooperatus. Epiſt. 12.

Quæſtio eſt, Quare Dioſcorus, Chryſaphius, Euthyches, ac per ipſos incenſus Theodoſius fuerint duriores in Irenæum, quam in ipſum Theoderetum, Ibam Edeſſenum, alioſque ipſis inviſos Orientales Epiſcopos? Etenim hoſce, licet ab Epiſcopali dignitate ſuſpenderint & circumſcripſerint, per laicam tamen Principis violentiam non præſumpſerunt ejicere, ſed degradandos reſervarunt ſuo Epheſino Latrocinio. Reſpondeo ipſos fuiſſe

permotos duabus ſpecialibus contra Irenæum rationibus. Prima fuit, quod Theodoretus, Ibas, aliique eſſent legitimâ viâ ad Epiſcopatum promoti, at verò Irenæus erat irregularis, & intruſus contra alios canones, ideoque iſti non niſi per Synodale degradationis judicium ejici poterant, hunc autem etiam per Regiam poteſtatem extrudi patiebatur tunc Eccleſiæ in Principem reverentia. Præſertim quod Irenæus eſſet in Epiſcopum evectus contra Imperialem legem, ad evadendum ipſi inflictum exilium.

Alteram rationem docet nos Theodoretus in præfata ad Irenæum Epiſtola, qua factam Epheſini Concilii convocationem ipſi ſignificat, & adjungit ab illo non ſanandum Eccleſiæ turbinem, ſed vulnus addendum vulneri: *Quid enim iſta diſcrepant*, Hominiparam ac Dei-param *Virginem Sanctam appellare, aut vocare illam* Filii Matrem atque Ancillam? *Et addere Matrem quidem eſſe ut hominis, Domini noſtri Ieſu Chriſti, Ancillam verò ut Dei, calumniaq; occaſionem ſilentio tegere, & eandem ſententiam ſub alio nomine proferre. Ad hac Illud etiam ſpectandum eſt, horum alterum commune nomen eſſe, alterum Virginis proprium, & de hoc totam extitiſſe contentionem qua utinam non fuiſſet. Ac plurimi ſanè antiquorum Patrum appellatione, qua honoratior erat, Virginem ornarunt: Quod & Sanctitas tua in duabus aut tribus orationibus ſuis facit. Habeo ipſe nonnullas, quas ad me Pietas tua miſit, in quibus* Dei-paræ Homini-param *non adjeciſti, ſed vocis hujus ſenſum aliis vocabulis declaraſti. Quoniam autem me etiam reprehenditis, quaſi Sanctos ac Beatos Patres Diodorum ac Theodorum in Magiſtrorum numero prateterierim, neceſſarium duxi de hoc etiam pauca dicere. Primum enim, multos quoq; alios omiſi, & famâ clariſſimos. Deinde hoc etiam conſiderandum eſt, eum qui accuſatur, teſtes minimè dubios producere oportere, quos redarguere, nec accuſatorum quiſquam poſſit. Quod ſi ad teſtimonium Reus illos vocet, quos Actores accuſant, nec Iudex ipſe admittendos putavit. Quo autem cultu viros proſequar teſtis eſt liber quem de illis compoſui, in quo conflatam in illos accuſationem diluimus, nec Accuſatorum potentiam, nec ſtructas contra nos inſidias formidantes.*

Prima Neſtorianæ lepræ radix, ac palmare fundamentum fuit abnegata vox, *Dei-para*. Eam Neſtorius adeo averſabatur, ut nec ad Celeſtini Pontificis degradatorum Decretum, nec ad amiciſſimas Joannis Antiocheni Patriarchæ Præces voluerit ipſam admittere

mittere, aut jactum à ſuis in eam anathema recantare. Nihilominus poſt initam à dicto Joanne cum Sancto Cyrillo pacem oportuit vocem profiteri. Ejus recuſatio erat plana ac plena profeſſio Neſtorianæ blaſphemiæ. Hinc inter Orientales Epiſcopos, Neſtorianæ doctrinæ aut ſaltem perſonæ amicos, erant tres ſententiæ. Prima vocem admittebat, eâ tamen lege, ut ſemper adjungeretur vox, *Homini-para*: Illam ſolitariè poſitam pertinaciter refutabant. Et hujus ſententiæ fuit Irenæus. Et ipſi fuiſſe plures Symmyſtas, infra docebimus. Alii vocem nec admittebant, nec abnegabant, ſed uti ſuſpectam ſupprimebant: Dicebant Sacram Virginem eſſe ſui Filii Matrem & Ancillam. Tertia Factio admittebat vocem, etiam ſolitariè ſumptam, ita tamen ut legitimum ejus ſenſum aliis vocabulis declararet. Et ex his contentionibus nata eſt poſtmodo alia: *An Sacra Virgo eſſet verè ac propriè Dei Mater?* Quam ad Apoſtolicæ Sedis Judicium retulit primò Joannes Maxentius, deinde Imperator Juſtinianus: Et ejus affirmativam partem definivit Joannes ſecundus. Videantur Acta & Scripta præfati Maxentii, præfati Imperatoris Edictum, & primus Liber Facundi Hermianenſis Epiſcopi.

Et iſtam tertiam ſententiam ſecutus eſt Theodoretus. Ita ad tempus evaſit furorem Dioſcori, Chryſaphy, ac Euthychetis. Dioſcorus enim & Euthyches vocem, *Dei-para*, non admitti niſi cum adjuncta voce, *Homini-para*, peſſimè averſabantur. Et conſequenter ad ſua principia. Etenim Chriſtum Dominum volebant eſſe unius naturæ, ac unicam naturam: Aſſumptam ab ipſo hominis naturam non eſſe noſtri generis, nec nobis conſubſtantialem. Hinc conſequenter nolebant Dominam eſſe Homini-param. Ad horum igitur furias evadendas Theodoretus Irenæo ſuaſit, ut tempori cederet, daret locum iræ, & vocem, *Dei-para*, ſine additamento admitteret. Suaſit ex authoritate multorum antiquorum Patrum, ex propriâ ſuâ ſententâ, ac item ex ſententiâ ipſius Irenæi. Ex quo diſcimus quaſdam Irenæi Epiſcopi ad Populum orationes fuiſſe vulgatas, ac Theodoreto perplacuiſſe. Verùm Irenæus acquieſcere noluit. Nec mirum. Erat enim plenè Neſtorianus. Et vocem, *Dei-para*, non niſi in dolo admmittebat. Hinc fuit à Theodoſio Principe ejectus è Cathedrâ, & neſcio quo

relegatus. Quapropter apologetica Theodoreti ad Domnum Antiochiæ Patriarcham pro Irenæo Epiſtola eſt rectè intelligenda: *Nec ſcimus Irenæum unquam recuſaſſe Dei-param appellare Sanctam Virginem.* Non dicit quod iſtam vocem unquam ſine additamento admiſerit, ſed ſolummodo, quod eam numquam recuſarit.

Theodoretus in eadem Epiſtolâ edicit aliam rationem, ex quâ Irenæus judicatus fuerit plenus Neſtorianus, ideoque Epiſcopatu ejectus per Principem. Quia nempe fuit unus iſtorum, de quibus in Neſtorianæ ac Euthychianæ Hæreſis Breviario ſcribit Liberatus Carthaginenſis Eccleſiæ Archi-Diaconus: *Neſtorii Sectatores, videntes libros illius blaſphemos non poſſe proferri in publicum, eo quod Synodo Ephesinâ anathematizante fuerant condemnati, & Imperiali lege prohibitum fuerat, ne quis eos legere auderet aut defendere, tunc cœperunt Diodori Tharſenſis, & Theodori Mopſueſtenæ civitatis Epiſcopi, & aliorum Epiſcoporum, qui contra Eunomium ac Apollinarem, unius naturæ adſertores, libros compoſuerant, duas in Chriſto oſtendentes naturas in unâ perſonâ, circumferre volumina, & ſimpliciſſimos quoſq; decipere cupientes, ajebant non ſapuiſſe nova Neſtorium, ſed antiquorum Patrum proſecutum fuiſſe doctrinam. Et in eo tantum ſtudii geſſerunt, ut ipſa eorum volumina malitiosè in linguam Syrorum, & Armeniorum, atque Perſarum transferrent.* Factum id fuit à Syrorum Epiſcopis. Apud hos enim iſtud virus à Paulo Samoſateno per longum trâmitem devenit in Neſtorium, & poſt ejus etiam damnationem nunquam potuit eradicari. In Armeniorum linguam tranſtulerunt contra Acacium Melitinenſem Epiſcopum, ſecundæ Armeniæ Metropolitam, quem Neſtorio ac Neſtorianis fuiſſe adverſatum potentiſſimè, docent Epheſinæ Synodi Acta, & infra plura docebimur à Caſſinenſi Codice. Factum id fuit poſt editam priorem Auguſti Theodoſii adversùs Neſtorii perſonam ac dogmata legem, quæ prodiit trigeſimo quinto anno iſtius ſeculi.

Verùm ſceleratis conatibus obviavit Rabbulas Edeſſenus Epiſcopus, Oſrhoœnæ Provinciæ Metropolita, proximus Anteceſſor famoſi Ibæ, Theodori libros affirmans hæreticos Neſtorii fontes, & Synodaliter damnans ſub anathemâte. Et plures ipſi ſunt adſtipulati, & ejus opus conſtanter adjuverunt. Etiam S. Cyrillus, tres libros ſcribens adversùs Diodorum ac Theodorum. At verò ipſorum

cauſam

ſam ſuſcepit Joannes Patriarcha Antiochenus, ipſos defendens in variis ſuis Synodis, ac per plures Synodales Epiſtolas. Etiam Theodoretus, pro ipſis Librum componens, & conflatam in ipſos accuſationem diluens. Nec Accuſatorum reformidans potentiam. Quæ verba omninò diriguntur in Sanctum Cyrillum, cui & vivo & mortuo Theodoretus fuit intrepidè adverſatus. Omnium autem potentiſſimè adverſatus eſt Irenæus. Etenim Theodoretum graviter increpuit, quod in neſcio quo Apologetico Scripto, ſuas aſſertiones variorum Sanctorum Patrum authoritatibus ac teſtimoniis firmans, prætermiſſet Diodorum ac Theodorum. Eos non dumtaxat damnari noluit, ſed inſuper voluit haberi inter authenticos ac irrefragabiles Eccleſiæ Patres. Et ſolemnem hujus rei profeſſionem ex nullâ diſpenſatoriâ cautelâ à quoquam prætermitti. Hæc igitur audacia plurimis perſuaſit ipſum ex integro eſſe Neſtorianum. Iſtud ipſum longè plus perſuaſit compoſita ab ipſo Tragædia: Liber infamis, ac pleniſſimè hæreticus. Neſcio tamen, an non ſit his rebus poſterior, utpotè conflatus ex vindictâ.

Hinc etiam addiſcimus, aut ſaltem non vanè conjecturamus cauſam ac fundamentum, ex quo Euſtatius Berytenſis Epiſcopus præſumpſit rebellare ſuæ Metropolitanæ Tyriorum Cathedræ, lacerare primæ Phœniciæ Provinciam, plures ejus ſuffraganeas Sedes invadere, ac ſe oſtentare ipſarum Metropolitam. Irenæus, dum in Tyriam Cathedram fuit intruſus, non intravit cum bonâ gratiâ omnium Comprovincialium. Euſtatius videtur fuiſſe adverſatus, atque in ſuas partes traxiſſe quoſdam Collegas. Fuiſſe præſertim adverſatus, ubi Irenæus de Neſtorio infamis cæpit ad ejectionem poſtulari apud Principem. Videtur adhæſiſſe Dioſcoro, Eutycheti, atque Chryſaphio. Quomodò enim aliter locum obtinuiſſet inter Primates Epheſini Latrocinii? Certum eſt hunc Primatum fuiſſe ſtipendium anterioris bonæ operæ, impetratum per iſtam facinoroſam hominum Tripodem. Et quam ſtrenuas atque Zeloſas Latrocinio manus admoverit Euſtatius, demonſtrant Latrocinalia Acta, nec non & Acta Chalcedonenſia. Hinc & magnus Leo, dum in Latrocinio lapſis, ac pœnitentiam ſupplicantibus Epiſcopis addixit veniam, exec-

excepit etiam Euſtatium,&ejus nomen ſuſpendit à Sacris Tabulis lis. Dum igitur Irenæi Epiſcopatus vacillare cæpit,iſtorum trium interventu uſus Euſtatius Theodoſio Auguſto expoſuit miſerandum Tyriæ Eccleſiæ, ac omnis iſtius Provinciæ ſtatum, cum faventibus ſibi Epiſcopis ſupplicavit eximi ab hæretico ejus jugo, & cum iſtis erigi in ſingularem Metropolim atque Provinciam. Et Theodoſius annuit. Factum id fuit ante Latrocinium. Nam Provincialis Epiſcopus eſſe non potuit inter Primates generalis Synodi. Omnia erant caduca & vana: Aliud enim jura Sedium, aliud ſunt merita Præſulum. Hinc poſt circumductum atque damnatum à magno Leone Latrocinium Euſtatius timere cæpit ſuæ audaciæ. Quare ipſam firmari obtinuit per neſcio quam Conſtantinopolitanam Synodum amici ſui Patriarchæ Anatolii. Verùm adverſus omnia reclamavit in Chalcedonenſi Synodo Photius,Tyri Antiſtes,& accepit plenam juſtitiam. Quo Irenæus poſtmodo devenerit, quando & ubi migraverit ad aliud ſæculum, ignoro. Interim ipſe à Joanne Antiocheno ac ejus Factione fuit Epheſo Legatus ad Principem.

Habuit quatuor in Mandatis. Primò,de Sancto Cyrillo ac omni Synodo conqueri, quod Sacris per Palladium Magiſtrianum allatis juſſionibus rebelles nollent à Neſtorii damnatione ac aliis ſuis Actis recedere, nec Synodaliter convenire ad cauſæ retractationem. Secundò, Principi demonſtrare hanc rebellionem eſſe manifeſtam de ſuis Actis diffidentiam, ac manifeſtum argumentum injuſtitiæ. Tertiò, Principem ex his permovere ad Neſtorii damnationem penitus circumducendam, & ipſum reſtituendum Epiſcopali Throno. Licèt in delatis per Irenæum Relationibus expreſſa non fiat hujus Poſtulati mentio, abundè tamen lucet ex hac ejus Epiſtolâ. Quartum Mandatum erat impetrare perpetuam firmitatem degradationis ac excommunicationis, quam in Cyrillum ac Memnonem, & in omnem Sanctam Synodum Joannis Factio evomuerat. Quare Irenæus nequaquam fuit ſimplex literarum Portitor. Quos Legatos Sanctus Cyrillus cum ſuis Relationibus miſerit, ignoratur. Haud dubiè fuerunt Epiſcopi. Exiſtimo fuiſſe Theopempum, Potamionem, ac Danielem, ad quos diu Conſtantinopoli permanentes Sanctus Cyrillus, Sancta-

ctaque Synodus deinceps tranſmiſit plures literas, ac plura Mandata. Irenæus namque affirmat fuiſſe Ægyptios. Nempe Cyrillus his firmius credebat. Et Irenæum triduò prævenerunt. Quia nempe ante ipſum cum Palladio Magiſtriano diſceſſerant Epheſo. Videntur tamen tunc apud Principem necdum habuiſſe acceſſum & audientiam. Etenim Irenæus queritur, quod ſolos rei publicæ ac militiæ Magnates adierint, invenerint propitios, ac in ſuam ſententiam traxerint. Et de hiſce ſubjungit: *Qui ſimul atque noſtram Relationem accepiſſent, omnia quæ Ægyptii fautores per Tyrannidem, tam in præſentem cauſam, quam in nos ipſos quoq; commiſerant, ad Imperatorum aures referre coacti ſunt.* Proinde Theodoſius ante hæc videtur harum rerum fuiſſe neſcius, adeoque nec interpellatus à Legatis Synodi.

Porrò Legati iſtis Magnatibus perſuaſerunt plura. Primò, quod Neſtorii cauſa maturè ac plenè per Synodum eſſet examinata. Secundò, quod ipſe unanimi omnium ſuffragio eſſet demonſtratus Hæreticus ac condemnatus. Tertiò, quod in ſuâ blaſphemiâ eſſet adeo contumax, ut in ipſa etiam Epheſinâ civitate vocem *Dei-para* nec audire ſuſtineret. Quæ omnia erant longè veriſſima. Etenim Neſtorius, licet Epheſi Sanctum Cyrillum non viderit, cum aliis tamen Orthodoxis Epiſcopis eſt ante Synodi exordium amicabiliter congreſſus, diſputans de ſuis quæſtionibus. Aliquoties diſputavit cum Theodoto Ancyræ Epiſcopo, primæ Galatiæ Metropolita, & cum Acacio Melitinenſi Epiſcopo, Metropolita ſecundæ Armeniæ, & coram illis *Deum bimeſtrem aut trimeſtrem appellare, nefas eſſe* repetivit. Uterque Antiſtes plures ejus in iſtis diſputationibus blaſphemias enarravit ad plenam Synodum. Et quoniam uterque erat longè Doctiſſimus atque Sanctiſſimus, plena Synodus eſt ipſis atteſtata in variis ad varios Relationibus. Sanctus Cyrillus ad quoſdam Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ Clericos ſcribit Neſtorii verba fuiſſe hæc: *Ego bimeſtrem aut trimeſtrem Deum non dico.* Et adjungit: *Quibus alia addidit non pauca, Vnigeniti incarnationem è medio planè tollens.* Iſtud ipſum aſſeverat in ſuâ ad Principem Relatione omnis Synodus, & addit factum triduo ante ſui exordium. Hoc eſt, die decimâ nonâ Junii. Evagrius Epiphanienſis verba format in hunc modum:

Lib. 1. Cap. 2. *Ego eum, qui ſpatiis menſtruis, hoc eſt, bimeſtri & trimeſtri, & ita deinceps adoleverit, Deum certè non appellavero.* Quare & Sacram Virginem omninò negavit Dei-param. Etenim juxta illud impium ac Judaicum principium ipſa non genuit Deum, ſed purum hominem. Quare Socrates affirmans diſputationem hanc factam cum Sancto Cyrillo, manifeſtè errat. Fuit palam imperitus rerum Lib. 7. Cap. 33. Neſtorii. Iſta igitur tria Synodales Legati perſuaſerunt univerſo Palatio, atque ita ipſum penitus dimoverunt à patrocinio Neſtorii. Etiam Cubicularium Scholaſticum, ejus uſque tunc fidum defenſorem.

Verùm Irenæus ad omnia tria potentiſſimè intercesſit. Et quidem per adeò artificioſa mendacia, ut ipſe de Regiæ domus Primatibus ſcribat in præſenti Epiſtolâ: *Qui ſimul atque noſtram Relationem accepiſſent, omnia quæ Ægyptii fautores per tyrannidem commiſerant, ad Imperatorum aures referre coacti ſunt. Deniq; ne longius ſermonem protraham, cum multa & ab his, qui cum Cyrillo faciebant, & ab illis rurſus, qui nobiſcum ſentiebant, acta & diſputata fuiſſent, placuit ut utraq; pars, tam ego quam Ægyptii, ſui & ſuæ cauſæ tuendæ gratia, præſentibus etiam magnis Principibus, piiſſimum Imperatorem adiremus, atq; ab eo audiremus. Quamquam proteſtatus ſum identidem me nec eâ de causâ adeſſe, nec ulla ejuſmodi Mandata à pientiſſimis Epiſcopis accepiſſe, ſed tantùm Latorem literarum adveniſſe. Sed profectò ob ejuſmodi verba pene diſcerptus ſum.* Quæſtio eſt, à quibus & ob quæ verba fuerit ferè diſcerptus? Quibuſdam videtur, quod ob propria ſua verba, quibus diſputare detrectaverat. Ferè diſcerptum credunt, non à Synodi Legatis, ſed ab occultis Neſtorii fautoribus, Irenæo graviſſimè indignantibus, quod iſtâ detrectatione Sacras Principis aures ſolis ſui Amaſii Adverſariis permitteret. Alii volunt ferè diſcerptum à fideli Populo, penitus averſante Neſtorium. Et fundant ſe in hiſce Epiſtolæ verbis: *Cæterum Sanctitatem veſtram rogo, ut Deum intentè pro me orare non gravetur, qui talia pericula perpeſſus ſum, & in magnis adhuc diſcriminibus ob illam, quæ vitæ meæ inſidiatur, multitudinem quotidie verſor.* Reſpondeo rem manifeſtè edici à finalibus Epiſtolæ verbis: *Teſtis mihi eſt Deus, dum ad Iudicium ab Imperatore vocarer, nihil aliud me exſpectaſſe, quam ut in fluctus maris abjicerer.* Edicunt Irenæum non ob ſua, ſed ob evocantis Principis verba fuiſſe

fuiſſe ferè diſcerptum: Non ab ipſo Principe, ſed à ſuâ pravâ conſcientia ac ejus terroribus. Timebat à fideli Populo præcipitari in Pontum, ſi pro Neſtorio præſumpſiſſet certare & congredi. Hinc mendaciter dixit ſe non ad iſtum veniſſe finem, ſed eſſe ſimplicem litterarum Bajulum. Interim ob Principis reverentiam recantavit, & ſe ad diſputandum accinxit, atque ita *quod Decretum fuerat, abſq; ullâ cunctatione executioni mandatum eſt.* Nempe Decreta coram Principe & ejus Palatinis diſputatio.

Et ipſa Irenæo non infeliciter ceſſit pro tempore. Etenim in ipsâ evicit tria. Primò, quod Epheſinus Conventus, in quo damnatus Neſtorius, non recto ordine fuiſſet à Cyrillo convocatus. Nempe ob Joannis Antiocheni, & Epiſcoporum ipſum comitantium abſentiam. Secundo, quod Cyrillus in Neſtorii causâ non potuiſſe eſſe Judex, longè minus Synodi Præſes, ideoque iſta Sententia eſſet Attentatum Non-Judicis. Nempe quia fuerat unus è Judicandis. Etenim Neſtorius Cyrillum non ſolummodo ſuſpectum, ſed pro manifeſto hoſte habebat: Et inſuper ob famoſa duodecim Capitula ipſum vociferabatur novum Hæreſiarcham. Et certè Sacra, quâ Imperator Theodoſius Sanctum Cyrillum evocavit ad Synodum, eumdem acerbiſſimè accuſat de variis, & tandem concludit: *Quamobrem & tuam quoq; Reverentiam ad tempus, quod aliis literis ad univerſos Metropolitanos Epiſcopos miſſis ediximus, præſtò adeſſe oportebit. Neq; priùs noſtram amicitiam te confidas recuperaturum, quam omni turbatione & animorum ægritudine ad propoſitarum quæſtionum diſcuſſionem ultro ſedatâ, accurras.* Et hinc inſigniter lucet ſuprema Romani Pontificis in convocandis ac dirigendis generalibus Conciliis authoritas. Lucet quod licet Romani Imperatores ipſis convocandis ac dirigendis ſe variè miſcuerint, omnis tamen Authoritas fuerit à Romano Pontifice. Etenim Sanctum Cyrillum Theodoſius Imperator Epheſino Concilio adeſſe juſſit ut reum, judicandum, purgandum aut damnandum; at verò Celeſtinus Pontifex ipſum dedit Concilio Præſidem: Et hujus Juſſio contra iſtam pleniſſimè obtinuit. Irenæus tertiò evicit, quod Cyrillus contra Candidiani Comitis Mandata nihil potuiſſet Synodaliter agere, ideoque quod omnia ejus Acta eſſent caduca & vanè Attentata. Præſertim damnatio Neſtorii.

Et ita allatum à Palladio Magiſtriano Decretum erat non dumtaxat confirmatum, ſed inſigniter etiam promotum ad ampliora Nempe ad Neſtorium reddendum Epiſcopatui. Liquet ex his Irenæi verbis: *Reſtat ut veritatis hoſtes ab omnibus communi conſenſu damnationis ſententiam ferant, & veſtræ Pietatis Iudicium probetur & confirmetur, Piuſq; Imperator Sectatorum Ægyptii depoſitionem ad Sanctam Dei Eccleſiam quam primum tranſmittat, tamquam omnia tyrannicè & illegitimè Cyrillus, & qui cum eo ſunt, perpetraverint, aliaſq; præterea pœnas ob commiſſa ſint perſoluturi.* Affirmat duo adhuc pendere ac ſperari. Primum eſt confirmatio degradationis ac excommunicationis, quarum priorem in Cyrillum ac Memnonem, poſteriorem Joannes Antiochenus latraverat in omnes totius Synodi Orthodoxos Epiſcopos. Secundum erat Cyrilli ob tyrannicam ac injuſtam Neſtorii damnationem caſtigatio, adeoque & Neſtorii plena reſtitutio. Caſſinenſis Codex habet longè aliud: *Ita ut mox inimicis veritatis adjudicatio à cunctis conſona redderetur, & approbaretur ac firmaretur Religioſitatis veſtræ Iudicium, & cum Ægyptio duorum dirigeretur condemnatio in Sanctâ Dei Eccleſiâ à Piiſſimo Principe, tamquam tyrannicè atque illicitè univerſa fecerint fautores Ægyptii. Et aliis, quomodo pro his, quæ commiſerunt, digni ſubmitti ſuppliciis.* Affirmat Judicii, quod Joannes in Cyrillum ac Memnonem, omnemque Synodum dederat, confirmationem tunc non amplius pependiſſe in ſpe, ſed omninò fuiſſe datam, ac decretam publicari per omnes Eccleſias. Hic fuit finis & fructus colloquii iſtius ac diſputationis. Irenæus fuit adeò potens Orator.

Sanctus Cyrillus in ſuis rebus & Actis fuit longè attentiſſimus. Hinc videtur hujus colloquii infeliciſſimum ſucceſſum prævidiſſe. Hinc poſt Irenæi abitum conſtantinopolim direxit Joannem, ſuum Medicum ac Syncellum, cum novis Mandatis ac Relationibus. Non mireris ei fuiſſe domeſticum Medicum. Quod enim Patriarcha Alexandrinus Regium ſtatum, Romani Pontificis ſtatu non inferiorem, tunc haberet, eſt Eruditis exploratum. Exiſtimo non Laicum fuiſſe, ſed Preſbyterum aut Diaconum. Erat enim tam ſublimis ac tam Sancti Patriarchæ Syncellus. Quæ dignitas non cadebat, niſi in Preſbyteros aut Diaconos. Et licèt hodierni Latinæ Eccleſiæ canones Sacris

Clericis-

Clericis interdicant medicæ artis ſtudium ac exercitium, iſtiuſmodi tamen regulas tunc ignorabat Eccleſia. Etenim ad Apellam ſcribit Theodoretus: *Cyri gubernatione ſuſcepta neceſſarias illi artes undequaq; comparavi. Tunc autem & Medicinæ peritos, ut eam incolerent, hortatus ſum. Horum unus eſt Religioſiſſimus Presbyter Petrus, qui & artem cum ratione tractat, & hanc moribus exornat.* Scribit hæc in ſui commendationem. Eodem modo ſcribit ad Andiberim: *Religioſiſſimus Presbyter Petrus Sacerdotii quidem ornatur dignitate, ornatur verò & rationali corporum curatione. Longo autem tempore apud omnes verſatus morum elegantia ſibi omnes devinxit.* Agebat publicum Cyrenſis civitatis Medicum. Etiam inter Edeſſenæ Eccleſiæ Clericos, qui ſuum Epiſcopum Ibam accuſarunt, unus libello ſubſcripſit in hunc modum: *Sabbas Diaconus, qui dicor Medicus.* Exſtat in decimâ Actione Chalcedonenſis Concilii. Hinc igitur opinor etiam Sancti Cyrilli Medicum Joannem fuiſſe Presbyterum aut Diaconum. Epiſt. 115. Epiſt. 114.

Et ipſe omnes Irenæi fabricas eſt demolitus. Ita docent hæc Epiſtolæ verba: *Advertimus majorem partem Principum quaſi mutatam fuiſſe, ut qui jam ne audire quidem ea à nobis vellent, quæ coram ipſis, vel etiam ab ipſis fuerant Iudicata.* Caſſinenſis Codex habet emphaſim, & alium utcumque ſenſum: *Iudicum plurimos videmus alios quodammodo ab aliis effectos, & à nobis, qui apud eos & ab eis judicati ſumus, nec audire ſaltem quodcumq; contenti ſunt.* Etiam hæc verba, *Eoq; modo veniſſet, quo ſcitis,* Caſſinenſis Codex exponit: *Et veniſſet, ſicut noſtis, ex more.* Eſt myſterium, quod Irenæus non ex Cyrilli, ſed ex Palatinorum Principum metu non audet enuntiare. Affirmat Joannem Medicum veniſſe onuſtum auro, ac per ipſum tranſmutaſſe corda. Et hunc eſſe Cyrilli morem. Iſte igitur Medicus Auguſtam domum diviſit in tres partes atque ſententias. Prima *affirmabat, quæ utrimq; facta eſſent, in præſenti valere debere, atq; adeò non duarum Perſonarum tantùm, ut aliquando viſum fuerat, ſed trium depoſitionem eſſe confirmandam.* Nempe Neſtorii, Cyrilli, ac Memnonis. Secunda pars & ſententia *cenſebat exauthorationes quidem ex æquo annullandas, illuſtres verò ex piiſſimis Epiſcopis, qui & fidei doctrinam accuratè ad veritatis amuſſim examinent, & quæ Epheſi contra jus & fas acta ſunt, huc accerſendos.* Tertia pars *maximoperè ſtudebat omnemq; movebat lapidem, ut manifeſtis Decretis inſtructi à Pientiſſimo Imperatore Epheſum*

ſum abire ſinerentur, tamquam omnia cogrituri, & pro virili compoſituri. Et tandem Principi placuit prima ſententia. Et cum Sacrâ ejus Juſſione, plenaque exequendi poteſtate Joannes Sacratum Largitionum Comes eſt miſſus Epheſum. Sic Irenæus pro Joannis Antiocheni Factione obtinuit multum, aſt amiſit totam cauſam Neſtorii. Nihilominùs inivit gratiam Joannis Comitis, & cum ipſo eſt reverſus Epheſum. Ad novas turbas. Quidam cenſent Principi placuiſſe tertiam quoque ſententiam, & ipſam in Joanne Comite fuiſſe cum primâ conjunctam: Ei datum fuiſſe Mandatum publicandi ac exequendi trium damnationem, ſimulque facultatem componendi omnia. Et certè quod omnia componere ſtuduerit, eſt exploratiſſimum. Reſpondeo tamen illos falli. Etenim tertia ſententia agebat pro Synodo, & ab ejus procedebat amicis, ideoque adverſus illam Irenæus ſcripſit: *Quod ne fiat, qui vos amant, obnixè deprecantur, certò ſcientes, cujus ſint animi, qui hæc moliuntur, neq́ neſciunt, quo fine id conſilii caperint.* At verò Joannes Comes favebat Factioni Orientali, & per ejus fautores fuit tranſmiſſus Epheſum. Deinde, tertia ſententia urgebat Epheſum ablegari viros, qui utriuſque partis Acta diſcuterent ac judicarent: Quod manifeſtè non cadit in Laicum. Tertiò, quidquid Joannes Comes ad pacificandas partes egit, egit proprio motu ad captandam gratiam Principis. Ita Sanctus Cyrillus affirmat in literis ad Conſtantinopolitanum Clerum ac Populum. Proinde tertia ſetentia ſuadebat Epheſum deſtinari illos in Regia tunc civitate degentes Epiſcopos, quorum zeloſiſſimas ad Synodum literas, & par Synodi ad ipſos Reſponſum habemus in Actis Synodalibus. Eorum nomina erant: Eulalius, Eutrechius, Acacius, Chryſaphius, Jeremias, Theodulus, Iſaias. Eutrechius poſſit eſſe Antiochenus Epiſcopus, Piſidiæ Metropolita, quem Leontius Scholaſticus affirmat ſub Sancti Procli Epiſcopatu frequentem fuiſſe Conſtantinopoli, adeoque fuiſſe adverſatum Neſtorio. Nam & Thimotheus Ælurus ac alii Eutychianiſtæ ipſius teſtimoniis ſe armabant. Quod nempe defenderet Sancti Cyrilli Capitula, quæ veſani illi blaterabant eſſe fundamenta ſuæ blaſphemiæ. Iſti igitur Epiſcopi appetebant mitti Epheſum: Et Orthodoxi omnes, præſertim cum ſuis Monachis Archi-

Archi-Mandritæ, iſtud ipſum poſtulabant. Quin & ipſa Synodus poſtularat, aut certe poſtea poſtulavit. Etenim ſuam, quam poſt executioni mandatam Joannis Comitis Sacram Principi tranſmiſit, Relationem concluſit in hunc modum: *Quod ſi Majeſtati veſtræ, quæ inter nos & illos qui ſe abjunxerunt, acta ſunt, exactius dignoſcere libuerit, Sublimitatem veſtram oramus, ut ad Sanctam Synodum mittat quos probaverit, ut hac ratione de omnibus etiam coram, plenius doceri queat Chriſti amans veſtra Majeſtas.* Videtur factas antea preces iterare. Quidquid ſit, apud circumventum à Neſtorii dilectoribus Principem nihil obtinuerunt.

AD CAPUT XXII.

HUjus Conventus, Decreti, ſeu Interlocutionis frequens eſt memoria in Actis Synodalibus. In litteris, quas Joannes Antiochenus, Himerius Nicomedienſis, Theodoretus Cyrenſis, & ipſorum Collegæ ſcripſerunt ad Rufum Archi-Epiſcopum Theſſalonicenſem: *Nos in dogmatibus Beatorum Patrum, qui apud Nicæam convenerunt, perſeveramus, Piiſq; illorum veſtigiis inſiſtimus. Quam Regulam nos inconcuſſam, inflexamq; retinere ſtudemus omnes, qui in Oriente habitamus. Similiter qui Bithyniam, & Paphlagoniam, & Cappadociam ſecundam, & Piſidiam, & Theſſaliam, & Mœſiam, Rhodopemq; incolunt, & alii quam plurimi diverſarum Provinciarum.* Et infra: *Miſimus etiam exemplum Scripti, quod Piiſſimo Imperatori noſtro exhibuimus, quo Sanctorum Nicænorum Patrum fides continetur, & Hæretica Cyrilli Capita recens inducta reprobantur, ea nobis judicantibus ab Orthodoxâ fide aliena.* Et in ſecundâ poſtulatione, quam Factionis Legati è Chalcedonenſi civitate miſerunt ad Principem: *Advenit rurſum Magnificentiſſimus Magiſter Ioannes, qui tunc Comes omnium Largitionum, alias iterum afferens literas, ſignificantes quod à veſtra Majeſtate trium Depoſitiones decretæ ſunt, tollendaq; è medio offendicula ſuborta, ſolamq; fidem in Nicæâ expoſitam à Sanctis Patribus ab omnibus confirmandam.* Joannes ille appellatur Magiſter, & additur: *Qui tunc Comes omnium Largitionum.* Erat promotus in Magiſtrum Officiorum. Clarius id lucebit inferius.

Hujus interlocutionis lucida & inſignis eſt memoria etiam in literis

literis, quas de Joannis hujus apud Epheſum Actis Sanctus Cyrillus ſcripſit ad Conſtantinopolitanum Clerum ac Populum: *Cum Magnificentiſſimus Vir nihil non tentaverit, quo Ioannes* Antiochenus Epiſcopus, *& qui cum eo ſunt, in Sancta Synodi Communionem recipiantur, in hodiernum uſque diem ne audire quidem hujuſmodi vocem* Orthodoxi Epiſcopi, veram conſtituentes Synodum, *ſuſtinuerunt, ſed obſiſtunt quidem omnino, & dicunt; Fieri non poteſt, ut ad hoc veniamus, niſi quod contra legem ab illis factum eſt diſſolvatur, ac Synodo, tamquam qui deliquerint, ſupplices accidant, & Neſtorium ac illius dogmata Scripto anathematizent. Et in his univerſa Synodi conſiſtit inſtantia. Cum verò hac ſpe Magnificentiſſimus ille Vir fruſtratus eſſet, aliud rurſus excogitavit, & à Sanctâ Synodo petiit, ut fidei expoſitionem Scripto ſibi exhiberet; ut cum illi quoq; ipſius impulſu adſenſiſſent ac ſubſcripſiſſent, reverſus diceret: Redegi illos in amicitiam, qui humanis Offenſis inter ſe diſſidebant. Hoc intelligens Sancta Synodus iterum ſurrexit, diſertè dicens: Nolumus nobis met ipſis eam contumeliam irrogare. Non enim tamquam Hæretici huc vocati ſumus, ſed venimus ut fidem labantem ac exagitatam ſtabiliamus: Quam & ſtabilivimus. Nec opus eſt Imperatori, ut fidem nunc diſcat, cum hanc ſciat, & in eâ baptizatus ſit. Sed & illud quoq; ſciatis, nempe cum fidei expoſitionem componerent, inter ſe contendiſſe, & in eâ altercatione etiam nunc verſari. Nam alii ex illis Sancta Virgini appellationem Dei-para concedunt, ita tamen ut etiam fateantur hominis Matrem; alii verò prorſus negant, adduntq; paratiores ſe eſſe, ut manus ſuas amputandas præbeant, quam ut hujuſmodi voci ſubſcribant. Vbiq; autem turpiter ſe gerunt, Hæreticos ſe declarantes.* Epiſtolam hanc Sanctus Cyrillus ſcripſit ex vinculis.

Aliam hujus interlocutionis non ſolummodo memoriam, ſed etiam primam originem habemus in *Relatione Orientalium ad Imperatorem, cui Symbolum Sanctorum Nicænorum Patrum præpoſuerunt, referentes de Sancta & Oecumenica Synodi Decretis ſuper libellis, quos Sanctiſſimi Cyrillus & Memnon ipſi obtulerunt. Fuit autem Relatio hac ad Irenæum Comitem miſſa, & per ipſum Imperatori exhibita.* Cyrillus & Memnon à fœdo, quod ipſis Joannes Antiochenus inflixerat, degradationis elogio ſtatim provocarunt ad Synodum. Et Synodus aliquid decrevit: Etiam ante Romanorum Legatorum adventum. Immo ante adventum Joannis Comitis Sacrarum Largitionum

num. Et forſitan ante diſceſſum Irenæi. Quidquid ſit, hæc Relatio eſt Conſtantinopolim miſſa ad ipſum, ideoque poſt illius ex Epheſo abitum. Et poſt varia concludit: *Ad hac Pietatem veſtram obnixè obteſtamur, ut omnibus præcipiat, ut fidei in civitate Nicana expoſita, quam huic quoq; Epiſtola noſtræ præpoſuimus, ſubſcribant, nihilq; peregrinum ipſi adſuant, neq; Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum eſſe purum Hominem dicant. Nam & Deus perfectus eſt, & Homo perfectus. Neq; Chriſti Deitatem patibilem inducant. Vtrumq; enim æque temerarium eſt.* Relatio poſtulat tria. Primò, ut utraque pars profiteri ac ſubſcribere Jubeatur Nicænum Symbolum. Deinde, ut illi nihil ſuperaddatur peregrinum. Hoc eſt, ut damnentur aut certè proſcribantur Cyrilli Capitula. Præſertim duodecimum, quod Deum, adeoque & ipſam Deitatem tradit paſſibilem & paſſam. Hoc enim Factio firmiſſimè cenſebat dogmatizari ab iſto Capitulo. Et iſtam ſuſpicionem poſtmodò validiſſimè firmarunt & auxerunt quædam verba Acacii Melitinenſis Epiſcopi, apud Chalcedonem dicta coram ipſo Principe. Relatio poſtulat tertiò, ut omnes Chriſtum Dominum profiteantur verum ac perfectum Deum, nullatenus purum hominem. Credebat etiam Neſtorium ab hoc articulo non diſſentire. Et his tribus admiſſis ſpondebat fore plenam pacem, auferendas omnes diſcordias, exſufflandas omnes Damnationes: Nempe Neſtorii, Cyrilli, ac Memnonis.

Et Concilium Theodoſio non diſplicuit. Etenim ſacræ ſuæ Juſſioni, quam per Joannem Comitem miſit ad utramque partem, poſt confirmatam trium perſonarum damnationem inſeruit: *Ex aliis autem apud vos geſtis agnovimus Chriſtianam vos ſervare fidem & rectitudinem, quam à Patribus & Majoribus accepimus, quam etiam Santiſſima Synodus ſub Conſtantino Diva memoria celebrata conſentiens confirmavit. Quamobrem unuſquiſq; Sanctiſſima veſtræ Congregationis operam dabit, ut omni controverſiâ ſolutâ, omnibusq; ſcandalis exciſis, cum pace & concordiâ domum revertatur.* Adjungit ſe hæc ſancire ex ſuaſu Acacii Berrhæenſis Epiſcopi, qui propter ætatis, ſcientiæ, ac experientiæ eminentiam tunc temporis habebatur, ac paſſim appellabatur Pater ac Magiſter omnium Epiſcoporum. Licet Sacra diſertè non damnet Cyrilli Capitula, eorum tamen damnationem apertè ſupponit ac involuit. Etenim confirmat damnatio-

nem Cyrilli, factam ob ſola Capitula. Eadem ratione ſupponit atque involuit damnationem articuli aſſerentis Dominum Jeſum Chriſtum eſſe purum hominem. Quia nempe confirmat damnationem Neſtorii, damnati ob iſtum articulum. Acacius propter ſenium non venerat Epheſum. Hinc igitur Theodoſius Factionis Relationem miſit Berrhæam, & exquiſivit iſtius Senis judicium. Et quid ille poterat, niſi probare Senſa & Acta Joannis, ſui Metropolitæ ac Patriarchæ? Hinc igitur Relationem æſtimavit Princeps, & ex ipsâ formavit ſuam Sacram. Et huic adjunxit Acacii ad ſe reſcriptas literas. Quæ omnia paucis diebus non potuerunt peragi, ideoque Sacra videtur non fuiſſe expedita, niſi ad finem Julii, Joannes Comes non adveniſſe Epheſum, niſi circa medium Auguſti.

Porrò ipſe poſt publicatam trium Epiſcoporum damnationem, ipſoſque in cuſtodiam traditos, conatus eſt reliquos utriuſque partis Præſules adunare, ac præſertim Neſtorii Damnatoribus reconciliare Joannem Patriarcham, ac ejus Collegas. Verùm omnes Orthodoxi conſtantiſſimè obſtiterunt dicentes: *Fieri non poteſt, ut ad hoc veniamus, niſi quod contra legem ab illis factum eſt diſſolvatur, ac Synodo, tamquam qui deliquerint, ſupplices accidant, & Neſtorium ac illius dogmata Scripto anathematizent.*

Voluerunt ante omnia non ſolummodo exſufflari Cyrilli ac Memnonis damnationem, ſed inſuper Joannem ac ejus Epiſcopos de tantâ temeritate ac injuriâ pœnitere, & Synodo ſupplices flagitare veniam. Quod ipſum Sacra Synodus largè expoſuit in miſſo per Joannem Comitem Reſponſo ad Principem. Nec ſine fundamentis. Etenim Apoſtolicæ Sedis nova Legatio tunc advenerat, Joannis & Collegarum audaciam exſufflarat, Cyrillum ac Memnonem repoſuerat in plenam dignitatem, ac Joannem & ejus Complices Eccleſiaſticâ communione privaverat. Iſta enim Legatio primam Synodalem Actionem celebravit, et Cyrillum ac Memnonem reparavit ſexto idus Julii; decimo autem ſexto Calendas Auguſti in quinta Actione Joannem & ejus Complices proſcripſit extra Eccleſiam. Hinc ſtupenda eſt Joannis Comitis audacia, qui adversùs Apoſtolicæ Sedis ac totius Synodi Judicium non erubuit patrar talia.

Ita

Ita fruſtratus excogitavit aliud. Omnibus enim modis diſcordiam hanc ſopire ſtuduit, Epiſcopos cum pace ad propria remittere, atque ita glorioſus redire Conſtantinopolim. *A Sancta Synodo petiit, ut fidei expoſitionem ſibi Scripto exhiberet.* Quod ipſum omnino exegit à Factione Joannis Antiocheni. Nempe Nicæni Symboli profeſſionem, damnationemque duodecim Capitulorum, ac præfati Neſtoriani articuli. Verùm Sancta Synodus eſt denuò refragata, ac intrepide dixit: *Nolumus nobis ipſis eam contumeliam irrogare. Non enim tamquam Hæretici huc vocati ſumus, ſed venimus ut fidem labantem & exagitatam ſtabiliamus, quam & ſtabilivimus. Nec opus eſt Imperatori, ut fidem nunc diſcat, cum hanc ſciat, & in hac baptizatus ſit.* Noluerunt vel Nicænum profiteri Symbolum. De ipſo palam loquuntur. Loquuntur enim de Symbolo, in quo Imperator fuerat baptizatus. Et fundata fuit iſta conſtantia. Etenim Apoſtolici Legati omnia Synodi circa fidem ac Neſtorii perfidiam Acta diſcuſſerant ac ſtabiliverant. At verò Joannis Factio obedivit. Per omnia ſtuduit placere Laico Principi, atque ita ſua Attentata per Laicam violentiam firmare. Edidit præſentem interlocutionem.

Ipſa Græcè & Latinè reperitur in Actis Synodalibus. Hæc eſt alia tranſlatio, & habet quædam diſcrimina: Hinc duxi vulgandam. Primum diſcrimen eſt, quo Caſſinenſis tranſlatio Provincias, quæ ſimul cum Orientali Diœceſi adfuerunt huic Conventui, ponat alio ordine, eiſque detrahat Mœſiam, & addat Daciam. Et quidem Mœſiam, utique ſecundam, ſpectantem ad Thracicam Diœceſim, admodum male omiſit. Etenim Dorotheus Martianopolitanus Epiſcopus, Metropolita iſtius Mœſiæ, fuit non modica pars hujus conventiculi. An rectè addiderit Daciam, ignoro. Plurimum dubito. Etenim præfatas omnes Provincias Joannes Antiochenus & quidam ejus Collegæ denuò laudant in literis ad Rufum Theſſalonicenſem Epiſcopum: *Similiter qui Bithyniam, & Paphlagoniam, & Cappadociam ſecundam, & Piſidiam, & Theſſaliam, & Mœſiam, Rhodopemq; incolunt, & alii quamplurimi diverſarum Provinciarum.* Hos omnes affirmant ſibi conſentire. Nulla eſt memoria Daciæ. Poſſit tamen comprehendi ſub voce: *Diverſarum Provinciarum.* Præſertim quia hic omittitur etiam Europa, cujus tamen

 Metro-

Metropolita Fritilas fuit inter Primores hujus Factionis. Secundum diſcrimen eſt, quod Caſſinenſis tranſlatio nobis adducat Piſidiam ſecundam, hactenus ignotam. Etenim Piſidia olim quidem, videtur quod ab Imperatore Valente, fuit diviſa, attamen non in primam & ſecundam, ſed in Piſidiam ac Lycaoniam. Proinde eſt mendum. Emendandum eſt cum vulgatâ tranſlatione; ac ipſo etiam originali textu: *Cappadocia ſecunda.* Etenim Eutherius Thyanenſis Epiſcopus, ſecundæ Cappadociæ Metropolita, fuit pertinaciſſimus hoſtis Epheſinæ Synodi.

Diſcrimen tertium eſt, quod vulgata tranſlatio habeat hanc ſubſcriptionem: *Ioannes Epiſcopus Antiochiæ Orientalis Sanctæ Fidei præſcriptæ conſenſi.* Et Actorum Compilator adjunxit: *Subſcripſerunt autem ſimiliter & reliqui ipſorum Epiſcopi, qui etiam per Epiſtolam, quæ ſubjungitur, Rufum Epiſcopum, ut ipſis auxiliaretur, rogaverunt.* Quæ ſubnotatio nos docet aliqua non inutilia. Primò, quod hodierna Synodalium Actorum compilatio ſit alterata, & non parum differat ab antiquâ. In antiquâ præſentem interlocutionem ſequebatur conformis ad Rufum Theſſalonicenſem Epiſtola, ipſam exponens & commendans, implorans que Rufi patrocinium. Temporis Injuria ipſam amiſit, aut certè abſcondit. Fuit omninò alia ab iſtâ, quam adhuc retinemus in Actis Synodalibus. Hæc enim habet hanc adnotationem: *Epiſtola quorumdam Orientalium, qui Conſtantinopolim miſſi fuerant, ad Rufum Epiſcopum.* Fuit non Epheſi data, ſed Conſtantinopoli, ſeu potius Chalcedone. Lucet ex finalibus verbis: *Quoniam verò juxta Piiſſimi Imperatoris Mandatum in civitatem Conſtantinopolitanam venimus, adſcripſimus etiam exemplum Mandati à Sancta Synodo nobis dati, quo Provinciæ in illo recenſitæ dignoſcantur. Eas enim à Metropolitarum ſubſcriptionibus Santitas tua cognoſcet.* Prior Epiſtola ab omnibus Conventiculi Epiſcopis, hæc autem ſubſcripta fuit à ſolis octo ejus Legatis. Quare errat hoc ad præſentem interlocutionem marginale Scholion: *Epiſtola hac ad Rufum habetur infra ſuo loco, juxta ſeriem rerum geſtarum.* Quartum tandem harum tranſlationum diſcrimen eſt, quod noſtra Caſſinenſis in fine addat: *Sanctum Decretum authores ejus confeſſionem fidei vocaverunt.* Exiſtimo eſſe additamentum Irenæi, qui primus compilavit hæc Acta. Affirmat hanc interlocutionem Conventiculo fuiſſe adeo San-

Sanctam, ut ipſam appellaverint confeſſionem fidei. Hoc eſt, ei voluerunt eſſe authoritatem Symboli.

Quæſtio prima eſt, Quid ſibi velint hæc verba: *Secundis ac tertiis deſtinatis Pientiſſimorum Imperatorum litteris?* Etenim Theodoſius primas per Palladium Magiſtrianum, ſecundas ſuas ad Epheſinam Synodum literas miſit per Joannem Sacrarum Largitionum Comitem, tertias non novimus: Quæ igitur ſunt hæ tertiæ? Reſpondeo de tertiis hiſce literis non eſſe dubitandum. Nam & noſtra tranſlatio lucidè habet: *Literæ à Piiſſimis Imperatoribus noſtris ſecundo, tertioq; venerunt.* Proinde hæ tertiæ literæ, quæ haud dubiè ad Joannis Comitis Relationem, ac poſtulationem venerunt, perierunt aut latent. Orthodoxi Epiſcopi Apoſtolicis Celeſtini Papæ literis ac Legatis potius crediderunt ac obedierunt, quam per Joannis Comitis artes extortis circumſcripti Principis Juſſionibus. Quod bonus Theodoſius fuerit circumſcriptus, poſteriora ejus Acta demonſtrant. Etenim à Romanæ Eccleſiæ Decretis inſtructus, de Cyrilli ac Memnonis degradatione nullam deinceps fecit memoriam, ſed ambos uti integros Antiſtites permiſit redire ad ſuos Thronos. Et Cyrillum permanere Concilii Præſidem. Et Neſtorium ut legitimè degradatum abegit è Synodo, ac relegavit ad ſuæ profeſſionis domum, ad Sancti Euprepii Monaſterium in Suburbano Antiochiæ. Tertia iſta ejus ad Synodum Epiſtola fuit forſitan miſſa ad Joannis Comitis Epiſtolam, quæ exſtat in Actis Synodalibus. Quidquid ſit, ex his omnibus docemur Joannem Comitem non modico tempore fuiſſe moratum Epheſi. Studebat enim componere diſcordiam, Synodumque cum bonâ gratiâ dimittere, & ſic glorioſus redire ad Principem.

Secunda quæſtio eſt, Quomodo præſens interlocutio dicat de Sancti Cyrilli Capitulis: *Quæ Cyrillus Epiſcoporum calculo ac ſubſcriptione roborare conatus eſt?* Caſſinenſis tranſlatio habet: *Quæ etiam vario Decreto ac ſubſcriptione Epiſcoporum roborare tentavit.* Quæſtio eſt, quando Sanctus Cyrillus iſta tentaverit? Quidam cenſent factum in decurſu Synodi, dum evenit quod habet præfatio ad primam Sancti Cyrilli pro ſuis Capitulis Apologiam: *Explanatio duodecim Capitum, Epheſi pronuntiata à Cyrillo Archi-Epiſcopo Alexandrino,*

no, Sancta Synodo clariorem illorum declarationem exigente. Exiſtimant Sanctum Cyrillum tunc primò apud omnes, deinde quibuſdam recuſantibus apud varios inſtitiſſe, ut ita explanatis Capitulis ſubſcriberent. Reſpondeo interlocutionem ad iſta nullatenus reſpexiſſe. Iſta enim explanatio tunc necdum facta fuerat, immo nec poſtulata. Poſtulata fuit propter hos ac alios ſimiles, ſine interpolatione iteratos, Joannis Patriarchæ ad totum Mundum clamores. Interlocutio igitur ſe-met ipſam in ſuperioribus abundè exponit: *Conati ſumus Epiſcopos cum Ægytii Cyrilli ſententia facientes, Hæreticiſq; illius expoſitis Capitibus adſtipulatos inducere, ut Capita condemnarent.* Agunt de omnibus Orthodoxis Epheſinæ Synodi Epiſcopis: Exiſtimarunt ab ipſis Capitula fuiſſe canonizata, & confirmata ſingulorum ſubſcriptionibus, Nam & propter hoc omnem Synodum excommunicarunt. Prondè de Synodi Actis non fuerunt rectè inſtructi, atque ita præcipitarunt iniquum judicium.

Quæſtio tertia eſt, Quomodò interlocutio affirmet Nicænum Symbolum non dumtaxat adversùs Arium, ſed emanaſſe etiam adversùs Valentinum, Marcionem, Manichæum, Sabellium, Photinum, ac omnem hæreſim? Præcipua difficultas eſt de Photino. Hunc enim conſtat eſſe Nicæna Synodo poſteriorem. Fuit diſcipulus Marcelli Ancyrani Epiſcopi, cujus errores non niſi poſt Synodum cæperunt apparere, & qui ipſos, licet doloſè, purgavit tamen in Sardicenſi Synodo. Reſpondeo idem ſcribi à libro Pontificali in vita Sancti Sylveſtri: *Hujus temporibus factum eſt Concilium in Nicæâ Bithyniæ. Epiſcopi trecenti octodecim. Et damnaverunt Arium, Photinum, & Sabellium, vel ſequaces eorum.* Ibidem laudatur etiam Romana Sancti Sylveſtri Synodus, atque adjungitur: *Et damnavit iterum Arium, & Photinum, & Sabellium.* Iſtud ipſum habet antiqui Græci Scriptoris libellus Synodicus: *Sancta Synodus contra omnem hæreſim expoſuit Divinam fidei diſciplinam, Arii videlicet, Sabellii, Photini, Pauli Samoſateni, Manetis, Valentini, Marcionis, &*
Cap. 14. *eorum qui cum ipſis ſentiunt.* Conſonat & eruditus ille adversùm Neſtorianos ac Eutychianos Scriptor, quem Jacobus Gretzerus cenſuit eſſe Sanctum Anaſtaſium Sinaitam. Affirmat à Nicæna Synodo præter Arium eſſe damnatum etiam Sabellium, & adjungit:

Dam-

Damnavit etiam Photini Hæreſim, quæ diceret Chriſtum & Divinitatis & Humanitatis principium habere ex Mariâ, neq; ſecundum increatam ipſius Divinitatem præſtare ſæculis. Rectè affirmat non Photini perſonam, ſed ejus hæreſim eſſe damnatam à Nicænâ Synodo. Eadem ratione Magnus Leo ac alii Patres frequenter aſſerunt etiam Neſtorii ac Eutychetis Hæreſes eſſe ibidem damnatas. Eundem igitur in ſenſum accipi oportet & Pontificalem librum, & libellum Synodicum. Ex quo lucet librum Pontificalem à quibuſdam malè vapulare quaſi de imperitiâ. Cap. 5.

AD CAPUT XXIII.

POſtquam nec Joannes Sacrarum Largitionum Comes, nec ſecundæ ac tertiæ Principis litteræ potuerunt partes in concordiam trahere, atque ita Synodum cum pace dimittere Theodoſius Imperator probavit ſecundam ſuorum Palatinorum, & haud dubiè etiam Advenarum Epiſcoporum ſententiam, quam ſupra audivimus à litteris Irenæi Comitis: *Alii Illuſtres ex Epiſcopis, qui & fidei doctrinam accuratè ad veritatis amuſſim examinent, & quæ Epheſi contra jus & fas acta ſunt, huc accerſendos cenſent.* Cenſebant non aliundè, ſed quoſdam ex ipsâ Synodo evocandos Epiſcopos. Diſertè hoc expreſſit Caſſinenſis tranſlatio: *Alii verò quidam dicunt; Rationes quidem æquè ſolvi debent cunctorum, cæteros verò ex Dei Amantiſſimis Epiſcopis huc convenit evocari, ut rationes fidei eorum cum veritate quærantur. Et illa, quæ iniquè in Epheſo facta ſunt.* Et hoc ipſum omnis Synodus poſtulavit à Principe. Etenim ſuas, quibus de allatâ per Joannem Comitem Sacra graviſſimè queritur, ad Theopempum, Potamionem, & Danielem, ſuos in Regiâ civitate Epiſcopos, nec non ad ejuſdem Eccleſiæ Clerum literas ſic concluſit: *Pientiſſimum Imperatorem de his certiorem facite, ac totius Synodi nomine ſupplicate, ut noſtri miſertus ex hoc tandem ſpecioſo ergaſtulo nos revocet. Et ſi quidem digni ſumus, qui pientiſſimi Imperatoris faciem videamus, id fieri mandet; ſi verò indigni iudicemur, quibus hoc obtingat, ſaltem ad Eccleſias noſtras redire nos ſinat, ne hic univerſi, alii morbis, alii mæſtitiâ conſumpti, pereamus.* Et litteris

teris ſubjunxerunt hanc ſubnotationem: *Necamur æſtibus, cum aëres ſint graves, & penè quotidie aliquis ſepelitur.* Et hujuſmodi plura. Ipſa etiam Orientalis Factio idem expoſtulavit. Ejus enim adverſus Cyrilli & Memnonis Synodalem reparationem Relatio habet: *Rogamus Majeſtatem veſtram, ut nobis inſidiis appetitis ſuccurrat, & hinc liberatos ad Regiam civitatem evocet, ut coram Pietate veſtrâ illorum iniquitatem & impietatem redarguamus. Perſuaſum enim habemus fieri non poſſe, ut legitimo ordine, quæ propoſita ſunt, conſtituantur, niſi veſtræ Majeſtatis Authoritas intercedat. Quod ſi hoc Serenitati veſtræ non probatur, ſupplicamus Nicomediam accerſiri, ut expeditè, quæ acta ſunt, Dominationi veſtræ ſignificemus, veſtraq; Pietatis Sanctiones accipiamus.* Et in litteris ad Sacri Cubiculi Præfectum: *Obſecramus veſtram Magnificentiam, ne nos tantis hiſce malis undiq; cinctos negligat, ſed evidenti mortis diſcrimini eximat, efficiatq; ut ad Regiam civitatem accitis fidei noſtræ rationem reddere, ac prædictorum virorum hæreſim, incredibilemq; iniquitatem liceat commonſtrare. Nam niſi hoc fiat, peribimus funditus, atque illorum furiis pabulum futuri ſumus.* His igitur cunctis permotus Imperator ex quavis parte evocavit octo. Per novam Sacram. Et hæc fuit quarta ejus ad Synodum Epiſtola. Eos evocavit Conſtantinopolim.

Evocationis tempus diſcimus ex laudatâ Sanctæ Synodi ad ſuos Conſtantinopoli Legatos, ac ejuſdem civitatis Clerum Epiſtola: *Pietas veſtra ſciat Epheſum, perinde ac carcerem, prorſus nos inhabitare, in quâ jam trimeſtre ſpatium uſq; adeò arctè incluſi tenemur, ut neq; per mare, neq; per terras liberè, & abſq; diſcrimine quempiam omninò vel ad pium Comitatum, vel in aliquem alium locum amandare queamus.* Synodus fuerat indicta in diem Pentecoſtes: Et omnes præter Joannem Antiochiæ Patriarcham ac ejus Collegas Epiſcopi adfuerant in exordio menſis Junii. Proinde iſtud trimeſtre ſpatium, licet non completum, eſſe non potuit ante medium Auguſti. Miſſa tunc ad Principem fuit Synodalis ſupplicatio. Quare evocatoria Sanctio nequit adveniſſe Epheſum, niſi circa medium Septembris.

At his plurimum obeſt Epiſtola; quam Factionis Legati Chalcedone ſcripſerunt Epheſum ipſâ die, quâ ſperabant audiri à Principe. Scripta eſt undecimâ menſis Gorpiæi, id eſt, quartâ die Romani Septembris. Et tunc iſti per plures dies fuerant

rant Chalcedone. Quomodo igitur evocatoria Sanctio non niſi ad Septembris medium pervenit Epheſum? Eſt non modica difficultas. Ego aliud neſcio, niſi quod pæfata Catholicorum ſupplicatio non fuerit ipſorum prima: Quod & aliam priorem fecerint, & quod ad hanc Imperator ipſos evocarit. Nam quod evocatio ad ipſorum preces provenerit, mox audiemus. Et ſic ambarum partium Legati poſſint ad Auguſti finem perveniſſe Chalcedonem.

Joannes Sacrarum Largitionum Comes tunc adhuc degebat Epheſi, ideoque & utriuſque partis Epiſcopos videtur deduxiſſe Chalcedonem. Hoc ſuadet Synodalis, per octo ejus Legatos tranſmiſſa, ad Principem Relatio: *Quoniam Pietas veſtra, nunc etiam noſtra ſupplicatione inflexa, per Ioannem Magnificentiſſimum Comitem hortata eſt, ut œcumenica Synodus ex piiſſimis Epiſcopis, quos approbaverit, ad veſtram Majeſtatem mittat, qui univerſum rerum noſtrarum ſtatum coram exponant, propterea gratiis veſtræ Majeſtati actis, ſelegimus, &c.* Notanda ſunt verba: *Noſtrâ ſupplicatione inflexa.* Oſtendunt evocationem factam ad preces Orthodoxæ Synodi. Præterea de mendacio convincunt primam poſtulationem, quam Orientalis Factionis Legati Chalcedone miſerunt ad Principem: *Horum teſtis eſt Magnificentiſſimus Magiſter, qui nobis & illis tertiò & quartò convocatis, & hac nec prætendere audens propter illorum inobedientiam, operæ pretium duxit poſt hæc nos huc evocare.* Ex hiſce verbis diſcimus plura. Primò, quod Joannes Conſtantinopolim redux ſtatim è Largitionum Comite fuerit provectus ad Dignitatem Magiſtri officiorum. Haud dubiè ob Epheſinos labores. Secundò, quod Epheſi cum Epiſcopis quatuor Conventus egerit. Tertiò, quod utriuſque partis Epiſcopos evocaverit ad Principem. Quartò, quod iſtud fecerit compulſus à Cyrilli contumaciâ. Et hoc eſt evidens mendacium. Utraque igitur pars è ſuo gremio elegit octo doctiores, & ipſos ablegavit Conſtantinopolim. Item utraque pars ſuis Legatis dedit certas facultates, inſtructiones, & Mandata. Et hoc eſt facultatum ac Mandatorum inſtrumentum, quod ſuis dedit Orientalis Factio. Exſtat in Actis Synodalibus. Duxi tamen & hanc Caſſinenſem tranſlationem vulgandam. Habet enim aliqua notanda diſcrimina. Primùm eſt, quod vulgata tranſlatio

P Paulum

Paulum Emeſenum Epiſcopum ſolius abſentis Acacii Berrhæenſis, Caſſinenſis autem Codex ipſum etiam Cyri Tyrii Metropolitæ, præſentis apud Epheſum, faciat Vicarium. Ejuſdem Cyri vices dat etiam Macario Laodicenſi. Poſſit eſſe mendum Scriptoris, qui Cyri nomen bis per errorem ſcripſerit. Nam quomodo Cyrus poſuiſſet duos Vicarios? Poſſit tamen poſuiſſe. Quidquid ſit, vulgata tranſlatio rectè diſtinguit inter has Epiſcopales vices. De Paulo Emeſeno dicit: *Qui idem Acacii Berrhaenſium Epiſcopi perſonam in loquendo gerit*. At verò de Macario Laodicenſi aliter loquitur: *Qui etiam pro Cyro Epiſcopo verba facturus eſt*. Nempe Paulus etiam apud Epheſum in Synodo repræſentabat abſentem Acacium, at verò Macarius præſentem Epheſi Cyrum erat repræſentaturus dumtaxat Conſtantinopoli. Eodem modo Apringius Chalcidenſis & Theodoretus Cyrenſis erant repræſentaturi ſuos Epheſi præſentes Metropolitas. Cyrus & Alexander pro Factionis causâ erant ardentiſſimi, ideoque voluiſſent eſſe Legati. At quia ex rationibus non poterant, ſuas vices voluerunt dictis Epiſcopis ſuperaddere.

Alterum diſcrimen eſt, quod Caſſinenſis tranſlatio omittat Alexandri Hierapolitani & Dorothei Martianopolitani ſubſcriptionem, & ſimpliciter dicat: *Et ſubſcripſerunt huic Mandatario univerſi Orientales Epiſcopi*. Haud dubiè etiam Cappadoces, & Piſidæ, & Thraces, aliique omnes adhærentes Orientalibus. Etenim Dorotheus palam erat ex Thracicâ Diœceſi. Porrò vulgatus Tranſlator non ſine causâ expreſſit duas iſtas ſubſcriptiones. Forſitan quod ſcriptæ eſſent cum ſingulari impetu. Præſertim contra Cyrilli Capitula. Aliorum ſubſcriptio haud dubiè poſſet nos docere aliquid: Verùm huc uſque nos latet. Notanda ſunt verba: *Poſteaquam in magnam illam civitatem perveneritis*. Edicunt quod hi Legati non Chalcedonem, ſed omnino evocati fuerint Conſtantinopolim. Quod ipſum lucet ex his verbis: *Ad celeberrimam Conſtantinopolitanam urbem evocati ſumus*. Et cum iſta ſpe atque opinione læti exierunt Epheſo. At per viam Joannes Comes alia eis dedit Mandata: Eos juſſit ſubſiſtere Chalcedone, & iſtic præſtolari ulteriorem nutum Principis. Nempe Theodoſius paulatim

latim docebatur ſaniora,& Regiam civitatem metuebat ab eis turbandam.

Quæſtio eſt, Quid ſit audiri coram Imperatore,quid in Senatu, quid in Conſiſtorio? Quomodo hæc tria differant? Reſpondeo differentiam pendere à notitiâ Imperialis Conſiſtorii, de quo in Scholio ad tertiam legem Tituli de officio Judicum omnium in Theodoſiano Codice ſcribit Jacobus Gothofredus: *Conſiſtorium, quod notiſſimum jam, locus eſt, ubi cum conſilio ſuo Imperator, ubicumq; tandem id ſit, conſiſtit, & exinde agit, delibcrat, decernit. Etiam in Theatro.* Decernit non ſolummodo privata, ſed & publica negotia. Et hæc eſt ejus differentia ab Auditorio. In hoc enim ſola privata tractabantur. Hinc plures in utroque Codice leges habent hanc ſubſcriptionem: *Actum in Conſiſtorio.* Porrò iſtud Principis conſilium non erat quodcumque aut qualecumque, ſed ſingulare,conflatum ex ſolis ConſiſtorialibusComitibus,ideoque dictum Conſiſtoriale conſilium. Etenim inter varias Imperialium Comitum claſſes erant etiam Comites Conſiſtoriani. Et ſanè non infimi. Etenim apud Caſſiodorum habemus hanc formulam: *Comitivam primi Ordinis largimur, ut Conſiſtorium noſtrum ingrediaris.* Proinde erant primi Ordinis. Inſtitutum Magni Conſtantini. Alii Conſiſtorium dumtaxat ingredi,alii poterant etiam & deliberare. Item alii in Conſiſtorio, alii erant intra Conſiſtorium. Quod Principi adſiderent,apud Flavium Vopiſcum in Aureliani Imperatoris vitâ lucet ex Acholio, qui dicto Principi fuit Magiſter Admiſſionum. Quidam volunt aliquos etiam ſtetiſſe. Et hanc fuiſſe unam ex iſtorum Comitum differentiis. Et ab horum conſiſtentiâ dictum fuiſſe Conſiſtorium. Probant ex Sancti Ambroſii ad Valentinianum ſecundum Imperatorem literis, ſcribentis de Tyranno Maximo: *Vbi ſedit in Conſiſtorio, ingreſſus ſum. Adſurrexit, ut oſculum daret. Ego inter Conſiſtorianos ſteti. Hortari cæperunt alii, ut adſcenderem; vocare illi, &c.* Per Conſiſtorianos exiſtimant à Sancto Ambroſio intelligi Conſiſtoriales Comites inferioris Ordinis.

At certum eſt labi. Etenim in Scholiis ad arcanam Procopii Cæſaræenſis Hiſtoriam rectè ſcribit Nicolaus Alemannus: *Conſiſtorium vocabatur à conſiſtente multitudine, & Principis Audientiam poſtulante.*

 Nam

Nam & hodie ad Romanum ſummi Pontificis, quod ex Imperii formâ deſumptum eſt, Conſiſtorium conſiſtit multitudo. Sanctus igitur Ambroſius queritur ſe à Maximo fuiſſe adeò deſpectum, ut intra primum velum debuerit in Conſiſtorio ſtare, & iſtic quaſi unus è Populo loqui. Hunc ſuum ſenſum lucidè exponit in ſuperioribus: *Cum perveniſſem Treveros, poſtridie proceſſi ad Palatium. Egreſſus eſt ad me vir Gallicanus, Præpoſitus Cubiculi, Eunuchus Regis. Popoſci adeundi copiam: Quæſivit, num Reſcriptum haberem veſtræ Clementiæ. Reſpondi habere. Retulit non poſſe me, niſi in Conſiſtorio videri. Dixi non eſſe hunc morem Sacerdotalem: Certè eſſe aliqua, de quibus ſecretò deberem cum ſuo Principe confabulari. Quid plura? Conſuluit eum, ſed eadem referenda credidit, ut liqueret etiam priora ex illius arbitrio deprompta. Dixi tamen alienum id quidem à noſtro munere, ſed me recepto officio non defuturum, gratam mihi eſſe humilitatem, in tuo præſertim, & quod verum eſt, Fraternæ pietatis negotio.* Sanctus Ambroſius erat Valentiniani Legatus, ideoque ipſum non ut Epiſcopum, ſed ut Legatum tractavit Maximus: Ipſum privatim ſolum ſolus in ſuo Sacro Cubiculo audire noluit, ſed dumtaxat publicè in Conſiſtorio. Principum enim Legati conſueverant iſtic audiri à Romanis Imperatoribus. Attamen non penitus neglexit debitam Epiſcopo reverentiam. Etenim in pleno Conſiſtorio præter morem adſurrexit, & Ambroſium voluit honorare publico oſculo. Et Ambroſius, ne recepto Legati officio, & dilecto ſuo Valentiniano, ac item ſuæ in occiſum à Tyranno Gratianum pietati deeſſet, admiſit ac explevit humilitatem, & cum reliqua audientiam præſtolante multitudine ſtetit, ac Maximum eſt allocutus in Conſiſtorio. Nihilominus etiam Epiſcopali officio non defuit. Etenim ad adſurgentem & oſculari volentem Tyrannum conſtanter & publicè edixit: *Quid oſcularis eum, quem non agnoveris? Si enim me agnoviſſes, non hoc loco videres.*

Deſcribendum eſt integrum Sancti Ambroſii & Tyranni Maximi Conſiſtoriale hac de re colloquium: *Commotus es, inquit, Epiſcope. Non, inquam, injuria, ſed verecundia: Quod alieno conſiſto loco. Et primâ, inquit, Legatione ingreſſus es Conſiſtorium. Nec illud, inquam, mei erroris fuit: Vocantis, non ingredientis vitium eſt. Cur, inquit, ingreſſus es? Quia, inquam, tunc ut inferiori pacem petebam, nunc ut æquali.*

Cujus

Cujus, inquit, beneficio æquali? Reſpondi: Omnipotentis Dei, qui Valentiniano Regnum, quod dederat, reſervavit. Ex quibus plura addiſcimus. Primò, quod Sanctus Ambroſius ab Imperatore Valentiniano ad Maximum Tyrannum, Fratris ejus Gratiani Trucidatorem, ac Imperii in Galliâ Invaſorem, Legatus Treverim, ſtatim acceſſerit ad Sacrum Cubiculum, & intromitti petierit, ſolus cum ſolo de rebus arcanis collaturus. Secundò, quod iſtud ex Epiſcopali Jure ac privilegio poſtulaverit. Latini enim Imperatores iſtam reverentiam ex antiquo more deferebant Epiſcopis. Tertiò, quod Ambroſius non fuerit admiſſus, ſed remiſſus ad commune Conſiſtorium. Quartò, quod Maximus iſti Epiſcopali privilegio derogare noluerit, ſed ſuum facinus fundaverit in alio titulo. Duplici. Primò, quod Ambroſius non ut Epiſcopus accederet, ſed ut Legatus laici Principis, ideoque ejus Audientia ſpectaret ad Conſiſtorium. Deinde, quod in primâ ſuâ ejuſdem Valentiniani Legatione ipſemet, hujus conſuetudinis conſcius, ſeſe poſuiſſet in Conſiſtorio.

Quintò diſcimus, quod omnes Sacram Audientiam præſtolantes conſiſterent in quadam aulâ, quæ exinde dicebatur Conſiſtorium. Sextò, quod Conſiſtentium nullus poſſet ſemetipſum ingerere in Sacras Aures, ſed advocari deberet ab ipſo Principe. Septimò, quod Princeps evocaret juxta perſonarum aut cauſarum merita. Octavò, quod quibuſdam aſſurgeret, aut impartiret aliam reverentiam. Nono, quod iſtiuſmodi perſonis Conſiſtoriales Comites applauderent, ipſoſque hortarentur cum fiduciâ accedere. Decimò, quod Maximus talem reverentiam detulerit Sancto Ambroſio, volueritque ipſi dare oſculum. Utique ejus Epiſcopali Coronæ. Ita enim tunc conſueverat. Undecimò, quod his non contentus Ambroſius intercesſerit de injuriâ, & quidem cum ſtomacho. Quia nempe debebat ſtare inter Populum. Duodecimò hinc intelliges verba Cyrilli Schytopolitani: *Qui cum ad Silentium perveniſſent, à Silentiariis oſtio Præpoſitis introducti ſunt.* Intelliges, quid & quale fuerit iſtud Silentium. Sacra Principis Manſio habebat quatuor: Sacrum Cubiculum, Silentium, ſecundum ac primum velum. Silentium erat Sacro Cubiculo vicina Manſio, in quam admittebantur accepturi ſecretam Audientiam.

Dicebatur Silentium, quod hoc iſtic deberet eſſe altiſſimum ac perpetuum. Secundum Velum erat Manſio, in quâ erant Silentiarii, Palatini Milites, quorum officium erat curare iſtud ſilentium, & prætendentes illuc intromittere. Uti Cyrillus *Oſtio præpoſitos*, ita Agathias eos appellat *Præpoſitos Silentii*, quod *Imperatoribus impenditur.* Eadem omnia præſertim ſpectabant ad Magnum Silentiarium, ſeu ad Silentiariorum Primicerium. Eadem omnia etiamnum hodiè videntur Romæ in Apoſtolico Palatio. Eorum forma deſcendit ex Romano Imperio. Primum velum erat prima Manſio: Locus Conſiſtorii. Et huc à Maximi Tyranni Eunucho rejiciebatur Sanctus Ambroſius. Decimò tertiò diſcimus, quid ſit audiri à Principe, utique in Sacro Cubiculo, quid ab ipſo audiri in Conſiſtorio. Decimò quartò, quod Græci Imperatores ſuis Epiſcopis non detulerint laudatam à Sancto Ambroſio reverentiam: Eos quandoque ad Sacrum admittebant Cubiculum, quandoque rejectabant ad Conſiſtorium. Ipſos etiam Patriarchas. Nam inter hos Orientalis Factionis Legatos erat Joannes Antiochiæ Patriarcha, & tamen ad ipſos in Mandati inſtrumento generatim dicitur: *Sive coram Pientiſſimo Imperatore, ſive in Conſiſtorio, ſive coram Sacro Senatu ſermo inſtituatur.*

AD CAPUT XXIV.

AD Hujus Epiſtolæ intellectum faciunt, quæ ſcribit Epiphanienſis Evagrius: *Quemadmodum Neſtorius in exilium* Lib. 1. c. 7. *ejectus ſit, & quid poſtea de illo factum, & quem vitæ exitum ſit conſecutus, & quas pœnas blaſphemiæ causâ dederit, neutiquam ab illis, qui res ejus geſtas literis prodiderunt, traditum eſt. Quæ omnia planè intercidiſſent, fuiſſentque temporis diuturnitate ita deleta & obruta, ut ne de illis omnino vel ſemel audiri poſſet, niſi in librum quemdam ab ipſo Neſtorio editum, in quo iſtarum rerum continetur narratio, fortè fortunâ incidiſſem.* Proinde Evagrius videtur nec compoſitam ab Irenæo Tragœdiam, nec has Epiſtolas vidiſſe, immo nec omnia Acta Epheſini Concilii. Nam & in his eſt non unica mentio de primo exilio Neſtorii. Exponit ejus blaſphemias, & proſequitur: *Porro*

Porrò in eodem libro Neſtorius oſtendit Theodoſium primò propter amorem, quo eum complectebatur, ejus abdicationem minimè ratam feciſſe, deinde cum quidam Epiſcopi ex utraq; Factione ab urbe Epheſo ad Theodoſium miſſi eſſent, poteſtatem ſibi datam revertendi ad ſuum Monaſterium, quod ante portas Antiochiæ ſitum eſt. Cujus nomen à Neſtorio quidem non ponitur, tamen fertur appellatum eſſe Monaſterium Euprepii. Narrat item ipſe Neſtorius ſe in eo loco quadriennii ſpatio commoratum eſſe, variis affectum honoribus, variiſq; præmiis donatum, poſtea autem relegatum ad Oaſim Edicto Theodoſii. Verùm quod caput omnium erat penitus occultavit. Neq; certè in eo loco vitam degens à ſuâ deſtitit blaſphemiâ, adeò ut Ioannes Antiochiæ Præſul iſtam in apertum proferret ſententiam, Neſtorium ſcilicet perpetuo eſſe exilio mulctandum. Ejuſdem rei meminit Nicephorus Calixtus. Exponit utriuſque partis Acta, & proſequitur: *Hæc omnia cum ab utraq; parte ad Imperatorem ſunt relata, tum Epiſcopi eidem præſtò fuerunt, qui Acta Factionis utriuſq; renuntiarunt. Imperator primùm Neſtorii condemnationem ratam non habuit. Orientales enim Epiſcopi Neſtorium ſecum abductum in annum tertium per vim in Epiſcopatu retinuère. Quarto autem ab condemnatione anno Ioannes Antiochenus, Iudicium Dei metuens, & multos præterea pravâ Neſtorii opinione interire videns, Theodoſio Imperatori, ut quamprimum eum ex Orientali Ditione ejiceret, ſignificavit. Et Imperator, poſtquam illius blaſphemiam certò cognovit, Neſtorium confeſtim Oaſim deportari juſſit.* L. 14. c. 36.

Præſens itaque Epiſtola eſt executoria primi exilii. Hoc enim decretum fuit poſt utriuſque partis Legatos advectos Conſtantinopolim. Poſt auditos Legatos Sanctæ Synodi. Præſertim Apoſtolicæ Sedis Legatos, Arcadium Epiſcopum, ac Philippum Presbyterum. Lucet hoc ex Epiſtolâ Legatorum Orientalium ad ſuam in Epheſinâ civitate Factionem: *Poſtquam Chalcedonem pervenimus, nam Conſtantinopolim neq; nos, neq; Adverſarii noſtri intrare permiſſi ſumus propter ſeditiones bonorum Monachorum, famâ accepimus, quod ante octo dies, priuſquam compareremus, en gloriam Pientiſſimi Regis, Dominus Neſtorius ab Epheſo dimiſſus ſit, ut eat quo liberet. Vnde valde doluimus: Quandoquidem verè ea, quæ illicitè & abſq; judicio facta ſunt, jam robur habere videntur.* Et ex literis Theodoreti ad ſuum Metropolitam Alexandrum: *De amico,* utique Neſtorio, *ſciat tua Sanctitas, quod ſi quando ejus faceremus mentionem, vel apud Pientiſſimum Regem,*

gem, vel apud illuſtre Conſiſtorium, defectionis notabamur. Tanta ſunt eorum, qui intrò ſunt, erga illum inimicitiæ. Et hoc eſt moleſtiſſimum. Pientiſſimus Rex præ omnibus aliis averſatur nomen, manifeſte dicens: De hoc mihi nullus loquatur. Specimen enim ſemel ipſe dedit. *Attamen dum hic ſumus, non ceſſabimus omni virtute & ejus partis curam gerere, ſcientes factam illi ab impiis injuſtitiam.* Et ex alia Orientalium Legatorum ad ſuos Epiſtola: *De Pientiſſimo & Sanctiſſimo Epiſcopo Neſtorio ſciat veſtra Pietas, quod ſtuduerimus quidem ſermonem de ipſo inſerere, ſed nunc non potuimus, eò quod omnes vel ad ipſum nomen hoſtiliter afficiantur. Nihilominus cura nobis erit, tametſi res ſic ſe habeant, per opportunitatem temporis ac Auditorum benevolentiam etiam hoc facere, ſi quidem noſtro Propoſito Deus cooperatus fuerit.* Et ex Imperialis ſententiæ relatione, exſtante in tertia parte Epheſini Concilii: *Cum ſeptem & ſeptem ex utraq; parte Epiſcopi Conſtantinopolim veniſſent, Imperator certò comperit Sanctam & œcumenicam Synodum canonico ac legitimo ordine in omnibus ſervato Neſtorium depoſuiſſe. Itaq; Legatorum Synodi ſententiâ approbatâ, Orientales quidem condemnat, Neſtorium verò mulctat exilio.*

Rectè dicit ex utraque parte fuiſſe ſeptem dumtaxat Epiſcopos. Etenim octavus Sanctæ Synodi Legatus erat Philippus Preſbyter. Unus autem è factioſis Legatis Himerius Nicomedienſis Epiſcopus manſit in viâ infirmus, & tunc Chalcedonem non pervenerat. Hinc ejus Collegæ ſcripſerunt Epheſum ad ſuos: *Porrò cum ſcripta eſſet Epiſtola, nondum occurrerat nobis Dominus Himerius. Nam fortaſſis impeditus eſt in itinere.* Hæc relationis de Legatis verba, *Cum Conſtantinopolim veniſſent*, debent cum ſale intelligi: Prope Conſtantinopolim, Chalcedonem. Etenim Factionis Legatio nunquam intravit urbem Regiam. Ipſa autem mentitur id factum propter ſeditiones Monachorum. Factum enim fuit ad Monachorum preces, non ſine fundamento metuentium turbas & ſcandala ab iſtis Legatis. Imperator itaque Theodoſius ex auditis Sanctæ Synodi, ac præſertim Sedis Apoſtolicæ Legatis cognovit Neſtorium verè Hæreticum, & canonicè ac legitimè damnatum; at verò Cyrillo ac Memnoni ſummam irrogatam injuriam: In ipſos proceſſiſſe non Epiſcopale Judicium, ſed impotentis animi contumeliam. Et ipſam à Sanctâ Synodo ac Apoſtolicæ Cathedræ Vica-

Vicarius eſſe circumductam & exſufflatam. *Itaq; Legatorum Synodi ſententiâ approbata, Orientales quidem condemnat, Neſtorium verò mulctat exilio.*

Decrevit quatuor. Neſtorii damnationem cenſuit canonicam. Sancti Cyrilli ac Memnonis degradationem circumduxit. Joannis Antiocheni excommunicationem uſque tunc permiſit in ſuo robore. Neſtorium relegavit in ſuæ profeſſionis Monaſterium. Inſuper Sanctum Cyrillum ac Memnonem juſſit ſolvi è vinculis, ac reddi in plenam libertatem. Hæc omnia apud ipſum valuit Apſtolicæ Sedis reverentia. Quod Neſtorium ad ſuæ profeſſionis Cœnobium relegaverit, teſtatur etiam in Litteris ad Epheſinam Synodum Sanctus Celeſtinus Pontifex: *Scripſimus Clementiæ Principali, ut de ſanitatis medio infirmitas auferatur. Didicimus namq; Neſtorium Antiochiam revertiſſe, atque illic unde venerat, vivendi præſtitam facultatem. Innocentum exitium eſt iſtud exilium. Adſpiciamus diligentius, quid illic poſſint parere, quæ illic ſunt ante concepta.* Ex quo patet famam, quæ Factionis Legatis nuntiarat Nſtorio factam facultatem eundi quo vellet, fuiſſe mendacem. Et huic ſuo Decreto Theodoſius adeò conſtans inhæſit, ut à Deprecatoribus nec Neſtorii nomen audire ſuſtinuerit. Et adducebat rationem: *Specimen enim ſemel ipſe dedit.* Caſſinenſis tranſlatio eſt longè melior: *Typum namq; jam ſemel ea, quæ ad illum pertinent, ſuſceperunt.* Retinuit vocem græcam, *Typum.* Latinè dicimus *Formam.* De quâ Jacobus Gutherius in ſecundo libro de officiis Domus Auguſtæ: *Formæ ſunt Epiſtolæ, quibus aliquid à Principe, vel à Præfecto Prætoriii conſtituitur. Formam à Præfecto Prætorii datam vocat Severus Alexander.* Theodoſius igitur Neſtorii Deprecatoribus reponebat rem omnem jam eſſe concluſam, non à ſuo dumtaxat Sacro Decreto, ſed etiam ab executoriâ Formâ Præfecti.

Apud Synodalia Acta exſtat Imperiale exilii Decretum: *Licet noſtrum erga Rem publicam ſtudium conſpicuum ſit, non minori tamen nobis eſt cura, ut Sacro-Sancta Religio tuta conſiſtat, quà videlicet à nobis cuſtoditâ in publicis quoq; rebus nos adjuvari confidimus. Quare cum Neſtorius, Catholicæ Eccleſiæ quondam Sacerdos, nunc verò fidei Proditor, tantorum ſcelerum mole oppreſſus teneatur, neceſſarium eſt, ut noſtræ Serenitatis ſen-*

gem, vel apud illuſtre Conſiſtorium, defectionis notabamur. Tantæ ſunt eorum, qui intrò ſunt, erga illum inimicitiæ. Et hoc eſt moleſtiſſimum. Pientiſſimus Rex præ omnibus aliis averſatur nomen, manifeſte dicens: De hoc mihi nullus loquatur. Specimen enim ſemel ipſe dedit. *Attamen dum hic ſumus, non ceſſabimus omni virtute & ejus partis curam gerere, ſcientes factam illi ab impiis injuſtitiam.* Et ex alia Orientalium Legatorum ad ſuos Epiſtola: *De Pientiſſimo & Sanctiſſimo Epiſcopo Neſtorio ſciat veſtra Pietas, quod ſtuduerimus quidem ſermonem de ipſo inſerere, ſed nunc non potuimus, eò quod omnes vel ad ipſum nomen hoſtiliter afficiantur. Nihilominus curæ nobis erit, tametſi res ſic ſe habeant, per opportunitatem temporis ac Auditorum benevolentiam etiam hoc facere, ſi quidem noſtro Propoſito Deus cooperatus fuerit.* Et ex Imperialis ſententiæ relatione, exſtante in tertia parte Epheſini Concilii: *Cum ſeptem & ſeptem ex utraq; parte Epiſcopi Conſtantinopolim veniſſent, Imperator certò comperit Sanctam & œcumenicam Synodum canonico ac legitimo ordine in omnibus ſervato Neſtorium depoſuiſſe. Itaq; Legatorum Synodi ſententiâ approbatâ, Orientales quidem condemnat, Neſtorium verò mulctat exilio.*

Rectè dicit ex utraque parte fuiſſe ſeptem dumtaxat Epiſcopos. Etenim octavus Sanctæ Synodi Legatus erat Philippus Preſbyter. Unus autem è factioſis Legatis Himerius Nicomedienſis Epiſcopus manſit in viâ infirmus, & tunc Chalcedonem non pervenerat. Hinc ejus Collegæ ſcripſerunt Epheſum ad ſuos: *Porrò cum ſcripta eſſet Epiſtola, nondum occurrerat nobis Dominus Himerius. Nam fortaſſis impeditus eſt in itinere.* Hæc relationis de Legatis verba, *Cum Conſtantinopolim veniſſent*, debent cum ſale intelligi: Prope Conſtantinopolim, Chalcedonem. Etenim Factionis Legatio nunquam intravit urbem Regiam. Ipſa autem mentitur id factum propter ſeditiones Monachorum. Factum enim fuit ad Monachorum preces, non ſine fundamento metuentium turbas & ſcandala ab iſtis Legatis. Imperator itaque Theodoſius ex auditis Sanctæ Synodi, ac præſertim Sedis Apoſtolicæ Legatis cognovit Neſtorium verè Hæreticum, & canonicè ac legitimè damnatum; at verò Cyrillo ac Memnoni ſummam irrogatam injuriam: In ipſos proceſſiſſe non Epiſcopale Judicium, ſed impotentis animi contumeliam. Et ipſam à Sanctâ Synodo ac Apoſtolicæ Cathedræ

Vica-

Vicarius eſſe circumductam & exſufflatam. *Itaq; Legatorum Synodi ſententiâ approbata, Orientales quidem condemnat, Neſtorium verò mulctat exilio.*

Decrevit quatuor. Neſtorii damnationem cenſuit canonicam. Sancti Cyrilli ac Memnonis degradationem circumduxit. Joannis Antiocheni excommunicationem uſque tunc permiſit in ſuo robore. Neſtorium relegavit in ſuæ profeſſionis Monaſterium. Inſuper Sanctum Cyrillum ac Memnonem juſſit ſolvi è vinculis, ac reddi in plenam libertatem. Hæc omnia apud ipſum valuit Apſtolicæ Sedis reverentia. Quod Neſtorium ad ſuæ profeſſionis Cœnobium relegaverit, teſtatur etiam in Litteris ad Epheſinam Synodum Sanctus Celeſtinus Pontifex: *Scripſimus Clementia Principali, ut de ſanitatis medio infirmitas auferatur. Didicimus namq; Neſtorium Antiochiam revertiſſe, atque illic unde venerat, vivendi præſtitam facultatem. Innocentum exitium eſt iſtud exilium. Adſpiciamus diligentius, quid illic poſſint parere, quæ illic ſunt ante concepta.* Ex quo patet famam, quæ Factionis Legatis nuntiarat Nſtorio factam facultatem eundi quo vellet, fuiſſe mendacem. Et huic ſuo Decreto Theodoſius adeò conſtans inhæſit, ut à Deprecatoribus nec Neſtorii nomen audire ſuſtinuerit. Et adducebat rationem: *Specimen enim ſemel ipſe dedit.* Caſſinenſis tranſlatio eſt longè melior: *Typum namq; jam ſemel ea, quæ ad illum pertinent, ſuſceperunt.* Retinuit vocem græcam, *Typum.* Latinè dicimus *Formam.* De quâ Jacobus Gutherius in ſecundo libro de officiis Domus Auguſtæ: *Formæ ſunt Epiſtolæ, quibus aliquid à Principe, vel à Præfecto Prætorii conſtituitur. Formam à Præfecto Prætorii datam vocat Severus Alexander.* Theodoſius igitur Neſtorii Deprecatoribus reponebat rem omnem jam eſſe concluſam, non à ſuo dumtaxat Sacro Decreto, ſed etiam ab executoriâ Formâ Præfecti.

Apud Synodalia Acta exſtat Imperiale exilii Decretum: *Licet noſtrum erga Rem publicam ſtudium conſpicuum ſit, non minori tamen nobis eſt curæ, ut Sacro-Sancta Religio tuta conſiſtat, quâ videlicet à nobis cuſtoditâ in publicis quoq; rebus nos adjuvari confidimus. Quare cum Neſtorius, Catholicæ Eccleſiæ quondam Sacerdos, nunc verò fidei Proditor, tantorum ſcelerum mole oppreſſus teneatur, neceſſarium eſt, ut noſtræ Serenitatis ſen-*

tentiæ ſubjiciatur, calamitateq; moribus illius digna opprimatur, ut qui venerandæ Eccleſiæ legibus abjectis Hæreſeos Author exſtiterit; & dum illorum, quos proditionis ſuæ ſocios ſibi adjunxit, fidem corrupit, alienæ corruptionis crimen in ſuam ipſius perſonam recepit. Tua proinde celebris Dominatio, hac Pragmaticâ ſanctione, ſive peculiari authoritate oſtenſa, prædictum Neſtorium ob admiſſam à ſe impietatem in perpetuum exilium Petras deportari jubeat, omniaq; illius bona Eccleſiæ Conſtantinopolitanæ addicat, quo Auguſtiſſimi illius Loci opes, cujus ille Sacra Myſteria nuper prodidit, auctiores evadant. Hac enim ratione Religio Sanctiſſima Fidei in mentibus hominum intacta perſeverabit, & Regni noſtri felicitas Religione munita florebit. Decretum habet hunc Titulum: *Antigraphum interpretationis Decreti Imperatorii, ſcripti ad Iſidorum, Præfectum Prætoriorum & Conſulem, de exilio Neſtorii.* Ex hoc Titulo quidam cenſent hoc Decretum eſſe non primum, ſed ſecundum ac ultimum de Neſtorii exilio. Utpote ſcriptum ad Iſidorum, Orientalis Prætorii Præfectum, unaque Conſulem. Hoc eſt anno trigeſimo ſexto iſtius ſæculi. Iſto enim anno Iſidorus ſimul cum Senatore fuit Conſul, ſimulque Præfectus.

Ego tamen exiſtimo eſſe primum, ac præſentem Epiſtolam fuiſſe ipſius executoriam. Ob diverſas rationes. Prima ratio ſunt varia Decreti verba: *Quare cum Neſtorius Catholicæ Eccleſiæ quondam Sacerdos, nunc verò fidei proditor. Neceſſarium eſt, ut noſtræ Serenitatis ſententiæ ſubjiciatur. Qui venerandis Eccleſiæ Legibus abjectis, nefandæ Hæreſeos Author exſtitit. Proditionis ſibi ſocios adjunxit. Fidem corrupit. Omnia illius bona Eccleſiæ Conſtantinopolitanæ addicat.* Quis non videat hæc omnia dirigi in novellum ac heſternum Hæreſiarcham, ideoque eſſe primum Decretum? Et certè poſt primum exilium Neſtorius nulla habuit amplius bona. Secunda ratio eſt diſcordantia temporis. Evagrius inter primum & ſecundum Neſtori exilium diſertè affirmat quatuor dumtaxat annos interceſſiſſe. Quod ipſum confirmat Nicephorus Calixtus. Proinde ſecundùm ejus exilium non trigeſimo ſexto, ſed trigeſimo quinto iſtius ſeculi anno evenit, ſub decimo quinto Theodoſii, & quarto Conſulatu Valentiniani tertii. Nempe eo ipſo anno, forſitan & eo ipſo die, quo eidem Principes ejus libros damnaverunt ad ignem. Quæ omnia facta ſunt ad preces Joannis Patriarchæ Antiocheni. Tertia

tia ratio eſt diſcordantia locorum. Etenim hæc ſententia in Petras, utique deſertæ Arabiæ, ſecunda autem ſententia Neſtorium relegavit Oaſim in deſertam Libyam, ideoque certum videtur, quod hæc ſententia ſit omnium prima. Nec obeſt adductus ejus Titulus. Hic enim poſtmodò eſt adjunctus à Synodalium Actorum Compilatore, qui Iſidorum honorare volens, & ejus dignitates omnibusfacere notas,ei adſcripſit & Conſulis Titulum, ac Præfecti. Hincplures putarunt Decretum hoc eſſe anni trigeſimi ſexti.

Quæſtio eſt,Quomodo Decretum releget Neſtorium in Petras, quem certò conſtat fuiſſe abductum in ſuum Sancti Euprepii Monaſterium? Hoc enim non ſolus ex ipſo Neſtorio Evagrius, ſed & in laudatis ad Epheſinam Synodum litteris teſtatur Sanctus Celeſtinus Pontifex. Quomodo hæc cohærent? Reſpondeo exponi à Nicephoro Calixto: *Neſtorius blaſphemiæ ſuæ defenſionem ſcripſit. In eâ refert Theodoſium propter commiſerationem primùm rejectionem ejus authoritate ſuâ non confirmaſſe. Vbi verò Epiſcopi quidam Conſtantinopolim veniſſent, ut in Monaſterium ſuum reverteretur, permiſſum ei eſſe.* Igitur Theodoſius ad multorum, quibus Hæreſiarcha non carebat, Amicorum preces mitigavit ſententiam, & Arabiæ Petras mutavit in ejus Monaſterium. Nicephorus ex Evagrio, Evagrius iſta ſcribit ex ipſo Neſtorio. Et hinc videmus cunctos ejus libros ſtatim non fuiſſe exuſtos, ſed quoſdam permanſiſſe uſque ad ætatem Evagrii. Quin immò in Spirituali Prato Joannes Moſcus refert ſuo adhuc tempore quoſdam ſuperfuiſſe. Et adversùs iſtam ſententiæ mitigationem potentiſſimè intercedit per ſupra adductas litteras Sanctus Papa Celeſtinus. Datæ ſunt Idibus Martiis, ſub Ætii ac Valerii Conſulatu, anno iſtius ſæculi trigeſimo ſecundo, dudum poſt ſolutam Synodum. Etenim ex ipsâ redux Sanctus Cyrillus eſt Alexandriam ingreſſus die trigeſimâ Octobris. Hinc quæſtio eſt,. Quomodo Pontifex tùnc ſcripſerit ad Synodum? Reſpondeo reſcripſiſſe ad Maximiani novi apud Conſtantinopolim Epiſcopi Synodicas, miſſas per Joannem Presbyterum ac Epictetum Diaconum. Hos Dominicæ Nativitatis diebus Romam advectos remiſit Dominicæ Reſurectionis tempore. Porrò Maximianus fuit à ſeptem Epheſinæ Synodi Legatis conſecratus, inter quos

erat cum Philippo Presbytero etiam Arcadius Epiſcopus, Papalis in Synodo Vicarius. Proinde & iſti ſuam Synodicam miſerant, & haud dubiè præſtolabantur Papale Reſcriptum. An Projectus Epiſcopus, & ipſe Apoſtolicus in Synodo Vicarius, tunc Romam rediiſſet, ignoro. Quidquid ſit, certum eſt Synodi diſſolutionem tunc non fuiſſe ignotam Pontifici. Proinde in ſuis litteris per Epheſinam Synodum intelligit octo ejus Legatos. Nec ſine fundamento. Etenim Synodus ipſis, utpotè Plenipotentiariis delegarat omnem ſuam authoritatem. In hiſce Celeſtini litteris notanda ſunt iſta verba de Antiochenâ Eccleſiâ: *Adſpiciamus diligentiùs, quid illic poſſint parere, quæ illic ſunt ante concepta.* Affirmant Neſtorium etiam Antiochiæ, antequam veniret Conſtantinopolim, fuiſſe Hæreticum. Utpote iſtic diſcipulum Theodori Mopſueſtienſis, per quem in ipſum deſcendit Pauli Samoſateni hæreſis. Etiam hæc verba de eadem Eccleſiâ: *In oculis eſt ejuſdem civitatis Eccleſia, quæ per hunc perdidit Sacerdotem.* Alia lectio habet: *Periit.* Exiſtimo legendum: *Perdidit.* Etenim Pontifex alludit ad Epheſinam Joannis Antiocheni damnationem. Affirmat quod Antiochia per Neſtorium ac impenſos ei favores amiſerit ſuum Epiſcopum. Hinc ſubdit: *Et tamen laboramus advertere, quis cui fuerit cauſa peccati. Niſi fortè, quod pro quiete Eccleſiarum dicimus, deceptum ſe ille demonſtret, deſerendo damnatum.* Affirmat eſſe incertum, an Neſtorius Joannem, an Joannes depravaſſet Neſtorium. Quod nempe ambo fuiſſent ſub diſciplinâ ſcelerati Theodori. Addit veritatem apparituram, dum Joannes Neſtorium deſeruerit, atque ita demonſtraverit ſe fuiſſe, non ſeductum, ſed deceptum

Notanda ſunt & hæc verba: *Ubi colatur ab omnibus exulatus.* Confirmant Evagrii hauſtam ex ipſo Neſtorio relationem: *Narrat ipſe Neſtorius ſe in eo loco quadriennii ſpatio commoratum eſſe, variis affectum honoribus, variiſq; præmiis donatum.* Exponit Nicephorus Calixtus: *Orientales Epiſcopi Neſtorium ſecum abductum in annum tertium per vim in Epiſcopatu retinuêre.* Videlicet illi, qui factam à Sancto Cyrillo & ſuo Patriarchâ Joanne pacem noluerunt admittere. Pergit Pontifex: *Elaborate, fratres Chariſſimi, ut verè tollatur de medio veſtrum, qui hoc opus fecit.* Quod opus? Quibuſdam videtur quod Neſtoriani exilii mitigatio atque tranſlatio. Videtur non

per

per Joannis Antiocheni Factionem, ſed per Synodalium Legatorum aliquem fuiſſe obtenta. *Ex humanâ commiſeratione.* Etenim factioſorum Legatorum nullus fuit admiſſus in civitatem Regiam, & ab ipſis Theodoſius nec audire ſuſtinuit nomen Neſtorii. At certum eſt Pontificem in Neſtorium ſcribere. Hinc ſubdit: *Sola decet tales homines ſolitudo.* Vult ipſum compelli in ſolitudinem: Utique ad Petram deſertam, in quam Princeps ipſum relegaverat. Efflagitat reviviſcere hanc ſententiam. At non fuit exauditus.

Porrò præſens Epiſtola eſt omnino præfati Præfecti & Conſulis Iſidori. Ipſe enim per multos annos fuit Præfectus Orientis Prætorio. Et ipſi ſuberant Epheſus, Conſtantinopolis, Petræ, ac Sancti Euprepii Monaſterium, ideoque Neſtoriani exilii executio ad ipſum ſpectabat omnibus modis. Hæc tamen Tituli verba, *Epiſtola Præfectorum,* credo ex Scriptoris vitio mendoſa, & legendum: *Epiſtola Præfecti Prætoriorum.* Etenim Neſtoriani Reſcripti Titulus habet: *Epiſtola Neſtorii reſcripta ad eundem Præfectum Prætoriorum.* Iſidorum inſcribit Prætoriorum Præfectum, quod forſan præeſſet pluribus Prætoriis. Certè aliquando fuit etiam Præfectus Illyrici. Et poſſit utrique ſimul præfuiſſe. Sunt enim & alia ſimilia exempla. Epiſtola huc uſque non comparuit. Et docet nos plura. Primo, quod Neſtorius, licet Synodalem ejus degradationem Princeps confirmaſſet, cum honore ſit eductus Epheſo, ac reductus in ſuum Monaſtrium. Omnino exiſtimo Epiſtolæ Titulum eſſe Comitis Irenæi opus, attamen non caret fundamento. Etenim Epiſtola eſt plena honoris ac reverentiæ. Haud dubiè Iſidorus Neſtorium Antiochiæ adhuc Presbyterum, ac forſitan etiam Conſtantinopoli Epiſcopum dilexerat, & ex iſto fonte proceſſit tam honorifica Epiſtola.

Secundò docemur, quod Synodale de Neſtorio judicium non à ſolo Principe probatum fuerit, ſed etiam ab ipſo Iſidoro. Attamen poſt multas moras: Et poſt multorum importunas querimonias. Tertiò diſcimus, quod Neſtorius non invitus, ſed ad proprias preces fuerit ejectus Epheſo. Poſtquam Regium de ſuâ damnatione, ac ſuo in Petras exilio Decretum intellexit, erubuit manere Epheſi, ideoque ab amico Orientis Præfecto Iſidoro ſupplicavit cum publicæ evectionis honore reduci in ſuum Monaſterium

rium. Haud dubiè etiam per ipſum, ac per alioſſupplicavit mitigari exilium. Et Iſidorus direxit honorificentiſſimam evectionem. Et hac occaſione opinor ab Orientalibus Epiſcopis ſparſum rumorem, quem in famosâ ad Marim Perſidis Antiſtitem Epiſtola ſcribit Ibas Edeſſenus: *Neſtorius, quia ſua erat odio civitati, & viris qui in ea ſunt maximis, in eam reverti non potuit.* Sparſerunt ipſum non hæreſeos aut degradationis, ſed politicæ pacis cauſa eſſe remiſſum ad S. Euprepium.. Etenim Ibas, licet necdum Epiſcopus, ſed Rabbulæ Epiſcopi Presbyter, fuit omnibus præſens, ideoque ſcripſit ex ſuorum Epiſcoporum ſenſu. Iſtud ejus verbum multis diſcutit, ac purgare ſtudet Facundus Hermianenſis. Hinc etiam verificari poſſit, quod ſupra audivimus à Nicephoro Calixto: *Orientales Epiſcopi Neſtorium ſecum abductum in annum tertium per vim in Epiſcopatu retinuêre.* Affirmat Neſtorium non ſtatim abiiſſe ſolùm, ſed exſpectaſſe Synodi finem, & tunc abiiſſe cum iſtis ſuis Dilectoribus. Forſitan dum poſt evectionis adventum parat ſe ad iter, poſſit dimiſſa fuiſſe Synodus, atque ita poſſint omnes ſimul abiiſſe.

Et certè hæc Epiſtola eſt ſcripta circa finem Synodi. Etenim S. Cyrillus trigeſimâ die Octobris pervenit Alexandriam, ideoque ſtatim ad iſtius Menſis medium debet abiiſſe Epheſo. At verò Sacra, quæ utriuſque partis Legatos evocavit Conſtantinopolim, fuit data ad medium Auguſti, & ante datam hanc Epiſtolam plura intercurrerunt. Omnium Legatorum iter, Catholicorum acceſſus ad Principem, Neſtorianæ damnationis confirmatio, Decretum exilii, horum notitia tranſmiſſa Epheſum, eorumdem Neſtorio ac Synodo facta inſinuatio, Neſtorii preces ad Iſidorum, & hujus tandem Reſcriptum. Quæ omnia ægrè potuerunt expleri ante Octobris medium. Et certè Iſidorus nequit tum fuiſſe Antiochiæ. Hæc enim triginta diebus diſtat Epheſo, ideoque Neſtorius non potuiſſet, niſi intra duos Menſes, habuiſſe Reſponſum. Quare videtur tunc fuiſſe Conſtantinopoli. Confirmatæ damnationis tempus colligere poſſumus ex Schiſmaticorum Legatorum ad ſuos Epiſtola: *Poſtquam Chalcedonem venimus, famâ accepimus, quòd ante octo dies, priuſquam compareremus, Dominus Neſtorius ab Epheſo dimiſſus ſit.* Quid ſit, *Priuſquam compareremus*, exponere

ponere videtur Caſſinenſis tranſlatio: *Quia ante octo dies adventus noſtri Piiſſimo Imperatori placuerit Dominum Neſtorium ab Epheſo dimitti.* Verumtamen hoc non cohæret cum ſupra adductis teſtimoniis, affirmantibus iſtud Principi non placuiſſe, niſi poſt auditos Legatos S. Synodi. Proinde, *Priuſquam compareremus*, omninò videtur facere hunc ſenſum: Priuſquam audiendi compareremus ante Principem. Nempe Synodi Legatos Theodoſius antea audiverat, atque ex ſolo ipſorum relatu proceſſerat ad iſtud judicium. Eſt res ſtatim diſcutienda largiùs. Quid quid ſit, Neſtorius poſſit uſque ad ſolutam Synodum permanſiſſe Epheſi.

AD CAPUT XXV.

EPiſtola hæc docet plura. Primò, quod Neſtorius Præceptum, quo ab Imperatore juſſus fuit redire ad ſuum Monaſterium, amplexus fuerit pro grandi beneficio. Quia nempè erat Decreti, quo Petras proſcriptus fuerat, gratioſa mitigatio. Secundò, quod hanc gratiam primò intellexerit ex adductis Iſidori litteris. Certè exilii legem jam ante intellexerat. Nam ex hac notitiâ ſupplicaverat ſibi tranſmitti evectionem. Tertiò docemur horrendam ejus ſuperbiam ac pertinaciam. Lucet ex his verbis: *Nihil nobis ampliùs honorabile eſt, quam pro pietate remotio.* Socrates compendiò exponit Epheſinæ Synodi lites, atque adjungit: *His rebus ſic perturbatis & confuſis, Neſtorius, cum contentionis peſtem latiùs in vulgus emanare intelligeret, pœnitentiâ adductus Mariam Deiparam vocavit, ſic eloquutus*; Dicatur Maria Deipara, & offenſiones animorum ſedentur. *Verùm nemo illum pœnitentiâ adductum hæc dixiſſe exiſtimavit, & propterea adhuc etiam Oaſim incolit, tum Epiſcopatu privatus, tum mulctatus exilio.* Videtur aſſerere, quod hæc ſint facta Epheſi. At hæc Epiſtola evincit longè aliud. Si factum ſit, factum eſt, dum Patriarcha Joannes, ejus blaſphemiis ac pertinacia pertæſus, ipſum rogavit ex S. Euprepii Cœnobio propelli in aliquam ſolitudinem. Quare Evagrius Epiphanienſis rectè ſcribit Socratem fuiſſe ignarum Neſtoriani negotiii.

Quartò docemur, quod Neſtorius S. Cyrilli Capitula etiam tunc

tunc damnaverit, clamans eſſe verboſitates damnatas ab ipſo Principe. Et reverà Theodoſius ipſis adverſabatur. Lucet ex Schiſmaticorum Legatorum litteris ad Rufum Theſſalonicenſem Epiſcopum: *Quintùm jam nos, & ipſos*, Epheſinæ Synodi Legatos, *affatus Princeps, illis quidem mandavit, ut vel Capita Cyrilli tamquam cum fide pugnantia rejicerent, aut certè ſuſcepto in eorum defenſionem certamine, Sanctorum Patrum confeſſioni conſentanea eſſe palam faciant.* Principis & plurium Palatinorum adverſatio ſumpſerat fomenta ex Acacio Melitinenſi, qui coram Principe ſuſtinuerat hanc propoſitionem: *Deitas eſt paſſibilis.* Credebatur ipſi Divinitati paſſibilitatem adſcribere, atque ita cum nequiſſimo Apollinarii Diſcipulo Polemone blaſphemare. Credebatur blaſphemiam hauſiſſe ex Capitulis. Ex hac calumnioſâ impreſſione Neſtorius Iſidorum rogat, ut iſtam Capitulorum damnationem curet firmari per Sacras & Encyclicas Auguſtæ Majeſtatis litteras, & ipſas dirigi per omne Romanum Imperium. Verùm Theodoſius poſtmodò fuit meliora doctus, & plenè ceſſavit ab averſandis Capitulis.

AD CAPUT XXVI.

HÆc Epiſtola exſtat in Actis Synodalibus. Nihilominus volui & Caſſinenſem tranſlationem vulgare. Habet enim duo inſignia diſcrimina. Primum eſt in his verbis: *Ex opinione cognovimus, quia ante octo dies adventus noſtri Piiſſimo Imperatori placuerit Dominum Neſtorium ab Epheſo dimitti, quocumque ire voluerit.* Inſuper omittit hanc notabilem parentheſin: *En gloriam Pientiſſimi Regis.* Alterum diſcrimen ſunt hæc verba: *Nondum venerat Himerius. Putamus enim, quod nunc ægritudinis inæqualitate detentus ſit.* Exponunt, quod vulgatus Traſlator videtur ſuppreſſiſſe, Himerii in viâ impedimentum. Epiſtola data eſt undecimo Gorpiæi Menſis, qui eſt quartus dies Romani Septembris. Ex quo lucet, quod Legati ſub Auguſti finem advenerint Chalcedonem. Et hinc oritur difficultas, Quomodò octo diebus ante hunc adventum potuerit emanaſſe Decretum de Neſtorii exilio? Rationem dubitandi facit laudata ſuperiùs iſtius Decreti relatio: *Cum*

ſeptem

ſeptem & ſeptem ex utraq; parte Epiſcopi Conſtantinopolim veniſſent, Imperator certò comperit Sanctam Synodum canonico ordine Neſtorium depoſuiſſe. Itaq; Legatorum Synodi ſententia approbata, Orientales quidem condemnat, Neſtorium verò mulctat exilio. Eis prætereà, qui ex Sancta Synodo Legati venerant, injungit ut ad Eccleſiam ſe conferant, ibidemq; creent Epiſcopum Sanctæ Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ. Etenim ſi iſtud Decretum non niſi poſt auditos à Principe Legatos emanaverit, quomodo poſſit octo diebus ante ipſorum adventum emanaſſe?

Reſponderi poſſit duobus modis. Primò, quod Decretum emanaverit ante Legatorum Adventum. Nempe ad urgentiſſimas Conſtantinopolitani Cleri preces, in quibus revelatâ facie ſunt locuti ad Principem, juxta Prophetæ Regulam: *Loquebar de teſtimoniis tuis in conſpectu Regum, & non confundebar.* Uſi ſunt inſigni exordio: *Profeſſionis noſtræ ſcopus, piiſſimi Imperatores, præter alias leges omnibus quoq; Principatibus & Poteſtatibus obediendum eſſe cavet, dummodo ejus iſtiuſmodi obedientia animæ conferat. Quod ſi illa inter utilitatis limites non verſetur, tunc etiam adversùs veſtrum Apicem cum libertate audendum eſſe, Divinarum legum Interpretes monent.* Affirmant Sacris Auguſtorum Principum circa Eccleſiaſticas etiam cauſas juſſionibus eſſe omnino obediendum, dummodo tamen ſint Divinis Legibus ac Sacris Eccleſiæ Canonibus conformes, atque ita noſtris animabus utiles. Alias adjungunt non ſolummodo negligendas, ſed etiam ipſis conſtanter reſiſtendum in faciem. Et ita ſentire omnes Sanctos Patres, Divinæ legis Interpretes. Ex hoc principio ſupplicant circumduci Sacras Juſſiones, quibus Princeps Sancti Cyrilli ac venerandi Memnonis iniquam degradationem confirmaverat. Rogant confirmari ſolam degradationem Neſtorii, & potentiſſimè concludunt: *Quamobrem Chriſti amantes Imperatores, ſedulò curate, ne Eccleſia, quæ more nutricis vos educavit, ac trophea adverſum hoſtes citra difficultatem Majeſtati veſtræ erigit, impoſterum diſſipetur, neve Regni veſtri tempore Martyrum ſæculum ſpectandum exhibeatis; quin potius Majorum veſtrorum erga Eccleſiam amorem & ſtudium memoria repetentes, & quemadmodum unuſquiſq; eorum Imperii ſui tempore Sanctorum Patrum Synodis celebratis paruerit, Patrumq; Sanctiones Legibus ſuis muniendo quam illis deferrent obſervantiam ſtatim oſtenderint, ita & vos quoq; parem affectum erga Sanctam Synodum, quam modo congregaſtis, alacriter ſuſcipite, ut ipſa gratiarum actiones pro Imperio veſtro pu-*

rè ac ſanctè perſolvat. Intrepidè conteſtantur Romani Imperatoris officium eſſe,non de Generalis Synodi Decretis judicare,ſed ipſis reverenter obedire, ideoque Epheſinam Neſtorii damnationem à Theodoſio non potuiſſe circumduci. Et haſce preces plurimum adjuverunt ArchiMandrita Dalmatius,ac ejus Collegæ.Etiam Eutyches. Erat enim tunc eximiè Orthodoxus,Religioſus,apud omnes potens ſermone ac opere. Facta hæc ſunt,dum Joannes Sacrarum Largitionum Comes eſſet Epheſi, ante evocatos utriuſque partis Legatos. Proinde Neſtorii damnatio ſtabiliri, ac ejus exilium decerni potuit octo diebus ante Legatorum adventum.

Altera reſponſio eſt melior, & apparet certa. Nempe quod iſtud Decretum non emanaverit, niſi poſt Legatorum adventum, & poſt auditos Legatos Sanctæ Synodi. Etenim laudata Regii Decreti relatio diſertè ſcribit: *Cum ſeptem & ſeptem ex utraq; parte Epiſcopi Conſtantinopolim veniſſent, Imperator certò comperit Sanctam Synodum canonico ordine depoſuiſſe Neſtorium.* Tunc certò comperit, quod nempe ad laudatas Cleri Preces & conteſtationes cæpiſſent ceſpitare. Non ex utriuſque partis, ſed ex ſolis Sanctæ Synodi Legatis comperit. Etenim iſta relatio comprehendit compendio plura, acta diverſis temporibus. Porrò certum eſt hoc Decretum emanaſſe ante quartam Septembris, dum ſcripta fuit præſens Epiſtola, & dum factioſos Legatos auditurus Theodoſius trajecit Conſtantinopoli Chalcedonem. Etenim tunc Neſtorianæ damnationis confirmatio, ac hominis relegatio erant firma, & ubique notiſſima. Proinde neceſſe eſt, ut Synodales Legati fuerint antea ſoli admiſſi ad urbem ac Principem, atque ita has res expleverint. Si non omnes, ſaltem Legati Romanæ Eccleſiæ. Qua enim ratione optimus Theodoſius hanc eis abnegarit reverentiam? Licet hoc lucidè non poſſim demonſtrare, demonſtrari tamen videtur à rerum conſequentiâ. Proinde fama, quæ factioſis Legatis retulit Decretum ante ſuum adventum emanaſſe, aut vera non fuit, aut potius non fuit. Addenda enim ſunt ſuperius adducta verba: *Antequam compareremus.* An omnes tres Apoſtolici Legati fuerint Conſtantinopoli, eſt incertum. Etenim licet in Mandato, quod Sancta Synodus Legatis ſuis dedit, exprimantur ſoli Arcadius ac Philippus, eiſque adjungantur Juvena-

lis

lis Hieroſolymitanus, Flavianus Philippenſis, Firmus Cæſaræenſis, Theodotus Ancyranus, Acacius Melitinenſis, ac Evoptius Ptolomaidis, attamen in Epiſtolâ, quam poſt Maximiani conſecrationem ad ipſos ſcripſit Sanctus Cyrillus, Evoptius omittitur, ac ejus loco ponitur Projectus. At verò in Synodicâ, quam de ſuâ conſecratione Maximianus ſcripſit ad veteris Epiri Epiſcopos, omittitur Projectus, & ponitur Evoptius. Projectus, licet non eſſet Synodalis Legatus, poſtmodò acceſſit. Rationem neſcio.

Quæſtio eſt, Cur etiam Sanctus Cyrillus non fuerit inter Legatos? Rationem dubitandi augent ea, quæ ipſe ad Theodoſium Auguſtum ſcribit in Apologetico ſuorum Actorum ac Dogmatum libro: *Ego, Chriſti amans Rex, gaudebam quidem, dum è Patriâ diſcederem, Alexandriâ veſtrâ relictâ, etiamſi magna venti vis velis ſeſe infunderet, atque inſtar tonitrui navem percelleret, ac fluctus in ſublime elatus ſumma gubernacula circumſtreperet, tamen alacri ac tranquillo animo eram, & tempeſtatis periculum poſthabui, ut optatiſſimo Majeſtatis veſtræ adſpectu potiri quandoq; daretur. Rurſum cum ex Epheſiorum civitate ad illuſtrem illam urbem deveherentur illi, qui ad hoc à Sancta Synodo delecti ſunt, ut quæ ab illa fuerant acta defenderent, ex illorum numero eſſe cupiebam. Primò quidem, ut Majeſtatem veſtram coram viderem; deinde verò, ut in veſtrâ præſentiâ contra Epiſcopum Antiochenum diſceptarem, palamq; oſtenderem eum calumniatum fuiſſe, & iniquè inſaniiſſe, & quaſi impotentibus furijs fuiſſe actum, eò quod Capita blaſphemiarum Neſtorii Anathematizaſſem.* Hoc eſt, eò quod impiis Neſtorii dogmatibus oppoſuiſſem duodecim anathematiſmos, ſeu anathematiſmis armata Capitula. Ad hæc defendenda Cyrillus optaverat eſſe unus è Legatis. Reſpondeo ipſum Legationis tempore adhuc, uti damnatum & degradatum, fuiſſe in vinculis, ideòque non potuiſſe iſto voto potiri. Ejus cauſa erat tunc adeò malo loco, ut Aula de ipſius *quoque exilio iniret conſilium.* Ita tunc ipſe ſcripſit ad Regiæ civitatis Clerum ac Populum. Notanda ſunt verba: *Vt quæ ab illa fuerant acta defenderent*. Non ſolam Cyrilli ac Memnonis reparationem, ſed etiam damnationem Neſtorii. Et laudata relatio palam aſſerit utrumque ſimul fuiſſe ſtabilitum à Principe. At verò reparatio ſtabilita non fuit, niſi poſt auditos Legatos: Ergò neque damnatio. Porrò quæ Cyrillus de maris impetu ſcribit, conferri

ferri debent cum illis, quæ ad ſuam Eccleſiam ſcripſit ex Inſula Rhodo: *Gratiâ & benignitate Chriſti Salvatoris noſtri magnum ac latum pelagus emenſi, incolumes Rhodum pervenimus, ea ventorum lenitate ac proſperitate uſi, ut totam illam navigationem citra omnem timorem, omneq; vitæ diſcrimen peregerimus.* Nempe per Divinam protectionem, de quâ ſtatim ſubdit: *Tu dominaris poteſtati maris, motum autem fluctuum ejus tu mitigas.*

AD CAPUT XXVII.

ETiam hæc Epiſtola eſt vulgata. Cenſui tamen & Caſſinenſem tranſlationem eſſe vulgandam: Ob dictas ſæpius rationes. Data eſt quintâ aut ſextâ die Septembris. Etenim Epheſino Orientalis Factionis Conventiculo refert Acta apud Principem, & ipſorum ſucceſſum. At verò Acta illa contigerunt quarta die iſtius menſis. Tunc Theodoſius trajecit Chalcedonem, celebravit iſtic Conſiſtorium, & in ipſo audivit Partes. Utraque traſlatio affimat hæc facta in Conſiſtorio, cum aliquo tamen diſcrimine. Etenim Caſſinenſis affirmat inter Conſiſtoriales Comites fuiſſe totum Senatum. Aliud diſcrimen eſt, quod vulgata tranſlatio affirmet Acacium Melitinenſem in Commentariis poſuiſſe *Deitatem paſſibilem*, at verò Caſſinenſis ait ipſum fuiſſe id confeſſum inter Geſta. Attamen diſcrimen ſibi ipſi cohæret. Ex ipſo diſcimus verbalia Conſiſtorii Geſta fuiſſe redacta in commentarios, & Acacium utrobique conſtanter perſtitiſſe in iſtis vocibus. Inſuper diſcimus Græcorum Epiſcopos fuiſſe compulſos dicere in Conſiſtorio: Etiam de rebus ſacratiſſimis. Et Latini Epiſcopi, licet Apoſtolicæ Sedis Legati, ſe accommodarunt illorum moribus.

Epiſtola etiam docet Joannem Antiochenum ac ejus in hac Legatione ſocios potentiſſimè egiſſe contra Sanctum Cyrillum, adversùm ejus in Neſtorium Acta, ac præſertim adversùm ejus Capitula. Hinc enim Synodales Legati, quod Princeps eorum Apologiis non plenè acquieſceret, rogarunt ipſum advocari, utpote qui ætatem & linguam haberet, ideoque meliùs poſſet pro

ſe

ſemetipſo ſatisfacere. Nec dubium, quin addiderint hanc evocationem ipſi ſemper fuiſſe in votis, & fore acceptiſſimam. Et haſce preces ille omninò reſpicit in ſuo Apologetico. At preces non fuerunt exauditæ. Et hinc oritur quæſtio, Quomodo Neſtorii damnatio, nec non Cyrilli ac Memnonis reparatio fuerint Conſtantinopoli per Theodoſium confirmatæ ante ejus Trajectum, & Conſiſtorium apud Chalcedonem? EtenimCyrillus iſtic adhuc fuit inter reós, & necdum plenè purgari meruit: Quomodo igitur antea fuit confirmata ejus reparatio? Reſpondeo ac fateor non eſſe levem ſcrupulum. Interim quod Imperator Neſtorii damnationem ac exilium firmaverit ante hoc Conſiſtorium, non eſt dubitandum. Etenim de iſto ipſo nihil vel audire voluit, affirmans de eo jam formam emanaſſe. At vero hæc damnatio erat palmaris in Cyrillum calumnia, ideoque videtur non dubitandum, quin & hunc tunc Theodoſius admiſerit. Utique ob reverentiam ac authoritatem Synodi ac Sedis Apoſtolicæ. Etenim dum Neſtorium abjecit, agnovit legitimitatem Synodi. Proinde præſens dubitatio fuit non de Cyrilli Perſonâ, ſed de ſolis Capitulis. Nam & Orientales Epiſcopi diu poſt initam cum Cyrillo pacem, & admiſſam ejus communionem, damnarunt ejus Capitula. Quia nempe aliud eſt Doctorem eſſe Orthodoxum, aliud quoſdam ejus articulos eſſe devios. Nihilominus pertinaces Factioſorum Legatorum interceſſiones poſſint Theodoſium adegiſſe in aliquam titubationem. Præſens Epiſtola inſuper docet Acacium Melitinenſem pari, quo Factioſa Legatio invaſit, impetu defendiſſe Capitula, & ita admiſiſſe hanc propoſitionem: *Deitas eſt paßibilis.* Nequaquam eſt calumnia. Etenim hujus verbi meminit etiam in ſuâ famoſâ Epiſtolâ Ibas Edeſſenus, agens de factâ inter Eccleſias pace: *Ioannes Paulum Emeſenum direxit Epiſcopum, per eum ſcribens veram fidem; & præcipiens ei, quia ſi huic Fidei Cyrillus conſenſerit, & Anathematizaverit eos qui dicunt, quia* Deitas paſſa eſt, *ut communicaret ei.* Joannes omninò reſpexit iſtud verbum Acacii. Et ipſum mox etiam Epheſum devenit, & non ſolummodo Factioſos exultanti gaudio, ſed & Orthodoxos ſummâ admiratione ac triſtitiâ affecit, adeò ut S. Theodotus Ancyranus Epiſcopus, magnus Acacii amicus, ſolemni concione iſtud pur-

 gare

gare ac exponere debuerit. Exſtat ejus Synodalis ſermo, qui Neſtorium ob denegatam hanc propoſitionem, *Deus eſt paſſus*, demonſtrat rectè damnatum, & ipſum per Proſopopeiam alloquens proſequitur: *Sanè ſi ad Deitatis naturam ſpectes, non erras; ſi verò perpeſsionem illi ſimpliciter adimas, diſpenſationem pernegas. Ne ergò perpeſsiones Deo improperes, ſed perpeſsionum utilitatem inſpicias. In humilitatem Deus ſe demiſit, nullam ſecundùm propriam naturam perpeſſus diminutionem, ſed hanc nobis gratiam faciens. Divinitatis natura nullam ignominiam eſt perpeſſa.* Diſtinguit duas propoſitiones: *Deus eſt paſſus, Deitas eſt paſſa.* Primam Orthodoxam, ſecundam affirmat eſſe ſuſpectam, malè ſonantem, ſcandaloſam, & omnino cavendam. Nempè Orthodoxi & factioſi Legati in Principis Conſiſtorio diſputaverant de duodecimo Cyrilli Capitulo, quod affirmat Deum Verbum fuiſſe carne paſſum ac mortuum: Et in ejus defenſione Acacius, neſcio quâ occaſione, dixit etiam Deitatem paſſibilem ac paſſam, Non in ſemetipsâ, ſed in aſſumptâ carne.

Porrò laudatus S. Theodoti ſermo habet hunc titulum: *Theodoti Ancyræ Epiſcopi homilia, Epheſi contra Neſtorium habita, in die Sancti Ioannis Evangeliſtæ.* Sextò Calendas Octobris, die vigeſimo ſexto Septembris. Hoc enim die Græci colunt laudatum Apoſtolum. Porrò quarto iſtius menſis die Theodotus, utpote Synodalium Legatorum unus, fuit Chalcedone, cum aliis diſputans in Principis Conſiſtorio. Aliquot diebus poſt ibidem permanſit. Nam utraque pars fuit quinquies audita à Theodoſio. Ibidem fuit, dum Princeps finaliter ſtabilivit Synodi Acta, & omnes dimiſit ad propria. Iſtic item fuit in Ordinatione Maximiani, promoti in locum Neſtorii. Quomodo igitur dictâ die poſſit fuiſſe Epheſi? Reſpondeo iſtuc veniſſe Chalcedone aut Conſtantinopoli, & huc iterum rediiſſe. Itineris cauſam ignoro. Et hinc diſcimus non admirari, quod etiam Projectus Epiſcopus, S. Celeſtini Vicarius, licet è Synodi Legatis non fuerit, advenerit Conſtantinopolim. Theodotus ergo Orthodoxis Epiſcopis ſolemni ſermone expoſuit à Principe confirmatam Neſtorii damnationem, addidit confirmationem datam etiam ob negatum duodecimum Sancti Cyrilli Capitulum, & hac occaſione item expoſuit propoſitionem ac mentem Acacii Melitinenſis.

Et

Et hinc oritur quæſtio, An iſta propoſitio ſit omnino hæretica, & re vera incidat in ſceleratam blaſphemiam Polemonis? Et videtur incidere. Hinc enim Joannes Antiochiæ Patriarcha ac ejus Epiſcopi S. Cyrillo comuunicare noluerunt, niſi anathematizaret iſtum articulum. Et ad ipſius auditum Chriſtianiſſimus Imperator Theodoſius excuſſit aut laceravit blatteam ſuam timicam: *Præ magnitudine blaſphemiæ.* Antiquus ille, etiam in Sacro-Sanctis Evangeliis memoratus, deteſtandæ blaſphemiæ mos tunc necdum abierat in diſſuetudinem. Uſitabatur etiam à Sanctis. Etenim de S. Apoſtolis Paulo ac Barnabâ, dum Lyſtrenſes ipſis immolare vellent, ſcribit in Actis S. Lucas: *Conſciſſis tunicis ſuis exilierunt.* Reſpondeo hanc ipſam quæſtionem poſtmodo fuiſſe à Venerabili Carthaginenſis Eccleſiæ Archi-Diacono Ferrando propoſitam S. Ruſpenſis Eccleſiæ Antiſtiti Fulgentio: *Vtrum Dei Filius ſicut dicitur natus, paſſus, mortuus, crucifixus, ita ejus Divinitatem confirmare nos oporteat natam, paſſam, mortuam, crucifixam? Quamvis, ſive Deus, ſive Divinitas nominetur, ſola Caro intelligatur mutabilis atque paſſibilis, ſecundùm quam Deus aut Divinitas potuit, quod in ſuâ naturâ non potuit.* Et S. Fulgentius reſpondit: *His tuis verbis breviter reſpondeo, Quidquid horum dicatur, nihil præjudicare fidei, quâ veraciter Eccleſia Catholica credit & prædicat Divinitatem Filii impaſſibilem atque incommutabilem permanere.* Demonſtrat utrumque loquendi modum S. Ambroſio, S. Auguſtino, S. Leoni Papæ, etiam in Sacro-Sanctâ ejus ad S. Flavianum Epiſtolâ, S. Pontifici Gelaſio, aliiſque Patribus, quin & ipſi Gentium Doctori Apoſtolo Paulo placuiſſe. Hic enim dicit Chriſtum, Dei virtutem ac ſapientiam, crucifixum.

Eandem quæſtionem S. Fulgentius tractat in tertio libro ad Traſimondum, Arianum Regem Wandalorum in Africâ. Licet Polemon, ſuum Apollinarium imitatus, fuerit Arianos averſatus, ejus tamen blaſphemia ex Ario ducit originem. Etenim Arius Deum verbum ex Origene dixit non eſſe aliud, quam primam mentem, ideoque ipſum Chriſto Domino fuiſſe loco animæ. Immò ipſam animam. Nam apud Origenem omnes mentes, licet differant meritis, ſunt ejuſdem ſpeciei atque ſubſtantiæ. Hinc Arius intulit Deum Verbum, ejuſque Divinitatem fuiſſe Chriſto Domino patiente, licet non paſſam, tamen compaſſam.

Ad

Ad morem noſtræ animæ. Adversùs hoc igitur blaſphemum dogma ſcribit S. Fulgentius: *Sed forſitan dicetur Chriſtum ideo in carne paſſum prædicari, quia Divinitas, quæ ante carnem pati non poterat, paſſibilem ſucipiens carnem, paſſionem quoque cum carne perſenſit, quia prorſus ſuſceptione paſſibilis carnis ipſa impaſsibilis in paſsione permanere non potuit.* Amplè refutat impiam doctrinam, & concludit: *Reſtat igitur, ut Divinitatem Chriſti, quam immutabilem Sacra Scriptura commendat, ſic paſſam fateamur in carne, ut eam tamen credamus compaſſam non fuiſſe cum carne. Ideò enim Deus in carne paſſus eſt, quia paſsibilem carnem accepit, ideò autem carni compaſſus non eſt, quia in carne patiens impaſsibilis natura Divina permanſit.* Et infra: *Non tunc nata eſt Chriſti Divinitas in ſe, cum nata eſt pro nobis in carne.* Palam admittit has propoſitiones: *Divinitas eſt nata, paſſa, crucifixa, mortua.* Non in ſemetipsâ, ſed in propriâ carne, aſſumpta in propriam hypoſtaſin.

Et has S. Fulgentii phraſes Ferrandus Archidiaconus eſt conſtanter ſequutus. Etenim in eruditiſſimâ adversùm Eutychianos Epiſtolâ ſcripſit ad Anatolium Diaconum Romanæ Eccleſiæ: *Solent Ariani nobis objicere talem propoſitionem*, Paſſa eſt Divinitas Filii, aut non eſt paſſa. *Si reſpondeamus*, Non eſt paſſa, *dicunt*, *Purus homo crucifixus eſt. Si reſpondeamus, quod reſpondere debemus*, Paſſa eſt, ſed ſecundùm carnem, ipſa tamen in hoc, quod impaſſibilis, permanens, *reſpondent*: Aut paſſa eſt Divinitas Patris, ſi paſſa eſt Divinitas Filii, aut non eſt una Divinitas Patris & Filii. *Proponentibus hoc Arianis convenit linguâ Catholicâ reſpondere.* Non dumtaxat adversùm Arianos, ſed etiam contra Eutychianos inſigniter exponit dogma Catholicum. Et iſte loquendi modus placuit toti Africæ. Nam & S. Vigilius, Tapſitanus in Byzacio Epiſcopus, ſcribit in ſecundo libro contra Eutychianos: *Paſsionis injuriam etiam Divinitas pertulit, ſed paſsionem ſola eius caro perſenſit. Dicam adhuc maniſeſtiùs: Confixa eſt Divinitas clavis, ſed ipſa penetrari non potuit. Siquidem vulneri locum caro patefacta aperuit.*

S. Fulgentius in laudato ad Ferrandum Diaconum libro ex S. Auguſtino demonſtrat Deum ac Deitatem, abſtracta & concreta Attributa eſſe in Deo ſimpliciſſimè unum, & hinc concludit ac ſtatuit hanc regulam: *Ex his verbis Præclari Antiſtitis Auguſtini, remotis docemur ambagibus, ſalvâ incommutabilitate, æternitate, atque impaſ-*

S A *ſibili-*

ſibilitate Divinitatis Filii Dei, quidquid de ejus Majeſtate, æternitate, ac virtute ſecundùm ſuſceptionem carnis dicitur, incongruum non eſſe, ſi eodem modo ſecundùm carnem de ejus Divinitate dicatur. Quod ergò à Dei Filio ſuſceptum eſt, ab ejus Divinitate, ab ejus Majeſtate, ab ejus virtute, ab ejus æternitate probatur eſſe ſuſceptum. Nec deeſt firmum fundamentum. Etenim Idiomatum communicatio fundatur in Hypoſtaticâ naturæ humanæ appropriatione ad Deum Verbum. Ita aſſiduè prædicat atque inculcat Sanctus Cyrillus. At verò natura humana, uti Deo Verbo, ita ejus Divinitati omnino fuit Hypoſtaticè propria. Et hic palàm fuit ſenſus venerandi Melitinenſis Acacii. Quæſtio erat de duodecimo Sancti Cyrilli Capitulo: *Deus eſt carne paſſus.* Joannes Antiochenus iſtud accuſavit, quod ipſam Divinitatem blaſphemaret paſſibilem & paſſam. Et Acacius repoſuit, uti Deum Verbum, ita & ejus Divinitatem iſta omnia ſuſcepiſſe. Utique non in ſemetipsâ, ſed in propriâ carne. Et in hac eſſe paſſibilem ac paſſam. Et hæc vox Principi, totique Conſiſtorio graviſſimè diſplicuit.

Verùm ex qua gente, ex quo portu hæ de iſtis propoſitionibus lites navigarunt in Africam? Sunt enim Græcorum lites, à quibus pura ac immunis ſemper fuit Latina Eccleſia. Reſpondeo veniſſe ex Joanne Maxentio, & aliis cum ipſo Schytiæ Monachis, Legatis ad Sedem Apoſtolicam, & tunc in alma urbe demorantibus. Habebant non dumtaxat de Hypoſtaticâ unione, ac variis ipſam conſequentibus propoſitionibus lites cum Neſtorianis, ſed etiam cum iſtorum fratribus Pelagianis de Divinæ gratiæ auxiliis: Et quia Sanctum Auguſtinum fuiſſe ambobus potentiſſimè adverſatum noverant, ſuæ apud Apoſtolicam Sedem graviter periclitanti cauſæ ſubſidium duxerunt poſtulandum ab Africanis Epiſcopis, quos ſciebant religioſiſſimè inſiſtere veſtigiis Sancti Auguſtini. Eorum Epiſtola exſtat inter opera Sancti Fulgentii. Palmaris ipſorum contentio erat de his articulis: *Unus è Sanctâ Trinitate eſt paſſus & crucifixus, Deus eſt paſſus & crucifixus.* Hinc præfata Epiſtola fortiſſimè urget duodecimum Sancti Cyrilli Capitulum, demonſtrans eſſe hauſtum ex Evangelicis ac Apoſtolicis litteris. Quod ipſum in aliis ſuis libellis facit præfatus Maxentius, & in ſecundâ ſuæ fidei, profeſſione adjungit: *Rurſus*

ſus dicendum eſt eum, qui eſt Vita æterna, Sapientia & Virtus Patris, natum ſecundum carnem ex feminâ. Vitam æternam, Sapientiam, & Virtutem Patris pannis involutum in cunis jacuiſſe: Vitam æternam, Sapientiam, & Virtutem Patris paſſum, crucifixum, mortuum ſecundum carnem. Idem Maxentius omnes hoſce libellos haud dubiè etiam miſerit in Africam: Etiam ad Ferrandum Doctiſſimum ac Zeloſiſſimum Primatialis Eccleſiæ Archi-Diaconum. Et hic ad iſtas propoſitiones ceſpitavit. Nec ſine rationibus. Hinc ipſas retulit ad Sanctum Fulgentium, ſuum in cunctis difficultatibus conſuetum refugium. Et hujus Reſcriptum jam audivimus. Fulgentius enim omninò favebat iſtis Monachis: Quod ex pectore contrà Pelagianos agerent patrocinia Divinæ Gratiæ.

Quid miramur laudatos Eccleſiæ Patres? Etiam mediis Eccleſiæ ſæculis Beatus Alcuinus Flaccus eſt ita locutus. Etenim ad hanc Fredegiſi quæſtionem, *Vtrumnè Divinitas cum carne ſit concepta, nata, paſſa, &c. quæ Humanitatis propria eſſe noſcuntur*, reſpondit: *Vtiq; Divinitas ſuæ carnis conceptione concepta eſt, & nativitate nata, ſenſitq; participatione humani affectus mortem, quam ſponte ſuſceperat, non naturæ ſuæ potentiam perdens, per quam cuncta vivificat.* Quin & nos hodiè ſolemniter cantamus in Eccleſiâ: *O magnum pietatis opus! Mors mortua tunc eſt, in ligno quando mortua Vita fuit.* Eſt antiquiſſimus cantandi, aut certè loquendi modus. Etenim & Sanctus Auguſtinus in duodecimo ſuper S. Joannis Evangelium Tractatu ſcribit: *Attenditur mors, ut nihil valeat mors. Sed cujus mors? Mors Vitæ. Si dici poteſt mors Vitæ. Immo quia dici poteſt, mirabiliter dicitur.* Verſat ac explanat admirandam iſtam phraſim, & concludit: *In morte Chriſti mors mortua eſt, quia Vita mortua occidit mortem. Plenitudo vitæ deglutivit mortem.* Ex quo vides iſtum Eccleſiæ verſum & cantum eſſe formatum ex Sancto Auguſtino. Eadem ipſe repetit in vigeſimo ſexto Tractatu: *Aſſumpſit Vita mortem, ut Vita occideret mortem. Vita æterna mortem aſſumpſit, Vita æterna mori voluit.* Et Ibas Edeſſenus Epiſcopus in Tyrio Judicio dixit ad ſuum Accuſatorem: *Tu quando dixiſti,* Vita mortua, *non tibi dixi repentè, Si quidem hoc dicis, quia caro Domini vivificans eſt, & Chriſtus noſter Vita eſt, & ego confiteor. Si autem de Divinitate ſenſiſti, non recipio.*

Iſtam tamen loquendi formam Origenes eſt planè averſatus.

Etenim Celſo, Epicuræo Philoſopho, noſtros Prophetas, quod Dei mortem prædicarent, irridenti repoſuit aliud eſſe Dei, aliud Deitatis mortem, & adjunxit: *Quamobrem ne ſimpliciſſimus quidem Chriſtianus, & inexercitatus in doctrinâ exquiſitiori, diceret obiiſſe Veritatem, aut Vitam, aut Viam, aut Vivum Panem, qui deſcendit è cælo, aut Reſurrectionem, nam Reſurrectionem eſſe ſe dicebat, qui in ſpecie Hominis Ieſu docebat dicens:* Ego ſum Reſurectio. *Nec ullus noſtrum inſanit, ut dicat:* Mortua eſt Vita, mortua eſt Reſurrectio. *Invenirentur autem tales, ſi locum haberet ſuppoſitio Celſi.* Eandem propoſitionem improbavit Marius Mercator, Neſtorio aliquoties reſpondens, non Deitatem eſſe mortuam, ſed Deum Verbum. Ejuſdem mentis fuit publicatus per Jacobum Gretzerum Anaſtaſius Sinaita, poſt varia ſcribens: *Sic & Sapientiſſimus Cyrillus non ait mortem Divinitatis eſſe, neq; Divinitatis paſſionem, ſic enim Divinitatis plenitudinem feciſſet paſſibilem ac mortalem, ſed Dei paſſionem dixit.* Eſt æquivoca ac ambidextra propoſitio. Hinc aliis placuit, diſplicuit aliis. Attamen Sancto Cyrillo omnino placuit. Etenim in dogmatica ad ſuos Monachos contra Neſtorii exordia Epiſtola diſertè ſcribit: *Quomodo igitur Vita mortem oppetiviſſe dicitur? Non aliter ſanè, quam mortem in propriam carnem excipiens.* Et in hoc fortaſſe Cyrilli loco poſſit ſe fundaſſe Melitinenſis Acacius. Circa hanc rem prudenter ſe geſſit Joannes Maxentius, Etenim in ſecundo ſui Dialogi libro inducit Neſtorianum interrogantem: *Vita ergo manibus comprehenditur impiorum, Vita crucifigitur, poſtremò moritur Vita? Et ſi Vita eſt mortua, quis vitam mortuis præſtare credendus eſt?* Et reſpondit: *Si is, qui Vita eſt, non eſt crucifixus & mortuus, ſperare vitam mortui nullatenus debent.* Cautè affirmat non Vitam, ſed mortuum fuiſſe illum, qui eſt Vita. Superiores, quas ſupra audivimus, phraſes ita moderatus eſt, ac in meliori Judicio diſpoſuit, ut illis offenſas placaret aures Romani Populi.

Cap 7

Cap. 25

Eadem eſt ratio omnium aliarum iſtiuſmodi propoſitionum. Eas conſtantiſſimè averſatus eſt Theodoretus. Scribit enim ad Milites: *Angelus dixit,* Venite & videte locum, ubi poſitus erat Dominus, *non Divinitatem includens tumulo, ſed Domini corpus hoc appellans nomine. Quod verò Sanctis quoq; Patribus hæc ita viſa ſint, audiant Athanaſium Alexandriæ laudatiſſimum Epiſcopum, qui & Pontifica-*

tum ſua confeſſione exornavit, clamantem: Vita mori non poteſt, immò verò mortuos vivificat. *Audiant & celeberrimum Damaſum Epiſcopum Romæ clamantem:* Si quis dixerit, quod in cruce pœnam ſuſtinuerit Divinitas, & non corpus cum animâ, anathema ſit. *Audiant ſanctiſſimum ac Religioſiſſimum Romanorum Epiſcopum, Dominum Leonem, nunc ſcribentem, quod paſſus ſit Dei filius, ſicut pati poterat, non ſecundum naturam, quæ aſſumpſit, ſed ſecundum eam, quæ aſſumpta eſt.* Magnus Leo iſta ſcripſit in Sacro-Sancto ſuo Tomo ad Sanctum Flavianum. Notanda ſunt Theodoreti verba: *Nunc ſcribentem.* Proinde Theodoretus hæc ſcripſit poſt Conſtantinopolitanam Sancti Flaviani Synodum, ante Epheſinum Latrocinium: Antequam degradatus provocaſſet ad Magnum Leonem, & ab ipſo accepiſſet reparationis gratiam atque juſtitiam. Ex quo hodierni Apoſtolicæ Sedis Adverſarii videant, quod non proprii commodi cauſa, ſed ex veritatis impulſu digna elogia ſit impartitus Magni Leonis Perſonæ & Cathedræ. Et non dubito, quin in iſtis litteris reſpexerit præfatum articulum Melitinenſis Acacii. Etenim Sancti Cyrilli Capitula nunquam potuit digerere, immo nunquam voluit vel admittere in ſtomachum. Hinc ſemper fuit pertinaciter averſatus etiam has propoſitiones: *Deus eſt paſſus, crucifixus, mortuus.* Harum contentionum periti noverunt rationes. Longè minùs unquam reconciliari voluit præfato verbo memorati Acacii.

Eadem fuit mens S. Procli Epiſcopi Conſtantinopolitani. Etenim ad Joannem Antiochiæ Patriarcham hæc ſcripſit: *Dicentes autem iterum paſſibilem Deum, ide ſt, Chriſtum, confitemur eum non eſſe paſſum eo quod eſt, ſed eo quod factum eſt, id eſt, propriâ carne. Et ita prædicantes nullo modo fallemur. Quoniam quidem & unum ex Trinitate ſecundùm carnem crucifixum fatemur, & Divinitatem paſſibilem minimè blaſphemamus.* Epiſtolæ fragmentum exſtat apud Facundum Hermianenſem Epiſcopum, & apud Breviarium Liberati Diaconi. Nequaquam loquitur adversùm Eutychianos. Hi enim necdum apparuerant. Omninò loquitur adversùs recens tunc adhuc, & Joanni & cunctis Orientalibus Epiſcopis odioſiſſimum, Dictum Melitinenſis Acacii. Quod iſtud in diuturno horum odio permanſerit, patet ex famosâ Ibæ Edeſſeni Epiſtolâ, quæ affirmat eos noluiſſe

noluiſſe communicare S. Cyrillo, niſi ante omnia anathematizaret hunc articulum: *Divinitas eſt paſſibilis aut paſſa.* Ei vicinus erat articulus, quem S. Proclus in ſuo ad Armenios tomo poſuerat: *Vnus è Trinitate eſt paſſus.* Hunc apud Joannem ac ejus Diœceſim purgare ac firmare ſtuduit, ideoque dixit plurimum diſtâre à verbo Acacii: Illum à ſe aſſeri, hoc anathematizari. Et utrumque conſonare confeſſioni, quam Joannes per Paulum Emeſenum Epiſcopum tranſmiſerat S. Cyrillo. Ita Joannem fortiter ac ſuaviter induxit in comprobationem ſui articuli.

Et hanc loquendi formam amplexa tandem eſt omnis Græcorum Eccleſia. Eorum enim primus Doctor Scholaſticus, ſententiarum Magiſter, & communis dogmatis Interpres, S. Joannes Damaſcenus ſcribit in tertio libro Orthodoxæ fidei: *Enim verò cum de Divinitate loquimur, ea quæ humanitati propria ſunt, ipſi minimè aſsignamus. Non enim paſsibilem aut creatam Divinitatem dicimus. Nec rurſus carni, ſive humanitati ea tribuimus, quæ Divinitati propriè conveniunt. Neque enim carnem, ſive humanitatem increatam dicimus. At verò cum de perſonâ verba facimus, ſive ab utraque parte ſimul, ſive ab altera dumtaxat eam appellemus, utriuſque naturæ proprietates ipſi imponimus.* Demonſtrat idiomatum in Chriſto Domino communionem eſſe non per abſtractas voces faciendam, ſed per concretas. Dicendum eſſe, *Deus eſt mortuus aut crucifixus*, nequaquam, *Deitas eſt crucifixa aut mortua.* Et rectè dicit. Eademque forma jam pridem obtinuit in Latinâ Eccleſiâ. Etenim ad Ferrandi Carthaginenſis Archi-Diaconi laudatam Epiſtolam neſcio quis poſuit hoc marginale Scholium: *De Filii Divinitate impropriè loquitur, cum eam vel paſſam, vel natam de Virgine dicit. Quæ quidem de Chriſto verè, propriéq; dicuntur. Digna omninò veniâ eſt pietas Veterum, quibus nondum ita explorata erant fidei noſtræ Myſteria, ut poſtea, diſponente ſic Domino, poſterioribus fuêre temporibus. Tametſi quid ipſe velit Ferrandus, & ut conetur idem nobiſcum ſentiens dicere, poſteà in extremâ hac Epiſtolâ intelligitur.*

Admiſcet veris falſa. Quis enim admittat fidei noſtræ Myſteria antiquis Eccleſiæ Patribus fuiſſe minùs explorata? Explorata illorum notitia, ſi apud Patres non fuit, è quo cælo eſt ad nos delapſa? Nos iſta non ſcimus, niſi per legitimæ ſucceſſionis traducem, & firmiſſimam hanc veritatis regulam: *Ea omnia & ſola*

credenda ſunt, quæ nos à noſtris Majoribus, illi à ſuis, hi ab Apoſtolis, Apoſtoli acceperunt à Chriſto, Chriſtus autem accepit à Deo. Patres item nec in his, nec in iſtis locutionibus egent veniâ. Quoniam utraque phraſis erat tunc irreprehenſibilis, & liberrimis greſſibus ambulabat per Eccleſiam. Etenim non eſt verum, quod Venerabilis Ferrandus conetur dicere, ut nobiſcum ſentiat. Abſit, ut tantus non ſolius Africanæ, ſed totius Eccleſiæ Doctor à nobis unquam vel in ſpeciem diſſenſerit. In laudatâ Epiſtolâ eſt utroque modo locutus. Et hoc ex Magiſterio S. Fulgentii. Nihilominus omninò expedit, ut Divinæ & humanæ naturæ in Chriſto Domino idiomata non per abſtractas communicemus voces, ſed per ſolas concretas. Per abſtractas communicatio habet aliquid cacophoniæ, eſt ſuſpecta de Apollinario, Polemone, ac Eutychete, atque ita infirmis auribus parit aliquid ſcandali. Et hanc ſuſpicionem ac ſcandalum Imperator Theodoſius ſubiit ex verbo Melitinenſis Acacii. Nec ſine fundamento. Etenim S. Cyrillus accuſabatur de Apollinario, ideoque Acacius illum defendens non debebat uti ſuſpectis de hoc vocibus. Iſtæ phraſes, licet per Apoſtolicam Sedem damnatæ nunquam fuerint, paulatim tamen abierunt in deſuetudinem & communem diſplicentiam, ideoque omnes jam pridem ſectamur regulam & phraſim S. Joannis Damaſceni. Damnatio, quam à S. Damaſo factam laudat Theodoretus, eſt in ejus dogmaticis ad Paulinum Antiochiæ Patriarcham litteris: Solam Polemonis blaſphemiam damnat, non uſitatam tunc phraſim à variis Orthodoxis.

Præſens Epiſtola docet inſuper nos quædam alia. Primò, quod Imperator Theodoſius neutro contendentium & auditarum partium Reſponſo contentus juſſerit, ut quæque pars fidem ſuam Scripto exponeret. Omnis quæſtio erat, non amplius de Neſtorii Epiſcopatu aut dogmate, ſed de ſolis S. Cyrilli Capitulis, circa quæ partes pertinaciſſimè & clamoſiſſimè diſſidebant. Princeps id haud dubiè fecit ſuaſus à Joanne Officiorum Magiſtro, qui iſtud ipſum Epheſi poſtulaverat: Et ejus Suaſum adjuvit verbum Acacii. Secundò docemur, quod ſciſmatica Legatio ad ſolum Nicænum Symbolum denuò proclamaverit, ita ſperans Epheſina Definita excutere. Nam & iſtud ipſum tota Factio à Joanne Comite poſtula-

ſtularat apud Epheſum. Tertiò, quod hoc conſilium placuerit etiam Principi & Conſiſtorio. Nam & ille ab Acacio Berrhæenſi Epiſcopo perſuaſus, iſtud ſcripſerat in ſuâ Sacrâ, per eundem Joannem tranſmiſſa Epheſum. Quartò, quod factioſi Legati ad Principis Edicto ſatisfaciendum poſtularint Epheſo ſibi tranſmitti Relationem illam, quæ in Synodalibus Actis habet hunc Titulum: *Relatio Orientalium ad Imperatorem, cui Symbolum Sanctorum Nicænorum Patrum præpoſuerunt, referentes de Sancta & Oecumenica Synodi Decretis ſuper libellis, quas Sanctiſsimi Cyrillus & Memnon ipſi obtulerunt. Fuit autem relatio hæc ad Irenæum Comitem miſſa, & per ipſum Imperatori exhibita.* Hoc ipſum inſtrumentum eidem Legati laudarunt, & Chalcedone tranſmiſerunt Theſſalonicam ad Rufum Epiſcopum, ita ſcribentes: *Miſimus etiam exemplar Scripti, quod Piiſsimo Imperatori noſtro exhibuimus, quo Sanctorum Nicænorum Patrum fides continetur, & hæretica Cyrilli Capita recens inducta, ea judicantes ab Orthodoxâ fide aliena, in ipſo rejecimus.* Eſt ipſiſſimum Scriptum. Et ſcripta ad Rufum Epiſtola eſt hac præſenti anterior. Quare Legati omninò habebant iſtud inſtrumentum, & quidem authenticum, ac ab omnibus ſubſcriptum. At ſemetipſos ſpoliare noluerunt, ideòque illud miſerunt Epheſum, ut juxta ipſum fieret aliud originale atque authenticum, & ab omnibus ſubſcriberetur. Et tunc unum offerretur Principi. Vulgata tranſlatio habet: *Propoſuimus igitur illam, in quâ veſtra Sanctitas ſubſcripſit.* Hoc eſt, necdum obtulimus, ſed offerre propoſuimus. Hic ſenſus lucet ex Caſſinenſi tranſlatione: *Reſtat igitur illam, in quâ Sanctitas veſtra ſubſcripſit, pietati ejus offerre.* Nempè dum duplicatum advenerit. Quintò docemur, quod è Conſtantinopolitano Populo plures ſchiſmaticis faverint, ad eos transfretarint frequenter, & ipſos accenderint ad pertinaciam. Hi enim ſunt, qui poſtmodò in ipsâ Regiâ civitate excitarunt publicos motus. Hæc vulgatæ tranſlationis verba, *Multum laboramus ad retinendum eos*, ſunt clariora in Caſſinenſi: *Ad eos compeſcendos plurimum laboramus.* Vulgatus Tranſlator hunc Titulum rectè appoſuit Epiſtolæ: *Altera Schiſmaticorum Epiſtola, intempeſtivè de victoriâ glorantium.* Etenim Divina Miſeratio illuminavit Principem, ut poſt quintam partium Audientiam vera & recta judicaret.

AD

AD CAPUT XXVIII.

HÆc Epiſtola eſt Orientalis apud Epheſum Factionis reſponſoria ad præcedentem ſuorum Legatorum. Exſtat in Synodalibus Actis, attamen & Caſſinenſem tranſlationem judicavi vulgandam, ob plures rationes. Primò, quod habeat ſubſcripta omnium Epiſcoporum nomina. Et inter ipſos eſt Cyrus Tyriorum Metropolita, cui ſucceſſit Comes Irenæus. Etiam eſt Rabbulus, ſeu Rabbulas Edeſſæ Metropolita, cui ſucceſſit Ibas. Proinde Ibas Epheſi non fuit Epiſcopus. Attamen omninò fuit. Nempe Presbyter, in ſocietate ac miniſterio Rabbulæ. Ei ſucceſſit anno trigeſimo ſexto iſtius ſæculi. Secunda ratio eſt, quod Caſſinenſis tranſlatio in Epigraphe prætermittat Helladium Ptolomaidis Epiſcopum, unum è Legatis. Ipſum verò ponit vulgata tranſlatio. Poſſit Legatorum litteras portaſſe Epheſum, ac item retuliſſe Reſponſum, atque ideò eſſe prætermiſſus. Veritas latet. Tertia ratio eſt, quod Caſſinenſis tranſlatio quædam vulgatæ menda emendet. Primum eſt in ipſo Epiſtolæ exordio. Aliud eſt in verbis: *Infamentur hæretica, ut per totum Orbem in Eccleſiis iterum Sanctorum Patrum Orthodoxa fides relluceſcat.* Noſtra tranſlatio eſt clara: *Et hæc quidem depompabunt hæreſes. Refulgebit quidem rurſus per univerſas totius Mundi Eccleſias Sanctorum Patrum fides Orthodoxa.* Porrò Caſſinenſis codex habet duas inſcriptiones: Unam à Legatis ad Synodum, aliam à Synodo ad Legatos. Et hæc eſt legitima. Alia palàm irrepſit ex oſcitantiâ Scriptoris. Et per eundem non fuit raſa aut circumducta. Notanda ſunt hæc verba utriuſque tranſlationis: *Subſcripſimus in duobus exemplaribus, quæ à veſtrâ Sanctitate nobis ſunt miſſa.* Videntur diſſonare à verbis præcedentis Epiſtolæ: *Miſimus exemplar expoſitionis, ut duo exemplaria fiant, duobuſq; illis ſubſcribatis.* Caſſinenſis tranſlatio eſt expreſſior: *Vt duo authentica exemplaria dignemini tranſcribere, & ſubſcribatis ambobus.* Reſpondeo aut Legatos poſt ſcriptas litteras mutaſſe conſilium, & duo exemplaria miſiſſe Epheſum, aut tam vulgatum quam Caſſinenſem Translatorem deviaſſe ab originali litterâ. Et quoniam hæc non exſtat, ego neſcio aliud.

Epiſtola

Epiſtola hæc nos docet varia. Primò, quod Epheſina Synodus etiam poſt tranſmiſſos ad Principem Legatos perrexerit in ſuis Seſſionibus ac Operibus: Quod perrexerit quorumdam Neſtorianorum Acta & Scripta diſcutere. Quod quoſdam damnaverit, & damnationis litteras miſerit ad ipſorum Eccleſiam, mandans procedi ad novi Epiſcopi electionem & conſecrationem, & vacantis Eccleſiæ bona uſque tunc regi & cuſtodiri per Oeconomos. Inter hos fuerunt Dorotheus Martianopolitanus, Helladius Tharſenſis, Himerius Nicomedienſis, Eutherius Thyanenſis, & plures alii. Erat enim & ipſe Joannes Antiochenus. Singulorum nomina habes in ſeptimâ Actione Epheſini Concilii. Verùm Cyrillus, Primarius Synodi Præſes, tenebatur in vinculis, Arcadius verò Italiæ Epiſcopus, ac Philippus Romanorum Presbyter, erant Chalcedone. Quomodo igitur ſine Præſidibus potuerunt tractari ac definiri Synodalia? Et quidem degradationes Metropolitarum. Reſpondeo hinc duci argumentum, quod Imperator Theodoſius, dum Neſtorii damnationem admiſit, etiam Cyrilli ac Memnonis reparationem ſtabiliverit, atque ita ille, ut canonicus Præſes, denuò cœperit Synodales Actiones celebrare. Et firmatur hoc ex his Epiſtolæ verbis: *Eò quod nullam indignationem experti ſint.* Caſſinenſis tranſlatio eſt lucidior: *Eò quod nullam ſenſerint ultionem.* Certè Cyrilli ac Memnonis degradatio & carceratio fuerant haud modica ultio. Proinde dum hæc ſcribebatur Epiſtola, illæ videntur fuiſſe circumductæ, & tamquam ſi nunquam fuiſſent, exſufflatæ. Quidquid ſit, Projectus Epiſcopus manſit Epheſi, & alii Legati in ipſum poſſint compromiſiſſe, & accumulaſſe ſuas vices Apoſtolicas. Et ex his patet Synodalia Acta eſſe nobis mutila. Majores forſitan noſtri hæc poſteriora ob Primatum Epiſcoporum abſentiam cenſuerunt non eſſe paris cum aliis authoritatis.

Secundò docemur horrendum Factionis odium in S. Cyrilli Capitula. Horrenda ſunt odii verba: *Parati etiam ſumus priùs mori, quam ſuſcipere unum ex Hæreticis Cyrilli Alexandrini Capitulis.* Caſſinenſis tranſlatio conſonat: *Parati ſumus priùs animam reddere, quam quodlibet hæreticorum Capitulorum Cyrilli Alexandrini ſuſcipere.* Rectè aſſerunt hoc odium eſſe ſuam concordiam. Etenim quid ipſe etiam

tiam Joannes Patriarcha, ac ejus in hac legatione ſocii de Capitulis ſenſerint,docet poſtrema ipſorum ad ſuam Epheſi Factionem Epiſtola : *Quintò acceſſus nobis contigit, & multum de Hereticis Capitulis diſceptavimus, juravimuſq; ſæpiùs Pientiſſimo Regi, quod impoſſibile ſit nobis communicare his, qui diverſa ſentiunt, ſi nondum exploſerint Capitula. Et quod Cyrillus,etiamſi rejecerit Capitula, à nobis ſuſcipiendus non ſit, eò quod ipſe tam impia hæreſeos Hæreſiarches factus ſit.* Antiquus, S. Athanaſio authore conditus, Eccleſiæ Canon, aut potius nova per hunc Canonem inducta clementia lapſos in hæreſim,&de iſto lapſu pœnitentes Epiſcopos recepit ac repoſuit in gradum, exceptis tamen Hæreſiarchis : In hos permanere voluit avitum rigorem, qui quoſvis in hæreſim cadentes Epiſcopos aut Clericos, licet ex pectore pænitentes,non impartiebat, niſi ſolâ communione laicâ. Ab hoc Canone, licet tunc mitigatus eſſet, Joannes juravit circa Cyrillum non recedere. Juravit ſæpiùs. Et quidem coram Principe, totoque Conſiſtorio. Et hoc ex hoſtili odio erga Cyrillum ac ejus Capitula. Graviſſimè exceſſit. Non dumtaxat quia Herodianum, ſed etiam quia qualecumque præſtitit juramentum. Antiquus eum Canon id cunctis interdixit Epiſcopis. Præſertim Antiocheno. Quis enim neſciat Antiochenum S. Joannis Chryſoſtomi Miraculum. Hoc etiam aurigis & nautis omne juramentum adeò abſtulerat, ut omnis in id per linguæ incuriam aut præcipitium lapſus ſemetipſum mox vindicaret, & iſto die cogeret dormire incœnatum. Et Joannes in ſuum caput juravit. Etenim poſtmodò à pluribus ſuis Epiſcopis, ejus cum S. Cyrillo pacem averſantibus, paſſus eſt acerbas contradictiones & perſecutiones : Et palmare ipſorum fundamentum erat iſtud juramentum. Clamabant ſuum Patriarcham præter alias in iſtâ pace prævaricationes eſſe frequentis perjurii reum, ideoque ſemetipſos & ſuas Eccleſias ab ejus communione pertinaciter ſegregarunt. Per quæ quis peccat,per eadem punitur.

Notanda ſunt hæc verba : Quæ autem ad perſonarum dehoneſtationem attinent, perpetuò ſilentio abrogamus. Qui enim recipiunt eum in hæreticis illis Commentariis (hæretica Commentaria, ut ſcitis, Patrum fidei conjunxerunt) hac ratione declarant ſeipſos hæreticos & ab Orthodoxá fide alienos. Quomodò igitur, oro, fieri poteſt, ut duo hæc diverſa

diverſa, depoſitio & Capitula conveniant? Sunt involuta ac obſcuriſſima. Caſſinenſis tranſlatio eſt longè lucidior: *Ea verò, quæ contra perſonam, quæ injuſtitiam pertulit, cognoſcentes, totius obſtuporis ſumus taciturnitate perculſi. Qui enim depoſuerunt eum, in ipſis Geſtis hæreticis hæretica Capitula, ſicut noſtis, Patrum fidei conjunxerunt. Et per hoc ſemetipſos hæreticos denotantes, & à fide alienos orthodoxâ. Quomodo igitur, quæſo, poſſibile eſt, ut ad unum, dum ſunt contraria, hæc utraque conveniant? Id eſt, ut depoſitio approbetur, & Capitula improbentur.* Agunt non de variis perſonis, ſed de ſolo Neſtorio, & de ipſius degradatione factâ per Synodum. Et dicunt varia. Primò, quod iſta damnatio ſit penitus injuſta: Quod ipſam audientes obſtupuerunt adeò, ut nec loqui potuerint. Vulgatæ tranſlationis verba, *Perpetuo ſilentio abrogamus*, carent omni ſenſu. Secundò affirmant Neſtorii damnationem non dumtaxat eſſe injuſtam, adeoque nullam ratione materiæ, ſed inſuper ratione formæ. Ob duas præſertim rationes. Prima eſt, quod iſti Epiſcopi Patrum fidei, utique Nicæno Symbolo, adjunxerint ac æquiparaverint hæretica Cyrilli Capitula. Re verâ enim Epheſini Patres poſt lectum Nicenum Symbolum legi curarunt etiam S. Cyrilli Capitula. Factio credidit hæc ab illis fuiſſe Synodaliter comprobata, & admiſſa in regulam. Secunda ratio eſt, quod Epheſini Patres hanc Capitulorum canonizationem & Neſtorii damnationem conjunctim fecerint, in eiſdem Commentariis adunarint, & ut connexa ad Principem retulerint, ideoque non minus Neſtorii damnatio, quam Capitulorum canonizatio ſit prævaricatoria, ac penitus nulla. Etenim Epiſcopi Capitula canonizando affricarunt ſibi Apollinariſticam ac Eunomianam ipſorum ſcabiem, atque ita ſemetipſos ſpoliarunt judicandi poteſtate. Ex his Factio intulit Imperatorem Theodoſium, qui Capitula projiciens Neſtorii damnationem firmaverat, fuiſſe inſigniter circumſcriptum. Adversùs Epheſinam Synodum uſa eſt eo ipſo principio, quo adversùs Sardicenſem uſa olim fuerat Euſebiana Arianorum Factio, de qua Sulpitius Severus: *Interjecto tempore Athanaſius, cum Marcellum parum ſanæ fidei eſſe comperiſſet, à communione ſuſpendit. Nacti ergò Ariani iſtiuſmodi occaſionem, conſpirant penitus Sardicenſis Synodi Decreta ſubvertere. Etenim eis color quidam ſuppetere videbatur, quod tam injuſtè fuiſſet*

pro Athanaſio judicatum, quam Marcellus fuerat abſolutus, qui nunc etiam Athanaſii judicio hæreticus eſſe probaretur. Igitur Ariani aſtuto conſilio miſcent innoxium criminoſis, damnationemq́, Photini & Marcelli, & Athanaſii eadem ſententiâ comprehendunt, illud nimirum apud Imperatorum animos præſtruentes, ut non putarentur de Athanaſio perperam judicaſſe, qui de Marcello atque Photino vera ſenſiſſent. Sardicenſis Synodus & S. Athanaſii, & Marcelli Ancyrani Epiſcopi, qui ab Euſebianâ Factione degradati ad Julium Papam provocaverant, cauſas ex ejuſdem Pontificis delegatione retractaverat, & utrumque reparatum gradui reddiderat: Circa Marcellum circumſcripta. Hinc Factio ubique buccinavit eandem Synodum non potuiſſe de Athanaſio rectè, de Marcello perperam judicare, ideoque datum de utroque judicium exſufflavit, & ſuam de illis Antiochenam ſententiam edixit ratam & inconcuſſam. Eodem modo hæc Orientalis Factio conteſtatur Epheſinam Synodum, præſertim eandem ipſius Actionem, non potuiſſe recta de Neſtorio, & devia judicare de Capitulis. Erat frivolum argumentum. Quis enim ignorat utile non vitiari per inutile? Deinde Synodus nihil judicavit de Capitulis, ideòque falſum erat iſtud argumentum. Interim hinc tertiò diſcimus, quod iſta Capitula fuerint unica arma Factionis adversùs Synodum.

Quartò diſcimus, quod Factio ad Capitula plenè apud Principem infamanda ſuis Legatis tranſmiſerit eorumdem expoſitionem, factam nuperrimè à Sancto Cyrillo, aſſeverans hanc illis eſſe magis impiam, ideoque de eorum impietate non eſſe deinceps ambigendum. Tranſmiſerunt exiſtentem in tertiâ Synodalium Actorum parte expoſitionem, cui eſt hic titulus: *Explanatio duodecim Capitum, Epheſi pronunciata à Cyrillo Archi-Epiſcopo Alexandrino, Sancta Synodo clariorem illorum declarationem exigente.* Liberatus Diaconus in Breviario exponit factam à Sancto Cyrillo & Joanne Antiocheno pacem, & ſubjungit: *Tunc & Evoptius Ptolomaidis Pentapolios Regionis Epiſcopus, accipiens exemplar litterarum Theodoreti, qui ſcripſerat contra duodecim Capitula Cyrilli, direxit illud Cyrillo, ut reſponderet ad ea, & ſua Capitula exponeret.* Joannes Garnerius in ſuis ad Liberatum Scholiis ſcribit: *Liberatus peccat duorum ſaltem annorum parachroniſmo. Nam ante Concilium Epheſinum Theodoreto Cyrillus reſpondit,*

dit, ut demonſtratum eſt à nobis ſecundâ parte Operum Marii Mercatoris. In Scholio ad Apologeticum, quod adversùs Andreæ Samoſatenſis Epiſcopi calumnias pro ſuis Capitulis Sanctus Cyrillus edidit, affirmat hunc Andream ac item Theodoretum ſcripſiſſe in Capitula, & adjungit: *Vterq; ſcripſit ante Concilium Epheſinum, quod de ſe teſtatur Theodoretus in præfatione Pentalogii. Vtriq; Cyrillus ante Concilium reſpondit. Quod vel ex eo conſtat, quod damnati à Synodo Neſtorii nuſquam meminit, cum tamen magni in rem ſuam momenti futurum eſſet tantum Eccleſiæ judicium.* Hæc ſunt Theodoreti in Pentalogii præfatione verba: *Priusquam Conventus apud Epheſum celebraretur, duodecim Capitulis ſtrictim ac apertè reſtitimus, ut præſcius horum fieret intellectus etiam rudiorum, & rationis expertium. Quia verò ſe manifeſtum, qui iſta protulit, in Concilio declaravit, & plures ex his qui convenerant, imperiti potiùs, nec ullâ dogmatis imbuti notitiâ, pia hæc arbitrati ſunt, opere pretium viſum eſt iterum contra niti, ſermonemq; diſtendere, & ſucciſam blaſphemiam multipliciter confutare, ut ignorantibus evidentiùs approbemus; quemadmodum Evangeliis approbentur adverſa, quæ nunc ab iſtis maximè proferuntur.* Reſpondeo ex his omnibus conſtare, quod Theodoretus ante Synodum invaſerit Capitula, nequaquam tamen quod Cyriluls illi Apologiam reddiderit. Quin immò conſtat oppoſitum. Etenim ſi Cyrillus Theodoreto & Andreæ jam reſponderat, quomodò Synodus ab illo exegit clariorem Capitulorum explanationem? Cur Cyrillus non adduxit iſta Apologetica? Certè erant longè clariora & ampliora iſto expoſitorio libello. Et Synodus nec Theodoretum, nec Andræam refutari rogavit, ſed dumtaxat exponi Capitula. Quia nempè hujus vel iſtius calumniæ necdum pervenerant ad notitiam ullius Epiſcopi. Nec refert, quod S. Cyrillus in iſtis Apologeticis nullam de Neſtorii damnatione faciat memoriam. Etenim iſtius memoriæ nulla erat neceſſitas, nulla utilitas. Neſtorius non propter impugnata aut anathematizata Capitula fuit damnatus, ſed propter ſolam impietatem propriam, ideoque iſta memoria non poterat prodeſſe Capitulis. Et notanda ſunt hæc Theodoreti de S. Cyrillo verba: *Quia verò manifeſtum ſe in Concilio declaravit.* Palam affirmat Pentalogium à ſe ſcribi non adversùs Cyrilli Apologiam, ſed adverſus editam ab illo, utique ad Synodi preces, Capitulorum declarationem: Quod nempe

necdum apparuiſſet iſte liber Apologeticus. Notanda ſunt & hæc verba: *Et plures ex his qui convenerant.* Affirmat Capitula non per totam Synodum, ſed dumtaxat per quoſdam imperitos Epiſcopos fuiſſe comprobata. An de factâ per primam Synodi Actionem, an de datâ poſt emiſſam explanationem comprobatione agat, non eſt penitus certum. Videtur de hac poſteriori agere: Et propter ipſam proceſſiſſe in Pentalogium. Quid quid ſit, Theodoretus tunc didicerat Capitula per plenam Synodum non fuiſſe canonizata. Rerum ſeries ita ſe habet. Theodoretus ante Synodum ſcripſit in Capitula. At liber manſit intra Orientem: Non tranſiit ad alias Diœceſes, ideoque nec Cyrillus reſcripſit. Hinc Synodus, tot calumnias audiens, rogavit Cyrillum, ut explanaret Capitula. Et ille explanavit: Dum utriuſque partis Legati hærerent apud Chalcedonem. Explanatio omnem Factionem magis offendit, & reddidit acerbiorem. Hinc Theodoretus ipſam invaſit per Pentalogium. Tempus ignoro. Videtur, quod ſtatim poſt reditum ad propria. Saltem ante Apologeticum Cyrilli librum. Nam Pentalogium nullam hujus facit memoriam Exinde fit pax. Tunc Evoptius neſcio quâ ratione pervenit ad Theodoreti librum, & ipſum tranſmiſit ſuo Patriarchæ. Sic Cyrillus fecit Apologeticum. Proinde Liberatus non erat arguendus de parachroniſmo. Et notanda ſunt Cyrilli de ſuis Capitulis ad Evoptium verba: *Licèt jam ante de his ſcripſerimus, pauca tamen etiam adversùs Theodoretum loqui neceſſarium eſt.* Palam laudat ſuam Epheſi factam explanationem, adeòque affirmat ipſam eſſe anteriorem hoc Apologetico.

Notanda ſunt hæc verba: *Bona nobis fiducia eſt, quod veſtra Sanctitas hæc omnia doceat, & illa faciat, quæ omnia, quæ ab hæreticis facta ſunt, irritent, ſive depoſitionem ſive excommunicationem, idq; tam Synodali Reſcripto, quam Regio Edicto.* Nempe depoſitionem Neſtorii, & excommunicationem Joannis Antiocheni. Ex quo iterum ducitur non leve argumentum, quod imperator Theodoſius; dum Neſtorii damnationem firmavit, firmaverit etiam Joannis excommunicationem, ideoque & reparationem Cyrilli ac Memnonis. Etenim Joannis excommunicatio erat facta propter horum degradationem, ac proinde illa firmari non poterat ſine hujus circumductione. Factio rogat iſta fieri *tam Synodali Reſcripto, quam Regio*

Edicto

Edicto. Nempe per aliquam Conſtantinopolitanam ex Advenis Epiſcopis Synodum. Attamen dubium facit Caſſinenſis tranſlatio: *Vniverſa caſſentur, ſive damnatio, ſive excommunicatio, per Synodicas litteras, imperialeſq; Decreta.* Senſus videtur eſſe: Licet per Synodicas ac Imperiales litteras ſint Decreta. Eſt commodior ſenſus. Quæ enim paucorum advenarum Epiſcoporum Synodus potuiſſet circumducere judicium ducentorum Epiſcoporum, cui Apoſtolicorum Vicariorum Præſidentia dederat plenam authoritatem Generalis Concilii? Priorem tamen ſenſum perſuadent verba Mandati, quod Factio dedit ſuis Legatis: *Sive coram Pientiſſimo Imperatore, ſive in Conſiſtorio, ſive coram Sacro Senatu, ſive in Patrum Synodo de his, quæ in quæſtionem veniunt, ſermo inſtituatur.*

Ad Legatos acrius ſtimulandos Factio adjungit: *Non ignorat veſtra Pietas, quod habemus quoſdam Epiſcopos nobiſcum deſolatos in ſuis Provinciis.* Caſſinenſis tranſlatio habet: *Qui in propriis manſionibus ſoli remanſerunt.* Rectius. Interim nec ipſa exprimit, quid Factio ab his Epiſcopis, vel hi ab illâ prætenderint. Exiſtimo urgeri, quod plures iſtorum Epiſcoporum vacillarent, ac natum eſſet fieri, quod confirmatæ per Principem Synodo adhærerent potiùs, quam ſuis contra eam clamoribus, ideoque quod agendum ſit totis viribus, ut circumducatur Regia confirmatio. Quod ſi obtineri nequeat, rogant ſaltem dimitti ad propria. Et addunt cauſam: *Maximè quia nunc hyems inſtat.* Ex quo diſcimus tempus harum litterarum. Fuit circa Octobris medium. Etenim Sanctus Cyrillus Alexandriam redux intravit die trigeſimâ iſtius Menſis: Nempe iſta deprecatio fuit exaudita. Notanda ſunt & hæc verba: *Non minor nobis ſollicitudo eſt, quam pro veritate ipsâ, ne ſi depoſitio robur accipiat, valeant & alia, quæ ab illis contra multos Sacerdotes facta ſunt.* Ex eis diſcuntur tria. Primum eſt miranda iſtorum Epiſcoporum pro Neſtorio protervia: Eum tanti faciunt, ac ipſam veritatem. Secundum eſt, quod Synodus non ſolummodo illum degradarit, ſed & plures Epiſcopos. Acta perierunt aut latent, ſeptima tamen Actio repræſentat eorum ſubſtantiam & compendium. Tertium eſt, quod hi omnes fuerint damnati propter Neſtorium ac ejus dogmata. Hinc iſtis tanta ſollicitudo, ut Neſtorianæ damnationis confirmatio circumducatur à Principe.

Hiſce

Hiſce ſuis litreris Factio tandem adjunxit ſimiles ad Imperatorem litteras. Expoſuit & poſtulavit eadem omnia, & præfatam ſuam pro Hæreſiarchâ proterviam eſt nimis inverecundè profeſſa : *Quæ autem particulariter ſecutura ſint ab illis, & contra Eccleſiaſticas Conſtitutiones, & contra Pientiſſima veſtra Scripta, jam à multis didicit veſtra Majeſtas, ſi in nullo ab ipſis offendatur, veſtriſq; Edictis non obluctentur, & Eccleſiaſticam fidem prædicent. Nam etſi millies fugiens tumultus caveat, & ipſe privatim agere malit, opus tamen ne fides jacturam ferat, eò quod illegitima iſta depoſitio ab his, qui hæretica Capitula introducunt, facta ſit.* Nullus eſt omninò ſenſus. Caſſinenſis tranſlatio eſt lucida : *Quæ verò ab ejs facta ſunt & contra Canonicas Sanctiones, & contra Piiſſimas veſtras literas, à multis jam particulatim didicit veſtrum Imperium, dum ille,* utique Neſtorius, *qui ab eis injuſtitiam pertulit, in nullo nec veſtris Sanctionibus contraiſſet, & Eccleſiaſticam fidem Orthodoxè prædicaſſet. Nam & ipſe hujuſmedi, metuendum tamen eſt ne fidei læſio quæcumq; contingat, eò quod illicita illa dejectio ab illis facta ſit, qui hæretica ſuperduxêre Capitula.* Hæc verba, *Nam & ipſe hujuſmodi*, ſunt mutila. Suppleri poſſint hoc modo : *Nam etſi ipſe hujuſmodi ſit, & tumultus fugiens millies malit privatim agere.* Neſtorium commendant à tribus : Ab Orthodoxâ prædicatione, à plenâ in Sacras Principis juſſiones ac Sacros canones obedientia, & ab inſigni amore Monaſtici Silentii. Hinc concludunt ejus degradationem ſine manifeſtâ Orthodoxi dogmatis injuriâ non poſſe confirmari. Ex quo vides S. Cyrillum ac Epheſinam Synodum non ſine fundamento ſenſiſſe, ac frequenter ſcripſiſſe, quod hæc Orientalis Factio non eſſet pura à ſcabie Neſtorii. Et hiſce litteris omnes ſubſcripſerunt. Etenim Caſſinenſis tranſlatio addit : *Et ſubſriptiones.*

Subſcripſerunt Epiſcopi quadraginta duo. Et Legati erant octo. Univerſim igitur erant quinquaginta. At verò in libello, quo ſui reparationem à Sancta Synodo poſtularunt, Cyrillus ac Memnon conſtanter affirmant Joanni Antiocheno adfuiſſe ſolos triginta. Et ipſa Synodus in Relatione, quam de ſuâ quintâ Actione fecit ad Principem, diſertè ſcribit fuiſſe *tantùm triginta.* Quod ipſum repetit in Relatione ad Sanctum Celeſtinum Pontificem. Scribit numero rotundo. Accuratè ſcribens in Relatione,

quam

quam per Palladium Magiſtrianum tranſmiſit ad Principem, hæc habet: *Sunt illi, qui diverſa à rectâ fide ſentiunt, ad tegendam impoſturam uſque adeò callidi, ut quidam quoque Sanctiſſimi Epiſcopi occultato errore a Neſtorio decepti ſint, & ei ſeſe adjunxerint, Actiſq; illius ſubſcripſerint. Qui tamen poſteaquam dilucidè quid ſentiret, eſſent percunctati, illumq; ſuas blaſphemias retegentem comperiſſent, ab eo deſciverunt, ac S. Synodo ſe adjunxerunt, patefactâq; ejuſdem blaſphemiâ, condemnationis ſententiam adversùs prædictum Neſtorium unà nobiſcum tulerunt. Itaque apud Neſtorium & Reverendiſſimum Epiſcopum Ioannem Antiochenum triginta ſeptem, paulò plures, relicti ſunt. Eorum quoque nomina ad veſtram Majeſtatem miſimus.* Relatio hæc fuit ſcripta Calendis Juliis. Et Factio ſemper decrevit. Etenim convitio, quod vigeſimâ ſeptimâ die Junii Joannes Antiochenus latravit in S. Cyrillum ac omnem Synodum, ſubſcripſerunt quadraginta tres, & ipſos audis intra paucos adeò dies fuiſſe contractos ad triginta ſeptem. Porrò præſens Epiſtola eſt ſcripta ad medium Octobris. Quomodo igitur tunc erant quinquaginta Epiſcopi? Reſpondeo quod Patriarcha Joannes, deficientem Factionem ſuffulcire ſtudens, fecerit iſtud ipſum, quod poſtmodò Italiæ Clerus de Imperatore Juſtiniano, quintæ Synodi decrementa curante, ſcripſit ad Francorum Legatos: *Præfectus Africæ, ſi quos invenit in Africâ Epiſcopos, aut cauſas proprias habentes, aut ſimplices vel ignaros, aut venales & paratos ad præmium, collegit & direxit.* Attamen inter Joannis hìc ſubſcribentes Epiſcopos multi fuerunt magni nominis atque ſcientiæ. Etenim ſubſcriptos hìc vides Julianum Sardicenſem, Cyrum Tyriorum, Boſſorum Gangrenſem, Rabbulam Edeſſenum, Petrum Traiano-Politanum, omnes Metropolitas, & alios quoſdam, quorum nullus ſubſcripſit præfato Latratui. Certè oportet quoſdam ſupervenisſe. Dico, *Quoſdam*. Quibuſdam Rabbulas Edeſſenus videtur adfuiſſe ab exordio. Ejus namque Presbyter & Syncellus, poſtea Succeſſor, Ibas in famoſâ ſuâ Epiſtolâ diſertè affirmat ſe cum Joanne Patriarchâ intraſſe Epheſum: Et videtur non intraſſe ſine ſuo Epiſcopo. Eſt res implexa. Etenim ipſe Ibas in ſuâ famoſâ Epiſtola ſcribit: *Poſt duos autem dies damnationis Neſtorii venimus Epheſum.* Implexum eſt, cum quibus venerit. Etenim certum eſt Joannem Antiochenum cum ſuis Epiſcopis non veniſſe, niſi

quinta poſt iſtam damnationem die. Proinde & certum videtur, quod Presbyter Ibas ipſum triduò pervenerit. Omnia Epiſtolæ exemplaria conſtanter ita legunt, ideoque non video alium exitum. An Ibas cum Rabbulâ, aut cum aliis Epiſcopis, & cum quibus venerit, me latet. In re obſcurâ aliquid luminis accipimus ex litteris, quas Joannes Patriarcha ex viâ ſcripſit ad S. Cyrillum: *Triginta totos dies iter uſque facio, nihil quidquam quietis prorſus mihi indulgens, multis interim Religioſiſſimis Epiſcopis ob itineris difficultatem graviter afflictis, neque paucis quoque jumentis ob continuum profectiotionis laborem extinctis.* Præfati igitur, quotquot iſti Latratui non ſubſcripſerunt, Epiſcopi poſſint laſſi aut infirmi hæſiſſe in viâ, & non niſi poſtea adveniſſe Epheſum. An inter hos etiam Rabbulas fuerit, ignoro. Certè ejus Presbyter Ibas poſſit Epiſcopos præveniſſe.

Hac in Epiſtolâ notari etiam oportet verba: *Oramus, & ante veſtigia veſtra provolvimur, ut nos cum longanimitate humiliantes veſtra Pietati ſuſcipiatis, & juſtè petentes de offensâ perſonâ ab his, qui receperunt hæretica Capitula Cyrilli, & in Deum ipſum impiè egerunt. Nam qui introduxerunt hæretica Capitula, & turbaverunt Sanctorum Patrum fidem, hanc ipſorum partem in ipſis Commentariis etiam illicitam depoſitionem fecerunt. Et credimus non viſum fuiſſe incorrupto veſtro & recto judicio juſtam illorum ſtare condemnationem, quos condemnari manifeſtè oportet, utpote convictos hæreticos.* Sunt obſcuriſſima, ac ſine ſenſu. Caſſinenſis tranſlatio eſt commodior: *Vnde quæſumus, ac noſmetipſos proſternimus veſtigiis veſtris, ut cum patientiâ nos humillimè ſupplicantes Pietas veſtra ſuſcipiat pro illâ perſonâ, cui præjudicium factum eſt ab his, qui hæretica Cyrilli Alexandrini Capitula ſuſceperunt, impietatemq́; contra id, quod Divinitatis eſt, effecerunt. Qui enim hæretica Capitula ſubintroduxerunt, Sanctorum Patrum perturbaverunt fidem, quod ad ipſos pertinet, in ipſis Geſtis. Et illicitam fecerunt depoſitionem. Et credimus, quia indeclinabili rectoq́; judicio veſtro juſtum minimè apparebit condemnationem factam permanere, quos dignum condemnari, dum convicti ſunt hæretici eſſe.* Per offenſam perſonam vulgata tranſlatio intelligit Neſtorii degradationem. Caſſinenſis tranſlatio eſt clarior: *Illa perſona, cui præjudicium factum eſt.* Etiam hæc verba, *Et in Deum ipſum impiè egerunt*, ſunt nimis generalia. Caſſinenſis Codex determinat: *Impietatem contra id, quod Divinitatis*

vinitatis

vinitatis eſt , effecerunt. Nempe canonizando Cyrilli Capitula. Ex his Factio ſperat, ut Neſtorii degradatio, licet jam per Principem firmata, circumducatur. Quia nempè facta eſt ab hæreticis: Et quidem in ipſis Geſtis, in quibus hæreſim canonizarunt. Etiam Caſſinenſi tranſlationi deeſt verbum. Legendum videtur: *Condemnationem factam permanere ab illis, quos dignum eſt condemnari.*

AD CAPUT XXIX.

HÆc eſt Sacra juſſio, quâ Imperator Theodoſius diſſolvit Synodum, & omnes Epiſcopos remiſit ad propria. Huc uſque latuit. Docet nos plura. Primò, quod Joannes Sacrarum Largitionum Comes, Epheſo reverſus Conſtantinopolim, ſtatim fuerit evectus ad Magiſterium Officiorum. Secundò, quod Imperator Joanni in omnibus crediderit. Etenim hic laudat omnia ejus Acta, quæ Neſtorio patenter ſtuduiſſe demonſtrat S. Cyrillus in litteris ad Clerum ac Populum Conſtantinopolitanum. Tertiò diſcimus, quod Imperator cunctos utriuſque partis Epiſcopos permiſerit proprias rurſum obtinere Eccleſias, ideoque omnes ultrò citroque in invicem damnationes & cenſuras circumduxerit. Hinc enim etiam Dorotheus Martianopolitanus, Himerius Nicomedienſis, Helladius Tharſenſis, Eutherius Thyanenſis, aliique plures per Synodum damnati Epiſcopi redierunt in ſuas Sedes, & perrexerunt fungi Epiſcopali officio. Licet non nominatus, exceptus tamen fuit Neſtorius. Manſit in ipſum priùs data forma. Excepti nominatim ſunt Cyrillus & Memnon. Theodoſius circa illos perſtitit in ſuo judicio, quod per Joannem Comitem miſerat Epheſum, illudque per hanc Sacram confirmavit. Quartò notanda ſunt finalia ejus verba, quibus Princeps cunctis Epiſcopis mandat, ut ad proprias Eccleſias reducti ſervent Sacerdotalem manſuetudinem, eiſque reparent pacem, quam Epheſi horrendè ruperant.

Magna Quæſtio eſt, Quomodo Theodoſius Cyrillum ac Memnonem excipiat ab iſtâ ſuâ gratiâ? Quomodò illos ſtabiliat in degradatione, ac vetet redire ad ſuas Eccleſias? Etenim inter Synodalia

nodalia Acta habemus & hanc brevem Relationem: *Cum ſeptem & ſeptem ex utraque parte Epiſcopi Conſtantinopolim veniſſent, Imperator certò comperit S. Synodum, canonico ordine in omnibus ſervato, Neſtorium depoſuiſſe. Itaque Legatorum Synodi ſententiâ approbatâ, Orientales quidem condemnat, Neſtorium verò exilio mulctat. Eis præterea, qui ex S. Synodo Legati venerant, injungit ut ad Eccleſiam ſe conferant, ibidemq; S. Eccleſia Conſtantinopolitana Epiſcopum creent. Illi in Eccleſiam ingreſſi Maximianum Epiſcopum mox creant. Poſt hoc Regio Mandato imperatum eſt ſingulis Epiſcopis, ut ad ſuas civitates & Provincias revertantur. Remanſit autem Ioannes Antiochenus, cæteriq; Epiſcopi, qui partes illius tuebantur, in ſeparatione permanentes. Ingreſſus autem eſt Cyrillus Epiſcopus Alexandriam Athyr tertia: Et ſuſcepit eum civitas cum multâ exultatione & gloriâ.* Tertia Ægyptii Athyr dies eſt apud nos trigeſima Octobris. Et factioſi Legati poſt quintam ſuam in Chalcedonenſi civitate à Principe Audientiam ſcripſerunt Epheſum ad ſuos Collegas: *Porrò ut veſtra Sanctitas etiam hoc non ignoret, ſcitote, quod videntes Cyrillianos tyrannide, & fraudibus, & adulatione, & donis omnes, ut ita dicam, decepiſſe, non rarò Pientiſſimum Regem & Magnificentiſſimos Principes obſecravimus, ut & nos ad Orientem dimitteremur, & veſtra Pietas ad propria remigraret. Cognoſcimus enim, quod in vanum moras nectimus, & Inſtituta non perficimus, eò quod Cyrillus ubique fugit colloquium noſtrum, conſcius ſibi blaſphemias, quas in duodecim Capitulis ſuis edidit, redarguendas. Placuit autem Pientiſſimo Regi poſt multas adhortationes, ut ſinguli ad propria redeamus: Ad hæc, ut & Ægyptius & Memnon Epheſius in ſuis locis remaneant. Sic enim poterit Ægyptius omnes excæcare muneribus ſuis. Sic ut ille quidem, cum innumera fecerit mala, ad Thronum ſuum redeat, iſte vir innocens*, Neſtorius, *vix ad ſuam manſionem dimittatur*. Nempè ad S. Euprepii Monaſterium. Quæ omnia clarum eſt penitus adverſari huic Sacræ Juſſioni.

Reſpondeo diſtinguenda eſſe tempora, & ſic omnia cohærere. Sacra hæc Juſſio emanavit ſtatim poſt reditum Joannis Comitis. Ex ipſo Theodoſius audiens nullam eſſe ſpem obtinendæ inter partes concordiæ, ſolvit Synodum, & cunctos remiſit ad propria. Exceptis Cyrillo & Memnone, quos circumſcriptus credidit Authores totius mali, ideoq in ipſos firmavit ſuum judicium. Quid tunc de Neſtorio ſtatuerit, de quo Sacra non meminit, non poſſim

poſſim firmus affirmare. Exiſtimo quod ejus damnationem adeò ratam duxerit, ut cenſuerit nec exprimendam, nec ſtabiliendam. Cyrilli ac Memnonis erat longè alia ratio. Hos enim Sancti Celeſtini Pontificis Legatio reſtituerat, ideoque anterius Principis judicium erat omnino innovandum. Verùm Juſſio videtur non fuiſſe miſſa in publicum. Etenim ob rationes placuit adhuc tentare pacem, & partium Legatos evocare ad Sacros oculos & aures Principis. Evocati ſunt & comparuerunt: Et contigerunt illa, quæ jam dicta ſunt, & adhuc dicentur. Proinde hæc Sacra Juſſio fuit omninò circumducta. Nec per ipſam fuit ſoluta Synodus, aut dimiſſi Epiſcopi. Poſtmodò emanavit alia, quæ latet aut periit. Hanc tamen Comes Irenæus voluit inſertam ſuæ Tragediæ, quo infamaret Sanctum Cyrillum ac Memnonem. Notanda ſunt præfatæ Epiſtolæ verba: *Iſte vir innocens vix ad manſionem ſuam dimittatur.* Confirmant, quod prima Principis ſententia Neſtorium proſcripſerit Petras, & quod valida amicorum interceſſio ipſam mitigaverit in relegationem ad proprium Monaſterium.

AD CAPUT XXX.

HÆc Epiſtola exſtat in Actis Synodalibus. Caſſinenſis tranſlatio habet quædam ſingularia, ideoque prætermitti non potuit. Primum eſt, quod hanc Epiſtolam Irenæus impoſuerit ſuæ Tragœdiæ, ac inde pervenerit in publicum. Secundum eſt, quod Caſſinenſis tranſlatio in pluribus ſit diſtinctior ac lucidior. Hic eſt primus locus: *Ne contemnatur fides, qua ab his, qui hæretica dogmata ſuſcepère, & his ſubſcribere auſi ſunt, adulteratur.* Caſſinenſis Codex declarat hæc dogmata: *Quod corrumpitur fides ab his, qui illa Capitula Hæretica ſuſceperunt, & in eis ſubſcribere præſumpſerunt.* Alter locus eſt hic: *Cum juramento Pientiſſimo noſtro Regi ſuaſimus, quod impoſſibile ſit nobis Cyrillum & Memnonem conciliari. Et quod fieri nequeat, ut illis communicemus, qui non antea ejecerint Hæretica Capitula.* Supra audivimus Joannem Antiochiæ Patriarcham frequenter jurantem, quod Cyrillum,

rillum, utpote Hæreſiarcham, nunquam reciperet: Nequidem ſi anathematizaret Capitula. Et alii Legati juramenta hæc haud dubiè confirmaverint. Hìc videntur ab ipſis recedere, ac deveniſſe mitiores. Videntur etiam Cyrillum parati admittere. Caſſinenſis Codex rem exponit longe aliter: *Hoc ergo peregimus, ut cum juramento Imperatori Piiſſimo diceremus, quia impoſſibile eſt, ut nos Cyrillum & Memnonem in Epiſcoporum reſtituamus officio. Et fieri non poteſt, ut communicemus reliquis, niſi Capitula Hæretica ſubmoverint.* Cyrillum ac Memnonem diſtinguit à reliquis Sanctæ Synodi Epiſcopis. Illos penitus removet à ſpe recuperandi Epiſcopatum.

Tertius locus eſt hic: *Si quando ejus faceremus mentionem, deſertionis notabamur.* Caſſinenſis Codex habet: *Quoties ejus fecimus mentionem, feciſſe adjudicati ſumus injuriam.* Utique in typum, ſeu formam de ipſo jam datam à Principe. Quartus locus eſt: *De hoc mihi nullus loquatur. Specimen enim ſemel ipſe dedit.* Nullus eſt ſenſus. Caſſinenſis Codex dat optimum: *De hoc mihi nullus aliquid manifeſtè dicat. Typum namq; jam ſemel ea, quæ ad illum pertinent, ſuſceperunt.* Quintus locus eſt: *Non ceſſabimus omni virtute & ejus Patris curam gerere, ſcientes illi factam ab impiis injuſtitiam.* Caſſinenſis Codex habet: *Non ceſſaturi totâ virtute curam de iſtâ quoq; gerere parte, ſcientes iniquitatem, quæ in eum commiſſa eſt ab his, qui ſine Deo ſunt.* Quis textus ſit verior, ignoro. Vulgata traſlatio poſſit olim habuiſſe: *Et ejus Patris.* Poſſit quis alteras litteraſſe & poſuiſſe: *Patris* Certè Epiſcopi olim ſeſe invicem vix ſolebant Patres inſcribere. Sextus locus eſt: *Et vulnerarentur multi ex Laicis, & falſis Monachis, qui nobiſcum erant.* Affirmat falſos Monachos fuiſſe cum Orientalibus Legatis. Caſſinenſis Codex dat verum ſenſum: *Et multi fuerunt vulnerati, tam Laicorum qui erant nobiſcum, quam Monachorum quoq; falſorum.* Nempe Monachorum, qui è Regiâ civitate egreſſi nos impetebant lapidibus. Septimus locus eſt: *Noverat Rex Pientiſſmus, quod multitudo congregaretur contra nos. Et ſolus nobis occurrens dicebat: Novi quod malè congregamini.* Prima devium, ſecunda periodus habet ſenſum obſcurum. Caſſinenſis Codex omnia explanat: *Agnovit autem Piiſſimus Imperator, quod multitudo congregaretur ad nos. Et ſolis nobis colloquens ait: Agnovi, quia Collectas extraordinarias facitis.*

Octavus locus eſt: *Nos verò, qui pro fide certamus, & propter hoc ab illis*

ab illis communionis exortes factos, non intrare in Eccleſiam. Eſt devia tranſlatio. Etenim Epheſina Synodus, licet Joannem Antiochenum excommunicarit, & quoſdam ejus Collegas degradarit, totam tamen illius Factionem nunquam fecit communionis exortem. Caſſinenſis textus eſt legitimus: *Nos verò, qui pro fide certamen habemus, & propter hoc eos communione privavimus, in Eccleſiam non intremus.* Etenim Joannis Factio, uti Cyrillum & Memnonem Sacerdotali gradu, ita omnem Synódum communione exuerat. Nonus locus eſt: *Quod fecit Magiſter tuus Comes Largitionum.* Caſſinenſis Codex longè melius: *Qui nunc Magiſter eſt, quando erat Comes Largitionum tuus.* Ex quo iterum patet, quod Joannes Comes, Epheſo Conſtantinopolim redux, ſtatim fuerit promotus in Magiſtrum Officiorum. Decimus locus eſt: *Solas autem preces pro fide & veſtrâ Majeſtate, & de religione colloquia.* Caſſinenſis tranſlatio eſt melior: *Solas verò Litanias pro fide, & pro veſtro Imperio fecimus. Et pro religione pia ſermones.* Omninò crediderim vocem, *Litanias,* fuiſſe in græco textu. Et Theodoretus iſtic non colloquia habuerat, ſed plublicas conciones ad Populum. Undecimus locus eſt: *Multitudinis ad nos venientis.* Caſſinenſis Codex eſt diſtinctior: *Navigante ad nos multitudine Populi.* Duodecimus tandem locus eſt: *Et potentiam & incuriam videntes.* Sunt voces ſine ſenſu. Caſſinenſis Codex eſt lucidus: *Facilitatemq́, Potentiſſimorum videntes.* Etenim nimia Theodoſii facilitas eſt omnibus explorata.

Epiſtola hæc nos docet plura. Primo, quod Factioſi Legati pleno impetu egerint adversùm Cyrilli Capitula, & pro reparatione Neſtorii. Et in ſecreto apud ſolum Principem, & in pleno Conſiſtorio. Secundò, quod crediderint Capitula fuiſſe Synodaliter approbata, & ſubſcripta ab omnibus Epiſcopis. Hoc in errore cuncti Orientales Epiſcopi dudum fuerunt pertinaciſſimi. Tertiò, quod auditi fuerint in hortis Ruffinianis, ſeu in Palatio ad Quercum, ubi non ita pridem damnatus fuerat Sanctus Joannes Chryſoſtomus. Quartò, quod non ſolus Patriarcha Joannes, ſed & alii ſeptem cum ipſo Legati pertinaciter ac frequenter juraverint Cyrillum, licet de Capitulis pœnitentem, nunquam recipere in Epiſcopalem communionem. Hoc ipſum enim omnes confirmarunt in ultimâ Epiſtolâ, quam ad ſuos ſcripſerunt Epheſum.

ſum. Quintò, quod iſtud ipſum juraverint adversùs Memnonem. Licèt enim iſta ultima ſolum Cyrillum exprimat, hæc tamen Epiſtola diſertè adjungit & Memnonem. Sextò, quod Theodoſius apud Chalcedonem nunquam audire voluerit Neſtorii nomen, ſtatim reponens: *Forma data eſt.* Ex quo lucet hanc formam emanaſſe ante ejus in Ruffinianos hortos adventum, ante auditos Factioſos Legatos: Nempe ad auditos ſolos Legatos Synodi. Septimò, quod Factio nec Epheſi, nec Chalcedone habuerit Eccleſiam, ideoque nec Miſſæ Sacrificium, aut alia Divina officia. Quia nempe nec Epheſinus, nec Chalcedonenſis Epiſcopus ipſis voluit facere iſtam gratiam. Ex quo vides duo. Nempe quod Epiſcopi tunc necdum haberent domeſticas Capellas, aut domeſtica Altaria, præſertim in alienis Territoriis. Deinde, quod in iſto caſu Eccleſiam concedere ſpectaret etiam tunc ad loci Ordinarium. Nam & apud Florentiam Græci Epiſcopi iſtam facultatem debuerunt accipere à Florentino. Et quidem apud Epheſum Factio fuit adeò remota ab iſtâ facultate, ut nec poſt incarcerationem Memnonis potuerit ad ipſam pertingere. Nequidem ob preces aut minas Joannis Comitis. Quod Clerus ſui Epiſcopi judicio conſtantiſſimè inſiſteret. Theodoreto debemus gratias, quod iſtud Joannis opus tranſmiſerit ad noſtram notitiam. Sine hac Epiſtolâ erat ſepultum in tenebris perpetuæ oblivionis.

Quæſtio eſt, Quâ de causâ Chalcedonenſis Epiſcopus noluerit hiſce Legatis permittere Eccleſiam, & facultatem Divini Officii? Reſpondeo noluiſſe ob excommunicationem Joannis Antiocheni. Hic enim non ſolius Legationis, ſed & totius Factionis Coryphæus, erat à plenâ Synodo excommunicatus, & alii Legati nolentes ejus communionem deſerere, affricabant ſibi eandem ſcabiem. Eadem ratio promovit Memnonem. Et inſuper duæ aliæ. Nempè quod Factio damnati Neſtorii communionem ſectari pergeret: Et quod machinaretur Epheſiis ſuperordinare novum Epiſcopum. Accedit & tertia ratio: Quod tunc omnes octo Legati videantur per Synodum fuiſſe degradati. Ex iiſdem principiis Chalcedonenſis Epiſcopus S. Cyrillo, Memnoni, ac omni Synodo inflictam à Factione ſententiam duxit eſſe hoſtilem ac frivolam contumeliam, ideoque eorum Legatos duxit

xit Canonicos Epiſcopos, ac ipſis permiſit Eccleſiam. Præſertim quod adeſſet Legatio Apoſtolica.

Octavò diſcimus, quod Sacræ olim Romanorum Imperatorum Juſſiones non ſe extenderint ad Sacro-Sanctum Sacrificium, aliaque Chriſti Domini Sacramenta, aut Sacramentalia. Etenim Imperator Theodoſius, qui circa Synodalia Acta juſſerat varia, factioſis Legatis disertè ac ſimpliciter hic profitetur: *Equidem Epiſcopo imperare non poſſum.* Quia agebatur de rebus purè Divinis. Nempe Orthodoxi Principes uſque huc iſtis ſe nunquam miſcuerunt. Miſcuerunt ſe ſolis illis, à quibus pendebat publica quies Chriſtiani Populi. Et nihil jubere potuerunt, niſi quod eſſet conforme Sacris Canonibus. Nihil poterant, niſi adjuvare horum cuſtodiam & executionem. Porrò rationem, ex qua Theodoſius circa iſtas Schiſmaticorum in privatâ domo conciones ac Litanias, etiam interdictas à Chalcedonenſi Epiſcopo, poſtmodò diſſimulaverit, diſcemus à ſubſequentibus.

Hic nonò diſcimus, quod iſti Legati habuerint amplum ac numeroſum famulatum. Eorum namque famuli contra Conſtantinopolitanam Plebem valuerunt collapidare, & occidi atque occidere. Rationem habes in litteris, quas Italiæ Clerus Francorum Regum Legatis, ad Imperatorem Juſtinianum proficiſcentibus, ſcripſit de causâ Vigilii Pontificis: *Græci Epiſcopi habent divites & opulentas Eccleſias.* Decimò tandem audimus, quod omnes judices auro confiderent, & jam contenderent unam in Chriſto Domino eſſe naturam Divinitatis ac humanitatis. Eſt mendaciſſima impoſtura. Ex ipsâ tamen aliquid magni addiſcimus. Quod nempe tunc Imperator Theodoſius, & omnes Conſiſtorii Comites inciperent attendere S. Cyrilli Capitulis, & ipſorum ab omni ſcabie puritatem agnoſcere. Præcipua Orientalium de ipſis querimonia erat, quod cum Polemone ac Timotheo, ſceleratioribus hæreſiarchæ Apollinarii Diſcipulis, naturas Domini confunderent, & confuſas conflarent in unam. Hinc Theodoretus præfatis Comitibus, Capitula non ampliùs averſantibus, impingit eandem calumniam. Parcit tamen Theodoſio: Ob metum ac reverentiam Imperii.

Hinc etiam diſcimus tempus, quo ſcripta eſt præſens Epiſtola.

 Prima

Prima Legatorum Audientia apud Theodoſium contigit die quartâ Septembris. Et tunc res non malè ceſſit Schiſmaticis. Omne Conſiſtorium fuit penitus averſum à Capitulis. Anſam aut fomentum præbuit ſupra adductum verbum Melitinenſis Acacii. Hinc vulgatus Synodalium Actorum Compilator Epiſtolæ, quam ſchiſmatici Legati tunc miſerunt Epheſum, dedit hunc titulum: *Schiſmaticorum Epiſtola, intempeſtivè de victoriâ gloriantium.* Quare præſens Epiſtola nequaquam ſcripta eſt poſt primam Audientiam. Nec item poſt quintam & ultimam. Etenim in hac Orientales ceciderunt cauſâ, ſoluta fuit Synodus, & omnes dimiſſi ad propria: At verò dum ſcribebatur hæc Epiſtola, ipſorum quidem cauſa declinabat, attamen adhuc pendebat. Et ipſi adhuc inſtabant pro diſſolutione Synodi. Exiſtimo etiam non ſcriptam poſt ſecundam Audientiam. Scripta quippe eſt, dum omne Conſiſtorium fuit perductum ad tantam in S. Cyrilli Capitula reverentiam, ut Adverſariis videretur cum ipſis credere unicam in Domino naturam. Quod videtur per ſecundam, immo & per tertiam Audientiam non potuiſſe fieri. Scripta igitur videtur poſt quartam Audientiam.

AD CAPUT XXXI.

HÆc eſt poſtrema Orientalium Legatorum ad ſuos apud Epheſum Epiſtola. Exſtat in Actis Synodalibus. Hæc Caſſinenſis tranſlatio in quibuſdam differt ac adjuvat, ideoque non fuit omittenda. Primum diſcrimen eſt in ipſo exordio: *Quintò acceſſus nobis contigit.* Caſſinenſis tranſlatio eſt clarior: *Quinquies jam coram Principe introivimus.* Omnis etiam ſequens contextus eſt commodior. Aliud diſcrimen eſt in his verbis: *Eundemq; laborem oſtendatis.* Caſſinenſis tranſlatio eſt rectior: *Et eandem perſeverantiam demonſtretis.* Diſcrimen tertium eſt: *Non rarò Pientiſſimum Regem & Magnificentiſſimos Principes obſecravimus.* Caſſinenſis Codex habet: *Frequenter Piiſsimum Principem rogavimus & Magnificentiſsimum Iudicem.* Vulgata tranſlatio videtur melior. Quartum diſcrimen eſt: *Iſte vir innocens vix ad manſionem ſuam dimittatur.*

mittatur. Tranſlatio Caſſinenſis eſt expreſſior: *Innocens autem vir ad ſuum Monaſterium mitteretur.* Quintum diſcrimen eſt in Titulo. Etenim noſter Codex ponit ſolum Joannem Antiochenum, Damaſcenum omittit. Forſitan ex Scriptoris vitio, putantis in his verbis, *Ioannes, Ioannes,* eſſe inutilem repetitionem. Cur utraque tranſlatio prætermittat octavum Legatum, Helladium Ptolomaidis Epiſcopum, ignoro. Caſſinenſis Codicis Deſcriptor etiam prætermiſit ſubnexam Joannis Antiocheni ſalutationem, & ſubſcriptionum memoriam. Præfatas quinque Audientias Theodoretus confirmat in litteris ad Domnum Patriarcham Antiochenum: *Conſtantinopolim evocati, cognitiones præſente ipſo Imperatore quinas habuimus.* Epiſt. 112.

Hæc Epiſtola ſimiliter nos quædam docet. Primò, quod Himerius Nicomedienſis Epiſcopus à ſuâ per viam infirmitate videatur convaluiſſe, & præſens fuiſſe quintæ ſaltem Audientiæ. Et hinc Octavus Orientalium Legatus, quem brevis Relatio affirmat defuiſſe quintæ Audientiæ, videtur fuiſſe præfatus Helladius, non Himerius. Eſt tamen res incerta. Etenim die quartâ Septembris, ad primam Audientiam, Himerius necdum advenerat Chalcedonem. Secundò docemur, quod Joannes Antiochenus ac ejus Socii uſque ad finem conſtiterint pertinaciſſimi in præfato ſuo Herodiano juramento. Notanda ſunt & hæc verba: *Cyrillus ubique fugit colloquium noſtrum.* Caſſinenſis codex coincidit: *Eò quod Cyrillus omnibus modis nobiſcum fugiat habere conflictum.* Videntur aſſerere Cyrillum Chalcedone fuiſſe præſentem. Aſt oppoſitum conſtat ex ejus Apologiâ ad Principem: Diſertè iſtic aſſeverat ſe non adfuiſſe. Proindè factioſi Legati per Cyrillum hìc intelligunt ejus Vicarios.

Epiſtola ſcripta eſt circa finem Septembris. Eſt enim ſcripta non dumtaxat poſt quintam Audientiam, ſed etiam poſt datam à Principe & Conſiſtorio ſententiam. Quæ omnia incæperunt quartâ die iſtius menſis, & videntur non expleta diebus continuis. Quin immò Principis ſententia non eſt data Chalcedone, ſed Conſtantinopoli, poſt eò introductos Legatos Synodi. Etiam poſt tres Schiſmaticorum conteſtationes, Chalcedone tranſmiſſas ad Principem. Emanavit tamen ante Maximiani conſecrationem.

 Etenim

Etenim Factioſi in ſuis litteris nullam ejus faciunt memoriam, & iſta omnia compleri non potuerunt, niſi circa menſis finem. Porrò quam grata Orientalibus fuerit data pro Cyrillo & Memnone ſententia, docet ipſorum præfatum juramentum.

AD CAPUT XXXII.

HÆc conteſtatio etiam exſtat in Actis Synodalibus. Verùm deeſt titulus admodum notabilis, nos docens tria. Primò, quod etiam in quinta apud Principem Audientia fuerint ſoli ſeptem Factionis Legati. Nempe aut Himerius aberat, aut Helladius. Secundò nos docet, quod hæc conteſtatio non quartâ Septembris die ſit Principi Chalcedonem advenienti data, ſed poſt quintam Audientiam, poſt Legatos ſecum aſſumptos in Regiam civitatem. Poſt deſperatam cauſam. Et hinc longè rectiùs à Caſſinenſi Codice appellatur *Conteſtatio*, quam à vulgato Tranſlatore *Petitio*. Eſt enim libellus conteſtatorius contra prævifam Principis ſententiam, & potius ad Deum interjectus, quam ad Principem. Sic enim conſueverunt deſperati Errones. Et lucet ex ipſius Contextu: *Idcirco propter Deum, qui videt omnia; & per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum, qui judicaturus eſt omnes in juſtitiâ; & per Spiritum Sanctum, cujus gratiâ Regnum gubernatur; & per electos Angelos, qui vos cuſtodiunt, Pietatem veſtram obſecramus.* Quæ omnia in præfatâ ad Domnum Epiſtolâ confirmat Theodoretus: *Conſtantinopolim evocati, cognitiones præſente ipſo Imperatore quinas habuimus, & tres poſt hæc ad eundem proteſtationes miſimus.* Iſte titulus nos tertiò docet, quod Orthodoxi Legati non ſolius Synodi, ſed etiam, ac præſertim Sancti Cyrilli, utpote Præſidis, vices geſſerint, & uti tales fuerint admiſſi à Theodoſio. Ex quo diſcimus & aliud, videlicet quod Sanctus Cyrillus fuerit ſupremus Synodi Præſes. Etenim Arcadius Epiſcopus & Philippus Presbyter, Româ à Sancto Celeſtino Papa tranſmiſſi, agunt hìc ejus Legatos ac Vicarios.

Epiſt. 112.

Totius item hujus, cujus Græcum textum non habemus, conteſtationis præſens tranſlatio vulgatam in multis locis emendat aut

aut illuſtrat, ideoque non fuit prætermittenda. Primus locus eſt: *Vt ſerviant viro, qui præſumit ac ſperat ſe, & auxilium ſibi ferentes omnia rectè geſturos* Caſſinenſis tranſlatio eſt longè expreſſior: *Soli verò ejus viri intentioni ſervirent, qui ex præventu omnia ſperavit tam ſibi, quam etiam his, qui ad hoc ei cooperati ſunt, evenire.* Arguit Cyrillum, quod Neſtorii damnationem præcipitaturus, Joannis Antiocheni adventum prævenerit, atque hanc audaciam præſumpſerit ſibi impunè ac feliciter eventuram. Epiſcopos item arguit, quod ad hæc adjuvanda facinora nullam haberent cauſam, niſi iſtius viri potentiam, cui propria ambitio ipſos compellat ſerviliter obedire. Circa hanc rem ad Sanctum Cyrillum ſcripſit adversùs Martinianum, Peluſinæ Eccleſiæ Presbyterum ac Oeconomum, S. Iſidorus, ejuſdem Eccleſiæ Presbyter & Archimandrita: *Martinianus, cum Eccleſiaſticas omnes facultates & copias in ſuum ſinum condidiſſet, nuper quidem aurum Alexandriam præmiſit, Epiſcopatum aucupans. Quod cum Sanctitas tua comperiſſet, pro eo atque eum ab Eccleſiâ proſcribere debebat, per litteras comminata eſt, atque affirmavit ſe eum, ſi rurſus idem aggrederetur, ut ingens Diviniſſimæ religioni dedecus inurentem, in tota Ægyptiaca Regione proſcripturum, & abdicaturum, atque nunc idem, litteris tuis & minis contemptis, Alexandriam perrexit, ſibi quidem Epiſcopatum captans, tuæ autem famæ atque exiſtimationi, ut qui Sacras Ordinationes pecuniâ addicas, labem inferens.* Ex his diſcimus, quod Ægyptiorum ambitioſi iſto tempore Clerici ſuos loculos nummis infarcirent, atque ita Alexandriam proficiſcerentur, à Patriarchæ gratiâ aucupaturi, immò nundinaturi Epiſcopatum. Quod nempe ille iſtum Apicem, etiam citra Cleri ac Populi electionem, ſuâ authoritate daret. Ex quo vides Epiſcopalium electionum ſuſpenſionem ac reſervationem non duxiſſe originem à Gregorio nono, aut alio iſtius vel vicini ſæculi Romano Pontifice, ſed apud Alexandriæ Patriarchas eſſe multis ſæculis antiquiorem. Et ſanè nullus olim Patriarcha tantam in ſubjectos ſibi Epiſcopos poteſtatem habuit. Eos omnes ipſe non ſolummodò præviè confirmabat, ſed ad ſuas manus evocatos conſecrabat. Inſuper multa alia in ipſos pollebat authoritate. Lucet ex ſexto Nicæno Canone, & Actis Chalcedonenſis Concilii. Et hinc etiam Theophilum, Sancti Cyrilli Avunculum & Anteceſſorem, Palladius Helenopo-

Lib. 1. Epiſt. 127.

lenopolitanus Epiſcopus in Dialogo cum Theodoro Romanæ Eccleſiæ Diacono de Actis Sancti Joannis Chryſoſtomi arguit, quod nullum, niſi ſibi ſerviliter obnoxium, crearet Epiſcopum, ideoque paſſim ineptos eveheret, immò & criminoſos. His enim deſpoticè imperabat. Hoc ipſum factioſa Legatio hìc improperat S. Cyrillo, & non ſolis ejus Ægyptiis, ſed & cunctis cum ipſo in Epheſinâ Synodo adunatis Epiſcopis: Eis improperat, quod ejus potentiam timuerint, quod ab ipſo varia ſperaverint, quod hic humanus dies ipſos ſeduxerit ad illi in iniquâ Neſtorii damnatione ſerviliter obtemperandum.

Secundus locus eſt hic: *Qui ſolâ nugacitate in Sanctas Dei Eccleſias hæretica introduxit Dogmata, eaq; confidit ſe argumentis comprobaturum, & correctionem peccatorum effugere ſolo Memnonis & prædictæ conſpirationis Epiſcoporum miniſterio ſperavit.* Caſſinenſis tranſlatio eſt longè melior: *Qui ſolius controverſiæ causâ hæretica Sanctis Dei Eccleſiis ſuperinducens Dogmata, & hæc convincenda præſentiens, per ſolum Memnonis miniſterium & Epiſcoporum conniventiam prædictorum defugere ſperavit eorum, quæ peccando commiſerat, ultionem.* Hujus conteſtationis Author ſeu Dictator haud dubiè fuit Theodoretus: Os & lingua totius Orientalis Diœceſeos. Et ipſe in Epiſtolâ, quâ ſuas in Sancti Cyrilli Capitula Invectivas dedicavit ſuo Patriarchæ Joanni, ſcribit: *Cyrillus* ſuos anathematiſmos *projecit in medium, ſecundùm illud, quod eſt in fabulâ, pomum diſcordiæ, in altum flammam exaltans.* Proindè & in præſenti conteſtatione Cyrillum non de nugacitate traduxit, ſed de ſtudio ſeminandæ controverſiæ, ſeu diſcordiæ. Et iſta aculeata calumnia fuit S. Cyrillo longè acerbiſſima. Etiam conſequentium contextus eſt in Caſſinenſi codice omnino diſtinctior. Hic eſt tertius locus: *Suſpenſos hos libellos offerimus tamquam coram Sanctiſſimo Deo exhibenda eſſet noſtra excuſatio Non quod pro Religione minùs alacres fuerimus, ſed pietati ſtudentes; & pro ea ſermones facientes.* Quid ſibi vult, *Suſpenſos libellos?* Rectior per omnia eſt Caſſinenſis tranſlatio: *Nunc verò adhibemus ſupplicationem, ſicut utique in conſpectu Sanctiſſimi Dei futuram ſatisfactionem, peroraturam pro nobis, ſi nihil eorum, quæ pro Religione facere poſſumus, per ſegnitiem omittamus.*

En quartum locum: *Pietatem veſtram, quæ vafritie quorumdam obſidetur, id re ipsâ adimentium, & Hæretica Capita fidei ſubintroducta ſtabilien-*

bilientium, quæ omninò à ſanis dogmatibus aliena ſunt, & cum hæreticis opinionibus conveniunt, obſecravimus, ut vel ſi quis illic ſubſcribat, vel conſentiat, & poſt promiſſam à vobis veniam contendere ultra nolit, præcipias illum in medium venire, & Eccleſiaſticis pœnis ſubjacere, quo pugnare pro pietate melius poſſis. Quæ eſt iſta per Principem promiſſa venia? Cur poſt illam contendere nolentibus infligatur pœna? Quæ erit iſta juſtitia? Quomodo tunc Princeps poſſit melius pugnare pro pietate? Caſſinenſis tranſlatio eſt luciđiſſima: *Quæſumus, ut eam, quæ nunc expugnatur, ulciſcamini pietatem. Et jubeatis, ut hæretica illa Capitula, quæ ſubintroducta ſunt fidei, expellantur. Quia ſunt omnimode à rectis dogmatibus aliena & hæreticis veſaniis conſona. Aut certè ſi quis eorum, qui conſenſerunt & ſubſcripſerunt eis, & poſt veniam, quæ à nobis promiſſa eſt, vult ultra contendere, hunc venire in medium jubeatis, & manifeſtè illum ſub Eccleſiaſticis increpationibus tuæ Pietatis judicio vindicate.* Conteſtatio agit in illos Epiſcopos, non qui deinceps Capitulis conſenſerint aut ſubſcripſerint, ſed qui ipſis apud Epheſum Synodaliter conſenſerant & ſubſcripſerant. Factio enim permanſit in errore, quo credidit Capitula fuiſſe Synodaliter canonizata, & ſubſcripta ab omnibus. Laudat veniam, quam Capitulorum Subſcriptoribus promiſit in ipsâ, quâ eos excommunicavit, ſententiâ: *Anathemati ſubjacete, donec agnitâ culpâ veſtrâ reſipiſcatis.* Hanc promiſſionem denuò confirmat, & ſupplicat illius Spretores aut Prævaricatores per Principem exemplariter caſtigari. Verùm Orthodoxi Epiſcopi non eguerunt iſtâ veniâ, ideoque & nullus accepit. An hæc clauſula, *Quæ vafritie quorumdam obſidetur*, fuerit in Græco, & cur Caſſinenſis tranſlatio ipſam prætermiſerit, ignoro.

Eſt & quintus locus: *Si quis autem ſermones, pro quibus delinquens fuit, negligens voluerit per Præceptum rectæ fidei prævalere, tuæ Iuſtitiæ ac Iudicii fuerit attendere, num & ipſam Doctorum appellationem abjecerint ii, qui de dogmatibus introducunt, periclitari gravantur, & prædictis ſubjici nolentes, ut non redarguantur impiè egiſſe, neq; cum refutare ea digna putantes, ut mutua eorum conſpiratio non habeatur inutilis.* Neſcio quis ad marginem rectè ſcripſit: *Locus mendoſus.* Caſſinenſis Codex plenè emendat: *Si qui verò pro his, quæ peccando commiſerunt, hæſitantes ferro ſermones, ſeu reddere rationes, rectam fidem velut ex donatione impe-*

imperantes ſubjugare voluerint,tui erit juſti judicii providere, ſi non & ipſum vocabulum amiſerint Magiſtrorum, qui haſitantes certare pro his Dogmatibus, quæ inducunt, & non convolentes probare,quæ direxerunt, ne feciſſe impiè convincantur. Nec ea expellere dignantur, ne fortè infructuoſa eis, habita inter ſemetipſos, conſpiratio fiat. Quid eſt, *Si quis ſermones, pro quibus delinquens fuit, negligens?* Exponitur: *Si qui pro his, quæ peccando commiſerunt, haſitantes fuerint ferre ſermones.* Hinc enim ſubditur: *Qui haſitantes certare pro his Dogmatibus, quæ direxerunt.* Quid eſt, *Per Præceptum rectæ fidei prævalere?* Exponitur: *Rectam fidem velut ex donatione imperantes ſubjugare voluerint.* Hoc eſt, qui Orthodoxam fidem ſuo imperio ac arbitrio ſubeſſe, & cum Donatiſtis voluerint dicere, *Quod volumus, Sanctum eſt*, ideoque noluerint dare rationes ſuorum Capitulorum. Qui Orthodoxa Dogmata voluerint tractare, uti ſuas proprias res, quas donant quando & quibus placuerit, ideoque iſtic non obligantur ad rationes. Conteſtatio urget Capitulorum Authores ac fautores compelli ad ipſa coram Principe in Scriptis purganda & defendenda, & eos qui detrectaverint certamen, aut in illo ſuccubuerint, judicari indignos Doctoris ac Epiſcopi nomine,& ipſo in perpetuum privari. Addit unicum detrectandi certaminis fundamentum eſſe initam conſpirationem, cujus fructum nolint amittere.

Hunc fructum exponunt ſequentia verba. Obſcuriſſima. Et hic eſt ſextus locus: *Iam enim per Ordinatos manifeſtum eſt, quoſdam ex illis pro hac impietate meditatos eſſe, ut dignitatibus conceſſis nonnullos demereantur, & alios quoſdam modos excogitaſſe. Et id manifeſtius obſiſtet, & videbit eos Pietas tua non multo poſt proditionis ſuæ mercedem, quaſi ſpolia fidei Chriſti, diſtributuros.* Caſſinenſis translatio illuſtrat atque exponit: *Iam ſiquidem meditantur, ut pro hujus impietatis præmio Sedium reſtituantur Principatus. Et alias ad corruptionem canonum formulas, quæ & per ea, quæ olim ſunt ab eis tentata, jam prodita ſunt, & adhuc demonſtrabilius eluceſcent, niſi tuum talia compeſcat Imperium. Nam videbit eos non multò poſt etiam Pietas tua hujus proditionis mercédes, tamquam capta de fide Chriſti volentes ſpolia, diſpertire.* Conteſtatio ſupra accuſavit non ſolos Ægyptios, ſed & cunctos Epheſinæ Synodi Epiſcopos, quod frigidis Cyrilli promiſſionibus circumducti ſperaſſent Sedium Præſidentias & Principatus, atque ex hac libidine

ſerviliter

ſerviliter ipſi obediſſent ad damnandum Neſtorium, & comprobanda Capitula. Jam ſemetipſam & iſta omnia explanat. Affirmat aliis Autocephaliam, aliis Exarchatum, aliis Metropoliticam dignitatem, alia aliis hujuſmodi fuiſſe à Cyrillo promiſſa, & ipſos iſtâ vanitate ſeductos. Alludit ad Rheginum, Conſtantienſem Epiſcopum, Cypriorum Metropolitam, quem conſtat per Apoſtolicos ac Nicænos Canones ſubjectum Antiochenæ Cathedræ, & quem Epheſina Synodus donavit Autocephalia. Factum id fuit ultimâ die menſis Auguſti, poſt amborum Legatorum receſſum ab Epheſo. Hæc verba, *Vt Sedium reſtituantur Principatus*, videntur tangere Epheſinum Memnonem. Etenim S. Joannes Chryſoſtomus, ac ejus in Regiæ civitatis Epiſcopatum Succeſſores, etiam ipſe Neſtorius, Aſiaticæ Diœceſeos ac Epheſinæ Cathedræ Autocephaliam non modicè læſerant atque invaſerant. Videtur S. Cyrillus notari, quod plenam dignitatis reparationem promiſiſſet Memnoni, atque ita ipſum demutaſſet in ſuum cooperarium. Plures iſtiuſmodi promiſſiones Conteſtatio appellat *alias ad corruptionem Canonum formulas*. Et adjungit eſſe quidem clandeſtinas, non tamen carere fundamentis. Etenim *per ea, quæ olim ſunt ab eis tentata, jam prodita ſunt, & adhuc demonſtrabiliùs eluceſcent, niſi tuum talia compeſcat Imperium. Nam videbis eos non multò poſt etiam Pietas tua hujus proditionis mercedes, tamquam capta de fide Chriſti volentes ſpolia, diſpertire.*

Septimus locus ſunt verba proximè ſequentia: *At ex nobis quidam a Pientiſsimo Iuvenali Hieroſolymitanorum Epiſcopo ordinati ſiluimus, quamvis pro Canonibus certandum eſſet, ne videremur noſtræ gloriæ causâ dolere. Et nunc quoque illius ſtudia & præſtigias tales per Phœnicem ſecundam & Arabiam non ignoramus. Sane de illis non vacat nobis curam habere, qui civitatibus ipſis, quarum nobis miniſterium contraditum eſt, atque adeò vita noſtra deſtitui maluimus, quam iſta pro fide promptitudine.* Caſſinenſis tranſlatio eſt longè melior: *Nos verò olim quidem, dum quædam præſumpta ſint à Reverendiſſimo quondam Hieroſolymitanorum Iuvenale, quievimus, dum certè quod debeamus bellare pro Regulis videremus, tunc quaſdam feſtinationes & fantaſias ejus hujuſmodi contra utramque Phœniciam & Arabiam minimè ignoramus. Nec tamen de his interim contendere poſſumus, qui certè de ipſis quoque civitatibus, quarum nobis cura commiſſa eſt,*

 &

& ab ipſâ, ſi oportuerit, vita faciliùs abſcedemus, quam relinquamus devotionem pro fide bellandi. Suam de factis à Cyrillo promiſſionibus accuſationem Conteſtatio affirmat demonſtrari ac patere ex Juvenalis Hieroſolymitani Epiſcopi adversùs Antiochenum, ſuum Patriarchalem, Thronum atque Epiſcopum rebellione ac apoſtaſiâ, & adhæſione ad Cyrillum. Etenim ipſe, ſuum Anteceſſorem Cyrillum, qui adversùs Acacium, Cæſaræenſem Epiſcopum, totius Paleſtinæ Metropolitam, obedientiam excutere, & ſe Metropolitam oſtentare cœpit, imitatus ac longè tranſgrediens, jam pridem duas Phœnicias & Arabiam, Antiochenæ Cathedræ per Apoſtolicum Canonem manifeſtè ſubjectas, violenter invaſit, & iſtic ſeſe oſtentavit Patriarcham. Nec his contentus, inſuper alia nuperrimè attentavit. Etiam per alias Provincias conſecravit Epiſcopos, & Patriarchalem ſuper eas poteſtatem eſt conatus abripere. Conteſtatio affirmat, quod ad haſce rapinas ſtabiliendas adhæſerit S. Cyrillo.

Et re verâ Juvenalis iſta patraverat. Etenim ex Epheſinâ Cathedrâ tranſlatus Hieroſolymam voluit & hìc non dumtaxat Exarchum, ſed & Patriarcham agere, atque ideò deplumare cœpit Antiochenam Eccleſiam. Omnes tres præfatæ Provinciæ repugnarunt violentiæ. Etenim Cyrus Tyri, Joannes Damaſci, ac Antiochus Boſtrorum Epiſcopus, earum Metropolitæ, Epheſi fuerunt cum Joanne Antiocheno, ac fideliſſimè ipſi adhæſerunt. Quare admiranda eſt Juvenalis potentia, qui tantis Provinciis potuit invitis dominari. Et hæc forſitan eſt alia ratio, ex quâ Comes Irenæus Tyriorum Electus, fuit conſecratus per Theodoretum. Quod nempè hæc Eccleſia nec Juvenalem, nec Joannem vellet agnoſcere: Iſtum propter invaſionem & Apoſtaſiam, hunc propter initam cum Cyrillo ſub incompetentibus conditionibus pacem. Hæc item eſt ratio, cur Juvenalis poſtmodò pro hæreſiarchâ Eutyohete adversùs S. Flavianum Conſtantinopolitanum Epiſcopum adhæſerit Dioſcoro Alexandrino, S. Cyrilli peſſimo Succeſſori: Nempè ut ſuas rapinas adversùs Domnum Antiochenum, quem Dioſcorus hoſtiliter oderat, poſſet ſtabilire. Attamen præſens Conteſtationis ſuſpicio fuit in S. Cyrillum penitus calumnioſa. Etenim

tenim Magnus Papa Leo hac de re ſcribit ad Maximum, Joannis ac Domni in Antiocheno Patriarchatu Succeſſorem: *Subrependi occaſionon prætermittit ambitio. Et quoties ob intercurrentes cauſas generalis Congregatio fuerit facta Sacerdotum, difficile eſt ut cupiditas improborum non aliquid ſupra menſuram ſuam moliatur appetere. Sicut etiam in Epheſinâ Synodo, quæ impium Neſtorium cum dogmate ſuo perculit, Iuvenalis Epiſcopus ad obtinendum Palæſtinæ Provinciæ Principatum credidit ſe poße ſufficere, & inſolentes auſus per commentitia Scripta firmare. Quod S. memoriæ Cyrillus Alexandrinus Epiſcopus meritò perhoreſcens, Scriptis ſuis mihi, quid prædicta cupiditas auſa ſit, indicavit, & ſollicita prece multum popoſcit, ut nulla illicitis conatibus præberetur aſſenſio. Nam cujus Epiſtola ad nos exemplaria direxiſti S. memoriæ Cyrilli, eam in noſtro Scrinio requiſitam, nos authenticam noveris reperiſſe.* Epiſtola, ſi exſtaret nos multa doceret. Interim hæc ejus memoria nos docet, quod præſens Conteſtatio de Juvenale aliquid veri, omnia falſa cenſuerit de S. Cyrillo. Dico, *Aliquid veri.* Etenim Juvenalis non Phœnicias, nec Arabiam, ſed ſolas Paleſtinas ſtuduit ab Epheſinâ Synodo obtinere. Epiſt. 62. Cap. 4

Caſſinenſis hæc tranſlatio illuſtrat inſuper plura vulgatæ tranſlationis loca. Habet plures utilitates. Porrò Orthodoxæ fidei propaginem, quam Imperator Theodoſius laudatur feciſſe apud Perſas, exponit Sanctus Theophanes: *Theodoſium juniorem, necdum infantiam ſupergreſſum, ac penè cunctis auxiliis orbum Pater Arcadius conſpicatus, inſidiaſq; ſi fortè renuntiaret Imperatorem, ne pateretur, metuens, Curatorem ejus Iſdegerden Perſarum Regem teſtamenti tabulis inſtituit. Iſdegerdes Perſarum Princeps, accepto teſtamento, longam & tranquillam pacem cum Romanis habuit, & Theodoſio ſalvum & incolume juſſit eſſe Imperium. Mox Antiocho, viro moribus egregio, in pueri Procuratorem & Pædagogum ſubmißo, Romano Senatui in hac verba reſcripſit:* Arcadio fatis ſublato, & me conſiliis ejus in filii curatorem inſtituto, virum, qui vicem meam impleat, miſi. Nullus igitur puero ſtruat inſidias, ne bellum adversùs Romanos innovet irreconciliabile. *Et pax diu inter Romanos & Perſas traducta eſt, Antiocho maximè plura pro Chriſtianis ſcribente: Atque ita Chriſtiana lex per totam Perſidem dilatata fuit.* Et infra: *Maruthas Meſopotamiæ Epiſcopus Iſdegerdem, Regis Perſarum Filium, à Dæmone vexatum, precibus & jejuniis ſaluti reſtituit. Ex quo Iſdegerdes plurimam erga res Chriſtianas fiduciam*

accepit. Et conſequenter: *Iſdegerde fatis functo Varrananes filius ſimul cum Regno religionis perſecutionem iniit. Legatos igitur, qui Transfugas è Regno requirerent, ad Theodoſium miſit. Theodoſius Romanorum Imperator eos reddere detrectat: Ex quo, fœdere ſoluto, bellum ingens inter utrumq; ſuſcitatum. Hinc Theodoſius Ardaburium Ducem cum Romanis Copiis, inde cum Perſicis Excreitibus, & innumeris Saracenorum auxiliaribus Copiis Arſeum Varrananes mandat. Ardaburius in Perſidem uſq; penetrans, Arxana Provinciâ devaſtata in Meſopotamiam ingreditur: Perſarum Dux pariter in Meſopotamiam versùs Euphratem progreditur cum ſuis. Qui cum Romanas acies ingruere arbitrarentur, Dei impulſu, vanis terroribus agitati, ut erant armis inſtructi, in flumen deſilierunt: Adeò ut decem myriades aquarum vorticibus perierint. Reliquos omnes, eam maximè Legionem ac myriadem, cui à Perſis Immortalium nomen factum, cunctosq; earum Duces, quaquaverſus Romano milite circumcluſos, Chriſto à Perſis, quod injuſtam viris Religioſis mortem intuliſſent, vindictam exigente, Ardaburiis delevit.* Et rurſum: *Hoc anno Theodoſius Imperator, licet armorum vi Perſas & victoriis premeret, Chriſtianorum tamen in Perſide commorantium ſanguini parciturus, ſummâ clementiâ ductus pacem amplexatur, & Heleonem Patricium, virum ſummis ſemper honoribus auctum, & Anatholium Orientis Præfectum, Legatos pacis fœdus firmaturos mittit. Varrananes, cognitâ ſuorum jacturâ, lubens admittit Legatos, atque ita excitatus in Chriſtianos perſecutionis motus reſedit. Eodem quoq; anno mota in Chriſtianos Perſas perſecutionis tempeſtas ſedata eſt.* Eadem ſcribunt Socrates, Procopius Cæſaræenſis, Agathias, & alii. Et hæc omnia laudat præſens Conteſtatio. Quid verò fuerint Perſarum Immortales, videre poſſis apud Annam Comnenam, & Nicephorum Bryennium.

Lib. I. Lib. 4. C. 4.

AD CAPUT XXXIII.

HÆc Sacra Juſſio, ejus titulus, & finalis ſubnotatio ſunt ſummi ponderis ac pretii. Dolendum eſt, quod ſit finale dumtaxat fragmentum. Ipſum illuſtrat brevis, in tertiâ Synodalium Actorum parte exſtans, de hiſce rebus Relatio: *Cum ſeptem & ſeptem ex utraq; parte Epiſcopi Conſtantinopolim*

nopolim veniſſent, Imperator certò comperit Sanctam Synodum, canonico ordine in omnibus ſervato, Neſtorium depoſuiſſe. Itaq́ Legatorum Synodi ſententiâ approbatâ Orientales quidem condemnat, Neſtorium verò exilio mulctat. Eis præterea, qui ex Sancta Synodo Legati venerant, injungit ut ad Eccleſiam ſe conferant, ibidemq́ Sanctæ Eccleſiæ Conſtantinopolitanæ Epiſcopum creent. Illi in Eccleſiam ingreſſi Maximianum Epiſcopum mox creant. Poſt hoc Regio Mandato imperatum eſt ſingulis Epiſcopis, ut ad ſuas Provincias & civitates revertantur. Remanſit autem Ioannes Antiochenus, cæteriq́ Epiſcopi, qui partes illius tuebantur, in ſeparatione permanentes. Hæc exſtant Græcè & Latinè. Latinus textus adjungit: *Ingreſſus autem eſt Cyrillus Epiſcopus Alexandriam Athyr tertiâ. Et ſuſcepit eum civitas cum multâ exultatione & gloriâ.* Ad voces, *Athyr tertiâ*, marginalis Scholiaſtes rectè addit: *Eſt trigeſima dies Octobris.* Et ad voces, *Regio Mandato*, referendam eſt hoc Scholion: *Deeſt Decretum.* At Ecce eſt modò inventum. Si non iſtud ipſum, certè unum è Decretis, quibus tandem eſt ſoluta Synodus. Etenim fuiſſe plura evincit finalis ſubnotatio: *Miſſa Sacra, ultima omnium.* Omninò fuerunt tres hujuſmodi Sacræ. Prima eſt ſuperiùs adducta, quæ non ſolùm Neſtorium, ſed etiam Cyrillum ac Memnonem firmabat in degradatione. Et manifeſtum eſt, quod fuerit circumducta. Secunda fuit, cujus vigore Sanctus Cyrillus rediit Alexandriam, & ab omni Clero ac Populo eſt ſuſceptus cum exultatione & gloriâ. Etenim nec ipſe citra Sacram Juſſionem redire ad ſuum Thronum, nec Clerus aut Populus præſumpſiſſet ipſum cum triumpho ſuſcipere. Hæc præſens eſt tertia, & omnium poſtrema, A prioribus palam diverſa: *Directa enim eſt, quando jam redierat in civitatem ſuam Beatus Cyrillus.*

Secunda iſta videtur emanaſſe in fine Septembris, aut in Octobris exordio. Etenim ut ipſa Epheſum Conſtantinopoli mitteretur, & ejus vigore Cyrillus Alexandriam appelleret trigeſimo hujus menſis die, opus fuit tanto tempore. Theodoſius quartâ Septembris die venit Chalcedonem, utriuſque partis Legatos audivit quinies, nihil iſtic definivit; cum Synodi Legatis intravit Conſtantinopolim, eis delegavit Ordinationem novi Epiſcopi, & tunc emiſit hanc Sacram. Quæ omnia non evenerunt diebus continuis, ideoque hæc ſacra prodire non potuit, niſi menſe No-

ſe Novembri. *Directa enim eſt*, adeoque & emanavit, *quando jam redierat in civitatem ſuam Beatus Cyrillus.* Orientales Epiſcopi poſt acceptam à ſecundâ Sacrâ redeundi licentiam nec Chalcedone diſceſſerunt, nec Epheſo, utrobique laborantes omnibus nervis, ut novi ſaltem Epiſcopi ſublimationem impedirent, atque ita apertam regrediendi portam reſervarent ſuo Neſtorio. Et iſtic manſerunt uſque ad peractam Ordinationem Maximiani. Etiam Cyrilli reditum uſque tunc Theodoſius videtur ignoraſſe. Hoc fortiſſimè ſuadent hæc verba: *Si ulla pacis remanſit intentio, hanc potiùs eligentes nobis abſque contentione reſcribite. Aliàs de profectione veſtrâ mox ad iſta, quæ ſcripſimus, cogitate.* Tunc igitur dedit hanc Sacram, & utramque partem juſſit redire ad propria. Et fieri poſſit, ut plures etiam ex S. Synodo Epiſcopi, extremum rei exitum præſtolantes, apud Epheſum permanſerint. Et Cyrilli abitum, quia ſingularem, præſens ſubnotatio duxit notificandam Poſteris.

Deinde hujus Sacræ tempus pendet ex Ordinati Maximiani tempore. Communis opinio hanc Ordinationem cenſet contigiſſe die vigeſima Octobris, quatuor menſibus poſt degradationem Neſtorii. Et conſonat Nicephorus Calixtus: *Quatuor Menſes à Neſtorio exauthorato effluxerant, & Eccleſiæ procuratio Maximiano commiſſa eſt, qui in Ordine Presbyterorum erat, & in Monaſticâ vitâ vixerat.* At verò Socrates ſcribit aliud: *Trimeſtri ſpatio poſt abdicationem Neſtorii percurſo, Maximianus Epiſcopus deſignatur.* Et infra: *Maximiano ad Epiſcopum Conſtantinopolitanum delecto Baſſo, & Antiocho Conſulibus, ad octavum Calendas Novembris, Eccleſiæ ſtatus pacatus & tranquillus fuit.* Quæ duo loca non concordant. Et hinc priorem Henricus Valeſius rectè correxit in hunc modum: *Elapſo quatuor menſium ſpatio à depoſitione Neſtorii, Maximianus eligitur Epiſcopus.* Conſonat Liberatus Diaconus: *Cum quatuor tranſiſſent menſes poſt Neſtorii damnationem, Maximianus ordinatur Epiſcopus.* Proindè præſens Sacra omninò videtur prodiiſſe in fine Octobris, aut in exordio Novembris. Nempe ad Epiſcopos, qui iſtam Ordinationem exſpectaverant, aut impedire ſperaverant, compellendos ad propria. Et ipſa nos docet aliqua. Primò, quod uti Schiſmatici Orthodoxos Legatos ac Epiſcopos de Apollinario ac Eunomio, ita hi iſtos voluerint damnari de Neſtorio. Secundò, quod

Theodoſius

Theodoſius curaverit rem maturè diſcuti: Utique per neutrius partis Epiſcopos. Tertiò, quod nullam in Orientalibus hæreſim potuerit deprehendere, ideoque conſtanter noluerit damnari. Emphatica ſunt verba: *Quamdiu vivimus, Orientales adjudicare non poſſimus. Coram nobis enim nullâ ex parte convicti ſunt.* Quartò, quòd Theodoſius S. Cyrilli Capitula nec damnarit, nec probarit. Lucet ex verbis: *Quippe contra vos nonnullis contendere volunt.* Fortè legendum ſit: *De nonnullis.* Utique de Capitulis. Quintò, quod ſuſpenſa ac ſopita hac quæſtione optarit ac rogarit pacem fieri. Sextò, quod in talis ſpei caſum permiſerit adhuc protrahi Synodum, & ſibi ab ipsâ reſcribi. Septimò, quod deficiente tali ſpe voluerit omnes redire ad propria. Et fuit ita factum,

AD CAPUT XXXIV.

HUjus Conteſtationis tempus docent hæc ejus verba: *Hac ut fierent nobis exſpectantibus, veſtra Pietas in civitatem profecta eſt, & eos quidem, qui de hæreſi accuſabantur, præcepit ut in civitatem venirent, Sacerdotio fungerentur, & ordinarent; nos verò neque ingredi in civitatem juſſit, neque ad propria remigrare permiſit, ſed ſumus in Chalcedone triſtes.* Prodiit ergò ſtatim poſt Principis cum Orthodoxis Epiſcopis regreſſum, ante emiſſam ſecundam Sacram diſſolutoriam Synodi. Interim vix urget diſcedendi licentiam, ſed duo præſertim alia. Primò, ut in contradictorio judicio liceat diſcutere Cyrilli Capitula. Deindè, ut nullus Neſtorio, tamquam degradato, ſuperordinetur Epiſcopus, atque ita non ſuſcitetur ſchiſma, ſeu Para-Synagoga in Regiæ civitatis Eccleſiâ. Certam hujus mali ſequelam pleno impetu urgent Conteſtantes: Pertinaciſſimè enim proteſtantur ſe novo Epiſcopo nunquam, ſed iniquè degradato Neſtorio ſemper communicaturos. Ita conantur ſuo Amaſio portam regreſſus non claudere.

Conteſtatio exſtat in Actis Synodalibus, attamen ſine Titulo. Caſſinenſis Titulus eſt non parvi ponderis, ſed mutilus. Deſunt paucæ voces. Forſitan ſic poſſint ſuppleri: *Conteſtatio ſecunda, quam Ioannes Antiochenus, & reliqui, per ſuas ac totius Synodi, à quâ directi ſunt*

ſunt, Imperatori Theodoſio ad Conſtantinopolim dirixère perſonas. Ita ſuadent initialia Conteſtationis verba: *Sæpè numero Pietatem veſtram & per nos ipſos, & per eos, qui à nobis miſſi ſunt, docuimus.* Nec obeſt Caſſinenſis tranſlatio: *Et per nos & per Relationes.* Etenim Relationes quandoque fiunt etiam per Legatos. Hæc vulgata tranſlatio videtur Caſſinenſi melior, nihilominus ſunt varia loca, in quibus hæc manifeſtè prævalet, ideoque non fuit prætermittenda. En primum locum: *Quod rectæ fidei dogma corruptioni obnoxium videatur.* Vox adjectiva, *Obnoxium*, importat ſui ſubſtantivi intrinſecam infirmitatem: Alieniſſimam ab Evangelico dogmate. Rectiùs ergo Caſſinenſis Codex: *Quia periclitatur rectæ gloriæ dogma corrumpi.* Utique à Cyrilli Capitulis. En alterum locum: *Nondum omnibus præſentibus convocatis Epiſcopis, ii qui particulare Concilium habuerunt, Hæretica illa Capita, quæ cum Arii, Eunomii, & Apollinarii impietate conveniunt, ſcriptis Commentariis roborarunt.* Caſſinenſis tranſlatio eſt longè diſtinctior: *Dum nec cuncti Epiſcopi conveniſſent, qui fuerant convocati, illi fecerunt particulare Concilium, qui hæretica illa Capitula, Arii, & Eunomii, atque Apollinarii veſaniæ conſona, inter Geſta, quæ in Scripto ſunt habita, firmaverunt.* Denuò errant, quod Epheſina Synodus Cyrilli Capitula canonizarit, & firmarit omnium Epiſcoporum ſubſcriptionibus. Pergit vulgata tranſlatio: *Et alios quidem deceperunt, alios verò terruerunt, alios autem de Hæreſi accuſatos in communionem ſuſceperunt, & aliis qui non communicabant, mercedem ut communicarent dederunt, alios demum ſpe honoris, quibus indigni erant, accenderunt.* Caſſinenſis tranſlatio eſt melior: *Et quoſdam quidem ſeducentes, alios verò, qui de hæreſi pulſabantur, ad communionem ſuſcipientes non præveniente judicio, aliis verò excommunicationis ſolutionem pro mercede reddentes, nonnullos autem ſpe Principatus incompetentis armantes.* Rectè addit: *Non præveniente judicio.* Etenim de Hæreſi pulſatum Epiſcopum in fraternam communionem admittere, ſi præveniente judicio fiat, non eſt reprehenſibile. Clariùs item dicit: *Excommunicationis ſolutionem pro mercede reddentes.* Item rectiùs: *Non nullus ſpe Principatus incompetentis armantes.* Orientales enim palam reſpexerunt jam expoſitum ambitum Juvenalis Hieroſolimitani ac Rhegini Conſtantienſis Epiſcopi.

4. Eſt & tertius locus: *Iterum lectæ ſunt veſtræ Pietatis litteræ per Magnificentiſſimam*

nificentiſſimum Comitem Candidianum, ſignificantes quod pacificè & fraternè quæſtiones, quæ nuper exortæ ſunt, inquirantur. Verùm convenientibus omnibus pientiſſimis Epiſcopis, nihil profuit lectio. Et quidem quod Candidianus Comes iſtam Sacram non dumtaxat intimaverit, ſed etiam proprio ore prælegerit, eſt longè certiſſimum. Etenim Petrus Alexandrinæ Eccleſiæ Presbyter ad primam Synodi Actionem legit ſolam convocatoriam Sacram, de hac verò directoriâ dixit ad eandem Actionem Sanctus Cyrillus: *Alterum jam Piiſſimorum Imperatorum noſtrorum Decretum per Candidianum illuſtrem Comitem eſt prælectum.* Et ipſe Candidianus ad Joannem Antiochiæ Patriarcham dixit: *Epiſcopi, ut Sacram prælegerem efflagitarunt. Coëgerunt me illi. Ipſis igitur congregatis Sacram prælegi.* Interim Caſſinenſis tranſlatio eſt lucidiſſima: *Lectæ ſunt quidem litteræ Pietatis veſtræ, quas per Candidianum Magnificentiſſimum Comitem direxiſtis, quæ continebant, quia oportet cum charitate fraternâ & pacificè eas, quæ pullulaverant, diſcuti quæſtiones, convenientibus his, qui convocati ſunt, Deo amiciſſimis omnibus Epiſcopis, & nihil lectio tanta profecit.*

Ecce & quartum locum: *Et communionem habuêre cum depoſitis, & meminerunt eorum tamquam Epiſcoporum, non permittentes uti Capitula iſta exploderentur, tametſi à nobis ad colloquium ſæpius accerſiti fuerint.* Non fuit qualiſcumque memoria, nec qualecumque colloquium. Ea explanat Caſſinenſis Tranſlatio: *Et communicantes depoſitis, & eorum nomina, quaſi eſſent Epiſcopi, nominantes. Nec verò paſſi ſunt abdicare Capitula. Et hæc dum ſæpius ad diſceptationem vocarentur à nobis,* Orthodoxos Epheſinæ Synodi Epiſcopos accuſant, quod degradatis Epiſcopis non ſolummodo in humanis, ſed etiam in Divinis communicarint: Quod eorum nomina è Sacris Eccleſiæ tabulis recitarint ad Sacrificium. Et quod coram Joanne Sacrarum Largitionum Comite provocati ad diſceptandum pro ſuis Capitulis confuſi detrectaſſent. Ex quibus diſcimus inſignem antiquarum Synodorum pietatem ac ritum: Quod nempe ſolerent omnium præſentium Epiſcoporum nomina ſingularibus, & ad id confectis tabulis inſcribere, & recitare ad Sacrificium. Hinc Conſtantinopolitana Mennæ Patriarchæ Synodus in datâ contra Anthimum Trapezuntis Epiſcopum ſententiâ affirmat Magni Papæ Leonis nomen fuiſſe inſertum ac recitatum in Chalcedonenſi Synodo. Act. 4.

 Quod

Quod nempe per ſuos Vicarios eſſet unus è conſidentibus Epiſcopis. Quin etiam Nicæna S. Sylveſtrum, Sardicenſis S. Julium, & Epheſina S. Celeſtinum recitaverit,non eſt dubitandum. Nam & Imperator Theodoſius in Sacræ , quam per præfatum Joannem Comitem miſit Epheſum,titulo primum poſuit laudatum Celeſtinum. Et dum Imperatores Juſtinus ac Juſtinianus quatuor Synodos juſſerunt prædicari èDyptichis, non generatim, ſed prædicari juſſerunt ſingulorum Epiſcoporum nomina. Hinc enim ad Severianos , iſtâ recitatione offenſos, Epiſcopos in Conſtantinopolitanâ collatione dixit Hypatius Epheſinus Epiſcopus : *Quid autem & antequam Concilia nominatim inſererentur Dypticbis , nunquid in omnibus Eccleſiis , quæ ſub Cælo ſunt , non recitabantur Epiſcopi ? Etſi nominatim Concilia ipſa non recitarentur , tamen in propriis Regionibus & civitatibus ſinguli quique annotabantur. Si ergò in propriis civitatibus ſinguli quique annotabantur,& unuſquiſque in quocumque ſubſcripſit Concilio recitabatur , quantò magis rationabiliter erat eos , qui cum labore & ſudore in unum convenerunt adversùm Hæreticos , Deo placitum prælium ſuſceperunt , & bonam illam victoriam per Dei gratiam vicerunt , uno conſenſu inſeri ad gloriam Dei , & laudem certantium , & majorem adhortationem eorum , qui poſt certaturi ſunt ?* Affirmat tria. Primò , quod omnium intra Eccleſiæ pacem defunctorum Epiſcoporum nomina recitentur in ſuis , quas vivi docuerunt , Eccleſiis. Secundò , quod recitata etiam fuerint in illis Synodis , quibus aderant & ſubſcribebant. Tertiò , quod hæc recitatio ſimiliter ſervari poſt iſtorum Epiſcoporum mortem poſſit in omnibus ſub cælo Eccleſiis. Et adducit tres hujus recitationis utilitates. Porrò Conteſtatio non ſine alto ſcopo iſtud crimen imponit S. Synodo. Hinc enim concludit ipſam impegiſſe in quintum Nicænum Canonem , omnes ejus Epiſcopos incidiſſe in communicatæ depoſitionis ſcabiem , ideoque omnia ipſorum Acta eſſe caducâ Attentata.

Quintus locus eſt hic : *Præcepit ut in civitatem venirent , Sacerdotio fungerentur , & ordinarent.* Caſſinenſis Codex explanat : *Ad civitatem venire præcepit , & Sacerdotii Miniſterium gerere , & Epiſcopum conſecrare* Eadem eſt ratio horum verborum : *Quod ſi quis ordinatus fuerit , antequam diſcutiantur recta dogmata , neceſſe ſit ut tota Eccleſia ſcindatur.* Rectiùs Caſſinenſis Codex : *Quia ſi quis ante reſtitutio-*

ſtitutionem rectorum Dogmatum fuerit ordinatus, omnem neceſſe eſt Eccleſiam ſeparari. Re verâ enim, antequam novi Epiſcopi Ordinatio procedat à ſuſpectis de hæreſi, rectum dogma debet non ſolummodò diſcuti, ſed & reſtitui. Porrò quæ de S. Ambroſio hìc ſcribuntur, tangunt venerabilem Martinum ſeu Martinianum, Mediolanenſem Archi-Epiſcopum, qui S. Cyrilli Capitula credidit fœtere ex Apollinario, & S. Ambroſio adverſari, ideoque hujus librum tranſmiſit ad Impeatorem Theodoſium. Res infra elucidabitur.

AD CAPUT XXXV.

ETiam hæc Conteſtatio exſtat in Actis Synodalibus. Caſſinenſis tranſlatio habet ſingularem titulum. Notanda ſunt hæc ejus verba: *Quam Theodoſio Imperatori eidem ſeptem Epiſcopi direxerunt.* Affirmant Chalcedone unum ſemper è Schiſmaticis Legatis defuiſſe. Nempe vel Himerium Nicomedienſem, vel Helladium Ptolomaidis in primâ Phœniciâ Epiſcopum. Videtur in exordio ille, hic in decurſu defuiſſe. Eſt res incerta. Conteſtationis tempus edicunt hæc verba: *Nos quidem uſque in præſentem diem Chalcedone tenti conſervati ſumus, nunc autem ad propria dimittimur; hi verò Sacerdotio funguntur, Eccleſias congregant, & authoritatem ordinandi habent.* Caſſinenſis textus eſt clarior: *Et illicitè ſperatæ Ordinationis obtinent Promiſſa.* Necdum erat peracta Ordinatio. Proindè conteſtatio prodiit poſt emiſſam ſecundam Sacram, quâ fuit diſſoluta Synodus, & omnes dimiſſi ad propria. Conteſtantes etiam tunc Epheſum ad ſuos ſcripſerunt, lamentantes Cyrillum ac Memnonem eſſe redditos ſuis thronis, innocenti autem Neſtorio vix eſſe conceſſum, ut redire poſſit ad ſuum Monaſterium. Ex his item diſcimus tempus ſecundæ iſtius Sacræ. Fuit circa Octobris exordium. Præcipua conteſtationis poſtulatio eſt, ut diſcutiantur ac damnentur Cyrilli Capitula. Conteſtantes enim videntur de impediendâ novi Epiſcopi Ordinatione deſperaſſe. Hinc in fine proteſtantur fore, ut niſi exaudiantur circa Capitula, abeuntes excutiant etiam ſuorum pedum Chalce-

cedonenſes ac Epheſinos pulueres, atque ita appellent ad Divinam Majeſtatem, & omnem hujus Mundi creaturam,ac ſe demonſtrent mundos ab omnium ſanguine: A Capitulis, & aliis Cyrilli apud Epheſum facinoribus.

Etiam hujus Conteſtationis varia loca ſunt rectiùs tranſlata per Caſſinenſem Tranſlatorem,quam per vulgatum. Primus locus eſt: *Vocati enim honeſtè ſumus, tamquam Sacerdotes à Rege.* Rectiùs Caſſinenſis Codex: *Vocati enim ſumus honorificè, ſicut evocari ab Imperatore convenit Sacerdotes.* Secundus locus: *Vbi autem venimus, neque Eccleſiam minùs ſequuti ſumus, neque veſtrum contempſimus Edictum.* Rectiùs Caſſinenſis Codex: *Et dum veniſſemus, neque ob Eccleſiaſticâ receſſimus conſequentiâ, neque veſtra Conſtituta contempſimus.* Aliud Eccleſia, longè aliud eſt Eccleſiaſtica conſequentia. Diſcrimen eſt Eruditis exploratum. Tertius locus: *Nihil nobis in hoc ſaculo profuit modeſtia noſtra.* Rectiùs Caſſinenſis Codex: *Nihil nos circa præſentem vitam adjuvit cuſtodia ordinis boni.* Quartus locus: *Sacerdotio funguntur, Eccleſias congregant, & ut putant, authoritatem ordinandi habent: Nimirum illicitè ab illis petitam. Seditiones in Eccleſiâ excitant. Quæ expendenda in uſus pauperum, in ſuos inſumunt milites.* Aliter Codex Caſſinenſis: *Quæ Sacerdotum ſunt gerunt, & utuntur Eccleſiis, & illicitè ſperata Ordinationis, ut putant, obtinent firma Promiſſa. Et ea,quæ ad pauperum offeruntur inopiam, expendunt in Seditionariis ſuis.* An rectiùs per omnia, ignoro. Etenim vulgata tranſlatio videtur rectior in his verbis: *Illicitè ab illis petitam.* Iſta Ordinatio erat plena executio, plenaque firmitas Synodici in Neſtorium Judicii: Hinc Legati illius facultatem meritò poſtularunt. Attamen & Caſſinenſis tranſlatio habet hìc aliquid ſingulare. Edicit Ordinationem uſque tunc fuiſſe ſolummodò ſperatam, non peractam. In reliquis eſt omninò melior. Etenim aliud eſt Eccleſias congregare, aliud uti Eccleſiis. Et Epheſina Synodus ſecum non habuit Milites. S. Cyrillus nautas Ægyptios, ac Alexandrinæ Eccleſiæ Parabolanos, Memnon Epheſius accuſatur ſecum habuiſſe Aſiaticos Ruſticos. Hos vulgata malè Milites, Caſſinenſis tranſlatio rectè appellat Seditionarios.

Quintus locus: *Quæ & nunc opùs habetis in bello, quo Africam premitis.* Caſſinenſis tranſlatio eſt rectior: *Quæ & indigetis in bello,quod*

nunc

nunc Africam comprehendit. Etenim quod Africa tunc non premeretur à Theodoſio, ſed bello comprehenderetur à Wandalorum Rege Geizerico, eſt exploratum. Sextus locus eſt: *Eſt Deus Commilito veſter.* Rectiùs Caſſinenſis Codex: *Erit vobis pugnator omnium Deus.* Certè hæc propoſitio, *Deus eſt tuus Commilito*, olet Pelagium, & offendit pias aures. Septimus locus eſt: *Hæc ſæpè quidem coram Deo, & in Epheſo, & hìc teſtati ſumus, & veſtram Pietatem docuimus, rationem illius, ut coram omnium Deo, reddentes.* Rectiùs: *Hæc jam quidem ſæpiùs in conſpectu Dei, & in Epheſo, & hìc obteſtati ſumus, & veſtram docuimus Pietatem, ſatisfactionem nobis acquirentes apud omnium Dominum.* Aliud enim eſt coram Deo rationem reddere, aliud apud ipſum acquirere ſatisfactionem. Octavus locus: *Et animas eorum, qui ad ſe accedunt, ſi quis & ipſos volet audire.* Eſt locus mutilus. Marginalis Scholiaſtes rectè advertit deeſſe verbum, *Occidunt* aut *Perdunt.* Caſſinenſis tranſlatio eſt optima: *Et non ſalvant animas ingredientium.* In ipſorum Eccleſias & Collectas. *Si qui tamen illos & audire contenti ſunt.* Nonus locus eſt: *Quod ſi & poſt hanc noſtram obſecrationem, hanc, quæ coram Deo data eſt, doctrinam non ſuſceperit veſtra Pietas.* Rectiùs: *Si verò & poſt hanc noſtram deprecationem, & coram Deo commonitionem non acquieverit Pietas veſtra.* Etenim conteſtatio ſtudet Principem non in ſuam doctrinam inflectere, ſed à Cyrilli Capitulis dimovere. Decimus tandem locus eſt: *Non enim ceſſamus nocte & die, ab eo die quo in hanc celebrem Synodum advenimus, & Regi, & Principibus & Militibus, & Sacerdotibus, & Laicis teſtari, ne amittamus traditam nobis à Patribus fidem.* Rectiùs: *Non enim quievimus, ex quo in iſtam benedictam Synodum venimus, & Imperatorem, & Iudices, & Milites, & Sacerdotes, & Laicos conteſtantes, ne fiant traditæ à Patribus fidei proditores.* Orientales enim Epiſcopi nequaquam ſibimetipſis timebant, ſed aliis. Epheſinam Synodùm appellant benedictam eo ſenſu, quo dixit uxor Prophetæ Job: *Benedic Deo, & morere.* Hoc eſt, *Maledic.* Phraſeos ratio eſt explorata.

AD CAPUT XXXVI.

HOc ſermonis fragmentum exſtat in Actis Synodalibus, habens hunc titulum : *Pars Homiliæ Theodoreti, Epiſcopi Cyri, Chalcedone ad Schiſmaticorum Legatos, Neſtoriiq; fautores habita.* Non rectè. Etenim ſermo, cujuſcumque ſit, non ad iſtos Legatos eſt dictus, ſed ad Conſtantinopolitanos, transfretantes Chalcedonem. Lucet ex his verbis : *Propter quem Propontidis undas navigare præſumitis.* Et ex Theodoreti literis ad Alexandrum Hierapolitanum Epiſcopum, ſuum Metropolitam : *Populus,* utique Conſtantinopolitanus, *ſalvus eſt omnis, & ad nos inceſſanter egreditur. Cœpimus namq; & alloqui eos, & Collectas celebravimus maximas. & quartâ jam vice ad eos feci ſermones.* Non in Eccleſiâ, ſed in quodam Palatio, habente quatuor porticus. Hi quatuor ejus ſermones fuerunt habiti ante quartum Septembris diem, quo ſcripta fuit iſta Epiſtola. Et non fuerunt poſtremi. Licet enim Chalcedonenſis Epiſcopus Orientalium Legatis noluerit Eccleſiam ad Collectas concedere, nec Imperator Theodoſius ipſum voluerit ad iſtam conceſſionem cogere, iſtas tamen conciones deinceps non prohibuit. Præſentis concionis tempus diſcimus ex his ejus verbis: *Sumus ab Imperiali civitate prohibiti.* Et ex his : *Imaginem vocis putantes eſſe veſtri Paſtoris, &c.* Habita eſt poſt Sanctæ Synodi Legatos ab Imperatore introductos in Regiam civitatem, & ante ordinatum Maximianum. Orientales enim eò uſque non deſierunt Neſtorium appellare Conſtantinopolitanum Epiſcopum.

Caſſinenſis ad hunc ſermonem titulus, & poſt ipſum ſubnotatio ſunt ſingulares, ac magni ponderis : Et ipſa tranſlatio in quibuſdam eſt diſtinctior. Hinc vulgata volui omnia. Quod hic ſermo non Theodoreti opus ſit, ſed facinoroſi Irenæi figmentum, fortiſſimè ſuadent hæc verba : *Propontidis undas navigare præſumitis, ut noſtram vocem audire poſſitis, imaginem vocis putantes veſtri Paſtoris. Concupiſcitis enim delectabile melos audire veſtri Paſtoris.* Quis credat Theodoretum uſque adeò deliraſſe, ut omnia Neſtorii dogmata in ſe transferret, ac ſua faceret? Etenim ipſe vocem, *Dei-para*, & Hypo-

Hypoſtaticæ unionis, licet non voces, tamen rem ſemper credidit conſtantiſſimè, ac docuit. Defendit ſolam Neſtorii perſonam, credens in ambiguis vocibus recta ſapuiſſe. Quidquid ſit, Caſſinenſis Codicis Compilator fuit fidus Theodoreti Apologus. Eum inſcribit Beatum, & affirmat ejus doctrinam in Dei Eccleſiâ præfulgere. Certè poſterius eſt longè veriſſimum. Et prioris veritatem fortiter ſuadent Theodoreti Epiſtolæ, & alia Scripta. Præcipuum ejus peccatum fuit malè intellecta Sancti Cyrilli Capitula, & exinde alienus animus à perſonâ. Error qui invaſit etiam Sanctum Gennadium Conſtantinopolitanum Epiſcopum & alios quoſdam iſtiuſmodi Gigantes Chriſtianæ juſtitiæ.

Caſſinenſis tranſlatio in quibuſdam etiam eſt melior. Primus locus eſt: *Quem Paſtores ſocii calamis occiderunt, ut putant.* Rectiùs: *Quem Compaſtores ſuis calamorum, ut arbitrantur, ſubſcriptionibus peremerunt.* Secundus locus: *Videte accuſationem malitiæ, & putredinis malitiæ judicium.* Rectiùs: *Videte accuſationem malitiæ, & fragilitatis nequitiæ convictionem.* Tertius locus eſt: *Vidiſti malitiam infirmantem. Vidiſti offendentem non offendentem. Vidiſti eum, qui impugnatur, coronatum.* Rectiùs: *Vidiſti malitiam languidam. Vidiſti eum, qui expugnatus eſt, coronatum.* Agitur de degradato, & per degradationem coronando Neſtorio. Ita enim ſperabat Orientalis Factio. Quartus locus: *Et Pagani quidem avaritiæ verbo capti, etiam cælum impaſſibile vocant, &c.* Rectiùs: *Paganorum quidem pueri, cupiditatis nimietate languentes, cælum vocant impaſſibile.* Senſus eſt: Non ſoli Paganorum Sapientes, ſed & pueri norunt cæleſtia corpora eſſe impaſſibilia, at verò Epiſcopi ipſam Divinæ Majeſtatis ſubſtantiam ſubjiciunt paſſioni. Agit in Sanctum Cyrillum, ejuſque Capitula, ac ipſis adhærentes Epiſcopos. Rectè dicit avaritiam Paganis fuiſſe multiplicandæ Divinitatis originem. Originalis noſtra avaritia à variis Diis credidit conſequi varia hujus temporis beneficia.

AD

AD CAPUT XXXVII.

ETiam hic Sermo exſtat in Actis Synodalibus. Attamen Caſſinenſis tranſlatio eſt melior, & ejus titulus habet aliquid ſingulare. Demonſtrat antiquum concionandi modum: Dum concionabatur Presbyter, ad ejus verbum aliqua Epiſcopus, & ad hujus verbum aliqua ſubjungebat Patriarcha. Dum nempè ad Patriarchalem, cui plures etiam Epiſcopi aderant, Synaxim fiebat concio. Hinc apud Marium Mercatorem Hæreſiarcha Neſtorius quartum ſuum contra Pelagianos ſermonem ita inchoat: *In alium ſermonem linguâ perurgente, repromiſſionum mearum præcedens Magiſter memor luctam me vobis Dominicam debere ſubmonuit, & ad hujus redhibitionem coarctat.* Magiſter ille erat unus illorum Doctorum, quos in IV. Quinario laudat antiqua notitia Dignitatum ac Officiorum magnæ Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ: *Doctor Evangelii, Doctor Apoſtoli, Doctor Pſalterii.* Hi coram Epiſcopo concionabantur. Ita S. Joannes Chryſoſtomus, ac ipſe poſtmodò Neſtorius Antiochiæ coram Flaviano ac Theodoto, Conſtantinopoli Anaſtaſius coram Neſtorio, Hippone Sanctus Auguſtinus coram S. Valerio, Alexandriæ Pierius coram Theonâ Epiſcopo, alibi alii coram aliis ſunt concionati. Erant paſſim Presbyteri. Quandoque tamen etiam Epiſcopi. Ita Theodorus Mopſueſtenus & Theodoretus Cyrenſis frequenter Antiochiæ, Sanctus Epiphanius Hieroſolymæ, Dorotheus Martiano-Politanus Epiſcopus Conſtantinopoli coram Neſtorio, ibidem coram Sancto Joanne Chryſoſtomo Severianus Gabalorum Epiſcopus, Sanctus Auguſtinus Carthagine coram Aurelio tractarunt. Quin & Sanctus Proclus Cyzicenus Epiſcopus Conſtantinopoli in præſentem Neſtorium, & Sanctus Epiphanius Hieroſolymis dixit in præſentem Joannem. Ejuſdem moris Neſtorius meminit in quarto ſermone de Dominica Incarnatione, quem Marius Mercator ſcribit fuiſſe primum & extemporalem adversùs S. Procli orationem Panegyricam in Virginem Dei-Param: *Diviſionem ſuper hoc præcedentis Magiſtri valdè ſum admiratus.* Et in duodecimo ſermone, habito poſt acce-

acceptas S. Celeſtini Pontificis Litteras: *Dulcem nobis præcedens Doctor menſam charitatis appoſuit.* Eundem morem laudat S. Cyrillus, poſt Pauli Emeſeni Epiſcopi concionem ſubjungens: *Hauſimus vobis aquam ex Sacro fonte Doctoris, qui ante nos diſſeruit.* Attamen in his omnibus nullum habemus exemplum, in quo poſt Presbyterum Epiſcopus, poſt Epiſcopum Patriarcha eſt concionatus. Quapropter præſens Caſſinenſis titulus eſt admodum ſingularis.

Eundem morem laudat & omnibus Eccleſiis imponit Author, ſeu Compilator Apoſtolicarum Conſtitutionum: *Deinde hortentur Populum Presbyteri. Non omnes ſimul, ſed ſingulatim. Et poſtremus omnium Epiſcopus; qui ſimilis eſt Gubernatori navis.* Deſumpta hæc ſunt ex priori S. Pauli ad Corinthios Epiſtolâ: *Prophetæ duo aut tres dicant, & cæteri dijudicent. Quod ſi revelatum fuerit ſedenti, prior taceat. Poteſtis enim omnes per ſingulos prophetare, ut omnes diſcant, & omnes exhortentur. Et Spiritus Prophetarum, Prophetis ſubjecti ſunt.* Hæc fuerunt prima Eccleſiæ plantamina, ideoque poſt ipſam plantatam ac firmè radicatam iſta, uti & pleraque alia primitiva chariſmata, utpote expleto officio, ceſſaverunt. Hoc lamentans variis in locis S. Joannes Chryſoſtomus affirmat ſui temporis Eccleſiam fuiſſe ſimilem depauperatæ Dominæ, quæ ſua ornamenta amiſerit, retinuerit tamen arcas. Etenim Catholica Eccleſia deficientibus chariſmatibus retinuit aut ſuffecit Sacros ritus, qui illorum eſſent imagines, memoriæ, aut etiam arcæ. Pro primitivis illis diverſorum Prophetarum per Spiritum ſermonibus induxit, ut per ordinem Presbyteri dicerent ad Populum, deinde Epiſcopus: Ut primò Presbyter, deinde Epiſcopus, ultimò diceret Patriarcha, juxta varietatem Collectæ. Ita ſibi conſervavit imaginem ac memoriam antiqui chariſmatis & ordinis, qui Prophetarum Spiritum ſubjiciebat Prophetis. Attamen hujus moris nullum mihi occurrit exemplum, niſi præſentis tituli. Omninò exiſtimo ipſum non fuiſſe hetroclyton, ideoque factum juxta vetuſtam Orientalis Eccleſiæ conſuetudinem.

L. 2 c. 57.

Cap 14.

Porrò quis fuerit ille Presbyter Aphtonius, ignoro. centeſima vigeſima quinta Theodoreti Epiſtola eſt ad Aphtonium, Theodoretum, alterum Aphtonium, aliosque gerentes Magiſtratum Zeugmatis. At illi gerebant civilem Magiſtratum, ideoque hic

A a Pres-

Presbyter non fuit ex ipſis. Fuit Clericus ac Miniſter alicujus præſentis Epiſcopi. Porrò Joannes Patriarcha per hunc ſermonem ſuis ad propria redeuntibus Epiſcopis valedixit, eos zeloſiſſimè hortatus ad firmam in Orthodoxâ fide & fraternâ unitate concordiam. Per fidem intelligit devias adversùm S. Cyrilli Capitula calumnias. Hinc & per fraternam unitatem intelligit firmam in initâ contra iſta Capitula conjuratione pertinaciam. Et ita facta eſt Orientalium Legatorum diviſio, ac profectio ad propria. Hinc brevis,ſuperiùs laudata, relatio veriſſimè ſcribit: *Remanſit Ioannes Antiochenus, ceteriq; Epiſcopi, qui partes illius tuebantur, in ſeparatione permanentes.* Proindè hic ſermo fuit dictus poſt peractam Maximiani Ordinationem, & poſt vulgatam tertiam ac ultimam, quâ fuit diſſoluta Synodus,Imperatoris Theodoſii Sacram. Poſt diem vigeſimam quintam Octobris.

Quod Caſſinenſis tranſlatio ſit melior, demonſtrant plura loca. Primus locus eſt: *Qui veſtram cum noſtrâ congregavit Eccleſiam, & hunc pro pietate zelum cum aliis donis largitus eſt.* Rectiùs: *Qui noſtrum Sanctum gregem congregavit ad nos, inſtantiamq; illi pro piâ fide donavit ſuper alia bona.* Alter locus eſt: *Etenim vobiſcum ſumus, ad fratres noſtros contendentes.* Longè rectiùs: *Carpemus namque iter, vobiſcum manentes. Et rurſus vobiſcum ſumus, ad fratres noſtros euntes.* Forſitan legendum ſit: *Carpſimus namque iter, &c.* Tertius locus eſt: *Connexionem prædicamus, & non confuſionem; unionem, non contemperationem.* Rectiùs: *Conjunctionem prædicamus, non verò confuſionem; unitionem, non tamquam aliquorum mixturam.* Joannes enim agit adversùs S. Cyrillum, qui in ſuâ duodecim Capitulorum Epiſtolâ ſcripſit ad Neſtorium: *Immò verò Conjunctionis, vocabulum tamquam ad unionem hanc exprimendam non ſatis idoneum, repudiamus.* Marius Mercator tranſtulit hoc modo: *Immò potiùs conjunctionis nomen vitamus, tamquam non exiſtens idoneum, quod ſignificet unitatis Arcanum.*

Hujus rationem S. Cyrillus exponit in litteris ad Valerianum Iconienſem Epiſcopum, Metropolitam Lycaoniæ: *Ne ergò nobis unum filium dividant, ſeorſim Verbum ſtatuentes, & alterum rurſus filium ſeorſim hominem illum, qui ex muliere natus eſt, ut ipſi aiunt, ſed cogitent Deum Verbum non homini conjunctum eſſe, ſed ipſum dici hominem factum.* Vox, Conjunctio, eſt ambi-dextra: Apta ſignificare & habitualem

lem ſeu affectionalem Perſonarum unionem, & unionem naturarum ſecundùm hypoſtaſim. Eſt lana apta & Orthodoxis Ovibus veſtiendis, & obtegendis Neſtorianis Lupis. Hinc ipſam dilexit & uſitavit Neſtorius, S. Cyrillus cenſuit averſandam. Non quia prava, ſed quia hypoſtaticæ unioni exprimendæ inſufficiens, & adversùm Neſtorii dolos non ſatis tuta. At verò Joannes Antiochenus non ſolummodò tutam, ac ab omni periculo immunem cenſuit, ſed inſuper neceſſariam adversùs Cyrilli Capitula: Ad excludendam Apollinariſticam aut Eunomianam, quam Capitula prædicare putabantur, confuſionem, contemperationem, aut mixturam. S. Cyrilli rationem inſigniter illuſtrat in diſputatione contra Acephalos Ruſticus Diaconus Romanæ Eccleſiæ.

AD CAPUT XXXVIII.

HÆc Epiſtola eſt magni ponderis, & nos docet plura. Primò, quod Joannes Patriarcha non per mare ſit reverſus Antiochiam, ſed per terram. Nam & ita Epheſum venerat. Secundò, quod pertinaciter crediderit Cyrilli Capitula fuiſſe canonizata Epheſi, & Synodaliter ſubſcripta ab omnibus Epiſcopis. Tertiò, quod Chalcedone recedens permanſerit duriſſimus in ſuo factioſo Judicio, quo Cyrillum ac Memnonem degradarat, excommunicarat verò cunctos Sanctæ Synodi Epiſcopos. Quod ipſos obſtinatiſſimè cenſuerit degradatos ac excommunicatos, & inſuper obnoxios pœnis Antiochenorum Canonum. Quia nempe illud ſpreverant, aut certè ſe-met mutuò abſolverant, ac ita reſumpſerant Epiſcopale Miniſterium. Et præſertim quod præſumpſiſſent Conſtantinopolitanis conſecrare novum Epiſcopum. Hoc volunt hæc verba: *Tranſgreßione regulæ ſub regulæ facti ſunt pœnâ.* Sub pœnâ Antiochenæ Regulæ. Quartò Epiſtola nos docet, quod poſt Chalcedonenſia colloquia & Acta nec Joannes, nec quis ejus Epiſcopus potuerit intrare Conſtantinopolim: Omnes recto tramite debuerunt redire ad propria. Quintò, quod inter Zeloſiores Synodi Epiſcopos Legati ad Principem, inter Legatos autem ſingulariter zeloſi fuerint

Firmus Cæſaræenſis in Cappadociâ Epiſcopus,ac Theodotus Ancyranus. Firmi zelus Epheſi multipliciter apparuit. Et infra apparebit ampliùs. Theodotus Epheſi ante Synodum diſputavit cum Neſtorio, iſtaque diſputatio fuit inter palmaria fundamenta, ex quibus Synodus damnavit Hæreſiarcham, & ex quibus Princeps damnationem firmavit. Idem Theodotus, licèt brevia, erudita tamen ac ſolida ſcripſit contra Neſtorium. Quod ipſe cum Firmo apud Chalcedonem ac in Regiâ civitate ſingulariter plura egerit, demonſtrat præſens Epiſtola: Operum tamen ſpecies ignoramus.

Præter duas. Prima eſt in his verbis: *Per illum, quem in Conſtantinopoli produxerunt.* Eſt Maximiani in Neſtorii locum Ordinatio. Etenim perpetua generalium Synodorum conſuetudo atque authoritas eſt, ut in degradati à ſe Epiſcopi locum ordinet alium. Ita Conſtantinopolitana Synodus in S. Gregorii Nazianzeni, licèt non degradati, tamen renuntiantis, locum conſecravit Nectarium. Chalcedonenſis Synodus in degradati Dioſcori locum voluit alium conſecrare, at propter ſupplices ac multiplices quorumdam Ægyptiorum Epiſcoporum interceſſiones diſpenſatoriè ac gratioſè abſtinuit. Etiam ſexta Synodus in degradati Macarii, Patriarchæ Antiocheni, locum conſecravit Theophanium. Quin & Sacro-Sancta Nicena Synodus in S. Philogonii, Patriarchæ item Antiocheni, apud ſe defuncti, Thronum evexit S. Euſtatium Epiſcopum Berrhæenſem. Ex regulâ vacationis in Synodo. Ex quo lucet hodiernam Romanæ Eccleſiæ ſimilem de vacatione in Curiâ Regulam non carere antiquis fundamentis. Præſens opus habet aliquid ſingulare. Etenim non niſi plena Synodus, & non niſi in ipſo Synodali loco conſuevit novum conſecrare Epiſcopum: Epheſina Synodus id fecit per Legatos in ipsâ civitate vacantis Cathedræ.

Alteram iſtorum operum ſpeciem exponunt hæc verba: *Nunc quoque Cooperatorem ſibi ſumentes illum, quem in Conſtantinopoli produxerunt, direxerunt contra nos ad Ancyram litteras. Suſpenſiones contra nos, ſegregationeſq; miſerunt.* Eſt noviter ordinati Maximiani Synodus. In quâ Joannes Patriarcha lamentatur non ſolas ad Romanum Pontificem ac alios Patriarchas, Epiſcopalis conſecrationis con-

fir-

firmationem poſtulantes, litteras fuiſſe conceptas, ſed & attentata longè alia: Novas nequitias & turbas contra Eccleſiam atque rem publicam. Joannes Garnerius ex Mario Mercatore adducit Theodoreti Cyrenſis ad Himerium Nicomedienſem Epiſcopum litteras, in quibus hæc habemus: *Sciat Sanctitas veſtra, quod non priùs eis communicandum eſſe cenſemus, quam veſtras recipiatis Eccleſias.* Et commentatur: *Vt Epiſcopi à Maximiano depoſiti, Himerius, Helladius, Eutherius, & Dorotheus, ſuas Sedes reciperent.* Exiſtimat iſtos quatuor hac in Synodo fuiſſe degradatos, & S. Cyrillum fuiſſe hujus judicii pertinacem adeò tutatorem, ut iſtos quatuor ab initâ Eccleſiarum pace ſecluderet.

Res eſt elucidanda. Exſtat Synodalis ad veteris Epiri Antiſtites Epiſtola, & eſt adducenda: *Schiſmaticorum conſilium & impoſturam, quam contra Eccleſias machinati ſunt, compertam habentes, certiq; quod ſingulas Eccleſias, tamquam qui cum S. & magno Epheſino Concilio ſocietatem habeant, circumcurſitantes, unumquemlibet circumvenire, Populorumq; & Cleri communionem modis omnibus aucupari ſtudeant, in hoc ſollicitè incumbentes æquum judicavimus, ſimul atque Sanctiſſimus Maximianus magnæ civitatis Epiſcopus inſtitutus eſt, has litteras unà cum eo ad vos tranſmittere, quo ſtatum arteſq; illorum perſpecta habentes, ipſos ac ipſorum communionem averſemini. Vt autem ſecuriores ſitis, & ſciatis quod non litteris tantum noſtris pareatis, ſed etiam Decretis Sanctæ & Oecumenicæ Synodi Epheſi congregatæ, ſubjecimus Synodicas litteras, ut vos ex illis certiores reddamini de iis, quæ contra ſchiſmaticos & Neſtorianos decreta ſunt: Et qualis pœna iis conſtituta eſt, qui cum illis communicare præſumpſerint.* Epiſtola affirmat ab iſta Conſtantinopolitana Synodo eſſe dumtaxat confirmata ac ſtabilita Epheſina Decreta, ideòque ipſi eſſe obtemperandum in omnibus.

Adducenda eſt & ipſa Epheſinæ Synodi Epiſtola, edita poſt ſextam Actionem, conditis Canonibus præfixa, & tranſmiſſa ad omnes ſub cælo Eccleſias: *Cum eſſemus Epheſi congregati, defecerunt quidam à nobis, numero paulò plus triginta, defectionis ſuæ Antesignanum Ioannem Antiochenum Epiſcopum habentes. Horum nomina ſunt hæc.* Enumerat ſingulorum nomina, & inter ipſa omnino ſunt Helladius, Eutherius, Himerius, ac Dorotheus. Et pergit: *Hi nullam omnino Eccleſiaſticæ communionis facultatem habentes, ut ex authoritate Sa-*

 cerdotali

cerdotali cuiquam nocere vel prodeſſe poſſint, propterea quod etiam quidam ex ipſis ſint depoſiti, quos Sancta Synodus communi Decreto ab omni Eccleſiaſticâ communione alienos eſſe ſtatuit, & omnem Sacerdotii efficaciam illis ademit. Ex his igitur triginta ipſum Epheſinum Concilium quoſdam Chriſtianâ dumtaxat communione, quoſdam exuit ipſo Epiſcopali gradu. Et inter priores omnino fuit Joannes Patriarcha. Synodalia Acta exſtant, & ſunt lucida. Quando & quomodo alii judicati fuerint, & quinam Epiſcopali, quinam Chriſtiana Communione fuerint privati, diſtinctè ignoramus. Nempe Synodalia Acta perierunt. Interim quod præfati quatuor fuerint degradati ab Epheſinâ Synodo, ſuperius oſtenſum eſt, & infra patebit clarius. Non igitur ab hac Maximiani Synodo. Ipſa tamen Epheſinas ſententias firmavit, & ſingulare vinculum addidit. Præſertim in iſtos quatuor, ob ſingularem ipſorum contumaciam ac petulantiam. Quin immò ſanxit ipſos extrudendos, ac ipſorum ſedibus dandos & conſecrandos alios Antiſtites. Et quod ipſe Maximianus Dorotheo Martiano-Politano Saturninum ſtatim ſuper ordinarit, decurſus docebit. Etiam Firmus Cæſareenſis ſuperordinavit Thyanenſi Eutherio. Idem fuit tentatum apud Tharſenſes. Nec dubitandum, quin factum ſit & Nicomediæ. Eſt enim vicina Conſtantinopoli. Hinc & ipſos Beatus Cyrillus, licèt Paulus Emeſenus inſtantiſſimè deprecaretur, excluſit à pace. Ita ipſe ſcribit in literis ad Donatum Nicopolitanum Epiſcopum, ac in literis ad Theognoſtum, Charmoſynum, ac Leontium, ſuos in Regia urbe Apocriſarios. Inſuper hæc Conſtantinopolitana Synodus de damnatis Epheſi Epiſcopis novas Tractorias tranſmiſit ad plures Eccleſias. Nempe ad illas, quas ſingulariter metuebat turbandas à Schiſmaticis. Hinc licet ad S. etiam Cyrillum retulerit, retulit tamen ſolam Maximiani Ordinationem, nihil adjungens contra Schiſmaticos. Quod nempe Alexandriæ nullum eſſet ab ipſis periculum. Quod non ad ſolam Ancyranam Eccleſiam tranſmiſerit Tractoriam, demonſtrat tranſmiſſio ad veteris Epiri Epiſcopos. Ad omnes forſitan ſcriptum eſt à paribus. Theodotus noverat Joannem & ejus Aſſeclas tranſituros per Ancyram & Galatiam, ideoque ſuum Clerum & Populum duxit muniendos. Et iſtas forſitan litteras Joanni nullus per viam intimavit, niſi Ancyræ

Cle-

Clerus : Hinc ille graviſſimè offenſus ſcripſit Conſtantinopolim.

Dico iſtas Synodales literas Joanni Patriarchæ, uſque dum Ancyram veniret, fuiſſe ignotas. Nec enim ignota fuit iſta Synodus. Nec item Maximiani Ordinatio. Nam non niſi poſt ipſas Joannes diſceſſit Chalcedone. Nempe poſt tertiam & ultimam Synodi dimiſſoriam Sacram, datam in Novembris exordio. Notanda ſunt hæc ejus verba : *Hoc ſignificamus veſtra Religioſitati, quod quamdiu vivimus, Orientales adjudicare non poſſumus. Coram enim nobis nulla ex parte convicti ſunt. Quippe contra vos nonnullis contendere volunt.* Sacra eſt hac Synodo poſterior. Licèt ipſam diſertè non circumducat, attamen manifeſtè improbat : Affirmat ſe non conſentire factæ damnationi Orientalium. Se nolle ipſos haberi pro damnatis. Et iſtud Joannes Patriarcha omnino noverat. Ex hoc Principis judicio ſecurus proceſſit ad propria. Securus fuit de non mittendis Tractoriis ad Eccleſias. Et hinc Ancyræ reperiens contrarium fuit ſtomacho acriter motus, & has querimonias ſcripſit ad Præfectum. An ad Regiæ urbis, an ad Orientalis Prætorii Præfectum, ignoro. Videtur fuiſſe idem ille Præfectus, qui Neſtorio ſupra miſit evectionis litteras.

Notanda ſunt Epiſtolæ verba : *Suſpenſiones contra nos, ſegregationeſq; miſerunt.* Nempe Tractorias, quæ Orientalium Epiſcoporum quoſdam excommunicatos, quoſdam denuntiabant ab Epheſinâ & Conſtantinopolitanâ Synodo depoſitos. Per ſegregationes omninò intelliguntur depoſitiones. Notanda item ſunt hæc verba : *Quibus interdicta eſt Sacerdotalis oratio.* Per Sacerdotalem orationem palam intelligunt verbum ſeu formam Epiſcopalis conſecrationis. Ita & S. Auguſtinus in ſermone de ſuis cum Emerito Cæſaræenſi Donatiſtarum Epiſcopo Actis ſcribit: *Invocatio nominis Dei ſuper caput ipſorum, quando ordinantur Epiſcopi, invocatio illa Dei eſt, non Donati. Non enim ſuſcipio Epiſcopum, ſi quando eſt ordinatus, ſuper caput ejus Donatus eſt invocatus.* Quin immò Eccleſiæ Patres paſſim ſcribunt omnia Novi Teſtamenti Sacramenta conſtare certo elemento, & invocatione Divini Nominis. Eſt res ſuo loco exponenda.

Notanda ſunt & hæc verba : *Illi tranſgreſſione regulæ ſub regula facti*

cti ſunt pœnâ. Laudant Antiochenos Canones. Hos enim, licèt adverſum ipſos proclamaverit Sanctus Joannes Chryſoſtomus, ſemper retinuit Orientalis Eccleſia. Patriarcha Joannes eos hìc laudat ut palam authenticos. Et antiquus ille, quicumque fuerit, Orientalium canonum Collector, quem ſibi prælegit, atque ita authenticum cenſuit Chalcedonenſis Synodus, ſuo Codici ipſos inſervit. Et Codex hic apud omnes Græcos fuit tantæ authoritatis, ut appellari meruerit *Codex univerſæ Eccleſiæ*. Eoſdem tandem probavit Romana Eccleſia. Dum admiſit CodicemDionyſii Exigui. Hæc verba, *Ille verò abeis nihil accepit*, videntur exſufflare datos & acceptos Ordines extra Eccleſiam. Attamen quod non de ſubſtantiâ, ſed de ſolâ exequendi facultate loquantur antiqua iſtiuſmodi teſtimonia, aliis in locis ſtudui oſtendere. Hæc tandem verba, *Imperatori noſtro legantur*, rogant Principem confirmari in bona, ſua de Orientalibus Epiſcopis opinione, quâ & Epheſinum, & Maximiani de ipſis Synodale judicium in ultimâ Sacrâ ſcripſerat nunquam à ſe probandum.

AD CAPUT XXXIX.

HÆc Epiſtola eſt ſcripta Chalcedone, poſt expletam Maximiani Ordinationem, antequàm Joannes Antiochenus cum ſuis Epiſcopis rediret ad propria. Hinc de iſtâ Ordinatione nullam facit memoriam. Hanc enim Theodoſius fieri juſſerat, ideoque ante ejus faciem, & in datis ad ipſum litteris Factio reveretur arguere. Proteſtatur tamen & affirmat varia. Primò, quod in Mundo non remanſerit, niſi modica ſcintilla Orthodoxæ Fidei: Quia nempe Epheſina Synodus, & omnes illi communicantes Eccleſiæ admiſiſſent Cyrilli Capitula. Secundò, quod iſta ſcintilla permanſerit apud Orientalem Diœceſim, ac ipſi communicantes Eccleſias. Eſt communis vox omnium Erronum. Ita Donatiſtæ iſtam ſcintillam in ſolâ Africâ, Lucifer dicebat reſtare apud ſolam Maſtrucam Sardorum. Tertiò, quod non ſoli Orientales Epiſcopi, ſed & omnes eorum Populi ſint conſtantiſſimi adversùs Capitula: Quod omnibus lacerari ac mutilari

tilari membris malint, quam ipſa admittere. Quartò, quod nihil admittere velint, niſi ſolum Nicænum Symbolum. Quintò, quod omnia ad ipſum additamenta ſint hæreſes. Hinc Principem rogat, ut ſuo temporali Imperio, ac ſuæ præſertim ſempiternæ ſaluti conſulat, atque ita acquieſcat ſanis conſiliis. Et hinc vides, quod Caſſinenſis Codicis Collector in digerendis Epiſtolis non ſervaverit temporis ordinem. Hæc enim Epiſtola eſt palam ſcripta ante præcedentem.

Quæſtio eſt, Quomodò Joannes Antiochenus ac ejus Factio aſſiduè proclament ad Nicænum Symbolum? Rationem dubitandi adducit Joannes Caſſianus, in ſexto de Dominicâ Incarnatione libro ſcribens adversùs Neſtorium, ac de Neſtorio: *Ad fidem Antiocheni Symboli, virtutemq́ veniamus. In quâ cum ipſe baptizatus ſit ac renatus, ſuis profeſſionibus argui, ſuis armis conteri oportet. Textus ergò ac fides Antiocheni Symboli hic eſt.* Adducit omnem textum uſque ad articulum de extremo judicio, & concludit: *Et reliqua.* Haud dubiè reſtabant non ſola verba, *Et in Spiritum Sanctum*, ſed plura alia. Idem Symbolum laudat & urget Euſebius, tunc adhuc Laicus, poſtmodo Doryleenſis in Phrygiâ Epiſcopus, in conteſtatione, quam contra Neſtorii exordia publicè affixit Conſtantinopoli: *Accipe partem quoque doctrinæ Eccleſiæ Antiochenæ, quam hìc tibi aſſignamus. Nam inter cætera concionatur.* Adducit hæc verba: *Qui propter nos homines, & propter noſtram ſalutem deſcendit.* Caſſiani textus non nihil diſcordat: *Qui propter nos venit.* Ex his diſcimus, quod Neſtorii tempore Antiochena Eccleſia non Nicæno, ſed proprio uteretur Symbolo: Quod iſtud etiam traderet ſuis Catechumenis, ac in ipſo baptizaret. Et quod in ipſo baptizatus fuerit ipſe etiam Neſtorius. Porrò hic non Antiochenus fuit, ſed Germanicienſis in Euphrateſiâ Provinciâ, adeoque aut in adultâ ætate fuit baptizatus apud Antiochiam, aut iſtud Symbolum vigebat per omnes, aut certè per plures iſtius Patriarchatus Provincias. Quidquid ſit, perſeverat quæſtio, Quomodo hæc Orientalis Factio ſemper reclamaverit ad Nicænum Symbolum, quo in ſuis Sacris non utebatur?

Reſpondeo iſtud Antiochenum Symbolum omninò fuiſſe Nicænum. Qui ipſum in neſcio quâ Antiochenâ Synodo conditum

 exiſti-

exiſtimant, hallucinantur. Erat Nicænum cum Antiochenis additamentis. Etenim Nicænum Symbolum ſola Sanctiſſimæ Trinitatis ac Dominicæ Incarnationis Myſteria exponit: Præſertim Myſterium ſolius Divini filii. De Spiritu S. nonniſi pauciſſima verba habet, de Catholicâ Eccleſiâ, de remiſſione peccatorum, de reſurrectione Mortuorum, ac de vitâ æternâ penitus tacet. Et tamen horum omnium expreſſa fides eſt omninò neceſſarium ſempiternæ ſalutis medium. Deinde ſtatim poſt Nicænam Synodum emerſerunt novæ hæreſes: Et quidem arripientes anſam ex ipſo Symbolo. Nam Apollinarius, aut potius ejus diſcipulus Polemon, hæc verba, *Conſubſtantialem Patri*, detorſit ad humanam etiam Domini naturam, atque ita in ipſo blaterare ac blaſphemare cœpit eſſe naturam unicam. Hinc varii Patres ac Eccleſiæ ſtatim ad Nicænum Symbolum adjecerunt varia additamenta ac ſupplementa. Nam & S. Cyrillus, Hieroſolymitanæ Eccleſiæ necdum Epiſcopus, ſed Clericus adhuc & Catechiſta, nobis exponit non Nicænum, ſed proprium iſtius Eccleſiæ Symbolum. Quod tamen non eſt aliud, quam ipſum Nicænum cum ſupplementis ac additamentis. Sua additamenta etiam fecit Philippo-Politanum Euſebianæ Factionis Conventiculum. Inter alia addidit contra Marcellum Ancyræ Epiſcopum: *Cujus Regni non erit finis.* Quod poſtmodo firmavit Conſtantinopolitana Synodus. Similia ſupplementa in variis litteris refert ac probat etiam S. Baſilius. Magnus Athanaſius videtur iſta non probaſſe: Ad Nicænum Symbolum ſupplendum, aut potiùs ad ſuum Populum circa articulos, quos iſtud non expreſſerat, plenè inſtruendum videtur compoſuiſſe ſuum Symbolum. In ipſo enim habes non ſola iſta ſupplementa, ſed etiam ſolidiſſimam confutationem Apollinarii ac Macedonii. Iſtam igitur ſuppletionem fecit etiam Antiochena Eccleſia. Forſitan ipſe S. Euſtatius, in ipsâ Nicæna Synodo evectus in Antiochenum Epiſcopum. Dolendum eſt, quod Joannes Caſſianus ſuo libro non indiderit totum contextum iſtius Symbòli: Tacuit ipſa ſupplementa. Hæc enim ſequebantur poſt articulum de Spiritu S. Omnia iſta variarum Eccleſiarum additamenta poſtmodò diſcuſſit Conſtantinopolitana Synodus, elegit meliora & congruentiora, & ex ipſis condidit ſuum Symbolum. Attamen hoc omnes, etiam

Orien-

Orientales, Eccleſiæ non ſtatim receperunt. Etenim lectum non fuit in Epheſinâ Synodo. Quædam Eccleſiæ noluerunt à ſuis ſupplementis recedere. Et inter has fuit Antiochena. Et opinor, quod iſtius Diœceſeos plures ipſi adhæſerint. Attamen non omnes. Etenim jam à S. Cyrilli tempore, dudum ante invaſas ab ejus Succeſſoribus iſtic Provincias, Hieroſolymitana Eccleſia habebat propria additamenta. Libertas duravit uſque ad Chalcedonenſem Synodum. Hæc poſt Nicænum juſſit ſibi prælegi, & in ſuarum definitionum regulam figi Conſtantinopolitanum etiam Symbolum, atque ita ad ipſum obſtrinxit omnes Eccleſias. Exinde omnis Oriens cœpit ipſum tradere ſuis Catechumenis, & eoſdem in ipſo baptizare. Facta hæc ſunt contra Eutycheten, qui oderat facta contra Apollinarium additamenta, atque ita ſub ambiguis & ambi-dextris Nicæni Symboli verbis ſtudebat ſuam lepram occultare. Hinc omnis Eutychiana Factio dudum conflixit contra iſtud Symbolum. Porrò hoc Symbolum etiam hodie quandoque Nicænum appellatur, quandoque Conſtantinopolitanum. Utraque appellatio eſt æquè famoſa. Poſterior in additamentis, prior fundatur in radice. Eadem eſt ratio Antiocheni Symboli. Dicitur & Nicænum.

Ex his ſurgit & alia quæſtio: Quomodò Conſtantinopolitanum Symbolum dicatur eſſe à Conſtantinopolitanâ Synodo? Quomodò hæc Synodus dicatur diſcuſſiſſe varia ad Nicænum Symbolum additamenta, elegiſſe meliora, ac ex ipſis conflaſſe ſuum Symbolum? Rationem dubitandi facit S. Epiphanius, in anchorato libro iſtud Symbolum adducens de verbo ad verbum, & adjungens hæc à ſe ſcribi ad decimum annum Valentiniani ac Valentis, ſextum Gratiani, qui à Diocletiani Imperio erat nonageſimus, quarti Chriſtiani ſæculi ſeptuageſimus tertius. At verò Conſtantinopolitana Synodus convenit iſtius ſæculi anno octogeſimo primo. Quomodò igitur iſtud Symbolum poſſit eſſe ab iſtâ Synodo? Reſpondeo in iſto Epiphaniano Symbolo quidem contineri omnia ferè ac ſingula Conſtantinopolitani verba, attamen non ſola: Eſt largius ac abundantius. Iſtud eſt quoddam hujus Extractum. Attamen ad articulum de Eccleſiâ addidit: *Sanctam*. Quis iſta additamenta primus fecerit, ignoro. Iſto Symbolo haud

dubiè utebatur Cypriorum Eccleſia, atque ita Antiochenum non viguit per omnem Patriarchatum. Conſtantinopolitana igitur Synodus probavit iſtud Symbolum, contraxit ac polivit, ſuum fecit, impoſuit toti Eccleſiæ, atque ita dici cœpit Conſtantinopolitanum. Nam & ipſum probavit S. Damaſus Pontifex, & omnis tandem ſub cælo Eccleſia. Propter ipſum Conſtantinopolitana Synodus eſt una iſtarum quatuor, quas in omnibus Eccleſiarum tabulis prædicari juſſit Imperator Juſtinianus, & magnus Papa Gregorius honorari juſſit tamquam Dei Evangelia. Ejus Author, id eſt, Epiphaniani Symboli Contractor ac Politor fuit Sanctus Gregorius Nazianzenus. Nicephorus Calixtus affirmat fuiſſe S. Gregorium Nyſſenum. Proindè Antiochenum, Hieroſolymitanum, Epiphanianum, Conſtantinopolitanum, aliaque omnia hujuſmodi Symbola non ſunt aliud quam ipſum Nicænum. A ſubſtantiâ & radice Nicænum, à variis ſupplementis appellantur Antiochenum, aut tale & tale.

Epiphanianum Symbolum de Spiritu S. hæc profitetur inter cætera: *A Patre procedentem, accipientem à Filio.* Hoc forſitan novit Caroli Magni Imperatoris ad Leonem tertium Pontificem Legatio, ideoque ab ipſo poſtulavit, cur Conſtantinopolitana Synodus non dixiſſet de Spiritu S. *Qui ex Patre Filioq; procedit?* Cur ex Epiphaniano Symbolo expunxiſſet laudatas particulas? Et Pontifex hoc ſolummodò reſpondit: *Sicut non audeo dicere non benè feciſſe, ſi feciſſent,* videlicet Conſtantinopolitanæ Synodi Antiſtites, *quia procul dubio ſicut cætera, quæ vel omiſerunt, ſcientes utique, & non tam humana, quam Divina illuminati ſapientia fecerunt, ita quoque non audeo dicere iſtud eos nobis minùs intellexiſſe. Perpendiſſe cur dimiſerunt, vel cur dimiſſum, ne ultra mitteretur, ſicut & cætera, prohibuêre.* Notanda ſunt verba: *Omiſerunt, dimiſerunt, dimiſſum, ne ultra mitteretur, ſicut & cætera, prohibuêre.* Palam affirmant Conſtantinopolitanum Symbolum ex alio longiori fuiſſe extractum & contractum per variorum prætermiſſionem. Porrò laudatum Epiphaniani Symboli additamentum altiſſimè clamat antiquos Græcorum Patres de Spiritus S. ex Patre & Filio proceſſione non dubitaſſe: Fuiſſe apud ipſos immobilem fidei articulum. Nam & ipſum magnus Athanaſius inſeruit ſuo Symbolo. Exemplaria ipſo carentia ſunt vitiata per Schiſmaticos.

Primus erroris fons à quibuſdam putatur fuiſſe Theodoretus Cyrenſis Epiſcopus. At malè. Fuit ſceleratus Theodorus Mopſueſtienſis Eccleſiæ in ſecundâ Ciliciâ Epiſcopus. Patet ex ſcelerato ejus Symbolo, damnato per Epheſinam Synodum. Item ex Symbolis, ſeu profeſſionibus Hæreſiarchæ Pelagii, Celeſtii, Juliani Eclanenſis Epiſcopi, ac iſtiuſmodi aliorum. Hi namque omnes venenum biberunt ex ore aut Scriptis Theodori. Hinc quæſtio eſt, quomodo Conſtantinopolitana Synodus, cui Theodorus, utpotè tunc necdum Epiſcopus, non adfuit, prætermiſerit iſtas Sacratiſſimas voces? Præſertim, quomodo id fecerint Nazianzenus aut Nyſſenus Gregorius, quos certum eſt de iſto articulo recta ſapuiſſe? Reſpondeo non conſtare, quod Theodorus non adfuerit. Licèt non ut Epiſcopus, poſſit cum ſuo Magiſtro ac Tharſenſi Metropolitâ Diodoro adfuiſſe. Nam & S. Athanaſius Nicænæ, Ibas Epheſinæ, alii docti Clerici cum ſuis Epiſcopis adfuerunt aliis Synodis. Et non ſine opere. Interim adfuit præfatus Diodorus, à quo Theodorus ſuxit omnes ſuas contra Dominicam Incarnationem blaſphemias. Et S. Cyrillus in litteris ad Succeſſum Dio-Cæſareæ Epiſcopum teſtatur ipſum fuiſſe Macedonianum. Hic igitur poſſit & iſtum errorem inſtillaſſe Theodoro, itemque per dolos & technas Conſtantinopolitanam Synodum ad iſtarum vocum prætermiſſionem circumſcripſiſſe. Nec fuit difficile, Quam enim miſerabiles Epiſcopi adfuerint iſti Synodo, nos docet Nazianzenus Gregorius. Eſt res incerta.

AD CAPUT XL.

HÆc Epiſtola videtur ſcripta poſt Theodoreti reditum ex Epheſinâ Synodo & Chalcedonenſi colloquio ad Cyrenſem Eccleſiam. Non modica Conſtantinopolitani Populi pars ad ipſum Chalcedone concionantem frequenter transfretarant, & ejus eloquentiâ ac eruditione delectati permanſerant ultra ſextam diei horam, ſeu ultra meridiem, manſuri etiam diutius, niſi ſolis æſtus prohibuiſſet. Eſt in Septembri concionatus. Ideoque hinc diſcimus, quod iſto adhuc menſe Meridianus

ridianus Sol apud Thraces fervidus ac nocivus. Theodoretus pertinaciſſimè defendit Neſtorium, aſſiduè clamans eſſe virum innocentem, ideoque factiosè & iniquè à Cyrillo ac ejus Synodo damnatum. Clamarat Neſtorium apud Deum permanere verum Regiæ civitatis Epiſcopum, ideoque ſuas ad Populum voces non eſſe niſi veri iſtius Paſtoris vicarias. Ejus Exegeſes, Epiſtolas, aliaque Scripta, in quibus ſuum virus palam vomuerat, & quæ Romæ Celeſtinus Papa, ac Epheſi univerſa Synodus horruerat, & propter ipſa eum degradarat, fuerat proteſtatus eſſe ſpuria & calumnioſa figmenta. Nequaquam eſſe Neſtorii. Et Populus tanto Epiſcopo crediderat. Verùm poſt ejus abitum novus Regiæ civitatis Epiſcopus Maximianus, licet non ſummè doctus, Orthodoxæ tamen fidei ac pacis zelo plenus, mox explevit, immo prævenit Sanctiſſima Mandata præfati Pontificis: *Congrega ſparſos, piumq; animum, qualem te habere novimus, in eos, quos Perturbator diſſipaverat, exerce. Congrega Populos tuos ad Matris ſuæ ubera: Revoca, quos invitos veneni ſapore abſtraxerat inimicus. Confirma in fide, quos videris inſidiis appetitos. Cura, quos inſpexeris vulneratos. Remove, qui non recipiunt medicinam.* Demonſtravit omnia iſta Scripta eſſe genuina Neſtorii opera, ideoque ipſum fuiſſe re verà hæreticum, ac juſtiſſimè damnatum. Et conſequenter ſe eſſe legitimum Epiſcopum. Ita omnem ferè Populum à Neſtorii Patrocinio retraxit ad ſuam Orthodoxam communionem. Nec dubium eſt, quin ipſum S. Proclus, tunc vacantivus Epiſcopus, degens Conſtantinopoli inter Presbyteros, ſtrenuè adjuverit. Nam & contra Epiſcopum adhuc, & præſentem Neſtorium fuerat intrepidè concionatus. Eum in ſuo Conſtituto Vigilius Pontifex non ſine fundamento appellat *Eruditiſſimum Sacerdotem.*

Porrò Regiæ civitatis Populus admirabatur hæc omnia. Et quia Theodoretum diligebat, ad ipſum retulit: Dubitans & quærens, an & ipſe probaret iſta dogmata? Immò potiùs quærens, an & ipſe jam didiciſſet iſta hæretica Conſcripta eſſe germana Neſtorii germina, ideoque & ipſe, Epheſinis Decretis acquieſcens, eum anathematizaret? Et ipſe reſcripſit hanc Epiſtolam. Operosè ſe expurgat de hæreſi: Demonſtrat ſe ſemper & de Sacro-Sancta Trinitate, & de adorando Dominicæ Incarnationis

Sacra-

Sacramento Orthodoxa ſenſiſſe. Hoc demonſtrat ex ſuis prioribus Scriptis: Et vulgatis & vulgandis. Proteſtatur ſe in illis docuiſſe Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum eſſe nequaquam duos, ſed omninò unicum Filium, unicam Hypoſtaſim & perſonam, ideoque ſe fuiſſe ſemper alieniſſimum à blaſphemo errore, quem omnis tunc Mundus imponebat Neſtorio. Hunc tamen non nominat. Nec Epheſinam Synodum. Nec iſtum damnat. Nec probat Ordinationem Maximiani. Quia nempe Eccleſiarum pax necdum coaluerat. Necdum credebat Neſtorium deviaſſe. Hinc ſuæ famæ ſolummodo conſulit. De ſuo Amaſio rectè tacet: Ne contra fluvii ictum navigans impingat in ſcopulum. Videbat enim è Regiæ civitatis Populo plurimos ſibi in hoc puncto diſſentire.

Porrò laudat hic tria opera nobis incognita: Scripta ad Monachos, libros de Sacro-Sanctâ Trinitate, & Scripta de Dominicâ Diſpenſatione. Scripta ad Monachos eſſe poſſint ejus Epiſtolæ ad Andræam Monachum Conſtantinopolitanum, quarum unam integram vulgavit Jacobus Sirmondus, alterius fragmentum exſtat apud Marium Mercatorem. Exſtat & alia ejus ad omnes Regiæ civitatis Monachos Epiſtola, verùm hæc adversùm incipientes tunc Eutychianiſtas eſt ſcripta poſt ejus intra Cyrenſes muros circumſcriptum exilium, ideoque eſt manifeſtè alia. Etiam memorati hìc de Dominica Diſpenſatione libri non poſſint eſſe ejus Pentalogium. Hoc enim poſt & contra Epheſinam Synodum eſt ſcriptum, ideoque hujus Epiſtolæ tempore aut ſcribebatur, aut erat mox ſcribendum: At verò iſti libri erant olim ſcripti. Marius Mercator etiam hæc habet: *Theodoretus aliam in favorem Neſtorianorum Conſtantinopolim deſtinavit Epiſtolam, in quâ dicit, quod duas quidem naturas & cætera pietatis dogmata confiteretur, ut Ægyptii, de iniquitate verò, quæ in Neſtorium commiſſa eſt, nulla ſit correptio ſubſecuta.* Quibuſdam videri poſſit eſſe hæc ipſa. At certum eſt non eſſe. Etenim in hac nulla eſt memoria de Ægyptiis, nulla querimonia de commiſsâ iniquitate in Neſtorium. Hæc poſſit noſtram præceſſiſſe. Attamen non conſtat. Etenim hæc verba, *Et Ægyptii*, ſuadent Epiſtolam eſſe ſcriptam poſt initam pacem. Quoniam videtur in Ægyptiis recta dogmata admittere: Quod ante pacem pernegavit

[illegible] perti-

pertinaciſſimè. Etiam non modico poſt ipſam tempore perrexit de patratâ in Neſtorium iniquitate graviter murmurare.

AD CAPUT XLI.

HÆc Epiſtola eſt magni momenti, & nos docet grandia. Etiam ejus titulus plura docet de Berrhæenſi Acacio. Primò, quod eſſet ætate antiquiſſimus. Supra audivimus, quod iſtius ſæculi anno trigeſimo primo haberet annos centum & decem. Deinde, quod iſto tempore eſſet clarus Epiſcopus. Erat enim quarumvis majorum in Orientali Eccleſia cauſarum Geſtor & Arbiter. Intricatiſſimam Flaviani Patriarchæ Antiocheni, à Romanâ Eccleſiâ dudum improbati, quæſtionem ipſe compoſuit, atque ita finem dedit, aut certè præparavit Euſtatiano apud Antiochenos Schiſmati. Etiam cauſæ Sancti Joannis Chryſoſtomi ſe potentiſſimè immiſcuit. Verùm inſigniter prævaricatus. Videndus eſt Palladii Helenopolitani Epiſcopi cum Theodoro Romanæ Eccleſiæ Diacono Dialogus de Actis & paſſionibus laudati Joannis. Quare ipſum catholicâ communione exuit Innocentius Pontifex, & poſtmodò non niſi ſub variis conditionibus abſolvit. De ipſo Theodoretus ſcribit ad Berrhæenſes
Epiſt. 75. Clericos: *Pater veſter, Magnus ille & Apoſtolicus vir, meus quoque Pater*
Cap. 4. *fuit.* Et in Religioſâ Hiſtoriâ: *Magnus Acacius.* Et in alio ejuſdem
Cap. 2. Hiſtoriæ loco: *Divinum illud Caput, magnus ille Acacius.* Ibidem exponit Magni illius Monachi Juliani vitam, & adjungit: *Iulianus cum alios multos, tum magnum quoq; traxit Acacium, ſummum illum, & famâ clariſſimum, qui & vitâ monaſtica excelluit, & ſplendidos virtutis radios emiſit Pontifex creatus, & Berrhæam paſcendam ſortitus. Quinquaginta autem & octo annos gregis curam gerens, monaſticæ vitæ formam non reliquit, ſed monaſticam civilemq; virtutem ſimul temperavit, & illius quidem exactam ſumens perfectionem, hujus autem diſpenſatione, ea in unum, quæ erant disjuncta, conjunxit.* Plura iſtic adducit heroica ejus facinora. Etiam S. Cyrillus in litteris ad Theognoſtum, Charmoſynum, ac Leontium, ſuos apud Principem Apocriſarios, cum appellat *venerandâ canitie & ſingulare pietati virum.*

Ter-

Tertiò diſcimus, quod Acacius Arianorum tempore fuerit Confeſſor. Etenim S. Euſtatii, aut ejus in Antiochenâ Cathedrâ Succeſſorum fuit Orthodoxus Monachus,& à Sancto Euſebio Samoſatenſi Epiſcopo, devaſtatas ab Arianis Eccleſias, in militari habitu viſitante ac reparante,fuit conſecratus in Epiſcopum,ideoque à Conſtantio ac Valente, Arianis Imperatoribus, non poſſit non eſſe dura paſſus. Iſta viſitatio, adeoque, & ejus conſecratio contigit ad annum ſeptuageſimum octavum quarti ſæculi. Quod quinquaginta octo annos Epiſcopus vixerit, jam audivimus. Proinde obiit anno trigeſimo ſexto quinti ſæculi. Ei ſucceſſit Theoctiſtus, ad quem exſtant duæ Theodoreti Epiſtolæ. Hujus ſæculi anno trigeſimo primo habebat annos centum & decem. Proinde moriens habuit centum & quindecim. Quod ſub Valente Imperatore fuerit dura paſſus, Theodoretus diſertè ſcribit in religioſâ Hiſtoria.

Quartò diſcimus, quod ipſum circa Sancti Cyrilli Capitula Imperator Theodoſius conſuluerit, quod ejus judicium ſecutus Cyrillum tunc cenſuerit Hæreticum, quod ejus à Joanne Antiocheno attentatam degradationem firmaverit per Sacram Juſſionem, tranſmiſſam ad Synodum, & executioni mandatam per Joannem Comitem Sacrarum Largitionum. Sacra Juſſio habet: *Vt Sanctitas veſtra non modò per noſtræ Pietatis literas incitata ad concordiam ſpectet, univerſalemq; pii dogmatis pacem, etiam Acacii Berrhaenſium Epiſcopi lectam à nobis Epiſtolam, quâ idem ſuadet, ad vos miſimus. Hic cum propter extremam ſenectutem Sanctiſſimo veſtro Concilio adeſſe non poſſet, ea per litteras conſuluit, quæ, & pietatem ipſius decent, & Orthodoxæ religioni conducunt.* Theodoſius erat tardiſſimus ad legendas Epiſtolas, aut alia Scripta. Nam quibuſcumque ſuorum Secretariorum Scriptis paſſim ſubſcribebat ſine examine, immò & ſine inſpectione. Et hinc non rarò fuit circumſcriptus. Porrò hìc affirmat Acacii Litteras à ſe non per alium, ſed per ſemetipſum fuiſſe lectas. Eas tanti faciebat.

Quintò diſcimus, quod & in ipsâ diſcordiâ non ſolummodò S. Cyrillus, ſed & ipſa Apoſtolica Sedes ad eum, licèt adverſæ parti addictum, ſcripſerit. Et quidem cum magnâ veneratione. Exſtat S. Cyrilli ad ipſum Epiſtola, quâ ei exponit primas Neſtorii

ſtorii ac Dorothei Martiano-Politani Epiſcopi in S. Virginem blaſphemias: Attamen ille tunc necdum erat poſitus in diſcordiâ. Quare præſens titulus laudat alias Litteras, de quibus S. Cyrillus ſcripſit ad præfatos ſuos Apocriſarios: *Ego ſcio me ſcripſiſſe, Acacium Berrhaenſem Epiſcopum, venerandâ canitie & ſingulari pietate virum, impulſu quorumdam Religioſiſſimorum Orientalium Epiſcoporum ad me litteras miſiſſe per Dominum meum Magnificentiſſimum Ariſtolaum, quibus ſignificabat oblitteranda eſſe omnia, quæcumque libris & Epiſtolis noſtris continentur, & inſiſtendum uni Symbolo, quod in S. Synodo Nicana eſt editum. Ego verò ad hæc longiſſimam ei ſcripſi Epiſtolam.* Joannes Antiochenus, dum ex Theodoſii Imperatoris juſſu cogebatur cum S. Cyrillo pacem inire, auſus non fuit ipſemet ad Cyrillum ſcribere: Hinc uſus eſt mediatione Acacii. Et Cyrillus ad ipſum, licèt necdum factâ pace, reſcripſit benigniſſimas Epiſtolas. Et cum magnâ reverentiâ. Utraque Epiſtola exſtat in hoc Caſſinenſi Codice. Et ipſas laudat præſens titulus. Addit ſimiles ſcriptas etiam à Sede Apoſtolicâ.

Præſens Epiſtola eſt ſcripta ad Alexandrum Hierapoleos Epiſcopum, Metropolitam Euphrateſiæ Provinciæ: Non ad Alexandrum Apameenſem, Metropolitam ſecundæ Syriæ. Ille enim fuit longè duriſſimus in S. Cyrillum, ac in omnem cum ipſo pacem, & per Theodoretum fuit multùm familiaris Acacio. Et inter Epiſcopos, de quibus Epiſtola ſcribit, eſt Apameenſis Alexander. Ejus Scriptæ tempus diſci poſſit ex Theodoreti, apud Marium Mercatorem exſtante, exſtante item in hoc codice, Epiſtola ad Andræam Samoſatenſem Epiſcopum: *Nullatenùs violare acquieſcam communem promiſſionem, quæ in Tharſo, & Chalcedone, & Epheſo facta eſt. Meminit enim* Joannes Patriarcha *& eorum, quæ nuper apud Antiochiam poſt noſtrum regreſſum à nobis ſæpè deprompta ſunt.* Omnes factioſi Epiſcopi Epheſo & Chalcedone, neſcio ubi ſe congregantes, ſimul proceſſerunt Tharſum: Et iſtic ſuam conjurationem innovarunt & confirmarunt. Quidam tunc ad propria, quidam cum Joanne abierunt Antiochiam. Et alii, qui Epheſi non fuerant, acceſſerunt. Et tractarunt varia. Et inde proceſſerunt Berrhæam, de omnibus inſtructuri Acacium, & audituri ejus oracula. Etiam iſtic fecerunt Synodum. Et ex hac videtur eſſe ſcripta præſens

Epi-

Epiſtola. Et per ipſam Acacius Alexandro refert ſua iſtic Audita, Senſa, & Acta.

Hæc verba, *Priuſquam evocati ſunt ab Imperatore*, reſpiciunt evocationem, quâ Imperator Theodoſius utriuſque partis Legatos Epheſo evocavit Conſtantinopolim. Ante ipſam enim damnatus eſt Neſtorius, admiſſa ſunt S. Cyrilli Capitula, damnatus eſt Joannes Antiochenus, Synodus reparavit Cyrillum, ipſa perrexit peragere Divina, & definita ſunt iſtiuſmodi alia: Hæc Acacius affirmat eſſe concinnationes Diaboli. Hæc verba, *Dum omnia Imperator cum Orientalibus ſentiret ac diceret*, laudant primum Legatorum cum Imperatore colloquium, in quo Acacius Melitinenſis Epiſcopus dixit *paſſibilem Deitatem*, atque ita Principem penitus alienavit à S. Cyrilli Capitulis & Actis, & plurimùm inclinavit in favorem Orientalium. Ita ſupra audivimus ex ſingulari ſchiſmaticorum Legatorum ad ſuos Epiſtola de iſto colloquio.

Querimoniam de obrutâ per Cyrilli aurum veritate ſupra item audivimus ex ſimili Epiſtolâ Comitis Irenæi ad omnem Factionem, ſimilique Epiſtola Theodoreti ad ſuum Metropolitam Alexandrum. Et quidem Irenæus has nundinas retulit in Joannem Sancti Cyrilli Syncellum ac Medicum. Attamen illa,quæ Acacius hîc lamentatur, tunc necdum evenerant. Exponit firma ſuæ querimoniæ fundamenta. Nempe poſt Chryſoretis, Scholaſtici, Eunuchi, & ſui Cubicularii, mortem Imperator Theodoſius viſitavit ejus domum & arcas, ac in ipſis invenit infinitum aurum, nec non & Hypomnyſticon ſeu catalogum, in quo etiam Donatores annotaverat. Et inter hos magnum locum habebat Cyrillus. Quin immò Imperator videtur iſtic reperiſſe ipſum Cyrilli Catalogum, in quo ille omnia & ſingula ſua in varios Palatinos donaria annotaverat: Quid uniquique dediſſet. Et in ſignato auro, & in aliis. Hoc ſuadent hæc verba: *Præter alia munera, quæ in variis ſpeciebus ſunt diverſis oblata perſonis.* Quidquid ſit, hæc clandeſtina negotia gerebantur per Paulum, Cyrilli ex fratre Nepotem, degentem Conſtantinopoli, Comitem Conſiſtorialem. S. enim Cyrillus dicitur fuiſſe Conſtantinopolitanus.

Hic eſt ille Paulus, quem cum filiis Succeſſor Cyrilli Dioſcorus omnibus fortunis exuit, & qui tunc Conſtantinopolim refugiens acce-

accepit aliquid auxilii à S. Patriarchâ Flaviano. Etenim Conſiſtorialis Comes Flavianum adhuc Presbyterum dilexerat, ideoque & à Patriarchâ recepit ſimilia. Et ex hoc bono opere Dioſcorus accepit fomitem ſui pertinaciſſimi in S. Flavianum odii. Et iſtud adjuverunt Chryſaphius Eunuchus, Chryſoretis in Sacri Cubiculi Præfecturâ Succeſſor, & Nomus Conſul. Paulum adeò expilarunt ac vexarunt, ut præ mœrore ſit mortuus Conſtantinopoli. Attamen Acacius videtur lapſus, ſcribens ipſum fuiſſe Cyrilli nepotem ex fratre. Etenim ejus germanus frater Athanaſius, Diaconus Alexandrinæ Eccleſiæ, in libello, quem adversùs Dioſcori in ſe ac omnem Cyrilli Familiam violentias exhibuit Chalcedonenſi Synodo, diſertè affirmat Cyrillum fuiſſe ſuum Avunculum, germanum fratrem ſuæ matris Iſidoræ. Nec enim credo iſtum fuiſſe alium Paulum. Quidam Eccleſiarum Prælati hinc ſumunt auſam ditandi nepotes ex Eccleſiaſticis proventibus. Cenſent ſe, dum Sanctum Cyrillum imitantur, non poſſe deviare. Errant in Suppoſito. Etenim memoratus Athanaſius in præfato libello diſertè ſcribit: *Cyrillus plurimis & magnis Legatis honoravit de propriâ ſubſtantiâ.* Non ſolos ſuos nepotes, ſed & ſuum Succeſſorem.

Notanda ſunt hæc verba: *Depoſitio Cyrilli & Memnonis fuerat confirmata. Et ut prædicaretur, quoq; convenerat.* Hoc eſt, concluſum ac decretum erat, ut Regia confirmatio tranſmitteretur per omne Imperium, publicanda ac prædicanda in cunctis ubique Eccleſiis. Acacius laudat ſupra adductam Sacram, per quam facta fuerat prima dimiſſio Synodi. Per hanc enim damnatio Cyrilli ac Memnonis fuerat confirmata. Et adjungit de S. Cyrillo: *Et ſic tempus inveniens, dum cuſtodiretur in Epheſo, fugâ eſt uſus.* Affirmat Cyrillum tunc aufugiſſe è carcere. Eſt manifeſta calumnia. Etenim ſupra audivimus ipſos Schiſmaticos lamentantes, quodsCyrillus & Memnon à Principe permitterentur permanere in ſui Eccleſiis, Neſtorius autem vix poſſet redire ad ſuum Monaſterium. Item aliundè audivimus, quod S. Cyrillus die trigeſimâ Octobris Alexandriam intraverit, glorioſè receptus à Clero & Populò. Certè carcerum perfractores non conſueverunt taliter recipi. Undè Acacius hanc calumniam hauſerit, ignoro.

Hæc verba, *Maximianus, qui in Conſtantinopoli ordinatus eſt Epiſcopus.*

pus, Orientalibus in Conſtantinopolim non permiſit intrare, nos docent, quod Orientales etiam poſt Maximiani promotionem non deſtiterint tentare apud Principem. Verùm ille impetravit ipſos recto tramite compelli ad propria. Sequentia verba, *Cognovit autem Religioſitas, ſicut oportebat agnoſcere*, videntur mutila, ideòque ſunt & obſcura. Videtur ſupplendum: *Religioſitas veſtra.* Poſſit tamen & abſtractim legi: *Cognovit Religioſitas.* Utique omnium Chalcedone præſentium Epiſcoporum. Hoc ſenſu: Religioſiſſimi Epiſcopi cognoverunt iſtud Maximiani Factum, ac de ipſo judicarunt, ſicut oportebat. Laudatur aliquod iſtorum Epiſcoporum judicium, quod nos ignoramus. Et tunc haud dubiè facta, aut certè innovata & confirmata eſt illa Orientalium conjuratio, à quâ Theodoretus ſupra in adductis ad Andræam Samoſatenſem Epiſcopum litteris aſſeverat ſe nunquam receſſurum. Facta eſt ex indignatione ad iſtud Factum Maximiani.

Hæc verba, *Videns enim multam turbam Monachorum Imperator valefecit Epiſcopis, ſatisfaciens eis,* reſpiciunt Conſtantinopolitanos præſertim Monachos, quos Schiſmatici etiam ſupra dixerunt turbulentos, inter cætera queſti, quod propter ipſos non potuerint intrare Conſtantinopolim, juſſi hærere apud Chalcedonem. Acacius queritur, quod multa ipſorum turba etiam Maximiano adhæſerit, & quod ipſos Imperator timens valefecerit Epiſcopis, ac ipſos ſine Regiæ civitatis ingreſſu, ac ſui Sacri vultus adaſpectu juſſerit redire ad proprias Eccleſias. Utique Orientales Epiſcopos. Et quod ipſis ſatisfecerit. Nempè concedendo gratiam, ſupra expreſſam in tertia Synodi dimiſſiva, & poſt Maximiani Ordinationem datâ Sacra: *Quamdiu vivimus, Orientales adjudicare non poſſumus. Coram enim nobis nullâ ex parte convicti ſunt. Quippe contra vos nonnullis contendere volunt.* Novus Epiſcopus Maximianus, eique aſſidens Synodus à Principe ſupplicarunt Orientales Epiſcopos non ſolummodò non admitti ad Regium conſpectum, ſed etiam confirmari datam in ipſos à Synodo ſententiam: Degradationem in quoſdam, in quoſdam excommunicationem. Præſertim degradationem quatuor jam ſæpè nominatorum. Et primùm conceſſit, ſecundum omninò rejecit Theodoſius. Et hæc eſt eis data ſatisfactio, quam hîc laudat Acacius. Ex his etiam videmur doceri cauſam & originem ter-

tertiæ illius Sacræ. Schiſmatici Epiſcopi detrectabant redire, ſed novas lites quærebant movere apud Principem. Hinc laudata Maximiani Synodus poſtulavit & obtinuit novam totius Synodi dimiſſionem. Theodoſius tamen, ut Orientalibus daret aliquid ſolatii, ipſi Sacræ inſeruit præfatam ſatisfactionem.

Porrò hæc Berrhæenſis Synodus ſeu Congregatio non fuit modica. Etenim ex ſolâ Euphrateſiâ Provinciâ adfuerat non ſolus Theodoretus, ſed & alii Epiſcopi, & quidem cum Clericorum, ac forſitan etiam Laicorum multitudine, quæ pariter venerat, haud dubiè ex curioſitate: Ad diſtinctè audiendam plenam ſeriem omnium Actorum Epheſi & Chalcedone. Et omnes ſunt invicem conſolati. Inquiſiverunt ac decreverunt vias & modos, quibus proſcriberent Cyrilli Capitula, ac ſeſe eruerent ex præſentibus anguſtiis. Plura apud Berrhæam facta ſunt iſtiuſmodi Conventicula. Etenim Acacius erat decrepitus, ac itinerum impatiens, & ſine ejus per multam rerum experientiam ſapientiſſimo conſilio nihil concludi poterat: Hinc ipſe Patriarcha Joannes cum ſuis Epiſcopis ibat ad illum.

AD CAPUT XLII.

HÆc Epiſtola eſt ejuſdem temporis. Docet nos, quod Comes Irenæus ſtatim poſt dimiſſam Synodum, etiam ante factam Eccleſiarum pacem, fuerit projectus extra gratiam Auguſti Theodoſii. Et quod iſtud ipſum, licèt non plenè, evenerit Comiti Candidiano. Nempe ob fraudes, violentias, falſas relationes, aliaque id genus facta apud Epheſum, ac in ipsâ etiam Conſtantinopoli. Porrò Epiſtola ſcripta eſt ad latus Theodoreti. An Cyri, an Antiochiæ, an Tyri? Reſpondeo, quod Tyri. Etenim Irenæus tunc omninò erat in Cyri defuncti locum à Theodoreto conſecratus in Tyriorum Epiſcopum. Hoc mihi perſuadent hæc verba: *De Sanctiſſimo & Deo amiciſſimo Epiſcopo, & Comminiſtratore noſtro Theophanio.* Altiſſimè clamant Irenæum tunc fuiſſe Epiſcopum. Proinde id factum eſt ante Eccleſiarum pacem. Immò & ante Tractatum pacis. Hoc lucidè affirmat

firmat Epiſtola. At verò pax tractari cœpit mox poſt confirmatum à Celeſtino Pontifice Maximiani Epiſcopatum: Ad preces ejuſdem Pontificis. At verò hæc confirmatio fuit data Idibus Martiis, anno trigeſimo ſecundò iſtius ſæculi. Proinde circa hoc tempus ille fuit evectus in Epiſcopum.

Memoratus hìc Theophanius eſt Philadelphienſis in Lydiâ Epiſcopus, qui cum Joanne Antiocheno fuit Epheſi, ac ab Epheſinâ Synodo nominatim damnatus. Nec mirum. Ille enim eſt, qui Photium ac Anaſtaſium, Neſtorii Presbyteros ac Emiſſarios, cum ſcelerato Theodori Mopſueſteni Symbolo admiſit in ſuam Eccleſiam, & omnes Quarto-Decimanos ſub ejus profeſſione recepit in communionem. Poſſit inſuper alias patraſſe petulantias. Quidquid ſit, Maximianus ipſum ſtatim poſt ſuam Synodum eſt aggreſſus, ejecit è Philadelphiæ Cathedrâ, & juſſit ordinari alium. Ex quo diſcimus plura. Primò, quod in ſua Synodo Maximianus non dumtaxat Dorotheum, Helladium, Eutherium, ac Himerium, ſed plures ab Epheſinâ Synodo damnatos juſſerit ejici è ſuis Eccleſiis. Secundò, quod Imperator Theodoſius, licet Orientalium, & ipſis adhærentium Epiſcoporum iſtas damnationes improbaverit, nequaquam tamen circumduxerit: Hinc ipſas contra ejus judicium executus eſt Maximianus, ac ſtatim ejecit Theophanium. Tertiò, quod Aſiaticæ Diœceſis rapinas, per quas Patriarcham iſtic agere cæpit Sanctus Joannes Chryſoſtomus, etiam Maximianus ſit proſecutus. Lydia enim erat Aſiatica Provincia. Quartò, quod iſto tempore Candidianus Comes necdum plenè eſſet extra Principis gratiam. Etenim Epiſcopus Irenæus ipſum obteſtatur, ut adversùs hæc mala apud Imperii Poteſtates porrigat pro manu linguam, atque ita curet reſtitui Theophanium: Et extingui malè ſuccenſam flammam hujus perſecutionis. Dico Candidianum plenè necdum fuiſſe extra Principis gratiam. Etenim diminutam illi fuiſſe hanc gratiam ſuadet, quod Irenæus ipſum roget, non apud Principem agere, ſed apud ſolos ejus Miniſtros. Notanda ſunt & hæc verba: *Quia adverſamini, & odiſtis eos.* Demonſtrant Candidianum tunc adhuc perſtitiſſe in ſuâ nequitiâ.

AD

AD CAPUT XLIII.

HUjus Epiſtolæ radicem exponit in Breviario Liberatus Carthaginenſium Archi-Diaconus: *Neſtorii Sectatores videntes libros illius blaſphemos non poſſe proferri in publicum, eòquod Synodo Epheſinâ anathematizante fuerant condemnati, & Imperiali lege prohibitum fuerat, ne quis eos legere auderet aut defendere, tunc cœperunt Diodori Tharſenſis, & Theodori Mopſueſtenæ civitatis Epiſcopi, & aliorum Epiſcoporum, qui contra Eunomium & Apollinarem, unius naturæ Aſſertores, libros compoſuerant, duas in Chriſto oſtendentes naturas in unâ perſonâ, quod Neſtorius ſic non dixerat, circumferre volumina, & ſimpliciſsimos quoſque decipere cupientes, aiebant non ſapuiſſe nova Neſtorium, ſed antiquorum Patrum proſecutum fuiſſe doctrinam. Et in eo tantum ſtudii geſſerunt, ut ipſa eorum volumina malitioſè in Syrorum linguam, & Armeniorum, atque Perſarum transferrent. Sed hæc ubi agnoverunt Acacius Melitinenſis, & Rabbulas Edeſſenæ civitatis Epiſcopus, ſcripſerunt Armeniæ Epiſcopis, ne Theodori Mopſueſteni libros ſuſciperent, tamquam hæretici, & Authoris dogmatis Neſtoriani, inſimulantibus Epiſcopis Ciliciæ Rabbulam & Acacium, quod hoc non ex charitate, ſed ex æmulatione feciſſent.*

Liberatus non vidit has Epiſtolas. Etenim affirmat Acacium & Rabbulam ſcripſiſſe, ſeu ſua Synodica Decreta tranſmiſiſſe ad ſolos Armeniæ Epiſcopos. Item ſolos Cilicas inſurrexiſſe in Rabbulam. At verò ex hiſce litteris lucet, quod etiam Euphrateſii, immò & ipſe Antiochenus Joannes ſtatim inſurrexerint. Item quod etiam per Orientem iſti Damnatores ſuâ Decreta divulgaverint. Ejuſdem rei meminit Rabbulæ in Edeſſenam Eccleſiam proximus Succeſſor Ibas in famosâ Epiſtolâ ad Marim Perſidis, Epiſcopum agens de Eccleſiarum poſt Epheſinam Synodum Diſcordiis: *Multi ante oculos non habentes Dei timorem, occaſione Eccleſiaſtici Zeli inimicitiam, quam occultam in cordibus ſuis habuerant, ad effectum perducere feſtinabant. Ex quibus unus exiſtit noſtræ Tyrannus civitatis, quem & ipſe non ignoras: Qui occaſione fidei non ſolùm viventes punit, ſed & hos etiam qui olim ad Dominum migraverunt. Quorum unus eſt Beatus Theodorus, veritatis Prædicator, & Doctor Eccleſiæ. Hunc auſus eſt, qui omnia præſumit, clarè coram Eccleſiâ anathematizare.* Ex quibus lucet Rabbulam, dum ſcribeba-

bebatur hæc Epiſtola, adhuc vixiſſe: Epiſtolam eſſe ſcriptam ſtatim poſt dictum Theodoro anathema. Et hæc verba, *Qui non ſolum viventes punit,* ſuadent inter iſtos punitos fuiſſe & ipſum Ibam, tunc Presbyterum. Hinc enim ſuum Epiſcopum Rabbulam appellat ſuæ civitatis Tyrannum. Cum ipſo fuerat Epheſi. At factâ pace, noluit dogma aut cauſam Neſtorii deſerere: Hinc & ipſum Rabbulas punivit.

Ejuſdem rei meminit in libris contra Neſtorianos ac Eutychianos Leontius Scholaſticus Byzantinus: *Quid opus eſt dicere de S. Rhambulo, Epiſcopo Edeſſeno, viro, ut aiunt, Prophetâ? Cujus fiduciam atque confutationem poſtquam, qui tunc erant impietatis Theodori Sectatores, pati non potuerunt, poſt multa pericula illum dolo aggrediuntur, uni ex eis, qui intus erant, negotio commiſſo.* De eodem Rabbulâ ſcribit in ſecundo Collectaneorum libro Theodorus Lector: *Rabbulas Edeſſenus Epiſcopus cacus erat. Andreas verò Samoſatenus eum accuſat, quod contra duodecim Capita Theodoreti ſcripſiſſet.* Theodorus manifeſtè legit præſentem Epiſtolam. Loquitur enim ex his ejus verbis: *Inſuper & qui illa, quæ ſcripſimus.* Cyrillianorum Capitulotum refutatio, quæ extſtat ſub omnium Orientalium Epiſcoporum nomine, eſt omninò opus Samoſatenſis hujus Andreæ. Hanc ergò ipſe queritur etiam fuiſſe damnatam & anathematizatam à Rabbulâ. Notanda ſunt verba: *Quæ ſcripſimus.* Nempe & ego & Theodoretus. Theodorus Lector has Capitulorum refutationes appellat Capitula. Eadem de re ad quintam Synodum dixit Benignus, Heracleæ in Pelagoniâ Epiſcopus, ac Eliæ Theſſalonicenſis Archi-Epiſcopi Vicarius, oſtendens conſuetudinem, quæ Hæreticos etiam poſt mortem damnat, eſſe antiquiſſimam, & ſubjungens: *Hanc Eccleſiaſticam traditionem cuſtodiens & Rhambulas S. memoriæ Epiſcopus factus Edeſſenæ civitatis, qui in Sacerdotibus exſplenduit, Theodorum iſtum Mopſueſtenum etiam poſt mortem in Eccleſia anathematizavit propter impia ejus Conſcripta, ſicut teſtimonium præbet etiam Epiſtola, quæ ab Ibâ ad Marim Hæreticum Perſam ſcripta eſſe dicitur.*

Rationes, quæ Rabbulam permoverunt, illuſtrat in litteris ad Joannem Antiochiæ Patriarcham S. Cyrillus: *Optamus ut omnes res ſuas agant, neque turbas Eccleſiis excitent, jam per Chriſti gratiam, & Doctorum ubique terrarum vigilantiam ſedatas. Cæterum qui cum Neſtorio ali-*

 quando

quando ſenſerunt, nunc verò ex animo reſipiſcentes à nugis illius diſcedunt, tatâq; voluntate rectam & integram fidem complecti proponunt, eos placidè ſuſcipere oportet, nec illorum cuiquam præteritorum culpâ convitium facere. Illud tamen vos, tamquam fratres, & Magiſterii ſocios, obſecramus, ut Clericis veſtris præcipiatis, ne alia loquantur, præſertim in Eccleſiis, præter ea, quæ vera ac probata, & benè ſe habere judicata ſunt, ſed potius ut rectæ fidei confeſsionem ſequantur: Maximè verò ne facilè ad ſermones de ejuſmodi rebus proſiliant. Quod ſi qua neceſsitas coëgerit, eò quod aliqui in Myſteriis fidei ſint inſtituendi, nullo modo de fide ſermonem à rectitudine fidei deflectere ſinant. Quia verò omnes turbarum occaſiones per Sanctitatis veſtræ vigilantiam ſunt præcidendæ, propterea quæ in rem fore cenſebamus, hæc perſcripſimus. Si quibus ergò Clericis vel Monachis à nonnullis objiciatur, quod cum Eccleſia communicaverint, cum impio Neſtorio hucuſque ſentiant, his in Eccleſiis potiùs Audientia proponatur, & apud vos, qui illas regitis, eorum Dicta accuratè examinentur. Nam veroſimile eſt eos qui tales accuſare volunt, quaſi nemo ſermones illorum admittere ſuſtineat, apud extera Tribunalia tumultuari.

Antiochena ac omnis Orientalis Eccleſia à Pauli Samoſatenſis, iſtic Patriarchæ, lapſu nunquam fuit plenè libera ab ejus Judaicis blaſphemiis. Hinc & Neſtorius ſtatim illic nactus eſt plurimos Sectatores. Sed & poſt Epheſinam Synodum, ac præſertim poſt factam Eccleſiarum pacem plurimi redierunt ad Eccleſiam, ac Neſtorium abjurarunt. Epiſcopi & Clerici ſunt recepti in ſuis honoribus. Quin & multi per conſuetos reconciliationis ritus redire noluerunt: Quaſi ſtantes ac innocentes permanſerunt in ſuo gradu, proteſtantes ſe nunquam fuiſſe Neſtorianos. Et de his Venerabilis Maximus, Antiochenæ Eccleſiæ tunc Diaconus & Archi-Mandrita, poſtmodò Patriarcha, S. Cyrillum conſuluit. Cenſebat ipſis ſine conſuetâ pœnitentiæ Paraturâ non communicandum. At S. Cyrillus ex diſpenſatorio pacis amore cenſuit oppoſitum. Interim iſtorum plures ſoli Neſtorii perſonæ valedixerunt, non ejus erroribus. Quin & ab ipſis in ſolemnibus ad Populum Tractatibus non abſtinuerunt. Et horum plenam correctionem S. Cyrillus advertit difficilem. Hinc Patriarchæ Joanni ſuaſit, ut ipſis nullum de hiſce quæſtionibus Tractatum aut ſermonem permitteret: Exceptâ tamen Catechiſmi aut ſimilis inſtructionis neceſſi-

ceſſitate. Erat diſpenſatoria medicina. Verùm & ipſa non plenè profuit. Hinc ad iſtius ſæculi annum trigeſimum quintum Imperator Theodoſius, exoptans Eccleſiis plenam pacem, omnes Neſtorii libros rigidiſſimâ lege prohibuit, & damnavit ad ignes. Et Neſtorianum errorem eſſe juſſit crimen læſæ, non ſolius Divinæ, ſed & humanæ Majeſtatis. Et tunc damnatæ blaſphemiæ Oſores cœperunt illius Sectatores non dumtaxat apud ſuum Patriarcham, aut Epiſcopales Synodos accuſare, ſed etiam apud Laica Tribunalia: Utpote crimen mixti fori. Quandoque ex pio zelo, quandoque ex invidiâ aut odio. Hinc doloſi hæreſeos dilectores ſunt converſi ad aliud conſilium. Decreverunt penitus tacere de Neſtorio. Quo tamen perſiſterent in ſuis ſenſibus, & tam Eccleſiaſticam, quam Imperialem cenſuram ac manum evaderent, Theodori Mopſueſtienſis nuper Epiſcopi, qui eadem ſapiens ac docens Neſtorio Magiſter fuerat, libros tranſtulerunt in varias linguas, ac per iſtas gentes diſperſerunt. Clamaverunt ſibi nihil eſſe cum Neſtorio, ſed ſe ſequi dogmata Theodori, viri paris & æqualis Magno Athanaſio, Magno Baſilio, Gregorio Nazianzeno, & iſtiuſmodi aliis Eccleſiæ Gigantibus. Et petulantia in dies crevit. Hinc igitur Rabbulas, ſuam Provinciam ſervaturus, anathematizavit Theodori non ſolummodò dogmata, ſed & perſonam. Synodaliter ac ſolemniſſimè. Quod ipſum in ſecundâ Armeniâ fecit Metropolita Acacius.

Eadem de re Sanctus Cyrillus ſcribit ad Lamponem Presbyterum, & alios ſuæ Eccleſiæ Clericos: *Cum apud Æliam commorarer, vir aliquis ex his qui nobiliter militant in Palatio, Epiſtolam multorum verſuum & grandem mihi obtulit ſignatam, quam ſe dicebat accepiſſe ab Antiochenis Orthodoxis. Subſcriptiones autem erant in eâ plurimorum Clericorum, & Monachorum, & Laicorum. Accuſabant autem Orientales Epiſcopos, quaſi tacentes quidem Neſtorii nomen, & diſſimulantes eum averſari, tranſilientes autem ad Theodori Codices de Incarnatione factos, in quibus multò pejores Neſtorii blaſphemiis poſitæ ſunt. Pater enim fuit Neſtorii perfidiæ, & illius mala locutus, impius in his factus eſt, in quibus modò eſt. Et ſcripſi quidem Reverendiſſimo Epiſcopo Antiocheno, ut Theodori impia dogmata nemo in Eccleſiâ loquatur. Accedens autem ad Alexandriam Reverendiſſimus Diaconus & Archi-Mandrita Maximus plurima inclamavit in Orientales,*

quando ſenſerunt, nunc verò ex animo reſipiſcentes à nugis illius diſcedunt, tatâq; voluntate rectam & integram fidem complecti proponunt, eos placidè ſuſcipere oportet, nec illorum cuiquam præteritorum culpâ convitium facere. Illud tamen vos, tamquam fratres, & Magiſterii ſocios, obſecramus, ut Clericis veſtris præcipiatis, ne alia loquantur, præſertim in Eccleſiis, præter ea, quæ vera ac probata, & benè ſe habere judicata ſunt, ſed potiùs ut rectæ fidei confeſſionem ſequantur: Maximè verò ne facilè ad ſermones de ejuſmodi rebus proſiliant. Quod ſi qua neceſſitas coëgerit, eò quod aliqui in Myſteriis fidei ſint inſtituendi, nullo modo de fide ſermonem à rectitudine fidei deflectere ſinant. Quia verò omnes turbarum occaſiones per Sanctitatis veſtræ vigilantiam ſunt præcidendæ, propterea quæ in rem fore cenſebamus, hæc perſcripſimus. Si quibus ergò Clericis vel Monachis à nonnullis objiciatur, quod cum Eccleſiæ communicaverint, cum impio Neſtorio hucuſque ſentiant, his in Eccleſiis potiùs Audientia proponatur, & apud vos, qui illas regitis, eorum Dicta accuratè examinentur. Nam veroſimile eſt eos qui tales accuſare volunt, quaſi nemo ſermones illorum admittere ſuſtineat, apud extera Tribunalia tumultuari.

Antiochena ac omnis Orientalis Eccleſia à Pauli Samoſatenſis, iſtic Patriarchæ, lapſu nunquam fuit plenè libera ab ejus Judaicis blaſphemiis. Hinc & Neſtorius ſtatim illic nactus eſt plurimos Sectatores. Sed & poſt Epheſinam Synodum, ac præſertim poſt factam Eccleſiarum pacem plurimi redierunt ad Eccleſiam, ac Neſtorium abjurarunt. Epiſcopi & Clerici ſunt recepti in ſuis honoribus. Quin & multi per conſuetos reconciliationis ritus redire noluerunt: Quaſi ſtantes ac innocentes permanſerunt in ſuo gradu, proteſtantes ſe nunquam fuiſſe Neſtorianos. Et de his Venerabilis Maximus, Antiochenæ Eccleſiæ tunc Diaconus & Archi-Mandrita, poſtmodò Patriarcha, S. Cyrillum conſuluit. Cenſebat ipſis ſine conſuetâ pœnitentiæ Paraturâ non communicandum. At S. Cyrillus ex diſpenſatorio pacis amore cenſuit oppoſitum. Interim iſtorum plures ſoli Neſtorii perſonæ valedixerunt, non ejus erroribus. Quin & ab ipſis in ſolemnibus ad Populum Tractatibus non abſtinuerunt. Et horum plenam correctionem S. Cyrillus advertit difficilem. Hinc Patriarchæ Joanni ſuaſit, ut ipſis nullum de hiſce quæſtionibus Tractatum aut ſermonem permitteret: Exceptâ tamen Catechiſmi aut ſimilis inſtructionis neceſſi-

ceſſitate. Erat diſpenſatoria medicina. Verùm & ipſa non plenè profuit. Hinc ad iſtius ſæculi annum trigeſimum quintum Imperator Theodoſius, exoptans Eccleſiis plenam pacem, omnes Neſtorii libros rigidiſſimâ lege prohibuit, & damnavit ad ignes. Et Neſtorianum errorem eſſe juſſit crimen læſæ, non ſolius Divinæ, ſed & humanæ Majeſtatis. Et tunc damnatæ blaſphemiæ Oſores cœperunt illius Sectatores non dumtaxat apud ſuum Patriarcham, aut Epiſcopales Synodos accuſare, ſed etiam apud Laica Tribunalia: Utpote crimen mixti fori. Quandoque ex pio zelo, quandoque ex invidiâ aut odio. Hinc doloſi hæreſeos dilectores ſunt converſi ad aliud conſilium. Decreverunt penitus tacere de Neſtorio. Quo tamen perſiſterent in ſuis ſenſibus, & tam Eccleſiaſticam, quam Imperialem cenſuram ac manum evaderent, Theodori Mopſueſtienſis nuper Epiſcopi, qui eadem ſapiens ac docens Neſtorio Magiſter fuerat, libros tranſtulerunt in varias linguas, ac per iſtas gentes diſperſerunt. Clamaverunt ſibi nihil eſſe cum Neſtorio, ſed ſe ſequi dogmata Theodori, viri paris & æqualis Magno Athanaſio, Magno Baſilio, Gregorio Nazianzeno, & iſtiuſmodi aliis Eccleſiæ Gigantibus. Et petulantia in dies crevit. Hinc igitur Rabbulas, ſuam Provinciam ſervaturus, anathematizavit Theodori non ſolummodò dogmata, ſed & perſonam. Synodaliter ac ſolemniſſimè. Quod ipſum in ſecundâ Armeniâ fecit Metropolita Acacius.

Eadem de re Sanctus Cyrillus ſcribit ad Lamponem Presbyterum, & alios ſuæ Eccleſiæ Clericos: *Cum apud Æliam commorarer, vir aliquis ex his qui nobiliter militant in Palatio, Epiſtolam multorum verſuum & grandem mihi obtulit ſignatam, quam ſe dicebat accepiſſe ab Antiochenis Orthodoxis. Subſcriptiones autem erant in eâ plurimorum Clericorum, & Monachorum, & Laicorum. Accuſabant autem Orientales Epiſcopos, quaſi tacentes quidem Neſtorii nomen, & diſſimulantes eum averſari, tranſilientes autem ad Theodori Codices de Incarnatione factos, in quibus multò pejores Neſtorii blaſphemiis poſitæ ſunt. Pater enim fuit Neſtorii perfidiæ, & illius mala locutus, impius in his factus eſt, in quibus modò eſt. Et ſcripſi quidem Reverendiſſimo Epiſcopo Antiocheno, ut Theodori impia dogmata nemo in Eccleſiâ loquatur. Accedens autem ad Alexandriam Reverendiſſimus Diaconus & Archi-Mandrita Maximus plurima inclamavit in Orientales,*

les, dicens Orthodoxos nullum ibi locum habere, nec fiduciam loquendi de rectâ fide. Dixit verò, quod confingunt quidem confiteri Symbolum Nicea expoſitum à Sanctis Patribus, malè autem illud interpretantur. Et adhortatus eſt omnem expoſitionem Nicenæ Synodi interpretari planè, ut non ſubripiant quoſdam alia pro aliis exponentes. Quod & feci. Doloſæ vulpes clamabant ſe iniſtere Nicæno Symbolo, idque juxta expoſitionem magni Theodori, ac propterea ſeſe nequaquam Neſtorianos eſſe, ſed plenè Orthodoxos. Eſt antiqua ipſius Neſtorii cantilena. Etiam totius Factionis, quam apud Epheſum fovit Patriarcha Joannes. Et ipſam acceperat à Berrhæenſi Acacio. Ex his diſcimus, quod venerabilis ille Diaconus & Abbas Maximus non ſolummodo ad Sanctum Cyrillum ſcripſerit, ſed etiam Alexandriam acceſſerit. Scripſit ſtatim poſt initam pacem, inquirens modum, quo Neſtorianos oporteret ac expediret recipere in Eccleſiam. Acceſſit poſt vulgatos Theodori libros. Et tunc induxit Sanctum Cyrillum ad commentandum Nicænum Symbolum. Ex quo lucet iſtius Scripti occaſio ac tempus. Lampo Presbyter eſt omninò idem ille Presbyter ac Monachus, qui Sancti Cyrilli ac Neſtorii primas lites ſtuduit componere, illorum ultro citroque litteras deferens. At quæſtio eſt, quomodo Sanctus Cyrillus ſe ſcribat hoc tempore fuiſſe apud Æliam? Quis credat illum tunc fuiſſe Hieroſolymis? Eſt mendum. Forſitan legendum ſit: *Heliopoli.*

Iſta igitur omnia conſiderans, & latiùs per omnem Orientalem Diœceſim, immò & per Armeniam ac Perſidem ſerpere videns, Venerabilis Rabbulas fecit ſequentia. Primò, ſeparavit ſe à communione Joannis ſui Patriarchæ, & omnium Epiſcoporum recipientium libros Theodori, aut ipſis faventium. Secundò, non dumtaxat libros, ſed & ipſam Theodori perſonam ſolemniter anathematizavit in Eccleſiâ. Et multa adversùs ipſum mala diffudit. Hoc eſt, adduxit multas rationes ſui anathematis. Tertiò, anathematizavit etiam omnes, qui deinceps Theodori libros legerint. Quartò, anathematizavit & illos, qui Theodoreti Cyrenſis, aut Andreæ Samoſatenſis Epiſcopi legerent Scripta contra Capitula Sancti Cyrilli. Quintò, idem anathema inflixit illis, qui Theodori libros ſibi non deferrent comburendos. Non quovis

vis modo ipſos comburi voluit, ſed per ſemet ipſum. Eſſe certus voluit. Idem anathema inflixit illis, qui deinceps recalcitrarent S.Cyrilli Capitulis. Et omnes ſibi non obedituros minatus eſt proſcribere extra ſuam Provinciam. Et abjuravit omnes Orientales Epiſcopos. Non ſimpliciter ſe diſcrevit ab illorum communione.

Notanda ſunt hæc verba: *Et mihi quidem videtur, quod in Conſtantinopoli ſuſcipiens litteras, quas nunc uſque ſuſtinuit, erupiſſet. Et impietatem, quam olim conceperat, clariſsimè peperiſſet.* Affirmant quod Rabbulas neque ex ſemetipſo ſolo, neque ex recenti conſilio iſta fecerit: Quod antiqua fomenta habuerit, antiquas à Conſtantinopoli litteras, utique à Maximiano Epiſcopo. Quod ipſas dudum occultaverit, ac nunc tandem cœperit ex ipſis operari. Utique ſub Proclo, quem ſuo Anteceſſore Maximiano noverat longè ferventiorem contra Neſtoriana dogmata, ac potentiorem ſermone & opere. Quod tamen anathematizandi nominatim Theodori Mandata aut fomenta à Maximiano accepiſſet, non caret ſcrupulo. Etenim Epheſina Synodus, quæ Maximiano erat agendorum regula, dum Theodori damnavit Symbolum, noluit nomen exprimere, longè minùs anathematizare perſonam.

Notanda ſunt & hæc verba: *Amici verò, qui perſecutionem ſuſtinent, interrogant nos, ſi oporteat jam ſeceſsionem fieri, & oſtendi fiduciam.* Reſpiciunt Edeſſenæ Eccleſiæ Clericos, qui damnabant Factum ſui Epiſcopi, ideòque parabant ab ejus communione ſe ſeparare. Et ab Andræâ vicinæ Provinciæ Epiſcopo, & harum rerum peritiſſimo, poſtularunt conſilium. Et Andreas quæſtionem ex more retulit ad ſuum Metropolitam, ab ipſo deducendam ad judicium Synodi. Et inter iſtos Clericos omninò fuit Ibas Presbyter. Hinc enim in ſuâ famoſâ Epiſtolâ Rabbulam appellat ſuæ civitatis Tyrannum. Ex eodem fonte Leontius Scholaſticus Byzantinus in libro de Sectis proponit hanc quæſtionem: *Cur Chalcedonenſis Synodus ab Ibâ non requiſivit, ut Theodorum anathematizaret? Cur ejus, in quâ Theodorum prædicat, ad Marim Epiſtolam recepit?* Et reſpondet: *Hoc potiùs de S. Cyrillo quæri debebat, quam de Synodo. Nam S. memoriæ Cyrillum, cum nonnulli hoc ipſum quærerent, ut Theodorus anathemati ſubjiceretur, ad Proclum ſcripſiſſe conſtat, minimè Theodorum anathematizari debere. Nam Orientales, inquit, univerſi Theodorum pro magno Doctore habent. Quem ſi ana-*

 themati-

themati ſubjecerimus, in Orientalium Eccleſiâ diſſidium ingens excitabimus. Quorum unus eſt Ibas, qui eum anathematizari non patietur. Fateor Ibam, dum iſta ſcripſit Cyrillus, fuiſſe Epiſcopum: Hinc interim lucet ipſum fuiſſe virum magnæ authoritatis. Theodoretus ſcribit ipſum fuiſſe in Divinis Litteris educatum à puero, & conſtantiſſimum in rebus aſperis.

Eædem virtutes reſplenduerunt etiam in Ibâ Presbytero. Hinc non ſolus Rabbulæ contradixit, ſed ſecum ab illo abſtraxit majorem partem Cleri. Etenim in Tyrio judicio dixit: *Eſt Clerus noſter nominum ducentorum plus minus, aut etiam plurium. Neq; enim retineo numerum.* Ex his non niſi decem aut duodecim poſtmodò in ipſum recalcitrarunt, ipſumque deduxerunt primò ad Domni Patriarchæ Antiocheni Tribunal, deinde ad Delegatos à Principe Judices, hinc ad Epheſinum Latrocinium, ac tandem ad Chalcedonenſe Concilium. Et palmare accuſationis caput fuit læſa per Neſtorianam Hæreſim fides. Quod dixiſſet: *Non invideo Chriſto facto Deo. In quantum enim ipſe factus eſt, & ego factus ſum.* Et quod Beatum Cyrillum appellaſſet Hæreticum. Quod dixiſſet: *Bonæ memoriæ Cyrillum tamquam hæreticum habui, & donec anathematizaſſet ſua Capitula, non recepi eum.* Summa erat hic articulus: *Quia Neſtorianus eſt, & Beatum Cyrillum accuſavit Hæreticum.* Et hæc omnia probarunt non ſolummodo ex publicis ejus ad Clerum Tractatibus, ac privatis hinc inde colloquiis, ſed etiam ex famoſâ ejus Epiſtola. Quis non videat hæc omnia fundari in ejus Actis contra Rabbulam? Quod nempe noluiſſet anathematizare Theodorum, quod noluiſſet canonizare Sancti Cyrilli Capitula, quod noluiſſet damnare eorum Damnatores. Ibas ergo Rabbulæ facinus retulit ad Andræam Samoſatenſem. Haud dubiè & ad Theodoretum. Hi enim duo ſingulariter invaſerant iſta Capitula. Et ab ipſis poſtulavit, an non oporteret, aut ſaltem expediret deſerere communionem Rabbulæ? Andræas conſuluit Alexandrum Metropolitam: Et licèt hujus non habeamus Reſponſum, non dubito quin ipſe probaverit omnia, atque ita ab ipſis inflammatus Ibas iſtud ſchiſma apud Edeſſam fecerit. Statim adducam Synodale Joannis Antiocheni ad Edeſſenam Eccleſiam Decretum in hæc verba: *Rabbulas & Edeſſam perturbat, & omnes qui vicinas Provincias habitant Apoſto-*

Apoſtolicæ fidei valde contraria perpetrans. Et eos qui recta ſapere elegerunt, vertit in fugam. Vnde compulſi ſumus Religioſitati veſtræ Epiſtolam deſtinare, ut ſi vera ſunt iſta, immunes vos ab ejus communione ſervetis, donec eum evocantes ad nos, &c. Ibas igitur ſecum abſtraxit omnem Clerum præter iſtos decem aut duodecim, qui illum poſtmodò accuſarunt. Et iſti illum, utpote ſuum Ducem, poſt Rabbulæ mortem elegerunt in Epiſcopum. Pauci alii perrexerunt in ipſum grunire, tandemque proruperunt in apertam accuſationem.

An Rabbulas dato in Theodorum ac ejus libros anathemati ex Maximiani Conſtantinopolitani inſtinctu addiderit canonizationem Capitulorum S. Cyrilli, non poſſum firmus aſſeverare. Poſſit id feciſſe ex prævisæ contradictionis metu: Ex providentiâ & ſpe ſibi concilandi auxilia Cyrilli. Poſſit utrumque attendiſſe. Quidquid ſit, præfatâ ſui Cleri rebellione, & natis inde anguſtiis preſſus ac mœſtus omnia ad S. Cyrillum retulit. Et ante omnia expoſuit ſui Facti rationes: *Iam verò quidam unitatem ſecundùm ſubſiſtentiam omnibus modis abdicant. Morbus enim aliquis ſublatens inveteravit Orienti, immedicabilis vulneris modo depaſcens Eccleſiæ corpus, & plurimos quidem latens, apud autem quaſi Studioſos & ſupercilia extollentes eruditione, latenter honoratus.* Uti adversùm Arii dolos Nicæna Synodus vocem, *Conſubſtantiale*, ita adversùm ſimiles Neſtorii technas S. Cyrillus, ac per ipſum directa Epheſina Synodus, introduxerunt voces: *Vnio ſecundùm hypoſtaſim.* Etenim Neſtorius profitebatur, immò plenis buccis crepabat *unitatem*, *unionem*, *conjunctionem.* At ſecundùm affectum, inhabitationem, parem honorem, ac æqualem authoritatem. Porrò Orientalium Epiſcoporum & Clericorum plures hoc Judaicum venenum fovebant clauſum in pectore, ideoque laudatas S. Cyrilli voces penitus averſabantur. Et certè ipſas in pacis Decreto nec Joannes Patriarcha obtulerat, nec S. Cyrillus exegerat. Rabbulas rectè ſcribit fuiſſe inveteratum Orientis malum. Nempè iſtic plantatum à Paulo Samoſatenſi, & uſque tunc non evulſum radicitus. Addit ipſum ſemper vixiſſe in Theodoro, & ſparſum per ejus libros. Etiam originalem ac fundamentalem totius Neſtoriani erroris blaſphemiam, quæ S. Virginem negat Dei-Param.

Quæ omnia S. Cyrillo graviſſimè diſplicuerunt. Hinc & firmiſſimè

miſſimè ſunt infixa ejus memoriæ. Omnia enim, quæ ſtatim audivimus ipſum ad Joannem Patriarcham & alios ſcripſiſſe de latenter apud Orientem reſtante ac graſſante Neſtorii errore, videtur hauſiſſe ex hac relatione Rabbulæ, ac alia Archi-Mandritæ Maximi. Ejus mentem graviſſimè momordit pertinax abnegatio Sacroſanctarum vocum: *Vnio ſecundum Hypoſtaſim.* Penetrabat enim iſtud peſſimæ iniquitatis myſterium. Hinc reſcripſit Rabbulæ, ac in ſuo Reſcripto laudavit ejus *incomparabilem alacritatem ac inexpugnabilem confidentiam.* Et adjunxit: *Sicut verò ſollicitos optimè gubernare, non in ſerenitate navigare, ſed in tempeſtate poſſe navem ſervare, probatiſſimos declarat; ſic etiam ſortitos Eccleſiæ præſidere, non omnimodò rerum ſerenitas claros demonſtrat, magis verò ſolertia in tribulationibus, & fortitudo, & patientia, & fortiter reſiſtere inſtabilibus Hæreticorum ſermonibus. Semper quidem tua ſplenduit Sanctitas, præcipuè autem modo, facta omnibus Orientalibus columna & firmamentum veritatis, ſicut & quemdam peſtiferum morbum expellens, nova & abominanda Hæreſeos Neſtorii blaſphemiam. Nam procedit quidem ex alterâ radice, illius dico qui de Cilicia erat, iſta impietas. Arbitratus verò eſt, quod tenebit Orbem terrarum propter potentiam neſcio quomodo illi datam. Rapuit enim Sedem fortiſſimam, & factus eſt cibus Draconi multa capita habenti. Speravit verò etiam ipſe Sanctas Dei Eccleſias devorare, & omnes apprehendere. Et niſi nos ſalvaſſet Deus omnipotens, prævaluiſſet utique, quantum ad potentiam conatuum ejus pertinet, ſcelerataſq; concurſiones illorum, qui eum continent.*

Rabbulæ alacritas & confidentia fuit re verâ incomparabilis & inexpugnabilis. S.Cyrillus meritò affirmat ipſam fuiſſe robuſtam illam, immò & perfectam charitatem, de quâ ſcripſit ad Romanos S. Paulus Apoſtolus: *Quis nos ſeparabit à charitate Chriſti? An tribulatio? An anguſtia? An perſecutio? An fames? An nuditas? An periculum? An gladius?* Et concludit: *Nihil enim intolerabile eſt eis, qui firmiter apud ſe ſtatuunt certamen fidei certare, curſum perficere, fidem ſervare, ut & incorruptionis mereantur coronam.* Plura ex his diſcimus. Primò, quod Rabbulas ob ſuum ſanctiſſimum ac glorioſiſſimum facinus inciderit in graviſſimas tribulationes. In tales, quæ Eccleſiæ regimen redderent difficillimum: Difficilius, quam navim inter marinas tempeſtates gubernare. Quia nempè major ac potior Cleri, adeòque & Populi pars deſerebat ejus communionem. Secundò

diſci-

diſcimus, quod S. Cyrillus Rabbulæ facinus tunc in exordio penitus probaverit. Certum eſt illum inſigniter exultaſſe, quod ſua Capitula, in quæ Orientalis Diœceſis vomuerat tot anathemata, jam ibidem inciperent ſub anathemate canonizari. Hinc affirmat Rabbulam eſſe factum *omnibus Orientalibus Eccleſiis columnam ac firmamentum veritatis*. Et lucidè ac diſertè affirmat Theodorum eſſe radicem totius Neſtorianæ perfidiæ. Neſtorianos ſperaſſe, quod per hujus potentiam invaderent omnem Orbem terrarum. Quod per ipſum jam rapuiſſent fortiſſimam Sedem, per quam devorarent omnes Eccleſias. Quod ad illum ſceleratæ concurſiones fierent. Palam intelligit Antiochenam Eccleſiam. Rabbulas erat Silicernium, immò cœcus præ ſenio, ideòque videtur inter ac per has calamitates feſtinaſſe ac migraſſe ad meliorem vitam futuri ſæculi. Et in hoc tumultu Ibas eſt promotus ad ejus Cathedram.

Horum omnium tempus addiſcimus ex Theodoſii Imperatoris ad Leontium Præfectum ſcripta lege, qua Neſtorium Simoni Mago, & ejus Sectatores Simonianis æquiparat, ac iſto infami nomine nuncupandos ſanxit, *ut cujus ſcelus ſunt in deſerendo Deo imitati, ejus vocabulum jure videantur eſſe ſortiti*. Legis occaſio fuit nefarii Neſtorii audacia, quâ Synodaliter degradatus, ac per Principem deportatus, non deſiit adversùs Sacro-Sanctam Epheſinam Synodum libros ſcribere, & ubique diſpergere. Eos omnes lex vetat legi aut deſcribi, mandat inquiri ac exuri. Data eſt trigeſimo quinto iſtius ſæculi anno 3. die Auguſti. Tunc igitur occulti Neſtorianæ blaſphemiæ fautores verterunt ſe ad alia conſilia: Cœperunt Theodori libros in Syriacam, Armeniam, ac Perſicam linguam transferre, ac ſeminare per iſtarum Gentium Provincias. Ita ſemetipſos conſolari, ac ſtabilire ſuam hæreſim. Quæ omnia videntur intra annum non potuiſſe fieri. Quapropter feſtivitas, ante cujus inſtantis lapſum Andræas Samoſatenſis ſcripſit non potuiſſe celebrari Synodum, omninò videtur fuiſſe Paſcha anni trigeſimi ſeptimi. Eſſe non potuit Dominica Nativitas. Etenim S. Joannes Chryſoſtomus, Antiochenæ Eccleſiæ Presbyter in quadam homiliâ diſertè affirmat iſtam feſtivitatem in Orientali Diœceſi non inccpiſſe, niſi à viginti annis. Quare hoc tempore videtur necdum fuiſſe tanta, ut poſſet impedire ac ſuſpendere Synodos. Porrò

 Rab-

Rabbulas ſuum facinus non patravit ſolus, ſed cum Synodo ſuæ Provinciæ. Et ſimilium Synodorum tempus juxta Nicænum Canonem erat ante Quadrageſimam Paſchæ: Et iſto anno Paſcha incidebat in diem undecimam Aprilis, ideòque Quadrageſimæ exordium, quod hodie dicimus diem Cinerum, erat Februarii. Proinde iſta Rabbulæ Synodus fuit circa medium ejuſdem menſis. Antiochena Joannis Patriarchæ Synodus fuit facta poſt Paſcha. Eodem tempore Rabbulas Alexandriam ad Cyrillum ſcripſit, & accepit ejus Reſcriptum. Ad eundem Cyrillum ſcripſit Joannes Patriarcha, & contra hunc venerabilis Maximus, Diaconus & Archi-Mandrita, acceſſit Alexandriam. Joannes ſcripſit etiam ad Imperatorem Theodoſium, & ad S. Proclum, Regiæ civitatis Patriarcham. Et Reſcripta accepit. Ad eundem Proclum ſcripſerunt, & Reſcriptum acceperunt Armeniorum Eccleſiæ. Et plura alia intercurrerunt. Egregiè feſtinatum eſt, ſi unicus annus omnia expleverit. Et inter has turbas venerabilis Rabbulas obiit. Certè vix ante exordium anni trigeſimi octavi. Quare ante hoc tempus Ibas non poteſt fuiſſe Epiſcopus.

Titulus, qui Samoſatenſem Andræam inſcribit *S. memoriæ venerabilem*, eſt ab Irenæo. Longè aliud ſcribit venerabilis, per Jacobum Gretzerum vulgatus, Anaſtaſius Sinaita. Refert Andreæ contra quartum S. Cyrilli Capitulum calumnias ac invectivas, & ſubjungit: *Audiſtis, Fratres, Draconis nequiſſimi Andreæ convitia, quæ ex pectore Neſtoriani veneni pleniſſimo adversùs Sapientiſſimum Doctorum Cyrillum eructavit.* Anaſtaſio huic magnas debemus gratias: Quoniam nos docet ab iſto Andræâ fuiſſe conſcripta duo opera contra S. Cyrilli Capitula. Hoc enim, cujus hìc adducit verba, eſt penitus aliud ab illo, quod Andræas ſcripſit ſub Orientalium Epiſcoporum nomine. Et hinc in Conſtantinopolitanâ collatione dixit Hypatius Epheſinus Epiſcopus: *S. Cyrillus in expoſitione duodecim Capitulorum adversùs Theodoretum & Andræam ſcribens, qui contra eadem Capitula ſcripſerunt, ſed nec adversùs Orientale Concilium, quod illi Arii vel Apollinaris opinionem impoſuiſſe viſum eſt, &c.* Diſtinguit tres Capitulorum hoſtes ac impugnatores: Theodoretum, Andræam, ac Orientale Concilium. At verò hujus Concilii Scriptum eſt etiam ab Andræâ. Hinc enim in litteris ad Joannem Conſtantis Au-

Cap. 22.

guſti

guſti Cubicularium, quæ de rectis Eccleſiæ dogmatibus ſunt adverſùs Severum Eutychianiſtam, ſcribit S. Abbas ac Martyr Maximus: *S. Cyrillus in Apologiâ adverſus Andræam, qui tertium ejus Capitulum reprehenderat, ſic ait.* Adducit verba exſtantia in S. Cyrilli Apologiâ adverſùs reprehenſiones Orientalium. Rem illuſtrat Marius Mercator: *Cyrilli Alexandrini Epiſcopi Apologeticus pro duodecim Capitulis adverſum Orientales Epiſcopos, quorum nomine Andræas Samoſatenus objectiones ſcripſerat.* Hinc Hypatius Andreæ Scriptum diſtinguit contra Scriptum Orientalium: Quod nempè unum ex totius Factionis nomine, aliud ſcripſiſſet ex nomine proprio. Iſtud ante, hoc poſt Epheſinam Synodum: Immò poſt ſcriptum à S. Cyrillo Apologeticum adverſùs Theodoreti calumnias. Lucet ex hìs ejus, apud Anaſtaſium Sinaitam exſtantibus, ad Cyrillum verbis: *Quomodo cum Theodoretus duodecim Capitula tua refutare aggreſſus eſſet, nunquam defendiſti id, quod de hujuſmodi hypoſtaſibus in tertio Capitulo aſſeveras?* Cyrillum arguit, quod Theodoreto reſponderit, ſed non ad ſingula. Quod quædam diſſimulando ſubterfugerit. Et hinc diſcimus Andræam ab illâ infirmitate, quæ ipſum ab Epheſini Concilii acceſſu prohibuit, ex integro convaluiſſe. Exſtat Theodoreti ad ipſum Epiſtola, hæc habens: *Quid mihi, Domine, felicitate tua eſſe poſſit amabilius?* Hæc, uti & aliæ plures evincunt ipſum ſupervixiſſe uſque ad completam Eccleſiarum Pacem. Attamen dum Irenæus ſcripſit ſuam Tragœdiam, ille erat defunctus. Hinc ipſum appellat venerabilem beatæ memoriæ. Et Epheſino Latrocinio adfuit ejus Succeſſor Ruffinus. Proindè labitur S. Theophanes, in Chronicis affirmans Andræam fuiſſe degradatum à Latrocinio. Quod in Notis ad Theodori Lectoris ſecundum librum Henricus Valeſius debuerat advertere: Et Theophanis teſtimonio præferre Acta Synodalia. Anaſtaſius Sinaita Andræam inſuper appellat *exe- crandum.* Per exceſſum. Etenim & ipſe, & Theodoretus, licèt circa Sancti Cyrilli Capitula hullucinarentur, fuerunt tamen Orthodoxi, pacem admiſerunt & Orthodoxè dormierunt in Eccleſiâ. Cap. 24.

At verò non ſolus Rabbulas in Theodori dogmata ac perſonam dixit Anathema, ſed etiam Acacius Melitinenſis Epiſcopus, Metropolita ſecundæ Armeniæ. Haud dubiè fecit Synodaliter

Verùm Synodus non fuit unanimis. Etenim Liberatus Carthaginenſis addit: *Congregati ſunt ergo in unum Venerabiles Armeniæ Epiſcopi, & miſerunt duos Presbyteros, Leontium & Aberium, ad Proclum Conſtantinopolitanum Epiſcopum, ſecundùm morem cum libellis ſuis, & uno volumine Theodori Mopſueſteni, ſcire volentes, utrum doctrina Theodori, an Rabbulæ & Acacii vera eſſe probaretur.* Proindè iſti Epiſcopi fecerunt etiam Synodum. Et quidem ſoli ſine Metropolitâ. Quia contra ipſum. Iſtiuſmodi Conventuum ſunt plura exempla. Eidem Epiſcopi, & Joannes Patriarcha Antiochenus, & Andreas Samoſatenſis ad huic anathemati recalcitrandum videntur fuiſſe moti à ſecundæ Ciliciæ Epiſcopis, de quibus idem Liberatus: *Inſimulantibus Epiſcopis Ciliciæ Rabbulam & Acacium, quod hoc non ex charitate, ſed ex æmulatione atque contentione feciſſent.* Etenim Mopſueſtia, cujus Epiſcopatum Theodorus geſſerat, erat in ſecundâ Ciliciâ.

Cap. 10.

Æmulationis & contentionis fundamentum exponit in famoſâ ſuâ Epiſtolâ Ibas, Rabbulæ Succeſſor, de ipſo dicens: *De libris Theodori multa ubiq; perſcrutatio facta eſt, non quia à verâ fide exiſterent alieni, vidi enim Rabbulam, adhuc illo vivo, frequenter eum laudantem, & in libris ejus legebat; ſed propter inimicitiam latentem, quam adversùs eum habuit, quoniam manifeſtè eum convicit in Synodo.* An hæc vera ſint, ignoro. Item ignoro, an Liberatus ſolum Rabbulam notet, an etiam Acacium. Ejuſdem Liberati verba, *Secundùm morem*, videntur laudare morem Armeniæ Eccleſiæ, immò totius Ponticæ Diœceſeos, jam pridem referentium ad Conſtantinopolitanum Epiſcopum. Nempe à tempore Sancti Joannis Chryſoſtomi, qui & iſtam Diœceſim tentare cœpit, ideoque dura fuit paſſus à Cæſaræenſi Exarcho Helladio. Et Præfati Epiſcopi nolebant ad Firmum Exarchum recurrere. Quod nempe S. Cyrillo adhærens, potentiſſimè adverſaretur Neſtorio, ideoque & Theodoro.

Relatio periit aut latet. Nec enim eſt iſta, quæ in quartâ quintæ Synodi Collatione exſtat ſub hoc titulo: *Ex libellis porrectis à Presbyteris & Diaconis, qui tranſmiſſi ſunt ab Epiſcopis, & Clericis, & Monachis, & cæteris magnæ Armeniæ, & Perſidis, & aliis gentibus, Proclo Sanctiſſimo Epiſcopo Conſtantinopolitanæ civitatis.* Harum Relationum patenter ſunt plura diſcrimina. Iſta per ſolos duos Presbyteros, hæc delata fuit per Presbyteros & Diaconos. Iſta miſſa fuit

fuit à ſolis quibuſdam ſecundæ Armeniæ Epiſcopis, hæc ab Epiſcopis, Clericis, Monachis, & cunctis fidelibus totius Armeniæ, Perſidis, ac aliarum gentium. Iſta quaſi pro Theodoro, hæc patentiſſimè contra illum. Eum enim inſcribit hominem peſtiferum, immò potius feram, habentem Diabolicam formam hominis. Laudat priorem relationem, à ſuis factam ad S. Cyrillum. Item memorat extracta è Theodori libris Capitula. Proinde eſt manifeſtè alia, & poſterior.

Ad iſtam igitur priorem relationem Proclus mox reſpondit per ſuum famoſum Tomum. Etiam ipſe totus oderat Neſtorium, ac ejus dogmata. Nam primus invaſit ejus blaſphemias, apertè & frequenter in ipſas concionatus. Nec timuit ab Hæreſiarcha damnari aut relegari. Licet enim iſtic inter Presbyteros degeret, erat tamen ab illius Anteceſſore Siſinnio conſecratus in Epiſcopum Cyzicenum. Aſt à Populo non admiſſus redierat Conſtantinopolim, & illic tamquam Vacantivus Epiſcopus degebat inter Presbyteros. Et hinc Neſtorius, qui cunctos adversùm ſe prædicare auſos Presbyteros privavit gradu & civitate, crudeles manus non præſumpſit in Proclum extendere. Et hinc ille jam Epiſcopus & Patriarcha, videns hæc omnia non pro ſolo Theodoro, ſed etiam pro Neſtorio agitari, in ſuo Tomo acerrimè confixt Neſtorium: Et licèt non expreſſerit, tamen ſtabilivit Sancti Cyrilli Capitula. Præſertim duodecimum. Tomo enim inſcripſit hunc, contra quem poſtmodò Neſtoriani tot horrendas concitarunt turbas, articulum: *Vnus è Trinitate eſt incarnatus & paſſus.* Configit palmares Neſtorii articulos, ſcribens eſſe Judaicos errores. Attamen de Theodori nomine penitus tacuit: Et Armenios in Tomi fine obteſtatus eſt, ut Nicæno Symbolo, magno Baſilio, Gregorio Nazianzeno, aliiſque Eccleſiæ Patribus; iſtud Symbolum rectè intelligentibus, conſtanter adhærerent. Quæ omnia implicitè tendunt in Theodorum. Proclus enim noverat Epheſinam Synodum, licèt Theodori Symbolum damnaverit, abſtinuiſſe ab ejus nomine: Ab hac diſpenſatione noluit etiam in ſuo Tomo recedere, aut ſcabroſis Acacii quæſtionibus ſe miſcere. Et ſuum Tomum non ſolummodò ad Armenios miſit, ſed etiam ad Joannem Antiochiæ Patriarcham, aliosque Orientales Epiſcopos.

Fecit hoc ob duas cauſas. Primò, quod Mopſueſtia ac ſecunda Cilicia eſſent in iſtâ Diœceſi, ideoque Joannes de Theodori causâ haberet plenam notitiam. Deinde, quod per Acacii Factum metueret turbandam, tunc adhuc novellam, Eccleſiarum pacem, ideoque cenſuit iſtis Epiſcopis non irritandum ſtomachum. Ex hac etiam causâ forſitan diſpenſavit ſermones ſuos in judicio, & Thodori nomen tacuit. Et hæc diſpenſatio Joanni ac ejus Epiſcopis fecit animos ad defendendum Theodorum. Ad invadendum Rabbulam. Acacius enim erat extra Joannis poteſtatem. Tomus ſcribitur datus ad quintum decimum Theodoſii, & quartum Conſulatum Valentiniani. Eſt iſtius ſæculi annus trigeſimus quintus, in quo ad Nonas Auguſti prodierat Auguſta lex adversùs Neſtorium. Non reſtabant niſi quinque menſes in iſto anno. Quomodò interim potuerint Theodori Scripta verti in linguam Syriacam, Armeniam, & Perſicam, ſpargi per iſtas Gentes, fieri Rabbulæ & Acacii Synodus, fieri alia ſine Metropolitâ Synodus Armeniorum Antiſtitum, referri Conſtantinopolim, & hinc reſcribi per Patriarchalem Tomum, certè non capio. Et ſupra claruit Rabbulæ Synodum fuiſſe factam ante Quadrageſimam, ideoque non niſi anno trigeſimo ſexto. Permitto hæc aliis judicanda. De hac re ſcribit ad laudatum Proclum S. Cyrillus. Affirmat omnes Neſtorii verboſitates jam ceſſare apud Orientalem Diœceſim, eſſe iſtic multam tranquillitatem, & ipſam in dies creſcere, & adjungit: *Nunc verò, ſicut ſcribit ad me Dominus meus, Sanctiſſimus Epiſcopus Antiochia Ioannes, initium apud ipſos alterius tempeſtatis ſurrexit, & plurimus eſt timor, ne forſitan quidam inſtabiles ad priora revertantur. Dicunt enim quoſdam ad magnam illam civitatem*, Conſtantinopolim, *perveniße, deinde interpellaße Piiſſimos & Chriſtianißimos Imperatores, & poſtulaſſe per Divinam eorum Sanctionem anathematizari libros Theodori Mopſueſteni, ipſumq́; memoratum virum. Magnum verò ejus nomen eſſe per Orientem, & mirificari nimium Conſcripta ejus. Et ſicut dicunt, contriſtantur omnes, quod vir nobilis, & defunctus in communione Eccleſiarum, anathematizetur.* Hæc Epiſtola non eſt ſcripta ſtatim poſt intellectum à Sancto Cyrillo Factum Rabbulæ & Acacii, ſed poſt aliquod intervallum. Etenim tunc Cyrillus omninò probabat anathematiſmum, hic verò penitus improbat. Interim iſte quorumdam ad

Prin-

Principem acceſſus eſt vetuſtior. Exiſtimo fuiſſe Legationem Acacii. Erat Principi notiſſimus. Etenim Chalcedone coram ipſo cum Orientalium Legatis diſputarat, & poſtea cum Synodi Legatis fuit introductus in Regiam civitatem, conſecravit Maximianum Epiſcopum, & ibidem interfuit non modicæ Synodo. Igitur audiens ſuos Epiſcopos ſuo in Theodorum Decreto recalcitrare, & deſtinaſſe Legatos ad Patriarcham Proclum, ipſe legavit ad Imperatorem Theodoſium, & inſtitit ſuum anathema per Auguſti brachii authoritatem roborari. Et tandem obtinuit.

Quod S. Cyrillus Rabbulæ Factum in exordio plenè probaverit, non permittor dubitare. Scio illum quandoque declinaſſe in diſpenſationem, quæ ſola damnaret dogmata, non perſonam. Nam & in Epheſinâ Synodo fuerat uſus iſtâ clementiâ, anathematizans ſolum Theodori Symbolum, non perſonam. At dico ipſum medio tempore ſic fuiſſe diſpoſitum, non in exordio. In iſtam diſpoſitionem poſtmodò deſcendit propter preces quorumdam Orientalium Epiſcoporum. Diſertè hoc teſtatur Patriarcha Joannes, in datis ad ipſum litteris eandem diſpenſationem commendans, rogans firmari, & adjungens: *Hoc & tua Religioſitas diſpenſavit apertè in anterioribus litteris veſtris, ad ſatisfactionem quorumdam Venerabilium Coepiſcoporum noſtrorum. Quod & ipſum tuæ virtutis, tuæq; ſapientiæ proprium eſt.* Cyrillum lucidè laudat, quod prioris ſententiæ rigorem in diſpenſationem tranſtulerit. Hoc idem profitetur ipſe Cyrillus in litteris ad Acacium Melitinenſem, qui Theodori etiam perſonam non minùs atroci, quam Rabbulas, anathemate damnarat: *Perlegi Epiſtolam tuæ Sanctitatis, ſcriptam ad Reverendiſſimum Epiſcopum Antiochiæ Ioannem, plurima plenam confidentiæ, ſimul & amoris Dei. Scripſi autem & ego tales ad ipſum Epiſtolas, ſed, ut videtur, pejora vincunt. Confingentes enim quæ Neſtorii ſunt odiſſe, alio iterum ea introducunt modo: Quæ Theodori ſunt admirantes, & certè æqualem, magis verò multo pejorem impietatis morbum habentia.* Confidentiſſima Acacii ad Joannem Epiſtola haud dubiè impetebat Theodori perſonam: Suſtinebat datum in ipſam anathema. Et Cyrillus affirmat ſe ſimilia ad Joannem ſcripſiſſe, ſed poſtmodò invaluiſſe pejora. Nempè non ex iſtis, ſed ex aliis Epiſtolis trahentia anſam & originem: Ex Epiſtolis diſpenſationem indulgentibus.

His

His enim Joannes abuſus permiſit ſuos populos clamare in Eccleſiis: *Creſcat fides Theodori. Sic credimus, ſicut Theodorus.* Hæc ſunt pejora iſta, quæ palam non potuêre ſequi ad iſtas confidentiæ plenas litteras. Quod ipſum lucet ex Cyrilli litteris ad Lamponem Presbyterum. Affirmat Orientalium Epiſcoporum à Neſtorii libris ad Theodori Codices tranſitum ſibi priùs innotuiſſe apud Heliopolim, & adjungit de iſtis Codicibus: *In quibus multò pejores Neſtorii blaſphemiæ poſitæ ſunt. Pater enim fuit Neſtorii perfidiæ.* Hæc Cyrillus etiam ante Rabbulæ Factum de Theodoro cenſuit. Cur ad tempus receſſerit ab hoc judicio, dicetur inferiùs.

Sancti Procli Tomus, prout hodie exſtat, eſt mutilus. Ei deſunt Capitula, quæ ex Theodori libris decerpta ei ſuppoſuit ac ſubnexuit. Item deeſt Mandatum, quo Tomum ſubſcribi ab omnibus juſſit, & Capitula anathematizari. Lucent hæc ex litteris, quas S. Cyrillus iſtâ de re ſcripſit ad Acacium Melitinenſem, ad Theodotum Ancyranum, & ad Firmum Cæſaræenſem in Cappadociâ Metropolitam: *Proclus Tomo ſuppoſuit etiam Capitula quædam, collecta ex Theodori codicibus, quæ conſonantem Neſtorii perfidiæ intellectum habent, & adhortatus eſt etiam illa anathematizari.* Et ipſe S. Proclus in literis, quibus Ibam Edeſſenum compeſci & caſtigari juſſit, ſcripſit ad Joannem Antiochenum: *Ibas Neſtorii dementiam in tantum diligit, ut quædam Capitula, quæ ſuppoſita ſcripto ad Armenios Tomo direxi tuæ Reverentiæ, ſtulta ac profana conſtituta, & omni impietate plena, transferret Syrorum voce.* Ibam arguit, quod nec Tomo ſubſcribere, nec Capitula iſta anathematizare unquam voluerit, ideoque rogat illum ad iſta compelli, & ob priorem contumaciam caſtigari. Et in aliis, quarum fragmenta apud Facundum Hermianenſem exſtant, ad eundem Joannem litteris: *In Tomo directo ſubſcripſi, & illa Capitula, quæ ſubjecta ſunt, repuli, utpotè ſubtilitatem non habentia pietatis.* Et in exſtantibus ibidem litteris ad venerabilem Maximum, Eccleſiæ Antiochenæ tunc Diaconum & Archi-Mandritam: *Admonui Tomum quidem ſubſcribi; Capitula autem ſubdita ſine nomine, tamquam non habentia ſubtilitatem pietatis, averti & abdicari.* Et adjungit: *Quomodò igitur per litteras didici nunc, quia Theodori Mopſueſteni, & aliorum quorumdam nomina præpoſita ſunt Capitulis ad anathematizandum?* Proinde S. Proclus Tomo ſubnexuit Capitula, at ſine nomine:

Et eodem modo, prout jacebant, juſſit damnari. Poſtmodò quidam ſuperſcripſerunt Theodori, Diodori, ac aliorum nomina, dixerunt Capitula eſſe iſtorum, & eorum etiam perſonas voluerunt percuti anathemate. Quæ & qualia fuerint Capitula, non plenè conſtat.

Exiſtimo fuiſſe illa ſexaginta, quæ ſuo Conſtituto inſeruit, & anathematizavit Vigilius Pontifex. Validè hoc ſtabilitur ex ipſius datâ adversùm ſuos Cardinales Diaconos Ruſticum ac Sebaſtianum degradatoria ſententia, in qua dicit ad Sebaſtianum: *Dicta Theodori Mopſueſteni aſſerebas te in Romanâ Vrbe inter aliquos Codices reperiſſe, quæ confirmabas omni execratione & blaſphemiis eſſe completa.* Hæc palam videntur eſſe iſta ipſa Capitula, quæ Vigilius primùm ſuo Judicato, deindè ſuo Conſtituto inſeruit: Et antiquus ille Romanus Codex videtur omninò non fuiſſe alius, quam Tomus Sancti Procli, aut ſanè ſubnexa ei Appendix, continens Capitula. Certè in ſuo Conſtituto Vigilius eodem modo proceſſit, quo Sanctus Proclus in ſuo Tomo. Damnavit Capitula, nullam perſonam voluit ullo præjudicio tangere. Et hinc verè ſcribit Liberatus Diaconus: *Proclus in Tomo nullam fecit de Theodoro reprehenſionis mentionem.*

Quintæ Synodi Acta adjungunt: *Porrecta autem ſunt & ipſi S. memoriæ Theophilo*, Patriarchæ Alexandrino, S. Cyrilli Avunculo & Anteceſſori, *impia Capitula ex Codicibus Theodori.* An fuerint eadem, ignoro. Quidquid ſit, præſentia Capitula Proclus non excerpſit, aut collegit, ſed Melitinenſis Acacius, aut quis ex ejus juſſu. Ita teſtantur Acta præfati quinti Concilii: *Porrecta ſunt autem & impia Capitula ex Theodori Codicibus S. memoriæ Proclo ab Armeniis.* Hi igitur collegerunt, Proclus ſuo Tomo ſuppoſuit, & juſſit ab omnibus anathematizari. Aliorum Capitulorum S. Cyrillus meminit in litteris ad præfatum Acacium: *Inſpectis Theodori ac Diodori libris poſui aliqua Capitula, & quo potui modo, contradixi eis.* Hæc ſunt manifeſtè alia Capitula: Nempè illa, quæ S. Cyrillus refutavit in ſuis libris contra Theodorum ac Diodorum. Quædam exſtant in quintâ Synodo.

Occurrunt duæ quæſtiones. Prima eſt, An Rabbulas & Acacius damnaverint omnia & ſingula Theodori Scripta, an dum-

taxat aliqua? Fuerunt longè plurima. Etenim Joannes Antiochenus in litteris, quibus S. Procli Tomum probavit, ſcribit ad eundem Proclum: *Beatus Theodorus quinque & quadraginta annis clarè in doctrina præfulſit, & omnem hæreſim expugnavit, poſt multa certamina, & poſt decem millia libros adverſum hæreſes conſcriptos.* Epiſtolæ fragmentum exſtat apud Facundum Hermianenſem. Iſtud ipſum Joannes confirmat in litteris ad S. Cyrillum: *Theodorus agonibus adversùm Arianos, & Eunomianos, & alios hæreticos decem millibus per omnem ſuam vitam ubique decoratus.* Hujus etiam Epiſtolæ fragmentum nobis cuſtodivit idem Facundus. Quinta Synodus nobis cuſtodivit memoriam ac fragmenta librorum contra Apollinarium, librorum de Incarnatione, librorum ad Baptizandos, librorum contra Synuſiaſtas, librorum de creaturâ, & aliorum. Photius in Bibliotheca memorat ejus viginti quinque libros contra Eunomium, Apologeticos pro S. Baſilio. Et ſeptem libros ſub hoc titulo: *Interpretatio Geneſeos.* Et tres alios contra Eunomium neſcio cujus loci Epiſcopum. Et quinque libros contra aſſerentes peccare hominem naturâ, non voluntate. Peſſimos fontes non ſolius Neſtorianæ, ſed & Pelagianæ hæreſeos. Poſſint fuiſſe eidem cum libris, quos quinta Synodus inſcribit de creaturâ. S. Abbas & Martyr Maximus in litteris, quas adversùm Heraclii Imperatoris Ecthesin ſcripſit ad Stephanum Dorenſem Epiſcopum, citat ſecundum ejus librum de Chriſti Domini Miraculis. Alios inſuper ejus libros invenias apud alios. Videri poſſit etiam Lateranenſis Synodus S. Martini Pontificis.

Quæſtio igitur eſt, An omnes iſtos libros Neſtoriani tranſtulerint in alias linguas, & per gentes diſſeminaverint? Et an Rabbulas & Acacius ſimiliter omnes anathematizaverint? Aliqui volunt anathematizatos fuiſſe ſolos libros de Domini Incarnatione. Etenim de hac re ſcribens ad præfatum Acacium S. Cyrillus memorat ſolos *libros, quos Theodorus non de Incarnatione Unigeniti ſcripſit, ſed magis contra Incarnationem.* Etiam in litteris ad Lamponem Preſbyterum ſcribit Orientales Epiſcopos accuſari, quod ſe à Neſtorii Scriptis *ad Theodori Codices de Incarnatione factos tranſtuliſſent.* Et in libellis, apud quintam Synodum exſtantibus, quos S. Proclo obtulerunt, Armeniæ ac Perſidis Presbyteri ac Diaconi ſimiliter iſtos

ſtos ſolos libros impetunt. Et in præſenti Epiſtolâ Andreas Samoſatenſis affirmat Rabbulam dixiſſe anathema in omnes, qui Theodori codicem non portarent ad combuſtionem. Notanda eſt vox, *Codicem.* Adverſam tamen partem ſuadet quinta Synodus, quæ non ſolos de Domini Incarnatione, ſed & plures alios Theodori libros demonſtravit eſſe plenos Neſtorianâ ſcabie, ideòque & anathematizavit. Reſpondeo eſſe rem incertam. Neſtorii fautores videntur ſolos de Incarnatione libros divulgaſſe, ideòque etiam Rabbulas & Acacius iſtos ſolos damnaſſe. Quidquid ſit, pedetentim evulgati fuerunt etiam alii, ideòque & à variis Epiſcopis ac Synodis, tandemque à quinto Concilio damnati. Nam & Imperator Theodoſius in legibus, quibus inflictas Neſtorianis pœnas extendit ad Theodori Sectatores, damnavit omnes generatim ejus libros: *Nemo audeat ſacrilegos Codices ab eis compoſitos, maximè à Theodoro & Neſtorio, legere, aut poſſidere, aut ſcribere. Sed nec habeat quis, aut legat, aut ſcribat Theodori Conſcripta.* Exſtant leges in quintâ Synodo. Si tamen ſint authenticæ.

Secunda quæſtio eſt, An Rabbulas & Acacius ſolius Theodori libros & perſonam damnaverint, an etiam libros & perſonam Diodori Tharſenſis Epiſcopi? Hic enim fuerat Theodori Magiſter, eademque docuerat & ſcripſerat. Quæ omnia etiam in ipſo Eccleſia poſtmodò damnavit. Partem negativam ſuadet Liberatus Diaconus, nullam penitus de Diodoro mentionem faciens. Etiam præfatus libellus, quem S. Proclo obtulerunt Armeniæ ac Perſidis Legati, de ſolo loquuntur Theodoro. Item præſens Epiſtola Andreæ Samoſatenſis. Similiter S. Cyrilli Epiſtola ad Lamponem. Partem tamen affirmativam ſuadet S. Cyrilli ad Acacium Epiſtola: *Quoniam verò oportebat & contradictiones ſcriptas eſſe apud eos, inſpectis Diodori ac Theodori libris, quos ſcripſerunt, non de Incarnatione Unigeniti, ſed magis contra Incarnationem, poſui aliqua Capitula, & quo potui modo, contradixi eis, ubiq; declarans abominationis plenam eſſe Sectam eorum.* Etiam in prima ad Succeſſum Dio-Cæſaræenſem apud Iſauros Antiſtitem Epiſtola acritor invadit Diodorum, dicens fuiſſe Magiſtrum Neſtorii, & hunc ex ejus libris fuiſſe ſeductum. Etiam ſuas in Neſtorium leges Imperator Theodoſius pariformiter extendit in Theodorum ac Diodorum.

 Qui-

Quidam volunt etiam hanc rem eſſe dubiam. Etenim Liberati, de ſolo Theodoro ſcribentis, teſtimonium eſt debile. Quia is fuit conſtans Defenſor trium Capitulorum Chalcedonenſis Concilii, ad quæ non Diodorus, ſed ſolus ſpectabat Theodorus, ideoque & ille de hoc ſolo loquitur. Reſpondeo Andreæ Samoſatenſis teſtimonium eſſe firmum: Et ipſe Diodori non meminit. Habemus inſuper aliud longè firmius teſtimonium. Etenim in Synodali pro Theodoro ad S. Proclum Epiſtola Joannes Antiochenus ad ipſum, & quædam præſertim ejus Capitula purganda affirmat ſimilia reperiri in Sanctorum Patrum libris, ideoque aut ipſum eſſe abſolvendum, aut iſtos ſimiliter anathematizandos: Et inter ipſos numerat Diodorum. Igitur hic uſque tunc erat immaculatus apud omnes, & non tactus à Rabbulâ. At verò poſtea eſt vocatus in idem judicium, eumdemque reatum. Exiſtimo quod Neſtoriani, videntes ſolum Theodorum ſibi non ſufficere, advocaverint & Diodorum, qui ſummæ authoritatis fuerat in omni Eccleſiâ. Hinc Orthodoxi etiam perrexerunt in ipſum, & curaverunt comprehendi in legibus Theodoſii. Quinta etiam Synodus illius meminit, attamen non damnavit. Ratio exponetur ſuo loco.

AD CAPUT XLIV.

HOc Decretum nos docet plura. Primò, quod Andreæ Relationem Alexander Metropolita ad Joannem Patriarcham retulerit, & ad ipſum Joannes ſtatim cum Advenis in ſuâ civitate Epiſcopis decreverit, ut Edeſſenæ Eccleſiæ Clerici, ac Oſrhoenæ Provinciæ Epiſcopi conſtanter deſererent communionem Rabbulæ. Ex quo vides antiquum Canonem, mandantem ut Provincialis Epiſcopus non proximè ad Patriarcham, ſed ad ſuum Metropolitam, & hic ad iſtum referat, tunc viguiſſe in Orientali Eccleſiâ. Secundò docemur, quod non ſoli Edeſſeni Clerici, ſed etiam iſtius Provinciæ Epiſcopi fuerint adverſati Rabbulæ, & cauſam retulerint ad Joannem. Nempè cauſam habebant adverſus ſuum Metropolitam, ideòque non habuc-

buerunt, ad quem referrent, niſi ipſum Patriarcham. Edeſſeni Clerici iſtud ipſum potuerant. Maluerunt tamen ex rationibus referre ad vicinæ Provinciæ Epiſcopum Andræam. Forſitan quod ejus etiam Scripta eſſent anathematizata per Rabbulam, ideòque meritò confiderent ipſum non defuturum propriæ injuriæ. Quin ex eodem principio invocaverint etiam Theodoretum, videtur non dubitandum. Joannis tamen Decretum dirigitur ad ſolos Oſrhoënæ Provinciæ Epiſcopos, non ad Edeſſenos Clericos. Forſitan quod hi ad ipſum non retuliſſent. Ejus tamen oraculum haud dubiè acceperint per Andræam ac Theodoretum.

Tertiò diſcimus, quod iſti, tam Epiſcopi quam Clerici, in ſua Relatione poſtulaverint, quomodo ſe deberent gerere cùm Rabbulâ: An ejus communionem poſſent, aut etiam deberent deſerere? Ex quo addiſcimus octavi Concilii Canonem, mandantem ut nemo Epiſcopus aut Clericus antè Synodale judicium deſerat ſui Metropolitæ aut Patriarchæ communionem, eſſe antiquiſſimum, ideòque non inductum, ſed ſolummodò innovatum ab octavâ Synodo. Excipe tamen fidei cauſam. De hac enim Joannis Decretum adjungit: *Oportet in fidei cauſa uti fiduciâ, quâ & præter litteras noſtras veſtra Sanctitas uti potuerat. Quippè quæ in Divinis legibus antè conſcripta eſt.* Nam in Epiſtola ad Titum ſcribit Apoſtolus: *Hæreticum hominem poſt unam & ſecundam correptionem devita.* Porrò hoc Decretum eſt omninò Synodicum: Non à totius Orientalis Diœceſeos, nec à totius primæ Syriæ Synodo, ſed à Synodo ex ſolis advenis Epiſcopis. Hinc enim ſubditur: *Donec eum evocantes ad nos, &c.* Proindè Joannes ab Oſrhoënæ Provinciæ Epiſcopis, ab Alexandro Hierapolitano, ac forſitan ab aliis ejus Epiſcopis de graviſſimo hoc, & moram non ſuſtinente malo admonitus, ſtatim convocavit præſentes ſibi Epiſcopos, & emiſit hoc interloquutorium Decretum, promittens in proxima Synodo evocare Rabbulam, ac definire. Proindè Decretum emanavit in Quadrageſimâ, circa Paſchale Feſtum, anno trigeſimo ſexto iſtius ſæculi. Etiam notanda eſt Rabbulæ conſtantia. Omnes ſibi adverſantes proſcripſit, & coëgit ad fugam. Hinc Ibas illum ſcripſit ſuæ civitatis Tyrannum.

Hoc Joannis Decretum multis adversùs Rabbulam fecit pro

Theodoro generoſos animos. Et grandes per omnem Orientem motus. Et ipſos potenter adjuvit Armeniorum Epiſcoporum adversùs Metropolitæ Acacii Factum recalcitratio,& Relatio ac Legatio ad Sanctum Proclum. Hinc enim Proclus fecit, quod in Proſphonetico ad Martianum Imperatorem ſermone dicit Chalcedonenſis Synodus: *Magnus Proclus Orientalibus volumen ad Armenios pro fidei congruentiâ deſtinavit.* Et ſtatim infra: *Sapientiſſimus Ioannes, Antiochenorum Epiſcopus, Hæreticorum Maledicta repellens, & Apoſtolicæ doctrinæ rectiſſimum dogma declarans, totius Orientis confeſſionem, velut ex uno ore, Sanctiſſimo Proclo, & ei qui per idem tempus Mundi regebat gubernacula, deſtinavit.* Quod & proprias ad Joannem litteras Proclus addiderit, affirmat Facundus Hermianenſis. Per ipſas poſtulavit aſſenſum in ſuum Tomum. Ita apud eundem Facundum ſcribit Joannes ad S. Cyrillum. Tunc etiam factum puto, quod S. Cyrillus ſcribit ad Melitinenſem Acacium: *Reverendiſſimus Diaconus & Archi-Mandrita Maximus ad me pervenit, & talem virum adſpexi, ſicut oportebat in longo tempore deſiderantem videre. Vidi verò Zelum ejus, & rectitudinem, & ſtimulum pietatis, quem habebat in Chriſto. Contriſtatum verò ita & plenum ſollicitudinis animum habet, ut & omnem laborem ſubire velit, quatenus Neſtorii perfidiam à partibus Orientis radicitus perderet. Perlegi verò Epiſtolam veſtræ Sanctitatis, ſcriptam ad Reverendiſſimum Epiſcopum Antiochiæ Ioannem, plurimæ plenam confidentiæ, ſimul & amoris Dei. Scripſi autem & ego tales Epiſtolas ad ipſum.*

Proinde etiam Acacius, quorumdam ſuorum Suffraganeorum recalcitrationem, ac ipſorum perfugium ad Joannem paſſus, ſcripſit ei litteras, plenas zeli & confidentiæ. Forſitan Leontius & Aberius Presbyteri, quos ſecundæ Armeniæ Epiſcopi ad Proclum legaverant, legati fuerunt etiam ad Joannem. Quidquid ſit, plenas zeli & confidentiæ litteras ad ipſum ſcripſit item S. Cyrillus: Motus à Venerabili Maximo, qui Joannis pro Theodoro præparamenta noverat, & improbabat ex pectore. Apud Joannem & alios Orientales permanebat vetuſtus affectus in ſolum Nicænum Symbolum. Porrò ipſum Neſtorii Fautores ſperabant detorquere in ſua Senſa, ac ita ſub ejus verbis ſecuri latere. Hinc S. Cyrillus pergit de Venerabili Maximo: *Cum me adhortatus eſſet Religioſiſſimus Diaconus & Archi-Mandrita Maximus, ut interpretarer fidei Symbolum,*

lum, à Sanctis PatribusNicaæ congregatis expoſitum, ad hoc me conſuli. Affirmat enim verſutè quoſdam ſimulare hoc & dicere, & ipſum ſequi, non tamen ad hoc cogitationes rectas habere, immò potiùs ea, quæ ſunt rectè & conſtanter dicta, ad id, quod ſibi videtur, detorquere. Nempe ſectabantur expoſitionem, quam à Theodoro factam memorat ac damnat quinta Synodus. Et adversùs hanc Archi-Mandrita Maximus poſtulavit aliam,& S. Cyrillus dedit. Quæ omnia ſimul juncta magnos motus concitarunt per omnem Orientalem Eccleſiam.

Et his excitatus Joannes fecit, quod apud Facundum Hermianenſem ſcribit ad S. Cyrillum: *Convenientes ex unaquaq; Provinciâ, quæ in Oriente ſunt Dei Gratia, in civitatem amabilem Chriſti Antiochiam, propter litteras Sanctiſsimi Epiſcopi, Domini Procli.* Haud dubiè & propter S. Cyrilli literas. Erat plena totius Diœceſeos Synodus, à quâ tamen aberant plures Epiſcopi, quos infra audiemus contumaciter recalcitraſſe adversùs Joannem, ob initam cum Cyrillo pacem. Ejus Sancita novimus ex Synodicarum litterarum fragmentis,quæ nobis idem Facundus cuſtodiit. Primum eſt ex literis L. 1. C. 8.
ad S. Proclum: *Tomum, qui ad Armenios factus eſt, à Reverendiſsimo noſtro Filio, Diacono Theodoſio, qui dignus eſt tuis diſpoſitionibus miniſtrare, ob eam quæ ei ſupra ætatem ineſt diligentiam, & petivimus, & cum omni dilectione ejus fecimus mentionem. Faciebat autem nobis delectationem non pulchritudo compoſitionis ſola, neq; argumentationum multitudo contra unamquamq; Adverſantium partem pertractata, quantum ipſa Sacrorum dogmatum cautela ſimul & pietas.* Alterum Fragmentum ex ea- L. 2. C. 2.
dem Epiſtolâ eſt: *Non ſolum nos viventes tales calumnias ab his, qui conturbare volunt Eccleſias, continuè ſuſtinemus, ſed & qui bene de vitâ profectus eſt Beatus Theodorus, & quinque & quadraginta annis clarè in doctrinâ præfulſit, & omnem hæreſim expugnavit, nullam alicubi detractionem ab Orthodoxis in vitâ ſuſcipiens, poſt longi temporis hinc diſceſſum,& poſt multa certamina, & poſt decem millia libros adversùm Hæreſes conſcriptos, & poſteaquam in conſpectu Sacerdotum, ac Imperatorum,& Populorum probatus eſt, periclitatur quæ hæreticorum ſunt ſuſtinere, & illis proximus prædicari.* Idem fragmentum Facundus adducit & in alio loco, & ampliat: *Hac nos confuſione & turbis compleverunt. Non autem nos ſo-* L. 8. C. 1.
lùm, ſed & Chriſtianos Populos, qui hæc cognoſcentes nullatenus ſine turbâ Eccleſiaſticas celebrationes impleri permittunt, ſed adversùm nos ſeditiones faciunt,

faciunt, nec uſque ad auditum paſsi ſuſcipere, quod adversùs dormientes Patres meditabantur anathema: Et decem millia adversùm nos mala minantur, ſi quid ab aliquo fuerit tale præſumptum. Sciat autem & hoc tua Sanctitas, quia Scripturas antiquorum Doctorum Eccleſiæ requirentes, decem millia talia & his ſimilia invenimus, qualia quidam malo more ex libris Beati Theodori colligentes, & corpus reliquum abſcindentes, tuæ obtulerunt Sanctitati. Affirmat ſimilia Capitula, ſeu ſimiles propoſitiones reperiri in S. Ignatio, S. Euſtatio, S. Athanaſio, Nazianzeno, & Nyſſeno Gregorio, magno Baſilio, Flaviano & Diodoro, S. Joanne Chryſoſtomo, S. Ambroſio, S. Amphilochio, Attico Conſtantinopolitano, ac aliis Patribus, ideòque ſi Theodorum tentemus anathematizare, & iſtos omnes fore anathematizandos.

Iſta igitur Joannis Synodus S. Proclo, utpote Regiæ civitatis Epiſcopo, gratiſſimo ac potentiſſimo apud Imperatorem Theodoſium, ac profeſſo hoſti damnati Neſtorii, ex pectore placere ſtuduit, ideoque & ejus Tomum probavit per omnia. Rationem dat Liberatus Diaconus: *Proclus in Tomo nullam fecit de Theodoro reprehenſionis mentionem.* Etenim ſolam Neſtorianam luem eliminare voluit, de Theodoro cenſuit diſpenſatoriè tacendum. Hoc ſuum ſilentium ſperavit fore reſtauratoriam medicinam diſruptæ pacis. Et hinc Joannes Tomum libenter admiſit. Ejus porrò Synodica affirmat plura. Primò, quod in Orientali Diœceſi eſſent graves diſcordiæ, atque ita alter alterum accuſaret de Neſtorio. Archi-Mandritæ Maximi, nec non & S. Cyrilli de hac re querimonias ſupra audivimus. Acceſſit & ipſorum antea amiciſſimorum duriſſima, ac inferius videnda ſciſſura ob initam à Joanne cum Cyrillo pacem citra Capitulorum anathema, & cum admiſsâ damnatione Neſtorii. Synodica ſecundò affirmat, quod iniquitas iſtic non ſteterit, ſed progreſſa ſit etiam in mortuos: In ipſum Theodorum, glorioſum Epiſcopum, qui per quadraginta quinque annos rexit Mopſueſtienſem Eccleſiam, ſcripſit decem millia librorum, omnes tunc graſſantes Hæreſes non oppugnavit ſolummodo, ſed & expugnavit, à nullo unquam vocatus in erroris ſuſpicionem, ac in Catholicâ communione tandem piè defunctus. Hujus non tantum dogmata, ſed & ipſam perſonam anathematizari Antiochena

hæc

hæc Synodus cenſuit eſſe atrociſſimam totius Eccleſiæ injuriam: Et iſtum ſenſum conata eſt etiam Proclo imprimere.

Admirandum eſt, quomodò dicat Theodorum ac ejus dogmata à nullo unquam fuiſſe reprehenſa. Etenim quod ipſe in quadam ad Antiochenum Populum concione voci, *Dei-para*, detrahens fuerit horrendè invaſus, immò propemodum lapidatus, & compulſus ad ſolemnem palinodiam, Patriarcha Joannes optimè norat, ac non ita pridem ſcripſerat ad Neſtorium. Etiam non ignorabat quæ circa ſceleratiſſimum ejus Symbolum eſſent acta antè, & in, & poſt Epheſinum Concilium. Theodorus, uti Neſtorianæ tradux ac propago, ita Pelagianæ hæreſeos fuit primus Author: Primus abnegator originalis peccati. Ejus Presbyter Ruffinus hanc impietatem impreſſit Pelagio & Celeſtio. Julianus Eclanenſis Epiſcopus, Pelagianæ ſuperbiæ Goliath, à S. Celeſtino Pontifice ejectus ex Italiâ, ad ipſum confugit, & apud ipſum ſcripſit poſtremos octo libros adversùs S. Auguſtinum. Et apud ipſum manſit uſque ad ejus mortem. Tunc Conſtantinopolim abiit ad ejus diſcipulum Neſtorium. Et quoties in ſuis Scriptis, ſanè frequenter, ad Orientalem appellavit Eccleſiam, intellexit hunc Theodorum. Theodorus etiam primus blaſphemavit Spiritum S. nec ex Filio, nec per Filium, ſed ex ſolo Patre procedere: Niſi tamen hauſerit à ſuo Magiſtro Diodoro. Quomodò igitur facinoroſus tot monſtrorum genitor ac educator poſſit à nullo fuiſſe vocatus in reatum, aut ſaltem in ſuſpicionem erroris? Certè Joannis conatus ſibi ipſi non cohæret.

Notanda ſunt hæc Synodalis Epiſtolæ verba: *Qualia quidam ex libris Beati Theodori, malo more, colligentes, & corpus reliquum abſcindentes, ſua obtulerunt Sanctitati.* Elucidant hæc Liberati Diaconi verba: *Poſthac autem, occaſione acceptâ, ſurrexerunt quidam Monachi ab Armeniâ, Apollinaris Sectatores, duo vel tres, ſicut refert Iaannes Antiochenus in Epiſtolâ ſuâ, portantes excerpta Capitula, ut dicebant, ex libris Theodori Mopſueſteni, vel aliorum Patrum, qui illo tempore contra Apollinarem ſcripſerant, & intrantes Regiam civitatem, & multorum ſordidantes auditum, calliditate ſuâ omnia perturbabant.* Liberatus aſſerit Capitula ex Theodori libris non fuiſſe excerpta, niſi poſt hanc Antiochenam Synodum, & varios contra ejus Decreta conatus. Aſt Epiſtola do-

cet fuiſſe duas Capitulorum collectiones, & primam ante hunc Conventum fuiſſe directam Proclo. Forſitan ab Epiſcopis ſecundæ Armeniæ. Forſitan ab Archi-Mandritâ Maximo. Vel etiam ab ipſo Rabbulâ. Et quidem Joannes neſcivit expurgare articulos: Confeſſus eſt eſſe Neſtorianos. Addidit tamen exindè iſtud crimen non traduci in perſonam Theodori. Ob duas rationes. Primò, quod eſſent avulſi à totius libri corpore, ideòque aliam faciem & ſenſum hic præferrent, alium iſtic. Secundò, quod eſſent æquivoci, ac ad rectum & pravum ſenſum ambi-dextri, ideòque benignè interpretandi in Theodori favorem. Etenim tunc non Neſtorianis, ſed ſolis Apollinariſtis contra Orthodoxam veritatem ligitantibus, Theodorus fuerat liberiùs in adverſam partem, ac ſecurè locutus. Et imitatus ſupra laudatos Patres. Apud cunctorum libros affirmat reperiri ſimiles articulos. Propter quos ſi & ipſos Authores velis anathematizare, orbabis Eccleſiam iſtis luminibus. Proindè Joannes non iſta Capitula ſalvare ſtuduit, ſed ſolam Theodori perſonam. Et in præfatorum Patrum catalogo è Latinis laudat ſolum Ambroſium. Quia nempè illum ex tranſmiſſo nuper ad Principem per Martinum Mediolanenſem Epiſcopum libro credebat adverſari Capitulis S. Cyrilli.

Epiſtola conſtanter aſſerit Theodorum fuiſſe Epiſcopum per annos quadraginta quinque. Nam & in Synodalibus ad Imperatorem Theodoſium litteris diſertè ſcribit fuiſſe Epiſcopum per annos ferê quinquaginta. Et iſti Synodo omninò adfuerit Theodoretus. Certè ipſiſſima harum Epiſtolarum Senſa inſeruit ſuæ hiſtoriæ: *Theodorus Mopſueſtiæ Epiſcopus, totius Eccleſiæ Magiſter, hæreticarumq́ omnium Cohortium debellator.* At verò adjungit: *In Epiſcopatu annos peregit ſex & triginta.* Eſt manifeſtè mendum. Legendum eſt: *Sex & quadraginta.* Quia nempè quadrageſimum ſextum inchoavit. Eſt verò mortuus eodem anno, quo Theodotus Patriarcha Antiochenus: Vigeſimo ſeptimo iſtius ſæculi. Proindè eſt in Epiſcopum promotus quarti ſæculi anno octogeſimo ſecundo, aut primo, atque ita primo Conſtantinopolitano Concilio, quod hujus anni Idibus Juliis celebratum fuit, poſſit Epiſcopus interfuiſſe, & ſic per Diodorum Tharſenſem Epiſcopum, iſtic potentiſſimum, doloſè obtinuiſſe, ut in Symbolo de Spiritu S. dumtaxat

taxat poneretur: *Qui ex Patre procedit.* Hanc Epiſcopalem Theodori ætatem firmant & hæc præfatæ Synodicæ verba: *Theodorus honorem poſſedit, non à Sacerdotibus tantummodò, ſed à Sacratiſſimo Avo veſtro, dicimus ter Beato Theodoſio, qui in deſiderio viſionis viri factus, in Eccleſiâ ejus doctrina fuit auditor, Magnus ille imperator.* Affirmant Theodoſium Theodoro Epiſcopo per notabile tempus convixiſſe. Eſt verò mortuus quarto ſæculo ſub exordium anni nonageſimi quinti. Proindè Theodorus non nonageſimo quarto, ut aliqui volunt, ſed dudum antea fuit Epiſcopus: Per annos quadraginta ſex aut quinque.

Antiochena Joannis Synodus non ad ſolum Proclum, ſed inſuper ad Sanctum Cyrillum retulit ſua Acta & Senſa. Teſtatur hoc Facundus Hermianenſis: *Scribens etiam Beato Cyrillo ſupradictus Ioannes cum eadem Synodo Orientis, ita ſe Tomum ipſum ad Armenios approbaſſe perhibuit.* Epiſtola latet aut periit. Ejus tamen ſubſtantiam utcumque novimus ex S. Cyrilli ad S. Proclum litteris. Compendio exponit Epheſinæ Synodi Acta, natas exinde cum Orientalibus Epiſcopis lites, ac initam pacem, & proſequitur: *Nunc verò, ſicut ad me ſcribit Sanctiſſimus Epiſcopus Antiochiæ Ioannes, initium apud ipſos alterius tempeſtatis ſurrexit, & plurimus eſt timor, ne forſitan quidam inſtabiles ad priora revertantur. Dicunt enim quoſdam ad magnam illam civitatem perveniſſe, deinde interpellaſſe Chriſtianiſſimos Imperatores, & poſtulaſſe per Divinam ipſorum ſanctionem anathematizari libros Theodori Mopſueſteni, ipſumq; memoratum virum; magnum verò ejus nomen eſſe per Orientem, & mirificari nimiùm Conſcripta ejus. Et ſicut dicunt, contriſtantur omnes, quod Vir nobilis, & defunctus in communione Eccleſiarum, anathematizetur.* Hæc Joannes Synodaliter ſcripſit ad S. Cyrillum. Nempè quod Theodori Scripta, ac præſertim perſona, anathematizari non poſſent ſine periculoſiſſimo motu totius Orientalis Eccleſiæ: Quod quidam Epiſcopi ac Populi confectam tot laboribus pacem lacerare mallent, quam iſtud anathema admittere. Lib. 1 c. 1.

Et Cyrillus fuit motus. Etenim pergit in ſuâ Epiſtolâ: *Nunc verò quod in Conſcriptis ejus invenimus quædam nefariè Dicta, & nimia plena blaſphemiæ, nulli dubium eſt recta Sapientium. Sciat verò tua Sanctitas, quod prolata apud S. Synodum Expoſitione ab eo compoſitâ, ſicut dicebant qui protulerunt, nihil ſanum habente, reprobavit quidem eam S. Synodus, utpote*

pote perverſis plenam intellectibus, & Neſtorianam impietatem quaſi effluentem. His verò condemnatis qui ſic ſapiunt, nullam viri memoriam fecit diſpenſativè, nec ipſum nominatim anathemati ſubjecit propter diſpenſationem: Ne quidam ad viri exiſtimationem reſpicientes, ſeipſos ſepararent ab Eccleſiâ. Diſpenſatio verò in his eſt res optima ac ſapiens. Si enim adhuc in vivis eſſet, & Neſtorii blaſphemiarum fautor, aut ſuffragari vellet iis quæ ſcripſit ipſe, anathema etiam in propriâ perſonâ ſubiiſſet. Quoniam verò ad Deum abiit, ſufficit, ut ego puto, ea quæ abſurdè ab eo ſcripta ſunt, rejici ab eis qui rectè ſentiunt, cum iis, qui in ejus libros incidunt, etiam ulterius progredi tumultuum occaſiones nonnunquam pariat. Et per alium verò modum anathematizatis ac ejectis Neſtorii blaſphemiis, unâ cum eis ejecta ſunt & quæ illius ſunt, plurimam habentia ad iſta conſonantiam. Etſi quidem hoc agerent indubitanter per Orientem, nullumq; eſſet tumultum indè ſperare, dicebam utique nullum eſſe impedimentum nunc exigi eos in Scriptis hoc facere. Si verò, ſicut ſcribit Sanctiſsimus Epiſcopus Antiochiæ Ioannes, eligant utique magis comburi, quam aliquid ejuſmodi peragere, quare flammam ſopitam reſuſcitamus, ſedatoſq; tumultus importunè commovemus, ne forſitan unquam ultima primis pejora inveniantur? Et hæc dico vehementer quidem increpans quæ ſcripſit memoratus Theodorus, timens verò futuros à quibuſdam propter eam rem tumultus, ne forſitan aliquo modo ea quæ Neſtorii ſunt, lugere quidem coloratim incipiant, ſecundùm illud, quod alicubi à Poëtâ dictum eſt apud Græcos, quod occaſione Patrocli ſuas calamitates unaquæque lugebat. Si igitur hæc tuæ Sanctitati placent, indicare digneris, ut communibus litteris mandentur. Poteſt enim etiam iis, qui hæc petierunt, diſpenſatio rei enarrari, ipſiſq; perſuaderi, ut quieſcere malint, quam Eccleſiis ſcandali occaſionem præbere. Miſi autem etiam exemplar eorum, quæ à Sanctiſſimo Epiſcopo Ioanne ad me ſcripta ſunt: Quod cum legerit Sanctitas tua, accipiet omninò occaſionem ad ipſum argumentum.

S. itaque Cyrillus primò cenſuit Theodori Scripta eſſe penitus impia, & plurimam habentia conſonantiam ad Neſtorii dogmata. Secundò cenſuit iſta dogmata non egere novâ Synodali damnatione, ſed abundè jam pridem eſſe damnata ab Epheſino Concilio. Tertiò cenſuit etiam Epheſinam Neſtorianæ perſonæ damnationem poſſe extendi ad perſonam Theodori, & Orientales Epiſcopos ac Populos poſſe compelli ad iſtam extenſionem admittendam ac ſubſcribendam. Quartò cenſuit hanc extenſio-

nem

nem,ac præſertim ſubſcriptionis exactionem, non expedire. Ob varias cauſas. Primò, quoniam Orientalium plures juxta ſui Patriarchæ Joannis atteſtationem vivi mallent exuri, quam iſtam extenſionem admittere, ideòque illa fieri non poſſit ſine graviſſimis motibus & ſcandalis. Sine motibus, qui Neſtorianas turbulentias plenè reducant, immò & amplo fœnore augmentent. Deindè, quod Theodorus jam eſſet mortuus, ideòque ſua Senſa non poſſet exponere,ac proindè nec impugnari aut judicari. Tertiò, quod eſſet intra Catholicæ Eccleſiæ communionem defunctus, ideoque ſperandus eſſet cum Chriſtiano rectæ mentis Propoſito à nobis abiiſſe. Hinc S. Cyrillus libros ejus, ac item deſumpta ex ipſis Capitula cenſuit tractanda ad eum modum, quo Epheſina Synodus tractaverat ejus profanum Symbolum. Cenſuit ipſa damnanda, at ſine expreſſione authoris aut perſonæ. Ex diſpenſatorio amore pacis. Nam & iſtius Epheſinæ diſpenſationis S. Cyrillus fuerat Author, ideòque cenſuit & nunc reſumendam.

Illum in hanc ſententiam perduxit non ſola Joannis Patriarchæ Synodica Epiſtola, ſed & privatæ plurium Orientalium Epiſcoporum litteræ,quas ſupra laudari audivimus in aliis ejuſdem Joannis ad Cyrillum litteris: *Hoc & tua Religioſitas diſpenſavit apertè in anterioribus literis veſtris ad ſatisfactionem quorumdam venerabilium Coëpiſcoporum noſtrorum.* Horum unus omninò fuit Ibas Edeſſenus, de quo Leontius Byzantinus in libro de Sectis: *S. Cyrillum, cum nonnulli hoc ipſum quærerent, ut Theodorus anathemati ſubjiceretur, ad Proclum ſcripſiſſe conſtat, minimè Theodorum anathematizari oportere.* Et adducit Cyrilli verba: *Nam Orientales univerſi Theodorum pro magno Doctore habent, quem ſi anathemati ſubjecerimus, in Orientalium Eccleſiâ diſſidium ingens excitabimus. Quorum unus eſt Ibas, qui eum anathematizari non patietur.* Hæc verba non ſunt in ſupra adductis Cyrilli ad Proclum literis: Nulla iſtic eſt Ibæ memoria. Hinc lucet plures de hac re literas inter iſtos Eccleſiæ Principes cucurriſſe.

Porrò iſta Ibæ pertinacia non eſt admiranda. Ejus radicem habemus in litteris ejuſdem Procli ad eundem Patriarcham Joannem, exſtantibus apud quintum Concilium: *Multi inclamant hic Religioſiſſimum Epiſcopum Edeſſenorum Ibam, quia tantùm Neſtorii dementiam diligit, ut & quadam Capitula, quæ ſuppoſita ſcripto à nobis ad Ar-*

menios Tomo direxi tuæ Reverentiæ, ſtulta ac profana Conſtituta, & omni impietate plena, transferret Syrorum voce, & tranſmitteret ubiq́; , & multis ſimpliciorum, inconſiderato auditu læſionem pernicioſorum ſuſcipientibus, perſuaderet ita ſapere, ſicut abdicatum eſt Dei Eccleſiæ. Ibas igitur, adhuc Presbyter, fuit unus iſtorum, qui Theodori libros tranſtulerunt in linguam Syriacam, & ubique diſſeminaverunt. Ita Epiſcopum ſuum Rabbulam permovit ad iſtis libris, ipſiq́ue etiam perſonæ Theodori dicendum anathema. Ex eodem principio rebellavit Edicto Rabbulæ, illius communionem deſeruit, ab ipſo diſtraxit Clerum & Populum, in defuncti Cathedram irrepſit, ac ipſum etiam magnanimum Cyrillum à confirmando iſto anathemate deteruit.

Hæc omnia laudat in ſuo Conſtituto Vigilius Pontifex, & adducit trium ad ipſa ſpectantium Epiſtolarum fragmenta. Primum eſt ex Reſcripto S. Cyrilli ad Synodales Joannis Antiocheni literas: *Quæ prolata eſt in S. Synodo Epheſinâ Definitio, veluti à Theodoro diſpoſita, ſicut offerentes dicebant, nihil habens ſanum, evacuavit quidem eam S. Synodus, velut perverſarum plenam intelligentiarum, condemnans item eos, qui ſic ſapiunt. Diſpenſatim verò mentionem viri non fecit, neq́; eum nominatim anathemati ſubdidit. Neq́; alios.* Ex hoc ſuo apud Epheſinam Synodum opere Cyrillus concludit diſpenſationis ac pacis regulas ſuadere, ut neque nunc Theodori perſona anathematizetur. Hinc enim ſubdit: *Sed juſtè audient, tametſi nolint, qui hujuſmodi cauſas præbent, Oblivißcimini vos ipſos, quando adversùm pulveres arcus extenditis. Non enim ſupereſt, qui apud eos inſcriptus eſt.* Amplio-

Lib. 1. c. 6. ra iſtius Epiſtolæ fragmenta habes apud Facundum Hermianenſem. Aliud fragmentum eſt ex Reſcripto S. Procli ad eundem Joannem: *Quando enim ſcripſi tuæ Sanctitati, oportere aut Theodorum, aut alios quoſdam, qui pridem defuncti ſunt, anathemati ſubdi, aut nominatim alicujus feci mentionem? Et illa Capitula, quæ ſubjecta ſunt, utpotè ſubtilitatem non habentia pietatis, repuli, neq́; autem de Theodoro, neq́; de alio quoquam, qui jam defuncti ſunt, ſcripſi, aut ut anathematizetur, aut ut abdicetur. Sed neq́; chariſsimus Theodotus, qui à nobis directus eſt, Diaconus talia Mandata ſuſcepit.* Tertium fragmentum eſt ex ejuſdem Procli Reſcripto ad Venerabilem Archi-Mandritam Maximum: *Quomodo igitur per litteras didici nunc, quia Theodori Mopſueſteni*

&

& aliorum quorumdam nomina præpoſita ſunt Capitulis ad anathematizandum, cum illi ad Deum jam migraverint, & eos, qui jam vitam reliquerunt, ſupervacaneum eſt injuriari poſt mortem, quos nec vivos aliquando culpavimus? Poſt ſubſcriptionem autem Tomi, & poſt abjectionem Capitulorum, quæ cujus ſint ignoramus, continuò præpara Theodotum Diaconum venire ad Regiam civitatem.

Etiam hæc fragmenta, & quidem ampliora & correctiora, exſtant apud Facundum Hermianenſem. Priori poſt verba, *Fieri mentionem* interſeruntur hæc: *Sed puto, ſicut & ipſa litera ad tuam Sancti-* Lib 1. c. 2.
tatem directæ clamant, nihil difficile vel pravum Epiſtola contineri; ſed quia oportet omni ſuſpicione liberari, & detrahentium ora conſuere ex hoc, quod in directo Tomo ſubſcripſi, & illa Capitula, quæ ſubjecta ſunt, repuli. Vigilius habet: *Deo amantiſſimi.* At verò Facundus: *Deo amantiſſime.* Affirmat hæc non ad Synodum, ſed ad ſolum Joannem fuiſſe à Proclo reſcripta. Porrò illum Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ Diaconum ac Legatum, quem Proclus vocat Theodotum Joannes Patriarcha appellat Theodoſium. Aliud framentum eſt item Procli ad Maximum: *Memor eſt tua Reverentia, quando ad Sanctiſsimum An-* Lib 1. c. 1.
tiochenum Epiſcopum tibi litteras injungebam, quia omnia cum ejus admonui voluntate fieri oportere, & nihil ad confuſionem vel tumultum Eccleſiarum pacem habentium agi, ſed Tomum quidem ſubſcribi, Capitula autem ſubdita ſine nomine, hæc tamquam non habentia ſubtilitatem pietatis averti & abdicari. Quomodo igitur per literas didici nunc; quia Theodori Mopſueſteni & aliorum quorumdam nomina præpoſita ſunt Capitulis ad anathematizandum, cum illi jam ad Deum migraverint, & eos, qui vitam reliquerunt, ſupervacaneum eſt injuriarī poſt mortem, quos nec vivos aliquando culpavimus? Rogo ergò, feſtina ſicut filius exquirere, ſed omnia permittere authoritati ejuſdem Reverendiſſimi Conſacerdotis Ioannis. Poſt ſubſcriptionem autem Tomi, & poſt abjectionem Capitulorum, quæ cujus ſint ignoramus, continuò præpara Diaconum Theodotum venire ad Regiam civitatem, quatenus tempeſtate & tumultu non impleantur Eccleſiæ urbis Sanctiſsimæ, & donetis aliquid deſiderio impii Neſtorii, qui ſe putat habere multos ſimilia ſapientes.

Ex his fragmentis addiſcimus plura. Primò, quod ab Epheſinâ Synodo factam, & à S. Cyrillo rurſus fieri ſuaſam circa Theodori perſonam ac nomen diſpenſatoriam gratiam S. Proclus probaverit atque admiſerit. Secundò, quod Archi-Mandrita Maximus fuerit

inter

inter zeloſos jactati in Theodorum anathematis fautores ac patronos. Tertiò, quod ad ipſum ſtabiliendum mox Regiam civitatem acceſſerit: Ut Proclum Epiſcopum, ac Theodoſium Imperatorem deflecteret in eadem Senſa. Forſitan acceſſit unà cum Legatis ſecundæ Armeniæ. Quartò, quod per ipſum Proclus ſuum Tomum tranſmiſerit Patriarchæ Joanni, ac ejus Synodo. Hinc Facundus Hermianenſis ſcribit ipſum fuiſſe *unum ex duobus, per quos Proclus Synodicam Epiſtolam miſit Orientalibus Epiſcopis*. Alter fuit Theodoſius, ſeu Theodotus Diaconus Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ. Nec dubitandum eſt, quin Maximus Proclum ad emittendum Tomum generosè accenderit. Et hinc prudentiſſimus Doctor ac Paſtor nec ſe nimis accendi eſt paſſus, & Maximi flammas eſt moderatus: Eum ſeriò admonuit nihil tentare, ex quo oriri poſſet nova commotio pacatæ jam Eccleſiæ. Et ut omnia ageret juxta judicium ſui Epiſcopi.

Quintò addiſcimus, quod quidam diſpenſatoriæ iſti in Theodori nomen gratiæ noluerint acquieſcere. S. Procli Tomo ſubnexa, & per illum damnata Capitula cœperunt divellere, eis Theodori nomen præponere, eidem anathema adſcribere, iſtiuſmodi chartas ſpargere per omnem Orientem, & clamare quod iſta fierent ex juſſu S. Procli. Et iſtorum unus omninò fuit Archi-Mandrita Maximus. Quare Joannes Patriarcha apud Proclum interceſſit, cum magnis querimoniis. Et ipſas Proclus attendit, perſtitit in diſpenſatoria gratia, ſe purgavit de datis fomentis iſti audaciæ, & increpuit Maximum, denuò mandans nihil moveri ſine arbitrio Epiſcopi. Et ſuum Diaconum Theodotum juſſit remitti ad propria, addens cauſam: *Quatenus tempeſtate & tumultu non impleantur Eccleſiæ urbis Sanctiſſimæ*. Per Sanctiſſimam urbem exiſtimo non Conſtantinopolim intelligi, ſed Antiochiam. An Theodotus Joannis Patriarchæ, an Archi-Mandritæ Maximi partes foverit, ignoro. Certè Joannes in ſuis ad Proclum litteris ipſum prædicat à variis virtutibus. Quidquid ſit, Theodoti præſentia poſſit alteri, aut utrique parti ſubminiſtraſſe fomenta motuum. Hinc Proclus juſſit ad ſe redire. Tandem diſcimus, quod non ſolius Theodori, ſed & quorumdam aliorum nomina fuerint præfixa iſtis Capitulis.

Nempè

Nempè nomen Diodori Tharſenſis. Et exindè etiam hic cœpit ad damnationem poſtulari.

Iſta nominum ſuperſcriptio ac anathematis expoſtulatio non caruit rationibus. Palmaris haud dubiè fuerit petulantia Theodorianæ Factionis, quam elatam & audacem fuiſſe teſtatur in ſuâ de Theodoro Hiſtoriâ venerabilis Heſychius, Presbyter Hieroſolymitanæ Eccleſiæ, itemque Leontius Scholaſticus Byzantinus. Superſcriptionis authores exiſtimo fuiſſe Edeſſenæ Eccleſiæ Clericos, Rabbulæ contra Ibam adhærentes, nec non & Epiſcopos & Clericos ſecundæ Armeniæ, Sectatores Melitinenſis Acacii. Hi haud dubiè noverant Ibæ reverentiam aut potentiam ipſi etiam S. Cyrillo fuiſſe terrori, & ex hoc fonte manaſſe diſpenſatoriam pro Theodoro gratiam: Hinc ſtuduerunt ipſum obturare, Ibam accuſantes, quod ipſe eſſet unus ex pravorum librorum tranſlatoribus,ideòque non audiendum. Factum fuiſſe ab Edeſſenæ Eccleſiæ Clericis ac Monachis,diſertè jam audivimus à S.Proclo. Et hinc lucet accuſationem,quæ contra eundem Ibam ab eiſdem Clericis poſtmodò facta eſt apud Tyriam ac Berytenſem Synodum, non fuiſſe primam. Interim omnibus iſtis permoti non fuerunt Proclus aut Cyrillus: Perſtiterunt in ſuo diſpenſatorio judicio. Quin immò Proclus ad Joannis Patriarchæ preces, haud dubiè ex Cyrilli Placito, à Theodoſio Imperatore obtinuit hanc confirmatoriam legem: *Imperatores, Cæſares, Theodoſius & Valentinianus, Victores, Triumphatores, Piiſſimi, ſemper Auguſti, Dei amatori Ioanni Archi-Epiſcopo, & Synodo cum eo in Antiochiâ congregatæ. Turbam atque tumultum, qui evenit in Oriente, noſtrum cognovit Imperium per Religioſiſſimum & Sanctiſſimum Patrem noſtrum & Epiſcopum Proclum. Quoniam ergò pro quiete & pace omnium providemus, præcipue autem pro fide Catholicâ, quæ noſtrum quoque cuſtodit Imperium, veſtræ ſcribimus Sanctitati, quatenus pacem obtineatis, & nullum verbum intendatis eorum, qui contra ſalutem propriam volunt Religionem Sanctam conturbare. Intentio etenim noſtræ Divinitatis illa eſt, ut omnes homines cum quiete degant, præcipuè autem S. Eccleſiæ Dei, per quas & nos ſalvamur, & noſtrum pollet Imperium. Hac itaque voce quieti Eccleſiæ providentes, nos aliquid de vobis utilius niſi, ut hoc quoque cum omni ſtatuatis Eccleſiâ, ne quis adverſùm eos, qui in ejus pace defuncti ſunt, quidquam de cætero tale præſumat.* Lex palam ſancit

pro

pro Theodoro. Exſtat apud Facundum Hermianenſem. Ita illis, qui legem adversùs Theodorum obtinere tentaverant, Proclus clauſit ora.

Lib. 8. c. 3

Hæc ſolemnis victoria Joanni Patriarchæ, aliiſque Theodori fautoribus fecit novos animos, atque accendit ad non ſolam ejus perſonam, ſed etiam ad ipſius Capitula liberanda ab anathemate. Quod in Theodori libris iſta reperirentur, ac fideliter eſſent extracta, denegari non poterat. Hinc igitur de Tomo illo ſeu libro, in quo Capitula continebantur, Joannes ſcripſit ad S. Cyrillum: *Sunt in illo Tomo quædam incerta, & aliter, quam dicta ſint, intelligi valentia. Confitemur hoc etiam nos. Plurima verò eorum aperta videmus, & ſine aliquâ ambiguitate recta. Sed illis, quæ putantur obſcura, ſimilia multa à plurimis anterioribus ejus, & glorioſis Patribus dicta invenimus. Et periculum hinc pendet non leve, ne in iſtis etiam illorum ſolvamus, ejus viri reprobantes Dicta, qui in Epiſcopatu quidem defunctus, agonibus autem adversùm Arianos & alios hæreticos decem millibus per omnem ſuam vitam ubique decoratus eſt. Quod ſi fiat, multa etiam in aliis Patribus apertè Dicta retractaturi ſumus, & reprobaturi. Excerptis enim iſtis ſimilia quædam invenimus apud ter Beatum ac nobilem Athanaſium, quædam etiam apud Beatum Baſilium, quædam apud Gregorium utrumque, multa verò & apud Amphilochium ſæpius dicta. Non parva verò & apud communem Patrem Beatum Theophilum. Sunt enim etiam, quæ tua Sanctitas ita confitetur, & eundem de illis habet intellectum. Quædam etiam ab ipſo amabili Deo Proclo in eodem ipſo Tomo, quem ad Armenios miſit, quo multis ſenſibus iſtis decerptis concurrit. Et dies nos deficiet percurrentes Beatum Euſtatium, Antiochenæ civitatis Epiſcopum, qui fuit pro rectâ fide in Nicæno Concilio, & magnæ famæ Alexandriæ veſtræ. Sed etiam poſt illos Sanctiſſimos Epiſcopos, Meletium, Flavianum, à quibus plura iſtis concordantia ſunt dicta. Quid jam dicam de his, qui in Occidente ſecundùm eandem doctrinam, & eandem confeſſionem decorati ſunt, quos etiam tua Sanctitas meliùs novit? Intende itaque, rogo, ad quod præcipitium nos impellant, qui ad nullam utilitatem verbis contendunt. Quid non hinc læſionis, vel corruptionis, & confuſionis plenum generetur, ſi aperiamus januam his, qui volunt Dicta tranſeuntium Patrum evertere? Quale damnum non apertum erit Dicta non ſolùm refutare, ſed etiam anathematizare? Vt enim aliud alicui placeat, aliud non, in aliquorum Dictis, ſive antiquorum, ſive poſteriorum, ſive non noſtrorum, alia ratio eſt. Vt autem*

autem anathema eis imponatur, arbitramur audax & aſperum apparere, etſi perſonæ cum Dictis non anathematizentur. Quis enim noſtrum ſperet, quod alium poſſet movere? Aut quid horum non præbeat occaſionem ſemper, ut Populi perturbentur? Et hoc quidem & viventibus & tranſeuntibus contingere ſolet. Quod non ſcienti tantùm hæc dicimus, ſed etiam plus omnibus conſiderare valenti magnitudinem hujus abſurditatis. Quid autem non præbeamus ex hoc deſiderabile Neſtorii defenſoribus? Quis enim eum non honorabit, ſi cum iſto, & aliis, qui in Epiſcopatu vitam depoſuerunt, ſimul anathematizetur? Aut ubi ejus opinio per hoc non accipiat incrementum? Quis autem deceptorum hominum, de iſtis occaſionem aſſumens, non Confeſſorem vocaverit, veluti propter illa paſſum quæ paſſus eſt, quæ etiam illi qui in Eccleſiâ fulſerunt, paſſi ſunt? Quis autem mentem habentium neſcit, quia ea, quæ durè a Beato Theodoro dicta ſunt, neceſſitate compulſus dixit? Proponebat enim eum totus in commune Oriens inter eos, qui ante nos fuerunt, ſicut virtutem multam doctrinæ habentem adversùs hæreſes, contra quas pugnans & dimicans multa quadam diviſione uſus eſt, non ex pravo intellectu veniens, ſed efficaciùs adversùm hæreticos illo modo uti judicans: Neque unitatem ſummam ignorans vel negans, abſit, pleni enim ejuſmodi ſunt omnes ejus libri, ſed naturarum proprietates ampliùs dividens, ſicut & pugna, quam adversùs hæreticos habuit, faciendum dictavit. Hoc & tua Religioſitas diſpenſavit apertè in anterioribus litteris veſtris ad ſatisfactionem quorumdam Venerabilium Coëpiſcoporum noſtrorum. Quod & ipſum tuæ virtutis, tuæq; ſapientiæ proprium eſt.

Epiſtola in S. Cyrilli operibus exſtat variè vitioſa ac mutila, ita correctam nobis cuſtodivit Facundus Hermianenſis. Eſt inſigniter erudita. Affirmat varia. Primò, quod inter excerptos ex Theodori libris articulos quidam ſint incerti ſeu obſcuri, quidam æquivoci, quidam certò ac manifeſtò veri. Secundo, quod æquivocorum, ſeu tam ad pravum quam rectum ſenſum ambidextrorum, plerique reperiantur etiam in aliis Patribus. Et Latinis & Græcis. Etiam in Scriptis ipſorum Cyrilli ac Procli, à quorum arbitrio pendebat omne hoc negotium. Tertiò, quod ob iſtos articulos non ſolummodò non anathematizemus illos Patres, ſed nec ipſos articulos, adeoque iſta juſtitia exerceri debeat etiam in Theodorum. Quartò, quod aliud ſit aliquos Orthodoxi Doctoris articulos improbare, aliud anathematizare: Primum tolerabile, ſecun- Lib. 1 c. 4

 dum

dum eſt audax & aſperum. Et quidem licèt cum articulo non anathematizetur perſona Authoris. Quintò, quod iſtud in Theodori articulos anathema futurum ſit Neſtorio tunc adhuc viventi, ac ejus Sectatoribus longè gratiſſimum. Quod ille ab his proclamandus ſit glorioſus Confeſſor: Utpote degradatus cum authenticis Eccleſiæ Doctoribus,& propter eadem dogmata. Quod Neſtoriana lues ex iſto anathemate ſit acceptura grande fomentum. Sextò, quod iſta variorum articulorum æquivocatio fuerit Theodoro neceſſaria, ideoque à nobis non ſit damnanda, ſed probanda. Hærebat enim inter contrarios Errones, inter Apollinarii ac Pauli Samoſateni Sectatores, ideòque in utroſque pro Evangelico dogmate diſceptans debuit ſermones ſuos diſpenſare in multo judicio. Septimò, quod Theodorus iſtas æquivocationes non aſſumpſerit ad adſtruendam inter Dominicas naturas diviſionem, ſed dumtaxat ad demonſtrandas integras proprietates utriuſque inconfuſæ naturæ. Quod enim de Dominicæ Incarnationis Sacramento recta ſapiat,lucet ex pluribus ejus libris ac profeſſionibus.

Hanc Joannis Epiſtolam ampliſſimè extendit ac exponit præfatus Facundus. Eam præſertim partem, quæ aſſerit æquivocos, ac aliquid caco-phoniæ habentes Theodori articulos reperiri etiam in adductis Eccleſiæ Patribus. Demonſtrare id conatur pluribus ipſorum teſtimoniis. Quin immò Ruſticus ac Sebaſtianus, Vigilii Pontificis Cardinales Diaconi, ſunt progreſſi ulterius. Iſta Capitula ex eodem principio non dumtaxat defenderunt, ſed etiam *Domnum Leonem*, magnum illum Pontificem, *in Theodori Mopſueſteni Dictis, quæ contra rectam fidem legitur ſcripſiſſe, conſenſum præbuiſſe, atq; firmaſſe, dato Scripto ad Chriſtianiſsimum Principem Iuſtinianum ſunt auſi adſtruere.* Peſſimè. Rectè enim Vigilius in degradatorio illorum Decreto reſpondit: *Abſit quemlibet credere Chriſtianum, quod aliquid tale, quod contra rectam fidem à quolibet inveniatur ſcriptum, illius tanti Præſulis Sanctitas ſuſcepiſſet, quippe qui in univerſis Epiſtolis ſuis & Neſtorium & Eutycheten, vel eis ſimilia ſapientes, pari legitur ſententiâ condemnaſſe.* Iſta calumnia eſt unum è facinoribus, ob quæ Vigilius degradavit præfatos Diaconos. Interim Facundi aſſertio, licèt nihil fundamenti, habet tamen aliquid coloris aut fuci. Etenim ad

Jula-

Julianum Eclanenſem Epiſcopum, ſimili adverſùs Originale peccatum utentem argumento, rectè dixit S. Auguſtinus, quod Patres, Pelagianis aut aliis hæreticis necdum litigantibus, quandoque ſint in ſuis Scriptis liberiùs ac ſecuriùs locuti. Quin Patriarcha Joannes ſimiles litteras etiam ad S. Proclum ſcripſerit, non eſt dubitandum. Notandum eſt, quod in hac Epiſtolâ de Diodoro, quem in prioribus litteris inter Eccleſiæ Patres numeraverat, penitus ſileat. Quia nempè Diodorus erat tunc in eodem reatu, ideòque purgari ipſe indigens non poterat Theodorum purgare. Etenim Adverſarii clamabant Diodorum fuiſſe Theodori Magiſtrum, ideoque hunc dumtaxat rivum, illum eſſe fontem pravorum Capitulorum.

Eandem regulam in litteris ad Ireneum Tyri Epiſcopum ſecutus eſt magnus Diodori ac Theodori Patronus Theodoretus: *Quoniam autem me etiam reprehenditis, quaſi Sanctos ac Beatos Patres Diodorum & Theodorum in Magiſtrorum numero praterierim, neceſſarium duxi de hoc etiam pauca dicere. Primùm enim, ô Amice, multos quoq; alios illuſtres viros omiſi, & fama clariſſimos. Deinde hoc etiam conſiderandum eſt, eum qui accuſatur, teſtes minimè dubios producere oportere, quos redarguere nec Accuſatorum poſſit quiſquam. Quod ſi ad teſtimonium reus illos vocet, quos Actores accuſant, nec judex ipſe admittendos putabit. Quare ſi ſuſceptâ Patrum laudatione iſtos omiſiſſem, iniquè, fateor, egiſſem, & in Magiſtros fuiſſem ingratus. At ſi cum accuſarer, defenſionem ſum aggreſſus, & Teſtes indubitatos adduxi, quid incaſſum nos vituperant, qui horum nihil videre volunt? Quo autem cultu viros proſequar, teſtis eſt liber, quem de illis compoſui, in quo conflatam in illos accuſationem diluimus, nec Accuſatorum potentiam, nec ſtructas contra nos inſidias reformidantes.* In quapiam ad Ireneum Epiſtolâ Theodoretus ſuam aſſertionem multis variorum Patrum teſtimoniis ſtabiliverat, & prætermiſerat Diodorum ac Theodorum: Hoc Irenæo graviter diſplicuit. At Theodoretus reſpondit id non factum ex defectu ſuæ in iſtos Magiſtros reverentiæ, ſed ex neceſſitate temporis, quo iſti viri à multis poſtulabantur ad anathema, immò jam judicati erant ipſo digni. Hinc neminem fuiſſe permovendum ipſorum teſtimoniis. Porrò ſuum in ipſos conſtantem affectum eſſe notiſſimum, præſertim ex-

 Apolo-

Apologetico pro ipſis libro, edito adversùs S. Cyrillum. Cyrillus enim adcersùs Diodorum ac Theodorum quatuor libros ſcripſit, & ipſos Theodoretus refutavit. Hinc dicit ſe non timuiſſe Adverſariorum potentiam. Utique S. Cyrilli. Ita hanc Epiſtolam Act. 5. intellexit quinta Synodus. Et ex ipsâ diſcimus, quod uti Ireneus, ita & Theodoretus fuerit pertinax defenſor Diodori ac Theodori. Item quod S. Cyrillus contra illos reverà ſcripſerit, & quod ejus libros Theodoretus reverâ refutarit. Item quod Theodoretus fuerit Theodori diſcipulus. Lucet ex verbis: *In Magiſtros fuiſſem ingratus.* Ex ipſo hauſit; ac ſemper retinuit errorem de Spiritus S. proceſſione ex ſolo Patre.

Præfatis igitur rationibus Joannes Cyrillum ac Proclum ſperavit permovendôs ad circumducendum anathema, quod in Theodori Capitula jam emanaverat. Et ipſis adjecit illud adjutorium, quod S. Cyrillus refert in litteris ad Acacium Melitinenſem Epiſcopum: *Perſuaſerunt verò ita Orientalibus Populis*, utique Joannes Patriarcha & alii Epiſcopi, *ut exclamationes in Eccleſiis fierent*; Creſcat fides Theodori, ſic credimus ſicut Theodorus; *cum eum aliquando lapidaſſent in ſuâ Eccleſiâ, auſum aliquid ſubloqui breve. Sed ſicut Doctor vult, ſic ſapit Grex*, Et hæc omnia potentiſſimè adjuvit Ibas Edeſſenus. Etenim de ipſo ad Joannem Patriarcham ſcripſit S. Proclus: *Multi inclamant hic Religioſiſsimum Edeſſenorum Epiſcopum Ibam, non ſolum quidam Clerici Edeſſeni & Monachi, ſed etiam Primates & Clari militia, quibus recta fidei calidus zelus accenditur, quod tantùm diligit Neſtorii inſaniam, ut & quadam Capitula, qua ſuppoſui ſcripto à nobis ad Armenios Tomo, & direxi tua Reverentia, qua ſunt ſtulta & profana, & omni plena impietate, transferret voce Syrorum, & tranſmitteret ubique, ut multis ſimpliciorum, inconſiderato auditu læſionem pernicioſorum ſuſpicientibus, perſuaderet ſapere, ſicut abdicatum eſt Dei Eccleſia. Qua quando per lectionem cognoveris, feſtinare digneris cum omni alacritate eum compellere, Tomo quidem ſcripto ad Armenios ſubſcribere, vaniloquium verò, magis verè monſtriloquium, vel quod eſt verius dicatur, Iudaicam impietatem Capitulorum illorum condemnantem, vivâ voce & ſua manu anathematizare dementiam.*

An Ibas, adhuc Presbyter, Theodori libros, an verò Epiſcopus ſola ex ipſis extracta Capitula in Syriacam linguam tranſtulerit

lerit

lerit, non poſſim certò aſſerere. Exiſtimo, quod utrumque fecerit, atque ita & Rabbulæ Epiſcopo ſuo damnandi Theodori anſam dederit, ac poſtmodò omni huic motui præbuerit valida fomenta. Etenim S. Procli ad Armenios Tomo, qui fuit primum, ac variè diſpenſatorium pro Rabbulæ Facto Decretum, nunquam ſubſcribere voluit, longè minùs illi ſubnexa Theodori Capitula anathematizare. Undè & ipſa tranſtulit in ſuæ Gentis linguam, & tamquam innoxia ac malè damnata diſſeminavit. Et ob ejus authoritatem Populi pro iſtis Capitulis clamaverunt in Eccleſiis: *Creſcat fides Theodori. Sic credimus, ſicut Theodorus.* Quod enim tantæ authoritatis fuerit, ut ipſum timuerit S. etiam Cyrillus, ſupra audivimus à Byzantino Leontio. Et de ipſo ſcribit in hac adductâ Epiſtolâ S. Proclus, quod fuerit vir prudens, à pueritiâ enutritus in ſacris litteris. Et adjungit, quod hæc ejus petulantia ſummè contriſtaverit magnum illum adversùs Neſtorianam impietatem pro Chriſto Domino Athletam Dalmatium, Presbyterum & Archi-Mandritam Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ. Etiam Theodoretus & alii plures Joannem Patriarcham ſtrenuè adjuverunt.

Verùm iſta omnia S. Cyrillum nullo modo inclinarunt, ſed graviſſimè offenderunt. Præſertim audacia, quâ Joannes Theodorum ac ejus impia Capitula præſumpſit magno Athanaſio, aliiſque ſupremis Eccleſiæ Patribus, & quibuſdam ipſorum hinc inde non ex integro rectè ſonantibus articulis comparare. Et ad ipſam Joanni reſcripſit: *Inſanes opiniones, Diodori, inquam, ac Theodori, & aliorum quorumdam, quos non laudare ſatius erat, ne quid gravius dicant, propterea quod plenis quodammodo velis adversùs Chriſti gloriam ferantur, nemo, obſecro, Sanctis & Orthodoxis Patribus noſtris, Athanaſio, inquam, Baſilio, Gregorio, Theophilo, & reliquis tribuat, ne quo pacto res hæc nonnullis ſcandali fiat occaſio, exiſtimantibus re verâ ita ſenſiſſe ac docuiſſe viros totius rectæ fidei cuſtodes, & qui contra perverſas opiniones non modò Neſtorii, ſed etiam aliorum, qui idem quod Neſtorius ante ipſum ſenſerant, & litteris mandaverant, oppoſitos libros reliquerunt.* Et adjungit: *Optamus autem, ut omnes res ſuas agant, neque turbas Eccleſiis excitent, jam per Chriſti gratiam, & Doctorum ubique terrarum vigilantiam ſedatas, neque vel aliis negotia denuò faceſſant.* Palam loquitur adversùm memora-

moratas Populorum in Eccleſiis exclamationes. Joannem obteſtatur, ne per hæc ſedatæ jam ob Epheſinæ Synodi Acta diſcordiæ Eccleſiarum ac turbæ reſurgant, aut novæ ſuſcitentur. Eundem obteſtaur, ut omnes Neſtorianæ luis reliquias, & omnes de ipſis diſputationes, immò & conciones ſuffocet ac impediat: Quod nempè hic eſſet fons quæſtionum de Theodoro.

S. Cyrillo præfata audacia adeò diſplicuit, ut de ipsâ apud varios fuerit ſolemniter lamentatus. Apud Acacium Melitinenſem Epiſcopum: *Scripſerunt ad me Orientales, quod non oportet quæ Theodori ſunt accuſari, ne, ſicut dicunt, & Beati Athanaſii, & Theophili, & Baſilii, & Gregorii Dicta accuſentur. Quæ enim locutus eſt Theodorus, eadem & illi. Ego verò ſcribentes iſta non ſuſtinui, ſed fiducialiter dixi, quod Theodorus quidem blaſphemam habuit linguam, & calamum miniſtrantem ei; illi autem fuerunt totius Orthodoxiæ Doctores, & ſplenduerunt in eâ.* Et in aliâ ad eundem Acacium Epiſtola: *Orientales ſcripſerunt ad me, quod ſi contigerit anathematizari ea, quæ ſunt Theodori, perveniet omnimodo macula etiam ad S. Patres noſtros, Athanaſium dico, & Baſilium, & Gregorios, & Theophilum, & cæteros. Nam ſcripſerunt & ipſi quædam conſonantia eis, quæ ſunt Theodori.* Exſtat Epiſtola in quintâ Collatione quinti Concilii. Et Acta Synodalia ei præfigunt hanc adnotationem: *Cyrillus eandem ſcripſit ad Theodotum Ancyræ, & ad Firmum Cæſareæ Cappadociæ Epiſcopum.* Hi enim tres ipſum in Epheſinâ Synodo conſtantiſſimè adjuverant. Et iſtiuſmodi litteris accenſus Acacius fecit, quod habet prior ad ipſum Epiſtola: *Perlegi Epiſtolam tuæ Sanctitatis, ſcriptam ad Reverendiſsimum Epiſcopum Antiochiæ Ioannem, plurimæ plenam confidentiæ, ſimul & amoris Dei.* Hæc enim turba commovit univerſam Orientis Eccleſiam. Pergit Cyrillus: *Scripſi verò & ego tales Epiſtolas, ſed, ut videtur, pejora vincunt.*

Etiam meliora creverunt, potentiùs ſe armarunt, ac tandem vicerunt. Etenim tunc Armeniæ, Perſidis, ac aliarum Gentium Epiſcopi, à Cyrilli, Acacii, Theodoti, ac Firmi Actis excitati, ad S. Proclum ac Imperatorem Theodoſium legaverunt Epiſcopos, Clericos, ac Monachos cum libello, exſtante apud quintam Collationem quintæ Synodi. Affirmant Theodorum fuiſſe *hominem Diabolicæ formæ*, ejus facinora exponunt, præſertim blaſphemam ejus concionem, quâ Antiocheni offenſi voluerant ipſum

lapi-

lapidare, & quam ipſe, ne lapidaretur, ſolemniter recantavit. Hujus recantationis meminit in litteris ad Neſtorium etiam Patriarcha Joannes, eum ex pectore adhortans ad imitandum. Præfati affirmant Antiochenos ac alios Orientales eſſe adeò verſatiles, ut iſtum ipſum hæreſiarcham, jam non lapidibus invadant, ſed magnificent glorioſis exclamationibus: *Creſcat fides Theodori. Sic credimus, ſicut Theodorus.* Quia nempè exclamant Populi, ſicut docent Epiſcopi. Et tandem concludunt: *Miſeratus Deus Eccleſias ſuſcitavit multa contra Theodorum, in quibus & nos humiles conſtituti nihil prætermiſimus, uſque ad mortem pro veritate certantes, ſicut & in noſtris contra Theodorum & Scripta ejus libellis ad Alexandrinum Religioſiſſimum Epiſcopum diximus, & in his quæ ad veſtram Sanctitatem dicimus. Et petimus, poſtquam iſti perlecti fuerint, & illos perlegere, quatenus fiat unitas veſtra contra Theodorum, & ſacrilega Capitula & dogmata ejus, & eorum qui ſimilia ſapiunt vel docent: Et ſicut Domino placuit damnari manifeſtè & nominatim in Epheſo ab univerſali Synodo ſacrilegum Neſtorium, ſic per vos etiam antea condemnatum ſine nomine ſacrilegum in varia impietate Theodorum nominatim condemnari, & eos qui ſecundùm impiiſſimam ejus Expoſitionem hactenùs in Syriâ & Ciliciâ ſapiunt & docent.* Conſtanter affirmant Capitulorum anathema nequaquam ſufficere: Ad præſentibus turbis dandum finem penitus requiri, ut etiam Theodori perſona diſertè anathematizetur. Diſpenſatoriam, quæ Epheſinæ Synodo nuper, ac etiam Cyrillo & Proclo huc uſque in Theodorum placuit, gratiam nunc eſſe noxiam, ideòque abrumpendam, & ſacrilegum hominem eſſe, ad inſtar Neſtorii, expreſſo nomine projiciendum. Præſertim quia ejus ſacrilega Expoſitio, ſeu Symbolum adhuc frequentatur apud Syros & Cilices.

Quintæ Synodi Acta libellum recitant, & adjungunt: *Porrecta ſunt autem & impia Capitula ex Theodori codicibus S. memoriæ Proclo ab Armeniis, quorum multa in antè latis continentur. Ad tales igitur libellos Armeniorum reſcribens S. memoriæ Proclus, inter alia dogmata de Theodoro ac ejus impietate dicit.* Affirmant ad iſtum libellum emanaſſe laudatum S. Procli Tomum. Labuntur. Etenim illius Tomi ob tentor libellus fuit miſſus à ſolis ſecundæ Armeniæ Epiſcopis, & per ſolos duos Presbyteros Leontium ac Aberium, & detulit unicum Theodori volumen; at verò hìc legantur plures, & à plu-

ribus Gentibus Clerici, ſimulque Epiſcopi & Monachi. Deindè prior Legatio ac ſupplicatio fuit omnium prima adversùs Theodorum; at verò hæc facta eſt poſt varios libellos, poſt varia uſque ad mortem certamina. Proindè hæc Legatio eſt iſta, de quâ pergit Liberatus Diaconus: *Poſt hæc autem, occaſione accepta, ſurrexerunt quidam Monachi ab Armeniâ, Apollinaris Sectatores, duo vel tres; ſicut refert Ioannes Antiochenus in Epiſtola ſua; portantes excerpta Capitula, ut dicebant, de libris Theodori, vel aliorum Sanctorum Patrum, qui in illo tempore, ſicut diximus, contra Apollinarem ſcripſerant: Et intrantes Regiam civitatem, & multorum ſordidantes auditum, calliditate ſua omnia perturbabant. Deindè circumeuntes totius Orientis civitates, & univerſa Monaſteria, damnanda eſſe cum Authoribus clamabant, accuſantes ea Neſtoriano ſenſu eſſe conſcripta. Dicebant: Quia ſi Neſtorius juſtè damnatus eſt, damnentur & iſta cum ſuis Authoribus. Et hæc agebant, firmare volentes ea, quæ Apollinarii ſunt, qui per unam naturam Chriſtum nobis conſubſtantialem, expoſuit. Qui quorumdam utentes patrocinio, terrebant nimis Clericos, Populos, & Monachos, qui vitam ſectabantur quietam.* Palam reſpicit præſentem libellum. Ipſe enim disertè affirmat Theodori Capitula, quæ ejus Defenſores volebant ambigua, & in rectum ſenſum exponenda, eſſe conſcripta ſenſu Neſtoriano, ideoque petiit Theodorum manifeſtè ac nominatim anathematizari, uti apud Epheſum anathematizatus fuit Neſtorius.

Cap 10.

Porrò Liberatus fuit pertinax quintæ Synodi Adverſarius, ac Defenſor trium Capitulorum. Hinc humano die præoccupatus quædam errat. Primò, quod iſta Capitula fuerint non ſolius Theodori, ſed & aliorum Sanctorum Patrum, qui iſto tempore ſcripſerant contra Apollinarium. Nempè Tharſenſis Diodori, & ſimilium. Deindè, quod iſte libellus fuerit circumlatus à quibuſdam dumtaxat Armeniæ Monachis. Etenim proceſſit à variarum Gentium Epiſcopis, Clericis, Monachis, ac Populis. A quot verò vel qualibus fuerit circumlatus, fateor me ignorare. Tertiò errat, quod iſti Circumlatores fuerint Apollinariſtæ: Eſt antiqua calumnia, ex quâ omnes Neſtorianæ perfidiæ dilectores conſueverunt Orthodoxis impingere iſtud elogium. Liberatus poſſit ipſum ab illorum aliquo hauſiſſe. Quartò dicit, quod iſtius libelli circumlatio cœperit antè factam à Sanctis Cyrillo & Proclo diſpenſatoriam

riam gratiam in perſonam Theodori: Antè gratiam, quæ damnavit ſola ſine authore Capitula. Quod hæc gratia ſit facta adversùs iſtum libellum, ac ejus Circumlatores. Confundit ordinem temporis.

Eodem tempore quidam Eccleſiæ Edeſſenæ Clerici ac Monachi, forſitan iſtius libelli Circumlatoribus ſe adjungentes, acceſſerunt Regiam civitatem, ac apud Imperatorem Theodoſium & Proclum Patriarcham accuſaverunt ſuum Epiſcopum Ibam, quod eſſet primus harum turbarum Author & pertinax fotor, quod Theodori libros tranſtuliſſet in linguam Syriacam, quod ipſos ſparſiſſet per omnem Orientem, quod S. Procli ad Armenios Tomum noluiſſet ſubſcribere, quod ſubnexa illi impia Capitula noluiſſet damnare. Et poſtulaverunt juſtitiam. Et Proclus cauſam juxta ſextum Nicænum Canonem remiſit ad Patriarcham Joannem, ſeriò admonens, & per Heli Sacerdotis, qui ob non caſtigatos filios deſcendit in ſempiternas gehennas, exemplum obteſtans, ut Ibam corrigeret ac puniret. Liberatus denuò labitur: Affirmat primam Ibæ accuſationem fuiſſe apud Patriarcham Domnum, Joannis nepotem & Succeſſorem. Rectiùs Acta Synodalia quinti Concilii: *Cum à Scriptis Procli nulla emendatio pro querimoniis Accuſatorum facta eſt, defuncto Ioanne interpellaverunt Domnum ejus Succeſſorem, iterum Ibam accuſantes.* Igitur longa illa & dura accuſationis catena, quæ uſque ad Chalcedonenſem Synodum perduravit, originem duxit ex hac ſcabioſâ causâ ſordidiſſimi Theodori.

Præfatus libellus non fuit ſine fructu. Etenim iſta omnia S. Cyrillus conſiderans cœpit transferre vela. Circumduxit diſpenſatoriam pro Theodoro gratiam, & cœpit non ſola Capitula, ſed & perſonam conſtanter anathematizare. Etiam ejus Magiſtrum Diodorum. Tunc enim ſcripſit ſuos contra utrumque libros, quorum fragmenta nobis cuſtodivit quintum Concilium. Et exponit eorum originem & ſcopum. Laudat præfatam diſpenſatoriam gratiam, & proſequitur: *Quoniam verò ejuſmodi diſpenſationem Cyrilli & Procli non ſuſceperunt quidam Orientales Epiſcopi, è contrario verò permanſerunt defendentes etiam ipſas blaſphemias Theodori, & dicentes eas conſonare Scriptis S. Patribus, videns S. Cyrillus impietatem, & inde ſim-*

 plicio-

pliciorum læſionem timens, coactus eſt libros conſcribere adversùs Theodorum, & adversùm ejus blaſphemias, & poſt mortem ejuſdem Theodori, & hæreticum, & impium, & ſuper Paganos & ſuper Iudæos blaſphemum eum oſtendere. Et anathematizare. Inter fragmenta [illegible]um ſic habet poſt varia: *Quid enim aliud ſit, quam laqueus & ſcandalum, lingua diſtorta loquens, & ſacris litteris abhorrentia, & Traditioni Sanctorum Apoſtolorum & Evangeliſtarum impudenter reſiſtentia? Recuſandum igitur eos, qui tam malis culpis obnoxii ſunt, ſive in vivis ſint, ſive non.* Inter palmaria pro Theodoro argumenta erat, quod eſſet in Catholicâ communione defunctus, ideòque jam diſcuti & examinari non poſſet, longè minùs judicari. Cyrillus affirmat id non attendendum. Dum prava defuncti doctrina ſit manifeſta, in Authorem eſſe omninò procedendum.

His plurimùm obſtabat Imperatoris Theodoſii lex, quæ Cyrilli ac Procli diſpenſatoriam pro Theodori Perſonâ gratiam ad ipſorum preces confirmaverat. Hinc iſta lex erat circumducenda. Hinc Cyrillus ſcripſit ad Principem: *Theodorus quidam fuit, & ante eum Diodorus, hic quidem Tharſi civitatis, ille verò Mopſueſtiæ Epiſcopus. Iſti Neſtorio impietatis Patres fuerunt. In ſuis enim libris, quos compoſuerunt, immaniter blaſphemaverunt contra Chriſtum omnium noſtrum Salvatorem, neſcientes ipſius Miſterium. Voluit igitur impius Neſtorius, quæ ſunt illorum, in medium proferre, & expulſus eſt à Deo de Sacrâ Aula. Cum verò anathemati ſubjeciſſent Dicta Neſtorii, aliqui Orientis Epiſcoporum alio modo iterum ea introducunt, admirantes Scripta Theodori, & dicentes eum recta ſapuiſſe, & conſonantia Sanctis Patribus noſtris Athanaſio; & Gregorio, & Baſilio. Mentiuntur verò contra S. Viros. Scripſerunt enim quæ Theodori ac Neſtorii blaſphemias impugnant. Quoniam igitur didici, quod & ad piiſſimas veſtras aures quidam eorum referunt, rogo ut intactas & inviolatas animas veſtras conſervetis ab impietatibus Theodori ac Diodori. Sicut enim jam dixi, Neſtorius eorum verba locutus eſt, & propter hanc cauſam, ut impius, condemnatus eſt ab univerſali Synodo, quæ Dei voluntate eſt collecta in Epheſo.* Cyrilli ſtomachus digerere non poterat, quod Joannes Antiochiæ Patriarcha Theodorum & impia ejus Capitula Sanctis Eccleſiæ Patribus, & quibuſdam obſcuris eorum locutionibus præſumpſiſſet æquiparare, & æqualem prætendere dignitatem. Præſertim quod talia ad ipſum etiam Principem ſcripſiſſet,

ac

ac ab ipſo poſtulaſſet. Hìc enim lucidè id aſſeverat. Hinc & à ſe factam diſpenſatoriam gratiam, & illius confirmatoriam legem cenſet circumducendas, & Principem obteſtatur, ne patiatur ſe circumſcribi. Et propter præfatam de defunctis non damnnandis regulam adjungit ipſos ex odio aut invidiâ non vexandos, & ſubnectit: *Quoniam verò dogmaticæ rectitudinis Amatoribus dilecta eſt veritas, & vera dicere eos neceſſariò decet, & exercitatos eſſe, ut poſſint vana ſolentibus loqui reſiſtere, arbitratus ſum oportere, innumerabili multitudine fratrum non mediocriter iniquitatem paſſa, ex quibus ſcripſerunt de omnium noſtrum Domino & Salvatore Chriſto Diodorus Tharſi civitatis, & qui Mopſueſtiæ fuit Epiſcopus, eloquentiſſimus Theodorus, pauca quædam dicere ad ea, quæ illi dixerunt, & Sectæ amborum deformitatem legentibus domonſtrare.* Affirmat etiam defunctis, dum prvaa ipſorum dogmata ſunt manifeſta, non eſſe parcendum. Epiſtolæ fragmentum exſtat in quinto Concilio. Et ad iſtam rem S. Proclus fuit ſeriò cooperatus.

Nec ſine fructu. Etenim Imperator Theodoſius ſeveriſſimam legem, quâ Neſtorii perſonam, ejuſque Sectatores ac libros perſecutus nuper fuerat, hos omnes exuri, illos verò jubens appellari Simonianos, extendit ad Theodori perſonam ac libros, ideoque datum in ipſum à Cyrillo ac Proclo anathema firmavit. Ejus de Theodoro ac Neſtorio verba ſunt lucida: *Neq; de cætero inveniatur prædictorum hominum memoria, vel ulla appellatio, præter Simonis.* Quo anno hæc omnia & ſingula ſint facta, diſtinctè non poſſim dicere. Exiſtimo operoſam tot moliminum ſeriem ante trigeſimum nonum, aut quadrageſimum iſtius ſæculi annum non potuiſſe expleri. Quod porrò Cyrillus quatuor adversùs Diodorum ac Theodorum libros ſcripſerit, licet Facundus Hermianenſis conetur vocare in dubium, fatetur tamen ejus Collega Liberâtus Diaconus. Reluctans interim, & quaſi cum proteſtatione. Nam adjungit iſtos libros à ſolis Acephalis, id eſt, trium Capitulorum Damnatoribus adſtrui, negari antem à Catholicæ veritatis, id eſt, dictorum Capitulorum Defenſoribus. Audienda ſunt ejus verba: *Sed Baſilius quidam Diaconus, ſumens Tomum Procli, quem Armeniis ſcripſerat, Alexandriam venit, & Armeniorum libellos ſuis libellis adnectens, obtulit Cyrillo ejuſdem urbis Antiſtiti. Quibus, ut ferunt rumores, quatuor libros ſcripſit, tres adverſus Diodorum ac Theodorum, quaſi Neſtoriani Dog-*

matis Authores, & alium de incarnatione librum. Dicit, *Vt rumores ferunt*, quod nempe etiam ipſe vellet, ſed non audeat iſtos libros vocare in dubium. At quintæ Synodi authoritas videtur irrefragabilis. Et ipſi palam conſonat in literis ad Irenæum Theodoretus. Affirmat iſtos libros eſſe à ſe refutatos. Quin & ipſe Cyrillus ſcribit ad Melitinenſem Acacium: *Inſpectis Theodori ac Diodori libris, quos non de incarnatione Vnigeniti, ſed magis contra Incarnationem ſcripſerunt, poſui aliqua Capitula, & quo potui modo, contradixi eis.*

Epiſt. 16.

Baſilius Diaconus eſt omninò ille Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ Archi-Mandrita, cujus zeloſiſſima & conſtantiſſima adversùs Neſtorium adhuc Epiſcopum, ac ejus tyrannicas in Clerum ac Populum violentias conteſtatio ac appellatio exſtat in primâ parte Epheſini Concilii. Hic igitur videns, quod Joannis Antiocheni ac aliorum Orientalium Epiſcoporum Legati tentarent Theodori Capitula purgare, & deſuper legem extorquere, aſſumpſit S. Procli Tomum, & ſupra adductos Armeniorum, Perſarum, ac aliarum Gentium contra Theodori perſonam libellos, eiſque adjunxit libellum proprium, & cum omnibus iſtis perrexit ad S. Cyrillum. Nec dubitandum eſt, quin & S. Procli litteras habuerit. Etiam literas aut libellos S. Dalmatii Presbyteri & Archi-Mandritæ. De ipſo enim Proclus in literis, quibus Ibam caſtigari poſtulavit, ſcripſit ad Joannem Antiochenum: *Habebit Ibas, ſi ſe correxerit, non ſolum eos, qui nunc de ipſo dubitant, mirantes eum, ſed etiam Sanctiſſimum noſtrum Patrem, Presbyterum & Archi-Mandritam Dalmatium, nimium honorantem & mirantem, ſi videat ſapientem ea, quæ piæ fidei ſunt. Modo enim, utpote ſuper aliis eo vulgato, memoratus Sanctiſſimus propter charitatem non mediocriter laceratur, quod ii qui debent in Divinioribus prædicari, in adverſis accuſantur, ſive zelo dicentium, ſive invidia criminantium.* Dalmatius, uti adversùs Neſtorium, ita & adversùs Theodorum erat zeloſiſſimus. Hinc Epheſini Concilii tempore dumtaxat Diaconus, poſtmodò à S. Maximiano aut à S. Proclo eſt evectus in Presbyterum. Forſitan ſuas litteras adjunxit etiam, tunc Orthodoxus, Archi-Mandrita Etyches. Quod enim ſermone & opere potens, ac S. Cyrillo gratiſſimus fuerit, infra docebimur. Hæ contra Theodorum lites fuerunt illi prima odii radix in Ibam. Baſilius Diaconus videtur horum omnium fuiſſe

fuiſſe Legatus. Quidquid ſit, per laudata arma S. Cyrillum permovit ad ſtringendum calamum in Theodorum, & ad ipſum anathematizandum. Et anathematis firmitatem poſtulandam à Principe. Utique per Proclum Regiæ civitatis Epiſcopum, ad cujus munus ſpectabant talia.

Verùm hæc omnia non dimoverunt Antiochenum Joannem à ſuo Propoſito. Nec Ibam caſtigavit, nec deſiit Thodorum defendere. Etiam ejus nepos & Succeſſor Domnus, de quo Facundus Hermianenſis: *Accedat etiam Venerabilis Domnus Antiochenus, qui ſui Deceſſoris Ioannis, aliorumq́; præcedentium Collegarum ſententiam tenens, Eutychi Apollinaris Hæreſiarchæ impietatem renovare tentanti, & ob hoc Diodorum atq́; Theodorum anathematizare præſumenti, primus reſtitit ad Imperatorem Theodoſium ſcribens.* Lib 12 c 4. Idem Facundus nobis cuſtodivit fragmentum iſtius, & quidem Synodalis, Epiſtolæ: *Veſtram docere cogimur Pietatem, quoniam Apollinaris Hæreſiarchæ impietatem Eutyches Presbyter renovare pertentat, & Apoſtolicas labefactare doctrinas, Myſterii Incarnationis dogma corrumpens, & Divinitatem Vnigeniti & humanitatem vocans unam naturam, commixtionemq́; & confuſionem aſſerens factam, & ſalutarem paſſionem ipſi incommutabili Deitati adnectens, & hos qui columnæ veritatis, & propugnatores pietatis fuerunt,* Lib 8 c 5. *& adversùs omnem Hæreſim clarè virtutem exercuerunt, Diodorum ac Theodorum anabematizare præſumit.* Ex quibus diſcimus plura. Primò, quod Eutyches Diodorum ac Theodorum anathematizarit, Domnus autem defenderit. Nempè hic ex Antiochenæ, ille agebat ex Decretis Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ. Secundò, quod Domnus ſequeretur veſtigia ſui Anteceſſoris Joannis. Tertiò, quod Eutyches omninò fuerit unus ex adjutoriis Baſilii Diaconi. Quartò, quod ex nimio Diodori ac Theodori odio ſit lapſus in blaſphemam impietatem Apollinarii. Duodecimum S. Cyrilli Capitulum habebat hanc propoſitionem: *Deus Verbum eſt paſſus.* Et conſonabat S. Procli Tomus, habens hunc articulum: *Vnus è Sancta Trinitate eſt paſſus.* Verùm iſtos articulos hoſtiliſſimè tunc perſequebantur Orientales Epiſcopi. Etiam Theodoretus & alii Orthodoxi. Et hæc eſt una ex cauſis, ob quas Ibas nunquam voluit laudato Tomo ſubſcribere. Iſtos nihilominùs articulos alii omnes conſtanter defenderunt. Erant enim rectiſſimi. Aſſerebant Deum

Deum Verbum non in ſuâ Deitate, ſed in aſſumptâ in propriam hypoſtaſin carne fuiſſe paſſum. At verò Eutyches intellexit ac voluit paſſum in ipſa Divinitate, ideòque ab Eccleſiâ excidit. Hinc Magnus Leo Pontifex ipſum frequenter, & meritò appellavit Senem delirum ac imperitum. Hæc igitur ſunt prima exordia Eutychianæ blaſphemiæ. Et ipſis Patriarcha Domnus fuit uſus ad Theodorum ac Diodorum expurgandos, clamans omnes eorum hoſtes eſſe Apollinariſtas: Lucidè id patere in uno iſtorum hoſtium Coryphæo, Eutychete. Ex his item diſcimus exordia Eutychiani odii in Ibam. Similiter prima exordia non ſolius Neſtorianæ hæreſis, ſed etiam Eutychianæ. Ambæ, ac inſuper Pelagiana, ſunt à Theodoro. Per diverſum tamen influendi modum.

Domni accuſatio videtur facta anno quadrageſimo primo iſtius ſæculi: In ipſo exordio ſui Epiſcopatus. Iſto enim anno Joannes Patriarcha eſt defunctus, & Domnus ſucceſſit. Eodem item anno Eutyches incepit ſuam hæreſim. Teſtem adduco S. Anaſtaſium Sinaitam: *Annis circiter poſt* Epheſinum Concilium *decem Eutyches quidam, Archi-Mandrita Conſtantinopoli, eſt exortus, qui diceret totum Chriſtum eſſe naturam unicam.* Eodem tempore poſſit cœpiſſe turba illa, de quâ Imperator Theodoſius in litteris, per quas Dioſcorum Alexandriæ Patriarcham evocavit ad ſecundum Epheſinum Concilium: *Pervenit ad noſtra Serenitatis auditum, quia multi Reverendiſſimi Orientales Archi-Mandrita ſimul cum Catholicis Populis adversùm quoſdam Epiſcopos, qui Neſtorianâ impietate ægrotare dicuntur, in quibuſdam Orientalium civitatibus conſtituti laborarent, & pro fide Catholicâ contenderent.* Clamabant Theodorum docuiſſe eadem cum Neſtorio, ac ejus fuiſſe Magiſtrum, ideòque Joannem Antiochenum, & alios Theodori defenſores Epiſcopos eſſe palam Neſtorianos. Iſtorum Archi-Mandritarum Coryphæus erat Barſumas, Eutycheti amiciſſimus, ac eadem cum ipſo ſentiens. Et poſſint ab Eutychete, qui S. Procli, S. Cyrilli, Imperatoris Theodoſii, ac plurium etiam Orientalium Antiſtitum contra Theodorum Acta & Senſa norat, fuiſſe inflammati, & varia ab ipſo fomenta accepiſſe. Hinc igitur Patriarcha Domnus ſtatim in ſui Epiſcopatûs exordio cenſuit ipſum compeſcendum, atque ita capiſtrum injiciendum

etiam

etiam Barſumæ, & aliis ſibi rebellibus per Orientem Monachis. Eum apud Theodoſium accuſavit de reſuſcitato Apollinario.

Accuſatio acerbè momordit Eutychetem. Hinc ſe contulit ad Apoſtolicam Sedem, & Magno Pontifici Leoni queſtus eſt, *Quod Neſtoriana Hæreſis quorumdam rurſum ſtudiis pullularet.* Non Conſtantinopoli, ſed in Orientali Diœceſi. Palam reddit talionem Domno, ipſumque, ac item Theodoretum, Ibam, & alios iſtic Epiſcopos accuſat, quod, Diodorum ac Theodorum defenderent, atque ita reſuſcitarent Neſtorianam Hæreſim. Et Papa laudavit ejus zelum, ac benignè reſcripſit. Quinti Concili acta rectè aiunt: *Leo S. memoria Papa antiquioris Roma & ſuſcepit Eutychetem, & reſcripſit, comprobans eum, & tamen poſtea condemnavit, & anathematizavit eum, ut Hæreticum.* Reſcriptum datum eſt Calendis Juniis, Conſulatu Poſthumiani & Zenonis. Eſt iſtius ſæculi annus quadrageſimus octavus. Proinde Eutychetis querimonia fuerit facta anno præcedenti. Et ab ipſo omnes paſſim numerant exordium Eutychianæ blaſphemiæ. Hinc S. Papa Gelaſius in literis, per quas Dardaniæ Epiſcopis intimavit ſuæ Papalis Dignitatis ingreſſum, affirmat Eutychetem incepiſſe ante annos ferè quadraginta & quinque. Scripſit ejuſdem ſæculi anno nonageſimo ſecundo, ideòque iſta exordia palam refert in annum quadrageſimum ſeptimum.

Act. 5.

Epiſt. 16.

Quæſtio eſt, Quare & quomodo Eutyches tamdiu ſiluerit? Quomodo & quare ſe adversùs Domnum non ſtuduerit purgare? Reſpondeo non dubitandum, quin ſtuduerit, & nullatenus ſiluerit. Licèt documenta non habeamus, perſuademur à rerum & Actorum conſequentiâ. Purgavit ſe & apud Theodoſium, & apud Proclum. Etenim cum Proclo, cui tamen Domnus fuit amiciſſimus, nihil umquam habuit quæſtionis. Proclus & Domnus, licèt circa Theodori ac Diodori cauſam penitus diſſentirent, habuerunt aliud amicitiæ vinculum: Nempe Pacta illa de admittendo, qui Conſtantinopolitanæ Cathedræ indulgebat ſecundum totius Eccleſiæ locum, Canone Conſtantinopolitani Concilii, nobis à Theodoreto relata in litteris ad S. Flavianum, proximum Procli Succeſſorem. Proclus obiit iſtius ſæculi anno quadrageſimo ſeptimo: Et Eutyches tunc erat adeò purgatus & integer,

ut Regiæ civitatis Cathedram prætenderet, verùm S. Flavianus obtinuit.

Alexandriæ Patriarcha, qui quadrageſimo quarto iſtius ſæculi anno ſucceſſerat S. Cyrillo, Dioſcorus, iſtis Pactis graviſſimè offenſus, Orientalem tunc divexabat Eccleſiam. Cyrillus, licèt Diodorum ac Theodorum anathematizaſſet, ob ejus tamen patrocinium non damnabat Orientales Epiſcopos, ſed cum illis fovebat communionem & amicitiam. At de Dioſcoro in præfatâ ad S. Flavianum Epiſtola ſcribit Theodoretus: *Rati nos adjutorem ac ſocium ad ea, quæ contra fidem Apoſtolicam moventur, habituros Deo cariſſimum Alexandriæ Epiſcopum, Dominum Dioſcorum, miſimus unum è Religioſiſſimis Presbyteris, prudentiâ inſignem, cum Litteris Synodicis, Pietati ejus ſuggerentes, nos in eo fœdere, quod ſub beatæ memoriæ Cyrillo initum eſt, permanere, ſcriptamq; ab eo Epiſtolam amplecti, & Beatiſſimi quoque Athanaſii Epiſtolam, quam ad Beatum Epictetum ſcripſit, libenter recipere, atque antè hac fidem in Nicæâ Bythyniæ à Sanctis Patribus expoſitam. Et hortati ſumus, ut eos, qui in his permanere nolunt, ſuadeat permanere. Verùm abiens hinc quidam ex illis, qui contraria ſentiunt, & tumultus iſtos cient, cum aliquos illic decepiſſet, & ſexcentas contra nos calumnias texuiſſet, nefandas contra nos vociferationes excitavit. Deo autem Chariſsimus Epiſcopus Dioſcorus Epiſtolam ad nos ſcripſit, quam ab eo ſcriptam non decuit, qui ab univerſorum Deo didicerat vocem mendacii non ſuſcipere. Eis enim fidem habens quæ contra nos dicta fuerant, quaſi accuratè ſingula examinaſſet, ac veritatem per tormenta expreſsiſſet, ita nos condemnavit. Sed nos calumniam forti animo pertulimus, eiq; blandis litteris reſcripſimus, & Pietati ejus oſtendimus falſa eſſe hæc omnia, nullumq; Deo Chariſsimorum Orientis Epiſcoporum ab Apoſtolicis dogmatibus diſſentire. Quod & Religioſiſsimis Clericis, qui ab eo venerant, ipſâ rerum experientiâ perſuaſum eſt. At ille omnibus valere juſsis, & calumniantibus aures tradens, rem aggreſſus eſt, quæ credi nullatenus queat, niſi teſtem haberet Eccleſiam. Tulit enim illos, qui nobis anathema dicebant, ſurgenſq; & acclamans illorum voces confirmavit. Ad hæc aliquos ex Deo chariſsimis Epiſcopis in urbem Regiam miſit, ut accepimus, majores ſperans contra nos tumultus excitandos. Nos verò primùm Defenſorem habemus omnium Inſpectorem Deum, pro Divinis ſiquidem ejus dogmatibus dimicamus; deinde verò tuam quoque Sanctitatem obteſtamur, ut oppugnatam fidem tueatur, & pro conculcatis Canonibus decertet.* Et poſt quædam:

quædam : *Vt autem hoc quoque tua Sanctitas non ignoret, ſcito hanc illum adversùs nos puſillanimitatem gerere, ex quo Synodicis veſtris, ſub beata memoria Proclo factis, Sanctorum regulis inhærentes adhæſimus, & de hoc nos ſemel & iterum increpaſſe, quaſi Antiochenorum, ut ait, & Alexandrinorum jura prodiderimus. Horum memor, tempuſq́, uti ei viſum eſt, nactus, inimicitias patefecit.*

Docent plura ad præſentem rem ſpectantia. Primò, quod præfata Procli ac Domni de Conſtantinopolitanæ Sedis Primatu Pacta Dioſcorus, etiam vivo S. Cyrillo, utpote Alexandrinæ Eccleſiæ tunc Archi-Diaconus, ſemper iniquiſſimè tulerit. Secundò, quod etiam tunc Domnum ac ejus Epiſcopos durè increpaverit, tamquam Apoſtolici ac ſexti Nicæni Canonis Prævaricatores, ac Proditores non ſolius Alexandrinæ, ſed ſuæ etiam propriæ Antiochenæ Eccleſiæ. Tertiò, quod tunc iſtam injuriam vindicare non valens ſibi ipſi dixerit: *Cum accepero tempus, ego juſtitias judicabo.* Quartò, quod factus Alexandrinus Epiſcopus crediderit iſtud tempus adveniſſe: Quod cœperit ſurſum ac deorſum inclamare S. Marci Sedem, utique ab iſtâ infamiâ liberandum. Quod cœperit occaſiones quærere. Quintò, quod Domnus ac ejus Epiſcopi hæc audientes cœperint ſibi timere. Nam etiam audiebant, quomodo ille in S. Cyrilli Acta, nepotes, ac amicos graſſaretur. Sextò, quod capiendi conſilii causâ Synodum fecerint. Septimò, quod ex ipsâ eximium Presbyterum cum Synodicis literis legaverint, profitentes ſe in initâ inter ſuos Anteceſſores, Cyrillum ac Joannem, pace firmos permanere, ac in cunctis ejus conditionibus: Nempe in ſincerâ adhæſione ad Nicænum Symbolum, ad S. Athanaſii Epiſtolam ſcriptam Epicteto Corinthiorum Epiſcopo, & ad S. Cyrilli Epiſtolam, Orientalibus tunc miſſam per Paulum Emeſenum Epiſcopum. Octavò, quod Dioſcorum rogaverint, ut illos Epiſcopos & Populos, qui illa prævaricarentur, poſtularet caſtigandos. Nonò, quod tunc in Orientali Eccleſiâ reſtarent diſcordiæ ac turbæ: Quidam enim volebant firmum eſſe S. Cyrilli ac S. Procli de Theodoro judicium, ac ipſum etiam à Domno Patriarchâ ac ipſi adhærentibus Epiſcopis anathematizari. Hi haud dubiè erant iſti cum Barſumâ Monachi, itemque Edeſ-

ſeni Clerici, quidam militiæ Primates, & plures alii, de quibus eſt actum in ſuperioribus. Hos Theodoretus ſcribit eſſe authores tumultuum. Decimò, quod iſtorum quidam hanc ſuæ Synodi legationem audiens duxerit ipſam impugnandam: Quod ipſam impugnaturus Alexandriam abierit. Haud dubiè Legatus à ſuis Aſſeclis. Undecimò, quod idem ille multorum Alexandriuorum aures circumſcripſerit, atque ita ſexcentas calumnias contra ſuos Epiſcopos ſeminaverit. Duodecimò, quod contra ipſos ſuſcitaverit nefandas vociferationes. Vociferationes anathematis. Nempè Orientalium Populorum vociferationibus, *Creſcat fides Theodori, credimus cum Theodoro*, reddidit talionem, & ab Alexandrino Populo exclamari fecit: *Anathema Theodoro, anathema ejus defenſoribus.* Decimotertio, quod Dioſcorus iſta libenter audierit, ideòque præcipitem ac terribilem Epiſtolam ad Orientales ſcripſerit, horrendè mandans juxta Imperatoris Edicta Theodorum anathematizari, niſi mallent ipſi cum illo ſuſtinere idem ſupplicium. Addidit omnes Theodori Defenſores eſſe etiam duorum in Chriſto Domino filiorum Dogmatiſtas, ideòque manifeſtè Neſtorianos: Et hæc abundè ſibi conſtare. Decimoquarto, quod hæc illis intimaverit per Legatos Clericos. Decimoquinto, quod Orientales Epiſcopi ſe abundè purgaverint apud iſtos Legatos, & nihilominus addiderint purgatorias ad Dioſcorum litteras. Decimoſexto, quod Dioſcorus nullam penitus purgationem admiſerit. Decimoſeptimo, quod iſtos turbidos Orientalium Epiſcoporum calumniatores advocaverit, ipſos ad ſuperiora denuò vociferanda animarit, ac præfati præſertim anathematis exclamationem, ſurgens in ſuo Throno, & acclamans, confirmaverit. Quod anathematizarit omnem Orientalem Eccleſiam: Saltem ejus Patriarcham ac Primates Epiſcopos. Quod ita ſit palam prævaricatus ſextum Nicænum Canonem, ſancientem quod Alexandrino Patriarchæ nihil poteſtatis ſit in Orientalem Diœceſim. Hæc calamitas duravit ab anno quadrageſimo quarto uſque ad quadrageſimum ſeptimum.

Et certè afflicti Orientalium Epiſcopi quò confugiſſent? Etenim Eutyches, quem Domnus Patriarcha potenter accuſarat, ac ita ſperarat compeſcendum, plenè ſe expurgavit apud S. Proclum, profeſſum Theodori hoſtem, atque ita ejus aures Orientalibus

libus plenè clauſit. Et omnis Regiæ civitatis Eccleſia oderat Theodorum. Tandem annus quadrageſimus ſeptimus S. Proclum evocavit ad meliorem vitam, & rejecto Eutychete dedit illi Succeſſorem S. Flavianum. Et huic non ſolus competitor Eutyches adverſabatur, ſed etiam Dioſcorus. Optimus enim Flavianus S. Cyrilli nepotes, à Dioſcoro expilatos, & in Regiâ civitate mendicantes, ſtatim cœpit eleëmoſynis adjuvare, atque ita iſtum Pharaonem graviter offendit. Hinc auxilii ſpem conceperunt Orientales Epiſcopi, ipſum ſperarunt etiam offenſum duobus iſtis turbinibus, atque ita per Theodoretum confugerunt ad illum, & poſtularunt duo: Defenſionem Orthodoxæ fidei, & obſervantiam Sacrorum Canonum. Defenſionem fidei contra Eutychetem & ejus Complices, quos jam olim Patriarcha Domnus ex firmis fundamentis accuſaverat, & quos nunc adjuvabat Dioſcorus; Canonum obſervantiam contrà eundem Dioſcorum, qui ſextum Nicænum Canonem ſpernens exercebat Tyrannidem in Orientalem Diœceſim. Et S. Flavianus admiſit preces, & addixit patrocinium. Etenim Eutyches quotidie fiebat ſuſpectior ac manifeſtior. Et Euſebii Dorylεenſis Epiſcopi adversùs eum clamores videntur tunc incepiſſe. Certè S. Flaviani contra eum Synodus eſt iſto ipſo anno facta, die ſexto Idus Novembris. Novus igitur hæreſiarcha, ad ſuum Patriarcham non habens refugium, recurrit ad Magnum Leonem Pontificem, lamentans Neſtorianam hæreſim à quibuſdam reſuſcitari: Et reſurgere. Ex his vides ipſum etiam adversùs primam Domni accuſationem nullatenus tacuiſſe.

Et inter iſtos Reſuſcitatores non ſine fundamento numeravit Theodoretum. Hic namque Diodorum ac Theodorum pertinaciſſimè defendebat, & S. Cyrilli contra ipſorum dogmata libros refutaverat. Ita ipſe profitetur & gloriatur in ſupra-adductis litteris ad Irenæum Tyri Epiſcopum: Et iſtorum librorum fragmenta exſtant in Actis quinti Concilii. Et contra ipſos tandem emanavit lex, quâ Imperator Theodoſius datam adversùs Neſtorii Scripta legem extendit etiam ad Diodori, ac Theodori Scripta, & ipſa ubicumque reperta juſſit exuri. Lex exſtat in quinto Concilio. Quæritur ejus tempus. Etenim adversùs Theodoretum exſtant tria Regia Edicta. Primum eſt illud circumſcripti intra Cyren-

ſem civitatem exilii Commonitorium, quod Imperator Theodoſius propria manu ſubſcriptum illi miſit per Rufum Comitem, & per Orientalis militiæ Magiſtrum juſſit mitti in executionem: *Quoniam ille illius civitatis Epiſcopus aſſiduè congregat Synodos, turbatá, ea res Orthodoxos, da operam congruenti moderatione ac prudentia, ut is Cyro*
Epiſt 79.80. *ſe contineat, nec ad aliam civitatem proficiſcatur.* Videantur ejus litteræ ad Anatolium Patricium, ad Eutrechium Præfectum, & ad alios. Iſtas turbidas Synodos agitabat ſub Domno Patriarchâ pro Diodoro ac Theodoro: Earum ipſe os & lingua. Ad Dioſcorum A-
Epiſt. 83. lexandriæ Patriarcham ſcribit tunc fluxiſſe ſeptimum Domni annum. Erat iſtius ſæculi annus quadrageſimus ſeptimus. Iſte ipſe, quo Eutyches eum accuſavit apud Leonem Pontificem. Epiſtola enim ad Dioſcorum videtur non niſi lapſo poſt inflictum exilium anno ſcripta. Ita Eutyches, qui apud S. Flavianum nihil poterat, poterat multa apud Theodoſium, & ſperabat etiam poſſe apud Romanam Eccleſiam.

Aliud Edictum eſt ejuſdem Theodoſii Sacra juſſio, qua Dioſcorum Patriarcham evocavit ad ſecundam Epheſinam Synodum, habens inter cætera: *Theodoretum ſanè Epiſcopum Cyri civitatis, quem pridem juſſimus ſuæ ſoli vacare Eccleſiæ, ſancimus non prius ad Sanctam Synodum convenire, niſi univerſo Sancto placuerit Concilio & ipſum concurrere, & pariter intereſſe.* Eſt data Conſulatu Poſthumiani & Zenonis, eodem anno, quo Sanctus Leo ſuas ad Eutychem reſcripſit litteras, & quo S. Flavianus ſuam adversùs eundem celebravit Synodum. Et quidem tertiò Calendas Aprilis. At verò hæc Epiſtola data eſt Calendis Juniis, iſta verò Synodus cœpit ſextò Idus Novembris. Porrò iſtud Epheſinum Concilum fuit indictum ad retractandum illius Synodi de Eutychete Judicium. Hinc quæritur, quomodo illius indictio poſſit iſtius celebrationem præceſſiſſe ad medium annum? Quin & Epheſinum Latrocinium ſcribitur actum eodem anno, ſextò Idus Auguſti. Tribus menſibus ante S. Flaviani Synodum. Eadem eſt quæſtio de Reſcripto magni Leonis. Reſpondeo eſſe mendum. Aliud neſcio.

Tertium edictum eſt ejuſdem Principis Sacra Juſſio, quâ Epheſini Latrocinii Acta confirmans ſtabilivit etiam Theodoreti degradationem, ac damnavit ejus Scripta. Nempe Scripta contra Capitula S. Cyrilli, Juſſio dari non potuit, niſi ad ſequentem annum.

Hinc

Hinc igitur quæritur, quæ ſit, & quando data ſit adversùm Theodoreti libros lex, quam laudat quinta Synodus?

Reſpondeo eſſe eam ipſam, quæ confirmavit Acta Epheſini Latrocinii. Utraquehabet idem procemium,&eundem ferè finem. Earum præcipua differentia eſt, quod poſterior prætermittat illa, quæ tangunt S. Flavianum, Domnum Antiochenum, alioſque latrocinaliter degradatos Epiſcopos. Neſcio quis Theodoreti Adverſarius legem ita caſtravit, & fabricavit quaſi ſingularem in Theodoretum. Et ne latrocinalis appareret, abſcidit illa, quæ erant in Domnum,ac præſertim in S.Flavianum. Plura iſtiuſmodi caduca contra Theodoretum, itemque contra Ibam argumenta habemus in quinto Concilio: Et tale palam eſt Epiſtola,quam de S. Cyrilli morte Theodoretus aſſeritur ſcripſiſſe ad Joannem Antiochiæ Epiſcopum. Etenim Joannes triennio obiit ante S. Cyrillum. Et talis forſitan ſutela eſt etiam lex adversùs Theodorum. Etenim ſi talis lex exſtitiſſet, quomodo Domnus Patriarcha,Ibas, Theodoretus, ac alii Orientales Epiſcopi adversùs illam præſumpſiſſent Theodorum defendere? Et Edeſſeni Clerici adversùs Ibam adduxerunt omnia poſſibilia: Et tamen de iſtius legis prævaricatione penitus ſiluerunt. Et lex emanaſſe dicitur ad Sancti Cyrilli non contra ſolum Theodorum, ſed & contra Diodorum libros, & tamen de illis non ſancit æqualiter: Diodorum nominat, at ſilet de ejus libris. Hi prius comparent in ſecunda Lege. Sunt & alia argumenta technæ & artis. Certè credibilius eſt, quod Joannes ac Domnus, Patriarchæ Antiocheni, eiſque adhærentes per Orientem Epiſcopi, ſolam Procli authoritatem, & ſolos Cyrilli libros, quibus dicebatur anathema Theodoro, parum curaverint, ideoque perrexerint illum defendere. Eos lex omninò deterruiſſet. Quidquid ſit, omnia ab Epheſino Latrocinio ac Theodoſii lege adversùs Theodoretum Decreta & Acta circumduxerunt magnus Papa Leo, Chalcedonenſis Synodus, ac Imperator Marcianus: Ejus & perſonam & Scripta reſtituerunt in plenam libertatem. Marciani lex Theodoretum non dumtaxat Euſebio Doryleenſi, ſed etiam S. Flaviano adjungit, ipſumque appellat Religioſum Epiſcopum, & concludit: *Injuſta ſententia nihil obſit Theodoreto, qui eadem Theodoſii lege continetur. Quoniam*

niam non poſſunt Sacerdotes conſtitutione damnari, quos Synodicum ornat de conſervatâ religione Decretum. Exinde cœpit non ſolius Theodoreti ac Ibæ, ſed etiam Diodori ac Theodori defenſio eſſe libera.

Hinc enim ſub Juſtini primi Imperio Sergius Cyrenſis Epiſcopus, ejuſque Clerici fecerunt, quod Conſtantinus Imperatoris Juſtiniani Quæſtor dixit ad quintum Concilium: *Clerici venerandæ Eccleſiæ Cyri imaginem Theodoreti rhedæ impoſuerunt, & in prædictam civitatem pſallentes introduxerunt, Sergius verò tunc civitatis Epiſcopus Collectionem celebravit Theodori, & Diodori, & Theodoreti, & Neſtorii, tanquam unius*
Act. 7. *SS. Martyrum.* Addidit Sergium eâ de causâ fuiſſe degradatum, ac perpetuò ejectum. Utique non propter Theodorum, Diodorum, aut Theodoretum, ſed quod ipſis Neſtorium adjungeret, & venerandum juberet ut Martyrem. Quin immò etiam poſt quintam Synodum ſcripſit in illuſtrium virorum catalogo neſcio cujus appnedix ad S. Hildephonſi Toletani Archi Epiſcopi catalogum: *Theodorus Mopſueſtenæ civitatis Epiſcopus, ita clarè copioſeq; ſcientiæ doctrinâ refulſiſſe refertur, ut prædicaretur, ſi referre fas eſt, mille voluminum Summam in Græco conſcripſiſſe adversùs omnium Hæreticorum errores. Hunc Acephalorum Epiſcopi, in præjudicium Chalcedonenſis Concilii, Juſtiniano Principe compellente, damnare poſt mortem cum Ibâ & Theodoreto Epiſcopis cenſuerunt, dum conſtat eum laudabilium virorum teſtimoniis, clariſſimum Eccleſiæ Doctorem fuiſſe. Vixit uſq; ad Imperium ſenioris Leonis.* Quin immò jam ſupra audivimus, quod Theodorus decem librorum millia ediderit. Attamen uſque ad Leonis imperium non protraxit vitam. Etenim obiit quinti ſæculi anno vigeſimo ſeptimo. Et certè Scriptor iſte eſt non parum injurius in quintam Synodum. Interim ſcripſit juxta antiquum ſenſum Hiſpaniæ, quæ iſtam Synodum noluit admittere. Quam nos appellamus ſextam, Hiſpani appellant quintam. Hæc ſunt alterius loci. Addo tamen Liberatum Diaconum, utpotè pertinacem Theodori patronum, in harum quæſtionum expoſitione non parum ceſpitare: Præſertim circa Decretorum, quæ à S. Cyrillo à S. Proclo proceſſerunt, tempus & ordinem. Et ipſe, Hermianenſis Facundus, aliique trium Capitulorum adversùs quintam Synodum defenſores, diſpenſatoria pro Theodoro Decreta voluerunt eſſe poſtrema, & dictos Patres in iſtis perſtitiſſe. Graviſſimè labuntur. Et ex hoc

errore

errore ſunt lapſi in alios. Res ita pependit uſque ad quintam Synodum.

AD CAPUT XLVI.

HOc Hypomnyſticum eſt factum & ſcriptum antè unitam Eccleſiæ Pacem. Eutherius Thyanenſis Epiſcopus erat unus illorum Epiſcoporum, quos degradaverat Epheſina Synodus, & quos Maximiani Conſtantinopolitani Antiſtitis Concilium decreverat ſuis Thronis & civitatibus exturbandos. Hinc Firmus Cæſaræenſis Epiſcopus, primæ Cappadociæ Metropolita, Ponticæ Diœceſeos Exarchus, zeloſiſſimus S. Cyrilli adjutor in Epheſinâ Synodo, & in iſtâ Conſtantinopolitanâ Aſſeſſor præfati Maximiani, cum armatâ manu venit Thyanam, alium conſecravit Epiſcopum, & conatus eſt Conſtantinopolitanam ſententiam exequi, & ejicere Eutherium. At hunc adjuvit Thyanenſis Populus, nec non & Comitis Longras Iſauricum auxilium, atque ita ipſum Firmum cum omni ſuâ turmâ ejecit. Ex quo lucet hæc antè pacem contigiſſe. Pax enim fuit ſigillata & firmata per ſacras juſſiones Principis, ideòque nec Thyanenſis Populus, nec præſertim Comes Longras præſumpſiſſet in ipſam impingere. Porrò Firmus ad hanc occaſionem fuit non parum gaviſus. Etenim ſpectantium ad ipſum Metropolitarum conſecrationem Conſtantinopolitani Patriarchæ jam cœperant invadere: Hac occaſione ſperavit ſibi ac ſuæ Sedi reparare ſua Privilegia. Theodorus Balſamon in Scholio ad ſextum Sardicenſem, & in Scolio ad ſecundum Conſtantinopolitanum, & in Scholio ad vigeſimum octavum Chalcedonenſem Canonem affirmat trium Autocephalarum Diœceſeon Metropolitas antè hunc poſteriorem Canonem fuiſſe conſecratos à ſuis Synodis. Videtur labi. Videntur fuiſſe conſecrati à ſuis Exarchis. Nam hoc iſtorum jus invaſit Regiæ civitatis Epiſcopus, & per iſtud incepit ſe oſtentare Patriarcham.

Hic Firmi pro Epheſinâ Synodo zelus fuit omninò laudandus. Attamen fuit ſine ſale. Etenim contra Sardicenſes Canones ac

totius Catholicæ Eccleſiæ conſuetudinem ordinavit hominem neophytum, & invitum. Et hinc lucet homini plenè invito ac voluntati repugnanti injectam Conſecrationem eſſe penitus vacuam & nullam. Etenim hic novus Thyanenſis Epiſcopus, dum ſe vidit civitate ejiciendum, *negavit Ordinationem ſuam dicens, & contra voluntatem ſe ordinatum fuiſſe, & non acquieviſſe, ita ut mox indueret chlamydem, & in Theatrum vadens exſpectaret ludos.* Nempè uti Laicus, & nullâ ratione Epiſcopus. Et omnis Thyanenſis Populus acquievit. Non ejecit hominem, ſed permiſit adeſſe ſpectaculis. Nempè norat iſtiuſmodi impreſſionem eſſe inane Attentatum. Notanda ſunt verba: *Dicens contra voluntatem ſe fuiſſe ordinatum, & non acquieviſſe.* Affirmant nos, licet inviti ordinemur, in ſuſcipiendam, ut valida ſit, Ordinationem debere tandem acquieſcere. Lucidè ac inſigniter hoc docet S. Auguſtinus in litteris ad Donatum, in Donati Schiſmate Presbyterum, nolentem per pœnales Romanorum Imperatorum leges cogi ad unitatem Catholicæ Eccleſiæ, ac ſempiternam ſalutem; *Attende quid Apoſtolus dixerit,* Qui Epiſcopatum deſiderat, bonum opus deſiderat, *& tamen tam multi, ut Epiſcopatum ſuſcipiant, tenentur inviti, perducuntur, includuntur, cuſtodiuntur, patiuntur tanta quæ nolunt, donec eis adſit voluntas operis boni.* Palam affirmat ipſos non conſecrari, niſi talis voluntas ipſis antea extorqueatur. Et ita factum fuit S. Paulino, S. Pauliniano, S. Epiphanio, aliiſque non paucis, quos invitos ſcimus fuiſſe apprehenſos, & conſecratos. Hinc & Baſſianus Epheſinus Epiſcopus de ſuo Anteceſſore Memnone dixit ad Chalcedonenſe Concilium: *Memnon invidiam habens in iſtis, quoniam diligebar ab omnibus, nihil non egit, ut expelleret à civitate. Et immiſit manum ſuam, ut me ordinaret Epiſcopum Evazorum. Et hoc fecit. Ego autem non acquieſcebam, ſed ab horâ tertiâ uſque ad ſextam coram Altari me plagis afflixit: Et S. Evangelium & Altare ſanguine impletum eſt.* Baſſiani ſanguine, donec in Ordinationem conſentiret. Epiſcopalis Ordinatio fieri debebat continuato ab heri uſquehodiè jejunio, ideòque differri non poterat ultra prandium: Hinc Baſſianus ab horâ tertiâ uſque ad ſextam permiſit ſe percuti & ſanguinolentari. Et tandem, quò plagas evaderet, conſenſit.

Epiſt. 204.

Eadem de re ſcribit in funebri ſui Patris Gregorii elogio, agens de

de Euſebii Cæſaræenſis Archi-Epiſcopi electióne & conſecratione, S. Gregorius Nazianzenus: *Caſaraa Cives de Archi-Epiſcopi creatione inter ſe contendebant, acriſq; ſeditio erat, & qua non facilè comprimi ac ſedari poſſet. Nonnulli Epiſcopi aderant, ut Archi-Epiſcopum darent. Sed* Orat. 19 *cum in plures ſententias multitudo diſtraheretur, tandem Plebs tota uno conſenſu primarii ordinis virum, vitâ quidem & moribus eximium, Divino tamen Baptiſmate nécdum conſignatum, invitum & repugnantem corripientes, ſimulq; militaribus copiis, quæ tunc in urbe erant, opem adferentibus, in Sacrario collocarunt, & Epiſcopis obtulerunt, ab eiſq; petere inſtiterunt, ut eum initiarent, & Antiſtitem proclamarent, ſuaſioni interim vim admiſcentes: Non id quidem admodum modeſtè atque compoſitè, admodum tamen piè atque ardenter. Quid fit, & quò ſeditio progreſſa eſt? Coacti illi eum purificarunt, Antiſtitem renuntiarunt, in Throno collocarunt, manu tamen potius, quam voluntate, animiq; affectu, velut poſtea declaratum eſt.* Euſebium baptizarunt, conſecrarunt, ac inthronizarunt. Sed manu potius, quam voluntate. Attamen & voluntate. Nam ſine voluntate manus operari non poterat. Pergit Gregorius: *Vt enim lubentibus animis deceſſerunt, ac ſententiam ſuam in ſuo arbitrio & poteſtate habuerunt, conſilium inter ſe ineunt, haud ſcio an ſpirituale, ſed ineunt tamen, nempè ut nihil eorum, quæ geſta fuerant, ratum ac firmum eſſe ducerent, nec inſtitutionem legitimam: Vim ei objicientes, qui non minorem ipſe vim paſſus fuerat, ac ſermones quoſdam arripientes, ut petulanter magis, quam ſapienter eo tempore prolatos.* Epiſcopi illi ad Epiſcopalis Conſecrationis valorem volebant non dumtaxat in conſecrato, ſed etiam in conſecrantibus requiri voluntatem, non extortam, ſed plenè liberam; ideòque ſua in Euſebio opera clamabant eſſe irrita ac nulla. Adeò alieni erant ab illo Commento, quod vult Conſecrationem plenè invitis contra omnem voluntatis reniſum poſſe imprimi. Verùm Gregorius Nazianzenus Epiſcopus potenter interceſſit, demonſtrans extortam voluntatem in ambobus ſufficere. Et iſta omnia in laudatâ oratione confirmat ejus filius Gregorius Theologus.

Eadem eſt ratio iſtarum Ordinationum, quam invito Presbytero Sylvanus Calaguritanus in Hiſpania Epiſcopus, & quam Gregorio Mutinenſi Epiſcopo impreſſit Joannes ArchiEpiſcopus Ravennæ. Primam in litteris Aſcanii Tarraconenſis Metropolitæ ad Hilarum Papam, ſecundam habes in literis Simplicii Pontificis ad præfa-

Cap. 20. tum Joannem. Iſta violentia erat tunc adeò communis, ut S. Auguſtinus ſcribat in ſecundo libro de adulterinis conjugiis: *Solemus eis*, qui dimiſsâ ob adulterium uxore nolunt caſtè vivere, ſed ad novas tranſire nuptias, *proponere etiam continentiam Clericorum, qui plerumque ad eandem ſarcinam ſubeundam capiuntur inviti, eamq; ſuſceptam uſq; ad debitum finem, Domino adjuvante, perducunt. Dicimus ergo eis: Quid ſi & vos ad hoc ſubeundum Populorum violentiâ caperemini, nonne ſuſceptum caſtè cuſtodiretis officium, repente converſi ad impetrandas vires à Domino, de quibus nunquam antea cogitaſtis? Sed illos, inquiunt, honor plurimum conſolatur. Reſpondemus: Et vos timor amplior moderetur. Si enim multi Dei miniſtri repente atque inopinanter impoſitum ſuſceperunt, ſperantes ſe illuſtrius in Chriſti hæreditate fulgere, quanto magis vos adulteria cavendo vivere continenter debetis, metuentes non in Regno Dei minus fulgere, ſed in gehennæ ignibus ardere.* Dicit illos Populorum violentiâ capi, & Sacrum miniſterii Ordinem illis repente ac inopinanter imponi, & tamen ipſos ſuſcipere iſtud onus, ſperantes fulgere in Chriſti Regno, & converſos ad impetrandas à Domino vires. Quia nempe nolentes volunt, & volentes nolunt. Omnis namque iſta violentia infertur ad extorquendam voluntatem. Quæ dum non extorquetur. Nihil fit, nihil fieri poteſt. Sine ipsâ ordinatus poteſt imitari præſentem militem ordinatum à Firmo: Poteſt redire ad cingulum & ſæculum.

Porrò hæ violentiæ olim fiebant ex variis cauſis. Primò ex paucitate Clericorum. Dum Eccleſia indigebat Epiſcopo aut Clerico, & apta perſona non erat ad manum, quandoque ex ſemetipſo, quandoque ab Epiſcopo aut Clero accenſus Populus rapiebat aliquem, raptumque ac ſibi præſentatum Epiſcopus conſecrabat. Secundò, ex avaritiâ. Ita nobilem virum Pinianum, quod illuſtris ac opulentus eſſet, & Hipponenſis & Tagaſtenſis Eccleſia ſtuduerunt ſuo Clero per violentiam adſcribere, atque ita quæſtio nata eſt inter earum Epiſcopos, S. Alipium ac S. Auguſtinum. Eo enim tempore Clericum ſequebantur omnia ejus bona, & cum ipſo devolvebantur in Eccleſiæ dominium, ideoque quidam Populi conabantur opulentos rapere. Tertiò, rapiebant ex invidia. Ita quidam Epiſcopi ſuos, quos oderant, Archi-Diaconos, aut raptu, aut aliâ violentiâ conſecrabant in Presbyteros

teros. Ita & Patriarchæ, Primates, ac Metropolitæ inviſos ſibi Clericos violenter conſecrabant in Epiſcopos: Quo eos ex ſuâ Eccleſiâ, ac à ſuis oculis ſub honoris fuco ejicerent. Ita Baſſianum à Memnone Epheſino, à Joanne Ravennate audivimus conſecratum Mutinenſem Epiſcopum.

Quarta violentiæ cauſa fuit juſſio Principis. Quandoque juſta, quandoque iniqua. Etenim Capitales reos, aut undecumque ſibi ſuſpectos, dum clari ſanguinis aut eminentis dignitatis eſſent, Princeps non rarò jubeat tonderi in Monachos, aut etiam conſecrari in Epiſcopos vel Clericos. Juxta variam perſonæ qualitatem. Sic enim conſecrati nequibant ad cingulum redire, aut Reipublicæ creare periculum. Sunt plurima exempla. Et hæc palam demonſtrant fuiſſe neceſſariam, ac ſemper conſecrato adfuiſſe ſaltem extortam voluntatem. Nam ſine illâ quis adultus poſſit fieri Monachus? Regia juſſio aut conſecrationem imponebat aut mortem, atque ita voluntatem extorquebat. Quintam violentiæ cauſam edicunt in ſuâ adversùs eam lege Imperatores Leo ac Majoranus: *Sane non injuſta ſuſpicio eſt huic operi Parentum colludia plerumq; miſceri, dum Liberis aliis amore nimio gratificantur, & alios injuſtâ ſententiâ perſequuntur, invitos filios præfato oneri ſubdidiſſe.* Non ob omnimodam voluntatis carentiam,ſed ob ejus violentam extorſionem invitos. Iſtiuſmodi conſecratio erat obnoxia multis incommodis. Hinc præfati Imperatores adversùs illam ſanxerunt: *Ad ſuſcipiendum Clericatus officium uniquiq; nos optionem dedimus, non legem. Quia quamlibet S. onus, ut volentibus patimur imponi, ita ab invitis jubemus arceri. Nonnullorum enim perſuaſio Sacerdotum reluctantibus onus iſtud imponit, vi improvidas mentes violentiæ intercedentis offenſa ad odium piæ Religionis inſtituit. Eo ergo licentiam hujus præſumptionis excludimus, ut ſi quiſquam probatus fuerit, vi coactus, ſub contumeliâ publicâ Clericatus officia ſuſcepiſſe, licentiam commodemus apud Iudices competentes hujuſmodi admiſſa damnare, illo ſuæ reddito voluntati, qui coactus non potuit conſecrari. Si quis ſane Epiſcopus fuerit ordinatus, hanc conſecrationem nullâ violari accuſatione permittimus.* Palam ſanciunt pro habentibus extortam voluntatem. Hinc ſolos Clericos, non autem ita ordinatos Epiſcopos permittunt redire ad ſæculum. Propter ſupremam Epiſcopalis dignitatis ſanctitatem, imitantur ſuos Anteceſſores, qui

 ordi-

ordinatum è Curiali Clericum permittebant revocari ad curiam, non Epiſcopum. Data eſt lex Conſulatu Magni & Apollonii, anno iſtius ſæculi ſexageſimo, vigeſimo primo & ultimo magni Leonis Pontificis. Quare non eſt dubitandum, quin ipſe fuerit Author legis. Et juxta ipſam Simplicius Pontifex proceſſit in causâ Gregorii, quem Joannes Ravennæ Metropolita non per electionem, ſed per invidiam juſſit ad ſe violenter pertrahi, atque ita non per animi tranquillitatem, ſed per amentiam ei impreſſit Mutinenſis Eccleſiæ Epiſcopatum. Reclamantem non exaudivit Simplicius, ſed juſſit abire Mutinam, exemptum tamen à poteſtate Joannis.

Nihilominùs in opuſculo de Formoſi Pontificis Ordinationibus Auxilius Presbyter, & ipſum in opere de Sacris Ordinationibus ſequens Joannes Morinus volunt Sacram Ordinationem, licet plenè invito, & contrariam voluntatem plenè habenti imprimatur per violentiam, eſſe ratam ac validam. Et hic iſtud probat per jam addúcta, quæ ipſi manifeſtè non favent, exempla. Eſt tamen unum, quod ipſi videatur favere. Nempè Ordinatio Macedonii Anachoretæ in Presbyterum, facta per Flavianum Antiochiæ Patriarcham, & deſcripta per Theodoretum in religiosâ hiſtoriâ: *Poſtquam magnus Flavianus magno Dei Gregi Paſtor eſt ordinatus, & Macedonii virtutem cognovit, de montis illum vertice per objecta accuſationis ſpeciem abduxit, & ſub myſticum Sacrificium Altari admovit, coaptavitq; in numerum Sacerdotum. Cumq; peracta Liturgia hoc illi quidam indicaſſet, ignorabat enim prorſus quid egiſſent, primum quidem conviciis & aſperis verbis proſcidit univerſos, deinde accepto baculo, quo innixus propter ſenium incedebat, Pontificem ipſum, & alios qui aderant, inſecutus eſt, Ordinationem hanc ratus montis ſibi verticem, optatamq; habitationem ereptu-ram. Sed eum quidem ſic indignantem ægre tandem amici quidam ſedaverunt. Expleto autem hebdomadis circulo, cum rediiſſet dies Dominicus, iterum revocat illum magnus Flavianus, rogatq; ut celebritati cum ipſis interſit. Tum ille ad eos, qui venerant, ait: An vobis non ſufficiunt ea quæ acta ſunt, ſed iterum vultis me creare Presbyterum? Et reſpondentibus illis fieri non poſſe, ut bis fiat eadem manus impoſitio, non acquievit, nec profectus eſt, donec illum tempus & familiares hoc ſæpius edocuerunt. Scimus ſanè haud laudandam multis viſum iri hanc narrationem, appoſui tamen memorabilem judicans,* Cap 11.

ut idoneam ad mentis ejus ſimplicitatem, animaq́ puritatem demonſtrandam.

Reſpondeo Theodoreti de hoc Flaviani opere ſenſum eſſe ambiguum. Ipſe enim in præſeti Hypomnyſtico lucidè profitetur Epiſcopalem Conſecrationem, quam homini penitus non volenti, ac plenè repugnanti Metropolita Firmus apud Thyanenſes impreſſerat, fuiſſe vacuam & nullam: Et iſtum fuiſſe ſenſum Orientalis Eccleſiæ. Et hunc omninò reſpiciens ſcripſit Macedonii Conſecrationem multis diſplicuiſſe. Quidam tamen volunt ipſam non ſpectare ad præſens Propoſitum. Etenim Macedonius non fuit reluctans aut invitus, ſed dumtaxat neſcius factorum, ac rerum imperitus. Epiſcopalibus, quarum virtutem ignorabat, benedictionibus caput ſuppoſuit volens & gaudens, ideoque videtur in omnem ipſarum effectum conſenſiſſe. Præfati volunt fuiſſe unum ex iſtis, de quibus ad Michaelem Moregium Arelatenſem Archi-Epiſcopum reſcripſit Innocentius tertius: *Tunc ergo Characterem Sacramentalis imprimit operatio, cum obicem contrariæ voluntatis non invenit obſiſtentem.* Verùm Pontifex de ſolis infantibus, amentibus, ac dormientibus loquitur. Mentis compotum, ac præſertim vigilantium eſt longè alia ratio. Etenim in Commentario ad quinquageſimum octavum S. Iſaiæ caput Beatus Hieronymus quoſdam ridet, quod ſuſtineret hunc articulum: *Clandeſtina vocis imprecatio Clericos ordinat neſcientes.* Proinde Macedonii Ordinatio etiam iſto tempore fuit plùrimùm ambigua, plurimùmque ſuſpecta. In fine ſeptimi libri de Baptiſmo contra Donatiſtas S. Auguſtinus agitat quæſtionem, an Baptiſma, in quo totum, tam ex dantis, quam ex ſuſcipientis parte mimicè ac jiculariter ſine voluntate ageretur, eſſet validum ac ratum, & reſpondet: *Vtrùm approbandus eſſet Baptiſmus, qui ſic daretur, Divinum judicium per alicujus revelationis oraculum, concordi oratione, & impenſis ſupplici devotione gemitibus, implorandum eſſe cenſerem.* Idem olim dubium fuit de Baptiſmo violenter contra omnem voluntatem impreſſo. Et valuiſſe docuit præfatus Presbyter Auxilius. Et haud dubiè habuit Collegas ſuæ ſententiæ. Et dubium uſque ad ſua tempora viguiſſe teſtatur in laudatis litteris idem Pontifex Innocentius. Hinc ipſe quæſtionem diſcuſſit, ac definivit iſtiuſmodi Baptiſmum Cap. 51.

non

non tenere. Et addit hunc fuiſſe ſenſum etiam Toletanæ Synodi, quæ baptizatos per vim Judæos cenſuit verè initiatos. Affirmat Synodum ſanxiſſe de vi, quæ extorſerat voluntatem. Eadem ſententiarum diverſitas fuit tempore Flaviani Patriarchæ, ideòque ille ex ipsâ conſecravit Macedonium. Porrò Innnocentius tertius non dumtaxat circa Baptiſma, ſed etiam circa Chriſtianam Confirmationem & Sacras Ordinationes evacuavit omne iſtud dubium. Etenim ſub Baptiſmate omninò comprehendit & Confirmationem: Quoniam ejus adhuc tempore hæc dabatur ſimul cum illo, ùtpote ejus complementum. Et Papales rationes penitus complectuntur etiam Sacras Ordinationes.

Porrò circa Sacras Ordinationes, & aliorum Sacramentorum adminiſtrationem legimus plura non ſolius Flaviani, cujus non eſt tanta authoritas, ſed & Sanctorum Patrum Acta, quæ non poſſimus in exemplar aſſumere, longè minus in regulam. Quoniam ſunt hetroclyta, ideòque admiranda plurimum, nullatenus imitanda. Etenim de S. Phædimo, Amaſeno Epiſcopo, totius Ponti tunc Metropolita, & S. Gregorio Thaumaturgo, Epiſcopo Neo-Cæſaræenſi, ſcribit in hujus elogio S. Gregorius Nyſſenus: *Cæterum cum Phædimus, cui Divinitus à Spiritu Sancto præſcia futurorum quædam vis inerat, in illo tempore Amaſenorum Eccleſiæ Antiſtes eſſet, & omni ſtudio laboraret, ut magnum Gregorium, in poteſtatem redactum, Eccleſiæ adminiſtrationi præficeret, ut hic Sacerdotem id agitare ſenſit, cogitare cœpit, quâ ratione latere poſſet, aliàs ad aliam ſolitudinem tranſiens. Sed poſteaquam nihil intentatum relinquens ille vir magnus Phædimus, & omni machinatione utens, non poterat virum ad Sacerdotium adducere, innumeris oculis præcaventem, nequando Sacerdotis manu caperetur, atque uterque inter ſeſe ſtudio certarent, illo quidem capere, hoc verò perſequentis manus effugere cupiente, idcircò impetu quodam Divino Phædimus ad propoſitum ſtudium provectus, nihil curans interjectum ſpatium, quo à Gregorio dirimebatur, quippè ille abierat itinere tridui, ſed ad Deum ſuſcipiens, precatuſq; ut & ipſe & ille pariter in illâ horâ à Deo reſpicerentur, loco manus impoſitionis Gregorio adhibet ſermonem, Deo conſecrans eum, qui corpore coram non adeſſet.* Eum conſecravit Epiſcopum ad civitatem Neo-Cæſaræenſem. Non ſolummodò abſentem, ſed & plenè reluctantem, ideòque de ſylvâ gyrantem in ſylvam.

Nec

Nec ea fuit ſolius Phædimi ſententia. Etenim quod etiam S. Gennadius Patriarcha Conſtantinopolitanus S. Danielem Stylitem diſtantem conſecraverit in Presbyterum, & quod Daniel conſecrationem duxerit ratam, ac in ipsâ miniſtraverit, teſtatur ejus vita apud Symeonem Metaphraſten ac Laurentium Surium. Quin & plures fuiſſe iſtius ſententiæ ſectatores, ſupra audivimus à S. Hieronymo. Huc etiam ſpectat opinio neſcio cujus Egabrenſis in Hiſpaniâ Epiſcopi, qui cœcus conſecrandis Clericis imponebat manus, benedictionis verò formulam jubebat recitari per Presbyterum. Ita habes in ſecundâ Hiſpalenſi Synodo. Iſto igitur tempore quidam docebant tria. Primò, quod ſola citra manus impoſitionem oratio poſſet conſecrare Clericos. Secundò, quod conſecrare poſſet etiam neſcientes ac invitos. Tertiò, quod etiam abſentes. Et omnia tria meritò damnavit, ac deriſit S. Hieronymus. Ejuſdem mentis fuit Theodoretus, & omnes Eruditi. Et hinc diſcimus laxas ac periculoſas opiniones eſſe vetuſtas in Eccleſiâ. Etiam de S. Ignatio, tertio poſt S. Petrum Antiochenæ Eccleſiæ Epiſcopo, ſcribit in marginalibus ad octavam Synodum Scholiis Anaſtaſius Romanæ Eccleſiæ Presbyter Cardinalis, ac Bibliothecarius: *Tradunt Græci, quod parvulus, quem Dominus advocatum ſtatuit in medio dicens*, Niſi converſi fueritis, & efficiamini ſicut hic parvulus, *Iſte Ignatius fuit, & idcircò hunc Deiferum nuncupant. Vndè nec Apoſtoli auſi fuerint ei, cum ad Eccleſiæ Præſulatum promoveretur, ampliùs manus imponere: Nimirùm quem ore Dei laudatum, & ipſius tactu ſanctificatum cognoverant.* Item Græci affirmant S. Amphilochium, Iconienſem Epiſcopum, Lycaoniæ Metropolitam, fuiſſe non per Epiſcopos conſecratum, ſed à Sanctis Angelis. Ita teſtatur Nicephorus Calixtus. Adduci poſſint plura exempla. Verùm nullâ ratione poſſint verti in regulam.

Canone 5.

AD CAPUT XLVI.

DOrotheus Martiano-Politanus Epiſcopus,ſecundæ Mœſiæ Metropolita, etiam fuit degradatus Epheſi, & per Conſtantinopolitanam Patriarchæ Maximiani Synodum juſſus expelli ex ſuâ civitate ac Throno. Juſtiſſimè. Etenim ipſe eſt, qui primus in Conſtantinopolitana Eccleſiâ ad plenam Patriarchalem præſentis Neſtorii Synaxim non erubuit pro concione dicere: *Si quis Mariam eſſe Dei-Param dixerit, anathema ſit.* Ita præſumpſit univerſam Eccleſiam anathematizare. Iſtud de ipſo S. Cyrillus in pluribus, apud primam Epheſini Concilii partem
c. 10. 11 14. exſtantibus, Epiſtolis queritur. Hinc igitur præfatus Maximianus in ejus locum conſecravit Saturninum, & cum militiæ Magiſtro Plinthâ, ac inſigni armatâ manu tranſmiſit Martianopolim, expulſo Dorotheo inthronizandum. Verùm ſcabioſus Populus adjuvit Hæreticum Epiſcopum, & Plentham cum Saturnino ejecit. Etenim ex præcedenti Hypomnyſtico audivimus hoc eſſe factum antè Eccleſiarum pacem. Iſtiuſmodi turbæ permoverunt & compulerunt Imperatorem Theodoſium ad pacem conciliandam. Et ab ipsâ Dorotheus cum Eutherio fuit excluſus, ideòque iterum juſſus ejici è ſuâ Eccleſiâ. Et fuit ejectus. Et Saturninus pro ipſo inthronizatus. Etenim inter Epiſcopos, qui S. Flaviano Conſtantinopolitano, Eutychem Archi-Mandritam damnanti, Synodaliter aſſederunt, primus fuit Saturninus Martiano-Politanus.

Ex præſenti Epiſtola addiſcimus plura. Primò, quod in ipsâ etiam Conſtantinopolitanâ civitate poſt Epheſinum Concilium fuerint tantæ turbæ, ut multi Catechumeni ac Pœnitentes noluerint à Maximiano Epiſcopo baptizari aut reconciliari. Maluerunt ſine Sacramenti Viatico tranſire ad aliud ſæculum. Pertinaciter cupiebant recipere ſuum Epiſcopum Neſtorium. Secundò diſcimus, quod de iſtiuſmodi morientibus, dummodo tamen veram, licèt imperfectam, Dei dilectionem habeant, nequaquam ſit deſperandum, ſed ſperandum optimè. *Quia & ille Iudex, cum ſit etiam clemens, & per omnia noſtrum Propoſitum noverit, etiam ſolâ voluntate contentus eſt. Et ad noſtram ſæpè intentionem menſurat divitias miſericordiæ ſuæ,*

ſua, ac fontem propria largitatis. Novit iſtud noſtrum Propoſitum, de quo edixit Tridentina Synodus: *Contritio eſt dolor animi, ac deteſtatio de peccato commiſſo, cum Propoſito non peccandi de cætero*. Quod Propoſitum haberi non poteſt, niſi per fidem & charitatem. Tertiò diſcimus, quod hanc noſtræ fidei, ſeu coutritionis virtutem à Majoribus accepimus. Dorotheus hæc ex communi Orientalis Eccleſiæ ſenſu loquitur, ideòque eſt omninò audiendus. At valdè deteſtandus eſt, quod ipſa valere velit in turbulentis Neſtorianis, contumaciter detrectantibus communicare ſuo legitimo ac Orthodoxo Epiſcopo. Hujuſmodi homines, ſi vel ſcintillam charitatis haberent, non lacerarent Corpus Chriſti, quod eſt Eccleſia. Quartò diſcimus, quod Joannes Antiochiæ Patriarcha, & cuncta ejus Factio firmiſſimè crediderint, quod S. Cyrillus, ac ipſi adhærens Epheſina Synodus docerent unicam naturam in Chriſto Domino. Hæc fuit tota radix iſtius pertinacis odii.

AD CAPUT XLVII.

EX hac Epiſtolâ diſcimus, quod turbida Conſtantinopolitani Populi pro Neſtorio rabies quotidie decreſceret ac mitigaretur. Quia nempe Maximianus Epiſcopus non deſinebat opportunè ac importunè inſtare, itemque arguere & increpare, immò & Neſtorii Fautores Epiſcopos ubicumque ejicere, & alios conſecrare in ipſorum Cathedras. Hi ejecti veniebant Conſtantinopolim, & ſuâ calamitate Populum reducebant ad ſana conſilia. Inter hos erant Joannes, Petrus, Elizeus, Alphius, & Jephthale. An Petrus fuerit Trajanopolis, an Pruſæ Epiſcopus, neſcio Affirmare. Item ignoro aliorum Sedes. Interim Theodoretus ſtudet confortare ſuæ Factioni addictos Conſtantinopolitanos, affirmans ſe & ſuos perſiſtere firmiſſimos. Erant iſti, qui ad audiendas ipſius conciones frequenter navigarant Chalcedonem. Eos conatur obdurare in ſuâ contumaciâ contra Epheſinam Synodum.

Harum rerum Socrates compendio meminit: *Cæterùm poſt depoſitionem Neſtorii graviſſimus tumultus Eccleſias Conſtantinopoli occupavit.*

Nam diviſus eſt Populus ob inanem & ſtultam illius garrulitatem. Clerici quidem omnes eum anathematizarunt. Sic enim nos Chriſtiani ſententiam contra impiè loquentes prolatam vocare conſuevimus, quando illam velut in tabulâ propoſitam publicè omnium oculis ac notitiæ ſubjicimus. Affirmat hæc contigiſſe ante Maximiani electionem. Contigiſſe videntur adversùs illam. Ad ipſam ex Principis juſſu proceſſurus Clerus videtur Epheſinum de Neſtorio judicium ac anathema publicè per civitatem affixiſſe, atque ita fuiſſe apud omnes conteſtatus, quod legitimè procederet ad creationem novi Epiſcopi. Et adverſus hoc videntur è Populo quidam turbas concitaſſe. Eadem ferè Socratis verba Liberatus Diaconus inſeruit ſuo Breviario. Hæc igitur turbatio permanſit etiam poſt Maximiani conſecrationem.

Lib. 7 Cap. 34.

AD CAPUT XLVIII.

QUis & qualis fuerit hic Helladius, docet nos Theodoretus in Religioſâ Hiſtoriâ. Exponit S. Theodoſii apud Antiochiam Archi-Mandritæ mortem ac ſepulturam, & proſequitur: *Gregis verò Præfecturam ſuſcepit admirandus Helladius, qui per annos ſexaginta laboribus illis defunctus, Cilicum poſtea Divinitus eſt factus Antiſtes, priſtinam non deſerens Philoſophiam, ſed laboribus ſuis Pontificales quotidie ſudores adjiciens.* Proinde ad Epiſcopatum pervenit valde ſenex. Et hinc ejus lapſus eſt magis deplorandus. Nam & ipſe eſt unus iſtorum quatuor, quos Conſtantinopolitana Maximiani Epiſcopi Synodus juſſit ſingulariter ejici, & quos S. Cyrillus excluſit à pace. Hæc Epiſtola nos docet duo. Primò, quod Venerabilis Maximianus ſuæ conſecrationis ac inthronizationis Synodicas literas non ſolummodo per tres nuper Autocephalas, & jam à Conſtantinopolitanis Epiſcopis invadi cœptas Diœceſes, ſed etiam per omnes Patriarchatus miſerit: Præſertim ad Patriarchatum Antiochenum. Ad omnes & ſingulas illius Metropoles. Et hoc præter morem. Patriarcha enim ſuam Synodicam non niſi ad alios Patriarchas ſolebat tranſmittere: Hi ad ſuos Metropolitas, horum quiſque traducebat ad ſuos Suffraganeos. Morem inverti compulit Joannis Patriarchæ ac totius

totius Orientalis Diœceſis adverſus Epheſinam Synodum, ac præſertim adverſus Maximiani promotionem duriſſima rebellio. Hi omnes Neſtorium pro iniquè damnato, Maximianum habebant pro intruſo ac ſuperordinato, ideoque ejus Synodicis nulla erat ſpes admiſſionis. Porrò Maximianus volebat iſtorum Epiſcoporum, ac præſertim Helladii, utpote ſibi ſingulariter adverſantis, tentare obedientiam, aut eorum contumaciam toti Mundo manifeſtam facere, atque ita habere firma fundamenta ad exequendam in ipſos ſuæ Synodi ſententiam.

Et Helladius permanſit duriſſimus: Noluit Synodicas admittere. Notanda ſunt hæc Epiſtolæ verba: *In circuitu namq; ambulantibus impiis veſtra effulſit Eccleſia.* Affirmant quod plures per primam Ciliciam Epiſcopi ac Eccleſiæ ceſſerint violentiis, & admiſerint Synodicam: Et quod cum omni ſua Eccleſiâ Helladius permanſerit pertinax. Notanda ſunt & hæc: *Non enim pacificæ ramum portabant olivæ, qui venerant, ſed ſanguinem & mortem inſatiabiles requirebant.* Edicunt tria. Primò, quod Maximianus armatam Apparituram ſuæ Synodicæ adjunxerit. Secundò, quod hi terribiles Executores Clero ac Populo, ſi obedirent, pacem ſpoponderint. Tertiò, quod recalcitrantibus ſint minati extrema, uſque ad effuſionem ſanguinis. Verùm Tharſenſes manſerunt firmiſſimi in ſuâ inobedientiâ. Hinc pergit Epiſtolâ: *Tales enim ſunt piorum fortes animi, ut faciliùs univerſa deponant, quam fidei poſſeſſionem.* Proindè Populus ejecit præfatam Apparituram, cum Helladio proteſtans ſe paratum ad omne exterminium. Et iſta Joannes Patriarcha fovit ac ſtabilivit per præſentem Epiſtolam. Eadem Imperatorem Theodoſium permoverunt ad potenter conciliandam pacem.

Præſens Epiſtola nos ſecundò docet, quod omnes olim Patriarchæ ſua invicem nomina inſcriberent Sacris ſuarum Eccleſiarum Dyptichis, & ipſa ad Sacro-Sanctum Sacrificium per Diaconum recitarent. Et viventium, & mortuorum. Et inter ipſos numerari à S. Joannis Chryſoſtomi tempore cœperat Conſtantinopolitanus Epiſcopus. Etenim de extincto per Alexandrum Antiochiæ Patriarcham Euſtatiano ſchiſmate, itemque ſchiſmate, quod ob injuſtam laudati Joannis damnationem fuerat inter Romanam ac omnem Orientalem Eccleſiam, Innocentius primus Pontifex Epiſt. 14.

 ad

ad Bonifacium Presbyterum ſcripſit, quod laudatus Alexander ad firmandam pacem ſpopondiſſet Joannis nomen inſcribere ac recitare. Quod ipſum tandem admiſit Alexandrina Eccleſia. Exſtant hac de re Sancti Cyrilli ad Joannis Succeſſorem Atticum, & hujus ad illum eruditæ Epiſtolæ omninò videndæ. Et venerabilis Theophanes, tunc Presbyter, & Abbas Monaſterii ad Baias, poſtmodò Antiochenus Patriarcha, poſt recitatum S. Ephremii Antiocheni olim Patriarchæ teſtimonium dixit ad
Actor. 10. ſextam Synodum: *Ephremius hic erat Patriarcha Antiochia, & recenſetur in ſacris Dyptichis Sancta, quæ hic eſt, magna Eccleſia.* Ex quo videtur colligi, quod alienorum Patriarcharum nomina fuerint in ſolis Cathedralibus Eccleſiis. Et de Baſſiano Epheſino Exarcho ac S. Proclo Conſtantinopolitano Epiſcopo, inter ſe reconciliatis poſt lites circa Baſſiani promotionem, Theophilus Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ Presbyter dixit ad Chalcedonenſem Synodum: *Baſſianum ſuſcepit S. memoriæ Proclus communicantem, & Synodalibus litteris honorans eum dimiſit ad Epheſum, & in Dyptichis poſuit ejus nomen, & recitabatur uſque ad modicum abhinc tempus.* Etiam trium Autocephalorum Primatum nomina videntur olim fuiſſe inſcripta ac recitata apud Patriarchales Eccleſias: Et iſto jure ipſos privare noluerunt inter invaſionis primordia ipſi etiam Conſtantinopolitani Epiſcopi. Quidquid ſit, Maximianus Epiſcopus nomen ſuum inſcribi ac recitari voluit etiam apud Tharſenſem Eccleſiam, atque ita nos docet iſtam honoris ſpeciem conſueviſſe tunc alienis Patriarchis impendi, non dumtaxat in Patriarchalibus Eccleſiis, ſed & in cunctis Metropolitanis. Forſitan & in cunctis Cathedralibus.

AD CAPUT XLIX.

HÆc Epiſtola docet, quod Helladii pertinaciam & Clerus & Populus adjuverit. Item quod Imperator Theodoſius ipſam penitus improbarit, ideoque Epheſini Concilii Decretis conſtans adhæſerit. Hinc enim & Maximiani Synodicis dedit armatam executionem, & Helladii duritiam cepit

pit adeò malè, ut fama ferret emanaſſe Edictum, quo ille juberetur expelli civitate & Throno. Etiam ad Joannis Patriarchæ aures ipſa pervenerat, & haſce ab illo litteras extorſerat, ideoque non carebat fundamento. Nec dubitandum eſt, quin eadem fama etiam Clero ac Populo omnia extrema promiſerit. Hinc Joannes ipſos zeloſiſſimè armat, clamans non eſſe quæſtionem de Sedibus aut Præſidentibus, non de ſolo Maximiani Epiſcopatu aut nomine admittendo, ſed agi de fundamentalibus Catholicæ fidei articulis, de admittendis Cyrilli Capitulis, quæ omnis Orientalis apud Epheſum Eccleſia acerbiſſimè damnarat. Eos obteſtatur, ut recogitent ſe eſſe Concives S. Apoſtoli Pauli, ideoque & ejus pro Evangelico Depoſito zelum uſque ad tormenta aut fortunarum ſpolia, immò uſque ad mortem æmulentur. Eſſe jam tempus Martyrii.

AD CAPUT L.

DE præſentis Epiſtolæ materia ſcribit Liberatus Diaconus. Affirmat Maximianum quatuor poſt Neſtorii damnationem menſibus fuiſſe conſecratum Conſtantinopoli, & proſequitur: *Poſt paululum verò videns Imperator Cyrilli & Ioannis permanſiſſe diſcordiam, intolerabilem judicabat eorum diſſenſionem, & vocans tunc ad ſe Maximianum Epiſcopum, & alios plurimos tunc Conſtantinopoli repertos Epiſcopos, quomodo tolleretur Eccleſiarum diſſenſio, cogitabat. At illi dixerunt, quia non aliter hoc fieri poſſit, niſi prius iretur, & præferretur unius fidei vinculum, & Ioannes Antiochenus Epiſcopus anathematizaret Neſtorium, & improba ejus dogmata. Et gaviſo valde ſuper hoc Imperatore, miſſus eſt hoc ipſum agere Ariſtolaus Tribunus, Sacram Principis deferens Ioanni & Cyrillo, in quâ comminatus eſt utriq; Nicomediam exilium, niſi pacem haberent ad invicem.* Cap. 8. Iſta eſt ſecunda Maximiani Conſtantinopolitana Synodus: Adunata ex Epiſcopis tunc illuc Advenis ob alia negotia. Tales namque Synodi fuerunt familiares non ſolummodo cunctis Patriarchis, ſed etiam Romanis Pontificibus. Eſt facta ex juſſu Principis. Et concluſit, ac eidem Principi ſuggeſſit iſtam pacem fieri non poſſe, niſi Joannes Antioche-

tiochenus ac ejus Epiſcopi admitterent duos præfatos articulos. Propter ipſos enim graſſabatur præſens diſcordiæ ſcandalum.

Et conſilium Principi placuit. EtenimNeſtorii damnationem,& omnia Epheſinæ Synodi contra ipſum ac ejus errores Decreta jam pridem confirmaverat. Ejus Sacra Juſſio exſtat in tertiâ parte
Cap. 24. Epheſini Concilii, habens hunc titulum: *Exemplum Sacræ Imperatoria, per Ariſtolaum Tribunum & Notarium miſſæ ad Ioannem Antiochenum Epiſcopum, de Sanctarum Eccleſiarum pace ac unione conſtituendâ.* Cum grandi doloris ſenſu lamentatur hanc inter Orthodoxos ejuſdem fidei Epiſcopos diſcordiam, & pergit: *Quapropter hujus tanti mali exitum inde invenire ſperantes, unde originem traxit, enixèq; ac diligenter, ut hoc conficiatur curantes, ne hoc contentionis vitium latius ſerpat, celebris hujus civitatis Epiſcopo Maximiano, cæteriſq; omnibus, qui in eâ comperti ſunt, Sanctis Epiſcopis, & univerſo illorum Clero in eandem, ac nos, ſententiam convenientibus, ad Orthodoxa fidei membra, quæ ante bene unita, infelicis caſus interventu miſerè divulſa ſunt, denuò conglutinanda, illud providimus, ut vos, hoc eſt, Tu & Cyrillus, Religioſiſſimus Alexandriæ Epiſcopus, inter vos convenientes, omni ſimultate & moleſtâ contentione, quæ inter vos exarſit, depoſita, ad priſtinam concordiam rediretis: Cum prædicti Piiſſimi Epiſcopi ſponderent, ſi Neſtorii depoſitioni ſubſcriberes, illiuſq; doctrinam anathematizares, fore ut omnis altercationis materia mox è medio tolleretur, Cyrilluſq; Sanctiſſimus Alexandriæ Epiſcopus cumſuis, & Sanctiſſimus Celeſtinus quoque glorioſæ Romæ Epiſcopus, ac reliqui omnes, quotquot ubiq; ſunt Orthodoxæ fidei Sacerdotes, cum tuâ Pietate ad communionem redirent, cæteris verò, ſi qua fortè erunt, quæ emendationem deſiderent, facilè eam ſolutionem ſuſcepturis, quam vos ipſi neceſſariò reſumentes, & ſimul illis privatim & communiter omnibus perſuadentes, afferetis. Cum itaque hoc noſtrum eſſe ſtudium & conſilium non ignores, omnibus aliis curis poſthabitis in hoc unum incumbe, ut omni contentione & æmulatione ſublatâ, pax hæc diligenter ac ſimiter Sanctiſſimis Orbis Eccleſiis, quæ ubique Orthodoxam fidem profitentur, & per illas omnibus Subditis noſtris integrè cum Dei auxilio reſtituatur: Vtq; ad Nicomediæ civitatem ſumma cum celeritate, omniq; dilatione poſtpoſitâ venire matures. Nec ullum omninò Epiſcoporum tecum adducas, ſed paucos tantùm Clericos, qui Sanctitati tuæ famulentur: Certò tibi perſuaſum habens Cyrillo Sanctiſſimo Epiſcopo per Majeſtatis noſtræ litteras mandatum eſſe, ut ipſe quoque eadem animi promptitudine*

ægritudine ad eundem locum accurrat, ipſiq; denuntiatum, nullum prius ad nos aditum habiturum, quam inter vos conveneritis, omnemq; mutuam inimicitiam penitùs exueritis, & ad confirmandam pacem per propriam concordiam communi omnium Propoſito conſenſeritis. Atque hoc ipſum & ſua Reverentiæ denuntiatum volo. Etenim viris adeò celebribus, ut eos aut bona pacis aut mala diſcordiæ excipiant & conſequantur, nullo modo ignorandum erit, non primò eos in conſpectum noſtrum admittendos, quam ea omnia correcta ac emendata fuerint, quæ maxima nos ægritudine affecerunt.

Hinc docemur varia. Primò, quod præfata Maximiani Synodus non ex ſolis Epiſcopis conſtiterit, ſed etiam ex ipſorum Clericis. Proindè potiùs fuit Eccleſiaſticus Conventus, quam vera Synodus. Secundò, quod hæc contigerint vivo adhuc Celeſtino Pontifice. Obiit is anno iſtius ſæculi trigeſimo ſecundo, die ſexta Aprilis. Proindè hæc Sacra, quæ nec diem nec Conſulem habet, data eſt ad iſtius menſis exordium aut medium: Antequam Pontificis mors innotuiſſet apud Conſtantinopolim. Medio anno poſt Maximiani Ordinationem, & factam in ipſa Synodum. Etenim turbas, quas Epheſina ultrò citroque Acta in Eccleſias induxerant iſta Synodus non modicè auxit: Quod degradatos ab Epheſina Synodo Epiſcopos ſanxiſſet expelli. Præſertim quatuor: Dorotheum Marcianopolitanum, Helladium Tharſenſem, Eutherium Thyanenſem, ac Himerium Nicomedienſem. Tertiò, quod præſens Sacra fuerit directa ad ſolum Joannem. Alia directa fuit ad S. Cyrillum. Et hæc periit aut latet, ideòque ejus Arcana ignoramus. Directa eſt per eundem Ariſtolaum. Ita ſcribit Liberatus Diaconus. Quartò, quod uterque fuerit evocatus non Conſtantinopolim, ſed Nicomediam. Neuter Regiam intrare civitatem, aut Principis faciem intueri potuit, niſi poſt completam concordiam. Quintò, quod uterque debuerit advenire ſolus, ſine comitatu ullius Epiſcopi, cum paucis dumtaxat famulantibus Clericis. Princeps enim ſperabat faciliùs duos traduci in pacem, quam multos. Sextò, quod Liberatus videatur falli in his verbis: *In quâ comminatus eſt utrique Nicomediam exilium, niſi pacem haberent ad invicem.* Etenim Sacra eos quidem uſque ad factam pacem ſecludit à Regia urbe, ſed de Nicomedienſi exilio nullam facit memoriam. Quod ipſum clarè lucet ex fine Sacræ: *Si verò, quod non credimus, no-*

ſtramq́ hanc ſententiam, rectumq́ Propoſitum privato conſilio, humanaq́ alicujus perturbationis impulſu contemnere auſus fueris, noſtraq́ alia Decreta parvi feceris, tibi imputabis, ſi Sanctitas tua obedientiæ & promptitudinis, quæ S. Dei Eccleſiæ componendæ debentur, neglectæ meritas pœnas dederit. Ei non exilium decernit, ſed minatur arbitrariam pœnam.

Adducenda ſunt & hæc Sacræ verba: *Interea verò dum exoptatæ pacis, concordiæq́, & mutuæ inter vos amicitiæ conjunctio confirmetur, & per illa iter ad noſtrum colloquium vobis patefactum fuerit, nulla prorſus quorumcumque Epiſcoporum aut creatio, aut depoſitio, aut quæcumque Ordinatio tentabitur, ſed ſi quid interim hujuſmodi factum eſſe contigerit, id immotum & imperturbatum Eccleſiæ Catholicæ compoſitionem exſpectet. Præſertim cum religioſiſsimi Clerici ad Divina miniſteria exequenda ſufficere queant, donec perfecta unio conſequatur.* Theodoſius noverat populares motus, qui Martianopoli, Thyanæ, Tharſi, ac in aliis civitatibus evenerant ex tentata executione Conſtantinopolitanæ Synodi, in qua Maximianus Patriarcha juſſerat quoſdam Epheſi degradatos Epiſcopos extrudi, ac ipſorum Thronis ac Populis imponi alios. Hinc juſſit, pendente pacis negotio, nullum deinceps ejici, nullum novum ordinari. Ea tamen lege, ut quod huc uſque factum fuerat, ſtaret inconcuſſum uſque ad pacis exitum. Notanda enim ſunt verba: *Sed ſi quid interim factum eſſe contigerit, &c.* Manifeſtè ſanciunt de præteritis, non de futuris. Et hinc Martianopolis ac Thyana videntur uſque tunc manſiſſe ſine Epiſcopo. Etenim Dorotheum ac Eutherium adjutus ab Auguſto Principis brachio Maximianus abjecerat, at verò ipſos Populi defenderant, ac ejecerant ſuperordinatos. Hæc Theodoſius ſtare voluit per interim, & non reſerari portas novis turbulentiis. Hinc Sacra addit: *Præſertim cum religioſiſſimi Clerici ad Divina miniſteria exequenda ſufficere queant.* At verò cauſæ exitus Dorotheum, Eutherium, Helladium, ac Himerium excluſit à pace. Hinc tandem Saturninus obtinuit Martianopolim. Omnium ſortem infra docebimur.

Præſens Epiſtola eſt ſcripta eodem tempore: Nempè poſt emiſſam Sacram ac Ariſtolaum poſitum in Antiocheno itinere. Dum ad evocandum Joannem jam erat quaſi ad portas Antiochenas. Docet nos plura. Primò, quod Cyrillus & Joannes primò non Nicomediam evocati fuerint, ſed Conſtantinopolim. Aut potius

tiùs quod fama ita tulerit. Hinc enim de adventante Ariſtolao dicit Joannes: *Qui me vocavit ad Conſtantinopolim.* Videtur legendum: *Qui me vocabit.* Attamen retinere volui Caſſinenſem Codicem. Fieri enim poteſt,ut Ariſtolaus Joannem antè per litteras docuerit voluntatem Principis,atque ita monuerit præparari ad iter.Poſſit eadem fuiſſe monitus à ſuis apud Principem Apocriſariis. Et hi Anguſtorum Secretorum ignari poſſint ſcripſiſſe eum evocandum ad faciem Principis. Poſſit etiam Theodoſius primum ſic voluiſſe, & poſtmodò mutaſſe. Secundò docemur, quod Joannes iſtam evocationem valdè timuerit. Non ſolummodò ob ſenectutem ac itineris moleſtias,ſed etiam ob hanc cauſam: *Scriptum mihi eſt ab aliquibus amicis & propriis, quia & in via mihi dolus interfectionis compoſitus, ſi paſſus fuero iter aſſumere.* Per Proprios videtur intelligere Apocriſarios. O humani generis ex originali cœcitate miſerias! En qualia ſuſpicetur ac timeat Epiſcopus ab Epiſcopo,Patriarcha à Patriarcha. Joannes iſta omnia credidit eſſe Cyrilli machinamenta, ideòque addidit: *Licèt noſtrum corpus ita ſit fragile, ut ſi Cyrillus millibus contra me neceſſitatibus abutatur, vias me aſſumere poſſibile non ſit.* Credebat Cyrilli artes eò tendere, ut ipſe moleſtiis fractus moreretur in itinere. Et hæc omninò eſt una ex rationibus,ob quas Theodoſius utrumque poſteà excuſavit à Nicomedienſi acceſſu, permittens quæſtiones tranſigi per Epiſtolas.

Eidem Relatores ſuis litteris adjunxerant faciendæ pacis conditiones, ingratiſſimas Joanni, ideòque ipſi majorem horrorem incuſſerant. Prima erat, quod duodecim Cyrilli Capitula, propter quæ Joannes ipſum Epheſi degradaverat, eſſent probanda & acceptanda. Secunda conditio erat horribilior, nempè quod omnes illi, qui in Chriſto Domino duas naturas profiterentur, eſſent anathematizandi. Hinc Joannes ſcribit primam eſſe utcumque tolerabilem,eò quod Capitulorum iniquitas ſit obumbrata, non penitùs manifeſta; ſecundam autem conditionem eſſe adeò abominabilem, ut nec ipſe Cyrillus unquam præſumpſerit eam expoſtulare. Suſpicio originem duxit ex hac S. Cyrilli propoſitione: *Chriſtus eſt una Dei Verbi natura incarnata.* Eſt orthodoxa, æquivoca tamen, ideòque fuit anſa multarum ſuſpicionum ac tumultuum. Porrò quod S. Cyrillus duas in Chriſto Domino naturas fuerit

 ſemper.

ſemper profeſſus, eſt exploratiſſimum. Hi igitur rumores Joannem conturbaverunt. Erant plateales in Regia civitate fabulæ, quas Apocriſarii, aut alii amici temerariè crediderant, & tranſcripſerant. Nam etiam duodecim Capitulorum comprobationem Theodoſius nunquam exegit: Immò nec ipſe Cyrillus. Contentus fuit ea non damnari.

His interim rumoribus Joannes concuſſus convocavit Synodum, tractaturam quid eſſet reſpondendum Principi: An evocatio eſſet admittenda, an declinanda ac excutienda. Et per quas rationes. Aut certè *ſi violentum ſuſtinuerimus aliquid, vel hoc eveniat ut valedicamus ad invicem.* Ecce Joannes timebat violenter abduci ad Principem. Et timorem augebat, quod etiam Orientalis militiæ Magiſter haberet Præceptum, *ut violentus inſiſteret de his ipſis importabilibus propoſitionibus.* Ut eis refragantem Joannem ſub armata cuſtodia tranſmitteret ad urbem Regiam. Ad hanc Synodum Joannes evocavit Alexandrum Hierapolitanum Epiſcopum, Metropolitam Euphrateſiæ Provinciæ, cum Theodoreto Cyrenſi Epiſcopo, aliiſque quos præfatus Metropolita ſpontaneos ac promptos invenerit. Quin etiam ſuos aliarum Provinciarum Epiſcopos advocaverit, non eſt dubitandum. Eos advenire rogavit *poſt Collectam, quæ hoc tempore Cyri fieri ſolet.* Poſſet fuiſſe S. Martiani Monachi feſtivitas, quem Cyrenſem fuiſſe Theodoretus affirmat in Religioſa Hiſtoria. Eandem Cyrenſem feſtivitatem laudat Romanum Martyrologium. Et ipſam adſcribit ſecundæ diei Novembris. Poſſit iſtic fuiſſe celebrata in alio die. Hæc enim Epiſtola eſt omninò ſcripta ad finem Aprilis. Porrò Joannes in his omnibus fuit plurimùm deluſus. Nec enim abſolutè evocandus erat Conſtantinopolim aut Nicomediam, ſed in eventum quo faciles pacis conditiones nollet admittere. Hunc fuiſſe Sacræ Juſſionis ſenſum, inferiora docebunt.

Et hæc eſt tertia Joannis poſt Epheſinam Synodus. Prima fuit Tarſenſis, de qua Theodoretus ſcribit ad Andream Samoſatenſem Epiſcopum: *Nullatenus acquieſcam violare communem promiſſionem, quæ in Tharſo, & Chalcedone, & Epheſo facta eſt.* Omnis Factio partim Epheſo, partim Chalcedone ſimul venit uſque Tharſum: Et iſtic Synodaliter confirmavit ſuam pro Neſtorio contra Cyrillum ac ejus

Capi-

Capitula, omniaque Epheſinæ Synodi Acta conjurationem. Secundam Synodum nobis refert Socrates: *Ioannes Antiochiam reverſus, multis Epiſcopis in unum collectis Cyrillum, qui Alexandriam redierat, abdicat.* Et Liberatus Diaconus: *Iuſſit Imperator omnes Epiſcopos abire, unumquemq; in propriam Regionem. Et ita Ioannes cum ſuis Antiochiam profectus eſt. Vbi colligens plurimos Epiſcopos, damnavit iterum Cyrillum, cum jam eſſet Alexandria.* Eandem Synodum omninò reſpicit, ac ejus Acta nobis exponit in præfatis ad Andræam literis etiam Theodoretus: *Meminit enim Ioannes & eorum, quæ nuper apud Antiochiam poſt noſtrum regreſſum à nobis ſæpe deprompta ſunt.* Tertiam Joannis Synodum omnes cenſent eſſe illam, quàm celebravit poſt adventum Ariſtolaum, & ab illo acceptas Principis litteras. Caſſinenſis Codex nos docet hanc aliam priorem, à nobis jam expoſitam. Eandem videtur laudare in adductis literis Theodoretus. Dicit enim: *Quæ nuper apud Antiochiam ſæpè deprompta ſunt.* Videtur omninò laudare plures Antiochenas Synodos.

De his rebus habemus varias memorias. In litteris S. Celeſtini Pontificis ad Epheſinam Synodum: *De his qui cum Neſtorio videntur pari impietate ſenſiſſe, atque ſe ſocios ejus ſceleribus addiderunt, quamquam legatur in eos veſtra ſententia, tamen nos quoq; decernimus quod videtur. Multa perſpicienda ſunt in talibus cauſis, quæ Apoſtolica Sedes ſemper adſpexit. Quod loquimur Celeſtianorum teſtantur exempla, quod ſpem de Synodo huc uſque geſſerint. Habent, ſi reſipiſcant, copiam revertendi: Quod his ſolis non permittitur, quos propriè cum Authoribus Hæreſeos omnium fratrum conſtat ſubſcriptione damnatos. Per Dei namq; miſericordiam aliquos ex eorum numero ad nos jam rediiſſe gaudemus. Quod hoc conſilio factum eſt, ut quos conſcientia mixta non poterat, ſaltem ſententia ſepararet. Hoc veſtra Fraternitas ſequatur exemplum. Sit caput ſceleris cum his, quos loquuntur Synodalia Statuta, damnatum; reliqui quos cum hoc ſentientes in communione Eccleſiaſtica non habemus, ejiciantur è civitatibus ſuis, & ſe in noſtro Collegio noverint non futuros, niſi ſecundùm Eccleſiaſticum & Chriſtianorum Principum Conſtitutum, damnata cum Auctoribus, ſociiſq; damnantes, ſe profiteantur Catholicos Sacerdotes. Quam formam etiam circa eos volumus cuſtodiri, qui in Eccleſiaſticis cauſis ſubrependum Chriſtianis Principibus crediderunt, & alio ordine rurſum Eccleſias occuparunt. Antiochenum verò,*

 ſi ha-

tentibus, claudebat recuperandi honoris, ac patere permittebat ſolam Laicæ communionis Januam, atque ad ipſos lapſis Epiſcopis aut Clericis per pœnitentiam aperiebat omnia. Hunc Canonem Celeſtinus obſervari voluit etiam erga Neſtorianos. Et quidem cum aliqua extenſione: Nempè ad illos, *quos proprie cum auctoribus hæreſis conſtat omnium fratrum ſubſcriptione damnatos.* Erat, & non erat extenſio. Etenim apud Epheſum ſolus Neſtorius ita damnatus fuerat. Et iſtam clementiam eſſe utiliſſimam Pontifex demonſtrat exemplo Pelagianorum, quos ipſe damnaverat, ac Italia ejecerat. Horum aliquot, licèt ad Synodum provocaſſent, ac ab ipſa ſperaſſent multa, atque ita contempſiſſent pœnitentiam, jam redibant ad mentem: Utique ob iſtam clementiam.

Quartò, Pontifex affirmat hanc clementiam eſſe non dumtaxat inductam à Romana Eccleſia, ſed inſuper per Imperiales leges ſtabilitam, ideòque non poſſe non ſervari. Quintò, quod redituri è Neſtorii luto Epiſcopi debebunt ipſum cum ſuo dogmate anathematizare, atque ita reddi ſuis Eccleſiis. Sextò, quod iſta profeſſio exigi ac præſtari debeat etiam ab illis Epiſcopis, qui Principi obrepſerant, ac per ejus laicam auctoritatem receperant ſuas Eccleſias. Loquitur de Joanne Antiocheno, aliiſque cum ipſo apud Epheſum damnatis Epiſcopis, quos ad propria dimittens Imperator Theodoſius judicarat Orthodoxos ac innoxios, ideòque juſſerat recipi in ſuas Sedes. Etiam hos Papa vult compelli ad iſtam profeſſionem. Eadem tandem clementia tractari vult præfatum etiam Joannem, licet factionis caput, damnatum omnium ſuffragiis. Quia nempè non propter hæreſim damnatus fuerat, ſed propter turbulentiam & contumaciam.

Apoſtolica hæc Epiſtola venit Conſtantinopolim circa Paſcha, & circa idem tempus emanavit præfata Principis juſſio, etiam nihil exigi mandans ab Orientalibus Epiſcopis, niſi damnationem Neſtorii cum ſuis dogmatibus: Proindè hæc palam deſumpta eſt ex iſtis litteris. Porrò Epiſtola habet hunc titulum: *Celeſtinus Epiſcopus S. Synodo apud Epheſum conſtitutæ.* At verò data eodem die ad Principem Epiſtola ſic inſcribitur: *Epiſtola Celeſtini Papæ ad Theodoſium poſt Synodum.* Eadem Epigraphe apponitur Apoſtolicis litteris ad Maximianum Epiſcopum, ac litteris ad Conſtantinopolitanum Clerum

ac-

ac Populum. Prima Epiſtola eſt ſcripta ad ſolos ſeptem Epheſinæ Synodi Legatos apud Principem. Hi enim Maximianum conſecraverant, cum illo Synodum fecerant, & omnium horum Actorum firmitatem à Papa poſtulaverant. Habuerant plenæ poteſtatis delegationem à Synodo: Hinc Pontifex ipſos adhuc appellavit Epheſinum Concilium.

Altera harum rerum memoria ac elucidatio eſt in litteris Sixti tertii Pontificis ad S. Cyrillum: *Non eſt, ſicut fratri & Coepiſcopo noſtro Maximiano jam ſcripſimus, etiam ipſe*, Joannes Antiochenus, *redeuntibus difficilis aperire Ianuam, ut verè niſi perditionis filius nemo ſit perditus, ſitq; ei major cauſa lugendi, quod meruit ſolus excludi.* Et in literis ejuſdem Pontificis ad præfatum Joannem: *Quam ſuper hoc, concilianda Eccleſiarum pace, eſſe ſolliciti nos debeamus, Clementiſſimorum & Chriſtianiſſimorum Regum cura teſtatur. Adſpice Frater Chariſſime, cæleſti negotio quam ſe vigilanter impenderint. Cogitationum ferias neſcierunt: Nec dignati ſunt terrena curare, niſi cæleſtibus paruiſſent. Quoties Apoſtolicam Sedem, quoties diverſos Fratres eorum ſermo commovit? Impenderunt ſe ejus negotio, qui ſe eorum nunquam negavit Imperio.* Hinc iterum primò diſcimus, quod Imperator Theodoſius de hac pace fuerit adeò ſollicitus, ut nullas ſibi fecerit de ipſa cogitandi ferias. Secundò, quod in ejus negotio nihil fecerit niſi ex prævia relatione ad Sedem Apoſtolicam. Quod omnia fecerit juxta ejus Reſcripta. Tertiò, quod Maximianus in recipiendis Neſtorianis fuerit duri ., quod laudato S. Celeſtini Reſcripto non promptè obedierit, ideoque debuerit per ſucceſſorem Sixtum moneri aliquoties ad clementiam, ac impelli. Quartò, quod iſtam clementiam Sixtus adeò confirmaverit, ut optaret perire, ſeu in degradatione firmari ſolum Neſtorium, alios omninò omnes reddi ſuis honoribus ac Sedibus. Hæc ſcribit ad S. Cyrillum omninò pro Dorotheo, Eutherio, Helladio, ac Himerio, quos Cyrillus à pace excluſerat. Ipſos Pontifex, licet non exprimat nomina, commendat admitti. Præſertim Eutherium ac Helladium. Ratio demonſtrabitur inferiùs.

Tertia memoria ac elucidatio eſt in litteris S. Cyrilli ad Acacium Melitinenſem Epiſcopum: *Religioſiſſimus Imperator, quod plurimam Sanctarum Eccleſiarum curam gereret, illarum diſſenſionem intolerabi-*

lem indicabat. Ad ſe ergò accerſens Reverendiſſimum Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ Epiſcopum Maximianum, ac alios non paucos, qui pro tempore ibidem comperiebantur, ſeriò cum illis conſultabat, quonam pacto Eccleſiarum diſſidium è medio tolli, Divinorumq; Myſteriorum Miniſtri ad concordiam & pacem poſſent redigi. Illi verò non aliter id unquam fieri poſſe, neque prius illos in concordiam venturos aiebant, quam unanimitatis & conſonæ fidei vinculum ita præfulgeret, & quaſi præferretur: Et oportere aiebant, ut pientiſſimus Ioannes Antiochenus anathematizaret Neſtorii dogmata, ac illius depoſitionem Scripto approbaret. Hoc autem ab illo impetrato Epiſcopum Alexandrinum privatas offenſiones oblivioni traditurum, & contumelias, licet graviſſimæ & maximæ exſtitiſſent, quas Epheſi perpeſſus fuerat, propter charitatem nihili facturum. Cum itaque Religioſiſſimus Imperator eis aſſentiret, magnamq; ex eo conſilio voluptatem caperet, miſſus eſt, qui hoc ipſum perficeret, præclariſſimus Tribunus ac Notarius Ariſtolaus. Itaque laudata Celeſtini Epiſtola, ac laudata Maximiani Synodus Theodoſio perſuaſerunt hoc pacis ſtudium, & modum præſcripſerunt. Synodus hauſit ex Epiſtola.

AD CAPUT LI.

IN tertia Epheſini Concilii parte exſtat Auguſta ad Berrhenſem Acacium Epiſtola cum hac ſuperſcriptione: *Exemplum Sacræ ad Acacium Berrheenſem Epiſcopum, & Symeonem Antiochenſem Anachoretam, aliaſq; provincias, ad unumquemq; ſeorſim.* Eſt longè alia à præſenti, & multo tempore poſterior. Eſt enim ſcripta poſt pacem: Adversùm nova Orientalium Epiſcoporum diſſidia, propter diſplicentes quibuſdam pacis conditiones. Rogat hæc compeſci per Acacium. Lucet hoc ex contextu Epiſtolæ: *Nihil omninò eorum à nobis eſt prætermiſſum, quæ religionis Chriſtianæ causâ noſtro ſtudio effici debuerant. Atque hoc ipſum Sanctitas veſtra tum à Ioanne Piiſſimo Eccleſiæ Antiochenæ Epiſcopo, tum à cæteris S. Epiſcopis, qui cum illo ſunt, dilucidè cognoſcere poterit. Acciderunt autem nonnullæ inter quoſdam circa hoc negotium difficultates & controverſiæ, quæ de medio tollere & abolere conati, negotiorum adhuc magnitudine & multitudine impediti ſumus.* Principis diligentiam Joannes ac ejus Epiſcopi antè pacem laudare non

terant: Laborabat enim illa pro Epheſino Concilio, quod iſti tunc averſabantur. Nec tunc aliqui, ſed omninò omnes Epiſcopi erant colligati cum ſuo Patriarcha. Item tunc nullæ inter ipſos erant circa hæc controverſiæ. Proindè hæc Epiſtola eſt manifeſtè poſt pacem ſcripta, adversum novas circa illam quæſtiones.

At verò præſens Epiſtola eſt pace anterior: Acacium hortatur ad ipſam conciliandam. Eſt ſimul cum Sacra ad Joannem Patriarcham juſſione per Ariſtolaum Tribunum tranſmiſſa. Et primò affirmat laceratam Epiſcoporum ac Eccleſiarum pacem fuiſſe adhuc aliàs reſarcitam per Acacium. Nempè lacerationem, quæ ob Flavianum Antiochiæ Patriarcham olim fuerat inter Romanam ac Antiochenam Eccleſiam: Et quam cum eâdem Romanâ omnis Orientalis Eccleſia incurrerat propter iniquam degradationem S. Joannis Chryſoſtomi. Hinc ipſum Princeps rogat, ut & præſentem ſciſſuram dignetur & ſtudeat conſolidare. Secundò affirmat rem non fore difficilem. Quoniam à Joanne Antiocheno exigitur unica dûmtaxat conditio: Nempè ut humano affectui ac errori renuntians deſerat Neſtorium, *contra cujus adinventiones, novitatemq; doctrinæ univerſi certant.* Ex hac Epiſtola item videmus Theodoſium fuiſſe in iſto conceptu, quod Antiochenus Joannes non ſequeretur aut probaret errores Neſtorii, ſed quod ex humano affectu circumſcriptus crederet hominem fuiſſe malè intellectum, ideòque & injuſtè damnatum. Fuerant ſimul Presbyteri, & familiariter amici in Antiochena Eccleſia.

Præſens Epiſtola, licèt huc uſque publicam lucem non viderit, habet tamen antiqua & authentica teſtimonia. Etenim libellus, quem Paulus Emeſenus Epiſcopus, Orientalis Diœceſis in Ægyptum Legatus, S. Cyrillo obtulit, hæc habet: *Religioſiſsimi Imperatores per virum ſpectabilem Ariſtolaum, Tribunum ac Notarium, & ad tuam Sanctitatem, & ad Sanctiſsimum quoque Ioannem Epiſcopum, & ad Sanctiſsimum Patrem noſtrum Acacium, Berrbeenſem Antiſtitem, litteras miſerunt, quibus præcipiunt, ut vel corpore, vel ſaltem animi ſententiâ inter nos coëuntes, controverſias illas inter Pientiſsimos Epiſcopos, qui in Epheſina civitate convenerunt, & nos exortas deleamus, acceptamq; Deo pacem Sanctis ejus Eccleſiis conciliemus, turbas quotidiè deſævientes conſopiamus, ac Neſtorii depoſitioni conſentiamus, & perverſam illius doctrinam anathematizemus.*

zemus. Cum itaque Ioannes & Acacius has pias litteras accepiſſent, &c. Palam laudatur præſens Epiſtola. Item exponitur Sacræ Juſſionis ſenſus per hæc verba: *Præcipiunt ut vel corpore, vel ſaltem animi ſententia inter nos coëuntes, &c.* Lucidè affirmant quod Sacra Juſſio Cyrillum ac Joannem non abſolutè evocaverit Nicomediam, ſed dumtaxat in caſu, quo abſentes deduci non poſſent in concordiam. Etiam aſſeritur, quod variæ in Populis turbæ huic Sacræ Juſſioni ac evocationi cauſam dederint: Præſertim turbæ patratæ in extruſione quorundam Epiſcoporum, ac novorum conſecratione aut inthronizatione. Et hinc factum eſt, quod ad Marim Perſidis Epiſcopum ſcripſit Ibas adhuc Presbyter Edeſſenæ Eccleſiæ: *In contentione erant Epiſcopi contra Epiſcopos, & Populi adverſùm Populos. Non enim audebat aliquis de civitate ad civitatem, aut de provincia ad provinciam proficiſci, ſed tanquam inimicum ſuum unuſquiſque proximum ſuum perſequebatur.* Quiſque enim ſuſpicabatur Epiſcopales hinc inde profectiones non fieri niſi ad patrandas iſtiuſmodi intruſiones. Porrò quam Græcorum Populi eſſent adverſùm ipſas animati, apud Epheſum expertus eſt ipſe Joannes Antiochenus, dum degradato à ſe Memnoni tentabat ſuperordinare. Epheſii cives clauſerunt illi januas Eccleſiæ, & ipſum lapidibus abegerunt.

AD CAPUT LII.

HÆc Sacra Epiſtola exſtat Græcè & Latinè. Caſſinenſis tranſlatio eſt alia: Et licet in quibuſdam ſit obſcurior, in quibuſdam tamen eſt clarior. Hinc cenſui non prætermittendam. Docet nos & Theodoſii pietatem, & hujus Stylitæ ſanctimoniam ac authoritatem. Hæc tanta fuit, ut Romanorum Imperator ipſam imploraverit ad conciliandam pacem duobus Patriarchis, ac eorum Diœceſibus; Immò toti Eccleſiæ ac Imperio. Omnes enim fermè Epiſcopi ac Populi huic aut iſti parti adhærebant. Sacra rectè ſcribit: *Cyrillo Occidentales & Conſtantinopolitani, & reliqui omnes terrarum Orbis Epiſcopi conſentiunt.* Notanda ſunt & hæc verba: *Nam contentio & diſcordia nos adeò conturbat, ut hanc exiſtimemus primam, præcipuamq, omnium noſtrarum calamitatum eſſe*

Oo 2 *cauſam,*

cauſam, & confidamus Regni noſtri res ex voluntate benignitatis Dei eſſe proceſſuras, ſi res Eccleſiæ & Orthodoxæ fidei membra conjuncta & copulata fuerint in hoc egregio opere. Caſſinenſis tranſlatio ſic habet: *Sic enim nos diſſolutio perturbat, ut hanc & primam cauſam eorum, quæ durè contingunt, eſſe putemus. Et confidimus quia ſecundùm Divinæ clementiæ arbitrium cuncta imperio noſtro proficiant, ſi Eccleſiæ ac rectæ fidei membra conjuncta fuerint & unita.* Hinc videmus, quantum Romana Eccleſia, Epiſcopi omnes, ac ipſi etiam Reges & Principes ſtudere ac niti debeant ad conſervandam & retinendam Cleri pacem. Pertinaces diſcordiarum authores & fautores debent ſupprimi, immò & proſcribi. Unicum pietatis genus eſt hic eſſe crudelem.

Etiam Imperator Leo ad turbas, quas poſt Chalcedonenſem Synodum ſuſcitarat Eutychiana impietas, ſedandas non ſolos Orientalis Eccleſiæ Metropolitas ac ipſorum Synodos conſuluit ac adhibuit, ſed etiam hunc noſtrum Simeonem. Diſertè hoc teſtatur Georgius Cedrenus: *Leo inter alios etiam ſcribit ad Simeonem Stylitem, alioſq; mirificos & Sanctiſſimos Patres obteſtans, ut ita de controverſis rebus judicium facerent, ut qui Deo eſſent rationem reddituri.* Evagrius Epipha-
Lib 2 c. 9 nienſis conſonat & explanat: *Non diſſimiles ab Imperatore litteræ fuerunt ſcriptæ ad viros illuſtres, qui per id temporis vitam inopem, & rebus omnibus ad vitam neceſſariis deſtitutam egerunt. Ex quorum numero Symeonesfuit, qui primus omnium cœpit in columna habitare, illudq; domicilii genus invenit. His adnumerantur Baradatus & Iacobus, Syri.* Adjungit Simeonem &
Lib 2 c. 10 Auguſto Leoni, & Baſilio Antiochiæ Patriarchæ reſpondiſſe, & has ejus poſteriores litteras indidit ſuis Annalibus. Baradati reſponſoriæ ad eundem Principem litteræ exſtant in tertia parte Chalcedonenſis Concilii.

Quantus porrò Dei ſervus, & Chriſtianæ Juſtitiæ gigas fuerit Simeon Stylites, docet nos in religioſa hiſtoria Theodoretus. Affirmat ipſum primò fuiſſe Sanctiſſimum, & toti Mundo per miracula celebrem Cœnobitam, ac proſequitur: *Quoniam autem in-*
Cap 26. *numerabiles erant qui adventabant, & tangere omnes conabantur, atque ex pelliceis illius veſtibus benedictionem aliquam haurire, primùm nimiam honoris magnitudinem abſurdam exiſtimans, deinde rem ut laborioſam ægrè ferens, ſtationem in columna excogitavit. Ac primò quidem ſex cubitorum cadi juſſit, poſtea duodecim, tum deinde duorum & viginti, nunc verò ſex & triginta.*

ia. Evolare namq́, in cælum cupit, & ab hac terrena converſatione recedere. Ego verò Stationem hanc non abſq́ Divino conſilio factam credo. Quamobrem eos oro, quos reprehendere delectat, ut linguæ fænum injiciant, neque illam temerè ferri ſinant, ſed conſiderent Dominum talia perſæpè ad ſigniorum utilitatem inſtituiſſe. Affirmat hoc vitæ genus fuiſſe tunc penitus novum, ideoq́ue & obnoxium multorum obtrectationibus. Hinc addit ejus Apologiam, ac pergit: *Quemadmodum qui apud homines Imperium obtinent, per temporum intervalla nummorum imagines mutant, leonum interdum effigiem imprimentes, interdum ſtellarum & Angelorum, interdum novo charactere aurum pretioſius reddere conantes, ſic univerſorum Rex, tamquam characteres quoſdam, novas iſtas diverſæ vitæ rationes pietati adjiciens, non fidei Alumnorum tantummodo, ſed incredulitate quoque laborantium linguas ad laudandum excitat. Quodq́ hæc ita ſe habeant, non verba teſtantur, ſed res ipſa clamant. Iſmaelitarum enim millia quam plurima, quæ impietatis caligini ſervierant, ſtatio illa in columna illuminavit. Nam veluti ſupra candelabrum aliquod poſita lucidiſſima hæc lucerna radios, Solis inſtar, omnes in partes emiſit: Iberoſq́, & Armenios, & Perſas accedentes, & Divinum Baptiſma accipientes videre eſt. Iſmaelitæ autem turmatim venientes, ducenti ſimul, & trecenti, ac interdum mille, patrium errorem magna voce abnegant, Simulacra quæ coluerant coram illo magno lumine conterentes, Venerisq́ orgia ejurantes Divinis Myſteriis initiantur, leges ab illa ſacra lingua accipientes, & Paternis moribus valedicentes, ac aſinorum agreſtium & camelorum eſum reſpuentes.* Adducit admiranda ac adoranda hujus Divinæ gratiæ per Symeonem in Barbaros exempla, & adjungit: *Talem à dicacibus irriſa columna fructum edebat, tantum Divinæ cognitionis radium Barbarorum mentibus infundebat.* Eadem Divina Providentia alio & alio tempore, ad alios & alios effectus, nobis, excitavit regulares ordines S. Antonii, Pachomii, Baſilii, Auguſtini, Benedicti, Romoaldi, Bernardi, Norberti, Dominici, Franciſci, ac aliorum. Ita facit Eccleſiam eſſe Reginam circumamictam varietatibus.

Thodoretus poſt varia pergit: *Ego autem ejus ante hæc omnia admiror conſtantiam. Per noctes enim & dies ſtat in omnium oculis. Foribus enim ablatis, muriq́ disjecta parte non minima, novum omnibus & ſtupendum ſpectaculum proponitur: Nunc quidem longo ſtans tempore, nunc ſubinde ſe inflectens, Deo adorationem offerens. Ac multi ſanè adſtantium ado-*

 ratione

tationes iſtas enumerant. Semel autem quidam ex iis, qui mecum erant, cum mille ducentas quadraginta quatuor enumeraſſet, feſſus poſtea enumerare deſtitit. Semper autem cum ſe inclinabat, ad pedum uſq; digitos frontem admovebat. Et poſt quædam: *In publicis autem ſolemnitatibus aliud etiam conſtantiæ ſpecimen præbet. Poſt Solis enim occaſum, quoad idem rurſus ad horizontem veniat Orientalem, manibus in cælum extenſis ſtat tota nocte, nec ſomno capi ſe ſinens, nec labore vinci. In tantis autem laboribus ac egregiorum facinorum amplitudine & miraculorum frequentia, tanta eſt ejus animi moderatio, ac ſi omnium hominum eſſet infimus. Præter modeſtiam verò eſt & aditu facilis, & affabilis, ac ſuavis, unicuique eorum reſpondens qui loquuntur, ſive opifex ſit, ſive mendicus, ſive ruſticanus. Doctrinæ quoq; donum à liberali Domino accepit: Et bis quotidie exbortationes habens audientium aures irrigat, ſcitè admodum differens, & Divini Spiritus documenta exhibens, jubenſq; in cœlum reſpicere & evolare, atque à terra diſcedere, & regnum quod exſpectatur cogitatione verſare. Sed & judicantem quoque illum videre eſt, rectaſq; & juſtas proferentem ſententias. Sanctarum etiam Eccleſiarum providentiam non negligit, nunc pugnans contra gentilium impietatem, nunc Iudeorum frangens contumaciam, nunc Hæreticorum turbas profligans, atque interdum ad Imperatorem de his mittens literas, interdum Præſides ad Divinum Zelum excitans, ipſos etiam Eccleſiarum Paſtores admonens, ut ſuorum Gregum majorem curam gerant.* Addit etiam prophetiæ dono & omni gratiarum genere fuiſſe opulentiſſimum, & concludit: *Hæc porrò eò ſcripſi, ut ex gutta pluuiam oſtenderem, & illis qui hæc lecturi ſunt, digito indice præferrem mellis dulcedinem.* Et quidem Theodoretus hæc ſcripſit, dum Simeon adhuc viveret, quotidie creſcens in virtutibus ac miraculis.

Ex his aliqua docemur. Primò, quod Anachoretica ſuper columnam vita ab hoc Simeone ducat exordium. Secundò, quod iſtam Anachoreſim non inchoaverit, niſi poſt expletam & acquiſitam omnem perfectionem vitæ cœnobiticæ. Ita enim de adſcenſu ad quamvis Anachoreſis ſpeciem mandant Sacri Canones, Patrum Sanctiones, & antiquæ Monachorum Regulæ. Tertio, quod iſta novitas in ſuo exordio multas & graves contradictiones ac detractiones ſuſtinuerit. Et non potuit non ſuſtinere. Nam & Sanctus Dominicus loricatus, dum ſui met ipſius propria manu flagellationem induxit, fuit iiſdem obnoxius. Et dum S. Domini-

cus

cus, & S. Franciſcus Religioſam mendicitatem, atque ita omnimodam monaſteriorum paupertatem inchoarunt, à malignis quorumdam linguis fuerant adeò percuſſi, ut aliqui non erubeſcerent apud S. Engilbertum Colonienſem Archi-Epiſcopum effutire, quod ipſi eſſent iſti præcurſores Antichriſti, quos prædixit S. Hildegardis. Verùm uti Loricatus Dominicus S. Petrum Damiani, ita Simeon Stylites Patronum ac Encomiaſtem accepit Theodoretum. Et hinc forſitan evenit, quod omnes ſuo miniſterio aut exemplo converſos, Infideles ac fideles, Baptizandos aut benedicendos ad Theodoretum mitteret. Et quandoque tanta acceſſit multitudo, ut ab ipſa undequaque compreſſus Theodoretus fuerit fermè oppreſſus ac extinctus. Quartò, quod columna pedetentim creverit. Prima erat ſex dumtaxat cubitorum: Excrevit tandem uſque ad ſex & triginta. Quintò, quod videatur fuiſſe ex trabe. Hoc ſuadent verba: *Cædi juſſit.* Sextò, quod primò murum includentem habuerit, ac in ipſo portam. Illum dejecit multitudo accedentium.

Notanda ſunt & hæc Theodoreti de neſcio quo curioſo fideli verba: *Is ad cacumen illud cum adſcendiſſet, &c.* Quod etiam Domnus Patriarcha Antiochenus eò adſcenderit, ac iſtic Sacrificium obtulerit, ſtatim audiemus ab Epiphanienſi Evagrio. Etiam Daniel Stylites fuit eò admiſſus, & iſtic benedictus in diſcipulum. Ita habent hujus Acta apud Laurentium Surium. Eadem affirmant columnæ non fuiſſe annexam ſcalam, ſed pro adſcendentibus fuiſſe admotam. Quod item Magnus Cœnobiarcha Theodoſius fuerit admiſſus, habemus in ejus vita. Attamen de neſcio quo apud petroſam Arabiam Stylita ſcribit in ſpirituali Prato Joannes Moſcus: *Fuit Stylites quidam, ad quem omnes, qui veniebant, inferius ſtantes loquebantur, eò quod non haberet ſcalam. Si quandò igitur dixiſſet illi frater, Volo tibi dicere cogitationem, dicebat & ipſe leni voce: Veni ad gradus columnæ. Ibatque ipſe ad aliam columnæ partem, & ita loquebantur mutuò: Stylita quidem ſuperiùs ſtante, fratre autem inferiùs.* An iſta fuerit conſueta, an ſingularis forma columnæ, ignoro. Porrò propter vitæ neceſſitates Stylita habebat famulum. Hinc in S. Lucæ Junioris Thaumaturgi & Anachoretæ Actis habemus, quod à neſcio quo apud Achaiæ Patras Zemenenſi Stylita fuerit invitatus *ſub ipſo agere*

Cap. 129.

agere, ac miniſtri officium ſuſcipere. Et quod illi miniſtraverit. Exſtant Acta apud Franciſcum Combefis.

Tom 1. Colum. nongenteſima ſeptuageſima nona. Etiam noſter Symeon habuit diſcipulum, ac in columnæ ſtatione ſucceſſorem S. Danielem Stylitem : Apparens eſt, quod Simeoni uſque ad mortem miniſtraverit. Quod per quadraginta annos in columna ſteterit Simeon, & ex ipſa S. Genofevam, ſibi à Spiritu S. revelatam, per Mercatores ſalutari juſſerit, ſcribunt hujus Acta. Nempe tunc tot annis ſteterat. Etenim Theodoretus videtur affirmare, quod ſtare cœperit ſub S. Meletio Patriarcha Antiocheno. At verò de ejus morte ſcribit ad Leonis primi Imperium Georgius Cedrenus : *Quarto anno Symeon Stylites moritur, primus iſtius vitæ generis inventor.* Quod ipſum habemus in vita Danielis Stylitæ, ac apud S. Martyrem Theophanem. Fuit is quinti ſæculi annus ſexageſimus. At verò Meletius obiit quarti ſæculi anno octogeſimo primo, in Conſtantinopolitana Synodo, ideoque Simeon per octoginta annos ſtetit in columna. Et ejus ad S. Genofevam ſalutatio fuit tranſmiſſa anno vigeſimo primo quinti ſæculi. Nec admireris hanc ſalutationem. Etenim Theodoretùs affirmat ad ipſum, etiam antequam columnam incoleret, accurriſſe plena Orientaliūm Populorum flumina, ac adjungit : *Venerunt etiam multi ultimas Occidentis Oras Incolentes, & Hiſpani, & Britanni, & Galli, qui horum media obtinent. De Italia namque ſupervacuum eſt dicere. Ferunt enim maxima in Roma celebrem adeò virum eſſe, ut in omnium officinarum veſtibulis parvas ejus imagines ſtatuant, tutelam quandam ex his & præſidium ſibi comparantes.* Addit quod ſoleret *Divinam Liturgiam exſolvere*, ideòque fuiſſe presbyterum. De præſentibus Theodoſii Imperatoris ad ipſum litteris nullam penitus facit memoriam, ideoque videtur hæc antè has lites ſcripſiſſe.

De eodem Sanctiſſimo Simeone Evagrius Epiphanienſis ſcri-
L. 1 c 13. bit varia : *Hic primus ſtationem in columna inſtituit, domiciliumq; in ea, cujus menſura vix duos continebat cubitos, conſtruxit.* Ex quo diſcimus ſupra columnam fuiſſe parvam caſulam. Pergit Evagrius : *Per idem tempus Domnus Antiochenum procuravit Epiſcopatum, qui ubi venit ad Simeonem, manſionem & rationem vivendi admiratus, ea quæ apud illum ſecretiora erant, cognoſcere valdè cupiebat. Ambo igitur ſimul ingrediuntur, & puro Chriſti Corpore conſecrato, vitalem inter ſe mutuò participant communionem*

munionem. Domnus fuit Joannis nepos ac Succeſſor. Patriarchali auctoritate adſcendit columnam: Et illic cum Simeone obtulit Sacrificium. Ex quo videtur iſtic fuiſſe Altare. Obtulit ſimul cum Simeone. Et ſeſe invicem de Sacrificio communicarunt. Evagrius pergit: *Cum Simeon iſte, qui in terra Angelus, in carne cœleſtis Hieruſalem civis fuit, peregrinam hanc vivendi viam, hominibus planè incognitam inſtitueret, S. Eremi-Incolæ mittunt quemdam ad illum, jubentq́; ut ab eo ſciſcitaretur, quid hæc nova & inuſitata vitæ ratio vellet, & quam obrem trita vivendi via & Sanctorum preſſa veſtigiis relicta, aliam quandam peregrinam, & hominibus omninò ignotam ſequeretur, eum hortantur per Nuntium, ut ex ſuo Domicilio deſcenderet, viamq́; Electorum Patrum intraret. Quod ſi alacri ac parato animo deſcendere videretur, mandarunt ut ei ſuæ ipſius vivendi viæ inſiſtendi poteſtas fieret: Ex obedientia enim ſatis conſtare poſſe dixerunt, eum Deo duce in eam viam fuiſſe ingreſſum, & tam grave certamen ad ſe affligendum in vita ſuſcepiſſe. Si verò reſiſteret, aut ſuæ inſerviret voluntati, ac non ſtatim ipſorum hortationi morem gereret, ut vi indè abſtraheretur. Nuntius, ubi acceſſit ad eum, & Patrum illi mandatum expoſuit, ac is extemplo alterum produxit pedem Patrum hortationi obſecuturus, permiſit ſuâ ac propriâ vivendi viâ incedere, ſic eum affatus: Bono animo ſis, & ſtrenuè rem gere, ſtatio tua eſt à Deo inſtituta. Hæc res ab aliis, qui de eo ſcripſerunt, prætermiſſa, digna tamen, quæ litteris prodatur, à me hoc loco commemorata eſt.* Ejuſdem tamen rei meminit in Collectaneis Theodorus Lector: *Monachi in Ægypto, cum de S. Simeone audiſſent, quod ſupra columnam ſtaret, inſolentia rei perciti, nam primus hoc ipſe excogitarat, communionem illi negarunt. Poſtea verò cognita illius viri vita & corona, rurſus illi communicant.* Addit Simeonem fuiſſe natum in vico Siſon.

Evagrius proſequitur: *Virtus Divinæ gratiæ tam penitùs reſedit in Simeonis animo, ut ad Imperatorem Theodoſium, lege jubentem, ut Iudæis Antiochiam incolentibus ipſorum Synagogæ, quas Chriſtiani ab illis abſtuliſſent, redderentur, adeò liberè ſcripſit, adeòq́; acriter eum propterea increpavit, ut Imperator Theodoſius, quo Chriſtianorum ſatisfaceret voluntati, ſua mandata revocaret, ac Præfectum, qui ipſum de reddendis Iudæorum Synagogis docuerat, abdicaret Magiſtratu; & Sanctiſsimum ac Aërium oraret Martyrem, ut nominatim pro ipſo Deum obſecraret, obteſtareturq́;, ut ſua ipſum impartiret benedictione. Iſte Simeon hoc ſeverum vivendi genus in carne*

traducens, vitam ad quinquaginta ſex annos propagavit. Nam in Monaſterio, in quo primum Divinas vivendi praceptiones didicit, annos vixit novem. In Mandra autem quadraginta ſeptem. Et horum annorum decem in loco admodum anguſto confecit, in columnis arctioribus ſeptem, denique in quadraginta cubitorum columna annos triginta. Verùm hæc omnia ſibi invicem non cohærent. Etenim lex illa, quæ exuſtam Synagogam juſſit à Chriſtianis reædificari, non junioris eſt, ſed majoris Theodoſii: Emanavit quarti ſæculi anno octogeſimo octavo, circumducta ad geminam interceſſionem S. Ambroſii. Ambroſii Epiſtola exſtat. Exſtat item Theodoſii Lex in Theodoſiano Codice ſub Titulo de Judæis. An & Symeon Stylites fuerit Ambroſio cooperatus, ignoro. Quidquid ſit, à quarti ſæculi octogeſimo octavo anno uſque ad ſequentis ſæculi annum, quo Simeon defunctus eſt, ſexageſimum ſunt anni ſeptuaginta duo, ideòque Evagrius manifeſtè deviat. In ſuo ad dictam legem Commentario Jacobus Gothofredus hæc ſcribit: *Similem Theodoſii Iunioris conſtitutionem de reddendis Antiochia Synagogis Iudaorum, quas Chriſtiani occupaverant, qua Simeonis Stylita admonitione mox revocata fuerit, memorat Evagrius, & ex eo Nicephorus.* At nullum eſt ſimilis Facti aut Legis veſtigium, nulla memoria. Immò Junior Theodoſius tres, in ejus Codice ſub eodem Titulo exſtantes, emiſit Leges, vetantes exuri aut invadi Synagogas, at de lege, quæ invaſas aut exuſtas reddi aut reædificari jubeat, nullius reperitur teſtimonium. Quare manifeſtum eſt Evagrium aut circa Simeonis annos, aut circa Theodoſii perſonam labi, ac ſibi ipſi non conſonare. Sanè Theodoretus, Simeoni familiaris, videtur affirmare, quod ſub Patriarcha Meletio columnam adſcenderit. Ridiculum eſt, quod ſcribit Mi-
Fol 1463. chaël Glycas: *Martiano regnante Simeon ille magnus columnam adſcendit.* Etiam Georgius Cedrenus ſcribit ridicula. Scribit enim, quod
Fol 1040. Simeon ſub Juniore Theodoſio columnam adſcenderit. Et eò eſt inexcuſabilior, quod ferè ipſiſſima Theodoreti verba adducat, ideòque ipſum omninò legerit. Et ſubjungit: *Aliquantò poſt tempore Divinus Daniel in Anaplo, cum vidiſſet Magnum Simeonem, Divina æmulatione inſtigatus, ipſe quoque columnam conſcendit, multaq; & maxima edidit miracula. Permanſit in columna uſque ad quartum Magni Leonis annum, atque ita ad Dominum emigravit, bonis operibus abundè praſtitis.*
Errat

Errat variè. Primò, qnod dicat Simeonem à Daniele fuiſſe viſum in Anaplo. Longè aliud ſcribit in CollectaneisTheodorus Lector: *Daniel præclarus è Monaſterio Simeonis profectus, columnam, quæ in Anaplo eſt, adſcendit.* Etenim Simeon ſtetit propè Antiochiam, at verò Anaplum eſt propè Conſtantinopolim. Eſt propè mare, propè antiquam S. Michaelis Eccleſiam, quam Imperator Juſtinianus ampliavit ac ornavit. Daniel fuit Syrus, natus propè Euphratem, in quodam vico ſub urbe Samoſatenſi: Monaſticam profeſſionem emiſit in quodam iſtic Monaſterio. Glorioſa Simeonis fama ipſum evocavit, & fuit ipſi adeò gratus, ut ad columnam intromiſſus fuerit. Hinc zelo plenus Conſtantinopolim abiit, habitavit in Anaplo propè præfatam S. Michaëlis Eccleſiam, ac tandem illic adſcendit columnam.

Secundò Cedrenus errat, quod Daniel quarto Leonis Auguſti anno obierit. Confundit res diſparatiſſimas: Simeonis mortem, ac Danielis. Nam & Simeonem affirmat iſto anno diſceſſiſſe. De Daniele aliud longè ſcribit Theodorus Lector: *Publico Edicto Baſiliſcus,* Tyrannus, Chalcedonenſem *Synodum reprobari juſſit. Urſit autem & Acacium, ut idem & ipſe faceret, quod tamen obtinere non potuit, quod cuncta civitas unà cum viris & mulieribus contra Baſiliſcum in Eccleſia congregaretur, & Acacius ſeipſum, & Sedem, & Altare nigris amiciret. Daniel verò, magnus ille, de columna deſcendit, ac Divino zelo motus unà cum Populo & Acacio in Eccleſia comparuit.* Erat enim Presbyter, ordinatus ab Acacii Præceſſore S. Gennadio. Factum id fuit iſtius ſæculi anno ſeptuageſimo ſexto. Iſtum Danielis zelum, & varium Eccleſiæ ac Reipublicæ ex ipſo fructum largiùs habes in ejus Actis apud Laurentium Surium. Acta affirmant illum veniſſe Conſtantinopolim ſub Anatolio, columnam adſcendiſſe ſub S. Gennadio, ad Superos tranſiiſſe ſub Patriarcha Euphemio. Promotus hic fuit iſtius ſæculi anno octogeſimo nono, & ſedit uſque ad nonageſimum quintum, ideòque Daniel ad minùs triginta annis ſupervixit ſuo Magiſtro Simeoni.

Evagrius Epiphanienſis laudat nobis & alium Simeonem Stylitam, etiam propè Antiochiam, ſub Juſtino ſecundo Imperatore ac Patriarcha Gregorio. Affirmat illum à pueritia per ſexaginta annos ſtetiſſe in columna, inductum partim à facto L 6 c 22.

ſibi Divino Beneficio, partim ab alio ibidem Columnicola. Eum laudat etiam ſeptima Synodus, ac adducit in aſſertorem ſuæ Definitionis: *S. Simeonis columnalis, qui in mirabili monte fuit, Epiſtola quinta ad Imperatorem Iuſtinum Iuniorem.* Ex quo lucet plures ab ipſo proceſſiſſe Epiſtolas. Iſta Epiſtola ſupplicat, ut Princeps dignetur Gentiles Samaritas ejicere è Monaſterio, quod ipſe propè Porphyrienſem civitatem ædificaverat. Eundem in tertia oratione pro ſacris Imaginibus laudat S. Joannes Damaſcenus. Porrò Patriarcha Gregorius, ſub quo hic Simeon obiit, ſedere cepit ſexti ſæculi anno ſeptuageſimo ſecundo, & ſedit per viginti duos annos. Joannes Moſchus in Spirituali Prato adducit nobis & tertium Simeonem Styliten, qui ſtetit in Cilicia propè Ægenſem civitatem, & fulmine percuſſus interiit. Et quem alius ibidem Stylita ac Presbyter Julianus vidit glorioſum cum exultatione in cælos adſcendere. Laudat alium Stylitem propè Petras in Arabia. Alium ſuprà audivimus laudari in Actis S. Lucæ Anachoretæ. Et Martyr Theophanes ad tertium Pauli Pontificis annum ſcribit de Abdela Saracenorum Principe: *Abdelas impoſita Chriſtianis Tributa auxit, adeò ut omnes, ſivè Monachi, ſive Incluſi, ſive Columnicolæ, Deo ſuâ vitâ placiti, vectigales deſcriberentur.* Falam affirmat iſtud vitæ genus tunc fuiſſe commune & obvium.

Actione 5.

Cap. 57.

Cap 129.

AD CAPUT LIII.

HUjus Antiocheni Concilii, ſeu Conventus meminit Paulus Emeſenus Epiſcopus in libello, quem S. Cyrillo obtulit. Laudat Principis ab Ariſtolao allâtam Sacram, & pergit: *Cum Ioannes & Acacius Sanctiſſimi Epiſcopi, has verè Chriſtianas litteras accepiſſent, perpendentes multa eſſe, quæ perſonalem veſtrum Conventum deſiderent, ne in hac re multum temporis conſumatur, me ad tuam Sanctitatem miſerunt.* Et ipſe Joannes Antiochenus in litteris, quas per Paulum miſit, ad S. Cyrillum: *Nos piis Principum litteris morem gerere volentes, rectà ad vos Dominum meum Epiſcopum Paulum miſimus. Quod conſilium Sanctiſſimo Patri noſtro Acacio, cæteriſq; qui nobiſcum erant, Epiſcopis probatum fuit. Fecimus autem hoc*

com-

compendii gratiâ, eòquod illa, quæ à Religioſiſſimis noſtris Imperatoribus ſancita ſunt, perficere nobis ipſis in unum convenientibus non liceat. Et S. Cyrillus in literis ad Acacium Melitinæ Epiſcopum, Metropolitam ſecundæ Armeniæ: *Poſteà quam Orientalibus Regium Decretum expoſitum eſt, & tanquam factum ex eorum Epiſcoporum ſententia, qui Conſtantinopoli aderant, conſilio neſcio quo apud Sanctiſſimum Berrheenſem Epiſcopum Acacium congreſsi, ſcribi ad me curarunt conventionis modum, id eſt, Sanctarum Eccleſiarum pacis, niſi eo modo, quem ipſi præſcriberent, fieri non debere. Erat autem ea petitio gravis & moleſta. Volebant enim ea omnia aboleri, quæ vel Epiſtolis, vel tomis, vel libris evulgaveram, & ſoli fidei, quæ à S. Patribus noſtris Nicææ edita fuerat, conſentire.* Et in litteris ad Donatum Nicopolitanum Epiſcopum, Metropolitam veteris Epyri, exponit conditiones, quas ex Conſtantinopolitanæ Synodi ſuaſu Imperator Theodoſius â Joanne Patriarcha poſtulaverat, & proſequitur: *Quidam autem ex Orientalibus Epiſcopis, qui Neſtorium fortè necdum condemnarunt, aut etiam illi favent, rectam noſtram fidem offendunt, & Chriſti omnium noſtrum Salvatoris gloriam haud mediocriter oppugnant, atque ita Sanctiſsimum Acacium Berrheenſem Epiſcopum, ut ad nos abſurda quædam ſcriberet, induxerunt, quod ipſi poſtularent oportere ut omnia, quæ adversùs Neſtorium ſcripſimus, abolerentur, & velut irrita rejicerentur, ſolumq; Symbolum, à Sanctis Patribus in Nicæna civitate congregatis expoſitum, admitteretur. Meminit Sanctitas tua, nuper Epheſi quoque ejuſmodi ab illis propoſitas fuiſſe conditiones.*

Joannes Patriarcha, ubi Sacras Principis litteras conſiderarat, nullatenus expedire cenſuit, ut præfixas conditiones admitteret. Etenim Neſtorii damnationem credebat iniquiſſimam, ideoque toto mentis impetu averſabatur. Et certè iſta damnatio ſecum portabat admiſſionem Capitulorum S. Cyrilli: Quæ Joannes non minùs oderat. Propter illa cenſuerat Cyrillum eſſe novum hæreſiarcham, ideòque Chalcedone coram Principe frequenter juraverat ipſum, etiamſi Capitula anathematizaret, nunquam à ſe recipiendum in Epiſcopalem Communionem, ſed dumtaxat in Laicam. Etiam cenſuit non expedire, ut Nicomediam accederet, & ibi ſolus cum ſolo Cyrillo diſputaret. Fuiſſet duellum inter impares. Interim iſta Sacræ juſſionis verba, quæ ipſius ſolius judicio imponebant hujus ſcabroſi operis machinam, libens admiſit, ideo-

que non cunctos ſuæ Diœceſis Epiſcopos, ſed ſolos paucos, ac ſibi fidos adſcivit, & cum illis communicavit ſua arcana Myſteria Nempè quod neque Neſtorii damnationem, nec Cyrilli Capitula, vellet unquam admittere. Et ei adſidentes Epiſcopi erant ejuſdem ſententiæ. Præſertim Alexander Hierapolitanus Epiſcopus, Metropolita Euphrateſiæ Provinciæ, itemque ejus Suffraganei, ac intimi fideles, Theodoretus Cyrenſis Epiſcopus, & Andreas Samoſatenſis. Hi enim duo adversùs Capitula mordaciſſimè ſcripſerant, & uſque ad ultimum vitæ ſpiritum non deſierunt illa conſpuere, ac damnare.

Hæc igitur Synodus ſanxit varia. Primò, nullam à Principe exactam conditionem admittere. Erant enim tres, connexæ inſeparabiliter; Damnatio Neſtorii, anathema Neſtoriani dogmatis, & admiſſio Epiſcopi Maximiani. Notanda ſunt S. Cyrilli ad Melitinenſem Acacium verba: *Poſteaquam Orientalibus Regium Decretum expoſitum eſt, tanquam factum ex eorum Epiſcoporum ſententia, qui Conſtantinopoli aderant.* Sacras Juſſiones Joanni & Acacio tradens Ariſtolaus addiderat præſcriptas conditiones neqnaquam eſſe ſolius Principis Laicas cogitationes, ſed eſſe ipſi ſuggeſtas à Conſtantinopolitana Maximiani Epiſcopi Synodo, ideoque eſſe non modici ponderis. Forſitan adjecit, quod primus ipſarum fons eſſet Celeſtinus Pontifex. Et iſtud verbum adauxit conditionibus invidiam. Etenim Joannes ac ejus Epiſcopi Maximianum attendrre, ac ejus Epiſcopatum, admittere non poterant, niſi damnando ſuumNeſtorium. Alterum hujus Synodi Decretum fuit, conditiones conditionibus objicere, alias tres è diametro adverſas expoſtulare. Primò, ut Cyrillus ſua duodecim Capitula, omniaque ſua in Epiſtolis, tomis, aut libris adversùs Neſtorium conſcripta recantaret ac aboleret. Ita enim purgatus erat Neſtorius. Deindè, ut utraque pars admitteret ſolum Nicenum Symbolum. Tertiò, ut ad ejus circa Dominicæ Incarnationis Myſterium elucidationem adjungeretur, ac ab utraque parte admitteretur S. Athanaſii Epiſtola ad Epictetum Corinthi Epiſcopum. Hæc enim Epiſtola ſcripta fuit ad Lucidationem iſtius ſymboli, adversùs tunc enaſcentes, ac ſe in iſto Symbolo facinoroſè fundantes Apollinarii blaſphemias, nec non adversùm reliquias Pauli Samoſatenſis.

Exiſtimo hanc poſtremam conditionem fuiſſe adjectam quaſi in Cyrilli gratiam: Ne videretur nihil habuiſſe. Etenim Athanaſius, utpote Alexandrinus Epiſcopus, non poterat illi non placere.

De iſtis, præſertim prima & ſecunda, conditionibus S. Cyrillus rectè ſcripſit ad Donatum Nicopoleos Epiſcopum: *Meminit Sanctitas tua nuper Epheſi quoq; ejuſmodi ab illis propoſitas fuiſſe conditiones.* Etenim dum Epheſi Joannes Patriarcha turbas ageret, Imperator Theodoſius denuò conſuluit Berrheenſem Acacium, & ejus Judicium ſecutus, per Joannem Sacrarùm Largitionum Comitem ſcripſit ad Synodum: *Vt Sanctitas veſtra non modò per noſtra Pietatis litteras incitata ad concordiam ſpectet, etiam Acacii S. Berrheenſium Epiſcopi lectam à nobis Epiſtolam, quæ idem ſuadet, ad vos miſimus. Hic cum propter extremam ſenectutem Sanctiſsimo veſtro Concilio adeſſe non poſſet, ea per literas conſulit, quæ & pietatem ipſius decent, & Orthodoxæ Religioni conducunt.* Hæc verò erant, ut ceſſarent Cyrilli Capitula, omniaque utriuſque partis Scripta, & ut cuncti eſſent contenti ſolo Niceno Symbolo. Acacius enim erat annoſa, ideoque & aſtutiſſima vulpes. Proindè & hoc ſimile præſens conſilium erat ab illo. Erat enim mens & lingua hujus Synodi. Hinc Eruditus præſentis codicis Compilator huic Synodo adſcripſit hunc Titulum: *Propoſitiones, quæ directæ ſunt ab Acacio Berrhaenſi Epiſcopo per Ariſtolaum Tribunum & Notarium Cyrillo Alexandrino ex Concilio Epiſcoporum, Ioannis Antiochiæ, Alexandri Hierapolis, Macarii Laodiceæ, Andreæ Samoſatæ, & Theodoreti Cyri, de pace facienda.* Affirmat has propoſitiones fuiſſe quidem Synodaliter conceptas, S. tamen Cyrillo tranſmiſſas per ſolùm Acacium. Scribit hæc ex laudatâ S. Cyrilli ad Donatum Nicopolitanum Epiſtolâ: *Orientales Epiſcopi Acacium Berrheenſem, ut ad me abſurda quædam ſcriberet, induxerunt,* Nempè Joannes Patriarcha, Nicomediam cogi, & à Principis conſpectu perpetuùm proſcribi timens, etiam timuit ſimilia poſtulare ac ſubſcribere. Quod ipſum timuerunt & alii adſidentes Epiſcopi. Hine ſoli Acacio, firmo in Principis gratiâ, impoſuerunt hanc invidiam. Acceſſit & alia ratio: Quod nempè Acacius eſſet à Principe conſtitutus inter has laceratiſſimas partes mediator, ac fibula pacis.

Hæc eſt tertia Joannis Synodus poſt reditum ab Epheſo. Partim

tim Antiochiæ habita, partim Berrhææ. Lucidè hoc ſcribit S. Cyrillus ad Melitinenſem Acacium: *Orientales Epiſcopi apud Berrheenſem Acacium congreſſi ſcribi ad me curarunt conventionis modum, niſi eo modo, quem ipſi præſcriberent, fieri non debere*. Nempè Acacius ob nimiam ſenectutem nequibat ferre itinera, nec Patriarchales Synodos accedere: Hinc Patriarcha accedebat ad ipſum. Notanda ſunt verba: *Scribi ad me curarunt*. Denuò affirmant, quod non tota Synodus, ſed ſolus ex ejus rogatu Acacius ad S. Cyrillum ſcripſerit. Exſtat Theodoreti ad Andræam Samoſatenſem de Ariſtolai apud S. Cyrillum Actis Epiſtola, cui Marius Mercator appoſuit hanc Notam: *Aliam quoque Epiſtolam Theodoretus ſcripſit ad Andream Samoſatenſem Epiſcopum, lectis S. Cyrilli Pontificis Alexandrini litteris à Berrhæâ directis*. Hinc ad voces, *A Berrhæâ directis*, Joannes Garnerius dedit hoc Scholion: *Nón obſcurè inde conficitur Synodum, quæ à Ioanne Antiocheno, dum tractaretur negotium pacis, habita ſcribitur, apud Acacium Berrhææ celebratam fuiſſe, & non Antiochiæ; quod opinantur Conciliorum Editores, aliiq; communiter plures. Colligitur etiam, quod aliundè certum eſt, Theodoretum non interfuiſſe hujuſmodi Synodo, ſive quod impatienter ferret de pace agi, hoc eſt, de condemnatione Neſtorii, & Cyrilli receptione, quorum alteri vehementer ſtudebat, alteri infenſus erat ſupra modum; ſive quo alio impedimento prohibitus.*

Eruditus vir labitur variè. Primò, quod Theodoretus huic pacificatoriæ Synodo non interfuerit. Præſens Synodicum Actorum compendium demonſtrat interfuiſſe. Secundò, quod Theodoretus impatienter tulerit tractari de pace. Etenim hæ Caſſinenſes Epiſtolæ oſtendunt fuiſſe illius cupientiſſimum ac ſtudioſiſſimum. Tertiò, quod pacis negotium eſſet idem, quod condemnatio Neſtorii. Etenim licèt eſſent connexa, Theodoretus tamen ſtuduit illa diſcernere ac ſeparare. Ejus cogitationes apparebunt inferius. Quartò, quod Theodoretus eſſet Cyrillo ſupra modum offenſus. Etenim erat potius Capitulis offenſus, quam perſonæ. Quintò, quod Synodus in adductâ ad Samoſatenſem Andream Epiſtolâ ſcribatur acta apud Acacium. Nihil quippe ſimile iſtic eſt legere. Sextò, quod hæc Synodus ſit habita apud Berrhæam. Septimò, quod Conciliorum Editores ac alii plures malè affirment actam fuiſſe apud Antiochiam. Etenim ipſos rectâ

dicere demonſtrat Alexandri Hierapolitani Metropolitæ Epiſtola ad Theodoretum: *Tunc in Antiochiâ inter nos locuti ſumus, dicentes Quod ſi Cyrillus illam conditionem ſuſceperit, abjeceritq; Capitula, pacem fieri convenit.* Eſt inferiùs adducenda. Palàm agit de hac Synodo.

Nempè Patriarcha Joannes priùs cum Alexandro, Meletio, Andreâ, ac Theodoreto Sacram Principis juſſionem diſcuſſit, & certam de ejus executione formam concepit, & tunc cum iſtis tranſivit Berrhæam, omnia communicaturus Acacio. Et hic probavit conceptum, atque ita perſuaſus eſt ſub ſolo ſuo nomine ſcribere Cyrillo. Hinc & Cyrillus non iſti Synodo reſcripſit, ſed ſoli Acacio: Et litteras non Antiochiam direxit, ſed Berrhæam. Litteræ adducentur inferiùs. Eas Acacius mox Joanni, Joannes communicavit aliis ſibi fidis Epiſcopis, Et de ipſis à ſe diſcuſſis Theodoretus ſcripſit Andreæ Epiſtolam, nobis cuſtoditam à Mario Mercatore, & infra ſub aliâ tranſlatione adducendam. Hinc Marius dicit ipſum ſcripſiſſe *Lectis S. Cyrilli litteris à Berhaâ directis.* Proindè hæc Synodus fuit & Antiochena, & Berrhæenſis. Antiochiæ cœpta, Berrhææ fuit completa. Quæ omnia ad oculum patebunt inferiùs.

Etiam ad Mercatoris verba, *Aliam Epiſtolam*, Garnerius dedit ſuum Scholion: *Epiſtola hæc in quintâ Synodo dicitur ſcripta poſt pacem Eccleſiis redditam. Alia legitur Theodoreti ad eundem data Epheſi, quò non convenerat Andreas, morbo impeditus, poſt Cyrillum ac Memnonem ab Orientalibus depoſitos, & à Sacrâ Synodo reſtitutos, id eſt, circa finem Iulii, anni quadringenteſimi trigeſimi primi.* Denuò labitur in duobus. Primò, quod hæc Epiſtola ſit ſcripta poſt redditam pacem Eccleſiis. Eſt enim ſcripta in exordio Tractatus de pace: Dudum antè concluſionem. Ante conceptam Pauli Emeſeni Epiſcopi legationem ad S. Cyrillum. Statim poſt Cyrilli Reſcriptum ad primam de pacis articulis propoſitionem, factam à Berrhæenſi Acacio. Secundò, quod iſtud aſſeratur ab Actis quintæ Synodi. Hujus enim Epiſtolæ nulla penitus iſtic eſt memoria. Proindè apud Marium Mercatorem voces, *Aliam ſcripſit*, non important dumtaxat ſecundam Epiſtolam: Theodoretus enim multas ſcripſit ad Andræam. Senſus igitur eſt: Poſt plures Epiſtolas ſcripſit & aliam. Non eſt dubitan-

bitandum, quin Marius Mercator aut omnes viderit, aut ipſarum plures.

Hierapolitanus Alexander in adductis ad Theodoretum litteris inſigniter exponit ſenſum præſentis Antiochenæ ac Berrhæenſis Synodi: *Verumtamen quæ tunc in Antiochiâ inter nos collocuti ſumus dicentes, Quod ſi Cyrillus illam conditionem ſuſceperit, abjeceritq; Capitula, pacem fieri convenit, ſcientes videlicet illud hæc diximus, quod Hæreticorum Capitulorum ejectio ſit & rectæ fidei robur, & eorum, quæ contra illam perſonam ſunt geſta, ſubverſio, & ſcandali generalis ſolutio.* Unicum hujus Factionis ſtudium erat Epheſinam Neſtorii damnationem exſufflare, atque ita gradatim & per gyros illum revocare in Thronum Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ. Et hæc omnia cenſebant comprehendi in abjectione Capitulorum. Hinc illam quaſi ſolam à Cyrillo poſtularunt. Etenim Nicænum Symbolum, ac S. Athanaſii ad Epictetum litteras noverant facillimè admittenda. At difficile eſt benè oculatum hominem circumſcribere. Etenim in litteris ad Melitinenſem Acacium S. Cyrillus proſequitur: *Ego verò ad iſta ita reſcripſi. Expoſitioni fidei, quam Nicæni Patres ediderunt, adhæremus omnes, nihil prorſus eorum, quæ in ipſâ continentur, labefactantes. Quæ verò rectè contra Neſtorii blaſphemias ſcripſimus, ea ejuſmodi eſſe, ut nullâ ratione nobis perſuaderi poſſit, ut rectè ſcripta eſſe negemus. Opus proindè magis eſſe, ut ipſi juxta Piiſſimi Imperatoris Decretum, immò verò juxta Epheſinæ Synodi ſanctionem, illum qui contra Salvatoris Chriſti gloriam pugnavit, ejicerent, impiaſq; illius blaſphemias anathemate inſectarentur, ejuſq; depoſitioni conſentirent, & Sanctiſſimi Epiſcopi Maximiani Ordinationem approbarent.* Et in litteris ad Donatum Nicopolios Antiſtitem: *Egò verò ad hæc reſcripſi rem illos poſtulare, quæ fieri planè non poſſit, eò quod quæcumque ſcripſimus, rectè ſcripſerimus, utpote rectæ ac integræ fidei patrocinantes, nihilq; prorſus ex eis, quæ à nobis ſcripta eſſent, negare nos poſſe. Æquiùs multo eſſe, ut ipſi ambagibus illis ac dilationibus, quibus utebantur, miſſis, Piiſſimi Domini Imperatoris, Sacraq; Synodi Placitis acquieſcerent, Neſtorii nugas & blaſphemias anathematizarent, depoſitioni illius conſentirent, atque Ordinationem Sanctiſſimi Epiſcopi Maximiani comprobarent.* Et in infra adducendis litteris ad Rabbulam Edeſſæ Epiſcopum, Metropolitam Oſrhoënæ Provinciæ: *Scripſit ad me optimus ſenex Epiſcopus Acacius incongruam quamdam propoſitionem, quaſi ab Orientis Epiſcopis,*

ſcopis, magis autem, ſi oportet dicere veritatem, ab eis, qui ea, quæ ſunt Neſtorii, ſapiunt. Nam dum eos oporteret ſequi quod congruit, & juxta intentionem piiſſimi Principis, omniumq; Orthodoxorum anathematizare ſceleſta Neſtorii dogmata, è contrario petunt vacare univerſa, quæ a nobis ſcripta ſunt, ſive in Tomis, ſive in conſcriptionibus: Et ſic, inquiunt, Eccleſiæ communicabunt ad invicem. Hoc autem clarè dicere eſt, quod oporteat nos rectam fidem denegare, & Neſtorii conſentire blaſphemiis. Si enim noſtra exterminamus, quæ ſe bene habent, approbavimus ea, quæ ſunt Neſtorii, & erimus admirantes ejus inſaniam. Sed illorum quidem propoſitionem intelleximus. Omnes tres Epiſtolæ affirmant, quod Cyrillus à propoſitis per Principem articulis recedere, & per Acacium propoſitos admittere conſtantiſſime noluerit: Tertia adjungit, quod fontem, ex quo Acacius & alii Orientales poſtulabant proſcribi Capitula, uſque ad fundum introſpexerit. Item affirmat, quod iſta propoſitio non per Antiochenam Synodum fuerit facta, ſed per ſolum Acacium.

Quid porrò S. Cyrillus de Magni Athanaſii ad Epictetum Epiſtola ſenſerit, lucet ex ejus litteris, quas Joanni Antiocheno poſtea reſcripſit per Paulum Emeſenum: *Quod Sanctorum Patrum, maximè Beati & Celeberrimi noſtri Patris Athanaſii, ſententias ubique ſequamur, & caveamus ne vel minimâ in re declinemus, id quidem tua Sanctitas certò ſibi perſuadeat, neque alius quiſquam ambigat. Quia verò didicimus quoſdam Orthodoxam præclariſſimi Patris Epiſtolam, quam ad Epictetum ſcripſit, adulteratam ac depravatam ediidiſſe, multoſq; graviter hinc lædi, rati hoc utile ac neceſſarium Fratribus fore, ex vetuſtis exemplaribus, quæ ſincera & incorrupta apud nos exſtant, exempla ad Sanctitatem tuam tranſmittimus.* Et in literis ad Melitinenſem Acacium: *Venit ad me Paulus, Religioſiſſimus Epiſcopus Emeſenus, qui rogavit ex me, & quidem inſtanter, eiſnè adſentirer, quæ celebris memoriæ Beatiſſimus Pater noſter Athanaſius ad Epictetum Corinthiorum Epiſcopum quondam ſcripſerat. Ego verò reſpondi me prorſus & per omnia eis adſentiri, modo tamen ſcriptum illud apud vos exſtet incorruptum. Multa enim ab inimicis veritatis in eò depravata eſſe. Tunc ille ſe quoque Epiſtolam illam apud ſe habere ajebat; velle autem ex eis, quæ apud nos erant, exemplaribus cognoſcere, an ipſorum libri corrupti ſint, an ſecus. Porrò autem cum vetuſta ea exemplaria accepiſſet, eaq; cum illis, quæ ſecum attulerat, contuliſſet, invenit illa eſſe adulte-*

rata, petiitq; ex libris, qui apud nos erant, exempla deſcribere, ut ad Antiochenam Eccleſiam tranſmitteret. Quod & factum eſt. S. Cyrillus videtur in ſuo ad Acacium Reſcripto præteriiſſe hunc de S. Athanaſii Epiſtola articulum, & nihil penitus repoſuiſſe: Hinc Joannes Patriarcha illum reſumpſit in miſſis per Paulum Emeſenum litteris. Et tunc Cyrillus iſta reſpondit.

Vitiationis ſeriem exponit in primâ Epiſtola ad Succeſſum Dio-Cesareæ in Iſauria Epiſcopum: *Neq; verò illud tua Sanctitas ignoret Beatæ memoriæ Patrem noſtrum Athanaſium, quondam Alexandrinum Epiſcopum, cum per idem tempus quæſtiones nonnullæ moverentur, Epiſtolam ſcripſiſſe ad Epictetum Corinthiorum Epiſcopum, omni rectorum dogmatum aſſertione plenam. Et quia etiam ex eâ Neſtorius arguebatur, & rectæ fidei defenſores, cum eam legerent, convincebant eos, qui Neſtorii ſententiam amplectebantur, illi confutationibus ex eâ prolatis victi, machinati ſunt facinus Hæreticâ impietate digniſsimum. Adulteratam namq; Epiſtolam quibuſdam ſubtractis, nonnullis adjectis ediderunt, ut ille vir probatiſsimus conſimilia Neſtorio, ejuſque Sectatoribus ſapuiſſe videretur. Igitur neceſſarium fuit, ne qui iſtic quoque eam Epiſtolam corruptam proferrent, ex noſtris exemplaribus deſcripta tuæ Reverentiæ paria deſtinare. Nam vir quoque Religioſiſsimus, Paulus Emeſenorum Epiſcopus, Alexandriam veniens, hâc de re egit: Et ejus Epiſtolæ exemplar, quod habebat, deprehenſum eſt ab Hæreticis fuiſſe corruptum ac depravatum. Itaq; popoſcit, ut ex noſtris exemplaribus deſcripta paria Antiochenis mitterentur.* Ejuſdem vitiationis meminit in litteris ad Fauſtum Senatorem Trifolius Presbyter Romanæ Eccleſiæ. Et in Conſtantinopolitanâ Collatione Hypatius Epheſinus Epiſcopus dixit ad Severianos Epiſcopos: *Qui cum Neſtorio ſapiunt, falſaverunt Epiſtolam S. Athanaſii ad Epictetum, ſicut Beatus Cyrillus, Beato Ioanni Antiochenæ civitatis Epiſcopo ſcribens, docuit nos.* Et Hinc admiranda eſt Acephalorum ignorantia aut impudentia, qui Epiſtolam illam dixerunt diſplicuiſſe, aut fuiſſe improbatam à S. Cyrillo: Neſcierunt aut noluerunt integram à vitiatâ diſcernere. Eos in ſuo adversùm illos Dialogo docuit ac revicit Ruſticus, Diaconus Romanæ Eccleſiæ. Et hinc vides rationem, ex quâ Orientales Epiſcopi, licèt non perfidiæ, Neſtorianæ tamen perſonæ Fautores, S. Cyrillum urſ erint ad obediendum iſti Epiſtolæ. Et non ſine fructu urſerunt. Hâc enim occa-

ſione

ſione fuerunt inſtructi de hoc vitio, & acceperunt vera exemplaria. Alioquin & hodie nos forſitan hæreremus & ceſpitaremus in luto iſtius impoſturæ.

AD CAPUT LIV.

IMperatoris Theodoſii circa Eccleſiarum pacem voluntas ac Decreta, Conſtantinopolitana Maximiani Synodus, S. Celeſtini Pontificis judicium, Ariſtolai Tribuni in Orientem adventus, Joannis Antiocheni cum pauculis Epiſcopis, partim apud Berrhæam, partim apud Antiochiam, ſecretò acta Synodus, aliaque huc ſpectantia, ſui famam, & quidem cum variis augmentis, ſparſerunt per omne Orientale Imperium. Hinc Helladius Tharſenſis Epiſcopus, primæ Ciliciæ Metropolita, Neſtorianæ perſonæ & cauſæ adversùs Epheſinam Synodum, ac præſertim adversùm S. Cyrilli Capitula contumaciſſimus defenſor, fuit non modicè anxius, ideoque ipſum Alexander Hierapolites, Andreas Samoſatenſis, ac Theodoretus, tres fidiſſimi Collegæ, duxerunt Inſtruendum. An hæc Epiſtola ſit reſponſoria, non conſtat Eſt ſcripta Antiochiæ, aut certè Berrhææ, poſt peracta omnia. Poſſit fieri, quod Helladius ab illis, Antiochiam abeuntibus, poſtulaverit hanc ſibi relationem fieri.

Epiſtola docet nos plura. Primò, quod Synodus fuerit convocata Antiochiam, & iſtic omninò convenerit. Secundò, quod multi ante Synodum fuerint ſparſi rumores, qui Factionem non parum concuſſerant. Tertiò, quod illorum plures fuerint falſi, utpotè Adverſariorum ſuperflua verboſitas. Quartò, quod Synodus concluſerit ineundam pacem, at ſalvâ pietate. Quintò, quod varios, præſertim ſex, ineundæ pacis modos conceperit, quorum omnium palmaris articulus erat, ut nullatenus admitteretur degradatio Neſtorii. Sextò, quod horum ſex modorum ſinguli fuerint ſufficientes & congrui. Septimò, quod iſtorum duntaxat unicus ſit tranſmiſſus in Ægyptum. Octavò, quod hic modus contineret, ut proſcribantur Cyrilli Capitula, & maneatur ad ſolum Nicænum Symbolum, cum S. Athanaſii Epiſtolâ ad Epicte-

 tum.

tum. Et hæc eſt pietas, pro quâ certare deberent uſque ad mortem. Alios quinque modos ignoramus.

De hac Synodo Theodoretus poſt adductas Ariſtolai ex Ægypto per Magiſtrianum litteras ſcripſit ad præfatum Andream: *Nullatenus acquieſcam in damnationem Domini mei Sanctiſſimi & venerandi Neſtorii Epiſcopi conſenſum præbere, nec violare communem promiſsionem, quæ in Tharſo, & Chalcedone, & Epheſo facta eſt. Meminit enim & eorum, quæ nuper apud Antiòchiam poſt noſtrum regreſſum à nobis ſæpe deprompta ſunt.* Joannes Garnerius commentatur: *Orientales ſtatuerant ſe nunquam vel in depoſitionem Neſtorii, vel in Cyrilli reſtitutionem conſenſuros. Nec id ſemel vel in uno loco, ſed Epheſi primùm, iterum Chalcedone, Tharſi poſtea, cum dimiſsi reverterentur in Orientem; tandem Antiochiæ; priuſquam à ſe mutuò divellerentur, ad ſuas ſingulis civitates redeuntibus.* Errat hanc Antiochenam Synodum fuiſſe actam, priuſquam à ſe mutuò divellerentur. Aliud enim clamant verba: *Quæ nuper apud Antiochiam poſt noſtrum regreſſum à nobis ſæpè deprompta ſunt.* Poſt quem regreſſum? Certè non alium, quam ex Epheſo & Chalcedone ad propria. Inſuper ante iſtum regreſſum actæ Synodi non erant nuperæ. Theodoretus igitur palam agit de præſenti Synodo. Et in ipsâ Orientales manifeſtè receſſerunt à ſuis apud Epheſum, Chalcedonem, ac Tharſum conjurationibus. Iſtic enim pertinaciſſimè conjurarant Cyrillum, etiamſi pœnitens ſua anathematizaret Capitula, nunquam admittere in Epiſcopalem communionem: Quod hic ſpondent & admittunt. Nota verba: *Apud Antiochiam ſæpe à nobis deprompta ſunt.* Edicunt omnia Synodi Decreta fuiſſe agitata & concluſa apud Antiochiam, & inde, confirmanda apud Acacium, fuiſſe delata Berrhæam.

AD CAPUT LV.

HÆc Epiſtola memoratas jam aliquoties, apud Marium Mercatorem exſtantes, Theodoreti ad Andream Samoſatenſem litteras plenè explanat. Et Magiſtrianum, qui Ariſtolao Tribuno comes ac miniſter erat, docet fuiſſe nomine Maximum. Docet & alia. Primò, quod Ariſtolaus cum

Præ-

præfatis Berrhæenſis Acacii litteris iverit in Ægyptum, tentaturus an Cyrillus præfatas Orientalium conditiones vellet admittere. Etiam detulit Sacram Juſſionem Principis, quam ſupra audivimus habuiſſe longè alios articulos. Secundò, quod Ariſtolaus poſt habitum cum S. Cyrillo Tractatum non ſtatim redierit, relationem facturus, in Orientem, ſed ipſam fecerit per ſuas ac S. Cyrilli ad Acacium litteras, tranſmiſſas per Magiſtrianum Maximum. Audi verba Theodoreti: *Magnificus Ariſtolaus ab Ægypto Magiſtrianum cum litteris Cyrilli deſtinavit, quibus anathematizat Arium, Eunomium, Apollinarium, eoſq́ qui Deitatem Chriſti paſſibilem dicunt, & qui confuſionem & permixtionem duarum aſſerunt naturarum. Et ſuper hoc quidem gaviſi ſumus, quamvis propoſitionem noſtram ille diffugerit.* Præſens Epiſtola docet, quod S. Cyrillus tres aut quatuor hac de re litteras ad Acacium ſcripſerit. Ex quo patet Ariſtolaum non pauco tempore hæſiſſe apud Alexandriam. Tertiò docet, quod etiam Sixtus tertius Pontifex Acacio ſcripſerit. Et hæ ſunt Epiſtolæ, quas ſupra laudari audivimus in encomio Acacii: *Acacio, & in ipsâ diſcordiâ poſito, & Sedes Apoſtolica, & Beatus Cyrillus cum magnâ veneratione reſcripſit.* Ei igitur Sixtus ex pectore commendavit hanc pacem. Proſecutus eſt negotium, quod ejus Anteceſſor Celeſtinus inchoaverat. Credendum eſt, quod etiam ad Imperatorem Theodoſium & S. Cyrillum ſcripſerit. Præſens Epiſtola quartò docet, quod S. Cyrilli litteræ eſſent non dumtaxat orthodoxæ, ſed etiam plenæ omni benignitate & gratiâ. Quod ipſum jam audivimus à Theodoreto. Quintò, quod harum litterarum cauſa Joannes Patriarcha paraverit Antiochiæ novam Synodum, cui adeſſet Paulus Emeſenus, aliique advenæ Epiſcopi. Hinc Acacius palmaris Epiſtolæ copiam tranſmiſit & ad Alexandrum Hierapolitanum, & ad ejus Suffraganeum, ac in omnibus Conſiliarium Theodoretum, rogans utrumque venire ad iſtam Synodum.

Et hæc eſt tertia Antiochena poſt reditum Joannis Patriarchæ Synodus, indicta ad maturè ac prudenter reſpondendum S. Cyrilli ac Pontificis Sixti litteris. Sixtus ſuas direxiſſe ad S. Cyrillum, utpote Epheſini Concilii Præſidem, & omnium circa illud quæſtionum Directorem, hic videtur ipſas unà cum ſuis direxiſſe ad Acacium. Ambas enim videtur detuliſſe Maximus

mus Magiſtrianus. Synodus nequaquam fuit totius Diœceſeos, ſed ex ſolis advenis Epiſcopis, quorum unus erat Paulus Emeſenus, ex Provinciâ primæ Phoeniciæ. Ad eam Joannes invitavit item Alexandrum ac ac Theodoretum, utpote Aſſeſſores etiam prioris Synodi, ideoque omnium Actorum conſcios. Hinc utrumque rogat, ut ſi advenire nequiverint, dignentur conſentire in agenda, & Actis acquieſcere. Porrò quod Alexander pedibus doluerit, & ex hoc dolore frequenter decubuerit, etiam infra audiemus. Haud dubiè laborabat podagrâ. Notanda ſunt hæc verba: *Profundiſſimæ noſtræ ſenectuti parcentes.* Edicunt Acacium denuò non veniſſe Antiochiam, ideòque & hanc Synodum partim Antiochiæ, partim fuiſſe celebratam Berrhææ.

Porrò Cyrilli Senſa & Poſtulata non diſplicebant Acacio. Hinc inſtantiſſimè rogat ſibi ab Alexandro ac Theodoreto dari manus, ut tandem pax fiat, atque ita auferatur hoc probroſum Eccleſiæ ſcandalum. Et quo impetret, addit ſe eſſe ipſorum fidelem ac inconductum Miniſtrum atque Collegam. Et probat id ex duobus, Primò, quod licet cum ipſis Epheſum non iverit, tamen iſtic non defuerit: Utpotè qui iſtic fuerit, & omnibus Actis ſubſcripſerit per Vicarium, Paulum Emeſenum. Hinc enim Factio in Mandato, quod ſuis ad Principem Legatis dedit, ita ſcripſit: *Et Paulo Emeſenorum Epiſcopo, qui idem Acacii Sanctiſſimi Berrhæenſium Epiſcopi perſonam in loquendo gerit.* Ita Acacius fuit etiam quaſi unus ex iſtis Legatis. Secunda ratio eſt, quod etiam Cyrilli degradationem probarit ac ſubſcripſerit, & Principi perſuaſerit Cyrillum eſſe Hæreticum, ideòque ritè damnatum. Et re verâ ad hanc Acacii relationem Imperator Theodoſius non ſolam Neſtorii, ſed etiam Cyrilli ac Memnonis degradationem confirmarat, & per Joannem Sacrarum Largitionum Comitem fuerat exſecutus apud Epheſum. Et ad majorem ſui Dicti firmitatem Acacius addit Cyrillum hac de re in ſuis litteris eſſe conqueſtum. Similes litteras Acacius ſcripſit Theodoreto. Et hinc ille omnia ſtatim communicavit Andreæ, per litteras exſtantes apud Marium Mercatorem. Acacius enim ad Andræam videtur non ſcripſiſſe.

CAP.

AD CAPUT LVI.

HAnc Epiſtolam S. Cyrillus laudat in litteris ad Acacium Melitinenſem Epiſcopum. Exponit prima Orientalium Antiſtitum per Berrhæenſem Acacium Poſtulata, & adjungit: *Ego verò ad iſta reſcripſi Expoſitioni fidei, quam Nicani Patres ediderunt, adhæremus omnes, nihil eorum, quæ in ipsâ continentur, labefactantes. Sunt enim ea omnia rectè ac inculpatè tradita, neque tutum eſt poſt illam fidei Editionem quidquam adhuc curioſiùs tractare. Quæ verò rectè contra Neſtorii blaſphemias ſcripſimus, ea hujuſmodi eſſe, ut nullâ nobis ratione perſuaderi poſsit, ut rectè ſcripta eſſe negemus. Opus proindè magis eſſe, ut ipſi juxta Pientiſsimi Imperatoris Decretum, Sanctæq; Epheſinæ Synodi ſanctionem, illum qui contra Salvatoris Chriſti gloriam pugnavit, ejicerent, ac impias illius blaſphemias anathemate inſectarentur, ejuſq; depoſitioni conſentirent, ac Sanctiſſimi Epiſcopi Maximiani Ordinationem approbarent.* Et in litteris ad Theognoſtum, Charmoſynum, ac Leontium, ſuos in Regiâ civitate Apocriſarios: *Acacius Berrhæenſis Epiſcopus, venerandâ canitie ac ſingulari pietate vir, impulſu quorumdam Religioſiſſimorum Epiſcoporum Orientalium ad me litteras miſit per Dominum meum Magnificentiſsimum Tribunum Ariſtolaum, quibus ſignificabat oblitteranda eſſe omnia, quæcumque libris & Epiſtolis noſtris continentur, & inſiſtendum eſſe uni Symbolo, quod in Sanctâ Nicænâ Synodo eſt editum. Ego verò ad hæc longiſsimam ei ſcripſi Epiſtolam, quam & ipſi utique accepiſtis.* Eſt omninò longa Epiſtola, & ſummi momenti. Eandem S. Cyrillus laudat, & ſingula ejus Capita amplè exponit in litteris ad Donatum Metropolitam Nicopolios.

Inter tres aut quatuor, quas Berrhæenſi Acacio circa pacis negotium ſcripſit S. Cyrillus, eſt haud dubiè palmaris ac fundamentalis. Eam probavit Acacius, ideoque ad Joannem Patriarcham, Alexandrum Hierapolitanum, Theodoretum, alioſque Majores Orientis Epiſcopos tranſmiſit, ſuadens & rogans admitti, & conſentiri in pacem. Præcipua ejus Capita ſunt hæc. Primum laudat Acacii grandia in Eccleſiam merita, præſertim rectiſſimam in hac pace conciliandâ intentionem. Secundum notat quoſdam Orientis Epiſcopos, quod ab iſtâ intentione devient: Quod verbo &

linguâ pacem poſtulent, cujus non habent voluntatem. Tertium affirmat propoſitos pacis articulos non eſſe ab Acacio, ſed ab iſtis verſutis Epiſcopis. Ipſos per illius interventum machinari talia. Quartum affirmat Nicænum Symbolum eſſe apud omnes Sacroſanctum, & tale fuiſſe etiam apud Epheſinam Synodum: Fuiſſe fundamentum omnium, quæ acta ſunt adversùs Neſtorium. Et hinc Epheſina Acta Cyrillus adjunxit Epiſtolæ, & tranſmiſit ad Acacium. Quintum caput lamentatur de temerariis ac injurioſis quorumdam clamoribus, ubique magno impetu ſuadentium duodecim Capitula eſſe ſcelerata dogmata Arii, Eunomii, aut Apollinarii. Sextum graviſſimè queritur de facinoroſâ Orientalium Epiſcoporum apud Epheſum audaciâ, quâ Cyrillum & Memnonem, & quidem inauditos, degradarunt, omnem autem Orthodoxam Synodum privarunt communione. Septimum affirmat Alexandrinæ Eccleſiæ Clericos, & plures Ægypti Epiſcopos propter hæc fuiſſe adeò averſos à pace, ut Ariſtolaum cenſerent nec audiendum. Octavum laudat hunc optimum Tribunum, quod ſuâ moderatione ac prudentiâ illorum animos non dumtaxat compoſuerit, ſed etiam reddiderit ad pacem facillimos. Nonum affirmat Cyrillum non eſſe in fide Neophytum, ſed ab infantiâ Orthodoxum, utpote enutritum inter manus Sanctorum Patrum. Haud dubiè intelligit Cyrilli Avunculum, & in Alexandrino Throno Anteceſſorem Theophilum.

Hanc ipſam Apologiam S. Cyrillus adduxit in libello, quem quintæ Actioni Epheſini Concilii obtulit adversùs temerarium ac factioſum Joannis Antiocheni judicium: *Nos nullo unquam tempore Apollinarii, aut Arii, aut Eunomii doctrinam probavimus, ſed ab ineunte ætate Sacras literas didicimus, & in Sanctorum ac Orthodoxorum Patrum manibus educati ſumus.* Utique Sanctorum Monachorum. Cyrillus enim fuit omnino Monachus. Forſitan & in præſenti Epiſtolâ legendum eſt: *Orthodoxorum Patrum.* At nolui Caſſinenſem textum deſerere. Decimum caput omnes has injurias remittit ex pleno pectore. Undecimum aſſeverat Capitula fuiſſe perneceſſaria, & eſſe recta, ideoque non poſſe damnari aut projici. Attamen non mandat illa admitti in regulam. Duodecimum queritur illa à quibuſdam detorqueri in alienos ſenſus, additque Epheſi fuiſſe probata ab

ab omnibus. Decimum tertium affirmat ac demonſtrat Neſtorium fuiſſe meritò ac ritè damnatum ab Epheſino Concilio. Fuiſſe contumacem in ſuis blaſphemiis, ac duriſſimè pertinacem. Etiam in ipsâ Epheſinâ Metropoli. Nempe in contentioſâ illâ diſputatione cum Theodoto Ancyrano, ac Acacio Epiſcopo Melitinenſi. Fuiſſe in ejus damnatione proceſſum à Cyrillo, quomodo ab ipſo Acacio fuit olim proceſſum in damnatione Joannis Chryſoſtomi: Cyrillum egiſſe ex imitatione iſtius exempli. Etenim in iſta ad Ruffinianos hortos Synodo Cyrillus fuerat præſens, & omnium oculatus inſpector, utpote Clericus & Miniſter ſui Avunculi Theophili. Huic Epiſtolæ debemus plurima. Nam ex ipsâ diſcimus etiam hanc Cyrilli in iſtâ Synodo præſentiam, & doloſum Acacii ſuffragium, non pro, ſed contra S. Joannem Chryſoſtomum. Quartum decimum caput ex his concludit recedi non poſſe ab articulis, quos Princeps exegerat. Eos enim eſſe ipſam ſubſtantiam, à quâ recedi non poſſit, Sacro-Sancti Epheſini Concilii. Decimum quintum profitetur duas integras ac perfectas in Chriſto Domino naturas, damnat omnem earum confuſionem aut mixturam, addit Divinam naturam etiam in Chriſto Domino eſſe inconvertibilem ac immutabilem: Nec ipſam fuiſſe paſſam, ſed Chriſtum Dominum in adunatâ ſibi carne. Purgat ſe de impoſitis Apollinarii blaſphemiis. Et rogat ac ſuadet admitti hæc omnia, & concludi pacem. Hæc Epiſtola non queritur de Acacio, quod Cyrillum de hæreſi accuſarit apud Principem, ac ejus Epeſinam degradationem confirmari fecerit. Hæc querimonia fuit in aliis litteris.

AD CAPUT LVII.

HÆc Epiſtola eſt Alexandri Reſcriptum ad ſuperiores Acacii litteras, quæ præfatam S. Cyrilli Epiſtolam comprobarant, tranſmiſerant, & admitti poſtularant, ac fieri pacem. Et quæ Alexandrum invitaverant ad Antiochenam Synodum, reſponſuram Cyrillo. Alexander igitur omnia improbat. Affirmat Cyrillum eſſe manifeſtum Apollinariſtam, ideoque

ejus communionem eſſe abominandum contagium. Nec refert, quod in litteris anathematizaret Apollinarium. Etenim imitatur quoſdam verſipelles Arianos, qui licèt credant & doceant Deum Verbum eſſe creaturam, non erubeſcunt ſuum Arium anathematizare. Alexander affirmat Cyrilli Capitula evidenter fœtere ex Apollinario, ideoque ante omnem de pace cogitatum eſſe ab ipſo anathematizanda. Etenim illa palam dogmatizant unicam in Chriſto Domino naturam, utique ſolam Divinam, quæ humanam in ſe converterit & abſumpſerit: Et ipſi aſſignant omnes paſſiones, & ipſam etiam mortem, ideoque blaſphemant illam eſſe mutabilem, vertibilem, paſſibilem, ac mortalem. Nec unam dumtaxat compoſitam naturam docuit, ſed quæ ex duabus ſit unum. Utique per converſionem & confuſionem. Addit hæc eſſe manifeſta cuilibet inſpicienti Capitula, aut quævis alia Cyrilli opera.

Quod Cyrillus unicam in Domino naturam doceat, probat ex ſecundo Capitulo: ***Si quis non confitetur Dei Patris Verbum carni ſecundùm hypoſtaſim unitum, & unum tantùm unà cum ſuâ carne eſſe Chriſtum, eundem nimirùm Deum & hominem, anathema ſit.*** Et ex undecimo Capitulo: ***Si quis ipſam Domini carnem vivificam, ipſiuſq; Verbi propriam eſſe negaverit, anathema ſit.*** Ex eo, quod S. Cyrillus Deum Verbum unà cum ſuâ carne dixerit eſſe unum Chriſtum in genere maſculino, Alexander credidit dici unum in genere neutro. Peſſimè. Etenim quod hæ propoſitiones, ***Duæ naturæ per hypoſtaticam unionem ſunt unus, Duæ naturæ per iſtam unionem ſunt unum***, toto cælo differant, inſigniter demonſtrant S. Gregorius Nazianzenus in variis locis, itemque S. Auguſtinus. Vox, ***Vnus*** perſonæ, vox, ***Vnum*** importat unitatem naturæ. Aliud Alexandri argumentum erat, quod Cyrillus adſumptam carnem dixerit eſſe ***Verbi propriam.*** Proprietatem credidit fieri non poſſe, niſi per identitatem & converſionem. Diſplicuit & hæc Capitulis frequens propoſitio: ***Deus verbum eſt caro factus.*** Habetur in quinto & octavo Capitulo: Et eſt omnium aliorum quaſi fundamentum. Alexander dici voluit: ***Carnem adſumpſit.*** Hinc concluſit: ***Cyrillus ſparſit carnis nomen propter unius naturæ confeſſionem.*** Credidit Cyrillum ſtudio ita loqui, ac in doloſo ſenſu Apollinarii. Etenim Apollinario iſta Evangeliſtæ verba, ***Verbum Caro factum eſt***, fuerunt fundamentale latibulum.

Quod

Quod Cyrillus Divinam in Chriſto Domino naturam docuerit paſſibilem, mutabilem, ac paſſam, Alexander credidit eſſe manifeſtum ex duodecimo Capitulo: *Si quis non confitetur Dei Verbum ſecundùm carnem paſſum, ſecundùm carnem crucifixum, mortemq́; ſecundùm carnem guſtaſſe, & Primogenitum tandem ex mortuis factum eſſe; quatenus ſcilicet vita eſt, & vivificum ut Deus, anathema ſit.* Has propoſitiones, *Deus eſt paſſus, Deus eſt mortuus,* cenſuit nullâ ratione ſuſtineri aut verificari poſſe, niſi paſſio tranſcriberetur in ipſam Divinitatem. Adjectum temperamentum, *Eſt carne paſſus,* duxit impertinens ac doloſum. Dicendum voluit cum S. Petro Apoſtolo: *Chriſtus eſt carne paſſus.* Item profeſſionem, quâ Cyrillus in ſuis litteris profitebatur Deum Verbum eſſe immutabilem ac impaſſibilem, credidit eſſe doloſam: Utpotè quæ intelligeret, quod talis quidem ante Incarnationem fuerit, per hanc verò mutaverit ſtatum. Ejuſdem ſententiæ fuit Theodoretus, Eutherius, ac plures alii Orientales Epiſcopi. Apud Photii Bibliothecam exſtat Theodoreti contra hæreticos opus, continens viginti ſeptem libros, quorum decimus quartus & decimus ſextus impugnant has propoſitiones: *Deus Verbum eſt impaſſibiliter paſſus, Deus Verbum eſt carne paſſus.* Integrum opus exſtat inter opera S. Athanaſii. Non eſt Theodoreti. Eſſe Eutherii Thyanenſis Epiſcopi diſcimus à Mario Mercatore. Eaſdem tamen propoſitiones Theodoretus atrociter impugnat in ſuis Dialogis. Undè quidam volunt, quod illic per Eraniſten intelligat non Eutychetem hæreſiarcham, ſed S. Cyrillum. Quod tamen ego nunquam credidero. Quid quid ſit, ſermonem, quem ſub Domno Patriarchâ dixit ad Antiochenum Populum, tunc defuncto S. Cyrillo inſultans concluſit: *Requieſcant Theopaſchitæ.* Eaſdem propoſitiones poſtmodò averſati ſunt Fauſtus & Quintianus Epiſcopi, aliique plures. Exiſtimarunt ſcandaloſas: Præſertim coram Gentilibus. Ex hâc lite emerſit alia circa hunc articulum: *Unus è Trinitate eſt paſſus.* Ex iſtis igitur impreſſionibus Alexander ſcripſit: *Si Cyrillus permanet in ſuis Capitulis, nulla nobis pars cum illo.*

Lib. 16.

Romanam Damaſi Pontificis, Apollinarii Hæreſim damnantis, Synodum, quam Alexander hic laudat, laudat & ipſe Damaſus in litteris ad Orientales Epiſcopos: *Sciatis velim nos profanum*

illum Apollinaris Hæretici Diſcipulum, cum impio ſuo dogmate jam pridem abdicaſſe. Et ob eam cauſam credimus reliquias ejus nihil impoſterum momenti habituras. Et infra: *Itaque quid eſt, cur abdicationem Timothei à mè rurſum requiratis, qui etiam hic judicio Sedis Apoſtolicæ, Petro quoq́ Alexandriæ Epiſcopo præſente, abdicatus eſt unà cum Magiſtro ſuo Apollinario, qui item in die judicii debitas pœnas & ſupplicia perſolvet.* Et in ſecundâ ad Cledonium Iconienſis Eccleſiæ Presbyterum epiſtola S. Gregorius Nazianzenus: *Ne nos hoc nomine accuſent, quod Vitalis, Viri nobis cariſſimi, fidem, quam ita poſtulante Beato Damaſo, Romæ Epiſcopo, litteris conſignatam edidit, prius quidem probaverimus, nunc autem repudiemus, de hac quoque re pauca diſſeremus.* Exponit Apollinarii dogmata, illorumq́ue, quibus & Damaſum circumſcripsêre, in ipſis obtegendis dolos & vafritiem, atque proſequitur: *Quod etiam in causâ fuiſſe reor, cur ipſe quoque Damaſus, cum poſtea rectiùs fuiſſet edoctus, ſimulq́ in priſtinis eos expoſitionibus perſtare audiiſſet, eos ab Eccleſia cœtu abdicarit, fideiq́ libellum cum anathematiſmo deleverit, tum etiam quod fraudem illam, in quam per ſimplicitatem inciderat, permoleſtè ferret.* Laudat duas Damaſi Romanas Synodos: Unam, in quâ oblatum à Vitale fidei libellum judicavit Orthodoxum, & ipſum in Catholicæ Eccleſiæ communionem admiſit Pontifex; aliam, in quâ ipſum revocavit ad judicium, ac ejus non dumtaxat errores damnavit, ſed etiam fraudes. Hanc Synodum laudat item Hermias Sozomenus: *Primus Damaſus, Epiſcopus urbis Romæ, & una cum illo Petrus Alexandrinus Antiſtes, cum hanc Hæreſim latius ſerpere intellexiſſent, Concilio Romæ congregato, eam ab Eccleſiâ Catholica alienam eſſe decreverunt.* Illuſtriſſimus ac Eruditiſſimus Lucas Holſtenius vulgavit Romanam Damaſi Synodum, in cujus fidei Decreto habemus & hoc: *Illud ſanè miramur, quod quidam inter noſtros dicantur, qui licèt de Trinitate piam intelligentiam habere videantur, de Sacramento Salutis noſtræ ignorantes virtutes, ſcripturaſq́, recta non ſentiunt. Aſſeruntur enim dicere Dominum & Salvatorem noſtrum ex Maria Virgine imperfectum, id eſt, ſine ſenſu Hominem ſuſcepiſſe.* Hæc palam tendunt in Apollinarium ac Vitalem. Affirmant ipſos dici, non eſſe noſtros: Quod Nempe per dolo ac furto extortam à Damaſo communionem præ ſe tuliſſent larvam verorum fidelium. Hæc Synodalia Acta habent hunc titulum. *Exemplum Synodi, habita Romæ, Epiſcoporum nonaginta trium, ex Re-*

 ſcripto

ſcripto Imperiali, qui ad audiendam cauſam Auxentii, exponendamq́; fidem convenerunt. Videtur habita anno ſeptuageſimo tertio iſtius ſæculi. Tunc enim Petrus Alexandrinus Epiſcopus fuit in urbe. S. enim Athanaſio ſucceſſit anno ſeptuageſimo ſecundo,& ſtatim à Pſeudo-Epiſcopo Lucio, ac ejus Arianis intruſoribus ejectus, appellavit ac fugit Romam, & cum S. Damaſo celebravit hanc Synodum.

Præſens Epiſtola eandem Synodum illuſtrat in variis, quæ huc uſque ignoravimus. Primò, quod Berrhæenſis Acacius ipſi adfuerit. Exiſtimo à Meletio Patriarchâ Antiocheno fuiſſe legatum ad componendum ſchiſma iſtius Eccleſiæ. Secundò, quid iſtic motum fuerit de Hæreſi Apollinarii. Damnatus enim iſtic eſt non ſolus Apollinarius, ſed inſuper Vitalis ac Timotheus. Generatim omnes Apollinariſtæ. Tertiò, quod Apollinariſtæ illic omnem Eccleſiam accuſaverint de duobus in Chriſto Domino Filiis, atque ita per calumnias ſtuduerint fucare ſuam Hæreſim. Et hoc eſt longè veriſſimum. Et contra iſtam audaciam S. Gregorius Nazianzenus compoſuit amplum illum, exſtantem in ſecundâ ad Cledonium Epiſtolâ, catalogum Anathematiſmorum, quibus non ſolas Apollinarii blaſphemias, ſed etiam præfatas ejus in Eccleſiam calumnias configit, atque ita demonſtrat veram eſſe vetuſtam parœmiam: *Superbus & contumax hæreticorum Spiritus ſemper accuſat Eccleſiam.* Præſens Hierapolitanus Alexander omnia hæc olim ab Acacio didicerat, ideoque per eadem tentat illum in ſua prava Senſa circumſcribere. Affirmat tragædiam iſtam revixiſſe, adeòque & eſſe denuò ſuffocandam eodem modo, ac ſepeliendam. Affirmat varia. Primò, quod ſicut tunc Apollinariſtæ, ita nunc Cyrillus tueatur hunc articulum: *Deus Verbum eſt carne paſſus.* Secundò, quod dicendum ſit: *Chriſtus eſt paſſus, Filius eſt mortuus, Vnigenitus eſt crucifixus.* Tertiò, quod antiqui Patres ita ſint etiam locuti adversùs Apollinarium. Quia nempe iſta Subjecta ſunt ſignificativa duarum naturarum. Quartò, quod uti tunc Apollinariſtæ dixerant, ita nunc Cyrilli Sectatores dicant à prioris articuli negatoribus induci duos filios, ideoque ipſos eſſe Neſtorianos. Alexander affirmat hæc ſpernenda, & à Cyrillo, niſi ſua anathematizet Capitula, conſtanter abſtinendum.

Et

Et hæc omnia confirmat hiſce, neſcio ubi apud Epheſum dictis, verbis Acacii Melitinenſis : *Mentitus eſt Divinam Scripturam Neſtorius, tamquam nativitatem, mortemq; non Divinitatis, ſed humanitatis edoceat. Calumniatus eſt & Sanctiſſimum Epiſcopum Cyrillum, tamquam Deum paſſibilem dicentem.* Affirmat ſe hæc Epheſo ſcripſiſſe largiùs ad Berrhæenſem Acacium. Epiſtola latet aut periit. Reperta nos lucidiùs inſtruet. Interim Melitinenſis Acacius Neſtorium accuſavit de duobus. Primò, quod garriret nativitatem è virgine, & mortem in cruce nullatenus Dominicæ Divinitati adſcribi per Sacras litteras, ſed ſoli humanitati. Et quod ex hoc principio abjiceret haſce propoſitiones : *Deus Verbum eſt natus ex Virgine. Deus Verbum eſt crucifixus ac mortuus.* Et certè accuſatio fuit fundatiſſima. Etenim Sacræ litteræ palam affirmant aſſumptum Hominem eſſe Deo Verbo proprium, ideoque omnia illa, quæ iſti humanitati advenerunt, Divinitati non fuiſſe aliena. Altera accuſatio fuit, quod Neſtorius garriret Deum Verbum à S. Cyrillo aſſeri paſſibilem. Utique in ſuâ Divinitate. Et Neſtorius iſta omnino garrivit, ideoque & hæc accuſatio fuit juſtiſſima. Et ex his intelligimus, quo ſenſu idem Acacius in Chalcedonenſi Principis Conſiſtorio dixerit Chriſti Divinitatem eſſe paſſibilem. Item videmus, quod hæc Alexandri allegatio ſit frivola. Evertit ſe-met-ipſam. Etenim fatetur ac profitetur, quod Cyrillus ac ejus in Epheſinâ Synodo Collegæ dixerint Deum Verbum non in ſuâ Divina naturâ, ſed in propriâ dumtaxat carne paſſibilem ac paſſum. Alexander hic fuit magnus Epiſcopus : Ejus circa Neſtorium error, ac exinde nata adversùs pacem & Eccleſiam contumacia ſunt lamentanda. Pertinaciſſimè voluit duo : Neſtorii damnationem circumduci, & anathematizari S. Cyrilli Capitula. Aliter nec audire voluit nomen pacis.

AD CAPUT LVIII.

HÆc Epiſtola nos docet plura. Primò, horrendam iſtius Alexandri pertinaciam. Secundò, quod Synodus, in quâ tractandum erat de dando Reſponſo ad Sacram Principis, fuerit non Berrhææ acta, ſed Antiochiæ. Berrhææ

rhææ tamen fuit completa. Tertiò, quod quinque præfati cum Joanne Patriarchâ Epiſcopi multa illic Conciliorum millia agitaverint, inveſtigantes ſuaviorem viam pacis. Quartò, quod nullam molliorem excogitare potuerint, quam ut Cyrillus anathematizaret ſua Capitula, & omnes contenti eſſent ſolo Nycæno Symbolo. Quintò, quod Joannes Patriarcha Cyrilli literas ad Alexandrum quidem ac Theodoretum miſerit, non tamen ad Samoſatenſem Andream. Rationem ignoro. Sextò, quod Cyrillus ſua Capitula generosè defenderit, aſſeverans eſſe conſona Sacris literis, ac neceſſaria ad evertendam Neſtorii hæreſim. Septimò, quod Alexander maluerit truncari omnibus membris, quàm Capitula non anathematizari. Octavò, quod ob hanc pertinaciam timuerit Epiſcopatu ejici. Hinc dixit:- *Quando volunt, veniant. Ordinent.* Utique novum Epiſcopum.

AD CAPUT LIX.

ETiam hæc Epiſtola nos quædam docet. Primò, quod Andreas circa Cyrilli Capitula fuerit ejuſdem mentis cum ſuo Metropolitâ. Ipſum laudat, quod venenum doloſé ac vafrè in Capitulis occultatum prudenter introſpexerit, manifeſtè denudarit, ac nervosé revicerit. Secundò, quod etiam Andreas ſingulariter oderit duodecimum Capitulum. Videlicet hanc propoſitionem. *Deus eſt paſſus ac mortuus.* Dici voluit. *Chriſtus eſt paſſus ſecundum humanitatem.* Tertiò, quod non crediderit à Cyrillo admitti duas in Domino naturas. Quartò, quod dum hæc Andreas ſcriberet, apud Antiochiam fuerit adunata Synodus: Nempe ſuperiùs memorata. Ex Epiſcopis advenis, quorum unus fuit Paulus Emeſenus. Quintò, quod neque Alexander, neque Andreas ipſi adfuerint. Sextò quod iſta Synodus propoſitas à S. Cyrillo conditiones admiſerit, ideoque ſtatuerit admittere ejus communionem & pacem. Septimò, quod eadem Synodus conditiones non plenè probarit, cenſuerit tamen diſpenſatoriè admittendas, amore pacis. Octavò, quod Andreas cenſuerit iſtam condeſcenſionem nullatenus eſſe diſpenſatoriam, ſed penitus præ-

Sſ va-

varicatoriam. Veram communionem cum Apollinariſtis. Et credidit ſe ſentire ex divinâ revelatione. Erat nugax ſomnium.

AD CAPUT LX.

HÆc Epiſtola nos docet etiam Theodoretum præfatæ Antiochenæ Synodo non interfuiſſe. Item nobis demonſtrat, quid Theodoretus de S. Cyrilli Reſcripto ac Poſtulatis tunc cenſuerit. Primò cenſuit Cyrilli literas eſſe orthodoxas, conſonas doctrinæ Patrum. Secundò cenſuit ab ipſis penitùs everti Capitula, ideoque Cyrillum, licet non verbo & linguâ, tamen opere eſſe pœnitentem & converſum. Tertiò hanc inſperatam mutationem non ſoli adſcripſit divinæ gratiæ, ſed etiam factis per Berrhæenſem Acacium admonitionibus. Eas credidit fuiſſe plantationem ac rigationem, cui Divina omnipotentia dederit incrementum. Quartò addidit literas eſſe doloſas: Plenas circumlocutionibus & aſtutis multiloquiis. Quintò graviter improbat, quod Cyrillus, qui deberet ſex & longè plures pro pace conditiones admittere, nec in unicam, eamque facillimam, ac à nullo repudiabilem, voluerit deſcendere: Nempe acceptare ſolum Nicænum Symbolum, ac S. Athanaſii literas ad Epictetum. Sextò graviter item improbat, quod Cyrillus noluerit apertè valedicere ſuis Capitulis. Septimò etiam omninò improbat, quod Cyrillus velit admitti, immò & ſubſcribi damnationem Neſtorii. Conſtanter affirmat hoc apud bonam conſcientiam eſſe impoſſibile. Hinc Acacius ſupplicat, ut ex concepta pace non ſeminet nova bella, ſed faciat talem, quæ grata ſit omnibus per Orientem Epiſcopis, ac præſertim Domino Deo.

AD CAPUT LXI.

HÆc Epiſtola exſtat apud Marium Mercatorem, ſed incompleta. Exſtat uſque ad verba: *Qui ejus Divinitatem negant.* His Marius adjungit: *Et cætera.* Profitetur quædam à ſe prætermitti. Adduxit ſolummodò illa, quæ Theo-

Theodoreto, cui non favit, poſſent obeſſe. Poſtmodò adjungit & hæc: *Exiſtimo præ omnibus maximè ſatisfactum eſſe Sanctiſſimo & venerando Ioanni Epiſcopo, quod nullatenus acquieſcam in damnationem Domini mei, Sanctiſſimi & venerandi Neſtorii Epiſcopi præbere conſenſum, nec violare communem promiſſionem, quæ in Tharſo & Chalcedone, & Epheſo facta eſt. Meminit enim & eorum, quæ nuper apud Antiochiam poſt noſtrum regreſſum à nobis ſæpè deprompta ſunt. Nullus igitur tuam decipiat Sanctitatem, quod ego acquieſcam hoc aliquando facere, Deo procul dubio mihi cooperante, & me conſortante.* Joannes Garnerius exiſtimat hæc eſſe fragmenta ejuſdem Epiſtolæ. Labitur. Etenim longè aliud ſcribit in literis ad Eliam Aquileienſem, & alios Hiſtriæ Epiſcopos Pelagius ſecundus Pontifex. Immò ejus tunc Diaconus, poſtea ſucceſſor, magnus Gregorius. Iſtam enim Epiſtolam eſſe ſub illius nomine ab hoc ſcriptam, teſtatur Paulus Warnefridus in tertio libro de Geſtis Longobardorum. Gregorius igitur adducit iſtud Theodoreti fragmentum, & affirmat fuiſſe in litteris ad Alexandrum Syriæ Paleſtinorum Epiſcopum. Eſt uſus mendoſo codice. Etenim nullus Paleſtinorum Epiſcopus adhæſit Neſtorio. Nec item Antiocheno Joanni. Omnes adhærebant Juvenali Hieroſolymitano, & ipſum venerabantur ut Patriarcham, ideoque etiam venerabantur Epheſinam Synodum. Proinde fragmentum eſt omninò deſumptum ex litteris ad Alexandrum Hierapolitanum, Metropolitam Euphrateſiæ Provinciæ. Theodoretus apud illum fuerat delatus, quod non ſolummodò pacem admitteret, ſed & omnes à Cyrillo poſtulatas conditiones: Etiam damnationem Neſtorii. Hinc ſe purgat, affirmans eſſe famam mendacii. Affirmat ſe de hujus conditionis refutatione ſatisfeciſſe etiam Patriarchæ Joanni.

Magnus Gregorius fragmentum adducit in hæc verba: *Exiſtimo præ omnibus maximè ſatisfactum eſſe Domino meo Sanctiſſimo ac venerando Ioanni Epiſcopo, quod nullatenùs acquieſcam in damnatione Domini mei Sanctiſſimi & venerandi Neſtorii præbere conſenſum, quæ in Tharſo & in Epheſo facta eſt.* Eſt locus manifeſtè mendoſus. Etenim Neſtorii damnatio nullatenus fuit confirmata apud Tharſum. Fuit iſtis denuò circumducta & proſcripta. Prætermiſſa ſunt hæc verba: *Nec violare communem promiſſionem, quæ in Tharſo & Chalcedone, &*

Epheſo facta eſt. Non eſt dubitandum, quin etiam Gregorius ita ſcripſerit. Certum eſt mendum poſtmodò irrepſiſſe in ejus Epiſtolam. Et hinc diſcimus, quod omnes hæ Theodoreti, forſitan & aliorum Epiſcoporum, de hoc negotio Epiſtolæ olim exſtiterint in Bibliotheca Romanæ Eccleſiæ. Quidquid ſit, videmus has Epiſtolas eſſe omnino authenticas. Et Mario Mercatori debemus gratias, quod iſtud Theodoreti fragmentum nobis cuſtodierit integrum, atque ita nos hodie juvet ad momentoſam Gregorii Epiſtolam liberandam à grandi mendo. Caſſinenſis tranſlatio eſt diverſa à Marianâ, ideoque non fuit prætermittenda.

Theodoretus igitur, ubi omnia apud Antiochiam & Alexandriam Acta, & ultrò citroque Scripta maturè conſideraſſet, cenſuit varia. primò, quod omninò eſſet reparanda communio, & ineunda pax, atque ita auferendum lamentabile hoc totius mundi ſcandalum. Secundò, quod illa, quæ in Cyrilli literis erant recta ac orthodoxa, eſſent probanda ac admittenda. Tertió, quod Neſtorii damnatio, quid quid Cyrillus expoſtularet, nullo modo eſſet ratificanda ac ſubſcribenda. Ejus ratio erat, quod damnare non poſſent Epiſcopum, qui ejus cauſam non diſcuſſiſſent. Quartò, quod nullo item modo eſſent anathematizanda Neſtorii dogmata. Utique in generali. Ratio erat, quod anathema infligi non poſſit niſi in ſingulares articulos. Quintò, quod Cyrilli poſtulationibus eſſet aliquid impartiendum. Quod anathematizandi eſſent hi de quibus ille accuſabat Neſtorium, articuli: *Chriſtus eſt purus homo. In Chriſto ſunt duo filii. Chriſtus non eſt Deus.* Hos enim articulos anathematizat omnis Eccleſia.

AD CAPUT LXII.

PEr hanc Epiſtolam Samoſatenſis Andreas probat Theodoreti conſilium, & ſingulos ejus articulos. Ad illum tamen, qui Neſtorianæ damnationis ſubſcriptionem tangit, addit aliquid moderaminis. Cenſet ipſum eſſe adiaphorum, ideoque pro neutrâ parte inſtantiùs urgendum. Iſtam namque ſubſcriptionem ex Orientalibus Epiſcopis quidam admiſſuri ſunt, quidam penitus refutaturi: & ipſe etiam Cyrillus, licet

cet quidam refutent, aliquorum ſubſcriptione contentus acquieſcet. Andreas igitur cenſet unumquemque permittendum circa hoc punctum in ſuo ſenſu abundare. Et adjungit: *Sicut tua Sanctitas, quia hac & ante in locutionem venerint, quando in Antiochiâ convenimus pariter.* Affirmat duo. Primò, quod iſta ſex Epiſcoporum Synodus fuerit facta apud Antiochiam. Secundò, quod iſta circa illum articulum libertas fuerit illic propoſita, agitata, probata. Ita clariùs infra audiemus à Theodoreto. Andreas inſuper probat Cyrilli literas, at non totas: Cenſet ipſas ex integro non recedere à Capitulorum putredine. Et addit: *Sicut & tua Sapientia reperit.* At verò inſcripta ad ipſum Epiſtola Alexander nullam hujus rei fecerat memoriam: Fecit in ſcriptis literis ad Berrhæenſem Acacium. Igitur harum copiam miſerat ad Andream.

AD CAPUT LXIII.

Hierapolitanus Alexander fuit alieniſſimus à Neſtorii damnatione, & à Cyrilli Capitulis: In pacem conſentire contumaciter noluit, niſi iſta circumduceretur, & hæc percuterentur ſolemni anathemate. Porrò apud illum & Andreas & Theodoretus, utpote dilecti Suffraganei, erant potentes verbo & opere. At verò hic, quod in pacem cum variâ diſpenſatione condeſcendendum cenſeret, malè apud illum olere cœpit. Hinc illum Andreas purgat, & comprobat ejus judicium, ſtudens emollire Alexandri duritiam. Et ſcribit varia. Primò, quod Theodoretus nequaquam admittat Cyrilli Capitula, ſed ipſa anathematizet multoties millies. Secundò, quod hoc manifeſtum ſit ex ejus ad Andream litteris. Tertiò, quod in qualemcumque pacem, licet cum variâ diſpenſatione, deſcendere ſit penitus neceſſarium. Etenim adverſus pacem perſiſtentia ad nihil juvare poſſit, niſi ut Epheſina in multos Epiſcopos degradatoria ſententia mittatur in executionem, atque ita legitimi Epiſcopi ejiciantur, & ſuperordinentur alii. Quod ſi permittatur, orthodoxum dogma ex toto abſorbebitur. Quartò, quod has diſpenſationes & ipſe Andreas, & Theodoretus velint eſſe rationabiles. Andreas vult, ut ſicut Cyrillus Orientalium propoſitiones rejicit,

ita rejiciantur & ejus Poſtulata: Nempe Neſtoriii damnatio, & anathema in ejus Dogmata. Quintò, ut nihil anathematizetur, niſi illi, quos Theodoretus expreſſit, articuli: Et ſuper iſtis fiat concordia. Sextò, de Cyrilli Capitulis cenſet diſpenſativè ſilendum, & adjungit: *Et nobis, vel ſi diſpenſatoriè pacem ſuſcipiamus, pars nulla eſt cum his, qui impiè ſapiunt.* Utique cum Cyrillo, & aliis qui Capitulā non dereliquerint. Andreas, quo Theodoretum plenè purgaret, tranſmiſit omnes ejus litteras.

AD CAPUT LXIV.

PEr hanc Epiſtolam Alexander incipit demonſtrare ſuam pertinaciſſimam à pace averſionem. Affirmat etiam ab Andreâ ac Theodoreto propoſitum modum eſſe manifeſtam impietatem, indignam condeſcenſionis, ſeu diſpenſationis nomine. Quod nempe permittat Capitula abire ſine Anathemate. Affirmat fore manifeſtam communionem cum hæreticis, præ quâ eſſe potius moriendum clamant omnes Patres & Canones. Eſſe potius moriendum, quàm vel ſolis hæreticorum nominibus communicandum. Scripſit ex antiquâ regulâ, & juſſit S. Gelaſius. Et ſiniſtra iſtius regulæ applicatio ſeduxit Alexandrum. Hinc dicit: *Niſi timor Dei retinuiſſet me, continuò eremum petens extremum perquiſiſſem.* Andreæ, qui perſiſtentiam non niſi ad Canonicorum Epiſcoporum ejectionem ſcripſerat eſſe utilem, reſpondet hanc ejectionem adeò à ſe contemni, ut paratiſſimus ſit non dumtaxat ad ſuum redire Monaſterium, ſed propelli ad extremum cujuſcumque eremi ſpatium. Affirmat ſe non ex contentione, aut odio, ſed ex rectâ Myſteriorũm conſonantiâ hæc ſcribere. Hæc verba, *Da veniam, velocitatem permutationis aſpiciens, oravi, ut terra mihi dehiſceret;* Theodoreto & Andreæ, ac preſertim Joanni Antiocheno improperant inſtabilitatem, quâ accedebant ad Cyrillum ac ejus Capitula, quæ non ſolis verbis, ſed etiam ſolemniſſimis ſcriptis; imò & juramentis nuperrimè invaſerant. Eam affirmat ſibi fuiſſe huc uſque incredibilem, jam verò eſſe importabilem.

AD

AD CAPUT LXV.

HAc in Epiſtolâ Alexander omnia, quæ ad Andream ſcripſit, confirmat. Et quædam adjungit. Primò, eſſe falſum, & Theodoretum malè vidiſſe, quod in datis ad Berrhæenſem Acacium litteris Cyrillus anathematizet eos, qui Chriſti Divinitatem dicunt paſſibilem: Aut eos qui naturarum in ipſo confuſionem vel mixtionem blaſphemè aſſerunt. Hi enim erant palmares Polemonis ac Timothei errores, quos Alexander damnabat in Capitulis. Affirmat ſe attentè legiſſe iſtas litteras, ac in ipſis nihil inveniſſe, niſi continuam ac manifeſtam pertinaciam in iſtis blaſphemiis. Hinc peſſimè indignatur Cyrillum ab Andreâ ac Theodoreto deputari inter Catholicos. Præſertim deteſtatur Joannem Patriarcham, quod ſceleratam hanc pacem ſub diſpenſationis fuco ſtuderet omnibus imprimere. Et exclamat cum Prophetâ: *Innocens ego ſum à ſanguine omnium.* Et adjungit: *Vnuſquiſque, ſicut novit, ea quæ ad ſe pertinent diſpenſet.* Hoc eſt: Sciſſum eſt rete, quiſque ſalvet ſuam animam. Proteſtatur ſe non ſolummodo ad quodvis extremum Eremi ſpatium, ſed etiam ad Gaſim, ſolemne hæreſiarcharum exilium, eſſe paratiſſimum.

AD CAPUT LXVI.

HUjus epiſtolæ fragmentum exſtat apud Marium Mercatorem. Eſt illud ipſum, quod unà cum alio ad Samoſatenſem Andream fragmento Joannes Garnerius conflavit in unam epiſtolam: Et quod Pelagius ſecundus Pontifex in litteris ad Eliam Aquileienſem ac alios Hiſtriæ Epiſcopos ſcripſit fuiſſe ſcriptum ad Alexandrum Syriæ Paleſtinorum Præſulem. Gratiam debemus Caſſinenſi codici, qui lucem dedit hiſce tenebris. Quod Papalis iſtius epiſtolæ Dictator Magnus Gregorius ſcripſiſſet, *Syriæ Paleſtinorum*, nunquam credidero: Exiſtimo ſcripſiſſe *Syriæ Euphrateſiorum*. Error eſt ab antiquariis. Theodoretus apud Alexandrum erat delatus de variis. Primò,
quod

quod Joanni Patriarchæ promiſiſſet admittere damnationem Neſtorii. Secundò, quod Cyrilli ad Berrhæenſem Acacium litteras probaſſet, & judicaſſet orthodoxas. Tertiò, quod ob ipſas decreviſſet in pacem conſentire, & Cyrillum in communionem admittere. At verò Alexander averſabatur hæc omnia: Cyrilli litteras cenſebat doloſas, & plenas omni, obvelato tamen, Capitulorum veneno. Hinc invitavit Theodoretum, inſtruendum, ac divertendum à pace. At verò hic ſe excuſavit, & reſpondit ad ſingula. Primò, quod Neſtorii damnationem nunquam admitteret: Et quod Joannes Patriarcha optimè noſſet hanc ejus conſtantiam. Utpotè qui memor ſit eorum, quæ acta ſunt Epheſi, Chalcedone, Tharſi, ac nuper Antiochiæ. Deindè, quod litteras Cyrilli omninò judicaret Catholicas, & manifeſtè contrarias Capitulis. Et quod occultatum in eis venenum& malitiam non poſ-introſpicere. Proinde Theodoretus aſſiduè profecit in iſtis litteris. Etenim qui ad Berrhæenſem Acacium de ipſis ſcripſerat, *Aliquas verò epiſtolæ partes multis vidi volutionibus & multiloquiis falſis plenas*, jam ſcribit nullum à ſe in illis, nequidem occultatum, inveniri venenum. Attamen adjungit has ſibi litteras ad pacem non ſufficere. Vult à Cyrillo inſuper admitti Nicænum Symbolum. De anathematizandis Capitulis penitus tacet. Diſpenſatoriè. Quod vellet contentus eſſe Symbolo ac epiſtolâ, & ſic Capitula habere pro abjectis. Subnectit verò ſe quidem conſentire in pacem, de felici tamen ſucceſſu deſperare, ideoque mandaſſe ſui, in quo Monachum induerat, Cœnobii Archi-Mandritæ, ut ſibi Epiſcopatum depoſituro ac illuc redituro, novam Cellam ædificaret.

AD CAPUT LXVII.

HÆc epiſtola ſcripta eſt poſt convocatam à Joanne Patriarchâ Antiochenam ex advenis Epiſcopis Synodum, in quâ tractandum erat de formando Reſcripto ad literas, quas Cyrillus reſcripſerat Berrhæenſi Acacio. Ad eam Joannes invitarat, quidem Alexandrum ac Theodoretum, ſed nullum alium. Hinc varia apud varios ſuſpicio, varia Epiſcoporum

rum judicia, rumores varii. Et ipſis componendis Joannes ad omnes ſuos Metropolitas ſcripſit encyclicam epiſtolam, affirmans quod Cyrillus in ſuis literis anathematizaſſet Apollinarium, Arium, Eunomium, omneſque confuſionis aut mixtionis fabulones; & quod in Chriſto Domino eſſet profeſſus duas naturas. Quod eſſet plenè orthodoxus, ideoque componenda pax eſſet in januis. At ecce Maximinus Anazarbi Epiſcopus, ſecundæ Ciliciæ Metropolita, interim à neſcio quo accepit exemplar literarum Cyrilli, & ſibi viſus eſt in illis inveniſſe omnia contraria. Invenit enim, quod Cyrillus ſua illic confirmet Capitula, & aſſeveret nunquam deſerenda: Et inſuper addat nullam eſſe ſpem pacis, niſi Orientales Epiſcopi anathematizent Neſtorii dogmata; & admittant ejus degradationem. Hæc turbarunt Maximinum: Fecerunt ceſpitare, an forſan Joannes non laudaſſet aliam Cyrilli Epiſtolam. Et credidit Alexandrum profecturum ad iſtam Synodum. Hinc ipſum rogat duo. Primò, ut ſolvat hujus dubii anguſtiam. Deinde, ut dignetur referre ſucceſſum Synodi. Et adjungit: *Vniverſi pariter ingrediemur.* Univerſi Metropolitæ, ac Epiſcopi. Indignabatur enim momentoſiſſimum hoc negotium clandeſtinè cum paucis à Joanne tractari.

AD CAPUT LXVIII.

HÆc epiſtola eſt ejuſdem temporis. Paulò tamen poſterior. Eſt enim ſcripta poſtquam Alexander palàm declarâſſet ſuæ mentis pertinaciam, & faciendæ paci manifeſtum indixiſſet bellum. Hæc igitur intelligens Helladius Tharcenſis Epiſcopus, illum inflammat ad pejora, & ſe profitetur eſſe, ac ſemper fore ejuſdem ſententiæ. Et edicit fundamentum: *Quia quidam fingunt Ægyptium Patrum fidem fuiſſe complexum, & priorem abnegâſſe errorem.* Omninò reſpicit Joannem Patriarcham: Affirmat Cyrillum non ab ipſo converſum, ſed eum ab hoc perverſum, ideoque talia pro Cyrillo mentiri. Pro hac conſtantiá proteſtatur à ſe ſpernenda omnia: Ipſum etiam Epiſcopatum. Addit nihil ſibi fore gratius, quàm Alexandro in

Monaſterio convivere. Forſitan fuerint ad Epiſcopatum aſſumpti ex eodem Monaſterio. Adjungit tamen ſe non ceſſurum, niſi ext uſum Regiâ violentiâ. Etiam in hoc ſe velle imitari Alexandrum. Et reverà fuit in hoc ſchiſmate adeò durus, ut fuerit unus iſtorum quatuor, quos Sanctus Cyrillus excluſit à pace. Poſtmodò tamen Divina gratia illi aperuit oculos.

AD CAPUT LXIX.

HOc Reſcriptum nos docet varia. Primò notanda ſunt hæc ejus verba: *Duarum Ciliciarum conſonantiam.* Affirmant omnes utriuſque Ciliciæ Epiſcopos fuiſſe in eadem pertinaciâ unitos adversùs damnationem Neſtorii. Quare ſuperiora Maximini verba: *Et univerſi continuò pariter ingrediemur*, videntur de illis ſolis intelligenda. Hæc verba, *Et eorum qui per diverſas Provincias, pro fide certant orthodoxâ*, oſtendunt reliquas, aut ſanè plures Provincias fuiſſe diviſas, & alios iſtic Epiſcopos adhæſiſſe paci, alios recalcitrâſſe. Notanda ſunt & hæc Verba: *Et primùm quidem, ut quæ de ipſo dicunt, ab ipſis, quæ ab eo diriguntur, litteris cognoſcatis.* Affirmant quod Patriarcha Joannes Cyrilli ad Acacium literas occultârit, & per Encyclicam epiſtolam dumtaxat vulgaverit, quod Cyrillus jam meliora ſaperet; Quod Apollinarium, omneſque confuſionis fabulones anathematizaret; Quod palàm profiteretur duas naturas: Et ideò manifeſtè receſſiſſet à ſuis Capitulis.

Hoc offendit multos Epiſcopos: Præſertim & ab Alexandro, & à Maximino audientes, quod Cyrilli literæ haberent omnia contraria. Hinc Alexander Helladium rogat, ut hac in re nemini fidat, niſi propriis oculis. Et acquirere literarum exemplar non erat difficile. Iſtud enim habebat Alexander: Et plures alii Epiſcopi vel à Joanne, vel ab Acacio acceperant. Notanda ſunt & hæc Verba: *Non excuſetis, quatenus duo aut tres ex vobis in Ægyptum pergant &c.* Demonſtrant epiſtolam fuiſſe ſcriptam tempore Antiochenæ ex advenis Epiſcopis Synodi, aut ſtatim poſt ipſam. Dum nempe Alexander intellexerat Legationem impoſitam & Man-

Mandata data Paulo Emeſeno Epiſcopo. Dixit Legatum placere, ſed unicum non ſufficere: Ei adjungendos duos aut tres ex Epiſcopis utriuſque Ciliciæ. Et Helladium urget, ut non recedat ab hoc articulo. Et adducit rationes. Nempe, ut Cyrillus circa ſuas ad Berrhæenſem Acacium literas, quas Joannes Patriarcha, immò etiam Andreas ac Theodoretus aſſerebant orthodoxas, & circa ejus in ipſis receſſum à ſuis Capitulis, maturè ac fidè diſcuteretur, atque ita pax non fundaretur ſuper mendaciis. Alexander enim exiſtimabat hæc omnia eſſe Joannis artes, ac ſutelas contextas ad quocumque pacis fuco evadendam indignationem Principis; & minas exilii. Malebat uſque ad extremam ſanguinis guttam certare, quàm animam ſuam exponere ventis mendacii. Voluit adeſſe tria: Ut Cyrillus rectam fidem lucidè profiteretur; Ut disertè valediceret ſuis Capitulis; Et ut Orthodoxiæ prædicator Neſtorius repararetur. Credebat ex pace, quæ ſine his conditionibus fieret, ſecutura graviſſima Eccleſiæ vulnera: Ac præſertim majorem Cyrilli audaciam, ad firmanda ſua dogmata, & infamandos Orientales Epiſcopos, qui tamquam ipſius deditii per pœnitentiam & correctionem veniſſent ad pacem.

AD CAPUT LXX.

THeodoretus erat mens & lingua totius Orientalis Eccleſiæ. Etenim de ſemet-ipſo ſcribit ad Dioſcorum Patriarcham Alexandrinum: *Sex continuis annis docui ſub Sanctæ memoriæ Theodoto Antiochenſium Epiſcopo, vitæ claritate & Divinorum dogmatum ſcientiâ nobiliſſimo. Tredecim rurſus aliis ſub beato Ioanne, qui differentibus nobis ſic afficiebatur, ut ambas ſæpe manus non teneret, & de ſuâ ſede conſurgeret. Ad hæc ſeptimus annus hic eſt Deo chariſſimi Archi-Epiſcopi Domni.* Igitur per viginti ſex annos fuit Patriarchalis Concionator ac Doctor Antiochenæ Eccleſiæ. Hinc ipſum Helladius timuit ſuæ Parti perdere. Porrò audierat illum in omnes à Cyrillo propoſitos Articulos conſenſiſſe, ideoque & paratum ad pacem. Etiam conſenſiſſe in perpetuam degradationem ac exturbationem Himerii Nicomedienſis Epiſcopi, Epiſt. 83.

Bithynorum Metropolitæ. Etenim Cyrillus hunc Himerium; ipſum Helladium, Eutherium Thyanenſem, ac Dorotheum Martiano-politanum volebat à pace excluſos, ac exturbatos Eccleſiis. Quare Helladius ſuper his conſulit Theodoretum, & conatur ab his divertere. Proinde hæc ſcripſit, dum Paulus Emeſenus Alexandriæ tractaret cum Cyrillo, & res adhuc penderet: Dum fama nuntiâſſet hæc Orientalibus.

Et Theodoretus reſpondet ad ſingula. Primò, quod Cyrilli ad Acacium litteras judicârit, ac etiamnum judicet orthodoxas, ac è diametro contrarias Capitulis.* Uſque ad mortem non deſtitit deteſtari Capitula. Pelagius ſecundus Pontifex in datis ad Eliam Aquileienſem, ac alios Hiſtriæ Epiſcopos, affirmans illum in Chalcedonenſi Concilio probâſſe & acceptâſſe Capitula, omnino labitur. Nec enim ſolùs Theodoretus, ſed etiam S. Gennadius Conſtantinopolitanus Epiſcopus, poſt iſtam Synodum non deſiit illa averſari. Theodoretus ſecundò reſpondet, quod iſtam epiſtolam habeat pro ſufficienti Capitulorum anathematiſmo, ideoque conſenſerit in diſpenſatoriam pacem. Tertiò, quod nunquam conſenſerit, aut conſenſurus ſit in damnationem Neſtorii: Nec manu, nec linguâ, nec mente. Et addit cauſam: *Iniquum namque reverà, & ultimo ſupplicio dignum eſt, illi quidem qui Mundum confudit, & terram ac mare turbis complevit, & vix nunc expoſitionem noſtram ſuſcepit, impartire veniam; Illum verò, qui ab ipſâ pueritiâ hæc eſſe è doctrinâ docuit, injuſtæ huic homicidali tradere interfectioni.* Pertinaciter cenſuit Cyrillum fuiſſe hæreticum, at jam eſſe converſum, ideoque diſpenſatoriè tolerari in Epiſcopali honore. Iſta pax habuit aliquid leporis. Utraque pars ſe credidit victricem, & ſuos adverſarios fuiſſe converſos à priori hæreſi.

Audi quartum Theodoreti Reſponſum: *Deliberavimus non priùs vel Ægyptiis, vel Conſtantinopolitanis communicare, donec Propugnatores pietatis receperint proprias Eccleſias* Nempe quatuor præfati Metropolitæ. *Scribat igitur Sanctitas tua Sanctiſſimo Epiſcopo Himerio, & perſuadeat ejus Religioſitati, quia & Pietatem non prodidimus, & curam fraterni amoris habuimus, & ſtudium utrumque habemus, aut cum eis traditos nobis Populos regere, aut cum illis expelli, & quietem, quæ abſque periculo eſt, recipere.* Hoc eſt, redire ad propria Monaſteria. Fuerat

de

de ſolo Himerio rogatus, & reſpondet pro omnibus quatuor: Quod nempe ſciret Helladium etiam de ſemetipſo, licet non ſcripſiſſet, eſſe anxium. Et hujus ſui judicii, & firmiſſimæ in ipſo conſtantiæ adjungit cauſam: *Nam ſimile quoque eſt iſtud, ac ſi omnes illos Deo amantiſsimos Epiſcopos perdamus, qui nobiſcum in Epheſo, & Chalcedone, & Conſtantinopoli pro veritate certârunt, & uſque ad præſens pro veritate certant.* Affirmat Neſtorium præ cæteris, qui ipſum Epheſi defenderunt, Epiſcopis nihil peccaſſe, ideoque ipſum, niſi & hos omnes damnare velimus, non poſſe damnari: Utramque damnationem eſſe pariformiter crudele homicidium. Et hinc infert ac ſpondet iſtos etiam quatuor nunquam à ſe damnandos: Nunquam ſe aſſenſurum paci, niſi illi reveſtiantur, ac reddantur ſuis Eccleſiis. Porrò iniqua degradatio non malè appellatur homicidium. Eſt enim ſumma Capitis diminutio. Eſt phraſis uſitata etiam latinis Patribus. Etenim S. Optatus, Milevitanus Epiſcopus, ad iniquos orthodoxorum Epiſcoporum Degradatores Donatiſtas frequenter dicit: *Occidiſtis non homines, ſed honores.*

Theodoretus laudat octo ab Epheſinâ Joannis Antiocheni factione ad Principem legatos Epiſcopos, quos inter & ipſe fuit, ac item memoratus hîc Nicomedienſis Himerius. Et dicit ipſos tam Epheſi, quàm apud Chalcedonem ſtrenuè laborâſſe. Quæſtio eſt, Quomodo dicat laborâſſe etiam Conſtantinopoli; Etenim licet huc vocati fuerint, Regiâ tamen juſſione fuerunt compulſi manere Chalcedone, & Regiam Civitatem nunquam intrârunt. Eſt & alia quæſtio: Quare Theodoretus ſcribat, pacem non cum ſolis Ægyptiis ineundam, ſed etiam cum Conſtantinopolitanis? Ad primum reſpondeo hæc exponi à Theodoreto in litteris ad Domnum Antiochiæ Patriarcham: *Synodica Epheſi multa tum ad Victorem Imperatorem, tum ad ſummos Magiſtratus de Cyrilli Capitulis ſcripta ſunt, itemq; ad Populum Conſtantinopolitanum, & ad Reverendiſſimum Clerum. Quin etiam Conſtantinopolim evocati, cognitiones præſente ipſo Imperatore quinas habuimus: Et tres poſt hæc ad eundem proteſtationes miſimus.* Affirmat ſe ac alios Legatos, licet Regiam Civitatem non intraverint, eò tamen fuiſſe vocatos, & ibidem, licet non per proprias perſonas, tamen per epiſtolas ac proteſtationes varia egiſſe. Ad ſecundum reſpondeo, Orientalium Epiſco- Epiſt. 112.

porum ſchiſma fuiſſe non adverſus ſolum Cyrillum ac Ægyptum, ſed inſuper contra Conſtantinopolitanam Eccleſiam : Quod nempe illa permiſiſſet ſibi conſecrari novum Epiſcopum Maximianum, adeoque plenè comprobâſſet damnationem Neſtorii. Attamen circa hunc articulum Theodoretus fuit uſus non modicâ diſpenſatione. Neſtorii damnationem pertinaciſſimè refutavit, Maximiani tamen diſſimulavit Ordinationem, ac ipſi communicavit ut Epiſcopo. Ex hac diſpenſatione etiam Ibas, Edeſſæ Epiſcopus ſcripſit ad Marim, Perſidis Epiſcopum : *Poſt hanc Epheſinæ diſcordiæ confuſionem unuſquiſque in ſuam Civitatem reverſus eſt. Neſtorius verò, quoniam odio habebatur ſuæ Civitati, & Majoribus in ea conſtitutis, illuc reverti non potuit.* Orientalium Epiſcoporum plures vulgârunt hanc fabulam : Vulgârunt Neſtorium non ut degradatum ob hæreſim, ſed ut inviſum ſuo Populo fuiſſe proſcriptum, ac exulare. Hinc ipſo etiam non reſtituto, dummodò tamen haberetur Epiſcopus, Theodoretus fuit paratus ad communicandum Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ.

AD CAPUT LXXI.

HÆc Epiſtola eſt ejuſdem formæ ac temporis cum præcedente. Lucet ex his verbis : *Quod verò de pace ſit murmur, ſignificamus tuæ Sanctitati.* Scripta eſt pendente pacis Tractatu : Dum Paulus Emeſenus adhuc adeſſet S. Cyrillo, & Himerii ac aliorum trium patronum ageret. Quod enim Paulus hunc articulum fortiter ac dudum urſerit, lucet ex S. Cyrilli litteris ad Donatum Nicopolitanum Epiſcopum : *Sciat hoc quoque Sanctitas tua, Religioſiſſimum Epiſcopum Paulum initio plurimùm inſtitiſſe, Helladii, Eutherii, Himerii, & Dorothei, depoſitorum causâ obnixèq; rogâſſe, ut quæ contra ipſos decreta erant, abrogarentur. Affirmabat enim pacem Eccleſiarum aliter perfici non poſſe, niſi id quoque fuiſſet adjectum. Ego verò reſpondebam ipſum rem modis omnibus impoſſibilem conari, eo quod nos illud nunquam eſſemus permiſſuri. Manſerunt itaque in eodem ſchiſmate, in quo etiam nunc perſeverant, neque ulla eorum in conditionibus, de Sanctarum Eccleſiarum pace propoſitis, eſt facta mentio.* Hoc igitur Tractatu

ſtatu pendente, & variis rumoribus ubique diſcurrentibus, anxiùs Himerius Strategum Diaconum ſuum legàvit in Orientem, cum litteris ad Helladium ac Theodoretum. Forſitan & ad alios. Ei Theodoretus reſcripſit præſentem epiſtolam.

Et hujus meminit Pelagius ſecundus Pontifex in litteris ad Eliam Aquileienſem, alioſque Hiſtrici ſchiſmatis Epiſcopos. Ipſam refert inter devia Theodoreti Scripta, quæ meritò damnata ſint in 5. Concilio. Himerium appellat Aëmerium. Exiſtimo eſſe poſterius Mendum Antiquarii. Adducit hæc epiſtolæ verba: *Damnationi venerandi & Sanctiſſimi Epiſcopi Neſtorii, quæ facta dicitur, non debemus præbere conſenſum.* Caſſinenſis Codex ſic habet: *Ei verò, quæ dicitur, damnationi Sanctiſſimi & Deo amiciſſimi Epiſcopi Neſtorii minimè aſſentiamus.* Ex quibus lucet Papalis epiſtolæ Dictatorem magnum Gregorium fuiſſe uſum aliâ tranſlatione, alioque codice. Eſt uſus tranſlatione Marii Mercatoris. Etenim apud hunc exſtat fragmentum hujus epiſtolæ: Et habet eadem verba. Hîc damus integram epiſtolam, & aliam ejus tranſlationem. Ad finem tamen à Mario Mercatore adducuntur pauca verba, quæ nobis deſunt. Sunt antedictorum repetitio, ideoque videntur eſſe additamentum, quod Theodoretus pro Neſtorio ad Himerii conſolationem fecit propriâ manu.

Theodoretus eadem omnia, quæ Helladio, reſcripſit Himerio. Et adjunxit plura. Primò; ſummas laudes, ob hujus obſtinatiſſimam contumaciam adversùs Epheſinam Synodum. Et ideò hanc epiſtolam, de quâ hodierna quintæ Synodi Acta diſertè non meminerunt, inter damnatas retulit per Pelagium ſecundum ac magnum Gregorium Romana Eccleſia. Secundò, addidit ſe quidem conſuetum adeſſe olim frequenter Antiochenæ Synodis, ac ob alias item cauſas iſtic morari; verum à multò jam tempore domi manere, & ſolum habitare apud ſe-met-ipſum. Nempe ob natas cum Joanne Patriarchâ quæſtiones circa pacis negotium. Joannes enim conſtanter volebat Neſtorii damnationem admitti, & anathematizari ejus dogmata; Theodoretus autem contumaciter nolebat. Hinc dicit ſe de iſto negotio, licet Antiochiæ, ubi fabricantur omnia, ſit proximus, nihil ex integro ſcire, ſed ſolos nôſſe publicos rumores. Tandem enumerat omnes, quos ipſe pro-

probat, pacis articulos, & concludit: *Hæc verò non ego ſolus, ſed omnes Sanctiſſimi hujus Regionis Epiſcopi, in unum convenientes, habito Concilio deliberavimus.* Erat igitur non iſtius dumtaxat Provinciæ, ſed totius Regionis Synodus. Quo in loco fuerit habita, non conſtat. Certè videtur quod non apud Hierapolim. Etenim Metropolita Alexander à Theodoreti judicio, quod Cyrilli ad Acacium literas cenſebat orthodoxas, contrarias Capitulis ac ipſorum abundè deſtructivas, erat alieniſſimus. Circa hanc pacem erant tres Orientalium Epiſcoporum claſſes ſeu ſententiæ. Prima admittebat omnes tres à Sancto Cyrillo poſtulatos articulos: Cyrilli literas, Neſtorii cum ejus dogmate damnationem, ac ordinationem Maximiani. Hujus claſſis Capita erant Joannes Patriarcha Antiochenus, Acacius Berrhæenſis, Paulus Emeſenus, ac plures alii. Altera claſſis erat ad aliud extremum: Refutabat omnes iſtos tres articulos, pacem nec audire volebat, niſi Cyrillus aliam fideî profeſſionem mitteret, ac diſertè anathematizaret ſua Capitula. Hujus factionis Duces erant Alexander, Himerius, Eutherius, ac aliquo tempore etiam Helladius. Tertia claſſis erat media: Probabat Cyrilli literas, at Neſtorianæ doctrinæ aut perſonæ damnationem nullatenus volebat admittere. Circa Maximiani Epiſcopatum claudebat oculos. Hujus Factionis Principes erant Theodoretus, ac Samoſatenſis Andreas. Horum eſt iſta Synodus. Adjuncta ſubnotatio rectè excuſat Theodoretum, affirmans non circa fidem, ſed circa ſolam erràſſe perſonam. Eſt res certa: Suo loco latiùs elucidanda.

AD CAPUT LXXII.

METropolita Alexander, audiens Theodoretum in præfatos pacis Articulos deſcendiſſe, eum increpat & arguit de variis. Primò, quod ſine ſuâ Metropoliticâ Authoritate ac juſſione præſumpſerit Cyrilli literas exponere & commendare. Locutus eſt ex antiquâ Eccleſiæ regulâ, ex quâ & Beronicianus, Sacri Conſiſtorii Secretarius, dixit ad Chalcedonenſem Synodum: *Singuli Epiſcopi fidem ſuam per ſuum Me-*

Metropolitam conſtituant manifeſtam, ut nulla dubietas aut diſcordia relinquatur. Alexander ſecundò Theodoretum arguit, quod ex perſecutionis metu, ac retinendi Epiſcopatûs libidine mutaſſet mentem, ac deflexiſſet à communi Synodali Placito. Tertiò, quod Hierapolim ad nova conſilia evocatus non obediiſſet. Et de omnibus tribus ille ſe expurgat per præſentem epiſtolam. Ad primum reponit: *Non enim me ſcribente, quomodo intellexerint epiſtolæ Cyrilli dogmata & diſcere volente ſi quid ſit eis aliud latens, quod hæreticis ejus Capitulis conferatur,* ſive conſentiat, *admonuerat Religioſitas tua ſcribere ſuper hoc.* Exſtat ſuperiùs Epiſtola, quâ apud Theodoretum Alexander Cyrilli ad Acacium litteras variè accuſat, præſertim de nequaquam depoſito, ſed dumtaxat occultato Capitulorum veneno, & cui Theodoretus reſpondit: *Vellem ſiquidem diſcere, quid eſſet in veritate occultatum in eis, quod ab Evangelicâ veritate ſit alienum.* Hæc nunc Alexandro reducit in memoriam, atque ita affirmat ſe in ejus Metropoliticam dignitatem, exponendo Cyrilli litteras, non exorbitaſſe. Etenim ab ipſo doceri poſtulans non fuit edoctus, nec vetitus ſe met-ipſum aut alios docere, ideoque cenſet ſe docere omninò potuiſſe. An per varias dumtaxat litteras, an etiam per librum expoſuerit Cyrilli epiſtolam, ignoro. Ad ſecundum reſpondet ſe non eſſe firmo corpore, ideoque non potuiſſe accedere Hierapolim. Dum ſanus fuerit, ſemper eſſe ac fore promptiſſimum. Ad tertium reponit ac demonſtrat Cyrilli litteras eſſe omninò orthodoxas, & adjungit: *Et hæc tamen in litteris comperiens minimè tutum eſſe putavi, ut ſuper his ſolis communio fieret, ſed ut evidentiùs fieret, & clariùs horum exprimeretur intellectus.* Cap. 66.

Hæc verba, *Sicut & olim litteris, quas ante has ſcripſi, mandaveram*, reſpiciunt eandem jam memoratam Theodoreti epiſtolam ad Alexandrum, in quâ legimus: *Et hæc dico, non quaſi cui ad communicandum cum eo iſta ſufficiant. Oportet enim clarè illa exponi cum fide Nicenâ, & ſubſcribi ab eo, & ab omnibus, quorumcumque ſuſcipimus communionem.* Hæc verba, *vitans omninò damnationis ſubſcriptionem*, affirmant ipſum non deflecti à rejiciendâ damnatione Neſtorii. Notanda ſunt & hæc verba: *Et putans nec tuam contradicere Sanctitatem.* Videntur reſpicere ſuperiùs adductam Andreæ Samoſatenſis epiſtolam: *Arbitror quod Cyrillus & ſubſcriptionem modis omnibus exigat depoſitio-*

poſitionis. Aliqui verò & hoc forſitan facient. Et arbitror etiam Cyrillum, etſi omnes minimè ſubſcribamus, illorum fore ſubſcriptione contentum. Scit tua Sanctitas, quia hac & ante in locutionem venerint, quando in Antiochiâ convenimus pariter. Ob hoc Antiochenum colloquium Theodoretus omninò credere potuit, quod ſua Deliberata non diſplicerent Alexandro. Hæc verba. *Et in Antiochia & in Berrhaâ, & in Hierapoli ſumus ſæpiùs collocuti,* demonſtrant Synodum illam, quam ad Ariſtolai adventum fecit Joannes Patriarcha, fuiſſe Antiochiæ cœptam, completam Berrhææ.

Stabiliſtani erant Romanæ militiæ ſpecies, quæ laudatur etiam in ſeptimâ collatione quinti Concilii. Milites de tertio numero Stabiliſianorum laudantur Antiochiæ apud Geſta dediſſe teſtimonium circa quemdam exceſſum Sergii Cyrenſis Epiſcopi. In Orientalis Imperii notitiâ habent duplex nomen. Ad titulum de
Fol. 140 Comite limitis Ægyptii, appellantur Equites Stabilaſiani. Degebant Peluſii, erantque ex decem vexillationibus Comi-
Fol. 51. tatenſibus Magiſtri militum per Orientem. Ad titulum de ſpectabili Duce Schytiæ appellantur Equites Stableſiani, quorum unus apud Bircam, alius cuneus degebat apud Cilum, ſecundæ Mœſiæ Oppida ad Danubium. Et Guido Pancirollus de hoc poſteriori cuneo ſcribit: *Hic cuneus eſt unus è decem vexillationibus Comitatenſibus Magiſtri militum per Orientem, qui Equites ſecundi Stableſiani dicebantur, quorum pars Comiti Ægypti inſerviebat, & duo cunei Duci Schytiæ. Vnde vexillationes in cuneos fuiſſe diviſas apparet.* Et ad priorem titulum ſcribit: *Stablaſiani à loco, undè orti, ſunt dicti. Fortè legendum*, Stabaliani, *qui fuerunt Galliæ Populi.* Habebant ſibi miniſtrantem Diaconum, qui aliquando in Ægypto, aliquando videtur manſiſſe Thraciâ. Quâ occaſione in Euphrateſiam Provinciam venerit, ignoro. Sergii Cyrenſis Epiſcopi exceſſus contigit ſub Juſtini primi Imperio: An tunc quis iſtius militiæ cuneus apud Antiochiam hæſerit, permitto diſcutiendum aliis. Juſtinianus enim, tunc Comes Orientis, multa mutavit in Imperio. Subnotatio rurſus purgat Theodoretum, & affirmat una cum Joanne Patriarchâ, Acacio Berrhæenſi, Samoſatenſi Andreâ, ac aliis ſtetiſſe pro pace. Miſcet non miſcenda. Etenim Theodoretus ſtetit in tertiâ claſſe. Pertinaciſſimus contra Joannem & Acacium. Res infra fiet clarior. CAP.

AD CAPUT LXXIII.

SEcunda Cappadocia ſpectabat ad Ponticam, non ad Orientalem aut Thracicam Diœceſim, ideoque quæſtio eſt, quomodo illius Metropolita Eutherius tam pertinaciter adhæſerit Neſtorio. Item cur Firmus Cæſarienſis Epiſcopus, Metropolita primæ Cappadociæ, ac totius Diœceſeos Exarchus, conſtantiſſimè adhæſerit Sancto Cyrillo ac Epheſino Concilio. Nam & Joannis Antiocheni Primas adversùm Sancti Cyrilli Capitula Encyclicas litteras Eutherius promptiſſimè admiſit, Firmus firmiſſimè projecit. Reſpondeo Firmum Conſtantinopolitanis Epiſcopis, qui jam dudum ipſius Diœceſim invadere ac ſibi violenter ſubjicere cœperant, fuiſſe conſtanter adverſatum. Nam Philoſtorgius affirmat Eugenium Nicænum Epiſcopum fuiſſe ordinatum à Conſtantinopolitano Eudoctio. Proindè S. Joannes Chryſoſtomus non eſt omninò primus Author iſtius violentiæ. Attamen & ipſe Nicomedienſibus Geruntium, & Baſilonopolitanis ordinavit Alexandrum. Et hinc Helladius Cæſarienſis Epiſcopus eſt Joannem hoſtiliter perſecutus. Stetit intrepidus pro privilegiis ſuæ Eccleſiæ. Firmus igitur Succeſſor eſt ſecutus ejus veſtigia. Eadem forſitan ratio Epheſinum Memnonem animavit adverſus Neſtorium. In utroque adjuvit zelum orthodoxæ fidei. At verò Eutherius, uti & plures alii trium olim Autocephalarum Diœceſium Metropolitæ, ſubmiſit collum jugo, ideòque omnibus modis ſtuduit placere ſuo Patriarchæ Neſtorio. Ejus item amico ac patrono Joanni. Hinc pendente pacis negotio hunc acceſſit cum multis inſtructionibus ac deprecationibus.

Ante omnia rogat, ut Cyrillo nullatenus communicetur, niſi verbo & ſcripto anathematizet ſua Capitula: eòquod hæc præ omnibus ejus Scriptis ſint ſingulariter blaſphema. *An ad hæc*, inquit, *manebunt omnes ubique alii Epiſcopi, ſicut ille præcepit?* Hanc Cyrilli fiduciam cenſebat intolerabilem. Etenim Orientalis factio apud Epheſum anathematizarat Capitula, & propter ipſa Cyrillum ac Memnonem perpetuæ ac irreparabili Hæreſiarcharum degradationi ſubjecerat, ideoque ipſorum authorem ſine pœniten-

 tiâ

tiâ & abjuratoriâ profeſſione in communionem & gradum recipere Eutherius judicabat eſſe nimis devium, nimis paradoxum. Nec dumtaxat recipere, ſed & laudibus exornare. Hoc enim Joannes fecerat. Eutherio videbatur prævaricatorium ac inexcuſabile facinus. *Quis*, inquit, *nos à juſtâ increpatione liberabit? Ab omni excuſatione nos conſtituemus extraneos.* Addit non in ſolis Capitulis, ſed etiam in ipſis ad Berrhæenſem Acacium litteris contineri *contra dogma pertinaciam malam*, *& alias propoſitiones non pias.* Adeò falſum eſſe cenſet, quod litteræ repugnent Capitulis, aut illis renuntient. Nec contentus hæc generatim dixiſſe, pergit ad ſingula ferè Capitula, & conatur ipſa de impietate convincere. Notat primum Capitulum: *Si quis non confitetur Emmanuelem verum Deum eſſe, & ob id Sanctam Virginem Deiparam, genuit enim illa Incarnatum Dei Verbum ſecundùm carnem, anathema ſit.* Eutherius hæc verba, *genuit ſecundùm carnem*, voluit æquivalere his, *Carnaliter genuit*, ideoque eſſe plena blaſphemiâ. Reſpexit & confirmavit Andreæ Samoſatenſis Epiſcopi de iſto Capitulo ſenſum ac judicium: *Et quis carnem factum Dei Verbum, carnaliter natum ſimul confitebitur? Nam ſi carnaliter genuit, jam non eſt virgo.* Et infra: *Si abſque examine ac judicio in Cyrilli voces inciderimus, & converſionem & commutationem Verbi in carnem imaginabimur.* Accuſat Capitulum de duabus blaſphemiis, de Verbi converſione in carnem, ac de excuſsâ Matris per partum virginitate. Andreas iſtud de Capitulis judicium ex totius Orientalis Eccleſiæ Mandato ediderat, & omnis iſta Synodus ipſum confirmarat, ideoque Eutherius credebat fore, ut Joannes ab illo non præſumeret recedere. Eandem poſtmodò calumniam reſumpſit in libro adverſus Severum Eutychianiſtam Maro Edeſſenus Epiſcopus, Sectator Neſtorii: *Ægyptius Cyrillus, dum partum Virginis ſibi videtur magno honore afficere, petulanter blaſphemavit, qui aliquando quidem Virginis partum vocat naturalem, aliquando, ut in Capitulis, dicit Virginem carnaliter peperiſſe Verbum carnem factum. Cui reſpondemus virginem non carnaliter, ſed Deo convenienter peperiſſe.* Hæretici libri fragmentum exſtat apud Anaſtaſium Sinaitam. Theodoretus in iſtud Capitulum fuit mitior. Sacroſanctam Deiparæ virginitatem credidit ab ipſo non everti. Credidit

Cap. 12. tamen dogmatizari Dei Verbi converſionem, & confuſionem natura-

turarum. *Si impoſſibile eſt converti inconvertibilem, non eſt factum caro Dei Verbum, ita ut ſit converſum, ſed aſſumpſit carnem, & inhabitavit in nobis, ſecundùm Evangelicam vocem.* Eadem de re Theodoretus ſcripſit ad Joannem Patriarcham: *Capitula habent carnaliter carnem factum eſſe Deum Verbum.*

At verò S. Cyrillus Andreæ Samoſatenſi inſigniter reſpondet. Exponit Neſtorii blaſphemiam ac pergit: *Probare volentes nos ab hac opinione prorſus alienos eſſe, Virginem peperiſſe dicimus Dei Verbum ſecundum Scripturas carnem factum, hoc eſt, hominem. Peperiſſe autem carnaliter, hoc eſt, ſecundùm carnem. Nam Deus & Pater ſecundùm Divinitatem genuit ex ſe Deum exiſtentem filium. Quoniam autem quod natum eſt ex carne, caro eſt, genuit virgo, ut caro exiſtens, carnaliter. Carnaliter autem dicere non eſt tollentis admirabilem nativitatem, neque evertentis Spiritus ſancti operationem, quâ in utero formavit partum, ſed dicentis potius, quod ſicut Deus gignit divinè, ita & homo humanè, id eſt, caro carnaliter.* Et reverà originalis in græco textus ſic habet: γέγονηκε σαρκικῶς. Unde & noſtra Caſſinenſis tranſlatio habet: *Genuit enim carnaliter carnem factum ex Deo Verbum.* Vulgata tranſlatio ſtuduit Phraſim mollire, & non verbum ex verbo, ſed de ſenſu reddere ſenſum. Conſonat in libro contra Acephalos Ruſticus Romanæ Eccleſiæ Diaconus: *Verbum ex ipsâ Virginis vulvâ unitum dicitur Genituram carnalem ſuſcepiſſe, ut propria carnis Genituram ſuiificans. Similiter & reliqua, quæ humana ſunt. Quoniam quod ejus proprium factum eſt corpus, iſta ſuſtinuit.* Cyrillus addit ſe loqui ex Sancto Amphilochio Iconienſi Epiſcopo, ſummo olim totius Orientis Doctore: *Niſi ille natus eſſet carnaliter, neque tu natus eſſes ſpiritualiter.* Et exponit: *Significat*, carnaliter, *idem, quod ſecundùm carnem*; *ſicut*, Divinè, *ſecundùm Divinitatem:* Affirmat quod ineffabilis ſecundùm Hypoſtaſin Unio carnem ac totum hominem fecerit Deo Verbo proprium, ideoque uti caro ſeu homo, ita & ipſum Verbum per carnem ſit è Virgine natum carnaliter. Et hæc eſt vera expoſitio Chriſtianæ fidei; tradita à Sanctis Apoſtolis, cunctis Eccleſiæ Patribus, ipſoque etiam Nicæno Symbolo. Hoc enim lucidè profitetur, non dumtaxat Chriſtum Dominum, ſed etiam ipſum Deum Verbum, Patri conſubſtantialem, eſſe natum de Virgine.

Eutherius etiam invadit tertium Sancti Cyrilli Capitulum:

 Quis

Quis ſuſcipiat unitatem naturalem, & per hoc coactivam, quiſ ſuper omnem naturam, virtutemq;? Invadit hæc Capituli verba: *Si quis in uno Chriſto poſt unionem dividit hypoſtaſes, eaq; dumtaxat conjunctione eaſdem inter ſe nectit, quæ eſt ſecundùm dignitatem & non eâ potiùs, quæ eſt ſecundùm naturalem unionem, anathema ſit.* Etiam hæc calumnia eſt deſumpta ex Andreâ Samoſatenſi: *Quis unquam admittat naturalem Divinam unitionem in Sacramento diſpenſationis? Si enim naturalis unitio, ubi gratia? Vbi Divinum Sacramentum? Natura enim, ut edocti ſumus, ſemel ab ordinante Deo ordinata, neceſſariis conſequentiis ſerviunt. Num etiam iterum erit, ſecundùm revolutionem & naturæ conſequentiam, diſpenſationis opus, juxta deliramenta, fabuloſaq; mille annorum infauſti Apollinarii dogmata?* Eadem calumnia placuit Theodoreto. Etenim affirmat Cyrillum in iſto Capitulo aut ignorare quæ ſcribit, aut palam blaſphemare, & adjungit cauſam: *Natura enim eſt vis neceſſariò compellens, & abſque voluntate. Exempli gratiâ: Naturâ eſurimus, non hoc arbitrio, ſed neceſſitate patientes. Profectò enim qui in mendicitate degunt, mendicare deſiiſſent, ſi poteſtatem liberam non eſuriendi haberent. Naturâ ſitimus, naturâ dormimus, naturâ reſpiramus aërem. Hæc autem omnia abſque voluntate fiunt. Si igitur naturalis fuit Dei formæ, & Servi formæ unio, à neceſſitate quadam compulſus, & non miſericordiâ uſus Deus Verbum formæ Servi conjunctus eſt, & omnium Legiſlator neceſſitatis Leges ſequi invenitur.* Eadem in litteris apud quintam Synodum exſtantibus, ſcribit ad omnia ſua Monaſteria: *Cyrillus in tertio Capitulo introducit Conventum per unitatem naturalem, temperationem quamdam & confuſionem per hæc nomina factam eſſe docens Divinæ naturæ & Servi formæ. Hoc verò ab hæreticâ Apollinarii inſaniâ natum eſt.* Et in exiſtente ibidem epiſtolâ ad Joannem Antiochiæ Patriarcham: *Capitula habent Conventum per unitatem naturalem.* Eandem calumniam infrà audiemus ab Alexandro Hieropolitano Epiſcopo urgeri in litteris ad Joannem Antiochiæ Patriarcham. Damnat enim Capitula, quoniam doceant *Conventum naturalem.*

Reſpondeo Sanctum Cyrillum optimè noviſſe, quod vox, *Naturalis.* ſit variæ ſignificationis. Hinc Theodoreto repoſuit: *Quàm inconſideratè Theodoretus loquatur, nulli, qui voluerit, difficile erit videre. Dicit enim, quod naturalia neceſſitatis legibus omninò prorſus ſubjacebunt. Et ad demonſtrationem hoc attulit, quod præter voluntatem noſtram eſuria-*

mus

mus ac ſitiamus, naturâ ad hoc vocante, etiamſi quis nolit. Atqui oportebat virum peritum, & habentem in his exercitatam mentem, etiam res ſolidas videre, quæ meritò majoris Penſi erant. Nam, ſi non eſt verum, quod homo ſecundùm naturam ſit rationalis, ergo præter voluntatem & coactè eſt rationalis. Quid autem? Dic mihi, Deus omnium, an non ſecundùm naturam eſt Deus? An non ſecundùm naturam eſt Sanctus, Iuſtus, Bonus, Vita, Lux, Sapientia, & Virtus? Num igitur ipſe quoque præter voluntatem & coactè eſt quod eſt? At verò, opinor, ſic velle ſapere ſummam dementiam non obſcurè arguere poterit. Quid igitur nobis mendacium opponit tamquam murum invictum & inexpugnabilem? Et adeò infirma problemata tractat, ut audiens naturalem eſſe factam unionem, id eſt, veram, & confuſionis expertem, attentat evertere vim Dictorum, ita ut videatur non eſſe rectè facta, neque ſecundùm ſimilitudinem, quæ nobiſcum intercedit? Demonſtrat omne naturale non eſſe violentum aut involuntarium, & affirmat ineffabilem Dominicarum naturarum unionem ob tres rationes rectè appellari naturalem: Nempe quia eſt vera, quia eſt confuſionis expers, quia eſt ad noſtram ſimilitudinem. Ad ſimilitudinem unionis inter noſtrum corpus & animam. Affirmat appellari naturalem ad excludendum Neſtorium, ac ejus, uti ſuprà ad Berrhæenſem Acacium ſcripſit, profana & polluta dogmata. Itemque ad excludendam Apollinarii, vel potius Polemonis ac Timothei confuſionem.

Neſtorius garriverat aſſumpti hominis ad Deum Verbum unionem non eſſe ſecundùm Hypoſtaſim, ſed dumtaxat habitualem & affectualem, per Divinæ authoritatis ac dignitatis communionem: Non qualis eſt inter animam & corpus, ſed qualis eſt inter maritum & uxorem, inter Regem & Legatum, inter Deum ac Prophetam. Naturas eſſe Hypoſtaſi diviſas, conjunctas ſolâ appellatione, inhabitatione, authoritate, dignitate. *hanc opinionem tollit anathematiſmus & adverſus tam execrandas vocum novitates ſe opponit. Aſſerit enim Verbum naturaliter, hoc eſt, non ſecundùm habitudinem, ſed verè unitum carni, rationalem habenti animam, nullo modo dividendum eſſe, ne duos imaginemur filios ac impartibilem partiamur. At Theodoretus non intelligens, quidnam ſit unio naturalis, hoc eſt, vera, non confundens naturas, neque commiſcens, ita ut utraq; aliter eſſe oporteat, quam ut eſt, puerile quoddam & frigidum ſumit argumentum*

tum ad ea probanda, quæ bene ſe habere arbitratur. Exiſtimo legendum: *Ad ea improbanda, quæ ſe non bene habere arbitratur.* Denuò affirmat unionem veram eſſe illam, quæ ex duabus naturis unam faciat hypoſtaſim, ideoque non permittat eſſe duos Chriſtos aut filios: Et quæ naturas conſervet integras, nullamque patiatur ipſarum mixturam aut confuſionem. Quæ Neſtorium excludat ac Polemonem. Hinc de Sancti Cyrilli Capitulis Baſilius Seleucienſis Epiſcopus, Iſauriæ Metropolita, cum ſuâ Synodo rectè ſcripſit ad Leonem Auguſtum: *Littera ad impium Neſtorium à Cyrillo conſcripta, in Concilio utroque florentes, in Epheſino quidem blaſphemantem Neſtorium arguerunt, in Chalcedonenſi verò Eutychis veſaniam deſtruxerunt.* Quia nempe deſtruebant Polemonem ac Timotheum, fontes Eutychianæ inſipientiæ ac blaſphemiæ. Et iſtiuſmodi unio congruentiſſimè appellatur naturalis. Quia nempè naturas unit, ac ex ipſis componit unam Hypoſtaſin. Item rectè dicitur eſſe ad ſimilitudinem unionis inter noſtrum corpus & animam. Quia nempe Dominicas naturas, licet nullatenus in unam naturam, tamen componit in unam perſonam.

Sanctus Cyrillus hoc ipſum confirmat in Apologetico libro adversùs Andream Samoſatenſem. Affirmat quod Neſtorius ſolam externam quaſi in dignitatis ordine connexionem docuerit, ac proſequitur: *Quod ſi naturalem unionem dixerimus, veram intelligimus. Habet enim & Scriptura divinitùs inſpirata hunc morem, hâc dictione in hunc ſenſum uti: Scribit enim alicubi quibuſdam Divinus Paulus:* Et eramus naturâ filii iræ, ſicut & cæteri. *Et neutiquam quis dixerit divinam iram ſecundùm naturam ſubſiſtere, ita ut peccatores ſint illius ſoboles: Alioquin prorſus & omnibus modis conſentiemus laborantibus inſaniâ Manichæorum. Sed ibi,* Natura, *idem eſt quod,* verè. *Non igitur confundentes naturas, neq; ipſas inter ſe miſcentes, naturalem dicimus factam eſſe unitionem, ſed ex duabus rebus diſſimilibus unum eſſe factum Chriſtum affirmamus.* Hoc ipſum tradit in primâ ſuorum Capitulorum declaratione, quam fecit Epheſi ad juſſum Concilii. Hanc laudat in ſuo contra Acephalos libro Ruſticus Romanæ Eccleſiæ Diaconus: *Ipſe ſanctiſſimus Cyrillus in primâ horum Capitulorum expoſitione ait ſe-met-ipſum dixiſſe unitionem naturalem pro verâ. Et teſtimonium profert Apoſtoli ad hujus rei comprobationem, dicens:* Et eratis naturâ

 trâ filii iræ, ſicut & cæteri. *Et addit: Quia ſicut ille naturâ filios iræ pro eo ut diceret verè filios iræ, dixit, ſic ego unitionem naturalem pro verâ poſui.* Non ſunt ipſa Cyrilli verba, ſed eorum paraphraſes. Capitulum eodem modo intellexit in ſuâ fidei profeſſione Joannes Maxentius. Affirmat ab ipſo non ſolam diviſionem excludi, ſed & confuſionem.

Eutherius invadit & ſecundum Sancti Cyrilli Capitulum: *Si quis non confitetur Dei Patris Verbum, carni ſecundùm hypoſtaſin unitum, unum tantùm cum ſuâ carne eſſe Chriſtum, eundem nimirum Deum ſimul & hominem, anathema ſit.* Affirmat Dei & hominis formam per ipſum confundi in unicam naturam. An ex Samoſatenſi Andreâ loquatur, omnes ignoramus: hujus enim adversùs ſecundum Capitulum Scripta latent, aut perierunt. Haud dubiè probarit, & ſecutus ſit ſenſa ſui dilectiſſimi Theodoreti: *Unum quidem Chriſtum confitemur, ſecundùm hypoſtaſin verò unionem modis omnibus ignoramus, tamquam peregrinam, & alienam à Divinis Scripturis & Patribus, qui eas interpretati ſunt. Si quis autem per unionem ſecundùm hypoſtaſin vult hoc dicere, ei, à quo hæc orta ſunt, quod temperamentum carnis & Divinitatis ſit factum, contradicemus cum omni alacritate, & redarguemus blaſphemiam. Neceſſe eſt enim ad temperamentum ſequi confuſionem: Et ingreſſa confuſio aufert uniuſcujuſque naturæ proprietatem.* Et poſt varia Theodoretus concludit: *Superflua itaque ſecundùm ſubſiſtentiam unio, quam pro temperamento nobis, ſicut puto, proponunt.* Ad hæc reſpicit in libro de Sectis Leontius Scholaſticus Byzantinus: *Theodoretus Cyrilli oppugnans duodecim Capitula, ea ſic refutabat, ut Cyrillum & Arianum, & ab Eunomio ac Apollinario eſſe diceret. Quippè Cyrillus cum Neſtorio pugnans, diſpenſationem Domini dividente, præcipuam inculcandæ unionis curam ſibi ſumpſit ideoq; Theodoreto quodammodò unam naturam, Arianorum ac Apollinariſtarum more, opinari videbatur.* Sic videbatur, eò quod induceret voces: *Unio ſecundùm hypoſtaſin, aut ſubſiſtentiam.*

Uti Hoſius Cordubenſis in Hiſpaniâ, ac Sanctus Hermogenes Cæſaræenſis in Cappadociâ Epiſcopus, ac per ipſos Nicena Synodus vocem, *Conſubſtantiale*, ita Sanctus Cyrillus, ac per ipſum Epheſina Synodus in Eccleſiam introduxit, & canonizavit voces: *Unio ſecundùm hypoſtaſin.* Etenim uti iſta Arianum, ita hæc vox Neſtorianum errorem non ſolummodò circumſcribit, ſed penitus

 ſuffo-

ſuffocat ac excludit. Hinc utì iſtam Ariani, ita hanc omnes Neſtorianæ perfidìæ, aut perſonæ dilectores ſunt averſati pertinaciſſimè, ac hoſtiliſſimè accuſarunt de variis. Etenim Rabbulas Edeſſenus Epiſcopus in litteris ad Sanctum Cyrillum, exſtantibus in quintâ Actione quinti Concilii, ſcribit de Orientalis Eccleſiæ Epiſcopis ac Populis: *Quidam unitatem ſecundùm hypoſtaſin omnibus modis abdicant.* Ex occultâ libidine erga Theodorum Mopſueſtenum Epiſcopum, ac Neſtorium. Quod etiam Rabbulæ Succeſſor & hoſtis Ibas iſtas voces averſatus fuerit, ideoque à Sancto Cyrillo unicam in Domino naturam, & Apollinarii confuſionem dogmatizari crediderit, affirmat ſexta quinti Concilii Collatio, & adjungit: *Qui impietatem Theodori ac Neſtorii vindicant, diviſionem diligentes, & propter hoc duas perſonas introducentes, accuſant unitatem, quæ eſt ſecundùm ſubſiſtentiam.* Præſertim verò Theodoretus. Nam etiam in litteris, apud quintam Synodum exſtantibus, quas adversùs Sancti Cyrilli Capitula ſcripſit ad neſcio quæ Monaſteria, ita habet: *In ſecundo & tertio Capitulo Cyrillus unitatem, quæ eſt ſecundùm ſubſiſtentiam, introducit, & Conventum per unitatem naturalem, temperationem quamdam & confuſionem per hæc nomina factam eſſe docens Divinæ naturæ ac ſervi formæ. Hoc verò ab hæreticâ Apollinarii inſaniâ natum eſt.* Ac in præfatâ ad Joannem Antiochenum Epiſtolâ: *Capitula habent unitatem ſecundùm hypoſtaſin & Conventum naturalem.* Et adjungit hæc eſſe *Hæreticorum germina zizaniorum.* Iſtas voces accuſat de variis. Primò, quod ſit vox peregrina, & uſque tunc non audita in Eccleſiis. Secundò, quod nec in Sacris litteris reperiatur, nec in Sanctis Patribus. Tertiò, quod naturarum temperationem importet, & confuſionem. Quartò, quod ſit ſuperflua & nociva, ideoque proſcribenda ad Apollinarium.

At quæ omnia Sanctus Cyrillus compendio reſpondit: *Theodoretus detrahit ſermoni*, ſecundùm hypoſtaſin. *Damnat enim novitatis, & peregrinè prolatum affirmat, non conſiderans, quia impiorum hæreticorum adinventionibus dictionum virtus veritatem opponens, deſtruere nititur quod ab eis videtur oppoſitum. Neſtorio igitur ubique perimente Dei Verbi nativitatem ſecundùm carnem, & ſolam nobis dignitatum unitatem introducente, hominemque Deo copulatum eſſe dicente, filiationis æquivocatione honoratum, neceſſariò nos Dictis illius repugnantes, ſecundùm ſubſiſtentiam unionem dicimus.*

dicimus factam, verbo hoc, ſecundùm ſubſiſtentiam *, nihil aliud demonſtrante, niſi ſolùm Verbi naturam,ſive ſubſiſtentiam, quod eſt ipſum Verbum, humanæ naturæ , verè unitam ſine ullâ converſione atque confuſione, unum intelligi & eſſe Chriſtum, eundem Deum & hominem.* Amplè ſe exponit, & graviter queritur Theodoretum ſermonibus diſertum , ac ſpeculationibus verſatum ; ſpargere in vulgus , quod *hypoſtaſis vocabulum ſit ſignificativum confuſionis ac temperamenti.* Fatetur voces iſtas eſſe novas , ſed addit eſſe bonas & utiles. Etenim in Conſtantinopolitanâ Collatione Hypatius Epheſinus Epiſcopus rectè dixit ad Severianos Epiſcopos : *Omnis quidem novitas peregrina eſt , ſed non omnis obnoxia.* Exſtat Laodicenſis inter Sanctum Athanaſium ac Arium diſputatio , in quâ Arius vocis , *Conſubſtantiale* , novitatem acerrimè invadit, & poſt varia Athanaſius reſpondet : *Eccleſiaſticæ ſemper moris eſt diſciplinæ , ſi quando hæreticorum nova doctrina exurgit, contrà inſolentes quæſtionum novitates rebus immutabiliter permanentibus nominum vocabula immutare , & ſignificantiùs rerum naturas exprimere, quæ tamen exiſtentium cauſarum virtutibus congruant , & quæ magis eaſdem antiquitus fuiſſe demonſtrent , non ortus novitatem menſurent.* Affirmat eſſe Inſtitutum Apoſtolicum. Et demonſtrat ex novâ per Apoſtolos introductâ voce, *Chriſtianus.* Loquitur ex Sancto Auguſtino, qui in ſuis ſuper Sancti Joannis Evangelium Tractatibus adducit Apoſtoli Mandatum, *Profanas vocum novitates devita* , & exponit : *Apoſtolus non ait*, verborum novitates, *ſed addit*, profanas. *Sunt enim & doctrinæ religionis congruentes verborum novitates : Sicut ipſum nomen Chriſtianorum quando dici cœperit, ſcriptum eſt.* Et iſtud confirmat per voces, *Conſubſtantiale, Xenodochium* , *Monaſterium* , aliaſque ſimiles, quas conſtat in Eccleſiis aliquàndo non fuiſſe. Et hinc non vanè colligitur iſtius diſputationis Authorem non eſſe Athanaſium,ſed hominem Afrum. Eſt enim Vigilius Tapſenſis Epiſcopus , Eximius Pugil non dumtaxat contra Neſtorianos ac Eutychianos , ſed etiam contra Arianos. Et iſtam regulam frequenter laudat in ſuis Scriptis etiam Theodoretus. Verùm ira viri juſtitiam Dei non operatur. Claudit, immò & eripit mentis oculos.

Quæſtio prima eſt , An S. Cyrillus ſit reverà primus author harum vocum , unio ſecundùm hypoſtaſin ? Partem affirmativam in libro de Sectis tenet Leontius Byzantinus. Adducit quaſdam

de Dominicæ Incarnationis Sacramento loquendi formulas, & adverſum hæſitantes, dicentes, *Hac omnia S. ille Cyrillus protulit*,
Cap. 1. proſequitur: *Quia Neſtorius diceret unionem Dei Sermonis cum carne per affectionem quandam eſſe factam, adeoq́; per ſolam Dei Sermonis & carnis unam ratione mutui affectus eſſe traderet, idcirco S. vir Cyrillus, ei contradicens, unionem hypoſtaticam eſſe factam ait, hoc eſt, ſecundùm hypoſtaſin, aut ſubſiſtentiam.* Conſonat in Photii Bibliothecâ S. Eulo-
Lib. 230 gius Patriarcha Alexandrinus: *Hypoſtatica unio eſt Epheſina Synodi definitio, quæ ab antiquis Conciliis non eſt ſtatuta.* Eſt ejus definitio per S. Cyrillum. Partem tamen negativam ſuadent quædam Sanctorum Patrum, in tertio laudati Leontii adversùm Neſtorianos ac Eutychianos libro exſtantia, contra Paulum Samoſatenſem teſtimonia. Antiochena iſtic contra Paulum Synodus dicit: *Ipſa Sapientia per ſemetipſam ſubſtantialiter in corpus ex. Mariâ venit.* Vox, *Subſtantialiter*, eſt omninò idem, quod vox *hypoſtaticè*. Et Sanctus Malchion, Antiochenæ Eccleſiæ Presbyter, ibidem ſcribit: *Filius unigenitus unitus eſt ſecundùm ſubſtantiam.* Hoc omnino eſt, ſecundùm hypoſtaſin. Et in quarto libro Leontius adducit epiſtolam, in quâ Timotheus Berytenſis Epiſcopus, fœdus Apollinarii Diſcipulus, ad ſuum Symmyſtam homoneum ſcribit: *Solam unionem nominaſti, qualis ſit hominis Sancti cum Deo, non in unam vitam & hypoſtaſin copulata.*

Reſpondeo hiſce vocibus eveniſſe iſtud ipſum, quod evenit voci, *Conſubſtantiale.* Hæc antè Nicænam Synodum omnino apparuit in Eccleſiâ, verum adeò modicè & rarò, ut laudata Synodus paſſim dicatur ipſam introduxiſſe. Porrò præſentes voces non ſola Epheſina Synodus admiſit & canonizavit, ſed omnis ſub cælo Eccleſia. Quod eaſdem Chalcedonenſis Synodus probaverit,
Cap. 6. rectè affirmat quinta Synodus: *Sancti Patres & Doctores Eccleſiæ, quos ſecuta eſt Sancta Chalcedonenſis Synodus, differentiam Deitatis & humanitatis ſignificare volentes, duas dicentes naturas, unitatem earum ſecundùm hypoſtaſin confitentur.* Ipſas tamen voces laudata Synodus in ſuâ fidei definitione non poſuit. Rationem adversùm hæſitantes, ex iſto ſilentio inferentes vocum damnationem, dat in libro de Sectis præfatus Leontius: *Verùm uno verbo iſthæc omnia ſubvertimus, Synodum illa, quaſi communia & in confeſſo eſſent, omiſiſſe. Nam* ad-

adverſus Eutychem diſſerebat, qui ex diametro cum Neſtorio pugnans, & iſta citrà controverſiam fatebatur. Non eſt autem neceſſarium, ut quæ confeſſa ſunt, omninò ponantur, ſed licet ea nonnunquam omittere. Deinde Synodum multis in locis unam hypoſtaſin dixiſſe deprehendimus, quod nihil eſt aliud dicere, quam unionem Hypoſtaticam. Quartus quintæ Synodi canon exponit Theodori ac Neſtorii, itemque Apollinarii ac Eutychetis hæreſim, & inſigniter adjungit: *Sancta Dei Eccleſia utriuſque perfidiæ impietatem rejiciens, unitionem Dei verbi ad carnem ſecundum compoſitionem confitetur, quod eſt ſecundùm ſubſiſtentiam.* Laudatæ igitur voces important perſonæ & unitatem & compoſitionem. Hinc excludunt confuſionem. Nempe quia eſt non in unam naturam compoſitio, ſed in unam hypoſtaſin. Cap. 8.

Altera quæſtio eſt, Quæ ſit alia iſtarum vocum virtus ac energia? Reſpondeo ipſam amplè & frequenter exponi à S. Anaſtaſio Sinaitâ: *Vnio ſecundùm hypoſtaſin eſt ſimul coexiſtens in Deiparæ utero duarum naturarum conjunctio. Neque enim corpus priùs, quam Deus Verbum ibi exſtitit. Neque anima, ſed pariter caro, & pariter Dei Verbum, pariterq́ caro anima rationalis vigore informata. Quod enim in noſtrâ conceptione uſu venit, id meo judicio hic itidem accidit. Simul enim concurrunt corpus & anima. Nam neque corpus per ſe exiſtit, neque anima exiſtit antè corpus: Vt proinde adumbratio quædam unionis in Chriſto exiſtimari poſſit.* Et Theodorus Ruthenſis Monaſterii Presbyter in libro de Incarnatione: *Dogmatis definitio, dum dicit naturas unione hypoſtatica eſſe conjunctas, ſignificat non priùs fuiſſe formatam humanitatem, & ſic in eam eſſe ingreſſam Divinitatem, ſed unitam eſſe divinitati tum primum ſubſiſtendo.* Et in ſuo contra tria Chalcedonenſis Synodi Capitula Edicto Imperator Juſtinianus: *Vnitas ſecundùm hypoſtaſin ſignificat, quod Deus Verbum non antè plaſmato homini unitus eſt, ſed in utero S. Virginis, creavit ſibi ex ipsâ in ſuâ ſubſiſtentiâ carnem animatam animâ rationali, quod eſt natura humana.* Et hanc ſuam aſſertionem inſigniter demonſtrat ex Apoſtolicis litteris ad Philippenſes. Nec enim è Laico ſuo ingenio iſta ſcripſit, ſed ex Dictatu eruditiſſimorum Epiſcoporum. Eadem doctiſſimè illuſtrat in tertio libro de fide, ac in libro de naturâ compoſita S. Joannes Damaſcenus. Cùm Juſtiniano rectè affirmat ab iſtis vocibus importari, quod Deus Verbum carnem & animam in ſuâ ſibi hypoſtaſi creaverit. Et hinc lau-

Cap. 3.

Cap. & 12.

laudatæ voces penitus evertunt Theodorum Mopſueſtenum ac Neſtorium. Horum enim palmare dogma erat, quod Deus Verbum non humanam naturam, ſed hominem aſſumpſiſſet, è Virgine conceptum in propriâ hypoſtaſi. Quod illum aſſumpſiſſet in ſolam dignitatis, authoritatis, poteſtatis, honoris, ac nominis communionem.

Ex his principiis adversùm Acephalos, aſſerentes Chriſtum Dominum eſſe quidem ex, non tamen in duabus naturis unicam Hypòſtaſin, ſcribit Ruſticus Romanæ Eccleſiæ Diaconus: *Erat igitur Domini caro, quod abſit, antè unitionem. Quæ ſi animata animâ rationali fuiſſe credatur, præexſtitit igitur ſecundùm vos priùs purus homo, & poſt hæc unitus eſt Verbo. Ex duabus ergo perſonis, & ex duobus Chriſtus, ex duobus filiis, ex duobus Dominis unum Chriſtum blaſphematis exiſtere. Hæc verò modis omnibus abdicanda ſunt. Ex præexiſtentibus enim per ſe ſe perſonis unitio ſecundùm ſubſiſtentiam fieri non poteſt.* Conſtanter affirmat humanam naturam non niſi in primo ſuæ creationis puncto potuiſſe aſſumi. Quod ipſum in ſuâ contra Georgium Elidopæum, Eutychianæ Factionis apud Alexandrinos Præsbyterum ac Logographum, diſputatione videtur affirmare præfatus Sinaita Anaſtaſius. Cum cunctis ille Eutichianis affirmabat hypoſtaſin ac naturam eſſe penitùs idem, ideoque Chriſtum Dominum eſſe quidem ex, non tamen in duabus hypoſtaſibus. Adversùm hæc ſcribit Anaſtaſius: *Secundum hanc igitur regulam, quando ex duabus hypoſtaſibus docetis Chriſtum eſſe compoſitum, ex duabus compoſitum perſonis aſſeveratis. Si verò ex duabus perſonis compoſitus eſt, liquet priùs formatam fuiſſe carnem, & tunc demùm Divinum Verbum, habitandi gratia in eam veniſſe. Si hæc ita ſe habent, quâ de causâ oppugnatis Neſtorium, quandoquidem cum Neſtorio ſententia veſtra concinat.* Videtur docere, quod Deus Verbum in priùs exiſtentem hominem venire non poſſit, niſi per ſolam gratiam inhabitationis. Nequaquam per unitionem ſecundum hypoſtaſin. Has quæſtiones permitto ſublimioribus Theologis.

Eutherius invadit etiam quartum S. Cyrilli Capitulum: *Si quis duabus perſonis, ſive hypoſtaſibus eas voces attribuit, quæ in Evangelicis & Apoſtolicis Scripturis paſſim occurrunt, & alias quidem homini ſeorſim à Deo Verbo conſiderato adſcribit, alias verò, tamquam in Divinam*

Maje-

Majeſtatem convenientes, ſoli Verbo accommodat; anathema ſit. Adverſus ipſum Eutherius exclamat: *Quis anathematizare præſumat eos qui piè adſcribunt excelſa quidem Divinitati, humilia verò humanitati, non ſciſsâ unitione ullo modo, quam Apoſtoli & Evangeliſtæ facientes ab hac legiſlatione anathematizati ſunt:* Accuſat Capitulum quod invicem adverſa & contraria Chriſti Domini Idiomata velit utrique indifferenter naturæ adſcribi, ideoque palam introducat ipſarum non dumtaxat unionem, ſed unitatem & confuſionem. Præſertim averſatur duodecimum Capitulum, anathematizans negatores hujus propoſitionis: *Deus Verbum eſt carne crucifixus ac mortuus.* Adversùs hanc præſertim ſcripſit librum illum, quem in ſuâ Bibliothecâ Photius Theodoreto attribuit, & quem alii poſuerunt in ſecundo Tomo S. Athanaſii. Iſtic enim miris modis iſtam propoſitionem exagitat. Eandem propoſitionem, idemque Sancti Cyrilli Capitulum peſſimè odit, ac iſto in odio duriſſimè ac diutiſſimè perſeveravit Theodoretus. Etenim poſt S. Cyrilli mortem, ad omnem Antiochenam Eccleſiam, præſente Domno Patriarchâ, hæc in tantum Defunctum non erubuit effutire: *Nemo neminem jam cogit blaſphemare. Vbi ſunt dicentes; quod Deus eſt qui crucifixus eſt? Non crucifigitur Deus. Homo crucifixus eſt Ieſus Chriſtus. Mortua eſt invidia, & cum eo obruta eſt contentio: Requieſcant Theopaſchitæ.* Hoc Theodoreti fragmentum exſtat in quintâ Synodo. Et de ejus fide non eſt dubitandum: Ipſum enim adducit, ſed in aliâ tranſlatione, etiam Marius Mercator. Adversùs eandem propoſitionem Theodoretus plura ſcribit in ſuis Dialogis, ac aliis libris & epiſtolis.

Ejuſdem fermè opinionis fuit venerabilis Fauſtus, Apolloniadis Epiſcopus, in literis ad Petrum Fullonem Pſeudo-Patriarcham Antiochenum: *Audientes infideles Deûm immortalem propter nos crucifixum, dicent ſcandalum eſſe credere in Chriſtum, avertentes & dicentes; Dii noſtri, qui apud Chriſtianos Populos adulteri ſunt, immortales à nobis appellantur, & quomodò ipſorum Deus immortalis exiſtens, mortuus eſt? Manifeſtum indicium, quod falſa eſt dictio ipſa. Si enim mortuus eſt non eſt immortalis.* Affirmat propoſitionem, licet non in quovis ſenſu falſam, eſſe tamen ſcandaloſam apud Gentiles, ideoque ab omni Chriſtianâ linguâ proſcribendam. Idem ſcandalum

dalum uſſit gentilis Hypatia Philoſophiæ Doctrix apud Alexandrinos, in adducendis infra literis ad S. Cyrillum in Dypticbis. Ea propoſitio ipſi injecit remoras à ſuſcipiendâ Chriſtiana Religione. Eandem propoſitionem S. Paulus Apoſtolus ſcribit eſſe non dumtaxat ſcandalum Gentilibus, ſed & ſtultitiam. Hinc ipſi, audientes Chriſtianorum Deum prædicari & immortalem & crucifixum, in publicis theatris clamabant eum eſſe iſtud monſtrum, quod in Apologetico libro deſcribit Tertullianus. Ejuſdem cum laudato Fauſto mentis fuit venerabilis Pamphilus, Abydenus Epiſcopus, in literis ad eundem Petrum: *Quid ergo? Dicemus, ſicut Paulus, Chriſtum crucifixum, vel ſicut tu, immortalem crucifixum?* Et poſt quædam: *Si autem hæc ita ſe habent, ut quid Sacræ ſcripturæ leguntur, vel ipſi creduntur auditæ? Vbique enim Chriſtum tradunt propter nos crucifixum, & non Triſ-Agion, ſicut tu dicis. Scripturæ omnes dicunt rejiciendos, qui Deum paſſibilem dicunt.*

Attamen in ſuo adversùs tria Chalcedonenſis Synodi Capitula Edicto ſcripſit Imperator Juſtinianus: *Iſtum, qui in Bethleem de ſemine David natus eſt ſecundùm carnem, & crucifixus eſt pro hominibus ſub Pontio Pilato, prædicaverunt Sancti Apoſtoli ipſum eſſe Deum, ipſum hominem; ipſum Filium Dei, ipſum Filium hominis; ipſum de cælo, ipſum de terrâ; ipſum impaſſibilem, ipſum paſſibilem.* Loquitur ex nuperâ Joannis ſecundi Pontificis deciſione, quæ ad ejus preces hunc articulum, *Deus eſt mortuus carne*, Apoſtolicæ Sedis auctoritate probarat, & receperat in canonem. Etenim Joannis Maxentii ac ejus Collegarum contra quoſdam Acœmetenſis Cœnobii fratres acerba de iſto articulo, & quibuſdam ad eum ſpectantibus aliis litigia turbabant omnem Orientalem Eccleſiam. Etiam Occidentalis tentabatur ac invitabatur à partibus. Acœmetenſes Neſtorio, Joan. Maxentius putabatur adhærere Eutycheti. Hinc Juſtinianus Romam legavit Hypatium Epheſinum ac Demetrium Cæſarænſem Epiſcopum, poſtulaturos Apoſtolicùm judicium. Conſtantinopolitana Catholicorum cùm Severianis Epiſcopis collatio Demetrium appellat Epiſcopum Philippinæ Civitatis. Etiam Liberatus Diaconus in Breviario ſcribit fuiſſe Epiſcopum à Philippis. Hinc plures cenſent fuiſſe Philippenſem in Macedoniâ Metropolitam Achaiæ. At verò D. Cardinalis Cæſar Baronius affirmat

Cap. 20.

mat fuiſſe Cæſaræenſem in Cappadociâ. Omnes non rectè. Etenim quod Metropolita non fuerit, evincit præfata Collatio, ipſum inter ſex orthodoxos Collatores ponens ultimo loco. Etiam poſt Anthimum Trapezontinum, ac alios Provinciales Epiſcopos. Fuit tamen & Cæſaræenſis Epiſcopus, & Philippenſis: Nempe apud primam Phœniciam in Cæſaræa Philippi. Porrò Joannes Pontifex firmavit præſentem articulum, aſſeverans eſſe conſtantem fidem Prophetarum, Apoſtolorum, ac Patrum. Et demonſtravit per varia ipſorum teſtimonia.

Adducit & Græcos Patres & Latinos. Etiam famoſam epiſtolam, ſeu dogmaticum Tomum magni Leonis. Hunc enim non ſola Chalcedonenſis Synodus, ſed etiam contumax & longa Eutychianiſtarum rebellio, & plurimæ variorum Apologiæ reddiderant irrefragabilem. Et in datis ad Imperatorem Leonem litteris Leo Pontifex demonſtravit ipſum nec quoad apicem receſſiſſe à Sanctorum Patrum confeſſione. Ejus verba ſunt lucida: *Propter unitatem perſonæ in utraq; naturâ intelligendam & Filius Hominis legitur deſcendiſſe de Cœlo, cum Dei Filius carnem de eâ Virgine, de quâ natus eſt, aſſumpſerit. Et rursùs Dei Filius mortuus dicitur, ac ſepultus, cum hæc non in Divinitate ipſâ, ſed in humanæ naturæ ſit infirmitate perpeſſus. Vnde Vnigenitum Dei Filium crucifixum, ac ſepultum omnes etiam in Symbolo confitemur, ſecundùm illud Apoſtoli: ſi enim cognoviſſent nunquàm Dominum gloriæ crucifixiſſent.* Cap. 5. Hæc verba etiam Juſtinianus ſuo Edicto inſeruit, & ex eis concluſit præſentem articulum eſſe prædicationem Sanctorum Apoſtolorum. Eadem in quarto contra Eutychianos libro adduxit venerabilis Vigilius Tapſenſis Epiſcopus, eruditè illuſtrat, atque concludit: *Hæc eſt fides & confeſſio Catholica, quam Apoſtoli tradiderunt, Martyres roboraverunt, & fideles nunc uſque cuſtodiunt.* Et ſanè Apoſtoli in ſuo Symbolo poſuerunt Jeſum Chriſtum eſſe unicum Dei Filium, & addiderunt: *Qui paſſus eſt ſub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus, & ſepultus.* Hinc etiam Nicæna & Conſtantinopolitana Synodus in ſuo Symbolo profitentur Jeſum Chriſtum eſſe *Deum verum de Deo vero, genitum, non factum, conſubſtantialem Patri, per quem omnia facta ſunt.* Et ſtatim ſubnectunt: *Qui propter nos homines, & propter noſtram ſalutem deſcendit, & incarnatus eſt, & paſſus eſt.* Et hunc eſſe verum

& authenticum Nicænæ Synodi ſenſum, contrà Paulianiſtas, Photinianos, ac Neſtorianos ſemper inculcârunt, ac variè demonſtrârunt omnes ſubſequentes Synodi, omnes Latini ac Græci Patres. Articulum hunc adeò probavit Romana Eccleſia, ut ipſum poſtmodò inſeruerit profeſſioni ſuorum Pontificum: *Qui cum Deus ſit conſubſtantialis Patri, atque coæternus, deſcendit de Cœlo, & incarnatus eſt carne habente animam rationalem, in quâ carne & crucifixus eſt, & mortuus.* Ita apud diurnum Romanæ Eccleſiæ librum habet ſecunda Pontificis profeſſio.

Nec aliud voluerunt Fauſtus Apolloniadis, & Pamphilus Abydenus Epiſcopus. Etenim egerunt in Petrum fullonem, Sacro-Sancto Triſ-Agy himno, quem & Sancti primitùs Angeli, & omnes deinceps ſub Cœlo Eccleſiæ non in ſolum Chriſtum Dominum, ſed in Sanctiſſimam Trinitatem cantârunt, auſum adjicere: *Qui crucifixus eſt pro nobis.* Exinde auſum garrire Chriſtum Dominum non dumtaxat in humanâ, ſed etiam in Divinâ naturâ fuiſſe paſſum. Paſſam fuiſſe ipſam Deitatem. Chriſti Domini paſſionem Marius Victorinus in primo contra Arianos libro rectè dixit eſſe *Dei mirabilia.* In libro de carne Chriſti Tertullianus ap-
Cap 5. pellat. *Dei ſtulta, Dei erubeſcenda, neceſſarium fidei dedecus, quæ nos per ruboris contemptum probent benè impudentes, ac feliciter ſtultos.* Et hinc adverſus Marcionem, qui mortem, licet imaginariam, admittebat, è fæminâ verò nativitatem, quaſi ſtultam, ideoque Deo penitùs indignam, blaſphemè averſabatur, proſequitur: *Sunt planè & alia tam ſtulta, quæ pertinent ad contumelias & paſſiones Dei. Aut prudentiam dicant Deum crucifixum. Aufer hoc quoque Marcion: Immò hoc potiùs. Quid enim indignius Deo? Quid magis erubeſcendum? Naſci, an mori? Carnem geſtare, an crucem? Circumcidi, an ſuffigi? Educari, an ſepeliri? In præſepe deponi, an in monumento recondi? Sapientior eris, ſi nec iſta credideris. Sed non eris ſapiens, niſi ſtultus in ſæculo fueris, Dei ſtulta credendo.* Demonſtrat Domini carnem non imaginariam, ſed omninò veram, & noſtræ per omnia ſimilem fuiſſe, & pergit: *Sed jam hinc reſponde interfector veritatis, nonnè verè crucifixus eſt Deus? Nonnè verè mortuus, ut verè crucifixus? Nonnè verè reſuſcitatus, ut verè ſcilicet mortuus?* Et infrâ: *Crucifixus eſt Dei filius. Non pudet, quia pudendum eſt. Et mortuus eſt Dei filius. Prorſus credibile eſt, quia ineptum eſt.*

eſt. Et ſepultus reſurrexit. Certum eſt, quia impoſſibile eſt. Loquitur ex Apoſtolicâ ad Corinthios epiſtola, quæ Sacro-Sanctum Evangelium affirmat eſſe ſalvificam prædicationis ſtultitiam, & adjungit: *Quod ſtultum eſt Dei, ſapientius eſt hominibus.* Et hinc ad ipſam Corinthiis firmiter imprimendam ſubnexuit. *Chriſtus mortuus eſt, ſecundùm Scripturas. ſepultus eſt & reſurrexit, ſecundùm Scripturas.* Epiſt. 1. Cap. 1. Cap 15. Ad omnes iſtos tres articulos ſtudio addidit: *Secundùm Scripturas.* Nempe ut iſta quaſi incredibilia Dei mirabilia oſtenderet non eſſe Apoſtolorum novam, ſed vetuſtam ac perpetuam prædicationem Prophetarum, & omnium Scripturarum, atque ita evinceret credibilem & credendam.

Et hinc iſta propoſitio varios ſemper habuit Adverſarios, varioſque item Defenſores, inter quos fuerunt non pauci, quos Sacer Pſalmus appellat: *Inimicos & Defenſores.* Qui eâ peſſimè abutebantur, ac ipſam detorquebant in fœdos errores. Talis fuit ipſe Marcion, *ideò paſſiones à Chriſto non reſcindens, quia ut phantaſma vacabat à ſenſu earum.* Talis fuit & Arius, de quo in libro contra Arianos Gregorius Illiberritanus Epiſcopus: *Arius Anti-Chriſtus vult ipſum Vnigenitum Filium, qui eſt Verbum & Sapientia Dei, quà Deum, & non quà hominem, crucifixum.* Cap. 5. Tales item fuerunt ex Apollinarii Sectâ Polemon ac Timotheus, aliique omnes Dominicarum naturarum confuſores, blaterantes Dominum in iſtâ unica, licet temperatâ & mixtâ, verè tamen Divinâ, naturâ paſſum, crucifixum, atque occiſum. Eadem blaſphemia placuit ipſi etiam Apollinario. Etenim Deum verbum dixit fuiſſe loco humanæ mentis, ideoque patiente carne fuiſſe compaſſum. Ita habes in duodecimo anathematiſmo S. Quintiani Epiſcopi. Quid delirus Eutyches hac in re ſenſerit, non plenè conſtat. Ejus interim Secta fuit hydra decem capitum: Et inter hæc fuit Petrus Fullo, qui ipſam in Domino Deitatem fuiſſe paſſam blaſphemavit adeò protervè, ut Sacroſancto Triſ-Agio facinoroſè addiderit, *Qui paſſus eſt pro nobis*, ſperans hoc ſcelerato cantu & Clerum & Populum compellere ad quotidianam profeſſionem iſtius blaſphemiæ, atque ita ipſam ſtabilire in omnium cordibus.

Manifeſti ac profeſſi iſtius propoſitionis hoſtes fuerunt Ebion, Artemon, Theodorus Byzantinus, Paulus Samoſatenſis, Thar-

cenſis Diodorus, Theodorus Mopſueſtienſis, Neſtorius, omneſ-neſque ejus non dumtaxat dogmatis, ſed etiam ſolius perſonæ defenſores. Hujus enim poſtremæ factionis fuit Theodoretus. Forſitan & Eutherius. Cuncti priores fuerunt diviſores Dominicæ hypoſtaſeos, de quibus ſcripſit S. Joannes Apoſtolus: *Qui ſolvit Ieſum, hic eſt Anti-Chriſtus.* Dici voluerunt, *Chriſtus eſt mortuus*; noſtram propoſitionem hoſtiliſſimè averſati. Hinc ipſa etiam apud Catholicos Doctores variam ſortem ſubiit. Etenim non ſolus S. Cyrillus, & quotquot alii Neſtorium aut Neſtorianos expugnârunt, ſed etiam S. Athanaſius, & quotquot alii Patres Paulum Samoſatenſem ac alios Divinæ Perſonæ tunc diviſores invaſerunt, ſunt ipſam zeloſiſſimè tutati. Ex hoc zelo, non ex Eutychiano Spiritu Joannes Maxentius in ſuis contra Neſtorianos Capitulis ſcripſit: *Si quis dicit Chriſtum paſſum carne, Deum verò paſſum carne dicere non acquieſcit, quod ipſum intelligitur Chriſtum paſſum carne, anathema ſit.* Et in ſecundâ fidei profeſſione ſcripſit: *Quamobrem fatendum eſt Deum natum ex fœminâ, non ſecundùm Divinitatem, ſed ſecundùm humanitatem. Deum jacuiſſe in cunis, pannoſum, ſordidum, involutum: Creviſſe & profeciſſe ætate & ſapientiâ, ſecundùm humanitatem, non ſecundùm Divinitatem. Deum eſuriiſſe, ſitiviſſe, laſſum ex itinere quieviſſe. Non ſecundùm Divinitatem, ſed ſecundùm humanitatem. Deum comprehenſum manibus impiorum, judicatum, damnatum, crucifixum, latus lanceâ perforatum; Non ſecundùm Divinitatem, ſed ſecundùm humanitatem. Deum mortuum, ſepultum, reſurrexiſſe: Non ſecundùm Divinitatem, ſed ſecundùm humanitatem.* Uti quinta Synodus contra Neſtorianos proſcripſit hunc articulum, *Sacra Virgo eſt Chriſtipara*, & iſtam Dominam noſtram voluit ſemper dici Deiparam, ita adverſùm eoſdem Joannes Maxentius ac alii plures dici voluerunt non Chriſtum paſſum, ſed dumtaxat Deum. Nempe hæc propoſitio, Chriſtus eſt paſſus, licèt Apoſtolica ac longè orthodoxiſſima ſit, iſto tamen tempore etiam ad tegendos, ac in ovis ſpeciem transfigurandos lupos erat apta lana, ideoque præfati Doctores cenſuerunt ipſam circumſcribendam, atque ita doloſis Neſtorii Sectatoribus auferendum iſtud latibulum.

At verò Eutychianiſtis ſimile latibulum, ſimiliſque lana fuit hæc propoſitio: *Deus eſt paſſus ac mortuus.* Hinc ipſam laudati Fauſtus

ſtus,ac Pamphilus adversùm iſtos graſſantes, & abutentes Errores cenſuerunt iſto tempore ſupprimendam. Non uti falſam, ſed uti periculoſam, ac ſcandaloſam: Utpotè quæ Petro Fulloni præberet occaſionem patiendæ ac faciendæ ruinæ. Ejuſdem mentis fuit S. Quintianus Epiſcopus. Etenim adversùs Fullonem poſuit hoc anathema: *Si quis confundat duas Christi naturas, dicens Deum paſſum carne, & non paſſum Chriſtum carne, damnetur.* Propoſitionem damnat, quod Fulloni præberet anſam confundendi Dominicas naturas. Et de hac damnatione Dioſcorus Presbyter, & Chæremon Lector, Alexandrinæ Eccleſiæ in Regiâ civitate Apocriſarii, diſputarunt cum Creſconio, ac Germano Epiſcopis, Anaſtaſii ſecundi Pontificis apud Anaſtaſium Imperatorem Legatis, & omne iſtud malum retulerunt in Theodoretum. Eorum ſcopum proſecutus eſt Joannes Maxentius, apud Thraciæ Schytas presbiter ac Archi-Mandrita, cum aliquot Monachis accedens Hormiſdam Pontificem. Et Quoniam Inſomnes Regiæ Civitatis Monachi illis adverſabantur, modica diſcordiæ ſcintilla profecit in maximum incendium. Nam & Sanctus Fulgentius, & iſtiuſmodi plures in Occidente doctiſſimi Epiſcopi favebant Maxentio. Quare tandem ad hæc omnia ſopienda Imperator Juſtinianus ad Joannem ſecundum Pontificem legavit laudatos Hypatium, ac Demetrium Epiſcopos, ſupplicans quæſtionem definiri. Et Joannes definivit propoſitionem eſſe perpetuam Romanæ Eccleſiæ fidem Apoſtolicam prædicationem, ac articulum Nicæni Symboli. Ex quo patet falli illos, qui credunt eam aliquando fuiſſe circumſcriptam à Romanâ Eccleſiâ. Et Imperator Juſtinianus definitionem firmavit inſigni Edicto, quod in primo ſuo libro laudat, ac elucidat Facundus Hermianenſis Epiſcopus. Eandem decimo ſuo canone firmavit quinta Synodus: *Si quis non confitetur Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum, qui crucifixus eſt carne, Deum eſſe verum, & Dominum gloriæ, & unum de Sanctâ Trinitate, talis anathema ſit* Canon compendio comprehendit plures iſtius temporis controverſias. Hæc pauca nobis ſufficiunt. Quare de iſtius propoſitionis Veritate non eſt deinceps ambigendum, aut litigandum.

Eutherius invaſit etiam quintum S. Cyrilli Capitulum: *Si quis dicere audet Chriſtum non eſſe verum Deum, ſed hominem tantum Deiferum*

rum, anathema ſit. Clamavit ab illo anathematizatum eſſe magnum Baſilium, qui omninò ſcripſit Chriſtum Dominum eſſe hominem Deiferum. Hoc ipſum in ſuo contra Sancti Cyrilli Capitula libro clamavit Theodoretus: *Naturarum differentiam agnoſcimus, & Deiferum hominem, ſicut à multis Patribus dictus eſt, non devitamus. Quorum unus magnus ille Baſilius in ſermone de Spiritu Sancto ad Amphilochium hoc uſus eſt nomine, & in explanatione quinquageſimi Pſalmi. Vocamus autem Deiferum hominem, non quod particularem aliquam gratiam acceperit, ſed quod omnem unitam habeat filii Deitatem.* Ait ſe ſentire cum Apoſtolo, ad Colloſſenſes ſcribente, quod in Chriſto homine inhabitet omnis plenitudo Divinitatis. Et quidem quod Baſilius iſtam propoſitionem uſitaverit, teſtatur etiam in tertio contra Neſtorianos ac Eutychianos libro Leontius
Cap 41. Scholaſticus Byzantinus: *Neſtoriani nobis ex baſilio proferunt illud, Chriſtus eſt homo Deifer.* Eadem propoſitione uſus eſt magnus ille Euſtatius, quem in Sancti Philogonii apud ſe defuncti, locum Nicæna Synodus ex Berrhæenſi Epiſcopo creavit Patriarcham Antiochenum. Etenim in ſuo contra Neſtorianos ac Eutychianos libro Sanctus Papa Gelaſius adducit hæc ejus verba: *Paulus Timotheo ſcribens epiſtolam, proſpiciens Deiferum hominem proclamabat.* Euſtatius ſe fundabat in his Sancti Pauli Verbis: *Memor eſto Ieſum Chriſtum reſurrexiſſe à mortuis ex ſemine David.* Ad Baſilii teſtimonium aſſiduè proclamavit ipſe etiam Neſtorius.

Nihilominus S. Cyrillus conſtanter perſtitit in ſuo Aſſerto: Intrepidè perrexit averſari, ac damnare iſtum articulum. In Epiſtolâ
Leb. 1. c. 12. ad ſuos Monachos, in ſcholiis, in libris contra Neſtorium, ac in a-
L. 4. c. 15. liis locis. Et ejus Senſa validè confirmavit, ac inſigniter illuſtravit in libris de fide S. Joannes Damaſcenus. Hinc ipſe in ſecundâ oratione de aſſumptione benedictæ Dominæ noſtræ ipſam appellat *Virginem Deiferam.* Utpote ſciens iſtum titulum pro Chriſto Domino eſſe nimis humilem. Hinc & Græci S. Ignatium Martyrem paſſim inſcribunt *Deiferum.* Ita Thomas, Tyriorum Metropolita, ac Antiochenæ Sedis Vicarius, dixit ad octavam Synodum: *Petrus Antiochiæ primus eſt Sacerdotio functus, deinde Ignatius Deifer.* Cardinalis Anaſtaſius, Romanæ Eccleſiæ Bibliothecarius, in marginali Scholio dat rationem: *Tradunt Græci, quod parvulus, quem*

quem Dominum advocatum ſtatuit in medio, iſte Ignatius fuit, & idcirco hunc Deiferum nuncupant. Quia nempè per Dominicarum manuum impoſitionem accepit inhabitantem Dominum Deum. Sic & ſeptima Synodus Sanctos Eccleſiæ Patres aliquoties appellat *Deiferos.*

Magni Baſilii ſcopum, ac ſenſum exponit in ſecundâ ad Cledonium Presbyterum epiſtola S. Gregorius Nazianzenus: *Apollinariſtæ non indignatione afficiantur, ſed pudore ſuffundantur, non mendaciis nos inceſſant, ſed animos deprimant, ac magnum illud & admirandum Orthodoxiæ elogium ac præconium ex ædium veſtibulis expungant, quo ingreſſuris ſtatim cum hujuſmodi quæſtione ac diſtinctione occurrunt; Adorandum videlicet eſſe, non hominem Deiferum, ſed Deum carniferum. Quo quid ſtultiùs fingi poſſit? Licet magnoporè novi illi veritatis Præcones hoc nomine glorientur. Quamvis enim ob inverſionis celeritatem habeat aliquam ſophiſticam gratiam, & velut in calculorum ſubductione ludificationem quamdam, imperitorum animos oblectantem; Nihil tamen æquè ridiculum, nihil æquè ſtultum ac ſtolidum excogitari poteſt. Nam ſi quis immutato hoc vocabulo,* homo, *atque item hac voce,* Caro, *in Deum, quorum ſcilicet alterum nobis, alterum illis placet, poſteà eximia iſta & divinitus cognita inverſione utatur, quid conficietur? Nempè adorari debere non carnem Deiferam, ſed Deum hominiferum. O ingentem abſurditatem! Abſconditam poſt Chriſtum ſapientiam nobis annuntiant. Quod ſanè lachrymis dignum eſt.* Apollinaris ac ejus Diſcipulus Vitalis Dominicarum naturarum confuſionem oderant, docebant verò humanæ naturæ truncationem: Nempe corpus ſine animâ, aut mente. Hujus vicem ac functiones volebant ſuppleri à Deo verbo. Hinc hanc propoſitionem, *Chriſtus eſt homo Deifer,* projiciebant, volentes dici: Chriſtus eſt Deus carnifer: utpote non plenus homo, ſed dumtaxât caro factus. Hanc profanam vocum novitatem adeò diligebant, ut ipſam ſuarum domorum veſtibulis paſſim inſcriberent, cum cunctis ingredientibus de ipsâ diſputaturi. Clamabant nos Anthropolatras, non videntes quod ſemetipſos per eandem regulam facerent Sarcolatras. Iſtud ipſi Orthodoxis, hoc illis hi improperabant.

Porrò Ariani, licèt iſtas voces ignorarent, fuerunt ejuſdem ſententiæ: Dogmatizârunt in Chriſto Domino nihil eſſe, niſi verbum, & ſine animâ carnem. Hujus functiones ab illo ſuppleri.

Ita

Ita ambo prædicabant paſſibilem, ac paſſam Deitatem. Ita audivimus ſuprà à Gregorio Illiberritano Epiſcopo. Et ipſi in priori ad Cledoninm epiſtolâ atteſtatur Nazianzenus Gregorius: *Si Dominus eſt homo inanimatus, hoc etiam Ariani dicunt, ut paſſionem Divinitati tribuant, tamquàm videlicet quod corpus movet, idem quoque patiatur.* Hinc igitur S. Euſtatius, magnus Baſilius, S. Gregorius Nazianzenus, aliique iſtorum temporum Patres, qui contra Arianos aut Apollinariſtas ſcripſerunt, dilexerunt & uſitârunt hunc articulum: *Chriſtus eſt homo Deifer.* Quia nempè vox, *homo*, non ſolam carnem, nec ſolam cum carne animam, ſed omninò importat carnem, animam, ſimul & mentem. Hinc in eadem epiſtolâ pergit Nazianzenus Theologus: *Si Dominus eſt animatus quidem, verum mentis expers, quo tandem modo hominis nomen ſuſtinebit?* Præfata propoſitio, ſi rectè intelligatur, eſt palàm vera ac orthodoxa.

Vitalis Apolinariſta non carebat virtutum officiis, ideoque ipſum diligebat Gregorius. Verum erat doloſa vulpes. Sub orthodoxis vocibus peſſimum ſuæ blaſphemiæ virus, uti ſub ovinis lanis lupum obvelabat, atque ita à circumſcripto Gregorio credebatur orthodoxus. Eâdem vafritie circumduxit Sanctum Papam Damaſum, omnemque Romanam Eccleſiam, ac ab ipſis extorſit communicatorias litteras. Quid orthodoxius Apoſtolicis ad Philippenſes de Chriſto Domino vocibus: *Qui cum in formâ Dei eſſet, non rapinam arbitratus eſt eſſe ſe æqualem Deo, in ſimilitudinem hominum factus, & habitu inventus ut homo?* Aſt ea Vitalis non Apoſtolicè intelligebat. Præſertim hæc: *In ſimilitudinem hominum factus, & habitu inventus ut homo.* Cenſebat illis non humanam naturam ſignificari, ſed fallibilem quandam ſpeciem, ac opinionem. Hinc pergit Gregorius: *Quoniam igitur eædem voces, ſi rectè intelligantur, cum pietate conjunctæ ſunt, ſi perperàm exponantur, impietate non carent, quid mirum, ſi Vitalis quoque verba nos quidem, ita ſuadente voluntate, in pium ſenſum accepimus, alii autem ad eorum, quæ ſcripta ſunt, mentem, exaſperantur ac inflammantur? Quod etiam in causâ fuiſſe reor, cur ipſe quoque Damaſus, cum rectiùs poſteà edoctus fuiſſet, ſimulque eos in priſtinis expoſitionibus perſtare audiiſſet, illos ab Eccleſiæ cœtu abdicârit, fideique libellum cum anathematiſmo deleverit: Tum etiam quod fraudem illam, in quam per ſimplicitatem inciderat, permoleſtè ferret.* Fidei libellum,

lum, variaſque illius propoſitiones, quas antè probârat, anathemate damnavit. Eadem eſt ratio præſentis propoſitionis: *Chriſtus eſt homo Deifer.* In laudatorum Patrum linguâ, & calamo fuit orthodoxa; At verò in Neſtorii ore erat blaſphema. Eſt enim & ovibus & lupis veſtiendis idonea lana. Hinc ipſam non in quovis, ſed ſolo Neſtoriano ſenſu Cyrillus proſcripſit: *Si quis dicere audet Chriſtum non eſſe verum Deum, ſed hominem tantum Deiferum, anathema ſit.* Hæ propoſitiones, *Chriſtus eſt homo Deifer,* & , *Chriſtus eſt homo tantum Deifer*, plurimùm differunt. Poſterior enim excludit unionem ſecundùm hypoſtaſim, & admittit ſolam inhabitationem, ſeu habitualis ſanctificationis gratiam, de quâ Apoſtolus: *Empti eſtis pretio magno, glorificate & portate Deum in corpore veſtro.*. Nihilominùs etiam prior Propoſitio propter Neſtorium cœpit malè olere. Uti propter ipſum quinta Synodus proſcripſit hanc, *Domina eſt Chriſtipara,* ita S. Cyrillus, & poſt ipſum omnis Eccleſia cœpit abjicere: *Chriſtus eſt homo Deifer.* Non quòd eſſet falſa, ſed quoniam ſuſpecta, ac apta Neſtorianum virus abſcondere. Ex quo lucet, quod Eccleſia, non quidem Sanctorum Patrum Senſa, ſed tamen verba poſſit ex rationibus proſcribere. Nempè Patres, hæreticis necdum litigantibus, ſecuriùs ac liberiùs loquebantur. Hæreticorum lites cogunt ad hanc S. Auguſtini regulam: *Tene ſententiam, ſed corrige linguam.*

Quæſtio eſt, An Eutherius ac Theodoretus in eodem, quo Neſtorius, ſenſu dixerint Chriſtum Dominum eſſe hominem Deiferum? Quidquid ſit de Eutherio, de Theodoreto reſpondeo negativè. Ejus verba ſunt lucida: *Vocamus autem Deiferum hominem, non quòd particularem quandam divinam gratiam acceperit, ſed quod omnem unitam habeat Filii Deitatem.* Addit ſe hæc profiteri ex Apoſtolicâ ad Colloſſenſes epiſtolâ: *In ipſo inhabitat omnis plenitudo Divinitatis corporaliter.* Quod Theodoretus, licet voces, *unio ſecundùm hypoſtaſim*, aliaſque ſimiles à Sancto Cyrillo ad conſtringendum Neſtorium legitimè inductas averſatus ſit, ſemper tamen de Divinæ Incarnationis Myſterio recta ſenſerit, eſt omnibus exploratum. Quod ipſemet S. Cyrillus in ipſo ſuo Reſponſo agnovit: *Obſtupeſco, quod Theodoretus, cum ubique Deum eſſe Emmanuelem affirmet, in his deprehendatur illi Propheticam menſuram tribuere. Hominem enim Dei-*

Z z *ferum*

ferum eum eſſe dicit, ut videatur ſimilis nobis, qui Deum per Spiritum S. habemus in nobis habitantem. Quare igitur non ceſſat rectam fidei rationem conturbare? Aliquando enim unum dicit Chriſtum, & Filium, & Dominum, eundem Deum ſimul & hominem; Aliquando verò Propheticam menſuram ei dans, Deiferum hominem appellat, ignorans fortaſsis, quod illum nobis æqualem faciat. Theodoretus credidit Cyrillum tenere veſtigia ſui Avunculi ac Præceſſoris Theophili, ideòque quomodò hic Sanctum Joannem Chryſoſtomum, ita illum malignè inſectari Neſtorium. Neſtorium, ſuum olim in Antiochena Eccleſiâ familiarem amicum, credidit plenè orthodoxum, & omnem hanc litem hærere in ſolis vocabulis. Hinc præſertim duo intendit: Controverſa Neſtorii Dicta & Scripta purgare, & maculare Cyrilli Capitula. Sic compulſus eſt Catholicæ Eccleſiæ Senſa, ac Neſtorii verba ſibi invicem commiſcere. Hoc Cyrillus obſtupuit, & opinatus eſt virum ſcribere ſibimetipſi contraria. Rectè verò dixit, quòd per iſta turbaret fidem ac pacem Matris Eccleſiæ.

Eutherius invadit etiam ſeptimum Capitulum: *Si quis Ieſum Chriſtum hominem tantùm Divini Verbi vi actum eſſe dixerit, anathema ſit.* Credidit adverſari Apoſtolicis ad Epheſios verbis: *Secundùm operationem potentiæ virtutis ejus, quâ operatus eſt in Chriſto, ſuſcitans eum à mortuis.* Clamavit non ſolam tunc viventem Eccleſiam, ſed & ipſum Apoſtolum à S. Cyrillo anathematizari. Reſpondeo ab Eutherio, forſitan doloſè ac malignè, fuiſſe prætermiſſa hæc fundamentalia S. Cyrilli verba: *Hominem tantùm.* Quod igitur Chriſtus Dominus noſter in aſſumptâ noſtrâ naturâ fuerit Divini Verbi virtute actus, ac tandem à mortuis reſuſcitatus, S. Cyrillus fuit conſtantiſſimè profeſſus. Dumtaxat negavit fuiſſe noſtro more actum ut purum hominem. Negavit *Illuſtrem illam Vnigeniti gloriam illi ipſi homini, veluti alteri cuiquam à Deo Verbo, adveniſſe.* Hoc enim erat blaſphemum commentum Neſtorii. Dominicæ naturæ erant aliud & aliud, ſed non alius & alius: Erant non unum, ſed unus. Hinc homo Chriſtus, cum Deo Verbo per unionem ſecundùm hypoſtaſin unus & idem, agebatur & ſuſcitatus fuit à Deo Verbo, ſed non ut homo tantùm, alter ab ipſo.

Eutherius invadit octavum item Capitulum: *Si quis hominem aſſumptum unà cum ipſo Dei Verbo adorandum, tamquam alterum cum altero exiſten-*

exiſtentem, dicere auſus fuerit, & non unâ potiùs adoratione Emmanuelem honorat, quatenus Verbum factum eſt Caro, anathema ſit. Et exclamat: *Quis verò incidit à Verbo Carnem,& ſic fert adorationem debitam?* Accuſat Cyrillum, quod de incisâ Domini perſonâ calumnietur Neſtorium, ideoque & ipſe hunc credens orthodoxum, & recta de Domino ſentiens, videtur non dogma, ſed ſolam hæreſiarchæ perſonam dilexiſſe. Etenim Neſtoriana Dei Verbi & aſſumpti hominis coadoratio manifeſtè fundatur in geminâ Hypoſtaſi. Avitam Eccleſiæ fidem inſigniter exponit neſcio quis eruditus Anonymus in litteris, exſtantibus in præſenti codice, ad neſcio quem Illuſtrem, cupientem noſſe in quo deviâſſet Eutyches: *Si quis noſtrûm purpuram aut diadema Regale jacentia inveniat, nunquid ea conabitur adorare? Mox verò ut eâ Rex indutus fuerit, periculum mortis incurrit, ſi quis ea ſimul cum Rege adorare contempſerit. Ita Chriſti Domini noſtri perfectam humanitatem, non ſolam & nudam, ſed Divinitati ſuæ unitam, unum ac eundem Dei Filium, Deum verum & hominem verum, ſi quis adorare contempſerit, æternam mortem patietur.* Neſtorius hypoſtaſi diviſum à Deo Verbo hominem co-adorari voluit,ideoque S.Cyrillus illum rectiſſimè arguit de Anthropo-latria. Cap. 225.

Eutherius invadit nonum quoque Capitulum: *Si quis unum Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum à Spiritu S. tamquam virtute à ſe alienâ glorificatum dixerit, efficaciamq́ue, quâ contra immundos Spiritus uteretur, & Divina inter homines miracula operaretur, ab ipſo eodem accepiſſe prædicaverit, & non proprium ac naturalem illius eſſe Spiritum, per quem Divina ſigna edidit, anathema ſit.* Denuò vociferatur anathematizari non Paulum ſolummodò Apoſtolum,qui Dominum ſcripſit à Spiritu S. juſtificatum, ſed ipſum etiam Dominum, qui in ſuâ prædicatione profeſſus eſt Dæmonia à ſe ejici in Digito Dei, hoc eſt, in Spiritu S. Et malè iterum fundat calumniam. Etenim Capitulum nullatenus inficiatur Dominum per Spiritus S. virtutem fuiſſe operatum, aut in ipſo ſanctificatum: Dumtaxat inficiatur illum à Domino fuiſſe alienum. Affirmat illum fuiſſe ei naturalem ac proprium. Ex ipſo, aut per ipſum ex Patre proceſſiſſe. Propter unitatem hypoſtaſis. Ex hoc Capitulo Theodoretus accepit anſam blaterandi Spiritum S. nec ex Filio, nec per Filium, ſed ex ſolo Patre procedere. Errorem iſtum, licet non initiaverit, ta-

men propagavit. Qui illum opinantur eſſe erroris authorem, falluntur. Eum hauſit à ſuo Magiſtro Theodoro Mopſueſtienſi. Patet ex hujus ſcelerato Symbolo, damnato per Epheſinam Synodum. An ipſe Theodorus ſit primus author, non eſt planè certum. Traduxiſſe ipſum poſſit ex ſuo Magiſtro Diodoro Tharcenſium Epiſcopo. Hic enim, quia in Conſtantinopolitanâ Synodo fuit potens opere ac ſermone, poſſit Patres per artem induxiſſe, ut Symbolo inſererent: *Ex Patre procedit.* Eſt alterius loci.

Eutheurius invadit & decimum Capitulum: *Si quis dixerit Pontificem & Apoſtolum noſtrum non eſſe ipſum Dei Verbum, poſtquam caro factum eſt, ſed hominem illum, qui ex muliere natus eſt, quaſi alterum quempiam ab illo diverſum, anathema ſit.* Affirmat repugnare Apoſtolo, qui ad Hebræos ſcripſit non Deum Verbum, ſed Jeſum Chriſtum eſſe noſtræ confeſſionis Apoſtolum atque Pontificem. Affirmat Cyrilli articulum, *Deus Verbum eſt noſter Apoſtolus, ac Pontifex*, eſſe intolerabilem vocum novitatem. Videtur potiùs phraſim, ſeu loquendi modum, quàm ſententiæ ſubſtantiam invadere. Perſiſtit in ſuo principio, quo omnia infirmitatis idiomata vult adſcribi non voci, *Deus*, ſed voci, *Chriſtus.* Huic enim principio innititur omnis ille Liber, qui inter magni Athanaſii Opera exſtans habet hunc titulum: *Diſceptatio adverſùm eos, qui in veritate dijudicandâ feruntur judicio ſolius multitudinis.* Eſt liber hujus Eutherii.

Porrò hæc diſputatio à S. Proclo duxit originem. Dum Neſtorius in Regiâ Civitate cœpit ad Populum vomere ſuas blaſphemias, Presbyterorum plures, licet Orthodoxi, verebantur declamare in ſuum Epiſcopum. At verò S. Proclus erat à Neſtorii Anteceſſore Siſinnio Cyzicenis ordinatus, at ab ipſis rejectus Epiſcopus, ideóque manebat Conſtantinopoli, neminem metuens. Hinc ſtatim fœda Neſtorii dogmata inſectatus eſt ad Populum, ac in primâ concione dixit de Chriſto Domino: *O templum, in quo Deus factus eſt Sacerdos.* Et Neſtorius ſtatim in primo ſermone repoſuit: *Quia Deus Pontifex factus eſt, ferre non poſſum. Si enim Deus Opifex eſt & Pontifex, cujus à Pontificibus legatio exhibenda eſt.* Ea propoſitio ipſum adeò momordit, ut ſuper Apoſtolicis de Chriſti Domini Pontificatu ad Hebræos verbis habuerit ſingularem

rem Tractatum, & dixerit: *Si Deus Pontifex eſt, quis erit qui officio ejus debeat coli?* Dixit, plura iſtiuſmodi ſophiſmata. Pluries iſtam propoſitionem & verbo & Scripto eſt perſecutus. Voluit dici: *Chriſtus eſt Pontifex.* Hinc tandem ad ipſum compeſcendum S. Cyrillus emiſit præſens Capitulum: Notanda ſunt Eutherii verba: *Vt per hoc eum Facturam quoque pronuntiet.* Exiſtimat Apoſtolatûs ac Pontificatûs Attributum eſſe creaturæ adeò affixum, ut Deo Verbo nec per idiomatum communionem queat adſcribi: ut cenſeat talem prædicationem eſſe Arianam. Et hoc firmat ex Apoſtolicis ad Hebræos verbis, quæ Chriſtum Pontificem laudant eſſe fidelem ſuo Factori. Ejuſdem ſensûs fuerunt Andræas Samoſatenſis ac Theodoretus, inſuper accuſantes Cyrillum, quod Apoſtolatum ac Pontificatum adſcribat Divinæ naturæ, ideoque incidat in confuſionis blaſphemiam. At lucidum eſt, quod ipſa adſcribat ſoli Divinæ hypoſtaſi, quæ uti utramque naturam, ita utriuſque habet idiomata.

Eutherius invadit etiam undecimum Capitulum: *Si quis Domini carnem ipſius Verbi propriam eſſe negaverit, anathema ſit.* Exiſtimat ab ipſo dogmatizari, quod Dominus carnem non ex noſtrâ maſſâ, ſed aliunde acceperit, ideoque habuerit ſibi propriam: Singularem, & nobis non communem, aut conſubſtantialem. Iſtam carnis ac animæ, ac ex ipſis conſequentium Attributorum ad Verbum proprietatem peſſimè odit etiam Neſtorius. Scripſit enim ad S. Cyrillum: *Rectum ac Evangelicæ traditioni conſentaneum eſt, ut Chriſti corpus eſſe Divinitatis templum confiteamur, illudq; nexu uſque adeò ſublimi, Divinoque & admirabili, ipſi conjunctum, ut dicamus Divinam naturam ſibi ea vindicare, quæ corporis alioquin ſunt propria. Verùm propter hanc appropriationem Divino Verbo adſcribere nativitatem, paſſionem, mortem, cæteraſque carnis proprietates, id demum mentis eſt aut Ethnicorum more verè errantis, aut certè inſani Apollinarii, & Arii, aliorumque Hæreticorum morbo, aut alio etiam graviori laborantis. Neceſſe eſt enim iſtos per appropriationis vocabulum eò trahi, ut Deum Verbum lactationis participem & ſuccedani incrementi capacem, & ob fortitudinem tempore paſſionis declaratam, Angelici præſidii indigum faciant.* Aliquam appropriationem non præſumit inficiari. At talem ac tantam, quæ has propoſitiones, *Deus eſt natus ex Virgine, paſſus, mortuus,*

tuus, aliaſque ſimiles verificet, pertinaciter aſſeverat eſſe gentilem, Apollinariſticam, Arianam. Utpote quæ ipſam Deitatem blaſphemet paſſam ac mortuam. Etenim iſta appropriatio eſt unio ſecundum Hypoſtaſim Neſtorio penitus exoſa: Utpote plena ejus everſio. Præfata, alterius tamen tranſlationis, Neſtorii verba adducit in ſuâ contra Acephalos diſputatione Ruſticus Diaconus, ac eruditè refutat.

Eutherius ſingulariter ac hoſtiliſſimè invadit duodecimum Capitulum: *Si quis non confitetur Deum Verbum carne mortuum, carne crucifixum, carne mortem guſtaſſe, & Primogenitum tandem ex mortuis factum eſſe, anathema ſit.* Peſſimè inter omnia ſemper odit iſtud Capitulum, ideoque clamat in præſenti epiſtolâ: *Quis cunctos ſimul Sanctos anathematiſmo ſupponat? Quis enim dixerit Deum Verbum paſſum carne, & crucifixum carne & Primogenitum ex mortuis eum qui ſemper vivit, ac eſt immortalis?* Et adjungit: *De quibus convincere quidem latius eſt facilè, ſicut factum eſt in contradictionibus, quæ à multis, & quæ à nobis ipſis factæ ſunt; Nunc verò, quippe ut in epiſtolâ, breviter neceſſe eſt ſubſignare. Dum certè etiam ſine omni impietate manifeſta eſſent, oportebat tamen ea ut novella refutari, & non ſuſcipere ad injuriam præcedentium, quæ perfecta exiſtunt, horumque ad receptionem non egent.* Hæc manifeſtè dirigit in omnia Capitula. Affirmat ipſa, licet aliquo modo, ac in ſenſu per authorem intento eſſent vera, eſſe tamen abolenda ac damnanda: Quia nova, inſueta, ſuperflua, ſuſpecta, ſcandaloſa. Ex quo vides hanc damnandarum propoſitionum formam non eſſe novam in Eccleſiâ.

Contradictiones, quas adversùm Capitula affirmat factas à multis, ſunt omninò Scripta Theodoreti, ac præſertim Andreæ Samoſatenſis Epiſcopi. Hic enim ſcripſit non ex ſuo dumtaxat, ſed ex omnium, reverà multorum, Orientalium Epiſcoporum nomine. Quod etiam alii plures ſcripſerint, teſtatur Theodoretus in litteris ad Domnum Antiochiæ Patriarcham: *Exſtant Synodica*
Epiſt. 112. *pluſquam quinquaginta, quæ duodecim Capitum accuſationem demonſtrant. Nam & priuſquam Epheſum iremus, beatus Ioannes ad Deo chariſsimos Epiſcopos ſcripſit, Eutherium Thyanorum, Firmum Cæſareæ, & Theodotum Ancyræ, Apollinaris doctrinam appellans hæc Capita. Et apud Epheſum Alexandrini ac Epheſini Depoſitionis, quam fecimus, cauſa fuit iſtorum Capitum*

pitum expoſitio & confirmatio. Synodica porrò Epheſi multa, tum ad Victorem Imperatorem, tum ad ſummos Magiſtratus, de eiſdem ſcripta ſunt: Itemq; ad Populum Conſtantinopolitanum, & ad Reverendiſſimum Clerum. Quin etiam Conſtantinopolim evocati, cognitiones præſente ipſo Imperatore quinas habuimus: Et tres poſt hæc ad eundem proteſtationes miſimus. De his etiam ad Dei amantiſsimos Epiſcopos Occidentis, Mediolani, Aquileiæ, & Ravennæ ſcripſimus, Apollinariſq; novitatis plena eſſe docuimus. Tot motus atque inſultus ſunt facti contra iſta Capitula. Et eos omnes Eutherius Joanni Patriarchæ reducit in memoriam.

Addit & ſuas contradictiones, & quidem longas. Haud dubiè eſt iſtud opus, quod exſtat inter opera Sancti Athanaſii. Ipſum enim habet & caput cum hoc titulo: *Adversùm eos, qui dicunt, Deus Verbum eſt paſſus* Carne. Affirmat iſtam propoſitionem eſſe novum dogma, vocum novitates, abſurdum ac ad circumveniendos Simpliciores petulanter excogitatum commentum, & proſequitur: *Quâ ex ſententiâ rurſus tum multa rationi non conſentanea, tum abſurda multò plura conſequuntur. Cum ratione diſſentit, quod alterum altero dicant pati. Quod in tegumentis evolutum proferre non audent, id carnis occultarunt involucris, ſententiæ abſurditatem, perinde ac turpem faciem, doloſa larva velantes. Si Deus Verbum paſſus eſt, in ſemetipſo eſt paſſus. Sin quid aliud paſſum eſt, nihil id ad verbum: Niſi quod injuria ſola patienti corpori illata relativè ad unitum Carni Verbum recidit. Modus autem iſte loquendi,* Deus Verbum eſt paſſus Carne, *præterquam quod ſcripturæ ignotus ac peregrinus ſit; ſeipſum etiam evertit minimeque cohæret. Sed quia nullum ſibi blaſphemandi finem præſcripſerunt: & verò phraſim hanc* Deus Verbum eſt paſſus, *pias aures nullo modo recepturas norunt verborum vulneribus adjecto vocabulo,* Carne *medendum cenſuerunt. Sed neque morbus invehendus fuerat, neque de fallacibus iſtis remediis cogitandum. Nam abſurdorum commentorum ne unum quidem reperire eſt, quod veritati ſit congruum, ſed idem illud multis ſibi ipſi modis adverſatur: Nec habet apud rectè ſentientes, ubi conſiſtat. Nec Deus Verbum Carne paſſibilis eſt, nec caro impaſsibilis verbo, ſed ut caro ſecundùm propriam naturam admittit paſsionem. ita inſeparabilis eſſentiæ verbi proprietas eſt impaſsibilitas. Verbum igitur ſi carne paſſum de carne quidnam dixerimus? Nimirum Verbo aut patitur, aut non patitur: Si non patitur impaſsibilis facta eſt; ſi patitur, utriuſque paſsionem comprobant, quando, ut aiunt, & Verbum*

bum patitur carne, & Caro patitur Verbo in propria natura. Sed fortè di-cunt: Quomodo igitur Apoſtolus inquit, Ex quibus eſt Chriſtus ſecundùm carnem? *Dic Chriſtum paſſum, & eodem recurret nomen carnis. Qui dicit Deum Verbum eſſentiam ſimplicem deſignat, qui verò dicit Chriſtum, is duarum naturarum conjunctionem declarat. Atque hoc nomine dextrè explicari hæc loquendi formula poteſt*, Chriſtus eſt paſſus: *Quia prædicatio hæc utrumque ſimul ſignificat, & impaſsibile Verbum, & paſsibilem carnem, quæ & mortem guſtavit.*

Largiter oſtendit, quod Prophetæ, Apoſtoli, ac Evangeliſtæ, paſſionem & mortem, aliaque omnia aſſumptæ infirmitatis idiomata nunquam vocibus *Deus Verbum*, ſed voci, *Chriſtus*, ſemper adſcripſerint, & concludit omnem ab iſta phraſi receſſum eſſe damnabilem ac prævaricatorium. Addit nec Nicenam Synodum, nec ullum Eccleſiæ Patrem ab Apoſtolica phraſi unquam receſſiſſe, & proſequitur: *Hac ratione & Deitatis impaſsibilitas, & paſsionis veritas, & communis hominum utilitas demonſtratur. Atque hic ſermo eſt veritas perſpicua, fundamentum doctrinæ inconcuſſum magnitudo Myſterii illuſtris, admiratio antiquitatis fide digna, decus Orthodoxiæ incorruptum, conſentiens denique omnium Sanctorum prædicatio. At novam & inauditam phraſim proferre, Diriſq; devovere eos, qui Deum carne negent paſſum, id verò eſt non noſtræ dumtaxat ætatis homines petulanter impetere, ſed omnes omnium ætatum Doctores evidenter condemnare. Crede in Dominum Ieſum Chriſtum, & beaberis. In hoc nomine pulchrum eſt ſalutis ſpem defigere. Neque enim eſt aliud ſub Cœlo nomen apud homines datum, per quod ſervandi ſumus.*

Hæc adduci placuit ut Capituli & mentem & impugnationem plenè intelligas, & ut videas Eutherium fuiſſe, licet devium, virum eximiè eruditum. Affirmat plura. Primò, quod Cyrillus, Deo Verbo paſſibilitatem ac paſſionem omninò adſcribat, ideoque labatur in deteſtabilem blaſphemiam. Quod iſta adſcribat ipſi Divinæ naturæ. Secundò quod iſta apertis verbis tradere formidarit, metuens fidelis Populi pias aures offendere. Tertiò, quod ad velandam blaſphemiam, ac iſtas aures circumſcribendas addiderit vocem *Carne*. Et ad iſtud additamentum varia argutatur. Agit verum Cappadocem. Singulariter averſatur, quod S. Cyrillus ſui Capituli Adverſariis inflixerit Anathema. Porrò quod

dicat

dicat paſſionem à Sacris litteris nunquàm adſcribi vocibus, *Deus Verbum*, graviter hallucinatur.

Dorotheus Martianopolitanus Epiſcopus, Eutherii firmiſſimus adversùm S. Cyrilli Capitula ſocius, in ſolemni Synaxi coràm, & ſub Patriarcha Neſtorio ad omnem Clerum & Populum dixerat: *Si quis Mariam Deiparam dixerit, anathema ſit.* Et in iſtam blaſphemam audaciam S. Cyrillus frequenter declaravit & ſcripſit, quod Dorotheus omnes, & vivos & defunctos, Sanctos Patres, imò & omnem ſub Cœlo Eccleſiam anathematisâſſet, ideoque indignus eſſet Chriſtiano nomine. Et omnis Eccleſia S. Cyrillo credidit. Hoc hærebat in Eutherii memoria, ideoque jam Dorotheum vindicat, & reddit Cyrillo talionem: *Novam & inauditam phraſim proferre, Diriſq; devovere eos, qui Deum carne negant paſſum, id verò eſt non noſtræ dumtaxàt ætatis homines petulanter impetere, ſed omnes omnium ætatum Doctores audacter condemnare.* Verùm S. Cyrillus phraſim iſtam, nullatenùs novam ac inauditam, didicit à ſuis glorioſis in Alexandrina Cathedra Anteceſſoribus, Dionyſio ac Athanaſio, refutantibus Paulum Samoſatenſem. Cyrillus ipſam extendit in Pauli Sectatorem Neſtorium.

Probanda tamen & laudanda ſunt hæc Eutherii verba: *Injuria ſola patienti corpori illata relativè in unitum carni Verbum recidit.* Etenim licet non carnis paſſio, ejus tamen injuria omninò tranſivit in Deum Verbum. Semetipſum latiùs exponit in alio ſui operis capite, cui hic titulus: *Adversùm eos, qui quærunt qualem pœnam Iudæi daturi ſint, ſi non occiderunt Deum.* Demonſtrat omnes materialibus Baſilicis erogatas injurias redundare in Divinam Majeſtatem. Addit Chriſti Domini humanitatem fuiſſe verum ac vivum illius templum, & concludit: *Quod idem quidem injuſtè paſſum eſt, ſed ita ut in templi habitatorem Deum, qui templo unitus, injuria recidat.* Hinc affirmat Judæos, licet Divinitas ab eis nihil ſit paſſa, fuiſſe inexcuſabiles. Quod ipſum ſcribit laudatus ac eruditus Anonymus in litteris ad neſcio quem Illuſtrem, cupientem ſcire Articulos, in quibus deviâſſet Eutyches: *Impaſſibilis Deus in ſuſcepto homine, quamvìs paſſionem non ſuſtinuerit, tamen injuriam paſſus eſt: Nam ſicut qui indumentum conſcindit, induto facit injuriam, ità & qui carnem ejus crucifixerunt, Divinitati ejus injuriam intulerunt.* Deſumpta ſunt iſta ex

 ora-

oratione, quâ Apollinarii Gregalibus rogantibus, *Qui igitur Dominum gloriæ crucifixerunt, ut non unà Verbum crucifixerint*, reſpondit Magnus Athanaſius: *Aufer mihi iſta. Verbum quidem ignominia affecerunt, dum Verbi corpus palo affigunt: Si quidem Deus, qui afficiebatur ignominiâ. Ex aſſe tamen & ex ſolido paſſio illa carnis & animæ fuit.* Et ex Sancto Joanne Chryſoſtomo, in variis locis. Et ex Magno Leone in ſermonibus de Dominicâ paſſione: *Quod Verbum carne patiebatur, non Verbi pœna erat, ſed carnis, cujus injuria, atque ſupplicia etiam ad impaſſibilem redundabant, ut meritò ei dicantur illata, quæ in ipſius ſunt corpus admiſſa.* Et ex hoc etiam principio à S. hominis paſſionis fuerunt infiniti ac meriti.

Ex his item intelligis ſcopum Ætii Archi-Diaconi Conſtantinopolitani, & duram Theodoreti de ejus facto querimoniam, ſcriptam ad Joannem Oeconomum: *Multi, ut quidam affirmant, in urbe jactant, quod Presbyteris orantibus, & orationi ſolitum finem apponentibus.* Apponentibus, Quia te decet gloria, & Chriſtum tuum, & Sanctum tuum Spiritum, *aliis verò*, Gratiâ & benignitate Chriſti tui, cum quo te decet Gloria, cum S. tuo Spiritu, *mandârit ſapientiſsimus Archi-Diaconus non oportere* Chriſtum *dicere, ſed* Unigenitum *glorificare. Quod quidem, ſi verum eſt, omnem ſuperat modum impietatis.* Quo tempore id factum ſit, docent ſequentia verba: *Aut enim in duos filios dividit unum Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum, aut inſoleſcentem nunc hæreſim ſtabilire conatur. Et quidem ſi dira tempeſtas incumberet, ſuſpicaretur fortaſſe quiſpiam illum hæreſis Authorum potentiâ deterritum, blaſphemiam indulgere tempori. Poſtquàm autem is, qui blaſphematur, increpavit ventos & mare, jactatiſq; Eccleſiis tranquillitatem dedit, & terrâ mariq; Apoſtolorum ubique promulgatur prædicatio, ecquem locum habet blaſphemia? Etenim nec iſti, qui unam carnis ac Deitatis naturam perverſè nunc Eccleſiaſticis dogmatibus inſerunt, Chriſtum Dominum laudari vetant.* Palàm agit in Eutychianos. Proindè epiſtola ſcripta eſt poſt damnatum Imperatore Marciano Epheſinum latrocinium, redditamque Orthodoxis plenam libertatem prædicandi recti dogmatis contrà ſuppreſſam Eutychetis potentiam. Ex iſtâ occaſione Neſtoriani, qui non pauci erant apud Conſtantinopolim, denuò erexerunt criſtas, ſacratiſſimâ voce, *Chriſtus*, abuti pergentes ad velamen ſuæ nequitiæ. Laudata glorificatio erat gratiarum

actio

actio pro Dei Verbi paſſione, morte, aliiſque humilibus Myſteriis. Hæc enim ſunt, quæ memorantur, ac prædicantur in liturgiis. Proindè ut ad ipſa non ſoli voci, *Chriſtus*, ſed etiam voci, *Deus*, adſcribenda, & ad iſtam quotidiè in ipſo Sacroſancto Sacrificio profeſſionem doloſos Neſtorianos adſtringeret Ætius, pro voce, *Chriſtus*, poni juſſit vocem, *Vnigenitus*. Hinc eum Theodoretus quaſi ſuſpectum habuit de fomento Eutychianæ blaſphemiæ. Theodoreti adversùs hanc mutationem certè non ſunt invalida: Interim nihil obtinuerunt. Etenim S. Joannis Chryſoſtomi, quâ tunc omninò utebatur Conſtantinopolitana Eccleſia, liturgia etiamnum hodie habet iſtam mutationem. Omninò videtur eſſe à laudato Ætio.

Hæc erant Eutherii argumenta adversùs S. Cyrilli Capitula, & adversùs initam ſine illorum anathematiſmo pacem & communionem. Clamabat eſſe non pacem, non concordiam, non communionem; Sed confuſionem, majorem lacerationem, acerbiorem diſcordiam. Porrò pacis author Joannes Patriarcha reponebat: *Facta eſt expoſitio dogmatis ad ſuccurrendum peſtilentiæ Mundi.* Hoc eſt, licet Cyrillus non anathematizet ſua Capitula, ipſa tamen in orthodoxum ſenſum expoſuit: Et hoc omninò ſatis eſt ad abolendam omnem diſcordiam. Ubi nota, quod Joannes Patriarcha Eccleſiaſticarum perſonarum lites appellet mundi peſtilentiam. Rectiſſimè. Nec ſine rationibus. Porrò Eutherius ei reponit pacem nec fore veram, nec firmam, niſi anathematizentur Capitula. Hæc enim eſſe radicem totius languoris.

Adjungit & aliam diſcordiæ cauſam: Quod Cyrillus ſe glorietur victorem, & rectè actitâſſe omnia, ideòque à cunctis pacem intraturis Epiſcopis exigat ſubſcribi in damnationem Neſtorii, ac in plenam Epheſinæ Synodi firmitatem. Etenim Imperator Theodoſius iſtam ſubſcriptionem juſſerat eſſe unum è pacis articulis, & ab ipſo Cyrillus nolebat retrocedere. At verò Eutherius cenſebat impoſſibilem. Ex variis cauſis. Primò, quod Neſtorius nunquàm fuiſſet convictus de hæreſi, immò nec auditus: Utpotè qui non comparuiſſet in Synodo, ſolemniter adversùs ipſam proteſtatus. Secundò, quod Neſtorius eſſet manifeſtè innocens: Utpote qui nihil unquàm docuiſſet peregrinum in fi-

de. Immò qui Propheticum, Evangelicum, ac Apoſtolicum de Chriſto Domino dogma citrà vitiationem prædicâſſet. Aiebat unicum ejus peccatum eſſe, quod novis Capitulorum dogmatibus adverſaretur, quæ ipſe Joannes ut prophanas vocum novitates etiam damnaverat. Quod enim ſuperiùs adducta, adversùm Capitula à Joanne Patriarchâ ad Firmum Cæſaræenſem ſcripta, epiſtola fuerit etiam ad Eutherium directa, Theodoretus affirmat in litteris ad Domnum Joannis Succeſſorem. Ex iſtâ epiſtolâ Eutherius affirmat Capitula & à ſe, & à Joanne priùs eſſe damnata, quàm à Neſtorio. Tertiò, dicit Neſtorium damnari non poſſe, niſi damnetur & ipſe Cyrillus: Utpotè qui eadem ſenſerit, ac docuerit. Hinc concludit Neſtorianæ damnationis ſubſcriptionem fore plenam everſionem pacis. Quartò addit omnia illa blaſphemiæ teſtimonia, quæ Synodalia Acta affirmant deſumpta ex Neſtorii Scriptis, eſſe falſiſſima figmenta, conſutas calumnias. Adeò rectam & firmam opinionem iſti Epiſcopi habuerunt de Neſtorio.

Notanda ſunt hæc Eutherii verba: *Si Neſtorium his nocentem deprehendi contigerit, modis omnibus ſuſcipiamus addictionis ſententiam. Et nullus ſic odit animam ſuam, ut non mox anathematizet ea, quæ manifeſtè fuerint prava, cum ipſo qui ea dixit. Sive ille*, utique Neſtorius, *vel Angelus de Cælo fuerit, qui dicere præſumpſerit incongrua.* Auguſtus enim Theodoſius non ſolam Neſtorianæ perſonæ, ſed etiam doctrinæ damnationem juſſerat admitti, ac ſubſcribi. Hæc interim verba ſuadent Eutherium fuiſſe orthodoxum, & iſti doctrinæ nequaquàm addictum, ſed ſoli, quod innocentem crederet, perſonæ. Et hoc ipſum ſuadet Eutheriani, apud S. Athanaſium exſtantis operis caput, habens hunc titulum: *Adversùm eos, qui dicunt humanæ in Chriſto Domino naturæ Confeſſores defigere ſuam ſpem in homine.* Eſt res incerta. Interim tam pertinax in S. Cyrilli perſonam, & Capitula odium fuit non leve peccatum.

AD CAPUT LXXIV.

THarcenſis Helladius in reprobandâ pace, damnandis Capitulis, ac defendendâ Neſtorii perſonâ fidiſſimus ſocius. Porrò hic ſedebat in Ponticâ Diœceſi, longè diſtans ab Orientali, in quâ tractabatur pacis negotium. Quarè plures hujus Epiſcopi ad illum, quem anxium & conſtantem noverant, mox tranſcribebant omnia ex Ægypto venientia, & apud Antiochiam admiſſa, atque concluſa. Horum aliqui plenè probabant pacem: & ab his ille affirmat rectam fidem impudenter expugnari. Quod nempe & Neſtorii damnationem admitterent, & permitterent tranſire Capitula. Alii pacem admittebant diſpenſatoriè, & quidem ità ut non exigerent anathematiſmum Capitulorum: Et ab his Eutherius ſcribit dogma ex maximâ parte prodi. At verò Helladius damnabat omnia, pacis nomen nec audire ſuſtinens. Et hæ litteræ plurimùm lætificaverunt Eutherium. Neuter tamen tunc ſciebat ſe excluſum à pace.

AD CAPUT LXXV.

QUis fuerit hîc ab Irenæo laudatus, apud Alexandriam Dei ſervus, ignoro. Exiſtimo fuiſſe pium Monachum, apud S. Cyrilli aures & oculos potentem ſermone & opere. Verùm hæc eſt unica illius apud Antiquitatem memoria. Adjuvabat Joannem in pacis negotio. Ejus ad ipſum epiſtola dum forſitan apparuerit, poterit nos plura docere. Interim Irenæus docet, quod duæ præcedentes epiſtolæ ſint ab Eutherio ſcriptæ ante completam pacem. Sunt ſcriptæ ad primam notitiam, quam de primis Cyrilli circà pacem litteris Eutherius habuit ex Helladio; aliiſque Orientalibus Epiſcopis. Irenæus nos item docet, quod ab initio plures Orientales Epiſcopi non dilexerint pacem. Hinc enim etiam ante pacis complementum Joannes perſiſtebat variè laborans, ut univerſos traduceret in ſuam ſententiam. Pacis Tractatum non cum omnibus,

ſed cum pauculis Epiſcopis inchoârat: Item cum pauculis decreverat Paulum Emeſenum legare in Ægyptum. Hinc iſtud negotium erat multis ſuſpectum.

Antiquus harum literarum Scholiaſtes confirmavit meam ſpem de Eutherio, ac ejus Collegis in defendendo Neſtorio: Quod nempè non doctrinam dilexerint, ſed ſolam ex humano errore perſonam. Item confirmat meam aſſertionem de Eutherii circà Theodoretum judicio: Quod nempè illum, quia Cyrilli fidem, ideoque & initam, aut ineundam pacem probaret, habuerit pro proditore fidei. Theodoreti circa pacem Senſa quidam non intellexerunt. Etenim S. Agobardus Lugdunenſis Epiſcopus in libro contra Felicem Urgellenſem Epiſcopum ſcribit: *Cum & Neſtorium & Eutychem veritas fidei abjiciat, quæ medium inter eos tenet* Cap. 4 *locum, beatus Cyrillus, ejuſdem veritatis Defenſor, dum vellet corrigere pravitatem Neſtorii, propter obſcuritatem verborum, utpotè ſubtiliſſimæ rei, offendit Beatum Ioannem, Præſulem Antiochenæ Eccleſiæ, & eos qui cum illo erant, factáque eſt diviſio inter Antiochenam, & Alexandrinam Eccleſiam. Rogatus eſt autem ab antiochenis Theodoretus, ut ageret adversùs Beatum Cyrillum. Et mirum in modum, dum utrique eſſent Catholici, id eſt, Antiocheni & Alexandrini, Beatus Cyrillus, dum putatur eſſe Hæreticus, quod non erat, inventus eſt à Theodoreto inter Neſtorium Hæreticum & Cyrillum Catholicum medius locus, unde idem Theodoretus, pugnans pro veritate, ageret contra veritatem, qui dum iſtis Catholicis placeret, illis diſpliceret. Quod tamen, Deo auxiliante, Ioannis & Cyrilli induſtriâ correctum eſt.* Rectè dicit, quod Theodoretus pro veritate pugnans egerit contra veritatem. Etenim S. Cyrilli Capitula impugnans & pro veritate egit, & contrà ipſam. Errat tamen, quod inter Cyrillum ac Neſtorium invenerit medium locum. Hunc enim non inter Neſtorium & Cyrillum, ſed invenit inter Neſtorium ac Apollinarium, cujus Cyrillum cenſebat eſſe Sectatorem. Item errat, quod Joannis & Cyrilli induſtria correxerit omnia. Etenim Theodoretus uſque ad extremum vitæ Spiritum non deſiit impugnare Capitula. Nihilominùs pacificatoriam Cyrilli epiſtolam cenſuit Catholicam, ac plenè recedere à Capitulis. Eſſe lucidam eorum palinodiam. Hoc improbavit Eutherius, & propter iſtud cenſuit Theodoretum eſſe fidei in maximâ parte proditorem. Libe-

Liberatus Diaconus in Breviario exponit hanc pacem, laudat pacificatorias utriuſque partis literas, & adjungit: *Et hæc ſunt, quæ Cyrillus ſcripſit in defenſionem Orientalium Epiſcoporum pro duabus unius Chriſti naturis. Quæ quicumque tunc minimè receperunt, hos eſſe puto Authores Acephalorum, qui neque Cyrillum habent Caput, neque quem ſequantur, oſtendunt.* Acephalos hucuſque non novimus, niſi inter Eutychianiſtas. Hinc aliqui Liberatum putant memoriâ lapſum, quod ipſos ponat etiam inter Neſtorianos. Sine causâ. Etenim Alexander Hierapolitanus, Eutherius Thyanenſis, ac alii ipſorum Symmyſtæ, qui nec S. Cyrillum, nec Joannem Antiochenum attendere, ac in caput admittere noluerunt, reverà fuerunt Neſtorianorum Acephali. Et quia hos omnes uſque huc ignoravimus, etiam iſtos neſcivimus Acephalos. Sed inter ipſos nequaquàm fuit Theodoretus. Licet Capitula probare, & Neſtorii damnationem admittere pertinaciter recuſârit, admiſit tamen pacem, & tam in Cyrilli, quàm Joannis communione firmus permanſit. Et ad iſtos Acephalos inflectendos laboravit plurimùm. Nihilominùs permanſit etiam in communione Neſtorii. Et ipſam abdicare noluit, niſi in manibus S. Leonis Papæ, ac in Synodo Chalcedonenſi. Egit iſta ex ſecreto conſenſu Patriarchæ Joannis. Patebit inferiùs.

AD CAPUT LXXVI.

ALexander Hierapolios Metropolita ſemper fuit unus ex intimis Joannis Antiocheni amicis & Conſiliariis. Hinc poſt auditas & viſas S. Cyrilli pacificatorias ad Berrhæenſem Acacium litteras, ſtatim ſcripſit ad Patriarcham, & ad eundem Acacium, Directorem, ac Arbitrum omnis hujus negotii. Et in Cyrilli literis plura reprehendit, affirmans doloſas, & nequaquàm recedentes à Capitulis. Et evincere id conatus eſt per minutiſſimas ſubtilitates Dialecticæ. Ex quo vides iſtum nævum nunquàm defuiſſe Eccleſiæ. Et melioribus Eccleſiæ Doctoribus ſemper diſplicuit. Hinc Joannes Alexandro reponit varia. Primò, manet in ſuo errore, quo S. Cyrillum cen-

cenſuit per Capitula fuiſſe Hæreticum. Secundò, dicit jam eſſe veraciter converſum, ideoque omnibus eſſe gaudendum. Ea enim converſio eſt quaſi novum miraculum, quo de comedente cibus, & de amaro exiit dulcedo: Nempè ea, quæ noſtra ſunt, quæ nos ſapimus, ab illo, qui ea non ſapiebat, exiêrunt. Hinc Alexandrum rogat, ut juxtà Sapientis Monitum contentus ſit ſolâ victoriæ ſubſtantiâ, nec quærat externam ejus gloriam. Immò ut etiam neget ſe eſſe victorem. Hoc enim in litigio utraque pars ſe victricem voluit & credidit: Cyrillus credidit ſua Capitula ab Orientalibus admiſſa, hi crediderunt ea ab illo recantata. Tertiò, Joannes Alexandro ſecuritatem facit, quod Cyrillus jam ſit expurgatus ab omni leprâ Apollinarii. Etenim Dominicarum naturarum mixtionem, & confuſionem, quàm cum Apollinario in multis ſuorum Scriptorum locis docuit, jam palàm anathematizat.

Et probat hæc omnia ex Cyrilli ad Berrhæenſem Acacium literis, in quibus non dumtaxàt Apollinario inflixit anathema, ſed inſuper ſolemniter profeſſus fuit hæc verba: *Quia impaſſibilis eſt Divinitas*, *Quia ſunt duæ naturæ.* Hi namque duo articuli evertunt totum Apollinarium, omneſque maculas, de quibus Capitula accuſabantur. Sunt duæ condiſtinctæ propoſitiones, nequaquam unica cauſalis: Nec enim ex naturarum dualitate ſequitur Divinitatis impaſſibilitas. Per eos, qui in Ponto habitant, Joannes Patriarcha videtur intelligere Firmum Cæſaræenſem, Acacium Melitinenſem, alioſque iſtius Diœceſis Cyrillo adhærentes Epiſcopos. Et de ipſis affirmat duo. Primò, quod & illi ſtuduerint moderari lites, ac pacem inducere. Secundò, quod illorum nullus uſque huc ad tam lucidam veritatis profeſſionem devenerit, ideoque quod ex iſtâ Cyrilli profeſſione manifeſtiſſimè convincantur. Præſertim Melitinenſis Acacius, qui Chalcedone coram ipſo Principe dixerat *Deitatem paſſibilem.* Quis verò ſit ille ex Alexandri vicinis, quem Joannes optat in iſtam confeſſionem occurrere, ignoro. Interim hinc diſcimus, quod S. Cyrillus etiam in Orientali Diœceſi ſuos fautores habuerit, Etiam in Eccleſiis ultrà Taurum.

Porrò poſt has Cyrilli redditas Berrhæenſi Acacio litteras, Joannes Patriarcha indixit novam Synodum, idque apud Berrhæam.

theam. In gratiam Senis Acacii. ab illâ Paulus Emeſenus Epiſcopus, Acacii ad Epheſinam Synodum nuper Vicarius ac Legatus, eſt totius Diœceſeos creatus Legatus ad S. Cyrillum, omnemque ejus Diœceſim, & una cum Ariſtolai Tribuni Magiſtriano tranſmiſſus in Ægyptum. Hujus rei S. Cyrillus meminit in literis ad Theognoſtum Charmoſinum, ac Leontium, ſuos in Regiâ civitate Apocriſarios: *Ego certè ſcio me ſcripſiſſe, Acacium Berrhæenſem Epiſcopum, venerandâ canitie & ſingulari pietate virum, impulſu quorumdam Religioſiſſimorum Epiſcoporum Orientalium ad me literas miſiſſe per Dominum meum magnificentiſſimum Ariſtolaum, quibus ſignificabat oblitteranda eſſe omnia, quæcumque libris & epiſtolis noſtris continentur, & inſiſtendum uni Symbolo, quod in Sanctâ Nicænâ Synodo eſt editum. Ego verò ad hæc longiſſimam ei epiſtolam ſcripſi, quam & ipſi utique accepiſtis. Nunc autem adventu Religioſiſſimi Pauli Emeſeni in hanc urbem, omnia rectè, tranquillè, & ſecurè, atque, ut par erat, confirmata ſunt.* Etiam in literis ad Acacium Melitinenſem exponit prima Orientalium Epiſcoporum per Berrhæenſem Acacium Poſtulata, addit ſe reſcripſiſſe Acacio, & longè alia poſtulaſſe: atque pergit: *His itaque litteris ſibi redditis, Alexandriam miſerunt Religioſiſſimum Epiſcopum Paulum Emeſenum.* Et ipſe Joannes in Reſcripto ad Sanctum Cyrillum: *Nos piis* Auguſti Principis Theodoſii *litteris morem gerere volentes rectè mox Dominum meum, Deo per omnia dilectiſſimum, Paulum Epiſcopum miſimus. Quod conſilium Santiſſimo Patri noſtro Acacio, cæteriſque, qui nobiſcum erant, Deo dilectiſſimis Epiſcopis probatum fuit. Fecimus autem hoc majoris compendii cauſa, eòquod quæ à Religioſiſſimis Imperatoribus noſtris ſancita ſunt, perficere nobis ipſis in unum convenientibus non liceat.* Conventum hunc, quem Princeps exegerat, ait ex rationibus non poſſe fieri: Hinc Paulum eſſe à ſe legatum. Qui, quot, quales Epiſcopi huic Synodo adfuerint, ignoro. fuerunt pauci. Statim igitur poſt ablegatum Paulum Joannes ſcripſit præſentem epiſtolam. Et Alexandro ſpondet ex iſtâ legatione plenam ſatiſfactionem omnium Dubiorum, veram ac legitimam Eccleſiæ pacem.

Quem Epiſcopum, aut quem alium hominem per piſcatorem, ipſi etiam Ægypto execrabilem, intelligat hæc epiſtola, ignoro. Videtur fuiſſe aliquis faciendæ pacis apud S. Cyrilli aures adver-

ſarius, abjectus turpiter, ac juſſus requieſcere.. Hunc Magiſtrianus, qui S. Cyrilli ad Berrhæenſem Acacium literas detulerat, Joanni Patriarchæ expoſuit, & attulit non modicam conſolationem. Archelaus videtur fuiſſe quiſpiam in Euphrateſiâ Provinciâ Epiſcopus: ex quâ causâ fuerit mulctatus ad octo Solidorum millia,& quis fuerit ille Seleuciæ Auguſtinus, etiam ignoro.Hinc interim videmus Italiæ Clerum ac Francorum Legatos, proficiſſentes Conſtantinopolim ad Imperatorem Juſtinianum, rectè olim ſcripſiſſe: *Græci Epiſcopi habent divites & opulentas Eccleſias.* Quod etiam Hæreticorum Epiſcopi iſtic haberent magnos proventus, & amplam Sacrorum vaſorum diverſitatem, teſtatur in
Epiſt.10. literis ad Childebertum Regem Francorum primus Pelagius. Item diſcimus magnam iſtorum Epiſcoporum charitatem. Etenim ut unus ſuam Mulctam commodiùs ſolveret, cuncti ſemetipſos deſcripſerunt ad contribuendum.

AD CAPUT LXXVII.

PRæcedens Joannis Patriarchæ epiſtola Alexandro per omnia diſplicuit. Reprehendit ut pravam, projecit ut inſanam. Pauli Emeſeni iter addidit eſſe inutile, ac ſuperfluum. Et hæc omnia cum pleno ſtomachi impetu reſcripſit ad Joannem. Quia nempe Joannes ſcripſerat Cyrilli ad Acacium literas eſſe orthodoxas, recedere à Capitulis,ac proinde ſufficere ad pacem. Alexander verò pertinaciter volebat Capitula disertè ac palàm anathematizari: Alioquin pacem eſſe impoſſibilem. Hinc Joannes, utpote, licet Patriarcha, tamen juvenis in Epiſcopatu, cenſuit ſenem ac magnæ authoritatis Metropolitam præſenti Epiſtolâ denuò leniendum, ac præparandum ad pacem.

AD

AD CAPUT LXXVIII.

IOannes Patriarcha quorumdam ſuorum Epiſcoporum pro Neſtorii perſonâ pertinaciam noverat, ideoque omnibus communicandas duxit Cyrilli ad Acacium literas, ac etiam Pauli Emeſeni legationem, ſperans ita diſponendos ad pacem. Quis porrò fuerit hic Dorotheus, abundè dictum eſt in Superioribus. Erat non ſolius Neſtorianæ perſonæ, ſed etiam blaſphemiæ Sectator contumaciſſimus. Hinc S. Cyrillum in præſenti epiſtolâ appellat non dumtaxàt languentem, ſed & putridum. Et anguem. Et rogat non fieri pacem, niſi ille & cuncti Ægyptii diſertè, & quidem Scripto, profiteantur duas naturas, eodemque modo ſolemniter anathematizent Capitula. Etenim Neſtoriani omnes ſequebantur hanc, à Vigilii Pontificis Conſtituto juſtiſſimè damnatam, Theodori Mopſueſtienſis regulam: *Quando naturas diſcernimus, perfectam naturam Dei Verbi dicimus, & perfectam perſonam. Nec enim ſine perſonâ eſt ſubſiſtentiam dicere perfectam. Perfectam autem & hominis naturam & perſonam ſimiliter.* Hinc Dorotheus noluit admitti Cyrillum, niſi duas profiteretur naturas, adeoque & duas perſonas. Hoc eſt, integram blaſphemiam Neſtorii.

AD CAPUT LXXIX.

EX hac Comitis Irenæi præfatione diſcimus, quod Ariſtolaus Tribunus cunctis inter S. Cyrillum ac Paulum Emeſenum Tractatibus adfuerit ac intervenerit: Et quod Paulum reduxerit Antiochiam, Joannique Patriarchæ reddiderit. Item diſcimus, quod Irenæus fuerit profeſſus Neſtorianæ blaſphemiæ fautor, ac hoſtis pacis. Etenim in hac conciliandâ Cyrillum de malis artibus, Paulum de impiis pactionibus, Joannem accuſat de occultâ utrimque conniventiâ.

AD CAPUT LXXX.

HAnc epiſtolam S. Cyrillus memorat, ac ejus capita exponit in litteris ad Donatum Nicopolitanum Epiſcopum, Metropolitam veteris Epiri: *Cum itaque has ad illos*, Orientales Epiſcopos, *literas miſiſſem*, utique ſupra adductas literas ad Berrhænſem Acacium, *animadvertentes ſe communionem recipere non poſſe, niſi ea, quæ facere debebant, primò perfeciſſent, Alexandriam miſerunt Paulum Reverendiſſimum Emeſenum Epiſcopum, qui ad me literas adferret, communionis quidem inſtaurationem concernentes, parum tamen rectè dictatas. Præ-ſeferebant enim quaſdam quærelas adversùm nos habere, quaſi quædam in Sacro Concilio neque rectè dicta, neque rectè facta eſſent. Verùm hujuſmodi quidem epiſtolas non admiſi, ſed reſpondi: Cum de prioribus veniam ſuppliciter petere deberent, quomodò novas iterùm contumelias inferre audent? Cum autem memoratus piiſſimus Epiſcopus factum excuſaret, ac juramento affirmaret non eſſe hoc illorum propoſitum, ſed ex merâ animi ſimplicitate ad id ſcribendum progreſſos eſſe, charitatis causâ purgationem admiſi.* Et in literis ad Acacium Melitinenſem Epiſcopum: *His itaque literis ſibi redditis, Orientales Epiſcopi Alexandriam miſerunt religioſiſſimum Epiſcopum Paulum Emeſenum, cum quo diu multumq; de illis rebus diſſerui, quæ Epheſi præter jus & officium dicta & facta fuerant. Quia verò iſtis poſthabitis, oblivionique traditis, iis potiùs curis inſiſtendum videbatur, quæ majoris momenti ac ponderis erant, interrogavi num quid literarum a piiſſimo Ioanne Epiſcopo attuliſſet. Mox ille epiſtolam reddidit, non ea quæ debebat habentem, ſed potiùs quo non conveniebat modo dictatam. Complectebatur enim irritationis potius vim, quàm exhortationis. Hanc itaque non acceptavi. Nam cum meam animi ægritudinem, quâ fueram affectus ex iis quæ præceſſerant, & quæ ab ipſis Epheſi facta fuerant, excuſatione aliqua demulcere debuiſſent, tantùm abeſt ut id facerent, ut ſe quoque propter ſacrorum dogmatum Zelum jure optimo mihi ſuccenſuiſſe dicerent. At ex me audiebant, nec divinum Zelum ipſos moviſſe, nec quod pro veritatis dogmatibus pugnarent, aciem adversùs me componere, ſed quod hominum aſſentationibus locum darent, ac eorum, qui nunc potentes videbantur, amicitias ſibi conciliarent.* Et in litteris ad Theognoſtum Charmoſynum, ac Leontium, ſuos in Regiâ civi-

civitate Apocriſarios : *Quoniam verò Paulus chartam non attulit, quâ Ioannes anathematizaret Neſtorii dogmata, ſed omninò nihil ad rem ejus literæ continebant, duxi me ei communionem reddere non poſſe, priuſquam hæc feciſſent.* Præſens itaque epiſtola eſt non modicum Eccleſiaſticæ antiquitatis monimentum.

Porrò habet varia capita, quæ S. Cyrillo ac ejus Epiſcopis meritò diſplicuerunt. Primum eſt in his verbis : *Diviſio, quæ contra te in tempore facta eſt, pro veritate magis, non pro re corporali aliquâ, nec inimicitiis, vel puſillanimitate proveniens.* Secundum eſt in his verbis : *Accepi diſcordiæ cauſam illorum Capitulorum tranſmiſſionem, quæ utinam numquam fuiſſet, effectam.* Tertium eſt in his verbis : *In tantum nos obſtuporem miſerunt, ut nec putaremus hæc tua eſſe inter ipſa principia, ſed alicujus eorum, qui non illa, quæ ſunt Eccleſiæ, ſapiunt.* Quartum in his : *Quorum Capitulorum non modica ſalvatio facta eſt.* Quintum in his : *Spem verò adhuc nobis præſtant perfectæ ſanationis ea, quæ nuper à te ſcripta ſunt ad communem Patrem Acacium.* Sextum in his: *Licet conjuncta eſſent multis fraternis accuſationibus.* Septimum in his: *Indigent multo additamento, quod ipſe te peracturum eſſe promiſiſti.*

Affirmantur plura : Primò, quod Capitula ſint hæretica. Secundò, quod eorum ſcabies ſit adeò manifeſta, ut Joannes in exordio crederet ipſa non ab authore Catholico, ſed ab hæretico proceſſiſſe. Tertiò, quod omnis contra Cyrillum Epheſina diviſio fuerit facta propter Capitula ideoque fuerit & juſta, videlicet non ex inimicitiâ aut puſillanimitate procedens, ſed ex zelo defendendæ veritatis. Porrò per diviſionem Joannes omninò intellexit inflictam Cyrillo ac Memnoni degradationem, atque excommunicationem totius Synodi. Et vox, *Puſillanimitas*, palam alludit ad quintum Nicænum canonem, ac ita per gyrum affirmat vinculum fuiſſe validum, ideoque ſine pœnitentiâ non relaxandum. Et hinc quartò affirmat, quod Cyrillus non modicam Capitulorum ſaluationem, id eſt, recantationem fecerit, & adhuc majorem promiſerit, atque ita ſe reddiderit dignum communione & pace. Quare hæc omnia S. Cyrillum jure merito momorderunt ac offenderunt. Hinc ad ejus componendum animum Paulus Emeſenus repoſuit ea ex animi ſimplicitate, non ex redarguendi Propoſito proceſſiſſe. Et affirmavit cum juramento. Quod

 nempe

nempe videret ſuum Epiſcopale, quod omni juramento Sanctius ducunt, ideòque Epiſcopum à jurandi neceſſitate abſolvunt Sacri canones, verbum ad iſtam rem perſuadendam non ſufficere.

Hæc Epiſtolæ verba, *forſitan cognovit Sanctitas tua ex Epiſtolis noſtris, quæ ad aliquos ſcripta eſſent*, exponit Theodoretus in litteris ad Domnum Antiochiæ Patriarcham, proximum Joannis Succeſſorem: *Exſtant Synodica pluſquam quinquaginta, quæ duodecim Capitum accuſationem demonſtrant. Nam & priuſquam Epheſum iremus, B. Ioannes ad Deo chariſsimos Epiſcopos ſcripſit, Eutherium Thyanorum, Firmum Cæſareæ, & Theodotum Ancyræ, Apollinaris doctrinam appellans hæc Capita.* Data ad Firmum epiſtola exſtat ſuperiùs, & habet hanc ſubnotationem: *Idem verò Ioannes multis Archi-Epiſcopis legitur ſcripſiſſe ſimilia.* Videtur fuiſſe epiſtola à paribus. Erat acerbiſſima. Et ipſam Joannes palam hìc laudat & confirmat. Quapropter & iſta verba non poſſint Sanctum Cyrillum non graviter offendiſſe.

Epiſt. 112. Cap. 4.

Notanda ſunt & hæc verba: *Plus nos illud lætificavit, quia Beati & communis Patris Athanaſii gratiſsimè ſuſcepiſti, &c.* Nempè epiſtolam ad Epictetum, Corinthi Epiſcopum. Et præſertim hæc: *Eò quod ſint quidam vel eorum, qui ſunt intra Eccleſiam, vel illorum, qui foris Eccleſiæ, qui proferunt eam, tamquam magnum quoddam juvamen ferat hominibus, divertat verò eorum, quæ impia ſunt quorumdam, ad proprium ſenſum.* Etenim de hiſce litteris S. Cyrillus in ſuo ad Berrhæenſem Acacium Reſcripto nullam penitus fecit memoriam. Quare Joannes iſtud ſilentium accepit pro approbatione, & laudavit. Et hoc S. Cyrillo non diſplicuit. Hinc enim in extremâ pacis epiſtolâ reſcripſit Joanni: *Quod verò Sanctorum Patrum, maximè autem Beati & celeberrimi Patris noſtri Athanaſii, ſententias ubique ſequamur, & caveamus ne vel minimâ in re ab eâ declinemus, id tua quidem Sanctitas certò ſibi perſuadeat, neque alius quiſquam ambigat.* Rei ſeriem largiùs exponit in litteris ad Acacium Melitinenſem: *Arbitror & illud quoque jam Dicto addendum. Venit ad me Paulus, religioſiſsimus Emeſenus Epiſcopus, qui, poſtquam de rectâ & inculpatâ fide aliquamdiu ſermonem contuliſſemus, rogavit ex me, & quidem inſtanter, an illis aſſentirer, quæ celebris memoriæ Beatiſsimus Pater noſter Athanaſius ad Epictetum Corinthiorum Epiſcopum quondam ſcripſerat. Ego verò reſpondi, prorſus & per omnia me iis adſentiri Modò tamen Scriptum illud apud*

vos exſtet incorruptum. Multa enim in ipſo ab inimicis veritatis eſſe depravata. Tum ille ſe quoque epiſtolam illam apud ſe habere aiebat; velle autem ex iis, quæ apud nos erant, exemplaribus cognoſcere, an ipſorum libri eſſent corrupti, an ſecus. Porrò autem cum vetuſta exemplaria accepiſſet, eaq; cum illis, quæ ſecum attulerat, contuliſſet, invenit illa eſſe adulterata: retiitque ex libris, qui apud nos erant, exempla deſcribere. Quod & factum eſt. Quod ipſum eiſdem penè verbis reſcripſit in ſecundâ epiſtolâ ad Succeſſum, Dio-Cæſaræ in Iſauriâ Epiſcopum.

Lucianus Presbyter, Diodorus Tharcenſis, ac Theodorus Mopſueſtienſis fuerunt eminentes Clerici Antiochenæ Eccleſiæ, ideòque ad ejus Bibliothecam habuerunt fiducialem acceſſum. Eorum quiſpiam, aut neſcio quis alius Pauli Samoſateni, cujus venenum numquam plenè exivit ab iſtâ Eccleſiâ, Sectator vitiavit laudatum Sancti Athanaſii epiſtolam, atque ita reddidit Samoſatenam, proindeque & Neſtorianam. Vitiationis capita & verbo diſtinctè ignoramus, manifeſtum tamen eſt fuiſſe vitiatam. Hinc Patriarcha Joannes tanto ſtudio S. Cyrillum urſit ad ejus profeſſionem. Hinc item illi, licèt in ſuis ad Berrhæenſem Acacium litteris plenè de ipsâ ſiluiſſet, reſcripſit ſe plurimum gaudere de ipsâ probatâ atque admiſsâ. Hinc præterea ejus exemplar Paulo Emeſeno tradidit, utique exacturo ipſum à S. Cyrillo ſubſcribi. Ita Cyrillum à ſuis Capitulis per artes & gyros deducere. Verum omnia abierunt in fumos. Et hinc S. Cyrillus rectè cenſuit laudatam S. Athanaſii epiſtolam eſſe exprimendam ac prædicandam in pacificationis litteris.

Ex præſenti epiſtolâ diſcimus & quædam alia: Primò, quod Joannes Antiochenus ſuo in S. Cyrilli Capitula odio ac peſſimis ſuſpicionibus plenè renuntiarit. Lucet ex his verbis: *Illa per quæ inter nos, ad invicem facta diverſitas, de reliquo jam quaſierant.* Etenim omnis illa diverſitas fundabatur præſertim in Capitulis. Secundò, quod iſta Epiſcoporum diſſentio fuerit miſerandiſſima totius Orientalis Eccleſiæ calamitas. Etenim ubique ingenti numero exundabant Epiſcoporum, Cleri, ac item Populi in invicem contumeliæ: Immò & nimbi anathematiſmorum. Inſtar nimborum denſi anathematiſmi. Alter Epiſcopus alterum clamabat Judæum aut Paganum: Immò & de-

& deteriorem. Interim Judæi & Gentiles ad iſta exultabant, atque ita conculcabatur cuncta Chriſtianitatis reverentia. Eadem de re Ibas Edeſſenus Epiſcopus ſcripſit ad Marim Perſidis Epiſcopum: *Remanſit*, poſt Epheſinam Synodum, *Orientale Concilium non communicans Epiſcopis, qui communicaverunt Cyrillo. Et ob hæc multa triſtitia inter eos facta eſt. Et in contentione erant Epiſcopi adversùm Epiſcopos, & Populi adversùm Populos. Ex hoc detractiones multæ adversùm nos factæ ſunt Paganorum & Hæreticoorum. Non enim audebat aliquis de civitate ad civitatem, aut ad provinciam de provinciâ proficiſci, ſed tamquam inimicum ſuum unuſquiſque proximum ſuum perſequebatur.* Hæc igitur mala Joannem meritò permoverunt ad quâvis viâ ineundam pacem. Et ad quædam diſpenſatoriè diſſimulanda. Tertiò diſcimus, quod Pauli Emeſeni Legatio non ab aliquâ grandi Synodo fuerit decreta, ſed à ſolo Joanne cum Berrhæenſi Acacio, & pauciſſimis melioribus, ac pacis amatoribus Epiſcopis. Quod ipſum pacis Oſores Joanni frequenter improperarunt.

AD CAPUT LXXXI.

QUia Joannes Patriarcha adductas S. Cyrilli ad Berrhæenſem Acacium, quas multi improbant, litteras probarat, & ex iſtâ approbatione Paulum Emeſenum Epiſcopum, & quidem quaſi clandeſtinè ex pauculorum Collegarum ſcitu & conſilio in Ægyptum legarat, nati ſunt diverſi ac adverſi rumores. Et turbarunt variorum animos. Præſertim Theodoretum. Etenim ipſe & Joannis & totius Antiochenæ Eccleſiæ ſemper fuerat iCntimus onſiliarius, ideòque ſtupebat tanta jam negotia, in quibus ſemper Alpha & Omega fuerat, jam expleri ſine ejus conſcientiâ. Ejus item Metropolita Alexander fuerat ſemper Joanni intimus, ideoque ipſum, ex ſpe percipiendi aliquid ex his Arcanis, cenſuit conſulendum. Interim præſens epiſtola oſtendit ipſum fuiſſe ineundæ pacis amantiſſimum. Hæc verba, *Niſi terror nos illius Iudicis prohiberet*, reſpiciunt S. Cyrilli Capitula. Theodoretus pertinaciter cenſuit, niſi ipſis damnatis, non poſſe pacem fieri.

AD CAPUT LXXXII.

ETiam Andræas Samoſatenſis Epiſcopus Joanni Patriarchæ ſemper fuerat ab intimis ſecretis conſiliis. Præſertim in hac cauſâ. Etenim uti Theodoreto, ita & huic Joannes juſſerat ſcribere contrà Cyrilli Capitula. Et ipſe cum tantâ ſatisfactione ſcripſerat, ut tota Orientalis Synodus illi Scripto dederit, ac præfixerit authoritatem ſui nominis. Quare & ille admirabatur hos clandeſtinos Tractatus. Præſens tamen epiſtola Alexandrum Metropolitam non interrogat, ſed inſtruit de variis rumoribus. Eſt ſcripta non modico tempore poſt Theodoreti epiſtolam. Lucet ex his verbis: *Nihil ab Ægypto in tanto tempore ſcripſerunt, qui profecti ſunt.* Hinc Andræas nihil fauſti ab ipſis exſpectat, ſed omnia infeliciſſima. Addit hujus conjecturæ cauſas eſſe ſibi manifeſtas, ſed quas non expediat ſcribere.

Hæc verba, *Nos verò, etſi multoties millies perſiſtat in impio dogmate, contenti ſumus his, quæ olim per epiſtolam ſcripſit, ſicut quæ integrè Orthodoxiam prædicant*, reſpiciunt S. Cyrillum, & affirmant plura. Primò, quod nupera ejus ad Berrhæenſem Acacium Epiſtola ſit integrè orthodoxa. Secundò, quod Capitulorum impietas, licet Cyrillus multoties millies proteſtetur ſe nolle ab ipſis diſcedere, non poſſit præfatam Orthodoxiam evertere. Tertiò, quod hæc ipſa Orthodoxia, quibuſcumque aliis nonobſtantibus, omninò ſufficiat ad ineundam communionem & pacem. Ex quibus videmus Andræam non fuiſſe malignum hominem.

Notanda ſunt & hæc verba: *Dum indignè mortalem nunc prædicant eum, &c.* Reſpiciunt duodecimum S. Cyrilli Capitulum, & in ipſo fundatam litem de hac propoſitione: *Deus eſt paſſus, mortuus, ſepultus.* Eam Epheſinæ Synodi Patres Acceptatores profitebantur tanto zelo, ut omnem ſibi non conſentientem aſſeverarent impium Dominicæ Incarnationis negatorem, dignum multis millibus mortium: Manifeſtum ac profeſſum Neſtorianum. Et Epiſcopi, ac alii Doctores eandem propoſitionem, eundemque zelum imprimebant ſuis Populis. Hinc ab Andræâ Samoſatenſi dicuntur ipſos incitâſſe, ac exercuiſſe non ſolummodò ad blaſphemiam,

miam,ſed inſuper ad omnem impudentiam atque malitiam. Nempè Andræas, uti & cum multis aliis Theodoretus, ſemper cenſuit propoſitionem illam eſſe omninò blaſphemam. Nec ullo modo poſſe verificari, niſi per ipſius Divinæ naturæ paſſibilitatem ac paſſionem. Et in errore perſiſtebat duriſſimus. Hinc lamentatur plures ſuæ opinionis ac factionis ſocios, qui iſtam propoſitionem nec audire ſuſtinebant, in condito pacis & quietis amore jam declinâſſe, factos eſſe ſegnes & incongruos, atque curvatos, licèt non ad ipſam comprobandam, tamen ad ceſſandum ab ejus anathemate.

AD CAPUT LXXXIII.

HÆc epiſtola ſcripta eſt poſt initam, immò & publicatam non dumtaxàt in Oriente, ſed etiam in Armeniâ pacem, ideoque anno trigeſimo tertio iſtius ſæculi. Sub anni exordium. Pax enim Alexandriæ concluſa fuit circà finem præcedentis Decembris. Patet ex homiliis, quas ſtatim póſt concluſam pacem Paulus Emeſenus dixit ad Alexandrinum Clerum ac Populum. Primam namque in feſto Dominicæ nativitatis, ſecundam dixit in feſto Dominicæ Circumciſionis. Inter pacis articulos unus erat, quod omnes Orientales cum ſuis aliarum Provinciarum Aſſeclis Epiſcopi deberent admittere Epheſinam Neſtorii degradationem, & ſolemne anathema dicere pollutis ac impiis ejus dogmatibus. De hujus igitur præſertim articuli obtentu Acacius S. Cyrillo gratulatur, & agit gratias. Et jure merito. Hic enim articulus erat totius contentionis fundamentum; Et ad ipſum Acacius Epheſi inſtantiſſimè ac zeloſiſſimè contulerat omnes ſuas vires atque auxilia.

Epiſtola nos docet aliquid ſingulare. Nempè, quod Imperator Theodoſius pacem ſtatim fuerit executus, ideoque reverſo ad ſe Tribuno Ariſtolao dederit in mandatis, ut cunctos Orientales Epiſcopos compelleret ad ipſam in ſuis Eccleſiis publicandam, & ſolemniter anathematizanda Neſtorii dogmata. Ariſtolaus verò videtur ceſpitâſſe, aut tardâſſe. Quin immò videtur quaſdam Eccleſias præteriiſſe. Hoc palàm edicunt hæc verba: *Rogo zelum tuum*

ut

ut pro cunctis æqualiter Eccleſiis cogites, & nec quamlibet Eccleſiam deſpicias. Nec iſtud ſit mirum. Ariſtolaus enim quibuſdam in Eccleſiis prævidebat, ac haud dubiè fuerat expertus pertinaces ac validos obices. Et ipſos ſuo loco videbimus ac exponemus. Hinc igitur Acacius S. Cyrilli zelum obteſtatur, ut hanc rem non negligat aut diſſimulet: Nempè ut Ariſtolao adjungat quoſdam è ſuis Clericis, qui ipſum animent & adjuvent, deducant per omnes Orientis Eccleſias, atque ità cunctos earum Epiſcopos conſtringant ad publicam prædicationem præfati anathematis.

Quæſtio eſt, Quomodò Acacius dicat, S. Cyrillum inter pacis articulos poſtulâſſe atque obtinuiſſe, ut omnes Orientales Epiſcopi ſolemniter anathematizarent nomen & dogmata, non ſolius Neſtorii, ſed etiam Mopſueſtienſis Theodori? Quomodò dicat horum omnium executionem fuiſſe Ariſtolao demandatam à Principe? Etenim certum eſt, quod in pacis Tractatu nulla ſit facta Theodori mentio. S. Cyrillus in Epheſinâ Synodo fuit adeò alienus à damnando Theodori nomine, ut quidem ejus ſceleratum Symbolum damnaverit, at de ejus nomine nullam permiſerit fieri memoriam. Et ab hac diſpenſatoria Epikeia etiam poſtmodò dum præſens Acacius ac Edeſſenus Rabbulas ſolemniſſimè anathematizarânt Theodorum, diu cenſuit nullâ ratione recedendum. Dici poſſet, quod Acacius Theodori anathema ex tunc in mente haberet, ideoque ad præparandam illi viam ſit uſus arte: Quod ſimulaverit ſe ità audiviſſe, & hanc famam S. Cyrillo retulerit: Reſpondeo Acacium fuiſſe virum longè Sanctiſſimum, ideoque remotum ab Iſtiuſmodi artibus. Proinde credo veram eſſe hanc neſcio cujus ſubnotationem, quæ affirmat Theodori nomen fuiſſe poſtmodò adjectum à Sectatoribus Eutychis ac Dioſcori. Aut etiam ab aliis, multis ac variis, Theodori Oſoribus.

Alia quæſtio eſt, Quomodò Acacius damnari, & compeſci poſtulet eos, qui in Chriſto Domino poſt unitionem prædicabant duas naturas. Præſertim Germanicienſes, cum duabus naturis prædicantes unicum filium? Ea enim eſt orthodoxa ac lucida veritas. Reſpondeo hanc epiſtolam omninò eſſe illam ipſam, ad quam Sanctus Cyrillus reſcripſit longas iſtas ac eruditas litteras, exſtantes in tertiâ parte Epheſini Concilii, ac refutantes om-

omnia argumenta, omniaque convitia, adversùs pacem ſparſa ab ejus Oſoribus. Unum convitium erat, quod Joannes Patriarcha, ac ipſi obedientes Orientales Epiſcopi in ſuo fidei libello, non minùs quàm Neſtorius in Domino profiterentur duas poſt adunationem naturas, ideoque S. Cyrillus pacis amore deſcendiſſet in Neſtorianam blaſphemiam. Eadem fama pervaſit omnem Conſtantinopolim. Hinc ipsâ offenſus Eulogius, S. Cyrilli Presbyter ac Apocriſarius, ad illum ſcripſit: *Expoſitionem, quam Orientales fecerunt, reprehendunt nonnulli, ac dicunt, Quamobrem Alexandrinus Epiſcopus toleravit illos, ac laudavit etiam, cum duas naturas nominârunt? Qui autem Neſtorium ſectantur, eadem & ipſum ſentire contradunt, eaq; ratione illos, qui minùs accuratè rem percipiunt, abripiunt in ſuam ſententiam.* Clamitabant Neſtorii dogma jam ab ipſo Cyrillo eſſe admiſſum & purgatum. Porrò Acacii epiſtola eſt ſcripta ante hos rumores. Etenim ſi ſciviſſet vel audiiſſet iſtas voces eſſe probatas in pacis Tractatu, nequaquàm poſtularet ipſas anathematizari per omnes Eccleſias. S. tamen Cyrillus dum illi reſcripſit, iſtos rumores omninò noverat, ideoque eum plenè inſtruit. Demonſtrat quod Neſtorius hypoſtaticam unionem negaret, duaſque hypoſtaſes ac filios apertè dogmatizaret, & adjungit: *Etſi duarum naturarum unionem factam prædicemus, unum tamen Chriſtum, & unum Filium, & unum Dominum propriè profitemur.* Exponit unionis ſublimitatem, & concludit: *Quapropter ea, ex quibus eſt unus ac ſolus Filius ac Dominus Ieſus Chriſtus, cogitationibus complexi, duas quidem naturas unitas eſſe dicimus, verùm poſt adunationem, velut ſublata jam in duas ſectione, unam eſſe credimus filii naturam, tamquam unius verùm incarnati, ac inhumanati.*

Affirmat plura. Primò, quod Dominicæ naturæ nequaquam re, ſed ſolis poſſint ſeparari cogitationibus. Etenim earum unio eſt ſecundum hypoſtaſim, ideoque facta eſt in primo puncto Dominicæ conceptionis: ac proinde aſſumpta natura ipſam non prævenit, niſi in noſtro intellectu. Secundò, quod hypoſtatica adunatio ex duabus naturis quodammodò fecerit unicam: Nequaquam ſimpliciter, ſed unam Divinam incarnatam ac inhumanatam. Hæc Cyrilli locutio multos offendit, & fuit obnoxia magnis & multis contentionibus, ideoque ſuo loco erit accuratè expo-

po-

ponenda. Tertiò, affirmat, quod unica Dei Verbi incarnata natura involvat duas, ideoque rectè admitti ſpotuerit hæc Orientalium Epiſcoporum profeſſio: *Chriſtus Dominus eſt unus filius, unaq̃. hypoſtaſis, & duæ naturæ.*

Attamen per hæc nequaquàm purgavit, aut probavit errorem & phraſin, de quibus Germanicienſes ac alios Orientales accuſavit Acacius: Eos omninò damnavit. Etenim non ſimpliciter duas naturas affirmabant, ſed addebant unamquamque propriè operantem: Quia nempè unaquæque per ſemetipſam operaretur. Cenſebant unamquamque per ſemetipſam operari propriè, hoc eſt, in propriâ hypoſtaſi. Ita palàm *inducebant partes, & profitebantur duos filios.* Nec refert, quod unicum Dominum conſtantiſſimè clamarent, & nullatenùs ſuſtinerent duos admittere. Etenim loquebantur in dolo. Et cum Neſtorio. Intelligebant unum, non ex naturali ſecundùm hypoſtaſim unione, ſed per conjunctionem ejuſdem honoris, dignitatis, authoritatis, ac nominis.

AD CAPUT LXXXIV.

QUis hæc S. Cyrilli ex poſterioribus ad Succeſſum Dio-Cæſaræenſem Antiſtitem litteris fragmenta impugnet, ac ex ipſis ſuadeat illum in Chriſto Domino docuiſſe unicam naturam, ignoro. Poſſit eſſe Comes, immò tunc adhuc Epiſcopus Irenæus. Eſt incertum. Quiſquis ſit, eſt zeloſus Theodoreti Apologus, & hæc ſcripſit aliquot annis poſt initam pacem. Etenim prima ad Succeſſum epiſtola non ſolius Mopſueſtienſis Theodori, ſed etiam Tharcenſis Diodori damnationem laudat, ideoque ſcripta eſt, dum Sanctus Cyrillus à ſuâ diſpenſatoriâ in Theodori perſonam ac nomen gratia jam receſſerat: Et dum non ſolius hujus, ſed etiam iſtius plenam damnationem admiſerat. Et hæc præſens ejus criminatio eſt iſtis omnibus non parùm poſterior. Nam præſertim invadit poſteriores ad Succeſſum litteras. Affirmat Cyrillum, ubicumque duas in Domino naturas profitetur, profiteri per dolum, ideoque ab ipſo in-

inventam eſſe hanc doloſam propoſitionem: *Chriſtus eſt una Dei Verbi natura incarnata.* Eſſe inventam ad velamen blaſphemiæ.

Porrò criminator iſte non fuit ſolus in illâ ſententiâ. Etenim in libro de Sectis ſcribit Leontius Byzantinus: *Sciendum autem primum inter Orthodoxos Cyrillum protuliſſe verbum iſtud*, unam naturam Dei Sermonis Incarnatam. *Inter orthodoxos dicimus, quoniam ſæpiùs hoc Apollinaris proferebat. Vnde factum eſt, ut S. Cyrillus Apollinariſta ſit habitus ab Orientalibus, cum talis non eſſet.* Et profectò ſi S. Cyrillus iſtas, ab Apollinario acceptas, voces primus introduxerat in Eccleſiam, ſuſpicio non caruit fundamento, & hinc iſtàm Neſtorianorum ſuſpicionem Hæreſiarcha Eutyches vertit in aſſertionem: Pertinaciſſimè aſſeruit eſſe authenticum propoſitionis ſenſum, ipſumque omninò fuiſſe intentum à S. Cyrillo. Aſſeruit & hunc ſenſum, & iſtam propoſitionem eſſe duarum naturarum everſionem, ac profeſſionem unicæ. Hinc etiam in Conſtantinopolitanâ Sancti Patriarchæ Flaviani Synodo intrepidè proclamavit ad iſta duo, tamquàm ad Anchoras & columnas ſui dogmatis. Etiam de totâ Eutychianâ factione proſequitur præfatus Leontius: *Ad faciendam fidem dogmati ſuo plures authoritates producunt, quarum prima eſt, quod Sanctus Cyrillus unam Dei Sermonis incarnatam naturam apertè dixerit.* Eutyches erat non parvæ authoritatis Archi-Mandrita, ideoque prava ejus impreſſio in Regiâ Civitate invenit tot ac tantos Adſtipulatores, ut S. Flavianus ſuo Apologetico ad Imperatorem Theodoſium libello debuerit ſimul cum duarum naturarum profeſſione inſerere hunc articulum: *Et unam quidem Dei Verbi naturam, incarnatam tamen ac inhumanatam, dicere non negamus.* Conteſtatus eſt propoſitionem cum duarum naturarum profeſſione optimè conſiſtere, immò eam eſſe hanc ipſam profeſſionem, & eadem omnia eſſe exploratum Sancti Cyrilli ſenſum, ideoque Eutychem non dumtaxàt in orthodoxam veritatem, ſed etiam in Sanctum Cyrillum ignoranter & calumnioſè impingere.

Ex eodem Eutychetis ſenſu procedens Dioſcorus Patriarcha Alexandrinus laudatum Flavianum, quod & duas in Chriſto Domino naturas, & unam Dei Verbi incarnatam naturam profiteretur, & ambas voces profiteri nolentem Eutychem damnâſſet

in

in Epheſino Latrocinio degradavit. Et ad Chalcedonenſem Synodum, quæ flavianum cenſuit recta docuiſſe, pertinaciter clamavit: *Manifeſtè ideò damnatus eſt Flavianus, quoniam poſt adunationem duas dixit naturas. Ego autem teſtimonia habeo Sanctorum Patrum, Athanaſii, Gregorii, Cyrilli, in multis locis, quia non oportet dicere poſt adunationem duas naturas, ſed unam naturam Dei Verbi incarnatam. Ego cum Patribus ejicior. Ego defendo Patrum Dogmata. Nec tranſgredior in aliquo. Et horum teſtimonia non ſimpliciter, neque tranſitoriè, ſed in libris habeo.* Videtur ipſos totos Patrum libros tuliſſe ad Synodum.

Et has contentiones omninò reſpiciunt Joannes Maxentius ac ejus Collegæ in litteris ad S. Fulgentium ac alios Africanos Epiſcopos: *Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum in duabus naturis, in una perſonâ confitemur. Nec illis acquieſcentes, qui unicam Dei Verbi naturam prædicantes, Venerabilis Chalcedonenſis Concilii fidem refugiunt, nec illos admittentes, qui duas naturas doloſè pronunciantes, unam Dei Verbi naturam incarnatam minimè confitentur, arbitrantes hoc duarum naturarum profeſſioni contrarium: Quaſi aliquid aliud, quàm duas naturas ineffabiliter unitas una Dei Verbi natura incarnata ſignificet.* Et probant hoc ex ſecundâ Sancti Cyrilli epiſtolâ, ad Succeſſum. Proinde & Neſtoriani & Eutychiani conſtanter cenſuerunt ab iſtâ propoſitione everti duas, naturas, & ipſarum induci confuſionem, mixtionem, aut qualemcumque compoſitionem in naturam unicam. Hinc iſti eam averſabantur hoſtiliſſimè, hi autem pleno mentis impetu diligebant. Hi nolebant, iſti volebant prædicari duas naturas. Catholici cum S. Cyrillo & Chalcedonenſi Synodo profitebantur utramque phraſim, aſſeverantes eſſe diverſas dumtaxat voces, rem eandem.

Similem circà S. Auguſtini de efficacibus Divinæ Gratiæ auxiliis Senſa litem nos Latini olim vidimus, ac etiamnum hodie videmus: Circa illos articulos, quos impugnandos ſuſceperunt neſcio quis Vincentius, quidam Genuenſes, & quidam è Clero Gallicanæ Eccleſiæ. Uti Neſtoriani adductam S. Cyrilli propoſitionem de Dominicarum naturarum confuſione, ità iſti præfatos Sancti Auguſtini articulos in malam formam fabricârunt, infamârunt, & accuſârunt de horrendis in Divinam Majeſtatem blaſphemiis. Præſertim quod Dominum Deum facerent

au-

authorem peccati. Item uti Eutyches & Eutychiani Neſtorianas calumnias probârunt, ac in dogma aſſumpſerunt, ita cum ſuis Sectatoribus Martinus Lutherus, & Joannes Calvinus Vincentianas, Genuenſes, & Gallicanas in Sanctum Auguſtinum contumelias prædicant hodie ſuis Populis, & blaterant ipſum ità omninò ſenſiſſe. Et hi ſunt veri ac unici Prædeſtinatiani Hæretici. Olim enim nullos vidit Eccleſia. Præfatæ Calumniæ quibuſdam Auguſtinianæ doctrinæ Oſoribus dederunt anſam fingendi Prædeſtinatianam fabulam. Immò omnis hæc fabula eſt nova à præfati Vincentii Succeſſoribus in veros S. Auguſtini diſcipulos calumnia.

Porrò Joannes Maxentius, licet vir Græcus, fuit Latinæ Linguæ inſigniter peritus, & in ipsâ omninò ſcripſit ad Africanos Epiſcopos, & ipſa datæ ad illos epiſtolæ phraſis altè clamat ſe non tranſlatam eſſe, ſed originalem. At verò verborum, quæ ex Sancti Cyrilli epiſtolâ adducit, tranſlatio differt plurimùm à vulgatâ. Etiam à noſtrâ Caſſinenſi, quæ infrà exhibebitur. Ex quo diſcimus iſtas, aliaſque S. Cyrilli, nec non & aliorum ſpectantes ad præſentem materiam epiſtolas, ac alia Scripta, fuiſſe à variis variè tranſlata. Nam & quaſdam tranſtulit Marius Mercator. Interim hiſce Græcorum Propoſitionibus, & quæſtionibus Latina Eccleſia numquàm ſe voluit miſcere. Cuncti ejus Patres ſtudio ab illis abſtinuerunt. Etenim licet Joannes Maxentius in præfatis litteris adductam S. Cyrilli propoſitionem inſeruiſſet, ac operosè inculcâſſet, S. tamen Fulgentius eam plenè neglexit: ut iſtis Monachis ſatisfaceret, eruditiſſimum de Divinâ incarnatione librum compoſuit, ac expreſſam in eorum litteris fidem nervosè confirmavit, verùm de iſtâ propoſitione ne vel verbum dixit. Etiam apud alios Latinos Patres vix ulla eſt ejus memoria, nulla defenſio, nulla impugnatio.

Ejus tamen in litteris ad Petrum Fullonem, Eutychianum, ac intruſum Antiochiæ Patriarcham, meminit Felix tertius Pontifex. Affirmat ipſum apud ſe non ſolummodò de diverſis, ſed etiam de adverſis hæreſibus eſſe accuſatum, & adjungit: *Dicere Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum perfectum non eſſe in Deitate, atque in humanitate perfectum, nec ipſum ſubiiſſe paſſionem crucis, ſed unam Dei Verbi naturam incar-*

incarnatam, corpuſq; Domini ſine animâ & mente fuiſſe, Apollinaris hæreſim roborat. Iſtam ſibi delatam & accuſatam propoſitionem ſolummodò memorat, non diſcutit, nihil de ipsâ definit: Eandem tamen memorat, laudat, atque exponit Gelaſius in Opuſculo contrà Neſtorianos ac Eutychianos. Et plures affirmant eſſe Opuſculum S. Gelaſii, Romani Pontificis. At certum eſt labi. Plura evincunt eſſe opus Græci hominis. Eſt Gelaſii Epiſcopi Cyziceni. Proindè unicus è Latinis Patribus iſtam propoſitionem agitavit, ac probavit S. Martinus Pontifex, in quinto ſuæ Lateranenſis Synodi Secretario ſanciens hunc canonem: *Si quis ſecundùm S. Patres non confitetur propriè, & ſecundùm veritatem, unam naturam Dei Verbi incarnatam, per quod incarnata dicitur noſtra ſubſtantia perfectè in Chriſto Deo, & indiminutè, abſque tantummodò peccato ſignificata, condemnatus ſit.* Can. 5. Nempe S. Martinus non pro Latinâ, ſed pro ſolâ Græcâ Eccleſiâ emiſit iſtum canonem: Contra Monothelitas, qui ſuos Progenitores Eutychianiſtas imitati, ex laudatâ S. Cyrilli propoſitione venabantur ſuo errori patrocinium. Quod Theodorus Pharanitanus Epiſcopus, Monothelitarum non infimus Dux, Anthimum Trapezuntinum Epiſcopum, ac Agnoëtam Themiſtium æmulatus, iſtam venationem fecerit, habemus in Actis ſexti Concilii. Poſterioribus ſæculis Gilbertus Porretanus, Pictavienſis Epiſcopus, unus è primis Scholaſticarum ſubtilitatum authoribus, litigavit de hac propoſitione: *Natura Divina eſt incarnata.* Et voluit falſam. Voluit dici: *Divina Filii perſona eſt incarnata.* Et S. Bernardus, ac per ipſum directus Eugenius tertius Pontifex, ipſi oppoſuerunt hunc articulum: *Natura Divina eſt incarnata in Filio.* Eſt quæſtio plurimum diverſa à præſenti. Act. 10

Adductam S. Cyrilli propoſitionem non ſoli Neſtoriani; ſed aliqui etiam Græcorum orthodoxi Patres penitùs improbârunt. Etenim Epiſcopis Severianis, ipſam ex pectore laudantibus, & non ſolius Cyrilli, ſed etiam magni Athanaſii, S. Dionyſii Areopagitæ, S. Gregorii Thaumaturgi, ac Sanctorum Julii & Felicis, Romanorum Pontificum, eſſe clamantibus, in Conſtantinopolitanâ collatione orthodoxus Hypatius Epheſiorum Epiſcopus reſpondit, adduci conſueta iſtorum Patrum teſtimonia eſſe ſpuria & ficta, ideoque & nunquam adducta per S. Cyrillum, at-

que adjunxit: *Neque Arius aliquando, vel Apollinarius duas naturas conſeſſi ſunt, ſed unam naturam Dei Verbi incarnatam, ipſi magìs noviter protulerunt, ut creatam & paſsibilem ipſam Divinam Verbi naturam introducerent* Conſtanter affirmat iſtam propoſitionem non eſſe S. Athanaſii, aut alterius antiqui Patris, ſed Arii atque Apollinarii commentum, ideoque cenſet ab illâ, licet Sancto Cyrillo placuerit, eſſe penitùs abſtinendum. Etiam de Sancto Eulogio, Patriarchâ Alexandrino, frequenti & conſtanti iſtius propoſitionis uſurpatore & laudatore, ac de Domitiano Melitinenſi Epiſcopo, ſecundæ Armeniæ Metropolitâ, Imperatoris Mauritii Conſanguineo, & Magni Papæ Gregorii firmo amico, ſcribit in Bi-

Lib. 230. bliotheca Photius: *Eulogius vindicat ſemet-ipſum à non ſincerâ opinione, quam illi Domitianus ſuſpicioſè objecerat, quod exiſtimaret vocem talem non ſincerè ex animo ab eo uſurpari & proponi, ſed diſpenſatione quadam, ut per eam Auditores nullo negotio ad unitatem revocaret, cauſaſq; diſſenſionum ab Eccleſiâ Catholicâ præcideret.* Domitianus igitur voces averſabatur: Et opinabatur Sanctum Eulogium ipſis non niſi diſpenſatoriè uti, quò numeroſos in Ægypto Eutychianos ſuaviter reduceret ad Eccleſiam.

Et certè voces iſtæ ſunt admodùm æquivocæ, tam ſiniſtro quam dextro pedi ideò cothurnus. Earum quippe Inventores, aut certè pertinaces Aſſertores, Arius, Apollinarius, ac Polemon, per eas prædicabant errores peſſimos. Alios & alios. Arius & Apollinarius in Chriſto Domino non eſſe noſtram animam aut mentem, ſed ipſam ſuppleri per Deum Verbum, ideoque in illo non eſſe, niſi unicam, ſed incarnatam Dei Verbi intellectualem naturam; Polemon verò ac ejus Aſſecla Timotheus prædicabant confuſionem & mixturam naturarum, ideoque & unicam conflatam ex utrâque. Eorum ſenſum exponit in libro de Dominicâ Incarnatione Venerabilis Theodorus, Presbyter Raithenſis Monaſterii: *Cum dicitur una natura Verbi incarnata,* Incarnata *poteſt adjungi uni naturæ & alteram quidem naturam inducere, mutationem verò quamdam, ſeu converſionem ejus ſignificare, ſicut glaciem dicimus eſſe naturam aquæ congelatam. Etenim ſcientes unam naturam aquæ eſſe, & adjungentes huic* congelatam, *alteram naturam per hanc ſignificationem non apponimus, ſolam autem congelationem in eâ factam intelleximus ex hac voce.* Affirmat hanc inſaniam pla-

placuiſſe quibuſdam Eutychianis. Quod ipſum in hypotheticis dubitationibus contrà eos, qui in Chriſto Domino poſt unionem negant duas naturas, affirmat Leontius Byzantinus. Affirmat ab illis Sancti Cyrilli propoſitionem dici ſimilem huic: *Eſt una natura aqua lapideſcens.* Demonſtrat propoſitioni eſſe tres ſenſus: Duos Apollinariſtarum aut Eutychianorum, tertium orthodoxum. Quod ipſum in ſuo contrà tria Capitula Edicto Imperator Juſtinianus, & in octavo ſuo Canone demonſtravit quinta Synodus. Affirmavit & ipſe Sanctus Cyrillus. Frequenter enim ſcribit ab iſtius ſuæ propoſitionis voce, *Incarnata*, non ſolam importari carnem, ſed carnem rationali animâ ac mente formatam, hoc eſt, integrum ac perfectum hominem. Utique ad excludendum Arium ac Apollinarium, quorum unus totam animam, alter garriebat Chriſto Domino defuiſſe mentem. Item ad excludendos Polemonem ac Timotheum, blaſphemantes aſſumptum hominem per confuſionem & mixturam tranſiiſſe in Divinam naturam, ideoque exinde non fuiſſe, niſi naturam unicam. Et hinc ſequentes Græcorum Patres, dum propoſitionem probant aut laudant, paſſim adjungunt à ſe laudari ac probari in ſenſu S. Cyrilli. Cap. 17.

Sunt aliquot quæſtiones. Prima eſt, An iſta propoſitio fuerit aliquando probata ac uſitata à S. Athanaſio? Leontius Byzantinus in libro de Sectis conſtanter negat. Adversùm illius buccinatores Eutychianos profitetur propoſitionem à ſe omninò admitti, addit tamen non à S. Athanaſio, ſed ab hæreſiarchâ Apollinario inductam in Mundum, & primum ejus orthodoxum comprobatorem fuiſſe S. Cyrillum. Ab hoc eſſe inductam in Eccleſias. Et demonſtrat: *Eutychiani, dum à nobis interrogantur, ubi Dictum hoc eſſet in S. Athanaſio, nec ejus oſtendendi copiam habent in arctum coacti, puſillam quamdam orationem proferunt, quaſi duorum foliorum, in quá Dictum hoc legitur. At notum eſt univerſis, omnia Sancti Athanaſii opera valdè magna eſſe. Quid autem ad hoc reſpondebimus, quod beatum Cyrillum producunt, citantem hoc Dictum in libro adversùs Theodorum, quaſi profectum ab Athanaſio? Nimirum dicimus reapsè illud quidem in B. Cyrilli contra Theodorum Invectivis legi ſed mendum eſſe priſcum. Dioſcorus enim, Succeſſor Beati Cyrilli factus, cum ejus opera reperiſſet, fortè non veritus eſt inſerere nonnulla, quæ ipſi libitum fuit. Neq; verò conjecturis* Cap. 8.

ſturis nos niti, quod beatus Cyrillus illud contrà Theodorum non produxerit, ex eo quoque manifeſtum eſt. Nam Theodoretus, qui Theodorum defendebat, univerſas Authoritates refutans, quaſcumque S. Cyrillus contra Theodorum de S. Patribus protulerat, nuſquam hujus Dicti meminit. At enim iſti referunt à Theodoreto callidè omiſſum. Quod enim adverſis oculis eam authoritatem adſpicere non poſſet, ut admodùm planam & apertam, idcircò ſponte ab ipſo prætermiſſam. Reſpondemus tantùm abeſſe, ut eam ibi poſitam Theodoretus præterire voluerit, ut cum Beatus ille Cyrillus alibi dixiſſet unam naturam Dei ſermonis incarnatam, ſi quidem ſciviſſet Theodoretus id verbum, quod apud Cyrillum exſtat, ex Sancto Athanaſio citatum, nequaquam adeò temerè dicturus fuerat: Quis tibi Patrum dixit unam naturam Dei Sermonis incarnatam? *Viciſſim ingerunt, tam eſſe certum, ſciviſſe ſic locutum Athanaſium, ut etiam dixerit:* Quemadmodum Patres locuti ſunt. *Nos contrà quemque dicimus eniti, ut oſtendat ea à Patribus prolata, quæ ipſe tradit, ſi non eiſdem verbis, ſaltem vi verborum eadem.* Hypatii Epheſini Epiſcopi, idem cum Leontio ſentientis, verba ſuprà audivimus. Et tunc non ex ſui ſolius, ſed ex omnium Collegarum eſt locutus ſententiâ. Etiam S. Martyr & Abbas Maximus, licet ſit conſtans iſtius propoſitionis defenſor, nullibi dicit eſſe S. Athanaſii.

Reſpondeo tamen eſſe. Etenim S. Cyrillus non in ſolis contrà Theodorum Mopſueſtienſem libris iſtud affirmat, ſed etiam in ſuo contrà Neſtorium libro ad Reginas. Inter varia iſtic Sanctorum Patrum teſtimonia addûcit & S. Athanaſii de Verbi incarnatione librum, in quo hæc habentur: *Agnoſcimus unam Divini Verbi incarnatam naturam.* Exſtat ſub aliâ Latinâ tranſlatione in ſecundo Tomo Sancti Athanaſii. Eſt omninò illud Opuſculum quaſi duorum foliorum, quod Leontius prætendit eſſe Spurium. Sanctus Cyrillus conſtanter affirmat eſſe legitimum. In eodem ſecundo Tomo exſtat brevis ad Imperatorem Jovinianum epiſtola, in quâ Sanctus Athanaſius denuò profitetur *unam Sermonis naturam, naturamq; ac perſonam incarnatam.* Sancti Cyrilli contrà Theodorum libros amiſimus, ideoque ex ipſis, aut de ipſis proferre non poſſumus firmum judicium. Interim Leontius non aſſeverat, ſed ſolummodò dicit eſſe forſitan vitiatos à Dioſcoro. Certè aliud ipſe Dioſcorus dixit ad Chalcedonenſem Synodum: *Ego teſtimonia*

ſtimonia habeo Sanctorum Patrum, Athanaſii, Gregorii, Cyrilli, in multis locis. Et horum teſtimonia non ſimpliter neque tranſitoriè, ſed in libris habeo. Non in ſolis Sancti Cyrilli contrà Theodorum libris, ſed etiam in ipſis Scriptis Sancti Athanaſii. Et nemo ipſum arguit de illato libris vitio. Et ipſe Leontius non Athanaſii, ſed ſolos iſtos Cyrilli libros ſcribit ab ipſo vitiatos.

Nullum interveniſſe vitium etiam lucet ex Synodalibus interlocutionibus Euſtatii Beritenſis Epiſcopi. Hic enim in Epheſino Latrocinio, ut Hæreſiarcham Eutychetem ablueret, adduxit iſtam Sancti Cyrilli propoſitionem, & adjunxit: *Sanctus Cyrillus hanc ſuam vocem teſtimonio beatiſſimi viri Athanaſii confirmavit.* At verò in Chalcedonenſi Concilio iſta ejus interlocutio fuit vocata in reatum, ideoque ipſe in medium tranſiens, & librum manu geſtans, conſtanter dixit: *Si malè dixi, ecce codex. Liber Cyrilli anathematizetur, & anathematizor.* Nequaquam omne ſuum pro Eutychete ſuffragium, ſed iſtam dumtaxat propoſitionem ſuſtinuit. Hinc Ægyptii, & alii cum ipſis Epiſcopi acclamaverunt: *Euſtatius Epiſcopus benè dixit. Orthodoxus bene dixit.* Agebatur iſtic contradictorium judicium, eratque tempus ac opportunitas, immò & neceſſitas demonſtrandi ac damnandi vitii per Dioſcorum illati in libros Sancti Cyrilli. Et ex tot Epiſcopis nullus fecit vel minimam iſtius rei memoriam, ideoque clarum eſt Leontium falli. Iſtas voces eſſe omninò Sancti Athanaſii apud Photii Bibliothecam conſtanter affirmant Sanctus Ephremius Antiochenus & S. Eulogius Patriarcha Alexandrinus. Quod ipſum in variis locis ſcribit S. Joannes Damaſcenus. Lib. 229. & 230. Laudatus Eulogius S. Cyrilli, Gregorii Thaumaturgi, aliaque Patrum loca, quæ Chalcedone Dioſcorus, ac in Conſtantinopolitanâ Collatione Severiani Epiſcopi pro ſe adduxerant, maturè diſcutit, & omnia fatetur ſpuria, præter teſtimonia S. Cyrilli. Hæc aſſeverat eſſe omninò authentica.

Quæſtio ſecunda eſt, An iſta propoſitio ſit approbata per Epheſinam aut Chalcedonenſem Synodum? Negat S. Martyr & & Abbas Maximus. Etenim Pyrrho Patriarchæ Conſtantinopolitano, ingerenti duas Chriſti Domini voluntates ac operationes per nullam Synodum adſtrui, in eruditâ contrà illum diſputatione repoſuit: *Si ea tantùm confiteri oportet, quæ à Synodis dicta ſunt, nec una-*

una Dei Verbi natura incarnata dicenda eſt, quæ omnem Myſterii pietatem complectitur, cum nullo Synodi Decreto edita ſit. At verò laudatus Eulogius aſſerit oppoſitum. Etenim Photius demonſtrat, quod iſtas voces ſtrenuè tueatur, ac rectè exponat, & adjungit: *Poſtquam Eulogius hæc & ſimilia pro propoſitæ vocis defenſione dixit, oſtendit eadem à Synodo Chalcedonenſi judicata & prædicata, tum per alia, tum ex iis, quibus Synodus profeſſionem fidei Flaviani, propriâ ipſius manu ſcriptam, confirmavit.* Reſpondeo inter hoſce Patres nullam eſſe diſſonantiam. Etenim Sanctus Maximus de Synodali per plenum examen ac omnium Epiſcoporum ſubſcriptionem canonizatione, S. Eulogius agit de ſimplici comprobatione per aliquam laudabilem memoriam. Quod ipſum in ſuâ fidei profeſſione tradit Joannes Maxentius. Eos, qui propoſitionem volebant à Chalcedonenſi Synodo damnatam aut improbatam, revincit ex eo, quod iſta plena Synodus Sancti Flaviani profeſſionem, quæ iſtam propoſitionem diſertè profitetur, juſſerit ac audiverit ſibi legi, & approbaverit.

Quæſtio tertia eſt, Quâ de cauſa S. Cyrillus iſtam æquivocam, Apollinariſtis ac Arianis familiarem, & multis Catholicis inviſam propoſitionem induxerit, aut certè reduxerit in Eccleſiam? Reſpondeo cum laudato Eulogio, de quo præfatus Photius: *Prima S. Cyrilli ad ſucceſſum epiſtola proponit Hæreticorum opinionem, quæ ait, quod dicere duas naturas indiviſas poſt unionem, ſit contrarium eis, qui colunt unam Dei Verbi naturam incarnatam. Contrà quos veritatis Patronus diſſerit, quod qui unam Verbi naturam incarnatam docent, clarè velint voce demonſtrare unionem illam, quæ eſt ſecundùm Hypoſtaſin. Et quo Verbum hominem præexiſtentem non aſſumpſerit, ſed reverâ factum ſit caro.* Quod hæ voces, *In Chriſto Domino ſunt duæ naturæ indiviſæ*, & *Chriſtus Dominus eſt una natura Dei Verbi incarnata*, ſibi invicem adverſentur, ſuprà clamantes audivimus & Neſtorianos & Eutychianos. Ambo duas naturas, licèt indiviſas, cenſuerunt admitti non poſſe ſine duabus hypoſtaſibus. Neſtorius enim non qualemcumque, ſed dogmatizavit naturarum indiviſionem, ſeu conjunctionem ſecundùm parem authoritatem & gloriam. Inſuper an iſta talis qualis unio ſtatim à primo conceptionis puncto fuerit Domino donata, omninò ceſpitavit Neſtorius. Ad iſtas igitur

blaſ-

blaſphemias firmiſſimè proſcribendas S. Cyrillus, induxit aut reduxit præfatas voces: Uti Nicæna Synodus ad proſcribendam doloſam Arii blaſphemiam, induxit vocem, *Conſubſtantiale.* Et S. Eulogius affirmat rectè feciſſe: Eò quod iſtæ voces importent unionem ſecundùm hypoſtaſim, hoc eſt, illam unionem, quæ humanam naturam à primo creationis ac exiſtentiæ puncto poſuit in Divinâ Dei Verbi hypoſtaſi. Quod ipſum in libro de Divinâ Incarnatione tradit venerabilis Theodorus, Præsbyter Raithenſis Monaſterii: *Eccleſia Catholica mediâ inter Neſtorianos ac Eutychianos viâ Regiâ incedit. Non enim ſimpliciter unam naturam profitetur in Chriſto, ſed potius unam naturam Dei Verbi Incarnatam. Adjungendo enim*, Incarnatam, *declarat naturam humanitatis, quàm natura Dei Verbi aſſumpſit. Non per unionem ſecundùm affectum, aut aliam habitudinis motionem, ſed ſecundùm hypoſtaſim.* Et adjungit: *Secundùm hypoſtaſin unio ſignificat non priùs fuiſſe formatam humanitatem, & ſic in eam eſſe ingreſſam Divinitatem, ſed unitam eſſe Divinitati tum primùm ſubſiſtendo.*

S. Eulogius de iſtâ propoſitione adjungit: *Hæc autem vox non ſatìs demonſtrat Myſterii perfectionem. Vbi enim licet accipere per vocem, fueritne animata aſſumpta caro, nec ne? Et an ſolum carne indutum ſit Dei Verbum, vel reverà natum ſit caro? Vnde porrò quod perfecta & inconfuſa concurrentia naturarum permanſerit? Nihil enim horum ex eâ clarum reperies.* Propter hanc non plenam myſterii ſignificationem, affirmat iſtas voces placuiſſe Apollinario ac Eutycheti. Similem imperfectionem affirmat reperiri etiam in his vocibus: *In Chriſto Domino ſunt duæ naturæ indiviſæ.* Et demonſtrat: *Qui verò duas inconfuſas aſſerunt naturas, inconfuſa quidem concurrentia conſervant, ſed unionem Hypoſtaticam per eaſdem voces non prædicant. Fieri enim poteſt, ut contrà improbè capiant, quod unitum eſt: Vt Neſtorius, honore, & gloriâ, & aliis Hæreticorum inventis.* Ad hos dolos excludendos aſſerit à S. Cyrillo inductam vocem de unicâ Dei Verbi incarnata naturâ. Et concludit: *Imperfecta ergo eſt utraque vox, ut ex prioribus patet, non alteram arripiendo. Itaque intelligo eam vocem, quæ dicit unam Verbi naturam incarnatam, & illam quæ dicit duas naturas inconfuſas utramque perficere, inter ſe copulatam. Verbi enim natura incarnata unionem Hypoſtaticam ſimpliciter profert, qui verò duas indiviſas aſſerit naturas, immixtum*

tum & inconfuſum eorum, quæ conjunguntur, ſignificat. Igitur altera vox diviſa ab alterâ, & captioſè adducta, juſtiſſimam reprehenſionem mereretur. Quidam olim, etiam Orthodoxi, vocem, *Deipara*, de Apollinario, vocem, *Hominipara*, cenſebant ſuſpectam de Neſtorio: Hinc neutram volebant ſolitariè proferendam, ſed ad omnem evitandam ſuſpicionem ambas ſemper in ſermone conjungendas: Hoc ipſum S. Eulogius obtinere vult in præſentibus propoſitionibus. Singulas ſolitariè ſumptas affirmat imperfectas, ideoque & ſuſpectas. Et iſtam per omnia ſententiam amplexus fuit etiam Theodorus Raithenſis. Etiam S. Martyr & Abbas Maximus in epiſtolâ, quam de rectis Eccleſiæ Decretis ad Joannem Cubicularium ſcripſit adversùm impias nugas Severi Hereſiarchæ. Et non caruerunt fuudamentis. Alii tamen Patres cenſent iſtas, etiam ſolitariè prolatas, voces eſſe Sanctas & utiles. Præſertim poſt plenam mortem ac ſepultûram Eutychianæ blaſphemiæ. Videatur variis in locis S. Joannes Damaſcenus. In libro de naturâ compoſitâ rectè affirmat propoſitionem, *Chriſtus Dominus eſt una Dei Verbi natura incarnata*, eſſe ſimîlem huic: *Chriſtus Dominus eſt una Carnis, ſeu hominis natura Deificata.* Quod ipſum ſcribit S. Anaſtaſius Sinaita.

Quarta Quæſtio eſt, An S. Cyrillus, dum unam Dei Verbi naturam incarnatam dixit, vocem, *Natura*, acceperit pro eſſentiâ, an pro perſona aut Hypoſtaſi? Laudatus Anaſtaſius conſtanter affirmat accepiſſe pro perſonâ: *Sapientiſſimus Pater nomine naturæ unius incarnatæ aliud non intellexit, quam unam perſonam Sanctiſſimæ Trinitatis incarnatam eſſe.* Verbum enim Caro factum eſt: *Vt Evangeliſta dicit.* Idem in ſuâ fidei profeſſione cenſuit Joannes Maxentius: *Vnam duarum naturarum ſubſiſtentiam ſeu perſonam, quam nobis veneranda Chalcedonenſis Synodus tradidit, nullius alterius, niſi Dei Verbi incarnati confitemur. Propter quod nec illam ſententiam, quam quaſi contrariam Synodo quidam exiſtimant, id eſt, unam naturam Dei Verbi incarnatam, avertimus: Quia nihil aliud, niſi unicam ſubſiſtentiam, ſive perſonam in duabus naturalis docet unitas.* Conſonat Imperator Juſtinianus in ſuo Edicto contra tria Capitula: *Super alias S. Cyrilli doctrinas, & hoc ab ipſo dictum ſuſcipimus, unam naturam Dei verbi incarnatam. Quoties ipſe pater iſtud dixit, natura nomine uſus eſt pro ſubſiſten-*

ſiſtentiâ. Edictum iſtud, licèt ſub Juſtiniani nomine prodierit, nequaquam tamen ipſe eſt ejus author, ſed authores habet eruditiſſimos Græcorum iſto tempore Epiſcopos, ideoque eſt non modicæ authoritatis.

Reſpondeo S. Cyrillum vocem, *Natura*, aliquando accepiſſe pro hypoſtaſi aut ſubſiſtentiâ. In tertio de fide libro S. Joannes Damaſcenus iſtud demonſtrat ex his ejus verbis, in ſecundi Capituli adversùs Theodoretum Apologiâ: *Verbum hoc* ſecundùm ſubſiſtentiam, *Nihil aliud demonſtrat, niſi ſolùm Verbi naturam, ſivè ſubſiſtentiam, quod eſt ipſum Verbum.* Idem Cyrillus, uti unam Dei Verbi naturam, ita quandoque dixit unam Dei Verbi incarnatam hypoſtaſin. Ita ſcripſit in ipsâ duodecim Capitulorum ad Neſtorium epiſtolâ: *Voces, quæ in Evangelio leguntur, uni Dei Verbi incarnati hypoſtaſi tribuamus.* Quæ phraſis placuit etiam Sancto Proclo. In ſuo enim ad Armenios Tomo ſcripſit: *Unam incarnati Dei Verbi confiteor hypoſtaſin.* Eâdem utitur S. Abbas & Martyr Maximus in oratione adversùm Severi dogmata, ſcriptâ ad illuſtrem virum Petrum. In literis ad Jovinianum Imperatorem S. Athanaſius utramque phraſim conjungit: Scribit unam naturam ac hypoſtaſim Dei Sermonis incarnatam. Attamen in libello de Dei Verbi incarnatione omittit vocem, *hypoſtaſis*, & adducit ſolam vocem, *Natura.* Et hinc Sanctus Joannes Damaſcenus in præfato libro rectè affirmat Sanctum Cyrillum hac in re fuiſſe apertè locutum, & vocem, *Natura*, palam accepiſſe pro eſſentiâ, non pro hypoſtaſi. Eſſe manifeſtum ex ejus literis ad Succeſſum Epiſcopum. Adducit earum verba, & concludit: *Sanctus igitur Cyrillus hic Verbi naturam in naturâ collocavit. Nam ſi pro perſonâ naturam accepiſſet, haud abſurdum fuiſſet etiam citra hoc vocabulum*, Incarnatam, *id dicere unam. Unam enim Dei Verbi perſonam abſolutè dicentes haudquaquam aberramus. Conſimilem etiam in modum Leontius Byzantinus de naturâ hunc locum intellexit, non de perſonâ.* Quæ omnia adversùm Eutychianos confirmat in libro de naturâ compoſitâ.

Quæſtio Quinta eſt, An nullus poſt magnum Athanaſium, ac antè S. Cyrillum nullus Eccleſiæ Pater fuerit uſus iſtis vocibus? An toto medio tempore voces iſtæ dormierint? Reſpondeo non dormiiſſe. Etenim de iſtius propoſitionis Patronis, ipſam Sancto

Cyrillo vetuſtiorem aſſerentibus, pergit in ſuperiùs adducto loco Leontius Byzantinus: *Producunt & aliam*, præter Athanaſianam, *authoritatem ex Erecthio, cujus inter Patres nec auditum eſt unquam nomen. Adeò quidem, ut cum Timotheus Elurus contra Chalcedonenſem Synodum ſcripſiſſet & Erecthii authoritatem citaſſet, Cyrus, qui apud ipſum Preſbyteri loco erat, his ad eum verbis perſcripſerit: Mallem hoc te corrigere. Nam Erecthy nomen inter Patres numquam fuit auditum. Hac conſideranda veniebant.* Honorificentiùs de Erecthio loquitur in Photii Bibliothecâ Sanctus Ephremius Patriarcha antiochenus: *Gregorius Neo-Cæſaraenſis, Athanaſius, Iulius, Cyrillus, Erecthius unam Dei naturam incarnatam ſentiunt.* Erectius, licèt inter Patres paſſim non cenſeatur, fuit tamen non obſcuri nominis Epiſcopus. Etenim memoratus ac ſceleratus Timothei Eluri liber habuit & hunc titulum: *Authoritate Sanctorum Patrum contra eos, qui dividunt in duas naturas unum Dominum Ieſum Chriſtum poſt unionem.* Et hæc fuit prima authoritas: *Beati Erecthii Epiſcopi Antiochia in Piſidiâ, ex homiliâ recitatâ in S. Epiphaniâ, in Eccleſiâ Conſtantinopolitanâ, ſedente Beato Proclo Epiſcopo.* Iſtud & Timotheani libri, & Erecthianæ homiliæ fragmentum nobis cuſtodivit ipſe Leontius in Appendice librorum contrà Neſtorianos ac Eutychianos. Et ex his omnibus diſcimus plura. Primò, quod Erecthius fuerit Metropolita Piſidiæ, Anteceſſor Candidiani, qui adfuit Epheſino Latrocinio. Secundò, quod Conſtantinopolitani Epiſcopi ſuam rapinam aſſiduè continuaverint, & quod plures Aſiatici Epiſcopi iſtum Patriarchatum contra ſui Epheſini Exarchi mentem & jus agnoverint. Hinc enim Erecthius ſub Sancto Proclo, uti ſubditus, eſt concionatus ad Regiæ civitatis Clerum & Populum. Tertiò, quod Erecthius fuerit, & quidem inſigniter, orthodoxus. Hinc enim nequaquam Neſtorio adhæſit, ſed validiſſimo ejus Adverſario, Sancto Proclo. Haud dubiè etiam hujus Anteceſſori Maximiano. Quartò, quod S. Cyrillo nequaquam anterior fuerit, ſed cœtaneus. Interim iſtas voces nequaquam ab ipſo accepit. Etenim de illis moveri non cœpit quæſtio, niſi poſt initam pacem inter Ægypti ac Orientis Eccleſias: & tunc nequaquam erat tempus, in quo alienæ Diœceſis Epiſcopus inciperet uti ſuſpectis, ac in litem vocatis vocibus. Proindè Erecthius illis uti antea cœperat:

perat : videlicet propter authoritatem Sancti Athanaſii, aut aliorum iſtiuſmodi Patrum. Proinde ille uſus nunquam plenè dormiverat.

AD CAPUT LXXXV.

HÆc epiſtola exſtat inter alias S. Cyrilli epiſtolas : Verùm Caſſinenſis traſlatio eſt multum diverſa, ideoque fuit non prætermittenda. Hi tres ejuſdem Patris in Regiâ Civitate Apocriſarii videntur præceſſiſſe Eulogium Presbyterum, & ipſum habuiſſe in officio ſucceſſorem. Etenim hi tempore tractatæ & concluſæ pacis, ille autem poſt ipſius expletionem geſſit iſtud officium. Hinc epiſtola dicit : *Hoc edocuit dilectiſſimus Eulogius Presbyter.* Nempe S. Cyrillus, dum iſtos tres revocavit Alexandriam, & in eorum locum tranſmiſit Eulogium, plenam totius rei ſeriem addidit, illis communicandam. Et non eſt ambigendum, quin Eulogius communicaverit. Hinc iſtos Cyrillus durè increpat : *De omnibus rebus ſcribimus vobis. Deinde tamquam nihil agnoveritis, ſic ſcribitis, turbis nos replentes.* Statim poſt factam pacem conſtans fama replevit omnem Regiam Civitatem, quod S. Cyrillus damnaſſet, aut ſaltem abjeciſſet ſua Capitula, quod admiſiſſet Maximiani Conſtantinopolitani Epiſcopi depoſitionem, & quod ſpopondiſſet eſſe contentus ſolo Nicæno Symbolo. Hæc fama apud præſentes Apocriſarios ſuperavit omnem Elogii relationem, ideoque ipſum ſuum Patriarcham voluerunt conſulere. Et ipſe reſpondit hæc omnia à Joanne Antiochiæ Patriarchâ fuiſſe quidem per Acacium Berrhæenſem poſtulata, at nequaquam conceſſa. Omnia eſſe per Pauli Emeſeni Epiſcopi interventum firmata, ſuaviter quidem ac pacificè, attamen cautè. Et concludit de ſuis Capitulis. *Non ſic deliramus, ut anathematizemus quæ noſtra ſunt. Et in his, quæ ſcripſimus, permanemus, & eadem ſapiemus. Recta enim ſunt, & quæ accuſari non debeant, & Scripturis Divinis conſona, & fidei quæ à Sanctis Patribus noſtris expoſita eſt.* Et adjungit : *Nullum igitur*, utique circa horum veritatem, *æſtuare ſinatis.*

Obſcura ſunt hæc verba : *Nec enim depoſitionem Epiſcopi Maximiani*

miani recepimus, aut communicatores habere, aut abſolvere à ſententiâ, quæ prolata-eſt ſuper eis. Vulgata tranſlatio eſt clarior: *Neque enim eos; qui à Piiſſimo Epiſcopo Maximiano abdicati fuerunt, ſuſcepimus, aut paſſi ſumus eis dari de communione litteras, aut à ſententiâ in ſe latâ abſolvi.* Proinde Caſſinenſis tranſlatio per Maximiani depoſitionem videtur non paſſivam intelligere, ſed activam. Dicit quod S. Cyrillus ipſam noluerit communicatores. Vocem, *Depoſitio*, accipit pro perſonis Synodaliter à Maximiano depoſitis. Et ſic, *Depoſitionem habere communicatores*, eſt non mala Syntaxis. Venerabilis Maximianus in ipſo ſuæ Epiſcopalis conſecrationis Feſto fecit cum ſuis Conſecratoribus ac aliis advenis Epiſcopis Synodum, diſcuſſit illic Epheſi factam plurium Orientalium Epiſcoporum degradationem, & ipſam confirmavit. Præſertim in quatuor, Dorotheum Martianopolitanum, Himerium Nicomedienſem, Helladium Tharcenſem, ac Eutherium Thyanenſem. Fama vulgabat ipſos in pacis Tractatu eſſe à S. Cyrillo admiſſos in gradum ac fraternam communionem, ideoque magnam admirationem ingerebat iſtis Apocriſariis. Eadem fama eandem admirationem injecit Donato Nicopolitano Epiſcopo, veteris Epiri Metropolitæ, & ſimilibus hujus litteris S. Cyrillus reſpondit: *Sciat & hoc quoque tua Sanctitas pientiſſimum Epiſcopum Paulum initiò plurimùm inſtitiſſe Helladii, Eutherii, Himerii, & Dorothei, depoſitorum causâ, ac obnixè rogaſſe, ut quæ contra ipſos decreta erant, abrogarentur. Affirmabat enim pacem Eccleſiarum aliter perfici non poſſe, niſi id quoque fuiſſet adjectum. Ego verò reſpondebam ipſum rem omnibus modis impoſſibilem conari, eo quod nos iſtud numquam eſſemus permiſſuri. Manſerunt itaque in eodem ſchiſmate, in quo etiam nunc perſeverant, neque ulla eorum in conditionibus de pace Sanctarum Eccleſiarum propoſitis facta eſt mentio.* Valida Pauli Emeſeni inſtantia dederat famæ occaſionem nunciandi, quod iſti quatuor eſſent admiſſi.

Pacis conditiones, & quas Joannes Antiochenus per Acacium Berrhæenſem poſtulavit, & quas juxta Principis & Conſtantinopolitanæ Synodi Decretum S. Cyrillus admiſit, habemus in ejus litteris ad Acacium Melitinenſem Epiſcopum: *Poſteaquam Orientalibus Regium Decretum expoſitum eſt, & tamquam factum ex eorum Epiſcoporum ſententiâ, qui Conſtantinopoli aderant, conſilio, neſcio quo*

apud

apud piiſſimum Berrhæenſem Epiſcopum Acacium congreſſi, ſcribi ad me curarunt conventionis modum, id eſt, Sanctarum Eccleſiarum pacis, niſi eo modo, quem ipſi præſcriberent, fieri non debere. Erat autem ea petitio gravis ac moleſta. Volebant enim ea omnia aboleri, quæ vel epiſtolis, vel Tomis, vel libris evulgaverant, & ſoli fidei, quæ a Sanctis Patribus noſtris Nicææ edita fuerat, conſentire. Ego verò ad iſta ita reſcripſi: Expoſitioni fidei, quam Nicæni Patres ediderunt, adhæremus omnes, quæ verò contra Neſtorium ſcripſimus, ea ejuſmodi eſſe, ut nullâ nobis ratione perſuaderi poſſit, ut rectè ſcripta eſſe negemus. Opus proinde magis eſſe, ut ipſi juxta piiſsimi Imperatoris Decretum, Sanctaq; Epheſina Synodi ſanctionem, illum ejicerent qui contra Chriſti Salvatoris gloriam pugnavit, ac impias illius blaſphemias anathemate inſectarentur, ejuſq; depoſitioni conſentirent, & Sanctiſsimi Epiſcopi Maximiani Ordinationem approbarent. Et has tres conditiones omninò tunc admiſerunt.

Sua, quæ in hac Epiſtolâ laudat, cum Paulo Emeſeno Acta S. Cyrillus amplè exponit in litteris ad Donatum Nicopolitanum Epiſcopum: *Paulum Emeſenum Epiſcopum non prius ad Synaxim recepi, quam dato libello Neſtorii dogmata ſuo Scripto anathematizaſſet, ſeq; illum pro depoſito habere confeſſus eſſet, & Ordinationi religioſiſsimi Epiſcopi Maximiani aſſenſiſſet. Petiit autem, ut iſtis à ſe omnium Religioſiſsimorum Orientalium Epiſcoporum nomine oblatis libellis nihil amplius exigerem: Quod nullâ ratione fieri ſum paſſus, ſed unà cum Domino meo præclariſsimo Tribuno ac Notario Ariſtolao duos è noſtris Clericis miſi Antiochiam, chartamq; tradidi, mandans ut, ſi Ioannes reverendiſsimus Antiochenæ Eccleſiæ Epiſcopus ſubſcripſerit, & illam acceperit, tunc demum litteras de communione redderet. Ægrè enim moras ferebat memoratus clariſſimus Tribunus Ariſtolaus. Cum igitur piiſsimus Ioannes ſubſcripſiſſet, & cæteri qui cum ipſo erant illuſtriores, cumq; Neſtorii doctrinam anathematizaſſent, & quod ipſum pro depoſito haberent, profeſsi eſſent; ac Maximiani Religioſiſsimi Epiſcopi Ordinationem approbaſſent, communionem illis reſtituimus. Hæc enim ſola etiam Epheſi Sancta Synodus ab ipſis exigebat.* Docet nos plura. Primò, quod Sanctus Cyrillus Paulum Emeſenum in communionem admittere noluerit, niſi ſolemniter exhibito libello, in quo & orthodoxam de Dominica Incarnatione fidem, & tres iſtos articulos profiteretur. Et profeſſum non ut Orientalis Eccleſiæ Legatum admiſit, ſed ut ſingularem Epiſcopum.

pum. Et iſte libellus exſtat in Actis Synodalibus ſub hoc titulo: *Libellus, quem Paulus Epiſcopus Emeſenus Cyrillo Archi-Epiſcopo Alexandriæ obtulit, à Ioanne Antiocheno Epiſcopo miſſus.* Eſt non Antiochiæ, ſed Alexandriæ ex tempore compoſitus, & conceptus in ſolum nomen Pauli: *Domino meo per omnia Sanctiſsimo, & ſacratiſsimo Archi-Epiſcopo Cyrillo Paulus Epiſcopus in Domino ſalutem.* Secundò docemur, quod Cyrillus ſimilem Libellum exegerit à Joanne Patriarchâ ac ejus Epiſcopis: Et ante illius profeſſionem & ſubſcriptionem communicare ipſis noluerit. Tertiò, quod iſtum libellum ipſe compoſuerit, & ipſum à Joanne ac ejus Epiſcopis ſubſcribendum tranſmiſerit Antiochiam per Ariſtolaum Tribunum, ac duos ſuos Clericos. Subſcribendum in horum trium præſentiâ. Et hic libellus, juxta morem omninò breviſſimus, latet aut periit. Quartò diſcimus, quod Joannes ac plures ejus Epiſcopi libellum ſubſcripſerint, ſubſcriptum Cyrillo tranſmiſerint per eoſdem Clericos, atque ita compleverint integram Chriſtianæ communionis pacem. An tamen idem libellus fuerit, non plenè conſtat. Joannes poſſit formaſſe alium ſimilem. Hic enim videtur eſſe illa, in Synodalibus Actis exſtans, Joannis epiſtola, in quâ omnia Cyrilli poſtulata adimplentur. Joannes videtur ipſam cum ſolo Berrhæenſi Acacio dictaſſe & ſubſcripſiſſe: Sperans poſtmodò probandam & ſubſcribendam ab omnibus. At quam ſpes illum fefellerit circa multos, infra patebit.

AD CAPUT LXXXVI.

THeodoretus erat doctiſſimus totius Orientalis Diœceſis Epiſcopus. Et omnia pro Neſtorio adversùs S. Cyrillum ac Epheſinum Concilium Attentata proceſſerant ab ejus manu & conſilio. Quare Patriarcha Joannes ipſum in hoc, quod ei non plenè communicaverat, pacis negotio ſtuduit habere non Adverſarium. Hinc illi etiam antè Pauli reditum communicavit omnia. Theodoretus ex Joannis Mandato invaſerat S. Cyrilli Capitula, & ipſa accuſaverat præſertim de ſequentibus: Quod duarum in Chriſto Domino naturarum differen-

rentiam auferrent, quod ſub ſummæ unionis fuco inducerent ſingularitatem naturæ. Quod non unionem, ſed naturarum conſubſtantiationem dogmatizarent. Et Joannes illum noverat alieniſſimum à Capitulis, & non niſi illis abjectis inducendum ad amplexum pacis. Hinc illa omnia affirmat à Cyrillo eſſe correcta & abdicata, ideoque nullum ſupereſſe pacis obicem. Sic illum fortiter ac ſuaviter ſtudet deducere in ſua Senſa. Iſtum Cyrilli à ſuis Capitulis receſſum Joannes omnibus ſuis Epiſcopis impreſſit, hi imprimere conati ſunt ſuis Eccleſiis. Hinc tot rumores per omnem ubique populum. Hinc item tot Sancti Cyrilli ad varios Apologiæ, quibus proteſtatus eſt ſe nec receſſiſſe, nec unquam receſſurum à ſuis Capitulis. Et ex hoc fonte plures Orientalium Epiſcopi, etiam Theodoretus, non ceſſarunt peſſimè de ipſis loqui & ſcribere.

Porrò epiſtola, in qua Joannes affirmat iſta omnia per Cyrillum correcta, eſt omninò famoſa pacis epiſtola, quæ incipit: *Lætentur cœli & exultet terra.* Lucet ex his verbis: *Dominus meus Religioſiſſimus Epiſcopus Cyrillus uſque ad ſatietatem uſus eſt dogmatis acribia, ſuſcipiens atque approbans ea, quæ à nobis ſunt deſtinata, magis verò per hymnos laudans, &c.* Hæc enim omnia Sanctus Cyrillus palam facit in præfata epiſtola. Et ejus exordium eſt omninò Divinus ob completam pacem hymnus. Et iſtas litteras Paulus Emeſenus ſecùm detulit. Et Joannes tunc omninò habebat earum copiam. At nulli communicare poterat. Hinc Theodoretum circumduxit his verbis: *Ipſa in Scriptis ad vos poſt paululum veniet rectæ fidei confeſſio, cùm ſecundæ litteræ eas fuerint ſubſecutæ, per quas manifeſtè omnia ſcitura eſt Deo Amabilitas tua.* Nempè poſt Pauli reditum Joannes debebat formatum à Sancto Cyrillo libellum de Ariſtolai manibus accipere, & ipſum coram duobus Alexandrinæ Eccleſiæ Clericis profiteri ac ſubſcribere: Et ante hæc expleta nemini poterat, aut certè nolebat, pacis myſterium ex integro pandere.

CAP.

AD CAPUT LXXXVII.

HAc reſponſoria ad præcedentem epiſtola Theodoretus & Joannis perſonam, & initam ab ipſo pacem, culpat de variis. Primò, quod iſta pax ſit clandeſtinum ſolius Joannis cum paucis aliis opus: Quod ſit facta à neſcio quibus fœderatoribus. Secundò, quod ſit res pacis vacua, nudum pacis nomen, pax indigna omni pio homine. Et hoc ex variis capitibus. Primò, quia cogit ad ſolvendas juſtas depoſitiones ſeu damnationes: Nempè depoſitionem Cyrilli ac Memnonis. Secundò, quia cogit ad ſuſcipiendos illicitos Ordines: Nempe Ordinationem Maximiani. Tertiò, quia cogit ad illis, qui totum Mundum turbaverunt dandam indulgentiam ſuorum criminum. Nempè Epiſcopis S. Cyrillo cooperatis ad acta Epheſina. Quartò, quod egregios Orientalis cunii bellatores pellat à propriis Eccleſiis. Nempè Helladium, Eutherium, Dorotheum, ac Himerium. Et præſertim Himerium. Quod enim ipſum Theodoretus ſingulariter dilexerit, docent plures epiſtolæ hujus Codicis. Et ex his concludit hanc pacem longè recedere à bellica Regis ac Prophetæ Davidis lege, quæ non ſolos bellatores, ſed etiam vaſorum cuſtodes vetat excludi à ſpoliorum aut pacis fructibus: Quæ omnes facit æquales. Hæc enim pax excludit quatuor iſtos nobiliores milites. Hinc Theodoretus proteſtatur pacem non fore admittendam, niſi iſti quatuor recipiant ſuas Eccleſias. Et rogat hæc omnia per Joannem referri ad Principem. Et ex his videmus cunctas pacis conditiones, licet Joannes Patriarcha ſedulò celaſſet, fuiſſe Theodoreto notiſſimas.

AD CAPUT LXXXVIII.

INter Epheſinos Joannis Antiocheni aſſeclas fuit Theoſebius Cii Epiſcopus, cujus ſedem quidam Codices dicunt fuiſſe in Bithynia. Eſt item alia Cius in Phrygia. Alia ſimiliter in provincia Rhodopes. Hic preſens videtur fuiſſe ille Bithy-

thynus. Scribitur enim fuiſſe zelociſſimus pro pietate, hoc eſt, pro Orientali factione: Et fuiſſe conſtitutus in medio hoſtium, ab ipſis undique circumdatus & circumfuſus: Fuiſſe vir fortiſſimus, id eſt, pertinaciſſimus contrà S. Cyrillum,ac ejus Capitula. Pertinacem zelum didicerat à ſuo Metropolita Himerio. Erat autem in hoſtium medio, quod omnis illa præter Metropolitam, ac paucos Epiſcopos provincia adhæreret S. Cyrillo, ac decretis Epheſini Concilii. Nam & Chalcedonenſis Epiſcopus, per Chalcedonenſem Synodum necdum exaltatus,erat tunc ſuffraganeus iſtius provinciæ: Et ejus contra factioſos Legatos, quorum unus erat propriusMetropolita.Conſtantiam ſupra audivimus.

Porrò quis hanc epiſtolam ſcripſerit, eſt incertum & vagum. Fuit quis ex Joannis Antiocheni, ac initæ per ipſum pacis ſectatoribus Epiſcopis: Et ejuſdem pacis acceptationem ſtudet perſuadere Theoſebio. Hinc ſcribit Cyrillum eſſe converſum, ac receſſiſſe à ſuis Capitulis. Affirmat ab illo, qui anteà unicam Domini ex duarum temperatione & confuſione factam naturam, nec non Divinæ naturæ paſſibilitatem ac mutabilitatem prædicabat, jam prædicari duas ſine confuſione naturas, admitti ipſarum differentiam, paſſiones nequaquam Divinitati, ſed ſoli carni adſcribi, ideoque nullam eſſe remoram pacis. Affirmat has lites tantoperè profuiſſe Cyrillo: Non per Diaboli nequitiam, ſed per miſericordem Divinæ bonitatis providentiam. Metropolita Himerius erat à pace excluſus, ac firmatus in Epheſina & Conſtantinopolitana degradatione: Hinc quis amicus inter Orientales Epiſcopus Theoſebio ſuadet, ut ipſum deſerat, accedat ad pacem ac ſalvet ſemetipſum. Erat quis Epiſcopus longè diſſitus à Theoſebio, longè diſtans ab hoſtibus, ac ſedens extrà ictus ſagittarum. Nempè erat propè Antiochiam ubi propter Joannis Patriarchæ vigilantiam ac reverentiam erant pacata omnia.

AD CAPUT LXXXIX.

HOc Irenæi Scholion in præcedentem Theodoreti epiſtolam affirmat varia. Primò, quod Theodoretus fuerit amator Dei, Eccleſiæ quondam Doctor, & rector currus, hoc eſt, totius Orientalis Diœceſios. Et vera dicit. Etenim de ſuo in Deum amore Theodoretus inſignem ſcribit profeſſionem in vita Anachoretæ Macedonii. Affirmat ſe matri Divinitùs datum ad ejus preces, & priùs Deo promiſſum, quàm natum. De ſua doctrina ad Dioſcorum Alexandriæ Patriarcham ſcribit ſe ſub Theodoto ſex, ſub Joanne Patriarcha tredecim annis docuiſſe Antiochenam Eccleſiam. Et poſtea aliis novem ſub Domno. Hoc poſt præſentes lites. Etiam ſe frequenter apud Berrhæam coram magno Epiſcopo Acacio fuiſſe concionatum teſtatur in litteris ad Berrhæenſes Clericos. Erat item rector currus. Utpotè mens, os, & lingua omnium iſthic Synodorum. Fuit reverà ſummus Epiſcopus. At incidit in diſtorta tempora.

Epiſt. 83.

Irenæus Secundò affirmat ipſum fuiſſe valdè obductum de bonis pacis nuntiis. Etenim Theodoretus dudum credere non potuit Neſtorium eſſe hæreticum, ideoque nec ejus damnationem voluit admittere. Epheſinum Latrocinium ei aperuit oculos: Iſta vexatio dedit intellectum. Quod iſtam damnationem tunc admittere cœperit, docet Magni Leonis Pontificis Reſcriptum ad ejus Romanam appellationem. Et iſtam damnationem eſt tandem in Chalcedonenſi Concilio ſolemniter profeſſus. Etiam quatuor memoratorum Epiſcoporum à pace excluſio illi graviſſimè diſplicuit. Tertiò, Irenæus iſtam pacem appellat famoſiſſimam paſſionem. Eiſdem de cauſis. Ejus nuntia appellat bona per Ironiam.

CAP.

AD CAPUT XC.

HÆc epiſtola eſt ejuſdem temporis ac formæ. Nam & Andræas Epiſcopus ab iſta pace, ſibi per famam ac per litteras nuntiata, timebat omnia infelicia: præſertim ne fieret cum injuria & corruptione Chriſtianæ fidei. Primum timoris fundamentum eſt in his verbis: *Litteras, quæ ab Alexandria directæ ſunt, legens, clariorem vidi impietatem divulgari.* Reſpicit litteras, quas Acacio Berrhæenſi S. Cyrillus reſcripſerat, & quas varii Orientales Epiſcopi affirmabant rectas, ideoque dignas pace. Andræas affirmat ipſas eſſe nequiores Capitulis. Alterum fundamentum eſt in his verbis: *Tanquam perducti ſint, ut ſapiant rectè.* Plures Orientalium Epiſcopi affirmabant Cyrillum à ſuis, licet anathematizare nollet, receſſiſſe Capitulis, ac eſſe correctum, ideoque pacem cùm ipſo amplectendam: Andreas affirmat ipſos decipi & circumſcribi. Hinc concludit iſtam pacem fore non Orthodoxorum communionem ſed ipſorum cum Apolinariſtis confuſionem, juxta ſupra memoratum ſomnium.

AD CAPUT XCI.

HÆc relatio facta eſt poſt reditum Pauli Emeſeni Epiſcopi, & miſſa per Ariſtolaum Tribunum, qui cum Paulo iverat ac rediverat, & affirmat Sacris Principis circa pacem juſſionibus eſſe per omnia obeditum: Eſſe anathematizata Neſtorii dogmata, degradationem ejus admiſſam, admiſſam item Ordinationem Maximiani. Eſſe jam plenam ubique pacem. Eſſe ubique gaudendum, celebrandas feſtivitates, & ſolemnes gratias agendas Principi, cujus hæc omnia ſunt beneficium. Adjungit eſſe unum, quod hujus feſtivitatis perfectionem impediat, & quod aliquas civitates faciat eſſe extorres à communi gaudio. Audi rationem: *Iubeatis, ut Deo amiciſſimi Epiſcopi, qui inter præcedentes turmas expelli Eccleſiis viſi ſunt, ad priorem habitum reducantur, & ab omni importunitate ſint liberi*, &c. Agit pro quatuor Epiſcopis, quos in ſua Synodo Maximianus ſingulariter

 degra-

degradarat, ac in eorum Sedes ordinaverat, aut juſſerat ordinari alios: & quos hac de cauſa S. Cyrillus excluſerat à pace. Notanda ſunt verba: *Expelli Eccleſiis viſi ſunt*. Item verba: *Ab omni importunitate ſint liberi*. Etenim facta ſuperordinatio non habuit effectum. Marcianopolitani Saturninum, itemque Thyanenſes ſuum ſuperordinatum violenter ejecerunt. Nihilominùs Dorotheus ac Eutherius non fuêre ſecuri. Meritò timebant Populi vim everti per majorem virtutem offenſi Principis. Hinc Joannes ſupplicat, ut ab omni importunitate ſint liberi. An etiam Nicomediæ fuerit ſic factum, ignoro. Infra videbimus teſtimonia, quæ ſuadeant Himerium fuiſſe re ipſa ejectum. Quidquid ſit, Joannes Patriarcha Principem expoſtulat, ut & iſtos quatuor faciat admitti in pacem, atque ita reddi quietem omnibus per Orientem Eccleſiis.

Et adjungit: *Facilè verò eſt, ut id à veſtro Imperio fiat, eo quod hujuſmodi correctionum vetera quoque habeatis exempla, quæ antiquos quidem Deo amiciſſimos Epiſcopos propriis Sedibus reddiderunt, eos verò, qui inter turbationes fuerant ordinati, vacare fecerunt, & ſuſtinere illorum de vita præſenti receſſum.* Poſtulatæ gratiæ duplex præſertim obſiſtebat obex. Primò, quod Nicæna Synodus uni civitati non pateretur eſſe duos ſimul Epiſcopos. Deindè, quod ſuperordinatio eſſet facta ex judicio ac mandato non ſolius Conſtantinopolitanæ, ſed etiam Epheſinæ Synodi, ideoque ejus circumductio eſſet difficilis. Hinc igitur Joannes reſpondet rem hanc non eſſe ſine exemplis, quæ tales ejectos reddiderunt ſuis honoribus ac Thronis, & ſuperordinatos juſſerunt uſque ad illorum mortem eſſe vacativos. Antiquorum geſtorum deperditio creat nobis iſtam miſeriam. Novimus quidem varia exempla, ubi ejectus iniquè Epiſcopus ſuperordinatum excluſit per Romanam Appellationem ac reſtitutionem, attamen ignoramus adjunctam conditionem quæ hunc uſque ad iſtius mortem juberet vacare, Nonnum Ibæ Edeſſeno ſuperordinatum Chalcedonenſis Synodus juſſit cedere, & ille defuncto Ibæ omninò ſucceſſit: attamen Synodus iſtam conditionem non adjecit ſuo judicio.

Eodem tempore Joannes hæc omnia retulit ad Xixtum tertium Pontificem. Relatio periit aut latet, extat tamen Pontificis ad ipſam Reſcriptum. Et quin Joannes eandem pro quatuor iſtis Epiſco-

piſcopis gratiam poſtulaverit, non eſt dubitandum. Eam enim Laicus Princeps dare non poterat, ideoque Joannes ab ipſo non ſupplicavit, niſi conſenſum & adjutorium in ſperatam ac poſtulatam, aut certè poſtulandam ab Apoſtolica Sede gratiam. Verùm Pontifex limites pacis excedere noluit. Firmavit ejus palmares articulos. Interim de iſtis quatuor Epiſcopis aliquid reſcripſit ad relationem S. Cyrilli: *Exſpectamus fratris noſtri Ioannis Clericos, & optamus venire. Scimus ei & pro honore, & pro labore tuo dare Reſponſum. Non eſt, ſicut fratri & Coepiſcopo noſtro Maximiano ſæpè jam ſcripſimus, etiam ipſe redeuntibus difficilis aperire januam, ut verè, niſi perditionis filius, nemo ſit perditus: Et ſit ei major cauſa lugendi, quod meruit ſolus excludi.* Hinc diſcimus plura. Primò, quod S. Cyrillus de Joanne Antiocheno fuerit in ſua relatione apud Pontificem queſtus varia: præſertim de facta per Joannem degradatione ſui, ac Memnonis. Hinc Pontifex ipſum paternè conſolatur ſuper iſta injuria, & ſpondet ad Joannis legatos, quando cum relationibus advenerint, plura dicere: Non ſolùm de honore, ſed inſuper de labore Cyrilli. Secundò diſcimus, quod S. Cyrillus etiam iſtorum quatuor Epiſcoporum excluſionem retulerit, rogans ſingulariter confirmari: Et adjiciens illos reparari non poſſe ſine gravi injuriâ Maximiani, qui illos in ſua Synodo non ſolummodò damnaverat, ſed inſuper illis curaverat ſuperordinari. Tertiò, quod Pontifex fuerit alienus ab hac duritia: Quod optaverit nullum per degradationem perdi, ac perpetuò à pace excludi, niſi ſolùm perditionis filium hæreſiarcham Neſtorium. Quartò, diſcimus, quod etiam Maximianus frequenter de his rebus Romam retulerit. Pontifex in hanc clementiam deſcendit propter Romanam Helladii ac Eutherii, ac plurium illis adhærentium Epiſcoporum appellationem. Hæc infra adducetur, & elucidabitur.

Hujus relationis tempus cognoſcimus ex Pontificis reſcripto ad relationem S. Cyrilli, affirmante hanc fuiſſe ſolemniter lectam ad Sanctam ac Venerabilem Synodum, quam Natalis ejus dies congregaverat. Nempe anniverſarius dies Papalis Conſecrationis. Porrò Xixtus tertius eſt ſextâ calendas Majas conſecratus in Pontificem, iſtius ſæculi anno trigeſimo ſecundo, adeoque Cyrilli Relatio fuit lecta iſto eodem die. anni trigeſimi tertii.

Proindè videtur ſcripta menſe Martio, aut ſub exordium Aprilis. Quare Cyrillus omninò videtur Romam retuliſſe ante reditum Clericorum, qui Ariſtolaum Tribunum fuerant comitati ad excipiendam profeſſionem ſeu ſubſcriptionem Joannis Antiocheni, ac aliorum iſtic Epiſcoporum. Et hinc ejus Relatio prævenit. Quod enim Joannis Relatio ad iſtud feſtum necdum advenerit, ſed tunc avidè exſpectaretur, diſertè affirmat ipſe Pontifex in reſcripto ad S. Cyrillum. Nempè Cyrillus ſtatim à concluſa pace retulit, Joannes referre non potuit, niſi poſt reditum Emeſeni Pauli. Poſſit tamen Cyrillus etiam non niſi poſt ſuorum Clericorum reditum retuliſſe. Hi enim poſt concluſam in Januarii exordio pacem ſtatim cum Ariſtolao abierunt Antiochiam, & intra menſem Martium poſſint fuiſſe reduces. Quidquid ſit, notanda ſunt hæc Xixti ad Cyrillum verba: *Non ſe exuli veſtro S. frater noſter Ioannes addixerat, non ejus blaſphemâ prædicatione deceptus. Nam quantum rerum exitus docet, ſuſpendit ſuam ſententiam, non negavit.* Sanctus Cyrillus, paſſus, licet non ſine fundamento, humanum diem, Joannem Antiochenum frequenter accuſaverat de conſortio Neſtoriani erroris: & videtur idem feciſſe in relationibus ad Romanam Eccleſiam. Hinc Xixtus ſtudet illum purgare: hâc viâ ſperans ſtabilire pacem.

Notanda ſunt & hæc Pontificis verba: *Neſtorium ſibi ignis Æternus, Orientales Epiſcopos Poſſeſſores æterni vineæ vindicavit, in tantum ut Antiochenæ Eccleſiæ Sacerdotem vocari à Sanctitate tua jam nunc venerabilem virum ac domnum gaudeamus. Et meritò vocatur domnus, qui communem dominum recognovit, qui incarnationis ejus myſterium voce Catholicâ nobiſcum confitetur.* S. Cyrillus Joannem Antiochenum in ſua ad Papam Relatione appellaverat venerabilem Domnum, & Papa gratulatur. Appellaverat non Dominum, ſed Domnum. Ex quo addiſcimus tria. Primò, quod differentia inter Dominum ac Domnum, ſit antiquiſſima. Nam & Caſtor Epiſcopus Joannem Caſſianum inſcripſit Domnum. Felix tertius Pontifex in litteris
Epiſt. 11 ad Flavitam Conſtantinopolitanum Epiſcopum, ac in litteris ad Vetrannionem Epiſcopum ita appellat etiam Imperatorem Ænonem. Quin imò ſecunda S. Gelaſii Papæ Synodus ita appellat S. Apoſtolum Petrum. Secundò, diſcimus, quod iſtorum nominum

num differentiam rectè exponat antiquus hic verſus: *Cæleſtem Dominum, terreſtrem dicito Domnum.* Tertiò, diſcimus, quod degradati Epiſcopi non amplius vocarentur Domni, nec ullum acciperent honoris titulum. Hinc Xixtus gaudet Joannem à Cyrillo jam ſcribi venerabilem Domnum. Exindè certò colligit haberi pro plenè reparato. Hinc etiam in ſua Lateranenſi Synodo S. Papa Martinus laudat Victorem Carthaginenſem Epiſcopum, quod in ſuis Synodicis Paulum Patriarcham Conſtantinopolitanum, licèt manifeſtè hæreticum, adhuc appellâſſet Sacerdotem & Epiſcopum. Et adjungit cauſam: quod ab Apoſtolica Sede necdum eſſet degradatus.

AD CAPUT XCII.

Hic Miletius fuit Mopſueſtienſis in ſecunda Cilicia Epiſcopus, proximus ſucceſſor ſcelerati Theodori. Ipſum infra audiemus dantem de ſemetipſo iſtud teſtimonium. Et hinc fuit pertinaciſſimus hoſtis Epheſinæ Synodi, & orthodoxæ veritatis. Hujus pacis fuit Adverſarius adeò contumax, ut è ſuo Epiſcopatu ejici, & exulatum abire maluerit, quàm ipſam admittere. Et tunc unà cum Theodoro ejectus fuit è ſacris tabulis Mopſueſtienſis Eccleſiæ, ac in eorum locum ſuffectus fuit S. Cyrillus. Nequaquam ſolus Theodorus fuit ejectus, ſed etiam hic Miletius. Ille è defunctorum, hic è tabulis viventium. Porrò Imperator Juſtinianus Mopſueſtenam Synodum de ſolo Theodoro rogaverat, ideoque & ipſa de hoc ſolo reſpondit. Proindè hic Miletius fuit uſque huc per aliquot ſæcula ignotus mundo: Eum, & plura ejus Acta jam diſcimus ex Caſſinenſi Codice. Porrò ille rectè ſcripſit ad hunc Hierapolitanum Alexandrum. Hic enim fuit duriſſimum caput contumaciſſimæ adversùs initam Eccleſiarum pacem factionis. Etiam hic ob iſtam contumaciam fuit deportatus in remotum ac perpetuum exilium.

Miletius ſcribit varia. Primò, quod à facienda hac pace fuerit ſemper alienus, & quod jam circa factam perſeveret in eadem ſententia. Quoniam hæc pax non eſt diſpenſatoria, uti jactatur condeſcenſio, ſed manifeſta prævaricatio. Secundò, affirmat

mat ſe in hac re eſſe turrim Adamantinam, nullo conſilii vel authoritatis pondere mobilem. Tertiò affirmat Cyrillum nequaquam receſſiſſe à ſuis Capitulis ac aliis Scriptis, ideoque permanere Hereticum: Ipſum eſſe ſic receptum à Joanne Patriarcha, ac propterea hanc pacem nequaquam eſſe Orthodoxorum communionem, ſed manifeſtam ipſorum confuſionem cum Hereticis. Quartò, hoc probat ex ipſius Cyrilli litteris Conſtantinopolim ſcriptis ad quoſdam ſuos Clericos, lamentantes graſſari illic publicam famam, quod omnia ſua contra Neſtorium ſcripta anathematizâſſet, & cunctos præparaſſet ad ipſa projicienda & conſpuenda. Eſt epiſtola, non ad Eulogium Presbyterum, ſed ad Theognoſtum, Charmoſinum, ac Leontium, ejus in Regia civitate Apocriſarios, cujus hic eſt finis: *Quapropter neminem deſpondere animum ſinatis. Non enim ſic deſipuimus, ut noſtra abnegaverimus. Quin imò manemus in eis, quæ ſcripſimus & ſentimus. Recta enim & inculpata ſunt, & Scripturis Sacris, ac fidei, quæ à ſanctis Patribus noſtris edita eſt, conſentiunt.* Et harum litterarum copiam Miletius tranſmiſit Alexandro, ut clarè videret Cyrillum eſſe pertinacem, ac malè receptum.

Subnexum ſcholion rectè advertit iſtorum Epiſcoporum quoſdam laboraſſe appetitu vanæ gloriæ. Utraque enim pars voluit videri victrix adversùs aliam. Hinc Cyrillum renuntiaſſe ſuis Capitulis, ceſſiſſe Joanni & quaſi veniam ſupplicaſſe, affirmabant ac ſpargebant; Alii ſpargebant omnia contraria: Affirmabant ceſſiſſe Joannem. Et rectè. Hic enim omnia Cyrilli poſtulata admiſit, ac debuit admittere.

AD CAPUT XCIII.

HAnc epiſtolam Alexander ſcripſit, dum fuit certioratus de concluſa pace ac Pauli Emeſeni reditu. Et in ipſa palam profitetur ſuam pertinaciam. Totum pertinaciæ fundamentum eſt, & quod Cyrillus permaneat in ſuis Capitulis, ideoque ſit notoriè Hereticus, ac ineptus ad communionem & pacem. Addit, quod inſuper Orientales Epiſco-

piſcopos moliatur traducere in hæreſim, idque aſtutè ac doloſè per unicum ſuæ Epiſtolæ verbum. Verùm cujus epiſtolæ? An illius, quam ad Berrheænſem Acacium, an illius, quam ſcripſit ad Joannem Patriarcham? Exiſtimo Alexandrum agere de ſcripta ad Acacium epiſtola. Iſtud verò verbum eſt omninò *Vnio ſecundùm hypoſtaſim.* Erat enim nova, ac per Cyrillum excogitata vox, ideoque ab iſtis credebatur importare naturarum confuſionem, aut quid aliud Apollinarii.

Alexander ſuum odium extendit etiam in Joannem Patriarcham. Et de ipſo ſcribit plura. Primò, quod ſit doloſus, ex more conſuetus circumſcribere. Secundò, quod etiam ipſum circumvenire tentaverit, ideoque & ſcripſerit epiſtolam. Utique denunciatoriam ac ſuaſoriam factæ pacis. Tertiò, quod in iſta epiſtola affirmat Cyrillum eſſe correctum, ac jam verè Orthodoxum. Quartò, quod ſit vir imprudens, ideoque credat ſe loqui, aut ſcribere ad ligna aut lapides. Quintò, quod non Cyrillus, ſed ipſe ſit mutatus: utpotè qui contentam in Cyrilli epiſtola hæreſim ſine pudore admiſerit. Sextò affirmat, quod Joanni ſit dedignatus reſpondere per epiſtolam, ideoque tranſmiſerit ſimplex Commonitorium, compendio exprobrans dolum & hereſim. Septimò, quod ſemetipſum penitus ſeparârit à Joannis communione, ideoque ipſum in iſto Commonitorio ne quidem inſcribat Epiſcopum. Octavò, quod omnes Cyrilli pacem & communionem admittentes habeat pro hæreticis, ideoque non à ſolius Joannis, ſed etiam ab omnium iſtorum communione ſe ſeparet. Nonò, quod iſtud Commonitorium Joanni necdum tranſmiſerit: Non quia aliquid mutare, ſed quia velit ipſum anteà communicare Theodoreto ac Andrææ. Ex his concludit: *Nulla mihi pars, neque ſors eſt cum eis: ſed ſive exilium, ſive mors mihi, ſive præcipitium, ſive ignis, ſive beſtiæ proponantur; Deo me roborante, omnia ſuſtinuerim potiùs, quàm communicem talibus.*

Sic omne Joannis Patriarchæ de initâ pace gaudium eſt verſum in majorem luctum. Etenim ſurrexit novum ac domeſticum ſchiſma. Et hæc Orientalis Eccleſiæ poſteriora mala ſunt facta pejora prioribus. Ejus Epiſcopi cœperunt acerbiori odio inſectari S. Cyrillum ac Ægyptios ejus Epiſcopos. Et de hoc novo ſchiſmate

mate S. Iſidorus Peluſiotes omninò ſcripſit ad Leuntium Epiſcopum: *Quod lectio Sacrarum Litterarum deſtructa eſt & corrupta, & quod unuſquiſque ſuos affectus Divinis Oraculis præfert, ea res tantarum tragœdiarum & calamitatum cauſa extitit. Nam bellum irreconciliabile, & non indictum legitimè incidit inter eos, qui pacis Conciliatores eſſe debuerunt. Qui avidiſſimè, ſi quidem poſſint, ſeſe mutuò vorent. Et antiquiſſimum hoc ducunt, & omnibus rebus anteponunt, vivos quidem occidere, ſepultos autem refodere, & domos evertere, & monumentum omne abolere. Ità in ſe invicem armantur, & fallacias texunt: cum quidem didicerint Chriſtum non ſignis & miraculis, ſed dilectione & Charitate ſuos notâſſe diſcipulos.* Ex hac Epiſcoporum diſcordia affirmat, nata eſſe graviſſima Chriſtianæ pacis vulnera etiam in fidelibus populis, & concludit: *Quid igitur faciendum? ſi quidem id fieri poſſit, malum hoc corrigendum eſt; ſin minùs, quieſcendum.* Adeò malum induruerat. Quidam cenſent ipſum lamentari de nata inter S. Cyrillum & Antiochenum Joannem diſcordia: At clarum eſt ipſum loqui de præſenti ſciſſura Orientalium Antiſtitum.

Lib 4. Epiſt 113.

Eodem tempore idem Iſidorus videtur ſcripſiſſe has ad S. Cyrillum litteras: *Oportet te firmum atque conſtantem ſemper manere; ſic nempe, ut nec metu Cæleſtia prodas, nec tecum ipſe pugnare videaris. Nam ſi ea, quæ nunc abs te ſcripta ſunt, cum ſuperioribus perpendas, aut adulationi obnoxius eſſe videberis, aut levitatis miniſter: ut qui inani gloriæ ſuccumbas; non autem Magnorum ac Sanctorum Pugilum certamina imiteris, qui per omnem vitæ ſuæ curſum premi ac vexari potiùs ferendum duxerunt, quàm ut perverſam ac falſam ſententiam, vel auribus tenus, exciperent.* S. Cyrillus licet ſua Capitula anathematizare, aut ſolemniter recantare noluerit, ea tamen & in datis ad Acacium Berrhæenſem, ac item ad Joannem Antiochenum litteris, & in ſuis cum Paulo Emeſeno Actis eſt ſuaviter moderatus. Hinc in publicum tunc ſparſus fuit rumor de Cyrilli Pœnitentia. Item ſub nomine Philippi Romanæ Eccleſiæ Presbyteri, & Apoſtolici apud Epheſum Legati, ſparſa fuit epiſtola, aſſeverans Xixtum Pontificem quidem confirmâſſe pacem, expunxiſſe tamen damnationem Neſtorii. Ita ipſe Cyrillus queritur in literis ad Acacium Melitinenſem, & in litteris ad Donatum Nicopolitanum Epiſcopum. Hæc igitur omnia videns & conſiderans Mag-

Lib. 1. Epiſt. 324.

ſius ille Monachus Iſidorus S. Cyrilli Magiſter & quaſi Pater, Paterno jure illum admonuit, ut eſſet prudens & conſtans, ut ſermones ſuos diſpenſaret in judicio, ut non videretur docere contraria, ut iſtis rumoribus non daret Anſas aut fomenta.

AD CAPUT XCIV.

HÆc epiſtola explet Promiſſum, quod Alexander ad Andræam fecerat de omnibus communicandis Theodoreto. Etiam poſſit communicâſſe præfatum Commonitorium, quod parabat Patriarchæ Joanni tranſmittere. Affirmat Primò, quod Joannes Patriarcha, Paulus Emeſenus, & quidam cum ipſis alii Orientales Epiſcopi illa, quæ cum Cyrillo & ejus Epiſcopis explenda dudum parturiverant ac ſculpſerant, jam tandem perduxerint ad partum, & publicam lucem. Secundò, quod iſtam faciendam pacem fuerit ſemper averſatus, nec ullum Joanni ad ipſam promovendam voluerit dare conſilium, imò nec ejus conſiliis communicare. Tertiò, quod eandem jam factam pacem nullatenùs velit admittere, quod deſerere malit Epiſcopatum. Quartò, quod etiam Epiſcopis, ac populis, pacem iſtam admittentibus, nunquam ſit communicaturus. Quintò, quod litigare tamen cum illis nolit: Paratus ferre unumquemque in proprio ſenſu abundare. Hoc tamen adjungit ſub hac conditione: Dummodo illis communicare ipſe non cogatur, ſed permittatur ſolitarius ſedere in ſua eccleſia. Sextò affirmat, quod niſi hæc obſerventur, ſit mox relicturus ſuam dignitatem & Civitatem, ſalvaturus ſuam animam. Septimò, quod iſta addicat cum grandi ſcrupulo. Eo quod Dominus Epiſcopis præſertim mandet, ut veritatem conſtanter defendant uſque ad ſanguinem.

Adjungit rationes, ob quas nolit pacem admittere. Palmaris eſt, quod nullatenus probare, ac præſertim populis in Eccleſia prædicare poſſit has propoſitiones: *Sacra Virgo eſt Dei Genitrix*, *Iudai ſunt Deicida*, *Deus Verbum eſt incraſſatum.* Nempe per craſſam quam induit, carnem. Præſertim averſatur primam. Et dat cau-

ſam: *Dogmaticè poni ſolam illam vocem, nihil eſt aliud, niſi illa, quæ Cyrilli ſunt, prædicare. Univerſas enim paſſiones & mortem hoc unum Dictum introduxit, licèt multoties millies altera vox per quoſlibet circuitus apponatur.* Aſſeverat iſtam propoſitionem eſſe omnium aliarum baſim, radicem, fundamentum. Et rectè aſſeverat. Etenim quicumque admiſerit Deum Verbum eſſe de Virgine natum, & ipſam eſſe ejus matrem, etiam admittere cogitur ipſum fuiſſe occiſum, ac mortuum, & Judæos reverà fuiſſe Deicidas. Et hinc Dorotheus Martianopolitanus Epiſcopus, Anaſtaſius presbyter, aliique Neſtorii adjutores iſtam ſolam anathematizârunt. Sciebant in ipſa recondi omnes iſtiuſmodi alias. Notanda ſunt hæc verba: *Licet multoties millies altera vox per quoſlibet circuitus apponatur.* Reſpiciunt duodecimum S. Cyrilli Capitulum, quod non ſimpliciter, ſed cùm addita voce, *Carne*, dicit Deum Verbum eſſe paſſum & mortuum. Alexander affirmat ſimiles appoſitiones eſſe artificioſos circuitus, & non purgare à lepra Apollinarii.

Alexander ſibi ipſi objicit omnes iſtas propoſitiones, etiam hanc, *Sacra Virgo eſt Deipara*, fuiſſe olim uſitatas, imò & frequentatas à Sanctis Patribus: Fuiſſe in ipſis citrà omnem ſuſpicionem irreprehenſibiles, ac nulla accuſatione dignas, ideoque multis videri, quod etiamnum hodiè ſint ejuſmodi. Et reſpondet: *Eo quod non dogmaticè ſint poſita iſta, & non malignè ſint dicta. Quippe non à ſordida voluntate, ſed nec tali tunc quæſtione propoſita. At verò poſt corruptionem totius Orbis, & ex quo prædicari nunc cœpit paſſibilis Deus ab impiis Cyrilli Capitulis, dogmaticè poni ſolam vocem,* Theotocon, *abſque illa,* Anthropotocon, *nihil eſt aliud, niſi ea, quæ Cyrilli ſunt, prædicari.* Affirmat vocem, *Deipara*, eſſe æquivocam & ambidextram, aptam continendis & occultandis variis ſenſibus. Et reverà aliud Apolinariſta, aut Eutychianus, aliud Paulianiſta, aut Neſtorianus, aliud per ipſam, ac ſub ipſa intendit, & occultat Catholicus. Imò Catholicus non occultat, ſed profitetur.

Eadem eſt ratio de voce, *Deicida*, de propoſitione, *Deus eſt mortuus*, aliiſque id genus. Alexander addit, quod Patres iſtam vocem non dogmaticè, ſed encomiaſticè, & concionatoriè uſitârint; quod rectâ intentione, rectoque ſenſu; quod tempore libero, & ſecuro ab omni erroris aut impietatis ſuſpicione. Etenim Apol-

Apollinariſtis necdum litigantibus, & præſertim Cyrilli Capitulis necdum corrumpentibus totum Mundum, Patres liberè & ſecurè loquebantur. Affirmat iſtas voces nunc eſſe demutatas in ſcorpionum & venenatorum anguium latibula, ideoque aut cavendas eſſe & ab omni Orthodoxo ore proſcribendas, aut certè purgandas ac muniendas. Et vocem *Dei-para*, purgari ac muniri non poſſe, niſi proferatur nunquam ſola, ſed ſemper cum adjuncta voce, *Homini-para*. Hujus dogmatis, imò iniquitatis Myſterium eſt ſupra abundè expoſitum.

Adducta Alexandri Regula non eſt mala. Nam & ipſâ S. Auguſtinus eſt uſus contra Pelagianos. Juliano Eclanenſi Epiſcopo, quædam obſcuriora Patrum de originali peccato teſtimonia adducenti, repoſuit: *Verbis necdum litigantibus Patres liberiùs loquebantur.* Idem Auguſtinus in ipſo ſuo ad Laurentium Romanæ Eccleſiæ Primicerium Enchiridio ſcribit: *Libero arbitrio malè utens homo & ſe perdidit, & ipſum.* At verò nos, poſtquam Martinus Lutherus & Joannes Calvinus de iſtis rebus litigare, & iſtis vocibus peſſimè abuti cœperunt, ita loqui non poſſumus. Interim Regula indiget moderamine. Eâ enim nequiſſimè abuſus fuit Eutychianorum barbarus Dux Severus, cujus verba ſuo contra Neſtorianos ac Eutychianos operi inſeruit, & nobis cuſtodivit Sanctus Anaſtaſius Sinaita. *Oportet morbis & hæreſibus immergentibus idonea medicamenta præparare. Poſt tempora Neſtorii non ampliùs tuta, ſed periculi plena cenſentur veterum Patrum voces, licet ſint ipſius Cyrilli. Vſque ad Neſtorium duæ in Chriſto naturæ à Sanctis Patribus fuerunt prædicatæ, poſt Neſtorium verò Chriſtus in unam conflatus eſt naturam. Atqui cum reliquis Patribus etiam Cyrilli doctrinam repudiavi, utpotè poſt Neſtorium minimè recipi aut approbari dignam. Vna in Divino Verbo natura incarnata eſt. Non rejeci iſtam Aſſertionem, ſed aliam, quâ duas naturas in Chriſto Cyrillus ſtatuit.* Fatetur & S. Cyrillum, & omnes olim Patres uſitâſſe hanc propoſitionem, *in Chriſto Domino ſunt duæ naturæ.* Et addit tunc fuiſſe rectam & ſanctam. At verò poſt ac per Neſtorium deveniſſe periculoſam, ſcandaloſam, pravam, ab omni fideli ore proſcribendam. Eo quod videatur profiteri Neſtorium. Exindè fuiſſe uſitandas has voces: *Chriſtus eſt una natura incarnata.* Et ex iſtis Principiis concludit etiam Chalcedonenſem Synodum,

Cap. iv.

dum,quæ duas Domini naturas in ipſo ſuo fidei Decreto prædicat,eſſe lapſam,ideoque & anathematizandam. Scelerati hominis audacem blaſphemiam egregiè revicit laudatus Anaſtaſius. Quod ipſum in Lateranenſi S. Martini Pontificis Synodo fecit venerabilis Maximus, Archi-Epiſcopus Aquileenſis, oſtendens Monothelitas incidiſſe in idem facinus. Oſtendens Severum iſta eructaſſe in epiſtolâ ad Nephalium.

Act. 4. In iſtud ipſum facinus omninò labitur præſens Alexander. Ob pravam ſuam de S. Cyrilli Capitulis opinionem, vult vocem, *Deipara*, quam fatetur eſſe Sanctorum Patrum, proſcribi & aboleri. Ejus loco vult ſubſtitui vocem, *Chriſti-para.* Aut ſanè ipſam nunquam proferri ſolam, ſed ſemper cum adjunctâ voce, *Homini-para.* Ejus ex Patrum loquendi modo deſumptum argumentum, poſtmodo reſumpſerunt præfati Monothelitæ, de quibus & contra quos dixit laudata S. Martini Synodus: *Patres dixiſſe noſcuntur duas in Domino voluntates. Neque hæc tranſitoriè, aut poſtpoſitivè, neque in hoc ipſum ſpecialiter minimè habentes omne ſtudium ſermonis eorum, ſicut Adverſarii garriunt, & in hoc propter ſuam Hæreſim detrahentes Venerabilibus Patribus, dum dicunt nihil eos de voluntatibus vel operationibus Salvatoris noſtri definitivè expoſuiſſe. Ecce etenim non ſolum definitivè, ſed & dogmaticè, & ſyllogiſticè, & naturaliter demonſtrativè, & ſecundum Scripturas Agniſticè, & per exempla, & compendiosè, ſed per omnem modum & verbum, voluntates profeſſi ſunt, & ſe profiteri prædicaverunt.* Et iſta omnia Synodus inſigniter demonſtrat. Iſtud ipſum ego dico de voce, *Dei-para.* Et poſſit facilè demonſtrari. Etiam hodie quidam, ut S. Auguſtini de divinorum Auxiliorum ac Decretorum efficaciâ orthodoxam ſententiam evadant, utuntur iſto eodem Alexandri argumento. Sed caſſo ſucceſſu.

Proindè Alexander fuit ex illis Orientalibus Epiſcopis, de quibus varia cum Joanne Sacrarum Largitionum Comite tractantibus, Sanctus Cyrillus è vinculis ſcripſit ad Regiæ Civitatis Clerum ac Populum: *Sed & illud quoque ſciatis, nempe cum fidei expoſitionem componerent, inter ſe contendiſſe, & in eâ altercatione etiam nunc verſari. Nam alii ex illis S. Virgini concedunt appellationem* Deiparæ, *ita tamen,ut ſimul quoque* Hominis genitrix *dicatur; Alii verò prorſus negant, adduntq; paratiores ſe eſſe, ut manus ſuas amputandas*

pra-

præbeant, quam ut hujuſmodi voci ſubſcribant. Alexander fuit ex primâ claſſe. Et ab iſto ſenſu nunquam voluit recedere. Et hæc fidei compoſitio eſt omninò illa epiſtola, de quâ hic ſcribit Alexander: *De epiſtolâ illâ, quæ apud Epheſum facta eſt, in ſuperficie quidem quaſi ex occaſione Ioannis Comitis ſcripta eſt, tamquam dixiſſet Imperator, ut ei aliquid indicaremus de voce, quâ dicitur* Theotocos, *in veritate autem vox hæc, ut quærebatur à nobis, ad proditionem & calumniam illius, qui rectam fidem docebat, inſerta eſt.*

Affirmat varia. Primò, quod Joannes Comes rogaverit iſtam vocem inſeri epiſtolæ, ſeu Relationi ad Principem. Secundò, quod idem Joannes dixerit ſe iſtud urgere ex Mandato Principis. Tertiò, quod iſtâ arte inſertionem vocis impetraverit. Quartò, quod iſti fidei, ſeu Relationi quidam ſubſcripſerint, quidam Epiſcopi ſubſcribere penitus recuſarint, aſſeverantes ſe malle utramque manum perdere. Quintò, quod ipſe ſubſcripſerit. Sextò, quod fuerit circumventus. Quoniam iſta vox non ad ſatisfaciendum Principi, ſed quæſita ac inſerta fuit ad calumniam & proditionem illius, qui rectam fidem docebat. Hoc eſt, Neſtorii. Ad immobiliter ſtabiliendam ejus degradationem. Etenim Sacra, per Joannem Comitem allata, confirmabat damnationem trium. Et horum primus erat Neſtorius. Hinc etiam diſcimus rationem, cur quibuſdam omnes, quibuſdam Relationibus non omnes factionis Epiſcopi ſubſcripſerint: Quia nempe circa quoſdam Articulos erant Cadmæi fratres.

Iſtam Relationem, epiſtolam, ſeu fidei expoſitionem S. Cyrillus elucidat in laudatâ ad Conſtantinopolitanum Clerum ac Populum epiſtolâ: *Magnificentiſſimus ille vir aliud rurſum excogitavit, & à S. Synodo petiit, ut fidei expoſitionem Scripto ſibi exhiberet, ut cum Orientales quoque ipſi adſenſiſſent, ac ſubſcripſiſſent, reverſus diceret; Redegi illos in concordiam, qui humanis offenſis inter ſe diſſidebant. Hoc intelligens S. Synodus, iterum ſurrexit, diſertè dicens: Nolumus nobis ipſis eam contumeliam erogare. Non enim tamquam hæretici huc vocati ſumus, ſed venimus ut fidem labantem & exagitatam ſtabiliamus, & ſtabilivimus. Nec opus eſt Imperatori, ut fidem nunc diſcat, cum hanc ſciat, & in eâ baptizatus ſit.* Notanda ſunt verba: *Nec opus eſt Imperatori*, &c. confirmant præſens Alexandri Dictum: Quod Joannes Comes iſtam

pro-

profeſſionem ex Imperatoris nomine non exegerit. Notanda item ſunt ſequentia S.Cyrilli Verba: *Quare nec id quidem Orientalibus ſucceſſit.* Demonſtrant lamentabilem humanæ naturæ ex temerariis ſuſpicionibus miſeriam. Etenim Cyrillus ex Orientalium ſuggeſtione, at verò Orientalium unus Alexander opinatus eſt iſtam fidei expoſitionem fuiſſe poſtulatam ad firmandam damnationem Neſtorii. Interim Orientales obedierunt. Et in iſta expoſitione profeſſi ſunt vocem, *Dei-para.* Aliqui, non omnes. Hæc expoſitio periit, aut latet. Alexander memorat hic & aliam Epiſtolam. *Et ſubtiliter legenti epiſtolam totam perſpicere licet, ab ejus hæreſi nullo modo liberam.* Eſt S. Cyrilli ad Berrhæenſem Acaciumepiſtola. Aut fortè pacis epiſtola ad Patriarcham Joannem.

AD CAPUT XCV.

HÆc epiſtola docet, quod poſt Pauli Emeſeni reditum Joannes Antiochenus pacificatorias S. Cyrilli literas ſtatim miſerit Theodoreto, omni modo ſtudens à tanto Epiſcopo comprobari pacem, & ſua circa ipſam Acta. Et Theodoretus illam per præſens Reſcriptum comprobat, ſuoque Patriarchæ, immò toti Mundo gratulatur. Et comprobationis ratio eſt, quod pacificatoria epiſtola palam evertat Capitula, ideoque Cyrillus ab ipſis, licet expreſsè non anathematizet, apertè tamen recedat, ideoque auferat omnem anteriorem pacis obicem. Et adducit ſuas palmares contra Capitula rationes, aut veriùs ſuſpiciones. Prima eſt contra primum Capitulum: Quod dicat Deum Verbum eſſe carnaliter natum ex Virgine, & ſic Hominem factum. Secunda eſt contra ſecundum Capitulum: Quod doceat *unionem ſecundum hypoſtaſin.* Ex quo vides has Sacratiſſimas S. Cyrilli voces etiam Theodoreto diu diſplicuiſſe. Et hujus epiſtolæ Tranſlator pro voce, *Hypoſtaſin*, poſuit vocem, *Subſtantiam.* Non ſatis rectè. Quod enim hæc Latina & iſta Græca vox in ſignificando multùm differant, abundè docet antiqua lis utriuſque Eccleſiæ, tandem pacificata per S. Athanaſium. Latina Eccleſia tunc quidem admiſit hanc propoſitionem, *Tres Divinæ perſonæ ſunt*

ſunt tres hypoſtaſes, nunquam verò hanc: *Tres divinæ perſonæ ſunt tres ſubſtantiæ.* Eam eſt ſemper averſata. Latini Patres, qui ipsâ olim, & quidem rariſſimè, ſunt uſi, fuerunt locuti liberius. Ab illius litis tempore nos Latini Græcæ voci, *Hypoſtaſis*, æquiparamus noſtram vocem, *Subſiſtentia.* Præſens Tranſlator ab hoc more receſſit. Attamen non eſt mirum. Nam & Lateranenſis S. Papæ Martini Synodus aſſiduè iſtud facit. Frequenter dicit: *Vnio ſecundùm ſubſtantiam.* Etiam ipſe octavus fidei canon prædicat unionem ſubſtantialem. Græcus textus habet: *Secundùm hypoſtaſin.* Eſt Phraſis hodie non facilè mutanda.

Tertia Theodoreti ratio eſt contra tertium Capitulum: Quod doceat inter Domini naturas eſſe conventum, ſeu unitionem naturalem. Quarta ratio eſt contra duodecimum Capitulum: Quod doceat Deum Verbum eſſe mortuum, ac reſuſcitatum à mortuis. Quinta ratio eſt contra quartum Capitulum: Quod interdicat idiomatum in Chriſto Domino diſtributionem. Hæc & quædam alia Theodoretus ſemper cenſuit aliena ab Evangelicis dogmatibus, ac deſumpta ex hæreticis zizaniis Apollinarii, ideoque abominanda eſſe Capitula. At quod fuerit graviter circumſcriptus, demonſtrat quartum Capitulum. Hoc enim idiomata negat poſſe diſtribui, verùm nequaquam in duas naturas, ſed dumtaxat in duas hypoſtaſes, ſeu perſonas. Interim Theodoretus credidit iſta omnia circumduci ac abjici per pacificatoriam epiſtolam, atque ita conſenſit in pacem. Agit Divinæ Clementiæ gratias, quod dignata ſit Cyrillum ad pœnitentiam perducere quod bleſi linguam ſolverit, ac incertum ſonum perfecerit in ſuavem ac articulatam vocem.

Supra audivimus, quod S. Cyrillus ſimplici, quam Joannes Antiochenus per Paulum Emeſenum fecerat, fidei profeſſione non contentus, ſed cunctos à Principe præſcriptos pacis articulos conſtanter volens expletos, cum dicto Paulo ac Ariſtolao Tribuno legaverit duos ſuos Clericos, in quorum præſentiâ Joannes deberet admittere & ſubſcribere damnationem Neſtorii, & Ordinationem Maximiani, nec non & anathema in Neſtorii doctrinam. Clerici habebant iſta continentem libellum, & Joanni, antequam ſubſcriberet, & à cunctis ſuis Epiſcopis ſubſcribendum

dum ſponderet, communicare non poterant, nec tradere pacificatorias litteras. Et iſta omnia Joannes fecerat, ac ſpoponderat. Occultabat tamen; & nec ipſi Theodoreto credidit. At verò hic aliundè intellexerat omnia, ideoque comprobatæ huc uſque paci varia oppoſuit. Primò, quod Cyrillus ad pacem & communionem ſit admiſſus, ut converſus ex hæreſi, & ut pœnitens de ſuis Capitulis, ideoque leges dare non poſſit Orientalibus Epiſcopis: Quod ab eis libellos, profeſſiones, ac ſubſcriptiones non poſſit exigere. Secundò, quod iſta profeſſio non ſoli juſtitiæ adverſetur, ſed etiam orthodoxæ veritati. Etenim Theodoretus credere dudum non potuit, quod Neſtorius docuiſſet falſa, adeoque eſſet juſtè depoſitus. Credidit Cyrillum horrendè prævaricari: utpote qui poſtularet anathema iſtius veritatis, per cujus profeſſionem ipſe ab oppoſito errore converſus ac pœnitens recipiebatur in Eccleſiam. Tertiò affirmat, quod ante inchoatum pacis Tractatum Patriarcha Joannes cunctis ſuis Epiſcopis promiſiſſet neminem à ſe cogendum ad ſubſcribendos iſtiuſmodi articulos. Haud dubiè id promiſerat in Berrhæenſi apud Acacium Synodo. Hinc Theodoretus ſtupet, quod modò ipſe dicatur non ſolummodò ſubſcripſiſſe, ſed & ſpopondiſſe iſtud ipſum faciendum à ſuis Epiſcopis. Hinc inſtantiſſimè ſupplicat: *Quæſo Sanctitatem tuam, & iterum quæſo ut doceas nos, utrum vera ſit, quæ omnes nos perturbavit, opinio.* Affirmat non ſe ſolum, ſed cunctos ſuæ Provinciæ Epiſcopos fuiſſe concuſſos ex iſto rumore. Et adjungit: *Hæc in communi cuncti ſcribere voluimus, ſed deliberavimus, potius ego & Andræas Epiſcopus non Synecly-ticis, ſed amicabilibus litteris hæc tuæ innoteſcere Sanctitati, & ſapientibus medicaminibus tuis eam, quæ ex opinione nata eſt, perturbationem reſtituere ſanitati.* Affirmat iſtam profeſſionem ac ſubſcriptionem nullatenùs fore admittendam à ſuâ Provinciâ.

Notanda ſunt finalia verba: *De meo autem Domino, Sanctiſſimo Epiſcopo Alexandro, rogamus tuum Sanctum Caput, ut tuâ utens conſuetâ ſapientiâ ſuſtineas patienter. Credimus enim, quia & ipſe unâ nobiſcum voluntate conſentiat: Etſi nunc ambigat, ſubtilitatem nominum quærens, ac minimè intellectâ confeſſione contentus.* Docent nos plura. Primò, quod Euphrateſia Provincia, acceptis Joannis Patriarchæ litteris Synodum fecerit, deliberans de acceptandâ pace. Secundò, quod ipſam

ipſam acceptandam duxerit, exceptâ tamen præfatâ profeſſione ac ſubſcriptione, de quâ nullam mentionem faciebant litteræ, & quam ſola fama ſpargebat. Tertiò, quod Synodus hanc relationem, timens fore ingratam, Patriarchæ ſuo facere noluerit per Synodales litteras, ſed faciendam delegaverit per familiares litteras duorum ipſi amiciſſimorum Epiſcoporum: Theodoreti ac Andreæ. Quartò, quod Metropolita Alexander de hac pace nequidem audire voluerit. Quod repudiaverit etiam pacificatoriam S. Cyrilli epiſtolam. Interim Theodoretus Patriarcham rogat, ut ipſum patienter ad tempus ſufferat, ſperans ſuaviter inducendum ad ſaniorem ſenſum pacificatoriæ epiſtolæ, ac ad amplexum pacis.

Et hinc oritur quæſtio, An iſte Alexander revera fuerit Neſtorianus Hæreticus? Reſpondeo partem affirmativam potenter ſuaderi ex ejus adductâ ſuperius opinione circa vocem, *Dei-para* Etenim ipſam ſine adjunctâ voce, *Homini-para*, nolle admittere fuit doloſa ars hæreticæ iſtius blaſphemiæ. Deinde Imperator Juſtinianus in ſuo contra tria Chalcedonenſis Concilii Capitula Edicto adducit Hæreſiarchæ Neſtorii ad hunc Alexandrum epiſtolam: Demonſtrat fuiſſe penitus hæreticam, & addit fuiſſe ſcriptam *ad Hæreticum Alexandrum*. Eandem epiſtolam memorat in ſuâ Lateranenſi Synodo Sanctus Martinus Pontifex: Et adducit ejus verba palam hæretica. Juſtinianus videtur non caruiſſe fundamentis. Forſitan ad manum habebat Alexandri Reſcriptum ad Neſtorium. Certè pacem ille nunquam admiſit: Per laicam Poteſtatem extrudi ſe paſſus eſt ex Epiſcopatu, & abivit in remotum exilium. Nullis Theodoreti, aliorum Epiſcoporum ac etiam Laicorum Magnatum potuit inflecti precibus. Certè hæc ſunt non levia argumenta hæreticæ pertinaciæ ac perfidiæ. Act. 5.

Notanda ſunt Theodoreti verba, quibus inter cæteros à pacificatoriâ S. Cyrilli epiſtolâ aſſertos articulos ponit & hunc: *Spiritus quoque Sanctus non ex filio, aut per filium habens ſubſiſtentiam, ſed prodiens quidem à Patre, proprius verò filii, quia & ei conſubſtantialis ſit, nominatur. Hanc rectitudinem conſpicientes in litteris ipſis, & quaſi è regione contrarium reperientes eis, quæ ante conſcripta ſunt, collaudavimus Deum.* Reſpiciunt hæc pacificatoriæ epiſtolæ verba de Patribus Nicæni concilii: *Non enim ipſi locuti ſunt, ſed Spiritus Dei ac Patris,*

 qui

qui procedit quidem ex ipſo, nec ob id tamen ſecundùm eſſentiæ rationem alienus eſt à Filio. Theodoretus affirmat duo. Primò,quod S. Cyrillus antea docuerit Spiritum Sanctum procedere ex Patre & Filio,aut certè ex Patre per Filium. Ex quo vides hanc diſtinctionem eſſe longè antiquiſſimam. Secundò docet, quod S. Cyrillus in pacificatoriâ epiſtolâ cantet iſtius doctrinæ palinodiam.

Et quidem quod S. Cyrillus Spiritum Sanctum ex Patre & Filio procedere docuerit, eſt longè certiſſimum. Etenim in libro, quem adversùs Neſtorium ſcripſit ad Imperatorem Theodoſium,
Cap 36 profitetur: *Filius immittit Spiritum Baptizatis, non alienum, ſed eum qui ex illo eſt, & illius eſt proprius.* Et infra in eodem libro: *Deus Verbum, quatenùs ex Deo Patre procedit, impertit ac immittit Spiritum ſuum, & ex propriâ natura in nos, quaſi ex fonte quodam transfundit.* Et
Cap. 37 in libro ad Reginas: *Spiritus S. naturaliter ex Patre eſt, & per Filium*
Cap. 3. *dimanat in creaturam.* Et in alio ad eaſdem Reginas libro: *Chriſtus Dominus, licet ut homo Spiritum Sanctum propter nos ſuſcipiat, ut Deus*
Cap. 34 *tamen eundem impartiri ſolet. His qui baptizantur, Spiritum Patris haud*
Cap 50. *aliter atque proprium impartit.* Et infra in eodem libro: *Deus Pater*
Cap. 10. *omnia per Filium operatur in Spiritu Sancto.* Egregiè hoc demonſtrat, & concludit: *Procedit autem per utroſque vivificus quoque Spiritus.* Et in duodecim Capitulorum epiſtolâ: *Spiritus Sanctus non eſt à Filio alienus, ſed perinde quoque ab illo, atque à Deo Patre procedit.* Et in primo libro de adoratione in Spiritu ac veritate: *Subſtantialiter ex utroque nimirum ex Patre per Filium profluit Spiritus Sanctus.* Ecce Palam ac diſertè profitetur Spiritum Sanctum & ex Patre ac Filio, & ex Patre per Filium procedere. Nec deſunt alia ejus teſtimo-

Quod verò hæc in pacificatoriâ epiſtolâ recantaverit, eſt longè, falſiſſimum. Admirandus eſt Theodoretus, qui iſtud non erubuit ſcribere. Etenim hæc propoſitio: *Spiritus S. eſt Filio proprius, ac ab ipſo non alienus,* nequaquam importat ſolam conſubſtantialitatem,ſed omninò etiam proceſſionem. Abundè hoc lucet ex adductis teſtimoniis. Etenim duodecim Capitulorum epiſtola in prolixiori ſuo contextu habet: *Spiritus S. non eſt à Filio alienus, ſed perinde ab illo, atque à Deo Patre procedit.* At verò nonum Capitulum verba iſta redegit in hoc Compendium: *Spiritus S. eſt Filio proprius ac naturalis.* In naturali proprietate omninò comprehen-

dit

dit & proceſſionem. Nam & ipſe etiam Theodoretus ſic intellexit. Hinc verba iſta in ſuâ Capitulorum reprehenſione ſic invaſit : *Proprium autem Spiritum Filii, ſi quidem ut ejuſdem cum illo natura, & ex Patre procedentem dixit, ſimul confitebimur, & tamquam piam ſuſcipiemus vocem; ſi verò tamquam ex Filio, aut per Filium exiſtentiam habeat, hoc ut blaſphemum & impium rejiciemus. Credimus enim Domino dicenti: Spiritus, qui ex Patre procedit.* Et Cyrillus denuò hoc unum repoſuit : *Procedit ex Deo & Patre Spiritus Sanctus, ſecundùm Salvatoris vocem, ſed non eſt alienus à Filio. Omnia enim habet cum Patre. & hoc ipſe edocuit dicens de Spiritu Sancto, omnia quæcumque habet Pater, mea ſunt.* Etiam productio Spiritus Sancti. Sanctus Cyrillus ad hanc ex Filio proceſſionem plenè profitendam ac ſtabiliendam, cenſuit iſta verba omninò ſufficere. Ad majorem tamen expreſſionem addidit Domini verba; *Omnia quæcumque habet Pater, mea ſunt*, eſſe intelligenda de Spiritu Sancto: Utique de ejus productione.

Sanctus Cyrillus hæc longè clarius illuſtrat in quarto libro contra Neſtorium : Præmittit hunc fundamentalem articulum : *Filii procul dubio Spiritus eſt, ut qui per ineffabilem ipſius naturam procedat, & ipſi ſit conſubſtantialis.* Palam docet ad hoc, ut ſpiritus Sanctus ſit Filii proprius, requiri duo: Non ſolam conſubſtantia- Cap. 3.
litatem, ſed etiam proceſſionem. Et tandem concludit : *Filius probè novit ſe ipſum eſſe ex naturâ Deum ſimul cum Patre, & omnia quæ illius ſunt, ſe habere, præterquam id ſolum, quod eſt Pater. Itaque etiam dicebat ad illum :* Omnia mea tua ſunt, & tua mea, & glorificatus ſum in ipſis. *Et ad nos ipſos, cum de Spiritu Sancto verba faceret :* Omnia, quæ habet Pater, mea ſunt. Propterea dixi vobis, quia de meo accipiet, & annuntiabit vobis. *Ut enim procedit ex Patre Spiritus Sanctus, cum ſit ipſius ſecundum naturam, eodem quoque modo per ipſum Filium, cum ſit ejus naturaliter, ipſique conſubſtantialis.* Aper- Cap. 3.
tiſſimè profitetur Spiritus Sancti ex Filio proceſſionem omninò comprehendi in laudatis Evangelii teſtimoniis. Item ipſam comprehendi in eo, quod Spiritus Sanctus ſit Filii proprius. Diſtinguit Spiritum Sanctum eſſe Filii proprium, & ipſum non eſſe ab eo alienum : Hoc in conſubſtantialitate, illud fundat in proceſſione. Etiam in humanis aliud eſt Petrum eſſe Joanni conſub-

ſtantialem, aliud Petrum eſſe Joannis: Hoc poſterius omninò importat aliquam relationem. Et in Divinis præter Proceſſionem nulla eſt relatio. Quidquid ſit de hoc puncto, quinque contra Neſtorium libros S. Cyrillus omninò ſcripſit poſt Epheſinam Synodum, ac poſt pacem Eccleſiæ. Eos ſcripſit in gratiam Sancti Procli jam evecti ad Regiæ Civitatis Cathedram. Sunt Apologia ac explanatio concionum, quas S. Proclus ante iſtum Epiſcopatum dixerat in Neſtorium. Et ſic exploratum eſt, quod S. Cyrillus ſua orthodoxa de Spiritûs Sancti Proceſſione dogmata nullatenus recantaverit. Etiam in Nicæni Symboli, palam ſcriptâ poſt Eccleſiarum pacem; Expoſitione habet: *Spiritus S. eſt Patri ac Filio conſubſtantialis, & profunditur quidem, ſeu procedit, ſicut à fonte, à Deo & Patre, tribuitur autem creaturæ per Filium.* Adeoque & per ipſum procedit. Attamen à ſolo Patre, ut à primo fonte. Et ad hanc Dei Patris prærogativam ſignificandam, melius ac profitendam, poſteriores Græci magis probant hanc phraſim: *Spiritus Sanctus à Patre procedit per Filium.*

Quæſtio eſt, Quo fundamento Theodoretus hanc orthodoxam & Sacroſanctam B. Cyrilli ac totius Eccleſiæ doctrinam ſcribat eſſe *blaſphemam & impiam*? Ratio dubitandi non eſt modica. Etenim omnes Græcorum Patres conſtanter docuerunt Spiritum Sanctum ex Patre & Filio, aut ex Patre procedere per Filium. Primus oppoſiti erroris fons eſt facinoroſus Theodorus Mopſueſtenus. Et haud dubiè Theodoretus hæc omnia noverat. Nihilominus non tantum in ſuo adversùs Cyrilli Capitula Libro ſcripſit talia, ſed etiam alibi. Etenim in quinto Concilio exſtat ejus ad Regiæ Civitatis Monachos epiſtola, poſt varias in præfata Capitula contumelias adjungens hæc: *Cyrillus blaſphemat & Spiritum Sanctum, non ex Patre ipſum procedere dicens, ſecundum* Act. 5. *Domini vocem, ſed ex Filio eſſe. Et iſte verò Apollinarii ſeminum fructus eſt. Propinquat & Macedonii maligna cultura.* Etenim Macedonius admiſit Dei Filii cum Deo Patre conſubſtantialem Deitatem, Spiritum verò Sanctum dixit creaturam, ideoque ipſum ex utroque per creationem procedere. Apollinarius inter Divinas Perſonas poſuit gradus, dicens ſecundum ex primò, tertium procedere ex primo & ſecundo.

Eſt

Eſt igitur non modica quæſtio, Quo fundamento Theodoretus ſe præcipitaverit in tantas petulantias ac blaſphemias? Reſpondeo aliud à me non ſciri fundamentum, niſi pertinacem impreſſionem illi factam à Mopſueſtienſi Theodoro. Theodoretus enim contumaciter probavit omnia Theodori, præter blaſphemias in librum Job, in Canticum Canticorum, in Pſalmos, ac in alios Prophetas. Quod Spiritûs S. è Filio Proceſſionem crediderit eſſe à Macedonio aut Apollinario inventum errorem, nunquam credidero. Erat enim peritus Chriſtiani dogmatis. Primarius Conſtantinopolitanæ Synodi ſcopus fuit eliminare novas iſtorum hæreſiarcharum blaſphemias: Hinc illa à Mopſueſteno Theodoro, Diodoro Tharcenſi, aut neſcio quo alio perſuaſa, cenſuit longiſſimè retrocedendum ab iſtorum etiam ſyllabis, ideòque ex antiquo Epiphaniano Symbolo expunxit Spiritus S. Proceſſionem è Filio, & ſuo Symbolo impoſuit ſolas voces: *Qui à Patre procedit.* Eas Theodoretus, præſertim ad S. Cyrillo contradicendum acerbè inflammatus, cenſuit Sacroſanctas, atque ita diverſas illius voces ſtuduit perſuadere blaſphemas & impias. Ego aliud neſcio, paratus doceri meliora. Interim quod Conſtantinopolitani Patres in iſto ſuo compendio recta ſenſerint, & Dei activam ſpirationem nullatenus voluerint excludere, eſt longè certiſſimum. Notandum item eſt, quod omnes Græcorum Patres, qui S. Cyrilli Capitula defenderunt, etiam profeſſi ſint Spiritum S. procedere ex Filio. Et iſti Defenſores fuerunt cuncti Græcorum Epiſcopi. Lucet ex actis Chalcedonenſis Synodi, ex quinto Concilio, ac ex multis aliis.

Adnexi Scholii Author ſine fundamento dubitat, an præſens epiſtola ſit veraciter Theodoreti. Quod ſit, eſt longè certiſſimum. Etenim Theodoretus & pacificatorias S. Cyrilli litteras, & contenta in ipſis dogmata, & Maximiani Ordinationem, denique omnes pacis articulos promptè admiſit, præter Neſtorii degradationem: Hanc profiteri legitimam, ac præſertim anathematizare ejus dogmata, pertinaciſſimè recuſavit. Et ita incurrit utriuſque partis aculeos. Joannem Patriarcham, & omnes ei adhærentes Epiſcopos offendit propter recuſationem; Admiſſio atrociter momordit Alexandrum Metropolitam, alioſque plures, ac præ-

iſtam & S. Cyrillus profeſſionem admiſit. Audi Alexandrum : *In quâ nomen, Dei-para ; tantummodò Ægyptius obtinens tanquam cunctis erroribus propriis accommodum, multis eam laudibus prædicavit, dicens ſe nunquam aliter ſapuiſſe, nec ſapere præter hoc. Et verè dixit : Quia hoc eſt quaſi arx totius ejus hæreſeos.* Hinc Alexander aſſeverat ſe à ſuo apud Epheſum judicio recedere non poſſe : Non poſſe aut Joannis aut Cyrilli literis ſubſcribere. Etenim etiam S. Cyrillus laudatam fidei profeſſionem inſeruit ſuæ pacificatoriæ epiſtolæ. Et Hinc utramque epiſtolam in ipsâ fidei definitione probavit ac firmavit Chalcedonenſis Synodus.

Alexander adjungit ſuæ pertinaciæ rationem : *In novellâ namque epiſtolâ, dum tranſcurriſſem totam partem, quæ etiam in Cyrilli jacet litteris, & contuliſſem ad eam, quæ tunc à veſtrâ Religioſitate conſcripta eſt, reperi quia initia, neque fines illius epiſtolæ poſuerunt hi, qui ad Ægyptium directi ſunt,* &c. Per novellam epiſtolam intelligit Joannis pacificatoriam, & addit iſtam fidei profeſſionem, illique adjunctam Epheſi epiſtolam fuiſſe compoſitam à Theodoreto. Huc uſque id ignoravimus. Affirmat non omnem iſtam epiſtolam, ſed ſolam ex ipsâ exſtractam fidei profeſſionem fuiſſe delatam Cyrillo : Exordium & finem fuiſſe prætermiſſa. Et putat quod peſſimè. Iſta enim damnabant Cyrilli anathematiſmos, ideòque horum prætermiſſio eſt manifeſta illorum comprobatio. Hinc ait Cyrillum fore in ſuis apitulis plenè confirmandum. Quare concludit ſe non poſſe aut Joannis aut Cyrilli pacificatoriis litteris ſubſcribere. Nam qui ſubſcribere noluit, dum aderat Capitulorum damnatio, quomodò hac ſublatâ poſſit manum apponere ?

AD CAPUT XCVII.

PRæcedens Alexandri epiſtola commovit Theodoreti animum. Reſpondet plura. Primò, quod Paulus Emeſenus malè egerit. Utique ad Cyrillum deportando ſolam Epheſinam fidei profeſſionem ſine adjunctâ epiſtolâ: Sine ejus exordio & fine, quæ damnabant Cyrilli Capitula. Secundò, quod non venialiter peccarit, ſed graviſſimè ; Quod commiſerit

crimen falſi. Duobus modis. Portando mutilatam epiſtolam, & affirmando ipſam eſſe totius Orientalis Diœceſeos. Et quidem Epheſo ſcriptam ad Principem. Hæc enim omnia Paulus accuſatur impreſſiſſe Cyrillo. Theodoretus tertiò dicit eorum, quæ Epheſi ſunt facta adversùs epiſtolam ſibi eſſe recentem memoriam, ideoque ſe dolere, quod ante pacis ſubſcriptionem attentè ad illa non reflexerit. Et Paulum Emeſenum denuò culpat, quod iſtam Epheſinam perturbationem ac moleſtiam ſciens, Cyrillo iſtam profeſſionem obtulerit, & non illam, quæ facta eſt Antiochiæ. Utique poſt Joannis reditum ex Epheſinâ Synodo. Tunc enim ille fecit Antiochiæ Synodum, & denuò damnavit Capitula. Ex hac epiſtolâ diſcimus, quod etiam novam fidei profeſſionem emiſerit. Quod Joannes pluſquam quinquaginta Synodica fecerit adversùs iſta Capitula, Theodoretus affirmat in litteris ad ejus Succeſſorem Domnum. Iſta profeſſio latet aut periit. Theodoretus tandem Alexandro ſuadet, ut ad hæc diſcutienda indicat Synodum ſuæ Provinciæ. Subnexæ ſubnotationis author non penetravit fundum epiſtolæ.

Epiſt. 112

AD CAPUT XCVIII.

HÆc epiſtola docet, quod Alexander Metropolita Theodoreti Concilio acquieverit, & Synodum convocarit in Civitatem Zeugmatis. Nempè ad diſcutienda Pauli Emeſeni in pacis negotio Acta: An per ſimplicitatem peccaſſet, an per dolum. Secundò docet, quod Alexander in ſuis convocatoriis litteris ſit durè invectus in Epheſinam Neſtorii damnationem, ſuadens nullatenus admiſſibilem. Et Andreas reponit nunquam à ſe admittendam. Et revera, niſi forſitan in lecto mortis, nunquam admiſit. Epheſini Latrocinii violentia Theodoreto aperuit oculos: Uſque tunc iſtam damnationem pertinax abjecit. Hinc Andreas, illi amiciſsimus, videtur ipſam nec in ſupremo ſpiritu admiſiſſe. Notanda ſunt verba: *Deliberatione ullâ non egeo.* Et verba: *Et per alias litteras ſignificavi jam ſæpius.* Edicunt Andream in hoc negotio fuiſſe duriſsimum.

Ad

AD CAPUT IXC.

HAc epiſtolâ Theodoretus reſpondet convocatoriis Metropolitæ Alexandri ad Zeugmatenſem Synodum literis, promittens ſe adfuturum. Et quoniam illius contra pacis Acta odium & pertinaciam noverat, obteſtatur ut & ipſe non deſit. Præcipuus enim Andreæ ac Theodoreti, poſtulantium hanc Synodum, ſcopus erat acerbum Alexandri animum emollire, & ſuaviter in pacem inflectere. Quare in hac epiſtolâ minatur plura, quam cogitaret aut faceret. Etenim S. Cyrillo, aliiſque Epheſini Concilii, qui Neſtorium damnaverant, Patribus omninò jam communicabat. Etiam ipſi Maximiano, ordinato in locum Neſtorii. Proinde liberaliter hic loquitur, ut Alexandrum componat, ac ita ſuaviter capiat. Quare Irenæus graviter errat, quod per hanc *epiſtolam promittat anathematizare, quæ circa Ioannis perſonæ doctrinam, nec ipſe pariter eorum communicator exiſtere.* Etenim Theodoretus fidei profeſſionem, quam Joannes ad Cyrillum miſit, & quam Cyrillus probavit, compoſuerat.

AD CAPUT C.

HÆc epiſtola videtur non ad ſolam præcedentem, ſed inſuper ad quamdam aliam, à Theodoreto ſcriptam de eadem materiâ, reſpondere. Etenim reſpondet ad quædam, de quibus præcedens epiſtola nullam facit memoriam. Docet nos varia. Primò, quod Theodoretus Alexandro, ut ipſum ad pacem inflecteret, promiſerit Cyrillum cogere ad anathematizanda ſua Capitula. Etenim ſine hoc anathemate Alexander pacis nomen nec ſuſtinebat audire. Et hinc reſpondet hanc exactionem jam eſſe feram, immò & ridiculam. Etenim quâ ſpe, aut quâ ſpecie poſtulabis Capitulorum anathema ab illo, qui Neſtorium propter contrarium Capitulis dogma condemnavit ut hæreticum? Item quomodo id poſtulabis à viro, quem credis correctum ac mutatum? Prioris enim dogmatis anathema exigi

non ſolet, niſi ut de Erronis correctione certificemur. Ridet Theodoretum, quod credat Cyrillum eſſe correctum.

Secundò, affirmat etiam promiſſionem, quâ Theodoretus ſpondebat nunquam admittere Neſtorii damnationem, eſſe frivolam. Eo-quòd *nihil diſtat, an quis te condemnare compellat, ſi communicaveris ei, qui damnavit Orthodoxa prædicantem.* Hoc eſt, quia inita cum Damnatore communio eſt omninò damnationis comprobatio. Præcedens Theodoreti epiſtola habet de Neſtorii Damnatoribus: *Neque ego his, qui hoc fecerunt, communicabo.* Præſens reſponſum ſupponit contrarium. Et hinc omninò videtur reddi pluribus Theodoreti litteris. Affirmat Cyrillum nequaquam eſſe correctum, & Neſtorium ab illo non propter malam vitam, ſed propter fidem eſſe damnatum: Propter rectam fidem. Hinc concludit nec damnationem illam, nec Cyrilli communionem poſſe ullatenus admitti.

Tertiò nobis edicit quædam Acta ac Decreta Antiochenæ Synodi. Utique illius, quam Joannes Patriarcha coegit ſtatim poſt ſuum reditum ex Ephesino Concilio. Edicit iſtic fuiſſe decretum, ut pax admitteretur, dummodò Cyrillus projiceret ſua Capitula. Proinde iſta Synodus plurimum receſſit à prioribus Actis. Etenim ipſe cum cæteris Factioſis Legatis Patriarcha Joannes Chalcedone, etiam coram ipſo Principe frequenter jurarat Cyrillum à ſe tractandum uti Hæreſiarcham, ideoque etiamſi ſua anathematizaret Capitula, non recipiendum niſi in Laicam communionem. At verò hìc parati ſunt recipere ut Epiſcopum. Alexander affirmat, quod Antiochena Synodus ſolum iſtud anathema exegerit à Cyrillo, de Neſtorii autem damnatione nullam fecerit memoriam. Et ex hoc principio Patriarcha Ioannes videtur ſuam cum Cyrillo pacem purgaſſe: Videtur dixiſſe, quod licet Neſtorii damnationem admiſerit, & non exegerit iſtud anathema, tamen proceſſerit juxta præſentem Synodum. Eò quod Cyrillus ſit correctus, & de Neſtorii damnatione non fuerit facta memoria. Et ad hæc Alexander reſpondet ipſum inſigniter deviare. Eò quod in iſto anathemate fuerint incluſa omnia. Quod Hæreticorum Capitulorum abjectio, ſit & fidei robur, & Neſtorianæ damnationis ſubverſio, & generalis ſcandali ſolutio.

Hæc

Hæc omnia vult expleri ante omnem de pace memoriam. Aut ſaltem ſponderi ac ſubſcribi ab omnibus Epiſcopis. Tunc ſpondet venire ad Synodum.

AD CAPUT CI.

HÆc epiſtola ſcripta eſt anno trigeſimo ſexto iſtius ſæculi. Eſt enim ſcripta poſt jactum à Rabbula Edeſſeno Metropolita anathema in Theodorum Mopſueſtienſem. Quis fuerit Gemellinus, ignoro. Omninò fuerit quis Oſrhoenæ Provinciæ Epiſcopus, aut quis Edeſſenæ Eccleſiæ Clericus, qui ſenem Rabbulam ad iſtud heroicum facinus accenderit. Item ignoro, quò Andreas extra Provinciam iverit. Ivit ad ſatisfaciendum multis, qui adversùs ipſum erant perturbati ex calumniis Gemelleni ac Rabbulæ. Rabbulas enim non ſola Theodori ſcripta, ſed etiam ipſius Andreæ contra S. Cyrilli Capitula librum damnaverat, atque ita ab Andreâ diſtraxerat multorum animos. Proinde Andreas videtur Euphratem tranſiiſſe, ac proceſſiſſe in Oſrhoenam Provinciam, ad componendos iſtos animos. Et illa, quæ iſtic audivit ac vidit, ipſum permoverunt ad omnibus modis promovendam pacem. Hinc Alexandro Metropolitæ ex pectore ſcribit Cyrillum, licet non anathematizarit, tamen patenter receſſiſſe à ſuis Capitulis, & à ſingulis eorum erroribus. Et eſſe rationes, ex quibus excuſetur ab iſto anathemate: *Quia nec poſſibile erat illum ſic accuſatorem ſuum fieri evidenter, qui ſuſpectus erat periculi.* Apertum anathema ipſum feciſſet obnoxium degradationi. Hinc Alexandrum obteſtatur, ut accedat ad pacem. Et hinc diſcimus tria. Quod Alexander uſque tunc permanſerit pertinax. Quod Andreas uſque tunc vixerit. Quod fuerit vir non malus.

AD CAPUT CII.

PEr hanc epiſtolam Alexander revelatâ facie profitetur initæ pacis odium, ſuamque contumaciam. Scribit varia. Primò, ſibi eſſe certum, quod Cyrillus permaneat durus in ſuorum Capitulorum hæreſi. Secundò, quod eadem ſcri-

pſerit ad Theodoretum, ideoque deinceps neutrum velit vel audire. Hi enim duo conjunctis viribus conabantur Alexandrum inflectere. Tertiò ſcribit, quod ab Imperialibus Miniſtris jam fuerit monitus, ut aut pacem admitteret, aut Epiſcopatum & civitatem cogeretur relinquere. Et addit: *Hoc differo tantum, ne videar Deſertor ac Proditor Ovium Chriſti.* Ex quo vides pœnales contra iſtud ſchiſma Leges ex tunc incepiſſe, ſeu fuiſſe in viâ. Memoratum ab epiſtolâ biennium non eſt ab initâ pace computandum, ſed ab habitâ notitia iſtorum Scriptorum, ac aliorum Actorum.

Andreas ac Theodoretus Alexandrum, quem alterâ ſtudebant ducere ad pacem, alterâ manu ab ipsâ divertebant. Retinebant enim, ac palam prædicare pergebant ſuum capitale odium contra Cyrilli Capitula. Suarum in ipsâ calumniarum nolebant pœnitere, aut cantare palinodiam. Oportebat auferre velamen iſtud, aperire oculos, revereri Capitula, exponere, demonſtrare quod Cyrillus nunquam prava ſed ſemper recta ſenſiſſet. Sic Alexander, & omnes ejus collegæ non poterant non acquieſcere. Quanto cum honore Eccleſia poſtmodò ſuſceperit Capitula, eſt ſupra expoſitum, & volo aliquid addere. Ea tanti fecit Cyrus Alexandrinus Epiſcopus, ut ipſa in ſuo infelici novem Capitulorum Tomo non dumtaxat probaverit, ſed inſuper fecerit, quod in ſuo ad ejus Relationem Reſcripto laudat Sergius Epiſcopus Regiæ civitatis. *Omnes impiarum hæreſium Authores anathemati ſubmiſiſtis, cum quibus & omnes contradictores duodecim Capitulorum ſapientiſſimi ac mirabilis Cyrilli, quos minimè pœnitentes, ſed in eodem uſque ad finem errore permanentes, execrationibus condemnaſtis.* Eadem tanti fecit Paulus, Sergii poſt Pyrrhum Succeſſor, ut in ſuâ ad Theodorum Pontificem Relatione ſcripſerit fuiſſe probata à Chalcedonenſi Synodo. Quod eſt cum grano ſalis accipiendum.

Scio iſtos tres fuiſſe hæreticos, Principes Monotheliticæ blaſphemiæ, ideoque locutos ex communi omnium Eutychianorum ſenſu, iſta Capitula adſumentium ut palmare fundamentum ſuæ perfidiæ. Nam & Imperator Zeno ipſa probavit in ſuo Henotico diplomate. Et de ſibi coævo Joanne Grammatico, Presbytero Antiochenæ Eccleſiæ, ſcribit in illuſtrium virorum catalogo

Ma-

Maſſilienſis Gennadius: *Ioannes impugnat aliquas Cyrilli Alexandriæ Epiſcopi ſententias, dicens incautè ab illo adversùs Neſtorium prolatas, quin fomentum & robur addant Timotheanis. Quod valdè inaniter dicit.* Et Gennadius & Joannes vixerunt ſub Papatu S. Gelaſii. Et ſic hinc diſcimus duo. Primò, quod iſto adhuc tempore Orientalis Diœceſis averſaretur Cyrilli Capitula. Licet non amplius hæretica, dicebat tamen incauta, quæ Timotheanis, adeoque & Eutychianiſtis præberent fomentum ac robur. Erant reliquiæ odii, quod Patriarcha Joannes, Andreas, Theodoretus, ac alii Orientales Epiſcopi ſuorum animis impreſſerant.

Secundò diſcimus, quod Latina Eccleſia ex tunc probaret iſta Capitula. Nam non ita diu poſt ea canonizavit, aut certè eis ut canonicis uſus eſt Joannes ſecundus Pontifex. Porrò licet Eutychianiſtæ ſint ipſis peſſimè abuſi, Monothelitæ tamen videntur ea quò ad aliquid in ſanum ſenſum accepiſſe. Videndus eſt Romanæ Synodi quintus Secretarius, in quo & S. Martinus Pontifex, & Deus-Dedit Calaritanus in Sardiniâ Epiſcopus eorum ex illis ſenſa maturè cribrarunt. Quid quid ſit, eiſdem ut canonicis uſus eſt in eadem Synodo contra eoſdem laudatus Papa Martinus. Etenim in tertio Secretario errorem Theodori Pharanitani Epiſcopi revincit ac damnat ex primo Capitulo. Quartus Secretarius ad Monotheliticam impietatem plenè damnandam religi ſibi juſſit omnium quinque generalium Synodorum Symbola, ſeu de fide Decreta, & tertio loco adducit omnia duodecim S. Cyrilli Capitula, & ipſis præfigit hunc ſublimem titulum: *Symbolum apud Epheſum ducentorum Patrum.* Etiam hoc eſt cum ſalis grano accipiendum. Interim nobis demonſtrat, quod iſta Capitula pleniſſimam authoritatem tunc obtinerent apud omnes Eccleſias.

AD CAPUT CIII.

HÆc epiſtola nos docet plura. Primò, quod Alexander ſe à ſui Patriarchæ Joannis communione diſcreverit, ac manſerit pertinaciſſimus in iſto ſchiſmate. Secundò, quod ab Imperialibus Miniſtris fuerit preſſus, ut pacem

cem admitteret, aut Epiſcopatu depoſito diſcederet Hierapoli. Tertiò, quod exire fuerit paratiſſimus. Quartò, quod fuerit magni meriti Epiſcopus, ac grandes fructus fecerit in iſtâ Eccleſiâ. Quintò, quod Andreas ſperaverit hæc attendenda à Divinâ Clementiâ, ideoque & Alexandrum oportunè liberandum ab hoc in ſempiternam damnationem præcipitio. Sextò, quod cum magno timore ac tremore debeamus operari noſtram ſalutem, dum tanta Chriſtianæ Juſtitiæ Lumina videmus eclipſari, immò & excæcari, & ruere in reprobum ſenſum. Septimò, quod Andreas non fuerit pravus homo: Utpotè qui omni conatu ſtudeat ſuum Metropolitam ad mentem reducere.

AD CAPUT CIV.

PEr hanc epiſtolam Alexander adeò manifeſtat ſuam pertinaciam, ut dicat ſe eſſe ovem, quæ nolit, licèt perdita, quæri aut inveniri. Affirmat, quod nec Cyrillo, niſi anathematizanti ſua Capitula, nec ullis ei communicantibus velit communicare, ideoque nec Joanni Patriarchæ, nec Theodoreto, nec ipſi etiam Andreæ. Addit hujus ſuæ pertinaciæ cauſam non eſſe damnationem Neſtorii. Hanc enim, quantumvis injuſtiſſimam, eſſe tamen rem humanam, ac ideò diſpenſatoriè poſſe reſervari Divino judicio. Suæ ſententiæ cauſam affirmat eſſe hæretica Cyrilli Capitula, ac illius pertinacem in ipſis hæreſim. Hinc concludit cum illo non poſſe communionem fieri, ſed ſolam confuſionem, quæ Orthodoxiam miſceat cum hæreſi. Hanc non eſſe diſpenſationem, ſed proditionem fidei, ac prævaricationem.

AD CAPUT CV.

HÆc epiſtola nos docet plura. Primò quod Zeugmatenſis Synodus omninò convenerit. Secundò, quod ab Andrea ac Theodoreto poſtulata fuerit ad reducendam Ovem, quæ perierat. Utique Metropolitam Alexandrum. Tertiò,

tiò, quod ipſe, quamquam plurimum tergiverſatus; tandem comparuerit ad Synodum. Quartò, quod omnes Epiſcopi omnem charitatis ſpeciem oſtenderint ad ipſum inſtruendum ac reducendum. Quintò, quod ipſi perſuaderi non potuerit Cyrilli pœnitentia, ideoque nec legitimitas pacis. Sextò, quod hæc non ſit pia condeſcenſio, ſed impia diſſipatio & confuſio. Septimò, aſſeverat ſe potius mille mortes amplexurum, quam iſtam pacem. Hinc rogat ſibi deinceps à nullo fieri moleſtiam. Omnes fore infirmos ad iſtam perſuaſionem. Se fore firmum ad cuſtodiam Depoſiti, de quo ad Timotheum, adeoque & ad omnes Epiſcopos ſcripſit S. Paulus: *Depoſitum cuſtodi.* Porrò Joannes hic videtur pacem plenè admiſiſſe, adeoque & damnationem Neſtorii. Nam poſtmodò adfuit Chalcedonenſi Concilio, & nullam penitus fuit exactus profeſſionem. Proindè Neſtorius, nativitate Germanicienſis, fuit derelictus à ſuis Civibus. Zeugmatis Epiſcopus videtur tunc fuiſſe Evoltius, ſeu Evortius, qui cum Joanne fuit etiam Chalcedone.

AD CAPUT. CXVI.

HÆc epiſtola eſt magni ponderis. Docet varia. Primò; quod Andreas, dum extra Provinciam ivit, omninò iverit ad Oſrhoenos: Ad componendos, quos ab illo diſtraxerat Rabbulas Metropolita, Cleri ac Populi animos. Secundò, quod Alexander ſuſpicatus fuerit ipſum egiſſe cum Rabbulâ, compoſuiſſe pacem, rediiſſe in gratiam ac in communionem. Ex quo diſcimus tertiò, quod Alexander non ſolius Neſtorii, ſed acer defenſor fuerit etiam Mopſueſtienſis Theodori. Quartò, quod Andreas tunc Rabbulam non viderit, attamen non fuerit alienus à redeundo in ejus amicitiam. Quintò, quod Alexander Andream, ob admiſſam pacem ac retentam Joannis Patriarchæ communionem rejecerit à ſua communione, alloquio atque aſpectu. Hinc Andreas infert, quod jam impunè poſſit communicare cum Rabbula: Quoniam iſta pœna non poſſit repeti aut ampliari. Quoniam Alexander non poſſit per ſingulos, quibuſcum Andreas communicaverit, Epiſcopos

exigere ſingulas iſtiuſmodi ultiones. Et indignatur, quod Alexander, qui libere loquatur cum Judæis ac Paganis, nolit Epiſcopum loqui cum Epiſcopo, nequidem cum Metropolita alterius Provinciæ, imò nec cum proprio Patriarcha. His igitur offenſus Andreas, detrectat ad ipſum deinceps ſcribere, ideoque illa, quæ ipſi referenda fuerant, ſcribit ad Oeconomos Eccleſiæ.

Et ſcribit plura. Primò, quod pacificatoriam S. Cyrilli Epiſtolam judicet plenè orthodoxam ideoque & Eccleſiarum pacem admiſerit. Secundò, quod cunctis hujus pacis auctoribus Epiſcopis etiam ex animo communicet. Quod communicet, non ſoli ſuo Patriarchæ Joanni, ſed etiam Xixto Romano Pontifici, pacis confirmatori, S. Cyrillo, Maximiano Conſtantinopolitano, itemque Rabbulæ ac Melitinenſi Acacio, & omnibus Ponticis Epiſcopis. Imo & omnibus ſub cœlo: Dummodò tamen orthodoxis. Tertiò, exponit orthodoxam de Dominicæ Incarnationis myſterio fidem, ipſam profitetur, & addit profitendam etiam ab Alexandro. Quartò, ait hæc ſua ſenſa non eſſe, ſed ſe ita ſenſiſſe ſtatim ab allatis ac viſis S. Cyrilli pacificatoriis litteris. Et iſta ſua ſenſa mox aperuiſſe. Et tandem concludit: *Vtinam poſſibile mihi eſſet ut omnes, qui non conſentiunt, conjungerem adunaremq; Eccleſiæ. Eſſetq; mihi à Deo donata efficacia hæc, qua me arbitrer maximum ad æterna reperiſſe remedium, ſive ſolatium.* Ex quibus omnibus videmus Andream fuiſſe virum bonæ ac pacificæ mentis. Item videmus, quod Alexander ſe etiam à Romanæ Eccleſiæ communione ſeparaverit, ideoque fuerit plenè ſchiſmaticus. Quia nempè Xixtus Pontifex pacificatorias utriuſque partis litteras confirmaverat.

AD CAPUT CVII.

HÆc Epiſtola non eſt reſponſum, ſed Relatio facta ex mandato Joannis Patriarchæ: *Prædictus Sanctiſſimus Archi-Epiſcopus juſſit, ut per nos hæc bona nuntia veſtra Magnanimitas diſceret.* Ad hunc Anatolium extant plures etiam Theodoreti Epiſtolæ. Eſt omninò ille, qui Chalcedonenſi Synodo adfuit, primus inter glorioſiſſimos judices, magiſter militum

tum, Exconſul ordinarius, ac Patricius. Ejus conſulatus concurrit cum quinto conſulatu Valentiniani tertii Imperatoris, ad quinti ſæculi annum quadrageſimum. Septem annis poſt hanc epiſtolam. Ipſa enim data eſt ſtatim poſt Pauli Emeſeni ex Ægypto reditum, & nos docet plura. Primò, quod ille Antiochiam redux ſtatim cum Joanne Patriarcha Berrhæam abiverit, omnia communicaturus Acacio. Joannes enim cuncta privatim cum ſolo ferè Acacio egerat: hinc ſine ipſo nihil etiam voluit in executionem mittere. Secundò, quod Paulus clauſas à S. Cyrillo litteras retulerit & ipſarum ſententiam ignorarit, donec eas Joannes apud Acacium aperuit. Tertiò, quod hac in re Joannes tantum detulerit Acacio, ut litteras non niſi apud ipſum, & cum ipſo voluerit aperire. Quartò, quod Orientales Epiſcopi varias pacis conditiones ac vias S. Cyrillo obtulerint, & quod ipſe ſe accommodaverit iſtis Epiſcopis. Joannes enim Patriarcha volebat videri victor, tanquam non ipſe Cyrillo, ſed Cyrillus ipſi ceſſiſſet. Prævidebat ſuorum Epiſcoporum plures paci adverſaturos, ideoque ſibi opus fore authoritate principis. Hinc Anatholium, totius Orientalis militiæ magiſtrum, ſibi conciliatum voluit, ideoque Paulo Epiſcopo injunxit hanc cum omni reverentia relationem facere.

AD CAPUT CVIII.

HÆc epiſtola altè clamat, quod Rabbulas dudum ante jactum in Theodori Mopſueſteni libros ac perſonam anathema, intimam ac ſecretam cum S. Cyrillo familiaritatem habuerit, ideoque Epheſo redux Joannis Patriarchæ factionem ſtatim deſeruerit: Licet non externo forſitan opere, tamen animo. Hæc enim epiſtola eſt ſcripta ſtatim poſt concluſam pacem biennio aut triennio ante anathema. Cyrillus Rabbulæ exponit omnem pacis tractatum: Ejus exordium, progreſſum, finem, ſingula arcana. Et mittit cunctarum ultro citroque epiſtolarum exemplaria. Et exiſtimo, quod omnia hæc, neſcio qua via, perſcrutatus Presbyter, extunc cœperit moveri adverſùs

verſus ſuum Epiſcopum. Attamen tunc necdum ſcripſit famoſam ſuam Epiſtolam ad Marim. Hanc non ſcripſit niſi poſt Anathema.* Videtur non dubitandum, quin plures inter Cyrillum ac Rabbulam litteræ cucurrerint, ideoque Theodori anathema proceſſerit ex mutuo conſilio.

AD CAPUT CIX.

HIc Maximinus erat Anazarbi Epiſcopus, Metropolita ſecundæ Ciliciæ. Epiſtolæ epigraphe eſt mutila. Legendum erat. *Et de Germanicia Epiſcopo.* Vel: *Et de Germanicia Joanne.* Iſtarum tamen vocum altera poſſit ſubintelligi: hinc duxi nihil mutandum. Epiſtola facit plura. Primò, Alexandrum conſolatur ſuper Andreæ Samoſatenſis ac Joannis Germanicienſis Epiſcoporum acceſſu ad pacem. Eos habet pro apoſtatis. Addit hoc nuntium fuiſſe ſibi adeo mirum, ut alteri referenti non credidiſſet. Ex quo vides Alexandrum Maximiano ſcripſiſſe ſuas querimonias. Secundò, dicit Alexandro in iſta calamitate non deeſſe ſocium: Et quidem ſemetipſum. Etiam ſe tali modo eſſe deſertum ab Alexandrino Epiſcopo, ac Roſſio. Julianus Roſcenſis in ſecunda Cilicia Epiſcopus adfuit Chalcedonenſi Concilio: An ſit ille, ignoro. Tertiò, affirmat cæteros ſuos ſuffraganeos permanere firmiſſimos. Secunda enim Cilicia fuerat per Theodorum Mopſueſtenum non modicè corrupta: Ideoque admiranda non eſt hæc ejus pro Neſtorio pertinacia. Quartò dicit, quod vicinorum montium incolæ, licet non eſſent ſuæ provinciæ, eſſent tamen ejuſdem ſententiæ, ideoque ſuſtinerent multa malorum millia. Spectabant enim partim ad primam Cappadociam, in qua Firmus Cæſaræenſis, partim ad ſecundam Armeniam, in quâ Acacius Melitinenſis erat Metropolita. Hi duo erant duo firmamenta Epheſini Concilii, ideoque iſtos ſuos ſubditos non tantum ſuaviter, ſed etiam fortiter ſtudebant ad ſanam mentem reducere. Quintò dicit, quod ſui Cilices, qui negotiandi cauſa quandoque tranſibant in præfatas provincias, acerbè tractarentur ab eiſdem Epiſcopis. Sextò, qnod præfatus Firmus ad ipſum ſcripſiſſe

pſiſſet: Nempe ut iſtos ſuos montanos ceſſaret corrumpere. Septimò, quod Firmi litteras, nequidem admittere voluerit, longè minùs reſpondere. Octavò, quod hac de cauſa ſit inter ipſos implacabile bellum. Per hæc ſua impia facinora conatur Alexandro adferre aliquid ſolatii.

Extat Theodoreti ad Joannem Germanicienſem epiſtola, cujus eſt exordium: *Immemorem te amicitiæ noſtræ non eſſe ſciebam equidem, & liquidò novi. Sed ego Religionem tuam volebam & optabam rem perfectam præſtare, communionemq; illorum fugere, qui pietatem prodiderunt, & univerſorum Creatori ſuſceptam de nobis curam adſcribere.* Affirmat quietem, in qua tunc degebat, eſſe ſibi gratiſſimam, ac pergit: *Docere quidem eos, qui jactatis in nos calumniis abducti ſunt, neceſſarium arbitramur, ac evangelicorum dogmatum veritatem oſtendere, & armatum contra illam mendacium redarguere.* Et poſt varia concludit: *De noſtra verò iſtuc,* ad ſecundum Epheſinum Concilium, *profectione ſcribere nihil poſſum, priuſquam cognoſcam, quid de nobis præceperit piiſſimus Imperator. Necdum enim advenerunt litteræ.* Epiſtola ſcripta eſt poſt Decretum, quo imperator Theodoſius Theodoretum circumſcripo intra ſuam civitatem exilio concluſit, vacare juſſum ab omni eccleſiaſtico miniſterio: Item poſt aliud Decretum, quo ipſum vetuit accedere ad præfatam Synodum. Quorum omnium malorum radix fuit pertinax defenſio Theodori ac Diodori, & præſertim Neſtorii. Hinc apud multos ſuſpectus fuit, quod non ſolas perſonas, ſed etiam errores defenderet. Porrò Joannem arguit, quod contra amicitiæ leges communicaret ejus adverſariis & calumniatoribus: Nempe Theodori ac Diodori damnatoribus, nec non & defenſoribus Capitulorum S. Cyrilli. Forſitan & Eutychianiſtis tunc incipientibus. Nam hi ex iſtis utique malè intellectis, capitulis duxerunt originem. Proinde hinc diſcimus Joannem ab Alexandro Metropolita, itemque à Neſtorio, Diodoro ac Theodoro penitus receſſiſſe. Uti plenè integer Epiſcopus adfuit Chalcedonenſi Concilio. Epiſt. 111.

AD CAPUT CX.

GElladius Tarcenſis Epiſcopus, primæ Ciliciæ metropolita, erat unus iſtorum quatuor, quos ob nimiam pertinaciam S. Cyrillus à pace excluſerat. Quare præſens epiſtola docet primò, quod Theodoretus iſtam excluſionem parvi fecerit: quod familiarem cum Helladio communionem non deſeruerit. Secundò, quod pacem admittere noluerit, niſi quaſi de conſilio, & conſenſu Helladii. Hinc per iteratas litteras expoſtulavit iſtud conſilium. Tertiò, quod Helladius iſtas propoſitiones adeò indigne tulerit, ut nec Reſponſo fuerit dignatus. Judicabat enim Theodoretum, dum de incunda pace, & citra Capitulorum anathema admittendis Cyrilli litteris vel cogitaret, eſſe ſervilem relicta acie deditium, multipedem Chamaeleontem. Et quia Theodoretus hæc ipſi timet revelata facie intimare, refert in ſuſurrones. Super his Theodoretus ſe purgat, ſtudet redire in gratiam Helladii, & quartò dicit, quod pacificatoriam Cyrilli epiſtolam judicarit Orthodoxam, ideoque & non potuerit non admittere. Quintò, quod tamen non admiſerit mercedes, quas Cyrillus exegit pro iſta epiſtola: Quod ipſas abominandas duxerit. Nempe degradationem Neſtorii. Et ipſam appellat homicidium. Etenim iniqua Epiſcopi degradatio eſt omninò homicidium. Hinc etiam S. Optatus Milevitanus Epiſcopus Donatiſtas cunctis Catholicæ Eccleſiæ Epiſcopis, quo irregulares ac irreparabiles redderent, pœnitentialem manum imponentes, frequenter appellat homicidas. Quia nempe in illis licet non vitam, tamen occidebant honorem. Sextò Theodoretus affirmat, quod iſtam damnationem nunquam ſit admiſſurus, utpotè mercedem ſceleratam, & congruam beſtiis ſitientibus humanum ſanguinem. Affirmat Cyrillum eſſe iſtiuſmodi hominem. Septimò, quod potiùs idololatriam patraturus ſit, quam admiſſurus iſtam damnationem. Nempè nullatenùs credebat Neſtorium ſapuiſſe aut docuiſſe hæretica.

In Conſtantinopolitana collatione Severiani Epiſcopi adverſùs Theodoretum, uti Neſtorianum, multa declarârunt: inter cætera, quod S. Cyrillus ipſum excluſiſſet à pace. At verò Hypatius

patius Epheſiorum Epiſcopus reſpondit: *Nos ad omne Orientale Concilium epiſtolam ipſam à S. Cyrillo ſcriptam, invenimus. Oſtendite autem vos, quod in unitione hunc ex illa pacifica & coadunante epiſtola ſubſtraxit. Quid autem amplius, verbis detrahere, an per condemnationem inferre contumeliam? Sic ergò ipſi beato Ioanni, & omnibus qui cum eo fuerant Epheſi, & per condemnationem injuriantes illum indulſit B. Cyrillus, multò magis qui tantummodo verbo in eum peccaverunt, indulgentiam præſtitit. Sed & invenimus in Theodoreti litteris, quas ad Dioſcorum fecit, quia & ſecundo in his, quæ contra Neſtorium ſcripta ſunt, ſcripſerit. Et quando contra Iulianum vel Apòmpeos conſcripſit, libros ipſos deſtinavit in Antiochiam B. Cyrillus, & rogavit B. Ioannem oſtendere illos præclaris Orientalibus Doctoribus. Et quia oſtenſis eis ſcripſit illi Theodoretus, & reſcripſit ei B Cyrillus, diligentiam & affectum ei teſtificans. Et quia duas ab ipſo ſuſcepit epiſtolas, quæ & cuſtodiuntur apud illum, nullam de eo contumeliam deſignantes.* Quæ omnia ſunt longè veriſſima. Nihilominus præſens epiſtola demonſtrat iſtam amicitiam non fuiſſe ex integro fraternam.

Notanda ac veneranda ſunt hæc Theodoreti verba: *Quis veracem appellet eum, qui ſine mercede honorare noluerit veritatem? mihi videtur nec illum nominare perfectum, qui propter regnum Cælorum virtute animi pollet, ſed quem boni delectat amor. Et qui bonum propter ipſum complectitur.* Largiùs ac lucidiùs ſua ſenſa exponit in Commentario ſuper caput octavum Apoſtolicæ ad Romanos Epiſtolæ: *Non eſt amandus Deus propter bona promiſſa, ſed illa propter ipſum ſunt expetenda. Neque enim qui ſincerè in aliquem divitem affectus eſt, eum propter opes & facultates diligit, ſed propter ſuum in eum affectum, diligit etiam res, quæ ad ipſum pertinent. Ita etiam divinus Apoſtolus inquit: nollem habere regnum Cælorum & omnia quæ videntur, & quæ intelligentia percipiuntur, & tot ac tanta alia bis ac ter, ſine dilectione in Chriſtum. Si quis autem mihi tum præſentia, tum futura moleſta & aſpera propoſuerit, & temporalem atque æternam mortem, & longiſſimum in gehenna ſupplicium, unà cum dilectione in ipſum, libentiùs & alacrius hæc ſuſciperem, quàm illa magna ac præclara, & quæ verbis exprimi nequeunt, Dei dilectione fruſtratus eſſem.* Docet tria. Primò, quid ſit veraciter caſta Dei dilectio. Secundò, quod tali dilectione Deus debeat ab omnibus diligi. Tertiò, quod omnia noſtra opera debeant ex tali dilectione procedere.

AD CAPUT CXI.

HElladius Tharſenſis Epiſcopus, unus iſtorum quatuor, quos S. Cyrillus à pace excluſerat, dudum manſit pertinax. Nam etiam in hac epiſtola, initam pacem appellat *execrandas impiorum pactiones.* Et addit, ſe *in medio plurimorum ebriorum amplecti ſpirituales vigilias.* Hinc fuit plurimum gaviſus de ſimili Alexandri pertinacia. Et ipſi ſignificat à ſe eſſe indictam Synodum, ad pleniorem hujus cauſæ diſcuſſionem: Et ſpondet acta referre. Iſta Synodus haud dubiè fuerit facta in ipſa metropoli.

AD CAPUT CXII.

VTi Helladius Tharſenſis, ita Maximinus Anazarbenſis Epiſcopus, Metropolita ſecundæ Ciliciæ, egit eadem de cauſa Synodum, & per præſentem epiſtolam refert ejus Acta. Deinde Alexandrum hortatur ad perſeverantiam in pertinacia, & ad præſtandum cauſæ auxilium.

AD CAPUT CXIII.

HÆc ſunt Acta Synodalia, tranſmiſſa per præcedentem epiſtolam. Agunt tria. Primò, exponunt utriuſque partis Acta apud Epheſum. Et quidem cum inſigni mendacio. Etenim affirmant Neſtorium fuiſſe abſentem à Synodo. Eſt lucidè falſum. Pridiè enim fuit tertiò citatus, & adeſſe non voluit, ideoque fuit contumax, non abſens. Secundò, Epheſinam S. Cyrilli, à ſe ob Capitula patratam, damnationem iterant & confirmant. Et adjungunt damnationem omnium illorum, qui præfatum Cyrillum ſine Capitulorum anathemate in communionem admiſerint. Licet non exprimant, attamen damnant ſuum Patriarcham Joannem, & cæteros omnes Epiſcopos ac Populos, qui

qui cum ipſo admiſerant pacem. Tertiò, confirmant ſuam Chalcedonenſem conjurationem, quâ jurarant Cyrillum non admittere, niſi anathematizaret Capitula. Et addunt: *Etſi ad ignem, & ferrum, ferarumq; dentes non oporteret concredi.* Hæc addunt contra pœnalia Edicta Imperatoris Theodoſii. Attamen ſuam conjurationem temperant. Etenim jurarant Cyrillum, licet pœnitentem ac anathematizantem, non admittere niſi ut Laicum: Hîc parati ſunt ut Epiſcopum admittere.

AD CAPUT CXIV.

PRæfata tria ab unius Provinciæ Synodo attentari, erat grandis audacia. Hinc Maximinus Metropolita omnibus nervis ſtuduit ſuam Synodum firmari ac ſubſcribi per alias Provincias. Proindè ejus Acta ſtatim tranſmiſit ad Metropolitam Helladium. Per inſignem Legatum: Olippum Presbyterum Mopſueſtienſis Eccleſiæ. Poſſit eſſe quod non dumtaxat præſentis Epiſcopi Meletii, ſed etiam proximi Anteceſſoris, ſcelerati Theodori, fuerit presbyter. Eſt omninò veriſimile. Hinc & ipſe pro Neſtorii & perſona & dogmate fuerit audaciſſimus. Interim Helladius quantumvis probaret facinoroſam Synodum, ſolus tamen non præſumpſit ſubſcribere. Hinc ad ſe evocavit Alexandrum Hierapolitanum: Quò conferrent, & ſimul ſubſcriberent. Et hinc lucet, quod Helladius non celebraverit Synodum. Videtur indixiſſe.

AD CAPUT CXV.

HÆc epiſtola docet plura. Primò, Quod Ariſtolaus Tribunus factam pacem, ac ejus Articulos ſtatim ex Ægypto, antequam ſe daret in reditum, tranſcripſerit ad Maximianum Regiæ Civitatis Epiſcopum. Secundò, quod hiſce literis animatus Maximianus ſtuduerit expurgare Martianopolim, Hereticum Dorotheum extrudere, ac inthronizare conſecratum à ſe, ac ab iſto nuper Populo abjectum Saturninum.

Tertiò, quod præfatas Ariſtolai literas curavit ex Ambone ſolemniter legi ad iſtius Eccleſiæ Clerum ac Populum, atque ita ipſos diſponi ad receptionem Saturnini. Quartò, quod ad ipſam facilitandam curaverit indici ſolemnes Litanias, ordinandas ac inchoandas in foro Conſtantini. Porrò Pontificaliter ornatus Saturninus illic ſtabat cum Crucibus, Cereis, accepturus Populum, & cum ipſo proceſſurus. Expleturus officium Epiſcopi, atque ita deinceps manſurus in iſto gradu. Ex quo vides ſacras cum Crucibus & Cereis Litanias ac Proceſſiones eſſe antiquiſſimas apud omnem Eccleſiam. Verumtamen ab Hæretico Dorotheo ſeductus Populus nec arti acquievit, nec litteris. Saturninum denuò ejecit.

Epiſtola etiam docet, quod ſtatim ad prima initæ pacis nuntia varii rumores per omnem Orientem cucurrerint. Sparſi à variis, præſertim Catholicis. Primò, quod Orientales Epiſcopi non admiſiſſent Ægyptios, ſed hi illos: Et quidem rogati. Quod Ægyptii eſſent victores. Secundò, quod S. Cyrilli Capitula non dumtaxat non eſſent anathematizata, aut anathematizari digna, ſed è contrario quod eſſent rectiſſima: Et pro talibus admiſſa ab Orientalibus. Quod ſolis imperitis viderentur devia; apud omnes verò perfectos eſſent probabilia. Hoc eſt, probatiſſima. Hoc enim ſenſu Antiquitas accepit vocem, Probabile. Ita & Sanctos Patres paſſim appellavit Probabiles. Et iſti Rumores multis fuerunt offendiculo. Dorotheus ſibi imprimere non potuit quod Antiocheno Joanni talia vel in mentem veniſſent. Hinc ad ipſum deſtinavit Presbyterum Euſtochium, ac Thomam Monachum. Quapropter hæc Epiſtola fuit ſcripta ante reditum Pauli Emiſeni, ac Ariſtolai Tribuni.

AD CAPUT CXVI.

HÆc epiſtola eſt maximi ponderis. Laudat enim Romanam appellationem, quam Helladius Tharſenſis ac Eutherius Metropolita Thyanenſis non dumtaxat adverſùs initam pacem, ſed etiam adversùs omnem Epheſi-
nam

nam Synodum fecerunt ad Xixtum tertium Pontificem. Hi duo Metropolitæ, videntes ſe excluſos à pace, viderunt ſuam degradationem, quàm Epheſina fecerat, & Conſtantinopolitana Maximiani Synodus confirmaverat, probari & admitti etiam à Joanne Patriarcha: Viderunt nihil ſibi ſuper-eſſe, niſi ejectionem, ac infame exilium. Nam Eutherius à Firmo Cæſareenſi Exarcho Super-Ordinationem ſuſtinuerat,& Helladius acceperat non vanas minas ſimilis violentiæ. Et Imperator Theodoſius his omnibus jam favebat, dans militaris executionis aſſiſtentiam. In ſua quidem Sacra, quæ Epheſinam Synodum ſoluit, juſſione edixerat,latæ in Orientales Epiſcopos degradationis juſtitiam ſibi non apparere; aſt nunc agebat omnia contraria. Hinc ergo illi appellaverunt ad Xixtum Pontificem. Non ſolummodò adversùs pacem, ſed etiam adversùs omnia Acta Epheſini Concilii. Poſtularunt omnia retractari per Sedem Apoſtolicam,& circumduci.

Et in hac Epiſtola addunt varia. Primò, quod hæc ſua appellatio ſit communis formula. Hoc eſt, quod ipſi adhæreant alii quàm plures Epiſcopi. Secundò, quod Occidentales, id eſt, Romana Eccleſia habeat inſitum fidei zelum, ideoque apud ipſam non ſit diffidendum de juſtitia. Tertiò, quod tranſmittant appellationis Inſtrumentum, examinandum, probandum,aut corrigendum. Quartò, Theodoretum ac Alexandrum rogant,ut hanc communem formulam dignentur proferre, & ad finem perducere: *Vt dirigant aliquos cum communi hac formula,& litteris accommodis ad Occidentis Partes,& eos excitent ad hoc certamen fidei.* Ut hoc ſtudium ſuper-addant *cæteris ſuis rectitudinibus.* Et certum eſt, quod & Alexander & Theodoretus hæc omnia expleverint. Appellatio enim omninò fuit tranſmiſſa Romam,ideoque per iſtos duos omninò probata atque adjuta. Aliàs mittenda non fuerat. Et hinc diſcimus, quod Theodoretus non ſolummodò poſt inflictam ſibi ab Epheſino Latrocinio damnationem, ſed dudum anteaRomanas appellationes probaverit,immò & ipſis adhæſerit.Nam etiam in Eccleſiaſtica Hiſtoria ſcripſit, quod S. Papa Julius,S. Athanaſii ac aliorum Orientalium Epiſcoporum appellationem admittens,ac ipſos ante

Sardicenſem Synodum reveſtiens, proceſſerit juxta vetuſtum Eccleſiæ Canonem. Præſentis appellationis tempus oſtendunt hæc epiſtolæ verba : *Timor enim eſt, ne praevenientibus litteris aliorum, quaſi unitio facta ſit, & rebus incongruis conſentientibus Vniverſis, ſegniores appareant ad ea, quæ mala acta ſunt, corrigendum.* Edicunt factam ante datam initæ paci à Xixto confirmationem : Poſt miſſas Romam relationes, quibus Cyrillus ac Joannes confirmationem poſtulaverant. Et ſanè tunc oportuit.

AD CAPUT CXVII.

HÆc epiſtola eſt ſummi ponderis : Et grandi Dei beneficio revelata huic noſtro tempori. Etenim hodie quidam invadunt S. Petrum Apoſtolum, ac ejus Romanam Sedem machinantur ſpoliare ſuis, per ipſum Chriſtum Dominum datis, privilegiis, juribus, ac dignitatibus: Jure Romanarum ex toto Orbe appellationum. Affirmant Orientales olim Epiſcopos nunquam ad Romanos Pontifices, ſed ſemper provocaſſe ad generalem Synodum totius Eccleſiæ. Eſt imperita ac maligna fabula : Quam ſpero abundè refutaſſe in ſingulari Opere de Romanis appellationibus. Ejus interim Auctores ac fautores ſunt homines non minimi nominis apud ſuos, ideòque firmos fatigant, infirmos capiunt, medios cum ſcrupulo dimittunt. Præſens epiſtola evertit omnem fabulam. Eſt enim authenticum Inſtrumentum appellationis, quam Helladius ac Eutherius non ad generalem, ſed adversùs generalem Synodum inter-poſuerunt apud Xixtum tertium Pontificem, & quod per Legatos ad ipſum tranſmiſerunt. Hi videntes ſe non dumtaxat ab Epheſina Oecumenica, & Conſtantinopolitana Maximiani Synodo degradatos, ſed etiam nunc per proprium Patriarcham Joannem ac S. Cyrillum à pace excluſos, ideoque jam per armatum Principis brachium omnino extrudendos è ſuis Sedibus, converſi ſunt ad aliud conſilium : Appellaverunt ac invocaverunt Xixtum Pontificem. Non dumtaxat adversùs pacem, aut Maximiani Decretum, ſed etiam adversùs Epheſinam Synodum : Omnia ejus Acta accuſarunt, poſtulantes retractari, & circumduci. Ex quo præfati No-

va-

vatores docentur & aliam veritatem: Nempè quod Orientalis olim Eccleſia crediderit Papam eſſe omninò ſuperiorem generali Synodo. Appellari enim non poſſit, niſi ad altiorem judicem. Nec hæc eſt unica iſtius formæ appellatio. Etenim etiam S. Flavianus Conſtantinopoleos Epiſcopus, Theodoretus Cyrenſis, Euſebius Doryleenſis, ac alii plures adversùs Epheſinum Latrocinium provocarunt ad magnum Leonem. Et trium famoſorum Capitulorum Oſores adversùs Chalcedonenſem Synodum invocarunt Vigilium Pontificem. Et hic omninò retractavit Synodum: Ejus tamen de iſtis Capitulis judicium noluit definitivè circumducere. Hinc natum eſt quintum Concilium.

Caſſinenſis Codex habet: *Sub amore Pharaone.* Ego poſui: *Sub majori Pharaone.* Helladius enim & Eutherius Cyrillum Pharaoni comparant: Videntur hunc majorem, illum dicere minorem. An tamen rectè poſuerim, ambigo. Poſſint enim præfati appellantes ſcripſiſſe: *Sub Achori Pharaone.* Achoris fuit Ægyptiorum Pharao proximè ante Cenchrem, qui afflixit Filios Iſrael, qui Aaroni ac Moyſi objecit Jamnes & Mambres Magos, & quem Divina tandem juſtitia ſuffocavit in aquis. Appellantes poſſint, aut per lapſum memoriæ, aut per opinionem, cenſuiſſe, quod Achoris tunc regnaverit: Quidquid ſit, uti appellantes S. Cyrillum peſſimè comparant Pharaoni, aut Jamnes & Mambres, ac etiam Simoni Mago; ita S. Petrum, ac ejus Succeſſorem Xixtum rectiſſimè æquiparant Moyſi. Ad Romanos enim Pontifices pertinet hæreticos & ſchiſmaticos, novi Teſtamenti magos ſupprimere, ac in Cælo volantes, ſeu in Eccleſiarum Thronis dominantes, præcipitare ac degradare. Appellantes hanc Romanæ Eccleſiæ Authoritatem inſigniter profitentur his verbis: *Ad eum clamare, qui à Deo productus eſt gubernator.* Per appellationem clamare ad Gubernatorem totius Eccleſiæ. Non ad generalem Synodum, ſed ad ſolum iſtum Gubernatorem. Etenim ad ejus *gratiam ac ſapientiam* ſpectat *non deſpicere, neque otiosè tranſcurrere* motas in quavis Eccleſia *quæſtiones & cauſas, ſed perſcrutari cum dilectione boni laboris, & imponere emendationem cum tota conſtantia.* Definire veritatem, ac ejus prævaricatores punire. Hic enim Gubernator obligatur explere mandatum ſui Domini: *Confirma fratres tuos.*

Et hoc ejus opus nequaquam eſt novum. Etenim *& olim ſæpiùs ex Alexandria hæreticis zizaniis inſurgentibus ſuffecit veſtra Apoſtolica Sedes per univerſum tempus iſtud ad mendacium convincendum, impietatemq́; reprimendam, & corrigenda quæ neceſſarium fuit, muniendumq́; Orbem terrarum ad gloriam Chriſti, tam ſub illo ter Beato Epiſcopo Damaſo, quàm ſub pluribus aliis, glorioſis atque admirabilibus.* Damaſus ad Petri Alexandrini Epiſcopi appellationem damnavit Arianum Lucium, intruſum ab Arianis. Item damnavit appellantem Maximum Cynicum, etiam Ægyptium ac Alexandrinum. Etiam alios damnavit hæreticos. Omnia ſolus. Imitatus ſuos Ante-ceſſores.

Eandem Romanæ Eccleſiæ authoritatem profitentur hæc verba: *Rogamus, & Sanctis tuæ Religioſitatis provolvimur pedibus, ut manum porrigas ſalutarem, & auferas Mundi naufragium, omniumq́; horum inquiſitionem jubeas fieri, & his illicitis caleſtem ſuperduci correctionem. Vt revocentur quidem S. Paſtores, qui injuſtè ſunt à ſuis ovibus effugati, & reddatur Gregibus Ordo, & antiqua Concordia.* Rogant ſe ac alios ejectos aut dejectos Epiſcopos reveſtiri, per Papam retractari omnia, ac etiam definiri. Et ita auferri totius Mundi naufragium. Rogant hoc judicium non fieri per novam Synodum, nec delegari in Partibus, ſed Romæ expleri per ipſum Pontificem. Manifeſtè Juxta Canones Sardicenſes. Hinc pergunt: *Olim quidem concurriſſemus nos, qui ex diverſis Regionibus ſumus, ex Euphrateſia, ex utraque Cilicia, Secunda Cappadocia, Bithynia, Theſſalia, & Mœſia, niſi detineret nos Luporum terror, inſidiantium Gregibus ad rapinam, & errorem, omnemque adverſitatem. Vnde coacti ſumus noſtrâ vice dirigere Clericos & Monachos.* Ex quo vides hanc appellationem ac profeſſionem non fuiſſe ſolius Helladii ac Eutherii, ſed omnium iſtarum Provinciarum. Vides Appellationem, quam adversùs Epheſinum Latrocinium fecit ad Magnum Leonem Theodoretus, non fuiſſe ejus primam. Notanda ſunt & hæc verba: *Et non abſque periculo deputetis, ſi quid faſtidioſè circa tot Paſtores & oves agatur.* Affirmant non ſolos Paſtores, ſeu Epiſcopos, ſed etiam Oves, id eſt, Chriſtianum Populum, poſſe provocare ad Pontificem: Et hunc obligari ad eos adjuvandos.

Adversùs S. Cyrillum aç ejus Capitula adducunt varia. Primò, affirmant ipſum eſſe Ægyptium, hoc eſt, hominem pravæ nationis.

nis. Eſſe hæreticum auctorem pravarum vocum, novum Jamnem, novum mambre, novum Pharaonem. Secundò, dicunt duodecim ejus Capitula eſſe blaſphemam vocum novitatem: Utpote quæ univerſæ S. Scripturæ ſint contraria, ac anathematizent antiquas traditiones SS. Patrum. Præſertim illas, quæ in Chriſto Domino tradunt duas naturas, ideoquè ipſarum idiomata jubent diſtribui in Orthodoxo judicio. Tertiò, quod Cyrillus ſua Capitula juſſerit ſubſcribi à Neſtorio, alioquin degradando. Quartò, quod Neſtorius hæreticis dolis conſentire noluerit, & confirmare totius Mundi errorem. Ex quo vides, quod ex tunc totus Mundus probaverit capitula. Quintò dicunt, quod Epheſina Synodus convocata non fuerit, niſi ad diſcutiendam litem de Capitulis. Sextò, quod unica ratio ob quam Neſtorius fuit damnatus ab Epheſina Synodo, fuerit contradictio ad blaſphema Capitula. Septimò, quod Cyrillus ipſum nec advocaverit, nec audiverit, ſed per violentiam damnaverit: Et quidem ante multorum, qui exſpectabantur, Epiſcoporum adventum, atque ita ſine Synodo. Octavò, quod Cyrillus ad Epheſinam Synodum, non ut Judex ac Præſes, ſed vocatus fuerit ut Reus: Nempe ad dandas rationes de ſuis Capitulis. Nonò, quod Judicis ſeu Præſidis locum uſurpator invaſerit, atque ita eius in Neſtorium Acta ſint manifeſtum Attentatum. Pleraque ſunt manifeſta mendacia.

Varia item allegant adversùs ſuum Patriarcham Joannem, & ab illo factam cum S. Cyrillo pacem. Primò, quod ille Épheſi Cyrillum ac Memnonem degrâdarit, & cunctos illis ad degradandum Neſtorium cooperatos Epiſcopos excommunicaverit. Secundò, quod lata in Cyrillum ac Memnonem Sententia fuerit longè juſtiſſima. Lata enim fuit in Principes Hæreſis ac Seditionis. Ob Capitulorum hæreſim, & ſeditionem factæ Synodi ante adventum convocatorum Antiſtitum. Tertiò, quod Joannes iſta ſua juſtiſſima opera cum irrationabili mutabilitate jam retractaverit, prodiderit veritatem, ac lapſus ſit in manifeſtam prævaricationem: Cyrillum ſine pœnitentia ac anathemate ſuorum Capitulorum admittendo in Communionem. Quartò, quod ipſe fuerit primus Capitulorum accuſator ac damnator. Etiam ante Epheſinam Synodum. Etenim ipſa, ſtatim ut apparuerunt, tranſ-

tranſmiſit ad primæ ac Secundæ Cappadociæ, & aliarum extra ſuam Dioceſim Provinciarum Epiſcopos, ſuadens & rogans damnari. Eis enim imperare non poterat. Ex quo non vanè colligimus, quod illa tanquam damnata tranſmiſerit ad ſuas Provincias. Epiſtola, quâ Joannes ipſa ad alias miſit Provincias, extat ſuperiùs. Quintò dicunt, quod Joannes ad Cyrilli damnationem à nullo motus aut incenſus fuerit, ſed ex ſemet-ipſo fervidè proſiliverit, inſuper hortatus omnes alios. Et quidem viginti duos Metropolitas. Sextò, quod his non contentus, ad firmandam Cyrilli & Capitulorum damnationem iverit Conſtantinopolim. Videlicet Legatus cum aliis ſeptem Epiſcopis: Princeps iſtius Legationis. Septimò, quod Chalcedone exiſtens, & Neſtorii Relegationem audiens, graviter doluerit: Eò quod hæc Relegatio eſſet quaſi confirmatio attentatæ in illum Innocentem ſententiæ. Et quod hæc omnia Epheſum ad ſuos ſcripſerit. Octavò, quod Chalcedone coram Principe, ac pleno ejus Conſiſtorio frequenter juraverit Cyrillum, licet anathematizaret ſua Capitula, nunquam a ſe recipiendum ut Epiſcopum, ſed dumtaxat ut Laicum. Eò quod eſſet non ſimplex Hæreticus, ſed Hæreſiarcha. Nonò, quod poſt hæc omnia Cyrillum, & quidem non pœnitentem de Capitulis, longè minus ipſa anathematizantem, admiſerit ut Integrum Epiſcopum, & ipſi in omnibus plenè communicaverit. Decimò, affirmant Joannem in his patraſſe varia facinora: Nempe Perjurium, Attentatum falſæ abſolutionis, ac Perturbationem totius Eccleſiæ. Etenim vinculum, quod plena ejus Synodus injecerat, ipſe ſolus non poterat ſolvere.

Omninò notanda ſunt verba: *Et ſolus vinculum ſolvit.* Putarunt quod Joannes Cyrillum non ſimpliciter ut innocentem admiſiſſet ad pacem, ſed quod ipſum à degradatione ſolviſſet. Iſtud Joannes, quò ſuum opus molliret apud ſuos Epiſcopos, perſuaſerat. Undecimò dicunt, quod Joannes cooperatis ſibi Epiſcopis nullam in iſta pace ſecuritatem, nullum ſolatium fecerit. Etenim quatuor permiſit excludi ab omni gratia, omnes reliquos ſub incerto Cyrilli beneplacito pendêre. Duodecimò, quod eorum quoſdam, Conſtantinopolitani Maximiani violentiâ ejectos, revocari non curaverit: Imò permittat etiam alios exturbari. Deci-

cimò tertiò, quod iniquam Neſtorii damnationem admiſerit, Et quidem ſub admirabili Clauſula: Scripto enim profeſſus eſt ſe damnare Neſtorium, & quidquid ab eo eſt impiè dictum. Antiqua Eccleſiæ Diſciplna habet, ut anathema non feratur niſi in ſingulares, ac maturiſſimè conceptos Articulos: Nempe *ut ab eorum ſenſu quiſque cautior reddatur.* Hinc Joannem arguunt, quod Neſtorii doctrinam generatim anathematizaverit.

Etiam contra Epheſinam Synodum allegant plura. Primò, quod Cyrillum, qui reus erat, admiſerit in Præſidem. Secundò, quod Neſtorium ſine debito examine, ac ante convocatorum Epiſcoporum adventum damnaverit. Tertiò, quod à Patriarcha Joanne Synodaliter ac juſtè excommunicati, ſeſe mutuò abſolverint, atque ita acceſſerint ad celebranda terribilia Sacroſanctæ Euchariſtiæ Myſteria. Quartò, quod etiam alios ſibi taliter abſolutis fecerint communicare cum manifeſto animarum periculo. Quintò, quod cuncti ſint evidenter lapſi in Antiochenum Canonem, qui iſtiuſmodi Attentatores firmat in irreparabili damnatione. Sextò, quod Imperator, datum ab illis de Neſtorio judicium circumduxerit, & juſſerit de novo reſumi ab utriuſque partis Epiſcopis. Septimò, quod illi ſacram Juſſionem ſpreverint, & contumaciter noluerint obedire. Octavò, quod promiſſionibus, minis, fraudibus, aliiſque malis artibus ſtuduerint alios Epiſcopos circumſcribere ad ſubſcribendum jam circumductæ, in Neſtorium Sententiæ. Nonò, quod Joannis Antiocheni Synodus illos frequenter rogaverit convenire Synodaliter ad diſcutienda Cyrilli capitula, & quod illi ſemper fuerint contumaciſſimè refragati. Decimò, quod his non contenti, inſuper Univerſis præceperint, ut non ſolummodò anathematizarent Neſtorii dogmata, ac ejus damnationi ſubſcriberent, ſed inſuper ut id abruptè facerent, ſine examine ob ſolam ipſorum victorioſam authoritatem. Undecimò, quod illos Epiſcopos, qui nolebant cœci præcipitari in iſtas iniquitates, etiam damnaverint, ac ipſis ejectis ſuperordinaverint alios. Duodecimò, quod iſta eorum Poſtulata fuerint manifeſtè iniqua. Quid enim iniquius, quàm laudare blaſphema Capitula, & condemnare Prædicatorem Evangelicæ ac Apoſtolicæ Doctrinæ? Decimò tertiò, quod appel-

 lan-

lantes non detrectent damnare Neſtorium, ſed quod iſtud velint judiciali ordine fieri, juxta Sacros Canones.

Etiam plura dicunt pro Neſtorio. Primò, quod ante Epiſcopatum fuerit probatus ac notus circa fidem, vitam, doctrinam verbi, univerſa alia. Secundò, quod etiam Epiſcopus nihil docuerit, niſi illa, quæ ſunt manifeſtè tradita à Prophetis, Evangeliſtis, atque Apoſtolis. Adjungunt tamen: *Quantum nos conſcii ſumus.* Tertiò, quod iſtud luceat ex ipſis Epheſinis Actis. Etenim damnarunt Neſtorium ob Articulum manifeſtè Catholicum: *Chriſti Domini Paſſio non Divinitatem attigit, ſed ſolam humanitatem.* Quartò, quod eadem Acta Neſtorium falsò accuſent de hoc, quem nec ipſi aggreſtes dæmones effutirent, articulo: *Chriſtus fuit Chriſti ſervus.* Et quidem eo modo, quo fuit Saul aut David. Imò & quo infidelis Cyrus. Hinc tandem concludunt Neſtorium eſſe iniquiſſimè damnatum, ſine crimine, inauditum, per authoritatem, violentiam, tyrannidem. Ubi nota priorem articulum eſſe æquivocum ac ambidextrum. Et quo ſenſu Neſtorius illum dixerit, eſt abundè expoſitum. Poſterior Articulus eſt revera abſurdiſſimus. Et ipſum Neſtorius omninò docuit. Etenim docuit Chriſtum Dominum eſſe non ſolius Dei Patris ſervum, ſed etiam Dei Verbi. Deindè docuit Deum Verbum & aſſumptum hominem eſſe alium & alium Filium & Chriſtum, qui ſolâ affectûs & honoris communione ſint unus. Hinc omnino docuit Chriſtum eſſe ſervum Chriſti. Et quidem ad iſtum modum, quo fuerunt David, Saul, aut Cyrus.

Hos omnes articulos Helladius ac Eutherius, & cuncti illis adhærentes Epiſcopi per appellationem detulerunt ad Apoſtolicam Sedem, ad Judicium ſolius Xixti Pontificis. Videlicet omnia Acta Epheſini Concilii, Perſonæ, ac doctrinæ Neſtorianæ damnationem, quatuor Metropolitarum excluſionem à pace, ipſam pacem, Acta ſui Patriarchæ Joannis, Capitula & Acta S. Cyrilli, item Acta Memnonis. Omnes erant graviſſimæ cauſæ: Et propter ipſas non poſtularunt aliam Synodum, ſed Judicium ſolius Xixti. Quia nempe omnis tunc ſub cælo Eccleſia credebat ac profitebatur iſtud Judicium eſſe ſuperius omni Synodo. Appellatio fuit omnino interjecta ante datam paci à Xixto confirmationem.

nem. Imò ante pacis examen. Lucet ex his Epiſtolæ verbis: *Noſtrum eſt ad te clamare, & Te edocere, Tua autem Gratiæ ac Sapientiæ eſt non deſpicere, neque otioſè tranſcurrere tantam cauſam.* Et ex verbis præcedentis epiſtolæ: *Dirigatis aliquos cum communi hac formula, & litteris accommodu ad Occidentis Partes. Timor enim eſt, ne prævenientibus litteris aliorum, quaſi unitio facta ſit, & rebus incongruis conſentientibus Vniverſis, ſegniores appareant ad ea, quæ malè acta ſunt, corrigendum.* Quid opus conjecturis? S. Cyrillus in ſuis ad Donatum Nicopolitanum Epiſcopum litteris diſertè ſcribit de Joanne Antiocheno, ac ejus, qui pacis conditiones ſuſcripſerant, Epiſcopis: *Miſerunt eandem illam Epiſtolam, quam ad me ſcripſerunt*, & in qua admiſerunt pacis atticulos, *ad ſanctiſsimos, Xixtum Magnæ Romæ, & Maximianum S. Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ, Epiſcopos.* Et Joanni Antiocheno Xixtus reſcripſit: *Hac Sanctitatem tuam volumus prædicare, quæ ſcribis. Expertus es negotii præſentis eventu, quid ſit ſentire nobiſcum.* Proindè Joannes, ac ipſi adhærentes Epiſcopi retulerunt omnia Romanæ Eccleſiæ: Et adversùs hanc Relationem intercеſſit præſens Appellatio.

Et Xixtus ipſam omninò admiſit, & ante datam paci confirmationem maturè omnia retractavit. Etiam Conſtantinopolitanam Maximiani Synodum. Et Appellantes, quantumvis exaudire in omnibus non potuerit, omninò exaudivit in quibuſdam. Inſuper Maximiani Synodum, imò & pacis Acta circumcîdit, & quædam ejus Capita circumduxit. Nempè quatuor Metropolitarum excluſionem à pace. Etiam hos, dummodò tres præfatos pacis Articulos admitterent, voluit incluſos: Voluit quietos manere, aut etiam reſtitui ſuis Eccleſiis. Lucet ex ejus ad Sancti Cyrilli Relationem Reſcripto. *Ioannes Antiochenus, ſicut fratri & Coëpiſcopo Maximiano ſæpè jam ſcripſimus, non eſt redeuntibus difficilis aperire januam, ut verò, niſi perditionis filius, nemo ſit perditus, ſitq; ei major cauſa lugendi, quod meruit ſolus excludi.* Et tunc Helladius, quoniam tandem obedivit Pontifici fuit admiſſus ad pacem, ac piè in Domino obdormivit apud ſuam Eccleſiam. Notanda ſunt verba: *Sicut fratri Maximiano ſæpè jam ſcripſimus.* Nempè Maximianus à Pontifice frequenter rogârat ſuſtineri Acta ſuæ Synodi: Pontifex verò ſemper fuit mitior ad Clementiam. Porrò iſti quatuor erant

Mmm 2 dam-

damnati etiam ab Epheſina Synodo: Et omnia iſta vincula ſolvit ſolus Xixtus.

Ex his intelliges fundamentum impoſturæ, de qua S. Cyrillus ſcripſit ad Melitinenſem Acacium: *Quod ſi qui Epiſtolam, tanquam à Philippo Reverendiſſimo Romanæ Eccleſiæ Presbytero ſcriptam, attulerint, perinde ſonantem ac ſi Sanctiſſimus Epiſcopus Xixtus Depoſitionem Neſtorii moleſtè acceperit, eiq; opem tulerit. Ne credat hoc tua Sanctitas. Scripſit enim conſona Sanctæ Synodo, omniaq; illius Geſta confirmavit. Ac nobiſcum ſentit.* Dum Xixtus Eutherii ac Helladii Appellationem audiret, & omnia illius Capita retractaret, eorum Fautores ſparſerunt Pontificem adeò illis favere, ut etiam Neſtorii damnationem, ideoque & cuncta Epheſini Concilii Acta improbaret, & foret propediem circumducturus. Addebant hæc ſibi nuntiata per Literas Philippi Presbyteri, à Celeſtino Pontifice Legati ad eandem Synodum. Et certè Xixtus fuit facilioris ingenii. Quod enim adhuc Presbyter Pelagianis circumſcriptus aliquando faverit, diſcimus ex literis S. Auguſtini. Hinc in præſentis examinis exordio poſſit etiam ceſpitaſſe: Philippus Presbyter poſſit iſtud ſcripſiſſe ad aliquem Orientis Epiſcopum. Quidquid ſit, poſt plenè audita omnia tulit juſtum Judicium. Notanda ſunt S. Cyrilli verba: *Omnia illius Geſta confirmavit.* Non Pacis, ſed Epheſinæ Synodi. Quoſdam pacis articulos circumduxit. Epheſina Acta fuerant à S. Celeſtino confirmata: Cur igitur eadem denuò confirmavit Xixtus? Reſpondeo, ob præſentem Appellationem. Hæc perſuaſit illa retractari, ideoque & denuò confirmari.

AD CAPUT CXVIII.

HIc Irenæi ad duas præcedentes epiſtolas Commentarius docet plura. Primò, quod Eutherius ac Helladius non ſoli Romanam Sedem appellaverint, ac per Legatos acceſſerint, ſed idem poſt eos fecerit Alexander Hierapolitanus. Nempe adimplevit preces, quas iſti ad ipſum fecerant: *Dirigatis aliquos cum communi hac formula, & litteris accommodis.*

dis ad Occidentis Epiſcopos. Secundò, quod Alexander id non ſtatim fecerit, ſed poſtquam Orientalium Epiſcoporum ob initam pacem diſcordia exarſerat in plenam flammam. Et hanc omnem Xixto expoſuit. Verùm Pontifex non exaudivit: Perſtitit in ſuis Decretis. Etenim Alexander fuit tandem ejectus è ſua Eccleſia, ac relegatus in Ægyptum. Interim Irenæus ipſum non ſine fundamento inſcribit *Magnum.* Fuit reverà Vir magnarum Virtutum. Occulto, attamen juſto Dei judicio lapſus eſt, ſi non in hæreſim, tamen in Sciſmaticam pertinaciam.

Notanda ſunt Irenæi verba: *Cum comperiſſent; quod deceptus Cyrilli verſutiis, qui Romanæ Eccleſiæ præſidebat, adversùs Neſtorii perſonam calumnias approbaſſet.* Affirmant non niſi poſt confirmatam à Xixto pacem fuiſſe appellatum. Nempe ab Alexandro, & aliis Epiſcopis. Quod enim Eutherius ac Helladius ante confirmationem provocaverint, eſt manifeſtum. Interim hinc diſcimus, quod à malè informato Pontifice ad melius informandum appellare, ſeu Apoſtolici Judicii retractationem non à generali Synodo, ſed ab ipſo eodem Pontifice, aut ejus Succeſſore poſtulare, ſit etiam antiquiſſimum. Præſens Alexandri exemplum eſt planè eximium. Etiam diſcimus, quod ipſe item Irenæus, licet Neſtorianus, ideoque averſus ab Apoſtolica Sede, Romanas Appellationes probaverit. Et quidem juxta formam Sardicenſem. Nempe circa iſtam veritatem ceſpitare erat Euſebianum.

Quis ad præſentem Irenæi Commentarium fecerit Epigraphen, ignoro. Fuit harum epiſtolarum ex Acæmetenſis Monaſterii Codice Collector. Dolendùm eſt, quod ex his epiſtolis plura ſimilia prætermiſerit. Interim nos docet Irenæum fuiſſe pertinaciſſimum Neſtorii ſectatorem, ideoque nunquam correctum. Notanda ſunt hæc verba: *Quàm ſe hoſtiliter habeat ad ea, quæ in epiſtola Ibæ, quæ ad Marim Perſam, cunctis ſuæ Regionis innoteſcenda, facta eſt, continentur.* Docent, quod Irenæus ac ejus complices iſtam etiam epiſtolam damnaverint. Nempe epiſtola laudabat pacem, purgabat Cyrillum, & admittebat degradationem Neſtorii. Ex quo vides infælicem hanc epiſtolam non ſolis Eutichianis, ſed ipſis etiam Neſtorianis diſplicuiſſe.

AD CAPUT CXIX.

HUjus epiſtolæ auctor eſt Meletius Mopſueſtienſis in ſecunda Cilicia Epiſcopus. Et miſsi in Occidentem Legati fuerunt non ab Helladio ac Eutherio, ſed manifeſtè ab Alexandro Hierapolita, ac univerſa Synodo Euphrateſiæ Provinciæ. Alioquin exercitam in iſtorum Legatos hoſpitalitatem Meletius non ad Alexandrum ac ejus Suffraganeos, ſed ad illos referre debuerat. Deinde iſtorum Legati fuerunt Clerici ac Monachi; hi verò ſunt ſoli Clerici. Præterea ſecundæ Cappadociæ Legati, ut Romam irent, tranſire non debebant per ſecundam Ciliciam. Epiſtola docet primò, quod non ſolus Alexander, ſed inſuper cuncta ejus provincia Romam appellaverit. Secundò, quod cauſam non poſtularit delegari in Partibus, ſed voluerit Romæ diſcuti per Papam. Tertiò, quod etiam Meletius Pppellationem probaverit, ac ei ſe adjunxerit. Et hic rurſum vides, quod etiam Theodoretus tunc appellaverit.

AD CAPUT CXX.

HÆc epiſtola exſtat in quinta Synodo. Hæc Caſſinenſis eſt alia tranſlatio, ideoque fuit non prætermittenda. Docet primò, quod Neſtorius etiam poſt initam, ac ab Apoſtolica Sede confirmatam pacem manſerit pertinax: imò quod ſuæ reparationis ſpem non depoſuerit. Secundò, quod quidam Orientales Epiſcopi non deſierint cum ipſo familiaritatem fovere per epiſtolas. Tertiò, quod horum aliquis apud ipſum accuſaverit Theodoretum, tanquam qui veteris amicitiæ ac frequentis promiſſionis prævaricator, ex retinendi Epiſcopatûs amore damnationem ejus admiſerit. Illum accuſarunt, quod iſto amore circumſcriptus Cyrilli litteras, quas hæreticas noverat, contra ſuæ conſcientiæ judicium dixerit & ſcripſerit Orthodoxas. Agitur præſertim de duabus S. Cyrilli epiſtolis: Videlicet de illa, quam ante Pauli Emeſeni Legationem reſcripſit Berrhæenſi

rhæenſi Acacio, & de Pacificatoria epiſtola, quam poſt concluſam pacem per præfatum Paulum reſcripſit Joanni Antiocheno.

Quin ambas Epiſtolas Neſtorius habuerit, non eſt dubitandum. Item dubitandum non eſt quin ipſas judicaverit hæreticas. Hinc enim Theodoretum arguit, quod ipſas probans ac ſuſcipiens contra veritatem clauſiſſet oculos. Ex quo patet ipſum perſtitiſſe durum in hæreſi. Theodoretus ipſi reſpondit quatuor. Primò, quod nullâ retinendi Epiſcopatûs ducatur libidine. Utpote qui ab illa abundè purgatus ſit per ſuæ Civitatis regimen: Per multas difficultates iſtius Regiminis. S. Cyrillus in ſuæ adversùm Theodoreti calumnias Apologiæ præfatione,ſcribit Cyrum fuiſſe Civitatulam: Quidquid ſit,fuiſſe Diœceſim inſigniter vaſtam, & gravibus obnoxiam laboribus, Theodoretus frequenter oſtendit in ſuis epiſtolis, affirmans illi fuiſſe octingentas Parochiales Eccleſias. Secundò reſpondet Cyrilli litteras eſſe omninò Orthodoxas, & ſe ab illo judicio non poſſe recedere. Tertiò, quod nihilominùs Cyrillum non diligat: Quod illum oderit uti totius Mundi perturbatorem. Et adjungit: *Et ſpero non me ſoluturum pœnas ob hoc in die judicii. Quia juſtus Iudex eſt inſpector intentionis.* Haud dubiè reſpicit Cyrilli Capitula. Ea enim eſt hoſtiliter inſecutus uſque ad ultimùm vitæ ſpiritum. Nam & Domno Antiochiæ Patriarchæ, ad ſecundam Epheſinam Synodum profecturo,oſtendit ipſa pluſquam à quinquagintâ Synodis eſſe damnata, & poſt varia concludit: *Ipſe etiam Beatus Cyrillus,cùm ad beatum Acacium ſcriberet, Capitulorum illorum ſcopum indicavit dicens; hæc adversùm hujus Novitates ſcripſimus, & pace factâ declarabuntur. Ipſa ergò defenſio accuſationem confirmat. Miſi autèm illorum, quæ ab eodem Pacificationis tempore ſcripta ſunt, exemplum, ut cognoſcas nullam horum mentionem feciſſe: Et quod oporteat illos, qui ad Synodum proficiſcuntur, ea quæ Pacificationis tempore ſcripta ſunt, proferre, & apertè dicere, quænam diſſidium fecerint, & quo pacto divulſa coaluerint. Eos enim, qui ad tuendam pietatem vocantur, laborem omnem ſuſcipere oportet, Divinumq; auxilium invocare, ut relictam nobis à Majoribus hæreditatem intactam conſervemus.* Hæc & plura ibidem alia tanto impetu ſcribit, quod rumor ferret Dioſcorum Alexandriæ Patriarcham, Cyrilli ſucceſſorem, omnibus nervis conaturum, ut iſtam Synodum inducat ad canonizanda Capitu-

Epiſt. 112

Capitula. Et quidem in ſenſu Eutychiano, quem Theodoretus firmè cenſebat eſſe etiam Cyrillianum. Quod etiam poſt Chalcedonenſem Synodum permanſerit in ipſo ſenſu, videtur non dubitandum. In Conſtantinopolitana cùm Severianis Epiſcopis Collatione dixit Hypatius Epheſinus Epiſcopus: *Sed & invenimus in Theodoreti literis, quas ad Dioſcorum fecit, quia & ſecundò in his, quæ contrà Neſtorium ſcripta ſunt, ſcripſerit. Et quando contra Iulianum conſcripſit, Libros ipſos deſtinavit in Antiochiam beatus Cyrillus, & rogavit beatum Ioannem oſtendere illos Orientalibus præclaris Doctoribus. Et quia oſtenſis eis ſcripſit ei Theodoretus, & reſcripſit ei beatus Cyrillus, & diligentiam & affectum ei teſtificans. Et quia duas ab ipſo accipit affectuoſas Epiſtolas, quæ & cuſtodiuntur apud eum, nullam de eo contumeliam deſignantes.*

Credo hæc omnia eſſe veriſſima: Attamen præſens epiſtola demonſtrat interiorem Theodori animum. Et hinc quartò reſpondit; Quod Neſtorii damnationem nunquam admiſerit. Addit ſe circa hunc articulum pertuliſſe acerbas injurias, at ſemper conſtanti animo reſpondiſſe: Et omnium Literarum copiam tranſmiſiſſe Neſtorio. Haud dubiè erant Literæ præſentis Caſſinenſis Codicis. Attamen in Chalcedonenſi Synodo ſolemniter admiſit Neſtorii Damnationem, ac ejus Perſonam anathematizavit. Ex quo Loco Neſtorius præfata ad Theodoretum ac alios ſcripſerit, ignoro. Certè erat tunc extractus ex Monaſterio, ac deportatus in Oaſim: Proinde, vel ex itinere ſcripſit vel ex ipſa Oaſi.

AD CAPUT CXXI.

HAc de Pœnitentia S. Cyrillus poſt initam pacem ſcripſit ad Acacium Melitinenſem Epiſcopum: *Si qua epiſtola à quibuſdam circumferatur, tanquam à me de iis, quæ Epheſi acta ſunt, jam dolente, ac pœnitentiam agente perſcripta, & id quoque contemnatur. Nam per gratiam Salvatoris noſtri, ſanâ mente ſumus: Neque rationis uſu excidimus.* Quidam Neſtorii, aut certè Orientalis contra Epheſinam Synodum Factionis impænitentes Defenſores, ne apud Mundi gloriam viderentur malè egiſſe,

aut

aut causâ cecidiſſe, ſparſerunt Cyrillum ad obtinendam pacem pœnituiſſe, ac edidiſſe Libellum pœnitentiæ. Fama fuit adeò conſtans, ut Cyrillus crediderit aliquam ſub ſuo nomine fictam ambulare epiſtolam: Et adversùs illam munivit Acacium. Verùm fuit deceptus. Clamores iſti Pacificatoriam, à Paulo Emeſeno relatam, Epiſtolam clamarunt eſſe libellum pœnitentiæ. Lucet ex præſenti Irenæi in ipſam Scholio. Ipſo enim invadit iſtam epiſtolam. Exiſtimo eſſe ejus Scholion. Attamen non plenè conſtat. Etenim hæc Tituli verba: *Ea quæ reſcripta ſunt ad Prophetam, de ea, quæ dicitur Egyptii pœnitentia*, inſinuant eſſe alterius. Sequentia verba; *Vel ſi veram quis putet, vel fictam*, non dubitant de auctore, ſed de auctoris mente. Iſtorum enim Clamonum aliqui affirmabant Cyrillum verè ac ex pectore, aliqui ajebant dolosè, ac ſolâ linguâ per iſtas litteras pænituiſſe. Irenæus, indubitatus Tituli Auctor ridet iſtud dubium. Conſtanter aſſeverat literas iſtas nequaquam eſſe pœnitentiam, ſed manifeſtam contra omnes Orientales Epiſcopos inſultationem, ideoque ſibi eſſe ſummo odio.

Scholiaſtes eſt ejuſdem mentis. Hinc epiſtolam invadit multis dicteriis. Et primò, rodit hæc ejus verba: *Quia ſupervacua omninò & inopportuna Eccleſiarum diſcordia facta eſt &c.* Eſt alia epiſtolæ tranſlatio. Etenim vulgata tranſlatio ſic habet: *Quod verò Eccleſiarum diſſenſio ſuperflua prorſus, & citra ullam juſtam cauſam acciderit, id ex Charta, quam Dominus meus Religioſiſſimus Epiſcopus Paulus nunc attulit, evidenter cognoſcimus, quæ irreprehenſibilem continet fidei confeſſionem, eamq; cùm à tua Sanctitate, tum à cæteris quoque Religioſiſſimis Epiſcopis, qui illic degunt, compoſitam aſſerebat.* Hæc omnia verba Scholiaſtes peſſimè invadit, & tandem concludit: *Quomodò igitur aliquis Inſultantis, quaſi ipſe magis ignoverit, pervicaciam putet pænitentiam?* Affirmat eſſe Pœnitentiam talem, qualem & Eſau habuit, quæ eum, quem correxiſſe videbatur, graviter accuſabat: Eſſe pœnitentiam, quæ de operibus malis, quaſi de bonis inſultet. Quæ inſultet cunctis Orientalibus Epiſcopis, quaſi illis dederit patratorum Epheſi peccatorum veniam. Et reverâ S. Cyrillus dederat illis veniam. At iſtam lucidam veritatem ſuperbus Irenæi & Symmyſtarum ſtomachus non poterat digerere. Volebat

Cyrillo dediſſe veniam : Et ex iſta gloria apud omnem Mundum fumare.

Scholiaſtes ſecundò affirmat hanc pænitentiam non dumtaxat eſſe falſam , ac inſultabundam ; ſed etiam pertinaciter perſiſtere in ſuis erroribus. Omnis contra S. Cyrillum calumnia erat,quod ejus Capitula continerent ac reſuſcitarent Apollinarium. Scholiaſtes affirmat eadem omnia contineri in Pacificatoria epiſtola. Omnem ejus Apologiam eſſe doloſam. Et demonſtrare tentat per varios articulos. Primus eſt in his Epiſtolæ Verbis: *Si de Cœlo , & non ex Virgine Sanctum Corpus dicimus factum , quomodò jam Dei Genitrix intelligitur ?* Eſt lucida demonſtratio. Scholiaſtes nihilominus affirmat eſſe voces inſenſatas , ac ſibi invicem non cohærere. Cenſet enim , quod S. Cyrillus ipſam Verbi Divinitatem affirmet natam de Virgine , ideoque inde non ſequi natam & ipſam carnem. At iſte ſenſus eſt hebes & inſenſata calumnia.

Secundus Articulus ſunt hæc verba : *Quem* , Deum Verbum, *omnino non peperit ; niſi verum ſit , quod Emmanuel genuerit ſecundum carnem.* Scholiaſtes Cyrillum circa vocem , *Emmanuel* , arguit inconſtantiæ & contradictionis : Quod ipſam nunc Divinitatis , nunc dicat ſignificativam Humanitatis. Secundò, quod omnium auribus immurmurans Digniſſimum Sacræ Virginis Titulum eſſe *Deipara* , ideoque illam eſſe ſemper eo donandam , jam recedat ab illa regula , dicens ipſam eſſe matrem Emmanuelis ſecundum Carnem. Quod probaret voces ſibi-metipſis contrarias. Quæ eſt demonſtratio dementiæ. Et multa in iſtum ſcopum conglomerat. Imperita & maligna. Eſt fœda cavillatio. Quis enim neſciat vocem , *Emmanuel*, eſſe ſignificativam utriuſque naturæ , ideoque aliquando pro utraque , aliquando dumtaxat pro altera poſſe & ſolere uſurpari ?

Tertius Articulus eſt , in quo S. Cyrillus duas Domini Naturas & perſonæ unitatem inſigniter profitetur , & concludit: *Tanquam unus jam intelligendus cum propria carne. Audi Scholiaſten:* Cyrillus *his occultè proprietates naturarum inſtar fermenti commiſcet. Et cavens quidem conſuetum ſibi, unius natura , vocabulum , nè ſignum notum ſit blaſphemia , pro ut diceret , una natura , interpoſuit : Tanquam unus. Dicit, unus intelligendus cum propria carne. Et quid unus non adjecit.* Affir-

firmat quod iſtud *quid* doloſè non adjecerit. Quoniam Dominum velit eſſe non hypoſtaſi unum, ſed naturâ. Fœdè calumniatur. Etenim S. Cyrillus nunquam dixit eſſe unicam in Domino naturam, aut illum eſſe unius naturæ. Adeò illud non conſuevit. Conſuevit quidem dicere Domini eſſe unicam Dei Verbi naturam incarnatam; Aſt iſtud verbum longiſſimè diſtat ab illo alio. Scholiaſtes etiam fœdè errat. Etenim non intelligit latiſſimum diſcrimen inter hos articulos: *Dominus cum ſua carne eſt unus: Dominus cum ſua carne eſt unum.* Poſterior naturæ prior propoſitio importat unitatem perſonæ. Et apud Latinos & apud Græcos. Hinc S. Cyrillus addere non debuit: *Quid unus.*

Quartus articulus eſt: *Perfectus exiſtens in Deitate, perfectus idem ipſe in humanitate.* Audi Scholiaſten: *Cyrillus non dicit, perfectus Deus exiſtens in homine perfecto, ſed perfectus exiſtens in Deitate.* Et iterum: *Perfectus idem ipſe in humanitate. Vt ipſas naturas tanquam partes ponens invicem completivas, benè ſonantem naturarum confuſionem auribus intromittat. Propter quod & ab eo* id, *quod eſt* idem ipſe, *ſupponitur ad occultè fallendum.* Accuſat Cyrilllum de vario dolo ac errore. Primò, quod duas naturas doloſè prædicet. Ac iterum erroneè: Quod eas prædicet non tanquam qualeſcumque ejuſdem Perſonæ partes, ſed tanquam partes invicem completivas, ideoque non unicam dumtaxat hypoſtaſim conſtituentes, ſed inſuper unicam compoſitam naturam. Secundò, quod id faciat eructans odioſum ac manifeſtè hæreticum confuſionis vocabulum: Ut confuſionis blaſphemiam faciat rectè ſonare, atque ita ipſam introducat in ſimplices fidelis populi aures. Tertiò, quod eâdem arte & ad eundem finem utatur his vocibus: *Idem ipſe.* Reſpondeo eſſe calumnioſiſſimam ſuſpicionem. Etenim voces, *Idem ipſe*, utpote ambæ maſculini generis palam important nequaquam naturæ identitatem, ſed ſolius hypoſtaſis. Et quod S. Cyrillus Domini naturas nequaquam dixerit ſuî inuicem completivas, eſt meridianâ luce clariùs: Aſſiduè clamat & inculcat ambas eſſe perfectas. Porrò hæc propoſitio, *Perfectus Deus exiſtit in homine perfecto,* eſt doloſus calceus, aptiſſimus Neſtorii pedibus. Pleniſſimè enim verificatur ab inexiſtentia per ſolam inhabitationis gratiam.

Quintus articulus eſt, quo S. Cyrillus dicit Dominum *eſſe ex*

duabus naturis. Quod dicat duas naturas, *ex quibus facta ſit ineffabilis unio.* Scholiaſtes vult dicendum fuiſſe: *Quarum facta eſt ineffabilis unio.* Hujus calumniæ radicem aperuerunt in Conſtantinopolitana Collatione Epiſcopi Severianorum: *Ex duabus naturis Dominum dicere, ſignificat unam Dei Verbi naturam incarnatam, ſecundum B. Cyrillum ac Sanctos Patres; in duabus autem naturis, ſignificat duas Perſonas, & duas ſubſiſtentias.* Apollinariſtæ ac Eutichiani voces, *ex duabus naturis*, ſemper dilexerunt; voces, *in duabus naturis*, acerbè averſati: Ex adverſo autem Paulus Samoſatenſis, Theodorus Mopſueſtinus, Neſtorius, ac eorum Symmiſtæ ſemper dilexerunt has, iſtas deteſtati. Hinc enim Severus, omnium Eutichianorum nequiſſimus, ſcripſit: *Anathematizandi ſunt, qui in duabus naturis definiunt unum Chriſtum.* Epiſtolæ fragmentum exſtat in ſexto Concilio. Et ex iſto principio omnis iſta Factio Anathema dixit etiam Dogmaticæ S. Leonis epiſtolæ, immò & Chalcedonenſi Concilio. Præſens Scholiaſtes eſt profeſſus Neſtorianus: Hinc propter voces, *ex duabus naturis,* damnat Pacificatoriam S. Cyrilli epiſtolam. Omnes malè. Etenim utraque vox eſt recta. Et rectiſſimè conjunguntur. Ita enim altera alteram elucidat, ac divertit pravæ ſuſpicionis pericula. Et hinc utramque ſimul Chalcedonenſis Synodus poſuit in definitione ſuæ fidei. Ambæ ſunt frequentiſſimè apud Patres utriuſque Eccleſiæ.

Sextus articulus ſunt verba: *Cum propria carne.* Scholiaſtes præſertim odit, quod S. Cyrillus ex appropriata ad Verbi Hypoſtaſin carne inferat ac verificet hanc propoſitionem: *Deus Verbum eſt paſſus, crucifixus, mortuus.* Hinc ſcribit: *Taceo quod & carnis per crucem obitum per propriificationem Divinitatis naturæ deputet, & ſic Divinam ſubſtantiam inducit eſſe paſſibilem. Et quia Verbi dorſum ad verbera datum fuiſſe prædicat. Et nec hoc intelligere poteſt, quia injuriæ ad id, quod Divinum eſt, per Propriificationem facta relatio eſt, non autem paſſionum, quæ naturaliter carnis ſunt, facta eſt Divinitati proprietas.* Admittit proprietatem, ſeu propriificationem carnis ad Verbum, & diſtinguit inflictas carnis paſſiones ac illi irrogatas injurias: Has ſolas, nequaquam iſtas affimat per propriificationem referri in Verbum. Cyrillum graviter arguit, quod ambas in Verbum refun-

fundat, ideoque ſuſtineat has propoſitiones: Deus Verbum eſt crucifixus, paſſus, & mortuus. Affirmat eas verificari non poſſe, niſi per intrinſecam Divinæ Subſtantiæ paſſibilitatem. Quæ omnia docuit etiam Eutherius Thyanenſis Epiſcopus, tam in ſuperiùs adductis ad Joannem Antiochenum Patriarcham literis, quam in opere illo, quod exſtat inter opera S. Athanaſii.

Eandem pacis epiſtolam non ſolus Irenæus ac ejus Symmiſtæ culparûnt, ſed etiam quidam Appollinariſtæ, aut potius Eutichiani, de quibus in Conſtantinopolitana Collatione dixit ad Severianos Antiſtites Hypatius, Epheſinus Epiſcopus: *Vos non ſuſpicamur, ſed antiquos Hæreticos Apollinariſtas, qui Cyrillum reprehendunt in epiſtola, quam ad Orientales pro unione & pace de duabus naturis ſcripſit.* Culparunt ex alio & alio Capite: Irenæus ac ejus Symmiſtæ Apollinariſticam, at verò quidam Eutichiani dixerunt Neſtorianam. Ambo ſine fundamento. Etenim hæc pacis epiſtola eſt tantæ Authoritatis, ut ipſam Chalcedonenſis Synodus probarît, ac ſuam fecerit in ipſa definitione fidei: *Præſens Sancta, & magna, & univerſalis Synodus Epiſtolas Synodicas Beatiſſimi Cyrilli, Alexandrinæ Eccleſiæ Præſulis, ad Neſtorium, & ad Orientales, congruenter habentes ſuſcepit.* Eandem ſibi curavit ſolemniter prælegi, & ad ipſam auditam omnes Epiſcopi exclamarunt: *Omnes ſic credimus. Sicut Cyrillus ita credimus. Æterna memoria Cyrilli. Sicut epiſtola Cyrilli habent, ità ſapimus. Sic credidimus, ſic credimus.* Eaſdem literas plena Synodus canonizavit in ſermone ad Principem. Et hoc judicium conſtantiſſimè ſemper tenuit, ac Religioſiſſimè ſemper venerata eſt omnis ſub cœlo Eccleſia. S. Sophronius Patriarcha Hieroſolymitanus in Synodica ſuæ conſecrationis epiſtola, quam Sergio Patriarchæ Conſtantinopolitano tranſmiſit, affirmat illam fuiſſe Cyrillo dictatam à Spiritu Sancto.

AD CAPUT CXXII.

HÆc epiſtola ſcripta eſt, dum Orientalis Eccleſia ob initam pacem ſtabat in mediis diſcordiarum flammis: Dum plures Epiſcopi ſe ſepararant à Communione Patriarchæ Joannis. Et docet nos grande ſecretum. Nem-

Nempè quod Patriarcha Joannes, videns paci multos adverſari, ac præfatas flammas metuens, Theodoretum advocârit, & cum ſolo ſolus inter quatuor oculos conceperit clandeſtinum conſilium, quo litigioſa pax poſſet ac deberet admitti ab omnibus, ac firmari. Exiſtimo tunc conceptum fuiſſe moderamen circa damnationem Neſtorii: Concluſum, ut nullus, licet damnationem iſtam nollet admittere, à pace excluderetur. Et hæc eſt ratio, ex qua Theodoretus ad ipſam admittendam induci nunquam potuerit, niſi violenter per Chalcedonenſem Synodum. Joannes, qui hanc damnationem Scripto ad S.Cyrillum, & Theodoſium Principem, nec non apud Xixtum Pontificem, ac etiam verbo coram Ariſtolao Tribuno, ac S. Cyrilli Clericis fuerat ſolemniter profeſſus, & qui omnes ſuos Epiſcopos ad eandem profeſſionem conſtringere promiſerat: Hic, inquam, Joannes iſtud moderamen ſine manifeſta prævaricationis infamia nec effari poterat. Hinc ipſum credidit ſoli Theodoreto. Eundem per præſentes Literas rogat, ut jam utatur iſto articulo, atque ita omnes à ſua communione divulſos Epiſcopos conetur reducere. Notanda ſunt hæc verba: *Etiamſi uidear apud illos à tua Charitate & contumeliis affici.* Facit facultatem, quâ Theodoretus ad molliendos animos poſſit de ipſo etiam malè loqui. Fuit non modica in tanto Patriarcha diſpenſatio.

AD CAPUT CXXIII.

Lib. 7 cap. 40. SAncti Procli evectionem in Conſtantinopolitanam Cathedram, ejuſque modum ac tempus, accuratè exponit Socrates: *Maximianus, cum per biennium ac menſes quinque, Eccleſiam pacifice adminiſtraſſet, fato functus eſt. Erat tunc ſeptimana Jejuniorum, quæ Feſtum Paſchale proximè antecedit: Ejuſq; ſeptimanæ quinta agebatur feria. Quo quidem tempore Imperator Theodoſius prudenter huic negotio proſpexit. Etenim ne rurſus in eligendo Epiſcopo ambigeretur, eaq; res tumultum in Eccleſia excitaret, abſque ulla cunctatione, nundum deportato Maximiani corpore, Epiſcopis, qui aderant, mandavit, ut Proclum in Epiſcopali ſolio locarent. Id enim Caleſtini quoque Epiſcopi Romani litteræ, tunc exhibitæ confirmabant, quas ille*

Cyrillo

Cyrillo Alexandriæ Epiſcopo, & Ioanni Antiocheno, & Rufo Theſſalonicenſi in eam rem miſerat, docens nihil obſtare, quo minùs is, qui alicujus Eccleſiæ nominatus ſit, aut ipſâ re exiſtat Epiſcopus, ad aliam Eccleſiam transferatur. Itaque Proclus in Sede Epiſcopali collocatus corpus Maximiani *ſepulturæ tradidit.* Factum id eſt trigeſimo quarto anno iſtius ſæculi. Paſcha tunc cadebat in diem decimum quintum Aprilis, ideoque feria quinta Sancta erat dies duodecima.

Docemur varia. Primò, quod in Neſtorii degradati locum Imperator Theodoſius ſtuduerit Proclum evehere. Hinc enim de iſta evectione ſcribit Socrates: *Multi quidem Philippum, Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ Presbyterum, plures verò Proclum nominabant. Et omninò prævaluiſſet ſententia eorum,qui Proclo ſuffragabantur, niſi quidam, quorum maxima erat authoritas,obſtitiſſent, Eccleſiaſtico Canone vetitum eſſe dicentes, ne is, qui alicujus Civitatis deſignatus fuerat Epiſcopus,ad aliam Civitatem transferatur. Quibus verbis cum fidem Populus accommodaſſet, deinceps conquievit.* Proclus enim à Neſtorii Anteceſſore Cyzicenus conſecratus Epiſcopus; Verùm ab illis non admiſſus,redierat Conſtantinopolim,& iſthic more priori egerat inter Presbyteros. Et certè merebatur Epiſcopatum. Quod enim generoſiſſimè Neſtorio obſtiterit,eſt ſupra expoſitum. Attamen præfata quorumdam Interceſſio obtinuit, atque ita electus fuit Maximianus. Secundò docemur, quod ob iſtam interceſſionem Theodoſius à promovendi Procli ſtudio non deſtiterit. Etenim mox ad Celeſtinum ſcripſit, rogans an iſte Cyzicenus Epiſcopatus eſſet tranſlationis materia, adeoque Proclum arceret ab Epiſcopatu Regiæ civitatis. Et Pontifex reſcripſit non obeſſe. Non credo, quod ex Antiochenis Canonibus reſcripſerit. Hi enim necdum admittebantur à Romana Eccleſia. Proinde reſcripſit ex Apoſtolico Canone, aut perpetua Patrum Conſuetudine. Nam & ex hoc fonte hauſtus eſt Antiochenus Canon. Et ſuum Reſcriptum communicavit S. Cyrillo, Joanni Patriarchæ Antiocheno, ac Rufo Theſſalonicenſi Archi-Epiſcopo. Ex quo non vanè colligitur, quod omnes iſti tres unà cum Principe Procli Epiſcopatum deſideraverint. Utpote aptiſſimum ad exſtirpandas Neſtorianæ turbulentiæ reliquias, ac ad componendam Regiæ Civitatis Eccleſiam.

Cap. 35.

Tertiò docemur, quod Maximiani Electio fuerit paſſa turbulentiam

lentiam. Nempe illam, de qua idem Socrates: *Cæterum poſt depoſitionem Neſtorii graviſſimus tumultus Eccleſiam Conſtantinopoli occupavit. Nam diviſus eſt Populus ob inanem & ſtultam illius garrulitatem. Clerici quidem omnes communi ſuffragio eum anathematizarant.* E Populo plures, ejus eloquentiâ delectati, ac à Dorotheo Marcianopolitano, Theodoreto, ac aliis iſtius factionis Epiſcopis per litteras inflammati, nolebant procedi ad novi Epiſcopi electionem, ac ſeditiosè flagitabant ſibi reſtitui Neſtorium. At verò hic defuncto Maximiano adhuc vivebat: Immò adhuc hærebat in ſuo apud Antiochiam Monaſterio. Hinc ſimilem Popularis fæcis motum timens Theodoſius, electionem permittere noluit, ſed Advenis tunc in Regia Civitate Epiſcopis juſſit, ut Proclum mox intronizarent. Et factum eſt. In ipſa die Dominicæ Cœnæ. Nec iſta fuit Laica violentia. Etenim adversùs illam nemo unquam interceſſit, nullam depoſuit querimoniam. Nempè Theodoſius proceſſit ex Reſcripto Celeſtini Pontificis. Ex quo videmus ipſum fuiſſe non dumtaxat Eccleſiaſticæ conſuetudinis declaratorem, ſed etiam Regiæ Civitatis Epiſcopatum reſervaſſe, & ejus exſpectativam contuliſſe in Proclum. Adeo antiquus eſt uſus Apoſtolicæ iſtius authoritatis. Etenim defuncto Maximiano Papales litteras mox Princeps protulit, & ipſarum virtute juſſit Proclum exaltari. Erant antiquæ litteræ: Datæ ſtatim poſt promotionem Maximiani. Nam poſt illam Celeſtinus ſupervixit pacis menſibus.

Et ad hæc omnia Taurus, Orientis Comes, Prætorio Præfectus, atque Patritius, fuit ſtrenuè cooperatus. Præfatæ epiſtolæ titulus habet: *Tauro atque Patricio.* Laudat duas perſonas. Eſt mendum. Eſt aliquid omiſſum. Etenim in Theodoſiano Codice ſub titulo de indulgentiis debitorum exſtat noſtri Theodoſii ac Valentiniani Lex, data ad hunc Taurum, & habens hunc titulum: *Tauro Prætorii Præfecto, ac Patricio.* Eſt data duodecimo calendas Julias: Duobus menſibus poſt evectum Proclum. Proindè Præfecti titulus eſt omiſſus in Epigraphe præſentis epiſtolæ.
Epiſt. 11. Porrò hic Taurus fuit magnus, & addictus perſonis Eccleſiaſticis. Nam ad ipſum exſtat Theodoreti epiſtola, habens hanc Epi-
l. 1. 94 ſ 40. graphen: *Tauro Patricio.* Suas duas ad ipſum litteras S. Iſiodorus Peluſiotes inſcripſit: *Tauro Præfecto.* Ad eundem exſtant plures Leges

Leges Theodoſii. Ille igitur Procli promotionem, utpote ſciens fore gratiſſimam, ſtatim retulit Joanni Antiocheno: Et per præſentem Epiſtolam Joannes illi agit gratias. Quare epiſtola etiam in ſuo contextu habet mendum: *Magnificentiſſimi Domini.* Legendum eſt: Magnificentiſſime Domine. Codicis Compilator credidit epiſtolam eſſe ſcriptam ad duos. Et certè iſto tempore fuit Patricius Comes, ad quem Theodoretus trigeſimam quartam ſuam epiſtolam, ac Imperator Theodoſius ſcripſit Legem finalem ſub titulo *de jure Fiſci.*

Notanda ſunt hæc de Theodoſio verba: *Qui cum bene viderit, velociter quoque deliberata complevit, ne ulla invidia bonum judicium violaret.* Affirmant cum Socrate, quod Theodoſius Populi motum timuerit, ideoque electionem non permiſerit, ſed juſſerit Proclum ſtatim inthronizari. Porrò quod Maximianum juſſerit per Proclum ſepeliri, deſumpſit ex moribus Alexandrinæ Eccleſiæ. Illic enim novus Patriarcha ſtatim eligitur, & defunctum ſepelit. Ita teſtatur in Breviario Liberatus Diaconus. Notanda ſunt hæc etiam verba de S. Proclo: *Et noverim quam ſe ad univerſa accommodè habeat.* Exponit Socrates, dicens Proclum fuiſſe Attici Conſtantinopolitani Diaconum ac Notarium, & adjungens: *Proclus ab Attico eruditus, cunctas ejus virtutes ſtudiosè imitatus eſt. Patientiam verò etiam magis quam Atticus excoluit. Nam hic interdum terribilem ſe Hæreticis exhibebat, Proclus verò, placidus erga omnes fuit, dum Hæreticos hac ratione potiùs, quàm vi ad rectam fidem adducere ſtuderet.* Et certè Maximianus cum quibuſdam Orientalis Factionis Epiſcopis durè egerat. Sanctum Cyrillum permoverat, ut quatuor Metropolitas à pace excluderet, & Xixto Pontifici frequenter ſupplicaret, ut nunquam ſolveret iſtud vinculum. Inſuper pluribus juſſerat Superordinari novos Epiſcopos. Hinc igitur Patriarcha Joannes, quoniam tunc nata ob initam pacem concordia plenè ardebat ac fumabat, à Procli prudentia & manſuetudine ſperabat meliora.

Cap. 20

Lib. 7. 41

AD CAPUT CXXIV.

EXponenda ſunt nomina. Meletius erat Mopſueſtienſis in ſecunda Cilicia Epiſcopus, ideoque hæc epiſtola eſt ad Maximinum ejus Metropolitam. Ambo pertinaciſſimi Fautores Neſtorii, ac hoſtes initæ pacis. Verius haud dubiè fuit quis Antiochenæ Eccleſiæ Clericus, forſitan Joannis in Regia Civitate Apocriſarius. Aliud tamen ſuadent verba: *Qui pro Ioanne Conſtantinopoli latitat.* Apocriſarii enim non poterant latere. Proinde fuerit quis Clandeſtinus ad iſtud ſingulare negotium Emiſſarius. Nec mirum. Etenim Joannes iſtius odioſæ Sacræ declinabat invidiam, ideoque à cunctis credi, quod nequaquam ad ſuas preces emanaſſet, ſed ex proprio motu Principis. Porro Decanorum in Romano Imperio fuerunt tres ſpecies. De prima fit mentio in Juſtinianæi Codicis titulo de Collegiatis: Hi non erant Palatini, ſed Vrbis Corporati, ſubjecti Præfecto urbis. Secunda ſpecies, quam Magnus Conſtantinus aut ejus filius Conſtantius induxit, erant Lecticarii Eccleſiæ, Præfecti humandis fidelium cadaveribus. Erant Clerici. Tertia ſpecies erat claſſis Palatinæ Militiæ, cujus eſt frequens mentio & apud Leges, & apud alios Scriptores. Etiam apud Sanctos Patres.

De illis in tertio libro de Juſtini ſecundi laudibus ſcribit Corippus:

........Iuſſuq́ rogantis
Acciti Proceres omnes, Scholaq́ Palatî eſt
Iuſſa ſuis adſtare locis. Iamq́ ordine certo
Turba Decanorum, Curſorum, in rebus Agentûm,
Cumq́ Palatinis ſtans candida turba Tribunis,
Et Protectorum numerus, mandante Magiſtro
Omnis Sacrorum vis adfuit Officiorum.

Hinc diſcimus tria. Primò, quod Decani ſpectarunt ad Scholam Palatinam: Quod fuerint Miniſteriales Palatii, uti ſunt Agentes in rebus, Curſores, Magiſtriani, Protectores, & alii ſimiles. Secundò, quod fuerint in grandi numero. Tertiò, quod ſubfuerint Magiſtro Officiorum. Hinc Romanæ Leges eos paſſim appellant Prin-

Principes famulationibus adhærentes, aut Principes Obſequani. Eorumdem meminit in Homiliis ſuper Apoſtolicam ad Hebræos Epiſtolam S. Joannes Chryſoſtomus: *Non enim quia Palatium dicitur, omnes eiſdem frui judicantur. Nam etſi inibi ſit & Præfectus, & omnes qui circa Imperatorem verſantur, tamen etiam tenuiſſimi, & qui locum & vices ſubeunt eorum, qui dicuntur Decani, inter Palatinos ſunt, cum tamen ſit tantum diſcrimen inter Præfectum & Decanum.* Palam agit de Decanis Palatinis. Eorum à Prætorii Præfecto diſcrimen affirmat hunc primum, illos fuiſſe inter extremos Palatii. Ipſorum officium exponit in litteris ad Sororem ſuam Marcellinam S. Ambroſius: *Etiam Præfectus venit, & cœpit ſuadere ut Baſilicâ cederemus. Populus reclamavit.* Et ſtatim infra: *Illic nuntiatum eſt mihi compertò, quod ad Baſilicam de Palatio Decanos miſiſſent, ut vela ſuſpenderent, Populi partem eò pergere.* Vela, utique Regiis inſignibus ornata ac armata, ad aliquam domum aut poſſeſſionem ſuſpendi, erat ipſam arreſtari, aut in ipſam mitti Regiam manum. Eſt vetuſtus Ritus Romani Imperii. Proindè S. Ambroſius affirmat, quod Italici Prætorii Præfectus ad ſuum de tradenda Baſilica Mandatum, cui Mediolanenſis Populus recalcitrabat, exequendum, & ad arreſtandum pro ipſo Imperatore Baſilicam, miſerit è Palatio Decanos. Proindè inter eorum officia erat iſtiuſmodi vela ſuſpendere, ac explere iſtiuſmodi executionem. Aliud ipſorum officium edocuit in libello ad Theodoſium Auguſtum Baſilius Diaconus, ac alii Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ Archi-Mandritæ. *Neſtorius illicò juſſit nos corripi à turba Decanorum, & cædi.* Vulgata tranſlatio habet: *Neſtorius quàm primùm Decurionibus, ut nos à turba abreptos cedant, feriò mandat.* Malè. Etenim Græcus textus diſertè habet: *A turba Decanorum.* At inter Decanos ac Decuriones eſt largum diſcrimen & varium. Decuriones enim ſunt dignitatis officium. Proinde ad Decanos ſpectabat etiam apprehendere reos & verberare.

Hom. 13.

Epiſt. 13.

Præſens itaque epiſtola nos docet plura. Primò, quod Joannes Patriarcha, videns quoſdam ſuos Epiſcopos eſſe in initæ pacis odio ac lacerata communione obſtinatos, converſus ſit ad alia conſilia: Quod verium ſuum Clericum, ad Regiam Civitatem miſerit, obtenturus Sacram, quæ illos ad ſui Patriarchæ commu-

nionem ac obedientiam redire cogeret, aut juberet expelli à ſuis Eccleſiis. Et ſanè erat vera via. Etenim illi nullis precibus, nullis rationibus, nullis ſui Patriarchæ juſſionibus volebant acquieſcere. Secundò diſcimus quod Joannes ſuum Clericum clandeſtinè miſerit, & clandeſtinum eſſe apud Conſtantinopolim juſſerit. Supra dixi rationem. Tertiò, quod illum largis nummis armarit. Quod enim ſub magno Theodoſio avaritia cœperit corrumpere Romanum Imperium, ac omnia vendere, deflevit amarè, ac inde Imperii lapſum prædixit S. Ambroſius. Ita in ejus vita teſtatur Paulinus Presbyter. Quartò diſcimus, quod Verius Clericus Domitianum quæſtorem pecuniâ emerit, atque ita Sacram obtinuerit. Quintò, quod Magnificentiſſimus Taurus Orientali Prætorio Præfectus, Sacram non probarit, ideoque & juſſerit ſuſpendi. Nempe timebat Ciliciam ab ipſa turbandam, ideoque opulentam ac liberalem Provinciam ſiſtendam à conſuetis in Principis Ærarium collationibus. Quare Sacra hæc videtur fuiſſe pro ſola Cilicia. Et prima & ſecunda. Et certè hæ utpote per Theodorum Mopſueſtienſem corruptæ, erant pertinaciores pro Neſtorio. Sextò diſcimus, quod hæc videns, & ad refundendum ſe compellendum timens ſit converſus ad artes & mendacia. Etenim Helladio Tharſenſi Epiſcopo, primæ Ciliciæ Metropolitano, ſcripſit Sacram à ſe ſuſpenſam, idque ex ſua erga illum benevolentia. At verò ad Joannem Patriarcham miſit Decanum, jactitans Sacram à ſe retentam, & ſpondens dirigendam, niſi contumaces Epiſcopi ſtatim redierint ad ejus obedientiam. Et ut mendacia cohærerent invicem, etiam in Ciliciam ſcripſit ad Epiſcopos, ut abſque dilatione amplecterentur Joannis communionem. Ita enim Palatini, qui debitas Populo à Principe functiones vendùnt, conſueverunt fumos vendere. Et hinc adverſus illum Meletius non malè ſcripſit: *omninò deſpiciendus eſt vir ille.*

AD CAPUT. CXXV.

HÆc eſt epiſtola, quâ Domitianus Quæſtor Helladio amicabiliter inſinuat Sacram, quæ omnes Joanni Patriarchæ ac initæ paci rebelles Epiſcopos, aut obedire mandat, aut ejici, omninò emanaſſe; attamen à ſe pro tempore ſuſpendi: Et quâ ipſum ex pectore hortatur ad obedientiam. An ex arte quam ſupra â Mopſueſtienſi Meletio audivimus, ſit ſcripta, certè ignoro. Etenim Meletius fuit plenus ſui Anteceſſoris Theodori Sectator, adeoque & plenus Neſtorianus. Hinc ejus teſtimonium eſt de temeraria ſuſpicione ſuſpectum & caducæ fidei. Quidquid ſit Domitiani admonitio non fuit vacua. Etenim Helladius licet per Sanctum Cyrillum excluſus à Pace, rediit ad mentem, & tandem eſt amplexus pacem. Et ad Joannis Patriarchæ obedientiam reduxit omnes Cilices.

AD CAPUT CXXVI.

JOanni Patriarchæ, ac initæ paci rebelles Epiſcopi, poſtquam audierunt præfatam Sacram emanaſſe, ac eſſe ſuſpenſam, conceperunt ſpem ipſius circumducendæ: Hinc ex iſtâ ſpe decreverunt aliquos è ſuo Collegio legare ad Principem. Verùm etiam Joannes Patriarcha non dormivit. Obtinuit aut aliam Sacram, aut quodvis Auguſtum mandatum, quod iſtum acceſſum cunctis Epiſcopis interdiceret. Et præceptum iſtius Mandati cunctis inſinuandi. Quare dubitandum non eſt, quod iſtud non ſoli Alexandro inſinuarit, ſed & aliis Metropolitis. Videtur non fuiſſe Sacra. Etenim tantam pro ſuis Actis auctoritatem Joannes non tacuiſſet. Interim iſtud Mandatum erat via ad ſuſpenſam Sacram expediendam, ac mittendam in plenam executionem. Et ita eſt omninò factum. Porrò Joannes Mandatum intimavit ſolis Metropolitis. Patriarchali more. Metropolitæ debebant intimare ſuis Epiſcopis.

AD CAPUT CXXVII.

PRæfatum Mandatum Imperator Theodoſius ad Joannem Patriarcham miſerat per Magiſtrianum, additâ facultate utendi ejuſdem operâ ad idem mandatum intimandi cunctis ſibi rebellibus Epiſcopis. Etenim Magiſtriani erant ſimilium mandatorum ac Litterarum conſueti Bajuli. Ita Imperator Leo Sacram ſuam, quâ circa Chalcedonenſis Synodi proceſſum, ac Timothei contradictionem volebat inſtrui, ad Petrum Myrenſem Epiſcopum, Lyciæ Metropolitam, miſit per Branemondum Magiſtrianum. Similes litteras ad Ætherium Sardenſem Epiſcopum, Lydiæ Metropolitam, miſit per Magiſtrianum Eudoxium. Idem Eudoxius ſimiles Literas detulit ad CyzicenumEpiſcopum, MetropolitamHelleſponti. Plurima ſunt iſtiuſmodi exempla. Nam & famoſa illa & momentoſa Sacra, quâ Imperator Theodoſius maxima diſpoſuit circa Epheſinam Synodum, deportata fuit per Magiſtrianum Palladem. Porrò Metropolita Alexander horrendè hic oſtendit ſuum exulceratum pro Neſtorio animum, & plenum pacis odium. Etenim proprii & ſibi amiciſſimi Patriarchæ, quoniam ſe ab ejus communione ſejunxerat, litteras nec admittere voluit. Longè minùs inſpicere. Hinc Magiſtrianus ipſas aperuit, & Alexandro prælegit. Et ipſarum finem obtinuit.

AD CAPUT CXXVIII.

HÆc epiſtola, utpote non nihil poſterior, videtur non eſſe poſita ſuo ordine. Eſt enim ſcripta poſtquam Joannes Patriarcha præfatam Sacram obtinuerat, & cæperat in executionem mittere: Expellere ſibi rebelles Epiſcopos, & in eorum Cathedras potenter conſecrare alios. His igitur de rebus Theodoretus ad Meletium, non Mopſueſtiæ in ſecunda Cilicia, ſed Neo-Cæſaræ in Euphrateſia ſua Provincia Co-Epiſcopum, & ſcribit varia. Primò, quod Joannes Patriarcha Me-

Meletio, atque ideò aliis etiam Epiſcopis, quò illos ſuaviter in pacem induceret, promiſerit nihil umquam à ſe tractandum, quod quempiam contriſtaret. Nempè promiſerat, quod neminem ad acceptandam aut ſubſcribendam Neſtorii damnationem violenter compelleret, ſed quod circa iſtum articulum permitteret quemlibet abundare in ſuo judicio. Quin imò illa cum juramento ſpoſponderat. Hinc ipſum prævaricationis accuſat Theodoretus, & exclamat: *Vide Sacramentum veritatum.*

Illum ſecundò accuſat, quod ſuos Epiſcopos, ac eis creditas Divinitùs Cathedras tractarit, uti Achab & Jeſabel tractarunt innocentis Nabuthæ vineam: Quod eos de fictis criminibus, utique de rebellione erga Epheſinam Synodum ac Eccleſiæ pacem, traduceret, ac ſub iſto fuco degradaret, & eis Superordinaret alios. Tertiò, quod huic violentiæ accumulet alia crimina: Deſpectum & Canonum & Divinarum legum. Canonum, quod in alienâ Parochiâ, Divinarum verò legum, quod indignos homines Superordinaret in Epiſcopos. Et inter plures iſtiuſmodi Superordinatos ſingulariter notat Marinianum ac Athanaſium. Quis fuerit Marinianus, ignoro. Athanaſius videtur fuiſſe ille in Euphrateſia Provincia Epiſcopus, quem Joannis Succeſſor Domnus degradavit, & in ejus locum ordinatus fuit Sabinianus. Etenim Athanaſius fuit homo modici ponderis. Licet enim per Epheſinum Latrocinium fuerit reparatus, cauſa tamen ejus fuit reſumpta apud Chalcedonem, & manſit indeciſa. Multa ſuadent Theodoretum hic agere de iſto Anthanaſio.

Et hinc diſcimus fundamentum ex quo Theodoretus Joannem arguit, quod in aliena Parochia, id eſt, Provincia ordinaverit Epiſcopos. Quia nempe iſtius Athanaſii Eccleſia erat in Euphrateſia Provincia, cujus omnium Epiſcoporum Conſecrationes ex conſuetudine ſpectabant ad Metropolitam. Nam & ipſe Patriarcha Domnus agnovit iſtud jus, ideoque ſententiæ, quâ Athanaſium degradavit, adjunxit: *Præcipio Dei amantiſſimo Epiſcopo Ioanni Metropolitano Euphrateſiæ, & ipſius Provinciæ Religioſiſſimis Epiſcopis alium pro eo S. Dei Eccleſiæ Epiſcopum ordinare.* Plena Domni Synodus exſtat in quarta decima actione Chalcedonenſis Concilii. Dico iſtas Conſecrationes ad Metropolitam ſpectaſſe per conſuetudi-

tudinem. Nicænus enim & Apoſtolicus Canon eas dabat Patriarchæ. Videatur epiſtola S. Innocentii primi Pontificis ad S. Antiochiæ Patriarcham Alexandrum. Et tunc Joannes Patriarcha invadendo iſtam conſuetudinem non fuit prævaricatus. Eum permoverunt graviſſimæ rationes. Etenim hæ Ordinationes ſunt factæ ante ejectum Metropolitam Alexandrum, manifeſtum Rebellem, & contumaciſſimum pacis hoſtem. Hinc licet Canon non dediſſet, devoluti juris ratio Joanni dabat omnem Authoritatem iſtius operis. Et hinc diſcimus, quod pacem plenè executurus Joannes venerit in Euphrateſiam Provinciam, & ſolus iſthic potenter diſpoſuerit.

Epiſt. 18

Quartò Theodoretus affirmat, quod etiam ipſe has Joannis Executiones fuerit deteſtatus, ideoque ſe ab ipſius communione tandem ſepararit. Nec tantummodo à Joannis, ſed etiam à communione iſtorum omnium Super-ordinatorum, cunctorumque illis faventium aut communicantium. Quod Theodoretus tunc cum Metropolita Alexandro ac aliis ſuæ Provinciæ Epiſcopis, adversùs Patriarcham Joannem iniverit factionem, docebit nos ſequens Epiſtola. Ejus ſtomachus Neſtorii damnationem digerere, immò nec admittere poterat: Longè minus ejus manus ſuſtinebant ſubſcribere. Et pari odio averſabantur Cyrilli Capitula. Diligebat & cupiebat pacem, at Diſpenſatoriam, quæ unicuique circà ejus articulos permittebat libertatem arbitrii. Ex quo videmus iſtam Provinciam, ac omnem iſtam Patriarchalem Diœceſim fuiſſe tunc in lamentandis calamitatibus.

AD CAPUT CXXIX.

PRæſentis Epiſtolæ tempus diſcimus, partim ex his in ſequenti Helladii Tharſenſis Metropolitæ ad ipſam reſponſo verbis: *Eò quod Paſcha Feſtivitas inſtet.* Partim ex hac Alexandri Metropolitæ ad præſentem epiſtolam ſubnotatione: *Ego Alexander ultra annum jam habeo, quod poſt adventum Pauli memetipſum ab Antiocheni Communione ſejunxi.* Paulus Emeſenus Epiſcopus poſtremam ſuam Alexandriæ Concionem habuit calendis

dis Januariis Anni trigeſimi tertii, & pacem complevit: Et haud dubiè ſtatim tunc Antiochiam rediit. Et mox poſt ejus reditum Joannes Patriarcha admiſit Pacem, ſubſcripſit cunctis articulis, & ipſam cæpit exequi. Et tunc Metropolita Alexander ſtatim recalcitravit, & tandem excuſſit ſui Patriarchæ Communionem atque obedientiam. Proindè hæc epiſtola ſcripta eſt anni trigeſimi quarti menſe Martio, conſueto tempore Provincialis Synodi. Iſto enim anno Paſcha cadebat in diem decimam quintam Aprilis, ideoque Synodus poſſit eſſe facta in prima hebdomada Quadrageſimæ. Porrò Reſcriptum ad S. Cyrillum, quo Xixtus tertius pacem confirmavit, eodem anno eſt datum die decimâ quintâ Septembris. Et idem Pontifex ſimileReſcriptum dedit ad Joannem Patriarcham, at aliquantò poſterius. Nam dum Cyrillo reſcripſit, Joannis Relationem nundum acceperat. Quare vides, quod Metropolita dudum antè hæc confirmatoria pacis Reſcripta à ſui Patriarchæ Communione ſemet-ipſum retraxerit.

Quin Theodoretus non ſolum Meletium Neo-Cæſaræenſem ſed etiam alios ſuæ Provinciæ Epiſcopos, ipſumque præſertim Alexandrum Metropolitam ad recalcitrandum moverit, non eſt dubitandum. Et certè Metropolita, utpote jam plus quam ab anno manifeſtè Rebellis, nullo indigebat motu. Theodoretus igitur ſe illi illic adjunxit, atque ita non modico affecit gaudio. Hinc igitur Alexander fecit ſuæ Provinciæ Synodum, & ex ipſa ad plures alias Provincias miſit præſentem Epiſtolam, conatus omnes abſtrahere à Communione Joannis. Accuſat illum de multis. Primò, quod Paulum Emeſenum præter omnium Orientalium Epiſcoporum voluntatem legaverit Alexandriam. Et certè Legationem iſtam Joannes cum ſolo Berrhæenſi Acacio, & pauciſſimis Collegis concepit, & fuit executus. Attamen non ſine juſtis rationibus. Eas ſupra expoſui. Alexander ac ejus Synodus accuſant Joannem ſecundò quod tyrannicè, & non Eccleſiaſticè damnationem ſolverit: Et quidem damnationem factam aut firmatam à ducentis ferè Epiſcopis. Quod ipſam ſolverit cum duobus aut tribus ſuæ Tyrannidis Complicibus, omnes alios contemnens ſuæ Diœceſis Epiſcopos. Agunt de damnatione

Ægyptii, id eſt, S. Cyrilli: Nempe illâ, quâ ipſum unà cum Memnone Joannes Epheſi degradârat.

Et hinc quædam addiſcimus. Primò, quod Damnatio illa, à ſolis triginta & aliquot Epiſcopis facta, poſtmodò confirmata fuerit à ducentis ferè Epiſcopis. Nempe Epheſo redux Joannes damnationem iſtam in variis Synodis iterarât, & ſubſcribi fecerat à ſuis Epiſcopis. Et quia hi non explebant tantum numerum, id ipſum fieri impetravit ab aliis ſuæ Factioni adhærentibus Provinciis. Secundò diſcimus, quod omnis hæc Alexandri Synodus firmiter crediderit Cyrillum agnoviſſe iſtud vinculum, ac ab eo per Joannem fuiſſe ſolutum ac reparatum. Nempe Joannes, ut duros ſuos Epiſcopos ſuaviter induceret in pacis amplexum, iſtud ſparſerat: Et quidem tantâ arte ut etiam conjurati Pacis hoſtes ea de re ne vel ambigerent. Ità illis perſuadere ſtuduit, ſe non ſuccubuiſſe Cyrillo, ſed ejus evaſiſſe victorem. Verùm præſens Synodus cenſuit ſolutionem fuiſſe vacuum ac inane attentamen, ideoque Joannem per initam cum Cyrillo communionem cecidiſſe in eamdem ſcabiem: Hinc & ejus communionem abjecerunt.

Joannem accuſant tertiò quod Neſtorium, qui neque iudicatus erat, neque quidquam præter Sanctorum Apoſtolorum aut Beatorum Patrum doctrinam docuerat, crudeliter ac latrocinaliter per iſtam pacem occidiſſet. Nempè probando & ſubſcribendo ejus Epheſinam damnationem. Quartò quod per iſtam comprobationem prævaricatus ſit plura ſua Acta & Scripta. Nempè Acta apud Epheſum, & Scripta pro Neſtorio teſtimonia, quæ & ante Epheſinam Synodum, & ex ipſa, & poſt ipſam tranſmiſerat, non dumtaxat per ſuam Patriarchalem Diœceſim, ſed etiam in Galatiam, Cappadociam ac alias Provincias, terrâ & mari conteſtans Virum eſſe integrum atque maximum. Quintò, quod non ſolam injuſtam Perſonæ degradationem admiſerit, ſed inſuper Anathematizari juſſerit ejus Doctrinam, quam per tot Acta & Scripta judicârat & clamârat Orthodoxam. Et hoc capite pertinaciter cenſuerunt Joannem eſſe manifeſtum Chriſtianitatis deſtructorem.

Notanda ſunt hæc verba: *Verumtamen & his geſtis, ſilentium nunc*

uſque

uſque tenuimus, aliquam mutationem horum triſtium ſuſtinentes, & Eccleſiæ tranquillitatem videre cupientes. Ex præſentibus huic Synodo Epiſcopis tangunt ſolum Theodoretum. Hic enim anteà Neſtorianæ & Perſonæ & Doctrinæ damnationem, licet nec probaſſet nec admiſiſſet, diſſimulârat tamen, atque ita pacem admiſiſerat: Non ſolam Cyrilli Communionem, ſed etiam Ordinationem Maximiani. Inſuper totis viribus ſtuduerat Metropolitam Alexandrum ad eamdem Diſpenſatoriam diſſimulationem inflectere. At verò nunc, videns ſuam diſſimulantem patientiam in pejora proficere, recantat omnia, adjungit ſe ſuo Metropolitæ, & excutit Joannis Communionem: Quia nempe Theodoretus huc uſque intra ipſam fuerat. Forſitan & quorumdam aliorum Epiſcoporum ſeparatio non erat adeo vetus. Etiam notandum eſt, quod omnes Euphrateſiæ Epiſcopi nequaquam adfuerint huic Synodo: Etenim defuit Andreas Samoſatenſis, Joannes Germanicienſis, Meletius Neo-Cæſaræenſis, & plures alii. Crediderim Andræam fuiſſe defunctum. Et Patriarcha Joannes, præfatam Sacram executus, varios Epiſcopos ejecerat; & eorum Succeſſores averſabantur ei Rebellem Metropolitam.

Et hoc in Patriarcham Joannem eſt ſextum, ac palmare accuſationis caput, cujus causâ Theodoretus ſuæ diſpenſatoriæ patientiæ ex integro valedixit, ac ſe adjunxit Metropolitæ Alexandro: Nempè quod Joannes legitimos Epiſcopos ejiceret, ac intruderet alios. Et quidem manifeſtè indignos. Homines palam impudicos. Quod eos contra leges ordinaret. Nempe in aliena Provincia. Quod ipſos ordinaret per Simoniam. Et quidem per peſſimam Simoniæ ſpeciem, pecuniam. Et quod ipſorum impudicam vitam ſtatim poſt Ordinationem divulgaret. Forſitan ut illos, dum ob publicam ſuam indignitatem degradari metuunt, redderet ſibi plenè obnoxios. An hæc vera ſint, an potiùs calumnioſa & Schiſmatica figmenta, non poſſum affirmare. Interim ob iſta Theodoretus excuſſit Joannis obedientiam & Communionem, & ad iſtud ipſum ſtuduit pertrahere omnem Antiochenum Patriarchatum, ac alias item Provincias. Ex his videmus, in quanto pretio tunc apud Orientales fuerit caſtitas Epiſcoporum.

AD CAPUT CXXX.

HElladius Tharſenſis Epiſcopus, primæ Ciliciæ Metropolita iſto tempore erat adversùs pacem ac Joannem Patriarcham non minùs atrox ac durus, quam Alexander. Erat enim unus iſtorum quatuor, quos S. Cyrillus excluſerat à pace, adeoque ſanxerat in ipſos exequendam ſententiam degradationis, quam tulerat Epheſina Synodus, & Conſtantinopolitanus Maximiani Conventus confirmaverat. Erat unus illorum, qui ad Xixtum Pontificem appellârat, & quem Pontifex non plenè exaudiverat. Hinc Alexandri Synodalia Senſa plenè probavit. Ex ejus Reſponſo diſcimus, quod Alexander ab omnibus, ad quas ſcripſit, Provinciis poſtularit fieri Synodum ac ſibi Synodaliter reſponderi. Erat aptiſſima via ad turbandam omnem Orientalem Eccleſiam. Et hinc diſcimus fundamentum ex quo Imperator Theodoſius Theodoretum poſtmodo relegavit ab omni Antiocheno Patriarchatu, & circumſcripto exilio ligavit intra Cyrenſem civitatem. Commonitorium, quod Theodoſius propriâ manu ſcripſit, ac militum Magiſtro exequendum dedit, erat
Epiſt. 80. hujus tenoris: *Quoniam Theodoretus, Cyrenſis civitatis Epiſcopus, aſſiduè congregat Synodos, turbatque ea res Orthodoxos, da operam congruenti moderatione ac prudentiâ, ut is Cyro ſe contineat, nec ad aliam Civitatem proficiſcatur.* Exſtat in literis ipſius Theodoreti.

AD CAPUT CXXXI.

HÆc Epiſtola eſt ſecundæ Ciliciæ Reſcriptum, & affirmat iſtam etiam Provinciam tunc ab anno fuiſſe ſeparatam à Communione ac obedientia Patriarchæ Joannis. Non eſt Synodalis. Deeſt enim Metropolita Maximus. Ignoro rationem. Notanda ſunt verba: *Oportebat verò & Sanctitatem veſtram, quia id quod docet, omittunt, & ſuper peccata ſua majores adinveniunt injuſtitias, per ſingulos dies eſſe attentos in cauſa & celerrimè ordinare, & non protrahere tempus, ut illi nocentes faciant, quæ fecerunt.*

Io-

Joannes Patriarcha videtur non dumtaxat in dejectorum à ſe, ſed etiam in defunctorum Epiſcoporum Sedes conſecraſſe alios. Hinc Cilices Epiſcopi Alexandrum Metropolitam ac ejus ſuffraganeos arguunt, quod ipſi non ſtatim Ordinarînt, quod permiſerint vacare Eccleſias, quod ita Joanni tempus & anſam dederint faciendi quod fecit.

AD CAPUT CXXXII.

ALexander Apamæenſis Epiſcopus, ſecundæ Syriæ Metropolita Alexandro Hierapolitano erat non modicè amicus. Etenim ambo ſimul à Joanne Patriarcha, proficiſcente ad Epheſinum Concilium, & in via moras nectente, fuerunt ſimul præmiſſi, Sancto Cyrillo denuntiaturi, ut Joannem cum ſuis Epiſcopis non exſpectaret ulteriùs, ſed ad Synodales Actiones procederet. Hinc Hierapolitanus ad Apamæenſem non ſolas præfatæ ſuæ Synodi miſit literas, ſed adjunxit alias familiares, invitantes illum ad amicum de ſummis his negotiis Colloquium. Et Apamæenſis reddidit præſens Reſcriptum. Plenum arte. Etenim ipſe adhærebat Antiocheno. Eſt ejuſdem temporis. Nam & ipſum reclamat ad vicinum Paſcha.

AD CAPUT CXXXIII.

EXponenda eſt præſenti epiſtolâ comprehenſarum rerum ſeries. Inter Euphrateſiorum Epiſcopos, quos Joannes Patriarcha ob rebellionem volebat ejectos, erat Abbibus Dolichienſis Caſtri Antiſtes. Joannes igitur eò acceſſit, ejecit Abbibum, virum ſenem, lecto ex gravi infirmitate affixum, ac ſemi-vivum, & in ejus locum conſecravit, neſcio quem Presbyterum, œconomum iſtius Eccleſiæ. Et quò Factum ſuum purgaret ac firmaret apud Plebem, dixit illum præ ſenio delirare, renuntiaſſe Cathedræ, ac dediſſe Libellos Refutatorios. Verùm poſt Joannis abitum Theodoretus, Alexander

Metropolita, ac alii iſtius Provinciæ ac Factionis Epiſcopi, graviſſimè offenſi in illud opus, alium hunc ut novum Abſolon Patri, cui oblatrarat, rejecerunt, & juramento adſtrinxerunt, quo ille ſpopondit Dolichienſem Civitatem, quo uſque Abbibus viveret, non intrare, nec importunus eſſe Epiſcopo, à quo tot beneficia acceperat. Nempe à quo fuerat in Presbyterum conſecratus, & conſtitutus Eccleſiæ Oeconomus. Voluerunt Abbibum eſſe ex integro ſecurum: Hinc novo ipſi Abſoloni impoſuerunt, ut nec Civitatem intraret. Et obſtrinxit ſe decem Juramentorum millibus. Et ſcripto & verbo. Et in præſentia plurimorum Teſtium. At ecce mox tantam perjuriorum impietatem deſpiciens, ut nec Patris ſenectutem veneratus, nec Communionem Menſæ formidans, nec naturam reveritus, tanquam Tyrannus Dolichium comprehendit, ac tentavit ejicere Abbibum.

Aſt Abbibo favens Populus rejecit iſtum novum Epiſcopum, & civitate extruſit: Juxta ejus juramenta. Et videtur egiſſe ex juſſu, aut certè conſilio Alexandri Metropolitæ, Theodoreti, ac aliorum iſthîc Antiſtitum. Hinc factum eſt, quod Theodoretus adjungit: *Propter hæc adversùm nos pugna ſurrexit, & nos illam equorum Phalangem cum voluptate ſuſcepimus, & vituperationem, quæ variis Præceptis eſt poſita.* Theodoretus hæc juſſa appellat contumelias, irriſiones, fortem & peſſimam impugnationem. Explanatur ab his verbis: *Dum recordamur, quia vir pius nequidquam contra nos tale iter aſſumpſit, & publicè in nos propoſuit contumelias, & Deo amiciſſimos Circitores injuſtè trahi præcepit, dolemus animo, & magnis tribulationibus vulneramur.*

Notanda ſunt & hæc verba: *Si unquam in Vico Eccleſiaſtico Agreſtium multitudinem congregantes armavimus; Si Operariis, Curatoribuſq; præcepimus reditus non præſtare Præpoſitis; ſi aliquid eorum, quæ ad eos pertinent, retinuimus.*

Dicuntur varia: Primò, quod Dolichienſis Eccleſia habuerit Vicum Eccleſiaſticum. Hoc eſt pagum ſpectantem ad ſuum dominium. Adeò vetuſta eſt iſta Eccleſiaſtica poſſeſſio. Secundò, quod Abbibus ad rejiciendum ſuperordinatum ſibi Epiſcopum, iſtos etiam aggreſtes armaverit. Tertiò, quod ad reprimendam hanc violentiam legatus fuerit Magiſter Militum, & quod is miſerit

ſerit Phalangem Equitum. Quartò, quod publici Operarii, ac ipſorum etiam Curatores videantur adjuviſſe Milites ac novum Epiſcopum, & quod idcirco Abbibus publicorum operum Præpoſitos ſeduxerit, ne eis perſolverent ſtipendia. Quintò, quod hac de cauſa ipſe Militum Magiſter venerit Dolichium, & illic contra Theodoretum ac alios iſtius Provinciæ Epiſcopos publicaverit Edicta. Quia nempe omnia iſta imputabantur iſtis Epiſcopis. Porrò Circitores erat quarta ſpecies Agentium in rebus: Palatina Militia, ex officio erat conſueta publicare ſimilia Edicta, & exequi. Eos Militum Magiſter non miſit, ſed trahi juſſit ad præfatum opus: Utpote invitos.

Theodoreti ad Alexandrum defectio fuit Joanni acerbiſſima. Noverat enim ejus acre ingenium: Et ad bonum & ad malum. Et ei imputavit omnes has Dolichienſes turbulentias. Hinc Orientalis Militiæ Magiſtrum, ſui operis Executorem, impendit ad Theodoretum monendum ac terrendum, ut niſi rediret ad Joannis Patriarchæ Communionem ac obedientiam, exſpectaret ſimilia: Ejectionem è ſua Cathedra. Et Magiſter eſt functus officio. Et ejus Litteris Theodoretus per has præſentes reſpondet. Expurgat & ſemet-ipſum ſuper deſerta Joannis communione, & Dolichienſes ſuper turbulentia. Deſertionis adducit plures cauſas. Primò, quod Joannes Dolichienſem Epiſcopum, temerariè & crudeliter ejecerit. Etenim Virum juſtum, infirmum, affixum lecto. Et per jam expoſita mendacia. Secundò, quod in conſecrando novo Epiſcopo ſit prævaricatus quartum Nicænum Canonem, qui diſertè mandat, ne Epiſcopus ordinetur ſine Judicio proprii Metropolitani, ſeu ſine Decreto Comprovincialium Epiſcoporum; Qui mandat, ut omnes Comprovinciales ſint præſentes, & ut ex legitima cauſa abſentes conſentiant per proprias litteras. Et ex hac iſtius Canonis per Theodoretum paraphraſi diſcimus, quod illum Orientalis Eccleſia tunc non de ſola Epiſcoporum Electione, ſed etiam de Conſecratione intellexerit. Tertiò dicit, quod iſtiuſmodi Conſecratio, licet non irrita, ſit tamen infirma & reproba, & quod iſtiuſmodi alieni juris ac alienæ Provinciæ Invaſor ſit per Canones reus, non ſolius Communionis diſrumpendæ, ſed etiam degradationis. Ex his concludit Joannis Communionem fuiſſe meritò diſruptam.

Doli-

Dolichienſes non ſolummodò purgat à turbulentia, ſed inſuper omnem hanc conatur in Joannem traducere. Primò, quia Dolichienſes meritò fuerunt anxii pro ſuo Epiſcopo, ſene, innocente, graviter infirmo, paſſo calumnias. Secundò, quod nullos motus fecerint, ſed Superordinatum illis Presbyterum gratioſè & pacificè ad cedendum induxerint. Tertiò, quod omnes ſecuti motus ſint opus Joannis. Quartò, quod Abbibus Operarios publicos, aut ipſorum Curatores non procurarit privati ſtipendiis, & quod Dolichienſis Eccleſiæ Pagenſes non coiverint in multitudinem, niſi ad defendendam ſuam Baſilicam Sanctorum Coſmæ & Damiani. Hanc enim immiſſa à Joanne militaris multitudo minabatur incedere: Et quò minùs incenderit, fecit timor excurrentis Ruſticæ multitudinis. Hinc concludit nec à ſe, nec à Dolichienſibus exigendas pænas, ſed à ſolo Joanne. Et denuò adjungit, quod Joannes Athanaſium ac Marinianum, obſcænos ac infames homines, publicos Lupanarium frequentatores, quorum flagitia ſint & Conſtantinopoli & Antiochiæ notiſſima, etiam Præfectianis, Magiſtrianis, ac aliis publicis civitatum Miniſtris: Quod, inquam, Joannes iſtas humani generis fæces in Epiſcopos conſecrârit. Nec poſſit allegare ignorantiam. Etenim dum unà cum Theodoreto ac aliis Epiſcopis ſuæ Epheſinæ Factionis Legatus fuit Conſtantinopoli, Præfectiani ac Magiſtriani Athanaſium, tunc forſitan ejus Presbyterum aut Diaconum, apud ipſum accuſarint de iſtis flagitiis, & addiderunt probantia teſtimonia. Et hæc, ſibi à Joanne communicata, Theodoretus affirmat ſe vidiſſe ac legiſſe. Hinc denuò concludit Joannis Communionem eſſe derelictam non ſine rationibus. Porrò hæc omnia conſiſtunt in facto. Et omninò credibile eſt, quod utraque pars, ex ſolemni humanæ infirmitatis more, miſcuerit veris falſa.

AD CAPUT CXXXIV.

HÆc epiſtola omninò præceſſit præcedentem. Eſt ſcripta ſtatim poſt ejectum Abbibum. Affirmat quod Joannes Patriarcha, *ſuam coram cunctis infamiam metuens*, ad purgandum ſuum facinus ſparſerit varia, & quidem non dumtaxat falſa,

falſa, ſed etiam contraria. Alibì Abbibum defunctum, alibì
ſparſit ab illo Antiochiam fuiſſe miſſos Libellos Refutatorios.
Per hanc igitur epiſtolam Abbibus proteſtatur hæc omnia eſſe
falſa, invocat ſuæ Provinciæ Metropolitam, ac omnes Epiſcopos,
rogat fieri Synodum, & ſuæ calamitati dari remedium. Propter
hanc igitur epiſtolam Alexander Metropolita fecit Synodum, &
ex ipſa ſcriſit ſupra adductas litteras ad Epiſcopos Syriæ, Ciliciæ,
ac aliarum Provinciarum. Et forſitan hæc epiſtola poſſit eſſe cau-
ſa, cur Theodoretus ſe Alexandro adjunxerit. Quare debuerit in
Caſſinenſi Codice poni ante plures jam adductas. Porrò de Refu-
tatoriis Epiſcoporum libellis frequens eſt apud Antiquos mentio.
Etenim ad Domnum Antiochiæ Patriarcham, hujus Joannis Suc-
ceſſorem, de quodam Petro Epiſcopo per ipſum degradato, &
adversùs Sententiam reclamante, ſcripſit S. Cyrillus: *Renuntia-
tionis autem Libellos non ſuâ voluntate, ſed veluti vi ac metu, & aliquo-
rum minis, ſe tradidiſſe dicit. Iam verò alia quoque res eſt, quæ Eccleſia-
ſtica Conſuetudini non placet, offerre Sacerdotes aliquos Renuntiationis Li-
bellos Nam ſi ſunt digni qui Sacra Myſteria obeant, in eis maneant; ſin
autem indigni, nec per Renuntiationem quidem exeant, ſed potius propter
Geſta condemnati.* Affirmat Libellos iſtos, licet non per Canonem,
improbari tamen per meliorem Eccleſiæ Conſuetudinem. Et
ejus ratio eſt optima. Secundò affirmat iſtiuſmodi Libellos, dum
ex rationibus admittuntur, debere eſſe ſpontaneos, non extor-
tos per metum, vim, aut minas. Et ad Hormiſdam Pontificem
de Paulo Antiocheno Patriarcha, ob exceſſus degradari metuen-
te, ſcripſerunt Imperator Juſtinus Primus, ac Epiphanius Pa-
triarcha Conſtantinopolitanus, quod obtuliſſet *Libellos Recuſato-* 80.
rios, quibus deligebat deſignatæ Civitatis ac Epiſcopatûs diſertio-
nem. Et Phyrri, Conſtantinopolitani Patriarchæ, qui ob Popu-
larem in ſe tumultum reliquerat Cathedram ac Civitatem, Degra-
dationem Theodorus Pontifex agnoſcere noluit, eò quod non
dediſſet Libellos Refutatorios. Unde Phirrus illos ipſi dedit, &
ſic fuit abſolutus. Habes hæc in Collectaneis Anaſtaſii Bibliothe-
carii. Et hinc vides Libellos iſtos ad Renuntiationis valorem
fuiſſe ſubſtantialiter neceſſarios.

AD CAPUT CXXXV.

HÆ Reginæ, quibus inſcribitur præſens Epiſtola, ſunt omninò eædem quibus etiam S. Cyrillus ante Epheſinam Synodum inſcripſit ſuos libros contrà Neſtorium, & quarum laudes enarrat in primo Libro,& adjungit:*Illuſtres adeò,atque conſpicuæ eſtis, ut veſtræ virtutes ac rectè facta omnium Oratorum eloquentiam longè ſuperent. Nam & Regnum veſtrum jam inde ab exerdio longâ temporum ſerie huc uſque propagatum eſt, & ulteriùs, ut credimus, impoſterùm adhuc propagabitur.* Nec non Regnum *Chriſti capeſcere, & ea, quæ illi grata ſunt, facere & ſentire ſtudetis, Partim quidem præclaris actionibus ac inculpatâ fide præſtantes, partim veſtras ac Regias Aulas Virginitatis gloria condecorantes, partim denique ſumptuoſiſſima Templa Chriſto exſtruentes.* De eiſdem ſcribit in Apologetico libro ad Imperatorem Theodoſium: *Sed & clariſſimarum Auguſtarum æquis laudibus elucere perſpicitur.* Et addit ipſa eſſe *venerabilia & admirabilia Virginitatis germina.* Erant duæ Theodoſii Sorores, ſacræ Chriſti Virgines. Hermias Sozomænus adſcribit illi tres ſorores: Pulcheriam, Arcadiam, & Marinam. Et adjungit de Pulcheria:
Lib. 9 c. 1. *Quæ licet nundum quindecim annos nata, ſuprà ætatem tamen ſapientem, ac verè Divinum ſenſum accepit. Ac primùm quidem ſuam ipſius Virginitatem Deo conſecravit, & Sorores ſuas ad idem vitæ genus informavit.* Marcellinus Comes addit quartam Sororem, & quidem Primogenitam, Flaccillam. Nempe illa in parvis annis ante Patris Arcadii mortem obiit, ideoque Sozomænus, qui ſolas defuncto Patri ſuperſtites laudat, illius non meminit. Quod ipſum facit Nicephorus Calixtus, conſuetus exſcribere Sozomænum aut Socratem. Quod Flaccilla in parvis annis obîerit, Marcellinus palam inſinuat. Etenim omnibus aliis aſſignat ſuæ mortis diem, Flaccillæ ſolum diem Nativitatis. Nullam deinceps facit ejus memoriam. Et hinc mirum eſt, quod etiam Arcadiæ natalem annum non edixerit. Omnes quatuor Sorores laudat etiam Georgius Cedrenus, & adjungit: *Quæ cælibes longo vixerunt tempore.* Flaccillam appellat Falcillam.

Marcellinus Comes Arcadiam quinti ſæculi quadrageſimo tertiò.

tio, Marinam affirmat obiiſſe anno quadrageſimo nono. Anno uno ante fratrem Theodoſium. Et hinc naſcuntur duæ quæſtiones. Prima eſt, quare adversùs Neſtorium S. Cyrillus duas dumtaxat, non tres Reginas, ſeu Regias Sorores invocaverit? Secunda eſt, quare ſolas invocârit Sorores, non verò Eudociam, Regiam Theodoſii Uxorem? Ad primam reſpondeo, rationem colligi ex primo Collectaneo Theodori Lectoris: *Marina virgo in Palatio ante fratris ſui obitum è vivis exceſſit.* Proximo anno ante illius obitum. Et in Palatio. Arcadia videtur iſthic non habitaſſe, ideoq; ſibi non attraxiſſe res Palatii. Proinde duæ iſtæ Reginæ ſunt Pulcheria & Marina. Iſtam ſcribendi rationem inſigniter illuſtrat laudatus Marcellinus ad ſeptimum Theodoſii Conſulatum, decimum ſextum iſtius ſæculi annum, ſcribens: *Atticus Conſtantinopolitanus Epiſcopus ſcripſit ad Reginas, Arcadii Imperatoris Filias, de fide & virginitate librum valde egregium, in quo præveniens Neſtorianum dogma impugnat.* Hoc igitur exemplum dedit Cyrillo fiduciam & calamum. Et hæc forſitan eſt etiam ratio, cur potiùs has Sacras Virgines, quam Eudociam Imperatricem imploraverit. Et certè Sacræ Virgines longè alio animo, quam ſæculares Reginæ ſolent Sacris Chriſtianæ fidei dogmatibus attendere.

Eſt & tertia quæſtio, quo fundamento & Atticus & S. Cyrillus Regias Sorores appellârint Reginas? Uti namque Regis Frater non eſt Rex, ita nec ejus Soror eſt ſtatim Regina. Reſpondeo rationem dari à Comite Marcellino, ſcribente ad Conſtantii & Conſtantis Conſulatum, annum decimum quartum iſtius ſæculi: *Pulcheria Theodoſii Soror Auguſta appellata eſt.* Atticus enim biennio poſt, ſcripſit aut vulgavit ſuum librum. Proinde utramque Sororem, inſcripſit Reginam, propter ſolam Pulcheriam. Et hinc etiam patet ratio, cur S. Leo Pontifex contra Epheſinum latrocinium invocaverit ſolam Pulcheriam. Quia nempe venerabilis Marina tunc obierat. Prima enim ad Pulcheriam Papalis epiſtola data eſt idibus Juniis, anno iſtius ſæculi quadrageſimo nono: Eo ipſo, quo Marina obiit. Ex quo non malè colligimus ejus mortem eſſe anteriorem, ac Pontifici, dum ſcripſit epiſtolam, fuiſſe notam. Hinc fortè etiam Marcellinus Comes illam

 ponit

ponit ante Epheſinum Latrocinium, factum eodem anno, at menſe Auguſto.

Ad eaſdem igitur Reginas præſens Euphrateſiæ Provinciæ Synodus direxit has ſuas litteras. Metropolita Alexander videns quod nec Xixtum Pontificem appellando, nec Joannem Patriarcham reclamando, nec Imperatorem Theodoſium ſupplicando, permovere potuerat, convertit ſe ad pietatem & zelum Reginarum: Per ipſas ſtuduit emiſſam Sacram revocare. Hinc apud ipſas non ſolum Patriarcham Joannem, ſed etiam Epheſinam Synodum accuſavit de variis, adeòque & ipſam tentavit exſufflare. Mirandum eſt, quod iſtiuſmodi precibus ac litteris etiam Theodoretus ſubſcripſerit. Certè hinc manifeſtatur eruditi viri verſatile ingenium. Nempe Theodoretus admiſit pacem per omnia: Etiam Maximiani Ordinationem. At Neſtorii damnationem nunquam, niſi tandem in Chalcedonenſi Concilio compulſus, voluit admittere. Credidit quod talia non docuiſſet, ideòque nec ejus voluit anathematizare dogmata.

Præſens igitur epiſtola Epheſinam Synodum accuſat, quod Neſtorium damnârit ſine judicio, ſine inquiſitione, ſine conflictu, ſine colloquio. Penitùs tacet de Capitulis. Joannem Patriarcham accuſat de longè pluribus. Primò, quod Epheſum adveniens factam Neſtorii damnationem penitùs improbârit, palam proteſtans injuſtam & iniquam. Secundò, quod ibidem ad defendendum Neſtorium, ac ejus damnationem exſufflandam fecerit multa certamina. Tertiò, quod unà cum aliis Epiſcopis Chalcedonem Legatus fecerit plurima pro eiſdem rebus certamina, altè clamans Neſtorium Orthodoxum, ideòque iniquè damnatum: Ita clamans non dumtaxat coram Principe, ſed etiam in pleno Conſiſtorio. Quartò, quod domum redux damnationem receperit, ac inſuper Neſtorii dogma, quod omninò veritatis eſt, anathematizârit, atque ita prævaricatus ſit omnia ſua opera. Quintò, quod ſuo lapſu non contentus velit præcipitare etiam alios: Quod omnes compellat ſibi communicare in iſto homicidio atque impietate. Nempe in homicidio damnati Neſtorii, ac impietate anathematizatæ veritatis. Sextò, quod ſibi in his communicare nolentes impugnet ac perſequatur. Septimò, quod ſin-

gula-

gulariter impugnet Euphrateſiam Provinciam. Octavò, quod illic legitimos Epiſcopos ejiciat, & contra Patrum Regulas Superordinet alios. Nonò, quod inter hos intruſerit duos abominabiles viros, operatores omnis laſciviæ. Nempe Athanaſium ac Marinianum. Neutrum tamen impoſuit Dolichienſi Eccleſiæ. Huic enim impoſuit Presbyterum, ejus œconomum, virum integrum.

Decimum accuſationis caput tangit ipſam Hierapolitanæ Civitatis Metropolitanam Eccleſiam. Joannes acceſſit Hierapolim diſpiciens etiam Alexandrum Metropolitam extrudere, & dare ipſi Succeſſorem, atque ita omnes reducere ad ſuam communionem ac obedientiam. At Illum deterruit Populi in Alexandrum pertinaciſſima benevolentia. Hinc intravit neſcio quod Hierapolitanæ Parochiæ Oppidum, & iſtic in S. Sergii Martyris Eccleſia novum Epiſcopatum erexit, & conſecravit primum Epiſcopum. Quandoque cenſui, quod novum non erexiſſet Epiſcopatum, ſed novum dumtaxat Epiſcopum conſecraſſet ad titulum Hierapolitanæ Eccleſiæ: Quod illum, quoniam Civitatem intrare non poterat, conſecraſſet in Oppido. At omninò erexit novam Cathedram. Iſtud evincunt hæc verba: *Baſilicam S. Sergii Martyris, ſecundum priſtinum morem, ſub Eccleſia hujus eſſe Metropolis, uti erat antequam & magnum iſtud ipſum templum fabricatum eſt, & illi altiſſimi muri, & alia intra eandem munitionem ædificia.* Hæ igitur novæ fabricæ dederunt Joanni anſam erigendi novum Epiſcopatum. Præſens Synodus has literas ad Reginas miſit per Clericos ac Monachos.

AD CAPUT CXXXVI.

HÆc epiſtola non eſt poſita ſuo ordine. Eſt enim ſcripta ante primas à S. Cyrillo ad Acacium Berrhæenſem reſcriptas litteras: Dum Joannes Patriarcha Paulum Emeſenum Alexandriam legare conceperat, antequam legaret. Præfatas Cyrilli litteras Alexandro, magno tunc veraciter Epiſcopo, communicavit, ac ejus ſuper ipſis de concepta Legatione, ac ſuper omni pacis negotio poſtulavit judicium. Et ad reſ-

reſpondendum Alexander non quidem ſuam Synodum, ſed tamen Eccleſiæ ſuæ Clerum convocavit, & quoſdam Epiſcopos ſuæ Provinciæ. Et ex communi horum judicio reſpondit varia. Primò, graviſſimè invehitur in S. Cyrilli Capitula, & in omnia ejus illis conſona Scripta. Secundò, quod ejus ad Acacium epiſtola nequaquam recedat ab illis, ſed ipſa variè firmet ac laudet: Aſſerit enim, quod piè & orthodoxè ſe habeant: Quod Divinis Scripturis ſint conſona, quod evertant impia & polluta Neſtorii dogmata. Hinc pro ipſis decertare ſpondet, aſſeverans numquam à ſe projicienda. Alexander affirmat ipſa Capitula eſſe pollutas vocum novitates, objectiones falſi nominis ſcientiæ, cogitationum tortuoſitates, dogmata impia, ac ſibi invicem contraria. Et ſcriptas ad Acacium litteras eſſe ejuſdem farinæ. Et demonſtrare hoc nititur ex interpretatione, quam epiſtola dat circa duodecimum, & circa primum Capitulum.

Tertiò, Alexander affirmat, quod ipſe Joannes hæc omnia optimè nôrit. Etenim ipſe ante Epheſinam Synodum, ſtatim in ipſo Capitulorum exortu, contra ipſa Encyclicas litteras ſcripſit per plures Provincias: Per Cappadociam, Galathiam, omnem Orientem. Et quocumque potuit conſcribere. Quartò, poſt reditum ex Epheſo ſimiles litteras ſcripſit ad Appinianum, Meſopotamiæ Ducem, integerrimè explanans abominabilem Capitulorum & Conſcriptoris hæreſim, nec non & iniquitatem ab illo Actorum apud Epheſum. Quintò, quia Joannes Epheſo Antiochiam rediens, ipſo in itinere apud Tharſum celebravit Synodum, & iſtic damnavit non ſolum Capitula, ſed & Epiſcopos propter ipſa: Quorum Caput haud dubiè fuit S. Cyrillus. Lib. 7. c. 3. 4 Alios infra diſcemus. Hanc enim Synodum, licet circa locum lapſus, forſitan reſpicit Socrates: *Porrò Ioannes Antiochiam reverſus convocatis plurimis Epiſcopis, Cyrillo, qui jam Alexandriam redierat, Epiſcopatum abrogavit.* Epiſt. 112. Præfatam Encyclicam epiſtolam laudat in literis ad Domnum Joannis Succeſſorem etiam Theodoretus: Et ipſam Caſſinenſis Codex exhibet. De hac Tharſenſi Synodo aliquid notitiæ nobis dedit Marius Mercator per fragmentum Theodoretianæ Epiſtolæ.. De literis ad Appinianum nihil penitùs huc uſque ſcimus.

Alex-

Alexander quartò graviſſimè averſatur Articulum, quo Cyrillus poſtulabat admitti Neſtorii degradationem, ac anathematizari impia ejus Dogmata, addens illorum, qui his refragarentur, Communionem numquam à ſe recipiendam, aut ſolvendam excommunicationem. Et adjungit rationem: *Ego enim Sanctiſſimum Epiſcopum Neſtorium ſcio in ſermonibus ſuis ea, quæ Prophetæ, & Apoſtoli, & Evangeliſtæ, prædicantem. Et oportebat obturare nos aures, proponente nobis impio Cyrillo, ut anathematizaremus Dogmata ejus velut impia, atque polluta.* Notanda ſunt & hæc verba: *Nunc autem promittit Cyrillus, quia ſi facti fuerimus Hæretici, dabit nobis ipſe communionem.* Alexandri ſtomachus tria digerere non poterat: Nempe quod Cyrillus Orientales Epiſcopos haberet pro degradatis aut excommunicatis; quod ab ipſis exigeret pænitentialem profeſſionem; & quod ſponderet Pænitentes abſolvere.

Quæſtio eſt, an S. Cyrillus iſta omninò exegerit? Videtur exegiſſe. Licet enim hæc non exprimat in ſuis ad Acacium litteris, diſertè tamen aſſerit in litteris ad ſuos in Regia Civitate Apocriſarios, quarum vulgata tranſlatio ſic habet: *Neque enim eos, qui à piiſſimo Epiſcopo Maximiano abdicati fuerant, ſuſcepimus, aut paſſi ſuimus eis dari de communione litteras, aut ſententiâ à ſe latâ abſolvi.* Reſpondeo Cyrillum agere de ſolis quatuor jam ſæpè nominatis, Neſtorianæ pertinaciæ Capitibus, quos S. Maximiani Synodus ſingulariter damnarat, & quos S. Cyrillus excluſerat à pace, Pauli Emeſeni inſtantiſſimas pro ipſis preces nolens exaudire. Quare extendi hæc non poſſint ad omnes, qui Epheſi fuerant, & quos Epheſina Synodus damnarât Orientales Epiſcpos. De his enim in ſua ultima, quâ Epheſinam Synodum diſſolvit ac dimiſit, Sacrâ ſcripſit Imperator Theodoſius: *Hoc ſignificamus Religioſitati veſtræ, quod, quam diu vivimus, Orientales adjudicare non poſſimus. Coram enim nobis nullâ ex parte convicti ſunt.* Illa igitur ſententia exinde habita fuit, non ut damnatio, ſed ut ſimplex communionis diſſecatio, reſtauranda per ſimplicem reditum in gratiam. Alexander S. Cyrilli verba eſt durè interpretatus, ita ſtudens illum firmare in hominum odio.

Alexander quintò indignatus eſt, quod Joannes ſcriberet Cyrilli ad Acacium litteras non dumtaxat à ſe cenſeri Orthodoxas,

ſed etiam ab ipſo Acacio. Hinc concluſit: *Si igitur, ſicut Sanctiſſimo Epiſcopo Acacio orthodoxa eſſe viſa eſt epiſtola, ſic etiam tuæ Sanctitati, ſuperfluam arbitror fatigationem Epiſcopi Pauli ad Ægyptium.* Et tandem concludit: *Si igitur perſiſtat in iiſdem Ægyptius, nos nullam cum eo communionem habemus, neque cum his, qui ei communicant abſque hac confeſſione.* Addit ſe paratum ad quaſvis perſecutiones, tormenta, contumelias. Etiam ab Imperatoribus. Ex quo videmus tales minas exſtitiſſe ab hujus negotii exordio. Alexander credebat ſe non poſſe aliter agere, niſi per prævaricationem Catholicæ fidei. Et in iſto errore fuit adeò pertinax, ut ſe permiſerit deportari ad Metalla Ægypti.

AD CAPUT CXXXVII.

Sanctus Proclus fuit in Regiæ Civitatis Epiſcopum inthronizatus anno iſtius ſæculi trigeſimo quartò, feriâ quintâ Sanctâ. Et ſtatim poſt iſtud Paſcha, quod in quintam decimam Aprilis incidit, ſcripta eſt præſens epiſtola. Qualis fuerit hic facinoroſus Dorotheus, eſt abundè dictum in ſuperioribus. Per præſentes literas docet nos tria. Primò, quod Saturninus, quem Maximianus in degradati Dorothei locum conſecrarat, uſque tunc inthronizari non potuerit, & quod ipſe in ſuo throno permanſerit. Secundò, quod S. Maximianus opus fuerit proſecutus; ideòque ſtatim à ſua inthronizatione Patriarchales literas miſerit ad Martianopolitanæ Eccleſiæ Clerum ac Populum, per quas initam pacem largè expoſuit, mandans ei obediri ob omnibus, & rebellem ac degradatum Dorotheum tandem expelli, atque admitti Saturninum. Tertiò, quod Clerus & Populus ipſius rebellioni pertinax adhæſerit. Eidem iniquitatis luto infixus tunc erat Hierapolitanus Alexander: Hinc illum Dorotheus rogat, ut ſimul accedant Regiam Civitatem, inſtructuri Principem. Proinde Saturninus etiam tunc non fuit ſtatim inthronizatus.

AD CAPUT CXXXVIII.

HÆc epiſtola videtur eſſe reſponſoria ad præcedentem, ideoque ſcripta ex nomine & Juſſu Alexandri Metropolitæ. Niſi tamen Dorotheus ſimiles literas etiam ad Theodoretum ſcripſerit. Quidquid ſit, hæc epiſtola nos docet, quod Theodoretus uſque tunc Alexandro adhæſerit, ſeparatus à Patriarchæ ſui Joannis communione. Item nos docet, quod ipſum nihil acrius momorderit, quam Neſtorii degradatio. Hanc enim dicit eſſe injuſtum ſanguinis judicium, adversùs quod omnes debeant claudere aures & oculos. Hæc impreſſio illum ſeduxit ad communicandum & cooperandum Dorotheo à quo norât vocem, *Dei-para,* eſſe atrociſſimè anathematizatam.

AD CAPUT CXXXIX.

HÆc epiſtola eſt poſita extra ordinem. Eſt enim ſcripta ſtatim poſt primas S. Cyrilli ad Acacium Berrhæenſem litteras, quibus ſuam doctrinam explanabat, & nolebat admittere pacem, niſi ante omnia probaretur damnatio Neſtorii. Hinc præſens epiſtola affirmat plura. Primò, quod Cyrillus ſit tandem aliquando converſus ex hæreſi: Etenim qui ante in ſuis Capitulis docuerat unicam Chriſti Domini naturam, jam in iſta epiſtola profitetur duas. Secundò, quod iſtam Orthodoxam veritatem à Neſtorio didicerit. Tertiò quod ingratus adhuc perſiſtat in ſuo latratu, ac in poſtulando omnium aſſenſu in illius damnationem. Quartò, quod Divina juſtitia quæ Danielem è lacu leonum, ac Jeremiam è carcere liberavit, ſit etiam ab hac perſecutione liberatura Neſtorium. Epiſtola ſcripta eſt ad conſolandam, immò & animandam iſtam Conſtantinopolitani Populi partem, quæ pro Neſtorio non ita pridem egerat turbas. Et hinc diſcimus alia tria. Primò, quod iſta Regiæ civitatis Factio non ſtatim quieverit. Secundò, quod illam Theodoretus fove-

foverit. Tertiò, quod S. Cyrilli ad Acacium literas ſemper judicaverit Orthodoxas.

AD CAPUT. CXXXX.

HÆc Sacra videtur eſſe alia ab illa præcedenti, quam audivimus à Joanne Patriarcha fuiſſe impetratam per Domitianum Quæſtorem. Et duo id potenter ſuadent. Primò, quod illa eſſet generalis contra omnes Joanni & paci rebellantes Epiſcopos; hæc verò ſit ſpecialis contra ſolos quatuor: Nempe Alexandrum Hierapolitanum, Helladium Tarſenſem, Maximinum Anazarbenſem, ac Theodoretum. Secundò, quod prior Theodoretum non comprehenderit. Hic enim tunc adhærebat paci & Joanni, & non niſi ob illius executionem ab illis deficit, ac deflexit ad Factionem Alexandri. Fuiſſe ſpecialem Sacram contra iſtos quatuor, Lucebit ex ſtatim adducendo ejus executorio Mandato.

AD CAPUT CXLI.

HIc Meletius eſt mopſueſtienſis in ſecunda Cilicia Epiſcopus facinoroſi Theodori, non dumtaxat in Epiſcopali Cathedra, ſed etiam in prava doctrina ſucceſſor, ac diſcipulus. Quod etiam fuerit pertinaciſſimus Neſtorii Sectator ſupra audivimus ex alia ejus epiſtola. Per hanc præſentem dat rationes ſuæ contra Joannem Patriarcham & initam pacem contumaciæ. Et nos docet plura notabilia. Et ante omnia pertinaciter aſſeverat Cyrilli Capitula eſſe plena univerſis hæreſibus, & non propter Neſtorii doctrinam, ſed propter ipſa fuiſſe turbatam omnem Eccleſiam, omnemque Romanam Rempublicam. Secundò ſuum Patriarcham Joannem dedignatur inſcribere Epiſcopum, ſed per contemptum appellat: *Iſtum ab Antiochia.* Nempe illum, Communionis laceratione jam ſuſpenſum à pluribus, judicabat indignum ipſo etiam Epiſcopi nomine.

Et

Et ipſum accuſat de multis. Primò, quod apud Epheſum Cyrilli Capitula judicarit, & damnarit, non dumtaxat ut hæretica, ſed etiam ut inſana. Secundò, quod Cyrillum propter iſta degradaverit. Tertiò quod illum degradaverit non ut ſimplicem Hæreticum, ſed uti novum Hæreſiarcham. Quartò quod iſtam degradationem voluerit eſſe adeò firmam, ut Chalcedone coram ipſo etiam Principe juraverit: *Quia etſi pænituerit Cyrillus, non ei reſtituo Epiſcopatum, eò quod Heræſiarches ſit factus.* Quintò, quod Epheſo in Orientem rediens, etiam in via apud Tharſum fecerit Synodum, quod iſtic Cyrillum denuò degradarit, quod inſuper degradarit eos qui pro ipſo aſcenderant Conſtantinopolim, & quod iſtius Judicii Synodicas literas miſerit per omnem ſuam Patriarchalem Diæceſim. Addit manifeſta eſſe iſtorum nomina. Supra ab Alexandro Hierapolitano audivimus quod Joannes in iſta Synodo quinque degradarit: Utique præter Cyrillum. At verò Meletius jam nobis dicit fuiſſe illos, qui pro Cyrillo aſcenderant Conſtantinopolim. Nempe Epheſini Concilii Legatos ad Principem. Hi enim omninò aſcenderunt præſertim pro S. Cyrillo, detento tunc in Militari cuſtodia. Erant octo: Arcadius, Italiæ Epiſcopus Legatus Celeſtini Pontificis, Juvenalis Hieroſolymitanus, Flavianus Philippenſis, Firmus Cæſareenſis in Pappadocia, Theodotus Anzyranus, Acacius Melitinenſis, Evoptius Ptholomaidis in Pentapoli, ac Philippus Romanæ Eccleſiæ ad S. Apoſtolos Cardinalis Presbyter, Legatus Celeſtini Pontificis. Quis fuerit tertius, ignoro. Forſitan fuit Flavianus Philippenſis: Quod eſſet in Romano Patriarchatu. Meletius etiam S. Cyrillum accuſat de variis. Omnium Summa eſt, quod perſeveret in ſuis Capitulis, adeoque perſeveret Hæreticus, ineptus ad communionem ac pacem. Primum eſt, quod propoſitioni, quâ Orientales Epiſcopi per ſcriptas ab Acacio Berrhæenſi, ac per Ariſtolaum Tribunum dilatas litteras rogarunt ipſum ſolo Nicæno Symbolo eſſe contentum, & Capitula ab ipſo anathematizari, noluerit acquieſcere. Secundum eſt, quod in ſuo ad Acacium Reſcripto aſſeveret Capitula eſſe recta, ideoque nunquam ſe ab illis receſſurum.

Tertiò, quod etiam per Paulum Emeſenum in reportata ad Jo-

annem Antiochenum epiſtola, licet in ſuperficie prædicaret minùs deteriora Capitulis, illa tamen nec per ſomnium anathematizaret. Quartò, quod in Vulgus ſparſa Cyrilli pœnitentia nequaquam fuerit quis ab aliquo confictus libellus, ſed ipſa pacis Epiſtola. Quintò dicit, quod iſta fama ubique volarit, atque ita tandem ad Cyrilli aures etiam pervenerit: Et quod ille ſuam pænitentiam adeò non agnoverit, ut ad ſuos in Regia Urbe Apocriſarios ſcripſerit ſe nec pænituiſſe, nec ut pænitentem à Joanne receptum, nec quidquam è ſuis adversùs Neſtorium Conſcriptis ſe moviſſe. Et quod non ſolummodò non pænitens, *Sed neque rogans quemlibet ita receptus ſit, ſed potiùs è diverſo ipſe rogatus ſit, & Antiochenum ſuſceperit.* Eſt epiſtola ad Theognoſtum, Charmoſinum ac Leontium. Et hinc lucidè diſcimus ipſos fuiſſe S. Cyrilli in Regia Civitate Apocriſarios, in iſto officio ſucceſſores Eulogii Presbyteri. Quod iſta epiſtola non ſolum Alexandrum, ſed etiam alios ejus Symmiſtas acerbè momorderit, lucet ex ſuperioribus Meletii Mopſueſtienſis litteris ad hunc ipſum Alexandrum. Et hic Sextò addit, quod Cyrillus iſta omnia etiam ad Melitinenſem Acacium, immò & ad totum Mundum ſcripſerit ac aſſiduè clamet, pertinater aſſeverans fore ut ſuorum Scriptorum penitùs nihil patiatur repelli uſque ad mortem.

Notanda ſunt hæc verba de Joanne Antiocheno: *Sed dicit, quod Cyrillus Capitula illa reſpuerit* &c. Docent quod Joannes conſtanter aſſeveret Cyrillum, licet non anathematizaſſet, tamen omninò pœnituiſſe, & receſſiſſe à ſuis Capitulis, & Cyrillum conſtanter negaſſe eadem, & aſſeruiſſe contraria. Et quia Joannes nullum ſuæ aſſertionis documentum, niſi ſolam pacis epiſtolam poterat adducere, in iſto ambiguo fluctuabant Orientales Epiſcopi, & quiſque credebat ex arbitrio. Hinc Alexander ut iſtam pacem & Cyrilli communionem amplectatur, & ut redeat ad Joannis obedientiam, expoſtulat varia. Primò, ut Joannes Cyrillum perducat ad Scripto anathematizanda Capitula. Et quidem ſingula nominatim. Secundò, ut eundem perducat ad acquieſcendum ſoli Nicæno Symbolo. Tertiò, ut eundem perducat ad admittendum Librum à Theodoreto editum adversùs Capitula. Quæ ſuggeſtio omninò proceſſit ab ipſo Theodoreto.

An-

Andreas tunc adhuc erat in vivis. Videtur ab admiſſa ſemel pace non apoſtataſſe cum Theodoreto, ideoque videtur amiſiſſe Alexandri gratiam. Quartò Alexander rogat, ut Joannes Cyrillum iſta detractantem explere, denuò anathematizet cum ſuis Capitulis. Et cunctos illi communicantes.

Alexander etiam Paulum Emeſenum accuſat de multis Actis apud Alexandriam: *Agens illa, quæ nunc dinumerare non poſſum.* Admirandum eſt, quod nullam Acti ſpeciem expoſuerit. Nec de Neſtorio tacet: *Vndè & magnoporè agimus pro illa perſona, eò quod Deo unita ſit conſcientia noſtra.* Proteſtatur nullam ſibi aliam eſſe cum ſuo Patriarcha inimicitiam. Se agere ex ſola devota ac devincta Deo conſcientia, ex zelo rectæ Fidei, ideoque ſe ſine præfatarum conditionum adimpletione non poſſe redire ad ſuum Patriarcham. Eſſe paratum ad qualecumque exilium, ad quæcumque tormenta, ad mortem. Egregium eſt hoc ejus Epiphonema: *Reverà ſumus infeliciſſimi omnium, ſi propter viles occaſiones, quæ ſunt Divina, turbamus.* Hinc patet quod longè aliud ſit Sacroſanctas Divinæ Juſtitiæ Regulas habere in intellectu, aliud ipſas habere in voluntate. Laudata enim regula fuit remotiſſima à voluntate Alexandri.

AD CAPUT CXLII.

HOc eſt Mandatum executorium Sacræ, cujus ſuprà audivimus exordium ad Caput centeſimum quadrageſimum. Et demonſtrat ipſam fuiſſe ſingularem & novam contra iſtos quatuor Epiſcopos. Eos jubebat expelli è ſuis Eccleſiis, & his dari novos Epiſcopos. Ex quo diſcimus Commonitorium, quo Imperator Theodoſius Theodoretum poſtmodo ligavit circumſcripto intra Cyrenſem Civitatem exilio, contra ipſum non fuiſſe primum Regium Edictum. Et hujus memoria Principem haud dubiè reddidit faciliorem ad præſentem Sacram. Ipſa verò & Theodoreto, & Helladio aperuit oculos: Eos permovit ad amplectendam pacem, ac redeundum in Joannis Patriarchæ obedientiam.

AD CAPUT CXLIII.

HÆc epiſtola eſt executoria primæ & generalis Sacræ, datæ adversùm omnes paci ac Patriarchæ rebelles Epiſcopos, ac impetratæ per Domitianum Quæſtorem. Et nos docet, quod Sacra juſſerit Epiſcopos iſtos aut admittere pacem, aut expelli è ſuis Eccleſiis. Haud dubiè præceſſit præcedens Mandatum, quod Magiſter Dionyſius ad Titum Vicarium dedit contra quatuor Epiſcopos. Dolendum eſt, quod ambæ Sacræ lateant aut interierint.

AD CAPUT CXLIV.

HÆc epiſtola eſt palàm incompleta, & laudat alias, quæ ſimul fuerunt miſſæ, magni momenti epiſtolas, quas dolendum eſt periiſſe. Eſt data ſtatim poſt S. Procli inthronizationem, antequam Joannes Antiochenus accepiſſet ejus Synodicam. Docet plura. Primò, quod S. Proclus ad Orientalem Diœceſim non ſimplici & conſueto more, ſed ſuam Synodicam eſſet miſſurus cum adjuncta terribili Sacra, quæ omnes illam non admittentes Epiſcopos juberet pelli è ſuis Eccleſiis. Nempè illos qui Neſtorii degradationem, ac Maximiani Ordinationem noluerant admittere. Divina gratia Proclo inſpiravit iſtud conſilium. Etenim ejus Ordinationem admittere, erat etiam admittere degradationem Neſtorii. Secundò, epiſtola docet Proclum apud omnes audiiſſe eximiè Orthodoxum, & magnæ authoritatis fuiſſe apud Principem. Et certè quod Theodoſius exaltationem ejus procuraverit, ſupra audivimus. Tertiò, quod Helladius ac alii factioſi ab iſto Epiſcopatu graviſſimè timuerint. Quartò, quod Helladius circa hæc vacillare cœperit, ideòque conſuluerit Mopſueſtienſem Meletium. Nequiſſimum Architophel. Quintò, quod S. Proclus etiam Patrocinator fuerit: Utique pacis ac Patriarchæ Joannis. Etenim omnes hæ Sacræ videntur obtentæ per ipſum.

AD

AD CAPUT CXLV.

HÆc epiſtola docet, quod Helladius omninò ceſpitare cœperit, ac Meletium permovere, ad admittendam inthronizationem S. Procli. Per duas rationes. Quod eſſet plenè Orthodoxus, & quod, licet nuperrimè quidem inthronizatus, eſſet tamen antè has lites conſecratus Epiſcopus: Quod ejus conſecratio eſſet facta ab Orthodoxis, à puris ab omni lepra Schiſmatis, aut hæreticæ communionis. Fuerat enim à proximo Neſtorii Anteceſſore, conſecratus ad Cyzicenam Eccleſiam. At verò Meletius reſpondit varia. Primò, quod à rebus huc uſque decretis ex nulla cauſa velit recedere. Quod ſolus, licet omnes retrocedant, ſit permanſurus. Secundò, quod Procli Epiſcopatum nullo pacto velit admittere. Ex variis cauſis. Primò, quia defunctum Maximianum ſcribit Beatum. Secundò, quia Joannem Antiochenum agnoſcit Epiſcopum. Tertiò, quia licet non ejus Conſecratio, ejus tamen Inthronizatio eſt facta ex priori perturbatione ac inordinatione: Nempe per fautores Cyrilli, ac initæ pacis. Quartò, quia credere non poſſit Proclum eſſe Orthodoxum. Quomodò enim ſit Orthodoxus, qui Joannem Antiochenum appellat pium, & qui palam profiteatur ſuam Synodicam eſſe per Sacram Juſſionem omnibus violenter obtrudendam?

S. Procli Epiſcopatum ac inthronizationem adeò averſatur ut adjungat: *Nam ſi eſſet verè credendum, quod idem vir Neſtorium, Deo amiciſſimum Epiſcopum, haberet Epiſcopum, & Cyrilli, deterioriſq; ab eo Ioannis communionem reſpueret ut diabolicam, ne tunc quidem per omnia inculpabile foret ejus Ordinationem recipere, etſi multoties millies ante hoc ſchiſma conſecratus eſſe dicatur.* Nempè quod Proclus cum S. Cyrillo & Joanne Antiocheno haberet communionem, quàm ille aſſeverat eſſe diabolicam. Et addit Joannem eſſe Cyrillo deteriorem. Porrò defunctum Maximianum ſcribi ac appellari Beatum averſatur ob duas cauſas. Primò, quod fuerit conſecratus à Cyrillo, hoc eſt, ab Epheſinæ Synodi Legatis, cujus Cyrillus erat Præſes & Caput. Secundò, quod Epeſinæ Synodi Acta ac defenſores potenter in omnibus adjuviſſet.

AD

AD CAPUT CXLVI.

HÆc epiſtola demonſtrat S. Auguſtinum rectiſſimè docere, quod pœnales Principum contra Hæreſes & Schiſmata Leges ſint utiliſſimæ, & in multis ſint initium ſapientiæ, veræ converſionis ad Deum Patrem , ac Matrem Eccleſiam. Iſtud hìc lucet in Theodoreto. Præfata Sacra ipſum à facto ſui Metropolitæ Alexandri Schiſmate reduxit ad Catholicam communionem Patriarchæ Joannis. Porrò Jacobus, Simeon, ac Baradatus, fuerunt famoſi ac Sancti iſto tempore Monachi. De Simeone Stylita eſt etiam in ſuperioribus facta mentio. Ad Baradatum exſtat epiſtola Leonis Auguſti, conſulentis de motibus Timothei Æluri contra Chalcedonenſem Synodum. Jacobus fuit illis haud inferior. Omnium trium virtutes Theodoretus nobis deſcripſit in Religioſa hiſtoria. Hos igitur tres Comes Titus permovit, ut Theodoretum ad parendum inducerent. Ex quo lucet Theodoretum fuiſſe virum ſummi Nominis. Hinc & Eccleſia & Reſpublica nolebant ipſum amittere. Hæc verba : *Quod niſi ejicerentur illi , impoſſibile eſſet fieri pacem* , Agunt de Alexandro Hierapolitano ac ejus Complicibus: Revera erant magni Epiſcopi. Hinc Theodoretus noluit ipſo inſcio aliquid agere : Hâc viâ ſperans & ipſum ad meliora inflectere.

AD CAPUT CXLVII.

HÆc epiſtola Denuò demonſtrat admirandam duritiam Alexandri. Docet nos & quædam alia. Primò quod Antiochena Civitas & intùs & foris habuerit plures Baſilicas. Magnum Belgii Chronicon affirmat fuiſſe 340. Laudatum hìc Cæmeterium deſcribit nobis ac explanat S. Joannes Chriſoſtomus in Homilia de Cæmeterii appellatione
481. & de Cruce Domini : *Divino munere , quocumque ex latere Vrbs noſtra Sanctorum Reliquiis circumdatur. Cujus igitur gratiâ hìc , non in alia Martyris alicujus Eccleſia nos convenire voluerunt Majores noſtri ? Quia*

hìc

hìc mortuorum multitudo ſita eſt. Cum igitur hodiè ad Mortuos deſcenderit, ea de cauſa hìc colligimur. Ob id etiam ipſe locus Cæmeterium nominatus eſt: ut diſcas mortuos & eos qui hìc ſiti ſunt, non Mortuos, ſed ſomno conſopitos eſſe, & dormire. Docet varia. Primò, quod in Antiocheno Suburbano inter varia Sanctorum Martyria fuerit unum habens adjunctum locum Chriſtianæ Sepulturæ. Secundò, quod Chriſtiani iſta loca appellant Cæmeteria, id eſt, dormitoria, eò quod noſtri Mortui non ſint mortui, ſed ſolummodo dormiant. Ob certam ſpem Reſurrectionis. Tertiò, quod quot-annis feriâ ſextâ Sanctâ eſſet ſolemnis Statio, ſeu Collecta fidelis Populi. Quartò, quod iſta ſtatio ſit antiqua Majorum inſtitutio. Quintò, quod iſta inſtitutio ſit rectiſſima. Iſto namque die Chriſtus Dominus eſt mortuus pro omnibus mortuis, & ipſos viſitaturus ac reſuſcitaturus deſcendit ad Inferos, & cunctis deinceps morituris eandem ſpem meruit & dedit. Hinc igitur iſtâ die fiebat iſtic illa Statio, & Epiſcopus, aut ejus Presbyter habebat ſolemnem Sermonem de Paſſione Domini. Eum habuit S. Joannes Chryſoſtomus. Item & Macedon Presbyter, vir inſigniter Orthodoxus. Hinc enim adversùs graſſantem tunc in omni Orientali Diœceſi blaſphemiam Neſtorii demonſtravit benedictam illam Paſſionem non fuiſſe puri hominis, ſed ipſius Dei Verbi: Utique in aſſumpta ad propriam Hypoſtaſim Carne. Hinc Alexander ei ex calumnioſa ſuſpicione imponit, quod Deo-Paſſianam Hæreſim apertè prædicarit. Et hinc diſcimus tempus præſentis Epiſtolæ. Fuit ſcripta poſt Paſcha, anno trigeſimo tertio iſtius Sæculi.

Eadem eſt ratio de Anthonio, Chalcidis Epiſcopo. Quo tamen die prædicaverit, ignoro. Portò ſucceſſit Apringio, quocum Joannes Patriarcha fuit Epheſi, illi cooperatus ad omnia. An per mortem, an per degradationem depoſuerit Epiſcopatum, etiam ignoro. Quidquid ſit, præſens epiſtola demonſtrat Succeſſorem Anthonium fuiſſe inſigniter Catholicum. Etiam ipſe non diu vixit. Ejus enim Succeſſor Romulus adfuit Chalcedonenſi Concilio. Præſens epiſtola ſecundò docet tres iſtos Monachos ſummæ fuiſſe authoritatis per Orientalem Eccleſiam. Et videntur tantis coruſcaſſe miraculis, ut etiam ſuſcitarent mortuos. Subnexum Scholion dicit vera. Theodoretus enim, licet Neſtorii

damnationem admittere, ac ejus doctrinam Anathematizare per multos annos recuſarit, ſemper tamen admiſit pacem & pacificatoriam S. Cyrilli epiſtolam.

AD CAPUT CXLVIII.

HÆc epiſtola non eſt reſponſum ad præcedentem. Præcedens enim nullam facit mentionem de adjunctis tribus Exemplaribus. Interim præſens Epiſtola docet nos plura. Primò, quod Alexander noluerit videri pertinax, & adverſus Theodoreti Concilia immobilis, ideoque illi miſerit tria Exemplaria, continentia certos Articulos, ſub quibus acquieſcebat pacem admittere. Secundò, quod inter iſta exemplaria unum fuerit ſine nomine, ſine quavis ſubſcriptione. Tertiò, quod iſtud exemplar laudabilem Acribiam, & cum menſura Condeſcentionem contineret, ideoque Theodoreto placuerit per omnia. Quartò, quod iſtud Exemplar ſuaderet intendi in iſta Synodica. Utique illa, quæ Sanctus Proclus pro ſua inthronizatione miſerat, mandans ſe agnoſci, ut verum Regiæ Civitatis Epiſcopum, & ſuum nomen recitandum ac venerandum inſcribi Sacris Eccleſiarum Tabulis. Exemplar ſuadebat Synodica, ſi nihil rectæ fidei diſſonum, & à Cyrillo Malè apud Epheſum Actis haberent conſonum, admitti.. Quintò, quod iſta Synodica fuerint tranſmiſſa per omnem Orientalem Diœceſim. Sextò, quod Proclus per omnem iſtam Diœceſim audiret Orthodoxus, & quod iſti famæ etiam Helladius Tharſenſis ac Eutherius Thyanenſis atteſtarentur, ideoque Theodoretus inclinaretur ad admittenda Synodica. Septimò, quod ad hæc omnia componenda Joannes Patriarcha rogaret fieri amicum colloquium, & quidem extra Antiochiam, itemque excluſis illis novis Epiſcopis, quos in Ejectorum Cathedras nuper conſecraverat: Quod iſtic vellet novas Pacis conditiones proponere. Octavò, quod Joannes Patriarcha ad promovendam pacem Principi denuò ſcripſerit, rogans & ſuadens exactas circa Neſtorium Conditiones temperari in hunc modum: Ut exigatur damnatio Perſonæ,

&c

& Anathema doctrinæ, non generaliter, ſed dumtaxat illorum Articulorum, quos alienè præter Apoſtolicam doctrinam dixit, aut ſenſit. Attamen non Expreſſionem aut ſpecificationem ullius Articuli. Nonò, quod etiam hoc temperamentum & Alexandro, & Theodoreto concuſſerit totam animam. Quia per illud Joannes abſque Juſtitia & Judicio illum denuò damnat, qui nihil noviter, ſeu aliud docuit, niſi quod docet ipſe. Decimò, quod iſtud Anathema ſit inſulſum, ac ſufficiens quemque divertere ab admittenda, ſeu diſſumulanda iſta damnatione, habeat tamen aliquid ſolatii. Quia nempe non eſt generale, ſed habeat annexam ſalutarem utramque clauſulam: *Quæ Senſa vel dicta ſunt præter Apoſtolicam Doctrinam.* Ab iſtis Synodicis Proclus, itemque, iſtis circa Neſtorium articulis admittendis Theodoretus non eſt alienus: Eoſdem conatur ſuo Metropolitæ, à quo parabat recedere, ſuaviter imprimere. Ex quo videmus, quod tunc ab illo needum apertè receſſerat.

AD CAPUT CXLVIIII.

HÆc epiſtola eſt Reſponſum ad præcedentem. Per ipſam Alexander aſſeverat ſe permanere in ſuo ſenſu, in ſua adversùs pacem, adversùs Patriarcham Joannem, adversùs Cyrillum, adversùs Proclum ac ejus Synodicas & adversùm omnes illis communicantes pertinacia. Et ſe ad hæc non ab iniquis, per Joannem noviſſimè attentatis Superordinationibus permoveri, ſed à proditione fidei per admiſſa, aut non anathematizata Cyrilli Capitula, & à communione ejuſdem Hæretici Cyrilli, depoſiti ferè à ducentis Epiſcopis. Et hinc quæſtio eſt, ubinam ſit facta iſta damnatio? Etenim apud Epheſum facta non eſt, niſi à pauculis ultra triginta. Reſpondeo, Alexandrum reſpicere ad plures, qui Cyrillum & Capitula damnarunt, Joannis Synodos, & Synodicas Literas, quas Theodoretus in epiſtola ad Domnum, Joannis Succeſſorem, poſtea ſcripſit fuiſſe plures, quam quinquaginta. Prædicationis, de qua hic Alex-

ander, apud Conſtantinopolim confuſio eſt conſueta huic Factioni Calumnia.

AD CAPUT. CL.

HOc eſt fragmentum ac initium Synodicæ, quam jam memorari audivimus in aliquot ſuperioribus Epiſtolis, & pro pter quam Alexander Hierapolitanus credere nolebat proclum eſſe Orthodoxum. Ob duas præſertim cauſas. Quia defunctum Maximianum appellabat Virum Sanctæ memoriæ, ideoque & beatificabat; Et quia Neſtorium de hæreſi, ejus Fautores culpabat inſuper de turbulentia. Eſt fragmentum magni ponderis. Docet nos duo. Primò, quod iſti Fautores per omnem Maximiani Epiſcopatum turbas egerint. Nempè Maximianus non habebat ſat valida doctrinæ & vigoris arma ad reſiſtendum iſtis Cornupetis tauris. Secundò docet, quod poſt illius mortem turbulentias ſuas adeo auxerint; *ut coacervatæ multitudines in multis Partibus Civitatis Neſtorium publico clamore repoſcerent. Et Vrbi pericula, Eccleſiæque minabantur incendium.* Nempè Neſtorius tunc adhuc degebat apud ſuum S. Eupropii Monaſterium. Et quidem illâ formâ, de qua Nicephorus Calixtus: *Orientales Epiſcopi Neſtorium Epheſo ſecum adductum in annum tertium per vim in Epi-*
14. 35. *ſcopatu retinuerunt.* Et hæc eſt cauſa, cur Theodoſius Proclum ſtatim, etiam ante maximiani ſepulturam, juſſerit inthronizari. Synodica integra nos plura doceret.

AD CAPUT CLI.

EUphrateſiæ Provinciæ Epiſcopi videntur Donatum Preſbyterum, & Acacium Diaconum, Theodoreti Clericos cum diverſis ad diverſos litteris legaſſe Conſtantinopolim, deprecaturos ulteriorem executionem duarum Sacrarum, quas ſupra memoratus Joannes Patriarcha impetraverat. Theodoretus ſua circa Alexandri retinendam aut deſerendam Communionem Senſa ſtitit ac ſuſpendit uſque ad ipſorum redi-

mut.

tum. Reverſi autem nullam auxilii ſpem attulerunt,ſed ſola Conſilia & hortamenta amplectendæ pacis. Quin immò aliqui, ipſis, ut Schiſmaticos averſati, nec dignati ſunt reſcribere. Hinc Theodoretus vela vertit; cenſuit redeundum ad Patriarchæ obedientiam, ac Eccleſiæ pacem, & ſtuduit ſuum Metropolitam ſecum reducere. Certè ejus rationes ſunt dignæ tanto Epiſcopo.

AD CAPUT CLII.

HÆc epiſtola denuò confirmat indomabilem Alexandri pertinaciam. Videntur quædam hinc inde deeſſe verba,& hinc naſcitur obſcuritas.Notanda ſunt hæc verba: *Quando expellebant temporibus noſtris* &c. Videntur aſſerere, quod plures Epiſcopi, dum pacificatoria Cyrilli epiſtola advenit, ac fuit publicari juſſa, ejus nomen è ſuarum Eccleſiarum tabulis expulerint, atque ita proteſtati ſint ipſum eſſe hæreticum. Hinc Alexander ſcribit, quod ipſum habeat hæreticum ab omnibus. Id eſt, ab omnibus habeat illum hæreticum. Porrò memoratum hîc Meletium exiſtimo eſſe Mopſueſtienſem. Hic enim adversùs pacem & S. Cyrillum fuit petulantiſſimus & audaciſſimus. Hæc verba: *Et rationem non exegit ab eis, qui idcircò propulſi ſunt*, ſunt obſcura. Exiſtimo hunc eſſe ſenſum: Dominus Deus illos adeo non caſtigavit ob iſtud opus, ut etiam permiſerit ejici è ſuis Eccleſiis, atque ita Martyrio coronaverit.

AD CAPUT CLIII.

HIc Parthenius, Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ Presbyter & ArchiMandrita,eſt unus illorum,ad quos Euphrateſii Epiſcopi per Donatum & Acacium miſerant litteras,& à quibus Reſponſum non acceperant. Hinc Alexander ad ipſum iteratò ſcripſit, & accepit præſens Reſcriptum. Porrò Parthenius, homo manifeſtè ac plenè Neſtorianus, Conſtantinopolitanam Eccleſiam, adeòque & novum ejus Epiſcopum S. Pro-

 clum

clum accuſat de variis. Primò, quod prædicet, aut permittat prædicari contraria, immò prædicari quidlibet. Quod prædicari permittat, Redemptionis noſtræ Sacramentum non eſſe veræ Carnis adſumptionem, ſed Phantaſiam. Secundò, quod non Orthodoxam Communionem firmet, ſed omnium Hæreſium confuſionem inducat, dicens ad omnes: *Habe qualem vis fidem, tantùm communica nobis.* Sunt horrenda mendacia. Eis interim Alexander credidit, & ex hac fide in ſuperioribus ad Theodoretum litteris
Epiſt. 149. ſcripſit in Conſtantinopolitana Eccleſia graſſari *confuſionem prædicationis.*

AD CAPUT CLIV.

EPiſtolæ Epigraphe demonſtrat omnibus his Rebellibus Epiſcopis fuiſſe mandatum, ut Joanni Patriarchæ obedientiam, ac detranſactis Pœnitentiam profeſſuri accederent perſonaliter Antiochiam, aut è ſuis Sedibus ac Locis propellerentur in perpetuum exilium, accepturi Succeſſorem. Docet Barbaliſſum in Romani Imperii notitia fuiſſe non civitatem, ſed Caſtrum, ideoque contra Canones, neſcio ex quâ causâ, habuiſſe Epiſcopum. Igitur Vicarius Titus, miſeratione ductus, non ipſi Acilino, ſed ejus Populo injunxerit, ut illum ad juſtiſſimo Principis, immò Dei Patris, ac Eccleſiæ Matris Mandato parendum inducerent, aut de Caſtro propellerent. Et populus eſt functus officio. Hinc Acilinus ceſpitavit, & Alexandrum ſuum Metropolitam & Factionis Principem conſuluit. Præſens Epiſtola eſt Alexandri Reſponſum. Ambiguum, & nihil definiens.

AD CAPUT CLV.

PRæſens Meletius eſt Mopſueſtienſis Epiſcopus, ſcelerati Theodori proximus Succeſſor & Sectator, itemque pertinaciſſimus Sectator Neſtorii. Hæc ejus epiſtola nos docet plura. Primò, quod ſimile alternativum Principis

Man-

Mandatum ſit factum ac intimatum etiam Theodoreto. Secundò, quod Theodoretus ad mentem rediens obedierit Principi, introierit Antiochiam, egerit cum Joanne Patriarcha, & cum ipſo redierit in pacem & gratiam. Tertiò, quod hæc ejus converſio turbarit omnem Secundam Ciliciam: Quod plures illius Epiſcopos ceſpitare fecerit, ac inflecti ad amplexum pacis. Nec dubitandum eſt, quin eadem Sacra Principis Juſſio per Vicarium Titum etiam illic publicata fuerit, & intimata cunctis Eccleſiis & Populis. Et ipſa haud dubiè plurimùm adjuvit. Quartò, quod quidam tentarint etiam Meletium inflectere. Attamen per gyros. Hinc ſuaſerunt ab ipſo invitari Alexandrum, conſultaturum cum Epiſcopis. Et promiſerunt adventurum. Et hæc invitatio, licet indirectè ac reverenter, fit per præſentem epiſtolam.

Porrò Meletius iſta omnia graviſſimè improbat. At ſana conſilia pronos Collegas damnat de inconſtantia. Affirmat eſſe vertumnia animalia, eſſe Hypocritas, qui priſtinam conſtantiam ſimularunt, & jam de illa ob ejectionis metum pœniteant. Et ſe à Joanne fuiſſe poſt initam pacem adeò averſum, ut non niſi unicas ab ipſo acceperit litteras: Non amicas, ſed minaces: Et quidem ad majorem terrorem per Magiſtrianum. Et adjungit: *Quas & in Latoris faciem ieci, ut nec ipſe præſumeret à nobis reciprocas poſcere.* Apud Alexandrum, à quo nôrat idem fuiſſe factum, gloriatur de ſua impudentia. Alexandri facinus ſupra audivimus. Porrò quas, & quibus mittendas Benedictiones memoret Meletius, non omninò ſcio. Quidam Joanni Patriarchæ. Lapſi Epiſcopi videntur illi ad recuperandam gratiam deſtinaſſe, aut deſtinanda concepiſſe quædam ſacra munuſcula: Et iſta Meletius pertinaciter improbat. Hinc ſubdit ſe à Joanne poſt dilaceratam communionem non accepiſſe, niſi unicam epiſtolam.

AD CAPUT CLVI.

HÆc ad proximè præcedentem reſponſoria epiſtola docet nos tria. Primò, quod omnes præter Mopſueſtienſem Meletium, Secundæ Ciliciæ Epiſcopi nunquam fuerint firmi, ſeu potiùs pertinaces adverſùs S. Cyrillum, ac ini-

initam cum ipſo pacem. Averſati ſunt dumtaxat illius Capitula, ac damnationem Neſtorii. Hinc Alexander affirmat nunquam fuiſſe calidos in hac cauſa, ſed ſemper tepidos, immò fermè frigidos. Secundò, quod aliqui tales item tunc fuerint in Euphrateſia Provincia. Videlicet ipſe etiam Theodoretus, Andreas Samoſatenſis, Joannes Germaniciensis, & alii. Nam ſolus ferè Alexander fuit detruſus in exilium.. Nempè poſt Acilinum. Tertiò, quod hic per Vicarium Titum ejectus refugerit Hierapolim, & illic tanquam ejectus Epiſcopus apud ſuum Metropolitam hæſerit, ac alimenta acceperit. Juxta Sardicenſes Canones. Et hinc patet, quod Imperator Theodoſius hos factioſos Epiſcopos, licet ejecerit, non ſtatim relegarit: Immò nec Imperatoris Gratiani legem fuerit in ipſos executus.

AD CAPUT CLVII.

PRæſens epiſtola nos docet primò, quod Heſychius ac Meletius, & haud dubiè plures Secundæ Ciliciæ Epiſcopi poſt inſinuatam Sacram ſint inter ſe collocuti, & varia ſibi promiſerint. Privatim, non Synodaliter. Vicarii Titi vigilantia non permittebat iſtiuſmodi Conſilia. Secundò, quod Titus ſimul cum Principis Sacra tranſmiſerit Joannis Patriarchæ epiſtolam, ſubſcribendam ab omnnibus Epiſcopis: Haud dubiè erat Libellus pacem profitens, & abjurans Schiſma, diſtinctum per omnes tres illius articulos. Tertiò, quod Heſychius, & alii haud dubiè Epiſcopi moderamen ſupplicarint, & auferri quemdam articulum: Et quod Joannes Patriarcha diſpenſatoriè annuerit. Quartò, quod hic articulus omninò fuerit damnatio Neſtorii. Hanc enim Orientales Epiſcopi ſemper oderant, & iſtud temperamentum Joannes illis ab exordio promiſerat. Promiſerat permittere, ut unuſquiſque in ſuo ſenſu abundaret. Quintò, quod Heſychius ſentiret libellum ſic eſſe legitimum, Apoſtolicè conceptum, & ab omnibus approbandum. Sextò, quod Secundæ Ciliciæ Epiſcopi hæc omnia admiſerint, & cum Joanne Patriarcha redierint in gratiam. Hinc Heſychius illum appellat Deo amiciſſimum

ſimum, & Sanctiſſimum. Et iſta omnia ex Condicto refert Alexandro.

AD CAPUT CLVIII.

HÆc epiſtola nos docet, quod per acceptam cum adjuncto faciendæ profeſſionis Libello Sacram, Maximinus Anazarbi Epiſcopus, ſecundæ Ciliciæ Metropolita, cunctos ſuos Suffraganeos ad pacem ac obedientiam fuerit hortatus, & quod apud Mopſueſtienſem Meletium nihil profecerit. Scriptæ Epiſtolæ tempus docent hæc verba: *Igitur nec reſpondebo ullatenus ei, quem direxerint, ſi tamen revera venerit aliquis; Sed ad Directores ſuos inhonoratum remittam.* Edicunt ſcriptam poſt traditam ac inſinuatam Sacram Metropolitæ, antequam inſinuaretur Suffraganeis. Notanda ſunt Verba: *Si tamen revera venerit aliquis.* Affirmant Meletii Contumaciam fuiſſe adeo duram, adeoque manifeſtam ut ipſemet ſe crederet non admonendum à Principe aut Patriarcha ad pacem, ſed inſtar deſperati negligendum. Porrò Meletius per hanc epiſtolam refutat omnes rationes, quibus aliqui ſuadebant unionem & pacem. Prima erat antiqua Magni Baſilii ratio, quam ipſe Exponit in litteris ad Presbyteros Tharſenſis Eccleſiæ: *Magna eſt inclinatio temporis ad Eccleſiarum everſionem. Ædificatio autem Eccleſiæ eſt erratorum correctio. Omninò ſimilis jam eſt Eccleſiæ ſtatus veteri veſtimento, quod vel levi de cauſa facilè diſſcinditur, priſtinam verò ſoliditatem recuperare nullo pacto poteſt. Igitur in tali tempore Magnum ſtudium, magnaque diligentia opùs eſt in quibuſdam Eccleſiis juvandis. Iuvabuntur autem, ſi quæ nunc divulſa ſunt, conjungantur. Conjungentur, ſi, quibus in rebus nullum animabus detrimentum afferimus, voluerimus nos infirmioribus accommodare, & obſequi. Quoniam igitur multorum ora ſeſe adverſus Spiritum Sanctum aperuerunt, multorumque linguæ ad jaciendas in illum blaſphemias ſe acuerunt, optimum factu eſſe duximus, ut quantum in vobis eſt, Blaſphemorum numerum minuatis, & ad paucos redigatis, atque eos, qui Spiritum Sanctum Creaturam eſſe negant, in communionem omnem recipiatis, ut ſoli relinquantur Blaſphemi, atque ita vel pudore ad veritatem adducantur, vel ſi in peccato maneant, ob paucitatem indigni putentur, quibus habeatur fides. Ergo nihil ultra quæramus, ſed* 203.204

Fratribus, qui nobiſcum Societatem inire volunt, fidem, quæ Nicææ ſancita eſt, proponamus, ac ſi in ea conveniant, illud quoque exigamus, Spiritum Sanctum neque creaturam dici oportere, neque eos, qui dicunt, in communionem ipſos eſſe recipiendos. Nihil aliud eſt, quod præterea nobis inquirendum cenſemus. Arius, licet etiam Spiritûs Sancti conſubſtantialem Divinitatem negaret, non tamen non contra hanc, ſed contra ſolum Deum Filium blaſphemè latravit, ideoque Sacroſancta Nicena Synodus de illo ſimpliciter dixit: Credimus & in Spiritum Sanctum. Expreſsè non dixit Deum de Deo, nec Lumen de Lumine, nec Deum verum de Deo vero, nec Patri ac Filio conſubſtantialem. Et hinc Macedonius ſumpſit anſam ſuæ Blaſphemiæ. Porrò ejus Secta erat numeroſa ac potens in utraque Armenia, ac in omni Diœceſi Pontica. Propter Euſtatium Sebaſtenſem. Erat diviſa. Quidam Deum negabant, ac dicebant Creaturam, quidam molliores illum volebant nec hoc dici nec illud, ſed ſimpliciter acquieſcere Nicæno Symbolo. Et quoniam per Valentis Imperatoris aſſiſtentiam erant validi, cunctos ſibi adverſantes Epiſcopos minabantur exturbare ſuis Cathedris, & ſuos Congerrones intrudere. Erat grande malum. Hinc Baſilius cenſuit Evangelicum quidem dogma non prævaricandum, utendum tamen diſpenſatione, & ſermones diſponendos in Judicio: Cenſuit omnes illos, qui Spiritum Sanctum, licet Deum non profiterentur, tamen Creaturam non dicerent, & Nicænum profiterentur Symbolum, gratioſè tolerandos, & admittendos ad communionis conſortium. Sic credidit illos, qui palam Hæretici blaſphemarunt, redigendos ad paucitatem, Orthodoxos Epiſcopos ſtabiliendos in ſuis Sedibus, atque ita fideles Populos liberandos ab Hæreticis Doctoribus ac Epiſcopis.

Eadem ratione quidam Secundæ Ciliciæ Epiſcopi cenſebant de hac pace. S. Cyrilli Capitula cenſebant Hæretica; Item Neſtorii damnationem cenſebant iniquam; Quia tamen pacifica Cyrilli epiſtola erat Orthodoxa, cenſebant illi communicandum, atque ita pacificandam, immò ab everſione liberandam Eccleſiam. Diſpenſatoriè. Ne ipſi ejicerentur è ſuis Eccleſiis, & Hæretici Capitulorum Prædicatores intruderentur, atque ita corrumperent omnem Populum. Et hac ratione Maximinus Metropolita tentavit permovere Meletium. Hinc ad illum legavit quempiam ſuæ Ec-

Eccleſiæ Lectorem cum Anagnoſtico. Etiam adhibuit Helladium Tharſenſem Epiſcopum, Metropolitam primæ Ciliciæ: Eum induxit ad ſcribendum Meletio. Ex quo diſcimus Helladium tunc etiam ad mentem rediiſſe. Verùm Meletius projecit hæc omnia, & reſpondit: *Sed illud novi, quod nos ad impia manifeſtè invitent. Namque præbendo conſenſum, ut ne Eccleſias obtineant Hæretici, nos eas potiùs Ioanni communicando teneamus, quid id eſt aliud dicere, niſi ne alii Hæretici futuri ſint, vos potiùs eſſe Hæretici feſtinate.* Et certè, ſuppoſitâ S. Cyrilli ac ejus Capitulorum Hæreſi, Meletius recta rectè concluſit. Nam & Magni Baſilii diſpenſatio multis diſplicuit.

Secunda ratio, quâ quidam ſtudebant Meletium ad ſanam mentem deducere, erat, quod ejus Clerus ipſi adverſaretur, ideoque navigare non poſſet adverſo flumine. 3. erat, quod Theodoſius Imperator ac Joannes Patriarcha ipſum meditarentur non ſolummodo deponere, ſed etiam tradere Curiæ ad miniſteria. Hæc enim erat viliſſima res, ideoque & Epiſcopo duriſſima pœna. Hoc volunt verba: *Sicut illi non trahuntur ad Curiam &c.* ſunt obſcura. Et Meletius reſpondet plura. Primò, quod non Epiſcopus Clerum, ſed Clerus debeat ſequi Epiſcopum. Secundò, quod Epiſcopus Clero debeat præbere exemplum Conſtantiæ. Tertiò, quod iſtud ſit omninò daturus, lætanter exeundo de Eccleſia. Et addit de Clero: *Si aliquis me ſequi voluerit, lucrabitur ſemet-ipſum.* Quartò, quod paratus ſit ad ſubeunda etiam viliſſima Curiæ miniſteria: Ad forum purgandum, ad ſuis manibus efferendos platearum pulveres: *Sicut in Iudicum ſolet fieri adventu.* Per Judices intelligit Provinciæ Præſidem, ac Præfectum Prætorii. Ita hi ſolebant honorari à Populis.

Quarta ad inflectendum Macarium ratio erat, quod inter ſuæ Provinciæ Epiſcopos eſſet ſolus iſtius ſententiæ, ideoque Patriarchali Joannis potentiæ non poſſet reſiſtere. Et ad hanc reponit: *Non contriſtat.* Hoc eſt contriſtare non valet, *etiamſi nullus adjutor ſit.* Affirmat ſe ſatis validum adversùs quaſvis Patriarchæ violentias. Et adjungit: *Si verò Imperiale Præceptum neceſſitatem ſimul intulerit, nihil proderunt ſolatia plurimorum.* Affirmat ſe paratum ad iſta omnia. Unicum ſibi eſſe ſtudium ut licet perdatur ab hominibus in hoc ſæculo, in futuro non perdatur à ſemet-ipſo. Et con-

concludit: Præter hæc autem *decies millies ab Eccleſia expelli exorem, & per univerſa mortis genera tranſire. Etiamſi nullus è Clero vel Populo hanc beatam viam carpentem me ſequi voluerit.* Ex quo vides & Clerum & Populum rediiſſe ad Eccleſiam, & ſolum Epiſcopum hunc perſtitiſſe in contumacia. Item videmus omnem illum Clerum & Populum à ſcelerato Theodoro non fuiſſe perverſum.

Quiſnam fuerit memoratus hic Macarius, & quæ ejus miſeria, ſeu miſerum opus, non firmè ſcio. Exiſtimo fuiſſe Laodicenſem Epiſcopum. Hic enim cum Joanne Patriarcha fuit Epheſi, adhærens ejus Factioni, & operibus. Videtur à contumacia rediiſſe ad Joannem, & acceptaſſe pacem, ideoque Meletio fuiſſe à quibuſdam in exemplum propoſitus. Hinc Meletius reſpondet iſtud opus fuiſſe non miſeriam, ac materiam pænitentiæ. Reſpondet ipſum adeò zeloſè & cito pœnituiſſe, ut ſtatim à pace & Joannis communione reſilierit, & nunquam deinceps agnoverit aut nominarit Epiſcopum. Quin imò quod ipſum degradari optarit. Et degradationi nihil obſtaret, niſi virium defectus: Quod nempe eſſet Joannis Suffraganeus, ideoque contra ipſum non poſſet facere Synodum. Quod in ſuis paſſim colloquiis amariſſimam de Joanne mentionem fecerit. Omnia ſunt in præterito, ideoque Macarius videri poſſit tunc fuiſſe mortuus. At non fuit. Etenim Euſebius Presbyter, ejus Vicarius ac Legatus adfuit Chalcedonenſi Concilio. Ex quo lucet Meletium hîc imponere, aut Macarium fuiſſe denuò correctum & converſum.

Notanda ſunt & hæc verba: *Nam nec nos nunc Cyrillum & Ioannem ab Eccleſia fecimus alienos &c.* Notanda eſt particula, *Nunc*: Hoc eſt, poſt initam pacem. Etenim ante ipſam, & apud Epheſum, & poſt reditum ad propria, Orientales Epiſcopi Cyrillum frequenter degradarant. Interim hi Factioſi nunquam præſumpſerunt violentas manus in ſui Patriarchæ caput mittere. Porrò Meletius ut pacem admittat, & ad Joannis communionem redeat, expoſtulat varia. Primò, ut Joannes anathematizet non ſolùm Cyrilli Capitula, ſed & Perſonam. Secundò, ut non ſuſcipiat Epiſcopatum ac Synodicas Procli. Tertiò, ut Neſtorii damnationem abjiciat, & ipſum non ſolo verbo & linguâ, ſed opere & veritate habeat, ac omnibus demonſtret Epiſcopum:

Ut

Ut ipſum introducat in Eccleſiam, & ſibi intra Thronum aſſidere faciat, uti advenam Epiſcopum. Hæc tria dixit neceſſaria ad utcumque compenſandam Neſtorio irrogatam injuriam. Proclum averſatur quod ille ad Cyrillum ac Joannem miſerit ſuas Synodicas, ideoque & illis communicet.

AD CAPUT CLIX.

Hæc non eſt qualiſcumque, ſed Synodalis Epiſtola, quâ Maximinus Anazarbi Epiſcopus, Secundæ Ciliciæ Metropolita, ac omnes ejus, excepto Mopſueſtienſi Meletio, redeunt ad Joannis Patriarchæ obedientiam, & amplectuntur initam pacem. Haud dubiè non fuit Antiochiam tranſmiſſa, niſi poſt receptum Meletii Anagnoſticon. Iſta item Synodus haud dubiè fuit facta Anazarbi. Et eſt ibidem ſecunda. Prioris Acta ſupra audivimus. Porrò præſens epiſtola nos docet Synodi Acta, & plura alia: Primò, quod Joannes Patriarcha novas pacis conditiones Anazarbum miſerit per Neoterium Comitem. Secundò, quod unà miſerit fidei Libellum, profitendum & ſubſcribendum ab omnibus. Tertiò, quod Libellus in capite habuerit Nicænum Symbolum, deinde plura Sanctorum atrum teſtimonia, exponentia & confirmantia Articulum de Dominicæ Incarnationis Myſterio. Quartò, quod etiam anathematizarit Apollinarium, & cunctas ejus abominandiſſimas expoſitiones. Per quas omninò intellexit Cyrilli Capitula. An ipſa expreſſerit, ignoro. Quidquid ſit, & Joannes, & Maximinus ſeſe mutuò intellexerunt. Lucet ex his verbis: *Quod hactenus ad Paternas tuas ulnas non percurrimus, nos omninò turbarunt illa Capitula &c.* Hæc omnia perplacuerunt Secundæ Ciliciæ Epiſcopis, & ipſos reduxerunt in gratiam & communionem Joannis Patriarchæ.

AD CAPUT CLX.

HÆc epiſtola nos primò docet, quod Sacra, quam ſingulariter adversùs Alexandrum, Helladium ac Theodoretum Joannes Patriarcha per Domitianum Quæſtorem obtinuerat, fuerit ſtatim intimata Helladio Tharſenſi Epiſcopo, Metropolitæ primæ Ciliciæ. An fuerit Juridicè intimata, ignoro. Videtur tunc intimata non fuiſſe, niſi per amicas Quæſtoris literas. Haud dubiè hortatorias ad obedientiam. Secundò, quod Helladius non ſtatim obediverit, ſed quod ante ipſum obedierit Secunda Cilicia. Tertiò, quod Helladius non ipſam Sacram, ſed ſolas Quæſtoris Literas Theodoreto communicaverit, poſtulans conſilium. Nempè Sacram credebat ex ipſo Palatio intimatam, aut intimandam. Quartò, quod etiam alias Amicorum literas, aut ab Helladio, aut ab alio tranſmiſſas, legerit: Et quod omnes Helladium hortarentur ad pacem. Quintò, quod Theodoretus tunc Joannem Patriarcham acceſſerit, & cum illo redierit in plenam gratiam. Hinc aliud non poterat, quàm alios per eaſdem vias Ducere. Sextò, quod ex tribus originalibus pacis Articulis Patriarcha Joannes, Theodoreti ac plurium aliorum interceſſione victus, Neſtorii damnationem diſpenſatoriè neglexerit, atque ita fregerit, aut certè inflexerit multórum duritiam. Septimò, quod etiam Theodoretus permanſerit duriſſimus adversùs Cyrilli Capitula: Quod pertinaciter crediderit dogmatizari Divinitatis Paſſibilitatem, ac unicam in Chriſto Domino ex duarum confuſione naturam. Octavò, quod pacificatoriam Cyrilli epiſtolam conſtanter crediderit plenè orthodoxam, ideoque per ipſam ab illo licet non anathematizari, tamen everti ac projici Capitula. Hæc fundamenta credidit ſufficientiſſima ad pacem. Eadem omnibus nervis conatur imprimere Helladio.

AD CAPUT CLXI.

CYrillus Adanenſis, in prima Cilicia Epiſcopus, cum Joanne Patriarcha fuerat Epheſi, & omnibus ejus Actis cooperatus ſubſcripſerat. Præſens Epiſtola oſtendit fuiſſe virum bonum, amatorem veritatis ac pacis. Per ipſam repetit illa omnia, quæ per præcedentem ſcripſerat ad Helladium. Notanda ſunt Verba: *Quandoquidem nec ejus conſcientia vulneretur.* Oſtendunt lamentandam humanæ naturæ miſeriam, ex qua tantas incurrimus mentis tenebras; ut tanti viri, dum ad Orthodoxæ veritatis ac unitatis gremium invitabantur, crederent ſe propelli ad vulnerandam ſuam conſcientiam. Et ex quibus tenebris Orthodoxi Orthodoxos Epiſcopos *velut in nocturna pugna* mordebant, lacerabant, conſumebant. Et tales tenebras, taliaque tenebrarum opera videmus ac flemus etiam hodie.

Adjuncti Scholii Author fuit imperitus. Errat primò, quod Comes Irenæus fuerit converſus, & Eccleſiæ, Neſtorium ac ejus Dogma anathematizanti, tandem communicarit. Et quidem ante Epiſcopatum. Secundò, quod in converſionis teſtimonium ac mercedem ſit à Domno, Antiocheno Patriarcha, conſecratus in Metropolitam Tyriæ Eccleſiæ. Tertiò, quod Theodoretus non niſi ante Eccleſiæ pacem impugnarit Cyrilli Capitula. Quartò, quod poſt Eccleſiæ pacem iſtud ex corde non fecerit. Quintò, quod etiam ex corde tunc non impugnarit damnationem Neſtorii. Sextò, quod Epheſinum Latrocinium nihil iſtorum Theodoreto improperaverit. Pleraque ſunt abundè refutata in ſuperioribus

AD CAPUT CLXII.

HÆc epiſtola demonſtrat Theodoretum, poſtquam cum Joanne in gratiam rediit, denuò fuiſſe pro pace Zeloſiſſimum. Etiam pro reductione ſui Metropolitæ Alexandri. Et quoniam ad ipſum, jam penitùs animò exulceratum, timebat etiam per literas accedere, mediatorem impen-

dit Mocimum, OEconomum Eccleſiæ. Affirmat nova ſua cum Joanne pacta eſſe irreprehenſibilia, & talia, quæ Alexandro debeant quò ad omnem Dogmatum ſubtilitatem ſatisfacere: Et hinc non refutanda. Verùm Alexander fuit immobilis. Contempſit laudata per Theodoretum *Domini mirabilia*. Exiſtimo fuiſſe Joannis receſſum à damnatione Neſtorii. Quis Menſis hic laudetur, nequeo conjecturare.

AD CAPUT CLXIII.

HÆc epiſtola demonſtrat non ſolius Mopſueſtienſis Meletii, ſed etiam Hierapolitani Alexandri deſperatam contumaciam. Demonſtrat, quod Alexander, Secundæ Ciliciæ ad pacem acceſſiſſe, & primæ Ciliciæ Epiſcopos in ipſam propendêre audiens, ſcripſerit ad Metropolitam Helladium, ſtudens divertere. Et litteras miſit per Meletium. Epiſtola docet ſecundò, quod Helladius reſcripſerit, ſuaſque item litteras per Meletium tranſmiſerit. Notanda ſunt verba: *Quæ autem circa nos agantur, veremur edicere.* Nempe omnis, ſpreto Meletio, Secunda Cilicia erat pacem amplexa.

AD CAPUT CLXIV.

HÆc epiſtola eſt Helladii Reſcriptum ad ſupra memoratas Alexandri literas. Notanda ſunt hæc verba: *Quæ nuper nobis per Epiſcopum Meletium tuæ Sanctitatis porrecta ſunt Scripta.* Et hæc: *Et quæ locutus ſum Reverendiſſimo illi & optimo.* Edicunt Meletium non fuiſſe contentum Alexandri litteras tranſmittere, ſed acceſſiſſe Tarſum, & multa locutum ad pervertendum Helladium. Hinc Helladius reſcripſit. Attamen manſit propenſus in pacem. Et dat varias ſuæ converſionis rationes. Primò, quod ejus degradatio fuiſſet injuria Eccleſiæ, utpote illam devolvens in indignum forſitan Succeſſorem. Secundò, quod omnes ejus Clerici, ac plerique Comprovinciales Epiſcopi ipſum ad pacem

cem compellerent. Tertiò, quod Secundæ Ciliciæ Epiſcopi eſſent non dumtaxat amplexi pacem ac Joannis Patriarchæ gratiam, ſed etiam eadem ſua Senſa ac opera potenter ſuaderent Epiſcopis Primæ Ciliciæ. Quartò, quod omnes jam perſuaſi eſſent, exceptis ſe ac duobus. Quintò, quod ipſe cum illis eſſet quidem boni zeli, ſed non poſſet Eccleſiam aut Dei Populos perdere. Propter hæc & alia, cenſet diſpenſatoriè tolerandam pacem, & condeſcendendum.

Quæſtio eſt, quomodo Helladius potuerit intrare pacem, & à Joanne Patriarcha admitti in gratiam? Ratio dubitandi eſt non modica. Etenim ipſe eſt unus iſtorum quatuor, quos Sanctus Cyrillus excluſit à pace, quos immobiliter fixit in inflicta ipſis per Epheſinam,& Conſtantinopolitanam Patriarchæ Maximiani Synodum degradatione: Et pro quibus nullas Pauli Emeſeni Epiſcopi preces voluit admittere. Reſpondeo, hanc gratiam proveniſſe à Xixto Tertio Pontifice, & ab Appellatione, quam ad ipſum interpoſuerunt Helladius, Eutherius, & plures alii iſtius Rebellionis Epiſcopi. Omnia iſtius Appellationis Poſtulata Xixtus exaudire non potuit: Exaudivit tamen aliqua. Præfatam Sancti Cyrilli duritiam circumduxit, à pace excluſit ſolum Neſtorium, cunctis aliis Degradatis reſeravit reparaturæ gratiæ januam, dummodo aperirent oculos, ac pœniterent. Et Helladius aperuit oculos.

AD CAPUT CLXV.

ALexander Helladium per litteras ac Meletii Legationem tentaſſe non contentus, per præſentes litteras facit ſecundam inſtantiam, omni conatu ſtudens firmare in pacis odio, ac retrahere ab omni Joannis Patriarchæ, ac præſertim Sancti Cyrilli communione. Nec mirum. Etenim Helladii Reſcriptum fuerat fluctuatione plenum, manifeſtè emiſſum à ceſpitante animo. Hinc Alexander non exuit omnem ſpem, ſed cenſuit denuò tentandum. Duæ præſertim rationes Helladium inflectebant ad diſpenſatorium deſcenſum in hanc non plenè rectam pacem: Spes ſui Populi ſervandi à gravioribus malis, & Re-

verentia Principis. Eas Alexander per præſentem epiſtolam machinatur infirmare. Ad primam reſpondet Populum iſtâ viâ nullatenus ſervandum, ſed manifeſtè præcipitandum in Hæreſim. *Ego autem rogo*, inquit, *ut illud mente percipiat Deo amabilis Anima tua, quod ubique per Orbem tempore iſto publica exercitur audacia ab Ægrotantibus eâ Hæreſi, quæ nuper emerſit, aut ei præbetur locus ab eis, qui eſſe ſani videntur.* Affirmat Cyrilli Capitula eſſe evidenter novam Hæreſim, & ipſam ab ejus Sectatoribus defendi & propagari cum publica audacia, & eidem ab Orthodoxis præberi diſſimulationis fomenta. Quod nempe Orthodoxi illi Cyrillum non cogerent ad ſua Capitula diſertè anathematizanda. Affirmat hiſce facinoribus non poſſe amore pacis conniveri, ſed ad ipſa evertenda eſſe ſuſtinendum exilium, perſecutiones, omnem ſpeciem tormentorum. Hâc unicâ viâ ſervandum Populum.

AD CAPUT CLXVI.

HÆc epiſtola, ac ejus Epigraphe nos docent, quod Theodoretus Antiochiam iverit, multa tractarit cum Joanne Patriarcha, ac redierit in ejus gratiam. Nempe Joannes conſenſit, ut nemo cogeretur admittere damnationem Neſtorii. Secundò quod Alexander uſque tunc fuerit ſenex eximiæ pietatis, & grandis meriti apud omnem Eccleſiam. Tertiò, quod hunc Theodoreti acceſſum & Acta adeo indignè acceperit, ut illum deinceps nec aſpicere dignatus fuerit. Quartò, quod Theodoretus cunctis nervis ſtuduerit illum placare, & ad ſana conſilia inflectere. Quintò, quod pacem amplexæ eſſent duæ Ciliciæ & Iſauria. Tanta eſt virtus pœnalium Legum, & ſervilis timoris.

AD CAPUT CLXVII.

HÆc epiſtola nos docet primò, quod Theodoretus pro deducendo ad pacem ſuum Metropolitam fuerit Zeloſiſſimus, ac nullis laboribus pepercerit. Secundò, quod Metropolita non ex ſimplicitate aut infirmitate deliquerit, ſed ex plena malitia. Hoc demonſtrant hæc verba: *Si omnes*

omnes, qui fuerunt à ſæculo, homines à mortuis reſurgentes Ægyptiæ abominationis impietatem, Pietatem vocent, digniores eos fide nullatenus duco à ſcientia, quæ mihi Deo largiente donata eſt. Eſt natura privati Spiritus, qui in animabus ſemper Hæreticis dominatus fuit, & hodie dominatur in Lutheranis, ac præſertim Calviniſtis. Epiſtola tertiò docet, quod item Sanctus Cyrillus, ejus Capitula, & inita ab ipſo pax habuerint in Ægypto Inimicos: Etiam inter Monachos. Non dumtaxat ſunt adverſati Capitulis, ſed execrati ſunt eorum impietatem, & peſtilentiam, quæ eis videbatur per ipſa invaſiſſe Eccleſiam. Et ad Orientales Monachos ſcripsêre *ſibi indicari rogantes, ſi aliqui Epiſcoporum per Orientem relicti ſunt, qui non ſunt hujus temporis facti: Vt ſi remanſerint, ſcriberent iiſdem Monachis, ut venirent & habitarent ſub umbra eorum.* Oderant præſertim duodecimum Capitulum. Lucet ex hac querimonia: *Hîc namque ab altis Sedibus Deus paſſibilis prædicatur.* Ex quo etiam diſcimus, quod iſta Propoſitio per omnem Orientem habuerit Adverſarios & Execratores. Etenim etiam Partæenius, Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ Presbyter & Archi-mandrita, datis & ad Alexandrum & ad Theodoretum litteris, queſtus eſt, quod plures tunc illic prædicarent hunc Articulum: *Immortalis eſt mortuus.* Et quidem cum fiducia. Nempe ob Sancti Patriarchæ Procli Authoritatem, qui illum ſuo ad Armenios Tomo, aut tunc, aut ſtatim poſt inſeruit. Etiam Andreas Samoſatenſis Epiſcopus averſabatur, lamentans illum doceri & prædicari per omnem Ponticam Diœceſim. Nempe ob Authoritatem Firmi Cæſarienſis Exarchi, ac præſertim Meletinenſis Acacii. Et hæc omnia Alexandrum obdurabant in ſua pertinacia. Ex iiſdem interim videmus quod Sancti Cyrilli Capitulis etiam tunc eſſent potentes ac numeroſi defenſores.

Hæc Ægyptii Epiſcopi ſcripta ad Theodoretum verba, *Rabbulas de vobis quidem ſapit, quod pietatem cognoveritis; de nobis vero ubique ſcribit evidenter nos Hæreticos nominans*, ſunt ambigua. Eodem modo reſpondet ad ſecundam Helladii rationem: *Manſuetiſſimus Imperator noſter, dum certè ſicut contra Hæreticos ad eum accuſatores noſtri retulerint, nihil nobis propoſuit aliud, niſi ut aut communicemus Orthodoxiæ Proditoribus, aut ſegregemur ab eis.* Theodoſii Sacra mandabat cunctis iſtius Factionis Epiſcopis, ut aut Joanni Patriarchæ communicarent,

 aut

aut exirent ſuis Eccleſiis. Alexander affirmat eſſe Sacram prævaricatoriam, ac patenter adverſam Divinis Legibus: Utpote quæ mandet, ut Orthodoxiæ Proditoribus commûnicent, ut ab eis ſeparentur. Addit Prævaricationem non Principi imputandam, ſed ſuis, qui ipſi calumnioſa impreſſerunt, Accuſatoribus. Et ex iſtis concludit non priori, ſed poſteriori Sacræ juſſioni pacis eſſe obediendum. Eam per Sarcaſmum appellat *manſuetam & clementem Propoſitionem.*

Porro Alexander, ut Helladio perſuadeat ac firmiter imprimat hæc omnia nequaquam eſſe diſpenſatoriam condeſcenſionem, ſed prævaricatoriam cum Hæreticis confuſionem, ac omnis juſtitiæ violationem, Joannem Patriarcham accuſat de tribus: *De communione cum Hæretico*, Sancto nempe Cyrillo, *de rectæ fidei Anathematiſmo*, nempe de admiſſis ejus Cyrilli Capitulis, *& de Orthodoxi hominis*, utique Neſtorii, *depoſitione*. Eundem accuſat de aliis inſuper, degradationem promerentibus, delictis. Primò, quod ſingularem Sacram, quæ ipſum jubebat expelli à Principe, impetravit. Secundò, quod ad illius Sacræ violentam executionem armarit Militum Magiſtros, ac Reipublicæ Judices, id eſt, Prætorii Præfectum ac Provinciæ Præſidem. Tertiò, quod Hierapolitanæ Eccleſiæ abſtulerit Oppidum ac Eccleſiam Sancti Sergii Martyris, ac ibi novum Epiſcopatum erexerit. Eccleſiam, in quam inſtaurandam ac ornandam non ita pridem expenſæ erant trecentæ libræ auri. Quartò, quod illi abſtulerit alias inſuper Parochias: Nempe ad novo iſti Epiſcopo dandum Clerum ac Populum. Vel certè quod in aliis Euphrateſiæ Provinciæ Epiſcopalibus Parochiis conſecraſſet Epiſcopos, ac exercuiſſet alios Juriſdictionis Actus. Quintò, quod Abbibum, Dolichienſem Epiſcopum, ſenem ac infirmum, per militarem violentiam ejeciſſet ac ipſi Super-ordinaſſet Sacrilegum. Licet non per mores aut contrariam vitam, tamen Sacrilegum propter hoc Superordinationis Adulterium. Sextò, quod fœdiſſimos homines conſecraſſet in Epiſcopos: Utique Marinianum ac Athanaſium. Propter hæc patenter indignum, propter tria priora crimina affirmat Joannem eſſe incapacem Chriſtianæ, Epiſcopalis præſertim, communionis. Et multa jactat de ſuo Martyrio. Gloriatur ſe antiquis Martyribus non inferiorem. Porrò ſuperius

exſtant

exſtant plures hujus Factionis ex Epheſo ad ſuos Orientales Collegas epiſtolæ: Quam hic laudet Alexander, ignoro.

Ambiguum eſt, quinam intelligantur per voces, *de nobis*, an Metropolita Alexander cum ſuis, an verò Ægyptii. Certè Ægyptius Epiſcopus videtur de Ægyptiis ſcripſiſſe ac intellexiſſe. Et tunc ſenſus eſſe videtur, quod Rabbulas etiam fuerit execratus Capitula, & omnes propter ipſa Ægyptios dixerit & duxerit Hæreticos. Et hinc naſcitur alia quæſtio, quomodo igitur Rabbulas, dum Theodorum Mopſueſtienſem anathematizavit, Capitula canonizavit. Reſpondeo diſtinguenda tempora. Quod Rabbulas Capitula aliquando damnarit, non eſt dubitandum, etiam ob ipſa Epheſi degradavit S. Cyrillum & Memnonem. Poſtmodò tamen mutavit ſenſa & Acta. Ex quibus præſertim fundamentis, & quo diſtinctè tempore, ignoro.

Epiſtola videtur ſcripta poſt inflictum Theodoro Anathema. Alexander videtur affirmare Rabbulæ mutationem eſſe parvi ponderis: Eſſe non converſionem, ſed prævaricatoriam prævertionem. Rabbulam eſſe Vertumnum, qui ante ſcripſerit omnes Ægyptios propter Capitula eſſe Hæreticos. Eſt tamen res incerta. Etiam rationes quædam ſuadent Epiſtolam eſſe priorem iſto anathemate. Quidquid ſit Alexander affirmat & primæ & ſecundæ Ciliciæ Epiſcopos eſſe iſtiuſmodi prævaricatores & Vertumnos: Et demonſtrat ex lucidis documentis. Affirmat eſſe ex illis, quorum meminit Sanctus Paulus. Utique in Epiſtola ad Galatas. *Si enim quæ deſtruxi, iterum hæc ædifico: Prævaricatorem me conſtituo.* Magnum hiſce peſſimis litibus fundamentum fuit, quod Sancti Cyrilli Capitula in pacis Tractatu indeciſa manſerint: Nec probata, nec abjecta. Hinc quiſque de illis perrexit abundare in ſuo phantaſmate. Quæ Alexander addit de Juliani, Apolinariſtæ Monachi, recitato ad oblationem nomine, oſtendunt duo. Primò, quod Monachi ex tunc habuerint proprias Eccleſias. Secundò, quod claros ſuæ profeſſionis viros recitarent ad ſua Sacrificia. Etiam vivos. Nam Julianus omninò videtur tunc vixiſſe.

AD CAPUT CLXVIII.

HÆc Epiſtola docet modum, quo utriuſque Ciliciæ ac Iſauriæ Epiſcopi acceſſerint ad pacem, & redierint in Joannis Patriarchæ gratiam. Palmaris conditio fuit, quod Sanctum Cyrillum & Sanctum Proclum agnoverint pro veris Epiſcopis. Hinc utrumque in ſuis litteris nominarunt Epiſcopum. De Capitulis tacuerunt. Neſtorii damnationem ſunt conſtanter averſati. Et quò Joannem plenè placarent, ei miſerunt Eulogias, ſeu munera. Communes amici ſperabant Alexandrum non fore penitùs alienum ab his diſpenſatoriis conditionibus: Item crediderunt Theodoretum apud illum poſſe omnia. Hinc cenſuerunt ejus pertinaciam adhuc ſemel tentandam. Et Theodoretus tentavit per præſentem Epiſtolam. Notanda ſunt verba: *Ne ſtudioſis bonorum multò infirmi ſimus.* Forſitan legendum eſt, *infimi ſimus.*

AD CAPUT CLXIX.

HÆc Epiſtola non eſt integra. Dumtaxat ſunt duo ejus fragmenta. Primò, Theodoretum graviter culpat de inconſtantia: Affirmat eſſe vertumnum. Secundò, damnat omninò Cyrilli circa Neſtorii quæſtiones Scripta: Non dumtaxat Capitula, ſed etiam pacificatoriam Epiſtolam ad Eulogium Presbyterum, Epiſtolam ad Theognoſtum, Charmoſynum, ac Leontium, ac Epiſtolam ad Melitinenſem Acacium. Quoniam in iſtis omnibus confirmat Capitula, profitens ſe ab illis nec receſſiſſe, nec recedere, nec receſſurum. Etiam damnat Berrhæenſis Acacii ad Cyrillum litteras. Etiam litteras, quas Cyrillus per Emeſenum Paulum ſcripſit adversùs Theodoretum. Quænam ſit hæc Epiſtola, ignoro. Certè in pacificatoriis litteris nulla fit Theodoreti mentio. Certè ſuam adversùs Theodoreti Calumnias pro ſuis Capitulis Apologiam Cyrillus non miſit ad Joannem. Præſertim non miſit per Paulum. Alexander ſecundò affirmat Theodoretum eſſe factum Cooperatorem Cyrillianæ

lianæ Hæreſis. Hoc eſt probatorem Capitulorum. In quo fuit valde deceptus. Theodoretus enim ſemper permanſit pertinax Capitulorum hoſtis. Tertiò affirmat, quod Joannem Patriarcham nunquam habuerit, nec modo habeat pro Hæretico, tamen adjungens: *Etſi propter tempus inter utramque in nonnullis variam partem potuerit.* Secundum fragmentum eſt varia profeſſio contumaciæ. Addit quædam benè notanda de immaculatis antiquorum Epiſcoporum manibus in bona Eccleſiaſtica.

AD CAPUT CLXX.

QUod Theodoretus, licet & Maximiani & Procli Epiſcopatum diſpenſatoriè admiſerit, Neſtorii tamen damnationem nunquam, niſi tandem compulſus à Chalcedonenſi Synodo, admittere voluerit, eſt longè certiſſimum. Et hac in re Collegas habuit Iſauros, Cilices, ac plures alios Orientales Epiſcopos. Interim, quod præſens Epiſtola ab ipſo prodierit, eſt difficile creditu. Certè rationes, quas adjunctus Scholiaſtes adducit, non ſunt frivolæ. Relinquo aliis judicium.

AD CAPUT CLXXI.

HÆc Epiſtola eſt Mopſueſtienſis ac facinoroſi Meletii. Demonſtrat ipſum in Cilicia Alexandrum in Euphrateſia Provincia manſiſſe ſolum extra Eccleſiæ Communionem & pacem. Chriſti Domini hæreditatem, quam Deus Pater promiſit futuram à mari uſque ad mare, crediderunt ad ſe ſolos decreviſſe. Horrenda mentis cæcitas. Communis paſſim omnibus Hæreticis. Quæ quidquid varii dixerint de hujus Alexandri Sanctimonia, nec ſolet, nec poteſt eſſe primum peccatum.

AD CAPUT CLXXII.

HÆc Epiſtola denuò confirmat inflexibilem Alexandri cæcitatem & pertinaciam. Secundò docet, illum fuiſſe tantæ apud omnem Orientem Authoritatis, ut ejus eje-

ctio

ctio potuiſſet eſſe origo & fomes novi ſchiſmatis. Etiam Conſtantinopoli. Tertiò, quod orthodoxa doceret, ac ſolo latraret cæco odio in Sanctum Cyrillum & ejus Capitula. Quod primum an verum ſit, eſt non modica, ſuperiùs diſcuſſa, quæſtio. Interim Theodoretus ex his ſupplicat ipſum non expelli, ſed ſufferri in patientia: Et Joannem urget per propria ſuperius adducta verba: Quia Dominum Alexandrum omnes pariter ferimus & portamus, & ei importunitatem quamlibet inferri à quocumque non ſinimus.

AD CAPUT CLXXIII.

HÆc epiſtola denuò demonſtrat Mopſueſtienſi Meletio fuiſſe tantam mentis cœcitatem, ut Catholicam Chriſti Domini Eccleſiam crederet ad ſe ſolum decreviſſe. Et addit cœcitatis radicem: *Quomodo ergo credibile eſt, quoniam ſolam Sanctitatem tuam juſſerit ſuis teneri judiciis.* Affirmat hanc radicem eſſe privatum Spiritum. Affirmat hunc non eſſe ex Deo: Quoniam Deus vult omnem hominem ſalvum fieri. Hinc ejus Spiritus debet eſſe communis, non privatus. Eſt firmiſſimum argumentum. Secundò laudat Divinas literas, quibus Divinus Mundi Apex, Imperator Theodoſius, omnes paci pertinaciter recalcitrantes Epiſcopos juſſit expelli per Joannem Patriarcham, & conſecrari alios. Tertiò, quod Joannes has Literas voluerit ſtatim in executionem mittere, & adjuvari à militari Brachio Titi Comitis. Quartò, quod Titus ſupplicarit differri vim, donec ipſe Meletium per amicas Litteras tentaverit. Et hoc facit per Præſentes addens ipſas eſſe ultimas: Poſt ipſas reſolutas executionem mox adfuturam. Ejus hæc epiſtola nos etiam docet, quod Chriſtiana fides ſemper tradiderit unicuique fideli, præſertim Epiſcopo, eſſe proprium cuſtodem Angelum.

AD CAPUT. CLXXIV.

HÆc epiſtola demonſtrat Meletii & eruditionem & inflexibilem pertinatiam. Demonſtrat ipſum ferè ſolum perſtitiſſe in pervicacia. Nam prima ejus pars multis Sanctorum Exemplis ac teſtimoniis ſuadet hanc ſolitudinem

dinem & duritiam eſſe opus Divinæ Gratiæ. Tanta fuit hominis cœcitas. Secunda pars eleganti compendio exponit omnia Joannis Patriarchæ Acta adverſus Sanctum Cyrillum ac ejus Capitula: Acta & in Epheſina Synodo, & poſt ipſam. Laudat etiam Tharſenſem Synodum, in qua Joannes denuò damnavit Cyrillum, innovans omnia ſua Geſta apud Epheſum. De hac Synodo affirmat plura. Primò, quod Cyrillum denuò degradarit. Secundò, quod non ſolum ipſum degradarit, ſed etiam ſeptem alios, qui pro ipſo ac ejus Epheſinis Actis adſcenderant Epheſo Conſtantinopolim: Utique ſeptem Epheſinæ Synodi Legatos ad Principem. Septem Epiſcopos. Et horum primus erat Arcadius, Celeſtini Pontificis ac Sedis Apoſtolicæ Legatus. Proinde Joannes etiam in hunc miſit manus ſuæ violentiæ. Cur Philippo, Romanæ Eccleſiæ Presbytero pepercerit, ignoro. Meletius tertiò affirmat quod profana hæc Synagoga etiam Synodales Literas confecerit, & quod omnes præſentes Epiſcopi illis ſubſcripſerint: Hæ litteræ perierunt, aut latent.

Meletius cum ſumma indignatione etiam affirmat, quod Joannes poſt iſta omnia Paulum Emeſenum in Ægyptum legarit ſupplicem; quod Cyrillus in ſuis Capitulis permanſerit pertinax; & quod Joannes illa ſuſceperit: Illa, pro quibus illum ſecundò damnarat. Quod ita Fidei rectitudinem anathematizarit: Et quidem Scripto. Probat hæc ex variis S. Cyrilli ad varios epiſtolis, quarum hæc compendium eſt: *Interpretatur verò Cyrillus idem in eiſdem litteris ſuis Epiſtolam, quam detulit Paulus, quæ ſurſum ac deorſum ab Antiocheno profertur, ut nihil omninò à Capitulis differentem, ſed eâdem intentione conſcriptam* &c. Hæc eſt fidei profeſſio, quam Joannes Antiochenus per Paulum Emeſenum tranſmiſit Cyrillo, & quam Cyrillus probavit & admiſit ut plenè Orthodoxam. Et ipſum Joannes meritò proferebat ubique. Eam poſtmodo canonizavit Chalcedonenſis Synodus: Et quidem in ipſa profeſſione Fidei. Et quidem quod Sanctus Cyrillus præſtiterit firmus in ſuis Capitulis, eſt plenè verum. Reliqua Meletii aſſerta ſunt pænitùs falſa. Nam nec unquam Sanctus Cyrillus ſcripſit aut dixit iſtam Epiſtolam eſſe eandem cum ſuis Capitulis.

Meletius lucidè exponit conditiones, quas in Berrhæenſi apud

Acacium Synodo Orientales Epiſcopi poſtularunt à Joanne ſuo Patriarcha: *Hujuſmodi conditionem dedimus Antiocheno, ut aut ſuaderet Cyrillum anathematizare omnia ſua, & ſolâ Apoſtolicâ doctrinâ eſſe contentum circa eorum, quæ ſcripta ſunt, intentionem, & ſic conjungerentur Eccleſiæ, aut ipſe Antiochenus anathematizaret in Scripto Cyrillum cum impiis dogmatibus ejus, contra quæ prius ſæpe decrevit, & nomen Deo amiciſſimi Epiſcopi Neſtorii, qui pro ſola pietate tanta perpetitur, Sanctis inſcriberet Dyptichis. Sed nihil horum facere voluit. Propter hæc nos diſſentimus ab eo, atque ab ejus communione disjungimur.* Per Apoſtolicam doctrinam intelligit Nicænum Symbolum. Hoc enim ſolum admitti, & Sancti Cyrilli Capitula projici ſuaſit primum Theodoſio Auguſto Berrhæenſis Acacius. Et Theodoſius poſtulavit ab Epheſina Synodo: Et in hac poſtulatione Factio dudum perſtitit.

Porrò Meletius ſibi ipſi non conſtitit. Nequaquam voluit eſſe contentus Nicæno Symbolo. Etenim addidit: *Servantes fidem ut Apoſtolicam, & à beatis Patribus traditam, quam à magno Theodoro, qui ea, quæ illi tradidére, tradens claruit, accepimus.* Admitti voluit Nicænum Symbolum, & intelligi juxta expoſitionem facinoroſi ſui Anteceſſoris Theodori. Addidit ſe pro illa paratum trucidari, & non tacuit cauſam: *Cui totius Eccleſiæ, & Eccleſiæ, cujus Theodorus extitit Doctor commiſſus eſt Præſulatus.* Et adjungit de ſuis Subditis: *Ipſe terror tam Civitatis quam Territorii hujus me in hac adversùs Ioannem diſcordia detinere ſufficeret, qui ſi me ei tantummodo communicaſſe cognoſcerent ante Sacram, me & vita privaſſent. Nec enim cujus ſint Diſcipuli, neſcis.* Ex quibus diſcimus non ſolùm Meletium, ſed & omnem ejus Parochiam fuiſſe imbutam pertinaciſſimè, & corruptam Theodori erroribus, ideoque fuiſſe & omninò Neſtorianam.

Quæ de Septenni Puero, Sancti Babylæ Antiocheni Epiſcopi in Paſſione Socio ſcribit, firmant Sententiam, quæ duos affirmat iſtius nominis Antiochenos Epiſcopos & Martyres. Eſt non modica Quæſtio. Videatur Cardinalis Cæſar Baronius in Notis ad Romanum Martyrologion, & Godefridus Henſchenius in vitis Sanctorum. Porro hæc omnia contigerunt ante anathematizatum à Rabbula Edeſſeno, ac Acacio Melitinenſi Epiſcopo Theodorum: etenim poſt hoc Anathema Meletius non præſumpſerit ſimilia evomere. Et de Recentibus ob Theodorum

mo-

motibus Sanctus Cyrillus Scripſit ad Sanctum Proclum: *Orientales Epiſcopi, Dei Gratiâ, ſive occaſione, ſive veritate unicum Chriſtum & loquuntur & prædicant, & impias Neſtorii verboſitates anathematizant, & interim multa tranquillitas eſt ibi & in fide quotidie confirmantur, etiam illi qui aliquando dubitabant.* Utique hi Factioſi. Proinde omnes hi motus ſunt taliter Facti, ac ſimili arte cœptum eſt iſtud anathema: Et Proclum Cyrillus rogat, ne damnando Theodori perſonam, detur anſa ex qua illi reſuſcitentur. Ante harum literárum notitiam nemo intellexit iſtam Sancti Cyrilli Epiſtolam.

AD CAPUT CLXXV.

PLura ſunt in Orbe Zephyria. Quod præſens fuerit in ſecunda Cilicia, ſuadent hæc verba: *Solus inter hujus Ciliciæ Epiſcopos perſtat Meletius.* At certum eſt fuiſſe in prima Cilicia. Etenim Hypatius Zephyrii Epiſcopus, qui adfuit ac ſubſcripſit Chalcedonenſi Concilio, etiam ſubſcripſit Synodalibus Primæ Ciliciæ Literis, quas Pelagius Metropolita reſcripſit quæſtoribus Leonis Auguſti circa auctoritatem Laudati Concilii. Et Mopſueſtienſi Synodo, ad quam Imperator Juſtinianus juſſerat convenire omnes omninò Secundæ Ciliciæ Epiſcopos, nullus adfuit Zephyrii Epiſcopus. Quid opus Multis? Infra audiemus disertè, quod Zenobius fuerit Zephyrii in Prima Cilicia Epiſcopus. Fuit unus iſtorum, qui ejici ac deportari maluerunt, quàm pacem admittere. Et fuit ejectus. Ejus in Cathedram videtur ſucceſſiſſe præfatus Hypatius. Proinde præfata verba, *hujus Ciliciæ* ſupponunt non pro prima aut ſecunda, ſed pro tota Cilicia. Et affirmant ex ejus Epiſcopis nullum ſecum permanſiſſe conſtantem, id eſt pertinacem niſi ſolum Mopſueſtienſem Meletium. Hæc verba: *Militari ſuper inductâ Cohorte, juxta eorum qui ſunt Antiochiæ, juſſionem*, diriguntur adverſus Joannem Patriarcham.

AD CAPUT CLXXVI.

CHomatius, quem in ejecti Meletii locum Joannes Patriarcha ordinavit, in Antiochena Domni Patriarchæ contra Ibam Ædeſſæ Metropolitam Synodo, ac in Mopſueſtenæ Eccleſiæ Dyptichis, ex Juſtiniani Imperatoris

Juſſu prolatis in Mopſueſtena Synodo, conſtanter appellatur Thomas. Porrò admirandum eſt, quod Joannes, dum Meletium è Mopſueſtienſi Territorio rogavit ejici, non allegârit legem, quâ Arcadius ac Theodoſius, Auguſti, non ita pridem confirmârant Imperatoris Gratiani Legem, quæ degradatum, ac inquietum adhuc Epiſcopum mandat relegari ad centum millia ab illa Civitate, quam inquietat. Nec illam poſſit ignoraſſe: Ipſam enim laudat Theodoretus in literis ad Anatolium Patricium. Ex hoc Joannis Libello etiam diſcimus, quod Patriarcha Antiochenus omnes omnium ſuarum Provinciarum Epiſcopos non dumtaxat debuerit prævie confirmare, ſed etiam potuerit propriis manibus conſecrare. Videnda eſt epiſtola Sancti Innocentii primi Pontificis ad Sanctum Patriarcham Alexandrum.

AD CAPUT CLXXVII.

HÆc epiſtola ſcripta eſt è latebris Mopſueſtini Territorii, antequam Meletius à Theodoſio Auguſto relegaretur in ſecundam Armeniam. Docet nos quod Meletius ad Comitem Titum verè ſcripſerit omnem Mopſueſtienſem Populum ſibi fideliter adhærere, paratum etiam ad arma. Verùm Comitis arma fuerunt validiora. Secundò nos docet, quod uſque tunc Acilinus, Barbaliſſi Ex-Epiſcopus, Hierapoli manſerit apud Alexandrum. Et tunc omninò in Mopſueſtienſi Eccleſia factum eſt de Sancti Cyrilli ac ſcelerati Theodori nominibus, quod apud quintam Synodum habemus in Mopſueſtana Synodo: E Sacris defunctorum Epiſcoporum Dyptichis caſum Theodori, ac ejus in locum inſcriptum nomen S. Cyrilli. Et è vivorum tabulis raſum eſt nomen Meletii. Factum eſt ad firmitatem pacis. Etenim palmaris Articulus, quem factioſi Epiſcopi in pace averſabantur, erat Sancti Cyrilli communio: Eum cenſebant Hæreſiarcham, ideoque multifaria mortis genera, quam iſtud contagium, malebant admittere. Alter pacis Articulus, quem pari pertinaciâ illi deteſtabantur, erat damnatio Neſtorii. Et inter præcipua adverſùs illum fundamenta, hoc ad Comitem Titum,

tum ſcripſerat Meletius: *Nec enim cujus ſint Diſcipuli neſcis.* Agebat de ſuo Populo, affirmabat eſſe Theodori, qui Neſtorium docuerat Diſcipulos, ideoque ab hujus amore ac defenſione nunquam avellendos. Proindè ad iſtum Populum circa hæc duo componendum, facta eſt iſta mutatio: Sic enim à Theodori communione divulſus eſt, & compulſus ad Sancto Cyrillo non dumtaxat communicandum, ſed etiam ad ejus communionem quotidie in Sacroſancto Sacrificio profitendum.

Aliqua tamen videntur validè obſtare. Primò, quod iſta nominum tranſmutatio fieri non potuerit, niſi ex authoritate, aut ſaltem ex conſenſu Patriarchæ Joannis: At verò hic Theodorum conſtantiſſimè defendit, & illi à Rabbula inflictum anathema nunquam voluit admittere. Ejuſdem animi fuit ejus Nepos ac Succeſſor Domnus. Secundò, defuncti nomen è Sacris tabulis radere, eſt ipſum damnare ac anathematizare: At verò hæc Meletii ejectio facta eſt antè inflictum Theodoro per Rabbulam anathema. Tertiò, vivus inſcribi non poterat in defunctorum tabulis: At verò clarum eſt Sanctum Cyrillum tunc adhuc vixiſſe.

Reſpondeo tertium argumentum eſſe nullius ponderis. Etenim Sanctus Cyrillus potuit primum inſcribi in Vivorum tabulis, & poſtmodo transferri in tabulas Defunctorum. Quod hæ tabulæ frequenter mutarentur, ſeu novæ deſcriberentur, demonſtrant Acta Mopſueſtienſis Synodi. Quapropter iſta omnia videntur non ſimul facta, ſed ex aliquo intervallo temporis.

Degradati Meletii nomen fuit ſtatim ejectum. Hoc jubebat degradatio. Et ejus in locum videtur ſuffectum nomen Sancti Cyrilli viventis. Ob dictam rationem. Iſtud poſtmodò tranſlatum ex more eſt in Defunctorum tabulam. Ex inde ſucceſſit Rabbulæ ac Melitinenſis Acacii in Theodorum Anathema. Et magnus ille ac novus motus Orientalis Eccleſiæ. Nec dubitandum eſt, quin Mopſueſtienſis Populus fuerit inter illos, qui in ſuis Eccleſiis exclamabant: *Creſcat fides Theodori. Ita credimus, ſicut Theodorus.* Porro Meletius tunc exulabat Melitinæ apud Acacium. Nec ſe continebat. Hinc vario fræno debuit comprimi. Ad Mopſueſtenorum igitur plenè pacificandam Eccleſiam, poſſit Acacius, non

à Joanne, ſed à Theodoſio Auguſto, qui Theodori anathema confirmârat, impetraſſe, ut ejus nomen raderetur. Et tunc Sanctus Cyrillus ſucceſſit, non in ſolius Meletii, ſed inſuper in nomen Theodori. Et hinc vides, quam miſeras anchoras habent conjecturæ, quas circa ejecti Theodoriani nominis tempus adducit in Diſſertatione de quinta Synodo Joannes Garnerius. Hujus Meletii nullam habet notitiam: Cenſet Thomam proximè ſucceſſiſſe Theodoro. Eſt veniâ dignus: Quia ignoravit has Caſſinenſis epiſtolas.

AD CAPUT CLXXVIII.

HÆc epiſtola docet primo, quod è cunctis Secundæ Ciliciæ Epiſcopis ſolus Meletius manſerit pertinax adverſus pacem. Secundò, quod hâc de cauſa ejectum Alexander crediderit coronatum Martyrem. Per Coronatum omninò ipſum intelligit. Hinc dicit de ejecto Acilino: *Quia tecum coronatur.* Tertiò, nos docet veram Chriſtianæ Gratiæ efficaciam: *Intendiſti indeclinabiliter in Authorem fidei. Donis ſuis noſtros ſupervincit labores. Nec à veſtra ſeparabit me Charitate, tribulatio, aut anguſtia &c.* Ex quibus vides iſtas Sancti Auguſtini Phraſes fuiſſe ſemper communes, etiam Orientali Eccleſiæ.

AD CAPUT CLXXIX.

HÆc Epiſtola, ſeu præceptum oſtendit preces, quas adverſùs latitantem in Mopſueſtienſi Parochia, ac iſthic turbida molientem Meletium Patriarcha Joannes fecerat, fuiſſe exauditas ab Auguſto Theodoſio. Porrò ille relegatus eſt Meletinam, cuſtodiendus ab Acacio iſthic Epiſcopo, conſtantiſſimo defenſore initæ pacis ac Epheſini Concilii. Divina id fecit providentia; quod Meletius illic propriis oculis ac auribus audiret & videret ſuum Theodorum anathematizari. At an ipſe quoſdam iſthic anathemati recalcitrantes Epiſcopos non accenderit aut foverit, novit Divina Sapientia. Porrò *prima authoritas, Divina Reſponſa, immortalis Vertex*, aliaque id genus ſunt Ro-

Romani Auguſtæ Majeſtatis tituli, adversùs quos aliquando non defuit murmuratio. Nec ſine rationibus. Olent enim paganam ſuperbiam, quæ Auguſtos Principes dementabat in Deos. *Annotatio terribilis* eſt modica per propriam Principis manum ſignata Scheda, qualem Theodoreto miſit ipſe Theodoſius, dum ipſum intra Cyrenſem Civitatem circumſcripſit exilio. Erat executorium prioris Sacræ commonitorium.

AD CAPUT CLXXX.

HÆc Epiſtola eſt plena reverentiæ erga Alexandrum. Erat enim Epiſcopus ſenex, doctus, & per omnia venerabilis. Hinc ipſum Joannes Patriarcha non primum, ſed inter poſtremos juſſit ejici. Speravit aliorum exemplo terrendum & corrigendum. Hinc ad ipſum Comes miſit has ſuas humaniſſimas, ac ſimul divinas ac adorabiles literas. Credo fuiſſe illas, quas Joannes ſpeciatim contra Alexandrum, Helladium ac Theodoretum impetrarat. Hinc Titus horum exemplo conatur iſtum inflectere. Præſens item Epiſtola oſtendit Titum Comitem fuiſſe virum non parvo fructu Chriſtianum.

AD CAPUT CLXXXI.

HÆc Epiſtola oſtendit Alexandrum fuiſſe virum ſummæ Authoritatis & famæ. Hinc enim non ſolus Comes & Vicarius Titus, ſed etiam ipſe Magiſter Militum Dionyſius, antequam ad executionem procederet, illum duxit monendum cum grandi reverentia.

AD CAPUT CLXXXII.

HÆc epiſtola oſtendit finalem Alexandri contumaciam, fundatam in conſuetis contra Sanctum Cyrillum ac Patriarcham Joannem querimoniis. Oſtendit impetratam à Joanne ſpecialem Sacram fuiſſe contra quatuor, non dumtaxat contra tres memoratos Epiſcopos. Exiſtimo quartum

tum fuiſſe Meletium. Epiſtola item oſtendit Alexandrum fuiſſe ſimilem Moabitis, quorum ſuperbia fuit major eorum viribus. Hinc enim, qui tanta de mille mortibus toties jactarat, jam in extremo ſupplicat non palam ejici, ſe ſub ſilentio, ac ſine ſtrepitu dimitti.

AD CAPUT CLXXXIII

HÆc epiſtola eſt executoria Sacræ adverſus Alexandrum Juſſionis. Et docet plura. Primò, Quod Alexander fuerit tantæ opinionis, ut Provinciæ Præſes Libianus videatur ipſum timuiſſe, aut cum ipſo conveniſſe: Hinc Titus Comes cum hiſce litteris legavit Hypatium, qui Libianum ad exequendum cogeret. Et graves minas addidit. Secundò, quod degradati Alexandri Succeſſor debuerit non per ſolum Patriarcham Joannem ſuffici, ſed eligi per omnes Provinciæ Epiſcopos. Quod nempe eſſet Metropolita. An illic etiam Provinciales Epiſcopi non à ſolo Clero ac Populo, ſed etiam à cunctis iſtius Provinciæ Collegis eligerentur, eſt alibi diſcutiendum. Tertiò, quod Provinciæ iſtius Præſes Hierapoli non reſideret. Reſidebat Samoſatæ. Hæc enim olim fuerat Metropolis. Porrò Auguſta Euphrateſia Provincia olim vocabatur Comagena. Poſtmodo ab alluente nobiliſſimo flumine dicta eſt Euphrateſia. Cæſar Auguſtus, dum Armeniam cum ſignis Marco Craſſa ereptis recuperavit, & ſuum nomen addidit, appellans Auguſtam.

AD CAPUT CLXXXIV.

HÆc Relatio nos lucidè docet horum omnium tempus. Hæc enim omnia facta ſunt ſub Epiſcopatu Sancti Procli? At verò Sanctus Proclus eſt anno iſtius ſæculi trigeſimo quarto pridie Idus Apriles, factus Epiſcopus; ideoque Titus Comes Mandatum, quo Alexandrum Metropolitam juſſit extrudi, dedit anno ſequenti ſub exordium Aprilis, & Hipatius illud Libiano Præſidi in manus tradidit die decimâ quintâ ejuſdem menſis. Et ſtatim poſt facta eſt executio. Et quoniam Alexander fuit ultimus inter omnes expulſus, aliorum expulſio

pulſio non eſt penitus ignoti temporis. Eodem anno, die tertiâ Auguſti, Theodoſius Imperator cunctos Neſtorii libros damnavit ad ignem, & ipſum deportavit Oaſin. Ex inde quidam Theodori Mopſueſtienſis libros tranſtulerunt in varias linguas, & ſic evenerunt cuncti motus abundè deſcripti in ſuperioribus.

AD CAPUT CLXXXV.

HÆc Epiſtola denuò oſtendit Alexandrum fuiſſe magni nominis Epiſcopum. Hinc Populus & per acclamationes, & per duras contradictiones, & per ceſſationes à Divinis in ipſum demonſtrant tantum affectum. Harum acclamationum originem exponit in Miſopogone Imperator Julianus. Hic nunquam, aut rariſſimè Theatra, frequentiſſimè Deorum Templa adibat, ideoque Antiochenæ civitatis fidelem populum induxit adversus hæc murmurantem: *Ventitat in Templa, non Agreſtis, tuâ causâ populus, immo etiam Magiſtratus complures in Templa confluunt, & acciperis cum plauſu & clamore magnificè in Templis, ut in Theatris.* Et ipſe reſpondet: *Vos raro in Templa Deorum causâ convenitis, & cum meâ causâ veniſtis, omnia miſcetis & turbatis. Decebat enim bonos ac modeſtos viros, cum ſilentio precantes, bona à Diis petere.* Antiocheni murmurabant, quod Julianus Theatra non adiret, ideòque ipſi acclamare non poſſent; Et quod ad ipſi acclamandum cogerentur Templa adire, & iſthic acclamando agere contra morem. Et ipſe eos arguit, quod Templa ſuis clamoribus profanarent. Ex quibus diſcimus, quod Populares acclamationes à Theatris duxerint originem. Hinc pervenerunt ad Senatum, ad Epiſcopales Synodos, ad Eccleſias, ad quemvis locum. Eis varia maledicentiæ convitia admiſcere, eſt antiqua in Romano Imperio petulantia. Hinc igitur etiam Hierapolitanus Populus conjecit plura in Comitem Titum, ac Joannem Patriarcham. Hinc Præſes Libianus ejus pro ejecto Alexandro deprecationem nec ad hunc, nec ad illum retulit, ſed ad Comitem Orientis.

AD CAPUT CLXXXVI.

HOc Irenæi Scholion demonſtrat Clamatas ab Hierapolitano Populo in Joannem Patriarcham & Comitem Titum fuiſſe omninò fœdiſſimas. Hinc ipſas, non ſolus Libianus Præſes, ſed ipſe etiam Irenæus, licet ſimilium amantiſſimus, erubuit Chartis indere. Nec mirum. Clamabantur enim à Populo, qui unanimi conjuratione volebat violentis manibus ſemet-ipſum invadere. Horrenda furioſitas. Palam Diabolica. Nam talem nec apud Donatiſtas legimus.

AD CAPUT CLXXXVII.

HOc Hypomnyſticum, ſeu epiſtola docet primò, quod præfata furioſitas non ſolum Hierapolitanum Populum, ſed etiam Clerum invaſerit. Secundò, quod contumelioſæ exclamationes ſint factæ in Eccleſia. Nempe adversùm iſthic publicatas, quæ Alexandrum mandabant extrudi, Joannis Patriarchæ, & Comitis Titi literas. Tertiò, quod hanc pacem Dominus Deus ſit inopinatè largitus Eccleſiæ. Et ita palam eſt. Nata enim inter Cyrillum & Joannem, ipſorumque Diœceſes Diſcordia tantas undequaque vomebat flammas, ut nunquam viderentur extinguendæ. Hæc Epiſtola quartò oſtendit ineffabilem Joannis Patriarchæ prudentiam ac patientiam. Etenim præfatas acclamationes ſcribit non adversùm ſe, aut Comitem Titum contumelias, ſed fuiſſe factas ad ſe & ad illum preces. Et Alexandrum appellat ſuavem virum. Et illi, dummodo Eccleſiæ pacem admittat, promittit reditum. Hâc animi ſui moderatione conatur iſtam componere Eccleſiam. Attamen in tranſitu non prætermittit queri de contumeliis. Adjectum Scholion rectè oſtendit Theodoretum fuiſſe inter electiſſimos totius iſtius Diœceſis Epiſcopos. Item oſtendit Samoſatenſem Andream tunc fuiſſe adhuc ſuperſtitem.

AD CAPUT CLXXXVIII.

HOc exilii Decretum eſt manifeſtè latum in Irenæum adhuc Laicum. Etenim nullam Epiſcopatûs malè adepti, nullam facit degradationis memoriam. Proindè latum eſt ſtatim poſt confirmatam Neſtorii damnationem, & per Principem confirmata Acta Epheſini Concilii. Tunc innotuerunt Irenæi facinora: Innotuit, quod non dumtaxat Neſtorianæ perfidiæ Sectator eſſet, ſed etiam Author. Videtur fuiſſe Syrus, & habitaſſe apud Antiochiam, atque ita iſthic unà cum Neſtorio adhuc Presbytero fabricaſſe Hæreſim. Etiam innotuit, quod unà cum Neſtorio Epiſcopo ſtuduiſſet unitas Provincias inficere ac evertere. Utique apud Epheſum. Iſthic enim multarum Provinciarum Epiſcopos ſtabilivit partim in Hæreſi, partim in Factione Neſtorii. Et hinc idem eſt, cum Neſtorio, ſortitus exilium. Nempe in Petras Arabiæ. Et illius executio fuit demandata eidem Orientis Præfecto Iſidoro. Nec ſolummodo relegatus fuit, ſed inſuper exutus cunctis fortunis, tranſſcriptis in Fiſcum. Quis fuerit adjunctus illi Photius, non poſſum certò aſſerere. Poſſit fuiſſe Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ Presbyter, unâ cum Anaſtaſio Presbytero Legatus à Neſtorio in Lydiam, ac alias Aſiaticæ Diœceſis Provincias, ad iſthic ſeminandum ſceleratum Mopſueſtienſis Theodori Symbolum. Attamen plura diſſuadent. Primò, quod hic proſcriptus Photius fuerit vir opulentus: Quod raro tunc cadebat in Clericum. Deinde, quod ejus opes non in Eccleſiam tranſcribantur, ſed in Rempublicam. Tertiò, quod nulla etiam fiat mentio de ipſius Presbyteratu, aut degradatione.

AD CAPUT CLXXXIX.

HOc eſt præceptum, quo Præfectus Iſidorus præcedentem Sanctionem juſſit per neſcio quem Magnificentiſſimum Dominum mitti in executionem. Et vides hic Veredum diſtingui & Parippum. Horum diſcrimen exhibet Lexicon Juridicum Simonis Schardii: Ver. *Veredi, & Parippus*

rippus. De his varia eſt apud antiquos mentio. In Theodoſiano Codice ſub titulo *de publico curſu* exſtat, Imperatoris Juliani Lex: *Parippum eum videri & habendum eſſe, qui uſurpato uno vel duobus Veredis, quos ſolos Evectio continebit, alterum, tertiumvè extra Ordinem commoveat.* Et Imperatores Valentinianus & Valens in lege ad Voluſianum Urbis Præfectum: *Parippum vel Avectarium nullus accipiat, niſi cum noſtræ Serenitatis arbitrio Magiſter Officiorum textui Evectionis addiderit.* Et hujuſmodi Evectio erat adeò honorifica, ut dari non poſſet, niſi per ipſum Principem. Et hinc videmus Irenæum fuiſſe cum honore relegatum. Ei enim datus fuit Veredus cum Parippo. Et adjunctus famulus. Etiam Photio. Et hinc videtur nullatenus fuiſſe præfatus ille Neſtorii Presbyter.

At ecce dum Irenæus per Syriam tranſit, moritur Cyrus Tyriorum Epiſcopus, primæ Phæniciæ Metropolita, atque ita eligitur à Tyriis in ſuum Antiſtitem, & à Theodoreto conſecratur. Quorum arte aut ſtudio proceſſerit hæc electio, ignoro. Interim Theodoſius Auguſtus acquievit, atque ita Irenæus evaſit iſtud exilium. Nec mirum. Etenim perpetua Romani Imperii conſuetudo, & Catholicæ Eccleſiæ diſciplina, non ſolis exilii, ſed & Capitalis ſupplicii, imò & læſæ Majeſtatis, etiam ob perduellionem, reis permiſerunt quamcumque pœnam permutari in Eccleſiaſticam Tonſuram: Monachalem, Clericalem, aut etiam Epiſcopalem. Plura ſunt iſtiuſmodi exempla. Etenim in Chronico ſcribit Victor Tomionenſis Epiſcopus: *Avitus, vir totius ſimplicitatis in Galliis Imperium ſumit. Ricimirus Patricius Avitum ſuperat, cujus innocentiæ parcens, Placentiæ Civitatis Epiſcopum fecit.* Ita ſcribit ad Conſulatum Joannis & Varami. Et ad Conſulatum Ruſtitionis: *Joannes, qui & ante Iuſtum ad Imperium erat electus, Heraclea Thraciæ Epiſcopus ordinatur.* Et Theodorus Lector in primo Collectaneorum libro: *Marcianus Zenonis, congener, adversùs illum conſpiravit. Acri igitur prælio inter Zenonem & Marcianum conſerto, Marcianus longè ſuperior evaſit. Et cunctos, qui à partibus Zenonis ſtabant, in fugam verſos, intra Palatium obſedit, Romulo & Procopio, ejus fratribus ipſum adjuvantibus. Poſtridiè vero capti ſunt, cum in Balneo Zeuxippi lavarent. Et Marcianum quidem Zeno in Presbyterum ordinari juſſit.* Iſta enim Ordinatio faciebat inhabilem ad Imperium, imo & ad omnem uſum gladii:

Pone-

Ponebat Principem extra omne periculum. Hinc igitur & Theodoſius conſenſit in ordinationem Irenæi.

AD CAPUT CXC.

HOc Caput eſt ſummi ponderis. Revelat & docet res huc uſque pœnitùs incognitas. Primò, quod S. Cyrilli judicium, quo quatuor Metropolitas à pace excluſerat, non habuerit effectum in omnibus. Etenim Helladius Tharſenſis fuit admiſſus in pacem, & permanſit Epiſcopus. Nempè ob ſuam Romanam appellationem, & Romanum Reſcriptum, quo Xixtus Tertius Pontifex non ſolùm iſtud S. Cyrilli, nec ſolum Conſtantinopolitani Concilii, ſed etiam Epheſini Concilii Decretum circumduxerat. Ex quo lucidiſſimè patet, quod Orientalis Eccleſia ſemper conſtantiſſimè crediderit Generalium Synodorum ſancita ſubeſſe Romano Pontifici, ideoque hunc eſſe omnibus iſtis ſuperiorem. Dorotheus & Eutherius manſerunt pertinaces, ideoque & perierunt cum perditionis filio. At quid factum eſt de Himerio? Etenim de ejus pertinacia ac exilio nulla hîc eſt memoria. Nulla item de ejus converſione. An forſitan ante hæc omnia fuerit mortuus, ignoro. Quidquid ſit, Nicomedienſis Eunomius adfuit Chalcedonenſi Concilio.

Hoc Caput ſecundò docet, quod plures alii fuerint à pace Excluſi. Porrò Hierapolitanus Alexander Dux totius pertinaciæ, in Ægyptum, Marcianopolitanus Dorothæus in Cappadociæ Metropolim, Mopſueſtienſis Meletius fuit relegatus Melitinam: Nempe, ut firmè cuſtodirentur à S. Cyrillo, Firmo, & Acacio, iſtic Epiſcopis. Multa millia, quæ Meletius dicitur ab Acacio paſſus, haud dubiè paſſus eſt propter petulantiam: Forſan patratam adversùs anathema, quod Acacius Theodoro mopſueſtienſi inflixit, ac ejus dogmatibus. Etenim præſens Relegatorum Catalogus, uti & Capitis titulus eſt Irenæi opus, ideoque mirandum eſt, quod S. Cyrillum ac ejus communionem dicteriis laceret, hos autem Schiſmaticos ornet encomiis. Memoratus hîc Baſilius fuit Lariſſæ Epiſcopus, Metropolita Theſſaliæ. In ſua Illyriciana Diœceſi habuit conſortes Julianum Sardicenſem cum ipſo Demetriadis

triadis Epiſcopo. Erroris & pertinaciæ iſtic originem ignoro. Opinor proveniſſe ex eo, quod Orientales Illyrici Antiſtites tunc non rarò adirent ſolemnes Synaxes Conſtantinopolitani Epiſcopi, & Synodos. Ita illi virus è Neſtorio hauſerant. Hinc non ſine cauſis Apoſtolica Sedes improbavit iſtos acceſſus, ideoque iſtic poſuit ſuum Vicarium. Quidquid ſit, hoc tempore Saturninus, quem à Maximiano Conſtantinopolitano conſecratum Marcianopolitanus Populus bis abjecerat, tandem accepit pacificam poſſeſſionem iſtius Eccleſiæ. Alexandro Panolbius, Panolbio Joannes, Joanni ſucceſſit Stephanus, qui adfuit Chalcedonenſi Concilio.

AD CAPUT CXCI.

HÆc Theodoſii Lex exſtat in tertia parte Epheſini Concilii: Et, licet non plena, in Theodoſiano Codice. Præſens fragmentum eſt ex alia tranſlatione. Hæc haud dubiè nos docuiſſet aliquid, ideoque dolendum eſt, quod non habeamus integram.

AD CAPUT CXCII.

HÆc eſt Synodalis Epiſtola, ideoque docet primò, quod ad admittendam pacem Helladius congregârit Synodum ſuæ Provinciæ. Secundò, quod omnes ejus Epiſcopi in pacem conſenſerint, excepto uno Zenobio Zephyrii Epiſcopo. Tertiò, quod Sacram faciendæ pacis Juſſionem Ariſtolaus Tribunus detulerit ad Helladium. Forſitan ex ſingulari reverentia: Quod Cilicia eſſet Provincia admodum devota ac utilis Romano Imperio. Quartò, quod Cilices admiſerint omnes & ſingulos pacis articulos. Etiam damnationem Neſtorii: Quam tamen Joannes Patriarcha diſpenſatoriè permiſerat ſingulorum arbitrio. Quintò, quod hæc omnia fuerint facta ex Decretis etiam Xixti Pontificis. Haud dubiè in Orientem ſcripſerit varias litteras, quas temporis injuria nobis abripuit. Notandum eſt, quod Helladius Proclum Conſtantinopolitanum præponat Cyrillo Alexandrino,

andrino, ac Joanni Antiocheno. Etenim Pacta, quæ de ſervando Conſtantinopolitani Concilii ſecundo Canone Proclus fecit cum Antiochena Eccleſia, non cum Joanne fecit, ſed cum ejus Succeſſore Domno. Ita Theodoretus diſertè ſcribit ad S. Flavianum, Succeſſorem Procli. Proinde hinc diſcimus, quod Proclus ſtatim à ſui Epiſcopatus exordio cœperit urgere & obſervare iſtum Canonem, & tandem per iſta Pacta confirmarit, atque ita os clauſerit omnibus contradictionibus. Diſcimus, quod plures Eccleſiæ Proclo etiam antè Pacta obedierint. Ex his, Procli gratiam captaturus, ſe cum omni ſua Synodo adjunxit Helladius. At certum eſt, quod S. Cyrillus iſta omnia improbârit. Etenim ſimilibus Juvenalis Hieroſolymitani Epiſcopi prætenſionibus ſe conſtanter objecit & in Epheſino Concilio, & poſtmodò apud S. Leonem Pontificem. Et Dioſcorus omnia, quæ poſtea declamavit adversùm iſta Pacta, haud dubiè declamavit ex Dictis & Factis S. Cyrilli. Porrò Helladius poſt hanc pacem non diu ſupervixit: Erat enim admodum ſenex. Et habuit Succeſſorem Marianum. Lucet hoc èx Baſilio Seleucienſi Epiſcopo, in ſecundo libro de vita & miraculis S. Martyris Theclæ. Refert illic litem iſtius Mariani cum ſuo Anteceſſore Dexiano, & affirmat illum ob patratam irreverentiam fuiſſe percuſſum à Martyre, & ita defunctum. Hic eſt Dexianus, qui cum Joanne Antiocheno adfuit Epheſi, & poſtmodo pertinax adhæſit præſenti Schiſmati. Hinc etiam diſcimus ipſum fuiſſe veraciter converſum. Eum enim Baſilius inſigniter deprædicat.

AD CAPUT CXCIII.

HAnc Epiſtolam Irenæus ſuæ Tragædiæ indidit, quò oſtenderet & Helladium & Theodoretum, dum pacem amplexi ſunt, fuiſſe prævaricatores & Vertumnos. Et Epiſtola oſtendit Theodoretum Factionis illius, quæ Neſtorii damnationem nunquam admittere voluit, fuiſſe Principem & Coriphæum. Interim vana eſt Irenæi calumnia. Etenim uterque optimo jure reponere poterat, quod in Libro de Pudicitia Tertullianus: *At enim me non magis dedecorabit utilis levitas, quam*

quàm ornaret nocens. Non ſuffundor errore, quo carui: Quia caruiſſe delector. Nemo proficiens erubeſcit. Porrò adjuncti Scholii Author, fuit Magnus Theodoreti Encomiaſtes, ac non bene affectus quinto Concilio. Affirmat ipſum fuiſſe procuratum ac impetratum per Acephalos, ad arietandam ac infirmandam Authoritatem Chalcedonenſis Concilii: Et hinc ab illo invaſas perſonas, non quæ magìs aut minùs Neſtorio adhæſerant aut faverant, ſed quas laudata Synodus admiſerat, aut non damnârat. Affirmat Helladium non minùs, quàm Theodoretum aut Ibam, pertinaciter pro Neſtorio egiſſe: Et probat ex præſenti Epiſtola. Et quærit rationem, cur non hæc ſola Ibæ Epiſtola, ac quædam Theodoreti Scripta fuerint damnata per quintam Synodum? Et reſpondet: quia Chalcedonenſis Synodus nullam fecit Helladii memoriam, ideoque per ejus latus non potuit invadi aut lædi. Quæ omnia non carent omni fundamento. Sunt res longæ, & alterius loci.

AD CAPUT CXCIV.

HÆc Epiſtola ſcripta eſt ſub finem anni trigeſimi quinti, aut ſub exordium trigeſimi ſexti, Sæculo quinto. Etenim per ipſam laudata Lex fuit data anno trigeſimo quinto, die tertiâ Auguſti. Epiſtola nos docet plura magni ponderis. Primò, quod Lex prodierit ob non plenè à quibuſdam Orientalibus Epiſcopis adimpletas pacis conditiones. Hæ erant tres: Admittere damnationem Neſtorii, anathematizare ejus Dogmata, & admittere Ordinationem & Succeſſionem Maximiani. Theodoretus ac alii plures duas priores omninò averſabantur. Quin & Joannes Antiochenus circà illas connivebat. Et ſub iſta conniventia plures admiſit ad pacem. Ex Theodoreti conſilio. Hoc aliis Epiſcopis graviſſimè diſplicuit. Et ipſorum Populis. Hinc etiam poſt initam pacem Civitates contrà Civitates, & Populi adversùs Populos, quod ſcandalizans aliquid audirent in Magiſtris Epiſcopis, confligebant. Hinc præfati Epiſcopi retulerunt ad Principem. Et Theodoſius Legem emiſit, quæ Neſtorium æquiparavit Simoni Mago, & ejus Dogmata juſſit appellari hæreſim, non dumtaxat Neſtorianam, ſed etiam Simonia-

monianam: Et ejus Sectatores ac Defenſores dici non dumtaxat Neſtorianos, ſed etiam Simonianos. Et ejus damnationem admitti, ac ipſum ab omnibus ſolemniter anathematizari. Inſuper omnia ejus Scripta exuri. Sic ſperavit ceſſaturum omne illius patrocinium, omnem ſequelam, omnem memoriam. Imitatus eſt magnum Conſtantinum, qui ſimili remedio ſtuduit eradicare omnem Arii memoriam, Arianos ſanciens dici Porphyrianos.

Epiſtola ſecundò docet, quod hujus Legis publicatio ac executio fuerit demandata Ariſtolao Tribuno: Et quod ipſe ſingulas Orientales Eccleſias adierit ad iſtam profeſſionem coacturus earum Epiſcopos. Forſitan etiam Clericos ac Populos. Tertiò, quod omnes iſti Epiſcopi fuerint prompti ad obedientiam, proteſtantes ſe mundos à talibus ſuſpicionibus, & velle ſuas opiniones aut æſtimationes ab illis liberari. Quartò, quod alii meliores Epiſcopi iſta generali Proteſtatione ac etiam Profeſſione non fuerint contenti, ſed in ipſa exprimi voluerint certos Articulos, quibus Neſtorius manifeſtè abjiceretur. Quintò, quod alii interceſſerint, provocantes ad Sacræ Juſſionis textum, & aſſeverantes nihil præter ipſum poſſe exigi. Sextò, quod huic Interceſſioni, licet aliquid fundamenti haberet, S. Cyrillus nequaquam acquieverit, ſed neceſſariò addendos cenſuerit hoſce Articulos: Chriſtus Dominus eſt ipſum Unigenitum Dei Verbum, at inhumanatum ac incarnatum. Habet duas Nativitates: Æternam ex Deo Patre, & temporalem ex homine Matre. Eſt unica Perſona. Propria S. Cyrilli, quæ in litteris ad Beronicianum Epiſcopum expreſſit, verba ignoro. Hæc eſt eorum ſubſtantia. Iſta ad Beronicianum Epiſtola non modico eruditionis damno latet aut periit. Per iſtud additamentum Cyrillus ſperavit ex omnibus cordibus evellendos Capitales Neſtorii errores: De duobus Filiis ac Dominis, abnegata voce *Dei-Para*, de abjecto duodecimo ſuo Capitulo, quod ipſum Deum Verbum aſſerebat in aſſumpta natura paſſibilem, ac paſſum.

Huic Legi adjectum fuit Decretum, quo Neſtorius è ſuo Monaſterio fuit deportatus in Oaſin. Affirmat hoc ex ipſius Neſtorii libro Evagrius Epiphanienſis: *Refert etiam Neſtorium quadriennio in ſuo monaſterio commoratum, omni honore ac reverentia affectum*

 fuiſſe;

fuiſſe ; poſtea autem Edicto Imperatoris in locum , qui Oaſis dicitur, eſſe relegatum. Et quod hæc omnia emanarint ad Joannis Patriarchæ Antiocheni, haud dubiè per S. Proclum Conſtantinopolitanum Epiſcopum adjuti, ſuggeſtiones ac preces, teſtatur in Eccleſiaſtica hiſtoria Anaſtaſius Cardinalis Bibliothecarius : *Quartò Neſtorii depoſitionis anno, Ioannes Antiochenus Epiſcopus, amore Dei detentus, videnſque multos Antiochenorum viros egregios, à Neſtorio adulterinâ doctrinâ infectos, ſcribit, rogans Imperatorem Hunc ab Oriente pellendum. Imperator autem Neſtorium quidem exilio relegavit apud Oaſin.* Errat hæc eſſe facta ante Eccleſiarum pacem. Item errat Theodori Mopſueſtienſis anathema proceſſiſſe ab illo Edeſſeno Epiſcopo, qui fuit Rabbulæ Clericus. Hic enim non fuit niſi poſt Ibam Succeſſor. Porro hæc omnia facta ſunt ante iſtud anathema.

Quæſtio eſt, quomodo Beronicianus poſſit tunc fuiſſe Tyri Epiſcopus ? Rationem dubitandi facit Theodoſii Imperatoris Lex, quâ Irenæum Beroniciani Anteceſſorem, juſſit ejici. Etenim Lex, aut certè promulgatorium Edictum habet hanc ſubnotationem : *Lata ſunt hæc in Eccleſia Monachorum in Deſertis degentium, die vigeſimâ tertiâ....... Indictione primâ, anno Diocletiani centeſimo ſexageſimo ſexto.* Et marginale Scholion addit : *Apud Romanos eſt decima octava Aprilis.* Erat Chriſti Domini annus quadringenteſimus quadrageſimus octavus. Et quod anno quadrageſimo nono Irenæus adhuc fuerit Epiſcopus, eſt ſupra demonſtratum. Et fuit ordinatus ante pacem Eccleſiæ, anno trigeſimo ſecundo. Quomodo igitur Beronicianus poſſit anno trigeſimo quinto fuiſſe Epiſcopus ? Certè ex ſuperioribus conſtat Beronicianum Irenæi non Anteceſſorem fuiſſe, ſed Succeſſorem. Reſpondeo eſſe nodum inſigniter difficilem. Irenæi promotio fuit obnoxia multis vitiis, multis contradictionibus. Nec per Patriarcham facta eſt, nec per Provinciæ Epiſcopos, ſed per Theodoretum, neſcimus quo jure aut titulo. Ex ejus item occaſione Berytenſis Eccleſia videtur rebellaſſe adversùs Tyriam Cathedram, ac ſe erexiſſe in Metropolim : Proinde Joannes Patriarcha tunc, præſertim poſt initam pacem, damnaſſe iſtam Ordinationem, & Irenæo ſuperordinaſſe Beronicianum. Poſſit hic cum illo uſque ad laudatam Theodoſianæ Legis executionem contendiſſe, & ambo in conten-

tentione ſediſſe. Et hinc Beronicianus pro pace, quam Irenæus deteſtabatur, fuit zeloſiſſimus, & fidiſſimus S. Cyrillo. Ego uſque ad invenienda alia documenta, neſcio aliud.

AD CAPUT CXCV.

HÆc Epiſtola videtur ſcripta poſt emiſſam ac publicatam Legem, laudatam in præcedenti Epiſtola. Et poſt factam ejus executionem. Eſt enim ſcripta poſt admiſſam ab omnibus Orientalibus Epiſcopis damnationem Neſtorii, & anathematizata ejus Dogmata. Docet Conſilium, quod de addendis ad præceptam à Theodoſii Lege profeſſionem, & exprimendis quibuſdam Capitalibus Neſtorii Articulis S. Cyrillus Ariſtolao dederat, non obtinuiſſe, ſed manſiſſe ſine effectu. Utique ob multorum Epiſcoporum contradictionem, proclamantium ſe cogi non poſſe ultra Legis terminos. Hinc illi etiam poſt iſtam profeſſionem perrexerunt pacem fovere ac venerari, & ſimul prævaricari: Venerari verbo & lingua, prevaricari veritate & opere. Projicere Neſtorium, & retinere ejus Dogmata. Et dicere de illo: *Ob hoc ejectus eſt ſolùm, quod Dei Genitricem minimè fateretur, & aliud nihil*. Hinc illi vocem iſtam profeſſi ſunt, à re in ſuis cordibus alieni. Immò etiam quædam manifeſtè Neſtoriana loquebantur: Et redarguti reponebant: *Non præſumpſi*. Hoc eſt nihil impegi in Principis Legem. Quæ omnia S. Cyrillo graviſſimè, & meritò diſplicuerunt. Hinc ad Joannem Patriarcham ſcripſit duo. Primò, quod facta Profeſſio pro inſuſpectis Epiſcopis ſufficiat, nequaquam pro ſuſpectis. Secundò, quod hi omninò cogendi ſint ad novam Profeſſionem, armatam Additamentis, expreſſis in Epiſtola ad Beronicianum Epiſcopum, uſque ad verba: *Inaccuſabilem fidem*. Ex quo diſcimus, quod in iſta Epiſtola S. Cyrillus poſuerit totam Profeſſionis formulam, quam à ſuſpectis Epiſcopis & Clericis volebat exigi & fieri. Dolendum eſt, quod iſta Epiſtola lateat, aut perierit.

Hoc ipſo tempore S. Cyrillus ad Venerabilem Maximum, Antiochenæ Eccleſiæ Diaconum & Archimandritam ſcripſit hanc Epiſtolam: *Cognovi ex dilecto Monacho Paulo Pietatem tuam uſque ad*

ſtantinopolim, ſecum deportantes integra plauſtra accuſationum. Proinde ſcripta eſt poſt quadrageſimum quartum iſtius Sæculi annum, quo S. Cyrillus obiit. Antea ſcribi non potuit. Sanctus etiam Cyrillus, licet Theodori ac Diodori anathema tandem admiſerit, nequaquam tamen admiſit iſtas calumnias in Orientales Epiſcopos. Dioſcorus eis ſuas aures præbuit. Proinde non Joannes, ſed Domnus Patriarcha ſcripſit iſtam Epiſtolam. Et quia omnis calumnia fundabatur in Theodori ac Diodori Patrocinio, Epiſtolæ annexuit duas ſui Anteceſſoris pro illis Epiſtolas, forſitan etiam ſcriptas ad S. Proclum, quarum fragmenta habemus apud Facundum Hermianenſem. Idem Facundus nobis cuſtodivit fragmentum Epiſtolæ, quam Domnus eadem de re ſcripſit ad Imperatorem Theodoſium: Continet eaſdem querimonias, ideoque ſuadet etiam præſens fragmentum eſſe ex alia Epiſtola ejuſdem Domni. Domnus Conſtantinopolim hac de re ſcripſit duas Epiſtolas: Aliam ad Principem, aliam ad Proclum. Et quia in priori revelatâ facie accuſavit Eutychetem, ejus iram non modicè incurrit. Attamen vivente Proclo calumniæ non obtinuerunt. Hic enim nec ſuasdedit, nec Principis, apud quem poterat omnia, aures eis permiſit. Succeſſor S. Flavianus ex rationibus non fuit iſtius potentiæ, ideoque tunc calumniæ, ac per ipſas Eutychiana blaſphemia, incæperunt vigere.

AD CAPUT CXCVII.

IRenæus fuit ex pertinacibus Diodori ac Theodori Defenſoribus. Etenim Theodoretum graviter increpat, quod in neſcio quo ſcripto, cujus Aſſertiones variorum Patrum teſtimoniis roborârat, omiſiſſet iſtorum duorum teſtimonia. Rei ſeriem ſupra audivimus. Hinc igitur idem Irenæus in ſuperiori Scholio affirmat à Cyrilli Sectatoribus erectam fuiſſe novam Factionem, & adjungit de venerabili Diacono ac Archimandrita Maximo: *Etenim Maximum quendam Monachi habitu circumpoſitum, & ferventer Apollinarii errore languentem, cum Litteris Imperialibus, & Præceptis Præfectoriis, & virtute maximè plurimâ, ad Orientem dirigunt, quaſi per Ioannis concordiam ejus jam ſtudium monſtrantes,*

Hæreſis quidem languorem diſſentiunt per Orientis Eccleſias, præparent verò anathematizari, qui Orthodoxiæ egregiorum Prædicatorum Luminaria fuere clariſſima, & Apollinarii deliramenta, & præcipuè novæ hujus venena Hæreſios detexerunt. Per magna iſta Luminaria intelligit Diodorum ac Theodorum. Nova Hæreſis ſunt apud ipſum S. Cyrilli Capitula.

Et quidem quod Venerabilis Maximus fuerit non ſolummodò adversùs Neſtorium, ſed etiam adversùs Theodorum, ac Diodorum zeloſiſſimus, & varia in iſtos fines itinera confecerit, eſt demonſtratum in ſuperioribus. Nam & S. Cyrillus de ipſo ſcribit in literis ad Acacium Melitinenſem Epiſcopum: *Religioſiſſimus ac Reverendiſſimus Diaconus & Archimandrita Maximus ad me pervenit, & talem virum aſpexi, ſicut oportebat in longo tempore deſiderantem videre.* Exponit ejus zelum, & zeloſiſſima contra Neſtorium, Theodorum, ac Diodorum ſtudia, & proſequitur: *Cum autem me adhortatus eſſet memoratus Religioſſimus Diaconus & Archi-Mandrita Maximus, ut interpretarer Fidei Symbolum, à Sanctis Patribus Nicææ congregatis expoſitum, ad hoc me contuli. Affirmat enim verſutè quoſdam ſimulare hoc & dicere, & ipſum ſequi, non tamen adhuc cogitationes rectas habere, immò potiùs ea, quæ ſunt rectè & conſtanter dicta, ad id quod ſibi uidetur, detorquere.* Ad ejus ergo preces atque hortationes S. Cyrillus expoſuit Symbolum, Expoſitionem dedicavit Archi-Mandritis Antiochenæ Eccleſiæ, & cum debitis admonitionibus tranſmiſit Joanni Patriarchæ. Porrò Expoſitio non ſolum Neſtorium, ſed etiam Theodorum damnat: Et laudat S. Procli Literas non dumtaxat ad Armenios, ſed etiam ſcriptas ad Orientales. Utique de cauſa Theodori. Quapropter compoſita eſt, poſtquam S. Cyrillus damnarat non ſola Theodori Capitula, ſed etiam Perſonam. Quod videtur non eſſe factum ante trigeſimum ſeptimum iſtius Sæculi annum.

Per præſentem igitur Epiſtolam Patriarcha Joannes reſpondet præfatis querimoniis. Et non Sancto Cyrillo, ſed Sancto Proclo reſpondet: Quia nempè etiam hic ipſi fecerat ſimiles querimonias. Reſpondet varia. Primò, compendiosè exponit initæ pacis ſeriem, exordiens à prima Legatione Ariſtolai. Secundò, quod impias, quas antea non adverterat, Neſtorii blaſphemias, jam

jam perſpectas habeat: Et quas Scripto, & quas Verbo docuit. Tertio, quod ejus & dogmata & Perſonam jam ſolemniter anathematizarit. Quartò, quod anathematizarit non ſolum ipſum, ſed & omnes, qui ſimilia docent & ſapiunt. Quintò, quod ejus Epheſinam damnationem ſolemniter admiſerit. Sextò, quod ipſe ſolus hæc omnia non fecerit, ſed etiam omnes cum ipſo Orientales ſui Patriarchatûs Epiſcopi. Quod tamen accipiendum cum temperamento. Etenim Theodoretus non fecit. Nec alii quidam Epiſcopi, quos poſtmodò ad illa compulit octava Actio Chalcedonenſis Concilii.

Exinde Joannes adducit varia Nicæni Symboli Encomia, quæ S. Proclo perſuadeant in ſua Diœceſi vigere plenam ejus authoritatem ac reverentiam. Primò, quod ſit Regularum omnium Regula, quæ omnibus Synodalibus ac aliis Eccleſiaſticis Actis debeat præfulgere, ac ſemper præfulgeat. Secundò, quod hanc præfulgentiam omnis ſua Diœceſis illi ſemper detulerit. Tertiò, quod omnes in ipſo baptizati ſint, vivant, & baptizent. Quartò, quod ſit piiſſima fides, quam tradiderunt Prophetæ, Evangelia, Apoſtoli, ac omnes Eccleſiæ Patres uſque ad iſtam Synodum. Quintò, quod ipſi nihil poſſit addi vel demi. eſt enim Regula circum-ſcriptiva ac deſtructiva omnium Hæreſium. Sextò, quod omnis ſua Diœceſis anathematizet omnes Hæreticos, quibus iſtud Symbolum dixit Anathema: Nempè Arium, Sabellum Photinum, Simonem Magum, Marcionem, Valentinum, Manichæum, Paulum Samoſatenſem, & omnes ejuſmodi. Quo ſenſu dicat Photinum damnari ab iſto Symbolo, ſupra expoſui. Ex quo vides iſtam Phraſim tunc viguiſſe per omnem Eccleſiam. Septimò dicit, quod omnis ſua Diœceſis damnet omnem pravum intellectum ac Intellectores iſtius Symboli. Octavò, quod ipſum intelligat ac tradat juxta unanimem ſenſum SS. Patrum: Et Græcorum & Latinorum.

Et his omnibus Joannes non contentus, adjecit Nycænum Symbolum, & totum inſeruit ſuis litteris. Et quidem contrà Canonem & morem iſtius temporis. Iſto enim tempore Nicænum Symbolum adhuc erat ex illis, de quibus S. Joannes Chryſoſtomus toties dixit ad Populum: *Norunt Initiati.* Et hinc quæ-

ſtio

ſtio eſt, quæ ratio Joannem ad iſtam inſertionem permoverit. Reſpondeo, quod ſupra ab Euſebio Dorylcenſi ac Joanne Caſſiano laudari audierimus Antiochenum Symbolum: Hoc eſt, ſingulare Symbolum, quo Antiochena Eccleſia utebatur in Sacris Miniſteriis. Forſitan aliqui, rerum non plenè periti, poſſint fuiſſe ſuſpicati, quod ipſe uteretur alio Symbolo, & Nicænum negligeret. Hanc igitur famam averſurus Joannes adduxit Symbolum, atque ita oſtendit Antiochenum ab ipſo non eſſe diverſum: Ipſum includi in Antiocheno. Nempè Antiochenum erat ipſum Nicænum, ſed cum quibuſdam Additamentis. Hinc Joannes adjungit: *Hæc ad eorum ſatisfactionem, qui ſatisfactione indigent, per tuam direximus Sanctitatem.*

Hæc verba, *Nos enim omnia, quæcumque oportuit fieri, ante quatuor annos, mox ut venit ab Ægypto ter Beatus Paulus, & fecimus, & egimus, & diximus*, demonſtrant tempus præſentis Epiſtolæ. Etenim Paulus Emeſenus ex Ægypto in Syriam rediit ſub exordium anni trigeſimi tertii, ideoque hæc Epiſtola fuit ſcripta anno trigeſimo ſeptimo. Joannes hìc affirmat & alia. Primò, quod Ariſtolaus Tribunus cum ſuperius laudata Principis Sacra iverit per omnes & ſingulas ſui Patriarchatûs Provincias, & quod omnes earum Epiſcopi exactam deſuper Profeſſionem fecerint. Secundò, quod iſta Profeſſio fuerit à multis facta ante quatuor annos, ſtatim ad Pauli Emeſeni regreſſum, ideoque quod ejuſtas ſit ininnovatio illis non fuerit neceſſaria. Tertiò, quod hæc neceſſivecta per neſcio quem malum gyrum, qui non dumtaxat Orientalem Diœceſim, ſed omnem mordeat ac incendat Eccleſiam: Niſi tamen Proclus exſtinguat hoc incendium. Reſpicit jactatum in Theodorum anathema, ipſum exaggerat, & expoſtulat Procli auxilium. Hæc tamen non ſcripſit ex plena fide. Etenim iſtius innovandæ Profeſſionis neceſſitas nequaquam ex illo anathemate, ſed partim ex plurium Orientalium Epiſcoporum adversùs pacem rebellione, partim ex aliorum circa pacis articulos contemptu, duxit originem.

Porro Joannes hìc enumerat omnes ſuæ Diœceſios Provincias, & ſunt hæ: Duæ Syriæ, Duæ Phæniciæ, Duæ Ciliciæ, Iſauria, Euphrateſia, Arabia, Oſrhoëna, Meſopotamia, ac Pa-

ralia. Hoc eſt Cyprus. Etenim Paralia eſt idem quod Maritima, Paralos Salaminia erat famoſiſſima triremis ſpecies, ideoque ab illa omnis Inſula accepit nomen *Paralia*. Iſtas igitur omnes Provincias Joannes Patriarcha ad novam iſtam Profeſſionem compulit. Et addit tria notanda. Primum eſt, quod Neſtorium palam appellet Maledictum, & affirmet, quod propter ipsum Mundus multa mala incurrerit. Ex quo lucet ipſum fuiſſe plenè illuminatum & converſum. Nam & ſupra audivimus, quod ipſe Legem, quâ Neſtorius in Oaſin deportatus fuit, impetraverit. Secundum eſt, quod S. Proclus fuerit fidus hujus Profeſſionis Author: Et de tanto in omnem Eccleſiam munere Joannes agit illi gratias. Tertium eſt, quod Neſtoriana lues ac turbulentia tunc plenè necdum ceſſarent in Cilicia. Haud dubiè in Secunda. Propter Mopſueſtienſes, plenè corruptos ac accenſos à Meletio. Quas turbas excitarint, quis fuerit Domnus Choneus, & quas afflictiones ab illis ſuſtinuerit, ignoro. Qualemcumque horum memoriam debemus Caſſinenſi Codici.

Porrò laudatus hic Theodorus eſt Damaſci Epiſcopus, Secundæ Pheniciæ Metropolita, Succeſſor Joannis, qui cum Joanne Patriarcha fuerat apud Epheſum. Hic Theodorus adfuit Chalcedonenſi Concilio, ac Antiochenæ item Synodo, quam Patriarcha Domnus egit in cauſa Athanaſii Parrhenſis Epiſcopi apud Euphrateſios. Cur Damaſci Epiſcopus dicatur à Secunda Cathedra, ſeu Conſeſſu, exponit in ſuo ad Octavam Synodum, & per Baanem Patricium legi juſſo, Epanagnoſtico Imperator Baſilius, Thomam Tyri Metropolitam appellans Proto-Thronum Antiochiæ. Ad eandem Synodum Elias, Theodoſii Patriarchæ Hieroſolymitani Vicarius ac Legatus dixit: *Sanctiſſimus Thomas Metropolita Tyri, ſicut & vobis notum eſt, Prima Sedis Exiſtens Sedis Antiochia, qua Patriarchâ privata, ipſe locum tenet Sedis illius, uſque dum fiat Patriarcha in eadem Sede. Ob hoc non oportuit eum deferre litteras miſſas ab alio aliquo, cum ipſe authoritatem & poteſtatem haberet in eadem Sede.* Thomas non habebat ſuæ Legationis ac vicis teſtimoniales litteras, ideoque octava Synodus detrectabat illum admittere: Hæc Eliæ interceſſio fecit admitti. Eadem Synodus dat ipſi hunc titulum: *Thomas Metropolita Tyri, primus Seſſor, & Primas Sedis Theopoleos Antiochia.* Anaſta-

ſius Bibliothecarius dat hoc marginale Scholion : *Primum Seſſorem, id eſt, Proto-Thronum dicit eorum Epiſcoporum, qui ad Antiochenam pertinent Eccleſiam.* Quod ipſum repetit in Eccleſiaſtica hiſtoria. Etiam Martyr Theophanes. Etiam Joſeph, Michaelis Alexandrini Patriarchæ Archidiaconus ac Legatus, dixit ad eamdem Synodum : *Thomas Sanctiſſimus Præſul Tyri, Prima Metropoleos Antiochenſium Throni, qui etiam res Eccleſiaſticas ejus diſponit, eſſe quod non ſit ibidem Patriarcha.* Hinc igitur Joannes Patriarcha in hiſce litteris Theodorum Damaſci Epiſcopum, Secundæ Phenicíæ Metropolitam, dicit eſſe illum, qui eſt *à Secunda Cathedra ſeu Conſeſſu.*

Certè Caſſinenſi Codici debemus magnas gratias : Etenim huc uſque ignoravimus, quod iſta primæ Phenicíæ dignitas eſſet adeo antiqua. Etiam ignoravimus, quod hæc dignitas eſſet Secundæ Phenicíæ. Ego ſane opinatus huc uſque fui iſta eſſe commenta recentiorum Græcorum. Quæ ſit prima eorum origo, neſcio dicere. Eſſe poſſit juvenalis Hieroſolymitani Epiſcopi conatus ad invadendas ambas Phenicias. Ad eas ſibi firmiter alligandas Joannes Patriarcha, aut ejus Anteceſſor Theodotus poſſit eis dediſſe iſta privilegia. Eſt conjectura. Notanda ſunt præſentis Epiſtolæ verba : Qui ex Secunda Phenicia venientes &c: demonſtrant dignitatem Antiocheni Patriarchæ. Oſtendunt quod hic, Metropolitas conſecraturus, eorum civitates non acceſſerit, ſed quod earum Electum, unà cum Clero ac Populo, ad ſuas manus evocaverit. Quam dignitatem uti antiquam, nempe natam ex Apoſtolico Canone, etiam laudat S. Innocentius primus Pontifex in literis ad S. Patriarcham Alexandrum.

19. 1. Ex præfata Antiochenarum Provinciarum enumeratione diſcimus & quædam alia. Primò, quod tres Paleſtinæ tunc eſſent penitùs divulſæ ab iſto Patriarchatu, & quod pro Patriarcha venerarentur Hieroſolimæ Epiſcopum. Etenim Joannes Patriarcha nullam de ipſis facit memoriam. Attamen Juvenalis poſſeſſio non fuit firma. Eam enim adeo tunc oderat Venerabilis Gennadius, Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ Presbyter & Archimandrita, ut ſuo Epiſcopo S. Proclo, ipſam admittenti, communicare noluerit, longè minùs ipſi Iuvenali. Quod etiam S. Cyrillus ipſam non probarit, docet auxilium & conſilium, quod ab ipſo imploravit

ravit Gennadius. Attamen Cyrillus, utpote pacis amantiſſimus, ei ſuaſit, ut diſpenſatoriè communicaret, & propter hanc quæſtionem non laceraret Eccleſiam, expectans meliorem anſam Judicandæ Juſtitiæ. At iſtud tempus nunquam advenit. Etenim Chalcedonenſis Synodus firmavit Juvenalis invaſionem & ambitum. Secundò diſcimus, quod Arabia ac duæ Pheniciæ tunc evaſerant Juvenalis manus, & firmè manſerint apud Antiochenam Eccleſiam. Attamen nec Juvenalis iſtic quievit. Nam & hanc Quæſtionem deduxit ad Chalcedonenſem Synodum. At causâ cecidit.

Quæſtio eſt, quis ſit ille Magnificentiſſimus ac glorioſiſſimus Præpoſitus Dominus Felix; cujus hic laudantur opera? Et quæ opera laudantur? Reſpondeo vigeſimo octavo iſtius Sæculi anno Felicem unà cum Tauro fuiſſe Conſulem: Et hic videtur laudari Præpoſitus Sacri Cubiculi. An ſit idem, non poſſim aſſerere. Attamen Felix ille omnino poſſit ad iſtam Præpoſituram profeciſſe. Quod ſi verum ſit, Chryſoneti immediatè ſucceſſit non Chryſaphius, ſed hic Felix. Quodnam ejus opus hîc laudetur cum non liquet. Videtur laudari protectio Domni Chonei, cujus rei ſeries etiam nos latet. Interim notanda eſt Irenæi procacia, qui Joannem Patriarcham in ſuis literis culpat de quatuor. Primò, quod omnes ſuæ Diœceſis Epiſcopos ad novam profeſſionem coegerit. Secundò, quod hâc viâ omnem Orientem ſeduxerit. Tertiò, quod de hoc facinore glorietur, & ſe commendet apud Proclum. Quartò, quod Neſtorium dicat maledictum. Etiam iſta Gentilium ac Judæorum audacia nos huc uſque latuit.

AD CAPUT CXCVIII.

HÆc Epiſtola eſt palam ſcripta, poſtquam non ſolus Theodorus, ſed etiam Diodorus cœpit anathematizari, & poſtquam S. Cyrillus definivit non ſola eorum damnanda eſſe dogmata, ſed etiam Perſonas. Docet primò, quod quidam Orientales Epiſcopi, licet Neſtorium iteratò anathematizaſſent, pergerent defendere ejus dogmata: Sub nomine & authoritate Diodori & Theodori. Secundò, quod Diodorum ac Theodorum æquarent S. Athanaſio, Magno Baſilio, Nazian-

ceno ac Nyſſeno Gregorio, ac dicerent ab illis doceri paria ac eadem. Tertiò, quod eidem Epiſcopi aſſiduè proclamarent ad Nicænum Symbolum, at ipſum nequiter intelligerent ac exponerent. Quartò, quod Venerabilis Maximus, Antiochenæ Eccleſiæ Diaconus & Archi-Mandrita, ad hos dolos eruendos rogarit à S. Cyrillo exponi Symbolum. Quod ipſum ſupra audivimus à S. Cyrilli literis ad Acacium Melitinenſem Epiſcopum. Quintò, quod non ſolus Maximus, ſed cum ipſo ac ipſum omnes Orientales Archi-mandritæ iſtam Expoſitionem rogaverint. Quod fuerit eorum ad S. Cyrillum Legatus. Quod hucuſque ignoravimus.

Et ex hoc diſcimus quædam alia. Primò, quod Maximus iſtorum omnium Legatus fuerit, non dumtaxat ad expoſtulandam iſtam expoſitionem, ſed etiam ad agendum contra Diodorum ac Theodorum. Secundò, quod tantis precibus, tantâque auctoritate inflexus Cyrillus cœperit anathematizare eorum non ſolos articulos, ſed etiam Perſonas. Tertiò, quod Orientales Epiſcopi tunc ad Principem Legatos miſerint, acturos pro utroque iſto Hæretico. Quartò, quod ab eodem Maximo victus S. Cyrillus Principem per præſentes literas inſtruxerit, eidemque miſerit ſuam Expoſitionem Symboli. Epiſtola videtur poſtulaſſe Legem, damnatricem utriuſque perſonæ. At videtur non impetraſſe. Conjecturæ rationes adduxi ſuperiùs. Adjunctum Scholion rectè demonſtrat Irenæum vanè aliquid pro ſuo Neſtorio venari ex prioritate Diodori ac Theodori. Eodem modo hodiè Lutherani & Calviniſtæ ajunt ſe non eſſe Novatores, eò quod ſequantur Joannem Hus, Joannem Wicleff, Albigenſes, Berengarium, alioſque Auctores Sacramentariæ Blaſphemiæ. Vanè. Etenim ſequi oportet illud, quod noſtri Majores à ſuis, illi ab Apoſtolis, Apoſtoli acceperunt à Chriſto, Chriſtus autem accepit à Deo. Quidquid non eſt tale, eſt novum, ideoque & falſum.

AD

AD CAPUT CXCIX.

THeodotus Ancyræ Epiſcopus eſt magnus ille Doctor, qui unà cum Melitinenſi Acacio Epheſi diſputavit cum Neſtorio, ipſumque convictum redegit ad patentes Blaſphemias, & ad cujus teſtimonium Epheſina Synodus damnavit Hæreſiarcham. Per præſentem Epiſtolam docet primò, quod Theodorus non ſolum Mopſueſtiam corruperit, ſed omnem ſecundam Ciliciam. Secundò, quod Cilices virus traduxerint etiam in ſecundam Cappadociam: Utique per Metropolitam Eutherium. Tertiò, quod illic multos corruperint. Etiam hunc Vitalem, magnæ virtutis Monachum. Quartò, quod virus à Theodoro venerit in Neſtorium. Paulus Samoſatenſis, Antiochiæ Patriarcha, in Oriente poſuit primam ejus radicem. A Paulo in Lucianum, à Luciano in Diodorum, à Diodoro in Theodorum, à Theodoro venit in Neſtorium. Hunc igitur Vitalem Theodotus ſtudet ad ſanam fidem reducere. Per Juvenilem Quæſtionem intelligit novitatem vocum, & firmat jam dictam præſcriptionem: Quidquid in Chriſtiano Dogmate eſt Juvenile aut novum, eſt falſum.

AD CAPUT CC.

EPiſtola hæc tota exſtat in Actis quinti Concilii. Hoc fragmentum eſt alterius ac melioris tranſlationis, & adjunctum habet inſigne Scholion, ideoque duxi vulgandum. Docet Neſtorium fuiſſe adeò vafrum, ſibique adeò malè conſcium, ut non dumtaxat ſuos arcanos Diſcipulos, ſed quoſvis etiam Lectores ſub anathemate conſtringeret ad ſilentium. Hinc fieri potuit, ut plures per Orientem Epiſcopi ipſum aliquandiu crediderint innocentem. Epiſtola videtur ſcripta antè jactum in Theodorum anathema. Rabbulas videtur per ipſam petiiſſe conſilium, atque ita anathematizaſſe ex judicio Cyrilli. Adjunctum Scholion denuò oſtendit Irenæum vana ſectari, dum ex priore Diodori & Theodori Doctrina ſtudet abluere Neſtorium.

Huic hujus operis Scholio immortuus eſt Frater CHRISTIANUS LUPUS, Anno Incarnati Verbi M.DC.LXXXI. Menſis Julii die decimâ. Cui ignoſce, ſi quod durius, humano more, inter ſcribendum exciderit verbum: Cenſurare ullum noluit: Docere omnes voluit: Diſcere à nullo erubuit. Eximiam ejus eruditionem hoc & alia ejus volumina: Profundam Monachalis vitæ humilitatem hoccè, quod ſibi adhuc vivus poſuit Epitaphium, univerſo exhibent Orbi.

HÆres peccati, naturâ filius iræ
Hic jaceo, dignus nomine reḳ Lupus.
Indignus, non re, ſed ſolo nomine, Doctor,
Verbis, non factis me docuiſſe fleo.
Perdocuiſſe alios, & non docuiſſe ſeipſum,
Quid juvat? O! Mundi fumus, inane, nihil!
Agne Deus, Patris doctrina, Redemptio Mundi,
Nunc tibi proſtratum commiſerare Reum.
Et Latro, & Meretrix gratis tua Regna ſubintrant:
Gratia peccatis fiat & iſta meis.

Supplico ſepeliri inter Fratres Laicos, quorum meritis Divina Clementia dignetur me indignum adjungere.

FINIS.

INDEX

Index Rerum & Verborum,

IN UTRUMQUE TOMUM.

A Tomum primum, B ſecundum indicat: paginam indicat numerus Arithmeticus.

A

ABſentes aliquandò ordinati, ſed invalide. *b* 272. & *ſeq.*

Abuſus verborum Sanctorum PP. ſæpiùs fuit cauſa hæreſis. *a* 398.

Acacius naſcitur anno 321. *b* 66. fuit Monachus. *b* 200. Ordinatur Epiſcopus Berrhæenſis anno 378. *b* 66. Ejus Encomion. *ibid.* & *a* 109 & *b* 200. Vocatur paſſim Pater & Magiſter omnium Epiſcoporum. *b.* 105.

Compoſuit ſchiſma Antiochenum, ſed egit contra Joannem Chryſoſtomum. *b* 67. Dans contrà hunc doloſum ſuffragium. *b* 315.

Excommunicatus ab Innocentio Papa, ab eodem abſolvitur. *b* 200.

Conſuli ſolitus à Theodoſio Imperatore, *b* 73. & *ſeq.* Ab eodem rogatur, ut Patriarcham Antiochenum, alioſque ad ſanam mentem reducat, *a* 123. *b* 289. Statuitur tandem mediator pacis *b.* 303. Conſulitur etiam à Sede Apoſtolica. *b* 201.

Ob extremam ætatem non adeſt Concilio Epheſino. *ibid.* & *b* 73.

Peritus tamen Apollinarii dogmatis, judicat S. Cyrilli Capitula, illius eſſe erroribus referta. *b* 68. Scribit epiſtolam, directricem ſcelerati judicii, quo damnatur S. Cyrillus. *b* 68.

Vacillat: Nunc tuetur Neſtorium, nunc cenſet condemnandum. Quare? *b.* 69. Movetur tandem epiſtolâ S. Cyrilli, agnoſcens ſanum ejus intellectum. *b.* 320. Vixit annis 115. *b* 201.

Acacius Melitinenſis Epiſcopus, convincit amicum ſuum Neſtorium, in diſputatione privata. *b* 63. Deitatem paſſibilem prædicat coram Imp. Theodoſio. *b* 128. Hic ſcandalizatur. *ibid.*

Acclamationes populares originem ducunt à theatris, inde ad templa pervenerunt, & alia loca. *b* 535.

Acclamationes horrendæ Populi, ſibi vim parantis, ad conſervandum rebellem Epiſcopum. *b* 536.

Alexander Hierapolitanus Epiſcopus, malè inſtructus de S. Cyrilli mente. *b.* 320 Hunc anathematizandum contendit mordicùs, reſtituendum verò Neſtorium. *ibid.* Cui tam pertinaciter adhæret, ut pacem recuſet cum S. Cyrillo. *a* 2. 19. 152.

Mavult exilium & mortem, quàm cum S. Cyrillo, & Actis ejus communionem. *b.* 427. Durus, vult reſiſtere uſque ad ſanguinem. *a* 299.

Mira illius pertinacia. *a* 204. 222. 224. & *b* 416. 438.

Patriarcham ſuum, dedignatur appellare Epiſcopum. *a* 204. *b* 417. Hujus litteras aperire renuente, leguntur per tabellarium. *b* 476.

Auditâ Acacii converſione, orat ut terra dehiſcat: Paratus mori, & Epiſcopatu privari. *a* 138. & *ſeq.* *b.* 321. Eſt omnium pertinaciſsimus. *b.* 327. Ex purâ peccans malitia. *b.* 520 Ejus pertinaciam Irenæus malè, ſed eleganter deſcribit conſtantiam. *a* 346. Ejus querimoniæ. *a* 330. *b* 522. Lamentatur,

tur, Deum, utique paſſum & mortuum prædicari. *a* 335. *& ſeq.*
Meruens ne ſua correctio ad Romanam Eccleſiam perveniat. *a* 153. Appellat Romam. *b* 459. Non auditur. *ibid.* Separat ſe à Romana Eccleſia. *b* 440. Paratus in ſua hæreſi vivere, & pro illa mori: *a* 337. Nullâ ratione acquieſcit, repetitis precibus amiciſsimi ſui quondam Theodoreti. *a* 335.
Finalis ejus contumacia. *a* 368. *& b* 533. Mirâ alacritate expectare viſus eſt depoſitionem Epiſcopatûs. *ibid.* Sed flacceſsit illa generoſitas, rogat clàm ejici. *a* 366. *b* 534.
Ejicitur. *a* 369. In famothim Ægypti merallum. *a* 377.
Alexandria Sedes S. Marci *b* 259. Neſtorii tempore, Symbolo Nicæno utebatur cum additamentis, *b* 194.
Alexandrini Patriarchæ auctoritas in ſuos, etiam Epiſcopos, *b* 165. Erat deſpotica, *b* 166. Quod improperatur S. Cyrillo, à Legatis Neſtorianis, *b* 168. Regium ſtatum habebat, non inferiorem Romani Pontificis, *b* 100.
Sepeliri ſolebat à Succeſſore, poſt mortem ejus ſtatim electo, *b* 471.
Alexandrina Synodus mittit Neſtorio anathematiſmos, *a* 9. quò tempore? *a* 11. *b* 1.
Alexandrina tranſlatio Concilii Chalcedonenſis, non eſt fidelis, *b.* 56. Varia illius tranſlationis fortuna. *ibid. & ſeq.*
S. Ambroſius. Magnæ authoritatis apud Græcos, *a* 185 Citatur à Neſtorianis contra S. Cyrillum, *ibid. & b* 234.
Amphilochius Epiſcopus Iconienſis, conſecratus ab Angelis, *b* 273. Illius auctoritate Capitula ſua tuetur S. Cyrillus, *b* 141.
Anachoretica vita in columna, à S. Simeone Stylite originem ducit, *b* 294. *Vide* Simeon Stylites.
Anachoretis licuit habere famulum propter vitæ neceſsitatem, *b* 295.
Anathema non ferendum, niſi in ſingulares hæreticos articulos, *b* 324. 455.
Anathematiſmorum copia, inſtar Nymborum, lata ab Epiſcopis contra Epiſcopos, *b* 383.
Andreas Samoſatenus, vir magni nominis, non interfuit conventiculo Epheſino, infirmitate detentus, *b* 51. 59. 75. 76. Eſt author refutationis Capitulorum S. Cyrilli, factæ nomine omnium Epiſcoporum Orientalium, *b* 209. *&* 676. Cur, quomodò, & quandò hoc fecerit? *ibid.*
Exiſtimabat dici non poſſe Deum eſſe paſſum, *b* 385. Non erat tamen malignus, *ibid*
Pertinaciam abjicit, admittit pacem, & ad eandem hortatur Metropolitam ſuum, *a* 220. 226. *& ſeq. b* 435. 439 *& ſeq.* Pacificè & orthodoxè moritur, *b* 219.
Angelum cuſtodem eſſe cuilibet fideli, ſemper tradidit fides Chriſtiana, *b* 526.
Antiochia dicta urbs ſanctiſsima, *b* 237. intùs & foris habebat baſilicas trecentas & quadraginta, *b* 502
Antiochiæ juriſdictionem exercet Papa Romanus, *b* 287.
Antiochena Eccleſia Neſtorii tempore utebatur Nicæno Symbolo cum additamentis, *b* 194.
Antiochena Synodus Joannis, acta ſua refert ad S. Cyrillum, *b.* 235.
Antiquorum geſtorum deperdirio creat nobis multam miſeriam, *b* 412.
Apollinaris hæreſis, quod in Chriſto non daretur mens humana, *b* 12. Romæ diſcuſſa eſt apud S. Damaſum, *a* 136.
Apollinarii diſcipuli Polemon, Timotheus, & Valentinus, dicti ſunt Apollinariſtæ, *b* 12.
Apollinariſtæ non docebant idem quod Apol-

Chryſoretes Eunuchus è Scholaſtico Præfectus ſacri Cubiculi, favet Neſtorii perſonæ, non dogmati, b 61. Promovit hunc ad Epiſcopatum Conſtantinopolitanum, *ibid.* Litteras recipit à Neſtorio, palinodiam fictam, & mendacia, a 43. b 64. Diu tamen manet Neſtorio fidelis, b 65. Poſt mortem multùm auri & argenti relinquit: item & catalogum Donatorum, inter quos nomen S. Cyrilli, b 203.

Chriſtus unus eſt, a 4. Non duplex, a 6. Non poteſt dici unus Chriſtus ex Deo Verbum, & alter homo, a 4.
Ejus meritum à principio fuit infinitum, b 370. Non per modum progreſſus obtinuit gratiam & gloriam, b 8. Non eſt Deus ferens hominem, a 9. Eſt humanatus, inhumanatus, a 3. Non eſt homo Deificatus, ſed Deus incarnatus, b 8.
Puer in pannis, confeſſor eſt genitoris, a 3.
Non operatur virtute Spiritûs ſancti quaſi alienâ, a 10.
Nec ſibi ſervus, nec dominus, a 5.
Legiſlator factus homo ſub lege, *ibid.*

Chriſtus Patris Filius impaſſibilis, in crucifixo corpore, proprias faciebat paſſiones, a 5.
Judicaturus Mundum in juſtitia, *ibid.*
Eſt Apoſtolus & Pontifex confeſſionis noſtræ, a 7. Sacrificans Deo, & Patri, non obtulit ſacrificium pro ſe, *ibid.*

Chriſtus non rectè dicitur una natura incarnata, b 390.

Chriſtum Deum & hominem, Neſtorius fatetur unum eſſe Filium, a 19.

Chriſti Verbum non dicitur, ſed *Chriſtus Verbum*, a 10.

Chriſtipara vox proſcripta contra Neſtorianos, negantes Deiparam.

Chriſtianis gaudendum eſt in adverſis, a 110. *& ſeq.*

Chriſtianorum, maximè Sacerdotum diſſenſio ſcandalizat inimicos fidei, a 175.

Clerici olim erant publici Medici, licet hodie ſit contra Canones, b 100. *& ſeq.*

Clerus debet ſequi Epiſcopum, non Epiſcopus Clerum, b 513.

Co quoties additur, hoc quod intelligit cogit, a 10.

Co-adorari, *co-appellari* homo cum verbo non dicitur, *ibid.*

Codex antiquus Romanus, eſt tomus S. Procli, b 225.

Codex in quo collecti erant Orientales Canones, ſummæ apud Græcos authoritatis: appellatur Codex univerſæ Eccleſiæ, b 192.

Codicis Caſſinenſis authoritas, b 14.
Multa in lucem protulit, quæ hactenus latebant, & alia bona præſtitit, b 2. 24. 52. 60. 65. 74. 80. 86. 87. 100. 101. 111. 115. 118. 121. 128. 132. 143. 144. 147. 151. 152. 154. 157. 158. 159. 175. 176. 177. 180. 181. 182. 183. *& ſeq.* 290. 327. 381. 415. 529. 551. 552. Præclariſſimum quod præſtitit, a 241. *& ſeqq.* b 450. Tamen aliquando vacillat, b 2. 107. 108. 125. 162. 176. 283. 404. 414. 431. *& ſeq.*
Non ſervat ordinem epiſtolarum, b 193.

Collecta, b 284. Idem eſt quod ſollemne Sacrificium, b 43. A Patribus celebrata eſt ante & poſt damnationem Neſtorii, b 43.

Comites Conſiſtoriales erant ſummæ dignitatis, b 115. Quidam ſedebant, quidam ſtabant, *ibid.* Illorum munus erat hortari populum, ut confidenter accederent ad Imperatorem b 117.

Commilitonem noſtrum eſſe Deum, olet Pelagianum, b 181.

Communicatio idiomatum in Chriſto, a 9. b 265. In quo fundetur? b 137.
Probatur ex S. Auguſtino à S. Fulgentio, *ibid.*

Communicatio idiomatum etiam contrariorum, *b* 141. *& ſeq*
Communicationem idiomatum non per abſtracta, ſed per concreta exprimendam cenſet S. Joannes Damaſcenus, *b* 141.
Communicare non licet cum Hæretico, *a* 330. *& ſeq.*
Communio Eccleſiarum, *a* 12.
Communio luctûs, magnum in adverſitate ſolatium, *a* 268.
Compendioſa ſalus, id eſt, compendium fidei, præſtat multis ambagibus articulorum, *a* 51.
Concilium. *Vide* Synodus.
Concionandi mos antiquus eſt, ut Presbytero concionante, interloqueretur Epiſcopus: & poſt Epiſcopum aliquando Patriarcha, *b* 184.
Conjunctio vox eſt æquivoca, inepta exprimere unionem Verbi cum humanitate, *b* 187.
Conſiſtorium eſt locus ubi Imperator ſedet cum ſuo Conſilio, *b* 115. Illic audiri non ſolebant Sacerdotes ab Imperatoribus Latinis, *b* 116. A Græcis ſolebant, agentes etiam de rebus ſacratiſſimis, *b* 132. Huic mori ſe accommodant Legati Romani, *ibid.*
Conſiſtens in Conſiſtorio, vocari prius debebat à Principe, quam audiri, *b*. 117. Intra illius velum primum ſe conſiſtere permiſſum, tamquam unum de populo, tyranno Maximo exprobrat cum querimonia S. Ambroſius Epiſcopus Valentiniani Imperatoris legatus, *b* 116. *& ſeqq.*
Conſiſtorium Romanum ex Imperii forma deſumptum eſt, *b* 116.
Conſtantinopolis antonomaſticè dicitur Civitas Regia, *b* 265.
Conſtantinopolitanus Epiſcopus, quomodo cœperit ſe oſtentare Patriarcham? *b* 265.
Conſtantinopolitanæ Cathedræ ſecundus Eccleſiæ locus tribuitur à Concilio Conſtantinopolitano, *b* 257.
S. Proclus & Domnus pactum ineunt de admittendo hoc Canone, *b* 257. Pactum hoc non cum Joanne iniit S. Proclus, *b* 541. Præeminentiam illam ægrè tulit S. Cyrillus, *b* 541. Et poſt hunc Dioſcorus, *ibid. & b* 258.
Conſtantinopolitano Concilio interfuerunt miſerabiles Epiſcopi, *b* 197. Eſt autem unum ex quatuor, quæ ab Imperatore Theodoſio prædicari juſſa ſunt per omnem Eccleſiam, *b* 196. Idque propter illius Symbolum, *ibid.*
Conſtantinopolitanum Epiſcopatum ſibi reſervat S. Cæleſtinus Papa, *b* 470.
Conſtantinopolitani multi Neſtorianis faventes, ad hos navigant, eoſque animant ad pertinaciam, *a* 76. *b* 143.
Conſubſtantialis, vox introducta in Eccleſiam, ab Hoſio Cordubenſi, & S. Hermogene, *b* 341. Qui tamen non ſunt primi illius Authores, *ibid.*
Corpus unum ſumus, eleganter expoſitum, *a* 103.
Corruptionis per aurum & argentum factæ apud Imp. Theodoſium arguitur S. Cyrillus, à Neſtorianis, *a* 79. 81. 82. Eſt impoſtura mendaciſſima, *b* 161. 171.
Criminali à cauſa Neſtorii expulſus Comes Candidianus: utpote ſæcularis, *b* 26
S. *Cyrillus* fuit Conſtantinopolitanus, *b* 203
Ab infantia orthodoxus, enutritus in ſinu SS. Patrum, id eſt Monachorum. *b* 314. Præceptorem habuit S. Iſidorum Peluſiotem, quaſi patrem, *b* 419.
Fuit Monachus, *b* 314. Clericus exiſtens adfuit condemnationi S. Joannis Chryſoſtomi, *b* 315.
Succedit Theophilo avunculo ſuo, in Epiſcopatu Alexandrino, *b* 314. Motus Neſtorii blaſphemiis, nititur hunc ad ſanam mentem reducere, *a* 1. *b* 1. *& ſeq.*

Ad

Apollinarius, *b* 12. ſed Naturarum in Chriſto commixtionem, & unitatem, *ibid.* Hanc conantur inferre ex voce *conſubſtantialis*, *b* 32.
Ex eorum Sequacibus, aliqui Chriſti mentem negabant, aliqui ejus animam, aliqui corpus, *b* 12.
Vocant Chriſtianos Catholicos Antropo-latras, *b* 359.
Veſtibulis ſuis inſcribunt hanc: *Chriſtus eſt Deus carnifer.* Cum omnibus intrantibus, deſuper diſputaturi, *ibid.*
Appellatio ex toto Orbe, eſt Privilegium Sedis Romanæ, *b* 450. Hoc jure gaviſi ſunt omnes Papæ, *b* 241. *& ſeq.* Adversùs illud ceſpitare, habebatur olim Euſebianum, *b* 459.
Appellatio Romana excludit Epiſcopum injuſtè ſuper-ordinatum, *b* 412. Nec ſolùm Epiſcopis, ſed & Sæcularibus licitam eſſe cenſebant Orientales, *b* 452.
Appellaſſe olim Orientales non ad Papam, ſed ad Concilia, eſt imperita ac maligna fabula, *b* 450.
Appellatio Eutherii Thyanenſis, Helladii Tharſenſis &c. *a* 242. *b* 448.
Appellabant Orientales ad Papam à Patriarchis, à Conciliis Generalibus, à Brachiis ſæcularibus, *b* 450 *&* 451.
Appellare à Papa ſupra perſonam malè informato, non ad Concilium, ſed ad eundem, vel Succeſſorem ejus benè informandum, eſt antiquiſſimum, *b* 459. *Vide* Romanus Pontifex.
Arius dicit Verbi Divinitatem non paſſam, ſed compaſſam, *b* 135. Refutatur à S. Fulgentio Ruſpenſi, *b* 135. *& ſeq.* Deum Verbum dicit Arius fuiſſe primam mentem, datam Chriſto loco animæ, *ibid.*
Ariani dicunt in Chriſto non eſſe animam, ſed Verbum tantum & carnem, *b* 359.
Argumentantur: vel Divinitas eſt paſſa, vel non eſt paſſa: *b* 136. Quomodo reſpondendum? *ibid.*
Ariani verſipelles, Arium damnant, & hæreſim ſervant, *b* 316.
Ariſtolaus Tribunus, quanta faciat pro pace Eccleſiæ, *a* 134. Ejus laus, *a* 229.
S. *Athanaſius* ſæpè utitur voce *Deipara*, *b* 69.
Illius ſuaſu Romana Eccleſia Canonem condidit, qui Epiſcopis lapſis (non tamen hæreſiarchis) ſpem facit reparationis, *b* 286.
S. *Athanaſii* Epiſtola ad Epictetum, à Neſtorianis adducitur contra S. Cyrillum, *b* 302. *& ſeqq.* Sed quam hic corruptam eſſe in Græcia, manifeſtè evincit, *b* 307. 385. Ideoque Exemplaria illius antiqua & ſyncera mittit Joanni Antiocheno, *b.* 307. *& ſeqq.*
Avaritia cœpit corrumpere Romanum Imperium ſub Theodoſio Juniore, *b* 474.
Auditorium quid ſit? *b* 115.
Audiri in Senatu, in Conſiſtorio, apud Imperatorem, quid differant, *a ibid.* & 118.
S. *Auguſtinus*, quantum reſtiterit Neſtorianis & Pelagianis, norunt ipſi Schytæ, *b* 137. Illius laus, *a* 398.
Auro & argento procurare ſententiam, eſt concinnatio Diaboli, *b* 203.
Aurigæ & Nautæ Antiocheni, ſi, etiam per inadvertentiam, juraſſent: cogebantur illo die dormire incœnati, *b* 148.

B

Babylæ Antiocheni Epiſcopi & Martyres ſunt duo, *b* 528.
Baptiſmus inviti. *Vide* Inviti Baptiſmus.
Baptizandorum numero oppreſſus, & propè extinctus Theodoretus, *b* 295.
Barſumas Archimandrita, Eutychianorum coryphæus, *b* 256.

Baſiliſcus naſcitur ex ovo aſpidis, *a* 94. Pulchra illius, licet non vera, ad hæreſim alluſio, *ibid.*

Baſſianus, Memnonis Epheſini Epiſcopi prædeceſſor, Ordinationi reſiſtit tribus horis; adeò ut ejus ſanguine commaculetur Evangelium & altare. Tandem conſentit, *b* 266. Alioquin non valuiſſet Ordinatio, *ibid.*

Bellum & pax ſunt Chriſtianis neceſſaria, *a* 173.

Bibliotheca Romana olim habuit omnes Epiſtolas Theodoreti, & aliorum de cauſa Neſtorii, *b* 324.

Bigamiam ſuam ſucceſſivam, non impedire Epiſcopatum, ſed aliorum ſimultaneam tantùm, affirmat Irenæus, tamquam ex Majorum veſtigiis, *b* 91.

Ejuſdem ſententiæ fuit Theodoretus, *ib.*

Blaſphemiæ deteſtandæ mos, erat conſciſſio tunicæ, *b* 135.

Bona Neſtorii exulis, adjudicantur Eccleſiæ Conſtantinopolitanæ, *b* 122.

Brachio ſæculari licitè utuntur Chriſtiani, contra Epiſcopos rebelles, *b* 474. Exemplo Maximiani Epiſcopis hæreticis, ſuperordinantis orthodoxos, *b* 264. Et taliter promulgantis ſuam Synodicam, *b* 277.

C

CHalcedonenſe Concilium averſantur Severiani Epiſcopi, quia non excepit Capitula S. Cyrilli, *b* 48.

Calumniari omnibus adjacet, non eſt tamen omnium dicere veritatem, *a* 355.

Candidianus Comes, conqueritur præcipitatam à S. Cyrillo Neſtorii damnationem, *b* 23. Hanc irritat tamquam factam contra leges Imperatoris, *a* 37. Perturbat civitatem Epheſinam, *b* 85. Neutram diffidentium partem vult Miſſas celebrare, ne ſchiſma fiat, *b* 44. Excidit gratia Imperatoris, *b* 206. & *ſeq.*

Canonum Apoſtolicorum auctoritate utitur Imperator Theodoſius, *b* 86.

Capitula S. Cyrillus compoſuit bis duodecim: quibus bis reſpondet Neſtorio. Duodecim inſerta ſunt ſecundæ illius Epiſtolæ: alia duodecim, tertiæ, *b* 49. 50. 51.

Capitula ſecundæ Epiſtolæ, recepta ſunt ab Epheſina Synodo tamquam Eccleſiaſtica regula, *b ibid.* & *ſeqq.*

Capitula tertiæ Epiſtolæ, ſunt lecta, laudata, non canonizata, *ibid.* Nec quidem à Chalcedonenſi, *b* 53. Poſteà tamen à Romanis Pontificibus, *b* 59. & 60. 437. Hæc Capitula turbarunt multorum animos, *a* 174. Propter hæc occiſus eſt S. Flavianus, *b* 53. Sunt à Theodoreto nec probata nec damnata, *b* 175. Potenter defenduntur, *b* 521. Hæc hæretica cenſet Joannes Antiochenus, *b* 46. Ea probat S Cyrillus, quia ſunt approbata à Romana Eccleſia, *ib.* Tandem à toto Mundo approbantur, *b* 453. Summo honore afficiuntur, ab ipſis inimicis, *b* 436. Horum Capitulorum tertium utitur voce *Hypoſtaſis* æquivocè. Quod poterat ſcandalizare Neſtorianos, *b* 52. Capitulo hoc abutitur Maro Edeſſenus, *ibid.*

Capitula Theodori damnare volentibus Patribus, ſe opponunt illius amici, *b* 231. & *ſeq.*

Carnaliter gignere quid ſit? *b* 341.

Caro Domini eſt propria Verbi, vivificatoria omnium, *a* 11.

Caſtitas Epiſcoporum Orientalium in ſummo pretio fuit, *b* 481.

Caſtris conſecrari Epiſcopos eſt contra Canones, *a* 310. *b* 508.

Catholicam Eccleſiam in parte Orbis tantum eſſe, affirmant Neſtoriani, Donatiſtæ, Luciferiani, *b* 192.

Celſus Epicureus Prophetas noſtros irridet Dei mortem prædicentes. *b* 139.

Ad Epheſinum Concilium mittitur, ab Imperatore ut reus, à Papa ut Præſes. Hujus autem ſententia prævaluit, *b* 99. *a* 242. *b* 164.

Commonitorium quod Cæleſtinus PP. dedit Epiſcopis euntibus ad Orientem, quo ſtatuitur S. Cyrillus Præſes Concilii, *a* 470.

Damnat Neſtorium tamquam Legatus Romani Pontificis, *b* 31. Hanc damnationem neutiquam præcipitavit, *b* 22.

Excommunicatur à Joanne Antiocheno & Neſtorianâ factione, *b* 41. 42. Vide *Epheſini Patres excommunicati.*

Incarceratur cum S. Memnone: cuſtoditurque à Jacobo Comite, *a* 48. 54.

Falsò accuſatur fugiſſe ex carcere, *a* 110, *b* 204.

Accuſatur de hæreſi, ac ſi duas in Chriſto negaret naturas, *a* 135. Ille verò Orthodoxam doctrinam ſequitur, quam ex Prædeceſſoribus ſuis hauſerat, Dionyſio, ac Magno Athanaſio, *b* 369.

Tandem victor, Alexandriam revertitur 30. Octobris anno 432. *b* 156. 123.

Ubi excipitur cum exultatione & gloriâ, *b* 173. Statim fama ſpargitur quod anathematizaſſet ſua Capitula, *b* 403. Ille quidem Capitulorum tertiæ Epiſtolæ confirmationem à Synodo numquam petiit, *b* 284. Sed nil revocavit, *b* 403. Explicavit autem ea in Epiſtola fundamentali, quam miſit Acacio Berrhæenſi, *a* 129. *b* 403.

S. *Cyrillo* ab Orientalibus mittitur Paulus Emeſenus Epiſcopus, cum Epiſtola Joannis Antiocheni, quam S. Cyrillus meritò ægerrimè tulit, *b* 380. *& ſeqq.* Ejus conſtantia, *b* 307. Nihil de ſuo vult damnare, *a* 190. Remittit fidei profeſſionem, quæ per Ariſtolaum exigi debeat ab omnibus pacem habituris, *a* 385. Cum Neſtorii damnatione, *ibid. & ſeqq.*

S. Cyrilli Scripta variè à variis olim translata, *b* 392. Malè putantur à Dioſcoro vitiata eſſe, *b* 397.

Cyrus civitatula Epiſcopalis complectens 800. Parochiales Eccleſias, *b* 461.

Cyrus Epiſcopus Tyri, prædeceſſor Irenæi, favet Neſtorio, *b* 89. Moritur *ibid.*

D

D*Aniel Stylites*, Simeoni in Columna ſucceſſor, *b* 296. Poſtquam deſerviſſet huic uſque ad mortem, *ibid.* Ordinatur abſens, ſed invalidè, *b* 273.

Decanorum in Romano Imperio ſpecies tres, *b* 470. Illorum munus, *ibid. & ſeq.*

Decreta Conciliorum etſi per Papam ſancita, tamen indigent illius confirmatione, *b* 286.

Deifer eſt Chriſtus: à S. Baſilio aſſeritur, à S. Cyrillo anathematizatur, *b* 288. Ab utroque benè, *ibid.*

Deifera dicitur Virgo Maria, *b* 358.

Deiferi dicuntur Patres Eccleſiæ, à ſeptima Synodo, *b* 359.

Deitatem paſſibilem affirmans Acacius Melitinenſis, quantùm ſcandalizet Theodoſium, *a* 70.

Deitas paſſi, & impaſſibilis dicitur juxta Sanctos Patres, *b* 135.

Deitas eſt mortua æquivoca propoſitio. Qui eam negaverint? *b* 138. *& ſeq.* Vide Divinitas.

Deum bimeſtrem dicere nefas putat eſſe Neſtorius, *b* 62. *& ſeq.*

Deus jacuit in cunis, pannoſus & ſordidus, laſſus ex itinere quievit, ſecundùm humanitatem, *b* 356.

Deus eſt paſſus carne, *b* 137. *& ſeqq.* Hæc propoſitio anathematizatur propter blaſphemiam Petri Leonis, *b* 357. Nunc damnatur nunc probatur in diverſo ſenſu, *b* 356. Numquam proſcribitur à Romana Eccleſia, *b* 357.

Deus eſt paſſus, non Deitas, *b* 134.

Deum paſſum nullo modo agnoſcunt Neſtoriani, *b* 105. Prædicatur tandem per totum Orientem, *a* 136.

Deum eſſe mortuum probatur ex Symbolo Nicæno, & Apoſtolico, *b* 353. Ab Apoſtolicâ Sede in Canonem recipitur, Deum mortuum eſſe carne, *b* 352. Pulchrè exponitur à Juſtiniano Imperatore, *ibid.* Eſt propoſitio inſerta Profeſſioni Pontificum Romanorum, *b* 354. Propoſitionis illius hoſtes, *b* 355. Scandaloſam eſſe Gentilibus, affirmat Fauſtus Apolloniadis Epiſcopus, *b* 351.

Deus Pontifex, *b* 265.

Dilectione caſtâ omnes debent diligere Deum, *b* 445. Non eſt caſta dilectio qua Deus propter mercedem diligitur, *ibid.* Etiam propter cælum, *ibid.*
Cum Dei dilectione damnari mavult Theodoretus, quam ſine illa ſalvari, *ibid.*

Diodorus Tharſenſis Epiſcopus, Magiſter Theodori Mopſueſtienſis, *b* 245. Poſt mortem honoratur ut Martyr à Sergio Cyrenſi, *b* 264. Poſt mortem damnatur cum Scriptis ſuis à S. Cyrillo, *b* 227.

Dioſcorus Alexandrinus Archidiaconus tempore S. Cyrilli, *b* 259. Meditatur vindictam adverſus Antiochenam & Conſtantinopolitanam Sedem, *ibid.* Eſt peſſimus S. Cyrilli in Cathedra ſucceſſor, *b* 170. Unicam in Chriſto naturam profitetur, *b* 93. Idcircò in latrocinio Epheſino confirmat ſecunda S. Cyrilli Capitula in ſenſu Eutychiano, *b* 52. Eſt Irenæo infenſiſſimus, *b* 91. *& ſeq* Odium ejus in S. Flavianum, originem ſumit ex ſuppetiis, quas hic tulit Paulo, S. Cyrilli nepoti, omnibus fortunis per Dioſcorum exuto, *b* 204.

Diſceptatio adverſus eos, qui in veritate dijudicanda feruntur judicio ſolius multitudinis, extans inter opera Magni Athanaſii, eſt Eutherii Thyanenſis, *b* 264.

Divalis. *Vide* Juſſio ſacra.

Divinitas confixa eſt clavis, ſed ipſa penetrari non potuit, *b* 130.

Divinitas non eſt paſſa pœnam, ſed injuriam: & ideò Divinitati pœnas dabunt Judæi, *b* 369. *& ſeq.*

Doctoris orthodoxi articulos improbare aliud eſt, quam anathematizare, *b* 243. Item, aliud eſt illum orthodoxum eſſe, & aliud quædam ipſius Scripta eſſe devia, *b* 133.

Doctor ſicut vult, interdum ſic ſapit grex, *b* 246.

Dogmatis ſui de fide, quilibet rationem reddere tenetur. *b* 168.

Domeſticas Capellas & Altaria, olim non habebant Epiſcopi, *b* 160.

Dominicus Loricatus introduxit ſui ipſius flagellationem: patiturque ideò detractiones, & moleſtias, *b* 294.

Dominum inter & Domnum diſtinctio eſt antiquiſſima, *b* 414. *Celeſtem Dominum, terreſtrem dicito Domnum*, verſus antiquus, *ibid.*

Domnus Antiochenus Epiſcopus damnatur Chalcedone, quia ſubſcripſit damnationi S. Flaviani, *b* 57.

Donatiſtæ ajebant, *quod volumus, ſanctum eſt*, *b* 168.

Dorotheus Martianopolitanus Epiſcopus Neſtorianus pertinaciſſimus, *b* 379. Publicè anathema fulminat dicentibus Deiparam, *b* 69.
Concionans coram Neſtorio, *b* 369. Relegatur in Cæſaræam Cappadociæ, *a* 377.

Dyptichis inſcribebantur nomina Patriarcharum & Autocephalorum, vivorum & mortuorum, quæ recitabantur à Diaconis ad ſacrificium, *b* 277. *& ſeq.*

Dyptichis Mopſueſtienſibus eraditur nomen Theodori & Meletii, eorumque loco

loco inſcribitur nomen S. Cyrilli, *b* 530.
Dypticha ſæpius mutabantur, *b* 531.

E

Eccleſia & Eccleſiaſtica Conſequentia differunt, *b* 180.
Eccleſiæ Catholicæ Neſtoriano tempore ſtatus lamentabilis, *a* 59. *b* 71.
Eccleſiam concedere Epiſcopo peregrino, ſpectat ad Ordinarium, *b* 160.
Eccleſiæ Orientales plerumque erant opulentæ, *b* 378.
Eccleſiæ vacantis Bona regebantur per œconomos, *b* 145. Ea tempore turbarum cuſtodienda monet Joannes, ſæcularis Comes largitionum, *a* 47. Bona Eccleſiaſtica Neſtorii exulis adjudicantur Eccleſiæ Conſtantinopolitanæ, *b* 122.
Eccleſiaſticorum lites ſunt Mundi peſtilentia, *b* 371.
Electionis Epiſcopalis ſuſpenſio, aut reſervatio, non eſt à Gregorio IX. introducta; eſt multò antiquior, *b* 165.
Epheſinum Concilium primum, eſt coactum per tres Divales, *b* 32. Ab Imperatore Theodoſio indicitur in ſeptimam Junii 431. *b* 18. Illius Præſes fuit Sanctus Cyrillus, tamquam Vicarius S. Cæleſtini Romani Pontificis, *b* 49. Ille Capitula ſua propoſuit Concilio, à Cæleſtino approbata, *ibid.* Concilium hoc ſemper recurrit ad Papam, *b* 71. Ne quidem ad Sacram juſſionem vult Joannem Antiochenum recipere, niſi ſupplex veniam petat, & Neſtorium damnet, *b* 106. Confirmatum eſt primò à S. Cæleſtino, deinde à Sixto III. *b* 458. A Neſtorianis ſarcaſticè vocatur *benedictum*, *b* 181. Illius Acta ſunt mutila, quia non omnia erant paris authoritatis, *b* 145.
Epheſinum ſecundum, *b* 262.
Epheſinum Conventiculum ſemper recurrit ad Laicam Poteſtatem, *b* 57. 71.
Epheſini latrocinii ſententia contrà Theodoretum, circumſcribitur à Leone Magno & Imperatore, *b* 263.
Epheſinorum Patrum conſtantia, *b* 74. Nullo modo volunt de novo ſubſcribere Concilio Nicæno: Quidquid etiam Imperator jubeat, *b* 107.
Epiſcopus à Populo non admiſſus, *b* 221.
Epiſcopus non ſibi, ſed ſuis Ovibus intendere debet, *a* 506.
Epiſcopus de Eccleſia ad Eccleſiam evehi poteſt, *b* 469.
Epiſcopi vix ſeſe mutuò inſcribebant *Patres*, *b* 158.
Epiſcopis, tempore perſecutionum, non licet deſerere gregem, *a* 299.
Epiſcopis, ſine Metropolitâ ſuo nihil de fide licitum eſt ſtatuere, juxtà antiquam Eccleſiæ regulam, *b* 336. Niſi hic rogatus non reſponderit, *b* 337.
Epiſcopus conſecratus ab Angelis, *b* 273.
Epiſcopi Chriſtiani in pace mortui Scripta perverſa, condemnari poſſunt de novo, etſi & turbæ metuantur, & perverſitas iſthæc ſit damnata in alio, *b* 235. *& ſeqq. uſque ad* 254. Damnari poteſt, ipſe etiam Epiſcopus, poſt ejuſmodi in pace mortem, *ibid.* & 252. Ex diſpenſatorio tamen amore pacis prudenter ſuſpenditur hoc anathema, *b* 236 *& ſeqq.*
Epiſcopum corrigendum eſſe à Laico, nihil eſt infamius, *b* 14.
Epiſcopi degradatio iniqua, eſt homicidium, *b* 333. 444.
Epiſcopo degradato ſuperordinare alium, mos eſt perpetuus, *b* 188. Si ille degradabatur à Synodo, conſecrabatur hic publicè in Synodali loco, *ibid.*
Epiſcopi depoſiti, tradebantur aliquando Curiæ, ad efferendas ſordes è pla-

teis, & ad alia vilia miniſteria, *a* 316. *&* *b* 513.

Epiſcopus eligebatur à Populo, *b* 267.

Epiſcopi ob hæreſim ejecti, calamitate ſuâ mitigant perverſitatem Populi, *b* 275.

Epiſcopis imperare ſe non poſſe fatetur Imperator Theodoſius, *b* 35. *&* 37.

Epiſcopis juramentum qualecumque interdicit antiquus Canon, *b* 146. Præſertim Antiocheno, *ibid.*

Epiſcopi Orientales, mulctato Collegâ ſuo ad ſummam pecuniariam, ſe ipſos deſcribunt ad contribuendum, *a* 168. *b* 378.

Epiſcopi peregrini ſine conſenſu Ordinarii, ſolemniter celebrare prohibentur, & concionari, *b* 43.

Epiſcopórum de præcedentiâ, regula antiqua, *b* 78.

Epiſcopi Rebelles quindecim qui noluerunt communicare cum S. Cyrillo, *a* 377. Eorum nomina, *ibid.* Aliqui ejecti ſunt, *ibid.*

Epiſcoporum ſæcularia bona quæ poſſidebant ante Epiſcopatum, devolvebantur olim ad Eccleſiam, & ideò populus divites rapiebat plerumque, & invitos. *b* 268. Quorum tamen conſenſus extorquebatur ante conſecrationem, *ibid.*

Epiſtola conjunctionis, *a* 14.

Epiſtola fundamentalis S. Cyrilli, *a* 129. *b* 311.

Epiſtola *Nominavit*, *a* 11.

Epiſtola pacificatoria S. Cyrilli quæ incipit, *Lætentur cæli & exultet terra*, *b* 407. Impugnatur ab Irenæo, *a* 252. Solemniter cum acclamatione approbatur à Chalcedonenſi, *b* 467. Eſt Canonica, *b* 59.

Evangeliſtæ Matthæus & Marcus de die Transfigurationis Domini conciliantur, *b* 28.

Euchariſtiæ Corporis Chriſti manifeſtum ex S. Cyrillo teſtimonium, *a* 6.

S. Euprepii Monaſterium, unde Neſtorius ad Epiſcopatum evectus eſt, *b* 119.

Eutherius Thyanenſis Epiſcopus, pertinax adverſus S. Cyrillum, *a* 161. Impugnat fortiter hujus Capitula, *a* 162. Tuetur Neſtorium, *a* 163. Monet accelerandam eſſe appellationem Romanam ne præoccupentur ab adverſariis, *a* 240. Fortè Orthodoxus fuit, *b* 372. Peccavit tamen non leviter, amore Neſtorii, & odio Capitulorum S. Cyrilli, *b* 372. Relegatur Schyto-polim. Inde fugatus, in Tyro defungitur. *a* 378.

Eutyches adhuc Orthodoxus, inſtat apud Imperatorem pro condemnatione Neſtorii, *b* 130. Unicam in Chriſto naturam profitetur, *b* 93. Ejus hæreſis cœpit anno 441. *b* 256. Ejus blaſphemiæ palmare fundamentum ſunt Capitula S. Cyrilli Epiſtolæ tertiæ, *b* 52. Appellat ad Sedem Romanam, *b* 257. 261. Purgatus prætendit Cathedram Conſtantinopolitanam, *b* 258, Convictus, vocatur à Leone Magno ſenex delirus ac imperitus, *b* 256.

Euzebius Cæſaræenſis Neophytus conſecratur Epiſcopus, *b* 267.

Euzebius adhuc Sæcularis reſiſtit Neſtorio; creatur Epiſcopus Dorilcenſis, *b* 13. Ponit publicam contra Neſtorium conteſtationem, *a* 12. *b* 13. *& ſeqq.*

S. Euzebius Samoſatenſis, in militari habitu viſitans Eccleſias Arianas, conſecrat Acacium Berrhæenſem Epiſcopum, *b* 201.

Excæcatio hæretici, eſt demeritum aliorum peccatorum, *b* 525.

Excommunicato non tolerato Communicans, eſt ſimiliter Excommunicatus, *b* 160.

Excommunicatio SS. Cyrilli & Memnonis calumnioſè ſuſpenſa ex parietibus, *b* 42. Quamvis Sacra peragere Excommunicatis non liceat ante Synodale judi-

Judicium, juxta Canones, *a* 54. Nolunt illi tamen abſtinere à Miſſarum ſolemniis celebrandis, *a* 54. & *ſeqq.* Se invicem abſolventes, *ibid.* & *b* 72.

Excommunicatio injuſta, eſt frivola contumelia, parum curanda, *b* 161.

Exempla Patrum Heteroclita, ſunt admiranda, non imitanda, *b* 722.

Exordium inſigne Cleri Conſtantinopolitani ad Imperatorem, *b* 129.

Expectativa Epiſcopatûs Conſtantinopolitani confertur S. Proclo à S. Cæleſtino, vivente Maximiano, *b* 470.

F

FAbrica novæ Eccleſiæ eſt anſa erigendi novum Epiſcopatum. Factum hoc in Græcia, *b* 491.

S. *Flavianus*, ſuccedit S. Proclo Conſtantinopolitano Epiſcopo, *b* 258. S. Cyrilli Nepotes adjuvat eleëmoſynis, quos Dioſcorus privaverat omnibus fortunis, *b* 261. Synodum cogit contra Eutychetem, *ibid.* Occiditur propter Capitula S. Cyrilli, quæ extant in tertia hujus Epiſtola, *b* 52. & *ſeq.*

S. *Flaviani* authoritas pro valore ordinationis Macedonii, non eſt magna, *b* 272.

Fidei Chriſtianæ encomion, *a* 91.

Fides Chriſtiana Catholica cuſtodit Imperia, *b* 241.

Fides facit omne lucrum, quæſtio autem infidelis diſſipat, *a* 400.

Fidei confeſſio quam Joannes Antiochenus miſit ad S. Cyrillum eſt compoſita à Theodoreto, *b* 433.

Fides donum Dei ac lumen, *a* 225.

Fides explicita Eccleſiæ, Remiſſionis peccatorum, Reſurrectionis mortuorum, & Vitæ æternæ eſt neceſſaria neceſſitate medii, *b* 194.

Fidei pietatem non probat multitudo, ſed veritas, ait Joannes Antiochenus, *a* 88.

Fides ſana eſt unica, caput omnium bonorum, *a* 135. In qua ſalvamur omnes, *a* 102.

Fideles facilius univerſa deponunt, quam fidei poſſeſſionem, *a* 119. & *ſeqq.*

Firmus Epiſcopus Cæſareæ primæ Cappadociæ, *a* 20. Ejus laus, *ibid.* Eutherio Thyanenſi ſuperordinat invitum, *a* 114. & *b* 266. Sed Ordinatio cenſetur nulla, *ibid.* *Vide* inviti Ordinatio.

Fontes ad portas Eccleſiarum poni ſoliti, lavandis manibus & corporibus, *b* 37.

Forma Conſecrationis Epiſcopalis eſt oratio Sacerdotalis, *b* 191.

G

G*Arnerius.* *Vide* Joannes Garnerius.

Gelaſius, non Romanus, ſed Cyzicenus Epiſcopus Author eſt Opuſculi contra Neſtorianos & Eutychianos, *b* 393.

S. *Gennadius* duriſſimè invehitur in Capitula S. Cyrilli, *b* 55.

S. *Genofeva* ſalutatur per mercatores, à Simeone Stylite, huic divinitùs revelata, *b* 296.

Geizericus Wandalorum Rex expugnat Carthaginem, *b* 90.

Germanicienſes Chriſtum duos filios dicunt, doloſè confitentes unicum Dominum, *b* 389.

Gilbertus Porretanus, Pictavienſis Epiſcopus, unus è primis Scholaſticarum ſubtilitatum Authoribus, *b* 393. Negat dici poſſe, *Natura Divina eſt incarnata*, *ibid.*

Gratia Spiritûs ſancti, *a* 103. Sine hac nil poſſumus, *a* 327.

Gratia efficax, indeclinabilis dicitur, juxta phraſim S. Auguſtini, in Oriente communem, *a* 361. *b* 572.

Gratia præveniens, *a* 105.
Græcorum Populus ſtrenuus eſt pro ſuis Epiſcopis, *b* 291.
Gregorius Thaumaturgus ordinatur abſens, ſed invalidè, *b* 273.

H

HÆreſis anathematizanda eſt Scripto, & Jurejurando, *a* 2. Ei reſiſtendum uſque ad ſanguinem profitentur ipſi Neſtoriani, *a* 71.
Hæreſiarcha Epiſcopus, etiam pœnitens, non niſi in communionem Laicam recipiendus, *b* 454. Non excuſatur quia Prædeceſſorem habuit; nec deſinit ideò eſſe Novitatis inventor, *a* 399.
Hæretici adducuntur ad fidem placidâ potius ratione, quam terrore, *b* 471.
Hæreticorum Codices comburendi, *a* 112. Qui hos legunt, anathematizantur, *b* 212.
Hæreticis communicandum non eſt in hæreſi, ſed potius moriendum, *b* 326.
Hæretici damnari ſolebant etiam poſt mortem, *b* 208. *& ſeq.* Cum damnato Hæretico damnari intelliguntur Succeſſores & Complices, *b* 37.
Hæreticum Epiſcopum in fraternam Communionem recipere poſt judicium, non eſt irreprehenſibile, *b* 176.
Hæretici Epiſcopi & Clerici non pœnitentes, avito rigore ad communionem Laicam rejiciebantur, *b* 146.
Hæreticus materialis, in errore mortuus, ſalvari poteſt, *b* 235. *& ſeqq.*
Hæreticum odiſſe tenemur, etiam parentem, *a* 1.
Hæretici perſonam defendere, non eſt illius hæreſim tueri, *a* 212.
Hæreticorum ſpiritus eſt privatus, *b* 520. 526.
Helladius Tharſenſis Epiſcopus, Monachus, *a* 151. *b* 330. Senex ordinatur Divinitùs, *b* 276. Adhæret Neſtorianis, *ibid.* Non vult Maximiani nomen in Dypticham recipere, *ibid. & ſeqq.* Eſt unus ex illis quatuor, qui à pace excluſi erant, *b* 329. *& ſeq. & 276.*
Pertinax conſpirat cum Alexandro, *a* 233. *b* 446. Iterum, *a* 237. Scribit Neſtorio ſe adhærere illius perſonæ, *a* 382. Quem & Orthodoxum cenſet, licet jam damnatum, *ibid.*
Incipit timere, *b* 309. Appellat Romam, *a* 241. Converſus gratiam obtinet à Sixto III. *b* 519. Huic obediens ad pacem admittitur, *b* 457. Mittit cum aliis, Synodicam ad Imperatores, quâ profitetur ſe adhærere Epiſcopo Romano & aliis Orthodoxis: atque anathematizare Neſtorii dogma & perſonam, *a* 381.
Piè moritur in ſua Eccleſia, *b* 457.
Henricus Valeſius labitur, *b* 219.
Hierapolitanorum luctus, lachrimæ, & preces pro reparatione ſenis ſui Epiſcopi Alexandri, *a* 370. *& ſeq.*
Hiſpania noluit recipere quintam Synodum, *b* 264.
Hypathia Gentilis, doctrix Philoſophiæ, tardat Chriſtiana fieri, quia Deus crucifixus prædicatur & mortuus, *b* 352.
Hypocriſis abominanda eſt, *a* 251.
Hypoſtaſis, non eſt idem quod ſubſtantia, *b* 424. Eſt idem quod ſubſiſtentia, *b* 425. Eſt vox æquivoca, *b* 51. Illius æquivocatio diſplicuit aliquando Patribus Epheſinis, *b* 52. Famoſum illius ſignificatum eſt *perſona*, minus famoſum *eſſentia*, *ibid.*

I

IBas in ſacris Litteris educatus à pueris, *b* 214. Audet dicere ſe factum Deum, ſicut

ſicut Chriſtus factus eſt Deus, *ibid.* Neſtorianus, *b* 223. Quando venit ad Epheſinum Concilium, nondum erat Epiſcopus, *b* 157. Non adfuit Epheſino, ubi damnabatur Neſtorius, *b* 20.29. Sed adfuit ubi agebatur de Capitulis S. Cyrilli, *b* 21. Succedit Rabbulæ Epiſcopo Edeſſeno, anno 436. *b* 144.217. Accuſatur quod Libros Theodori in Syriacam tranſtuliſſet, *b* 252. S. Cyrillum de hæreſi accuſat poſt ejus mortem, *b* 214. Ejus Epiſtolæ damnantur, *b* 60.

Jeſus. Vide Chriſtus.

Ignatius Martyr fuit ille parvulus, quem Jeſus ſtatuit in medio Diſcipulorum, *b* 358.359. Et ideò dictus Deifer, *ibid.* Sedit ſecundus Antiochiæ, *ibid.* Creditur Apoſtolos non auſos eum ordinare, quia manûs impoſitionem à Chriſto acceperat, *b* 273.

Ignorantiæ tenebræ ſunt cauſa gravium peccatorum, *b* 517.

Imagines parvæ S. Simeonis Stylitæ, etiam in ejus vita Romæ ponuntur in Officinarum Veſtibulis: aliquid indè Præſidii expectantibus Romanis, *b* 296.

Imperatores à Chriſto acceperunt Imperium, *a* 100. Parère debent Conciliis, non præeſſe, *b* 129. & *ſeq.*

Imperator Juſtinianus refert ad judicium Sedis Romanæ, an Maria ſit propriè Mater Dei? *b* 93.

Imperatorum Theodoſii & Valentiniani laus, *b* 288. Eorum pro fide generoſitas, *a* 84. & *ſeqq.* Eorum tituli, *a* 76. Sunt nimii, *b* 533. Vocantur Divini, *Immortalis vertex* &c. *a* 376. Sed hoc redolet Paganam ſuperbiam, *b* 533.

Imperatores Græci non deferebant Epiſcopis ſuis omnem reverentiam quam Latini, *b* 116. & *ſeqq.*

Imperatori pio obedire Epiſcopis eſt ſacrum, *a* 263. Præcepta verò illius honoranda non ſunt, quæ Deo repugnant, *a* 260.

Imperium Diocletianum quando cœperit æra eſſe Græcis? *b* 86.

Imperia pietate ornata diu manent, *b* 278.

Inauditum damnare non licet, *a* 131.

Incarnationem Verbi è medio tollere nitebatur Neſtorius, *b* 97. Myſterium exponitur à S. Cyrillo, *a* 131.

Inimici potentes ſuperandi ſunt lenitate, *a* 348. Inimicis noſtris dimittenda ſunt debita, *a* 276.

Invitus nullum Sacramentum ſuſcipit validè, *b* 272. Sufficit tamen voluntas extorta, *b* 267.

Inviti Baptiſmum non valere, eſt definitum ab Innocentio III. *b* 271. Diu tamen fuit dubitatum, *ibid.*

Invitus validè non ordinat, *b* 267. Nec ordinari poteſt, niſi antè abſolutè conſentiat, *b* 266. Ejuſmodi ordinationem valère eſt commentum, *ibid.*

Invitus per omnia ordinatus Epiſcopus, ſine ullius contradictione manebat Laicus quoad omnia, *b* 266. Solvuntur argumenta contra valorem Ordinis planè inviti, *b* 270. & *ſeqq.*

Inviti aliquandò Epiſcopatum, vel Clericatum, vel Monachiſmum ſuſcipere cogebantur lege Imperatoriâ, ſi convicti erant de crimine, aut etiam quandoque ſuſpecti, *b* 269. Similiter parentes curarunt aliquando Ordinari filios invitos, *ibid.*

Inviti ſecundùm quid ordinati Clerici permittebantur redire ad ſæculum lege Imperatoriâ. Non tamen Epiſcopi, *b* 269. & *ſeq.* Legis illius Author fuit Leo Magnus, *b* 270.

Joannes Antiochenus Epiſcopus favet Neſtorio, quia hic ab Eccleſia Antiochena ad Conſtantinopolitanum Epiſcopatum aſſumptus fuerat, *b* 19. Defendit aliquandò etiam Theodorum, *b.* 242. & *ſeq.*
Primus poſt Neſtorium cœpit diffamare

S. Cyrilli Capitula de hæreſi Apollinarii, *b* 2. Suſpecta habet illa tamquam non ſint S. Cyrilli, ſed cujuſdam hæretici, *a* 20. At vafrè. *b* 11. Nondum audebat impetere virum integerrimum, *ibid.* Contra illa Capitula fecit plures quàm 50. Synodicas, *b* 432.
Moratur venire ad Epheſinum, metuens inter alia nè & ipſe reus ageretur, *b* 19. *& ſeq.* Per legatos S. Cyrillo ſignificat ſe conſentire omnibus quæ hic faciet, *b* 24. Sed contra Factum S. Cyrilli poſtmodùm proteſtatur, *ibid.*
Epheſum advenit 27. Junii, *b* 80. Ipſo die adventûs ſui Conciliabulum celebrat, in quo deponit SS. Cyrillum & Memnonem, *ibid.* *&* *b* 41. Et totam Epheſinam Synodum, *b* 45. Sed calumnioſè, *ibid.* Ideoque cum ſuis damnatur à Legatis Romanis, *b* 75. Epheſina Templa fuerunt ei clauſa. Cur? *b* 36. *& ſeq.* Ejus & ſuorum mendacia, *b* 72. Jurat ſe S. Cyrillum etſi pœnitentem, numquam in gratiam recepturum, *b* 146. Quô graviſſimè exceſſit, *ibid.*
Concionatur ad Populum, negans Deitatem paſſibilem, *a* 96.
Poſt judicium Imperatoris manet pertinax, *b* 187. Chalcedone revertitur terrâ, non mari, *ibid.* Cenſet Neſtorium rectè ſapere, ſed malè loqui, *a* 20. Numquam favit Neſtorii blaſphemiis, ſed perſonæ. Nec hujus damnationem negavit ſed ſuſpendit, *b* 71.
Lectâ S. Cyrilli Epiſtolâ, de eo rectè ſentit, *a* 32. 149. *b* 327. *& ſeq.* Tandem anathematizat Neſtorii dogma & perſonam, *a* 331. *b* 547. Admittit omnes conditiones pacis, quas S. Cyrillus proponit, *b* 406. Gaudens de pace ſcribit Theodoreto gratulatorias, *a* 191. *& ſeq.* Ad Imperatorem mittit gratiarum actorias, *a* 199. Ad S. Proclum profeſſionem fidei, de Symbolo Nicæno, *a* 392. Eccleſias quas ſeduxerat nititur ad pacem reducere, *b* 2. Ejus in hoc prudentia & patientia, *b* 536. Cogit omnes Provincias Suas ad conditiones Pacis ſuſcipiendas, *b* 551. Vim facit rebellibus, *a* 332.
Proditionis & mutabilitatis arguitur à Neſtorianis apud Papam Romanum, *a* 244.
Ioannes Damaſcenus primus Græcorum Scholaſticus, *b* 141. Ejus error, *ibid.*
S. *Ioannes* Evangeliſta à Græcis colitur 26. Septembris, *b* 134.
Ioanni Garnerio reſpondetur, *b* 51. 148. 310. 323. 532.
Ioannes ſyncellus S. Cyrilli, *b* 100. Et Medicus, *b* 101. Summa ejus cautela cum Legationem ageret apud Imperatorem, *ibid.*
Irenæus Comes conjugatus, Laicus, non Miles, ſed Togatus, eruditus ſacris Litteris, *b* 84. Orator potens, *b* 100. Pertinax Diodori ac Theodori defenſor, *b* 547. Profeſſus Neſtorianæ blaſphemiæ fautor, *b* 379.
Perturbat civitatem Epheſinam, blaſphemus in illius Concilium, *b* 85. *& ſeq.* A Factione Neſtoriana legatur ad Imperatorem, *b* 96. Prævenitur à Legatis S. Cyrilli. Dura ſuſtinet. Litigat cum his coram illo, *a* 60. *& ſeqq.* Mentitur ſolemniter, *b* 83. 98. Vanum ejus pro Neſtorio argumentum, *b* 555.
Excidit gratiâ Imperatoris ſtatim poſt diſſolutam Synodum, *b* 87. 206. Relegatur in Petras Arabiæ tamquam Neſtorianæ blaſphemiæ inſtitutor, *a* 375. *b* 87. 537. Sed honorificè, *b* 538.
Ut Cæſaris hanc ſententiam illudat, ambit Epiſcopatum, *b* 88. Inter exulandum, cum tranſiret Tyrum, moritur hujus Epiſcopus. Ordinatur hìc Epiſcopus à Theodoreto, *b* 87. *& ſeqq.* 538. A quo & ſæpè laudatur, *b* 89. Imperator acqui-

quieſcit illius Ordinationi, *b* 538.
Eſt dives Epiſcopus, *b* 90. Sed multas patitur moleſtias, *b* 544.
Unde & in magnis tribulationibus ſedit adhuc anno 449. *b* 90.
Semper intereà rectè ſentit deNeſtorio. De S.Cyrillo verò & Joanne Antiocheno impiè, *a* 381.388.392:396.*& ſeqq.* 401. *& ſeqq.* Technis ſuis perſuadet Orientalibus,Neſtorium iniquè damnatum, *b* 16.
Degradatur tandem juſſu Imperatoris, quia contraxit ſecundas nuptias, *b* 86. *&* 92.

Irenæus agnovit appellationes Romanas, *b* 459.

Irenæi Scripta multa meritò à Majoribus ſunt ſuppreſſa, *b* 16. Eſt Author *Tragœdiæ*, *ibid.*

Iſdegerdes Perſarum Rex, tutor conſtituitur Theodoſii Junioris Minorennis, *b* 171. Illius filius dæmone vexatus liberatur precibus Maruthæ Epiſcopi Meſopotamiæ *ibid.* Hinc Pater multùm afficitur Chriſtianis, *ibid.*

Iſidorus Conſul & Præfectus, exilium pronuntiat Neſtorio, *a* 67. *b* 125. Illius juriſdictio, *ibid.*

S. Iſidorus Peluſiotes Monachus Diſcipulum ſuum quondam, S. Cyrillum monet conſtantiæ, *b* 418. *& ſeqq.*
Honoratur à S. Cyrillo tamquam Pater, *b* 15. Ejus laus, *ibid.*
Poſt toleratas & revictas à Theophilo Alexandrino injurias, redit Peluſium ad ſuum Monaſterium: fitque ibidem Abbas *b* 16.
Scripſit decem millia Epiſtolarum, *b* 15.

Judicium contradictorium ſæpè petunt Neſtoriani, *a* 88. *& ſeqq.* *b* 175.

Iulianus Epiſcopus Eclanenſis, Pelagianæ ſuperbiæ Goliath, à Cæleſtino Papa ejectus ex Italia, *b* 233. Confugit ad Theodorum Mopſueſtienſem. Manens illic uſque ad hujus mortem, *ibid.* Hic ſcripſit octo illos libros contra quos ſcripſit S. Auguſtinus ſuos Poſteriores, *ibid*, Dum Julianus citat Orientalem Eccleſiam, intelligit Mopſueſtienſem Theodori, *ibid.* Poſt hujus mortem divertit ad Neſtorium, *ibid.*

Iulianus Magnus, Monachus, traxit Acacium Berrhæenſem ad Monaſterium, *b* 200.

Juramentum Herodianum, *b* 146. 163.

Juramentum nautarum & aurigarum, punitum Antiochiæ per jejunium, *b* 146.

Juramentum interdicitur Epiſcopis, antiquo Canone, *b* 379. *&* 146.

Juſſio ſacra, *a* 26 287.

Juſſionibus ſacris tribus cogitur Epheſinum, *b* 32. Illa quæ convocavit hoc, eſt data 19 Novembris anno 430. *b* 9.

Juſſioni ſacræ,quam miſit Theodoſius per Joannem Comitem,præfixum erat nomen Cæleſtini Papæ, *b* 178.

Juſsio ſacra quâ Epheſini Patres remittuntur ad propria,damnatis SS. Cyrillo ac Memnone, *a* 76. Huc uſque latuit, *b* 155. Non eſt ſortita effectum ſuum, *b* 157.

Juſſio ſacra ultima quâ ſolvitur Epheſinum, *a* 87. *b* 173.

Juſſio ſacra grande fomentum fuit Neſtorianæ perfidiæ, *b* 65. *& ſeq.*

Juſſio ſacra numquam extenſa eſt ad Sacramenta,aut ſacramentalia, *a* 80. *b* 161.

Juſſionibus ſacris, Dei legi conformibus eſt obediendum: difformibus reſiſtendum, *b* 129.

Juſſioni ſacræ non obtemperat S. Cyrillus, *b* 26.

Juſſionem ſacram procurare, inter Epiſcopos odioſum erat, *b* 470.

Iuſtinianus præfectus ſimplices & rudes Epiſ-

Epiſcopos præmiis & precibus inducit ad ſubſcriptiones iniquas, *b* 153.
Juſtitiam habere in intellectu aliud eſt, quam habere in voluntate, *b* 499.
Juſtorum paucitas non cedit multitudini impiorum, *a* 351. Variis illius exemplis abutitur Meletius, *ibid.*
Iuvenalis Epiſcopi Hieroſolymitani rebellio in Metropolitam ſuum, *a* 85. *b* 169. *& ſeqq.* Ejus invaſio in duas Phœnicias, *b* 82. Eſt confirmata à Chalcedonenſi, *b* 553. Cur adhæſerit Dioſcoro Alexandrino? *b* 169, *& ſeqq.*
Juvenis Patriarcha lenit ſeniorem Metropolitam, ſibi tamen ſubjectum, *b* 378.

L

Lampo Monachus, Presbyter, Neſtorii & S. Cyrilli mutuas litteras transfert, pacis ergò, *b* 218.
Latini Patres à Græcorum propoſitionibus & quæſtionibus ſtudio abſtinent, *b* 392. Unicus ſe immiſcuit Martinus Pontifex, *b* 393.
Legati Epheſini, vocati aliquando Concilium Epheſinum, *b* 288.
Legati miſſi à Neſtorianis cum numeroſo & valido famulatu, *b* 161. Ex iis ſemper unus defuit, *b* 179. Negatur eis Eccleſia à Chalcedonenſi Epiſcopo, *b* 160. Jurant coram Theodoſio numquam ſe recepturos S. Cyrillum in communionem, *b* 159.
Legatio fraudulenta, *b* 24.
Lex Imperatoria lata contra Neſtorianos, *b* 217. 379.
Leges Principum pœnales adverſus hæreticos, ſunt initium ſapientiæ, *b* 502. Sententia eſt S. Auguſtini, *ibid.*
Libelli recuſatorii ſunt neceſſarii ad renunciationis Epiſcopalis valorem, *b* 487. Vi vel metu extorqueri non poterant, *ibid.*
Liberatus Diaconus, Theodori Patronus, ceſpitat, *b* 264. Errat, *b* 281. Eſt quintæ Synodi adverſarius, *b* 250.
Liber Pontificalis malè à quibuſdam arguitur imperitiæ. *b* 111.
Libri qui inter opera S. Athanaſii extant nomine Theodoreti, ſunt Eutherii Thyanenſis. *b* 317.
Libri Neſtorii prohibiti Imperiali Lege, *b* 94. Non fuerunt ſtatim exuſti, *b* 123. Damnantur ad ignes, *a* 379. *b* 211.
Litaniæ, *b* 448. Vox Græca eſt, antiqua, *a* 74. *b* 159. Antiquitùs cum candelis & cereis celebratæ in plateis, *a* 238.
Litteræ piorum qualeſcumque gaudium excitant, *a* 167.

M

Macedonius à S. Flaviano ordinatur, non invitus, ſed ignorans, eſtque ejus Ordinatio ambigua & ſuſpecta, *b* 270. *& ſeq.*
Macedonii hæreſis negans Divinitatem Spiritûs ſancti, fuit potens, *b* 512.
Magiſtriani ſunt bajuli litterarum & mandatorum Imperatorum, *b* 476.
Magnanimitas pro Chriſti fide, *a* 288.
Marcion Deum paſſum negans, Chriſti carnem affirmans imaginariam, refutatur à Tertulliano, *b* 354.
S. Maria definitur verè & propriè Mater Dei, *b* 93. Exponendum eſſe hoc cenſet Neſtorius, quod dicatur Dei Genitrix, *a* 16.
S. Maria, Dei Genitrix vocatur à Patribus antiquioribus quam ſunt Epheſini, *a* 398. *& ſeq.*
Carnaliter genuit Chriſtum, *a* 9. *b* 341. Verbum carnem factum, *a* 9. Deum adunatum carni ſecundùm ſubſiſtentiam, *a* 8.

S. *Mariæ* in utero non prius extitit corpus, quam Deus Verbum. *b* 349.
S. *Maria* poſt partum Virgo, *b* 340.
Martyres reperiri gaudet S. Cæleſtinus: ſed dolet, quod Epiſcopo perſequente, *b* 27.
Martyrum falſorum collecta celebrata, *b* 264.
Maximianus Epiſcopus Conſtantinopolitanus ſuperordinatur Neſtorio, *b* 134. 146. quatuor menſibus poſt damnationem Neſtorii, *b*. 279. Quandonam admiſſus ſit à Joanne Antiocheno? *b* 70. Mandat nomen ſuum inſcribi dypt chis, *b* 278.
Poſtquam ſediſſet annis 2. menſibus 5. moritur, *b* 468.
Maximinus Anazarbenſis Epiſcopus, Neſtorianus pertinax, *b* 442. Suis ſceleribus conatur conſolari apoſtatam Alexandrum, *a* 230. *b* 443. in quem finem mittit Alexandro Acta Synodi Anazarbenſis, *a* 234. *b* 446.
Tandem cum ſuis redit ad communionem Joannis Antiocheni, *a* 318.
Maximus Antiocheni Eccleſiæ Diaconus, Legatus ad Sanctum Cyrillum contra Diodorum & Theodorum, *b* 554. Zeloſiſſimus contra Neſtorium, *ibid.*
Ad Maximi inſtantiam S. Cyrillus compoſuit expoſitionem Symboli Nycæni, *ibid.* & 548.
Meletius Mopſueſtienſis Epiſcopus, Neſtorianus pertinax, *a* 294, *b* 501. S. Cyrilli & Joannis communionem vocat diabolicam, *ibid.* Paratus eſt exilium pati & mortem, *a* 315. & *ſeqq.* *b* 511. & *ſeqq.*
Gloriatur quod epiſtolam ad ſe ſcriptam à Joanne Patriarcha ſuo, projecerit in latoris faciem, *a* 312.
Juſſu Joannis extruditur brachio ſæculari, *a* 356. Deliteſcit in partibus ſui quondam territorii, ſeducens plurimos, & præſumens Sacerdotale miniſterium. *a* 357.
Ejectionem ſuam tamquam Dei munus deprædicat, *a* 359. Relegatur in ſecundam Armeniam, *a* 363.
Moritur Melitinæ, multa paſſus ab Acacio Melitinenſi Præſule: *a* 377. Pertinax uſque ad mortem, *a* 354.
Mendicitatem quia introduxerunt SS. Dominicus & Franciſcus, accuſantur à maledicis tamquam Antichriſti, *b* 295.
Metropolita non à ſolo Patriarcha, ſed à Synodo eligi olim debuit, *b* 534.
Metropolita vel Patriarcha ſuſpectus de hæreſi vitari debet ex præcepto divino, *a* 113. & *b* 279. non autem ſuſpectus de alio crimine, niſi præceſſerit Synodale Judicium, *b* 229.
Metropolitam ſuum Clerici accuſare poſſunt immediatè apud Patriarcham, *b* 229.
Poſſuntque cauſam ſuam referre ad vicinos Epiſcopos, ut hi illam deferant ad Patriarcham, *ibid.*
Miſſarum collectam celebrare, vox eſt antiquiſſima, *a* 38. Hoc non licet hæreticis nec Excommunicatis, *ibid.* & *b* 161.
Monachi olim dicti boni, *a* 69.
Servi Dei, *b* 373. Sanctiſſimi, *a* 107. Sancti Patres, *b* 314.
Monachi accuſati à liberato Diacono; ſed falsò, *b* 230.
Monachi Legati ex Schytia ad Sedem Apoſtolicam contra Pelagianos & Neſtorianos, *b* 137. Diliguntur ideò à S. Fulgentio, *b* 138.
Monachi olim proprias Eccleſias habebant, *b* 523.
Ad Sacrificium recitabant nomina Virorum ſuorum illuſtrium, etiam vivorum, *ibid.*
Monachi tres magnæ authoritatis in Orientali Eccleſia, *b* 503. Suſcitabant mortuos, *ibid.* & *a* 293.

Monachorum varietas facit Eccleſiam Reginam circum-amictam varietatibus.
Monachiſmum ſuſcipiebant validè, qui ſub pœna mortis, juſtè incuſsâ, cogebantur illi conſentire, *b* 269.
Morbos nobis diſpenſat providentia Divina, *a* 232.
Monothelitæ ex capitulis S. Cyrilli ſugunt venenum, *b* 436.
Mors mortua tunc eſt in ligno quando mortua vita fuit : antiquiſſimus eſt Eccleſiæ cantus, *b* 138. Formatus ex C pectibus S. Auguſtini, *ibid.*
Mortui in Chriſto, dormiunt, *b* 503.
Mortuus in pace an anathematizari poſſit, deceat aut debeat? *b.* 241. *& ſeqq.*
Mortuus in pace Epiſcopus, meritò damnatus ob falſa dogmata, *b* 252. *& ſeqq.*
Multitudo diuinitùs ſæpè ſuperata à paucitate, *a* 286.
Mutare ſententiam ab errore, non indecorum eſt, *b* 542.

N

Natales extranei reſpectu Epiſcoporum, lucida olim erat irregularitas, *b* 84.
Nativitatis Domini Feſtivitas quando celebrari cœperit in Græcia? *b* 217.
Natura, vox eſt multivoca, *b* 342. Aliquando à S. Cyrillo accipitur pro hypoſtaſi, *b* 400. *& ſeqq.*
Naturâ, idem eſt quod *verè*, *b* 345.
Naturæ duæ per hypoſtaticam unionem ſunt unus, non unum, *b* 316.
Neſciens ordinatur Macedonius: ſed invalidè. *Vide* Macedonius. Hic articulus, *clandeſtina vocis imprecatio ordinat Clericos neſcientes.* Ridetur à S. Hieronymo, *b* 270. *& ſeqq.*
Neſtorius, Nativitate Germanicienſis, in Provincia Euphrateſia, *b* 193. 439.
Fit Monachus in Suburbano Antiochiæ Monaſterio S. Euprepii, *b* 108.
Eſt Hæreticus, antequam Epiſcopus, *b* 124.
Cælum promittens Imp. Theodoſio, ſi terram hic purget ab hæreſi: Legem obtinet contra omnes hæreticos, *b* 18.
Ejus faſtus, vanitas, & ſuperbia, *b* 4.
Gloriatur odio ſe haberi ab univerſis Hæreticis, *a* 15.
Avarus, Simoniacus, ſemper laborat peſtilenti deſiderio Epiſcopatus, *b* 4.
Zeloſus, & indefatigabiliter ſtudioſus; Loquacior quam eruditior, dilectus omnibus, creatur Epiſcopus Conſtantinopolitanus, *b* 4. Ordinatur decimâ Aprilis anno 428. *b* 18. Inter conſecrationis ſuæ ſolemnia, debacchatur contra omnes Hæreticos, *b* 4.
Sed hæreſes impugnans, hæreſim facit, *b* 5. Concionatur coram omni Clero, cum admiratione, *a* 17. Dicit Mariam Genitricem, non Dei, ſed Dei & hominis dici debere, *a* 18. Non vult Deiparam dicere, ne ſcandalizentur Gentiles, *b* 17. Negat Verbum pro nobis paſſum, *a* 45. Fusè exponit ſua dogmata, *a* 24.
In perverſæ prædicationis ſuæ initio impetitur à duobus potentibus Orthodoxis, SS. Cyrillo ac Proclo, *b* 8.
Mittitur ei Symbolum à Synodo Alexandrina, cum capitulis S. Cyrilli, *a* 1. *& ſeqq.* Niſi Papæ Romano obediat, ab hac declaratur excommunicatus, *a* 2.
Monetur inſuper à Joanne Antiocheno ut S. Cæleſtino obediat, & dogma recantet, *b* 5.
Juſſu Papæ Romani, cantat publicè Palinodiam, *b* 6. Hæc eſt recenter detecta, *b* 36.
Poſt determinationem Apoſtolicæ Sedis manet pertinax in hæreſi, *b* 466. *& ſeqq.*

ſeqq. Doloſè profitens vocem *Deipara*, *b* 10. Clericos Orthodoxos è Civitate ejicit, *b* 7.
Improperat S. Cyrillo quod appellaverit hic Romam, *a* 23. Calumniaturque S. Cæleſtinum Papam, *b* 17. Tamquam rudem à S. Cyrillo malè informatum, *a* 23. 25.
Appellat à Judicio S. Cæleſtini ad generale Concilium, *b* 9. Et ad Imperatorem Theodoſium, *b* 31.
Quaterniones & Scripta quæ direxerat ad S. Cæleſtinum, negat poſtea eſſe ſua, metuens damnari, *a* 23. *b* 16. & ideò multos habuit Orientales faventes, *ibid.*
Præterea, ſilentium mandabat Diſcipulis ſuis ſub Anathemate. Et ideò tam diu Orthodoxus creditus eſt ab Orientalibus, *b* 555.
Jactat ſe futurum Præſidem Concilii Epheſini, *b* 9. Spemque ſuam ponit in Joanne Antiocheno, *b* 19.
Epheſi diſputat de fide, nitens perſuadere Epiſcopis, *b* 62. Convincitur. *ibid.*
Patres Epheſini agunt ejus cauſam, à prima luce uſque ad noctem. Quo peracto, obtulerunt ſolemne Sacrificium, *b* 43.
Damnatur 22. Junii Anno 431. *b* 33.
Propter iniquitatem propriam, *b* 149.
In Eccleſia quæ appellabatur *Maria Deipara*, *b* 26. Deponiturque ſolemni pompa, *b* 39.
Poſt damnationem tamen non corrigitur, *a* 399.
Sed contra illam proteſtatur, *b* 23. Proteſtationi ſubſcribentibus decem Epiſcopis, *b* 23. Plures Epiſcopos ſeducit: ſed quorum aliqui, fraude cognitâ, eum deſerunt, *b* 28.
Convocat Conciliabulum in Ædibus ſuis, ſed quod diſſipatur, *b* 38. Cum ſua tamen factione depoſitionem pronuntiat contra SS. Cyrillum ac Memnonem, *b* 28.
S. Cyrillum verò Epheſi numquam vidit, *b* 97.
Admittit to *Dei Genitrix*. Sed cum diſtinctione, *a* 43. Exclamans, dicatur Maria Deipara, ut ſedentur contentiones, *b* 127.
Appellat ad Imperatorem, *a* 30. Fingit quod minentur adverſarii mortem. *ibid.*
Calumniatur violatam Cæſaris juſſionem, *ibid.*
Negat ſe docuiſſe ea quæ Epheſi profeſſus eſt.
Sed ita tandem exoſus redditur Imperatori, ut ne nomen quidem illius hic ſuſtineat, *a* 81.
Cuſtodiendus traditur Candidiano, *a* 48
Fingit quod S Cyrillus pro voce *Deus* poſuerit vocem *Deitas*, *a* 23. *b* 17.
Omnes contemnit, ſibi ſolus major & doctior, *b* 17.
Illius exilium primum, *b* 119.
In petras Arabiæ, *ibid.* & *b* 121. & *ſeq.*
Mitigatur in priſtinum ſuum Monaſterium: ex precibus amicorum, *b* 123.
Et proprio poſtulato, *a* 46.
Imperator compellit eum redire in Monaſterium ſuum, *b* 109. Mandatum hoc Neſtorius ſuſcipit cum gaudio, tamquam beneficium, *a* 68. *b* 127. Ad Monaſterinm hocce ducitur honorificè, *a* 67 *b* 125. Et in eodem honoratur, *b* 124.
Poſt damnationem ſuam, per tres fermè Annos blaſphemus eſt, & obſtinatus, *b* 14. Simoni Mago comparatur à Theodoſio, *b* 217. A Xixto III. appellatur Filius perditionis, *b* 413.
Secundum ejus exilium in Oaſin, *b* 123.
Poſt mortem honoratur ut Martyr à Sergio Epiſcopo Cyrenſi, *b* 264.
Neſtorii falſa Dogmata omnia nervosè refutata, *a* 1. & *ſeqq.* *b* 2.
Neſtorii Libri damnati ad ignes, *b* 211.

Neſtoriani tanti faciebant perſonam Neſtorii ac ipſam veritatem, *b* 151.
Audientes damnationem Neſtorii, præ ſtupore non poſſunt loqui, *b* 345.
Eorum Acta Epheſi ſpernuntur à Populis, *b* 78.
Nitentes quempiam ſuperordinare S. Memnoni excluduntur Templis, *b* 36
Excluſi concionantur in locis prophanis, *b* 35.
Non ſunt planè immunes à Neſtoriana Hæreſi, *b* 152.
Negant ſe S. Cyrillum in communionem recepturos, etiamſi abjuret capitula, *a* 81. Quod & juramento affirmant, *b* 46. Mori malunt quàm capitula illa admittere, *a* 73. *b* 143. *& ſeqq.*
Acacio referunt cum gaudio, in cuſtodia detineri SS. Cyrillum ac Memnonem, ſilent autem accidiſſe id etiam ſuo Neſtorio, *a* 57. *b* 72.
Epiſtolis ſuis præfigunt Symbolum Nycenum, *a* 41. *b* 60. Et ad illud ſemper appellant, contendentes hoc ſolum eſſe obſervandum, *a* 50. *& ſeqq* 63. 78. 85. 92. 100. 117. 236. 290. *b* 49. 70. 105. 142. 528.
Callidè occultant Fidem ſuam, adeò ut plures eis Orthodoxi Epiſcopi adhærerent, *b* 152. Sed à quibus, detectâ eorum aſtutiâ deferuntur, *ibid.*
Sunt palpones Cæſaris; ad quem perpetuò appellant, *a* 74. Vocant Cæſarem Mundi ſalutem etiam in conſervanda Religione, *a* 83. Poſcuntque ejus judicium in controverſia de fide, *ibid.* mittunt ei profeſſionem fidei ſuæ, *a* 52. Damnantur ab Imperatore, *b* 120. Ejuſque Lege jubentur appellari Simoniani, *a* 379. 385.
Appellant Romam, *b* 449. Coacti abdicare Neſtorium, prædicant pejorem Neſtorio Theodorum, *b* 223.
Multi Neſtorii Perſonam deſerunt, retinentes Doctrinam ejus, *b* 210. 345. *& ſeq.*
Tandem dividuntur in tres partes; ſingula proponit Pacis conditionem ſingulam, *b* 336.
Continuè decreſcunt numero, *b* 153.
Multi negant ſe fuiſſe Neſtorianos, *b* 210.
Coguntur tandem ſubſcribere damnationi Neſtorii. Cui Articulo obediunt multi, reſiſtunt aliqui, *b* 425.
Neſtoriani nominati quatuor: qui à Synodo Epheſina damnati ſunt, Dorotheus Marcianopolitanus, Helladius Tharſenſis, Eutherius Thyanenſis, Himerius Nicomedienſis Epiſcopi, *b* 281.
Neſtoriana Hæreſis à Paulo Samoſatenſi per Lucianum, Diodorum, Theodorumque in Neſtorium pervenit, *b* 7. 364. 555. *a* 396. *& ſeq.* 401.
Neſtoriani & Catholici fugiunt conſpectus mutuos tamquam excommunicatos, *a* 48.
Nomen damnati Operis ex cauſa ſubticetur, *b* 213.
Norunt initiati, vox eſt S. Joannis Chryſoſtomi, occultantis Myſterium Fidei noſtræ, *b* 549.
Novatores non deſinunt eſſe Authores Hæreſum, qui Prædeceſſorem habuerunt æquè perverſum, *b* 554.
Novitas vocum eſt inanis, *a* 4. Eſt tamen interdum utilis & neceſſaria, *b* 346. *& ſeq.* Maximè contra novas Hæreſes, *ibid.*
Novitati vocum non eſt adhærendum, *a* 129. 133.
Nuptias benedixit Chriſtus diſpenſativè, *a* 8.
Nycænum Symbolum. *Vide* Symbolum Nycænum.

O

OAſis eſt deſerta Lybia, in quam pro ſecunda vice relegatur Neſtorius.

Officia venalia exhibere corrumpit Imperium, *b* 474.

Omnes homines vult Deus ſalvos fieri, *a* 350. *b* 526.

Oratio communis oblata pro iis qui ſunt in tribulatione poſiti, *a* 115.

Orationes mutuas efflagitare ſolebant in ſuis Epiſtolis, *a* 81. 216. 233. 246. 257. 270. 277. 279. 284. 295. 306. 309. 327. 346. 360.

Ordinationum variarum de valore variæ olim ſententiæ, *b.* 270. *& ſeq.* Miræ erant, ſed falſæ, *ibid.*

Ordinatio inviti. *Vide* invitus.

Orientales plerumque verſatiles, *b* 249.

Orientales Relationes non fiebant immediatè ad Patriarcham, ſed mediante Metropolità, juxta antiquos Canones, *b* 228.

Orientales turbæ vehementes, dum Epiſcopis Neſtorianis ſuperordinantur Catholici, *b* 291.

Originale peccatum primus negavit Theodotus Epiſcopus Mopſueſtienſis, *b* 233.

Origenis error eſt, quod Verbum fuerit Chriſti mens, *b* 135.

Oſculum renuit accipere S. Ambroſius à Tyranno Maximo, cur? *b* 117.

P

PAleſtinorum Epiſcoporum nullus adhæſit Neſtorio, *b* 323.

Palladius Magiſtrianus ab Imperatore mittitur Epheſum cum Divali, *b* 80. Quo die appulerit? *b* 81.

Papa, *vide* Romanus Pontifex.

Pars nequit eſſe Judex, *b* 99.

Parthenius Archi-Mandrita adhæret perſonæ Neſtorii, non ejus Dogmati, *a* 308 *& ſeqq.*

Paſchatis Octava dicebatur olim Dominica nova, *b* 2.

Paſſio Chriſti ſunt Dei ſtulta, neceſſarium fidei dedecus, quod nos facit benè impudentes, & feliciter ſtultos, *b* 354.

Paſtor nulla ratione adduci debet ut deſerat ſubditos, *a* 223.

Gregem ſuum vindicare debet, *a* 267.

Patribus Antiquis ſatis fuêre explorata Myſteria fidei, *b* 141.

Joannes Damaſcenus ſentit contrarium, *ibid.*

Patres non utuntur ſemper vocibus in ſuo rigore. Maximè illi qui ſcripſerunt antè exortas Hæreſes, *b* 420. *& ſeqq.*

Loquuntur proindè aliquando liberius in materia nondum agitata, *b* 244.

Patribus deputantur aliquando quæ filiorum ſunt, *a* 96.

Patriarchæ licet ordinare in omnibus ſuis Diœceſibus, *b* 477. 530.

S. Paulinus Epiſcopus Antiochenus recuſat tres Hypoſtaſes dicere, cur? *b* 67.

Paulus Apoſtolus, Apoſtolicæ Sedis ornamentum: à D. Petro dextram Societatis accepit: ut appareret ab utroque æquam ſubtilitatem Dogmatum cuſtodiri, *a* 246.

Paulus Comes Conſiſtorianorum S. Cyrilli Nepos, *a* 110. *b* 203. Corrumpit Chryſoretem Auro & Argento, *ibid.* Amat S. Flavianum adhuc Presbyterum: ad quem confugit Patriarcham exutus omnibus fortunis à Dioſcoro poſt mortem S. Cyrilli. Adjuvatur à S. Flaviano, *ibid.* Moritur Conſtantinopoli præ mœrore, *ibid. & ſeq.*

Paulus Emeſenus in Ægyptum legatur ad S. Cyrillum, *b* 2. A Ioanne Antiocheno & Acacio Berrhœenſi tantum, *a* 175. *b* 384. Nomine totius Diœceſis, *b* 377. Supplex, *a* 358. Pacem petens, *a* 175. Cogitur Chartam offerre, per quam confiteatur S. Cyrillo, Mariam Dei eſſe Genitricem, & anathematizet Neſtorii Dogmata, *a* 189.

Alexandriæ concionatur ad Populum de fide coram S. Cyrillo, *b* 3. Item de Pace, *ibid.*

Pacem concludit cum S. Cyrillo, nomine Orientalium, *a* 200.

Paulus Samoſatenſis eſt Author Hæreſis Neſtorianæ, *b* 7. Infecit totum Orientem, *b* 210.

Pauperibus in Oriente non licebat intrare Eccleſiam, ſed jubebantur mendicare ad portam, *b* 36.

Pax Eccleſiæ rebus omnibus anteponitur à Theodoſio, *a* 87.

Propter eam multa ſunt diſpenſativè toleranda, *b* 512. Non tamen hæreſes, *b* 513. 520.

Pax inter S. Cyrillum & Orientales, lepida. Uterque putat adverſarium ſuum Hæreticum fuiſſe, ſed cantare Palinodiam, *b* 382. Neuter vult fateri ſe erraſſe, ſed ſeſe invicem non intellexiſſe, *b* 71.

Pax illa eſt inita circa finem Decembris anno 432. *b* 386. 150.

Pacis conditiones à S. Cyrillo pendebant, *b* 454. Sed ad Romanum Pontificem referuntur, qui aliquas retractat, *b* 339. 457.

Poſt Pacem nova inter Orientales ſciſſura, *b* 418.

Pax inter Romanos & Perſas, fuit cauſa diſſeminatæ Fidei, *b* 171.

Pace à Verâ nullus excluditur Bellantium, *b* 408.

Pelagiani aliqui moti Clementiâ S. Cæleſtini, redeunt ad Pœnitentiam, *b* 289.

Pelagiani Epiſcopi in Sicilia latentes à Neſtorio expectantur in exilium, *b* 31.

Pentecoſtes ſolemnitas, *b* 34.

Perfectus non eſt, qui propter mercedem pius eſt, *a* 282.

Perfectionis aſcenſum Anachoretis mandant Canones, Regulæ & Patres, *b* 294.

Perſas ſuperat Theodoſius Dei impulſu, *b* 172.

Perſarum Armatorum decem Myriades in aquas ſe conjiciunt præ timore, & ſubmerguntur, *ibid.*

Perſis Pacem dat Theodoſius propter Chriſtianos in Perſia degentes, *ibid.*

S. *Petrus* ſedit Primus Antiochiæ, *b* 358.

SS. *Petrus* & Joannes pares honore Apoſtoli & Diſcipuli, *a* 4.

Petrus Alexandrinus Succeſſor S. Athanaſii damnatus ab Arianis appellat Romam, *b* 319. Cum S. Damaſo Concilium celebrat anno 373. *ibid.*

Petrus Fullo Chriſtum in Deitate paſſum prædicat, *b* 355.

Tris-agii-hymno Angelico inſerit, *Qui crucifixus eſt*, *b* 354. *& ſeq.*

S. *Phœdimus* Epiſcopus Amaſenus prophetat, *b* 272. Ordinat abſentem & ſimul invitum. Sed invalidè, *ibid & ſeq.*

Photini non Perſona, ſed Hæreſis damnata eſt in Nicæno, *b* 111.

Pontica Diœceſis diviſa, S. Cyrillo alii, alii adhærent Joanni Antiocheno, *b* 80.

Poſſeſſio Eccleſiaſtica eſt vetuſtiſſima, *b* 484.

Prædeſtinatiana Fabula eſt Hæreſis malè afficta S. Auguſtino, *b* 392.

Præſcriptio eſt Catholica: *Quidquid in Chriſtiano Dogmate eſt juvenile aut novum, eſt falſum*, *b* 555.

S. *Proclus* ordinatur Epiſcopus Cyzicenus à Siſinnio Neſtorii Prædeceſſore. Non admittitur à Populo. Redit Conſtantinopo-

nopolim. Degit inter Presbyteros. Fit Domeſticus Neſtorii. Palàm reſiſtit hujus impietati, b 8. 221. 364. Strenuè concionatur adversùs Neſtorium, b 198
Ejus encomium, *ibid.*
Factus Epiſcopus Conſtantinopolitanus mittit Synodicam per omnes Provincias, cujus exordium extat, a 305.
Non extat integra Synodica, b 506.
Moritur Anno 447. b 257. 261.
Probabile aliquando idem erat quod *Probatum*, b 448. Sic SS. Patres dicti ſunt probabiles, *ibid.*
Promoveatur ut amoveatur, proverbium eſt olim ſæpè uſitatum, b 269.
Propoſitiones de quibus litigare ſolebant Græci, quomodo pervenerint ad Latinos ? b 137.
Propoſitiones damnare *tamquam novas, ſcandaloſas, ſuſpectas* &c. Non eſt novum, b 268.
Puer ſeptennis Martyr, a 355. b 528.

R

R*Abbula* Edeſſeni Epiſcopi laus, b 216. *& ſeq.*
Capitula 8. Cyrilli aliquando probavit aliquando damnavit, b 525.
Anathematizat Neſtorianos, b 212.
Omnes ſibi adverſarios conſtantiſſimè fugat. b 229.
Cæcus erat, accuſaturque quod ſcripſerit contrà Theodoretum, b 75. 209.
Moritur piæ ſomio inter tumultus Eccleſiarum, b 217.
Rationem reddet quiſque juxta opera ſua, a 273.
Referenda ſunt omnia opera noſtra in Deum, amore caſto, b 445.
Reis quibuſcumque & cujuſcumque criminis, permittebatur permutatio in tonſuram Monachalem aut Clericalem aut Epiſcopalem, ex perpetua Romani Imperii conſuetudine, b 538. Varia illius rei exempla, *ibid.*
Relatio cauſæ facta ad Principes, vim habet ſuſpenſivam, b 48.
Aliquando fit per Legatos, b 176.
Reſurrectio Mortuorum fit per hominem factum ex Deo Verbum, a 5.
Ritus & Ceremoniæ quando & quare ſint in Eccleſiam introductæ ?
Romana Bibliotheca olim habuit omnes Epiſtolas Theodoreti, & aliorum de Cauſa Neſtorii, b 324.
Romanum Conſiſtorium ex Imperii forma deſumptum eſt, b 116.
Romani Legati ad Epheſinum ſerius veniunt, ſed ſine ſua culpa, b 28.
Eos expectari doloſe petit Neſtorius, b 30
Reſtituunt SS. Cyrillum & Memnonem : damnantes Factionem Neſtorianam, b 75.
ROMANUS PONTIFEX alter Moyſes, alter Petrus, productus à Deo Gubernator, ut conterat omnes Hæreſes, a 241.
Romanum ad *Pontificem* pertinet Hæreticos, Schiſmaticos, Magos, &c. totius Eccleſiæ dirigere, punire, & definire veritatem circà ipſos controverſam, b 451, 452. *& ſeq.*
Romanus Pontifex Confirmat Epiſcopum Conſtantinopolitanum an. 432, b. 207.
Romanum Pontificem eſſe ſupra Concilia, etiam Generalia, Orientales habebant pro certo, b 451. & 539.
Idem ſentiebat omnis ſub Cœlo Eccleſia, b 436.
Ejus in hoc luculenta authoritas, b 99.
Romani Pontificis nomen inſerum fuit Tabulis Conciliorum Nycæni, Sardicenſis, &c. & recitatum ad Sacrificium, b 177. *& ſeq.*
S. Damaſus diſcuſſit Hæreſim Apollinarii, a 136, b 317. Se ſolo exercuit juriſdictionem

ctionem Alexandriæ, *b* 452. Duæ ejus Synodi Romanæ à Gregorio Nazianzeno laudantur, *b* 318.

S. Cæleſtinus ad Epheſinum mittit ſua mandata, *b* 258. Et ad Epiſcopos *Commonitorium*, ut obediant S. Cyrillo, *a* 470. Aliaſque Litteras ad Epheſinum, ſimul & ad Maximianum & Imperatorem, *b* 287. Ejus nomen præfixum fuit Divali, *b* 178. Reveſtit iniquè damnatos à Neſtorio, *b* 27. Conſulitur ab Imperatore, an Epiſcopus ab Eccleſia ad Eccleſiam evehi poſſit? Affirmanti Imperator acquieſcit, *b* 469. Maximiani Epiſcopatum confirmat 15. Martii Anno 432, *b* 207. Ejus Reſcripta ad Imperatorem & ad Concilium, fuerunt Regula eorum omnium quæ aguntur, *b* 289.

Sixtus III. ſcripſit Orientalibus varias Litteras, quæ interciderunt, *b* 540. Ad ipſum recurrunt S. Cyrillus & adverſarii, *b* 413. Confirmat pacem Orientalium, *b* 440. Non exaudiens preces Joannis Antiocheni de mutatione conditionum pacis, *b* 413.

Leonis Magni nomen inſertum fuit tabulis Chalcedonenſis Concilii, & recitatum ad Sacrificium, *b* 177. Suſcipit Eutychetis appellationem, quem damnat ut Hæreticum, *b* 257. Epiſtolæ illius dogmaticæ acclamant Patres Chalcedonenſes, *b* 54.

Ioannes II. ad inſtantiam Juſtiniani Imperatoris ſupplicantis per duos Epiſcopos, definit Deum eſſe carne mortuum, *b* 352. *& ſeq.*

Vigilium nititur Juſtinianus Imperator inducere ad damnanda tria Chalcedonenſis Concilii Capitula: circumductus à Theodoro Cæſarcenſi in Cappadocia Epiſcopo, *b* 55.

Romana Eccleſia Antonomaſticè Apoſtolica dicitur, *a* 109. *b* 54. Illius reverentiâ ductus Theodoretus, Neſtorianos damnat per omnia, *b* 121.

Romanæ Eccleſiæ Decreta inſtructiones fuerunt quibus illicò acquievit Theodoſius, *b* 109.

S

Sacerdotes loqui adversùm Sacerdotes, eſt lamentatione dignum, *a* 94.

Sacerdotium gratis concedendum, *a* 267.

Sacra Principum manſio loca habebat quatuor, quæ ? 117.

Sacrificium in Eccleſiis celebratur ſine ſanguine, in memoriam reſurrectionis ex mortuis, *a* 6.

Salvantur pauci, *a* 351.

Salutem noſtram cum timore & tremore operamur, *b* 438.

Sancti novum vivendi modum introducentes, obnoxii erant multis obloquiis, *b* 293.

Saturninus à Catholicis ſuperordinatus Dorotheo Martianopolitano, à Populo non recipitur, *a* 116. Populus ab Imperatore cogitur: *b* 274. Sed Saturninus ſicut venerat, ſic diſceſſit, *a* 116. Denuò ejicitur, *b* 448. Biſque à Populo ejectus tandem admittitur, *b* 540.

Schiſma Eccleſiarum deterius eſt bello Civili, *a* 102. Eſt ſcandalum Hæreticorum, Gentilium & Judæorum, *a* 103.

Scholaſticus idem quod Advocatus, ſeu Cauſarum Patronus, *b* 61. Honoratiſſimum illorum olim apud Romanos erat Officium, *ibid.* Vanum illorum Nomen, *ibid.* Ex illis creabantur Conſules, Præfecti & Defenſores, *ibid.*

Sergius Cyrenſis Epiſcopus Neſtorium veneratur ut Martyrem, *b* 264. Damnatur ideò ac degradatur, *ibid.*

Servilis timor gehennæ ad juſtitiam adducit, *a* 321.

Silentii Monaſtici amor laudatur in Neſtorio, *b* 152.

Simeon Stylites naſcitur in Vico Siſon. *b* 297. Habitat in columna primo ſex, poſtea 12. tum 22. deindè 36. pedibus altâ. Pelliceis veſtibus, *b* 292.
Accurrunt ad eum multi ut benedicantur, *b* 293.
Mirandą divinæ gratiæ per Simeonem in Barbaris exempla, *ibid.*
Ejus columna erat ex ligno. Crevitque cum ipſo. Cincta erat muris, qui dejecti ſunt ex nimio concurſu Populi, *b* 295
Columnæ deſcriptio, *ibid. & ſeqq.* In Columna erat Altare, *b* 296. Ipſe enim erat Presbyter, *ibid.*
Stat die ac nocte, ſubinde adorans, *b.* 294. Dumque adorat, frontem inclinat uſque ad pedum digitos, *ibid.* Quidam enumerans adorationes ejus, laſſus deſtitit, poſtquam enumeraſſet vices, 1244. *ibid.*
Omnibus affabillis, habet donum doctrinæ à Deo & Prophetiæ. Exhortatur Populum bis in die, *ibid.*
Illius Sanctitas & authoritas, *b* 291.
Preces illius rogat Imperator pro pace Eccleſiæ, *a* 141. *b* 291.
Ejus imagines adhuc viventis Romæ ponuntur in officinis, aliquid Præſidii inde expectantibus Romanis, *b* 296.
Stetit 40. annis, *ib.* Moritur an. 460. *ib.*

Simeonis Stylitis Apologiam ſcribit Theodoretus, contra illius detractores, *b* 293.

Simeones Stylites fuerunt plures, *b* 300.

Simoniæ ſpecies peſſima eſt, quæ fit per pecuniam, *b* 481.

Simonianos appellari jubet Theodoſius Neſtorianos Libros & Sectatores, *q* 252 543. Idque ut in odium abducantur.

Sirmondus Theodoreti Epiſtolas non digerit ſecundum tempus, *b* 90.

Socrates imperitus Neſtoriani negotii, *b* 928. 618. 127. Putat Neſtorium rectè quidem ſentire ſed malè loqui, *b* 67.

Somnio turbatur Andreas Samoſatenſis, de redivivo ſene Hæretico Apollinario, *a.* 140. Sed inaniter, *b* 322.

Spiritus S. mittitur nobis in Baptiſmate per Filium, *b* 428.

Spiritus S. procedit ex Filio, *a* 8. A Patre & Filio, *b* 429.
Malunt Græci admittere, quod per Filium procedat, quam ex Filio, *ibid*
Ejuſdem ex Filio proceſſionem negat Theodoretus, affirmat S. Cyrillus, *a* 208.
Affirmarunt Antiqui Græci, *b* 196. 431.
Erroris Author eſt Theodorus Mopſueſtienſis, ſuxitque hic illum ex Diodoro Tharſenſi, *b* 173.
Illius proceſſionis apertè meminit Symbolum S. Athanaſii, *b* 196.
Symbolum Conſtantinopolitanum non meminit, cur? *ibid.*

Stabiliſtani, Stabiliani, Stabilaſiani, Stableſiani, variæ ſunt Romanorum Militum ſpecies, *b* 338.

Statio Feriæ ſextæ Hebdomadæ Sacræ ad Cæmiteria, majorum inſtitutio eſt, *b* 508
Epiſcopus tunc concionabatur de Paſſione Domini, *ibid.*

Subſtantia vox aliquando accipitur pro Subſiſtentia, *b* 425.

Subſiſtentia. *Vide*, Hypoſtaſis.

Superordinatus alteri injuſtè, jubebatur aliquando recedere, uſque ad mortem prius ordinati, *b* 412.
Cui tunc ſuccedebat, *ibid.*

Suſpecti de Hæreſi nullo modo uti poſſunt Hæreticorum phraſibus ſine ſcandalo. *b* 142.

Suſpectus Epiſcopus de hæreſi non poteſt ordinare alium, priuſquam diſcutiatur ejus cauſa, *b* 179.

Suſpicio admirabilis Joannis Antiocheni de S. Cyrillo, *b* 283.

Symbolo addere quidquam vel demere, quid ſit ? *a* 292. *& ſeq.*

Symbolum Antiochenum eſt idem cum Nycæno, *b* 193.

Symbolum S. Athanaſii, *b* 194. Illius exempla plurima vitiata per Schiſmaticos, *b* 196.

Symbolum Conſtantinopolitanum eſt compoſitum ex Nycæno, & additamentis variarum Eccleſiarum, *b* 194. Non eſt ſtatim receptum ab omnibus Eccleſiis, *b* 195. Tandem admittitur à Chalcedonenſi, propier Eutychetem, *ibid.* Cur appelletur Nycænum ? *ibid.*

Symbolum S. Epiphanii, *b* 195.

Symbolum Nycenum eſt conditum contra varias Hæreſes, *a* 64. Ei nihil addendum, nec minuendum, *a* 131. Quomodo id ſit intelligendum ? *a* 242. *& ſeq.* Illius Encomion, *a* 392. *b* 549. Olim ſecreto mandari debuit : non licebat illud inſerere Litteris., *b* 549. Apud omnes tantæ erat authoritatis, quantæ ſunt apud nos Sacræ Litteræ, *b* 32. Non debemus illud tantum confiteri, *a* 2. Sed adhærendum etiam legitimæ illius interpretationi, *b* 221. Quia non comprehendit omnia, quæ ſunt neceſſaria crediru de neceſſitate medii, *b* 194. Atque ideò S. Cyrillus ad inſtantiam Maximi Diaconi & Archi-Mandritæ, Symbolum illud expoſuit, *b* 230. Erat enim fundamentum omnium eorum, quæ Epheſi acta ſunt, *b* 314. Quamquam Epheſini Patres juſta ex cauſa noluerint aliquando illi ſubſcribere, *b* 66.

Symbolo Nycæno utebantur multæ Eccleſiæ cum additamentis, *b* 193. *& ſeq.* variis ex cauſis, *ibid.*

Synagogam Judæorum exuſtam reſtitui juſſit Theodoſius major, non junior, *b* 328.

Synodus generalis nil poteſt ſine Præſide à Romano Pontifice deſignando, *b* 145.

Synodorum mos antiquus eſt, ut Epiſcoporum præſentium nomina inſcribantur tabulis, recitanda ad Sacrificium, *b* 177. *& ſeq.*

Synodo qui renuit adeſſe vocatus, non dicitur abſens, ſed contumax, *b* 446.

Synodo ſæculares adeſſe non poſſe fatetur Comes Candidianus, *a* 34.

Synodus cui adſunt Clerici, eſt tantùm Eccleſiaſticus Conventus, *b* 279.

Synodos ex advenis Epiſcopis celebrare, etiam Romanis erat familiare, *b* 273.

Synodorum Provincialium tempus erat ante Paſcha, *b* 218. Sine Metropolita celebrari ſæpiùs ſolebant, *b* 220.

Synodorum hodierna compilatio eſt alterata, & multum differt ab antiqua, *b* 108.

Synodus Epheſina refert Decretum ſuum ad Romanum Pontificem, ſupplicans id confirmari, *b* 286. Non eſt autem confirmatum per omnia, *ibid.*

Synodicas ſuas quomodo ſolebant tranſmittere Patriarchæ ? *b* 276.

Syri ſunt homines verſatilis ingenii, *b* 67.

T

Tentatio fiduciam confert ad pietatem, *a* 15.

Templa Epheſi clauſa tempore Pentecoſtes, juſſu SS. Cyrilli & Memnonis, ne polluerentur ea à Neſtorianis, *b* 34.

Templa Martyrum ſunt antiquiſſima, *b* 34.

Theatrorum ſpectacula Epiſcopis nullo modo licebant, *b* 266.

Theodoretus Cyrenſis Epiſcopus ad preces Matris naſcitur, & Deo devovetur, *b* 410. Ejus laus, *ibid.* 26. annis fuit Doctor Eccleſiæ Antiochenæ, *b* 331.

Perti-

Pertinaciſſimè adhæret perſonæ Neſtorianæ, *b* 108. Non dogmati, *b* 183. Fuit enim in animo Orthodoxus, *a* 160. *b* 337. Etſi & adhæſerit Neſtoriano Conventiculo, *a* 41. 56. 59. Et unus ſit ex Legatis Neſtorianis, *a* 78. *& ſeqq.* *b* 157. *& ſeqq.*

Theodoretum Orthodoxum obſtupet S. Cyrillus ſibi contradicere, *b* 361.

Excluſus Templis concionatur in loco profano, *b* 35. Ejus eloquentiâ mirificè permovetur Populus Conſtantinopolitanus, *b* 197. Elegantiſſima illius invectiva ad Populum contra Epheſinum Concilium, *a* 93. Probabile tamen eſt, quod non ſit Theodoreti, *b* 182. *& ſeq.* Populo eidem mittit rectam profeſſionem Fidei ſuæ, *a* 102. Lachrimans propter ea quæ audit ſchiſmata, *ibid.* Vult cedere propterea Epiſcopatui & ad Monaſterium redire, *a* 149. 296. *b* 328. Fuerat enim Monachus, *ibid.*

Imperator excludit eum à civitate Conſtantinopolitana. A qua Theodoretus prohibitus, gaudet quod non ſit Cœlorum Regno excluſus, *a* 93.

Semper autem fuit amator pacis, *a* 100. Lectâ namque S. Cyrilli Epiſtola, de illo rectè ſentit, *a* 149. *b* 327. *& ſeqq.* Hortaturque Joannem Antiochenum ad pacem, *a* 306.

Pacem omni modo deſiderat, *a* 177. *b* 304. *& ſeqb.* Pergens conſtanter approbare S. Cyrilli Epiſtolam, *a* 159. Pace initâ, diſplicet illi quod Ioannes Antiochenus omnes conditiones ſuſcepit, quas S. Cyrillus propoſuit. Conqueritur de Ioanne, *a* 265. *b* 376. *& ſeq.* Separatque ſe ab illius Communione, *b* 478.

Ab Imperatore circumſcribitur intra Cyrenſem civitatem, *b* 482.

Fit denuò pro pace zeloſiſſimus, *b* 517. Quam init cum Ioanne, *b* 509. Ejus tum cura pro Alexandro Sene Hierapolitano Epiſcopo, Ioannem rogat ut illi parcat, *a* 348. Senem hortatur ut pacem ſuſcipiat. *a* 338. Ipſumque Neſtorium callidè monet, ut Alexandrum hortetur ad pacem condeſcendere, *a* 341. Si tamen hæc ſit Theodoreti Epiſtola, *a* 342. *b* 525. Etſi vero poſt pacem videretur Neſtorio communicaſſe, *a* 341. *b* 525. Fuit tamen ſemper immunis à Neſtoriana hæreſi, *a* 374. 166. Nec fuit Author negandi Proceſſionem Spiritûs S. ex Patre & Filio, *b* 107. Quem errorem hauſit ex Theodoro & Diodoro, *b* 246.

Theodoretus utitur auctoritate S. Damaſi, & Romanæ Eccleſiæ elogia partitur, antequam ab ea accepiſſet reparationis juſtitiam, *b* 140. Hanc verò accepit ſine Palinodia, *b* 55.

Tandem conſenſit condemnationi Neſtorii, publicè in Chalcedonenſi, *b* 410. Cujus communionem abdicat in manibus Leonis Papæ, 375.

Adverſus autem S. Cyrilli Capitula ſemper egit pertinaciter. Aliquando illa damnari voluit, *a* 78. *b* 354. 525. Illis reſtitit uſque ad extremum Spiritum, *a* 154. *b* 332. 374. Eſtque S. Cyrillo vivo & mortuo intrepidè ſemper adverſatus, *b* 95.

Pacificè autem & orthodoxè mortuus, *b* 219.

Poſt mortem honoratur ut Martyr à Sergio Cyrenſi Epiſcopo, *b* 264. Imago ejus rhedæ impoſita, inter Cleri cantus in civitatem introducitur, *b* 264.

Theodoreti Scripta contra S. Cyrilli Capitula, *b* 75. Cur, quomodo, quando, & quoties ſcripſerit? *b* 76. *& ſeq.*

Recognoſcit aliqua opera ſua, *a* 107. *b* 199.

Theodoreti Scripta quædam ſunt damnata, *b* 60. Non eſt tamen compulſus

ea abjurare Chalcedone, ſed ſolum anathematizare Neſtorium, *b* 57.
Theodoreti vindicatio à ſuſpicione hæreſis, *a* 383. & *ſeq.*
Theodorus Mopſueſtienſis Epiſcopus, primus Auctor Pelagianiſmi, tradux & Propago Neſtorianiſmi, *b* 124. 211. 233. 252.
Tanti fit à Populis, ut acclament illi, *Creſcat fides Theodori, ſic credimus ſicut Theodorus*, *b* 247.
Illius videndi deſiderio Theodoſius Imperator audit eum concionantem, *b* 234.
In Concione Antiochena negans Deiparam pœnè lapidatur; ſed canit palinodiam, *b* 233. 249.
Eſt cauſa cur in Conſtantinopolitano non fuerit additum *Filioque*, *b* 234.
Eſt mortuus anno 432. Poſt mortem honoratur ut Martyr à Sergio Cyrenſi Epiſcopo, *b* 264.
Theodori damnatio poſt mortem, *b* 252.
Dicitur blaſphemus, fera habens diabolicam formam hominis, *b* 221. 248.
Theodori Scripta ſunt penitus impia, *b* 236.
Damnata poſt illius mortem, *b* 553.
Scripſit autem decem millia Librorum, *b* 226. 231. 241. An omnia ſint damnata? *b* 226. & *ſeqq.*
Theodoriana factio audax & elata. *b* 241.
Comburi mavult quam pati quod Theodorus damnetur poſt mortem, *b* 277.
Theodoretus Ancyranus diſputat Epheſi, antè Synodum, cum Neſtorio. Quem & convincit, *b* 188. Eſtque illa diſputatio Palmare fundamentum damnationis Neſtorii, *ibid.*
Theodoſius Junior Imperator Pius & Orthodoxus, *a* 50. Ejus laus, *ibid.*
Scandalizatus quod Meletium audiret Deitatem paſſibilem dicentem, chlamidem abjicit, *a* 70.
Ad ipſum recurrunt Neſtorius SS. Cyrillus ac Memnon. At ille omnes tres primò hæreticos cenſens, cuſtodiri eos præcipit, *b* 72. & *ſeq.* Exiſtimat acquieſcendum ſoli Symbolo Nyceno. Id facit ex Conſilio Acacii Berrhæenſis, *ibid.*
à Neſtorianis circumſcribitur, *b* 109.
Quinquies audivit cauſam Neſtorii & S. Cyrilli, *b* 134. 143.
Tandem ita averſatur Neſtorium, ut ne nomen quidem ejus audire velit, *a* 79. *b* 120.
Nihil fecit ſine prævia relatione ad Romanum Pontificem, *b* 288. *vide* Imperator Theodoſius.
Theodoſii Sorores Virginitatem voverant, *b* 448. Earum laus, *a* 278. *b* 488.
Dedicavit illis S. Cyrillus libros ſuos contra Neſtorium, *ibid.*
Earum Opera imploratur à Neſtorianis, *a* 278. & *ſeq. b* 488.
Theophilus Alexandrinus, S. Cyrilli avunculus & in Cathedra Anteceſſor: *b* 314
Malignè inſectatus eſt S. Joannem Chryſoſtomum, *b* 362.
Traditiones, *a* 13. 41. 92. 118. 353. *b* 241. 252. 554.
Traditiones ſunt depoſitum, quod accepimus à Patribus, & commendare debemus filiis noſtris, *a* 14. 54. 64.
Pro illis eſt moriendum, *a* 21.
Traditiones ſunt regula fidei firmiſſima in materia fidei, *b* 142. Etiam fuit Regula Imperatorum, cum ſtatuebant aliquid de fide, *a* 76. 100.
Tragœdia eſt liber infamis & Hæreticus, ab Irenæo ex vindicta compoſitus, *b* 95.
Trinitate è Sanctiſſima unus eſt paſſus, *b* 221.
Turbulentos ſola decet Sanctitudo. *b* 125.
Typus Græcè, Latinè *Forma* dicitur, *b* 121.
Eſt Epiſtola, quâ à Principe aliquid conſtituitur, *ibid.* & *b* 158.
Tyriæ Cathedræ præeminentia, *b* 551.
&

& ſeq. Eſt prima Sedes poſt Antiochenam. Illiuſque Epiſcopus locum tenet defuncti Patriarchæ Antiocheni, *b* 551. *& ſeq.*

Tyrii purgant ſe à ſuſpicione Neſtorianiſmi, quam incurrerant per Epiſcopum ſuum Cyrum Neſtorianum, *b* 89.

V

Vacationis in Synodo regula, *b* 188.
Vacationis in Curia Regula Romana, non caret antiquis fundamentis, *b* 188.

Vela Regiis Inſigniis ornata, cum alibi ſuſpendebantur, ſignificabant injectionem manûs Regiæ, *b* 473.

Vela conſiſtorii quæ ſint? *b* 116. 118.

Vera miſcere falſis eſt ſolemnis mos infirmitatis humanæ, *b* 486.

Verbum eſt imago & figura & ſplendor Patris, *a* 6.
Eſt incarnatum, ut eſſentiæ noſtræ benedicat initium, *a* 8.
In ſua Hypoſtaſi creavit ſibi carnem & animam, *b* 349.
Unitum carni ſecundùm ſubſiſtentiam, dominatur univerſo, *a* 4. Opifex univerſi, *a* 8.

Verbum Carne paſſum, Carne guſtavit mortem, ex mortuis Primogenitum, *a* 11.

Verbum Caro factum eſt Apollinariſtarum latibulum, *b* 316.

Verbi natura nec in Carnis naturam, nec Carnis natura eſt in Verbi naturam mutata, *a* 3.

Verbi natura eſt incarnata: Propoſitio eſt æquivoca, quæ multas peperit difficultates, *b* 394. Tres habet ſenſus, *& ſeq.* Eſt aſſerta à S Athanaſio, *b* 396. *& ſeq.* Aſſumpta à S. Cyrillo, *ibid.* Non approbata ab Epheſino aut Chalcedonenſi, *ibid.* Sed definita à Sancto Martino Papa, *b* 393.

Veritas non armatur divitiis, ſed lachrymis & geminibus, *a* 332. Non defenditur dolo, nec illo dilatatur, *a* 384.

Veritas Chriſtus eſt, *a* 286.

Verſipelles comparantur multipedibus, Chamaleontibus, *a* 250. Animalibus quæ ad aſpectum cujuſvis coloris mutantur, *a* 311.

Victoriam de ſeſe mutuò retuliſſe, lepidè exiſtimant S. Cyrillus & Joannes Antiochenus, *b* 376.

S. Vigilius Tapſetanus Epiſcopus pulchrè reſpondet Eutychianis, *b* 136.

Vitalis Diſcipulus Apollinarii, *b* 359. Ob virtutes ſuas morales diligitur à S. Gregorio Nazianzeno, *b* 360. Fingens ſe Orthodoxum circumſcribit S. Papam Damaſum, *b* 360. Sed fraude detectâ, damnatur Apollinariſta, *ibid.*

Vnus unitatem Perſonæ, *Vnum* ſignificat unitatem naturæ, *b* 316.

Unio authoritatis & dignitatis eſt novitas vocum Neſtoriana, *a* 4.

Vnio Hypoſtatica Vox quando & quare in Eccleſiam ſit introducta? *b* 215. Exponitur, *b* 349.
Eſt facta in principio conceptionis, *ibid. & ſeq. b* 388. Si priùs fuiſſet homo quam Hypoſtatica Unio, non poſſet natura humana aſſumi ſecundùm Hypoſtaſim, ait Athanaſius Sinaita, *b* 350.

Unionem naturarum Neſtorius admittit ineffabilem, *a* 43.

Voluntatem noſtram Deus intuetur, ut hanc puniat vel præmiet, *a* 247.

Votum Sacramenti in mortis Articulo ſufficere, dum deeſt Sacramenti copia, Traditio eſt antiqua, *a* 115. *b* 274. *& ſeq.*

Vocis Æquivocatio eſt vitanda in determinatione quæſtionis de fide, *b* 167.
Illa quæ concordat cum Scriptis Sanctorum Patrum, non eſt anathematizanda, *b* 242.
Interdum eſt neceſſaria, *b* 244.

Utile non vitiatur per inutile, *b* 148.

Z

Zeugmatenſis Synodus, *a* 225. *b* 438. *& ſeq.*

Errata ſic corrige in Tomo II.

F*Olio* 29. *l.* 24. veſtram *l.* veſperam. *f.* 37. Nerium *l.* Neſtorium. *f.* 80 *l.* 31. derat *l.* deerat. *f.* 82. *l ult.* licen *l.* licet. *f.* 87. *l.* 19. damvit *l.* damnavit. *f.* 121. *l.* 2. Vicarius *l.* Vicariis. *f.* 135. *l.* 7. timicam *l.* tunicam. *f.* 146. *l.* 20. eum *l.* enim. *f.* 150. *l.* 16. jentalogum *l.* pentalogum. *f.* 207. *l.* 23. per quas *l.* poſt quas. *f.* 237. *l.* 9. indicari *l* judicari tunc expediret. *f.* 265. *l.* 4. XLVI. *l.* XLV. *f.* 271. *l.* 5. præſeti *l.* præſenti. *f.* 292. *l.* 22. Simeones *l.* Simeon. *f.* 304. *l. ult.* quod *l.* dicere. *f.* 339. *l.* 16. primus author *l.* author. *f.* 344. *l.* 29. natura *l.* naturâ. *f* 361. *l.* 37. bis *l.* his. *f.* 370. *l.* 22. Imperatore *l.* ab Imperatore. *f.* 372. *l.* 14. quartòa, ddit *l.* quartò addit *f.* 384 *l.* 26. iſtntimus onſiliarius *l.* intimus Conſiliarius. *f.* 444. *l.* 3. Gelladius *l.* Helladius. *f.* 462. *l.* 16. Theodori *l.* Theodoreti. *f.* 469. *l.* 29. anone *l.* Canone. *f.* 470. *l.* 24. pacis *l.* paucis. *f.* 494. *l.* 22. quod S. Maximianus *l.* quod S Proclus Maximiani. *f.* 515. *l.* 21. atrum *l.* Patrum. *f.* 330. *l.* 26. caſum *l.* raſum. *f.* 550. *l.* 24. ejuſtas ſit *l.* ejus iſta ſit. *l.* 25. neceſſi-vecta ſit *l.* neceſſitas invecta ſit.

Cætera Benignus Lector per ſe corrigere non dedignetur.

Facultas

EGo infra-ſcriptus Ord. Erem. S. P. Auguſtini in Belgio Prior-Provincialis, permitto, ut Scholia & Notæ in variorum Patrum ad Epheſinum Concilium Epiſtolas Adm. R. & Exim. P. M. *Chriſtiani Lupi* Iprenſis, Ex-Provincialis &c. à Theologis ad id Deputatis approbata, typis mandentur. Antuerpiæ in Conventu omnium Sanctorum 18. Decemb. 1681.

F. JOANNES SMIDTS.

SUMMA PRIVILEGII.

CAROLUS II. Dei Gratiâ Rex Caſtiliæ &c. Diplomate ſuo ſancivit, ne quis Librum, cui Titulus, *Epiſtolæ variorum Patrum, cum Scholiis Ex. P. CHRISTIANI LUPI* S. Th. D. præter *Hieronymi Nempæi* voluntatem ullo modo intra novennium excudat, aut alibi Terrarum excuſa in Germaniæ Inferioris Ditiones inferat, venaleſvè habeat. Qui ſecus faxit, confiſcatione Librorum, & pœnâ triginta florenorum, in ſingula Exemplaria mulctabitur, uti latiùs patet in Litteris datis Bruxellæ.

Et erat Signatum

LOYENS Secret.

Iudicium D. Profeſſoris DV BOIS.

CUm placuerit Supremo Brabantiæ Senatui requirere judicium meum *ſuper Scholiis & Notis F. P. Chriſtiani Lupi Sacræ Th. Doctoris &c. in variorum Patrum ad Epheſinum Concilium ex Codice Caſſinenſi deſumptas Epiſtolas*, tam in eas, quæ ab Orthodoxis, quàm quæ ab Heterodoxis conſcriptæ ſunt: Declaro me poſt iteratam eorundem lectionem judicare ea, & eas fore publico utilia, ut & tradita ab Orthodoxis veritas, & Heterodoxarum perverſitas plenius innoteſcat. Datum Lovanii 26. Decemb. 1681.

NICOLAUS DU BOIS Sacrarum
Litterarum Primarius Profeſſor &c.

CENSURA.

HIc Liber continens Variorum Patrum Epiſtolas ad Concilium Epheſinum, ex Manuſcriptis Caſſinenſis Bibliothecæ, variaque Opuſcula ex Vaticana Bibliotheca, ſtudio & induſtriâ Eximii Patris *Chriſtiani Lupi*, Ord. Erem. S. Auguſtini &c. fœliciter deſumpta cum Notis & Scholiis ejuſdem, ad uſum omnium venerandæ Antiquitatis amatorum utiliter typis evulgabitur. Actum 20. Decemb. 1681.

ARN. EYBEN Eccl. Cath. Antuerp.
Can. Theol. Lib. Cenſor.

252.661
ANT 14,118,15

Judicium D. Profeſſoris DV BOIS.

CUm placuerit Supremo Brabantiæ Senatui requirere judicium meum *ſuper Scholiis & Notis F. P. Chriſtiani Lupi Sacræ Th. Doctoris &c. in variorum Patrum ad Epheſinum Concilium ex Codice Caſſinenſi deſumptas Epiſtolas*, tam in eas, quæ ab Orthodoxis, quàm quæ ab Heterodoxis conſcriptæ ſunt: Declaro me poſt iteratam eorundem lectionem judicare ea, & eas fore publico utilia, ut & tradita ab Orthodoxis veritas, & Heterodoxarum perverſitas pleniùs innoteſcat. Datum Lovanii 26. Decemb. 1681.

NICOLAUS DU BOIS Sacrarum Litterarum Primarius Profeſſor &c.

CENSURA.

HIc Liber continens Variorum Patrum Epiſtolas ad Concilium Epheſinum, ex Manuſcriptis Caſſinenſis Bibliothecæ, variaque Opuſcula ex Vaticana Bibliotheca, ſtudio & induſtriâ Eximii Patris *Chriſtiani Lupi*, Ord. Erem. S. Auguſtini &c. fœliciter deſumpta cum Notis & Scholiis ejuſdem, ad uſum omnium venerandæ Antiquitatis amatorum utiliter typis evulgabitur. Actum 20. Decemb. 1681.

ARN. EYBEN Eccl. Cath. Antuerp. Can. Theol. Lib. Cenſor.

252.661
ANT 14116 15

37.

IV
C 1

Digitized by Google